

ဗုဒ္ဓကန်ကာယေ ဇာတကပါဠိယာ
သံဝတ္ထုနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တမဟာဗုဒ္ဓယောသဝတ္ထုရေန ကတာ

ဇာတကဋကထာ

(သတ္တမော ဘာဂေါ)

မရဗ္ဗရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါဝိတာ

ဗုဒ္ဓဝေဿ ၂၅၀၃

မရဗ္ဗဝေဿ ၁၃၂၁

၁၉၅၉

၂၂၄၈

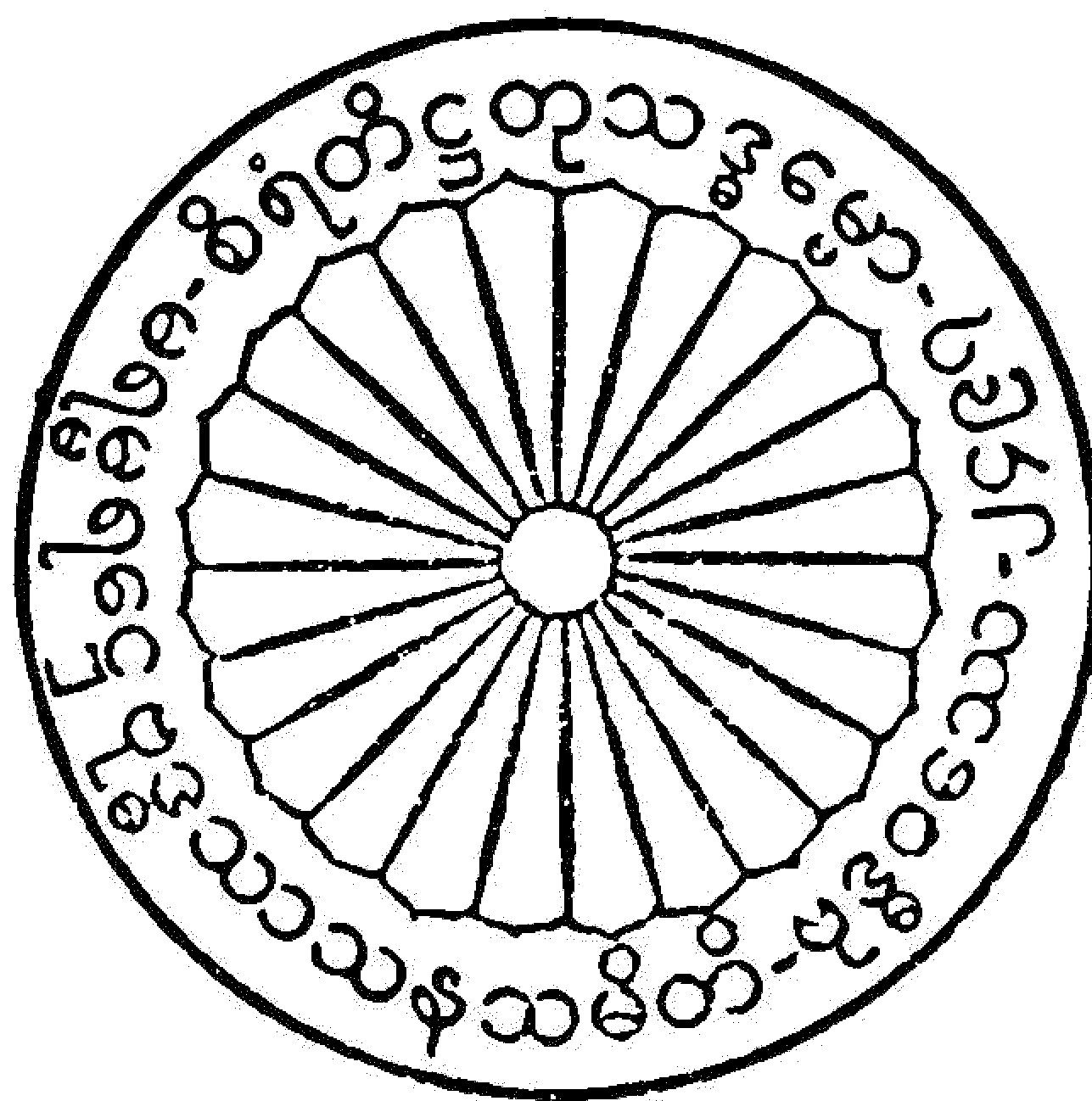
ခုဒ္ဒကနိကာယေ ဇာတကပါဠိယာ

သံဝဏ္ဏနာဘူတာ

ဘဒ္ဒန္တမဟာဗုဒ္ဓဃောသတ္ထေရေန ကတာ

ဇာတကဋကထာ

(သတ္တမော ဘာဂေါ)

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တရလယေ ဗုဒ္ဓါမိတာ

ဇာတကဋကထာ

သတ္တမဘာဂ

မာတိကာ

ပိဋကံ

၂၂-မဟာနိပါတ

၆-ဘူရိဒတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၃)	....	....	၁
၇-စန္ဒကုမာရဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၄)	....	....	၇၁
၈-မဟာနာရဒကဿပဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၅)	....	....	၁၀၅
၉-ပိရုဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၆)	....	....	၁၅၁
၁၀-ဝေဿန္တရဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၇)	....	....	၂၄၁

ဇာတကဋကထာယ သတ္တမဘာဂေ

မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ

ဇောတကဋကထာ

(သတ္တမော ဘာဂေါ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၂၂-မဟာနိပါတ

၆-ဘူရိဒတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၃)

ယံ ကိဉ္စိ ရုတနံ အတ္ထိတိ ဣဒံ သတ္တာ သာဝတ္ထိံ ဥပနိဿာယ ဇေတဝနေ
ဝိဟရန္တော ဥပေါသထိကေ ဥပါသကေ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ တေ ကိရ
ဥပေါသထဒိဝသေ ပါတောဝ ဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာယ ဒါနံ ဒတွာ
ပစ္စာဘတ္တံ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ ဇေတဝနံ ဂန္ဓာ ဓမ္မဿဝနဝေလာယ ဧကမန္တံ
နိသီဒိံသု။ သတ္တာ ဓမ္မသဘံ အာဂန္ဓာ အလင်္ကတဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိတွာ
ဘိက္ခုသံဃံ ဩလောကေတွာ ဘိက္ခုအာဒိသု ပန ယေ အာရဗ္ဗ ဓမ္မကထာ
သမုဋ္ဌာတိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ တထာဂတာ သလ္လပန္တိ၊ တသ္မာ အဇ္ဇေ ဥပါ-
သကေ အာရဗ္ဗ ပုဗ္ဗစရိယပုဂ္ဂိုလံယုတ္တာ ဓမ္မကထာ သမုဋ္ဌဟိဿတိတိ ဥတွာ
ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော “ဥပေါသထိကတ္ထ ဥပါသကာ”တိ
ဥပါသကေ ပုစ္ဆိတွာ “အာမ ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တေ “သာရ ဥပါသကာ၊ ကလျာဏံ
ဝေါ ကတံ၊ အပိစ အနစ္စရိယံ ခေါ ပနေတံ၊ ယံ တုမှေ မာဒိသံ ဗုဒ္ဓံ
ဩဝါဒဒါယကံ အာစရိယံ လဘန္တော ဥပေါသထံ ကရေယျာထ။ ပေါရာဏ-
ပဏ္ဍိတာ ပန အနာစရိယကာပိ မဟန္တံ ယသံ ပဟာယ ဥပေါသထံ ကရိ-
သုယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

၁-ဩလောကေသိ (သီ၊ဣ၊က)

စတ္တာရော ဒိဝသေ ဝသိတွာ အာဂတောမိ”တိ တံ ပဝတ္ထိံ အာစိက္ခိ။ အမစ္စာ တဿ သက္ကာရံ ကတွာ တေန မဂ္ဂနာယကေန သဒ္ဓိံ တတ္ထ ဂန္ဓာ ကတ- ပဋိသန္ဓာရာ ရညော ကာလကတဘာဝံ အာရောစေတွာ “ဒေဝ ရဇံ ပဋိပဇ္ဇာဟိ”တိ အာဟံသု။

သော “နာဂမာဏဝိကာယ စိတ္တံ ဇာနိဿာမိ”တိ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘဒ္ဒေ ပိတာ မေကာလကတော၊ အမစ္စာ မယံ ဆတ္တံ ဥဿာပေတုံ အာဂတာ၊ ဂစ္ဆာမ ဘဒ္ဒေ၊ ဥဘောပိ ဒွါဒသယောဇနိကာယ ဗာရာဏသိယာ ရဇံ ကာရေဿာမ၊ တံ သောဠသန္ဓံ ဣတ္ထိသဟဿာနံ ဇေဋ္ဌိကာ ဘဝိဿသိ”တိ အာဟ။ သာမိ န သက္ကာ မယာ ဂန္ဓန္တိ။ ကိံကာရဏာတိ။ မယံ သောရ- ဝိသာ ဒိပ္ပကောပါ အပ္ပမတ္တကေနပိ ကုဇ္ဈာမ၊ သပတ္တိရောသော^၁ စ နာမ ဘာရိယော။ သစာဟံ ကိဉ္စိ ဒိသ္မာ ဝါ သုတွာ ဝါ ကုဒ္ဓါ ဩလော- ကေဿာမိ၊ ဘသ္မာမုဋ္ဌိ ပိယ ပိပ္ပကိရိဿတိ။ ဣမိနာ ကာရဏေန န သက္ကာ မယာ ဂန္ဓန္တိ။ ရာဇပုတ္တော ပုနဒိဝသေပိ ယာစတေဝ။ အထ နံ သာ ဧဝ- မာဟ “အဟံ တာဝ ကေနစိ ပရိယာယေန န ဂမိဿာမိ၊ ဣမေ ပန မေ ပုတ္တာ နာဂကုမာရာ^၂ တဝ သမ္ဘဝေန ဇာတတ္တာ မနုဿဇာတိကာ။ သစေ တေ မယိ သိနေဟော အတ္ထိ၊ ဣမေသု အပ္ပမတ္တော ဘဝ။ ဣမေ ခေါ ပန ဥဒကဗီဇကာ သုခုမာလာ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တာ ဝါတာတပေန ကိလမိတွာ မရေယျ၊ တသ္မာ ဧကံ နာဝံ ခဏာပေတွာ ဥဒကဿ ပူရာပေတွာ တာယ ဒွေ ပုတ္တကေ ဥဒကကိဋ္ဌိ ကိဋ္ဌာပေတွာ နဂရေပိ အန္ဓောဝတ္ထုသ္မိံယေဝ ပေါက္ခရဏိံကာရေယျာသိ၊ ဧဝံ တေ န ကိလမိဿန္တိ”တိ။

သာ ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ရာဇပုတ္တံ ဝဋ္ဌိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပုတ္တကေ အာလိဂိတွာ ထနန္တရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ သိသေ စုဋ္ဌိတွာ ရာဇပုတ္တဿ နိယျာဒေတွာ ရောဒိတွာ ကန္ဓိတွာ တတ္ထေဝ အန္တရဓာယိတွာ နာဂဘဝနံ အဂမာသိ။ ရာဇပုတ္တောပိ ဒေါမနဿပုတ္တော အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္ထေဟိ နိဝေသနာ နိက္ခမိတွာ အက္ခိနိ^၃ ပုဋ္ဌိတွာ အမစ္စေ ဥပသင်္ကမိ။ တေ တံ တတ္ထေဝ အဘိသိဋ္ဌိတွာ “ဒေဝ အမှာကံ နဂရံ ဂစ္ဆာမာ”တိ ဝဒိံသု။ တေန ဟိ သီဃံ နာဝံ ခဏိတွာ သကဋံ အာရောပေတွာ ဥဒကဿ ပူရေတွာ ဥဒကပိဋ္ဌေ ဝတ္ထဂန္ဓသမ္ပန္နာနိ နာနာပုပ္ဖါနိ ပိကိရထ၊ မမ ပုတ္တာ ဥဒကဗီဇကာ၊ တေ တတ္ထ ကိဋ္ဌန္တာ သုခံ ဂမိဿန္တိတိ။ အမစ္စာ တထာ ကရိံသု။ ရာဇာ ဗာရာဏသိံ ပတွာ အလင်္ကတနဂရံ ပဝိသိတွာ သောဠသဟဿာဟိ နာဠကိတ္ထိဟိ

၁-သပတ္တိဝါသော (သျှာ၊က)   ၂-န နာဂကုမာရာ (ဣ)   ၃-အက္ခိဟိ အဿုနိ (သိ၊ ဣ)

အမစ္စာဒီဟိ စ ပရိပုတော မဟာတလေ နိသီဒိတွာ သတ္တာဟံ မဟာပါနံ ပိဝိတွာ ပုတ္တာနံ အတ္ထာယ ပေါက္ခရဏိံ ကာရေသိ။ တေ နိဗဒ္ဓံ တတ္ထ ကိဋ္ဌိံ သူ။

အထေကဒိဝသံ ပေါက္ခရဏိယံ ဥဒကေ ပဝေသိယမာနေ ဧကော ကစ္ဆပေါ ပဝိသိတွာ နိက္ခမနဋ္ဌာနံ အပဿန္တော ပေါက္ခရဏိတလေ နိပဇ္ဇိတွာ ဒါရကာနံ ကိဋ္ဌနကာလေ ဥဒကတော ဥဋ္ဌာယ သိသံ နိဟရိတွာ တေ ဩလောကေတွာ ပုန ဥဒကေ နိမုဇ္ဇိ။ တေ တံ ဒိသွာ ဘိတာ ပိတု သန္တိကံ ဂန္တော “တာတ ပေါက္ခရဏိယံ ဧကော ယက္ခော အမေ တာသေတိ” တိ အာဟံ သူ။ ရာဇာ “ဂစ္ဆထ နံ ဂဏှထာ” တိ ပုရိသေ အာဏာပေသိ။ တေ ဇာလံ ဒိပိတွာ ကစ္ဆပံ အာဒါယ ရညော ဒသေသုံ။ ကုမာရာ တံ ဒိသွာ “ဧသ တာတ ပိသာစော” တိ ဝိရဝိံ သူ။ ရာဇာ ပုတ္တသိနေဟေန ကစ္ဆပဿ ကုဇ္ဈိတွာ “ဂစ္ဆထဿ ကမ္မကာရဏိ ကရောထာ” တိ အာဏာပေသိ။ တတြ ဧကစ္စေ “အယံ ရာဇဝေရိကော၊ ဧတံ ဥဒက္ခလေ မုသလေဟိ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ” တိ အာဟံ သူ။ ဧကစ္စေ “တိဟိ ပါကေဟိ ပစိတွာ ခါဒိတုံ၊” ဧကစ္စေ “အင်္ဂါရေသု ဥတ္တာပေတုံ၊” ဧကစ္စေ “အန္တောကဋ္ဌာဟေယေဝ နံ ပစိတုံ ဝဋ္ဋတိ” တိ အာဟံ သူ။ ဧကော ပန ဥဒကဘိရုကော အမစ္စော “ဣမံ ယမုနာယ အာဝဇ္ဇေ ဒိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သော တတ္ထ မဟာဝိနာသံ ပါပုဏိဿတိ။ ဧဝရူပါ ဟိဿ ကမ္မကာရဏာ နတ္ထိ” တိ အာဟ။ ကစ္ဆပေါတဿ ကထံ သုတွာ သိသံ နိဟရိတွာ ဧဝမာဟ “အတ္တေ ကိံ တေ မယာ အပရာဓော ကတော၊ ကေန မံ ဧဝရူပံ ကမ္မကာရဏံ ဝိစာရေသိ။ မယာ ဟိ သက္ကာ ဣတရာ ကမ္မကာရဏာ သဟိတုံ၊ အယံ ပန အတိကက္ခဋ္ဌော၊ မာ ဧဝံ အဝစာ” တိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ “ဣမံ ဧတဒေဝ ကာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ” တိ ယမုနာယ အာဝဇ္ဇေ ဒိပိပေသိ။ ပုရိသော တထာ အကာသိ။ သော ဧကံ နာဂဘဝနဂါမိံ ဥဒကဝါဟံ ပတွာ နာဂဘဝနံ အဂမာသိ။

အထ နံ တသ္မိံ ဥဒကဝါဟေ ကိဋ္ဌန္တော ဓတရဋ္ဌနာဂရညော ပုတ္တာ နာဂမာဏဝကာ ဒိသွာ “ဂဏှထ နံ ဒါသ” န္တိ အာဟံ သူ။ သော စိန္တေသိ “အဟံ ဗာရာဏသိရညော ဟတ္ထာ မုစ္စိတွာ ဧဝရူပါနံ ဖရုသာနံ နာဂါနံ ဟတ္ထံ ပတ္တော၊ ကေန နု ခေါ ဥပါယေန မုစ္စေယျ” န္တိ။ သော “အတ္ထေသော ဥပါယော” တိ မုသာဝါဒိံ ကတွာ “တုမေ ဓတရဋ္ဌဿ နာဂရညော သန္တကာ၊ ဟုတွာ ကသ္မာ ဧဝံ ဝဒေထ၊ အဟံ စိတ္တစူဋ္ဌော၊ နာမ ကစ္ဆပေါ ဗာရာဏသိရညော ဒူတော၊ ဓတရဋ္ဌဿ သန္တိကံ အာဂတော၊ အမှာကံ ရာဇာ ဓတရဋ္ဌဿ ဓိတရံ ဒါတုကာမော မံ ပဟိဏိ၊ တဿ မံ ဒသေထာ” တိ အာဟ။ တေ သောမနဿဇာတာ

၁-တတြေကော (သိ၊က)   ၂-သန္တိကာ (သျာ၊ဇု)   ၃-စိတ္တသုလော (သိ၊ဇု)

တံ အာဒါယ ရညော သန္တိကံ ဂန္ဓာ တမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ ရာဇာ
 “အာနေထ န”န္တိ တံ ပက္ခောသာပေတွာ ဒိသ္မာဝ အနတ္တမနော ဟုတွာ “ဧဝံ
 လာမကသရိရော ဒူတကမ္ပံ ကာတုံ န သက္ကောတိ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ
 ကစ္ဆပေါ “ကိ” ပန မဟာရာဇ ဒူတေဟိ နာမ တာလပ္ပမာဏေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊
 သရိရံ ဟိ ခုဒ္ဒကံ ဝါ မဟန္တံ ဝါ အပ္ပမာဏံ၊ ဂတဂတဋ္ဌာနေ ကမ္မနိပ္ပါဒန-
 မေဝ ပမာဏံ။ မဟာရာဇ အမှာကံ ရညော ဗဟူ ဒူတာ။ ထလေ ကမ္ပံ မနုဿာ
 ကရောန္တိ၊ အာကာသေ ပက္ခိနော၊ ဥဒကေ အဟမေဝ။ အဟဋ္ဌိ စိတ္တစူဠော
 နာမ ကစ္ဆပေါ ဌာနန္တရပ္ပတ္တော ရာဇဝလ္လဘော၊ မာ မံ ပရိဘာသယာ”တိ
 အတ္တနော ဂုဏံ ဝဏ္ဏေသိ။ အထ နံ ဓတရဋ္ဌော ပုစ္ဆိ “ကေန ပနတ္ထေန ရညော
 ပေသိတောသိ”တိ။ မဟာရာဇ ရာဇာ မံ ဧဝမာဟ “မယာ သကလဇမ္ပုဒီပေ
 ရာဇူဟိ သဒ္ဓိံ မိတ္တဓမ္မော ကတော၊ ဣဒါနိ ဓတရဋ္ဌေန နာဂရညာ သဒ္ဓိံ
 မိတ္တဓမ္မံ ကာတုံ မမ ဓိတရံ သမုဒ္ဓဇံ ဒဗ္ဗိ”တိ ဝတွာ မံ ပဟိဏိ။ တုမှေ ပပဉ္စံ
 အကတွာ မယာ သဒ္ဓိံယေဝ ပုရိသံ ပေသေတွာ ဒိဝသံ ဝဝတ္ထပေတွာ ဒါရိကံ
 ဂဏှထာတိ။ သော တုဿိတွာ တဿ သက္ကာရံ ကတွာ တေန သဒ္ဓိံ
 စတ္တာရော နာဂမာဏဝကေ ပေသေသိ “ဂစ္ဆထ ရညော ဝစနံ သုတွာ ဒိဝသံ
 ဝဝတ္ထပေတွာ ဧထာ”တိ။ တေ “သာဓူ”တိ ဝတွာ ကစ္ဆပံ ဂဟေတွာ နာဂ-
 ဘဝနာ နိက္ခမိံသု။

ကစ္ဆပေါ ယမုနာယ ဗာရာဏသိယာ စ အန္တရေ ဧကံ ပဒုမသရံ ဒိသ္မာ
 ဧကေနပါယေန ပလာယိတုကာမော ဧဝမာဟ “ဘော နာဂမာဏဝကာ
 အမှာကံ ရာဇာ ပုတ္တဒါရာ စဿ မံ ဥဒကေ ဂေါစရတ္တာ ရာဇနိဝေသနံ အာဂတံ
 ဒိသ္မာဝ ‘ပဒုမာနိ နော ဒေဟိ၊ ဘိသမူလာနိ ဒေဟိ’တိ ယာစန္တိ။ အဟံ
 တေသံ အတ္တာယ တာနိ ဂဏှိဿာမိ၊ ဧတ္ထ မံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ မံ အပဿန္တာပိ
 ပုရေတရံ ရညော သန္တိကံ ဂစ္ဆထ၊ အဟံ ဝေါ တတ္ထေဝ ပဿိဿာမိ”တိ။
 တေ တဿ သဒ္ဓဟိတွာ တံ ဝိဿဇ္ဇေသုံ။ သော တတ္ထ ဧကမန္တေ နိလိယိ။
 ဣတရေပိ နံ အဒိသ္မာ “ရညော သန္တိကံ ဂတော ဘဝိဿတိ”တိ မာဏ-
 ဝကဝဏ္ဏေန ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိံသု။ ရာဇာ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ “ကုတော
 အာဂတတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဓတရဋ္ဌဿ သန္တိကာ မဟာရာဇာတိ။ ကိကာရဏာ
 ဣဓာဂတာတိ။ “မဟာရာဇ မယံ တဿ ဒူတာ၊ ဓတရဋ္ဌော ဝေါ အာရောဂျံ
 ပုစ္ဆတိ။ သစေ ယံ ဝေါ ဣစ္ဆထ၊ တံ နော ဝဒေထ”။ တုမှာကံ ကိရ ဓိတရံ

၁-ယဉ္စ ဣစ္ဆထ၊ တံ ဝေါ ဒေတိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

သမုဒ္ဒဇံ အမှာကံ ရညော ပါဒပရိစာရိကံ ကတွံာ ဒေထာ”တိ ဣမမတ္ထံ ပကာ-
သေန္တာ ပဌမံ ဂါထမာဟံသု—

၇၀၄။ “ယံ ကိဉ္စိ ရတနံ အတ္ထိ၊ ဓတရဋ္ဌနိဝေသနေ။
သဗ္ဗာနိ တေ ဥပယန္တ၊ ဓိတရံ ဒေဟိ ရာဇိနော”တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗာနိ တေ ဥပယန္တ။တိ တဿ နိဝေသနေ သဗ္ဗာနိ ရတနာနိ
တဝ နိဝေသနံ ဥပဂစ္ဆန္တ။

တံ သုတွာ ရာဇာ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၇၀၅။ “န နော ဝိဝါဟော နာဂေဟိ၊ ကတပုဗ္ဗော ကုဒါစနံ။
တံ ဝိဝါဟံ အသံယုတ္ထံ၊ ကထံ အမှေ ကရောမသေ”တိ။

တတ္ထ အသံယုတ္တန္တိ အယုတ္တံ တိရစ္ဆာနေဟိ သဒ္ဓိံ သံသဂ္ဂံ အနနုစ္ဆရိကံ။
အမှေတိ အမှေ မနုဿဇာတိကာ သမာနာ ကထံ တိရစ္ဆာနဂတသမ္ပန္နံ
ကရောမာတိ။

တံ သုတွာ နာဂမာဏဝကာ “သစေ တေ ဓတရဋ္ဌေန သဒ္ဓိံ သမ္ပန္နော
အနနုစ္ဆရိကော၊ အထ ကဿာ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကံ စိတ္တစူဠံ နာမ ကစ္ဆပံ
‘သမုဒ္ဒဇံ နာမ တေ ဓိတရံ ဒဋ္ဌိ’တိ အမှာကံ ရညော ပေသေသိ၊ ဧဝံ ပေသေတွာ
ဣဒါနိ တေ အမှာကံ ရာဇာနံ ပရိဘဝံ ကရောန္တဿ^၁ ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ မယံ
ဇာနိဿာမ။ မယံ ဟိ နာဂမာဏဝကာ”တိ ဝတွာ ရာဇာနံ တဇ္ဇေန္တာ ဒွေ
ဂါထာ အဘာသိံသု—

၇၀၆။ “ဇိဝိတံ နူန တေ စတ္ထံ၊ ရဋ္ဌံ ဝါ မနုဇာဓိပ။
န ဟိ နာဂေ ကုပိတမ္ပိ၊ စိရံ ဇိဝန္တိ တာဒိဿ။

၇၀၇။ ယော တံ ဒေဝ မနုဿော’သိ၊ ဣဒ္ဓိမန္တံ အနိဒ္ဓိမာ။
ဝရုဏဿ နိယံပုတ္တံ၊ ယာမုနံ အတိမညသိ”တိ။

တတ္ထ ရဋ္ဌံ ဝါတိ ဧကံသေန တယာ ဇိဝိတံ ဝါ ရဋ္ဌံ ဝါ စတ္ထံ။ တာဒိဿာတိ
တုမှာဒိဿာ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေ နာဂေ ကုပိတေ^၂ စိရံ ဇိဝိတံ န သက္ကောန္တိ၊
အန္တရာဝ အန္တရဓာယန္တိ။ ယော တံ ဒေဝ မနုဿော’သိတိ ဒေဝ ယော တံ

၁-အမှာကံ ပရိဘာသန္တဿ (က) ၂-န ဟိ နာဂေဟိ ကုပိတာ (သျှာ)
၃-မဟာနုဘာဝေဟိ နာဂေဟိ ကုပိတာ (သျှာ)

မနုဿော သမာနော။ ဝရုဏဿာတိ ဝရုဏနာဂရာဇဿ။ နိယံပုတ္တန္တိ
အဇ္ဈတ္တိကပုတ္တံ။ ယာမုနန္တိ ယမုနာယ ဟေဋ္ဌာ ဇာတံ။

တတော ရာဇာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၇၈၈။ “နာတိမညာမိ ရာဇာနံ၊ ဓတရဋ္ဌံ ယသဿိနံ။
ဓတရဋ္ဌော ဟိ နာဂါနံ၊ ဗဟူန’မပိ ဣဿရော။

၇၈၉။ အဟိ မဟာနုဘာဝေါပိ၊ န မေ ဝိတရ’မာရဟော။
ခတ္တိယော စ ဝိဒေဟာနံ၊ အဘိဇာတာ သမုဒ္ဒဇာ”တိ။

တတ္ထ ဗဟူန’မပီတိ ပဉ္စယောဇနသတိကဿ နာဂဘဝနဿ ဣဿရဘာဝံ
သန္တာယေဝမာဟ။ န မေ ဝိတရ’မာရဟောတိ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါပိ ပန
သော အဘိဇာတိကတ္တာ မမ ဝိတရ’အရဟော န ဟောတိ။ “ခတ္တိယော စ ဝိဒေ-
ဟာန”န္တိ ဣဒံ မာတိပက္ခေ ဉာတကေ ဒဿေန္တော အာဟ။ သမုဒ္ဒဇာတိ သော
စ ဝိဒေဟရာဇပုတ္တော မမ ဝိတာ သမုဒ္ဒဇာ စာတိ ဥဘောပိ အဘိဇာတာ။ တေ
အညမညံ သံဝါသံ အရဟန္တိ။ န ဟေသာ မဏ္ဍုကဘက္ခဿ သပ္ပဿ
အနုစ္ဆရိကာတိ အာဟ။

နာဂမာဏဝကာ တံ တတ္ထေဝ နာသာဝါတေန မာရေတုကာမာ ဟုတွာပိ
“အမှာကံ ဒိဝသံ ဝဝတ္ထာပနတ္ထာယ ပေသိတာ၊ ဣမံ မာရေတွာ ဂန္တု န
ယုတ္တံ၊ ဂန္တာ ရညော အာစိက္ခိတွာ ဇာနိဿာမာ”တိ တတ္ထေဝ အန္တရဟိတာ
“ကိ” တာတာ လဒ္ဓါ ဝေါ ရာဇမိတာ”တိ ရညာ ပုစ္ဆိတာ ကုစ္ဆိတွာ “ကိ” ဒေဝ
အမှေ အကာရဏာ ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ ပေသေသိ။ သစေပိ မာရေတု-
ကာမော၊ ဣဓေဝ နော မာရေဟိ။ သော တုမှေ အက္ခောသတိ ပရိဘာ-
သတိ၊ အတ္တနော ဝိတရံ ဇာတိမာနေန ဥက္ခိပတိ”တိ တေန ဝုတ္တု အဝုတ္တု
ဝတွာ ရညော ကောဓံ ဥပ္ပါဒယိံသု။ သော အတ္တနော ပရိသံ သန္နိပါတေတုံ
အာဏာပေန္တော အာဟ—

၇၉၀။ “ကမ္မလဿတရာ ဥဋ္ဌေန္တု၊ သဗ္ဗေ နာဂေ နိဝေဒယ။
ဗာရာဏသိံ ပဝဇ္ဇေန္တု၊ မာ စ ကမ္ဘိ ဝိဟေဋ္ဌယု”န္တိ။

တတ္ထ ကမ္မလဿတရာ ဥဋ္ဌေန္တု။ တိ ကမ္မလဿတရာ နာမ တဿ မာတု-
ပက္ခိကာ သိနေရူပါဒေ ဝသနနာဂါ၊ တေ စ ဥဋ္ဌဟန္တု။ အညေ စ စတုသု

ဒိသာသု အနုဒိသာသု ယတ္တကာ ဝါ မယံ ဝစနကရာ၊ တေ သဗ္ဗေ နာဂေ နိဝေဒယ၊ ဂန္ဓာ ဇာနာပေထ၊ ဒိပံ ကိရ သန္ဓိပါတေထာတိ အာဏာပေန္တော ဝေမာဟ။ တတော သဗ္ဗေဟေဝ သီဃံ သန္ဓိပတိတေဟိ “ကိ” ကရောမ ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ “သဗ္ဗေပိ တေ နာဂါ ဗာရာဏသိ” ပဝဇ္ဇန္တ။”တိ အာဟ။ “တတ္ထ ဂန္ဓာ ကိ” ကာတဗ္ဗံ ဒေဝ၊ ကံ နာသာဝါတပ္ပဟာရေန ဘသ္မိံ ကရောမာ”တိ စ ဝုတ္တေ ရာဇမိတရိ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ တဿာ ဝိနာသံ အနိစ္ဆန္တော “မာ စ ကဗ္ဗိ ဝိဟေဌယု”န္တိ အာဟ၊ တုမှေသု ကောစိ ကဗ္ဗိ မာ ဝိဟေဌယာတိ အတ္ထော။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။

အထ နံ နာဂါ “သစေ ကောစိ မနုဿော န ဝိဟေဌတဗ္ဗော၊ တတ္ထ ဂန္ဓာ ကိ” ကရိဿာမာ”တိ အာဟံသု။ အထ နေ “ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ ကရောထ၊ အဟမ္ပိ ဣဒံ နာမ ကရိဿာမိ”တိ အာစိက္ခန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၇၉၁။ “နိဝေသနေသု သောဗ္ဗေသု၊ ရထိယာ စစ္စရေသု စ။
ရုက္ခဂ္ဂေသု စ လမ္ပန္တ၊ ဝိတတာ တောရဏေသု စ။

၇၉၂။ အဟမ္ပိ သဗ္ဗသေတေန၊ မဟတာ သုမဟံ ပုရံ။
ပရိက္ခိပိဿံ ဘောဂေဟိ၊ ကာသိနံ ဇနယံ ဘယ”န္တိ။

တတ္ထ သောဗ္ဗေသုတိ ပေါက္ခရဏီသု။ ရထိယာတိ ရထိကာယ။ ဝိတတာတိ ဝိတတသရိရာ မဟာသရိရာ ဟုတွာ ဧတေသု စေဝ နိဝေသနာဒိသု ဒွါရတောရဏေသု စ ဩလမ္ပန္တ၊ ဧတ္တကံ နာဂါ ကရောန္တ၊ ကရောန္တာ စ နိဝေသနေ တာဝ မဗ္ဗဝိဌာနံ ဟေဌာ စ ဥပရိ စ အန္တောဂဗ္ဘဗဟိဂဗ္ဘာဒိသု စ ပေါက္ခရဏီယံ ဥဒကပိဌေ ရထိကာဒိနံ ပဿေသု စေဝ ထလေသု စ မဟန္တာနိ သရိရာနိ မာပေတွာ မဟန္တေ ဖဏေ ကတွာ ကမ္မာရဂဂ္ဂရိ ဝိယ မေမာနာ “သုသု”တိ သဒ္ဓိ ကရောန္တာ ဩလမ္ပထ စ နိပဇ္ဇထ စ၊ အတ္တာနံ ပန တရုဏဒါရကာနံ ဇရာဇိဏ္ဏာနံ ဂတ္တိနိတ္တိနံ သမုဒ္ဒဇာယ စာတိ ဣမေသံ စတုန္တံ မာ ဒဿယိတ္ထ။ အဟမ္ပိ သဗ္ဗသေတေန မဟန္တေန သရိရေန ဂန္ဓာ သုမဟန္တံ ကာသိပုရံ သတ္တက္ခတ္တံ ဘောဂေဟိ ပရိက္ခိပိဿံ၊ မဟန္တေန ဖဏေန နံ ဆာဒေတွာ ဧကန္ဓကာရံ ကတွာ ကာသိနံ ဘယံ ဇနယန္တော “သုသု”တိ သဒ္ဓိ မုဗ္ဗိဿာမိတိ။

အထ သဗ္ဗေ နာဂါ တထာ အကံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

- ၇၉၃။ “တဿံ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ဥရဂါ’နေကဝဏ္ဏိနော။
ဗာရာဏသီ’ ပဝဇ္ဇိ’သု၊ န စ ကဗ္ဗိ ဝိဟေဋ္ဌယံ။
- ၇၉၄။ နိဝေသနေသု သောဗ္ဗေသု၊ ရထိယာ စစ္စရေသု စ။
ရုက္ခဂ္ဂေသု စ လမ္ဗိ’သု၊ ဝိတတာ တောရဏေသု စ။
- ၇၉၅။ တေသု’ ဒိသွာန လမ္ဗန္တေ၊ ပုထူ ကဗ္ဗိ’သု နာရိယော။
နာဂေ သောဏ္ဏိကတေ ဒိသွာ၊ ပဿသန္တေ မုဟုံ မုဟုံ။
- ၇၉၆။ ဗာရာဏသီ ပဗျထိတာ၊ အာတုရာ သမပဇ္ဇေ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တု၊ ဓိတရံ ဒေဟိ ရာဇိနော”တိ။

တတ္ထ အနေကဝဏ္ဏိနောတိ နိလာဒိဝသေန အနေကဝဏ္ဏာ။ ဝေရူပါနိ ဟိ တေ ရူပါနိ မာပယိ’သု။ ပဝဇ္ဇိ’သုတိ အစုရတ္တသမယေ ပဝိသိ’သု။ လမ္ဗိ’သုတိ ဓတရဋ္ဌေန ဝုတ္တနိယာမေနေဝ တေ သဗ္ဗေသု ဌာနေသု မနုဿာနံ သဗ္ဗာရံ ပစ္ဆိန္နိတွာ ဩလမ္ဗိ’သု။ ဒုတာ ဟုတွာ အာဂတာ ပန စတ္တာရော နာဂမာဏဝကာ ရညော သယနဿ စတ္တာရော ပါဒေ ပရိက္ခိပိတွာ ဥပရိသိသေ မဟန္တေ ဖဏေ ကတွာ တုဏ္ဏေဟိ သိသံ ပဟရန္တာ ဝိယ ဒါဌာ ဝိဝရိတွာ ပဿသန္တာ အဋ္ဌိသု။ ဓတရဋ္ဌောပိ အတ္တနာ ဝုတ္တနိယာမေန နဂရံ ပဋိစ္စာဒေသိ။ ပဗုဇ္ဈမာနာ ပုရိသာ’ ယတော ယတော ဟတ္ထံ ဝါ ပါဒံ ဝါ ပဿာရေန္တိ။ တတ္ထ တတ္ထ သဗ္ဗေ ဆုပိတွာ “သဗ္ဗေ သဗ္ဗေ”တိ ဝိရဝန္တိ။ ပုထူ ကဗ္ဗိ’သုတိ ယေသု ဂေဟေသု ဒီပါ ဇလန္တိ၊ တေသု ဣတ္ထိယော ပဗုဒ္ဓါ ဒွါရတော- ရဏဂေါပါနသိယော ဩလောကေတွာ ဩလမ္ဗန္တေ နာဂေ ဒိသွာ ဗဟူ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ကဗ္ဗိ’သု။ ဧဝံ သကလနဂရံ ဧကကောလံာဟလံ’ အဟောသိ။ သောဏ္ဏိကတေတိ ကတဖဏေ။

ပက္ကန္တုန္တိ ဝိဘာတာယ ရတ္ထိယာ နာဂါနံ အဿာသဝါတေန သကလနဂရေ ရာဇနိဝေသနေ စ ဥပ္ပါတိယမာနေ’ ဝိယ ဘိတာ မနုဿာ “နာဂရာဇာနော ကိဿံ နော ဝိဟေဋ္ဌထာ”တိ ဝတွာ တုမှာကံ ရာဇာ “ဓိတရံ ဒဿံမိ”တိ ဓတရဋ္ဌဿ ဒူတံ ပေသေတွာ ပုန တဿ ဒူတေဟိ အာဂန္တာ “ဒေဟိ”တိ ဝုတ္တော အမှာကံ ရာဇာနံ အက္ခောသတိ ပရိဘာသတိ။ “သစေ အမှာကံ ရညော ဓိတရံ န ဒဿတိ၊ သကလနဂရဿ ဇီဝိတံ နတ္ထိ”တိ ဝုတ္တေ “တေန ဟိ

၁-တေ (သိ)၊ ဧတေ (သျာ)	၂-မနုဿာ (က)
၃-ကေရာဝံ (သိ၊ ဣ)	၄-ဥပ္ပါဒိယမာနေ (သျာ၊ ဣ)၊ ဥပ္ပါဒိယမာနာ (က)

နော သာမိ ဩကာသံ ဒေထ၊ မယံ ဂန္ဓာ ရာဇာနံ ယာဝိဿာမာ”တိ ယာစန္ဒာ ဩကာသံ လဘိတွာ ရာဇဒ္ဓါရံ ဂန္ဓာ မဟန္တေန ရဝေန ပက္ကန္တိံသု။ ဘရိယာယောပိဿ အတ္တနော အတ္တနော ဂဗ္ဘေသု နိပန္နကာဝ “ဒေဝ မိတရံ ဓတရဋ္ဌရညော ဒေဟိ”တိ ဧကပ္ပဟာရေန ကန္တိံသု။ တေပိ စတ္တာရော နာဂမာဏဝကာ “ဒေဟိ”တိ တုဏ္ဏေဟိ သီသံ ပဟရန္တာ ဝိယ ဒါဌာ ဝိဝရိတွာ ပဿသန္တာ အဋ္ဌံသု။

သော နိပန္နကောဝ နဂရဝါသိနဉ္စ အတ္တနော စ ဘရိယာနံ ပရိဒေဝိတသဒ္ဓိ သုတွာ စတူဟိ စ နာဂမာဏဝကေဟိ တဇ္ဇိတတ္တာ မရဏဘယဘိတော “မမ မိတရံ သမုဒ္ဓဇံ ဓတရဋ္ဌဿ ဒဗ္ဗိ”တိ တိက္ခတ္တံ အဝစ။ တံ သုတွာ သဗ္ဗေပိ နာဂရာဇာနော တိဂါဝုတမတ္တံ ပဋိက္ကမိတွာ ဒေဝနဂရံ ဝိယ ဧကံ နဂရံ မာပေတွာ တတ္ထ ဌိတာ “မိတရံ ကိရ နော ပေသေတူ”တိ ပဏ္ဍာကာရံ ပဟိဏိံသု။ ရာဇာ တေဟိ အာဘတံ ပဏ္ဍာကာရံ ဂဟေတွာ “တုမေ ဂစ္ဆထ၊ အဟံ မိတရံ အမစ္စာနံ ဟတ္ထေ ပဟိဏိဿာမိ”တိ တေ ဥယျာဇေတွာ မိတရံ ပက္ခောသာပေတွာ ဥပရိပါသာဒံ အာရောပေတွာ သိဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ “အဗ္ဗ ပသေတံ အလင်္ကတနဂရံ၊ တံ ဧတ္ထ ဧတဿ ရညော အဂ္ဂမဟေသီ ဘဝိဿသိ၊ န ဒူရေ ဣတော တံ နဂရံ၊ ဥက္ကဏ္ဍိတကာလေယေဝ ဣဓ အာဂန္တု သက္ကာ၊ ဧတ္ထ ဂန္တဗ္ဗ”န္တိ သညာပေတွာ သီသံ နှာပေတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကရိတွာ ပဋိစ္ဆန္ဓယောဂေ နိသီဒါပေတွာ အမစ္စာနံ ဟတ္ထေ ဒတွာ ပါဟေသိ။ နာဂရာဇာနော ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ မဟာသက္ကာရံ ကရိံသု။ အမစ္စာ နဂရံ ပဝိသိတွာ တံ တဿ ဒတွာ ဗဟံ ဓနံ အာဒါယ နိဝတ္တိံသု။ တေ ရာဇမိတရံ ပါသာဒံ အာရောပေတွာ အလင်္ကတဒိဗ္ဗသယနေ နိပဇ္ဇာပေသံ။ တင်္ခဏညေဝ နံ နာဂမာဏဝိကာ ခုဇ္ဇာဒိဝေသံ ဂဟေတွာ မနုဿပရိစာရိကာ ဝိယ ပရိဝါရယိံသု။ သာ ဒိဗ္ဗသယနေ နိပန္နမတ္တာဝ ဒိဗ္ဗဗေသံ ဖုသိတွာ နိဒ္ဒိ ဩက္ကမိ။

ဓတရဋ္ဌော တံ ဂဟေတွာ သဒ္ဓိံ နာဂပရိသာယ တတ္ထ အန္တရဟိတော နာဂဘဝနေယေဝ ပါတုရဟောသိ။ ရာဇမိတာ ပဗုဇ္ဈိတွာ အလင်္ကတဒိဗ္ဗသယနံ အညေ စ သုဝဏ္ဏပါသာဒမဏိပါသာဒါဒယော ဥယျာနပေါက္ခရဏိယော အလင်္ကတဒေဝနဂရံ ဝိယ နာဂဘဝနံ ဒိသွာ ခုဇ္ဇာဒိပရိစာရိကာယော ပုစ္ဆိ “ဣဒံ နဂရံ အတိဝိယ အလင်္ကတံ၊ န အမှာကံ နဂရံ ဝိယ၊ ကသေတ”န္တိ။

၁-ဂါဝုတမတ္တံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-န ဒူရေ အမှာကံ နဂရတော (က)

သာမိကဿ တေ သန္တကံ ဒေဝိ၊ န အပ္ပပုညာ ဧဝရူပံ သမ္ပတ္တိံ လဘန္တိ၊ မဟာ-
 ပုညတာယ တေ အယံ လဒ္ဓါတိ။ ဓတရဋ္ဌောပိ ပဉ္စယောဇနသတိကေ နာဂဘဝနေ
 ဘေရိံ စရာပေသိ “ယော သမုဒ္ဒဇာယ သပ္ပဝဏ္ဏံ ဒဿေတိ၊ တဿ ရာဇဒဏ္ဍော
 ဘဝိဿတိ”တိ။ တဿ ဧကောပိ တဿာ သပ္ပဝဏ္ဏံ ဒဿေတံ သမတ္ထော
 နာမ နာဟောသိ။ သာ မနုဿလောကသညာယ ဧဝ တတ္ထ တေန သဒ္ဓိံ
 သမ္မောဒမာနာ ပိယသံဝါသံ ဝသိ။

နဂရခဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

သာ အပရဘာဂေ ဓတရဋ္ဌံ ပဋိစ္စ ဂန္တံ ပဋိလဘိတွာ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ၊ တဿ
 ပိယဒဿနတ္တာ “သုဒဿနော”တိ နာမံ ကရိံသု။ ပုနာပရံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ၊
 တဿ “ဒတ္ထော”တိ နာမံ အကံသု။ သော ပန ဗောဓိသတ္ထော။ ပုနေကံ
 ပုတ္တံ ဝိဇာယိ၊ တဿ “သုဘောဂေါ”တိ၂ နာမံ ကရိံသု။ အပရမ္ပိ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ၊
 တဿ “အရိဋ္ဌော”တိ နာမံ ကရိံသု။ ဣတိ သာ စတ္တာရော ပုတ္တေ ဝိဇာ-
 ယိတွာပိ နာဂဘဝနဘာဝံ န ဇာနာတိ။ အထေကဒိဝသံ တရုဏနာဂါ
 အရိဋ္ဌဿ အာစိက္ခိံသု “တဝ မာတာ မနုဿိတ္ထိ၊ န နာဂိနိ”တိ။ အရိဋ္ဌော
 “ဝိမံသိသံသမိ န”န္တိ ဧကဒိဝသံ ထနံ ပိဝန္တောဝ သပ္ပသရိရံ မာပေတွာ
 နဂုဋ္ဌခဏ္ဍေန မာတု ပိဋ္ဌိပါဒေ? ဃဇ္ဇေသိ။ သာ တဿ သပ္ပသရိရံ ဒိသ္ဗာ
 ဘိတတသိတာ မဟာရဝံ ရဝိတွာ တံ ဘူမိယံ ခိပန္တိ နခေန တဿ အက္ခိံ
 ဘိန္တိ။ တတော လောဟိတံ ပဋ္ဌရိ။ ရာဇာ တဿာ သဒ္ဓိံ သုတွာ “ကိဿေသာ
 ဝိရဝတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ အရိဋ္ဌေန ကတကိရိယံ သုတွာ “ဂဏှထ နံ ဒါသံ
 ဂဟေတွာ ဇိဝိတက္ခယံ ပါပေထာ”တိ တဇ္ဇေန္တော အာဂစ္ဆိ။ ရာဇမိတာ တဿ
 ကုဒ္ဒဘာဝံ ဥတွာ ပုတ္တသိနေဟေန “ဒေဝ ပုတ္တဿ မေ အက္ခိ ဘိန္တိ၊ ခမ-
 ထေတဿာပရာမ”န္တိ အာဟ။ ရာဇာ ဧတာယ ဧဝံ ဝဒန္တိယာ “ကိံ သက္ကာ
 ကာတု”န္တိ ခမိ။ တံ ဒိဝသံ သာ “ဣဒံ နာဂဘဝန”န္တိ အညာသိ။ တတော
 စ ပဋ္ဌာယ အရိဋ္ဌော ကာဏာရိဋ္ဌော နာမ ဇာတော။ စတ္တာရောပိ ပုတ္တာ
 ဝိညတံ ပါပုဏိံသု။

အထ နေသံ ပိတာ သောဇနသတိကံ သောဇနသတိကံ ကတွာ ရဇ္ဇမဒါသိ၊
 မဟန္တော ယသော အဟောသိ။ သောဋ္ဌသ သောဋ္ဌသ နာဂကညာသဟဿာနိ
 ပရိဝါရယိံ သု။ ပိတု ဧကယောဇနသတိကမေဝ ရဇ္ဇံ အဟောသိ။ တယော ပုတ္တာ

၁-ရာဇာဏာ (သီ၊ ဣ)	၂-သုဘဂေါတိ (သီ၊ ဣ)
၃-ပါဒပိဋိံ (သျာ)	၄-အက္ခိ ဘိန္တိ (သျာ)

မာသေ မာသေ မာတာပိတရော ပဿိတုံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဗောဓိသတ္တော ပန အန္ဓဒ္ဓမာသံ အာဂစ္ဆတိ။ နာဂဘဝနေ သမုဋ္ဌိတံ ပဉ္စ ဗောဓိသတ္တောဝ ကထေတိ။ ပိတရာ သဒ္ဓိံ ဝိရူပက္ခမဟာရာဇဿပိ ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ၊ တဿ သန္တိကေ သမုဋ္ဌိတံ ပဉ္စမိ သောဝ ကထေတိ။ အထေကဒိဝသံ ဝိရူပက္ခေ နာဂပရိသာယ သဒ္ဓိံ တိဒသပုရံ ဂန္ဓာ သက္ကံ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္ဓေ ဒေဝါနံ အန္တရေ ပဉ္စေ သမုဋ္ဌာသိ။ တံ ကောစိ ကထေတုံ နာသက္ခိ၊ ပလ္လင်္ဂဝရဂတော ပန ဟုတွာ မဟာသတ္တောဝ ကထေသိ။ အထ နံ ဒေဝရာဇော ဒိဗ္ဗဂန္ဓပုပ္ဖေဟိ ပူဇေတွာ “ဒတ္တ တုံ ပထဝိသမာယ ဝိပုလဿ ပညာယ သမန္ဓာဂတော၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဘူရိဒတ္တော နာမ ဟောဟိ”တိ “ဘူရိဒတ္တော” တိဿ နာမံ အကာသိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ သက္ကဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော အလင်္ကတဝေဇယန္တ- ပါသာဒံ ဒေဝစ္ဆရာဟိ အာကိဏ္ဏံ အတိမနောဟရံ သက္ကဿ သမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ ဒေဝလောကေ ပိယံ ကတွာ “ကိံ မေ ဣမိနာ မဏ္ဍုကဘက္ခေန အတ္တဘာဝေန၊ နာဂဘဝနံ ဂန္ဓာ ဥပေါသထဝါသံ ဝသိတွာ ဣမသ္မိံ ဒေဝလောကေ ဥပ္ပတ္တိ- ကာရဏံ ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ နာဂဘဝနံ ဂန္ဓာ မာတာပိတရော အာပုစ္ဆိ “အမ္မတာတာ အဟံ ဥပေါသထကမ္ပံ ကရိဿာမိ”တိ။ သာဓု တာတ ကရောဟိ၊ ကရောန္တော ပန ဗဟိ အဂန္ဓာ ဣမသ္မိညေဝ နာဂဘဝနေ ဧကသ္မိံ သုညဝိမာနေ ကရောဟိ၊ ဗဟိဂတာနံ ပန နာဂါနံ မဟန္တံ ဘယန္တိ။

သော “သာဓု”တိ ပဋိဿုဏိတွာ တတ္ထေဝ သုညဝိမာနေ ရာဇယျာနေ ဥပေါသထဝါသံ ဝသတိ။ အထ နံ နာနာတူရိယဟတ္ထာ နာဂကညာ ပရိ- ဝါရေန္တိ။ သော “န မယံ ဣဓ ဝသန္တဿ ဥပေါသထကမ္ပံ မတ္ထကံ ပါပု- ဏိဿတိ၊ မနုဿပထံ ဂန္ဓာ ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ နိဝါရဏဘယေန မာတာပိတုနံ အနာရောစေတွာ အတ္တနော ဘရိယာယော အာမန္တေတွာ “ဘဒ္ဒေ အဟံ မနုဿလောကံ ဂန္ဓာ ယမုနာတိရေ နိဂြောဓရက္ခော အတ္ထိ၊ တဿာဝိဒူရေ ဝမ္ပိကမတ္ထကေ ဘောဂေ အာဘုဇိတွာ စတုရင်္ဂသမန္ဓာဂတံ ဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာယ နိပဇ္ဇိတွာ ဥပေါသထကမ္ပံ ကရိဿာမိ။ မယာ သဗ္ဗရတ္တိံ နိပဇ္ဇိတွာ ဥပေါသထကမ္ပေ ကတေ အရုဏုဂ္ဂမနဝေလာယမေဝ တုမှေ ဒသ ဒသ ဣတ္ထိယော အာဒါယ ဝါရေန ဝါရေန တူရိယဟတ္ထာ မမ သန္တိကံ အာဂန္ဓာ မံ ဂန္ဓေဟိ စ ပုပ္ဖေဟိ စ ပူဇေတွာ ဂါယိတွာ နစ္စိတွာ မံ အာဒါယ နာဂဘဝနမေဝ အာဂစ္ဆထာ”တိ ဝတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဝမ္ပိကမတ္ထကေ ဘောဂေ အာဘုဇိတွာ “ယော မမ စမ္ပံ ဝါ နှာရုံ ဝါ အဋ္ဌိံ ဝါ ရဟိရံ ဝါ ဣစ္ဆတိ၊ သော အာဟရတူ”တိ စတုရင်္ဂသမန္ဓာဂတံ ဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာယ

နင်္ဂလသီသပ္ပမာဏံ သရီရံ မာပေတွာ နိပန္နော ဥပေါသထကမ္မမကာသိ။
အရုဏေ ဥဋ္ဌဟန္တေယေဝ တံ နာဂမာဏဝိကာ အာဂန္တာ ယထာနုသိဋ္ဌံ
ပဋိပဇ္ဇိတွာ နာဂဘဝနံ အာနေန္တိ။ တဿ ဣမိနာ နိယာမေန ဥပေါသထံ
ကရောန္တဿ ဒီဃော အဒ္ဓါ ဝိတိဝတ္တော။

ဥပေါသထခဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

တဒါ ဧကော ဗာရာဏသိဒ္ဓါရဂါမဝါသီ ပြာဟ္မဏော သောမဒတ္တေန နာမ
ပုတ္တေန သဒ္ဓိံ အရညံ ဂန္တာ သူလယန္တပါသဝါဂုရာဒိဟိ ဩဒ္ဓေတွာ မိဂေ
ဝမိတွာ မံသံ ကာဇေနာဟရိတွာ ဝိက္ခိဏန္တော ဇိဝိကံ ကပ္ပေသိ။ သော ဧက-
ဒိဝသံ အန္တမသော ဂေါဓာမတ္တမ္ပိ အလဘိတွာ “တာတ သောမဒတ္တ သစေ
တုစ္ဆဟတ္တာ ဂမိဿာမ၊ မာတာ တေ ကုဇ္ဈိဿတိ၊ ယံ ကိဉ္စိ ဂဟေတွာ ဂမိဿာ-
မာ”တိ ဝတွာ ဗောဓိသတ္တဿ နိပန္နဝဓိကဋ္ဌာနာဘိမုခေါ ဂန္တာ ပါနီယံ ပါတုံ
ယမုနံ ဩတရန္တာနံ မိဂါနံ ပဒဝလဉ္စိ ဒိသ္မာ “တာတ မိဂမဂ္ဂေါ ပညာယတိ၊
တံ ပဋိက္ကမိတွာ တိဋ္ဌာဟိ၊ အဟံ ပါနီယတ္ထာယ အာဂတံ မိဂံ ဝိဇ္ဈိဿာမိ”တိ
ဓနံ အာဒါယ မိဂံ ဩလောကေန္တော ဧကသ္မိံ ရုက္ခမူလေ အဋ္ဌာသိ။
အထေကော မိဂေါ သာယနသမယေ ပါနီယံ ပါတုံ အာဂတော။ သော တံ
ဝိဇ္ဈိ။ မိဂေါ တတ္ထ အပတိတွာ သရဝေဂေန တဇ္ဇိတော လောဟိတေန
ပဋ္ဌရန္တေန ပလာယိ။ ပိတာပုတ္တာ နံ အနုဗန္ဓိတွာ ပတိတဋ္ဌာနေ မံသံ ဂဟေတွာ
အရညာ နိက္ခမိတွာ သူရိယတ္ထင်္ဂမနဝေလာယ တံ နိဂြောဓံ ပတွာ “ဣဒါနိ
အကာလော၊ န သက္ကာ ဂန္တံ၊ ဣဓေဝ ဝသိဿာမာ”တိ မံသံ ဧကမန္တေ
ဋ္ဌပေတွာ ရုက္ခံ အာရုယ ဝိဋ္ဌပန္တရေ နိပဇ္ဇိ“သု။ ပြာဟ္မဏော ပစ္စုသသမယေ
ပဗုဇ္ဈိတွာ မိဂသဒ္ဓသဝနာယ သောတံ ဩဒဟိ။

တသ္မိံ ခဏေ နာဂမာဏဝိကာယော အာဂန္တာ ဗောဓိသတ္တဿ ပုပ္ဖါသနံ
ပညာပေသုံ။ သော အဟိသရီရံ အန္တရစာပေတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ
ဒိဗ္ဗသရီရံ မာပေတွာ သက္ကလီလာယ ပုပ္ဖါသနေ နိသီဒိ။ နာဂမာဏဝိကာပိ နံ
ဂန္တမံလာဒိဟိ ပူဇေတွာ ဒိဗ္ဗတူရိယာနိ ဝါဒေတွာ နစ္စဂိတံ ပဋ္ဌပေသုံ။
ပြာဟ္မဏော တံ သဒ္ဓိံ သုတွာ “ကော န ခေါ ဧသ၊ ဇာနိဿာမိ န”န္တိ
စိန္တေတွာ “ပုတ္တ ပုတ္တာ”တိ ဝတွာပိ ပုတ္တံ ပဗောဓေတုံ အသက္ကောန္တော
“သယတု ဧသ၊ ကိလန္တော ဘဝိဿတိ၊ အဟမေဝ ဂမိဿာမိ”တိ ရုက္ခာ
ဩရုယ တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ နာဂမာဏဝိကာ တံ ဒိသ္မာ သဒ္ဓိံ
တူရိယေဟိ ဘူမိယံ နိမုဇ္ဇိတွာ အတ္တနော နာဂဘဝနမေဝ ဂတာ။ ဗောဓိသတ္တော

ကေကောဝ အဟောသိ။ ပြာဟ္မဏော တဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ပုစ္ဆန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၇၉၇။ “ပုပ္ဖါဘိဟာရဿ ဝနဿ မဇ္ဈေ၊
ကော လောဟိတက္ခော ဝိတတန္တရံသော။
ကာ ကမ္မုကာယူရဓရာ သုဝတ္ထာ၊
တိဋ္ဌန္တိ နာရိယော ဒဿ ဝန္တမာနာ။

၇၉၈။ ကော တံ ပြဟာဗာဟု ဝနဿ မဇ္ဈေ၊
ဝိရောစသိ ဃတသိတ္ထောဝ အဂ္ဂိ။
မဟေသက္ခော အညတရော’သိ ယက္ခော၊
ဥဒါဟု နာဂေါ’သိ မဟာနဘာဝေါ”တိ။

တတ္ထ ပုပ္ဖါဘိဟာရဿာတိ ဗောဓိသတ္တဿ ပူဇနတ္ထာယ အာဘတေန ဒိဗ္ဗပုပ္ဖါဘိဟာရေန သမန္ဓာဂတဿ။ ကောတိ ကော နာမ တံ။ လောဟိ- တက္ခောတိ ရတ္တက္ခော။ ဝိတတန္တရံသောတိ ပုထုလအန္တရံသော။ ကမ္မုကာ- ယူရဓရာတိ သုဝတ္ထာလင်္ကာရဓရာ။ ပြဟာဗာဟုတိ မဟာဗာဟု။

တံ သုတွာ မဟာသတ္ထော “သစေပိ ‘သက္ကာဒိသု အညတရောဟမသ္မိ’တိ ဝက္ခာမိ၊ သဒ္ဓဟိဿတေဝါယံ ပြာဟ္မဏော၊ အဇ္ဇ ပန မယာ သစ္စမေဝ ကထေတံ ဝဋ္ဋတိ”တိ စိန္တေတွာ အတ္တနော နာဂရာဇဘာဝံ ကထေန္တော အာဟ—

၇၉၉။ “နာဂေါဟ’မသ္မိ ဣဒ္ဓိမာ၊ တေဇသီ ဒုရတိက္ကမော။
ခံသေယျံ တေဇသာ ကုဒ္ဓေါ၊ ဖိတံ ဇနပဒံ အပိ။

၈၀၀။ သမုဒ္ဒဇာ ဟိ မေ မာတာ၊ ဓတရဋ္ဌော စ မေ ပိတာ။
သုဒဿနကနိဋ္ဌော’သ္မိ၊ ဘူရိဒတ္တောတိ မံ ဝိဒူ”တိ။

တတ္ထ တေဇသီတိ ဝိသတေဇေန တေဇဝါ။ ဒုရတိက္ကမောတိ အညေန အတိက္ကမိတုံ အသက္ကုဏေယျော။ ခံသေယျန္တိ သစာဟံ ကုဒ္ဓေါ ဖိတံ ဇနပဒံ အပိ ခံသေယျံ၊ ပထဝိယံ မမ ဒါဌာယ ပတိတမတ္တာယ သဒ္ဓိံ ပထဝိယာ မမ တေဇေန သော သဗ္ဗော ဇနပဒေါ ဘသ္မာ’ ဘဝေယျာတိ ဝဒတိ။ သုဒဿန- ကနိဋ္ဌော’သ္မိတိ အဟံ မမ ဘာတု သုဒဿနဿ ကနိဋ္ဌော အသ္မိ။ ဝိဒူတိ ဧဝံ မမံ ပဉ္စယောဇနသတိကေ နာဂဘဝနေ ဇာနန္တိတိ။

ဣဒဉ္စ ပန ဝတ္တာ မဟာသတ္တော စိန္တေသိ “အယံ ပြာဟ္မဏော စဏ္ဍော ဖရသော၊ အဟိတုဏ္ဍိကဿ အာရောစေတွာ ဥပေါသထကမ္မဿ မေ အန္တရာယမ္ပိ ကရေယျ၊ ယံ နုနာဟံ ဣမံ နာဂဘဝနံ နေတွာ မဟန္တံ ယသံ ဒတွာ ဥပေါသထကမ္မံ အဒ္ဓနိယံ ကရေယျ”န္တိ။ အထ နံ အာဟ “ပြာဟ္မဏ မဟန္တံ တေ ယသံ ဒဿာမိ၊ ရမဏီယံ နာဂဘဝနံ၊ ဧဟိ တတ္ထ ဂစ္ဆာမာ”တိ။ သာမိ ပုတ္တော မေ အတ္ထိ၊ တသ္မိံ ဂစ္ဆန္တေ အာဂမိဿာမီတိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော “ဂစ္ဆ ပြာဟ္မဏ အာနေဟိ န”န္တိ ဝတ္တာ အတ္တနော အာဝါသံ အာစိက္ခန္တော အာဟ—

၈၀၁။ “ယံ ဂမ္ဘီရံ သဒါဝဋ္ဋံ၊ ရဟဒံ ဘေသ္မိံ ပေက္ခသိ။
 ဒေ ဒိဗျော မမာ’ဝါသော၊ အနေကသတပေါရိသော။

၈၀၂။ မယူရကောဇ္ဇာဘိရုဒံ၊ နီလောဒံ ဝနမဇ္ဈတော။
 ယမုနံ ပဝိသ မာ ဘိတော၊ ခေမံ ဝတ္ထဝတံ သိဝ”န္တိ။

တတ္ထ သဒါဝဋ္ဋန္တိ သဒါ ပဝတ္တံ အာဝဋ္ဋံ။ ဘေသ္မိန္တိ ဘယာနကံ။ ပေက္ခ-
 သီတိ’ ယံ ဧဝရူပံ ရဟဒံ ပဿသိ။ မယူရကောဇ္ဇာဘိရုဒန္တိ ဥဘောသု တီရေသု
 ဝနသဋ္ဌာယံ ဝသန္တေဟိ မယူရေဟိ စ ကောဇ္ဇေဟိ စ အဘိရုဒံ ဥပကူဇိတံ ။
 နီလောဒန္တိ နီလသလိလံ။ ဝနမဇ္ဈတောတိ ဝနမဇ္ဈေန သန္ဓမာနံ။ ပဝိသ မာ
 ဘိတောတိ ဧဝရူပံ ယမုနံ အဘိတော ဟုတွာ ပဝိသ။ ဝတ္ထဝတန္တိ ဝတ္ထသမ္ပန္နာနံ
 အာစာရဝန္တာနံ ဝသနဘူမိ’ ပဝိသ၊ ဂစ္ဆ ပြာဟ္မဏ ပုတ္တံ အာနေဟိတိ။

ပြာဟ္မဏော ဂန္တော ပုတ္တဿ တမတ္ထံ အာရောစေတွာ ပုတ္တံ အာနေသိ။
 မဟာသတ္တော တေ ဥဘောပိ အာဒါယ ယမုနာတိရံ ဂန္တော တီရေ ဌိတော
 အာဟ—

၈၀၃။ “တတ္ထ ပတ္တော သာနုစရော၊ သဟ ပုတ္တေန ပြာဟ္မဏ။
 ပူဇိတော မယံ ကာမေဟိ၊ သုခံ ပြာဟ္မဏ ဝစ္ဆသိ”တိ။

တတ္ထ တတ္ထ ပတ္တောတိ တံ အမှာကံ နာဂဘဝနံ ပတ္တော ဟုတွာ။ မယုန္တိ
 မမ သန္တကေဟိ ကာမေဟိ ပူဇိတော။ ဝစ္ဆသိတိ တတ္ထ နာဂဘဝနေ သုခံ
 ဝသိဿသိ။

ဧဝံ ဝတ္တာ မဟာသတ္တော ဥဘောပိ တေ ပိတာပုတ္တေ အတ္တနော အာနု-
 ဘာဝေန နာဂဘဝနံ အာနေသိ။ တေသံ တတ္ထ ဒိဗျော အတ္တဘာဝေါ ပါတုဘဝိ။

၁-အဝေက္ခသီတိ (သီ၊ ဣ)၊ အပေက္ခသီတိ (သျှာ) ၂-ဥပဂီတံ (သီ၊ ဣ)

အထ နေသံ မဟာသတ္တော ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ဒတွာ စတ္တာရိ စတ္တာရိ နာဂကညာ-
 သတာနိ အဒါသိ။ တေ မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိံသု။ ဗောဓိသတ္တောပိ
 အပ္ပမတ္တော ဥပေါသထကမ္ပံ အကာသိ။ အန္တုမာသံ မာတာပိတူနံ ဥပဋ္ဌာနံ
 ဂန္ဓာ ဓမ္မကထံ ကထေတွာ တတော စ ပြာဟ္မဏဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ
 အာရောဂျံ ပုစ္ဆိတွာ “ယေန တေ အတ္တော၊ တံ ဝဒေယျာသိ၊ အနုက္ကဏ္ဍမာနော
 အဘိရမာ”တိ ဝတွာ သောမဒတ္တေနပိ သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ အတ္တနော
 နိဝေသနံ အဂစ္ဆိ။ ပြာဟ္မဏော ဧကသံဝစ္ဆရံ နာဂဘဝနေ ဝသိတွာ
 မန္တပုညတာယ ဥက္ကဏ္ဍိတော မနုဿလောကံ ဂန္ဓာကာမော အဟောသိ။
 နာဂဘဝနမဿ လောကန္တရနိရယော ဝိယ အလင်္ကတပါသာဒေါ ဗန္ဓနာဂါရံ
 ဝိယ အလင်္ကဘနာဂကညာ ယက္ခိနိယော ဝိယ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ သော “အဟံ
 တာဝ ဥက္ကဏ္ဍိတော၊ သောမဒတ္တဿပိ စိတ္တံ ဇာနိဿာမိ”တိ တဿ သန္တိကံ
 ဂန္ဓာ အာဟ “ကိံ တာတ ဥက္ကဏ္ဍိသိ”တိ။ ကသ္မာ ဥက္ကဏ္ဍိဿာမိ န
 ဥက္ကဏ္ဍာမိ၊ တံ ပန ဥက္ကဏ္ဍိသိ တာတာတိ။ အာမ တာတာတိ။ ကိံ-
 ကာရဏာတိ။ တဝ မာတု စေဝ ဘာတုဘဂိနိနဉ္စ အဒဿနေန ဥက္ကဏ္ဍာမိ၊
 ဧဟိ တာဘ သောမဒတ္တ ဂစ္ဆာမာတိ။ သော “န ဂစ္ဆာမိ”တိ ဝတွာပိ ပုနပ္ပုနံ
 ပိတရာ ယာစိယမာနော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋိစ္ဆိ။

ပြာဟ္မဏော “ပုတ္တဿ တာဝ မေ မနော လဒ္ဓေါ၊ သစေ ပနာဟံ ဘူရိဒတ္တဿ
 ‘ဥက္ကဏ္ဍိတောမိ’တိ ဝက္ခာမိ၊ အတိရေကတရံ မေ ယသံ ဒဿတိ၊ ဧဝံ မေ ဂမနံ
 န ဘဝိဿတိ။ ဧကေန ပန ဥပါယေန တဿ သမ္ပတ္တိံ ဝဏ္ဏေတွာ ‘တံ ဝေရူပံ
 သမ္ပတ္တိံ ပဟာယ ကိံကာရဏာ မနုဿလောကံ ဂန္ဓာ ဥပေါသထကမ္ပံ
 ကရောသိ’တိ ပုစ္ဆိတွာ ‘သဂ္ဂတ္ထာယာ’တိ ဝုတ္တေ ‘တံ တာဝ ဝေရူပံ သမ္ပတ္တိံ
 ပဟာယ သဂ္ဂတ္ထာယ ဥပေါသထကမ္ပံ ကရောသိ၊ ကိမင်္ဂံ ပန မယံယေဝ
 ပရမနေနံ ဇီဝိကံ ကပ္ပေမ၊ အဟမ္ပိ မနုဿလောကံ ဂန္ဓာ ဉ္စတကေ ဒိသ္မာ
 ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရိဿာမိ’တိ နံ သညာပေဿာမိ။ အထ မေ သော
 ဂမနံ အနုဇာနိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ ဧကဒိဝသံ တေနာဂန္ဓာ “ကိံ ပြာဟ္မဏ
 ဥက္ကဏ္ဍိသိ”တိ ပုစ္ဆိတော “တုမှာကံ သန္တိကာ အမှာကံ န ကိဉ္စိ ပရိဟာယတိ”တိ
 ကိဉ္စိ ဂမနပဋိဗဒ္ဓံ အဝတွာဝ အာဒိတော တာဝ တဿ သမ္ပတ္တိံ ဝဏ္ဏေန္တော
 အာဟ—

ဂဝဂှ။ “သမာ သမန္တပရိတော၊ ပဟူတတဂရာ မဟိ။
 ဣန္ဒဂေါပကသဉ္စန္ဒာ၊ သောဘတိ ဟရိတုတ္တမာ။

၁-ပရဝဓေန (သိ၊ ဣ)

- ၈၀၅။ ရမ္မာနိ ဝနစေတျာနိ၊ ရမ္မာ ဟံသုပကူဇိတာ။
ဩပုပ္ဖပဒ္ဓါ တိဋ္ဌန္တိ၊ ပေါက္ခရညော သုနိမ္မိတာ။
- ၈၀၆။ အဋ္ဌံသာ သုကတာ ထမ္ဘာ၊ သဗ္ဗေ ဝေဠုရိယာမယာ။
သဟဿထမ္ဘာ ပါသာဒါ၊ ပူရာ ကညာဟိ ဇောတရေ။
- ၈၀၇။ ဝိမာနံ ဥပပန္နော'သိ၊ ဒိဗျံ ပုညေဟိ အတ္တနော။
အသမ္မာဓိ သိဝံ ရမ္မံ၊ အစ္စန္တသုခသံဟိတံ။
- ၈၀၈။ မညေ သဟဿနေတ္ထံဿ၊ ဝိမာနံ နာဘိကင်္ခသိ။
ဣဒ္ဓိ ဟိ တျာ'ယံ ဝိပုလာ၊ သက္ကဿေဝ ဇုတိမတော'တိ။

တတ္ထ သမာ သမန္တပရိတောတိ ပရိသမန္တတော သဗ္ဗဒိသာဘာဂေသု အယံ တဝ နာဂဘဝနေ မဟိ သုဝဏ္ဏရဇတမဏိမုတ္တာဝါလုကာပရိကိဏ္ဏာ သမတလာ။ ပဟူတတဂရာ မဟိတိ ဗဟုကေဟိ တဂရဂစ္ဆေဟိ သမန္တာဂတာ။ ဣန္ဒဂေါ- ပကသဉ္စန္ဒာတိ သုဝဏ္ဏဣန္ဒဂေါပကေဟိ သဉ္စန္ဒာ။ သောဘတိ ဟရိတုတ္တမာတိ ဟရိတဝဏ္ဏဒဗ္ဗတိဏသဉ္စန္ဒာ သောဘတိတိ အတ္ထော။ ဝနစေတျာနိတိ ဝနသဉ္ဇာ။ ဩပုပ္ဖပဒ္ဓါတိ ပုပ္ဖိတွာ ပတိတေဟိ ပဒုမပတ္တေဟိ သဉ္စန္ဒာ ဥဒကပိဋ္ဌာ။ သုနိမ္မိတာတိ တဝ ပုညသမ္ပတ္တိယာ သုဠု နိမ္မိတာ။ အဋ္ဌံသာတိ တဝ ဝသနပါသာဒေသု အဋ္ဌံသာ သုကတာ ဝေဠုရိယမယာ ထမ္ဘာ။ တေဟိ ထမ္ဘေဟိ သဟဿထမ္ဘာ တဝ ပါသာဒါ နာဂကညာဟိ ပူရာ ဝိဇ္ဇောတန္တိ။ ဥပပန္နော'သိတိ ဧဝရူပေ ဝိမာနေ နိဗ္ဗတ္တောသိတိ အတ္ထော။ သဟဿနေတ္ထံဿ ဝိမာနန္တိ သက္ကဿ ဝေဇယန္တပါသာဒံ။ ဣဒ္ဓိ ဟိ တျာ'ယံ ဝိပုလာတိ ယသ္မာ တဝါယံ ဝိပုလာ ဣဒ္ဓိ၊ တသ္မာ တံ ဟေန ဥပေါသထကမ္ပေန သက္ကဿ ဝိမာနမ္ပိ န ပတ္ထေသိ၊ အညံ တတော ဥတ္တရိ မဟန္တံ ဌာနံ ပတ္ထေသိတိ မညာမိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္ထော “မာ ဟေဝံ ပြာဟူဏ အဝစ၊ သက္ကဿံ ယသံ ပဋိစ္စ အမှာကံ ယသော သိနေရသန္တိကေ သာသပေါ ဝိယ၊ မယံ တဿ ပရိစာရကေပိ န အဋ္ဌါမာ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

- ၈၀၉။ “မနသာပိ န ပတ္တဗ္ဗော၊ အာနုဘာဝေါ ဇုတိမတော။
ပရိစာရယမာနာနံ၊ သဣန္ဒာနံ ဝသဝတ္တိန”န္တိ။

တဿတ္ထော—ဗြာဟ္မဏ သက္ကဿ ယသော နာမ ဧကံ ဒွေ တယော စတ္တာရော ဝါ ဒိဝသေ “တ္ထေကော သိယာ”တိ မနဿာ စိန္တေန္တေနပိ န အဘိပတ္တဗ္ဗော။ ယေပိ နံ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော ပရိစာရေန္တိ၊ တေသံ ဒေဝရာဇာနံ ပရိစာရယမာနာနံ ဣန္ဒံ နာယကံ ကတွာ စရန္တာနံ သဗ္ဗန္တာနံ ဝသဝတ္တိနံ စတုန္ဒံ လောကပါလာနံ ယသဿပိ အမှာကံ တိရစ္ဆာနဂတာနံ ယသော သောဠုသိံ ကလံ နဂ္ဂတိတိ။

ဧဝေ ပန ဝတွာ “ဣဒံ တေ မညေ သဟဿံနေတ္တဿ ဝိမာန”န္တိ ဝစနံ သုတွာ အဟံ တံ အနုဿရိ။ “အဟဗ္ဗိ ဝေဇယန္တံ ပတ္ထေန္တော ဥပေါသထကမ္ပံ ကရောမိ”တိ တဿ အတ္တနော ပတ္တနံ အာစိက္ခန္တော အာဟ—

၈၁၀။ “တံ ဝိမာနံ အဘိဇ္ဈာယ၊ အမရာနံ သုခေသိနံ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တော၊ သေမိ ဝမ္ဘိကမုဒ္ဒနီ”တိ။

တတ္ထ အဘိဇ္ဈာယာဘိ ပတ္ထေတွာ။ အမရာနန္တိ ဒိဿာယုကာနံ ဒေဝါနံ။ သုခေသိနန္တိ သေတသုခါနံ သုခေ ပတိဋ္ဌိတာနံ။

ကံ သုတွာ ဗြာဟ္မဏော “ဣဒါနိ မေ ဩကာသော လဒ္ဓေါ”တိ သောမနဿပုတ္တော ဂန္တံ အာပုစ္ဆန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၈၁၁။ “အဟဉ္စ မိဂ’မေသာနော၊ သပုတ္တော ပါရိသိံ ဝနံ။
တံ မံ မတံ ဝါ ဇီဝံ ဝါ၊ နာ’ဘိဝေဒေန္တိ ဣတကာ။

၈၁၂။ အာမန္တယေ ဘူရိဒတ္တံ၊ ကာသိပုတ္တံ ယသဿိနံ။
တယာ နော သမနုညာတာ၊ အပိ ပသေမု ဣတကေ”တိ။

တတ္ထ နာ’ဘိဝေဒေန္တိတိ န ဇာနန္တိ၊ ကထေန္တောပိ နေသံ နတ္ထိ။ အာမန္တယေတိ အာမန္တယာမိ။ ကာသိပုတ္တန္တိ ကာသိရာဇမိတာယ ပုတ္တံ။

တတော ဗောဓိသတ္ထော အာဟ—

၈၁၃။ “ဧသော ဟိ ဝတ မေ ဆန္ဒော၊ ယံ ဝသေသိ မမန္တိကေ။
န ဟိ ဧတာဒိသာ ကာမာ၊ သုလဘာ ဟောန္တိ မာနုသေ။

၈၁၄။ သစေ တံ နိ’စ္ဆသေ ဝတ္တံ၊ မမ ကာမေဟိ ပူဇိတော။
မယာ တံ သမနုညာတော၊ သောတ္ထိံ ပဿာဟိ ဣတကေ”တိ။

၁-စိတ္တေနပိ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

မဟာသတ္တော ဂါထာဒွယံ ဝတ္တာ စိန္တေသိ “အယံ မဏိ” ဝ နိဿာယ သုခံ ဇီဝန္တော ကဿစိ နာစိက္ခိဿတိ၊ တေဿံ သဗ္ဗကာမဒဒံ မဏိ” ဒဿာမီ”တိ။ အထဿ တံ ဒဒန္တော အာဟ—

၈၁၅။ ဓာရယိ’မံ မဏိ” ဒိဗျံ၊ ပသုံ ပုတ္တေ စ ဝိန္ဒတိ။
အရောဂေါ သုခိတော ဟောတိ၊ ဂစ္ဆေဝါ’ဒါယ မြာဟ္မဏော”တိ။

တတ္ထ ပသုံ ပုတ္တေ စ ဝိန္ဒတိတိ ဣမံ မဏိ” ဓာရယမာနော ဣမဿာနု-
ဘာဝေန ပသုံ စ ပုတ္တေ စ အညဉ္စ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ သဗ္ဗံ လဘတိ။
တတော မြာဟ္မဏော ဂါထမာဟ—

၈၁၆။ “ကုသလံ ပဋိနန္ဒာမိ၊ ဘူရိဒတ္တ ဝစော တဝ။
ပဗ္ဗဇိဿာမိ ဇိဏ္ဏော’သ္မိ၊ န ကာမေ အဘိပတ္တယေ”တိ။

တဿတ္ထော—ဘူရိဒတ္တ တဝ ဝစနံ ကုသလံ အနဝဇ္ဇံ၊ တံ ပဋိနန္ဒာမိ
န ပဋိက္ခိပါမိ။ အဟံ ပန ဇိဏ္ဏော အသ္မိ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ န ကာမေ
အဘိပတ္တယာမိ၊ ကိ” မေ မဏိနာတိ။

ဗောဓိသတ္တော အာဟ—

၈၁၇။ “မြဟ္မစရိယဿ စေ ဘင်္ဂေါ၊ ဟောတိ ဘောဂေဟိ ကာရိယံ။
အဝိကမ္မမာနော ဧယျာသိ၊ ဗဟုံ ဒဿာမိ တေ ဓန”န္တိ။

တတ္ထ စေ ဘင်္ဂေါတိ မြဟ္မစရိယဝါသော နာမ ဒုက္ကရော၊ အနဘိရ-
တဿ မြဟ္မစရိယဿ စေ ဘင်္ဂေါ ဟောတိ၊ တဒါ ဂိဟိဘူတဿ ဘောဂေဟိ
ကာရိယံ ဟောတိ၊ ဧဝရူပေ ကာလေ တံ နိရာသင်္ကော ဟုတွာ မမ သန္တိကံ
အာဂစ္ဆေယျာသိ၊ ဗဟုံ တေ ဓနံ ဒဿာမီတိ။

မြာဟ္မဏော အာဟ—

၈၁၈။ “ကုသလံ ပဋိနန္ဒာမိ၊ ဘူရိဒတ္တ ဝစော တဝ။
ပုနပိ အာဂမိဿာမိ၊ သစေ အတ္ထော ဘဝိဿတိ”တိ။

တတ္ထ ပုနပီတိ ပုန အပိ?၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။

၁-မံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)   ၂-ဟောဟိ (သျာ)   ၃-ပုနပီတိ ပုနာပိ (သီ)၊ ပုနာပီတိ ပုနပိ (သျာ)

အထသံ တတ္ထ အဝသိတုကာမတံ ဥတွာ မဟာသတ္တော နာဂမာဏဝကော အာဏာပေတွာ မြာဟ္မဏံ မနုဿလောကံ ပါပေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၈၁၉။ “ဣဒံ ဝတွာ ဘူရိဒတ္တော၊ ပေသေသိ စတုရော ဇနေ။
ဇေ ဂစ္ဆထ ဥဋ္ဌေထ၊ ဒိပ္ပံ ပါပေထ မြာဟ္မဏံ။

၈၂၀။ တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ဥဋ္ဌာယ စတုရော ဇနာ။
ပေသိတာ ဘူရိဒတ္တေန၊ ဒိပ္ပံ ပါပေသု မြာဟ္မဏ”န္တိ။

တတ္ထ ပါပေသုတိ ယမုနာတော ဥတ္တာရေတွာ ဗာရာဏသိမဂ္ဂံ ပါပယိံ သု၊ ပါပယိတွာ စ ပန “တုမေ ဂစ္ဆထာ”တိ ဝတွာ နာဂဘဝနမေဝ ပစ္စာဂမိံ သု။

မြာဟ္မဏောပိ “တာတ သောမဒတ္တ ဣမသ္မိံ ဌာနေ မိဂံ ဝိဇ္ဈိမှာ၊ ဣမသ္မိံ သူကရ”န္တိ ပုတ္တဿ အာစိက္ခန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ပေါက္ခရဏိံ ဒိသ္မာ “တာတ သောမဒတ္တ နှာယာမာ”တိ ဝတွာ “သာဓု တာတာ”တိ ဝတ္ထေ ဥဘောပိ ဒိဗ္ဗာဘရဏာနိ စေဝ ဒိဗ္ဗဝတ္ထာနိ စ ဩမုဋ္ဌိတွာ ဘဏ္ဍိကံ ကတွာ ပေါက္ခရဏိ- တီရေ ဌပေတွာ ဩတရိတွာ နှာယိံ သု။ တသ္မိံ ခဏေ တာနိ အန္တရ- ဓာယိတွာ နာဂဘဝနမေဝ အဂမံ သု။ ပဌမံ နိဝတ္ထကာသာဝပိလောတိကာဝ နေသံ သရီရေ ပဋိမုဋ္ဌိံ သု၊ ဓနုသရသတ္တိယောပိ ပါကတိကာဝ အဟေသု။ သောမဒတ္တော “နှာသိတာမှာ တယာ တာတာ”တိ ပရိဒေဝိ။ အထ နံ ပိတာ “မာ စိန္တယိ၊ မိဂေသု သန္တေသု အရညေ မိဂေ ဝမိတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေဿာမာ”တိ အဿာသေသိ။ သောမဒတ္တဿ မာတာ တေသံ အာဂမနံ သုတွာ ပစ္စုဂ္ဂန္တော ဃရံ နေတွာ အန္တပါနေန သန္တပေသိ။ မြာဟ္မဏော ဘုဋ္ဌိတွာ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ။ ဣတရာ ပုတ္တံ ပုစ္ဆိ “တာတ ဧတ္တကံ ကာလံ ကုဟိံ ဂတတ္တာ”တိ။ အမ္မ ဘူရိဒတ္တနာဂရာဇေန အမေ နာဂဘဝနံ နိတာ၊ တတော ဥက္ကဏ္ဍိတွာ ဣဒါနိ အာဂတာတိ။ ကိဋ္ဌိ ပန ဝေါ ရတနံ အာဘတန္တိ။ နာဘတံ အမ္မာတိ။ ကိံ တုမှာကံ တေန ကိဋ္ဌိ န ဒိန္တန္တိ။ အမ္မ ဘူရိဒတ္တေန မေ ပိတု သဗ္ဗကာမ- ဒဒေါ မဏိ ဒိန္တော အဟောသိ၊ ဣမိနာ ပန န ဂဟိတောတိ။ ကိံ ကာရဏာတိ။ ပဗ္ဗဇိဿတိ ကိရာတိ။ သာ “ဧတ္တကံ ကာလံ ဒါရကေ မမ ဘာရံ ကရောန္တော နာဂဘဝနေ ဝသိတွာ ဣဒါနိ ကိရပဗ္ဗဇိဿတိ”တိ ကုဇ္ဈိတွာ ဝိဟိဘဉ္စနဒဗ္ဗိယာ ပိဋ္ဌိံ ပေါထေန္တိ “အရေ ဒုဋ္ဌမြာဟ္မဏပဗ္ဗဇိဿာမိတိ ကိရ မဏိရတနံ န ဂဏှသိ၊ အထ ကသ္မာ အပဗ္ဗဇိတွာ ဣဓာဂတောံ သိ၊ နိက္ခမ မမ ဃရာ သိဃ”န္တိ သန္တဇ္ဇေသိ။ အထ နံ “ဘဒ္ဒေမာ ကုဇ္ဈိ၊ အရညေ မိဂေသု သန္တေသု အဟံ တံ

ပေါသေသာမီ”တိ ဝတွာ ပုတ္တေန သဒ္ဓိံ အရညံ ဂန္ဓာ ပုရိမနိယာမေနေဝ ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။( )^၁

တဒါ ဒက္ခိဏမဟာသမုဒ္ဓဿ ဒိသာဘာဂေ သိမ္ဗလိဝါသီ ဧကော ဂရုဋ္ဌော ပက္ခဝါတေဟိ သမုဒ္ဓေ ဥဒကံ ဝိယူဟိတွာ ဧကံ နာဂရာဇာနံ သီသေ ဂဏှိ။ တဒါဟိ သုပဏ္ဍာ^၂ နာဂံ ဂဟေတုံ အဇာနနကာယေဝ^၃၊ ပစ္စာ ပဏ္ဍရဇာတကော^၄ ဇာနိံ သု။ သော ပန တံ သီသေ ဂဟေတွာပိ ဥဒကေ အနောတ္တရန္တေယေဝ ဥက္ခိပိတွာ ဩလမ္ဗန္တံ အာဒါယ ဟိမဝန္တမတ္ထကေန ပါယာသိ။ တဒါ စေကော ကာသိရဋ္ဌဝါသီ ဗြာဟ္မဏော ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဟိမဝန္တပုဒေသေ ပဏ္ဍ- သာလံ မာပေတွာ ပဋိဝသတိ။ တဿ စင်္ဂမနကောဋီယံ မဟာနိဂြောဓ- ရုက္ခော အတ္ထိ။ သော တဿ မူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ ကရောတိ။ သုပဏ္ဍော နိဂြောဓမတ္ထကေန နာဂံ ဟရတိ။ နာဂေါ ဩလမ္ဗန္တော မောက္ခတ္ထာယ နဂုံဋ္ဌေန နိဂြောဓဝိဋ္ဌပံ ဝေဋ္ဌေသိ။ သုပဏ္ဍော တံ အဇာနန္တောဝ မဟဗ္ဗလတာယ အာကာသေ ပက္ခန္ဓိယေဝ။ နိဂြောဓရုက္ခော သမူလော^၅ ဥပ္ပါဋိတော။ သုပဏ္ဍော နာဂံ သိမ္ဗလိဝနံ နေတွာ တုဏ္ဍေန ပဟရိတွာ ကုစ္ဆိံ ဖာလေတွာ နာဂမေဒံ ခါဒိတွာ သရီရံ သမုဒ္ဓကုစ္ဆိမိ ဆဇ္ဇေသိ။ နိဂြောဓရုက္ခော ပတန္တော မဟာသဒ္ဓ- မကာသိ။ သုပဏ္ဍော “ကိဿ ဧသော သဒ္ဓေါ”တိ အဓော ဩလောကေန္တော နိဂြောဓရုက္ခံ ဒိသ္မာ “ကုတော ဧသ မယာ ဥပ္ပါဋိတော”တိ စိန္တေတွာ “တာပသဿ စင်္ဂမနကောဋီယာ နိဂြောဓော ဧသော”တိ တထတော ဥတွာ “အယံ တဿ ဗဟူပကာရော၊ အကုသလံ န ခေါမေ ပသုတံ၊ ဥဒါဟု နော”တိ တမေဝ ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိဿာမီ”တိ မာဏဝကဝေသေန တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။

တသ္မိံ ခဏေ တာပသော တံဌာနံ သမံ ကရောတိ။ သုပဏ္ဍရာဇော တာပသံ ဝန္တိတွာ ကေမန္တံ နိသိန္တော အဇာနန္တော ဝိယ “ကိဿ ဌာနံ ဘန္တေ ဣဒ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ဥပါသက ဧကော သုပဏ္ဍော ဘောဇနတ္ထာယ နာဂံ ဟရန္တော နာဂေန မောက္ခတ္ထာယ နိဂြောဓဝိဋ္ဌပံ နဂုံဋ္ဌေန ဝေဋ္ဌိတာယပိ အတ္တနော မဟဗ္ဗလတာယ ပက္ခန္ဓိတွာ ဂတော၊ အထ နိဂြောဓရုက္ခော ဥပ္ပါဋိတော၊ ဣဒံ တဿ ဥပ္ပါဋိတ- ဌာနန္တိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ တဿ သုပဏ္ဍဿ အကုသလံ ဟောတိ၊ ဥဒါဟု နောတိ။ သစေန ဇာနာတိ၊ အစေတနကမ္ပံ^၆ နာမ အကုသလံ န ဟောတိတိ။ ကိံ နာဂဿ

၁-(ဝနပဝေသနဓဏှံ နိဋ္ဌိတံ(သီ၊ဇု)၊ နေသာဒဓဏှံ နိဋ္ဌိတံ) (သျှာ) ၂-သုပဏ္ဍာနံ(သီ၊ဇု)
၃-အဇာနနကာလော(သီ၊ဇု)၊ အဇာနန္တော ဝေ(သျှာ) ၄-ပဏ္ဍရဇာတကေန (သီ)
၅-နိမ္မူလော(ဣ၊က) ၆-အစေတနကံ(သီ၊ဇု)၊ အစေတနတ္ထာ(သျှာ)

ပန ဘန္တေတိ။ သော ဣမံ နာသေတုံ န ဂဏှိ၊ မောက္ခတ္ထာယ ဂဏှိ၊ တသ္မာ တဿပိ
 န ဟောတိယေဝါတိ။ သုပဏ္ဏော တာပသဿ တုဿိတွာ “ဘန္တေ အဟံ သော
 သုပဏ္ဏရာဇာ၊ တုမှာကံ ဟိ ပဉ္စဝေယျာကရဏေန တုဋ္ဌော။ တုမှေ အရညေ
 ဝသထ၊ အဟဉ္စေကံ အလမ္ဘာယနမန္တံ^၁ ဇာနာမိ၊ အနဋ္ဌေဝါ မန္တော။ တမဟံ
 တုမှာကံ အာစရိယဘာဂံ ကတွာ ဒမ္မိ၊ ပဋိဂ္ဂဏှထ န”န္တိ အာဟ။ အလံ မယံ
 မန္တေန၊ ဂစ္ဆထ တုမှေတိ။ သော တံ ပုနပျုနံ ယာစိတွာ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာပေတွာ မန္တံ
 ဒတွာ ဩသဓာနိ အာစိက္ခိတွာ ပက္ကာမိ။

ဂရုဋ္ဌခဏှံ နိဋ္ဌိတံ။

တသ္မိံ ကာလေ ဗာရာဏသိယံ ဧကော ဒလိဒ္ဓုဗြာဟ္မဏော ဗဟုံ ဣဏံ
 ဂဟေတွာ ဣဏသာမိကေဟိ စောဒိယမာနော “ကိံ မေ ဣဓ ဝါသေန၊ အရညံ
 ပဝိသိတွာ မတံ သေယျော”တိ နိက္ခမိတွာ ဝနံ ပဝိသိတွာ အနုပုဗ္ဗေန တံ
 အဿမပဒံ ပတွာ တာပသံ ဝတ္တသမ္ပဒါယ အာရာဓေသိ။ တာပသော “အယံ
 ဗြာဟ္မဏော မယံ အတိဝိယ ဥပကာရကော၊ သုပဏ္ဏရာဇေန ဒိန္တံ ဒိဗ္ဗမန္တမဿ
 ဒဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “ဗြာဟ္မဏ အဟံ အလမ္ဘာယနမန္တံ^၁ ဇာနာမိ၊ တံ
 တေ ဒမ္မိ၊ ဂဏှာဟိ န”န္တိ ဝတွာ “အလံ ဘန္တေ၊ န မယံ မန္တေနတ္ထော”တိ
 ဝုတ္တေပိ ပုနပျုနံ ဝတွာ နိဋ္ဌိဋ္ဌေတွာ^၂ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာပေတွာ အဒါသိယေဝ။ တဿ
 စ မန္တဿ အနုစ္ဆဝိကာနိ ဩသဓာနိ စေဝ မန္တုပစာရဉ္စ သဗ္ဗံ ကထေသိ။
 ဗြာဟ္မဏော “လဒ္ဓေါ မေ ဇိဝိတုပါယော”တိ ကတိပါဟံ ဝသိတွာ “ဝါတာ-
 ဗာဓော မေ ဘန္တေ ဗာဓတိ”တိ အပဒေသံ ကတွာ တာပသေန ဝိဿဇ္ဇိတော
 တံ ဝန္တိတွာ ခမာပေတွာ အရညာ နိက္ခမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ယမုနာယ တီရံ
 ပတွာ တံ မန္တံ သဇ္ဈာယန္တော မဟာမဂ္ဂံ ဂစ္ဆတိ။

တသ္မိံ ကာလေ သဟဿမတ္တာ ဘူရိဒတ္တဿ ပရိစာရိကာ နာဂမာဏ-
 ဝိကာ တံ သဗ္ဗကာမဒဒံ မဏိရတနံ အာဒါယ နာဂဘဝနာ နိက္ခမိတွာ ယမုနာ-
 တီရေ ဝါလုကရာသိမိ ဌပေတွာ တဿ ဩဘာသေန သဗ္ဗရတ္တိံ ဥဒကကိဋ္ဌံ
 ကိဋ္ဌိတွာ အရုဏုဂ္ဂမနေ သဗ္ဗာလင်္ကာရေန အလင်္ကရိတွာ မဏိရတနံ ပရိဝါ-
 ရေတွာ သိရိံ ပဝေသယမာနာ နိသီဒိံ သု။ ဗြာဟ္မဏောပိ မန္တံ သဇ္ဈာယန္တော
 တံ ဌာနံ ပါပုဏှိ။ တာ မန္တသဒ္ဓိံ သုတွာဝ “ဣမိနာ သုပဏ္ဏေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ
 မရဏဘယတဇ္ဇိတာ မဏိရတနံ အဂ္ဂဟေတွာ ပထဝိယံ နိမုဇ္ဇိတွာ နာဂဘဝနံ
 အဂမိံ သု။ ဗြာဟ္မဏောပိ မဏိရတနံ ဒိသွာ “ဣဒါနေဝ မေ မန္တော သမိဒ္ဓေါ”တိ

၁-အလမ္ဘာယနမန္တံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-ပုနပျုနံ နိဋ္ဌိတွာ (သီ၊ ဣ)

တုဋ္ဌမာနသော မဏိရတနံ အာဒါယ ပါယာသိ။ တသ္မိံ ခဏေ နေသာဒ-
 မြာဟ္မဏော သောမဒတ္ထေန သဒ္ဓိံ မိဂဝဓာယ အရညံ ပဝိသန္တော
 တဿ ဟတ္ထေ တံ မဏိရတနံ ဒိသ္မာ ပုတ္တံ အာဟ “တတ နနု ဧသော
 အမှာကံ ဘူရိဒတ္ထေန ဒိန္တော မဏိ”တိ။ အာမ တတ ဧသော မဏိတိ။
 တေန ဟိဿ အဂုဏံ ကထေတွာ ဣမံ မြာဟ္မဏံ ဝဉ္ဇေတွာ ဂဏှာမေတံ
 မဏိရတနန္တိ။ တတ ပုဗ္ဗေ ဘူရိဒတ္ထေန ဒိယမာနံ န ဂဏှိ၊ ဣဒါနိ ပနေသ
 မြာဟ္မဏော တညေဝ ဝဉ္ဇေသတိ၊ တုဏှိ ဟောဟိတိ။ မြာဟ္မဏော “ဟောတု
 တတ၊ ပဿသိ ဧတဿ ဝါ မမ ဝါ ဝဉ္ဇနဘာဝ”န္တိ အလမ္ဘာယနေန သဒ္ဓိံ
 သလ္လပန္တော အာဟ—

၈၂၁။ “မဏိံ ပဂ္ဂယ မင်္ဂလံ၊ သာဓုဝိတ္တံ မနောရမံ။
 သေလံ ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ၊ ဧကော ဣမံ မဏိမဇ္ဈဂါ”တိ။

တတ္ထ မင်္ဂလျန္တိ မင်္ဂလသမ္ပတံ သဗ္ဗကာမဒဒံ။ ဧကော ဣမန္တိ ကုဟိံ ဣမံ
 မဏိံ အဓိဂတောသိ။

တတော အလမ္ဘာယနော ဝါ ဂါထမာဟ—

၈၂၂။ “လောဟိတက္ခသဟဿာဟိ၊ သမန္တာ ပရိဝါရိတံ။
 အဇ္ဇ ကာလံ ပထံ၂ ဂစ္ဆံ၊ အဇ္ဈဂါ’ဟံ မဏိံ ဣမ”န္တိ။

တဿတ္ထော—အဟံ အဇ္ဇ ကာလံ ပါတောဝ ပထံ ၂ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော ရတ္တက္ခိ-
 ကာဟိ သဟဿမတ္တာဟိ နာဂမာဏဝိကာဟိ သမန္တာ ပရိဝါရိတံ ဣမံ မဏိံ
 အဇ္ဈဂါ။ မံ ဒိသ္မာ ဟိ သဗ္ဗာဝ ဧတာ ဘယတဇ္ဇိတာ ဣမံ ဆဉ္ဇေတွာ
 ပလာတာတိ။

နေသာဒမြာဟ္မဏော တံ ဝဉ္ဇေတုကာမော မဏိရတနဿ အဂုဏံ ပကာ-
 သေန္တော အတ္တနာ ဂဏှိတုကာမော တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၈၂၃။ “သုပစိဏ္ဏော အယံ သေလော၊ အစ္စိတော မာနိတော သဒါ။
 သုဓာရိတော သုနိက္ခိတ္တော၊ သဗ္ဗတ္ထ’မာဘိသာဓယေ။

၈၂၄။ ဥပစာရဝိပန္နဿ၊ နိက္ခေပေ ဓာရဏာယ ဝါ။
 အယံ’ သေလော ဝိနာသာယ၊ ပရိစိဏ္ဏော အယောနိသော။

၁-အလမ္ဘာယနော (သီ၊ သျာ၊ ဣ)   ၂-ပဒံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)   ၃-အလံ (သီ)

၈၂၅။ န ဣမံ အကုသလော ဒိဗ္ဗံ၊ မဏိံ ဓာရေတု'မာရဟော။
ပဋိပဇ္ဇ သတံ နိက္ခံ၊ ဒေဟိ'မံ ရတနံ မမ"န္တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗတ္တန္တိ ယော ဣမံ သေလံ သုဠု ဥပစရိတုံ အစ္စိတုံ အတ္တနော
ဇီဝိတံ ဝိယ မမာယိတုံ သုဠု ဓာရေတုံ သုဠု နိက္ခိပိတုံ ဇာနာတိ၊ တဿေဝ
သုပစိဏ္ဏော အစ္စိတော မာနိတော သုဓာရိတော သုနိက္ခိတ္တော အယံ
သေလော သဗ္ဗံ အတ္ထံ သာဓေတိတိ အတ္ထော။ ဥပစာရဝိပန္နဿာတိ ယော ပန
ဥပစာရဝိပန္နော ဟောတိ၊ တဿေသော အနုပါယေန ပရိစိဏ္ဏော ဝိနာသ-
မေဝ ဝဟတိဘိ ဝဒတိ။ ဓာရေတု'မာရဟောတိ ဓာရေတုံ အရဟော ၂။
ပဋိပဇ္ဇ သတံ နိက္ခန္တိ အမှာကံ ဂေဟေ ဗဟူ မဏိံ၊ မယမေတံ ဂဟေတုံ ဇာနာမ။
အဟံ တေ နိက္ခသတံ ဒဿာမိ၊ တံ ပဋိပဇ္ဇ၊ ဒေဟိ ဣမံ မဏိရတနံ မမန္တိ။
တဿ ဟိ ဂေဟေ ဧကောပိ သုဝဏ္ဏနိက္ခော နတ္ထိ။ သော ပန တဿ မဏိနော
သဗ္ဗကာမဒဒဘာဝံ ဇာနာတိ။ တေနဿ ဧတဒဟောသိ “အဟံ သင်္ခံ နှတွာ
မဏိံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေသိတွာ ‘နိက္ခသတံ မေ ဒေဟိ’တိ ဝက္ခာမိ၊ အထေသ မေ
ဒဿတိ၊ တမဟံ ဧတဿ ဒဿာမိ”တိ။ တသ္မာ သူရော ဟုတွာ ဧဝမာဟ။

တတော အလမ္ဗာယနော ဂါယမာဟ—

၈၂၆။ “န စ မျာ'ယံ မဏိံ ဧကယျော၊ ဂေါဟိ ဝါ ရတနေဟိ ဝါ။
သေလော ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နော၊ နေဝ ဧကယျော မဏိံ မမာ”တိ။

တတ္ထ န စ ပိ မျာ'ယန္တိ အယံ မဏိံ မမ သန္တကော၊ ဧကေနစိဝိက္ခိဏိတဗ္ဗော
နာမ န ဟောတိ။ နေဝ ဧကယျောတိ အယဉ္ဇ မမ မဏိံ လက္ခဏသမ္ပန္နော၊
တသ္မာ နေဝ ဧကယျော ဧကေနစိ ဝတ္ထုနာပိ ဝိက္ခိဏိတဗ္ဗော၊ နာမ န ဟောတိတိ။

နေသာဒဗြာဟ္မဏော အာဟ—

၈၂၇။ “နော စေ တယာ မဏိံ ဧကယျော၊ ဂေါဟိ ဝါ ရတနေဟိ ဝါ။
အထ ဧကေန မဏိံ ဧကယျော၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ။

အလမ္ဗာယနော အာဟ—

၈၂၈။ “ယော မေ သံသေ မဟာနာဂံ၊ တေဇသိံ ဒုရတိက္ကမံ။
တဿ ဒဇ္ဇံ ဣမံ သေလံ၊ ဇလန္တ'မိဝ တေဇသာ”တိ။

တတ္ထ ဇလန္တ'မိဝ တေဇသာတိ ပဘာယ ဇလန္တံ ဝိယ။

၁-မဟိတော (သိ၊ သျ၊ ဣ) ၂-န အရဟော (သျ၊ က) ၃-ဝါ (သိ၊ ဣ) ၄-သန္တိကာ (သိ၊ ဣ)

နေသာဒဗြာဟ္မဏော အာဟ—

၈၂၉။ “ကော နု ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ သုပဏ္ဏော ပတတံ ဝရော။
နာဂံ ဇိဂိသ’မန္ဓေသိ၊ အန္ဓေသံ ဘက္ခ’မတ္တနော”တိ။

တတ္ထ ကော နူတိ ဣဒံ နေသာဒဗြာဟ္မဏော “အတ္တနော ဘက္ခံ အန္ဓေ-
သန္ဓေန ဂရုဋ္ဌေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စိန္တေတွာ ဧဝမာဟ။

အလမ္ပာယနော ဧဝမာဟ—

၈၃၀။ “နာ’ဟံ ဒိဇာမိပေါ ဟောမိ၊ အဒိဋ္ဌော ဂရုဋ္ဌော မယာ။
အာသီဝိသေန ဝိတ္ထောတိ၊ ဝေဇ္ဇော ဗြာဟ္မဏ မံ ဝိဒူ”တိ။

တတ္ထ မံ ဝိဒူတိ မံ “ဧသ အာသီဝိသေန ဝိတ္ထကော’ အလမ္ပာယနော နာမ
ဝေဇ္ဇော”တိ ဇာနန္တိ။

နေသာဒဗြာဟ္မဏော အာဟ—

၈၃၁။ “ကိံ နု တုယံ ဖလံ အတ္ထိ၊ ကိံ သိပ္ပံ ဝိဇ္ဇတေ တဝ။
ကိသ္မိံ ဝါ တံ ပရတ္ထဒ္ဓေါ၊ ဥရဂံ နာ’ပစာယသိ”တိ။

တတ္ထ ကိသ္မိံ ဝါ တံ ပရတ္ထဒ္ဓေါတိ တံ ကိသ္မိံ ဝါ ဥပတ္ထဒ္ဓေါ ဟုတွာ
ကိံ နိဿယံ ကတွာ ဥရဂံ အာသီဝိသံ န အပစာယသိ ဇေဋ္ဌကံ အကတွာ
အဝဇာနာသိတိ ပုစ္ဆတိ။

သော အတ္တနော ဗလံ ဒီပေန္တော အာဟ—

၈၃၂။ “အာရညိကဿ ဣသိနော၊ စိရရတ္တံ တပဿိနော။
သုပဏ္ဏော ကောသိယဿ’က္ခာ၊ ဝိသဝိဇ္ဇံ အနုတ္တရံ။

၈၃၃။ တံ ဘာဝိတတ္ထ’ညတရံ၊ သမ္ပန္တံ ပဗ္ဗတန္တရေ။
သက္ကစ္စံ တံ ဥပဋ္ဌာသိ’၊ ရတ္ထိန္ဒိဝ’မတန္ဒိတော။

၈၃၄။ သော တဒါ ပရိစိဏ္ဏော မေ၊ ဝတ္တဝါ ဗြဟ္မစရိယဝါ။
ဒိဗ္ဗံ ပါတုကရီ မန္တံ၊ ကာမသာ ဘဂဝါ မမ။

၈၃၅။ ဘျာ’ဟံ မန္တေ ပရတ္ထဒ္ဓေါ၊ နာဟံ ဘာယာမိ ဘောဂိနံ။
အာစရိယော ဝိသဃာတာနံ၊ အလမ္ပာနောတိ မံ ဝိဒူ”တိ။

၁-အာသီဝိသဝိတ္ထကော (သိ၊ ဣ)

တတ္ထ ကောသိယဿ'က္ခာတိ ကောသိယဂေါတ္တဿ ဣသိနော သုပဏ္ဍော
 အာစိက္ခိ။ တေန အက္ခာတကာရဏံ ပန သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရေတွာ ကထေတဗ္ဗံ။
 ဘာဝိတတ္ထ'ညတရန္တိ ဘာဝိတတ္တာနံ ဣသိနံ အညတရံ။ သမ္ပန္တန္တိ ဝသန္တိ။
 ကာမသာတိ အတ္တနော ဣစ္ဆာယ။ မမာတိ တံ မန္တံ မယံ ပကာသေသိ။ ဘျာ'ဟံ
 မန္တေ ပရတ္ထဒ္ဓေါတိ အဟံ တေ မန္တေ ဥပတ္ထဒ္ဓေါ နိဿိတော။ ဘောဂိနန္တိ
 နာဂါနံ။ ဝိသဃာတာနန္တိ ဝိသဃာတကဝေဇ္ဇာနံ။

တံ သုတွာ နေသာဒဗြာဟ္မဏော စိန္တေသိ “အယံ အလမ္ဘာယနော
 ယှာဿ နာဂံ ဒဿေတိ၊ တဿ မဏိရတနံ ဒဿတိ၊ ဘူရိဒတ္တမဿ
 ဒဿေတွာ မဏိ' ဂဏိဿာမိ”တိ။ တတော ပုတ္တေန သဒ္ဓိ' မန္တေန္တော ဂါထ-
 မာဟ—

၈၃၆။ “ဂဏှာမသေ မဏိ' တာတ၊ သောမဒတ္တ ဝိဇာနဟိ။
 မာ ဒဏ္ဍေန သိရိ' ပတ္တံ၊ ကာမသာ ပဇဟိမှသေ”တိ။

တတ္ထ ဂဏှာမသေတိ ဂဏှာမ။ ကာမသာတိ အတ္တနော ရုစိယာ ဒဏ္ဍေန
 ပဟရိတွာ မာ ဇဟာမ။

သောမဒတ္တော အာဟ—

၈၃၇။ “သကံ နိဝေသနံ ပတ္တံ၊ ယော တံ ဗြာဟ္မဏ ပူဇယိ။
 ဧဝံ ကလျာဏကာရိဿ၊ ကိ' မောဟာ ဒုဒ္ဓိ'မိစ္ဆသိ။

၈၃၈။ သစေ တံ ဓနကာမော'သိ၊ ဘူရိဒတ္တော ပဒဿတိ။
 တမေဝ ဂန္တော ယာစဿ၊ ဗဟံ ဒဿတိ တေ ဓန'န္တိ။

တတ္ထ ပူဇယိတိ ဒိဗ္ဗကာမေဟိ ပူဇယိတ္ထ။ ဒုဒ္ဓိ'မိစ္ဆသိတိ ကိ' တထာ-
 ရူပဿ မိတ္တဿ ဒုဒ္ဓိကမ္ပံ ကာတံ ဣစ္ဆသိ တာတာတိ။

ဗြာဟ္မဏော အာဟ—

၈၃၉။ “ဟတ္ထဂတံ ပတ္တဂတံ၊ နိကိဏ္ဏံ ခါဒိတံ ဝရံ။
 မာ နော သန္နိဋ္ဌိကော အတ္တော၊ သောမဒတ္တ ဥပစူဂါ”တိ။

တတ္ထ ဟတ္ထဂတန္တိ တာတ သောမဒတ္တ တံ တရုဏကော လောကပဝတ္တိ'
 န ဇာနာသိ။ ယဗ္ဗိ ဟတ္ထဂတံ ဝါ ဟောတိ ပတ္တဂတံ ဝါ ပုရတော ဝါ နိကိဏ္ဏံ
 ဌပိတံ၊ တဒေဝ မေ ခါဒိတံ ဝရံ၊ န ဒူရေ ဌိတံ။

သောမဒတ္တော အာဟ—

၈၄၀။ “ပစ္စတိ နိရယေ ဘောရေ၊ မဟိဿမပိ ဝိဝရတိ။
မိတ္တဒုဒ္ဓိ ဟိတစ္စာဂီ၊ ဇိဝရေ’ဝါပိ သုဿတိ။

၈၄၁။ သစေ တံ ဓနကာမော’သိ၊ ဘူရိဒတ္တော ပဒဿတိ။
မညေ အတ္တကတံ ဝေရံ၊ နစိရံ ဝေဒယိဿသိ”တိ။

တတ္ထ မဟိဿမပိ ဝိဝရတိတိ^၁ တာတ မိတ္တဒုဒ္ဓိနော ဇိဝန္တဿေဝ ပထဝီ
ဘိဇ္ဇိတွာ ဝိဝရံ ဒေတိ။ ဟိတစ္စာဂီတိ အတ္တနော ဟိတပရိစ္စာဂီ။ ဇိဝရေ’ဝါပိ
သုဿတိတိ ဇိဝမာနောဝ သုဿတိ၊ မနုဿပေတော ဟောတိ။ အတ္တကတံ
ဝေရန္တိ အတ္တနာ ကတံ ပါပံ။ နစိရန္တိ နစိရဿေဝ ဝေဒယိဿသိတိ မညာမိ။

ဗြာဟ္မဏော အာဟ—

၈၄၂။ “မဟာယညံ ယဇိတွာန၊ ဧဝံ သုဇ္ဈန္တိ ဗြာဟ္မဏာ။
မဟာယညံ ယဇိဿာမ၊ ဧဝံ မောက္ခာမ ပါပကာ”တိ။

တတ္ထ သုဇ္ဈန္တိတိ တာတ သောမဒတ္တ တံ ဒဟရော န ကိဉ္စိ ဇာနာသိ၊
ဗြာဟ္မဏာ နာမ ယံ ကိဉ္စိ ပါပံ ကတွာ ယညေန သုဇ္ဈန္တိတိ ဒဿေန္တော
ဝေမာဟ။

သောမဒတ္တော အာဟ—

၈၄၃။ “ဟန္တ ဒါနိ အပါယာမိ၊ နာ’ဟံ အဇ္ဇ တယာ သဟ။
ပဒမ္ပေကံ န ဂစ္ဆေယျံ၊ ဧဝံ ကိဗ္ဗိသကာရိနာ”တိ။

တတ္ထ အပါယာမီတိ အပဂစ္ဆာမိ၊ ပလာယာမီတိ အတ္တော။

ဧဝေ ပန ဝတွာ ပဏ္ဍိတော မာဏဂေါ ပိတရံ အတ္တနော ဝစနံ ဂါဟာ-
ပေတုံ အသက္ကောန္တော မဟန္တေန သဒ္ဓေန ဒေဝတာ ဥဇ္ဈာပေတွာ “ဧဝရူပေန
ပါပကာရိနာ သဒ္ဓိံ န ဂမိဿာမိ”တိ ပိတု ပဿန္တဿေဝ ပလာယိတွာ
ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ အဘိညာ စ သမာပတ္တိယော စ နိဗ္ဗတ္တေတွာ
အပရိဟိနဇ္ဈာနော ဗြဟ္မလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၁-မဟိဿမဝဒိယတိတိ (သီ၊ ဣ)၊ မဟိဿ ဝိန္ဒိယတိတိ (သျာ)

၈၄၄။ “ဣဒံ ဝတုာန ပိတရံ၊ သောမဒတ္တော ဗဟုဿုတော။
ဥဇ္ဈာပေတွာန ဘူတာနိ၊ တမှာ ဌာနာ အပက္ကမိ”တိ။

နေသာဒဗြာဟ္မဏော “သောမဒတ္တော ဌပေတွာ အတ္တနော ဂေဟံ ကုဟိံ ဂမိဿတိ”တိ စိန္တေန္တော အလမ္ဗာယနံ ထောက် အနတ္တမနံ ဒိသ္မာ “အလမ္ဗာယန မာ စိန္တယိ၊ ဒဿေဿာမိ တေ ဘူရိဒတ္တ”န္တိ တံ အာဒါယ နာဂရာဇဿ ဥပေါသထကရဏဌာနံ ဂန္ဓာ ဝမ္ဗိကမတ္တကေ ဘောဂေ အာဘုဇိတွာ နိပန္နံ နာဂရာဇာနံ ဒိသ္မာ အဝိဒူရေ ဌိတော ဟတ္ထံ ပဿာရေတွာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၈၄၅။ “ဂဏှာဟေ’တံ မဟာနာဂံ၊ အာဟရေ’တံ မဏိံ မမ။
ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏာဘော၊ ယဿ လောဟိတကော သိရော။

၈၄၆။ ကပ္ပါသပိစုရာသီဝ၊ ဧသော ကာယော ပဒိဿတိ။
ဝမ္ဗိကဂ္ဂဂတော သေတိ၊ တံ တံ ဂဏှာဟိ ဗြာဟ္မဏာ”တိ။

တတ္ထ ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏာဘောတိ ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏာဝိယ အဘာသတိ။ ကပ္ပါသပိစုရာသီဝါတိ သုဝိဟိတဿ၊ ကပ္ပါသပိစုနော ရာသိ ဝိယ။

အထ မဟာသတ္တော အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ နေသာဒဗြာဟ္မဏံ ဒိသ္မာ “အယံ ဥပေါသထဿ မေ အန္တရာယံ ကရေယျာတိ ဣမံ နာဂဘဝနံ နေတွာ မဟာသမ္ပတ္တိယာ ပတိဌာပေသိ။ မယာ ဒီယမာနံ မဏိံ ဂဏှိတုံ န ဣစ္ဆိ။ ဣဒါနိ ပန အဟိတုဏှိကံ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတိ။ သစာဟံ ဣမဿ မိတ္တဒုဗ္ဗိနော ကုဇ္ဈေယျံ၊ သီလံ မေ ခဏှံ ဘဝိဿတိ။ မယာ ခေါ ပန ပဌမညေဝ စတုရဂ်သမန္ဓာဂတော ဥပေါသထော အဓိဌိတော၊ သော ယထာဓိဌိတောဝ ဟောတု၊ အလမ္ဗာယနော မံ ဆိန္ဒတု ဝါ ပစတု ဝါ၊ သူလေန ဝါ ဝိဇ္ဈတု၊ နေဝဿ ကုဇ္ဈိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “သစေ ခေါ ပနာဟံ ဣမေ ဩလောကေဿာမိ၊ ဘဿာ ဘဝေယျံ။ မံ ပေါထေန္တေပိ န ကုဇ္ဈိဿာမိ န ဩလောကေဿာမိ”တိ အက္ခိနိ နိမိလေတွာ အဓိဌာနပါရမိံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ ဘောဂန္တရေ သီသံ ပက္ခိပိတွာ နိစ္စလောဝ ဟုတွာ နိပဇ္ဇိ။ ( )^၃ နေသာဒဗြာဟ္မဏောပိ “ဘော အလမ္ဗာယန ဣမံ နာဂံ ဂဏှာဟိ၊ ဒေဟိ မေ မဏိံ”န္တိ အာဟ။ အလမ္ဗာယနော နာဂံ ဒိသ္မာ တုဌော မဏိံ ကိသ္မိန္တိ အဂဏေတွာ “ဂဏှ ဗြာဟ္မဏာ”တိ တဿ ဟတ္ထေ ဝိပိ။ သော တဿ ဟတ္ထတော ဂဠိတွာ ပထဝိယံ ပတိ။ ပတိတမတ္တောဝ ပထဝိံ ပဝိသိတွာ နာဂဘဝနမေဝ ဂတော။

၁-ကာယ’ဿ ဒိဿတိ (သီ၊ဇု) ၂-သုဝိသိတဿ (က) ၃-(သီလခဏှံ နိဠိတံ) (သျှာ၊ဇု)

မြာဟ္မဏော မဏိရတနတော ဘူရိဒတ္တေန သဒ္ဓိံ မိတ္တဘာဝတော ပုတ္တ-
 တောတိ တိဟိ ပရိဟာယိ။ သော “နိပ္ပစ္စယော ဇာတောမိ၊ ပုတ္တဿ မေ ဝစနံ
 န ကတ”န္တိ ပရိဒေဝန္တော ဂေဟံ အဂမာသိ။ အလမ္ပာယနောပိ ဒိဗ္ဗောသဗေဟိ
 အတ္တနော သရီရံ မက္ခေတွာ ယောကံ ခါဒိတွာ အတ္တနော ကာယံ ပရိပ္ပေါ-
 သေတွာ^၁ ဒိဗ္ဗမန္တံ ဇပ္ပန္တော ဗောဓိသတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ နဂုံဋ္ဌေ ဂဟေတွာ
 အာကမ္မိတွာ သီသံ ဒဠိံ ဂဏှန္တော မုခမဿ ဝိဝရိတွာ ဩသဓံ ခါဒိတွာ မုခေ
 ခေဠံ ဩပိ။ သုစိဇာတိကော နာဂရာဇာ သီလဘေဒဘယေန အကုဇ္ဈိတွာ
 အက္ခိနိပိ န ဥဗ္ဗိလေသိ။ အထ နံ ဩသဓမန္တံ ကတွာ နဂုံဋ္ဌေ ဂဟေတွာ ဟေဋ္ဌာ-
 သီသံ ကတွာ သဗ္ဗာလေတွာ ဂဟိတဘောဇနံ ဆဉ္စာပေတွာ ဘူမိယံ ဒိဃတော
 နိပဇ္ဇာပေတွာ မသုရကံ မဒ္ဒန္တော ဝိယ ပါဒေဟိ မဒ္ဓိတွာ အဋ္ဌိနိ စုဏှိယမာနာနိ
 ဝိယ အဟေသုံ။ ပုန နဂုံဋ္ဌေ ဂဟေတွာ ဒုဿံ ပေါထေန္တော ဝိယ ပေါထေသိ။
 မဟာသတ္တော ဇေရူပံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တောပိ နေဝ ကုဇ္ဈိ။ တမတ္ထံ ပကာ-
 သေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၈၄၇။ “အထော’သဓေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ၊ ဇပ္ပံ မန္တပဒါနိ စ။
 ဧဝံ တံ အသက္ခိ သတ္ထု၊ ကတွာ ပရိတ္တ’မတ္တနော”တိ။

တတ္ထ အသက္ခိတိ သက္ခိ။ သတ္ထုန္တိ^၂ ဂဏှိတုံ။

ဣတိ သော မဟာသတ္တံ ဒုဗ္ဗလံ ကတွာ ဝလ္လိဟိ ပေဠိံ သဇ္ဇေတွာ မဟာသတ္တံ
 တတ္ထ ပက္ခိပိ၊ သရီရဿ မဟန္တတာယ တတ္ထ န ပဝိသတိ။ အထ နံ ပဏှိယာ
 ကောဋ္ဌေန္တော ပဝေသေတွာ ပေဠိံအာဒါယ ဧကံ ဂါမံ ဂန္တော ဂါမမဇ္ဈေ ဩတာ-
 ရေတွာ “နာဂဿ နစွံ ဒဠုကာမာ အာဂစ္ဆန္တ။”တိ သဒ္ဓမကာသိ။ သကလ-
 ဂါမဝါသိနော သန္ဓိပတိံ သု။ တသ္မိံ ခဏေ အလမ္ပာယနော “နိက္ခမ မဟာ-
 နာဂါ”တိ အာဟ။ မဟာသတ္တော စိန္တေသိ “အဇ္ဇ မယာ ပရိသံ တောသေန္တေန
 ကိဋ္ဌိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝံ အလမ္ပာယနော ဗဟုံ ဓနံ လဘိတွာ တုဋ္ဌော မံ ဝိဿဇ္ဇေ-
 သတိ။ ယံ ယံ ဧသ မံ ကာရေတိ၊ တံ တံ ကရိဿာမိ”တိ။ အထ နံ သော
 ပေဠတော နိဟရိတွာ “မဟာ ဟောဟိ”တိ အာဟ။ သော မဟာ အဟောသိ။
 ခုဒ္ဒကော၊ ဝဇ္ဇော၊ ဝမ္ပိတော^၃၊ ဧကပ္ပဏော၊ ဒွိဖဏော၊ တိပ္ပဏော၊ စတုပ္ပဏော၊
 ပဉ္စ၊ ဆ၊ သတ္တ၊ အဋ္ဌ၊ နဝ၊ ဒသ၊ ဝိသတိ၊ တိံသတိ၊ စတ္တာလီသ၊ ပဏှာသပ္ပဏော၊
 သတပ္ပဏော၊ ဥစ္စော၊ နိစော၊ ဒိဿမာနကာယော၊ အဒိဿမာနကာယော၊

^၁-ပရိဘာဝေတွာ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)   ^၂-သဠုန္တိ (သီ၊ ဣ)၊ သဏှာတုန္တိ (သျာ)၊ သုတ္တုန္တိ (က)
^၃-ဝိပိတော (သီ၊ ဣ)၊ ဝိပိတော (သျာ)

ဒိဿမာနဥပမုကာယော၊ နီလော၊ ပီတော၊ လောဟိတော၊ သြဒါတော၊ မဉ္ဇုဋ္ဌိကော ဟောဟိ၊ အဂ္ဂိဇာလံ ဝိဿဇ္ဇေဟိ၊ ဥဒကံ၊ ရူမံ ဝိဿဇ္ဇေဟိတိ။ မဟာသတ္တော ဣမေသုပိ အာကာရေသု ပုတ္တပုတ္တေ အတ္တဘာဝေ နိမ္မိနိတွာ နစ္စံ ဒဿေသိ။ တံ ဒိသွာ ကောစိ အဿုနိ သန္ဓာရေတုံ နာသက္ခိ။

မနုဿာ ဗဟူနိ ဟိရညသုဝဏ္ဏဝတ္ထာလင်္ကာရာဒီနိ အဒံသု။ ဣတိ တသ္မိံ ဂါမေ သဟဿမတ္တံ^၁ လဘိ။ သော ကိဉ္ဇာပိ မဟာသတ္တံ ဂဏှန္တော “သဟဿံ လဘိတွာ တံ ဝိဿဇ္ဇေဿာမီ”တိ အာဟ၊ တံ ပန ဓနံ လဘိတွာ “ဂါမကေပိ တာဝ မယာ ဧတ္ထကံ ဓနံ လဒ္ဓံ၊ နဂရေ ကိရ^၂ ဗဟုံ လဘိဿာမီ”တိ ဓနလော-ဘောန တံ န မုဉ္ဇိ။ သော တသ္မိံ ဂါမေ ကုဋုမ္ပံ သဏှပေတွာ ရတနမယံ ပေဋ္ဌိ ကာရေတွာ တတ္ထ မဟာသတ္တံ ပက္ခိပိတွာ သုခယာနကံ အာရုယ မဟန္တေန ပရိဝါရေန နိက္ခမိတွာ တံ ဂါမနိဂမာဒိသု ကိဋ္ဌာပေန္တော အနုပုဗ္ဗေန ဗာရာ-ဏသိံ ပါပုဏိ။ နာဂရာဇဿ ပန မရုလာဇေ ဒေတိ၊ မဏှုကေ မာရေတွာ ဒေတိ၊ သော ဂေါစရံ န ဂဏှာတိ အဝိဿဇ္ဇနဘယေန။ ဂေါစရံ အဂ္ဂဏှန္တမ္ပိ ပုန နံ စတ္တာရော ဒွါရဂါမေ အာဒိံ ကတွာ တတ္ထ တတ္ထ မာသမတ္တံ ကိဋ္ဌာ-ပေသိ။ ပန္နရသဥပေါသထဒိဝသေ ပန “အဇ္ဇ တုမှာကံ သန္တိကေ ကိဋ္ဌာပေ-ဿာမီ”တိ ရညော အာရောစာပေသိ။ ရာဇာ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ မဟာဇနံ သန္တိပါတာပေသိ။ ရာဇင်္ဂဏေ မဉ္ဇာတိမဉ္ဇံ ဗန္ဓိံသု။

ကိဋ္ဌနခဏ္ဍိ^၃ နိဋ္ဌိတံ။

အလမ္ဘာယနေန ပန ဗောဓိသတ္တဿ ဂဟိတဒိဝသေယေဝ မဟာသတ္တဿ မာတာ သုပိနန္တေ အဒ္ဓသ ကာဠေန ရတ္တက္ခိနာ ပုရိသေန အသိနာ ဒက္ခိဏဗာဟုံ ဆိန္ဒိတွာ လောဟိတေန ပဋ္ဌရန္တေန နိယမာနံ။ သာ ဘိတ-တသိတာ ဥဋ္ဌာယ ဒက္ခိဏဗာဟုံ ပရာမသိတွာ သုပိနဘာဝံ ဇာနိ။ အထဿာ ဧတဒဟောသိ “မယာ ကက္ခဠော ပါပသုပိနော ဒိဋ္ဌော၊ စတုန္တံ ဝါ မေ ပုတ္တာနံ ဓတရဋ္ဌဿ ရညော ဝါ မမ ဝါ ပရိပန္တေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ။ အပိစ ခေါ ပန မဟာသတ္တမေဝ အာရဗ္ဘ အတိရေကတရံ စိန္တေသိ။ ကိံကာရဏာ? သေသာ အတ္တနော နာဂဘာဝနေ ဝသန္တိ၊ ဣတရော ပန သီလဇ္ဈာသယတ္တာ မနုဿ-လောကံ ဂန္ဓာ ဥပေါသထကမ္ပံ ကရေတိ။ တသ္မာ “ကစ္စိ န ခေါ မေ ပုတ္တံ အဟိတုဏ္ဍိကော ဝါ သုပဏ္ဍော ဝါ ဂဏှေယျာ”တိ တဿေဝ အတိရေကတရံ

၁-သတသဟဿမတ္တံ (သီ၊ဣ)   ၂-ကိဝ (သီ၊ဣ)   ၃-အာလမ္ဘာယနခဏ္ဍိ (သျာ)

စိန္တေသိ။ တတော အမုမာသေ အတိက္ကန္တေ “မမ ပုတ္တော အမုမာသာ-
 တိက္ကမေန မံ ဝိနာ ဝတ္တိတုံ န သက္ကောတိ၊ အဒ္ဓါဿ ကိဉ္စိ ဘယံ ဥပ္ပန္နံ
 ဘဝိဿတိ”တိ ဒေါမနဿပ္ပတ္တာ အဟောသိ။ မာသာတိက္ကမေန ပနဿာ
 သောကေန အဿုနံ အပဋ္ဌရဏကာလော နာမ နာဟောသိ၊ ဟဒယံ သုဿိ၊
 အက္ခိနိ ဥပစ္စိံသု။ သာ “ဣဒါနိ အာဂမိဿတိ၊ ဣဒါနိ အာဂမိဿတိ”တိ
 တဿာဂမနမဂ္ဂမေဝ ဩလောကေန္တိ နိသီဒိ။ အထဿာ ဇေဋ္ဌပုတ္တော
 သုဒဿနော မာသစ္စယေန မဟတိယာ ပရိသာယ သဒ္ဓိံ မာတာပိတုနံ ဒဿ-
 နတ္ထာယ အာဂတော ပရိသံ ဗဟိ ဌပေတွာ ပါသာဒံ အာရုယ မာတရံ
 ဝန္တိတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ သာ ဘူရိဒတ္တံ အနုသောစန္တိ တေန သဒ္ဓိံ
 န ကိဉ္စိ သလ္လပိ။ သော စိန္တေသိ “မယံ မာတာ မယိ ပုဗ္ဗေ အာဂတေ
 တုဿတိ၊ ပဋိသန္တာရံ ကရေတိ၊ အဇ္ဇ ပန ဒေါမနဿပ္ပတ္တာ၊ ကိံ န ခေါ
 ကာရဏ”န္တိ။ အထ နံ ပုစ္ဆန္တော အာဟ—

၈၄၈။ “မမံ ဒိသ္မာန အာယန္တိ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနံ။
 ဣန္ဒြိယာနိ အဟဋ္ဌာနိ၊ သာဝံ ဇာတံ မုခံ တဝ။

၈၄၉။ ပဒ္ဓံ ယထာ ဟတ္ထဂတံ၊ ပါဏိနာ ပရိမဒ္ဓိတံ။
 သာဝံ ဇာတံ မုခံ တုယံ၊ မမံ ဒိသ္မာန ဒေသိ”န္တိ။

တတ္ထ အဟဋ္ဌာနိတိ န ဝိပ္ပသန္တာနိ။ သာဝန္တိ^၁ ကဉ္စနာဒါသဝဏ္ဏံ တေ မုခံ
 ဝိဘကာဋ္ဌကံ^၂ ဇာတံ။ ဟတ္ထဂတန္တိ ဟတ္ထေန ဆိန္ဒိတံ။ ဒေသန္တိ ဧဝရူပံ
 မဟန္တေန သိရိသောဘဂ္ဂေန တုမှာကံ ဒဿနတ္ထာယ အာဂတံ မံ ဒိသ္မာ။

သာ ဧဝံ ပုတ္တေပိ နေဝ ကထေသိ။ သုဒဿနော စိန္တေသိ “ကိံ န ခေါ
 ကေနစိ ကုဒ္ဓါ ဝါ ပရိဗဒ္ဓါ ဝါ^၃ ဘဝေယျာ”တိ။ အထ နံ ပုစ္ဆန္တော ဣတရံ
 ဂါထမာဟ—

၈၅၀။ “ကစ္စိ နု တေ နာ’ဘိသသိ၊ ကစ္စိ တေ အတ္ထိ ဝေဒနာ။
 ယေန သာဝံ မုခံ တုယံ၊ မမံ ဒိသ္မာန အာဂတ”န္တိ။

တတ္ထ ကစ္စိ နု တေ နာ’ဘိသသိ^၄တိ ကစ္စိ နု တံ ကောစိ န အဘိသသိ
 အက္ခောသေန ဝါ ပရိဘာသာယ ဝါ ဝိဟိံသိတိ^၅ ပုစ္ဆတိ။ ဣယန္တိ တဝ ပုဗ္ဗေ
 မမံ ဒိသ္မာ အာဂတံ ဒေသိံ မုခံ န ဟောတိ။ ယေန ပန ကာရဏေန အဇ္ဇ
 တဝ မုခံ သာဝံ ဇာတံ၊ တံ မေ အာစိက္ခာတိ ပုစ္ဆတိ။

၁-သာမန္တိ(ဣ) ၂-ကာဋကံ(သိ၊သျာ၊ဣ) ၃-အက္ခရာဋ္ဌာဝါပရိဘာဋ္ဌာဝါ(သိ၊ဣ) ၄-န ဝိဟိံသိတိ(သိ၊ဣ)

အထဿ သာ အာစိက္ခန္တိ အာဟ—

၈၅၁။ “သုပိနံ တာတ အဒ္ဓက္ခိံ၊ ဣတော မာသံ အဓောဂတံ။
‘ဒက္ခိဏံ ဝိယ မေ ဗာဟုံ၊ ဆေတွာ ရုဟိရမက္ခိတံ။
ပုရိသော အာဒါယ ပက္ကာမိ၊ မမ ရောဒန္တိယာ သတိ’။

၈၅၂။ ယတော’ဟံ သုပိန’မဒ္ဓက္ခိံ၊ သုဒဿန ဝိဇာနဟိ။
တတော ဒိဝါ ဝါ ရတ္တိံ ဝါ၊ သုခံ မေ နော’ပလဗ္ဗတိ”တိ။

တတ္ထ ဣတော မာသံ အဓောဂတန္တိ ဣတော ဟေဋ္ဌာ မာသာတိက္ကန္တိ။
အဇ္ဇ မေ ဒိဋ္ဌသုပိနဿ မာသော ဟောတိတိ ဒဿေတိ။ ပုရိသောတိ ဧကော
ကာဋ္ဌော ရတ္တက္ခိ ပုရိသော။ ရောဒန္တိယာ သတိတိ ရောဒမာနာယ သတိယာ။
သုခံ မေ နော’ပလဗ္ဗတိတိ မမ သုခံ နာမ န ဝိဇ္ဇတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ “တာတ ပိယပုတ္တကော မေ တဝ ကနိဋ္ဌော န ဒိဿတိ၊
ဘယေနဿ ဥပ္ပန္နေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ပရိဒေဝန္တိ အာဟ—

၈၅၃။ “ယံ ပုဗ္ဗေ ပရိဝါရိံ သု၊ ကညာ ရုစိရဝိဂ္ဂဟာ။
ဟေမဇာလပုဋိစ္ဆန္တာ၊ ဘူရိဒတ္တော န ဒိဿတိ။

၈၅၄။ ယံ ပုဗ္ဗေ ပရိဝါရိံ သု၊ နေတ္ထိံ သဝရဓာရိနော။
ကဏိကာရာဝ သမ္ဗုလ္လာ၊ ဘူရိဒတ္တော န ဒိဿတိ။

၈၅၅။ ဟန္တ ဒါနိ ဂမိဿာမ၊ ဘူရိဒတ္တနိဝေသနံ။
ဓမ္မဋ္ဌိံ သီလသမ္ပန္နံ၊ ပဿာမ တဝ ဘာတရ”န္တိ။

တတ္ထ သမ္ဗုလ္လာတိ သုဝဏ္ဏဝတ္ထာလင်္ကာရဓာရိတာယ သမ္ဗုလ္လာ ကဏိကာရာ
ဝိယ။ ဟန္တာတိ ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ နိပါတော၊ ဧဟိ တာတ ဘူရိဒတ္တဿ နိဝေသနံ
ဂစ္ဆာမာတိ ဝဒတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ တဿ စေဝ အတ္တနော စ ပရိသာယ သဒ္ဓိံ တတ္ထ
အဂမာသိ။ ဘူရိဒတ္တဿ ဘရိယာယော ပန တံ ဝမ္ဘိကမတ္ထကေ အဒိဿာ “မာတု
နိဝေသနေ ဝသိဿတိ”တိ အဗျာဝဋ္ဌာ အဟေသုံ။ တာ “သဿု ကိရ နော’
ပုတ္တံ အပဿန္တိ အာဂစ္ဆတိ”တိ သုတွာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ “အယျေ ပုတ္တဿ
တေ အဒိဿမာနဿ အဇ္ဇ မာသော အတိတော”တိ မဟာပရိဒေဝံ

၁-အတ္တနော (သျှာ၊ ဣ)

ပရိဒေဝမာနာ တဿာ ပါဒမူလေ ပတိံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၈၅၆။ “တဉ္စ ဒိသွာန အာယန္တိံ၊ ဘူရိဒတ္တဿ မာတရံ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ပက္ကန္တံ၊ ဘူရိဒတ္တဿ နာရိယော။

၈၅၇။ ပုတ္တံ တေ’ယျေ န ဇာနာမ၊ ဣတော မာသံ အဓောဂတံ။
မတံ ဝါ ယဒိ ဝါ ဇိဝံ၊ ဘူရိဒတ္တံ ယသဿိန”န္တိ။

တတ္ထ “ပုတ္တံ တေ’ယျေ”တိ အယံ တာသံ ပရိဒေဝနကထာံ။

ဘူရိဒတ္တဿ မာတာ သုဏှာဟိ သဒ္ဓိံ အန္တရဝိထိယံ ပရိဒေဝိတွာ တာ အာဒါယ တဿ ပါသာဒံ အာရုယု ပုတ္တဿ သယနဉ္စ အာသနဉ္စ ဩလော-
ကေတွာ ပရိဒေဝမာနာ အာဟ—

၈၅၈။ “သကုဏီ ဟတပုတ္တာဝ၊ သုညံ ဒိသွာ ကုလာဝကံ။
စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ ဘူရိဒတ္တံ အပဿတီ။

၈၅၉။ ကုရရိ ဟတဆာပါဝ၊ သုညံ ဒိသွာ ကုလာဝကံ။
စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ ဘူရိဒတ္တံ အပဿတီ။

၈၆၀။ သာ နူန စက္ကဝါကီဝ၊ ပလ္လလသ္မိံ အနောဒကေ။
စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ ဘူရိဒတ္တံ အပဿတီ။

၈၆၁။ ကမ္မာရာနံ ယထာ ဥက္ကာ၊ အန္တော ဈာယတိ နော ဗဟိ။
ဧဝံ ဈာယာမိ သောကေန၊ ဘူရိဒတ္တံ အပဿတီ”တိ။

တတ္ထ အပဿတီတိ အပဿန္တိ။ ဟတဆာပါဝါတိ ဟတပေါတကာဝ။

ဧဝံ ဘူရိဒတ္တမာတရိ ဝိလပမာနာယ ဘူရိဒတ္တနိဝေသနံ အဏ္ဏဝကုစ္ဆိ ဝိယ
ဧကသဒ္ဓိံ အဟောသိ။ ဧကောပိ သကဘာဝေန သဏ္ဍာတုံ နာသက္ခိ။
သကလနိဝေသနံ ယုဂန္ဓရဝါတပ္ပဟဋံ ဝိယ သာလဝနံ အဟောသိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၈၆၂။ “သာလာဝ သမ္ပမထိတာ၊ မာလုတေန ပမဒ္ဓိတာ။
သေန္တိ ပုတ္တာ စ ဒါရာ စ၊ ဘူရိဒတ္တနိဝေသနေ”တိ။

အရိဋ္ဌော စ သုဘောဂေါ စ ဥဘောပိ ဘာတရော မာတာပိတူနံ ဥပဋ္ဌာနံ ဝစ္ဆန္တာ တံ သဒ္ဓိံ သုတွာ ဘူရိဒတ္တနိဝေသနံ ပဝိသိတွာ မာတရံ အဿာသယိံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၈၆၃။ “ဣဒံ သုတွာန နိဋ္ဌေါသံ၊ ဘူရိဒတ္တနိဝေသနေ။
အရိဋ္ဌော စ သုဘောဂေါ စ ၁၊ ပဓာဝိံသု အနန္တရာ။

၈၆၄။ အမ္မ အဿာသ မာ သောစိ၊ ဧဝံဓမ္မာ ဟိ ပါဏိနော။
စဝန္တိ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ သော’ဿ ပရိဏာမိတာ”တိ။

တတ္ထ သော’ဿ ပရိဏာမိတာတိ သော စုတူပပတ္တိ အဿ လောကဿ ပရိဏာမိတာ၊ ဧဝံ ဟိ သော လောကော ပရိဏာမေတိ ၂။ ဧတေဟိ ဒ္ဓိဟိ အင်္ဂေဟိ? မုတ္တော နာမ နတ္ထိတိ ဝဒန္တိ။

သမုဒ္ဒဇာ အာဟ—

၈၆၅။ “အဟမ္ပိ တာတ ဇာနာမိ၊ ဧဝံဓမ္မာ ဟိ ပါဏိနော။
သောကေန စ ပရေတ’သ္မိ၊ ဘူရိဒတ္တံ အပဿတိ။

၈၆၆။ အဇ္ဇ စေ မေ ဣမံ ရတ္ထိံ၊ သုဒဿန ဝိဇာနဟိ။
ဘူရိဒတ္တံ အပဿန္တိ၊ မညေ ဟိဿာမိ ဇီဝိတ”န္တိ။

တတ္ထ အဇ္ဇ စေ မေတိ တာတ သုဒဿန သစေ အဇ္ဇ ဣမံ ရတ္ထိံ ဘူရိဒတ္တော မမ ဒဿနံ နာဂမိဿတိ၊ အထာဟံ တံ အပဿန္တိ ဇီဝိတံ ဇဟိဿာမိတိ မညာမိ။

ပုတ္တာ အာဟံသု—

၈၆၇။ “အမ္မ အဿာသ မာ သောစိ၊ အာနယိဿာမ ဘာတရံ။
ဒိသောဒိသံ ဂမိဿာမ၊ ဘာတုပရိယေသနံ စရံ။

၈၆၈။ ပဗ္ဗတေ ဝိရိဒုဂ္ဂေသု၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။
ဩရေန သတ္တရတ္တဿ ၄၊ ဘာတရံ ပဿ အာဂတ”န္တိ။

တတ္ထ စရန္တိ အမ္မ မယံ တယောပိ ဇနာ ဘာတုပရိယေသနံ စရန္တာ ဒိသောဒိသံ ဂမိဿာမာတိ နံ အဿာသေသုံ။

၁-သုဘဂေါစ (သီ၊ ဣ)
၃-အတ္ထဟိ (သီ၊ ဣ)၊ အန္တေဟိ (သျှာ)

၂-ပရိဏမေတိ (သီ၊ ဣ)
၄-ဒဿရတ္တဿ (သီ၊ ဣ)

တတော သုဒဿနော စိန္တေသိ “သစေ တယောပိ ဧကံ ဒိသံ ဂမိဿာမ၊ ပပဉ္စော ဘဝိဿတိ၊ တိဟိ တိဏိံ ဌာနာနိ ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ ဧကေန ဒေဝလောကံ၊ ဧကေန ဟိမဝန္တံ၊ ဧကေန မနုဿလောကံ။ သစေ ခေါ ပန ကာဏာရိဋ္ဌော မနုဿလောကံ ဂမိဿတိ၊ ယတ္ထေဝ ဘူရိဒတ္တံ ပဿတိ၊ တံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဈာပေတွာ ယေတိ၊ ဧသ ကက္ခဋ္ဌော ဖရသော၊ န သက္ကာ ဧတံ တတ္ထ ပေသေတု”န္တိ။ စိန္တေတွာ စ ပန “တာတ အရိဋ္ဌ တံ ဒေဝလောကံ ဂစ္ဆ၊ သစေ ဒေဝတာဟိ ဓမ္မံ သောတုကာမာဟိ ဘူရိဒတ္တော ဒေဝလောကံ နိတော၊ တတော နံ အာနေဟိ”တိ အရိဋ္ဌံ ဒေဝလောကံ ပဟိဏိ။ သုဘောဂံ ပန “တာတ တံ ဟိမဝန္တံ ဂန္တော ပဉ္စသု မဟာနဒီသု ဘူရိဒတ္တံ ဥပဓာရေတွာ ဧဟိ”တိ ဟိမဝန္တံ ပဟိဏိ။ သယံ ပန မနုဿလောကံ ဂန္တကာမော စိန္တေသိ “သစာဟံ မာဏဝကဝဏ္ဏေန ဂမိဿာမိ၊ မနုဿာ နေဝ မေ ပိယာယိဿန္တိ၊ မယာ တာပသဝေသေန ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ၊ မနုဿာနဉ္စိပဗ္ဗဇိတာ ပိယာ မနာပါ”တိ။ သော တာပသဝေသံ ဂဟေတွာ မာတရံ ဝန္တိတွာ နိက္ခမိ။ ဗောဓိသတ္တဿ ပန အဇမုဒီ၂ နာမ ဝေမာတိကဘဂိနိ အတ္ထိ။ တဿာ ဗောဓိသတ္တေ အဓိမတ္တော သိနေဟော။ သာ သုဒဿနံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိဿာ အာဟ “ဘာတိက အတ်ဝိယ ကိလမာမိ၊ အဟမ္ဘိ တယာ သဒ္ဓိံ ဂမိဿာမိ”တိ။ အမ္မ န သက္ကာ တယာ ဂန္တံ၊ အဟံ ပဗ္ဗဇိတဝေသေန ဂစ္ဆာမိတိ။ အဟံ ပန ခုဒ္ဒကမဏ္ဍုကီ ဟုတွာ တဝ ဇေနန္တရေ နိပဇ္ဇိတွာ ဂမိဿာမိတိ။ တေန ဟိ ဧဟိတိ။ သာ မဏ္ဍုကပေါတိကာ ဟုတွာ တဿ ဇေနန္တရေ နိပဇ္ဇိ။ သုဒဿနော “မူလတော ပဋ္ဌာယ ဝိစိနန္တော ဂမိဿာမိ”တိ ဗောဓိသတ္တဿ ဘရိယာယော တဿ ဥပေါသထကရဏဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆိတွာ ပဌမံ တတ္ထ ဂန္တော အလမ္မာယနေန မဟာသတ္တဿ ဂဟိတဋ္ဌာနေ လောဟိတဉ္စ ဝလ္လီဟိ ကတပေဋ္ဌဋ္ဌာနဉ္စ ဒိဿာ “ဘူရိဒတ္တော အဟိတုဏ္ဍိကေန ဂဟိတော”တိ ဥတွာ သမုပ္ပန္နသောကော အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ အလမ္မာယနဿ ဂတမဂ္ဂေနဝ ပဌမံ ကိဋ္ဌာပိတဂါမံ ဂန္တော မနုဿေ ပုစ္ဆိ “ဝေရူပေါ နာမ နာဂေါ ကေနစိမ အဟိတုဏ္ဍိကေန ကိဋ္ဌာပိတော”တိ။ အာမ၊ အလမ္မာယနေန ဣတော မာသမတ္ထကေ ကိဋ္ဌာပိတောတိ။ ကိဉ္စိ ဓနံ တေန လဒ္ဓန္တိ။ အာမ၊ ဣဓေဝ တေန သဟဿမတ္တံ လဒ္ဓန္တိ။ ဣဒါနိ သော ကုဟိံ ဂတောတိ။ အသုကဂါမံ နာမာတိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ ပုစ္ဆန္တော အနုပုဗ္ဗေန ရာဇဒွါရံ အဂမာသိ။( )၄

၁-မနုဿာ ဩသက္ကိဿန္တိ (သိ)၊ မနုဿာ အပိယန္တိ (သျှာ)၊ မနုဿာ ဩသပိဿန္တိ (ဣ)
 ၂-အစ္စိမုဒီ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)   ၃-ကိလမသိ (သိ)   ၄-(ဝိလာပဓဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ) (သျှာ)

တသ္မိံ ခဏေ အလမ္ဗာယနော သုန္ဒာတော သုဝိလိတ္တော မဋ္ဌသာဋကံ နိဝါသေတွာ ရတနပေဠိ ဂါဟာပေတွာ ရာဇဒွါရမေဝ ဂတော။ မဟာဇနော သန္နိပတိ၊ ရညောအာသနံ ပညတ္တံ။ သော အန္တောနိဝေသနေ ဌိတောဝ် “အဟံ အာဂစ္ဆာမိ၊ နာဂရာဇာနံ ကိဋ္ဌာပေတူ”တိ ပေသေသိ။ အလမ္ဗာယနော စိတ္တတ္ထရဏေ ရတနပေဠိ ဌပေတွာ ဝိဝရိတွာ “ဧဟိ မဟာနာဂါ”တိ သညမဒါသိ။ တသ္မိံ သမယေ သုဒဿနောပိ ပရိသန္တရေ ဌိတော။ အထ မဟာသတ္တော သီသံ နိဟရိတွာ သဗ္ဗာဝန္တံ ပရိသံ ဩလောကေသိ။ နာဂါ ဟိ ဒ္ဓိဟိ ကာရဏေဟိ ပရိသံ ဩလောကေန္တိ သုပဏ္ဍပရိပန္တံ ဝါ ဉ္ဇတကေ ဝါ ဒဿနတ္ထာယ။ တေ သုပဏ္ဍံ ဒိသ္မာ ဘိတာ န နစ္စန္တိ၊ ဉ္ဇတကေ ဝါ ဒိသ္မာ လဇ္ဇမာနာ န နစ္စန္တိ။ မဟာသတ္တော ပန ဩလောကေန္တော ပရိသန္တရေ ဘာတရံ အဒ္ဓသ။ သော အက္ခိပူရာနိ အဿုနိ ဂဟေတွာ ပေဋ္ဌတော နိက္ခမိတွာ ဘာတရာဘိမုခေါ ပါယာသိ။ မဟာဇနော တံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ဘိတော ပဋိက္ကမိ၊ ဧကော သုဒဿနောဝ် အဋ္ဌာသိ။ သော ဂန္တော တဿ ပါဒပိဋ္ဌိယံ သီသံ ဌပေတွာ ရောဒိ၊ သုဒဿနောပိ ပရိဒေဝိ။ မဟာသတ္တော ရောဒိတွာ နိဝတ္တိတွာ ပေဋ္ဌမေဝ ပါဝိသိ။ အလမ္ဗာယနောပိ “ဣမိနာ နာဂေန တာပသော ခုဋ္ဌော ဘဝိဿတိ၊ အဿာသေဿာမိ န”န္တိ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ—

၈၆၉။ “ဟတ္ထာ ပမုတ္တော ဥရဂေါ၊ ပါဒေ တေ နိပတိ ဘုသံ။
ကစ္စိ နု တံ ခုံသိ တာတ၊ မာ ဘာယိ သုခိတော ဘဝါ”တိ။

တတ္ထ မာ ဘာယိဘိ တာတ တာပသ အဟံ အလမ္ဗာယနော နာမ၊ မာ ဘာယိ၊ တဝ ပဋိဇဂ္ဂနံ နာမ မမ ဘာရေတိ။

သုဒဿနော တေန သဒ္ဓိံ ကထေတုကမျတာယ ဂါထမာဟ—

၈၇၀။ “နေဝ မယံ အယံ နာဂေါ၊ အလံ ဒုက္ခာယ ကာယစိ။
ယာဝတ’တ္ထိ အဟိဂ္ဂါဟော၊ မယာ ဘိယျော န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ ကာယစိတိ ကဿစိ အပ္ပမတ္တကဿပိ ဒုက္ခဿ ဥပ္ပါဒနေ အယံ မမ အသမတ္တော။ မယာ ဟိ သဒိသော အဟိတုဏ္ဍိကော နာမ နတ္ထိတိ။

အလမ္ဗာယနော “အသုကော၊ နာမေသော”တိ အဇာနန္တော ကုဇ္ဇိတွာ အာဟ—

၈၇၁။ “ကော နု ပြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ ဒိတ္တော ပရိသမာဂတော။
အဂ္ဂါယန္တံ သုယုဒ္ဓေန၊ သုဏန္တံ ပရိသာ မမာ”တိ။

တတ္ထ ဒိတ္တောတိ ဂဗ္ဘိတော ဗာလော ဒန္တဉ္ဇဏော^၁။ အဂ္ဂါယန္တံ^၂တိ အဂ္ဂါယန္တော၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အယံ ကော^၂ ဗာလော ဥမ္မတ္တကော ဝိယ^၃ မံ သုယုဒ္ဓေန အဂ္ဂါယန္တော အတ္တနာ သဒ္ဓိ^၄ သမံ ကရောန္တော ပရိသမာဂတော၊ ပရိသာ မမ ဝစနံ သုဏန္တံ၊ မယံ ဒေါသော နတ္ထိ၊ မာ ခေါ မေ ကုဇ္ဈိတ္တာတိ။

အထ နံ သုဒဿနော ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

၈၇၂။ “တွံ မံ နာဂေန အာလမ္ပ၊ အဟံ မဏ္ဍုကဆာပိယာ။
ဟောတု နော အပ္ပုတံ တတ္ထ၊ အာ သဟဿေဟိ ပဉ္စဟိ”တိ။

တတ္ထ နာဂေနာတိ တွံ နာဂေန မယာ သဒ္ဓိ^၄ ယုဇ္ဈ၊ အဟံ မဏ္ဍုက-ဆာပိယာ တယာ သဒ္ဓိ^၄ ယုဇ္ဈိဿာမိ။ အာ သဟဿေဟိ ပဉ္စဟိ^၅တိ တသ္မိ^၆ နော ယုဒ္ဓေ ယာဝ ပဉ္စဟိ သဟဿေဟိ အပ္ပုတံ ဟောတူတိ။

အလမ္ပာယနော အာဟ—

၈၇၃။ “အဟံ ဟိ ဝသုမာ အဇော၊ တွံ ဒလိဒ္ဓေါ’သိ မာဏဝ။
ကော နု တေ ပါဋိဘောဂ’တ္ထိ၊ ဥပဇူတဉ္စ ကိံ သိယာ။

၈၇၄။ ဥပဇူတဉ္စ မေ အဿ၊ ပါဋိဘောဂေါ စ တာဒိသော။
ဟောတု နော အပ္ပုတံ တတ္ထ၊ အာ သဟဿေဟိ ပဉ္စဟိ”တိ။

တတ္ထ ကော နု တေတိ တဝ ပဗ္ဗဇိတဿ^၇၊ ကော နု ပါဋိဘောဂေါ အတ္ထိ။ ဥပဇူတဉ္စာ^၈တိ ဣမသ္မိ^၉ ဝါ ဇူတေ ဥပနိက္ခေပဘူတံ ကိံ နာမ တဝ ဓနံ သိယာ၊ ဒဿေဟိ မေတိ ဝဒတိ။ ဥပဇူတဉ္စ မေတိ မယံ ပန ဒါတဗ္ဗံ ဥပနိက္ခေပဓနံ ဝါ ဌပေတဗ္ဗပါဋိဘောဂေါ ဝါ တာဒိသော အတ္ထိ၊ တသ္မာ နော တတ္ထ ယာဝ ပဉ္စဟိ သဟဿေဟိ အပ္ပုတံ ဟောတူတိ။

သုဒဿနော တဿ ကထံ သုတွာ “ပဉ္စဟိ နော သဟဿေဟိ အပ္ပုတံ ဟောတူ”တိ အဘိတော ရာဇနိဝေသနံ အာရုယ မာတုလရညော သန္တိကေ ဌိတော ဂါထမာဟ—

၁-ဒတ္တောတိ ဒန္တော လာလကော (သီ၊ ဣ)၊ ဒတ္တောတိ ဒပ္ပိတော ဒုဋ္ဌော လာမကော အန္ဓဗာလကော (သျှ၊
၂-ကောစိ (သီ၊ က)၊ ကောသိ (ဣ)   ၃-ဥမ္မတ္တကော (သီ၊ သျှ၊ ဣ)   ၄-ဇိတဿ (ဣ)

၈၇၅။ “သုဏောဟိ မေ မဟာရာဇ၊ ဝစနံ ဘဒ္ဒမတ္ထ၊ တေ။
 ပဉ္စန္ဒံ မေ သဟဿာနံ၊ ပါဠိဘောဂေါ ဟိ ကိတ္တိမာ”တိ။
 တတ္ထ ကိတ္တိမာတိ ဂုဏကိတ္တိသမ္ပန္န ဝိဝိရေဏာစာရကိတ္တိသမ္ပန္န။
 ရာဇာ “အယံ တာပသော မံ အတိဗဟုံ ခနံ ယာစတိ၊ ကိံ နု ခေါ”တိ
 စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၈၇၆။ “ပေတ္တိကံ ဝါ ဣဏံ ဟောတိ၊ ယံ ဝါ ဟောတိ သယံကတံ။
 ကိံ တံ ဧဝံ ဗဟုံ မယံ၊ ခနံ ယာစသိ ပြာဟ္မဏာ”တိ။

တတ္ထ ပေတ္တိကံ ဝါတိ ဝိတရာ ဝါ ဂဟေတွာ ခါဒိတံ၊ အတ္တနာ ဝါ ကတံ
 ဣဏံ နာမ ဟောတိ၊ ကိံ မမ ဝိတရာ တဝ ဟတ္ထတော ဂဟိတံ အတ္ထိ၊
 ဥဒါဟု မယာ၊ ကိံကာရဏာ မံ ဧဝံ ဗဟုံ ခနံ ယာစသိတိ။
 ဧဝံ ဝုတ္တေ သုဒဿနော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၈၇၇။ “အလမ္ဘာယနော ဟိ နာဂေန၊ မမံ အဘိဇိဂိသတိ။
 အဟံ မဏ္ဍုကဆာပိယာ၊ ခံသယိဿာမိ ပြာဟ္မဏံ။

၈၇၈။ တံ တံ ဒဠု မဟာရာဇ၊ အဇ္ဇ ရဠာဘိဝေဒန။
 ခတ္တသဃံပရိဗျူဠော၊ နိယျာဟိ အဟိဒဿန”န္တိ။

တတ္ထ အဘိဇိဂိသတိတိ ယုဒ္ဓေ ဇိနိတုံ၂ ဣစ္ဆတိ။ တတ္ထ သစေ သော
 ဇိယိဿာဘိ၊ မယံ ပဉ္စသဟဿာနံ ဒဿတိ။ သစာဟံ ဇိယိဿာမိ၊ အဟ-
 မဿ ဒဿာမိ၊ တသ္မာ တံ ဗဟုံ ခနံ ယာစာမိ။ တန္တိ တသ္မာ တံ မဟာ-
 ရာဇ အဇ္ဇ အဟိဒဿနံ? ဒဠု နိယျာဟိတိ။

ရာဇာ “တေန ဟိ ဂစ္ဆာမာ”တိ တာပသေန သဒ္ဓိယေဝ နိက္ခမိ။ တံ ဒိသ္မာ
 အလမ္ဘာယနော “အယံ တာပသော ဂန္ဓာ ရာဇာနံ ဂဟေတွာ အာဂတော၊
 ရာဇကုလူပကော ဘဝိဿတိ”တိ ဘိတော တံ အနုဝတ္တန္တော ဂါထမာဟ—

၈၇၉။ “နေဝ တံ အတိမညာမိ၊ သိပ္ပဝါဒေန မာဏဝ။
 အတိမတ္တော’သိ သိပ္ပေန၊ ဥရဂံ နာ’ပစာယသိ”တိ။

၁-အဘိဒဿနန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ၂-ယုဇ္ဇိတုံ (က) ၃-အဘိဒဿနံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)၊ အဟံ ခံသနံ (က)

တတ္ထ သိပ္ပဝါဒေနာတိ မာဏာ၀ အဟံ အတ္တနော သိပ္ပေန တံ နာတိ-
မညာမိ၊ တံ ပန သိပ္ပေန အတိမတ္ထော^၁ ဣမံ ဥရဂံ န ပူဇေသိ၊ နာဂဿ
အပစိတိ^၂ န ကရောသိတိ။

တတော သုဒဿနော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၈၈၀။ “အဟမ္ပိ နာတိမညာမိ၊ သိပ္ပဝါဒေန မြာဟ္မဏ။
အဝိသေန စ နာဂေန၊ ဘုသံ ဝဗ္ဗယသေ ဇနံ။

၈၈၁။ ဧဝံ စေ’တံ ဇနော ဇညာ၊ ယထာ ဇာနာမိ တံ အဟံ။
န တံ လဘသိ အာလမ္ပ၊ ဘုသမုဋ္ဌိ^၃ ကုတော ဓန”န္တိ။

အထဿ အလမ္ပာယနော ကုဇ္ဈိတွာ အာဟ—

၈၈၂။ “ခရာဇိနော ဇဋ္ဌိ ဒုဗ္ဗိ၊ ဒိတ္ထော ပရိသမာဂတော။
ယော^၂ တံ ဧဝံ ဂတံ နာဂံ၊ ‘အဝိသော’ အတိမညသိ။

၈၈၃။ အာသဇ္ဇ ခေါ နံ ဇညာသိ၊ ပုဏ္ဏံ ဥဂ္ဂဿ တေဇသော။
မညေ တံ ဘသ္မရာသိ^၀၊ ခိပ္ပ’မေသ ကရိဿတိ”တိ။

တတ္ထ ဒုဗ္ဗိတိ အနဋ္ဌိတနယနော^၃။ အဝိသော အတိမညသိတိ နိဗ္ဗိသောတိ
အဝဇာနာသိ။ အာသဇ္ဇာတိ ဥပဂန္တာ။ ဇညာသိတိ ဇာနေယျာသိ။

အထ တေန သဒ္ဓိ^၀ ကေဋ္ဌိ^၀ ကရောန္တော သုဒဿနော ဂါထမာဟ—

၈၈၄။ “သိယာ ဝိသံ သိလုတ္တဿ၊ ဒေဒ္ဓုဘဿ သိလာဘုနော။
နေဝ လောဟိတသိဿ၊ ဝိသံ နာဂဿ ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ သိလုတ္တဿာတိ ဃရသပ္ပဿ။ ဒေဒ္ဓုဘဿာတိ ဥဒကသပ္ပဿ။
‘သိလာဘုနောတိ နီလဝဏ္ဏသပ္ပဿ။ ဣတိ နိဗ္ဗိသေ သပ္ပေ ဒသေတွာ
ဧတေသံ ဝိသံ သိယာ၊ နေဝ လောဟိတသိဿ သပ္ပဿာတိ အာဟ။

အထ နံ အလမ္ပာယနော ဒ္ဓိဟိ ဂါထာဟိ အဇ္ဈဘာသိ—

၈၈၅။ “သုတ’မေ’တံ အရဟတံ၊ သညတာနံ တပဿိနံ။
ဣမ ဒါနာနိ ဒတွာန၊ သဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တိ ဒါယကာ။
ဇိဝန္တော ဒေဟိ ဒါနာနိ၊ ယဒိ တေ အတ္ထိ ဒါတဝေ။

၁-အတိမဒ္ဓေါ(က)

၂-သော (သီ၊ဣ)

၃-ရုဗ္ဗိတိ အနဋ္ဌိတာမဏ္ဍိတော (သီ၊ဣ)

၈၈၆။ “အယံ နာဂေါ မဟိဒ္ဓိကော၊ တေဇသီ ဒုရတိက္ကမော။
တေန တံ ခံသယိဿာမိ၊ သော တံ ဘသ္မိ ကရိဿတိ”တိ။

တတ္ထ ဒါတဝေတိ ယဒိ တေ ကိဉ္စိ ဒါတဗ္ဗံ အတ္ထိ၊ တံ ဒေဟိတိ။

၈၈၇။ “မယာပေ’တံ သုတံ သမ္မာ သညတာနံ တပဿိနံ။
ဣဓ ဒါနာနိ ဒတွာန၊ သဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တိ ဒါယကာ။
တွမေဝ ဒေဟိ ဇီဝန္တော၊ ယဒိ တေ အတ္ထိ ဒါတဝေ။

၈၈၈။ အယံ အဇမုဒီ နာမ၊ ပုဏ္ဏာ ဥဂ္ဂဿ တေဇသော။
တာယ တံ ခံသယိဿာမိ၊ သာ တံ ဘသ္မိ ကရိဿတိ။

၈၈၉။ ယာ ဝိတာ ဓတရဋ္ဌဿ၊ ဝေမာတာ ဘဂိနိ မမ။
သာ တံ ခံသတွ’ဇမုဒီ’၊ ပုဏ္ဏာ ဥဂ္ဂဿ တေဇသော”တိ—

ဣမာ ဂါထာ သုဒဿနဿ ဝစနံ။ တတ္ထ ပုဏ္ဏာ ဥဂ္ဂဿ တေဇသောတိ ဥဂ္ဂေန
ဝိသေန ပုဏ္ဏာ။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ “အဗ္ဗ အဇမုဒီ ဇေန္တရတော မေ နိက္ခမိတွာ ပါဏ်မိ
ပတိဋ္ဌဟာ”တိ မဟာဇနဿ မဇ္ဈေယေဝ ဘဂိနိ ပက္ခောသိတွာ ဟတ္ထံ
ပသာရေသိ။ သာ တဿ သဒ္ဓိ သုတွာ ဇေန္တရေ နိသိန္နာဝ’ တိက္ခတ္ထံ
မဏ္ဍုကဝဿိတံ ဝဿိတွာ နိက္ခမိတွာ အံသကုဇေ နိသိဒိတွာ ဥပ္ပတိတွာ တဿ
ဟတ္ထတလေ တီဏိ ဝိသဗိန္ဒုနိ ပါတေတွာ ပန တဿ ဇေန္တရမေဝ ပါဝိသိ။
သုဒဿနော ဝိသံ ဂဟေတွာ ဌိတောဝ “နဿိဿတာယံ ဇနပဒေါ၊
နဿိဿတာယံ ဇနပဒေါ”တိ တိက္ခတ္ထံ မဟာသဒ္ဓိ အဘာသိ။ တဿ သော
သဒ္ဓေါ ဒွါဒသယောဇနိကံ ဗာရာဏသိံ ဆာဒေတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထ ရာဇာ
တံ သဒ္ဓိ သုတွာ “ကိမတ္ထံ ဇနပဒေါ နဿိဿတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ မဟာရာဇ
ဣမဿ ဝိသဿ နိသိဉ္စနဋ္ဌာနံ န ပဿာမိတိ။ တာတ မဟန္တာ အယံ ပထဝီ၊
ပထဝီယံ နိသိဉ္စာတိ။ အထ နံ “န သက္ကာ ပထဝီယံ သိဉ္စိတုံ မဟာရာဇာ”တိ
ပဋိက္ခိပန္တော ဂါထမာဟ—

၈၉၀။ “ဆမာယံ စေ နိသိဉ္စိဿံ၊ ပြဟ္မဒတ္တ ဝိဇာနဟိ။
တိဏလတာနိ ဩသရော၊ ဥဿုသေယျံ အသံသယ”န္တိ။

၁-သာ ဒိဿတု အစွိမုဒီ (သီ၊ ဣ) ၂-နိပန္နာဝ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

တတ္ထ တိဏလတနိတိ ပထဝိနိဿိတာနိ တိဏာနိ စ လတာ စ သဗ္ဗောသမိယော စ ဥဿုဿေယျံ၊ တသ္မာ န သက္ကာ ပထဝိယံ နိသိဋ္ဌိတုန္တိ။

တေန ဟိ နံ တာတ ဥဒ္ဓံ အာကာသံ ဒိပါတိ။ တတြာပိ န သက္ကာတိ ဒဿေန္တော ဂါထမာဟ—

၈၉၁။ “ဥဒ္ဓံ စေ ပါတယိဿာမိ၊ မြဟ္မဒတ္တ ဝိဇာနဟိ။
သတ္တဝဿာနိ’ယံ ဒေဝေါ၊ န ဝဿေ န ဟိမံ ပတေ”တိ။

တတ္ထ န ဟိမံ ပတေတိ သတ္တဝဿာနိ ဟိမဗိန္ဒုမတ္တမ္ပိ န ပတိဿတိ။

တေန ဟိ နံ တာတ ဥဒကေ သိဇ္ဇာတိ။ တတြာပိ န သက္ကာတိ ဒဿေတုံ ဂါထမာဟ—

၈၉၂။ “ဥဒကေ စေ နိသိဋ္ဌိဿံ၊ မြဟ္မဒတ္တ ဝိဇာနဟိ။
ယာဝန္တော’ဒကဇာ’ ပါဏာ၊ မရေယျံ မစ္ဆကစ္ဆပါ”တိ။

အထ နံ ရာဇာ အာဟ “တာတ မယံ န ကိဋ္ဌိ ဇာနာမ၊ ယထာ အမှာကံ ရဋ္ဌံ န နဿတိ၊ တံ ဥပါယံ တွမေဝ ဇာနာဟိ”တိ။ တေန ဟိ မဟာရာဇ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ပဋိပါဋိယာ တယော အာဝါဇေ ခဏာပေထာတိ။ ရာဇာ ခဏာပေသိ။ သုဒဿနော ပဌမံ အာဝါဋ္ဌံ နာနာဘေသဇ္ဇာနံ ပူရာပေသိ၊ ဒုတိယံ ဂေါမယဿ၊ တတိယံ ဒိဗ္ဗောသဓာနညေဝ။ တတော ပဌမေ အာဝါဇေ ဝိသဗိန္ဒုနိ ပါတေသိ။ တနံဏညေဝ ဓူမာယိတွာ ဇာလာ ဥဋ္ဌဟိ။ သာ ဂန္ဓာ ဂေါမယေ အာဝါဋ္ဌံ ဂဏှိ။ တတောပိ ဇာလာ ဥဋ္ဌာယ ဣတရံ ဒိဗ္ဗောသဓဿ ပုဏှံ ဂဟေတွာ ဩသဓာနိ ဈာပေတွာ နိဗ္ဗာယံ။ အလမ္ပာယနော တဿ အာဝါဋ္ဌဿ အဝိဒူရေ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ ဝိသဥသုမာ ပဟရိ၊ သရီရစ္ဆဝိ ဥပ္ပါဇေတွာ ဂတာ၊ သေတကုဋ္ဌိ အဟောသိ။ သော ဘယတဇ္ဇိတော “နာဂရာဇာနံ ဝိဿဇ္ဇေမိ”တိ တိက္ခတ္တု ဝါစံ နိစ္ဆာရေသိ။ တံ သုတွာ ဗောဓိ- သက္ခော ရာနပေဋ္ဌာယ နိက္ခမိတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပုဋ္ဌိမဏှိတံ အတ္တဘာဝံ မာပေတွာ ဒေဝရာဇလီလာယ ဌိတော။ သုဒဿနောပိ အဇမုဒိပိ တထေဝ အဋ္ဌံသု။ တတော သုဒဿနော ရာဇာနံ အာဟ “ဇာနာသိ နော မဟာရာဇ၊ ကဿေတေ ပုတ္တာ”တိ။ န ဇာနာမိတိ။ အမေ တာဝ န ဇာနာသိ၊ ကာသိ- ရညော ပန မိတာယ သမုဒ္ဒဇာယ ဓတရဋ္ဌဿ ဒိန္နဘာဝံ ဇာနာသိတိ။ အာမ ဇာနာမိ၊ မယံ သာ ကနိဋ္ဌဘဂိနိတိ။ မယံ ဝ. သာ ပုတ္တာ၊ တံ နော မာတုလောတိ။

၁-ယာဝတာ ဩဒက (သိ)၊ ယာဝတာ ဥဒကဇာ (ဣ)

တံ သုတွာ ရာဇာ ကမ္မမာနော တေ အာလိဂိတွာ သီသေ စုဗ္ဗိတွာ ရောဒိတွာ ပါသာဒံ အာရောပေတွာ မဟန္တံ သက္ကာရံ ကာရေတွာ ဘူရိဒတ္တေန ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော ပုစ္ဆိ “တာတ တံ ဝေရူပံ ဥဂ္ဂတေဇံ ကထံ အလမ္မာယနော ဂဏှိ”တိ။ သော သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရေန ကထေတွာ ရာဇာနံ ဩဝဒန္တော “မဟာရာဇ ရညာ နာမ ဣမိနာ နိယာမေန ရဇံ ကာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ မာတုလဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ အထ နံ သုဒဿနော အာဟာ “မာတုလ မမ မာတာ ဘူရိဒတ္တံ အပဿန္တိ ကိလမတိ၊ န သက္ကာ အမေဟိ ပပဉ္စံ ကာတု”န္တိ။ သာဓု တာတာ တုမေ တာဝ ဂစ္ဆထ၊ အဟံ ပန မမ ဘဂိနိံ ဒဠုကာမောမိ၊ ကထံ ပဿိဿာမိတိ။ မာတုလ ကဟံ ပန နော အယျကော ကာသိရာဇာတိ။ တာတ မမ ဘဂိနိယာ ဝိနာ ဝသိတုံ အသက္ကောန္တော ရဇံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ အသုကေ ဝနသဏှော နာမ ဝသတိတိ။ မာတုလ မမ မာတာ တုမေ စေဝ အယျကဉ္စ ဒဠုကာမာ၊ တုမေ အသုကဒိဝသေ မမ အယျကဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆထ၊ မယံ မာတရံ အာဒါယ အယျကဿ အဿမပဒံ အာဂစ္ဆိဿာမ။ တတ္ထ နံ တုမေပိ ပဿိဿထာတိ။ ဣတိ တေ မာတုလဿ ဒိဝသံ ဝဝတ္ထပေတွာ ရာဇနိဝေသနာ ဩတရိံသု။ ရာဇာ ဘာဂိနေယျေ ဥယျောဇေတွာ ရောဒိတွာ နိဝတ္တိ။ တေပိ ပထဝိယံ နိမုဇ္ဇိတွာ နာဂဘဝနံ ဂတာ။

နဂရပဝေသနခဏှံ နိဋ္ဌိတံ။

မဟာသတ္တေ သမ္ပတ္တေ သကလနာဂဘဝနံ ဧကပရိဒေဝသဒ္ဓိံ အဟောသိ။ သောပိ မာသံ ပေဠာယ ဝသိတတ္တာ ကိလန္တော ဂိလာနသေယျံ သယိ။ တဿ သန္တိကံ အာဂစ္ဆန္တာနံ နာဂါနံ ပမာဏံ နတ္ထိ။ သော တေဟိ သဒ္ဓိံ ကထေန္တော ကိလမတိ။ ကာဏာရိဠော ဒေဝလောကံ ဂန္တာ မဟာသတ္တံ အဒိသ္ဗာ ပဌမမေဝါဂတော။ အထ နံ “ဧသ စဏှော ဖရသော၊ သက္ခိယတိ နာဂပရိသံ ဝါရေတု”န္တိ မဟာသတ္တဿ နိသိန္နဠာနေ ဒေါဝါရိကံ ကရိံသု။ သုဘောဂေါပိ သကလဟိမဝန္တံ ဝိစရိတွာ တတော မဟာသမုဒ္ဒဉ္စ သေသနဒိယော စ ဥပဓာရေတွာ ယမုနံ ဥပဓာရေန္တော အာဂစ္ဆတိ။ နေသာဒ-မြာဟ္မဏောပိ အလမ္မာယနံ ကုဋ္ဌိံ ဒိသ္ဗာ စိန္တေသိ “အယံ ဘူရိဒတ္တံ ကိလမေတွာ ကုဋ္ဌိ ဇာတော၊ အဟံ ပန တံ မယံ တာဝ ဗဟူပကာရံ မဏိလောဘေန အလမ္မာယနဿ ဒေသေသိ၊ တံ ပါပံ မမ အာဂမိဿတိ။ ယာဝ တံ န အာဂစ္ဆတိ၊ တာဝဒေဝ ယမုနံ ဂန္တာ ပယာဂတိတ္ထေ ပါပပဝါဟနံ ကရိဿာမိ”တိ။ သော တတ္ထ ဂန္တာ “မယာ ဘူရိဒတ္တေ မိတ္တဒုဋ္ဌိကမ္ပံ ကတံ၊ တံ ပါပံ ပဝါဟေဿာမိ”တိ ဝတွာ ဥဒကောရောဟနကမ္ပံ ကရောတိ။ တသ္မိံ ခဏေ

သုဘောဂေါတံ ဌာနံ ပတ္တော တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ “ဣမိနာ ကိရ ပါပကေန တာဝ မဟန္တဿ ယသဿ ဒါယကော မမ ဘာတာ မဏိရတနဿ ကာရဏာ အလမ္ဘာယနဿ ဒဿိတော၊ နာဿ ဇိဝိတံ ဒဿာမိ”တိ နဂုံဋ္ဌေန တဿ ပါဒေသု ဝေဋ္ဌေတွာ အာကမ္ဘိတွာ ဥဒကေ ဩသီဒါပေတွာ နိရဿာသ- ကာလေ ထောက် သိထိလံ အကာသိ။ သော သီသံ ဥက္ခိပိ။ အထ နံ ပုနာ- ကမ္ဘိက္ခာ ဩသီဒါပေသိ။ ဧဝံ ဗဟူ ဝါရေ တေန ကိလမိယမာနော နေသာဒ- မြာဟ္မဏော သီသံ ဥက္ခိပိက္ခာ ဂါထမာဟ—

၈၉၃။ “လောကျံ သဇန္တံ ဥဒကံ၊ ပယာဂသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတံ။
ကော မံ အဇ္ဈောဟရီ ဘူတော၊ ဩဂါဠိ ယမုနံ နဒိ”န္တိ။

တတ္ထ လောကျန္တိ ဧဝံ ပါပဝါဟနသမတ္တန္တိ လောကသမ္ပတံ။ သဇန္တန္တိ ဝေရူပံ ဥဒကံ အဘိသိဉ္စန္တိ။ ပယာဂသ္မိန္တိ ပယာဂတိတ္ထေ။

အထ နံ သုဘောဂေါ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

၈၉၄။ “ယ’ဒေသ လောကာဓိပတိ ယသသီ၊
ဗာရာဏသိံ ပကြိယ သမန္တတော။
တဿာ’ဟ ပုတ္တော ဥရဂူသဘဿ၊
သုဘောဂေါတိ မံ မြာဟ္မဏ ဝေဒယန္တိ”တိ။

တတ္ထ ယ’ဒေသတိ ယော ဧသော။ ပကြိယံ သမန္တတောတိ ပစ္စတ္ထိကာနံ ဒုပ္ပဟရဏသမတ္တတာယ ပရိသမန္တတော ပကိရိယာ သဗ္ဗံ ပရိက္ခိပိတွာ ဥပရိ ဖဏေန ဆာဒေသိ။

အထ နံ မြာဟ္မဏော “အယံ ဘူရိဒတ္တဘာတာ၊ န မေ ဇိဝိတံ ဒဿတိ၊ ယံနုနာဟံ ဧတဿ စေဝ မာတာပိတုနံ စဿ ဝဏ္ဏကိတ္တနေန မုဒုစိတ္တတံ ကတွာ အတ္တနော ဇိဝိတံ ယာစေယျ”န္တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၈၉၅။ “သစေ ဟိ ပုတ္တော ဥရဂူသဘဿ၊
ကာသိဿ ရညော အမရာဓိပဿ။
မဟေသက္ခော အညတရော ပိတာ တေ၊
မစ္စေသု မာတာ ပန တေ အတုလျာ။
န တာဒိသော အရဟတိ မြာဟ္မဏဿ၊
ဒါသမ္ပိ ဩဟာရိတုံ မဟာနုဘာဂေါ”တိ။

၁-ပကိရဟရီ (သီ၊ သျာ)၊ ပကိရပရီ (ဣ)

၂-ပကရိ (သီ၊ ဣ)၊ ပကိရဟရီ (သျာ)

တတ္ထ ကာသိဿာတိ^၁ အပရေန နာမေန ဧဝံနာမကဿ။ “ကာသိက-
ရညော”တိပိ^၂ ပဋ္ဌန္တိယေဝ။ ကာသိရာဇမိတာယ ဂဟိတတ္ထာ ကာသိရဇမ္ဗိ
တဿေဝ သန္တကံ ကတွာ ဝဏ္ဏတိ။ အမရာဇိပဿာတိ ဒိဿာယုကတာယ
အမရသင်္ခါတာနံ နာဂါနံ အဓိပဿ။ မဟေသက္ခောဘိ မဟာနုဘာဝေါ။
အညတရောဘိ မဟေသက္ခာနံ အညတရော။ ဒါသမ္ဘိတိ တာဒိယော ဟိ
မဟာနုဘာဝေါ အာနုဘာဝရဟိတံ မြာဟ္မဏဿ ဒါသမ္ဘိ ဥဒကေ ဩဟရိတုံ
နာရဟတိ၊ ပဂေဝ မဟာနုဘာဝံ မြာဟ္မဏန္တိ။

အယ နံ သုဘောဂေါ “အရေ ဒုဋ္ဌမြာဟ္မဏ တွံမံ ဝဇ္ဇေတွာ ‘မုဒ္ဓိဿာမိ’တိ
မညသိ၊ န တေ ဇီဝိတံ ဒဿာမိ”တိ တေန ကတကမ္ပံ ပကာသေန္တော
အာဟ—

၈၉၆။ “ရက္ခံ နိဿာယ ဝိဇ္ဈိတ္ထော၊ ဧဏေယျံ ပါတု’မာဂတံ။
သော ဝိဒ္ဓေါ ဒူရမစရိ၊ သရဝေဂေန သိဃဝါ။

၈၉၇။ တံ တွံ ပတိတမဒ္ဒန္တိ၊ အရညသ္မိံ မြဟာဝနေ။
သ မံသကာဇ’မာဒါယ၊ သာယံ နိဂြောဓု’ပါဂမိ။

၈၉၈။ သုကသာဠိကသဗ္ဗံဠု၊ ပိင်္ဂလံ သန္တတယုတံ။
ကောကိလာဘိရုဒံ ရမ္မံ၊ ဓုဝံ ဟရိတသဒ္ဒလံ။

၈၉၉။ တတ္ထ တေ သော ပါတုရဟု၊ ဣဒ္ဓိယာ ယသသာ ဇလံ။
မဟာနုဘာဝေါ ဘာတာ မေ၊ ကညာဟိ ပရိဝါရိတော။

၉၀၀။ သော တေန ပရိစိန္တော တွံ၊ သဗ္ဗကာမေဟိ တပ္ပိတော။
အဒုဋ္ဌဿ တုဝံ ဒုဋ္ဌိ၊ တံ တေ ဝေရံ ဣဓာဂတံ။

၉၀၁။ ဒိပ္ပံ ဂိဝံ ပသာရေဟိ၊ န တေ ဒဿာမိ ဇီဝိတံ။
ဘာတု ပရိသရံ ဝေရံ၊ ဆေဒယိဿာမိ တေ သိရ”န္တိ။

တတ္ထ သာယံ နိဂြောဓု’ပါဂမိတိ ဝိကာလေ နိဂြောဓံ ဥပဂတော အသိ။
ပိင်္ဂလန္တိ^၃ ပက္ကာနံ ဝဏ္ဏေန ပိင်္ဂလံ။ သန္တတယုတန္တိ ပါရောဟပရိကိဏ္ဍံ။ ကော-
ကိလာဘိရုဒန္တိ ကောကိလာဟိ အဘရုဒံ။ ဓုဝံ ဟရိတသဒ္ဒလန္တိ ဥဒကဘူမိယံ
ဇာတတ္ထာ နိစ္စံ ဟရိတသဒ္ဒလံ ဘူမိဘာဂံ။ ပါတုရဟုတိ တသ္မိံ တေ နိဂြောဓေ

၁-ကံသဿာတိ (သီ၊ဣ)   ၂-ကာသိဿ ရညောတိပိ (သီ)   ၃-ပိင်္ဂလန္တိ (သီ၊သျှ၊ဣ)

ဥတဿ သော မမ ဘာတာ ပါကဋော အဟောသိ။ ဣဒ္ဓိယာတိ ပုညတေဇေန။
သော တေနာတိ သော တုဝံ တေန အတ္တနော နာဂဘဝနံ နေတွာ
ပရိစိဏ္ဍော။ ပရိသရန္တိ တယာ မမ ဘာတု ကတံ ဝေရံ ပါပကမ္မံ ပရိသရန္တော
အနုဿရန္တော။ ဆေဒယိဿာမိ တေ သိရန္တိ ဟဝ သိသံ ဆိန္ဒိဿာမိတိ။

အထ ဗြာဟ္မဏော “န မေသ ဇီဝိတံ ဒဿတိ၊ ယံ ကိဉ္စိ ပန ဝတွာ
မောက္ခတ္ထာယ ဝါယမိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၉၀၂။ “အဇ္ဈာယကော ယာစယောဂိ၊ အာဟုတဂ္ဂိ စ ဗြာဟ္မဏော။
ဧတေဟိ တိဟိ ဌာနေဟိ၊ အဝဇ္ဈော ဟောတိ ဗြာဟ္မဏော”တိ။

တတ္ထ ဧတေဟိဘိ ဧတေဟိ အဇ္ဈာယကတာဒိဟိ တိဟိ ကာရဏေဟိ
ဗြာဟ္မဏော အဝဇ္ဈော၊ န လဗ္ဘာ ဗြာဟ္မဏံ ဝမိတုံ၊ ကိံ တုံ ဝဒေသိ၊ ယော
ဟိ ဗြာဟ္မဏံ ဝခေတိ၊ သော နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိတိ။

တံ သုဘာ သုဘောဂေါ သံသယပက္ခန္ဓော ဟုတွာ “ဣမံ နာဂဘဝနံ နေတွာ
ဘာတရော ပဋိပုစ္ဆိတွာ ဇာနိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၉၀၃။ “ယံ ပုရံ ဓတရဋ္ဌဿံ၊ ဩဂါဋ္ဌိ ယမုနံ နဒိံ။
ဇောတတေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ၊ ဂိရိ’မာဟစ္စ ယာမုနံ။

၉၀၄။ တတ္ထ ဘေ ပုရိသဗျုပ္ပါ၊ သောဒရိယာ မမ ဘာတရော။
ယထာ တေ တတ္ထ ဝက္ခန္တိ၊ တထာ ဟေဿသိ ဗြာဟ္မဏာ”တိ။

တတ္ထ ပုရန္တိ နာဂပုရံ။ ဩဂါဋ္ဌန္တိ အနုပဝိဋ္ဌံ။ ဂိရိ’မာဟစ္စ ယာမုနန္တိ
ယမုနာတော အဝိဒူရေ ဌိတံ ဟိမဝန္တံ အာဟစ္စ ဇောတတိ။ တတ္ထ တေတိ
တသ္မိံ နဂရေ တေ မမ ဘာတရော ဝသန္တိ၊ တတ္ထ နိတေ တယိ ယထာ
တေ ဝက္ခန္တိ၊ တထာ ဘဝိဿသိ။ သစေ ဟိ သစ္စံ ကထေသိ၊ ဇီဝိတံ တေ အတ္ထိ။
နော စေ၊ တတ္ထေဝ သိသံ ဆိန္ဒိဿာမိတိ။

ဣတိ နံ ဝတွာ သုဘောဂေါ ဂိဝါယံ ဂဟေတွာ ဒိပန္တော အက္ခောသန္တော
ပရိဘာသန္တော မဟာသတ္တဿ ပါသာဒဒွါရံ အဂမာသိ။

မဟာသတ္တဿ ပရိယေသနခဏ္ဍံ၂ နိဋ္ဌိတံ။

၁-နဂရံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-သုဘဂကဏ္ဍံ (သီ)၊ သုဘောဂကဏ္ဍံ (သျာ)

အထ နံ ဒေါဝါရိကော ဟုတွာ နိသိန္ဓော ကာဏာရိဋ္ဌော တထာ ကိလ-
 မေတွာ အာနိယမာနံ ဒိသ္မာ ပဋိမဂ္ဂံ ဂန္ဓာ “သုဘောဂ မာ ဝိဟေဋ္ဌယိ၊
 မြာဟ္မဏာ နာမ မဟာဗြဟ္မာနော ပုတ္တာ။ သစေ ဟိ မဟာဗြဟ္မာ ဇာနိဿတိ၊
 ‘မမ ပုတ္တံ ဝိဟေဋ္ဌန္တိ’တိ ကုဇ္ဈိတွာ အမှာကံ သကလံ နာဂဘဝနံ ဝိနာသေ-
 သတိ။ လောကသ္မိံ ဟိ မြာဟ္မဏာ နာမ သေဋ္ဌာ မဟာနုဘာဝါ၊ တံ
 တေသံ အာနုဘာဝံ န ဇာနာသိ၊ အဟံ ပန ဇာနာမီ”တိ အာဟ။ ကာ-
 ဏာရိဋ္ဌော ကိရ အတိတာနန္တရဘဝေ ယညကာရမြာဟ္မဏော အဟောသိ၊
 တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဝတွာ စ ပန အနုဘူတပုဗ္ဗဝသေန ယဇနသီလော ဟုတွာ
 သုဘောဂဉ္စ နာဂပရိသဉ္စ အာမန္တေတွာ “ဧထ ဘော၊ ယညကာရကာနံ ဝေါ
 ဂုဏေ ဝဏ္ဏေသာမီ”တိ ဝတွာ ယညဝဏ္ဏနံ အာရဘန္တော အာဟ—

၉၀၅။ “အနိတ္တရာ ဣတ္တရသမ္ပယုတ္တာ၊
 ယညာ စ ဝေဒါ စ သုဘောဂ လောကေ။
 တ’ဒဂ္ဂရယံ ဟိ ဝိနိန္ဒမာနော၊
 ဇဟာတိ ဝိတ္တဉ္စ သတဉ္စ ဓမ္မ”န္တိ။

တတ္ထ အနိတ္တရာတိ သုဘောဂ ဣမသ္မိံ လောကေ ယညာ စ ဝေဒါ စ
 အနိတ္တရာ န လာမကာ မဟာနုဘာဝါ၊ တေ ဣတ္တရေဟိ မြာဟ္မဏေဟိ
 သမ္ပယုတ္တာ၊ တသ္မာ မြာဟ္မဏာပိ အနိတ္တရာဝ ဇာတာ။ တ’ဒဂ္ဂရယန္တိ တသ္မာ
 အဂါရယံ မြာဟ္မဏံ ဝိနိန္ဒမာနော ဓနဉ္စ ပဏ္ဍိတာနံ ဓမ္မဉ္စ ဇဟာတိ။ ဣဒံ ကိရ
 သော “ဣမိနာ ဘူရိဒတ္တေ မိတ္တဒုတ္တိကမ္ပံ ကတန္တိ ဝတ္တံ နာဂပရိသာ မာ
 လဘန္တူ”တိ အဝေါစ။

အထ နံ ကာဏာရိဋ္ဌော “သုဘောဂ ဇာနာသိ ပန အယံ လောကော
 ကေန နိဗ္ဗိတော”တိ ဝတွာ “န ဇာနာမီ”တိ ဂုတ္တေ “မြာဟ္မဏာနံ ပိတာ-
 မဟေန မဟာဗြဟ္မာနာ နိဗ္ဗိတော”တိ ဒသေတုံ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၉၀၆။ “အဇ္ဈေန’မရိယာ ပထဝီ’ ဇနိန္ဒာ၊
 ဝေသာ ကသိ’ ပါရိစရိယဉ္စ သုဒ္ဓါ။
 ဥပါဂု ပစ္စေကံ ယထာပဒေသံ၊
 ကတာ’ဟု ဧတေ ဝသိနာတိ အာဟူ”တိ။

တတ္ထ ဥပါဂုတိ ဥပဂတာ။ မြဟ္မာ ကိရ မြာဟ္မဏာဒယော စတ္တာရော
 ဝဏ္ဏေ နိဗ္ဗိနိတွာ အရိယေ တာဝ မြာဟ္မဏေ အာဟ “တုမေ အဇ္ဈေနမေဝ

ဥပဂစ္ဆထ၊ မာ အညံ ကိဋ္ဌိ ကရိတ္တာ”တိ၊ ဇနိန္ဒေ အာဟ “တုမေ ပထဝိယေဝ ပိဇိနထ”၊ ဝေဿေ အာဟ “တုမေ ကသိယေဝ ဥပေထ”၊ သုဒ္ဓေ အာဟ “တုမေ တိဏ္ဏံ ဝဏ္ဏာနံ ပါရိစရိယံယေဝ ဥပေထာ”တိ။ တတော ပဋ္ဌာယ အရိယာ အဇ္ဈေနံ၊ ဇနိန္ဒာ ပထဝိ၊ ဝေဿာ ကသိ၊ သုဒ္ဓါ ပါရိစရိယံ ဥပဂတာတိ ဝဒန္တိ။ ပဇ္ဇေကံ ယထာပဒေသန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တာ စ ပါဠိယေက္ကံ အတ္တနော ကုလပဒေသာနရူပေန ဗြဟ္မုနာ ဝုတ္တနိယာမေနေဝ ဥပဂတာ။ ကတာ’ဟု ဇေတ ဝသိနာတိ အာဟူဘိ ဧဝံ ကိရ ဇေတ ဝသိနာ မဟာဗြဟ္မုနာ ကတာ အဟေသုန္တိ ကထေန္တိ။

ဧဝံ မဟာဂုဏာ ဇေတ ဗြာဟ္မဏာ နာမ။ ယော ဟိ ဇေတသု စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ ဒါနံ ဒေတိ၊ တဿ အညတ္ထ ပဋိသန္တိ နတ္ထိ၊ ဒေဝလောက-မေဝ ဂစ္ဆတိတိ ဝတွာ အာဟ—

၉၀၇။ “ဓာတာ ဝိဓာတာ ဝရုဏော ကုဝေရော၊
 သောမော ယမော စန္ဒိမာ ဝါယု သူရိယော။
 ဇေတပိ ယညံ ပုထုသော ယဇိတွာ၊
 အဇ္ဈာယကာနံ အထော သဗ္ဗကာမေ။

၉၀၈။ ဝိကာသိတာ စာပသတာနိ ပဉ္စ၊
 ယော အဇ္ဈုနော ဗလဝါ ဘိမသေနော။
 သဟဿဗာဟု အသမော ပထဗျာ၊
 သောပိ တဒါ အာဒဟိ ဇာတဝေဒ”န္တိ။

တတ္ထ ဇေတပီတိ ဇေတ ဓာတာဒယော ဒေဝရာဇာနော။ ပုထုသောတိ အနေကပ္ပကာရံ ယညံ ယဇိတွာ။ အထော သဗ္ဗကာမေတိ အထ အဇ္ဈာယကာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ သဗ္ဗကာမေ ဒတွာ ဇေတနိ ဌာနာနိ ပတ္တာတိ ဒဿေတိ။ ဝိကာသိတာတိ အာကမ္ဘိတာ။ စာပသတာနိ ပဉ္စာတိ န ဓနုပဉ္စသတာနိ၊ ပဉ္စစာပသတပ္ပမာဏံ ပန မဟာနေံ သယမေဝ အာကမ္ဘုတ်။ ဘိမသေနောတိ ဘယာနကသေနော။ သဟဿဗာဟူတိ န တဿ ဗာဟူနံ သဟဿံ၊ ပဉ္စန္ဒံ ပန ဓနုဂ္ဂဟသတာနံ ဗာဟုသဟဿေန အာကမ္ဘိတဗ္ဗဿ ဓနုနော အာကမ္ဘုနေနေဝံ ဝုတ္တံ။ အာဒဟိ ဇာတဝေဒန္တိ သောပိ ရာဇာ တသ္မိံ ကာလေ ဗြာဟ္မဏေ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပေတွာ အဂ္ဂိ အာဒဟိ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ပရိစရိ၊ တေနေဝ

ကာရဏေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော။ တဿ ဗြာဟ္မဏာ နာမ ဣမသ္မိံ
လောကေ ဇေဋ္ဌကတိ အာဟ။

သော ဥတ္တရိပိ ဗြာဟ္မဏေ ဝဏ္ဏေန္တော ဂါထမာဟ—

၉၀၉။ “ယော ဗြာဟ္မဏေ ဘောဇယိ ဒိဃရတ္တံ၊
အန္ဓေန ပါနေန ယထာနဘာဝံ။
ပသန္တစိတ္တော အနုမောဒမာနော၊
သုဘောဂ ဒေဝညတရော အဟောသိ”တိ။

တတ္ထ ယောတိ ယော သော ပေါရာဏကော ဗာရာဏသီရာဇာတိ
ဒဿတိ။ ယထာနဘာဝန္တိ ယထာဗလံ ယံ တဿ အတ္ထိ၊ တံ သဗ္ဗံ ပရိစ္စဇိတွာ
ဘောဇယိ။ ဒေဝညတရောတိ သော အညတရော မဟေသက္ခဒေဝရာဇာ
အဟောသိ။ ဧဝံ ဗြာဟ္မဏာ နာမ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျာတိ ဒဿတိ။

အထဿ အပရမ္ပိ ကာရဏံ အာဟရိတွာ ဒဿေန္တော ဂါထမာဟ—

၉၁၀။ “မဟာသနံ ဒေဝ’မနောမဝဏ္ဏံ၊
ယော သပ္ပိနာ အသက္ခိ ဘောဇေတု’မဂ္ဂိံ။
သ ယညတန္တံ ဝရတော ယဇိတွာ၊
ဒိဗ္ဗံ ဂတိံ မုစလိန္တ’ဇ္ဈဂန္တိ”တိ။

တတ္ထ မဟာသနန္တိ မဟာဘက္ခံ။ ဘောဇေတုန္တိ သန္တပေတု။ ယညတန္တိ
ယညဝိဓာနံ။ ဝရတောတိ ဝရဿ အဂ္ဂိဒေဝဿ ယဇိတွာ။ မုစလိန္တ’ဇ္ဈဂန္တိတိ
မုစလိန္တော အဓိဂတောတိ။

ဧကော ကိရ ပုဗ္ဗေ ဗာရာဏသီယံ မုစလိန္တော နာမ ရာဇာ ဗြာဟ္မဏေ
ပက္ခောသာပေတွာ သဂ္ဂမဂ္ဂံ ပုစ္ဆိ။ အထ နံ တေ “ဗြာဟ္မဏာနဉ္စ ဗြာဟ္မဏ-
ဒေဝတာယ စ သက္ကာရံ ကရောဟိ”တိ ဝတွာ “ကာ ဗြာဟ္မဏဒေဝတာ”တိ
ပုတ္တေ “အဂ္ဂိဒေဝေါတိ တံ နဝနိတသပ္ပိနာ သန္တပေဟိ”တိ အာဟံသု။ သော
တထာ အကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သေ ဣမံ ဂါထမာဟ။

၁-ဇေတုန္တိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

အပရမ္မိ ကာရဏံ ဒဿန္တော ဂါထမာဟ—

၉၁၁။ “မဟာနုဘာဝေါ ဝဿသဟဿဇိဝိ၊
ယော ပဗ္ဗဇိ ဒဿနေယျော ဥဋ္ဌာရော။
ဟိတွာ အပရိယန္တ ရဋ္ဌံ သဿေနံ၊
ရာဇာ ဒုဒိပေါပိ ဇဂါမ သဂ္ဂ”န္တိ။

တတ္ထ ပဗ္ဗဇိတိ ပဉ္စဝဿသတာနိ ရဋ္ဌံ ကာရေန္တော မြာဟ္မဏာနံ သက္ကာရံ ကတွာ အပရိယန္တံ ရဋ္ဌံ သဿေနံ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိ။ ဒုဒိပေါပိတိ သော ဒုဒိပေါ နာမ ရာဇာ မြာဟ္မဏေ ပူဇေတွာဝ သဂ္ဂံ ဂတောတိ ဝဒတိ။ “ဒုဇိပေါ”တိပိ ပါဠော။

အပရာနိပိဿ ဥဒါဟရဏာနိ ဒဿန္တော အာဟ—

၉၁၂။ “ယော သာဂရန္တံ သာဂရော ဝိဇိတွာ၊
ယူပံ သုဘံ သောဏ္ဏမယံ ဥဋ္ဌာရံ။
ဥဿေသိ ဝေဿာနရံ မာဒဟာနော၊
သုဘောဂ ဒေဝညတရော အဟောသိ။

၉၁၃။ ယဿာနုဘာဝေန သုဘောဂ ဂင်္ဂါ၊
ပဝတ္တထ ဒမိသန္ဓိသိန္တံ သမုဒ္ဒံ။
သ လောမပါဒေါ ပရိစရိယ မဂ္ဂိံ၊
အင်္ဂေါ သဟဿက္ခပုရံဇ္ဈဂစ္ဆိ”တိ။

တတ္ထ သာဂရန္တံ သာဂရပရိယန္တံ ပထဝိံ။ ဥဿေသိတိ မြာဟ္မဏေ သဂ္ဂမဂ္ဂံ ပုစ္ဆိတွာ “သောဝဏ္ဏယူပံ ဥဿာပေဟိ”တိ ဝုတ္တော ပသုဃာတနတ္ထာယ ဥဿာပေသိ။ ဝေဿာနရံ မာဒဟာနောတိ ဝေဿာနရံ အဂ္ဂိံ အာဒဟန္တော။ “ဝေဿာနရိ”န္တိပိ ပါဠော။ ဒေဝညတရောတိ သုဘောဂ သော ဟိ ရာဇာ အဂ္ဂိံ ဇုဟိတွာ အညတရော မဟေသက္ခဒေဝေါ အဟောသိတိ ဝဒတိ။ ယဿာနုဘာဝေနာတိ ဘော သုဘောဂ ဂင်္ဂါ စ မဟာသမုဒ္ဒေါ စ ကေန ကတောတိ ဇာနာသိတိ။ န ဇာနာမိတိ။ ကိံ? တံ ဇာနိဿသိ၊ မြာဟ္မဏေယေဝ ပေါထေတံ ဇာနာသိတိ။ အတိတသ္မိံ ဟိ အင်္ဂေါ နာမ လောမပါဒေါ ဗာရာဏသိရာဇာ မြာဟ္မဏေ သဂ္ဂမဂ္ဂံ ပုစ္ဆိတွာ တေဟိ “ဘော မဟာရာဇ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ မြာဟ္မဏာနံ သက္ကာရံ ကတွာ အဂ္ဂိံ ပရိစရာဟိ”တိ ဝုတ္တော

၁-ဒုဒိပေါတိပိ (သျှာ၊က) ၂-ဝေဿာနရန္တော ဝါ (သိ)၊ ဝေဿာနရန္တိပိ (ဇု) ၃-ကိဿ (က)

အပရိမာဏာ ဂါဝိယော စ မဟိံသိယော စ အာဒါယ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ
 တထာ အကာသိ။ “ဗြာဟ္မဏေဟိ ဘုတ္တဘတိရိတ္တံ ဒီရဒမိံ ကိံ ကာတဗ္ဗ”န္တိ စ
 ဝုတ္တေ “ဆဇ္ဇေထာ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ထောကဿ ဒီရဿ ဆဒ္ဓိတဋ္ဌာနေ
 ကုန္ဒဒိယော အဟေသုံ၊ ဗဟုကဿ ဆဒ္ဓိတဋ္ဌာနေ ဂင်္ဂါ ပဝတ္ထထ။ တံ ပန
 ဒီရံ ယတ္ထ ဒမိ ဟုတွာ သန္ဓိသိန္ဓံ ဌိတံ၊ တံ သမုဒ္ဒိန္နာမ ဇာတံ။ ဣတိ သော ဧဝရူပံ
 သက္ကာရံ ကတွာ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝုတ္တဝိဓာနေန အဂ္ဂိံ ပရိစရိယ သဟဿက္ခဿ
 ပုရံ အဇ္ဈဂစ္ဆိ။

ဣတိဿ ဣဒံ အတိတံ အာဟရိတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၉၁၄။ “မဟိဒ္ဓိကော ဒေဝဝရော ယသဿိ၊
 သေနာပတိ တိဒိဝေဝါသဝဿ။
 သော သောမယာဂေန မလံ ဝိဟန္တာ၊
 သုဘောဂ ဒေဝညတရော အဟောသိ”တိ။

တတ္ထ သော သောမယာဂေန မလံ ဝိဟန္တာတိ ဘော သုဘောဂ ယော
 ဣဒါနိ သက္ကာယသေနာပတိ မဟာယသော ဒေဝပုတ္တော၊ သောပိ ပုဗ္ဗေ ဧကော
 ဗာရာဏသိရာဇာ ဗြာဟ္မဏေ သဂ္ဂမဂ္ဂံ ပုစ္ဆိတွာ တေဟိ “သောမယာဂေန
 အတ္တနော မလံ ပဝါဟေတွာ ဒေဝလောကံ ဂစ္ဆာဟိ”တိ ဝုတ္တေ ဗြာဟ္မဏာနံ
 မဟန္တံ သက္ကာရံ ကတွာ တေဟိ ဝုတ္တဝိဓာနေန သောမယာဂံ ကတွာ တေန
 အတ္တနော မလံ ဝိဟန္တာ ဒေဝညတရော ဇာတောတိ ဣမမတ္ထံ ပကာသေန္တော
 ဧဝမာဟ။

အပရာနိဝိဿ ဥဒါဟရဏာနိ ဒသေန္တော အာဟ—

၉၁၅။ “အကာရယိ လောကမိမံ ပရဉ္စ၊
 ဘာဂီရထိံ” ဟိမဝန္တန္တု ဂိဇ္ဈိ။
 ယော ဣဒ္ဓိမာ ဒေဝဝရော ယသဿိ၊
 သောပိ တဒါ အာဒဟိ ဇာတဝေဒံ။

၉၁၆။ မာလာဂိရိ ဟိမဝါ ယော စ ဂိဇ္ဈော၊
 သုဒဿနော နိသဘော ကုဝေရူ။
 ဧတေ စ အညေ စ နဂါ မဟန္တာ၊
 စိတျာ ကတာ ယညကရေဟိ မာဟူ”တိ။

တတ္ထ သောပိ တဒါ အာဒဟိ ဇာတဝေဒန္တိ ဘာတိက သုဘောဂ ယေန မဟာဗြဟ္မာနာ အယဉ္ဇ လောကော ပရေ စ လောကော ဘာဂီရထိဂင်္ဂါ^၁ စ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတော စ ဂိဇ္ဈပဗ္ဗတော^၂ စ ကတော၊ သောပိ ယဒါ ဗြဟ္မာပမတ္ထိတော ပုဗ္ဗေ မာဏဝကော အဟောသိ၊ တဒါ အဂ္ဂိမေဝ အာဒဟိ၊ အဂ္ဂိ^၃ ဇုဟိတွာ မဟာဗြဟ္မာ ဟုတွာ ဣဒံ သဗ္ဗမကာသိ။ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာ ဗြာဟ္မဏာတိ ဒဿေတိ။

စိဗျာ ကတာတိ ပုဗ္ဗေ ကိရေကော ဗာရာဏသိရာဇာ ဗြာဟ္မဏေ သဂ္ဂမဂ္ဂံ ပုစ္ဆိတွာ “ဗြာဟ္မဏာနံ သက္ကာရံ ကရေဟိ”တိ ပုတ္တေ တေသံ မဟာဒါနံ ပဋ္ဌပေတွာ “မယံ ဒါနေ ကိ^၄ နတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သဗ္ဗံ ဒေဝ အတ္ထိ၊ ဗြာဟ္မဏာနံ ပန အာသနာနိ နပ္ပဟောန္တိ”တိ ပုတ္တေ ဣဋ္ဌကာဟိ စိနာပေတွာ အာသနာနိ ကာရေသိ။ တဒါ စိဗျာ အာသနာပိဋ္ဌိကာ^၅ ဗြာဟ္မဏာနံ အာနုဘာဝေန ဝဗ္ဗိတွာ မာလာဂိရိအာဒယော ပဗ္ဗတာ ဇာတာ။ ဧဝမေတေ ယညကာရေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ကတာတိ ကထေန္တိတိ။

အထ နံ ပုန အာဟ “ဘာတိက ဇာနာသိ ပနာယံ သမုဒ္ဓေါ ကေန ကာရဏေန အပေယျော လောဏောဒကော ဇာတော”တိ။ န ဇာနာမိ အရိဋ္ဌာတိ။ အထ နံ “တွံ ဗြာဟ္မဏေယေဝ ဝိဟိ^၆ သိတုံ ဇာနာသိ၊ သုဏောဟိ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၉၁၇။ “အဇ္ဈာယကံ မန္တဂုဏူပပန္နံ၊
 တပဿိနံ ‘ယာစယောဂေါ’တိ’ဓာဟု။
 တီရေ သမုဒ္ဓသုဒကံ သဇန္တံ^၇၊
 တံ သာဂရော’ဇ္ဈောဟရိ တေနာ’ပေယျော”တိ။

တတ္ထ ‘ယာစယောဂေါ’တိ’ဓာဟူတိ တံ ဗြာဟ္မဏံ ယာစယောဂေါတိ ဣဝ လောကေ အာဟု။ ဥဒကံ သဇန္တန္တိ သော ကိရေကဒိဝသံ ပါပပဝါဟနကမ္ပံ ကရောန္တော တီရေ ဌတွာ သမုဒ္ဓတော ဥဒကံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ဥပရိ သိသေ သဇန္တံ^၇ အပ္ပကိရတိ။ အထ နံ ဧဝံ ကရောန္တံ ဝဗ္ဗိတွာ သာဂရော အဇ္ဈောဟရိ။ တံ ကာရဏံ မဟာဗြဟ္မာ ဥတွာ^၆ “ဣမိနာ ကိရ မေ ပုတ္တော ဟတော”တိ ကုဇ္ဈိတွာ “သမုဒ္ဓေါ အပေယျော လောဏောဒကော ဘဝတူ”တိ ဝတွာ အဘိသပိ၊ တေန ကာရဏေန အပေယျော ဇာတော။ ဧဝရူပါ ဧတေ ဗြာဟ္မဏာ နာမ မဟာနုဘာဝါတိ။

၁-ဘာဂီရထိဂင်္ဂါ(သီ၊ဣ)   ၂-ဂိဇ္ဈာ ပဗ္ဗတာ(သု)   ၃-တော စိဗျာ ကတာ သယနပိဋ္ဌိကာ(သု)
 ၄-သဇန္တံ (သု)   ၅-သဇတိ (က)၊ သဇန္တော (သု)   ၆-သုတွာ (သီ၊ သု၊ ဣ)

ပုနပိ အာဟ—

၉၁၈။ “အာယာဂဝတ္ထုနိ ပုထု ပထဗျာ၊
သံဝိဇ္ဇန္တိ ပြာဟ္မဏာ ဝါသဝဿ။
ပုရိမံ ဒိသံ ပစ္ဆိမံ ဒက္ခိဏုတ္တရံ၊
သံဝိဇ္ဇမာနာ ဇနယန္တိ ဝေဒ”န္တိ။

တတ္ထ ဝါသဝဿာတိ ပုဗ္ဗေ ပြာဟ္မဏာနံ ဒါနံ ဒတွာ ဝါသဝတ္ထံ ပတ္တဿ ဝါသဝဿ။ အာယာဂဝတ္ထုနိတိ ပုညက္ခေတ္တဘူတာ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျာ ပထဗျာ ပုထု ပြာဟ္မဏာ သံဝိဇ္ဇန္တိ။ ပုရိမံ ဒိသန္တိ တေ ဣဒါနိပိ စတုသု ဒိသာသု သံဝိဇ္ဇမာနာ တဿ ဝါသဝဿ မဟန္တံ ဝေဒံ ဇနယန္တိ၊ ပီတိ- သောမနဿံ အာဝဟန္တိ။

ဧဝံ အရိဋ္ဌော စုဒ္ဓသဟိ ဂါထာဟိ ပြာဟ္မဏေ စ ယညေ စ ဝေဒေ စ ဝဏ္ဏေသိ။

မိစ္ဆာကထာ^၁ နိဋ္ဌိတာ။

တဿ တံ ကထံ သုတွာ မဟာသတ္တဿ ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ အာဂတာ ဗဟူ နာဂါ “အယံ ဘူတမေဝ ကထေတိ”တိ မိစ္ဆာဂါဟံ ဂဏှနာကာရပ္ပတ္တာ ဇာတာ။ မဟာသတ္တော ဂိလာနုသေယျာယ နိပဇ္ဇောဝ တံ သဗ္ဗံ အသေသာသိ။ နာဂါပိဿ အာရောစေသုံ။ တတော မဟာသတ္တော စိန္တေသိ “အရိဋ္ဌော မိစ္ဆာမဂ္ဂံ ဝဏ္ဏေတိ၊ ဝါဒမဿ ဘိန္ဒိတွာ ပရိသံ သမ္မာဒိဋ္ဌိကံ ကရိဿာမိ”တိ။ သော ဥဋ္ဌာယ နတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပ္ပဋိမဏှိတော ဓမ္မာသနေ နိသိဒိတွာ သဗ္ဗံ နာဂပရိသံ သန္ဓိပါတာပေတွာ အရိဋ္ဌံ ပက္ခောသာပေတွာ “အရိဋ္ဌ တံ အဘူတံ ဝတွာ ဝေဒေ စ ယညေ စ ပြာဟ္မဏေ စ ဝဏ္ဏေသိ၊ ပြာဟ္မဏာနဉ္စိ ဝေဒဝိဓာနေန ယညယဇနံ နာမ အနရိယသမ္မတံ^၂ န သဂ္ဂါဝဟံ၊ တဝ ဝါဒေ အဘူတံ ပဿာဟိ”တိ ဝတွာ ယညဘေဒဝါဒံ နာမ အာရဘန္တော အာဟ—

၉၁၉။ “ကလိ ဟိ ဝိရာန ကဋံ မဂါနံ၊
ဘဝန္တိ ဝေဒဇျဂတာန’ရိဋ္ဌ။
မရိစိဓမ္မံ အသမေက္ခိတတ္တာ၊
မာယာဂုဏာ နာတိဝဟန္တိ ပညံ။

၁-ယညဝေဒဝဏ္ဏနာ (သျှာ) ၂-အနိဋ္ဌသမ္မတံ (သိ၊ ဣ)

- ၉၂၀။ ဝေဒါ န တာဏာယ ဘဝန္တိ ဒဿ၊
မိတ္တဒ္ဓါနော ဘူနဟုနော နရဿ။
န တာယတေ ပရိစိဏ္ဍော စ အဂ္ဂိ၊
ဒေါသန္တရံ မစ္စ'မနရိယကမ္ပံ။
- ၉၂၁။ သဗ္ဗဉ္စ မစ္စာ သဓနံ သဘောဂံ၊
အာဒိပိတံ ဒါရု တိဏေန မိဿံ။
ဒဟံ န တပေ အသမတ္ထတေဇော၊
ကော တံ သုဘိက္ခံ ဒွိရသညု ကယိရာ။
- ၉၂၂။ ယထာပိ ဒီရံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊
ဒမိ ဘဝိတွာ နဝနိတမ္ပိ ဟောတိ။
ဧဝမ္ပိ အဂ္ဂိ ဝိပရိဏာမဓမ္မော၊
တေဇော သမောရောဟတီ ယောဂယုတ္တော။
- ၉၂၃။ န ဒိဿတိ အဂ္ဂိ မနုပ္ပဝိဋ္ဌော၊
သုက္ခေသု ကဋ္ဌေသု နဝေသု စာပိ။
နာ'မတ္ထမာနော အရဏီနရေန၊
နာကမ္မုနာ ဇာယတိ ဇာတဝေဒေါ။
- ၉၂၄။ သစေ ဟိ အဂ္ဂိ အန္တရတော ဝသေယျ၊
သုက္ခေသု ကဋ္ဌေသု နဝေသု စာပိ။
သဗ္ဗာနိ သုဿေယျ၊ ဝနာနိ လောကေ၊
သုက္ခာနိ ကဋ္ဌာနိ စ ပဇ္ဇလေယျ။
- ၉၂၅။ ကရောတိ စေ ဒါရုတိဏေန ပုညံ၊
ဘောဇံ နရော ဓူမသိဒ္ဓိံ ပတာပဝံ။
အင်္ဂါရိကာ လောဏကရာ စ သူဒါ၊
သရီရဒါဟာပိ ကရေယျ၊ ပုညံ။
- ၉၂၆။ အထ စေ ဟိ ဧတေ န ကရောန္တိ ပုညံ၊
အဇ္ဈေနမဂ္ဂိံ ဣဓ တပ္ပယိတွာ။
န ကောစိ လောကသ္မိံ ကရောတိ ပုညံ၊
ဘောဇံ နရော ဓူမသိဒ္ဓိံ ပတာပဝံ။

၉၂၇။ ကထံ ဟိ လောကာပစိတော သမာနော၊
အမနုညဂန္ဓံ ဗဟူနံ အကန္တံ။
ယဒေဝ မစ္စာ ပရိဝဇ္ဇယန္တိ၊
တံဒပ္ပသတ္ထံ ဒွိရသည ဘုဇ္ဇေ။

၉၂၈။ သိဒ္ဓိမ္ပိ ဒေဝေသု ဝဒန္တိ ဟေ'ကော၊
အာပံ မိလက္ခူ ပန ဒေဝမာဟု။
သဗ္ဗေဝ ဧတေ ဝိတထံ ဘဏန္တိ၊
အဂ္ဂိ န ဒေဝညတရော န စာ'ပေါ။

၉၂၉။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ'မသညကာယံ၊
ဝေဿာနရံ ကမ္မကရံ ပဇာနံ။
ပရိစရိယ မဂ္ဂိ' သုဂတိ' ကထံ ဝဇေ၊
ပါပါနိ ကမ္မာနိ ပကုဗ္ဗမာနော။

၉၃၀။ သဗ္ဗာဘိဘူ တာ'ဟု'မ ဇီဝိကတ္ထာ၊
အဂ္ဂိဿ မြဟ္မာ ပရိစာရိကောတိ။
သဗ္ဗာနဘာဝီ စ ဝသီ ကိမတ္ထံ၊
အနိမ္ပိတော နိမ္ပိတံ ဝန္တိတ'ဿ။

၉၃၁။ ဟဿံ အနိဇ္ဈာနက္ခမံ အတစ္ဆံ၊
သက္ကာရဟေတု ပကိရိ'သု ပုဗ္ဗေ။
တေ လာဘသက္ကာရေ အပါတုဘောန္တေ၊
သန္ဓာပိတာ ဇန္တုဘိ သန္တိဓမ္မံ။

၉၃၂။ အဇ္ဈေန'မရိယာ ပထဝိ' ဇနိန္ဒာ၊
ဝေဿာ ကသိ' ပါရိစရိယဉ္စ သုဒ္ဓါ။
ဥပါဂု ပစ္စေကံ ယထာပဒေသံ၊
ကတာ'ဟု ဧတေ ဝသိနာတိ အာဟု။

၉၃၃။ တေဉ္စ သစ္စံ ဝစနံ ဘဝေယျ၊
ယထာ ဣဒံ ဘာသိတံ မြာဟ္မဏေဟိ။
နာ'ခတ္ထိယော ဇာတု လဘေထ ရဇ္ဇံ၊
နာ'မြာဟ္မဏော မန္တပဒါနိ သိက္ခေ။
နာ'ညတြိ ဝေဿေဟိ ကသိ' ကရေယျ၊
သုဒ္ဓေါ န မုစ္စေ ပရပေသနာယ။

- ၉၃၄။ ယသ္မာ စ ဧတံ ဝစနံ အဘူတံ၊
 မုသာဝိ'မေ ဩဒရိယာ ဘဏန္တိ။
 တ'ဒပ္ပပညာ အဘိသဒ္ဒဟန္တိ၊
 ပဿန္တိ တံ ပဏ္ဍိတာ အတ္တနာဝ။
- ၉၃၅။ ခတျာ ဟိ ဝေဿာနံ ဗလိံ ဟရန္တိ၊
 အာဒါယ သတ္တာနိ စရန္တိ မြာဟ္မဏာ။
 တံ တာဒိသံ သနံဘိတံ ပဘိန္တိ၊
 ကဿာ မြဟ္မာ နုဇေ ကရောတိ လောကံ။
- ၉၃၆။ သစေ ဟိ သော ဣဿရော သဗ္ဗလောကေ၊
 မြဟ္မာ ဗဟူဘူတပတိ ပဇာနံ။
 ကိံ သဗ္ဗလောကံ ဝိဒဟိ အလက္ခိံ၊
 ကိံ သဗ္ဗလောကံ န သုဒိံ အကာသိ။
- ၉၃၇။ သစေ ဟိ သော ဣဿရော သဗ္ဗလောကေ၊
 မြဟ္မာ ဗဟူဘူတပတိ ပဇာနံ။
 မာယာ မုသာဝဇ္ဇမဒေန စာပိ၊
 လောကံ အဓမ္မေန ကိမတ္ထ'မကာရိ။
- ၉၃၈။ သစေ ဟိ သော ဣဿရော သဗ္ဗလောကေ၊
 မြဟ္မာ ဗဟူဘူတပတိ ပဇာနံ။
 အဓမ္မိကော ဘူတပတိ အရိဋ္ဌ၊
 ဓမ္မေ သတိ ယော ဝိဒဟိ အဓမ္မံ။
- ၉၃၉။ ကိဋ္ဌာ ပဋ္ဌင်္ဂါ ဥရဂါ စ ဘေကာ၊
 ဟန္တာ ကိမိ သုဇ္ဈတိ မက္ခိကာ စ။
 ဧတေပိ ဓမ္မာ အနရိယရူပါ၊
 ကမ္မောဇကာနံ ဝိတထာ ဗဟူန'န္တိ။

တတ္ထ ဝေဒဇ္ဈဂတာန'ရိဋ္ဌာတိ အရိဋ္ဌ ဣမာနိဝ ဝေဒါဓိဂမနာနိ နာမ ဝိရာနံ ပရာဇယသင်္ခါတော ကလိဂ္ဂါဟော၊ မဂါနံ ဗာလာနံ ဇယသင်္ခါတော ကဋ္ဌဂ္ဂါ-ဟော။ မရိစိဓမ္မန္တိ ဣဒံ ဟိ ဝေဒတ္တယံ မရိစိဓမ္မံ။ တယိဒံ အသမေက္ခိတတ္တာ

ယုတ္တာယုတ္တံ အဇာနန္တာ ဗာလာ ဥဒကသညာယ မဂါ မရိဓိံ ဝိယ ဘူတ-
 သညာယ အနဝဇ္ဇသညာယ အတ္တနော ဝိနာသံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ ပညန္တိ ဝေရူပါပန
 မာယာကောဋ္ဌာသာ ပညံ ဣဏသမ္ပန္နံ ပုရိသံ နာတိဝဟန္တိ န ဝဇ္ဇေန္တိ။ ဘဝန္တိ
 ဒဿာတိ ဒ-ကာရော^၁ ဗျဉ္ဇနသန္တိမတ္တံ။ အဿ ဘူနဟုနော ဝုမ္ဘိသာတကသ
 မိတ္တဒုတ္တိနော နရဿ ဝေဒါ န တာဏတ္တာယ ဘဝန္တိ။ ပတိဋ္ဌာ ဟောတုံ န
 သက္ကာန္တိတိ အတ္တော။ ပရိဓိဏ္ဏော စ အဂ္ဂိတိ အဂ္ဂိ စ ပရိဓိဏ္ဏော တိဝိဓေန
 ဒုစ္စရိတဒေါသေန သဒေါသစိတ္တံ ပါပကမ္မံ ပုရိသံ န တာယတိ န ရက္ခတိ

သဗ္ဗန္တ မစ္စာတိ သစေပိ ဟိ မစ္စာ ယတ္တကံ လောကေ ဒါရုအတ္ထိ။ တံ သဗ္ဗံ
 သမနံ သဘောဝံ^၂ အတ္တနော ဓနေန စ ဘောဂေဟိ စ သဗ္ဗိံ တိဏေန မိဿံ
 ကတွာ အာဒီပေယျံ။ ဧဝံ သဗ္ဗမ္ပိ တံ တေဟိ အာဒီပိတံ ဒဟန္တော အယံ
 အသမတ္တတေဇော အသဒိသတေဇော တဝ အဂ္ဂိ န တပေယျ။ ဧဝံ အတပ္ပနီယံ
 ဘာတိက ဒွိရသည ဒွိဟိ ဇိဝှါဟိ ရသဇာနနသမတ္တ ကော တံ သပ္ပိအာဒီဟိ
 သုဘိက္ခံ သုဟိတံ ကယိရာ၊ ကော သက္ကုဏေယျ ကာတုံ။ ဧဝံ အတိတ္တံ ပနေတံ
 မဟဋ္ဌသံ သန္တပေတွာ ကော နာမ ဒေဝလောကံ ဂမိဿတိ၊ ပဿ ယာဝဇ္ဇေ-
 တံ ဒုက္ကထိတန္တိ။ ယောဂယုတ္တောတိ အရဏိမထနယောဂေန ယုတ္တော
 ဟုတွာ တံ ပစ္စယံ လာဘိတွာဝ အဂ္ဂိ သမောရောဟတိ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဧဝံ ပရ-
 ဝါယာသမေန ဥပ္ပဇမာနံ အစေတနံ တံ တွံ “ဒေဝေါ”တိ ဝဒေသိ။ ဣဒမ္ပိ
 အဘူတမေဝ ကထေသီတိ။

အဂ္ဂိ မနုပ္ပဝိဋ္ဌောတိ အဂ္ဂိ? အနုပဝိဋ္ဌော။ နာမတ္ထမာနောတိ နာပိ အရဏိ-
 ဟတ္တေန နရေန အမတ္ထိယမာနော နိဗ္ဗတ္တတိ။ နာမဗျုဓာ ဇာယတိ ဇာတ-
 ဝေဒေါတိ ကေဿ ကိရိယံ ဝိနာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဧဝ န ဇာယတိ။
 သုဿယျုန္တိ အန္တော အဂ္ဂိနာ သောသိယမာနာနိ ဝနာနိ သုက္ခေယျံ။ အလ္လာ-
 နေနဝ နံ သိယံ။ ဘောဇန္တိ ဘောဇန္တော။ ဝုမ္ဘိသိဓိံ^၃ ပတာပဝန္တိ ဝုမ္ဘိသိခါယ ယုတ္တံ
 ပတာပဝန္တိ။ အင်္ဂါရိကာတိ အင်္ဂါရကမ္မကရာ။ လောဏကရာတိ လောဏေဝ-
 ဒကံ ပစိတွာ လောဏကာရကာ။ သုဒါတိ ဘတ္တကာရကာ။ သရိရဒါဟာတိ
 မတသရိရဇ္ဈာပကာ။ ပုညန္တိ ဧတေပိ သဗ္ဗေ ပုညမေဝ ကရေယျံ။

အဇ္ဈေနမဂ္ဂိန္တိ အဇ္ဈေနအဂ္ဂိ^၄။ န ကောစိတိ မန္တဇ္ဈာယကာ ပြာဟ္မဏာပိ
 ဟောန္တု။ ကောစိ နရော ဝုမ္ဘိသိဓိံ^၃ ပတာပဝန္တိ အဂ္ဂိ ဘောဇန္တော
 တပ္ပယိဘူပိ ပုညံ န ကရောတိ နာမ။ လောကာပစိတော သမာနောတိ တဝ

၁-ရဿာတိ ရကာရော (သိ၊ ဣ)
 ၃-အဂ္ဂိ (ဣ)

၂-သနော သဘောဂါ (သိ၊ သျာ၊ ဣ၊ က)
 ၄-အဇ္ဈေန အဂ္ဂိ (သိ)၊ အဇ္ဈေန အဂ္ဂိ (သျာ)

န အကာသိ၊ လောကဝိနာသကော စောရော မညေ တဝ ဗြဟ္မာတိ။
 မာယာတိ မာယာယ။ အဓမ္မေန ကိမတ္ထ'မကာရိတိ ဣမိနာ မာယာဒိနာ
 အဓမ္မေန ကိကာရဏာ လောကံ အနတ္ထကိရိယာယံ သံယောဇေသိတိ^၁
 အတ္ထော။ အရိဋ္ဌာတိ အရိဋ္ဌ တဝ ဘူတပတိ အဓမ္မိကော၊ ယော ဒသဝိဓေ
 ကုသလဓမ္မေ သတိ ဓမ္မမေဝ^၂ အဝိဒဟိတွာ အဓမ္မံ ဝိဒဟိ။ ကိဋ္ဌာတိအာဒိ^၃
 ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တံ။ ဧတေ ကိဋ္ဌာဒယော ပါဏေ ဟန္တာ မစ္စော သုဇ္ဈတိတိ
 ဧတေပိ ကမ္မောဇရဋ္ဌဝါသိနံ ဗဟူနံ အနရိယာနံ ဓမ္မာ၊ တေ ပန ဝိတထာ၊
 အဓမ္မာဝ ဓမ္မာတိ ဝုတ္တာ။ တေဟိဝိ တဝ ဗြဟ္မာနာဝ နိဗ္ဗိတေဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ။

ဣဒါနိ တေသံ ဝိတထဘာဝံ ဒသေန္တော အာဟ—

၉၄၀။ “သစေ ဟိ သော သုဇ္ဈတိ ယော ဟနာတိ၊
 ဟတောပိ သော သဂ္ဂ'မုပေတိ ဌာနံ။
 ဘောဝါဒိ ဘောဝါဒိန မာရယေယျံ၊
 ယေ စာပိ တေသံ အဘိသဒ္ဓဟေယျံ။

၉၄၁။ နေဝ မိဂါ န ပသူ နောပိ ဂါဝေါ၊
 အာယာစန္တိ အတ္တဝဓာယ ကေစိ။
 ဝိပ္ပန္နမာနေ ဣဓ ဇီဝိကတ္တာ၊
 ယညေသု ပါဏေ ပသုမာရဘန္တိ။

၉၄၂။ ယူပုဿနေ^၄ ပသုဗန္ဓေ စ ဗာလာ၊
 စိတ္တေဟိ ဝဏ္ဏေဟိ မုခံ နယန္တိ။
 အယံ တေ ယူပေါ ကာမဒုဟော ပရတ္ထ၊
 ဘဝိဿတိ သဿတော သမ္ပရာယေ။

၉၄၃။ သစေ စ ယူပေ မဏိသင်္ခမုတ္တံ၊
 ဧညံ ဓနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ။
 သုက္ခေသု ကဋ္ဌေသု နဝေသု စာပိ၊
 သစေ ဒုဟေ တိဒိဝေ သဗ္ဗကာမေ။
 တေဝိဇ္ဇသင်္ဘာဝ ပုထု ယဇေယျံ၊
 အဗြာဟ္မဏံ ကဋ္ဌိ န ယာဇယေယျံ။

၁-အနတ္ထကာရိ နိရတ္ထကသံယောဇေသိတိ (သျှာ)၊ အနတ္ထကာရိ သံယောဇေသိတိ (က)
 ၂-ဓမ္မတောဝ (က) ၃-ကိဋ္ဌာတိအာဒိသု (သျှာ၊ က) ၄-ယူပဿ တေ (သိ)၊ ယူပဿ နေ (သျှာ၊ ဣ)

၉၄၄။ ကုတော စ ယူပေ မဏိသင်္ခမုတ္တံ၊
 ခညံ ခနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ။
 သုက္ခေသု ကဋ္ဌေသု နဝေသု စာပိ၊
 ကုတော ဒုဟေ တိဒိဝေ သဗ္ဗကာမေ။

၉၄၅။ သဋ္ဌာ စ လုဒ္ဓါ စ ပလုဒ္ဓဗာလာ၊
 စိတ္တေဟိ ဝဏ္ဏေဟိ မုခံ နယန္တိ။
 အာဒါယ အဂ္ဂိံ မမ ဒေဟိ ဝိတ္တံ၊
 တတော သုခိ ဟောဟိသိ သဗ္ဗကာမေ။

၉၄၆။ တမဂ္ဂိဟုတ္တံ သရဏံ ပဝိဿ၊
 စိတ္တေဟိ ဝဏ္ဏေဟိ မုခံ နယန္တိ။
 ဩရောပယိတွာ ကေသမဿုံ နခဗ္ဗ၊
 ဝေဒေဟိ ဝိတ္တံ အတိဂါဠယန္တိ။

၉၄၇။ ကာကာ ဥလူကံဝ ရဟော လဘိတွာ၊
 ဧကံ သမာနံ ဗဟုကာ သမေစ္စ။
 အန္ဓာနိ ဘုတွာ ကုဟကာ ကုဟိတွာ၊
 မုဏ္ဍံ ကရိတွာ ယညပထော'ဿဇန္တိ။

၉၄၈။ ဧဝံ ဟိ သော ဝဋ္ဌိတော မြာဟ္မဏေဟိ၊
 ဧကော သမာနော ဗဟုကာ သမေစ္စ။
 တေ ယောဂယောဂေန ဝိလုမ္မမာနာ၊
 ဒိဋ္ဌံ အဒိဋ္ဌေန ခနံ ဟရန္တိ။

၉၄၉။ အကာသိယာ ရာဇုဟိဝါ'နုသိဋ္ဌာ၊
 တဒဿ အာဒါယ ခနံ ဟရန္တိ။
 တေ တာဒိသာ စောရသမာ အသန္တာ
 ဝဇ္ဈာ န ဟညန္တိ အရိဋ္ဌ လောကေ။

၉၅၀။ ဣန္ဒဿ ဗာဟာရသိ ဒက္ခိဏာတိ၊
 ယညေသု ဆိန္ဒန္တိ ပလာသယဋ္ဌိံ။
 တံ စေပိ သစ္စံ မဿဝါ ဆိန္ဒဗာဟု၊
 ကေန'ဿ ဣန္ဒော အသုရေ ဇိနာတိ။

- ၉၅၁။ တံ စေဝ တုစ္ဆံ မသဝါ သမင်္ဂိ၊
ဟန္တာ အဝဇ္ဈော ပရမော သ ဒေဝေါ။
မန္တာ ဣမေ ပြာဟ္မဏာ တုစ္ဆရူပါ၊
သန္တိဋ္ဌိကာ ဝဉ္ဇနာ ဒေသ လောကေ။
- ၉၅၂။ မာလာဂိရိ ဟိမဝါ ယော စ ဂိဇ္ဈော၊
သုဒဿနော နိသဘော ကုဝေရု။
ဧတေ စ အညေ စ နဂါ မဟန္တာ၊
စိတျာ ကတာ ယညကရေဟိ မာဟု။
- ၉၅၃။ ယထာပကာရာနိ ဟိ ဣဋ္ဌကာနိ၊
စိတျာ ကတာ ယညကရေဟိ မာဟု။
န ပဗ္ဗတာ ဟောန္တိ တထာပကာရာ၊
အညာ ဒိသာ အစလာ တိဋ္ဌသေလာ။
- ၉၅၄။ န ဣဋ္ဌကာ ဟောန္တိ သိလာ စိရေန၊
န တတ္ထ သဉ္ဇာယတိ အယော န လောဟံ၊
ယညဉ္ဇ ဧတံ ပရိဝဏ္ဏယန္တာ၊
စိတျာ ကတာ ယညကရေဟိ မာဟု။
- ၉၅၅။ အဇ္ဈာယကံ မန္တဂုဏူပပန္နံ၊
တပဿိနံ 'ယာစယောဂေါ'တိ'ဓာဟု။
တီရေ သမုဒ္ဒဿုဒကံ သဇန္တိ၊
တံ သာဂရဇ္ဈော'ဟရိ တေနာ'ပေယျော။
- ၉၅၆။ ပရောသဟဿမ္ပိ သမန္တဝေဒေါ၊
မန္တူပပန္နေ နဒိယော ဝဟန္တိ။
န တေန ဗျာပန္နရသူဒကာ န၊
ကဿွာ သမုဒ္ဒေါ အတုလော အပေယျော။
- ၉၅၇။ ယေ ကေစိ ကူပါ ဣမ ဇီဝလောကေ၊
လောဏုဒကာ ကူပခဏေဟိ ခါတာ။
န ပြာဟ္မဏဇ္ဈောဟရဏေန တေသု၊
အာပေါ အပေယျော ဒွိရသည မာဟု။

၁-သုဒေဝေါ(သျှာ)

၂-ကာကနေရ(သီ၊ ဣ)၊ ကာကဝေရ (သျှာ)

- ၉၅၈။ ပုရေ ပုရတ္တာ ကာ ကဿံ ဘရိယာ၊
မနော မနုဿံ အဇနေသိ ပုဗ္ဗေ။
တေနာပိ ဓမ္မေန န ကောစိ ဟိနော၊
ဝေဗ္ဗိ ဝေါဿဂ္ဂဝိဘင်္ဂ'မာဟု။
- ၉၅၉။ စဏ္ဍာလပုတ္တောပိ အဓိစ္စ ဝေဒေ၊
ဘာသေယျ မန္တေ ကုသလော မတိမာ။
န တဿ မုဒ္ဒါပိ ဖလေယျ သတ္တဓာ၊
မန္တာ ဣမေ အတ္တဝဓာယ ကတာ။
- ၉၆၀။ ဝါစာကတာ ဂိဒ္ဓိကတာ ဂဟီတာ၊
ဒုမ္မောစယာ ကဗျပထာနုပန္နာ။
ဗာလာန စိတ္တံ ဝိသမေ နိဝိဋ္ဌိ၊
တ'ဒပ္ပပညာ အဘိသဒ္ဓဟန္တိ။
- ၉၆၁။ သီဟဿ ဗျုပ္ပဿ စ ဒီပိနော စ၊
န ဝိဇ္ဇတိ ပေါရိသိယံ ဗလေန။
မနုဿဘာဝေါ စ ဂဝံ'ဝ ပေက္ခော၊
ဇာတိ ဟိ တေသံ အသမာ သမာနာ။
- ၉၆၂။ သစေ စ ရာဇာ ပထဝီ' ဝိဇိတွာ၊
သဇီဝဝါ အဿဝပါရိသဇ္ဇော။
သယမေဝ သော သတ္တုသဗ်' ဝိဇေယျ၊
တဿပုဇာ နိစ္စသုဒ္ဓိ ဘဝေယျ။
- ၉၆၃။ ခတ္တိယမန္တာ စ တယော စ ဝေဒါ၊
အတ္ထေန ဧတေ သမကာ ဘဝန္တိ။
တေသဉ္စ အတ္တံ အဝိနိစ္ဆိနိတွာ၊
န ဗုဇ္ဈတိ ဩဃပထံ ခန္တံ။
- ၉၆၄။ ခတ္တိယမန္တာ စ တယော စ ဝေဒါ၊
အတ္ထေန ဧတေ သမကာ ဘဝန္တိ။
လာဘော အလာဘော အယသော ယသော စ၊
သဗ္ဗေဝ တေသံ စတုန္ဒူ ဓမ္မာ။

၉၆၅။ ယထာပိ ဣဗ္ဘာ ခနဓညဟေတု၊
 ကမ္မာနိ ကရောန္တိ ပုထု ပထဗျာ။
 တေဝိဇ္ဇသဃံာ စ တထေဝ အဇ္ဇ၊
 ကမ္မာနိ ကရောန္တိ ပုထု ပထဗျာ။

၉၆၆။ ဣဗ္ဘေဟိ ယေ တေ သမကာ ဘဝန္တိ၊
 နိစ္စုဿုကာ ကာမဂုဏေသု ယုတ္တာ။
 ကမ္မာနိ ကရောန္တိ ပုထု ပထဗျာ၊
 တဒပ္ပပညာ ဒွိရသညှရာ တေ”တိ။

တတ္ထ ဘောဝါဒီတိ ပြာဟ္မဏာ။ ဘောဝါဒိန မာရယေယျန္တိ ပြာဟ္မဏ-
 မေဝ မာရေယျံ။ ယေ ဓာဝီတိ ယေပိ ပြာဟ္မဏာနံ တံ ဝစနံ သဒ္ဓဟေယျံ။
 တေ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကေယေဝ စ ပြာဟ္မဏေ စ မာရေယျံ။ ပြာဟ္မဏာ ပန
 ပြာဟ္မဏေ စ ဥပဋ္ဌာကေ စ အမာရေတွာ နာနပ္ပကာရေ တိရစ္ဆာနေယေဝ
 မာရေန္တိ။ ဣတိ တေသံ ဝစနံ မိစ္ဆာ။ ကေဝီတိ ယညေသု နော မာရေထ၊
 မယံ သဂ္ဂံ ဂမိဿံာမာတိ အာယာစန္ဒာ ကေစိ နတ္ထိ။ ပါဏေ ပသုမာရ-
 ဘန္တိတိ မိဂါဒယော ပါဏေ စ ပသု စ ဝိပ္ပန္နမာနေ ဇီဝိကတ္တာယ မာရေန္တိ။
 မုခံ နယန္တိတိ ဧတေသု ယုပုဿနေသု ပသုဗန္ဓေသု ဣမသ္မိံ တေ ယူပေ သဗ္ဗံ
 မဏိသင်္ခမုတ္တံ ဓညံ ခနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ သန္တိဟိတံ၊ အယံ တေ ယူပေါ ပရတ္ထ
 ပရဒလာကေ ကာမဒုဟော ဘဝိဿတိ၊ သဿတဘာဝံ အာဝဟိဿတိတိ
 စိတြေဟိ ကာရဏေဟိ မုခံ ပသာဒေန္တိ၊ တံ တံ ဝတွာ မိစ္ဆာဂါဟံ ဂါဟေန္တိတိ
 အတ္ထော။

သစေ ဓာတိ သစေ စ ယူပေ ဝါ သေသကဋ္ဌေသု ဝါ ဧတံ မဏိအာဒိကံ
 ဘဝေယျ၊ တိဒိဝေ ဝါ သဗ္ဗကာမဒုဟော အဿ၊ တေဝိဇ္ဇသဃံာဝ ပုထု
 ဟုတွာ ယညံ ယဇေယျံ ဗဟုခနတာယ စေဝ သဂ္ဂကာမတာယ စ၊ အညံ
 အပြာဟ္မဏံ န ယာဇေယျံ။ ယသ္မာ ပန အတ္တနော ခနံ ပစ္စာသိသန္တာ အညမ္ဗိ
 ယဇာပေန္တိ၊ တသ္မာ အဘူတဝါဒိနောတိ ဝေဒိတဗျာ။ ကုတော ဓာတိ
 ဧတသ္မိံ စ ယူပေ ဝါ သေသကဋ္ဌေသု ဝါ ကုတော ဧတံ မဏိအာဒိကံ
 အဝိဇ္ဇမာနမေဝ၊ ကုတော တိဒိဝေ သဗ္ဗကာမေ ဒုဟိဿတိ။ သဗ္ဗထာပိ
 အဘူတမေဝ တေသံ ဝစနံ။

၁-ပြာဟ္မဏာ (သိ၊ သျာ)

သဋ္ဌာ စ လုဒ္ဓါ စ ပလုဒ္ဓမာလာတိ အရိဋ္ဌ ဣမေ ပြာဟ္မဏာ နာမ
 ကေရာဋိကာ စေဝ နိက္ကရုဏာ စ၊ တေ ဗာလာ လောကံ ပလောဘေတွာ
 ဥပလောဘေတွာ^၁ စိတြေဟိ ကာရဏေဟိ မုခံ ပဿဒေန္တိ။ သဗ္ဗကာမေတိ
 အဂ္ဂိ အာဒါယ တွဉ္စ ဣဟ၊ အမှာကဉ္စ ဝိတ္တံ ဒေဟိ၊ တတော သဗ္ဗကာမ
 လဘိတွာ သုခိ ဟောဟိသိ။

တမဂ္ဂိဟုတ္တံ သရဏံ ပဝိဿာတိ တံ ရာဇာနံ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တံ ဝါ
 အာဒါယ အဂ္ဂိဇုဟနဋ္ဌာနံ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ။ သြရောပယိတွာတိ စိတြာနိ
 ကာရဏာနိ ဝဒန္တာ ကေသမဿုံ နခေ စ သြရောပယိတွာ။ အတိဂါဠယန္တိတိ
 ဝုတ္တတာယ တယော ဝေဒေ နိဿာယ “ဣဒံ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ဝဒန္တာ
 ဝေဒေဟိ တဿ သန္တကံ ဝိတ္တံ အတိဂါဠယန္တိ ဝိနာသေန္တိ ဝိဒ္ဓိသေန္တိ။

အန္ဓာနိ ဘုတွာ ကုဟကာ ကုဟိတွာတိ တေ ကုဟကာ နာနပ္ပကာရံ
 ကုဟကာမ္ပံ ကတွာ သမေစ္စ သမာဂန္တာ ယညံ ဝဏ္ဏေတွာ ဝဉ္စေတွာ တဿ
 သန္တကံ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဉ္စိတွာ အထ နံ မုဏ္ဍကံ ကတွာ ယညပထေ
 သြဿဇန္တိ၊ တံ ဂဟေတွာ ဗဟိယညာဝါဠံ ဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော။

ယောဂယောဂေနာတိ တေ ပြာဟ္မဏာ တံ ဧကံ ဗဟုကာ သမေစ္စ တေန
 တေန ယောဂေန တာယ တာယ ယုတ္တိယာ ဝိလုမ္မမာနာ ဒိဋ္ဌံ ပစ္စက္ခံ တဿ ဓနံ
 အဒိဋ္ဌေန ဒေဝလောကေန အဒိဋ္ဌံ ဒေဝလောကံ ဝဏ္ဏေတွာ အာဟရဏဋ္ဌာနံ၊
 ကတွာ ဟရန္တိ။ အကာသိယာ ရာဇုဟိဝါနုသိဋ္ဌာတိ “ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဗလိံ
 ဂဏှထာ”တိ ရာဇုဟိ အနုသိဋ္ဌာ အကာသိယသင်္ခါတာ ရာဇပုရိသာ ဝိယ။
 တဒဿာတိ တံ အဿ ဓနံ အာဒါယ ဟရန္တိ။ စောရသမာတိ အဘူတ-
 ဗလိဂ္ဂါဟကာ သန္ဓိစ္ဆေဒကစောရသဒိသာ အသပ္ပုရိသာ။ ဝဇ္ဇာတိ ဝဇာ-
 ရဟာ ဝေရူပါ ပါပဓမ္မော ဣဒါနိ လောကေ န ဟညန္တိ။

ဗာဟာရသီတိ ဗာဟာ အသိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဣဒမ္ပိ အရိဋ္ဌ ပြာဟ္မ-
 ဏာနံ မုသာဝါဒံ ပဿ။ တေ ကိရ ယညေသု မဟတိ ပလာသယဋ္ဌိံ
 “ဣန္ဒဿ ဗာဟာ အသိ ဒက္ခိဏာ”တိ ဝတွာ ဆိန္ဒန္တိ။ တဉ္စေ ဧတေသံ ဝစနံ
 သစ္စံ၊ အထ ဆိန္ဒုဗာဟု သမာနော ကေနဿ ဗာဟုဗလေန ဣန္ဒော အသုရေ
 ဇိနာတိတိ။ သမဂ္ဂိတိ ဗာဟုသမဂ္ဂိ အတ္ထိန္ဒုဗာဟု အရောဂေါယေဝ။ ဟန္တာတိ
 အသုရာနံ ဟန္တာ။ ပရမောတိ ဥတ္တမော ပုညိဒ္ဓိယာ သမန္တာဂတော အညေသံ
 အဝဇ္ဇော။ ပြာဟ္မဏာတိ ပြာဟ္မဏာနံ။ တုစ္ဆရူပိတိ တုစ္ဆသဘာဝါ

၁-ဥပသာပေတွာ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-အမရဋ္ဌာနံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

နိပ္ပလာ။ ဝဉ္စနာတိ ယေ စ တေ ပြာဟ္မဏာနံ မန္တာ နာမ၊ သော
လောကေ သဒ္ဓိဋ္ဌိကာ ဝဉ္စနာ။

ယထာပကာရာနိတိ ယာဒိသာနိ ဣဋ္ဌကာနိ ဂဟေတွာ ယညကရေဟိ
စိတျာ ကတာတိ ဝဒန္တိ။ တိဋ္ဌသေလာတံ ပဗ္ဗတာ ဟိ အစလာ တိဋ္ဌာ န
ဥပစိတာ ဧကဂ္ဂနာ သိလာမယာ စ။ ဣဋ္ဌကာနိ စလာနိ န ဧကဂ္ဂနာနိ
န သိလာမယာနိ။ ပရိဝဏ္ဏယန္တာတိ ဧတံ ယညံ ဝဏ္ဏန္တာ ပြာဟ္မဏာ။

သမန္တဝေဒေတိ ပရိပုဏ္ဏဝေဒေ ပြာဟ္မဏေ။ ဝဟန္တိတိ သောတေသုပိ
အာဝဇ္ဇေသုပိ ပတိတေ ဝဟန္တိ၊ နိမုဇ္ဇာပေတွာ ဇိဝိတက္ခယံ ပါပေန္တိ။
န တေန ဗျာပန္နရသူဒကာ နာတိ ဧတ္ထ ဧကော န-ကာရော ပုစ္ဆနတ္ထော
ဟောတိ။ နန တေန ဗျာပန္နရသူဒကာ နဒိယောတိ တံ ပုစ္ဆန္တော ဧဝမာဟ။
ကသ္မာတိ ကေန ကာရဏေန တာဝ မဟာသမုဒ္ဒေါ အပေယျော ကတော၊
ကိံ မဟာဗြဟ္မာ ယမုနာဒိသု နဒိသု ဥဒကံ အပေယျံ ကာတုံ န သက္ကောတိ၊
သမုဒ္ဒေယေဝ သက္ကောတိတိ။ ဒွိရသည မာဟူတိ ဒွိရသည အဟု၊ ဇာတောတိ
အတ္ထော။

ပုရေ ပုရတ္တာတိ ဣတော ပုရေ ပုဗ္ဗေ ပုရတ္တာ^၁ ပဌမကပ္ပိကကာလေ။
ကာ ကဿ ဘရိယာတိ ကာ ကဿ ဘရိယာ နာမ။ တဒါ ဟိ ဣတ္ထိလိဂ်-
မေဝ နတ္ထိ၊ ပစ္ဆာ မေထုနဓမ္မဝသေန မာတာပိတရော နာမ ဇာတာ။
မနော မနုဿန္တိ တဒါ ဟိ မနောယေဝ မနုဿံ ဇေနသိ၊ မနောမယာဝ
သတ္တာ နိဗ္ဗတ္တိသုတိ အတ္ထော။ တေနာပိ ဓမ္မေနာတိ တေနာပိ ကာရဏေန
တေန သဘာဝေန န ကောစိ ဇာတိယာ ဟိနော။ န ဟိ တဒါ ခတ္ထိယာ-
ဒိဘေဒေါ အတ္ထိ၊ တသ္မာ ယံ ပြာဟ္မဏာ ဒေန္တိ “ပြာဟ္မဏာဝ ဇာတိယာ
သေဋ္ဌာ၊ ဣတရေ ဟိနာ”တိ၊ တံ မိစ္ဆာ။ ဧဝမ္ပိတိ ဧဝံ ဝတ္တမာနေ လောကေ
ပေါရာဏကဝတ္တံ ဇဟိတွာ ပစ္ဆာ အတ္တနာ သမ္ပန္နိတွာ^၂ ကတာနံ ဝသေန
ခတ္ထိယာဒယော စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသာ ဇာတာ၊ ဧဝမ္ပိ ဝေါဿဂ္ဂဝိဘင်္ဂ-
မာဟု၊ အတ္တနာ ကတေဟိ ကမ္မဝေါဿဂ္ဂေဟိ တေသံ သတ္တာနံ ဧကစ္စ
ခတ္ထိယာ ဇာတာ၊ ဧကစ္စ ပြာဟ္မဏာဒယောတိ ဣမံ ဝိဘာဂံ ကထေန္တိ၊
တသ္မာ “ပြာဟ္မဏာဝ သေဋ္ဌာ”တိ ဝစနံ မိစ္ဆာ။

သတ္တဇာတိ ယဒိ မဟာဗြဟ္မာနာ ပြာဟ္မဏာနညေဝ တယော ဝေဒါ ဒိန္နာ၊
န အညေသံ၊ စဏ္ဍာလဿ မန္တေ ဘာသန္တဿ မုဒ္ဒါ သတ္တဇာ ဖလေယျ။

၁-သဗ္ဗပုရတ္တာ (သိ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-ပက္ခန္နိတွာ (ဣ၊ က)၊ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ (သျာ)
ဇာတက-၄ ၇-၅—န-၄-သ

န စ ဖလတိ၊ တသ္မာ ဣမေဟိ ပြာဟ္မဏေဟိ အတ္တဝေယ မန္တာ ကတာ၊
 အတ္တနောယေဝ နေသံ မုသာဝါဒိတံ ပကာသေန္တာ ဂုဏဝဓံ ကရေန္တိ။
 ဝါစာကတာတိ ဧတေ မန္တာ နာမ မုသာဝါဒေန စိန္တေတွာ ကတာ။
 ဂိဗ္ဗိကတာ ဂဟိတာတိ လာဘဂိဗ္ဗိကတာယ ပြာဟ္မဏေဟိ ဂဟိတာ။ ဒုဗ္ဗော-
 စယာတိ မစ္ဆေန ဂိလိတဗလိသော ဝိယ ဒုဗ္ဗောစယာ။ ကဗျပထာနုပန္နာတိ
 ကဗျကာရကပြာဟ္မဏာနံ ဝစနပထံ အနုပန္နာ အနုဂတာ။ တေ ဟိ ယထာ
 ဣစ္ဆန္တိ၊ တထာ မုသာ ဝတွာ ဗန္ဓန္တိ။ ဗာလာနန္တိ တေသံ ဟိ ဗာလာနံ စိတ္တံ
 ဝိသမေ နိဝိဋ္ဌံ၊ တံ အညေ အပ္ပပညာဝ အဘိသဒ္ဓဟန္တိ။

ပေါရိသိယံဗလေနာတိ ပေါရိသိယသင်္ခါတေန ဗလေန။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ—ယံ ဧတေသံ သီဟာဒီနံ ပုရိသထာမသင်္ခါတံ ပေါရိသိယဗလံ၊
 တေန ဗလေန သမန္တာဂတော ပြာဟ္မဏော နာမ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ ဣမေဟိ
 တိရစ္ဆာနေဟိပိ ဟိနာယေဝါတိ။ မနုဿဘာဝေါ စ ဂဝံ'ဝ ပေက္ခောတိ အပိစ
 ယော ဧတေသံ မနုဿဘာဝေါ၊ သော ဂုန္တံ ဝိယ ပေက္ခိတဗ္ဗော၊ ကိံ ကာရဏာ?
 ဇာတိဟိ တေသံ အသမာသမာနာ။ တေသဗ္ဗိ ပြာဟ္မဏာနံ ဒုပ္ပညတာယ ဂေါဟိ
 သဒ္ဓိံ သမာနဇာတိယေဝ အသမာ။ အညမေဝ' ဟိ ဂုန္တံ သဏ္ဌာနံ၊ အညံ
 တေသန္တိ။ ဧတေန ပြာဟ္မဏေ တိရစ္ဆာနေသု သီဟာဒီဟိ သမေပိ အကတွာ
 ဂေါရူပသမေဝ ကရေတိ။

သစေ စ ရာဇာတိ အရိဋ္ဌ ယဒိ မဟာဗြဟ္မုနာ ဒိန္နဘာဝေန ခတ္ထိယောဝ
 ပထဝိံ ဝိဇိတွာ။ သဇိဝေါတိ သဟဇိဝိဟိ အမစ္စေဟိ သမန္တာဂတော။
 အသဝပေါရိသဇ္ဇောတိ အတ္တနော ဩဝါဒကရပရိသာဝစရောဝ သိယာ၊
 အထဿ ပရိသာယ ယုဇ္ဈိတွာ ရဇ္ဇံ ကာတဗ္ဗံ နာမ န ဘဝေယျ။ သယမေဝ
 သော ဧကကောဝ သတ္တုသဗ်ံ ဝိဇေယျ၊ ဧဝံ သတိ ယုဒ္ဓေ ဒုက္ခဘာဝေန
 တဿံ ပဇာ နိစ္စသုဒ္ဓိ ဘဝေယျ၊ ဧတဉ္စ နတ္ထိ။ တသ္မာ တေသံ ဝစနံ မိစ္ဆာ။

ခတ္ထိယမန္တာတိ ရာဇသတ္တဉ္စ တယော စ ဝေဒါ အတ္တနော အာဏာယ
 ရုစိယာ “ဣဒမေဝ ကတ္တဗ္ဗ” န္တိ ပဝတ္တတ္တာ အတ္ထေန ဧတေ သမကာ ဘဝန္တိ။
 အဝိနိစ္စိနိတွာတိ တေသံ ခတ္ထိယမန္တာနံ ခတ္ထိယောပိ ဝေဒါနံ ပြာဟ္မဏောပိ
 အတ္ထံ အဝိနိစ္စိနိတွာ အာဏာဝသေနေဝ ဥဂ္ဂဏ္ဍန္တော တံ အတ္ထံ ဥဒကောသေန
 ဆန္ဒမဂ္ဂံ ဝိယ န ဗုဇ္ဈတိ။

၁-ဂုဏဘေဒံ (က)   ၂-တေဟိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)   ၃-ဗဒ္ဓါ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)
 ၄-တေဟိ သဒ္ဓိံ သမာနံ ဇာတိယေဝ။ အသမာနံ အညမေဝ။ အသမာနံ အညမေဝ (က)
 ၅-ဒါတဗ္ဗံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

အတ္ထေန တေတိ ဝဉ္စနတ္ထေန^၁ ဧတေ သမကာ ဘဝန္တိ။ ကိံကာ-
ရဏာ? ပြာဟ္မဏာဝ သေဋ္ဌာ၊ အညေ ဝဏ္ဏာ ဟိနာတိ ဝဒန္တိ။ ယေ စ
တေ လာဘာဒယော လောကဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေသံ စတုန္ဒမြိ ဝဏ္ဏာနံ ဓမ္မာ။
ဧကသတ္ထောပိ ဧတေဟိ မုတ္တကော နာမ နတ္ထိ။ ဣတိ ပြာဟ္မဏာ လောက-
ဓမ္မေဟိ အပရိမုတ္တာဝ သမာနာ “သေဋ္ဌာ မယ”န္တိ မုသာ ကထေန္တိ။

ဣန္ဒြာတိ ဂဟပတိကာ။ တေဝိဇ္ဇသင်္ခာ စာတိ ပြာဟ္မဏာပိ တထေဝ
ပုထုနိ ကသိဂေါရက္ခာဒီနိ ကမ္မာနိ ကရောန္တိ။ နိစ္စုဿုကာတိ နိစ္စံ ဥဿုက္က-
ဇာတာ ဆန္ဒဇာတာ။ တ’ဒပ္ပပညာ ဒွိရသည’ရာ တေတိ တသ္မာ ဘာတိက
ဒွိရသည နိပ္ပညာ ပြာဟ္မဏာ၊ အာရာ တေ ဓမ္မတော။ ပေါရာဏကာ ဟိ
ပြာဟ္မဏဓမ္မာ ဧတရဟိ သုနခေသု သန္ဓိဿန္တိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္ထော တဿ ဝါဒံ ဘိန္ဒိတွာ အတ္တနော ဝါဒံ ပတိဋ္ဌာပေသိ။
တဿ ဓမ္မကထံသုတွာ သဗ္ဗာ နာဂပရိသာ သောမနဿဇာတာ အဟေသုံ။ ( )^၂
မဟာသတ္ထော နေသာဒပြာဟ္မဏံ နာဂဘဝနာ နိဟရာပေသိ၊ ပရိဘာသ-
မတ္တဓိဿ နာကာသိ။ သာဂရမြဟ္မဒတ္ထောပိ ဌပိတဒိဝသံ အနတိက္ကမိတွာ
စတုရဂီနိယာ သေနာယ သဟ ပိတု ဝသနဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။ မဟာသတ္ထောပိ
“မာတုလဉ္စ အယျကဉ္စ ပဿိဿာမိ”တိ ဘေရိံ စရာပေတွာ မဟန္တေန
သိရိသောဘဂ္ဂေန ယမုနာတော ဥတ္တရိတွာ တမေဝ အဿမပဒံ အာရဗ္ဗ
ပါယာသိ။ အဝသေသာ ဘာတရော စဿ မာတာပိတရော စ ပစ္ဆတော
ပါယိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ သာဂရမြဟ္မဒတ္ထော မဟာသတ္တံ မဟတိယာ ပရိသာယ
အာဂစ္ဆန္တံ အသဉ္ဇာနိတွာ ပိတရံ ပုစ္ဆန္တော အာဟ—

၉၆၇။ “ကဿ ဘေရိ မုဒိဂ်ါ စ၊ သင်္ခါ ပဏဝဒိန္ဒိမာ။
ပုရတော ပဋိပန္နာနိ၊ ဟာသယန္တာ ရထေသဘံ။

၉၆၈။ ကဿ ကဉ္စနပဋေန၊ ပုထုနာ ဝိဇ္ဇုဝဏ္ဏိနာ။
ယုဂါ ကလာပသန္ဓဒ္ဓေါ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။

၉၆၉။ ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံဝ၊ ခဒိရဂ်ါရသန္ဓိဘံ။
မုခဉ္စ ရုစိရာ ဘာတိ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။

၉၇၀။ ကဿ ဇမ္မောနဒံ ဆတ္တံ၊ သသလာကံ မနောရမံ။
အာဒိစ္စရံသာဝရဏံ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။

၁-ဝဉ္စနတ္ထေန (သီ၊ သျှ၊ ဣ) ၂-(ယညဘေဒကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ) (သီ)

- ၉၇၁။ ကဿ အင်္ဂံ ပရိဂ္ဂယျ၊ ဝါလဗိဇနိ'မုတ္တမံ။
ဥဘတော ဝရပုညဿ၊ မုဒ္ဒနိ ဥပရူပရိ။
- ၉၇၂။ ကဿ ပေခုဏဟတ္တာနိ၊ စိတြာနိ စ မုဒ္ဒနိ စ။
ကဉ္စနမဏိဒဏ္ဍာနိ၊ စရန္တိ ဒုဘတော မုခံ။
- ၉၇၃။ ခဒိရင်္ဂါရဝဏ္ဏာဘာ၊ ဥက္ကာမုခပဟံသိတာ။
ကဿေ'တေ ကုဏ္ဍလာ ဝဂ္ဂ။ သောဘန္တိ ဒုဘတော မုခံ။
- ၉၇၄။ ကဿ ဝါတေန ဆုပိတာ၊ နိဒ္ဒန္တာ မုဒုကာဠကာ။
သောဘယန္တိ နလာဠန္တိ၊ နဘာ ဝိဇ္ဇုရိဝု'ဂ္ဂတာ။
- ၉၇၅။ ကဿ တောနိ အက္ခိနိ၊ အာယတာနိ ပုထုနိ စ။
ကော သောဘတိ ဝိသာလက္ခော၊ ကဿေ'တံ ဥဏ္ဍဇံ မုခံ။
- ၉၇၆။ ကဿေ'တေ လပနဇာတာ၊ သုဒ္ဓါ သင်္ခဝရူပမာ။
ဘာသမာနဿ သောဘန္တိ၊ ဒန္တာ ကုပ္ပိလသာဒိသာ။
- ၉၇၇။ ကဿ လာခါရသသမာ၊ ဟတ္ထပါဒါ သုခေမိတာ။
ကော သော ဗိမ္ဗောဠသမ္ပန္နော၊ ဒိဝါ သူရိယောဝ ဘာသတိ။
- ၉၇၈။ ဟိမစ္စယေ ဟိမဝတိ၊ မဟာသာလောဝ ပုပ္ဖိတော။
ကော သော ဩဒါတပါဝါရော၊ ဇယံ ဣန္ဒောဝ သောဘတိ။
- ၉၇၉။ သုဝဏ္ဏပိဠကာကိဏ္ဍံ၊ မဏိဒဏ္ဍဝိစိတ္တကံ။
ကော သော ပရိသ'မောဂယျ၊ ဤသံ ခဂ္ဂံ ပမုဇ္ဇတိ။
- ၉၈၀။ သုဝဏ္ဏဝိကတာ စိတ္တာ၊ သုကတာ စိတ္တသိဗ္ဗနာ။
ကော သော ဩမုဇ္ဇတေ ပါဒါ၊ နမော ကတွာ မဟေသိနော"တိ။

တတ္ထ ပဋိပန္နာနီတိ ကဿေတာနိ တူရိယာနိ ပုရတော ပဋိပန္နာနိ။ ဟာသ-
ယန္တာတိ ဧတံ ရာဇာနံ ဟာသယန္တာ။ ကဿ ကဉ္စနပဋ္ဌေနာတိ ကဿ
နလာဠန္တေ ဗဒ္ဓေန ဥဏ္ဍိသပဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇုယာ မေဃမုခံ ဝိယ မုခံ' ပဇ္ဇောတတိတိ
ပုစ္ဆတိ။ ယုဝါ ကလာပသန္ဓုဒ္ဓေါတိ တရုဏော သန္ဓုဒ္ဓကလာပေါ။ ဥက္ကာမုခ-
ပဟဋ္ဌံဝါတိ ကမ္မာရုဒ္ဓနေ' ပဟဋ္ဌသုဝဏ္ဍံ ဝိယ။ ခဒိရင်္ဂါရသန္တိဘန္တိ အာဒိတ္တ-
ခဒိရင်္ဂါရသန္တိဘံ။ ဇမ္ဗောနဒန္တိ ရတ္တသုဝဏ္ဏမယံ။ အင်္ဂံ' ပရိဂ္ဂယျာတိ စာမရိ-

---

၁-ဝဏ္ဏမုခံ (သျှာ)၊ ဝရမုခံ (ဣ၊က)   ၂-ကမ္မာရဋ္ဌာနေ (က)   ၃-အင်္ဂံ (သိ၊ဣ)

ဂါဟကေန အင်္ဂေန^၁ ပရိဂ္ဂဟိတာ ဟုတွာ။ ဝါလဗီဇနိ^၂ မုတ္တမန္တိ ဥတ္တမံ ဝါလဗီဇနိ။ ပေခုဏဟတ္တာနိတိ မောရပိဉ္ဇဟတ္တကာနိ။ စိတြာနိတိ သတ္တ- ရတနစိတြာနိ။ ကဉ္စနမဏိဒဏ္ဍာနိတိ တပနိယသုဝဏ္ဏေန စ မဏိဟိ စ ခစိတဒဏ္ဍာနိ။ ဒုဘတော မုခန္တိ မုခဿ ဥဘယပဿေသု စရန္တိ။

ဝါတေန ဆုပိတာတိ ဝါတပဟဋ္ဌာ။ နိဒ္ဒန္တာတိ သိနိဒ္ဒအန္တာ^၂။ နလာဋ္ဌန္တိ ကဿေတေ ဧဝရူပါ ကေသာ နလာဋ္ဌန္တိ ဥပသောဘေန္တိ။ နဘာ ဝိဇ္ဇာရိပုဂ္ဂတာတိ နဘတော ဥဂ္ဂတာ ဝိဇ္ဇာ ဝိယ။ ဥဏ္ဍဇန္တိ ကဉ္စနာဒါသောဝိယ ပရိပုဏ္ဏိ^၃။ လပနဇာတာတိ မုခဇာတာ^၄။ ကုပ္ပိလ- သာဒိသာတိ မန္ဒာလကမကုလသဒိသာ။ သုခေမိတာတိ သုခပရိဟဋ္ဌာ။ ဇယံ ဣန္ဒောဝါတိ ဇယံ ပတ္တော ဣန္ဒော ဝိယ။ သုဝဏ္ဏဝိဋ္ဌကာကိဏ္ဍန္တိ သုဝဏ္ဏဝိဋ္ဌကာဟိ အာကိဏ္ဏိ။ မဏိဒဏ္ဍဝိစိတ္တကန္တိ မဏိဟိ ထရမိ ဝိစိတ္တကံ။ သုဝဏ္ဏဝိကတာတိ သုဝဏ္ဏခစိတာ။ စိတ္တာတိ သတ္တရတနဝိစိတ္တာ။ သုကတာတိ သုဋ္ဌာ နိဋ္ဌိတာ။ စိတ္တသိဗ္ဗနာတိ စိတြသိဗ္ဗိနိယော။ ကော သော ဩမုဉ္ဇတေ ပါဒါတိ ကော သေ ပါဒတော ဧဝရူပါ ပါဒုကာ ဩမုဉ္ဇတိတိ။

ဧဝံ ပုတ္တေန သာဂရဗြဟ္မဒတ္တေန ပုဋ္ဌော ဣဒ္ဓိမာ အဘိညာလာဘီ တာပသော “တာတ ဧတေ ဓတရဋ္ဌရညော ပုတ္တာ တဝ ဘာဂိနေယျနာဂါ”တိ အာစိ- က္ခန္တော ဂါထမာဟ—

၉၀၁။ “ဓတရဋ္ဌာ ဟိ တေ နာဂါ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။ သမုဒ္ဒဇာယ ဥပ္ပန္နာ၊ နာဂါ ဧတေ မဟိဒ္ဓိကာ”တိ။

ဧဝံ တေသံ ကထေန္တာနညေဝ နာဂပရိသာ ပတွာ တာပသဿ ပါဒေ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ^၁သု။ သမုဒ္ဒဇာပိ ပိတရံ ဝန္တိတွာ ရောဒိတွာ နာဂပရိ- သာယ သဒ္ဓိ^၂ နာဂဘဝနမေဝ ဂတာ။ သာဂရဗြဟ္မဒတ္တောပိ တထေဝ ကတိ- ပါဟံ ဝသိတွာ ဗာရာဏသိမေဝ ဂတော။ သမုဒ္ဒဇာ နာဂဘဝနေယေဝ ကာလမကာသိ။ ဗောဓိသတ္တော ယာဝဇီဝံ သီလံ ရက္ခိတွာ ဥပေါသထကမ္ပံ ကတွာ အာယုပရိယောသာနေ သဒ္ဓိ^၃ ပရိသာယ သဂ္ဂပုရံ ပူရေသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ဥပါသကာ ပေါရာဏက- ပဏ္ဍိတာ အနုပ္ပန္နောပိ ဗုဒ္ဓေ ဧဝရူပံ နာမ သမ္ပတ္တိ^၄ ပဟာယ ဥပေါသထကမ္ပံ

၁-အင်္ဂေန (သီ၊ဣ) ၂-သိနိဒ္ဒဂါတိ သိနိဒ္ဒအဂ္ဂါ (သု၊) ၃-ပရိသုဒ္ဓံ (သု၊) ၄-လပနဇာတိ မုခဇာ (သီ၊ဣ)

ကရိံသုယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ ဥပါသကာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိံသု။ တဒါ မာတာပိတရော မဟာ-
 ရာဇကုလာနိ အဟေသံ၊ နေသာဒဗြာဟ္မဏော ဒေဝဒတ္တော၊ သောမဒတ္တော
 အာနန္ဒော၊ အဇမုဒိ ဥပ္ပလဝဏ္ဏော၊ သုဒဿနော သာရိပုတ္တော၊ သုဘောဂေါ
 မောဂ္ဂလ္လာနော၊ ကာဏာရိဋ္ဌော သုနက္ခတ္တော၊ ဘူရိဒတ္တော ပန အဟမေဝ
 သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟောသိန္တိ။

ဘူရိဒတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဓန္ဒကုမာရဇာတကဝတ္ထုနာ (၅၅၅)

ရာဇာသိ လုဒ္ဒကမ္ဘောတိ ဣဒံ သတ္တာ ဂိဇ္ဈကုဋေ ဝိဟရန္တော ဒေဝဒတ္တံ အာရပ္ပ ကထေသိ။ တဿ ဝတ္ထု သံသဘေဒကက္ခန္ဓကေ အာဂတမေဝ။ တံ တဿ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဗိမ္ဗိသာရရညော မရဏာ တတ္ထာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ ပန မာရာပေတွာ ဒေဝဒတ္တော အဇာတသတ္တု ဥပသင်္ကမိတွာ “မဟာရာဇ တဝ မနောရထော မတ္ထကံ ပတ္တော၊ မမ မနောရထော တာဝ န ပါပုဏာတိ”တိ အာဟ။ ကော ပန တေ ဘန္တေ မနောရထောတိ။ နနု ဒသဗလံ မာရေတွာ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿာမိတိ။ အမှေဟေတ္ထ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ။ မဟာရာဇ ဓနုဂ္ဂဟေ သန္ဓိ- ပါတာပေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ။ “သာဓု ဘန္တေ”တိ ရာဇာ အက္ခဏဝေမိနံ ဓနုဂ္ဂဟာနံ ပဗ္ဗသတာနိ သန္ဓိပါတာပေတွာ တတော ဧကတိံသ ဇနေ ဥစ္စိနိတွာ ထေရဿ သန္တိကံ ပါဟေသိ။ သော တေသံ ဇေဋ္ဌကံ အာမန္တေတွာ “အာဂုသော သမဏော ဂေါတမော ဂိဇ္ဈကုဋေ ဝိဟရတိ၊ အသုကသ္မိံ နာမ ဒိဝါဋ္ဌာနေ စင်္ဂမတိ။ တံ တတ္ထ ဂန္ဓာ တံ ဝိသပီတေန သလ္လေန ဝိဇ္ဇိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ အသုကေန နာမ မဂ္ဂေန ဧဟိ”တိ ဝတွာ ပေသေတွာ တသ္မိံ မဂ္ဂေ ဒွေ ဓနုဂ္ဂဟေ ဌပေသိ “တုမှာကံ ဌိတမဂ္ဂေန ဧကော ပုရိသော အာဂမိဿတိ၊ တံ တုမှေ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတွာ အသုကေန နာမ မဂ္ဂေန ဧထာ”တိ၊ တသ္မိံ မဂ္ဂေ စတ္တာရော ပုရိသေ ဌပေသိ “တုမှာကံ ဌိတမဂ္ဂေန ဒွေ ပုရိသာ အာဂမိဿန္တိ၊ တုမှေ တေ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတွာ အသုကေန နာမ မဂ္ဂေန ဧထာ”တိ၊ တသ္မိံ မဂ္ဂေ အဋ္ဌ ဇနေ ဌပေသိ “တုမှာကံ ဌိတမဂ္ဂေန စတ္တာရော ပုရိသာ အာဂမိဿန္တိ၊ တုမှေ တေ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတွာ အသုကေန နာမ မဂ္ဂေန ဧထာ”တိ၊ တသ္မိံ မဂ္ဂေ သောဋ္ဌသ ပုရိသေ ဌပေသိ “တုမှာကံ ဌိတမဂ္ဂေန အဋ္ဌ ပုရိသာ အာဂမိဿန္တိ၊ တုမှေ တေ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတွာ အသုကေန နာမ မဂ္ဂေန ဧထာ”တိ။

ကသ္မာ ပနေသ ဧဝမကာသိတိ? အတ္တနော ကမ္မဿ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ။ အထ သော ဇေဋ္ဌကဓနုဂ္ဂဟော ဝါမတော ခဂ္ဂံ လဂ္ဂေတွာ ပိဋ္ဌိယာ တုဏီရံ ဗန္ဓိတွာ မေဏ္ဍသိင်္ဂမဟာဓနံ ဂဟေတွာ တထာဂတဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဝိဇ္ဇိဿာမိ န”န္တိ သညာယ ဓနံ အာရောပေတွာ သရံ

သန္ဓယိတွာ အာကခိတွာ ဝိဿဇ္ဇေတုံ နာသက္ခိ။ သော သရံ ဩရောပေတုမ္ပိ အသက္ကောန္တော ဖာသုကာ ဘိဇ္ဇန္တိယော^၁ ဝိယ မုခတော ခေဋ္ဌေန ပဿရန္တေန ကိလန္တရူပေါ အဟောသိ။ သကလသရီရံ ထဒ္ဓံ ဇာတံ၊ ယန္တေန ပိဋိတာကာရပ္ပတ္တံ ဝိယ အဟောသိ။ သော မရဏဘယတဇ္ဇိတော အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ သတ္တာ ဒိသ္မာ မရုဿရံ နိစ္ဆာရေတွာ ဧတဒဝေါစ “မာ ဘာယိ ဘော ပုရိသ၊ ဣတော ဧဟိ”တိ။ သော တသ္မိံ ခဏေ အာဂုဓာနိ ဆဇ္ဇေတွာ ဘဂဝတော ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတွာ “အစ္စယော မံ ဘန္တေ အစ္စဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမူဠံ ယထာအကုသလံ၊ သွာဟံ တုမှာကံ ဂုဏေ အဇာနန္တော အန္ဓဗာလဿ ဒေဝဒတ္တဿ ဝစနေန တုမေ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ အာဂတောမ္ပိ၊ ခမထ မေ ဘန္တေ”တိ ခမာပေတွာ ဧကမန္တေ နိသိဒိ။ အထ နံ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော သစ္စာနိ ပကာသေတွာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ “အာဂုသော ဒေဝဒတ္တေန အာစိက္ခိတမဂ္ဂံ အပ္ပုဋ္ဌိပဇ္ဇိတွာ အညေန မဂ္ဂေန ယာဟိ”တိ ဥယျောဇေသိ၊ ဥယျောဇေတွာ စ ပန စက်မာ ဩရုယု အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိဒိ။

အထ တသ္မိံ ခနုဂ္ဂဟေ အနာဂစ္ဆန္တေ ဣတရေ ဒွေ ဇနာ “ကိံ န ခေါ သော စိရာယတိ”တိ ပဋိမဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တော ဒသဗလံ ဒိသ္မာ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ^၂ သု။ သတ္တာ တေသမ္ပိ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ “အာဂုသော ဒေဝဒတ္တေန ကထိတမဂ္ဂံ အပ္ပုဋ္ဌိပဇ္ဇိတွာ ဣမိနာ မဂ္ဂေန ဂစ္ဆထာ”တိ ဥယျောဇေသိ။ ဣမိနာ ဥပါယေန ဣတရေသုပိ အာဂန္တော နိသိန္ဓေသု^၂ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ အညေန မဂ္ဂေန ဥယျောဇေသိ။ အထ သော ပဌမမာဂတော ဇေဋ္ဌကခနုဂ္ဂဟော ဒေဝဒတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေ ဒေဝဒတ္တ အဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ နာသက္ခိ၊ မဟိဒ္ဓိကော သော ဘဂဝါ မဟာနုဘာဝေါ”တိ အာရောစေသိ။ တေ သဗ္ဗေပိ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ နိဿာယ အမှေဟိ ဇီဝိတံ လဒ္ဓ”န္တိ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံ^၂ သု။ အယံ ပဝတ္တိ ဘိက္ခုသံဃေ ပါကဋ္ဌာ အဟောသိ။ ဘိက္ခု ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာဂုသော ဒေဝဒတ္တော ကိရ ဧကသ္မိံ တထာဂတေ ဝေရစိတ္တေန ဗဟူ ဇနေ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ ဝါယာမမကာသိ၊ တေ သဗ္ဗေပိ သတ္တာရံ နိဿာယ ဇီဝိတံ လဘိံ^၂ သု”တိ။ သတ္တာ အာဂန္တော

၁-ဖာသုကာဟိ ဘိဇ္ဇမာနာဟိ (သျှာ)
၂-ဣတရေပိ အာဂန္တော နိသိန္ဓေ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

“ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္ဓာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ပုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဒေဝဒတ္တော မံ ဧကကံ နိဿာယ မယိ ဝေရစိတ္တေန ဗဟူ ဇနေ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ ဝါယာမံ အကာသိယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ အယံ ဗာရာဏသီ ပုပ္ဖဝတိ နာမ အဟောသိ။ တတ္ထ ဝသဝတ္တိ- ရညော ပုတ္တော ဧကရာဇာ နာမ ရဇံ ကာရေသိ၊ တဿ ပုတ္တော စန္ဒကုမာရော နာမ ဩပရဇံ ကာရေသိ။ ခဏ္ဍဟာလော နာမ ပြာဟ္မဏော ပုရောဟိတော အဟောသိ။ သော ရညော အတ္ထုဇ္ဇ ဓမ္မဇ္ဇ အနုသာသိ။ တံ ကိရ ရာဇာ “ပဏ္ဍိတော”တိ ဝိနိစ္ဆယေ နိသီဒါပေသိ။ သော လဇ္ဇဝိတ္တကော ဟုတွာ လဇ္ဇံ ဂဟေတွာ အသာမိကေ သာမိကေ ကရောတိ၊ သာမိကေ စ အသာမိကေ။ အထေကဒိဝသံ ဧကော အဉ္စပရာဇိတော ပုရိသော ဝိနိစ္ဆယ- ဌာနာ^၁ ဥပက္ခောသေန္တော နိက္ခမိတွာ ရာဇုပဌာနံ အာဂစ္ဆန္တံ စန္ဒကုမာရံ ဒိသ္မာ ဓာဝိတွာ တဿ ပါဒေသု နိပတိတွာ ရောဒိ။ သော “ကိံ ဘော ပုရိသ ရောဒသိ”တိ အာဟ။ သာမိ ခဏ္ဍဟာလော ဝိနိစ္ဆယေ ဝိလောပံ ခါဒတိ၊ အဟံ တေန လဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ပရာဇယံ ပါပိတောတိ။ စန္ဒကုမာရော “မာ ဘာယိ”တိ တံ အသာသေတွာ ဝိနိစ္ဆယံ နေတွာ သာမိကမေဝ သာမိကံ၊ အသာမိကမေဝ အသာမိကံ အကာသိ။ မဟာဇနော မဟာသဒ္ဓေန သာဓုကာရမဒါသိ။ ရာဇာ တံ သုတွာ “ကိံသဒ္ဓေါ ဒေသော”တိ ပုစ္ဆိ။ စန္ဒကုမာရေန ကိရ အဇ္ဇော သုဝိနိစ္ဆိတော၊ တတ္ထေသော သာဓုကာရသဒ္ဓေါတိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ တုသိ။ ကုမာရော အာဂန္တာ တံ ဝန္ဓိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ အထ နံ ရာဇာ “တာတ ဧကော ကိရ တေ အဇ္ဇော ဝိနိစ္ဆိတော”တိ အာဟ။ အာမ ဒေဝါတိ။ “တေန ဟိ တာတ ဣတော ပဌာယ တွမေဝ ဝိနိစ္ဆယံ ပဌပေဟိ”တိ ဝိနိစ္ဆယံ ကုမာရဿ အဒါသိ။

တတော ပဌာယ ခဏ္ဍဟာလဿ အာယော ပုစ္ဆိဇ္ဇိ။ သော တတော ပဌာယ ကုမာရေ အာဃာတံ ဗန္ဓိတွာ ဩကာသံ ဂဝေသန္တော အန္တရာပေက္ခော ဝိစရိ။ သော ပန ရာဇာ မန္တပညော^၂။ သော ဧကဒိဝသံ ရတ္တိဘာဂေ သုပိတွာ ပစ္စုသသမယေ သုပိနန္တေ အလင်္ကတဒ္ဓါရကောဌကံ သတ္တရတနမယပါကာရံ သဠိယောဇနိကသုဝဏ္ဏမယဝါလုကမဟာဝိထိ^၃ ယောဇနသဟသုဗ္ဗေဓဝေဇ- ယန္တပါသာဒပဋိမဏ္ဍိတံ နန္ဒနဝနာဒိဝနရာမဏေယျကနန္ဒာပေါက္ခရဏိအာဒိ- ပေါက္ခရဏိရာမဏေယျကသမန္တာဂတံ အာကိဏ္ဏဒေဝဂဏံ တာဝတိံသဘဝနံ

၁-ဝိနိစ္ဆယဌာနံ (သိ)၊ ဝိနိစ္ဆယဌာနေ (သျှာ) ၂-မုဗ္ဗသန္တော (သိ၊ ဣ)

ဒိသွာ ပဗုဇ္ဈိတွာ တတ္ထ ဂန္တုကာမော စိန္တေသိ “သွေ အာစရိယခဏ္ဍဟာ-
လဿာဂမနဝေလာယ ဒေဝလောကဂါမိမဂ္ဂံ ပုစ္ဆိတွာ တေန ဒေသိတမဂ္ဂေန
ဒေဝလောကံ ဂမိဿာမိ”တိ။ ခဏ္ဍဟာလောပိ ပါတောဝ နှတွာ ဘုဉ္ဇိတွာ
ရာဇုပဋ္ဌာနံ အာဂန္တော ရာဇနိဝေသနံ ပဝိသိတွာ ရညော သုခသေယျံ ပုစ္ဆိ။
အထဿ ရာဇာ အာသနံ ဒါပေတွာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၉၀၂။ “ရာဇာသိ လုဒ္ဒကမ္မော၊ ဧကရာဇာ ပုပ္ဖဝတီယာ။
သော ပုစ္ဆိ မြဟ္မဗန္ဓု၊ ခဏ္ဍဟာလံ ပုရောဟိတံ မူဠိ”။

၉၀၃။ သဂ္ဂါန မဂ္ဂမာစိက္ခ၊ တံသိ မြာဟ္မဏ ဓမ္မဝိနယကုသလော။
ယထာ ဣတော ဝဇန္တိ သုဂတိံ၊ နရာ ပုညာနိ ကတွာနာ”တိ။

တတ္ထ ရာဇာသီတိ ရာဇာ အာသိ။ လုဒ္ဒကမ္မောတိ ကက္ခဋ္ဌဇရုသကမ္မော။
သဂ္ဂါန မဂ္ဂန္တိ သဂ္ဂါနံ ဂမနမဂ္ဂံ ၂။ ဓမ္မဝိနယကုသလောတိ သုစရိတဓမ္မေ စ
အာစာရဝိနယေ စ ကုသလော။ ယထာတိ ယထာ နရာ ပုညာနိ ကတွာ
ဣတော သုဂတိံ ဝဇန္တိ၊ တံ မေ သုဂတိမဂ္ဂံ အာစိက္ခာဟိတိ ပုစ္ဆိ။

ဣမံ ပန ပဉ္စံ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓံ ဝါ တဿ သာဝကေ ဝါ တေသံ အလာဘေန
ဗောဓိသတ္တံ ဝါ ပုစ္ဆိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ရာဇာ ပန ယထာ နာမ သတ္တာဟံ မဂ္ဂမူဠော
ပုရိသော အညံ မာသမတ္တံ မဂ္ဂမူဠိ မဂ္ဂံ ပုစ္ဆေယျ၊ ဧဝံ ခဏ္ဍဟာလံ ပုစ္ဆိ။
သော စိန္တေသိ “အယံ မေ ပစ္စာမိတ္တဿ ဝိဠိဒဿနကာလော၊ ဣဒါနိ
စန္ဒကုမာရံ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ မမ မနောရထံ ပူရေဿာမိ”တိ။ အထ
ရာဇာနံ အာမန္တေတွာ တတိယံ ဂါထမာဟ—

၉၀၄။ “အဘိဒါနံ ဒဒိတွာန၊ အဝဇ္ဈေ ဒေဝ ဃာတေတွာ။
ဧဝံ ဝဇန္တိ သုဂတိံ၊ နရာ ပုညာနိ ကတွာနာ”တိ။

တဿတ္ထော—မဟာရာဇ သဂ္ဂံ ဝဇန္တော နာမ အဘိဒါနံ ဒဒန္တိ၊ အဝဇ္ဈေ
ဃာတေန္တိ။ သစေပိ သဂ္ဂံ ဂန္တုကာမောသိ၊ တွမ္ပိ တထေဝ ကရောဟိတိ။

အထ နံ ရာဇာ ပဉ္စဿ အတ္ထံ ပုစ္ဆိ—

၉၀၅။ “ကိံ ပန တံ အဘိဒါနံ၊ ဧက စ အဝဇ္ဈာ ဣမသ္မိ လောကသ္မိံ။
ဧတဉ္စ ခေါ နော အက္ခာဟိ၊ ယဇိဿာမိ ဒဒါမိ ဒါနာနိ”တိ။

၁-ယံ သော ပုစ္ဆိ မြဟ္မဗန္ဓု၊ ခဏ္ဍဟာလံ ပုရောဟိတံ (သျှာ) ၂-သဂ္ဂမဂ္ဂန္တိ သဂ္ဂါနံ မဂ္ဂံ (သိ၊ ဣ)

သောပိဿ ဗျာကာသိ—

၉၀၆။ “ပုတ္တေဟိ ဒေဝ ယဇိတဗ္ဗံ၊ မဟေသီဟိ နေဂမေဟိ စ။
ဥသဘေဟိ အာဇာနိယေဟိ စတူဟိ၊
သဗ္ဗစတုက္ကေန ဒေဝ ယဇိတဗ္ဗ”န္တိ။

ရညော ပဉ္စ ဗျာကဏေန္တော စ ဒေဝလောကမဂ္ဂံ ပုဋ္ဌော နိရယမဂ္ဂံ ဗျာကာသိ။

တတ္ထ ပုတ္တေဟိတိ အတ္တနာ ဇာတေဟိ ပိယပုတ္တေဟိ စေဝ ပိယဓိတာဟိ စ။ မဟေသီဟိတိ ပိယဘရိယာဟိ။ နေဂမေဟိတိ သေဋ္ဌိဟိ။ ဥသဘေဟိတိ သဗ္ဗသေတေဟိ ဥသဘရာဇူဟိ။ အာဇာနိယေဟိတိ မင်္ဂလအသေဟိ။ စတူဟိတိ ဧတေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ အညေဟိ စ ဟတ္ထိအာဒိဟိ စတူဟိ စတူဟိတိ ဧဝံ သဗ္ဗစတုက္ကေန ဒေဝ ယဇိတဗ္ဗံ။ ဧတေသံ ဟိ ခဂ္ဂေန သီသံ ဆိန္ဒိတွာ သုဝဏ္ဏ- ပါတိယာ ဂလလောဟိတံ ဂဟေတွာ အာဝါဠေ ပက္ခိပိတွာ ယညဿ ယဇနက- ရာဇာနော သရီရေန သဟ ဒေဝလောကံ ဂစ္ဆန္တိ။ မဟာရာဇ သမဏဗြာဟ္မဏ- ကပဏဒ္ဓိကဝနိဗ္ဗကယာစကာနံ ဃာသစ္ဆာဒနာဒိသမ္ပဒါနံ ဒါနမေဝ ပဝတ္တတိ၊ ဣမေ ပန ပုတ္တဓိတာဒယော မာရေတွာ တေသံ ဂလလောဟိတေန ယညဿ ယဇနံ အတိဒါနံ နာမာတိ ရာဇာနံ သညာပေသိ။

ဣတိ သော “သစေ စန္ဒကုမာရံ ဧကညေဝ ဂဏှိဿာမိ၊ ဝေရစိတ္တေန ကရဏံ မညိဿန္တိ”တိ တံ မဟာဇနဿ အန္တရေ ပက္ခိပိ။ ဣဒံ ပန တေသံ ကထေန္တာနံ ကထံ သုတွာ သဗ္ဗေ အန္တေပုရဇနာ ဘိတတသိတာ သံဝိဂ္ဂမာန- ဟဒယာ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ မဟာရဝံ ရဝိံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၉၀၇။ “တံ သုတွာ အန္တေပုရေ၊ ကုမာရာ မဟေသီယော စ ဟညန္တု။
ဧကော အဟောသိ နိဋ္ဌေါသော၊ ဘိသ္မော အစ္စုဂ္ဂတော သဒ္ဓေါ”တိ။

တတ္ထ တန္တိ “ကုမာရာ စ မဟေသီယော စ ဟညန္တု။”တိ တံ သဒ္ဓိ သုတွာ။ ဧကောတိ သကလရာဇနိဝေသနေ ဧကောဝ နိဋ္ဌေါသော အဟောသိ။ ဘိသ္မောတိ^၁ ဘယာနကော။ အစ္စုဂ္ဂတောတိ အတိဥဂ္ဂတော အဟောသိ၊ သကလရာဇကုလံ ယုဂန္တဝါတပ္ပဟဋ္ဌံ ဝိယ သာလဝနံ အဟောသိ။

ဗြာဟ္မဏော ရာဇာနံ အာဟ “ကိံ ပန မဟာရာဇ ယညံ ယဇိတုံ သက္ကောသိ၊ န သက္ကောသိ”တိ။ ကိံ ကထေသိ အာစရိယ၊ ယညံ ယဇိတွာ

၁-ဘေသ္မာတိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

ဒေဝလောကံ ဂမိဿာမီတိ။ “မဟာရာဇ ဘိရုကာ ဒုဗ္ဗလဇ္ဈာသယာ ယညံ ယဇိတုံ သမတ္တာ နာမ န ဟောန္တိ၊ တုမေ ဣဓ သဗ္ဗေ သန္တိပါတေထ၊ အဟံ ယညာဝါဠေ ကမ္ပံ ကရိဿာမီ”တိ အတ္တနော ပဟောနကံ ဗလကာယံ ဂဟေတွာ နဂရာ နိက္ခမ္မ ယညာဝါဠံ သမတလံ ကာရေတွာ ဝတိယာ ပရိက္ခိပိ။ ကဿာ? ဓမ္မိကော ဟိ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာဂန္တာ နိဝါရေယျာတိ ယညာဝါဠေ ဝတိယာ ပရိက္ခေပနံ နာမ စာရိတ္တန္တိ ကတွာ ပေါရာဏကဗြာဟ္မဏေဟိ ဌပိတံ။ ရာဇာပိ ပုရိသေ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတာ အဟံ အတ္တနော ပုတ္တဓိတရော စ ဘရိယာယော စ မာရေတွာ ယညံ ယဇိတွာ ဒေဝလောကံ ဂမိဿာမိ၊ ဂစ္ဆထ နေသံ အာစိက္ခိတွာ သဗ္ဗေ ဣဓာနေထာ”တိ ပုတ္တာနံ တာဝ အာနယနတ္ထာယ အာဟ—

၉၀၀။ “ဂစ္ဆထ ဝဒေထ ကုမာရေ၊ စန္ဒံ သူရိယဉ္စ ဘဒ္ဒသေနဉ္စ။ သူရဉ္စ ဝါမဂေါတ္တဉ္စ၊ ပစုရာ ကိရ ဟောထ ယညတ္ထာယာ”တိ။

တတ္ထ ဂစ္ဆထ ဝဒေထ ကုမာရေတိ စန္ဒကုမာရော စ သူရိယကုမာရော စာတိ ဒွေ ဂေါတမိဒေဝိယာ အဂ္ဂမဟေသိယာ ပုတ္တာ၊ ဘဒ္ဒသေနော စ သူရော စ ဝါမဂေါတ္တော စ တေသံ ဝေမာတိကဘာတရော။ ပစုရာ^၁ ကိရ ဟောထာတိ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ရာသိ ဟောထာတိ အာစိက္ခထာတိ အတ္ထော။

တေ ပဌမံ စန္ဒကုမာရသံ သန္တိကံ ဂန္တာ အာဟံသု “ကုမာရ တုမေ ကိရ မာရေတွာ တုမှာကံ ပိတာ ဒေဝလောကံ ဂန္တုကာမော၊ တုမှာကံ ဂဏှနတ္ထာယ အမေ ပေသေသိ”တိ။ ကဿ ဝစနေန မံ ဂဏှာပေသိတိ။ ခဏှဟာလဿ ဒေဝါတိ။ ကိံ သော မညေဝ ဂဏှာပေတိ၊ ဥဒါဟု အညေပိတိ။ ရာဇပုတ္တ အညေပိ ဂဏှာပေတိ၊ သဗ္ဗစတုက္ကံ ကိရ ယညံ ယဇိတုကာမောတိ။ သော စိန္တေသိ “တဿ အညေဟိ သဒ္ဓိံ ဝေရံ နတ္ထိ၊ ‘ဝိနိစ္ဆယေ ဝိလောပံ ကာတုံ န လဘာမီ’တိ ပန မယိ ဧကသ္မိံ ဝေရစိတ္တေန ဗဟူ မာရာပေတိ၊ ပိတရံ ဒဠှံ လဘန္တဿ သဗ္ဗေသံ တေသံ မောစာပနံ နာမ မမ ဘာရော”တိ။ အထ နေ ရာဇပုရိသေ အာဟ “တေန ဟိ မေ ပိတု ဝစနံ ကရောထာ”တိ။ တေ တံ နေတွာ ရာဇဂံဏေ ဧကမန္တေ ဌပေတွာ ဣတရေပိ တယော အာမန္တေတွာ တဿေဝ သန္တိကေ ကတွာ ရညော အာရောစယိံသု “အာနိတာ တေ ဒေဝ ပုတ္တာ”တိ။ သော တေသံ ဝစနံ သုတွာ “တာတာ ဣဒါနိ မေ ဓိတရော

၁-ပသုရာ (သီ၊ဣ)၊ ပသု (သျာ)

အာနေတွာ တေသညေဝ ဘာတိကာနံ သန္တိကေ ကရေထာ”တိ စတသော
ဓိတရော အာဟရာပေတုံ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၉၈၉။ “ကုမာရိယောပိ ဝဒေထ၊ ဥပသေနံ ဝ ကောကိလဉ္စ မုဒိတဉ္စ။
နန္ဒဉ္စာပိ ကုမာရိံ၊ ပစုရာ ကိရ ဟောထ ယညတ္ထာယာ”တိ။

တေ “ဧဝံ ကရိဿာမာ”တိ တာသံ သန္တိကံ ဂန္ဓာ တာ ရောဒမာနာ
ပရိဒေဝမာနာ အာနေတွာ ဘာတိကာနညေဝ သန္တိကေ ကရိံသု။ တတော
ရာဇာ အတ္တနော ဘရိယာနံ ဂဟဏတ္ထာယ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၉၉၀။ “ဝိဇယမ္ပိ မယံ မဟေသိံ၊ ဧရာဝတိံ ကေသိနိံသုနန္ဒဉ္စ။
လက္ခဏဝရူပပန္နာ၊ ပစုရာ ကိရ ဟောထ ယညတ္ထာယာ”တိ။

တတ္ထ လက္ခဏဝရူပပန္နာတိ ဥတ္တမေဟိ စတုသဋ္ဌိယာ၂ ဣတ္ထိလက္ခဏေဟိ
ဥပပန္နာ ဧတာပိ ဝဒေထာတိ အတ္ထော။

တေ တာပိ ပရိဒေဝမာနာ အာနေတွာ ကုမာရာနံ သန္တိကေ ကရိံသု။
အထ ရာဇာ စတ္တာရော သေဋ္ဌိနော ဂဟဏတ္ထာယ အာဏာပေန္တော ဣတရံ
ဂါထမာဟ—

၉၉၁။ “ဂဟပတယော စ ဝဒေထ၊ ပုဏ္ဏမုခံ ဘဒ္ဒိယံ သိင်္ဂါလဉ္စ။
ဝမုဉ္စာပိ ဂဟပတိံ၊ ပစုရာ ကိရ ဟောထ ယညတ္ထာယာ”တိ။

ရာဇပုရိသာ ဂန္ဓာ တေပိ အာနယိံသု။ ရညော ပုတ္တဒါရေ ဂယုမာနေ
သကလနဂရံ န ကိဉ္စိ အဝေါစ။ သေဋ္ဌိကုလာနိ ပန မဟာသမ္ပန္နာနိ၊ တသ္မာ
တေသံ ဂဟိတကာလေ သကလနဂရံ သင်္ခတိတွာ “ရညော သေဋ္ဌိနော
မာရေတွာ ယညံ ယဇိတုံ န ဒဿာမာ”တိ သေဋ္ဌိနော ပရိဝါရေတွာဝ တေသံ
ဉ္စတိဝဂ္ဂေန သဒ္ဓိံ ရာဇကုလံ အဂမိ။ အထ တေ သေဋ္ဌိနော ဉ္စတိဂဏပရိဝုတာ
ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ အတ္တနော ဇိဝိတံ ယာစိံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၉၉၂။ “တေ တတ္ထ ဂဟပတယော၊
အဝေါစိသုံ သမာဂတာ ပုတ္တဒါရပရိကိဏ္ဏာ။
သဗ္ဗေဝ သိဒ္ဓိနော ဒေဝ ကရေဟိ၊
အထ ဝါ နော ဒါသေ သာဝေဟိ”တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗေ ဝိဒိနောဘိ သဗ္ဗေ အမေ မတ္တကေ စူဠံ ဗန္ဓိတွာ အတ္တနော စေဋ္ဌကေ ကရောဟိ၊ မယံ တေ စေဋ္ဌကကိစ္စံ ကရိဿာမ။ အထ ဝါ နော ဒါသေ သာဝေဟိဘိ အထ ဝါ နော အသဒ္ဓဟန္တော သဗ္ဗသေနိယော သန္ဓိ- ပါဘေဘွာ ရာသိမဇ္ဈေ အမေ ဒါသေ သာဝေဟိ၊ မယံ တေ ဒါသတ္တံ ပဋိဿု- ဏိဿာမာတိ။

တေ ဧဝံ ယာစန္ဒာပိ ဇီဝိတံ လဒ္ဓု နာသက္ခိံသု။ ရာဇပုရိသာ သေသေ ပဋိက္ကမာပေတွာ ကေ ဂဟေဘွာ ကုမာရာနညေဝ သန္ဓိကေ နိသိဒါပေသု။ တတော ပန ရာဇာ ဟတ္ထိအာဒိနံ ဂဟဏက္ခာယ အာဏာပေန္တော အာဟ—

၉၉၃။ “အဘယက်ရမ္ဘိ မေ ဟတ္ထိံ၊ နာဠာဂိရိံ အစ္စဂ္ဂတံ” ဝရုဏဒန္တံ။
အာနေထ ခေါ နေ ဒိပ္ပံ၊ ယညတ္ထာယ ဘဝိဿန္တိ။

၉၉၄။ အဿရတနမ္ဘိ ကေသိံ၊ သုရာမုခံ ပုဏ္ဏကံ ဝိနတကဉ္စ။
အာနေထ ခေါ နေ ဒိပ္ပံ၊ ယညတ္ထာယ ဘဝိဿန္တိ။

၉၉၅။ ဥသဘမ္ဘိ ယူထပတိံ အနောဇံ၊
နိသဘံ ဂဝမ္ပတိံ တေပိ မယံ အာနေထ။
သမူဟ ကရောန္တ၊ သဗ္ဗံ၊
ယဇိဿာမိ ဒဒါမိ ဒါနာနိ။

၉၉၆။ သဗ္ဗံ ပဋိယာဒေထ၊ ယညံ ပန ဥဂ္ဂတမ္ဘိ သူရိယမ္ဘိ။
အာဏာပေသ စ ကုမာရေ၊ အဘိရမန္တ၊ ဣမံ ရတ္ထိံ။

၉၉၇။ သဗ္ဗံ ဥပဋ္ဌပေထ၊ ယညံ ပန ဥဂ္ဂတမ္ဘိ သူရိယမ္ဘိ။
ဝဒေထ ဒါနိ ကုမာရေ၊ အဇ္ဇေ ခေါ ပဋိမာ ရတ္ထိံ” တိ။

တတ္ထ သမူဟ ကရောန္တ၊^၂ သဗ္ဗန္တိ န ကေဝလံ ဧတ္တကမေဝ၊ အဝသေသမ္ဘိ စတုပ္ပဒဂဏဉ္စေဝ ပက္ခိဂဏဉ္စ သဗ္ဗံ စတုက္ကံ ကတွာ ရာသိံ ကရောန္တ၊ သဗ္ဗ- စတုက္ကံ ယညံ ယဇိဿာမိ၊ ယာစကဗြာဟ္မဏာနဉ္စ ဒါနံ ဒဿာမိတိ။ သဗ္ဗံ ပဋိယာဒေထာတိ ဧဝံ မယာ ဝုတ္တံ အနဝသေသံ ဥပဋ္ဌပေထ။ ဥဂ္ဂတမ္ဘိတိ အဟံ ပန ယညံ ဥဂ္ဂတေ သူရိယေ သွေ ပါတောဝ ယဇိဿာမိ။ သဗ္ဗံ ဥပ- ဋ္ဌပေထာတိ သေသမ္ဘိ သဗ္ဗံ ယညဥပကရဏံ ဥပဋ္ဌပေထာတိ။

၁-အစ္စဂ္ဂတံ (သိ) ၂-သမုပါကရောန္တ၊ (သိ၊ ဣ)

ရညော ပန မာတာပိတရော ဓရန္တိယေဝ။ အထဿ အမစ္စာ ဂန္ဓာ မာတုယာ အာရောစေသုံ “အယျေ ပုတ္တော ဝေါ ပုတ္တဒါရံ မာရေတွာ ယညံ ယဇိတုကာမော”တိ။ သာ “ကိံ ကထေထ တာတာ”တိ ဟတ္ထေန ဟဒယံ ပဟရိတွာ ရောဒမာနာ အာဂန္ဓာ “သစ္စံ ကိရ ဝေရူပေါ တေ ယညော ဘဝိဿတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၉၉၈။ “တံတံ မာတာ အဝစ၊ ရောဒန္တိ အာဂန္ဓာ^၁ ဝိမာနတော။
ယညော ကိရ တေ ပုတ္တ၊ ဘဝိဿတိ စတူဟိ ပုတ္တေဟိ”တိ။

တတ္ထ တံတန္တိ တံ ဧတံ ရာဇာနံ။ ဝိမာနတောတိ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာ-
နတော။

ရာဇာ အာဟ—

၉၉၉။ “သဗ္ဗေပိ မယံ ပုတ္တာ စတ္တာ၊ စန္ဒသ္မိံ ဟညမာနသ္မိံ။
ပုတ္တေဟိ ယညံ ယဇိတွာန၊ သုဂတိံ သဂ္ဂံ ဂမိဿာမိ”တိ။

တတ္ထ စတ္တာတိ စန္ဒကုမာရေ ဟညမာနေယေဝ သဗ္ဗေပိ ယညတ္တာယ မယာ
ပရိစ္စတ္တာ။

အထ နံ မာတာ အာဟ—

၁၀၀၀။ “မာ တံ ပုတ္တ သဒ္ဓဟေသိ၊ သုဂတိ ကိရ ဟောတိ ပုတ္တယညေန။
နိရယာနေ'သော မဂ္ဂေါ၊ နေသော မဂ္ဂေါ ဟိ သဂ္ဂါနံ။

၁၀၀၁။ ဒါနာနိ ဒေဟိ ကောဏ္ဍည၊ အဟိံသာ သဗ္ဗဘူတဘဗျာနံ။
ဧသ မဂ္ဂေါ သုဂတိယာ၊ န စ မဂ္ဂေါ ပုတ္တယညေနာ”တိ။

တတ္ထ နိရယာနေ'သောတိ နိရဿာဒတ္ထေန နိရယာနံ စတုန္ဓံ အပါယာနံ
ဧသ မဂ္ဂေါ။ ကောဏ္ဍညာတိ ရာဇာနံ ဂေါတ္တေနာလပတိ။ ဘူတဘဗျာနန္တိ
ဘူတာနဉ္စ ဘဝိတဗ္ဗသတ္တာနဉ္စ။ ပုတ္တယညေနာတိ ဝေရူပေန ပုတ္တပိတရော
မာရေတွာ ယဇကယညေန^၂ သဂ္ဂမဂ္ဂေါ နာမ နတ္ထိတိ။

ရာဇာ အာဟ—

၁၀၀၂။ “အာစရိယာနံ ဝစနာ၊ ဃာတေသံ စန္ဒဉ္စ သူရိယဉ္စ။
ပုတ္တေဟိ ယညံ ယဇိတွာန ဒုစ္စဇေဟိ၊ သုဂတိံ သဂ္ဂံ ဂမိဿာမိ”တိ။

၁-အာဂတာ (သိ၊ သျာ)

၂-ယဇနကယညေန (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

တတ္ထ အာစရိယာနံ ဝစနန္တိ အဗ္ဗ နေသာ မမ အတ္တနော မတိ၊
အာစာရသိက္ခာပနကဿ ပန မေ ခဏ္ဍဟာလာစရိယဿ ဧတံ ဝစနံ၊ သော
အနုသိဋ္ဌိ။ တသ္မာ အဟံ ဧတေ ဃာတေသံ၊ ဒုစ္စဇေဟိ ပုတ္တေဟိ ယညံ ယဇိတွာ
သဂ္ဂံ ဂမိဿာမီတိ။

အထဿ မာတာ အတ္တနော ဝစနံ ဂါဟာပေတုံ အသက္ကောန္တိ အပဂတာ။
ပိတာ တံ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၀၃။ “တံတံ ပိတာပိ အဝစ၊ ဝသုဝတ္တိံ ဩရသံ သကံ ပုတ္တံ။
ယညော ကိရ တေ ပုတ္တ၊ ဘဝိဿတိ စတူဟိ ပုတ္တေဟိ”တိ။

တတ္ထ ဝသဝတ္တိတိ တဿ နာမံ။

ရာဇာ အာဟ—

၁၀၀၄။ “သဗ္ဗေပိ မယံ ပုတ္တာ စတ္တာ၊ စန္ဒသ္မိံ ဟညမာနသ္မိံ။
ပုတ္တေဟိ ယညံ ယဇိတွာန၊ သုဂတိံ သဂ္ဂံ ဂမိဿာမီ”တိ။

အထ နံ ပိတာ အာဟ—

၁၀၀၅။ “မာ တံ ပုတ္တ သဒ္ဒဟေသိ၊ သုဂတိ ကိရ ဟောတိ ပုတ္တယညေန။
နိရယာနေ’သော မဂ္ဂေါ၊ နေသော မဂ္ဂေါ ဟိ သဂ္ဂါနံ။

၁၀၀၆။ ဒါနာနိ ဒေဟိ ကောဏ္ဍည၊ အဟိံသာ သဗ္ဗဘူတဘဗျာနံ။
ဧသ မဂ္ဂေါ သုဂတိယာ၊ န စ မဂ္ဂေါ ပုတ္တယညေနာ”တိ။

ရာဇာ အာဟ—

၁၀၀၇။ “အာစရိယာနံ ဝစနာ၊ ဃာတေသံ စန္ဒဉ္စ သူရိယဉ္စ။
ပုတ္တေဟိ ယညံ ယဇိတွာန ဒုစ္စဇေဟိ၊ သုဂတိံ သဂ္ဂံ ဂမိဿာမီ”တိ။

အထ နံ ပိတာ အာဟ—

၁၀၀၈။ “ဒါနာနိ ဒေဟိ ကောဏ္ဍည၊ အဟိံသာ သဗ္ဗဘူတဘဗျာနံ။
ပုတ္တပရိဝုတော တုဝံ၊ ရဋ္ဌံ ဇနပဒဉ္စ ပါလေဟိ”တိ။

တတ္ထ ပုတ္တပရိဝုတောတိ ပုတ္တေဟိ ပရိဝုတော။ ရဋ္ဌံ ဇနပဒဉ္စာတိ သကလ-
ကာသိရဋ္ဌဉ္စ တဿေဝ တံ တံ ဝိ ကောဋ္ဌာသဘူတံ ဇနပဒဉ္စ။

သောပိ တံ အတ္တနော ဝစနံ ဂါဟာပေတုံ နာသက္ခိ။ တတော စန္ဒကုမာရော စိန္တေသိ “ဣမဿ ဧတ္တကဿ ဇနဿ ဒုက္ခံ မံ ဧကံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ၊ မမ ပိတရံ ယာစိက္ခာ ဧတ္တကံ ဇနံ မရဏဒုက္ခတော မောစေဿာမီ”တိ။ သော ပိတရာ သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော အာဟ—

၁၀၀၉။ “မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။ အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထိ အသေ စ ပါလေမ။

၁၀၁၀။ မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။ အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထိဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။

၁၀၁၁။ မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။ အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ အဿဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။

၁၀၁၂။ မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။ ယဿ ဟောန္တိ တဝ ကာမာ၊ အပိ ရဠာ ပဗ္ဗာဇိတာ။ ဘိက္ခာစရိယံ စရိဿာမာ”တိ။

တတ္ထ အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပီတိ အပိ နာမ မယံ မဟာနိဂဠေဟိ ဗန္ဓကာပိ ဟုတွာ။ ယဿ ဟောန္တိ တဝ ကာမာတိသစေပိ ခဏ္ဍဟာလဿ ဒါတုကာမောသိ၊ တဿ နော ဒါသေ ကတွာ ဒေဟိ၊ ကရိဿာမဿ ဒါသကမ္မန္တိ ဝဒတိ။ အပိ ရဠာတိ သစေ အမှာကံ ကောစိ ဒေါသော အတ္ထိ၊ ရဠာ နော ပဗ္ဗာဇေဟိ။ အပိ နာမ ရဠာ ပဗ္ဗာဇိတာပိ ကပဏာ ဝိယ ကပါလံ ဂဟေတွာ ဘိက္ခာစရိယံ စရိဿာမ၊ မာ နော အဝဓိ၊ ဒေဟိ နော ဇိပိတန္တိ ဝိလပိ။

တဿ တံ နာနပ္ပကာရံ ဝိလာပံ သုတွာ ရဇော ဟဒယဖလိတပ္ပတ္တော ဝိယ အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ ရောဒမာနော “န မေ ကောစိ ပုတ္တေ မာရေတုံ လစ္ဆတိ၊ န မမတ္ထော ဒေဝလောကေနာ”တိ သဗ္ဗေ တေ မောစေတုံ အာဟ—

၁၀၁၃။ “ဒုက္ခံ ခေါ မေ ဇနယထ၊ ဝိလပန္တာ ဇိပိတဿ ကာမာ ဟိ။ မုဗ္ဗေထ ဒါနိ ကုမာရေ၊ အလမ္ဗိ မေ ဟောတု ပုတ္တယညေနာ”တိ။

တံ ရညော ကထံ သုတွာ ရာဇပုတ္တေ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗံ တံ ပက္ခိ- ပရိယောသာနံ ပါဏဂဏံ ဝိဿဇ္ဇေသုံ။ ခဏ္ဍဟာလောပိ ယညာဝါဠေ ကမ္မံ သံဝိဒဟတိ။ အထ နံ ဧကော ပုရိသော “အရေ ဒုဠ ခဏ္ဍဟာလ ရညာ

ပုတ္တာ ဝိဿဇိတာ၊ တံ အတ္တနော ပုတ္တေ မာရေတွာ တေသံ ဂလလောဟိ-
ဘေန ယညံ ယဇေယျ”တိ အာဟ။ သော “ကိံ နာမ ရညာ ကတ”န္တိ ကပ္ပုဋ္ဌာ-
နဂ္ဂိ ဝိယ အဝတ္ထရန္တော ဥဋ္ဌာယ တုရိတော ဓာဝိတွာ” အာဟ—

၁၀၁၄။ “ပုဗ္ဗေဝ ခေါသိ မေ ပုတ္တော၊ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝဇ္ဇေ’တံ။
အထ နော ဥပက္ခဋ္ဌဿ ယညဿ၊ ကသ္မာ ကရောသိ ဝိက္ခေပံ။

၁၀၁၅။ သဗ္ဗေ ဝဇန္တိ သုဂတိံ၊ ယေ ယဇန္တိ ယေပိ ယာဇန္တိ။
ယေ စာပိ အနုမောဒန္တိ၊ ယဇန္တာနံ ဒေသံ မဟာယည”န္တိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗေဝါတိ မယာ တံ ပုဗ္ဗေဝ ပုတ္တော “န တုမှာဒိသေန ဘီရုက-
ဇာတိကေန သက္ကာ ယညံ ယဇိတံ၊ ယညယဇနံ နာမေတံ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိ-
သမ္ဘဝ”န္တိ၊ အထ နော ဣဒါနိ ဥပက္ခဋ္ဌဿ ပဋိယတ္တဿ ယညဿ ဝိက္ခေပံ
ကရောသိ။ “ဝိက္ခမ္ဘ”န္တိပိ ပါဌော၊ ပဋိသေဓန္တိ အတ္တော။ မဟာရာဇ ကသ္မာ
ဧဝံ ကရောသိ။ ယတ္ထကာ ဟိ ယညံ ယဇန္တိ ဝါ ယာဇန္တိ ဝါ အနုမောဒန္တိ ဝါ၊
သဗ္ဗေ သုဂတိမေဝ ဝဇန္တိတိ ဒေသတိ။

သော အန္ဓဗာလော ရာဇာ တဿ ကောဓေသိကဿ ကထံ ဂဟေတွာ
ဓမ္မသညီ ဟုတွာ ပုန ပုတ္တေ ဂဏှာပေသိ။ တတော စန္ဒကုမာရော ပိတရံ
အနုဗောဓယမာနော အာဟ—

၁၀၁၆။ “အထ ကိဿ ဇနော’ ပုဗ္ဗေ၊ သောတ္တာနံ မြာဟ္မဏေ အဝါစေသိ။
အထ နော အကာရဏသ္မာ၊ ယညတ္ထာယ ဒေဝ ဃာတေသိ။

၁၀၁၇။ ပုဗ္ဗေဝ နော ဒဟရကာလေ’၊ န ဟနေသိ န ဃာတေသိ။
ဒဟရ’မှာ ယောဗ္ဗနံ ပတ္တာ၊ အဒူသကာ တာတ ဟညာမ။

၁၀၁၈။ ဟတ္ထိဂတေ အဿဂတေ၊
သန္ဓုဒ္ဓေ ပဿ နော မဟာရာဇ။
ယုဒ္ဓေ ဝါ ယုဇ္ဈမာနေ ဝါ၊
န ဟိ မာဒိသာ သူရာ ဟောန္တိ ယညတ္ထာယ။

၁၀၁၉။ ပစ္စန္တေ ဝါပိ ကုပိတေ၊ အဋ္ဌဝိသု ဝါ မာဒိသေ နိယောဇေန္တိ။
အထ နော အကာရဏသ္မာ၊ အဘူမိယံ တာတ ဟညာမ။

၁-ကတန္တိ ဝေဂေန ဂန္တာ (သီ၊ ဣ)   ၂-စ နော (သီ၊ ဣ)   ၃-ဒဟရဏေ သမာနေ (သီ၊ ဣ)

၁၀၂၀။ ယာပိ ဟိ တာ သကုဏိယော၊ ဝသန္တိ တိဏသရာနိ ကတွာန။
တာသမ္ပိ ပိယာ ပုတ္တာ၊ အထ နော တံ ဒေဝ သာတေသိ။

၁၀၂၁။ မာ တဿ သဒ္ဓဟေသိ၊ န မံ ခဏ္ဍဟာလော သာတေယျ။
မမံ ဟိ သော သာတေတွာန၊ အနန္တရာ တမ္ပိ ဒေဝ သာတေယျ။

၁၀၂၂။ ဂါမဝရံ နိဂမဝရံ ဒဒန္တိ၊ ဘောဂမ္ပိဿ မဟာရာဇ။
အထ'ဂ္ဂပိဏ္ဍိကာပိ၊ ကုလေ ကုလေ ဟေ'တေ ဘုဉ္ဇန္တိ။

၁၀၂၃။ တေသမ္ပိ တာဒိသာနံ၊ ဣစ္ဆန္တိ ဒုဗ္ဗိတုံ မဟာရာဇ။
ယေဘုယျေန ဧတေ၊ အကတညုနော မြာဟ္မဏာ ဒေဝ။

၁၀၂၄။ မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထိ အဿေ စ ပါလေမ။

၁၀၂၅။ မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထိဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။

၁၀၂၆။ မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ အဿဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။

၁၀၂၇။ မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
ယဿ ဟောန္တိ တဝ ကာမာ၊ အပိ ရဠာ ပဗ္ဗာဇိတာ။
ဘိက္ခာစရိယံ စရိဿာမာ"တိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗေတိ တာတ ယဒိ အဟံ မာရေတဗ္ဗော၊ အထ ကသ္မာ အမှာကံ ဉာတိဇနော ပုဗ္ဗေ မမ ဇာတကာလေ မြာဟ္မဏေ သောတ္ထာနံ အဝါစေသိ။ တဒါ ကိရ ခဏ္ဍဟာလောဝ မမ လက္ခဏာနိ ဥပဓာရေတွာ “ဣမဿ ကုမာရဿ န ကောစိ အန္တရာယော ဘဝိဿတိ၊ တုမှာကံ အဠယေန ရဇ္ဇံ ကာရေဿတိ”တိ အာဟ။ ဣစ္ဆဿ ပုရိမေန ပစ္ဆိမံ န သမေတိ၊ မုသာဝါဒိ ဒေ။ အထ နော ဧတဿ ဝစနံ ဂဟေတွာ အကာရဏသ္မာ နိက္ကာရဏာယေဝ ယညတ္ထာယ ဒေဝ သာတေသိ။ မာ အမေ သာတေသိ။ အယဉ္ဇိ မယိ ဧကသ္မိံ ဝေရေန မဟာဇနံ မာရေတုကာမော၊ သာဓုကံ သလ္လက္ခေဟိ နရိန္ဒာတိ။ ပုဗ္ဗေဝ နောတိ မဟာရာဇ သစေပိ အမေ မာရေတုကာမော၊ ပုဗ္ဗေဝ နော ကသ္မာ

၁-ပုဗ္ဗေဝ နော ဒဟရဓက သမာနေ ကသ္မာ (သိ၊ ဣ)

သယံ ဝါ န ဟနေသိ၊ အညေဟိ ဝါ န သာတာပေသိ။ ဣဒါနိ ပန မယံ ဒဟရမှာ တရုဏာ၊ ပဌမဝယေ ဌိတာ ပုတ္တဗိတာဟိ ဝနာမ၊ ဧဝံဘူတာ တဝ အဒူသကာဝ ကိံကာရဏာ ဟညာမာတိ။

ပဿ နောတိ အမှေဝ စတ္တာရော ဘာတိကေ ပဿ။ ယုဇ္ဈမာနေတိ ပစ္စတ္တိကာနံ နဂရံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတကာလေ အမှာဒိသေ ပုတ္တေ တေဟိ သဒ္ဓိံ ယုဇ္ဈမာနေ ပဿ။ အပုတ္တကာ ဟိ ရာဇာနော အနာထာ နာမ ဟောန္တိ။ မာဒိသာတိ အမှာဒိသာ သူရာ ဗလဝန္တော န ယညတ္ထာယ မာရေတဗ္ဗာ ဟောန္တိ။ နိယောဇေန္တိတိ တေသံ ပစ္စာမိတ္တာနံ ဂဏှနတ္ထာယ ပယောဇေန္တိ။ အထ နောတိ အထ အမှေ^၁ အကာရဏသ္မာ အကာရဏေန အဘူမိယံ အနောကာသေယေဝ ကသ္မာ တာတ ဟညာမာတိ အတ္ထော။ မာ တဿ သဒ္ဓဟေသီတိ မဟာရာဇ န မံ ခဏ္ဍဟာလော သာတယေ၊ မာ တဿ သဒ္ဓဟေယျာသိ။ ဘောဂမ္ဘိသာတိ ဘောဂမ္ဘိ အဿ မြာဟ္မဏဿ ရာဇာနော ဒေန္တိ။ အထ'ဂ္ဂပိဏ္ဍိကာပီတိ အထ တေ အဂ္ဂေါဒကံ အဂ္ဂပိဏ္ဍိ လဘန္တာ အဂ္ဂပိဏ္ဍိကာပိ ဟောန္တိ။ တေသမ္ဘိတိ ယေသံ ကုလေ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ တေသမ္ဘိ ဝေရူပါနံ ပိဏ္ဍဒါယကာနံ ဒုဗ္ဗိတုံ ဣစ္ဆန္တိ။

ရာဇာ ကုမာရဿံ ဝိလာပံ သုတွာ—

၁၀၂၈။ “ဒုက္ခံ ခေါ မေ ဇနယထ၊ ဝိလပန္တာ ဇီဝိတဿ ကာမာ ဟိ။ မုဇ္ဈေထ ဒါနိ ကုမာရေ၊ အလမ္ဘိ မေ ဟောတု ပုတ္တယညေနာ”တိ—

ဣမံ ဂါထံ ဝတွာ ပုနပိ မောစေသိ။ ခဏ္ဍဟာလော အာဂန္တာ ပုနပိ—

၁၀၂၉။ “ပုဗ္ဗေဝ ခေါသိ မေ ပုတ္တော၊ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝဇ္ဇေ'တံ။ အထ နော ဥပက္ခဋဿ ယညဿ၊ ကသ္မာ ကရောသိ ဝိက္ခေပံ။

၁၀၃၀။ သဗ္ဗေ ဝဇေန္တိ သုဂတိံ၊ ယေ ယဇေန္တိ ယေပိ ယာဇေန္တိ။ ယေ စာပိ အနုမောဒန္တိ၊ ယဇန္တာနံ ဒေသိံ မဟာယည”န္တိ—

ဧဝံ ဝတွာ ပုန ဂဏှာပေသိ။ အထဿ အနုနယနတ္ထံ ကုမာရော အာဟ—

၁၀၃၁။ “ယဒိ ကိရ ယဇိတွာ ပုတ္တေဟိ၊ ဒေဝလောကံ ဣတော စုတာ ယန္တိ။ မြာဟ္မဏော တာဝ ယဇတု၊ ပစ္စာပိ ယဇသိ တုဝံ ရာဇ။

၁-အထ န (သိ၊ ဣ၊ က)

၁၀၃၂။ ယဒိ ကိရ ယဇိတွာ ပုတ္တေဟိ၊ ဒေဝလောကံ ဣတော စုတာ ယန္တိ။
ဧသေဝ ခဏ္ဍဟာလော၊ ယဇတံ သကေဟိ ပုတ္တေဟိ။

၁၀၃၃။ ဧဝံ ဇာနန္တော ခဏ္ဍဟာလော၊ ကိံ ပုတ္တကေ န ဃာတေသိ။
သဗ္ဗဉ္စ ဣတိဇနံ၊ အတ္တာနဉ္စ န ဃာတေသိ။

၁၀၃၄။ သဗ္ဗေ ဝဇန္တိ နိရယံ၊ ယေ ယဇန္တိ ယေပိ ယာဇန္တိ။
ယေ စာပိ အနုမောဒန္တိ၊ ယဇန္တာနံ ဒေသံ မဟာယညံ။

၁၀၃၅။ ဝိသစေ ဟိ သော သုဇ္ဈတိ ယော ဟနာတိ၊
ဟတောပိ သော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာနံ။
ဘောဝါဒိ ဘောဝါဒိန မာရယေယျံ၊
ယေ စာပိ တေသံ အဘိသဒ္ဓဟေယျ”န္တိ။

တတ္ထ ဗြာဟ္မဏော တာဝါတိ ပဌမံ တာဝ ခဏ္ဍဟာလော ယဇတု သကေဟိ ပုတ္တေဟိ၊ အထ တသ္မိံ ဧဝံ ယဇိတွာ ဒေဝလောကံ ဂတေ ပစ္ဆာ တံ ယဇိဿသိ။ ဒေဝ သာဒုရသဘောဇနမ္ပိ ဟိ တံ အညေဟိ ဝိမံသာပေတွာ ဘုဉ္ဇသိ၊ ပုတ္တဒါရမာရဏံယေဝ ကသ္မာ အဝိမံသိတွာ ကရောသိတိ ဒီပေန္တော ဝေမာဟ။ ဧဝံ ဇာနန္တောတိ “ပုတ္တဓိတရော မာရေတွာ ဒေဝလောကံ ဂစ္ဆတိ”တိ ဧဝံ ဇာနန္တော ကိံကာရဏာ အတ္တနော ပုတ္တေ စ ဣတိ စ အတ္တာနဉ္စ န ဃာတေသိ။ သစေ ဟိ ပရံ မာရေတွာ ဒေဝလောကံ ဂစ္ဆန္တိ၊ အတ္တာနံ မာရေတွာ ဗြဟ္မလောကံ ဂန္တဗ္ဗော ဘ. ငိဿတိ။ ဧဝံ ယည-ဂုဏံ ဇာနန္တေန ပရံ အမာရေတွာ အတ္တာဝ မာရေတဗ္ဗော သိယာ။ အယံ ပန တထာ အကတွာ မံ မာရာပေတိ။ ဣမိနာပိ ကာရဏေန ဇာနာဟိ မဟာရာဇ “ယထာ ဧသ ဝိနိစ္ဆယေ ဝိလောပံ ကာတုံ အလဘန္တော ဧဝံ ကရောတိ”တိ။ ဒေသန္တိ ဝေရူပံ ပုတ္တဃာတယညံ။

ကုမာရော ဧတ္တကံ ကထေန္တောပိ ပိတရံ အတ္တနော ဝစနံ ဂါဟာပေတုံ အသက္ခောန္တော ရဇာနံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတံ ပရိသံ အာရဗ္ဘ အာဟ—

၁၀၃၆။ “ကထန္တ ကိရ ပုတ္တကာမာယော၊ ဂဟပတယော ဃရဏိယော စ။
နဂရမ္ပိ န ဥပရဝန္တိ ရာဇာနံ၊ မာ ဃာတယိ ဩရသံ ပုတ္တံ။

၁-၁-အယံ ဂါထာ သီ-သျှာ-ဣပေါဋ္ဌကေသု န ဒိဿတိ။

၁၀၃၇။ ကထဉ္စ ကိရ ပုတ္တကာမာယော၊ ဂဟပတယော ဃရဏိယော စ။
နဂရိမိ န ဥပရဝန္တိ ရာဇာနံ၊ မာ ဃာတယိ အတြဇံ ပုတ္တံ။

၁၀၃၈။ ရညော စမိ အတ္တကာမော၊ ဟိတော စ သဗ္ဗဇနပဒဿ။
န ကောစိ အဿ ပဋိဃံ၊ မယာ ဇာနပဒေါ န ပဝေဒေတိ”တိ။

တတ္ထ ပုတ္တကာမာယောတိ ဃရဏိယော သန္ဓာယ ပုတ္တံ။ ဂဟပတယော ပန ပုတ္တကာမာ နာမ ဟောန္တိ။ န ဥပရဝန္တိတိ န ဥပက္ခောသန္တိ န ဝဒန္တိ။ အတြဇန္တိ အတ္တတော ဇာတံ။ ဧဝံ ပုတ္တေပိ ကောစိ ရညော သဒ္ဓိံ ကထေတုံ သမတ္ထော နာမ နာဟောသိ။ န ကောစိ အဿ ပဋိဃံ မယာတိ ဣမိနာ နော လညော ဝါ ဂဟိတော၊ ဣဿရိယမဒေန ဝါ ဣဒံ နာမ ဒုက္ခံ ကတန္တိ ကောစိ ဧကောပိ မယာ သဒ္ဓိံ ပဋိဃံ ကတ္တာ နာမ နာဟောသိ။ ဇာနပဒေါ န ပဝေဒေတိတိ ဧဝံ ရညော စ ဇနပဒဿ စ အတ္တကာမဿ မမ ပိတရံ အယံ ဇာနပဒေါ “ဂုဏသမ္ပန္နော တေ ပုတ္တော”တိ န ပဝေဒေတိ၊ န ဇာနာပေ-တိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ပုတ္တေပိ ကောစိ ကိဉ္စ န ကထေသိ။ တတော စန္ဒကုမာရော အတ္တနော ဘရိယာယော တံ ယာစနတ္ထာယ ဥယျောဇေန္တော အာဟ—

၁၀၃၉။ “ဂစ္ဆထ ဝေါ ဃရဏိယော၊ တာတဉ္စ ဝဒေထ ခဏ္ဍဟာလဉ္စ။
မာ ဃာတေထ ကုမာရေ၊ အဒ္ဓသကေ သိဟသင်္ကာသေ။

၁၀၄၀။ ဂစ္ဆထ ဝေါ ဃရဏိယော၊ တာတဉ္စ ဝဒေထ ခဏ္ဍဟာလဉ္စ။
မာ ဃာတေထ ကုမာရေ၊ အပေက္ခိတေ သဗ္ဗလောကဿာ”တိ။

တာ ဂန္ဓာ ယာစိံသု။ တာပိ ရာဇာ န ဩလောကေသိ။ တတော ကုမာရော အနာထော ဟုတွာ ပိလပန္တော—

၁၀၄၁။ ယံ နူနာ’ဟံ ဇာယေယျံ၊ ရထကာရကုလေသု ဝါ။
ပုတ္တုသကုလေသု ဝါ ဝေဿေသု ဝါ ဇာယေယျံ၊
န ဟ’ဇ္ဇ မံ ရာဇ ယညေ’ ဃာတေယျာ”တိ—

ဝတွာ ပုန တာ ဘရိယာယော ဥယျောဇေန္တော အာဟ—

၁၀၄၂။ “သဗ္ဗာ သီမန္တိနိယော ဂစ္ဆထ၊ အယျဿ ခဏ္ဍဟာလဿ။
ပါဒေသု နိပတထ၊ အပရာဇာ’ဟံ န ပဿာမိ။

၁-ယညတ္ထာယ (သို၊ဣ)

၁၀၄၃။ သဗ္ဗာ သီမန္တိနိယော ဂစ္ဆထ၊ အယျဿ ခဏ္ဍဟာလဿ။
ပါဒေသု နိပတထ၊ ကိန္တေ ဘန္တေ မယံ အဒူသေမာ”တိ။

တတ္ထ အပရာဇာ’ဟံ န ပဿာမီတိ အဟံ အာစရိယခဏ္ဍဟာလေ အတ္ထနော
အပရာဇံ န ပဿာမိ။ ကိန္တေ ဘန္တေတိ အယျ ခဏ္ဍဟာလ မယံ တုယံ ကိံ
ဒူသယိမှာ၊ အထ စန္ဒကုမာရဿ ဒေါသော အတ္ထိ၊ တံ ခမထာတိ ပဒေထာတိ။

အထ စန္ဒကုမာရဿ ကနိဋ္ဌဘဂိနိ သေလကုမာရီ နာမ သောကံ
သန္ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တိ ပိတု ပါဒမူလေ ပတိတွာ ပရိဒေဝိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၄၄။ “ကပဏာ ဝိလပတိ သေလာ၊ ဒိသ္မာန ဘာတရေ ဥပနိတတ္ထေ။
ယညော ကိရ မေ ဥက္ခိပိတော၊ တာတေန သဂ္ဂကာမေနာ”တိ။

တတ္ထ ဥပနိတတ္ထေတိ ဥပနိတသဘာဝေ။ ဥက္ခိပိတောတိ ဥက္ခိတ္ထော။ သဂ္ဂ-
ကာမေနာဘိ မမ ဘာတရော မာရေတွာ သဂ္ဂံ ဣစ္ဆန္တေန။ တာတ ဣမေ
မာရေတွာ ကိံ သဂ္ဂေန ကရိဿသီတိ ဝိလပတိ။

ရာဇာ တဿာပိ ကထံ န ဂဏှိ။ တတော စန္ဒကုမာရဿ ပုတ္တော ဝသုလော
နာမပိတရံ ဒုက္ခိတံ ဒိသ္မာ “အဟံ အယျကံ ယာစိတွာ မမ ပိတု ဇီဝိတံ ဒါပေဿာ-
မိ”တိ ရညော ပါဒမူလေ ပရိဒေဝိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၄၅။ “အာဝတ္ထိ ပရိဝတ္ထိ စ၊ ဝသုလော သမ္ပုခါ ရညော။
မာ နော ပိတရံ အဝမိ၊ ဒဟရ’မှာ’ယောဗ္ဗနံ ပတ္တာ”တိ။

တတ္ထ ဒဟရ’မှာ’ယောဗ္ဗနံ’ ပတ္တာတိ ဒေဝ မယံ တရုဏဒါရကာ၊ န တာဝ
ယောဗ္ဗနပုတ္တာ၊ အမှေသုပိ တာဝ အနုကမ္မာယ အမှာကံ ပိတရံ မာ အဝဇိတိ။

ရာဇာ တဿံ ပရိဒေဝိတံ သုတွာ ဘိဇ္ဇမာနဟဒယော ဝိယ ဟုတွာ
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္ထေဟိ ကုမာရံ အာလိဂိတွာ “တာတ အဿာသံ
ပဋိလဘ၊ ဝိဿဇ္ဇေမိ တေ ပိတရ”န္တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၁၀၄၆။ “ဧသော တေ ဝသုလ ပိတာ၊ သမေဟိ ပိတရာ သဟ။
ဒုက္ခံ ခေါ မေ ဇနယသိ၊ ဝိလပန္တော အန္တေပုရသ္မိံ။
မုဇ္ဇေထ ဒါနိ ကုမာရေ၊ အလမ္ပိ မေ ဟောတု ပုတ္တယညေနာ”တိ။

တတ္ထ အန္တေပုရသ္မိံန္တိ ရာဇနိဝေသနဿ အန္တရေ။

၁-ဒဟရမှာ အယောဗ္ဗနံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

ပုန ခဏ္ဍဟာလော အာဂန္တာ အာဟ—

၁၀၄၇။ “ပုဗ္ဗေ ခေါသိ မေ ပုတ္တော၊ ဒုက္ခရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝဓ္မေ’တံ။
အထ နော ဥပက္ခဋ္ဌဿ ယညဿ၊ ကဿွာ ကရောသိ ဝိက္ခေပံ။

၁၀၄၈။ သဗ္ဗေ ဝဇန္တိ သုဂတိံ၊ ယေ ယဇန္တိ ယေပိ ယာဇန္တိ။
ယေ စာပိ အနုမောဒန္တိ၊ ယဇန္တာနံ ဒေသံ မဟာယည”န္တိ။

ရာဇာ ပန အန္ဓဗာလော ပုန တဿ ဝစနေန ပုတ္တေ ဂဏှာပေသိ။ တတော ခဏ္ဍဟာလော စိန္တေသိ “အယံ ရာဇာ မုဒုစိတ္တော ကာလေန ဂဏှာပေတိ၊ ကာလေန ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ပုနပိ ဒါရကာနံ ဝစနေန ပုတ္တေ ဝိဿဇ္ဇေယျ၊ ယညာဝါဠုညေဝ နံ နေမီ”တိ။ အထဿ တတ္ထ ဂမနတ္ထာယ ဂါထမာဟ—

၁၀၄၉။ “သဗ္ဗရတနဿ ယညော ဥပက္ခဋ္ဌော၊
ဧကရာဇ တဝ ပဋိယတ္တော”။
အဘိနိက္ခမဿ ဒေဝ၊
သဂ္ဂံ ဂတော တံ ပမောဒိဿသိ”တိ။

တဿတ္ထော—မဟာရာဇ တဝ ယညော သဗ္ဗရတနေဟိ ဥပက္ခဋ္ဌော ပဋိယတ္တော၊ ဣဒါနိ တေ အဘိနိက္ခမနကာလော၊ တဿွာ အဘိနိက္ခမ၊ ယညံ ယဇိတွာ သဂ္ဂံ ဂတော ပမောဒိဿသိတိ။

တတော ဗောဓိသတ္တံ အာဒါယ ယညာဝါဠုဂမနကာလေ တဿ ဩရောဓာ ဧကတောဝ နိက္ခမိံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၅၀။ “ဒဟရာ သတ္တသတာ ဧတာ၊ စန္ဒကုမာရဿ ဘရိယာယော။
ကေသေ ပကိရိတွာန၊ ရောဒန္တိယော မဂ္ဂ’မနုယာယိသုံ။

၁၀၅၁။ အပရာ ပန သောကေန၊ နိက္ခန္တာ နန္ဒနေ ဝိယ ဒေဝါ။
ကေသေ ပကိရိတွာန၊ ရောဒန္တိယော မဂ္ဂ’မနုယာယိသု”န္တိ။

တတ္ထ နန္ဒနေ ဝိယ ဒေဝါတိ နန္ဒနဝနေ စဝနဒေဝပုတ္တံ ပရိဝါရေတွာ နိက္ခန္တဒေဝတာ ဝိယ ဂတာ။

၁-ပါသာဒတော (ဣ)

၂-ပရိကိရိတွာန (သီ၊ ဣ)၊ ဝိကိရိတွာန (သျှာ)

ဣတော ပရံ တာသံ ဝိလာပဂါထာ ဟောန္တိ—

၁၀၅၂။ “ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ ယညတ္တာယ ဧကရာဇဿ။

၁၀၅၃။ ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ မာတု ကတွာ ဟဒယသောကံ။

၁၀၅၄။ ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ ဇနဿ ကတွာ ဟဒယသောကံ။

၁၀၅၅။ မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ၊
ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ ယညတ္တာယ ဧကရာဇဿ။

၁၀၅၆။ မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ၊
ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ မာတု ကတွာ ဟဒယသောကံ။

၁၀၅၇။ မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ၊
ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ ဇနဿ ကတွာ ဟဒယသောကံ။

၁၀၅၈။ ယ’ဿု ပုဗ္ဗေ ဟတ္ထိဝရရဂတေ၊ ဟတ္ထိဟိ အနုဝဇန္တိ။
ဣ’ဇ္ဇေ စန္ဒသူရိယာ၊ ဥဘောဝ ပတ္တိကာ ယန္တိ။

၁၀၅၉။ ယ’ဿု ပုဗ္ဗေ အဿဝရရဂတေ၊ အဿဟိ အနုဝဇန္တိ။
ဣ’ဇ္ဇေ စန္ဒသူရိယာ၊ ဥဘောဝ ပတ္တိကာ ယန္တိ။

၁၀၆၀။ ယ’ဿု ပုဗ္ဗေ ရထဝရရဂတေ၊ ရထဟိ အနုဝဇန္တိ။
ဣ’ဇ္ဇေ စန္ဒသူရိယာ၊ ဥဘောဝ ပတ္တိကာ ယန္တိ။

၁၀၆၁။ ယေဟိ’ဿု ပုဗ္ဗေ နိယျံသု၊ တပနိယကပ္ပနေဟိ တုရင်္ဂေဟိ။
ဣ’ဇ္ဇေ စန္ဒသူရိယာ၊ ဥဘောဝ ပတ္တိကာ ယန္တိ”တိ။

တတ္ထ ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာတိ ကာသိကာနိ သုစိဝတ္တာနိ ဓာရယမာနာ။
စန္ဒသူရိယာတိ စန္ဒကုမာရော စ သူရိယကုမာရော စ။ နှာပကသုနှာပိတာတိ

စန္ဒနုဇ္ဈေနံ ဥဗ္ဗဇေတွာ နှာပကေဟိ ကတပရိကမ္မတာယ သုနာပိတာ။
 ယံ သူတိ ယေ အဿု။ အဿူတိ နိပါတမတ္တံ၊ ယေ ကုမာရေတိ အတ္ထော။
 ပုဗ္ဗေဘိ ဣတော ပုဗ္ဗေ။ ဟတ္ထိဝရရုရဂဇေတိ ဟတ္ထိဝရာနံ ဓုရဂတေ၊
 အလင်္ကတဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတေတိ အတ္ထော။ အဿဝရရုရဂဇေတိ အဿဝရပိဋ္ဌိ-
 ဂတေ။ ရထဝရရုရဂဇေတိ ရထဝရမဇ္ဈဂတေ။ နိယျံသူတိ နိက္ခမိံသု။

ဧဝံ တာသု ပရိဒေဝန္တိသုယေဝ ဗောဓိသတ္တံ နဂရာ နိဟရိံသု။
 သကလနဂရံ သင်္ခံဘိတွာ နိက္ခမိတုံ အာရဘိ။ မဟာဇနေ နိက္ခန္ဓေ ဒွါရာနိ
 နပုဟောန္တိ။ မြာဟုဏော အတိဗဟုံ ဇနံ ဒိသွာ “ကော ဇာနာတိ၊ ကိံ
 ဘဝိဿတိ”တိ နဂရဒွါရာနိ ထကာပေသိ။ မဟာဇနော နိက္ခမိတုံ အလဘန္တော
 နဂရဒွါရဿ အာသန္ဓဋ္ဌာနေ ဥယျာနံ အတ္ထိ၊ တဿ သန္တိကေ မဟာဝိရဝံ
 ရဝိ။ တေန ရဝေန သကုဏသံဇော သင်္ခံဘိတော အာကာသံ ပက္ခန္တိ။
 မဟာဇနော တံ တံ သကုဏိံ အာမန္တေတွာ ဝိလပန္တော အာဟ—

၁၀၆၂။ “ယဒိ သကုဏိ မံသ’မိစ္ဆသိ၊ ဥယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။
 ယဇတေ’တ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော စတူဟိ ပုတ္တေဟိ။

၁၀၆၃။ ယဒိ သကုဏိ မံသ’မိစ္ဆသိ၊ ဥယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။
 ယဇတေ’တ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော စတူဟိ ကညာဟိ။

၁၀၆၄။ ယဒိ သကုဏိ မံသ’မိစ္ဆသိ၊ ဥယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။
 ယဇတေ’တ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော စတူဟိ မဟေသီဟိ။

၁၀၆၅။ ယဒိ သကုဏိ မံသ’မိစ္ဆသိ၊ ဥယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။
 ယဇတေ’တ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော စတူဟိ ဂဟပတိဟိ။

၁၀၆၆။ ယဒိ သကုဏိ မံသ’မိစ္ဆသိ၊ ဥယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။
 ယဇတေ’တ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော စတူဟိ ဟတ္ထိဟိ။

၁၀၆၇။ ယဒိ သကုဏိ မံသ’မိစ္ဆသိ၊ ဥယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။
 ယဇတေ’တ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော စတူဟိ အဿေဟိ။

၁၀၆၈။ ယဒိ သကုဏိ မံသ’မိစ္ဆသိ၊ ဥယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။
 ယဇတေ’တ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော စတူဟိ ဥသဘေဟိ။

၁၀၆၉။ ယဒိ သကုဏိ မံသ'မိစ္ဆသိ၊ ဥယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။
ယဇတေ'တ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော သဗ္ဗစတုက္ကေနာ''တိ။

တတ္ထ မံသ'မိစ္ဆသိတိ အဟော သကုဏိ သစေ မံသံ ဣစ္ဆသိ၊ ပုပ္ဖဝတိယာ ပုဗ္ဗေန ပုရတ္ထိမဒိသာယံ ယညာဝါဇ္ဇော၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ ဂစ္ဆ။ ယဇတေ'တ္တာတိ ဧတ္ထ ခဏ္ဍဟာလဿ ဝစနံ ဂဟေတွာ သမ္ဗုဇ္ဇော ဧကရာဇာ စတူဟံ ပုတ္တေဟိ ယညံ ယဇတိ။ သေသဂါထာသုပိ ဒေသေ နယော။

ဧဝံ မဟာဇနော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိဒေဝိတွာ ဗောဓိသတ္တဿ ဝသနဌာနံ ဂန္ဓာ ပါသာဒံ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တော အန္တေပုရေ ကုဋ္ဌာဂါရဥယျာနာဒီနိ ပဿန္တော ဂါထာဟိ ပရိဒေဝိ—

၁၀၇၀။ “အယ'မဿ ပါသာဒေါ၊ ဣဒံ အန္တေပုရံ သုရမဏီယံ။
တေ'ဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိဇ္ဇိတာ။

၁၀၇၁။ ဣဒ'မဿ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ သောဝဏ္ဏံ ပုပ္ဖမလျုဝိကိဏ္ဏံ။
တေ'ဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိဇ္ဇိတာ။

၁၀၇၂။ ဣဒ'မဿ ဥယျာနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
တေ'ဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိဇ္ဇိတာ။

၁၀၇၃။ ဣဒ'မဿ အသောကဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
တေ'ဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိဇ္ဇိတာ။

၁၀၇၄။ ဣဒ'မဿ ကဏိကာရဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
တေ'ဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိဇ္ဇိတာ။

၁၀၇၅။ ဣဒ'မဿ ပါဠလိဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
တေ'ဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိဇ္ဇိတာ။

၁၀၇၆။ ဣဒ'မဿ အမ္ဗဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
တေ'ဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိဇ္ဇိတာ။

၁၀၇၇။ အယ'မဿ ပေါက္ခရဏီ၊ သဉ္ဇန္တာ ပဒုမပုဏ္ဏရိကေဟိ။
နာဝါ စ သောဝဏ္ဏဝိကတာ၊ ပုပ္ဖဝလ္လိယာ' စိတ္တာ သုရမဏီယာ။
တေ'ဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိဇ္ဇိတာ''တိ။

တတ္ထ တေ’ဒါနိက္ခိ ဣဒါနိ တေ စန္ဒကုမာရပုမုခါ အမှာကံ အယျပုတ္တာ
ဝေရူပံပါသာဒံ ဆဇေတွာ ဝဓာယ နိယန္တိ။ သောဝဏ္ဏိကတာတိ သုဝဏ္ဏ-
ခဏိတာ။

တ္ထကေသု ဌာနေသု ဝိလပန္တာ ပုန ဟတ္ထိသာလာဒီနိ ဥပသင်္ကမိတွာ
အာဟံသု—

၁၀၇၈။ “ဣဒ’မဿံ ဟတ္ထိရတနံ၊ ဧရာဝဏော ဂဇော ဗလီ ဒန္တိ။
တေ’ဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္ဒိတာ။

၁၀၇၉။ ဣဒ’မဿ အဿရတနံ၊ ဧကခုရော အဿော။
တေ’ဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္ဒိတာ။

၁၀၈၀။ အယ’မဿ အဿရထော၊
သာဠိယနိဋ္ဌေါသော သုဘော ရတနဝိစိတ္တော။
ယတ္ထသု အယျပုတ္တာ၊
သောဘိ’သု နန္ဒနေ ဝိယ ဒေဝါ။
တေ’ဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္ဒိတာ။

၁၀၈၁။ ကထံ နာမ သာမသမသုန္ဒရေဟိ၊ စန္ဒနမုဒုကဂတ္တေဟိ။
ရာဇာ ယဇိဿတေ ယညံ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော စတူဟိ ပုတ္တေဟိ။

၁၀၈၂။ ကထံ နာမ သာမသမသုန္ဒရာဟိ၊ စန္ဒနမုဒုကဂတ္တာဟိ။
ရာဇာ ယဇိဿတေ ယညံ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော စတူဟိ ကညာဟိ။

၁၀၈၃။ ကထံ နာမ သာမသမသုန္ဒရာဟိ၊ စန္ဒနမုဒုကဂတ္တာဟိ။
ရာဇာ ယဇိဿတေ ယညံ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော စတူဟိ မဟေသီဟိ။

၁၀၈၄။ ကထံ နာမ သာမသမသုန္ဒရေဟိ၊ စန္ဒနမုဒုကဂတ္တေဟိ။
ရာဇာ ယဇိဿတေ ယညံ၊ သမ္ဗုဇ္ဇော စတူဟိ ဂဟပတီဟိ။

၁၀၈၅။ ယသာ ဘောန္တိ ဂါမနိဂမာ၊ သုညာ အမနုဿကာ မြဟာရညာ။
တထာ ဟေဿတိ ပုပ္ဖဝတိယာ၊ ယိဋ္ဌေသု စန္ဒသူရိယေသု’တိ။

တတ္ထ ဧရာဝဏောတိ တဿ ဟတ္ထိနော နာမံ။ ဧကခုရောဘိ အဘိန္ဒု-
ခုရော။ သာဠိယနိဋ္ဌေါသောဘိ ဂမနကာလေ သာဠိကာနံ ဝိယ မရုရေန

နိဋ္ဌေါသေန သမန္တာဂတော။ ကထံ နာမာတိ ကေန နာမ ကာရဏေန။
သာမသမသုန္ဒရေဟိတိ သုဝဏ္ဏသာမေဟိ စ အညမညံ ဇာတိယာ သမေဟိ
စ နိဋ္ဌေါသဘာယ သုန္ဒရေဟိ။ စန္ဒနမုဒုကဂတ္တေဟိတိ 'လောဟိတစန္ဒနလိတ္တ-
ဂတ္တေဟိ။ ဗြဟ္မာရညာတိ ယထာ တေ ဂါမနိဂမာ သုညာ နိဗ္ဗနုဿာ
ဗြဟ္မာရညာ ဟောန္တိ၊ တထာ ပုပ္ဖဝတိယာပိ ယညေ ယိဋ္ဌေသု ရာဇပုတ္တေသု
သုညာ အရညသဒိသာ ဘဝိဿတိတိ။

အထ မဟာဇနော ဗဟိ နိက္ခမိတုံ အလဘန္တော အန္တောနဂရေယေဝ
ဝိစရန္တော ပရိဒေဝိ။ ဗောဓိသတ္တောပိ ယညာဝါဂံ နိတော။ အထဿ
မာတာ ဂေါတမီ နာမ ဒေဝိ “ပုတ္တာနံ မေ ဇီဝိတံ ဒေဟိ ဒေဝါ”တိ ရညော
ပါဒမူလေ ပရိဝတ္တိတွာ ပရိဒေဝမာနာ အာဟ—

၁၀၈၆။ “ဥမ္မတ္တိကာ ဘဝိဿာမိ၊ ဘူနဟတာ ပံသုနာ စ ပရိကိဏ္ဏာ။
သစေ စန္ဒဝရံ ဟန္တိ၊ ပါဏာ မေ ဒေဝ ရုဇ္ဈန္တိ။

၁၀၈၇။ ဥမ္မတ္တိကာ ဘဝိဿာမိ၊ ဘူနဟတာ ပံသုနာ စ ပရိကိဏ္ဏာ။
သစေ သူရိယဝရံ ဟန္တိ၊ ပါဏာ မေ ဒေဝ ရုဇ္ဈန္တိ”တိ။

တတ္ထ ဘူနဟတာဘိ ဟတဝုဗ္ဗိ။ ပံသုနာ စ ပရိကိဏ္ဏာတိ ပံသုပရိကိဏ္ဏ-
သရိရာ ဥမ္မတ္တိကာ ဟုတွာ ဝိစရိဿာမိ။

သာ ဧဝံ ပရိဒေဝန္တိပိ ရညော သန္တိကာ ကိဉ္စိ ကထံ အလဘိတွာ “မမ
ပုတ္တော တုမှာကံ ကုဇ္ဈိတွာ ဂတော ဘဝိဿတိ၊ ကိဿ နံ တုမေ န နိဝတ္တေ-
ထာ”တိ ကုမာရဿ စတဿော ဘရိယာယော အာလိဂိတွာ ပရိဒေဝန္တိ
အာဟ—

၁၀၈၈။ “ကိန္ဒု'မာ န ရမာပေယျံ၊ အညမညံ ပိယံဝဒါ။
ဆဋ္ဌိကာ ဥပရိက္ခိ စ၊ ပေါက္ခရဏီ စ ဘာရိကာ။
စန္ဒသူရိယေသု နစ္စန္တိယော၊ သမာ တာသံ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ ကိန္ဒု'မာ န ရမာပေယျန္တိ ကေန ကာရဏေန ဣမာ ဆဋ္ဌိ-
ကာတိအာဒိကာ စတဿော အညမညံ ပိယံဝဒါ စန္ဒသူရိယကုမာရာနံ

၁-စန္ဒနမရကတဂတ္တေဟိတိ (သီ၊ ဣ)၊ စန္ဒနမရကဂတ္တေဟိတိ (သု၊)
၂-ဆဋ္ဌိယာ ဩပရက္ခိ စ၊ ပေါက္ခရက္ခိ စ နာယိကာ (သီ)....ဂါယိကာ (ဣ)၊ ဘာတိကာ
ဥပရက္ခိ စ၊ ဂေါပရက္ခိ စ ဂါယိကာ (သု၊)

သန္တိကေ နစ္စန္တိယော မမ ပုတ္တေ န ရမာပယိံသု၊ ဥက္ကဏ္ဍာပယိံသု။ သကလ-
ဇမ္ဗုဒီပသ္မိံ ဟိ နစ္စေ ဝါ ဂိတေ ဝါ သမာ အညာ ကာဓိ တာသံ န ဝိဇ္ဇတိတိ
အတ္ထော။

ဣတိ သာ သုဏှာဟိ သဒ္ဓိံ ပရိဒေဝိတွာ အညံ ဂဟေတဗ္ဗဂ္ဂဟဏံ
အပဿန္တိ ခဏ္ဍဟာလံ အက္ကောသမာနာ အဋ္ဌ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၀၈၉။ “ဣမံ မယံ ဟဒယသောကံ၊ ပဋိမုဉ္ဇတု ခဏ္ဍဟာလ တဝ မာတာ။
ယော မယံ ဟဒယသောကော၊ စန္ဒမိ ဝဓာယ နိဇ္ဇိတေ။

၁၀၉၀။ ဣမံ မယံ ဟဒယသောကံ၊ ပဋိမုဉ္ဇတု ခဏ္ဍဟာလ တဝ မာတာ။
ယော မယံ ဟဒယသောကော၊ သူရိယမိ ဝဓာယ နိဇ္ဇိတေ။

၁၀၉၁။ ဣမံ မယံ ဟဒယသောကံ၊ ပဋိမုဉ္ဇတု ခဏ္ဍဟာလ တဝ ဇာယာ။
ယော မယံ ဟဒယသောကော၊ စန္ဒမိ ဝဓာယ နိဇ္ဇိတေ။

၁၀၉၂။ ဣမံ မယံ ဟဒယသောကံ၊ ပဋိမုဉ္ဇတု ခဏ္ဍဟာလ တဝ ဇာယာ။
ယော မယံ ဟဒယသောကော၊ သူရိယမိ ဝဓာယ နိဇ္ဇိတေ။

၁၀၉၃။ မာ စ ပုတ္တေ မာ စ ပတိံ၊ အဒ္ဓန္တိ ခဏ္ဍဟာလ တဝ မာတာ။
ယော ဃာတေသိ ကုမာရေ၊ အဒ္ဓသကေ သိဟသင်္ကာသေ။

၁၀၉၄။ မာ စ ပုတ္တေ မာ စ ပတိံ၊ အဒ္ဓန္တိ ခဏ္ဍဟာလ တဝ မာတာ။
ယော ဃာတေသိ ကုမာရေ၊ အပေက္ခိတေ သဗ္ဗလောကဿ။

၁၀၉၅။ မာ စ ပုတ္တေ မာ စ ပတိံ၊ အဒ္ဓန္တိ ခဏ္ဍဟာလ တဝ ဇာယာ။
ယော ဃာတေသိ ကုမာရေ၊ အဒ္ဓသကေ သိဟသင်္ကာသေ။

၁၀၉၆။ မာ စ ပုတ္တေ မာ စ ပတိံ၊ အဒ္ဓန္တိ ခဏ္ဍဟာလ တဝ ဇာယာ။
ယော ဃာတေသိ ကုမာရေ၊ အပေက္ခိတေ သဗ္ဗလောကဿာ”တိ။

တတ္ထ ဣမံ မယန္တိ မယံ ဣမံ ဟဒယသောကံ ဒုက္ခံ။ ပဋိမုဉ္ဇတူတိ ပဝိသတု
ပါပုဏာတု။ ယော ဃာတေသိတိ ယော တံ ဃာတေသိ။ အပေက္ခိတေတိ
သဗ္ဗလောကေန ဩလောကိတေ ဒိဿမာနေ မာရေသိတိ၊ အတ္ထော။

၁-ပဋိမုဉ္ဇတူတိ ပဋိယာတု (သိ)၊ ပဋိမုဉ္ဇတူတိ ပဋိယာတု (ဣ) ၂-မာနိတေတိ (က)

ဗောဓိသတ္တော ယညာဝါဠေပိ ပိတရံ ယာစန္ဒော အာဟ—

၁၀၉၇။ “မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထိ အဿေ စ ပါလေမ။

၁၀၉၈။ မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထိဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။

၁၀၉၉။ မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ အဿဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။

၁၁၀၀။ မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
ယဿ ဟောန္တိ တဝ ကာမာ၊ အပိ ရဠာ ပဗ္ဗာဇိတာ။
ဘိက္ခာစရိယံ စရိဿာမ။

၁၁၀၁။ ဒိဗ္ဗံ ဒေဝ ဥပယာစန္တိ၊ ပုတ္တတ္ထိကာပိ ဒလိဒ္ဓါ။
ပဋိဘာနာနိပိ ဟိတွာ၊ ပုတ္တေ န လဘန္တိ ဧကစ္စာ။

၁၁၀၂။ အာသီသိကာနိ ကရောန္တိ၊ ပုတ္တာ နော ဇာယန္တ၊ တတော ပပုတ္တာ။
အထ နော အကာရဏသွာ၊ ယညတ္ထာယ ဒေဝ ဃာတေသိ။

၁၁၀၃။ ဥပယာစိတကေန ပုတ္တံ လဘန္တိ၊ မာ တာတ နော အဃာတေသိ။
မာ ကိစ္ဆာလဒ္ဓကေဟိ ပုတ္တေဟိ၊ ယဇိတ္ထော ဣမံ ယညံ။

၁၁၀၄။ ဥပယာစိတကေန ပုတ္တံ လဘန္တိ၊ မာ တာတ နော အဃာတေသိ။
မာ ကပဏလဒ္ဓကေဟိ ပုတ္တေဟိ၊ အမ္မာယ နော ဝိပွဝါသေဟိ”တိ။

တတ္ထ ဒိဗ္ဗန္တိ ဒေဝ အပုတ္တိကာ ဒလိဒ္ဓါပိ နာရိယော ပုတ္တတ္ထိကာ ဟုတွာ
ဗဟံ ပဏ္ဍာကာရံ ကရိတွာ ပုတ္တံ ဝါ ဝိဘရံ ဝါ လဘာမာတိ ဒိဗ္ဗံ ဥပယာစန္တိ။
ပဋိဘာနာနိပိ ဟိတွာတိ ဒေါဟဠာနိ ဆဇ္ဇေတွာပိ၊ အလဘိတွာပိတိ အတ္ထော။
ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—မဟာရာဇ နာရိနံ ဟိ ဥပ္ပန္နံ ဒေါဟဠံ အလဘိတွာ
ဂဗ္ဘော သုဿိတွာ နဿတိ။ တတ္ထ ဧကစ္စာ ယာစန္ဒာပိ ပုတ္တေ အလဘမာနာ၊
ကာစိ လဒ္ဓမ္ပိ ဒေါဟဠံ ပဟာယ အပရိဘုဉ္ဇိတွာ န လဘန္တိ၊ ကာစိ ဒေါဟဠံ
အလဘမာနာ န လဘန္တိ။ မယံ ပန မာတာ ဥပ္ပန္နံ ဒေါဟဠံ လဘိတွာ
ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဥပ္ပန္နံ ဂဟံ အနာသေတွာ ပုတ္တေ ပဋိလဘိ။ ဧဝံ ပဋိလဒ္ဓေ မာ
နော အဝဓိတိ ယာစတိ။

အာသိသိကာနိတိ^၁ မဟာရာဇ ဣမေ သတ္တာ အာသိသံ^၂ ကရောန္တိ။ ကိန္တိ^၃ ပုတ္တာ နော ဇာယန္တုတိ။ တတော ပပုတ္တာတိ ပုတ္တာနမ္ပိ နော ပုတ္တာ ဇာယန္တုတိ။ အထ နော အကာရဏသ္မာတ် အထ တံ အမေ အကာရဏေန ယညတ္တာယ ဃာတေသိ။ ဥပယာစိတကေနာတိ ဒေဝတာနံ အာယာစနေန။ ကပဏလဒ္ဓကေဟိတိ ကပဏာ ဝိယ ဟုတွာ လဒ္ဓကေဟိ။ ပုတ္တေဟိတိ အမေဟိ သဒ္ဓိ^၄ အမှာကံ အမှာယ မာ ဝိပုဝါသေဟိ၊ မာ နော မာတရာ သဒ္ဓိ^၅ ဝိပုဝါသံ ကရိတိ ဝဒတိ။

သော ဧဝံ ဝဒန္တောပိ ဝိတု သန္တိကာ ကိဉ္စိ ကထံ အလဘိတွာ မာတု ပါဒမူလေ နိပတိတွာ ပရိဒေဝမာနော အာဟ—

- ၁၁၀၅။ “ဗဟုဒုက္ခာ ပေါသိယ စန္ဒ၊ အမ္မ တုဝံ ဇီယသေ ပုတ္တံ။
ဂစ္ဆာမိ ခေါ တေ ပါဒေ၊ လဘတံ တာတော ပရလောကံ။
- ၁၁၀၆။ ဟန္တ စ မံ ဥပဂူဟာ၊ ပါဒေ တေ အမ္မ ဝန္တိတုံ ဒေဟိ။
ဂစ္ဆာမိ ဒါနိ ပဝါသံ၊ ယညတ္တာယ ဧကရာဇေယ။
- ၁၁၀၇။ ဟန္တ စ မံ ဥပဂူဟာ၊ ပါဒေ တေ အမ္မ ဝန္တိတုံ ဒေဟိ။
ဂစ္ဆာမိ ဒါနိ ပဝါသံ၊ မာတု ကတွာ ဟဒယသောကံ။
- ၁၁၀၈။ ဟန္တ စ မံ ဥပဂူဟာ၊ ပါဒေ တေ အမ္မ ဝန္တိတုံ ဒေဟိ။
ဂစ္ဆာမိ ဒါနိ ပဝါသံ၊ ဇနဿ ကတွာ ဟဒယသောက”န္တိ။

တတ္ထ ဗဟုဒုက္ခာ ပေါသိယာဘိ ဗဟူဘိ ဒုက္ခေဟိ ပေါသိယာ^၆။ စန္ဒန္တိ မံ စန္ဒကုမာရံ ဧဝံ ပေါသေတွာ ဣဒါနိ အမ္မ တံ ဇီယသေ ပုတ္တံ။ လဘတံ တာတော ပရလောကန္တိ ဝိဘာ မေ ဘောဂသမ္ပန္နံ ပရလောကံ လဘတု။ ဥပဂူဟာတိ အာလိဂံ ပရိဿဇေ^၇။ ပဝါသန္တိ ပုန အနာဂမနာယ^၈ အစ္စန္တိ ဝိပုဝါသံ ဂစ္ဆာမိ။

အထဿ မာတာ ပရိဒေဝန္တိ စတသော ဂါထာ အဘာသိ—

- ၁၁၀၉။ “ဟန္တ စ ပဒုမပတ္တာနံ၊ မောဋ္ဌိ^၉ ဗန္ဓဿု ဂေါတမိပုတ္တံ။
စမ္ပကဒလမိဿာယော၊ သော တေ ပေါရာဏိကာ ပကတိ။

၁-အသာသကာနိတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂-အာသံ (သီ၊ ဣ)၊ အာသာ (သျှ)
၃-ဥပဂူဟု (သျှ၊ က)	၄-ပေါသိတာ (သီ)၊ ပေါသိယာ (သျှ၊ ဣ)
၅-ဥပဂူဟုတိ အာလိဂိတွာ ပရိသဇိတွာ (သျှ၊ က)	၆-အနာဂမနာယ (သီ၊ ဣ)

၁၁၁၀။ ဟန္တ စ ဝိလေပနံ တေ၊ ပစ္ဆိမကံ စန္ဒနံ ဝိလိမ္ပဿ။
ယေဟိ စ သုဝိလိတ္တော၊ သောဘသိ ရာဇပရိသာယံ။

၁၁၁၁။ ဟန္တ စ မုဒုကာနိ ဝတ္ထာနိ၊ ပစ္ဆိမကံ ကာသိကံ နိဝါသေဟိ။
ယေဟိ စ သုနိဝတ္တော၊ သောဘသိ ရာဇပရိသာယံ။

၁၁၁၂။ မုတ္တာမဏိကနကဝိဘူသိဟာနိ၊ ဂဏှဿု ဟတ္ထာဘရဏာနိ။
ယေဟိ စ ဟတ္ထာဘရဏေဟိ၊ သောဘသိ ရာဇပရိသာယံ”န္တိ။

တတ္ထ ပဒုမပတ္တာနန္တိ ပဒုမပတ္တဝေဌနံ နာမေကံ ပသာဓနံ၊ တံ သန္ဓာ-
ယေဝမာဟ။ တဝ ဝိပွကိဏ္ဍံ မောဋ္ဌိံ ဥက္ခိပိတွာ ပဒုမပတ္တဝေဌနေန ယော-
ဇေတွာ ဗန္ဓာတိ အတ္ထော။ ဂေါတမိပုတ္တာတိ စန္ဒကုမာရံ အာလပတိ။ စမ္ပက-
ဒလမိဿာယောတိ အပ္ပန္နရိမေဟိ စမ္ပကဒလေဟိ မိဿိတာ ဝဏ္ဏဂန္ဓ-
သမ္ပန္ဓာ နာနာပုပ္ဖမာလာ ပိလန္ဓဿ။ သော တေတိ သော တဝ ပေါရာဏိကာ
ပကတိ၊ တမေဝ ဂဏှဿု ပုတ္တာတိ ပရိဒေဝတိ။ ယေဟိ စာတိ ယေဟိ
လောဟိတစန္ဒနဝိလေပနေဟိ ဝိလိတ္တော ရာဇပရိသာယ သောဘသိ၊ တာနိ
ဝိလိမ္ပဿတိ အတ္ထော။ ကာသိကန္တိ သတသဟဿဂ္ဂနကံ ကာသိကဝတ္ထံ။
ဂဏှဿုတိ ပိလန္ဓဿ။

ဣဒါနိဿ စန္ဒာ နာမ အဂ္ဂမဟေသိ တဿ ပါဒမူလေ နိပတိတွာ ပရိဒေဝ-
မာနာ အာဟ—

၁၁၁၃။ “န ဟိ နူနာ’ယံ ရဋ္ဌပါလော၊ ဘူမိပတိ ဇနပဒဿ ဒါယာဒေါ။
လောကိဿရော မဟန္တော၊ ပုတ္တေ သ္မေဟံ ဇနယတိ”တိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၁၁၁၄။ “မယုမ္ပိ ပိယာ ပုတ္တာ၊ အတ္တာ စ ပိယော တုမေ စ ဘရိယာယော။
သဂ္ဂဉ္စ ပတ္တယာနော၊ တေနာ’ဟံ ဃာတယိဿာမိ”တိ။

တဿတ္ထော—ကိံ ကာရဏာ ပုတ္တသိနေဟံ န ဇနေမိ။ န ကေဝလံ
ဂေါတမိယာ ဧဝ၊ အထ ခေါ မယုမ္ပိ ပိယာ ပုတ္တာ၊ တထာ အတ္တာ စ တုမေ စ
သုဏှာယော ဘရိယာယော စ ပိယာယေဝ။ ဧဝံ သန္တေပိ သဂ္ဂဉ္စ ပတ္တယာနော
အဟံ သဂ္ဂံ ပတ္တေန္တော၊ တေန ကာရဏေန ဧတေ ဃာတယိဿာမိ၊ မာ
စိန္တယိတ္ထ၊ သဗ္ဗေပေတေ မယာ သဒ္ဓိံ ဒေဝလောကံ ဧကတော ဂမိဿန္တိတိ။

၁-ပတ္တယာမိ (သိ၊ ဣ)၊ ပတ္တေမိ (သျှာ)

စန္ဒာ အာဟ—

၁၁၁၅။ “မံ ပဌမံ ဃာတေဟိ၊ မာ မေ ဟဒယံ ဒုက္ခံ ဖာလေသိ။
အလင်္ကတော သုန္ဒရကော၊ ပုတ္တော ဒေဝ တဝ သုခုမာလော။

၁၁၁၆။ ဟန္တ’ယျ မံ ဟနဿု၊ ပရလောကေ စန္ဒကေန ဟေဿာမိ။
ပုညံ ကရဿု ဝိပုလံ၊ ဝိစရာမ ဥဘောပိ ပရလောကေ”တိ။

တတ္ထ ပဌမန္တိ ဒေဝ မမ သာမိကတော ပဌမတရံ မံ ဃာတေဟိ။ ဒုက္ခန္တိ စန္ဒဿ မရဏဒုက္ခံ မမ ဟဒယံ မာ ဖာလေသိ။ အလင်္ကတောတိ အယံ မမ ဧကောဝ အလံ ပရိယတ္တောတိ ဧဝံ အလင်္ကတော^၁။ ဧဝရူပံ နာမ ပုတ္တံ မာ ဃာတယိ မဟာရာဇာတိ ဒီပေတိ။ ဟန္တ’ယျာတိ ဟန္တ အယျ၊ ရာဇာနံ အာလပန္တိ ဧဝမာဟ။ ပရလောကေ စန္ဒကေနာတိ စန္ဒေန သဒ္ဓိံ^၂ ပရလောကေ ဘဝိဿာမိ။ ဝိစရာမ ဥဘောပိ ပရလောကေတိ တယာ ဧကတော ဃာတိတာ ဥဘောပိ ပရလောကေ သုခံ အနုဘဝန္တာ ဝိစရာမ၊ မာ နော သဂ္ဂန္တရာ-ယမကာသိတိ။

ရာဇာ အာဟ---

၁၁၁၇။ “မာ တံ စန္ဒေ ရုစ္စိ မရဏံ၊ ဗဟုကာ တဝ ဒေဝရာ ဝိဿာလက္ခိ။
တေ တံ ရမယိဿန္တိ၊ ယိဋ္ဌသ္မိံ ဂေါတမိပုတ္တေ”တိ။

တတ္ထ မာ တံ စန္ဒေ ရုစ္စိတိ မာ တံ အတ္တနော မရဏံ ရောစေသိ။ “မာ ရုဇ္ဈိ”တိပိ ပါဌော၊ မာ ရောဒီတိ အတ္တော။ ဒေဝရာတိ ပတိဘာတုကာ။

တတော ပရံ သတ္တာ—

၁၁၁၈။ “ဧဝံ ဝုတ္တေ စန္ဒာ အတ္တာနံ၊ ဟန္တိ ဟတ္ထတလကေဟိ”တိ—
ဥပခုဂါထမာဟ။

တတော ပရံ တဿာယေဝ ဝိလာပေါ ဟောတိ—

“အလမေတ္ထ ဇိဝိတေန၊ ဝိဿာမိ ဝိသံ မရိဿာမိ။

၁၁၁၉။ န ဟိ နူနိ’မဿ ရညော၊ မိတ္တာ’မစ္စာ စ ဝိဇ္ဇေရေ သုဟဒါ။
ယေ န ဝဒန္တိ ရာဇာနံ၊ ‘မာ ဃာတယိ ဩရသေ ပုတ္တေ’။

၁-အနလင်္ကတောတိ အယံ မမ ဧကောဝ အလင်္ကတေဟိ န ပရိယတ္တောတိ ဧဝံ န အလင်္ကတော အနလင်္ကတော (က)

၁၁၂၀။ န ဟိ နူနိ'မဿ ရညော၊ ဉ္ဇတိ မိတ္တာ စ ဝိဇ္ဇရေ သုဟဒါ။
ယေ န ဝဒန္တိ ရာဇာနံ၊ 'မာ သာတယိ အတြဇေ ပုတ္တေ'။

၁၁၂၁။ ဣမေ တေပိ မယံ ပုတ္တာ၊ ဂုဏိနော ကာယုရဓာရိနော ရာဇ။
တေဟိပိ ယဇယု ယညံ၊ အထ မုဇ္ဇတု ဂေါတမိပုတ္တေ။

၁၁၂၂။ ဗိလသတံ မံ ကတွာန၊ ယဇယု သတ္တဓာ မဟာရာဇ။
မာ ဇေဋ္ဌပုတ္တ'မဝမိ၊ အဒုသကံ သီဟသင်္ကာသံ။

၁၁၂၃။ ဗိလသတံ မံ ကတွာန၊ ယဇယု သတ္တဓာ မဟာရာဇ။
မာ ဇေဋ္ဌပုတ္တ'မဝမိ၊ အပေက္ခိတံ သဗ္ဗလောကဿာ"တိ။

တတ္ထ ဇေန္တိ ဧဝံ အန္ဓဗာလေန ဧကရာဇေန ပုတ္တေ။ ဟန္တိတိ "ကိ" နာမေတံ ကထေသိ"တိ ဝတွာ ဟတ္ထတလေဟိ အတ္တာနံ ဟန္တိ။ ပိဿာဒိတိံ ပိဝိဿာမိ။ ဣမေ တေပိတိ ဝသုလကုမာရံ အာဒိံ ကတွာ သေသဒါရကေ ဟတ္ထ ဂဟေတွာ ရညော ပါဒမူလေ ဌိတာ ဧဝမာဟ။ ဂုဏိနောတိ မာလာဂုဏအာဘရဏေဟိ သမန္ဓာဂတာ။ ကာယုရဓာရိနောတိ ကာယုရ- ပသာဓနဓရာ။ ဗိလသတန္တိ မဟာရာဇ မံ သာတေတွာ ကောဋ္ဌာသသတံ ကတွာ သတ္တဓာ သတ္တသု ဌာနေသု ယညံ ယဇယု။

ဣတိ သာ ရညော သန္တိကေ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ ပရိဒေဝိတွာ အဿာသံ အလဘမာနာ ဗောဓိသတ္တဿေဝ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ပရိဒေဝမာနာ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ သော အာဟ "စန္ဒေ မယာ ဇိဝမာနေန တုယံ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ သုဘဏိတေ သုကထိတေ ဥစ္စာဝစာနိ မဏိမုတ္တာဒိနိ ဗဟူနိ အာဘရဏာနိ ဒိန္ဓာနိ၊ အဇ္ဇ ပန တေ ဣဒံ ပစ္စိမဒါနံ၊ သရိရာရုဋ္ဌံ အာဘရဏံ ဒမ္ပိ၊ ဂဏှာဟိ န"န္တိ။ ဣမမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၁၂၄။ "ဗဟုကာ တဝ ဒိန္ဓာဘရဏာ၊ ဥစ္စာဝစာ သုဘဏိတမ္ပိ။
မုတ္တာမဏိဝေဋ္ဌုရိယာ၊ ဧတံ တေ ပစ္စိမကံ ဒါန"န္တိ။

စန္ဒာဒေဝိပိ တံ သုတွာ တတော ပရာဟိ နဝဟိ ဂါထာဟိ ဝိလပိ—

၁၁၂၅။ "ယေသံ ပုဗ္ဗေ ခန္ဓေသု၊ ဖုလ္လာ မာလာဂုဏာ ဝိဝတ္ထိံသု။
တေသ'ဇ္ဇပိ သုနိသိတော၊ နေတ္ထိံသော ဝိဝတ္ထိဿတိ ခန္ဓေသု။

၁၁၂၆။ ယေသံ ပုဗ္ဗေ ခန္ဓေသု၊ စိတ္တာ မာလာဂုဏာ ဝိဝတ္တိံသု။
တေသ'ဇ္ဇပိ သုနိဿိတော၊ နေတ္ထိံသော ဝိဝတ္တိဿတိ ခန္ဓေသု။

၁၁၂၇။ အစိရံ ဝတ နေတ္ထိံသော၊ ဝိဝတ္တိဿတိ ရာဇပုတ္တာနံ ခန္ဓေသု။
အထ မမ ဟဒယံ န ဖလတိ၊ တာဝ ဒဠုဗန္ဓု မေ အာသိ။

၁၁၂၈။ ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျာထ စန္ဒသုရိယာ၊ ယညတ္တာယ ဧကရာဇဿ။

၁၁၂၉။ ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျာထ စန္ဒသုရိယာ၊ မာတု ကတွာ ဟဒယသောကံ။

၁၁၃၀။ ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျာထ စန္ဒသုရိယာ၊ ဇနဿ ကတွာ ဟဒယသောကံ။

၁၁၃၁။ မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ၊
ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျာထ စန္ဒသုရိယာ၊ ယညတ္တာယ ဧကရာဇဿ။

၁၁၃၂။ မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ၊
ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျာထ စန္ဒသုရိယာ၊ မာတု ကတွာ ဟဒယသောကံ။

၁၁၃၃။ မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ၊
ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျာထ စန္ဒသုရိယာ၊ ဇနဿ ကတွာ ဟဒယသောက"န္တိ။

တတ္ထ မာလာဂုဏာတိ ပုပ္ဖဒါမာနိ။ တေသ'ဇ္ဇာတိ တေသံ အဇ္ဇ။
နေတ္ထိံသောတိ အသိ။ ဝိဝတ္တိဿတိတိ ပတိဿတိ။ အစိရံ ဝတတိ အစိရေန
ဝတ။ န ဖလတိတိ န ဘိဇ္ဇတိ။ တာဝ ဒဠုဗန္ဓု မေ အာသိတိ အတိဝိယ
ထိရဗန္ဓနံ မေ ဟဒယံ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။ နိယျာထာတိ ဂစ္ဆထ။

ဧဝံ တဿာ ပရိဒေဝန္တိယာဝ ယညာဝါဇ္ဇေ သဗ္ဗကမ္ပံ နိဋ္ဌာသိ။ ရာဇပုတ္တံ
နေတွာ ဂိဝံ ဩနာမေတွာ နိဿိဒါပေသုံ။ ခဏ္ဍဟာလော သုဝဏ္ဏပါတိံ
ဥပနာမေတွာ ခဂ္ဂံ အာဒါယ “တဿ ဂိဝံ ဆိန္ဒိဿာမိ”တိ အဋ္ဌာသိ။ တံ
ဒိဿာ စန္ဒာဒေဝိ “အညံ မေ ပဋိသရဏံ နတ္ထိ၊ အတ္တနော သစ္စဗလေန

သာမိကဿ သောတ္ထိံ ကရိဿာမီ”တိ အဗ္ဗလိံ ပဂ္ဂယ ပရိသာယ အန္တရေ
ဝိစရန္တိ သစ္စကိရိယံ အကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၁၃၄။ “သဗ္ဗသ္မိံ ဥပက္ခဋ္ဌသ္မိံ၊ နိသီဒိတေ စန္ဒသ္မိံ ယညတ္တာယ။
ပဗ္ဗာလရာဇဓိတာ ပဗ္ဗလိကာ၊ သဗ္ဗပရိသာယ သမနုပရိယာယိ။

၁၁၃၅။ ယေနံ သစ္စေန ခဏ္ဍဟာလော၊ ပါပကမ္မံ ကရောတိ ဒုဗ္ဗေဓော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သမင်္ဂီနိ သာမိကေန ဟောမိ။

၁၁၃၆။ ယေ ဣဓ’တ္ထိ အမနုဿာ၊ ယာနိ စ ယက္ခဘူတဘဗျာနိ။
ကရောန္တ၊ မေ ဝေယျာဝဋ်ကံ၊ သမင်္ဂီနိ သာမိကေန ဟောမိ။

၁၁၃၇။ ယာ ဒေဝတာ ဣဓာဂတာ၊ ယာနိ စ ယက္ခဘူတဘဗျာနိ။
သရဏေသိနိံ အနာထံ တာယထ မံ၊
ယာစာမဟံ ပတိ မာ’ဟံ အဇေယျ”န္တိ။

တတ္ထ ဥပက္ခဋ္ဌသ္မိန္တိ သဗ္ဗသ္မိံ ယညသမ္ဘာရေ သဇ္ဇိတေ ပဋိယတ္ထေ။
သမင်္ဂီနိတိ သမ္ပယုတ္တာ ဧကသံဝါသာ။ ယေ ဣဓ’တ္ထိတိ ယေ ဣဓ အတ္ထိ။
ယက္ခဘူတဘဗျာနိတိ ဒေဝသင်္ခါတာ ယက္ခာ စ ဝဓိတွာ ဌိတသတ္တသင်္ခါတာ
ဘူတာ စ ဣဒါနိ ဝဓုနကသတ္တသင်္ခါတာနိ ဘဗျာနိ စ။ ဝေယျာဝဋ်ကန္တိ မယံ
ဝေယျာဝဋ် ကရောန္တ။ တာယထ မန္တိ ရက္ခထ မံ။ ယာစာမဟန္တိ အဟံ ဝေါ
ယာစာမိ။ ပတိ မာ’ဟန္တိ ပတိံ အဟံ မာ အဇေယျံ”။

အထ သက္ကော ဒေဝရာဇာ တဿာ ပရိဒေဝသဒ္ဓံ သုတွာ တံ ပဝတ္ထိံ
ဥတွာ ဇလိတံ အယကုဋ် အာဒါယ ဂန္ဓာ ရာဇာနံ တာသေတွာ သဗ္ဗေ
ဝိဿဇ္ဇာပေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၁၃၈။ “တံ သုတွာ အမနုဿော၊ အယောကုဋ် ပရိဗ္ဗမေတွာန။
ဘယ’မဿ ဇနယန္တော၊ ရာဇာနံ ဣဒ’မဝေါစ။

၁၁၃၉။ ဗုဇ္ဈသု ခေါ ရာဇကလိ၊ မာ တာ’ဟံ မတ္တကံ နိတာဠေသိ။
မာ ဇေဠပုတ္တ’မဝမိ၊ အဒ္ဓသကံ သိဟသကံာသံ။

၁၁၄၀။ ကော တေ ဒိဋ္ဌော ရာဇကလိ၊
 ပုတ္တဘရိယာယော ဟညမာနာယော။
 သေဋ္ဌိ စ ဂဟပတယော၊
 အဒ္ဓသကာ သဂ္ဂကာမာ ဟိ။

၁၁၄၁။ တံ သုတွာ ခဏ္ဍဟာလော၊ ရာဇာ စ အပ္ပုတ'မိဒံ ဒိသ္မာန။
 သဗ္ဗေသံ ဗန္ဓနာနိ မောစေသုံ၊ ယထာ တံ အနုပဿာတံ။

၁၁၄၂။ သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
 သဗ္ဗေ ဧကေကလေဒ္ဓုက'မဒံသု၊ ဒေဝ ဝဇော ခဏ္ဍဟာလဿာ"တိ။

တတ္ထ အမနုဿောတိ သက္ကော ဒေဝရာဇာ။ ဗုဒ္ဓဿူတိ ဇာနဿု သလ္လက္ခေဟိ။ ရာဇကလိတိ ရာဇကာဋကဏ္ဍိ ရာဇလာမက။ မာ တာ'ဟန္တိ ပါပရာဇ ဗုဒ္ဓိံ၊ မာတေ အဟံ မတ္ထကံ နိတာဋ္ဌေသိံ။ ကော တေ ဒိဋ္ဌောတိ ကုဟိံ တယာ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော။ သဂ္ဂကာမာ ဟိတိ ဧတ္ထ ဟိတိ နိပါတမတ္တံ၊ သဂ္ဂ- ကာမာ သဂ္ဂံ ပတ္ထယမာနာတိ အတ္ထော။ တံ သုတွာတိ ဘိက္ခဝေ တံ သက္ကဿ ဝစနံ ခဏ္ဍဟာလော သုတွာ။ အပ္ပုတ'မိဒန္တိ ရာဇာ စ ဣဒံ သက္ကဿ ဒဿနံ ပုဗ္ဗေ အဘူတံ ဒိသ္မာ။ ယထာ တန္တိ ယထာ အနုပဿာတံ ပါဏံ မောစေန္တိ၊ ဝေမေဝ မောစေသုံ။ ဧကေကလေဒ္ဓုက'မဒံသုတိ ဘိက္ခဝေ ယတ္ထကာ တသ္မိံ ယညာဝါဋ္ဌေ သမာဂတာ၊ သဗ္ဗေဧကကောလာဟလံ ကတွာ ခဏ္ဍဟာလဿ ဧကေကလေဒ္ဓုပဟာရံ အဒံသု။ ဒေဝ ဝဇောတိ ဒေဝောဝ ခဏ္ဍဟာလဿ ဝဇော အဟောသိ၊ တတ္ထေဝ နံ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေသုန္တိ အတ္ထော။

တံ ပန မာရေတွာ မဟာဇနော ရာဇာနံ မာရေတုံ အာရဘိ။ ဗောဓိ- သတ္ထော ပိတရံ ပရိဿဇိတွာ မာရေတုံ န အဒါသိ။ မဟာဇနော “ဇီဝိတံ ဧတဿ ပါပရညော ဒေမ၊ ဆတ္တံ ပနဿ နဂရေ စ ဝါသံ န ဒဿာမ၊ စဏ္ဍာလံ ကတွာ ဗဟိနဂရေ ဝသာပေဿာမာ”တိ ဝတွာ ရာဇဝေသံ ဟာရေတွာ ကာသာဝံ နိဝါသာပေတွာ ဟလိဒ္ဓိပိလောတိကာယ သီသံ ဝေဋ္ဌေတွာ စဏ္ဍာလံ ကတွာ စဏ္ဍာလဝသနဋ္ဌာနံ တံ ပဟိဏိ။ ယေ ပနေတံ ပသုသာတယညံ ယဇိံသု စေဝ ယဇာပေသုံ စ အနုမောဒိံသု စ၊ သဗ္ဗေ နိရယပရာယဏာဝ အဟောသုံ။ တမတ္တံ ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၁၁၄၃။ “သဗ္ဗေ ပဝိဋ္ဌာ နိရယံ၊ ယထာ တံ ပါပကံ ကရိတွာန။
န ဟိ ပါပကမ္ပံ ကတွာ၊ လဟ္တာ သုဂတိံ ဣတော ဂန္ထိ”န္တိ။

သောပိ ခေါ် မဟာဇနော ဒွေ ကာဠကဏ္ဍိယော ဟာရေတွာ တတ္ထေဝ
အဘိသေကသမ္ဘာရေ အာဟရိတွာ စန္ဒကုမာရံ အဘိသိန္ဓိ။ တမတ္ထံ ပကာ-
သေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၁၄၄။ “သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စန္ဒံ အဘိသိန္ဓိံ သု၊ သမာဂတာ ရာဇပရိသာ စ။

၁၁၄၅။ သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စန္ဒံ အဘိသိန္ဓိံ သု၊ သမာဂတာ ရာဇကညာယော စ။

၁၁၄၆။ သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စန္ဒံ အဘိသိန္ဓိံ သု၊ သမာဂတာ ဒေဝပရိသာ စ။

၁၁၄၇။ သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စန္ဒံ အဘိသိန္ဓိံ သု၊ သမာဂတာ ဒေဝကညာယော စ။

၁၁၄၈။ သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စေလုက္ခေပမကရုံ၊ သမာဂတာ ရာဇပရိသာ စ။

၁၁၄၉။ သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စေလုက္ခေပမကရုံ၊ သမာဂတာ ရာဇကညာယော စ။

၁၁၅၀။ သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စေလုက္ခေပမကရုံ၊ သမာဂတာ ဒေဝပရိသာ စ။

၁၁၅၁။ သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စေလုက္ခေပမကရုံ၊ သမာဂတာ ဒေဝကညာယော စ။

၁၁၅၂။ သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ဗဟူ အာနန္ဒိတာ အဟုံ။
နန္ဒိံ ပဝေသိ နဂရံ၊ ဗန္ဓနာ မောက္ခော အသောသိတ္တာ”တိ။

တတ္ထ ရာဇပရိသာ စာတိ ရာဇပရိသာပိ တီဟိ သင်္ခေဟိ အဘိသိန္ဓိံ သု။
ရာဇကညာယော စာတိ ခတ္တိယဓိတရောပိ နံ အဘိသိန္ဓိံ သု။ ဒေဝပရိသာ စာတိ

သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဝိဇယုတ္တရသင်္ခံ ဂဟေတွာ ဒေဝပရိသာယ သဒ္ဓိံ အဘိသိဋ္ဌိ။ ဒေဝကညာယော စာတိ သုဇာပိ ဒေဝဓိတရာဟိ သဒ္ဓိံ အဘိသိဋ္ဌိ။ စေလုက္ခေပ'မကရုန္တိ နာနာဝဏ္ဏေဟိ ဝတ္ထေဟိ ဓဇေ ဥဿာပေတွာ ဥတ္တရိသာဂ္ဂကာနိ အာကာသေ ခိပန္တာ ဝိ စေလုက္ခေပံ ကရိံသု။ ရာဇပရိသာ စ ဣတရေ တယော ကောဋ္ဌာသာ စာတိ အဘိသေကကာရကာ စတ္တာရောပိ ကောဋ္ဌာသာ ကရိံသုယေဝ။ အာနန္ဒိတာ အဟုန္တိ အာမောဒိတာ အဟေသံ။ နန္ဒိ ပဝေသိ နဂရန္တိ စန္ဒကုမာရဿ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ နဂရံ ပဝိဋ္ဌကာလေ နဂရေ အာနန္ဒဘေရိ စရိ ၂။ ကိံ ဝတွာတိ? ယထာ အမှာကံ စန္ဒကုမာရော ဗန္ဓနာ မုတ္တော၊ ဧဝမေဝ သဗ္ဗေ ဗန္ဓနာ မုစ္ဆန္တိတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဗန္ဓနာ မောက္ခော အသောသိတ္တာ”တိ။

ဗောဓိသက္ကော ပိတု ဝတ္တံ ပဋ္ဌပေသိ။ အန္တောနဂရံ ပန ပဝိသိတံ န လဘတိ။ ပရိဗ္ဗယဿ ဒီဏကာလေ ဗောဓိသက္ကော ဥယျာနကိဋ္ဌာဒီနံ အတ္တာယ ဂစ္ဆန္တော တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ပတိဓိ”တိ? န ဝန္ဒတိ၊ အဇ္ဇလိံ ပန ကတွာ “စိရံ ဇီဝ သာမိ”တိ ဝဒတိ။ “ကေနတ္ထော”တိ ဝုတ္တေ အာရောစေသိ။ အထဿ ပရိဗ္ဗယံ ဒါပေသိ။ သော ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ အာယုပရိယောသာနေ ဒေဝလောကံ ပူရယံမာနော အဂမာသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဒေဝဒက္ကော မံ ဧကံ နိဿာယ ဗဟူ မာရေတုံ ဝါယာမမကာသိ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ။ တဒါ ခဏ္ဍဟာလော ဒေဝဒက္ကော အဟောသိ၊ ဂေါတမီဒေဝီ မဟာမာယာ၊ စန္ဒာဒေဝီ ရာဟုလမာတာ၊ ဝသုလော ရာဟုလော၊ သေလာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊ သူရော ဝါမဂေါတ္ထော ကဿပေါ၊ ဘဒ္ဒသေနော မောဂ္ဂလ္လာနော၊ သူရိယကုမာရော သာရိပုတ္တော၊ စန္ဒရာဇော ပန အဟမေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟောသိန္တိ။

စန္ဒကုမာရဇာတကဝဏ္ဏနာ၌ သတ္တမာ။

၁-ဘမေန္တာ (သီ၊ ဣ)	၂-အာနန္ဒိကာ ဘေရိံ အာစရိံသု (က)
၃-ပိတာမှိတိ (သီ)၊ ပိတရောမှိတိ (က)	၄-ခဏ္ဍဟာလဇာတကဝဏ္ဏနာ (သီ၊ ဣ၊ က)

၈-မဟာနာရဒကဿပဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၅)

အဟု ရာဇာ ဝိဒေဟာနန္တိ ဣဒံ သတ္တာ လဠိဝနုယျာနေ ဝိဟရန္တော
ဥရုဝေလကဿပဒမနံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ယဒါ ဟိ သတ္တာ ပဝတ္တိတဝရ-
ဓမ္မစက္ကော ဥရုဝေလကဿပါဒယော ဇဠိလေ ဒမေတွာ မဂဓရာဇဿ
ပဋိဿဝံ မောစေတုံ^၁ ပုရာဏဇဠိလသဟဿပရိဝုတော လဠိဝနုယျာနံ
အဂမာသိ၊ တဒါ ဒွါဒသနဟုတာယ ပရိသာယ သဒ္ဓိံ အာဂန္တော ဒသဗလံ
ဝန္တိတွာ နိသိန္ဓဿ မဂဓရဗျော ပရိသန္တရေ မြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ
ဝိတက္ကော ဥပ္ပဇ္ဇိ “ကိ” န ခေါ ဥရုဝေလကဿပေါ မဟာသမဏော မြဟ္မ-
စရိယံ စရတိ၊ ဥဒါဟု မဟာသမဏော ဥရုဝေလကဿပေ”တိ။ အထ
ခေါ ဘဂဝါ တေသံ ဒွါဒသနဟုတာနံ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္က-
မညာယ “ကဿပဿ မမ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ ဇာနာပေဿာမိ”တိ
ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ကိမေဝ ဒိသ္မာ ဥရုဝေလဝါသိ၊ ပဟာသိ အဂ္ဂိံ ကိသကောဝဒါနော။
ပုစ္ဆာမိ တံ ကဿပ ဧတမတ္ထံ၊ ကထံ ပဟိနံ တဝ အဂ္ဂိဟုတ္တ”န္တိ။

ထေရောပိ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယ် ဝိဒိတွာ—

“ရူပေ စ သဒ္ဓေ စ အထော ရသေ စ၊
ကာမိတ္ထိယော စာဘိဝဒန္တိ ယညာ။
ဧတံ မလန္တိ ဥပဓိသု ဥတွာ၊
တသ္မာ န ယိဋ္ဌေ န ဟုတေ အရဠိ”န္တိ။—

ဣမံ ဂါထံ ဝတွာ အတ္တနော သာဝကဘာဝံ ပကာသနတ္ထံ တထာဂတဿ
ပါဒဝိဋ္ဌေ သီသံ ဌပေတွာ “သတ္တာ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ သာဝကောဟမ-
သ္မိ”တိ ဝတွာ ဧကတာလံ ဒွိတာလံ တိတာလန္တိ ယာဝ သတ္တတာလပ္ပမာဏံ
သတ္တက္ခတ္တံ ဝေဟာသံ အပ္ပဂ္ဂန္တော ဩရုယု တထာဂတံ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ
နိသိဒိ။ တံ ပါဠိဟာရိယံ ဒိသ္မာ မဟာဇနော “အဟော မဟာနဘာဝေါ
ဗုဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ ထာမဂတဒိဋ္ဌိကော နာမ အတ္တာနံ ‘အရဟာ’တိ မညမာနော
ဥရုဝေလကဿပေါဝိ ဒိဋ္ဌိဇာလံ ဘိန္တိတွာ တထာဂတေန ဒမိတော”တိ သတ္တု
ဂုဏကထညေဝ ကထေသိ။ တံ သုတွာ သတ္တာ “အနစ္စရိယံ ဣဒါနိ သဗ္ဗညုတ-
ပ္ပတ္တေန မယာ ဣမဿ ဒမနံ၊ သွာဟံ ပုဗ္ဗေ သရာဂကာလေပိ နာရဒေါ နာမ

မြဟ္မာ ဟုတွာ ဣမဿ ဒိဋ္ဌိဇာလံ ဘိဒ္ဓိတွာ ဣမံ နိဗ္ဗိသေဝနမကာသိ”န္တိ ဝတွာ တာယ ပရိသာယ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဝိဒေဟရဋ္ဌေ မိထိလာယံ အင်္ဂတိ နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ။ တဿ ရုစာ^၁ နာမ ဒိတာ အဟောသိ အဘိရူပါ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ကပ္ပသတသဟဿံ ပတ္တိတပတ္တနာ မဟာပုညာ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိသ္မိ^၂ နိဗ္ဗတ္တာ။ သေသာ ပနဿ သောဋ္ဌသသဟဿာ ဣတ္ထိယော ဝဉ္ဇာ အဟေသုံ။ တဿ သာ ဒိတာ ပိယာ အဟောသိ မနာပါ။ သော တဿာ နာနာပုပ္ဖပူရေ ပဉ္စဝိသတိပုပ္ဖသမုဂ္ဂေ အနုဋ္ဌါနိ သုခုမာနိ ဝတ္ထာနိ စ “ဣမေဟိ အတ္တာနံ အလင်္ကရောတူ”တိ ဒေဝသိကံ ပဟိဏိ။ ခါဒနိယ-ဘောဇနိယဿ ပန ပမာဏံ နတ္ထိ။ အန္တုမာသံ “ဒါနံ ဒေတူ”တိ သဟဿံ သဟဿံ ပေသေသိ။ တဿ ခေါ ပန ဝိဇယော စ သုနာမော စ အလာတော စာတိ တယော အမစ္စာ အဟေသုံ။ သော ကောမုဒိယာ စာတုမာသိနိယာ ဆဏေ ပဝတ္တမာဓန ဒေဝနဂရံ ဝိယ နဂရေ စ အန္တေပူရေ စ အလင်္ကတေ သုနာတော သုဝိလိတ္တော သဗ္ဗာလင်္ကာရပုဋိမဏ္ဍိတော ဘုတ္တသာယမာသော ဝိဝဋ္ဌသီဟပဉ္စရေ မဟာတလေ အမစ္စဂဏပရိဝုတော ဝိသုဒ္ဓိံ ဂဂနတလံ အဘိ-လင်္ခမာနံ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဒိသ္မာ “ရမဏိယာ ဝတ ဘော ဒေါသိနာ ရတ္ထိ၊ ကာယ နု ခေါ အဇ္ဇ ရတိယာ အဘိရမေယျာမာ”တိ အမစ္စေ ပုစ္ဆိ။ တမတ္ထံ ပကာ-သေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၁၅၃။ “အဟု ရာဇာ ဝိဒေဟာနံ၊ အင်္ဂတိ၂ နာမ ခတ္ထိယော။
ပဟူတယောဂ္ဂေါ ဓနိမာ၊ အနန္တဗလပေါရိသော။

၁၁၅၄။ သော စ ပန္နရသိ^၁ ရတ္ထိ^၂၊ ပုရိမယာမေ အနာဂတေ။
စာတုမာသာ ကောမုဒိယာ၊ အမစ္စေ သန္နိပါတယိ။

၁၁၅၅။ ပဏ္ဍိတေ သုတသမ္ပန္နေ၊ မှိတပုဗ္ဗေ^၃ ဝိစက္ခဏေ။
ဝိဇယဉ္စ သုနာမဉ္စ၊ သေနာပတိ^၁ အလာတကံ။

၁၁၅၆။ တ’မနုပုစ္ဆိ ဝေဒေဟော၊ ပစ္စေကံ မြူထ သံ ရုစိ^၁။
စာတုမာသာ ကောမုဒ’ဇ္ဇေ၊ ဇုဏှံ ဗျပဟတံ တမံ။
ကာယ’ဇ္ဇေ ရတိယာ ရတ္ထိ^၂၊ ဝိဟရေမု ဣမံ ဥတု”န္တိ။

၁-ရာဇာ (သီ၊ ဣ)   ၂-အင်္ဂါတိ (သီ)   ၃-မိဟိတပုဗ္ဗေ (သီ၊ ဣ)

တတ္ထ ပဟူတယောဂ္ဂေါတိ ဗဟုကေန ဟတ္ထိယောဂ္ဂါဒိနာ သမန္ဓာဂတော။
အနန္တဗလပေါရိသောတိ အနန္တဗလကာယော။ အနာဂတေတိ ပရိယော-
သာနံ အပ္ပတ္တေ၊ အနတိက္ကန္တေတိ အတ္တော။ စာတုမာသာတိ^၁ စတုန္ဓံ
ဝဿိကမာသာနံ ပစ္ဆိမဒိဝသဘူတာယ ရတ္တိယာ။ ကောမုဒိယာတိ ဖုလ္လ-
ကုမုဒါယ။ မှိတပုဗ္ဗေတိ ပဌမံ သိတံ ကတွာ ပစ္ဆာ ကထနသီလေ။ တ'မနု-
ပုစ္ဆိတိ တံ တေသု အမစ္စေသု ဧကေကံ အမစ္စံ အနုပုစ္ဆိ။ ပစ္စေကံ မြူထ
သံ ရုစိန္တိ သဗ္ဗေပိ တုမေ အတ္တနော အတ္တနော အဇ္ဈာသယာနရူပံ ရုစိ^၂
ပစ္စေကံ မယံ ကထေထ။ ကောမုဒ'ဇ္ဇာတိ ကောမုဒိ အဇ္ဇေ။ ဇုဏ္ဏန္တိ ဇုဏ္ဏာယ
နိဿယဘူတံ စန္ဒမဏ္ဍလံ အပ္ပါဂ္ဂစ္ဆတိ။ ဗျုပဟတံ^၂ တမန္တိ တေန သဗ္ဗံ အန္ဓကာရံ
ဝိဟတံ။ ဥတုန္တိ အဇ္ဇေ ရတ္တိ^၂ ဣမံ ဧပရူပံ ဥတုံ ကာယရတိယာ ဝိဟရေယျာမာတိ။

ဣတိ ရာဇာ အမစ္စေ ပုစ္ဆိ။ တေန တေ ပုစ္ဆိတာ အတ္တနော အတ္တနော
အဇ္ဈာသယာနရူပံ ကထံ ကထယိ^၂သု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

- ၁၁၅၇။ “တတော သေနာပတိ ရညော၊ အလာတော ဧတ'ဒဗြဝိ။
‘ဟဋ္ဌံ ယောဂ္ဂံ ဗလံ သဗ္ဗံ၊ သေနံ သန္ဓာဟယာမသေ။
- ၁၁၅၈။ နိယျာမ ဒေဝ ယုဒ္ဓါယ၊ အနန္တဗလပေါရိသာ။
ယေ တေ ဝသံ န အာယန္တိ၊ ဝသံ ဥပနယာမသေ။
ဧသာ မယံ သကာ ဒိဋ္ဌိ၊ အဇိတံ သြဇိနာမသေ’။
- ၁၁၅၉။ အလာတဿ ဝစော သုတွာ၊ သုနာမော ဧတ'ဒဗြဝိ။
‘သဗ္ဗေ တုယံ မဟာရာဇ၊ အမိတ္တာ ဝသ'မာဂတာ။
- ၁၁၆၀။ နိက္ခိတ္တသတ္တာ ပစ္စတ္တာ၊ နိဝါတ'မနုဝတ္တရေ။
ဥတ္တမော ဥဿဝေါ အဇ္ဇေ၊ န ယုဒ္ဓံ မမ ရုစ္စတိ။
- ၁၁၆၁။ အန္ဓပါနဉ္စ ခဇ္ဇဉ္စ၊ ဒိပုံ အဘိဟရန္တ၊ တေ။
ရမဿု ဒေဝ ကာမေဟိ၊ နစ္စဂိတေ သုဝါဒိတေ’။
- ၁၁၆၂။ သုနာမဿ ဝစော သုတွာ၊ ဝိဇယော ဧတ'ဒဗြဝိ။
‘သဗ္ဗေ ကာမာ မဟာရာဇ၊ နိစ္စံ တဝ မုပဋ္ဌိတာ။

၁-စာတုမသာတိ (သီ၊ ဣ) ၂-ဗျုပဟတံ (သီ၊ ဣ)

၁၁၆၃။ န ဟေတေ ဒုလ္လဘာ ဒေဝ၊ တဝ ကာမေဟိ မောဒိတုံ။
သဒါပိ ကာမာ သုံလဘာ၊ နေတံ စိတ္တမတံ မမ။

၁၁၆၄။ သမဏံ ပြာဟ္မဏံ ဝါပိ၊ ဥပါသေမု ဗဟုဿုတံ။
ယော န’ဇ္ဇ ဝိနယေ ကင်္ခံ၊ အတ္ထဓမ္မဝိဒ္ဓု ဣသေ’။

၁၁၆၅။ ဝိဇယဿ ဝစော သုတွာ၊ ရာဇာ အင်္ဂတိ မမြဝိ။
‘ယထာ ဝိဇယော ဘဏတိ၊ မယုဓမ္မတံဝ ရုစ္စတိ။

၁၁၆၆။ သမဏံ ပြာဟ္မဏံ ဝါပိ၊ ဥပါသေမု ဗဟုဿုတံ။
ယော န’ဇ္ဇ ဝိနယေ ကင်္ခံ၊ အတ္ထဓမ္မဝိဒ္ဓု ဣသေ။

၁၁၆၇။ သဗ္ဗေဝ သန္တာ ကရောထ မတိံ၊ ကံ ဥပါသေမု ပဏ္ဍိတံ။
ယော န’ဇ္ဇ ဝိနယေ ကင်္ခံ၊ အတ္ထဓမ္မဝိဒ္ဓု ဣသေ’။

၁၁၆၈။ ဝေဒေဟဿ ဝစော သုတွာ၊ အလာတော ဧတ’ဒမြဝိ။
‘အတ္တာ’ယံ မိဂဒါယသ္မိံ၊ အစေလော ဝိရသမ္ပတော။

၁၁၆၉။ ဂုဏော ကဿပဂေါတ္တာ’ယံ၊ သုတော စိတြကထိ ဂဏီ။
တံ ဒေဝ ပယိရူပါသေမု၊ သော နော ကင်္ခံ ဝိနေဿတိ’။

၁၁၇၀။ အလာတဿ ဝစော သုတွာ၊ ရာဇာ စောဒေသိ သာရထိံ။
မိဂဒါယံ ဂမိဿာမ၊ ယုတ္တံ ယာနံ ဣဓာ’ နယာ”တိ။

တတ္ထ ဟဋ္ဌန္တိ တုဋ္ဌပဟဋ္ဌံ။ ဩဇိနာမသေတိ ယံ နော အဇိတံ၊ တံ ဇိနာမ။
ဧသော မမ အဇ္ဈာသယောတိ။ ရာဇာ တဿ ကထံ နေဝ ပဋိက္ခောသိ၊
နာဘိနန္တိ။ ဧတ’ဒမြဝိတိ ရာဇာနံ အလာတဿ ဝစနံ အနဘိနန္တန္တံ
အပ္ပဋိက္ခောသန္တံ ဒိသ္မာ “နာယံ ယုဒ္ဓဇ္ဈာသယော၊ အဟမဿ စိတ္တံ ဂဏ္ဍန္တော
ကာမဂုဏာဘိရတိံ ဝဏ္ဏယိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဧတံ “သဗ္ဗေ တုယု”န္တိ-
အာဒိဝစနံ အမြဝိ။

ဝိဇယော ဧတ’ဒမြဝိတိ ရာဇာ သုနာမဿပိ ဝစနံ နာဘိနန္တိ၊ န ပဋိက္ခောသိ။
တတော ဝိဇယော “အယံ ရာဇာ ဣမေသံ ဒွိန္တမ္ပိ ဝစနံ သုတွာ တုဏှိယေဝ
ဋ္ဌိတော၊ ပဏ္ဍိတာ နာမ ဓမ္မဿဝနသောဏ္ဍာ ဟောန္တိ၊ ဓမ္မဿဝနမဿ
ဝဏ္ဏယိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဧတံ “သဗ္ဗေ ကာမာ”တိအာဒိဝစနံ အမြဝိ။ တတ္ထ

တဝ မုပဋိတဘိ တဝ ဥပဋိတာ။ မောဒိတုန္တိ တဝ ကာမေဟိ မောဒိတုံ အဘိရမိတုံ ဣစ္ဆာယ သတိ န ဟိ ဧတေ ကာမာ ဒုလ္လဘာ။ နေတံ စိတ္တမတံ မမာတိ ဧတံ တဝ ကာမေဟိ အဘိရမဏံ မမ စိတ္တမတံ န ဟောတိ၊ န မေ ဣစ္ဆ စိတ္တံ ပက္ခန္တိ။ ယော န'ဇ္ဇာတိ ယော နော အဇ္ဇ။ အတ္ထဓမ္မဝိဂ္ဂတိ ပါဠိ- အတ္ထဓမ္မေဝ ပါဠိဓမ္မေဝ ဇာနန္တော။ ဣသေတိ ဣသိ ဒေသိတဂုဏော။

အင်္ဂတိ မမြဝိတိ အင်္ဂတိ အမြဝိ။ မယုဓမ္မတံဝ ရုစ္စတိတိ မယုမ္ပိ ဧတညေဝ ရုစ္စတိ။ သဗ္ဗေဝ သန္တာတိ သဗ္ဗေဝ တုမှေ ဣဓ ဝိဇ္ဇမာနာ မတိ ကရောထ စိန္တေထ။ အလာတော ဧတ'ဒမြဝိတိ ရညော ကထံ သုတွာ အလာတော “အယံ မမ ကုလူပကော ဂုဏော နာမ အာဇီဝကော ရာဇယျာနေ ဝသတိ၊ တံ ပသံသိတွာ ရာဇကုလူပကံ ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဧတံ “အတ္တာ'ယ”န္တိ- အာဒိဝစနံ အမြဝိ။ တတ္ထ ဝိရသဗ္ဗတောတိ ပဏ္ဍိတောတိ သမ္မတော။ ကဿပ- ဂေါတ္တာ'ယန္တိ ကဿပဂေါတ္တာ အယံ။ သုတောတိ ဗဟုသုတော။ ဂဏီတိ ဂဏသတ္တာ။ စောဒေသီတိ အာဏာပေသိ။

ရညော တံ ကထံ သုတွာ သာရထိနော တထာ ကရိံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

- ၁၁၇၁။ “တဿ ယာနံ အယောဇေသုံ၊ ဒန္တံ ရူပိယပက္ခရံ။
သုက္ကမဋ္ဌပရိဝါရံ၊ ပဏ္ဍရံ ဒေါသိနာ မုခံ။
- ၁၁၇၂။ တတြာ'သုံ ကုမုဒါယုတ္တာ၊ စတ္တာရော သိန္နဝါ ဟယာ။
အနိလူပမသမုပ္ပါတာ၊ သုဒန္တာ သောဏ္ဏမာလိနော။
- ၁၁၇၃။ သေတစ္ဆတ္ထံ သေတရထော၊ သေတဿာ သေတဗိဇနိ။
ဝေဒေဟော သဟ'မစ္စေဟိ၊ နိယျံ စန္ဒောဝ သောဘတိ။
- ၁၁၇၄။ တ'မနုယာယိံသု ဗဟဝေါ၊ ဣန္ဒိခဂ္ဂရော ဗလိ။
အဿဝိဋ္ဌိဂတာ ဝိရာ၊ နရာ နရဝရာမိပံ။
- ၁၁၇၅။ သော မုဟုတ္တံဝ ယာယိတွာ၊ ယာနာ ဩရုယု ခတ္ထိယော။
ဝေဒေဟော သဟ'မစ္စေဟိ၊ ပတ္တိ ဂုဏ'မုပါဂမိ။
- ၁၁၇၆။ ယေဝိ တတ္ထ တဒါ အာသုံ၊ မြာဟ္မဏိ'ဗ္ဗာ သမာဂတာ။
န ဧတ အပနယိ ရာဇာ၊ အကတံ ဘူမိ'မာဂတေ”တိ။

တတ္ထ တဿ ယာနန္တိ တဿံ ရညော ရထံ ယောဇယိံ သု။ ဒန္တန္တိ ဒန္တမယံ။
 ဣပိယပက္ခရန္တိ ရဇတမယဥပက္ခရံ။ သုက္ကမဋ္ဌပရိဝါရန္တိ ပရိသုဒ္ဓါဖရသပရိဝါရံ။
 ဒေါသိနာ မုခန္တိ ဝိဂတဒေါသာယ ရတ္တိယာ မုခံ ဝိယ၊ စန္ဒသဒိသန္တိ အတ္ထော။
 တတြာ'သုန္တိ တတြ အဟေသံ။ ကုမုဒါတိ ကုမုဒဝဏ္ဏာ။ သိန္နဝါတိ သိန္နဝ-
 ဇာတိကာ။ အနိလူပမသမုပ္ပါတာတိ ဝါတသဒိသဝေဂါ။ သေတစ္ဆတ္တန္တိ တသ္မိံ
 ရထေ သမုဿာပိတံ ဆတ္တမ္ပိ သေတံ အဟောသိ။ သေတရထောတိ သောပိ
 ရထော သေတောယေဝ။ သေတဿာတိ အဿာပိ သေတာ။ သေတမိဇနိတိ
 မိဇနိပိ သေတာ။ နိယျန္တိ တေန ရထေန နိဂစ္ဆန္တော အမစ္စဂဏပရိဝုတော
 ဝေဒေဟရာဇာ စန္ဒော ဝိယ သောဘတိ။

နရဝရာဇိပန္တိ နရဝရာနံ အဓိပတိံ ရာဇာဓိရာဇာနံ။ သော မုဟုတ္တံ
 ယာယိတွာတိ သော ရာဇာ မုဟုတ္တေနဝ ဥယျာနံ ဂန္ဒာ။ ပတ္တိ ဂုဏ်'မုပါဂမိတိ
 ပတ္တိကောဝ ဂုဏ် အာဇိဝကံ ဥပါဂမိ။ ယေပိ တတ္ထ တဒါ အာသုန္တိ ယေပိ
 တသ္မိံ ဥယျာနေ တဒါ ပုရေတရံ ဂန္ဒာ တံ အာဇိဝကံ ပယိရူပါသမာနာ
 နိသိန္ဓာ အဟေသံ။ န တေ အပနယိတိ အမှာကမေဝ ဒေါသော၊ ယေ မယံ
 ပစ္ဆာ အဂမိမှာ၊ တုမှေ မာ စိန္တယိတ္တာတိ တေ ပြာဟ္မဏေ စ ဣဗ္ဗေ စ
 ရညောယေဝ အတ္ထာယ အကတံ အကတောကာသံ ဘူမိံ သမာဂတေ န
 ဥဿာရဏံ ကာရေတွာ အပနယိတိ။

တာယ ပန ဩမိဿကပရိသာယ ပရိဝုတောဝ ဧကမန္တံ နိသိဒိတွာ
 ပဋိသန္တာရမကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

- ၁၁၇၇။ “တတော သော မုဒုကာ ဘိသိယာ၊ မုဒုစိတ္တကသန္တတေ။
 မုဒုပစ္စတ္တတေ ရာဇာ၊ ဧကမန္တံ ဥပါဝိသိ။
- ၁၁၇၈။ နိသဇ္ဇ ရာဇာ သမ္မောဒိ၊ ကထံ သာရဏိယံ တတော။
 ‘ကစ္စိ ယာပနိယံ ဘန္တေ၊ ဝါတာနမဝိယဂ္ဂတာ။
- ၁၁၇၉။ ကစ္စိ အကသိရာ ဝုတ္တိ၊ လဘသိ ပိဏ္ဏယာပနံ။
 အပ္ပါဗာဓေဝ စ'သိ ကစ္စိ၊ စက္ခု န ပရိဟာယတိ’။
- ၁၁၈၀။ တံ ဂုဏော ပဋိသမ္မောဒိ၊ ဝေဒေဟံ ဝိနယေ ရတံ။
 ‘ယာပနိယံ မဟာရာဇ၊ သဗ္ဗမေတံ တဒူဘယံ။

၁-မာ စလိတ္တာတိ (သျှာ၊ဇ)

- ၁၁၈၁။ ကစ္စိ တုယုမ္ပိ ဝေဒေဟ၊ ပစ္စန္နာ န ဗလီယရေ။
 ကစ္စိ အရောဂံ ယောဂံ တေ၊ ကစ္စိ ဝဟတိ ဝါဟနံ။
 ကစ္စိ တေ ဗျာဓယော နတ္ထိ၊ သရီရဿုပတာပိယာ'။
- ၁၁၈၂။ ပဋိသမ္ဗောဒိတော ရာဇော၊ တတော ပုစ္ဆိ အနန္တရာ။
 အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ဣယဉ္စ၊ ဓမ္မကာမော ရထေသဘော။
- ၁၁၈၃။ ကထံ ဓမ္မံ စရေ မစ္စော၊ မာတာပိတူသု ကဿပ။
 ကထံ စရေ အာစရိယေ၊ ပုတ္တဒါရေ ကထံ စရေ။
- ၁၁၈၄။ ကထံ စရေယျ ဝုဓေသု၊ ကထံ သမဏဗြာဟ္မဏေ။
 ကထဉ္စ ဗလကာယသ္မိံ၊ ကထံ ဇနပဒေ စရေ။
- ၁၁၈၅။ ကထံ ဓမ္မံ စရိတုာန၊ မစ္စာ ဂစ္ဆန္တိ သုဂ္ဂတိံ။
 ကထဉ္စေကေ အဓမ္မဋ္ဌာ၊ ပတန္တိ နိရယံ အထော"တိ။

တတ္ထ မုဒုကာ ဘိသိယာတိ မုဒုကာယ သုခသမ္ပဿာယ ဘိသိယာ။ မုဒုစိတ္တကဋ္ဌကေတိ^၁ သုခသမ္ပဿေ စိတ္တတ္ထရဏေ။ မုဒုပစ္စတ္တကေတိ မုဒုနာ ပစ္စတ္တရဏေန ပစ္စတ္တကေ။ သမ္ဗောဒိတိ အာဇီဝကေန သဒ္ဓိံ သမ္ဗောဒနိယံ ကထံ ကထေသိ။ တတောတိ တတော နိသဇ္ဇနတော အနန္တရမေဝ သာရဏီယံ ကထံ ကထေသိတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ကစ္စိ ယာပနိယန္တိ ကစ္စိ တေ ဘန္တေ သရီရံ ပစ္စယေဟိ ယာပေတံ သက္ကာ။ ဝါတာနမဝိယဂ္ဂတာတိ^၂ ကစ္စိ တေ သရီရေ ဓာတုယော သမပ္ပဝတ္တာ၊ ဝါတာနံ ဗျဂ္ဂတာ^၃ နတ္ထိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝဂ္ဂဝဂ္ဂါ ဟုတွာ ဝါတာ န ဗာဓယန္တိတိ အတ္ထော။

အကသိရာတိ နိဒ္ဒါက္ခာ။ ဝုတ္တိတိ ဇီဝိတဝုတ္တိ။ အပ္ပါဗာဓောတိ ဣရိယာပထ-ဘဉ္စကေနာဗာဓေန ဝိရဟိတော။ စက္ခုန္တိ ကစ္စိ တေ စက္ခုအာဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ န ပရိဟာယန္တိတိ ပုစ္ဆတိ။ ပဋိသမ္ဗောဒိတိ သမ္ဗောဒနိယကထာယ ပဋိကထေသိ။ တတ္ထ သပ္ပမေတန္တိ ယံ တယာ ဝုတ္တံ ဝါတာနမဝိယဂ္ဂတာဒိ၊ တံ သမ္ဗံ တထေဝ။ တဒုဘယန္တိ ယမ္ပိ တယာ “အပ္ပါဗာဓော စ'သိ ကစ္စိ၊ စက္ခု န ပရိဟာယတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ ဥဘယံ တထေဝ။

န ဗလီယရေတိ နာဘိဘဝန္တိ န ကုပ္ပန္တိ။ အနန္တရာတိ ပဋိသန္တာရတော အနန္တရာ ပဉ္စ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ဣယဉ္စာတိ ပါဠိအတ္ထဉ္စ ပါဠိဉ္စ

၁-မုဒုစိတ္တကဋ္ဌကေတိ (သီ၊ ဣ)   ၂-ဝါတာနမဝိယဂ္ဂတာတိ (သီ၊ ဣ)၊ ဝါတာနမဝိယတ္တတာတိ (သျှာ)
 ၃-ဝိသဂ္ဂတာ (သီ၊ ဣ)၊ ဝိယတ္တတာ (သျှာ)

တေသု အသန္တေသု ကုတော မာတာ ကုတော ပိတာ။ ယထာ ဂေါဠုရိသော
တထာဘိ ဂေါဠုရိသော ဝုစ္ဆတိ ပစ္ဆာဗန္ဓော၊ ယထာ နာဝါယ ပစ္ဆာဗန္ဓော
နာဝမေဝ အနုဂစ္ဆတိ၊ တထာ ဣမေ သတ္တာ နိယတမေဝ အနုဂစ္ဆန္တိတိ ဝဒတိ။
အဝသော ဒေဝ'ရိရိယောတိ ဧဝံ ဒါနဖလေ အသတိ ယော ကောစိ ဗာလော
ဒါနံ ဒေတိ၊ သော အဝသော အရိရိယော န အတ္တနော ဝသေန ဗလေန
ဒေတိ၊ ဒါနဖလံ ပန အတ္တိတိ သညာယ အညေသံ အန္ဓဗာလာနံ သဒ္ဓဟိတွာ
ဒေတိတိ ဒီပေတိ။ ဗာလေဟိ ဒါနံ ပညတ္တန္တိ “ဒါနံ ဒါတဗ္ဗ”န္တိ အန္ဓဗာလေဟိ
ပညတ္တံ အနုညာတံ၊ တံ ဒါနံ ဗာလာယေဝ ဒေန္တိ၊ ပဏ္ဍိတာ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍိ။

ဧဝံ ဒါနဿ နိပ္ပလတံ ဝဏ္ဏေတွာ ဣဒါနိ ပါပဿ နိပ္ပလဘာဝံ ဝဏ္ဏေတုံ
အာဟ—

- ၁၁၉၂။ “သတ္တိ’မေ သဿတာ ကာယာ၊ အစ္စေဇ္ဇော အဝိကောပိနော။
တေဇော ပထဝီ အာပေါ စ၊ ဝါယော သုခံ ဒုခဋ္ဌိမေ။
ဇီဝေ စ သတ္တိ’မေ ကာယာ၊ ယေသံ ဆေတ္တာ န ဝိဇ္ဇတိ။
- ၁၁၉၃။ နတ္ထိ ဟန္တာ ဝ ဆေတ္တာ ဝါ၊ ဟညေ ယေဝါပိ ကောစိ နံ။
အန္တရေနေဝ ကာယာနံ၊ သတ္တာနိ ဝိတိဝတ္တရေ။
- ၁၁၉၄။ ယော စာပိ သိရ’မာဒါယ၊ ပရေသံ နိသိတာသိနာ။
န သော ဆိန္ဒတိ တေ ကာယေ၊ တတ္ထ ပါပဖလံ ကုတော။
- ၁၁၉၅။ စုလ္လသီတိမဟာကပ္ပေ၊ သဗ္ဗေ သုဇ္ဈန္တိ သံသရံ။
အနာဂတေ တမ္ပိ ကာလေ၊ သညတောပိ န သုဇ္ဈတိ။
- ၁၁၉၆။ စရိတွာပိ ဗဟံ ဘဒ္ဒိ၊ နေဝ သုဇ္ဈန္တိနာဂတေ။
ပါပဓ္မေပိ ဗဟံ ကတွာ၊ တံ ခဏံ နာတိဝတ္တရေ။
- ၁၁၉၇။ အနုပုဗ္ဗေန နော သုဒ္ဓိ၊ ကပ္ပိနံ စုလ္လသီတိယာ။
နိယတိ’ နာတိဝတ္တာမ၊ ဝေလန္တ’မိဝ သာဂဓော”တိ။

တတ္ထ ကာယာတိ သမူဟာ။ အဝိကောပိနောတိ ဝိကောပေတုံ န သက္ကာ။
ဇီဝေတိ ဇီဝေါ။ “ဇီဝေါ”တိပိ ပါဠော၊ အယမေဝ အတ္ထော။ သတ္တိ’မေ ကာ-
ယာတိ ဣမေ သတ္တ ကာယာ။ ဟညေ ယေဝါပိ ကောစိ နန္တိ ယော ဟညေယျ။
သောပိ နတ္ထေဝ။ ဝိတိဝတ္တရေတိ ဣမေသံ သတ္တန္တံ ကာယာနံ အန္တရေယေဝ

စရန္တိ၊ ဆိန္ဒိတုံ န သက္ကောန္တိ။ သိရ'မာဒါယာတိ ပရေသံ သီသံ ဂဟေတွာ။
နိသိတာသိနာတိ နိသိတေန အသိနာ ဆိန္ဒတိ၊ န သော ဆိန္ဒတိတိ
သောပိ တေ ကာယေ န ဆိန္ဒတိ၊ ပထဝီ ပထဝီမေဝ ဥပေတိ၊ အာပါဒယော
အာပါဒိကေ၊ သုခဒုက္ခဇီဝါ အာကာသံ ပက္ခန္တန္တိတိ ဒသေတိ။

သံသရန္တိ မဟာရာဇ ဣမေ သတ္တာ ဣမံ ပထဝီ° ကေမံသခလံ ကတွာပိ
ဧတ္တကေ ကပ္ပေ သံသရန္တာ သုဇ္ဈန္တိ။ အညတြ ဟိ သံသာရာ သတ္တေ သောဇေတုံ
သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ သံသာရေနေဝ သုဇ္ဈန္တိ။ အနာဂတေ တမ္ဘိ
ကာလေတိ ယထာဂုတ္တေ ပန တေသ္မိ° ကာလေ အနာဂတေ အပ္ပတ္တေ အန္တရာ
သညတောပိ ပရိသုဒ္ဓသီလောပိ န သုဇ္ဈတိ။ တံ ခဏန္တိ တံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ကာလံ။
အနုပုဗ္ဗေန နော သုဒ္ဓိဘိ အမှာကံ ဝါဒေ အနုပုဗ္ဗေန သုဒ္ဓိ၊ သဗ္ဗေသံ
အမှာကံ အနုပုဗ္ဗေန သုဒ္ဓိ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။ ဣတိ သော ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ
အတ္တနော ထာမေန သကဝါဒံ နိပ္ပဒေသတော ကထေသီတိ။

- ၁၁၉၈။ ကဿပဿ ဝစော သုတွာ၊ အလာတော တေ'ဒမြဝိ။
ယထာ ဘဒန္တော ဘဏတိ၊ မယုဗ္ဗေတံဝ ရုစ္စတိ။
- ၁၁၉၉။ အဟမ္ဘိ ပုရိမံ ဇာတိ°၊ သရေ သံသရိတ'တ္တနော။
ပိင်္ဂလော နာမ'ဟံ အာသိ°၊ လုဒ္ဓေါ ဂေါဃာတကော ပုရေ။
- ၁၂၀၀။ ဗာရာဏသိယံ ဖိတာယံ၊ ဗဟုံ ပါပံ မယာ ကတံ။
ဗဟူ မယာ ဟတာ ပါဏာ၊ မဟိ°သာ သူကရာ အဇော။
- ၁၂၀၁။ ဟတော စုတော ဣဓ ဇာတော၊ ဣဒ္ဓေ သေနာပတိကုလေ။
နတ္ထိ နူန ဖလံ ပါပံ၊ ယော'ဟံ န နိရယံ ဂတောတိ။

တတ္ထ အလာတော တေ'ဒမြဝိတိ သော ကိရ ကဿပဒသဗလဿ
စေတိယေ အနောဇပုပ္ဖဒါမေန ပူဇံ ကတွာ မရဏသမယေ အညေန ကမ္မေန
ယထာနုဘာဝံ ဒိတ္ထော သံသာရေ သံသရန္တော ဧကဿ ပါပကမ္မဿ
နိဿန္နေန ဂေါဃာတကကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဗဟုံ ပါပမကာသိ။ အထဿ
မရဏကာလေ ဘသ္မပဋိစ္ဆန္တော ဝိယ အဂ္ဂိ ဧတ္တကံ ကာလံ ဌိတံ တံ ပုညကမ္မံ
ဩကာသမကာသိ။ သော တဿာနုဘာဝေန ဣဓ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တံ ဝိဘူတိ°
ပတ္ထော၊ ဇာတိ° သရန္တော ပန အတိတာနန္တရတော ပရံ ပရိသရိတုံ
အသက္ကောန္တော “ဂေါဃာတကကမ္မံ ကတွာ ဣဓ နိဗ္ဗတ္ထောသ္မိ”တိ သညာယ

တဿ ဝါဒံ ဥပတ္ထန္တေန္တော ဣဒံ “ယထာ ဘဒန္တော ဘဏတိ” တိအာဒိဝစနံ အဗြဝိ။ တတ္ထ သရေ သံသရိတ’တ္တနောတိ အတ္တနော သံသရိတံ သရာမိ။ သေနာပတိကုလေတိ သေနာပတိကုလမ္ပိ။

၁၂၀၂။ အထေတ္ထ ဗီဇကော နာမ၊ ဒါသော အာသိ ပဋ္ဌန္တရီ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တော၊ ဂုဏသန္တိကု’ပါဂမိ။

၁၂၀၃။ ကဿပဿ ဝစော သုတွာ၊ အလာတဿ စ ဘာသိတံ။
ပဿသန္တော မုဟံ ဥဏံ၊ ရုဒံ အဿုနိ ဝတ္တယိတိ။

တတ္ထ အထေတ္တာတိ အထ ဧတ္ထ ဧတိသံ မိထိလာယံ။ ပဋ္ဌန္တရီဘိ ဒလိဒ္ဓေါ ကပဏော အဟောသိ။ ဂုဏသန္တိကု’ပါဂဗီတိ ဂုဏဿ သန္တိကံ ကိဉ္ဇိဒေဝ ကာရဏံ သောဿာမီတိ ဥပဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၂၀၄။ တ’မနုပုစ္ဆိ ဝေဒေဟော၊ ‘ကိမတ္ထံ သမ္ပ ရောဒသိ။
ကိံ တေ သုတံ ဝါ ဒိဋ္ဌံ ဝါ၊ ကိံ မံ ဝေဒေသိ ဝေဒန’န္တိ။

တတ္ထ ကိံ မံ ဝေဒေသိ ဝေဒနန္တိ ကိံ နာမ တံ ကာယိကံ ဝါ စေတသိကံ ဝါ ဝေဒနံ ပတ္တောယံ ဧဝံ ရောဒန္တော မံ ဝေဒေသိ ဇာနာပေသိ၊ ဥတ္တာနမေဝ နံ ကတွာ မယံ အာစိက္ခာဟိတိ။

၁၂၀၅။ ဝေဒေဟဿ ဝစော သုတွာ၊ ဗီဇကော ဧတ’ဒဗြဝိ။
‘နတ္ထိ မေ ဝေဒနာ ဒုက္ခာ၊ မဟာရာဇ သုဏောဟိ မေ။

၁၂၀၆။ အဟမ္ပိ ပုရိမံ ဇာတိံ၊ သရာမိ သုခ’မတ္တနော။
သာကေတာ’ဟံ ပုရေ အာသိံ၊ ဘာဝသေဋ္ဌိ ဂုဏေ ရတော။

၁၂၀၇။ သမ္ပတော မြာဟ္မဏိဗ္ဗာနံ၊ သံဝိဘာဂရတော သုစိ။
န စာပိ ပါပကံ ကမ္ပံ၊ သရာမိ ကတ’မတ္တနော။

၁၂၀၈။ တတော စုတာ’ဟံ ဝေဒေဟ၊ ဣဓ ဇာတော ဒုရိတ္ထိယာ။
ဂဗ္ဘမ္ပိ ကုမ္ဘဒါသိယာ၊ ယတော ဇာတော သုဒုဂ္ဂတော။

၁၂၀၉။ ဧဝမ္ပိ ဒုဂ္ဂတော သန္တော၊ သမစရိယံ အမိဋ္ဌိတော။
ဥပခုဘာဂံ ဘတ္တဿ၊ ဒဒါမိ ယော မေ ဣစ္ဆတိ။

၁၂၁၀။ စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ သဒါ ဥပဝသာမ'ဟံ။
န စာပိ ဘူတေ ဟိံသာမိ၊ ထေယျံ စာပိ ဝိဝဇ္ဇယိံ။

၁၂၁၁။ သဗ္ဗမေဝ ဟိ နူနေ'တံ၊ သုစိဏ္ဏံ ဘဝတိ နိပ္ပလံ။
နိရတ္တံ မညိ'ဒံ သီလံ၊ အလာတော ဘာသတိ ယထာ။

၁၂၁၂။ ကလိမေဝ နူန ဂဏှာမိ၊ အသိပ္ပေါ ဓုတ္တကော ယထာ။
ကဋ္ဌံ အလာတော ဂဏှာတိ၊ ကိတဝေါ'သိက္ခိတော ယထာ။

၁၂၁၃။ ဒွါရံ နပ္ပဋိပဿာမိ၊ ယေန ဂစ္ဆာမိ သုဂ္ဂတိံ။
တသ္မာ ရာဇ ပရောဒါမိ၊ သုတွာ ကဿပဘာသိတန္တိ။

တတ္ထ ဘာဝသေဋ္ဌိတိ ဧဝံနာမကော အသိတိကောဋ္ဌိဝိဘဝေါ သေဋ္ဌိ။
ဂုဏေ ရုတောတိ ဂုဏှိ ရတော။ သဗ္ဗတောတိ သမ္ဘာဝိတော သံဝဏ္ဏိ-
တော။ သုစိဘိ သုစိကမ္မော။ ဣမ ဇာတော ဒုရိတ္တိယာတိ ဣမသ္မိံ မိထိလ-
နဂရေ ဒလိဒ္ဓိယာ ကပဏာယ ကုမ္ဘဒါသိယာ ကုမ္ဘိမိ ဇာတောသ္မိတိ။
သော ကိရ ပုဗ္ဗေ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ အရညေ နဋ္ဌံ ဗလိဗဒ္ဓိ ဂဝေသမာနော
ဧကေန မဂ္ဂမူဠေန ဘိက္ခုနာ မဂ္ဂံ ပုဋ္ဌော တုဏှိ ဟုတွာ ပုန တေန ပုစ္ဆိတော
ကုမ္ဘိတွာ “သမဏ ဒါသာ နာမ မုခရာ ဟောန္တိ၊ ဒါသေန တယာ
ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အတိမုခရောသိ”တိ အာဟ။ တံ ကမ္မံ တဒါ ဝိပါကံ အဒတွာ
ဘသ္မစ္ဆန္ဓော ဝိယ ပါဝကော ဌိတံ။ မရဏသမယေ အညံ ကမ္မံ ဥပဋ္ဌာသိ။
သော ယထာကမ္မံ သံသာရေ သံသရန္တော ဧကဿ ကုသလကမ္မဿ ဗလေန
သာကေတေ ပုတ္တပ္ပကာရော သေဋ္ဌိ ဟုတွာ ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ အကာသိ။
တံ ပနဿ ကမ္မံ ပထဝိယံ နိဟိတနိမိ ဝိယ ဌိတံ ဩကာသံ လဘိတွာ
ဝိပါကံ ဒဿတိ။ ယံ ပန တေန တံ ဘိက္ခု အက္ခောသန္တေန ကတံ ပါပကမ္မံ၊
တမဿ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဝိပါကံ အဒါသိ။ သော အဇာနန္တော “ဣတရဿ
ကလျာဏကမ္မဿ ဗလေန ကုမ္ဘဒါသိယာ ကုမ္ဘိမိ နိဗ္ဗတ္တောသ္မိ”တိ သညာယ
ဧဝမာဟ။ ယတော ဇာတော သုဒုဂ္ဂတောတိ သောဟံ ဇာတကာလတော
ပဋ္ဌာယ အတိဒုဂ္ဂတောတိ ဒီပေတိ။

သမစရိယမဓိဋ္ဌိတောတိ သမစရိယာယမေဝ ပတိဋ္ဌိတောမိ။ နူနေ'တန္တိ
ဧကံသေန ဧတံ။ မညိ'ဒံ သီလန္တိ ဒေဝ ဣဒံ သီလံ နာမ နိရတ္တကံ မညေ။
အလာတောတိ ယထာ အယံ အလာတသေနာပတိ “မယာ ပုရိမဘဝေ ဗဟုံ
ပါဏာတိပါတကမ္မံ ကတွာ သေနာပတိဋ္ဌာနံ လဒ္ဓ”န္တိ ဘာသတိ၊ တေန

ကာရဏေနာဟံ နိရတ္ထကံ သီလန္တိ မညာမိ။ ကလိမေဝါတိ ယထာ အသိပွေ၊
အသိက္ခိတော အက္ခရတ္ထော ပရာဇယဂ္ဂါဟံ ဂဏှာတိ၊ တထာ နန္တ ဂဏှာမိ၊ ပုရိမ-
ဘဝေ အတ္တနော သာပတေယျံ နာသေတွာ ဣဒါနိ ဒုက္ခံ အနုဘဝါမိ။ ကဿပ-
ဘာသိတန္တိ ကဿပဂေါတ္တဿ အစေလကဿ ဘာသိတံ သုတွာတိ ဝဒတိ။

၁၂၁၄။ ဗီဇကဿ ဝစော သုတွာ၊ ရာဇာ အင်္ဂတိ မမြဝိ။
နတ္ထိ ဒွါရံ သုဂတိယာ၊ နိယတိံ ကင်္ခံ ဗီဇက။

၁၂၁၅။ သုခံ ဝါ ယဒိ ဝါ ဒုက္ခံ၊ နိယတိယာ ကိရ လဗ္ဘတိ။
သံသာရသုဒ္ဓိ သဗ္ဗေသံ၊ မာ တုရိတ္ထော အနာဂတေ။

၁၂၁၆။ အဟမ္ဘိ ပုဗ္ဗေ ကလျာဏော၊ မြာဟ္မဏိဗ္ဗေသု ဗျာဝဇ္ဇော။
ဝေါဟာရံ မနုသာသန္တော၊ ရတိဟိနော တဒန္တရာတိ။

တတ္ထ အင်္ဂတိ မမြဝိတိ ပဌမမေဝ ဣတရေသံ ဒွိန္ဒံ၊ ပစ္စာ ဗီဇကဿာတိ
တိဏ္ဏံ ဝစနံ သုတွာ ဒဠိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဂဟေတွာ ဧတံ “နတ္ထိ ဒွါရံ” နိအာဒိ-
ဝစနမမြဝိ။ နိယတိံ ကင်္ခါတိ သမ္ပ ဗီဇက နိယတိမေဝ ဩလောကေဟိ။
စုလ္လာသီတိမဟာကပ္ပပမာဏော ကာလောယေဝ ဟိ သတ္ထေ သောဇေတိ။
တံ အတိတုရိတောတိ အဓိပ္ပါယေနေဝမာဟ။ အနာဂတေတိ တသ္မိံ
ကာလေ အသမ္ပတ္တေ အန္တရာဝ ဒေဝလောကံ ဂစ္ဆာမိတိ မာ တုရိတ္ထော။
ဗျာဝဇ္ဇောတိ မြာဟ္မဏေသု စ ဂဟပတိကေသု စ တေသံယေဝ ကာယ-
ဝေယျာဝစ္စဒါနာဒိကမ္မကရဏေန ဗျာဝဇ္ဇော အဟောသိ။ ဝေါဟာရန္တိ
ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ နိသိဒိတွာ ရာဇကိစ္စံ ဝေါဟာရံ အနုသာသန္တော။ ရတိ-
ဟိနော တဒန္တရာတိ ဧတ္ထကံ ကာလံ ကာမဂုဏရတိယာ ပရိဟိနောတိ။

ဝေဇ္ဇ ပန ဝတွာ “ဘန္တေ ကဿပ မယံ ဧတ္ထကံ ကာလံ ပမဇ္ဇိမှာ၊ ဣဒါနိ
ပန အမှေဟိ အာစရိယော လဒ္ဓေါ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ ကာမရတိမေဝ အနု-
ဘဝိဿာမ၊ တုမှာကံ သန္တိကေ ဣတော ဥတ္တရိ ဓမ္မဿဝနမ္ဘိ နော ပပဇ္ဇော
ဘဝိဿတိ၊ တိဋ္ဌထ တုမှေ၊ မယံ ဂမိဿာမာ” တိ အာပုစ္ဆန္တော အာဟ—

၁၂၁၇။ “ပုနပိ ဘန္တေ ဒက္ခေမု၊ သင်္ဂတိ စေ ဘဝိဿတိ” တိ။

တတ္ထ သင်္ဂတိ စေတိ ဧကသ္မိံ ဌာနေ စေ နော သမာဂမော ဘဝိဿတိ၊
နော စေ၊ အသတိ ပုညဖလေ ကိံ တယာ ဒိဋ္ဌေနာတိ။

ဣဒံ ဝတုာန ဝေဒေဟော၊ ပစ္စဂါ သနိဝေသနန္တိ။

တတ္ထ သနိဝေသနန္တိ ဘိက္ခဝေ ဣဒံ ဝစနံ ဝေဒေဟရာဇာ ဝတုာ ရထံ အဘိရုယု အတ္တနော နိဝေသနံ စန္ဒကပါသာဒတလမေဝ ပဋိဂတော။

ရာဇာ ပဌမံ ဂုဏသန္တိကံ ဂန္ဒာ တံ ဝန္တိတွာ ပဉ္စ ပုစ္ဆိ။ အာဂစ္ဆန္တော ပန အဝန္တိတွာဝ အာဂတော။ ဂုဏော အတ္တနော အဂုဏတာယ ဝန္တနမ္ပိ နာလတ္ထ၊ ပိဏ္ဍာဒိကံ သက္ကာရံ ကိမေဝ လစ္ဆတိ။ ရာဇာပိ တံ ရတ္ထိံ ဝီတိနာမေတွာ ပုနဒိဝေသေ အမစ္စေ သန္တိပါတေတွာ “ကမဂုဏေ မေ ဥပဋ္ဌာပေထ၊ အဟံ ဣတော ပဋ္ဌာယ ကမဂုဏသုခမေဝ အနုဘဝိဿာမိ၊ န မေ အညာနိ ကိစ္စာနိ အာရောစေတဗ္ဗာနိ၊ ဝိနိစ္ဆယကိစ္စံ အသုကော စ အသုကော စ ကရောတူ”တိ ဝတုာ ကမရတိမတ္ထော^၁ အဟောသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၁၈။ “တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ ဥပဋ္ဌာနမ္ပိ အင်္ဂတိ။
အမစ္စေ သန္တိပါတေတွာ၊ ဣဒံ ဝစနံ မမြုဝိ။

၁၂၁၉။ ‘စန္ဒကေ မေ ဝိမာနသ္မိံ၊ သဒါ ကာမေ ဝိဓေန္တ၊ မေ။
မာ ဥပဂစ္ဆါ^၂ အတ္ထေသု၊ ဂုယုပ္ပကာသိယေသု စ။

၁၂၂၀။ ဝိဇယော စ သုနာမော စ၊ သေနာပတိ အလာတကော။
ဧတေ အတ္ထေ နိဿိဒန္တ၊ ဝေါဟာရကုသလာ တယော’။

၁၂၂၁။ ဣဒံ ဝတုာန ဝေဒေဟော၊ ကာမေဝ ဗဟုမညထ။
န စာပိ မြာဟ္မဏိဗ္ဗေသု၊ အတ္ထေ ကိသ္မိန္ဗိ ဗျာဝဇော”တိ။

တတ္ထ ဥပဋ္ဌာနာနိတိ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌာနေ။ စန္ဒကေ မေတိ မမသန္တကေ စန္ဒကပါသာဒေ။ ဝိဓေန္တ၊ မေတိ နိစ္စံ မယံ ကာမေ သံဝိဒဟန္တ၊ ဥပဋ္ဌပေန္တ။ ဂုယုပ္ပကာသိယေသုတိ ဂုယေသုပိ ပကာသိယေသုပိ အတ္ထေသု ဥပုန္ဓေသု မံ ကေဗံ မာ ဥပဂစ္ဆါ^၃။ အတ္ထေတိ အတ္တကရဏေ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ။ နိဿိဒန္တ။ တိ မယာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စဿ ကရဏတ္ထံ သေသအမစ္စေဟိ သန္ဓံ နိဿိဒန္တ။ တိ။

၁၂၂၂။ တတော ဒွေသတ္တရတ္တဿ၊ ဝေဒေဟဿ’တြဇာ ပိယာ။
ရာဇေဓိတာ ရုစာ နာမ၊ ဓာတိမာတရ’မမြုဝိ။

၁-ကာမရတိပရော (သီ၊ဣ)   ၂-ဥပဂစ္ဆ (က)   ၃-ကေနစိ မာ ဥပဂစ္ဆ (က)

၁၂၂၃။ အလက်ရောထ မံ ဒိပုံ၊ သဒိယော စာ'လက်ရောန္တ၊ မေ။
သုဝေ ပန္နရသော ဒိဗျော၊ ဂစ္ဆံ ဣဿရသန္တကေ။

၁၂၂၄။ တဿာ မာလျံ အဘိဟရိံသု၊ စန္ဒနဉ္စ မဟာရဟံ။
မဏိသင်္ခမုတ္တာရတနံ၊ နာနာရတ္ထေ စ အဗ္ဗရေ။

၁၂၂၅။ တဉ္စ သောဏ္ဏမယေ ဝိဋ္ဌေ၊ နိဿိန္တံ ဗဟုကိ'တ္ထိယော။
ပရိကိရိယ အသောဘိံသု၊ ရုစံ ရုစိရဝဏ္ဏိနိန္တံ။

တတ္ထ တတောတိ တတော ရညော ကာမပဏေ လဂ္ဂိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ။
ဒွေသတ္တရတ္တဿာဘိ စုဒ္ဒသမေ ဒိဝသေ။ ဓာတိမာတရ'မဗြဇိတိ ပိတု သန္တိကံ
ဂန္တုကာမာ ဟုတွာ ဓာတိမာတရမာဟ။ သာ ကိရ စာတုဒ္ဒသေ စာတုဒ္ဒသေ
ပဉ္စသတကုမာရိကာဟိ ပရိဂုတာ ဓာတိဂဏံ အာဒါယ မဟန္တေန သိရိဝိလာ-
သေန အတ္တနော သတ္တဘူမိကာ ရတိဝဗုဒ္ဓပါသာဒါဩရုယုပိတု ဒဿနတ္ထံ စန္ဒက-
ပါသာဒံ ဂစ္ဆတိ။ အထ နံ ပိတာ ဒိသ္မာ တုဋ္ဌမာနသော ဟုတွာ မဟာသက္ကာရံ
ကာရေတွာ ဥယျောဇေန္တော “အဗ္ဗ ဒါနံ ဒေဟိ” တိ သဟဿံ ဒတွာ ဥယျော-
ဇေတိ။ သာ အတ္တနော နိဝေသနံ အာဂန္တောပုနဒိဝသေ ဥပေါသထိကာ ဟုတွာ
ကာဏဒ္ဓိကဝဏ္ဏိဗ္ဗကသာစကာနံ မဟာဒါနံ ဒေတိ။ ရညာ ကိရဿာ ဧကော
ဇနပဒေါပိ ဒိန္တော။ တတော အာယေန သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကရောတိ။ တဒါ ပန
“ရညာ ကိရ ဂုဏံ အာဇိဝကံ နိဿာယ မိစ္ဆာဒဿနံ ဂဟိတ” န္တိ သကလနဂရေ
ဧကကောလာဟလံ အဟောသိ။ တံ ပဝတ္ထိံ ရုစာယ ဓာတိယော သုတွာ
ရာဇမိတာယ အာရောစယိံသု “အယျေ ပိတရာ ကိရ တေ အာဇိဝကဿ
ကထံ သုတွာ မိစ္ဆာဒဿနံ ဂဟိတံ၊ သော ကိရ စတုသု နဂရဒ္ဓါရေသု
ဒါနသာလာယော ဝိဒ္ဓိသာပေတွာ ပရပရိဂ္ဂဟိတာ ဝိတ္ထိယော စ ကုမာရိ-
ကာယော စ ပသယုကာရေန ဂဏှိတုံ အာဏာပေတိ၊ ရဇံ န ဝိစာရေတိ၊
ကာမမတ္ထောယေဝ ကိရ ဇာတော” တိ။ သာ တံ ကထံ သုတွာ အနတ္တမနာ ဟုတွာ
“ကထံ ဟိ နာမ မေ တာတော အပဂတသုက္ကဓမ္မံ နိလ္လဇံ နဂဘောဂုံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿတိ၊ နန မိဓိကသမဏဗြာဟ္မဏေ ကမ္မဝါဒိနော
ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော သိယာ၊ ဋ္ဌပေတွာ ခေါ ပန မံ အညော မယံ ပိတရံ
မိစ္ဆာဒဿနာ အပနေတွာ သမ္မာဒဿနေ ပတိဋ္ဌာပေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ။
အဟဉ္စိ အတိတာ သတ္တ၊ အနာဂတာသတ္တာတိ စုဒ္ဒသ ဇာတိယော အနုဿရာမိ၊
တသ္မာပုဗ္ဗေ မယာ ကတံ ပါပကမ္မံ ကထေတွာ ပါပကမ္မဿ ဖလံ ဒဿေန္တိ မမ

ပိတရံ မိစ္ဆာဒဿနာ မောစေဿာမိ။ သစေ ပန အဇ္ဇေဝ ဂမိဿာမိ၊ အထ မံ ပိတာ 'အဗ္ဗ တံ ပုဗ္ဗေ အဗုမာသေ အာဂစ္ဆသိ၊ အဇ္ဇ ကဿာ ဧဝံ လဟု အာဂတာသီ'တိ ဝက္ခတိ။ တတြ သစေ အဟံ 'တုမေဟိ ကိရ မိစ္ဆာဒဿနံ ဂဟိတ'န္တိ သုတွာ 'အာဂတမ္ပိ'တိ ဝက္ခာမိ၊ န မေ ဝစနံ ဂရံ ကတွာ ဂဏှိဿတိ၊ တဿွာ အဇ္ဇ အဂန္တာ ဣတော စုဒ္ဒသမေ ဒီဝသေ ကာဠပက္ခေယေဝ ကံဉ္စ အဇာနန္တိ ဝိယပုဗ္ဗေ ဂမနာကာရေနေဝ ဂန္တာ အာဂမနကာလေ ဒါနဝတ္တတ္ထာယ သဟဿံ ယာစိဿာမိ၊ တဒါ မေ ပိတာ ဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတဘာဝံ ကထေဿတိ။ အထ နံ အဟံ အတ္တနော ဗလေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဆဇ္ဇာပေဿာမိ"တိ စိန္တေသိ၊ တဿွာ စုဒ္ဒသမေ ဒီဝသေ ပိတု သန္တိကံ ဂန္တုကာမာ ဟုတွာ ဧဝမာဟ။

တတ္ထ သဒိယော စာတိ သဟာယိကာယောပိ မေ ပဉ္စသတာ ကုမာရိ- ကာယော ဧကာယေကံ အသဒိသံ ကတွာ နာနာလင်္ကာရေဟိ နာနာဝဇ္ဇေဟိ ပုပ္ဖဂန္ထဝိလေပနေဟိ အလင်္ကရေန္တုတိ။ ဒိဗျောတိ ဒိဗ္ဗသဒိသော၊ ဒေဝတာ- သန္တိပါတပဋိမဏှိတောတိပိ ဒိဗျော။ ဂစ္ဆန္တိ မမ ဒါနဝတ္တံ အာဟရာပေတံ ဝိဒေဟိဿရဿ ပိတု သန္တိကံ ဂမိဿာမိတိ။ အဘိဟရိံသူတိ သောဠသဟိ ဂန္ဓောဒကဗဇ္ဇေဟိ နှာပေတွာ မဏှနတ္ထာယ အဘိဟရိံသု။ ပရိကိရိယာတိ ပရိဝါရေတွာ။ အသောဘိံသူတိ သုဇံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတာ ဒေဝကညာ ဝိယ တံ ဒီဝသံ အတိဝိယ အသောဘိံသူတိ။

၁၂၂၆။ သာ စ သဒိမဇ္ဈဂတာ၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတာ။
သတေရတာ အပ္ပမိဝ၊ စန္ဒကံ ပါဝိသိ ရုစာ။

၁၂၂၇။ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေဒေဟံ၊ ဝန္တိတွာ ဝိနယေ ရတံ။
သုဝဏ္ဏခစိတေ ပိဋ္ဌေ၊ ဧကမန္တံ ဥပါဝိသိတိ။

တတ္ထ ဥပါဝိသိတိ ပိတု ဝသနဋ္ဌာနံ စန္ဒကပါသာဒံ ပါဝိသိ။ သုဝဏ္ဏ- ခစိတေတိ သတ္တရတနခစိတေ သုဝဏ္ဏမယေ ပိဋ္ဌေ။

၁၂၂၈။ တဉ္စ ဒိသ္မာန ဝေဒေဟော၊ အစ္စရာနံ'ဝ သင်္ဂမံ။
ရုစံ သဒိမဇ္ဈဂတံ၊ ဣဒံ ဝစနံ'မဗြဝိ။

၁၂၂၉။ 'ကစ္စိ ရမသိ ပါသာဒေ၊ အန္တောပေါက္ခရဏိ'ပတိ။
ကစ္စိ ဗဟုဝိဓံ ခဇ္ဇံ၊ သဒါ အဘိဟရန္တိ တေ။

၁-ပိတရံ မောစေဿာမိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-ရုစံ (သျာ၊ က)
၃-သုဝဏ္ဏဝိကတေတိ သတ္တရတနခစိတေ သုဝဏ္ဏခစိတေ (သီ၊ ဣ)

၁၂၃၀။ ကစ္စိ ဗဟုဝိဓံ မာလံ၊ ဩစိနိတွာ ကုမာရိယော။
ဆရကေ ကရောထ ပစ္စေကံ၊ ခိန္နာရတိရတာ မဟုံ။

၁၂၃၁။ ကေန ဝါ ဝိကလံ တုယံ၊ ကိံ ခိပ္ပံ အာဟရန္တိ တေ။
မနော ကရဿု ကုဒ္ဓမုဒိ၊ အပိ စန္ဒသမမှိပီတိ။

တတ္ထ သင်္ဂမန္တိ အတ္ထရာနံ သင်္ဂမံ ဝိယ သမာဂမံ ဒိသွာ။ ပါသာဒေတိ အမ္မ မယာ တုယံ ဝေဇယန္တသဒိသော ရတိဝနုနပါသာဒေါ ကာရိတော၊ ကစ္စိ တတ္ထ ရမသိ။ အန္တောပေါက္ခရဏိံ ပတိတိ အန္တောဝတ္ထုသိညေဝ တေ မယာ နန္ဒာပေါက္ခရဏိံပဋိဘာဂါပေါက္ခရဏိံ ကာရိတာ၊ ကစ္စိ တံ ပေါက္ခရဏိံ ပဋိစ္စဥဒကကီဠံ ကိဠန္တိ ရမသိ။ မာလုန္တိ အမ္မ အဟံ တုယံ ဒေဝသိကံ ပဉ္စဝိသတိ ပုပ္ဖသမုဂ္ဂေ ပဟိဏာမိ၊ ကစ္စိ တုမေ သဗ္ဗာပိ ကုမာရိကာယော တံ မာလံ၊ ဩစိနိတွာ ဂန္တိတွာ အဘိဏ္ဍိခိန္နာရတိရတာ ဟုတွာ ပစ္စေကံ ဆရကေ ကရောထ၊ “ဣဒံ သုန္ဒရံ၊ ဣဒံ သုန္ဒရတရ”န္တိ ပါဠိယေက္ကံ သာရမ္ပေန ဝါယပုပ္ဖသရကာနိ၊ ပုပ္ဖဂဗ္ဗေ စ ပုပ္ဖါသနပုပ္ဖသယနာနိ စ ကစ္စိ ကရောထာတိ ပုစ္ဆတိ။

ဝိကလန္တိ ဝေကလံ။ မနော ကရဿုတိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေဟိ။ ကုဒ္ဓမုဒိတိ သာသပကက္ကေဟိ၊ ပသာဒိတမုခတာယ တံ ဝေမာဟ။ ဣတ္ထိယော ဟံ မုခဝဏ္ဏံ ပသာဒေန္တိယော ဒုဋ္ဌလောဟိတမုခဒုသိတပိဋကဟရဏတ္ထံ ပဋ္ဌမံ သာသပကက္ကေန မုခံ ဝိလိမ္ပန္တိ၊ တတော လောဟိတဿ သမကရဏတ္ထံ မတ္ထိကာကက္ကေန၊ တတော ဆဝိပသာဒနတ္ထံ တိလကက္ကေန။ စန္ဒသမမှိပီတိ စန္ဒတော ဒုလ္လဘတရော နာမ နတ္ထိ၊ တာဒိသေပိ ရုစိံ ကတွာ မမာစိက္ခ၊ သမ္ပာဒေဿာမိ တေတိ။

၁၂၃၂။ ဝေဒေဟဿ ဝစော သုတွာ၊ ရုစာ ပိတရံ မဗြဝိ။
သဗ္ဗမေတံ မဟာရာဇ၊ လဗ္ဘတိ သာရသန္တိကေ။

၁၂၃၃။ သုဝေ ပန္နရသော ဒိဗျော၊ သဟဿံ အာဟရန္တု မေ။
ယထာဒိန္နဉ္စ ဒဿာမိ၊ ဒါနံ သဗ္ဗဝဏ္ဏိသုဟန္တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗဝဏ္ဏိသုဟန္တိ သဗ္ဗဝဏ္ဏိဗ္ဗကေသု အဟံ ဒဿာမိ။

၁၂၃၄။ ရုစာယ ဝစနံ သုတွာ၊ ရာဇာ အင်္ဂတိ မဗြဝိ။
ဗဟုံ ဝိနာသိတံ ဝိတ္တံ၊ နိရတ္ထံ အဖလံ တယာ။

၁-အဟံ သုန္ဒရံ၊ အဟံ (သီ၊ သျာ) ၂-သာရမ္ပေန ဝိယ ပုပ္ဖသရကာနိ (သီ၊ သျာ)၊ သာရမ္ပေန
၃-သာသပကုဒ္ဓေန (သီ ဣ) ဝိယ ပုပ္ဖသရကာနိ (ဣ)

၁၂၃၅။ ဥပေါသထေ^၁ဝံသံ နိစ္စံ၊ အန္ဓပါနံ န ဘုဉ္ဇသိ။
 နိယတေ^၂တံ အဘုတ္တဗ္ဗံ၊ နတ္ထိ ပုညံ အဘုဉ္ဇတောတိ။

တတ္ထ အင်္ဂတိ မဠြေဝိဘိ ဘိက္ခဝေ သော အင်္ဂတိရာဇာ ပုဗ္ဗေ အယာစိတောပိ “အဗ္ဗ ဒါနံ ဒေဟံ” တံ သဟဿံ ဒတွာ တံ ဒီဝသံ ယာစိတောပိ မိစ္ဆာဒဿ နဿ ဂဟိတတ္တာ အဒတွာ ဣဒံ “ဗဟံ ဝိနာသိတ” န္တိအာဒိဝစနံ ဒေ ဠြိဝိ။ နိယတေ^၂တံ အဘုတ္တဗ္ဗံ^၃ ဧတံ နယတိဝသေန တယာ အဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ။ ဘုဉ္ဇန္တာနမ္ပိ အဘုဉ္ဇန္တာနမ္ပိ ပုညံ နတ္ထိ။ သဗ္ဗေ ဟိ^၄ စုလ္လာသိတိမဟာကပ္ပေ အတိက္ကမိတွာဝ သုဇ္ဈန္တိ^၅။

၁၂၃၆။ ဗီဇကောပိ ဟိ သုတွာန၊ တဒါ ကဿပဘာသိတံ။
 ပဿသန္ဓော မဟံ ဥဏှံ၊ ရုဒံ အဿုနိ ဝတ္တယိ။

၁၂၃၇။ ယာဝ ရုစေ ဇိဝမာနာ်၊ မာ ဘတ္တံ မပနာမယိ။
 နတ္ထိ ဘဒ္ဒေ ပရော လောကော၊ ကံ နိရတ္ထံ ဝိဟညသိတိ။

တတ္ထ ဗီဇကောဝိဘိ ဗီဇကောပိ ပုဗ္ဗေ ကလျာဏကမ္မံ ကတွာ တဿ နိဿန္ဓေန ဒါသိကုန္တိယံ နိဗ္ဗတ္တောတိ ဗီဇကဝတ္ထုမ္ဘိဿာ ဥဒါဟရဏတ္ထံ အာဟရိ။ နတ္ထိ ဘဒ္ဒေတိ ဘဒ္ဒေ ဂုဏာစရိယော ဝေမာဟ “နတ္ထိ အယံ လောကော၊ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ မာတာ၊ နတ္ထိ ပိတာ၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သဗ္ဗဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိ- ပန္နာ”တိ။ ပရလောကေ ဟိ သတိ ဣဝလောကောပိ နာမ ဘဝေယျ၊ သောယေဝ စ နတ္ထိ။ မာတာပိတူသု သန္ဓေသု ပုတ္တမိတရော နာမ ဘဝေယျ၊ တေယေဝ စ နတ္ထိ။ ဓမ္မေ သတိ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏာ ဘဝေယျ၊ တေယေဝ စ နတ္ထိ။ ကိံ ဒါနံ ဒေန္တိ သီလံ ရက္ခန္တိ နိရတ္ထံ ဝိဟညသိတိ။

၁၂၃၈။ ဝေဒေဟဿ ဝစော သုတွာ၊ ရုစာ ရုစိရဝဏှိနိ။
 ဇာနံ ပုဗ္ဗာပရံ ဓမ္မံ၊ ပိတရံ ဧတံဒေဠြိဝိ။

၁၂၃၉။ သုတမေဝ ပုရေ အာသိ၊ သက္ခိ ဒိဋ္ဌံမိဒံ မယာ။
 ဗာလူပသေဝိ ယော ဟောတိ၊ ဗာလောဝ သမပဇ္ဇေယ။

၁-ဥပေါသထံ (သီ)   ၂-သဗ္ဗေဟိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)
 ၃-ဝိသုတ္တိတဗ္ဗန္တိ (သီ၊ ဣ)၊ သုတ္တိတဗ္ဗန္တိ (သျှာ)   ၄-ဇိဝသိ နော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၂၄၀။ မူဠော ဟိ မူဠု'မာဂမ္မ၊ ဘိယျော မောဟံ နိဂစ္ဆတိ။
ပတိရူပံ အလာတေန၊ ဗိဇကေန စ မုယိတုန္တိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗာပရံ ဓမ္မန္တိ ဘိက္ခဝေ ပိတု ဝစနံ သုတွာ ရုစာ ရာဇမိတာ အတိတေ သတ္တဇာတိဝသေန ပုဗ္ဗဓမ္မံ၊ အနာဂတေ သတ္တဇာတိဝသေန အနာဂတဓမ္မဉ္စ ဇာနန္တိ ပိတရံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော မောစေတုကာမာ ဧတံ “သုတမေဝါ”တံ အာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ သမပဇ္ဇထာတိ ယော ပုဂ္ဂလော ဗာလူပသေဝိ ဟောတိ၊ သော ဗာလောဝ သမပဇ္ဇတိတိ ဧတံ မယာ ပုဗ္ဗေ သုတမေဝ၊ အဇ္ဇ ပန ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌိ။ မူဠောတိ မဂ္ဂမူဠံ အာဂမ္မ မဂ္ဂမူဠော ဝိယ ဒိဋ္ဌိမူဠံ အာဂမ္မ ဒိဋ္ဌိမူဠောပိ ဥတ္တရိ မောဟံ နိဂစ္ဆတိ၊ မူဠတရော ဟောတိ။ အလာတေနာတိ ဒေဝ တုမှဟိ ဇာဘိဂေါတ္တကုလပဒေသဣဿရိယပုညပညာဟိနေန အလာတသေနာပတိနာ အစ္စန္တဟိနေန ဒုပ္ပညေန ဗိဇကဒါသေန စ ဂါမဒါရကသဒိသံ အဟိရိကံ ဗာလံ ဂုဏံ အာဇီဝကံ အာဂမ္မ မုယိတုံ ပတိရူပံ အနုစ္စဝိကံ၊ ကိံ တေန မုယိဿန္တိတိ။

ဧဝံ တေ ဥဘောပိ ဂရဟိတွာ ဒိဋ္ဌိတော မောစေတုကာမတာယ ပိတရံ ဝဏ္ဏန္တိ အာဟ—

၁၂၄၁။ “တွဉ္စ ဒေဝါ”သိ သပ္ပညော၊ မိရော အတ္တဿ ကောဝိဒေါ။
ကထံ ဗာလေဘိ သဒိသံ၊ ဟိနဒိဋ္ဌိံ ဥပါဂမိ။

၁၂၄၂။ သစေပိ သံသာရပထေန သုဇ္ဈတိ၊
နိရတ္ထိယာ ပဗ္ဗဇော ဂုဏဿ။
ကိဋ္ဌောဝ အဂ္ဂိံ ဇလိတံ အပါပတံ၊
ဥပပဇ္ဇတိ မောဟမူဠော နဂ္ဂဘာဝံ။

၁၂၄၃။ သံသာရသုဒ္ဓိတိ ပုရေ နိဝိဋ္ဌာ၊
ကမ္ပံ ဝိဒူသေန္တိ ဗဟူ အဇာနံ။
ပုဗ္ဗေ ကလိ ဒုဂ္ဂဟိတောဝ'နတ္ထာ၊
ဒုဓမ္မာစယာ ဗလိသာ အမ္ပုဇောဝါ”တိ။

တတ္ထ သပ္ပညောဘိ ယသဝယပုညတိတ္တာဝါသယောနိသောမနသိကာရ-
သာကစ္ဆာဝသေန လဒ္ဓါယ ပညာယ သပ္ပညော၊ တေနော ကာရ-
ဏေန မိရော၊ မိရတာယ အတ္တာနတ္ထဿ ကာရဏာကာရဏဿ ကော-
ဝိဒေါ။ ဗာလေဘိ သဒိသန္တိ ယထာ တေ ဗာလာ ဥပဂတာ၊ တထာ

၁-ဒုဂ္ဂဟိတောဝ အတ္တာ (သိ ဣ က)

ကထံ တံ ဟိနဒိဋ္ဌိံ ဥပဂတော။ အပါပတန္တိ အပိ အာပတံ၊ ပတန္တောတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တာတ သံသာရေန သုဒ္ဓိတိ လဒ္ဓိယာ သတိ ယထာ ပဋိကိဋ္ဌော ရတ္တိဘာဂေ ဇလိတံ အဂ္ဂိံ ဒိဿာ တပ္ပစ္စယံ ဒုက္ခံ အဇာနိတွာ မောဟေန တတ္ထ ပတန္တော မဟာဒုက္ခံ အာပဇ္ဇတိ၊ တထာ ဂုဏောပိ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ပဟာယ မောဟမူဠော နိရဿာဒံ နဂ္ဂဘာဝံ ဥပပဇ္ဇတိ။

ပုရေ နိဝိဋ္ဌာတိ တာတ သံသာရေန သုဒ္ဓိတိ ကဿစိ ဝစနံ အသုတွာ^၁ ပဌမမေဝ နိဝိဋ္ဌာ နတ္ထိ၊ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလန္တိ ဂဟိတတ္တာ ဗဟူ ဇနာ အဇာနန္တာ ကမ္မံ ဝိဒူသေန္တာ ကမ္မဖလမ္ပိ ဝိဒူသေန္တိယေဝ၊ ဧဝံ တေသံ ပုဗ္ဗေ ဂဟိဘော ကလိ ပရာဇယဂါဟော ဒုဂ္ဂဟိတောဝ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဒုဗ္ဗောစယာ ဗလိသာ အဗ္ဗုဇောဝါတိ တေ ပန ဧဝံ အဇာနန္တာ မိစ္ဆာ-ဒဿနေန အနတ္တံ ဂဟေတွာ ဌိတာ ဗာလာ ယထာ နာမ ဗလိသံ ဂိလ်တွာ ဌိတော မစ္ဆော ဗလိသာ ဒုဗ္ဗောစယော ဟောတိ၊ ဧဝံ တမှာ အနတ္တာ ဒုဗ္ဗောစယာ ဟောန္တိ။

ဥတ္တရိပိ ဥဒါဟရဏံ အာဟရန္တိ အာဟ—

- ၁၂၄၄။ “ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ မဟာရာဇ တဝတ္ထိယာ။
ဥပမာယ မိဓေ'ကစ္စေ၊ အတ္ထံ ဇာနန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
- ၁၂၄၅။ ဝါဏိဇာနံ ယထာ နာဝါ၊ အပ္ပမာဏဘရာ ဂရူ။
အတိဘာရံ သမာဒါယ၊ အဏ္ဏဝေ အဝသီဒတိ။
- ၁၂၄၆။ ဧဝမေဝ နရော ပါပံ၊ ထောကံ ထောကမ္ပိ အာစိနံ။
အတိဘာရံ သမာဒါယ၊ နိရယေ အဝသီဒတိ။
- ၁၂၄၇။ န တာဝ ဘာရော ပရိပူရော၊ အလာတဿ မဟိပတိ။
အာစိနာတိ စ တံ ပါပံ၊ ယေန ဂစ္ဆတိ ဒုဂ္ဂတိံ။
- ၁၂၄၈။ ပုဗ္ဗေဝ'ဿ ကတံ ပုညံ၊ အလာတဿ မဟိပတိ။
တဿေဝ ဒေဝ နိဿန္တော၊ ယဉ္ဇေ'သော လဘတေ သုခံ။
- ၁၂၄၉။ ဒီယတေ စဿ တံ ပုညံ၊ တထာ ဟိ အဂုဏေ ရတော။
ဥဇုမဂ္ဂံ အဝဟာယ၊ ကုမ္မဂ္ဂမနုဓာဝတိ။

၁-ကဿပဝစနံ သုတွာ (သျှာ)၊ ကဿစိ ဝစနံ သုတွာ ဝါ အသုတွာ ဝါ (က)

၁၂၅၀။ တုလာ ယထာ ပဂ္ဂဟိတာ၊ ဩဟိတေ တုလမဏ္ဍလေ။
ဥန္တမေတိ တုလာသီသံ၊ ဘာရေ ဩရေပိတေ သတိ။

၁၂၅၁။ ဧဝမေဝ နရော ပုညံ၊ ထောက် ထောက်မ္ပိ အာစိနံ။
သဂ္ဂါတိမာနော ဒါသောဝ၊ ဗီဇကော သာတဝေ ရတော”တိ။

တတ္ထ နိရယေတိ အဋ္ဌပိဓေ မဟာနိရယေ သောဋ္ဌသပိဓေ ဥဿဒနိရယေ
လောကန္တရနိရယေ စ။ ဘာရောတိ တာတ န တာဝ အလာတဿ အကု-
သလဘာရော ပူရတိ။ တဿေဝါတိ တဿ ပုဗ္ဗေ ကတဿ ပုညဿေဝ
နိဿန္ဓော၊ ယံ သော အလာတသေနာပတိ အဇ္ဇေ သုခံ လဘတိ။ န ဟိ
တာတ ဧတံ ဂေါဃာတကကမ္မဿ ဖလံ။ ပါပကမ္မဿ ဟိ နာမ ဝိပါကော
ဣဋ္ဌော ကန္တော ဘဝိဿတိတိ အဋ္ဌာနမေတံ။ အရုဏေ ရတောတိ တထာ-
ဟေသ ဣဒါနိ အကုသလကမ္မေ ရတော။ ဥဇ္ဇမဂ္ဂန္တိ ဒသကုသလကမ္မပထ-
မဂ္ဂံ။ ကုမ္မဂ္ဂန္တိ နိရယဂါမိအကုသလမဂ္ဂံ။

ဩဟိတေ တုလမဏ္ဍလေတိ ဘဏ္ဍပဋိစ္ဆနတ္ထာယ တုလမဏ္ဍလေ လဂ္ဂေတွာ
ဌပိတေ။ ဥန္တမေတိဘိ ဥဒ္ဓံ ဥက္ခိပတိ။ အာစိနန္တိ ထောက် ထောက်မ္ပိ ပုညံ
အာစိနန္တော ပါပဘာရံ ဩတာရေတွာ နရော ကလျာဏကမ္မဿ သီသံ
ဥက္ခိပိတွာ ဒေဝလောကံ ဂစ္ဆတိ။ သဂ္ဂါတိမာနောတိ သဂ္ဂေ အတိမာနော
သဂ္ဂသမ္မာပကေ သာတဖလေ ကလျာဏကမ္မေ အဘိရတော။ “သဂ္ဂါမိမာ-
နော”တိပိ ပါဌော၊ သဂ္ဂံ အဓိကာရံ ကတွာ ဋီတစိတ္တောတိ အတ္ထော။ သာတဝေ
ရတောတိ ဒေဝ ဗီဇကဒါသော သာတဝေ’ မရုရိပါကေ ကုသလမမ္မေယေဝ
ရတော။ သော ဣမဿ ပါပကမ္မဿ ဝိဏကာလေ ကလျာဏကမ္မဿ ဖလေန
ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။

ယဇ္ဇေသ ဣဒါနိ ဒါသတ္တံ ဥပဂတော၊ န တံ ကလျာဏကမ္မဿ ဖလေန။
ဒါသတ္တသံဝတ္တနိကဋ္ဌိဿ ပုဗ္ဗေ ကတံ ပါပံ ဘဝိဿတိတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗန္တိ
ဣမမတ္တံ ပကာသေန္တိ အာဟ—

၁၂၅၂။ “ယ’မဇ္ဇေ၊ ဗီဇကော ဒါသော၊ ဒုက္ခံ ပဿတိ အတ္တနိ။
ပုဗ္ဗေဝ’ဿ ကတံ ပါပံ၊ တ’မေသော ပဋိသေဝတိ။

၁၂၅၃။ ဒီယတေ စဿ တံ ပါပံ၊ တထာ ဟိ ဝိနယေ ရတော။
ကဿပဉ္စ သမာပဇ္ဇေ၊ မာ ဟေဝု’ပုထ’မာဂမာ”တိ။

၁-သာတေ (သီ) ၂-ယဉ္ဇေ (သီ၊ သျာ)

တတ္ထ မာ ဟေရု'ပွထ'မာဂမာဘိ တာတ တံ ဣမံ နဂံ ကဿပါဇိဝကံ ဥပဂန္တာ မာ ဟေဝ နရယဂါမိံ ဥပုထံ အဂမာ၊ မာ ပါပမကောသိတိ ပိတရံ ဩဝဒတိ။

ဣဒါနိဿ ပါပူပသေဝနာယ ဒေါသံ ကလျာဏမိတ္တုပသေဝနာယ စ ဂုဏံ ဒသေန္တိ အာဟ—

- ၁၂၅၄။ “ယံ ယံ ဟိ ရာဇ ဘဇတိ၊ သန္တံ ဝါ^၁ ယဒိ ဝါ အသံ။ သီလဝန္တံ ဝိသီလံ ဝါ၊ ဝသံ တသေဝ ဂစ္ဆတိ။
- ၁၂၅၅။ ယာဒိသံ ကုရုတေ မိတ္တံ၊ ယာဒိသံ စူပသေဝတိ။ သောပိ တာဒိသကော ဟောတိ၊ သဟဝါသော ဟိ တာဒိသော။
- ၁၂၅၆။ သေဝမာနော သေဝမာနံ၊ သမ္မုဋ္ဌော သမ္မုဋ္ဌသံ ပရံ။ သရော ဒိဒ္ဓေါ ကလာပံဝ၊ အလိတ္တံ မုပလံမ္ပတိ။ ဥပလေပဘယာ ဓိရော၊ နေဝ ပါပသခါ သိယာ။
- ၁၂၅၇။ ပူတိမစ္ဆံ ကုသဂ္ဂေန၊ ယော နရော ဥပနယတိ။ ကုသာပိ ပူတိ ဝါယန္တိ၊ ဧဝံ ဗာလူပသေဝနာ။
- ၁၂၅၈။ တဂရဉ္စ ပလာသေန၊ ယော နရော ဥပနယတိ။ ပတ္တာပိ သုရဘိ ဝါယန္တိ၊ ဧဝံ ဓိရူပသေဝနာ။
- ၁၂၅၉။ တသ္မာ ပတ္တပုဋ္ဌသေဝ၊ ဥတွာ သမ္မာက'မတ္တနော။ အသန္တေ နောပသေဝေယျ၊ သန္တေ သေဝေယျ ပဏ္ဍိတော။ အသန္တော နိရယံ နေန္တိ၊ သန္တော ပါပေန္တိ သုဂ္ဂတိ”န္တိ။

တတ္ထ သန္တံ ဝါဘိ သပ္ပုရိသံ ဝါ။ ယဒိ ဝါ အသန္တိ အသပ္ပုရိသံ ဝါ။ သရော ဒိဒ္ဓေါ ကလာပံဝါတိ မဟာရာဇ ယထာနာမ ဟလာဟလဝိသလိတ္တော သရော သရကလာပေ ဒိတ္တော သဗ္ဗံ တံ ဝိသေန အလိတ္တမ္ပိ သရကလာပံ လိမ္ပတိ၊ ဝိသဒိဒ္ဓမေဝ ကရောတိ၊ ဧဝမေဝ ပါပမိတ္တော ပါပံ သေဝမာနော အတ္တာနံ သေဝမာနံ ပရံ၊ တေန သမ္မုဋ္ဌော တံ သမ္မုဋ္ဌသံ အလိတ္တံ ပါပေန ပုရိသံ အတ္တနာ ဧကဉ္စာသယံ ကရောန္တော ဥပလိမ္ပတိ။ ပူတိ ဝါယန္တိတိ တဿ တေ ကုသာပိ ဒုဂ္ဂန္တာ ဝါယန္တိ။ တဂရဉ္စာတိ တဂရဉ္စ အညဉ္စ ဂန္ဓသမ္ပန္နံ ဂန္ဓဇာတံ။ ဧဝန္တိ ဧဝရူပါ ဓိရူပသေဝနာ။ ဓိရော ဟိ အတ္တာနံ သေဝမာနံ ဓိရမေဝ ကရေတိ။

၁-သတံ ဝါ(သီ၊ ဣ၊ က)

တသ္မာ ပတ္တပုဋ္ဌဿေဝါတိ ယသ္မာ တဂရာဒိပလိဝေဌမာနာနိ ပဏ္ဏာနိပိ သုဂန္ဓာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ပလာသပတ္တပုဋ္ဌဿေဝ ပဏ္ဏိတူပသေဝနေန အဟမ္ပိ ပဏ္ဏိတော ဘဝိဿာမီတိ ဧဝံ။ ဥတွာ သမ္ဗာဏ'မတ္တနောတိ အတ္တနော ပရိပါကံ ပဏ္ဏိတဘာဝံ ပရိမာဏံ ဥတွာ အသန္တေ ပဟာယ ပဏ္ဏိတေ သန္တေ သေဝေယျ။ “နိရယံ နေန္တိ”တိ ဧတ္ထ ဒေဝဒတ္တာဒီဟိ နိရယံ, “ပါပေန္တိ သုဂ္ဂတိ”န္တိ ဧတ္ထ သာရိပုတ္တတ္ထေရာဒီဟိ သုဂတိ° နိတာနံ ဝသေန ဥဒါဟရဏာနိ အာဟရိတဗ္ဗာနိ။

ဧဝံ ရာဇဓိတာ ဆဟိ ဂါထာဟိ ပိဘု ဓမ္မံ ကထေတွာ ဣဒါနိ အတိတေ အတ္တနာ အနုဘူတံ ဒုက္ခံ ဒဿေန္တိ အာဟ—

၁၂၆၀။ “အဟမ္ပိ ဇာတိယော သတ္တ၊ သရေ သံသရိတ'တ္တနော။
အနာဂတာပိ သတ္တေဝ၊ ယာ ဂမိဿံ ဣတော စုတာ။

၁၂၆၁။ ယာ မေ သာ သတ္တမီ ဇာတိ၊ အဟု ပုဗ္ဗေ ဇနာမိပ။
ကမ္မာရပုတ္တော မဂဓေသု၊ အဟုံ ရာဇဂဟေ ပုရေ။

၁၂၆၂။ ပါပံ သဟာယ'မာဂမ္မ၊ ဗဟုံ ပါပံ ကတံ မယာ။
ပရဒါရဿ ဟေဌေန္တော၊ စရိမှာ အမရာ ဝိယ။

၁၂၆၃။ တံ ကမ္မံ နိဟိတံ အဋ္ဌာ၊ ဘသ္မစ္ဆန္တောဝ ပါဝကော။
အထ အညေဟိ ကမ္မေဟိ၊ အဇာယိ° ဝံသဘူမိယံ။

၁၂၆၄။ ကောသမ္ပိယံ သေဋ္ဌိကုလေ၊ ဣဒ္ဓေ ဖိတေ မဟဒ္ဓနေ။
ဧကပုတ္တော မဟာရာဇ၊ နိစ္စံ သက္ကတပူဇိတော။

၁၂၆၅။ တတ္ထ မိတ္တံ အသေဝိဿံ၊ သဟာယံ သာတဝေ ရတံ။
ပဏ္ဏိတံ သုတသမ္ပန္နံ၊ သော မံ အတ္ထေ နိဝေသယိ။

၁၂၆၆။ စာတုဒ္ဓသိ° ပဉ္စဒသိ°၊ ဗဟုံ ရတ္တိ° ဥပါဝသိ°။
တံ ကမ္မံ နိဟိတံ အဋ္ဌာ၊ နိဓီဝ ဥဒကန္တိကေ။

၁၂၆၇။ အထ ပါပါန ကမ္မာနံ၊ ယမေတံ မဂဓေ ကတံ။
ဖလံ ပရိယာဂ မံ ပစ္ဆာ၊ ဘုတွာ ဒုဋ္ဌဝိသံ ယထာ။

၁၂၆၈။ တတော စုတာ'ဟံ ဝေဒေဟ၊ ရောရူဝေ နိရယေ စိရံ။
သကမ္မုနာ အပစ္စိဿံ၊ တံ သရံ န သုခံ လဘော။

၁၂၆၉။ ဗဟုဝဿဂဏေ တတ္ထ၊ ခေပယိတွာ ဗဟံ ဒုခံ။
ဘိန္နာဂတေ အဟံ ရာဇ၊ ဆဂလော ဥဒ္ဒတပ္ပလော”တိ။

တတ္ထ သတ္တာဘိ မဟာရာဇ ဣဓသောကပရလောကာ နာမ သုကတ-
ဒုက္ကဋ္ဌာနဉ္စ ဖလံ နာမ အတ္ထိ။ န ဟိ သံသာရော သတ္ထေ သောဓေတုံ
သက္ကောဘိ၊ သကမ္မုနာ ဧဝ သတ္တာ သုဇ္ဈန္တိ။ အလာတသေနာပတိ စ
ဗီဇကဒါသော စ ဧကမေဝ ဇာတိံ အနုဿရန္တိ။ န ဧကဝလံ ဧတေဝ
ဇာတိံ သရန္တိ၊ အဟမ္မိ အဘိတေ သတ္ထ ဇာတိယော အတ္တနော သံသရိတံ
သရာမိ၊ အနာဂတေပိ ဣတော ဂန္တဗ္ဗာ သတ္ထေဝ ဇာနာမိ။ ယာ မေ သာတိ
ယာ သာ မမ အဘိတေ သတ္ထမိ ဇာတိ အာသိ။ ကမ္မာရပုတ္တောတိ တာယ
ဇာတိယာ အဟံ မဂဓေသု ရာဇဂဟနဂရေ သုဝဏ္ဏကာရပုတ္တော အဟောသိ။

ပရဒါရဿ ဟေဋ္ဌေန္တောတိ ပရဒါရံ ဟေဋ္ဌန္တာ ပရေသံ ရက္ခိတ-
ဂေါပိတေ ဝရဘဏ္ဍေ အပရဇ္ဈန္တာ”။ အဋ္ဌာတိ တံ တဒါ မယာ ကတံ ပါပကမ္မံ
ဩကာသံ အလဘိတွာ ဩကာသေ သတိ ဝိပါကဒါယကံ ဟုတွာ ဘသ္မ-
ပဋိစ္စန္ဓော အဂ္ဂိ ဝိယ နိဟိတံ အဋ္ဌာသိ။ ဝံသဘူမိယန္တိ ဝံသရဋ္ဌေ။ ဧကပုတ္တောတိ
အသိတိကောဂ္ဂိဝိဘဝေ သေဋ္ဌိကုလေ အဟံ ဧကပုတ္တကောဝ အဟောသိ။
သာတဝေ ရုတန္တိ ကလျာဏကမ္မေ အဘိရတံ။ သော မန္တိ သော သဟာ-
ယကော မံ အတ္ထေ ကုသလကမ္မေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။

တံ ကမ္မန္တိ တမ္ပိ မေ ကတံ ကလျာဏကမ္မံ တဒါ ဩကာသံ အလဘိတွာ
ဩကာသေ သတိ ဝိပါကဒါယကံ ဟုတွာ ဥဒကန္တိကေ နိမိ ဝိယ နိဟိတံ
အဋ္ဌာသိ။ ယမေတန္တိ အထ မမ သန္တကေသု ပါပကမ္မေသု ယံ ဧတံ မယာ
မဂဓေသု ပရဒါရိကကမ္မံ ကတံ၊ တဿ ဖလံ ပစ္စာ မံ ပရိယာဂ ဥပဂတန္တိ
အတ္ထော။ ယထာ ကိ”? ဘုတွာ ဒုဋ္ဌဝိသံ ယထာ၊ ယထာ သဝိသံ ဘောဇနံ
ဘုဋ္ဌိတွာ ဌိတဿ တံ ဒုဋ္ဌံ ကက္ခဋံ ဟလာဟလံ ဝိသံ ကုပ္ပတိ၊ တထာ မံ
ပရိယာဂတန္တိ” အတ္ထော။ တတောတိ တတော ကောသမ္ပိယံ သေဋ္ဌိကုလတော။
တံ သရန္တိ တံ တသ္မိံ နိရယေ အနဘူတဒုက္ခံ သရန္တိ စိတ္တသုခံ နာမ န
လဘာမိ၊ ဘယမေဝ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဘိန္နာဂတေတိ ဘိန္နာဂတေ နာမ ရဋ္ဌေ”။
ဥဒ္ဒတပ္ပလောတိ ဥဒ္ဒတဗီဇော။

သော ပန ဆဂလကော ဗလသမ္ပန္နော အဟောသိ။ ပိဋ္ဌိယံ အဘိရုယျပိ နံ
ဝါဟယိ”သု၊ ယာနကေပိ ယောဇယိ”သု။ ဣမမတ္ထံ ပကာသေန္တိ အာဟ—

၁-အပရဇ္ဈနကာ (သီ) ၂-ပရိယာဂါတိ (သီ၊ ဣ) ၃-ဘေန္နာကဋေတိ ပေန္နာကဋေ (သီ၊ ဣ)

၁၂၇၀။ “သာတပုတ္တာ မယာ ဝုဠာ၊ ပိဋိယာ စ ရထေန စ။
တဿ ကမ္မဿ နိဿန္ဓော၊ ပရဒါရဂမနဿ မေ”တိ။

တတ္ထ သာတပုတ္တာတိ အမစ္စပုတ္တာ။ တဿ ကမ္မဿာတိ ဒေဝ ရောရဇေ
မဟာနိရယေ ပစ္စနဉ္စ ဆဂလကကာလေ ဗိဇုပ္ပါဋနဉ္စ ပိဋိဝါဟနယာနက-
ယောဇနာနိ စ သဗ္ဗောပေသ တဿ နိဿန္ဓော ပရဒါရဂမနဿ မေတိ။

တတော ပန စဝိတွာ အရညေ ကပိယောနိယံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ အထ နံ
ဇာတဒိဝသေ ယူထပတိနော ဒဿေသုံ။ သော “အာနေထ မေ ပုတ္တ”န္တိ ဒဋ္ဌိ
ဂဟေတွာ တဿ ဝိရဝန္တဿ ဒန္တေဟိ ဖလာနိ ဥပ္ပါဋေသိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တိ အာဟ—

၁၂၇၁။ “တတော စုတာ’ဟံ ဝေဒေဟ၊ ကပိ အာသိံ မြဟာဝနေ။
နိလုန္တိတဖလောယေဝ၊ ယူထပေန ပဂဗ္ဘိနာ။
တဿ ကမ္မဿ နိဿန္ဓော၊ ပရဒါရဂမနဿ မေ”တိ။

တတ္ထ နိလုန္တိတဖလောယေဝါတိ^၁ တတြပါဟံ ပဂဗ္ဘေန ယူထပတိနာ
လုန္တိတွာ ဥပ္ပါဋိတဖလောယေဝ အဟောသိန္တိ အတ္ထော။

အထ အပရာပိ ဇာတိယော ဒဿေန္တိ အာဟ—

၁၂၇၂။ “တတော စုတာ’ဟံ ဝေဒေဟ၊ ဒဿနေသု ပသု အဟုံ။
နိလုန္တိတော ဇဝေါ ဘဒြော၊ ယောဂုံ ဝုဠိ စိရံ မယာ။
တဿ ကမ္မဿ နိဿန္ဓော၊ ပရဒါရဂမနဿ မေ။

၁၂၇၃။ တတော စုတာ’ဟံ ဝေဒေဟ၊ ဝဇ္ဇိသု ကုလ’မာဂမာ။
နေဝိတ္ထိ န ပုမာ အာသိံ၊ မနဿတ္ထေ သုဒုလ္လဘော။
တဿ ကမ္မဿ နိဿန္ဓော၊ ပရဒါရဂမနဿ မေ။

၁၂၇၄။ တတော စုတာ’ဟံ ဝေဒေဟ၊ အဇာယိံ နန္ဒနေ ဝနေ။
ဘဝနေ တာဝတိံသာ’ဟံ၊ အစ္ဆရာ ကာမဝဏ္ဏိနိ။

၁၂၇၅။ ဝိစိတြဝတ္တာဘရဏာ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
ကုသလာ နစ္စဂိတဿ၊ သက္ကဿ ပရိစာရိကာ။

၁-နိလုန္တိတဖလောယေဝါတိ (သီ၊ ဣ)၊ နိလုန္တိတဖလောယေဝါတိ (သျှာ)

၁၂၇၆။ တတ္ထ ဌိတာဟံ ဝေဒေဟ၊ သရာမိ ဇာတိယော ဣမာ။
အနာဂတာပိ သတ္ထေဝ၊ ယာ ဂမိဿံ ဣတော စုတာ။

၁၂၇၇။ ပရိယာဂတံ တံ ကုသလံ၊ ယံ မေ ကောသမ္ဘိယံ ကတံ။
ဒေဝေ စေဝ မနုဿေ စ၊ သန္ဓာဝိဿံ ဣတော စုတာ။

၁၂၇၈။ သတ္ထ ဇစ္စော မဟာရာဇ၊ နိစ္စံ သက္ကတပူဇိတာ။
ထိဘာဝါပိ န မုစ္ဆိဿံ၊ ဆဋ္ဌာ နိဂတိယော ဣမာ။

၁၂၇၉။ သတ္ထမီ စ ဂတိ ဒေဝ၊ ဒေဝပုတ္တော မဟိဒ္ဓိကော။
ပုမာ ဒေဝေါ ဘဝိဿာမိ၊ ဒေဝကာယသ္မိ'မုတ္တမော။

၁၂၈၀။ အဇ္ဇာပိ သန္တာနမယံ၊ မာလံ ဂန္ဓေန္တိ နန္ဒနော။
ဒေဝပုတ္တော ဇဝေါ နာမ၊ ယော မေ မာလံ ပဋိစ္ဆတိ။

၁၂၈၁။ မုဟုတ္တော ဝိယ သော ဒိဗျော၊ ဣမ ဝဿာနိ သောဋ္ဌဿ။
ရတ္တိန္ဒြိဝေါ စ သော ဒိဗျော၊ မာနုသိ' သရဒေါသတံ။

၁၂၈၂။ ဣတိ ကမ္မာနိ အန္ဓေန္တိ၊ အသင်္ခေယျာပိ ဇာတိယော။
ကလျာဏံ ယဒိ ဝါ ပါပံ၊ န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိ"တိ။

တတ္ထ ဒဿနေသုတိ ဒဿနရဋ္ဌေသု"။ ပဿတိ ဂေါဏော အဟောသိ"။
နိလုဋ္ဌိတောတိ ဝစ္ဆကာလေယေဝ မံ ဧဝံ မနာပေါ ဘဝိဿတိတိ
နိဗ္ဗိဇကမကံသု။ သောဟံ နိလုဋ္ဌိတော ဥဒ္ဓတဗိဇော ဇဝေါ ဘဒြော
အဟောသိ"။ ဝဇ္ဇိသု ကုလ'မာဂမာတိ ဂေါယောနိတော စဝိတွာ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ
ဧကသ္မိ' မဟာဘောဂကုလေ နိဗ္ဗတ္တိန္တိ ဒဿတိ။ နေဝိတ္ထိ န ပုမာတိ
နပုံသကတ္တံ သန္ဓာယ အာဟ။ ဘဝနေ တာဝတိ'သ'ဟန္တိ တာဝတိ'သ-
ဘဝနေ အဟံ။

တတ္ထ ဌိတာ'ဟံ ဝေဒေဟ၊ သရာမိ ဇာတိယော ဣမာတိ သာ ကိရ တသ္မိ'
ဒေဝလောကေ ဌိတာ "အဟံ ဧဝရူပံ ဒေဝလောကံ အာဂစ္ဆန္တိ ကုတော န
ခေါ အာဂတာ"တိ ဩလောကေန္တိ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ မဟာဘောဂကုလေ နပုံသကတ္တ-
ဘာဝတော စဝိတွာ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တဘာဝံ ပဿိ။ တတော "ကေန န ခေါ
ကမ္မေန ဧဝရူပေ ရမဏီယေဌာနေ နိဗ္ဗတ္တာမိ"တိ ဩလောကေန္တိ ကောသမ္ဘိယံ

၁-ဒဿဏ္ဏေသုတိ ဒဿဏ္ဏရဋ္ဌေ (သိ၊ သု၊ ဣ)

သေဠိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ကတံ ဒါနာဒိကုသလံ ဒိသ္မာ “ဧတဿ ဖလေန နိဗ္ဗတ္တာမိ”တိ ဥတွာ “အနန္တရာတိတေ နပုံသကတ္တဘာဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနာ ကုတော အာဂတာမိ”တိ ဩလောကေန္တိ ဒဿနရဋ္ဌေသု ဂေါယောနိယံ မဟာဒုက္ခဿ အနုဘူတဘာဝံ အညာသိ။ တတော အနန္တရံ ဇာတိံ အနုဿရမာနာ ဝါနရယောနိယံ ဥဒ္ဓတဖလဘာဝံ အဒ္ဓဿ။ တတော အနန္တရံ အနုဿရန္တိ ဘိန္နာဂတေ ဆဂလကယောနိယံ ဥဒ္ဓတမိဇာဘာဝံ အနုဿရိ။ တတော ပရံ အနုဿရမာနာ ရောရုဝေ နိဗ္ဗတ္တဘာဝံ အနုဿရိ။

အထဿာ နိရယေ တိရစ္ဆာနယောနိယံ စ အနုဘူတံ ဒုက္ခံ အနုဿရန္တိယာ ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တတော “ကေန န ခေါ ကမ္မေန ဧဝရူပံ ဒုက္ခံ အနုဘူတံ မယာ”တိ ဆဋ္ဌိ ဇာတိံ ဩလောကေန္တိ တာယ ဇာတိယာ ကောသမ္ဘိနဂရေ ကတံ ကလျာဏကမ္မံ ဒိသ္မာ သတ္တမံ ဩလောကေန္တိ မဂဓရဋ္ဌေ ပါပသဟာယံ နိဿာယ ကတံ ပရဒါရိကကမ္မံ ဒိသ္မာ “ဧတဿ ဖလေန မေ တံ မဟာဒုက္ခံ အနုဘူတ”န္တိ အညာသိ။ အထ “ဣတော စဝိတွာ အနာဂတေ ကုဟိံ နိဗ္ဗတ္တိဿာမိ”တိ ဩလောကေန္တိ “ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ပုန သက္ကဿေဝ ပရိစာရိကာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိဿာမိ”တိ အညာသိ။ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ ဩလောကယ-မာနာ “တတိယေပိ အတ္တဘာဝေ သက္ကဿေဝ ပရိစာရိကာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ-ဿာမိ၊ တထာ စတုတ္ထေ၊ ပဉ္စမေ ပန တသ္မိံယေဝ ဒေဝလောကေ ဇဝနဒေဝ-ပုတ္တဿ အဂ္ဂမဟေသီ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိဿာမိ”တိ ဥတွာ တတော အနန္တရံ ဩလောကေန္တိ “ဆဋ္ဌေ အတ္တဘာဝေ ဣတော တာဝတိံသဘဝနတော စဝိတွာ အင်္ဂတိရညော အဂ္ဂမဟေသီယာ ကုန္တိမိ နိဗ္ဗတ္တိဿာမိ၊ ‘ရုစာ’တိ မေ နာမံ ဘဝိဿတိ”တိ ဥတွာ “တတော အနန္တရာ ကုဟိံ နိဗ္ဗတ္တိဿာမိ”တိ ဩလောကေန္တိ “သတ္တမာယ ဇာတိယာ တတော စဝိတွာ တာဝတိံသ-ဘဝနေ မဟိဒ္ဓိကော ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိဿာမိ၊ ဣတ္ထိဘာဝတော မုစ္ဆိဿာမိ”တိ အညာသိ။ တသ္မာ—

“တတ္ထ ဌိတာ’ဟံ ဝေဒေဟ၊ သရာမိ သတ္တ ဇာတိယော။
အနာဂတာပိ သတ္ထေဝ၊ ယာ ဂမိဿံ ဣတော စုတာ”တိ—

အာဒိမာဟ။

တတ္ထ ပရိယာဂတန္တိ ပရိယာယေန အတ္တနော ဝါရေန အာဂတံ။ သတ္တ ဇေဇ္ဇောတိ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ နပုံသကဇာတိယာ သဒ္ဓိံ ဒေဝလောကေ ပဉ္စ၊ အယဉ္စ ဆဋ္ဌာတိ သတ္တ ဇာတိယောတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဧတာ သတ္တ ဇာတိယော နိစ္စံ

သက္ကတပူဇိတာ အဟောသိန္နိ ဒေသေတိ။ ဆဋ္ဌာ နိဂတိယောတိ ဒေဝလောကေ
 ပန ပဉ္စ, အယဉ္စကောတိ ဣမာ ဆ ဂတိယော ဣတ္ထိဘာဝါန မုစ္စိဿန္တိ ဝဒတိ။
 သတ္တမီ စာတိ ဣတော စဝိတွာ အနန္တရံ။ သန္တာနမယန္တိ ဧကတောဝဏ္ဏကာဒိ-
 ဝသေန ကတသန္တာနံ။ ဂန္ထေန္တိတိ ယထာ သန္တာနမယာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ
 အဇ္ဇပိ မမ ပရိစာရိကာ နန္ဒနဝနေ မာလံ ဂန္ထေန္တိယေဝ။ ယော မေ မာလံ
 ပဋိစ္ဆတိတိ မဟာရာဇ အနန္တရဇာတိယံ မမ သာမိကော ဇဝေါ နာမ ဒေဝ-
 ပုတ္တော ယော ရုက္ခတော ပတိတပတိတံ မာလံ ပဋိစ္ဆတိ။

သောဠသ္မာတိ မဟာရာဇ မမ ဇာတိယာ၂ ဣမာနိ သောဠသ ဝဿာနိ၊
 ဧတ္တကော ပန ကာလော ဒေဝါနံ ဧကော မုဟုတ္တော၊ တေန တာ မမ
 စုတဘာဝမ္ပိ အဇာနန္တာ မမတ္ထာယ မာလံ ဂန္ထေန္တိယေဝ။ မာနုသိန္တိ
 မနုဿာနံ ဝဿဂဏာနံ အာဂမ္မ ဒေ သရဒေါသတံ ဝဿသတံ ဟောတိ၊
 ဧဝံ ဒီဃာယုကာ ဒေဝါ။ ဣမိနာ ပန ကာရဏေန ပရလောကဿ စ
 ကလျာဏပါပကာနဉ္စ ကမ္မာနံ အတ္ထိတံ ဇာနာဟိ ဒေဝါတိ။

အန္တေန္တိတိ ယထာ မံ အနုဗန္ဓိံ သု၊ ဧဝံ အနုဗန္ဓန္တိ။ န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိတိ
 ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ တသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ, ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ အနန္တရဘာဝေ
 ဝိပါကံ ဒေတိ၊ အပရာပရိယဝေဒနီယံ ပန ဝိပါကံ အဒတွာ န နဿတိ။
 တံ သန္ဓာယ “န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိ”တိ ဝတွာ “ဒေဝ အဟံ
 ပရဒါရိကကမ္မဿ နိဿန္ဓေန နိရယေ စ တိရစ္ဆာနယောနိယဉ္စ မဟန္တံ ဒုက္ခံ
 အနုဘဝိ”။ သစေ ပန တုမှေပိ ဣဒါနိ ဂုဏဿ ကထံ ဂဟေတွာ ဧဝံ ကရိဿထ၊
 မယာ အနုဘူတသဒိသမေဝ ဒုက္ခံ အနုဘဝိဿထ၊ တသ္မာ ဧဝံ မာ ကရိတ္တာ”တိ
 အာဟ။

အထသံ ဥတ္တရိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဟ—

- ၁၂၈၃။ “ယော ဣစ္ဆေ ပုရိသော ဟောတုံ၊ ဇာတိံ ဇာတိံ ပုနပ္ပုနံ။
 ပရဒါရံ ဝိဝဇ္ဇေယျ၊ ဓောတပါဒေါဝ ကဒ္ဒမံ။
- ၁၂၈၄။ ယာ ဣစ္ဆေ ပုရိသော ဟောတုံ၊ ဇာတိံ ဇာတိံ ပုနပ္ပုနံ။
 သာမိကံ အပစာယေယျ၊ ဣန္ဒဝ ပရိစာရိကာ။
- ၁၂၈၅။ ယော ဣစ္ဆေ ဒိဗျဘောဂဉ္စ၊ ဒိဗ္ဗမာယံ ယသံ သုခံ။
 ပါပါနိ ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ တိဝိဓံ ဓမ္မမာစရေ။

၁-မယာ ရုက္ခတော မောစဒိတံ (က) ၂-ဇာတာယ (က)

၁၂၈၆။ ကာယေန ဝါစာ မနသာ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိစက္ခဏော။
အတ္တနော ဟောတိ အတ္တာယ၊ ဣတ္ထိ ဝါ ယဒိ ဝါ ပုမာ။

၁၂၈၇။ ယေ ကေစိ'မေ မာနဇာ ဇီဝလောကေ၊
ယသဿိနော သဗ္ဗသမန္တဘောဂါ။
အသံသယံ တေဟိ ပုရေ သုစိဏ္ဏံ၊
ကမ္မဿကာသေ ပုထု သဗ္ဗသတ္တာ။

၁၂၈၈။ ဣဗ်ာ'နုစိန္တေသိ သယမ္ပိ ဒေဝ၊
ကုတောနိဒါနာ တေ ဣမာ ဇနိန္ဒ။
ယာ တေ ဣမာ အတ္ထရာသန္ဓိကာသာ၊
အလင်္ကတာ ကဉ္စနဇာလဆန္ဒာ"တိ။

တတ္ထ ဟောတုန္တိ ဘဝိတုံ။ သဗ္ဗသမန္တဘောဂါတိ ပရိပုဏ္ဏသဗ္ဗဘောဂါ။
သုစိဏ္ဏန္တိ သုဠ၊ စိဏ္ဏံ ကလျာဏကမ္မံ ကတံ။ ကမ္မဿကာသေတိ ကမ္မဿကာ
အတ္တနာ ကတကမ္မဿေဝ ဝိပါကပဋိသံဝေဒိနော။ န ဟိ မာတာပိတူဟိ
ကတံ ကမ္မံ ပုတ္တဇိတာနံ ဝိပါကံ ဒေတိ၊ န တာဟိ ပုတ္တဇိတာဟိ ကတံ ကမ္မံ
မာတာပိတူနံ ဝိပါကံ ဒေတိ၊ သေသေဟိ ကတံ သေသာနံ ကိမေဝ ဒဿတိ။
ဣဗ်ာတိ စောဒနတ္ထေ နိပါတော။ အနုစိန္တေသိတိ ပုနပ္ပုနံ စိန္တေယျာသိ။
ယာ တေ ဣမာတိ ယာ ဣမာ သောဠသသဟဿာ ဣတ္ထိယော တံ ဥပဠဟန္တိ၊
ဣမာ တေ ကုတောနိဒါနာ၊ ကိံ နိပဇ္ဇိတွာ နိဒ္ဒါယန္တေန လဒ္ဓါ၊ ဥဒါဟု
ပန္နဒုသနသန္ဓိစ္ဆေဒါဒိနိ ပါပါနိ ကတွာ၊ အဒု ကလျာဏကမ္မံ နိဿာယ
လဒ္ဓါတိ ဣဒံ တာဝ အတ္တနာပိ စိန္တေယျာသိ ဒေဝါတိ။

ဧဝံ သာ ပိတရံ အနုသာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၈၉။ “ဣစ္စေဝံ ပိတရံ ကညာ၊ ရုစာ တောသေသိ အင်္ဂတိံ။
မူဠဿ မဂ္ဂ'မာစိက္ခိ၊ ဓမ္မ'မက္ခာသိ သုဗ္ဗတာ”တိ။

တတ္ထ ဣစ္စေန္တိ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ဣမေဟိ ဧဝရူပေဟိ မရုရေဟိ ဝစနေဟိ
ရုစာကညာ ပိတရံ တောသေသိ၊ မူဠဿ မဂ္ဂံ ဝိယတဿ သုဂတိမဂ္ဂံ အာစိက္ခိ၊
နာနာနယေဟိ သုစရိတဓမ္မံ အက္ခာသိ။ ဓမ္မံ ကထေန္တိယေဝ သာ သုဗ္ဗတာ
သုန္ဒရဝတာ အတ္တနော အတိတဇာတိယောပိ ကထေသိ။

ဧဝံ ပုဗ္ဗဏှတော ပဠာယ သဗ္ဗရတ္ထိံ ပိတု ဓမ္မံ ဒေသေတွာ “မာ ဒေဝ
နဂ္ဂဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ဝစနံ ဂဏှိ၊ ‘အတ္ထိ အယံ လောကော၊ အတ္ထိ

ပရလောကော၊ အတ္ထိ သုကဋုဒုက္ကဋကမ္မာနံ ဖလ'န္တိ ဝဒန္တဿ မာဒိဿဿ ကလျာဏမိတ္တဿ ဝစနံ ဂဏှ၊ မာအတိတ္ထေန ပက္ခန္တိ"တိ အာဟ။ ဧဝံ သန္တေပိ ပိတရံ မိစ္ဆာဒဿနာ မောစေတုံ နာသက္ခိ။ သော ဟိ ကေဝလံ တဿာ မဓုရဝစနံ သုတွာ တုဿိ။ မာတာပိတရော ဟိ ပိယပုတ္တာနံ ဝစနံ ပိယာယန္တိ၊ န ပန တံ မိစ္ဆာဒဿနံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ နဂရေပိ "ရုစာ ကိရ ရာဇဓိတာ ပိတု ဓမ္မံ ဒေသေတွာ မိစ္ဆာဒဿနံ ဝိဿဇ္ဇာပေသိ"တိ ဧကကောလာဟလံ အဟောသိ။ "ပဏ္ဍိတာ ရာဇဓိတာ အဇ္ဇ ပိတရံ မိစ္ဆာဒဿနာ မောစေတွာ နဂရဝါသိနံ သောတ္ထိဘာဝံ ကရိဿတိ"တိ မဟာဇနော တုဿိ။ သာ ပိတရံ ဗောဓေတုံ အသက္ကောန္တိ ဝိရိယံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ "ယေန ကေနစိ ဥပါယေန ပိတု သောတ္ထိဘာဝံ ကရိဿာမိ"တိ သိရသ္မိံ အဇ္ဇလိံ ပတိဋ္ဌပေတွာ ဒသဒိသာ နမဿိတွာ "ဣမသ္မိံ လောကေ လောကသန္ဓာရကာ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏာ နာမ လောကပါလဒေဝတာ နာမ မဟာဗြဟ္မာဇနော နာမ အတ္ထိ၊ တေ ဣဓာဂန္ဓာ အတ္တဇနော ဗလေန မမ ပိတရံ မိစ္ဆာဒဿနံ ဝိဿဇ္ဇာပေန္တ၊ တေဿ ဂုဏေ အသတိပိ မမ ဂုဏေန မမ သီလေန မမ သစ္စေန ဣဓာဂန္ဓာ ဣမံ မိစ္ဆာဒဿနံ ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ သကလလောကဿ သောတ္ထိံ ကရောန္တ။"တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ နမဿိ။

တဒါ ဗောဓိသတ္တော နာရဒေါ နာမ မဟာဗြဟ္မာအဟောသိ။ ဗောဓိသတ္တာ စ နာမ အတ္တဇနော မေတ္တာဘာဝနာယ အနုဒ္ဒယာယ မဟန္တဘာဝေန သုပ္ပုဋိ-ပန္နဒုပ္ပုဋိပန္နေ သတ္တေ ဒဿနတ္ထံ ကာလာနုကာလံ လောကံ ဩလောကေန္တိ။ သော တံ ဒိဝသံ လောကံ ဩလောကေန္တော တံ ရာဇဓိတရံ ပိတု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မောစနတ္ထံ လောကသန္ဓာရကဒေဝတာယော နမဿမာနံ ဒိသ္မာ "ဋ္ဌပေတွာမံ အညော ဧတံ ရာဇာနံ မိစ္ဆာဒဿနံ ဝိဿဇ္ဇာပေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ အဇ္ဇ မယာ ရာဇဓိတု သင်္ဂဟံ၊ ရညော စ သပရိဇနဿ သောတ္ထိဘာဝံ ကတွာ အာဂန္တုဝဋ္ဋတိ၊ ကေန န ခေါ ဝေသေန ဂမိဿာမိ"တိ စိန္တေတွာ "မနုဿာနံ ပဗ္ဗဇိတာ ပိယာ စေဝ ဂရုဇော" စ အာဒေယျဝစနာ စ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗဇိတဝေသေန ဂမိဿာမိ"တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ ပါသာဒိကံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ မနုဿတ္တဘာဝံ မာပေတွာ မနုညံ ဇဋ္ဌာမဏ္ဍလံ ဗန္ဓိတွာ ဇဋ္ဌန္တရေ ကဉ္စနသုစိံ ဩဒဟိတွာ အန္တော ရတ္တပဋံ ဥပရိ ရတ္တဝါကစီရံ နိဝါသေတွာ ပါရုပိတွာ သုဝဏ္ဏတာရာခစိတံ ရဇတမယံ အဇိနစမ္မံ ဧကံသေ ကတွာ မုတ္တာသိက္ခာယ ပက္ခိတ္တံ သုဝဏ္ဏမယံ ဘိက္ခာဘာဇနံ အာဒါယ တီသု ဋ္ဌာနေသု ဩနတံ သုဝဏ္ဏကာဇံ ခန္တေ ကတွာ

၁-ကရုဏာ (က) ၂-ဝက်ဂတံ (သီ၊ ဣ)၊ ဝက် (သျာ)

မုတ္တာသိက္ခာယ ဧဝ ပဝါဠကမဏ္ဍလံ အာဒါယ ဣမိနာ ဣသိဝေသေန ဂဂန-
တလေစန္ဒောဝိယဝိရောစမာနော အာကာသေန အာဂန္တာ အလင်္ကတစန္ဒက-
ပါသာဒမဟာတလံ ပဝိသိတွာ ရညော ပုရတော အာကာသေ အဋ္ဌာသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၉၀။ “အထာဂမာ မြဟ္မလောကာ၊ နာရဒေါ မာနုသိံ ပဇံ။
ဇမ္ဗုဒီပံ အဝေက္ခန္တော၊ အဒ္ဓါ ရာဇာနမင်္ဂတိံ။

၁၂၉၁။ တတော ပတိဋ္ဌာ ပါသာဒေ၊ ဝေဒေဟဿ ပုရတ္ထတော။
တဉ္စ ဒိသ္မာနာ နုပ္ပတ္တံ၊ ရုစာ ဣသိမဝန္တထာ”တိ။

တတ္ထ အဒ္ဓါတိ မြဟ္မလောကေ ဌိတောဝ ဇမ္ဗုဒီပံ အဝေက္ခန္တော ဂုဏာ-
ဇီဝကဿ သန္တိကေ ဂဟိတမိစ္ဆာဒဿ နံ ရာဇာနံ အင်္ဂတိံ အဒ္ဓဿ၊ တသ္မာ အာဂ-
တောတိ အတ္ထော။ တတော ပတိဋ္ဌာတိ တတော သော မြဟ္မာ တဿ ရညော
အမစ္စဂဏပရိဂုတဿ နိသိန္ဓဿ ပုရတော တသ္မိံ ပါသာဒေ အပဒေ ပဒံ
ဒသေန္တော အာကာသေ ပတိဋ္ဌဟိ။ အနုပ္ပတ္တန္တိ အာဂတံ။ ဣသိန္တိ ဣသိဝေသေန
အာဂတတ္တာ သတ္တာ “ဣသိ”န္တိ အာဟ။ အဝန္တထာတိ “မမာနုဂ္ဂဟေန မမ
ပိတရိ ကာရုညံ ကတွာ ဧကော ဒေဝရာဇာ အာဂတော ဘဝိဿတိ”တိ ဟဋ္ဌ-
ပဟဋ္ဌာ ဝါတာဘိဟဋ္ဌာ သုဝဏ္ဏကဒလီ ဝိယ ဩနမိတွာ နာရဒမြဟ္မာနံ အဝန္တိ။

ရာဇာပိ တံ ဒိသ္မာဝ မြဟ္မတေဇေန တဇ္ဇိတော အတ္တနော အာသနေ
သဏ္ဍာတံ အသက္ခောန္တော အာသနာ ဩရုယ ဘူမိယံ ဌတွာ အာဂတဋ္ဌာနဉ္စ
နာမဂေါတ္တဉ္စ ပုစ္ဆိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၉၂။ “အထာသနမ္မာ ဩရုယ၊ ရာဇာ ဗျထိတမာနသော။
နာရဒံ ပရိပုစ္ဆန္တော၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။

၁၂၉၃။ ကုတော န အာဂစ္ဆသိ ဒေဝဝဏ္ဏိ၊
ဩဘာသယံ သဗ္ဗဒိသာ၊ စန္ဒိမာဝ။
အက္ခာဟိ မေ ပုစ္ဆိတော နာမဂေါတ္တံ၊
ကထံ တံ ဇာနန္တိ မနုဿလောကေ”တိ။

တတ္ထ ဗျထိတမာနသောတိ? ဘိတစိတ္တော။ ကုတော နူတိ ကစ္စိ န ခေါ
ဝိဇ္ဇာဓရော ဘဝေယျာတိ မညမာနော အဝန္တိတွာဝ ဧဝံ ပုစ္ဆိ။

၁-အာကာသေ အပရာပရံ (က) ၂-သံဝရိံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၃-ဗျထိတမာနသောတိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

အထ သော “အယံ ရာဇာ ‘ပရလောကော နတ္ထိ’တိ မညတိ၊ ပရလောကမေဝဿ တာဝ အာစိက္ခိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၂၉၄။ “အဟံ ဟိ ဒေဝတော ဣဒါနိ ဧမိ၊
ဩဘာသယံ သဗ္ဗဒိသာ စန္ဒိမာဝ။
အက္ခာမိ တေ ပုစ္ဆိတော နာမဂေါတ္ထံ၊
ဇာနန္တိ မံ နာရဒေါ ကဿပေါ စာ”တိ။

တတ္ထ ဒေဝတောတိ ဒေဝလောကတော။ နာရဒေါ ကဿပေါ စာတိ မံ နာမေန နာရဒေါ၊ ဂေါတ္ထေန ကဿပေါတိ ဇာနန္တိ။

အထ ရာဇာ “ဣမံ ပစ္ဆာပိ ပရလောကံ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ ဣဒ္ဓိယာ လဒ္ဓကာရဏံ တာဝ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၂၉၅။ “အစ္ဆေရရူပံ တဝ ယာဒိသဉ္ဇ၊
ဝေဟာယသံ ဂစ္ဆသိ တိဋ္ဌသိ စ။
ပုစ္ဆာမိ တံ နာရဒ တေမတ္ထံ၊
အထ ကေန ဝဏ္ဏေန တဝါယ’မိဒ္ဓိ”တိ။

တတ္ထ ယာဒိသဉ္ဇာတိ ယာဒိသဉ္ဇ တဝ သဏ္ဌာနံ၊ ယဉ္ဇ တံ အာကာသေ ဂစ္ဆသိ တိဋ္ဌသိ စ၊ ဣဒံ အစ္ဆရိယဇာတံ။

နာရဒေါ အာဟ—

၁၂၉၆။ “သစ္စဉ္ဇ ဓမ္မော စ ဒမော စ စာဂေါ၊
ဂုဏာ မမေ’တေ ပကတာ ပုရာဏာ။
တေဟေဝ ဓမ္မေဟိ သုသေဝိတေဟိ၊
မနောဇဝေါ ယေန ကာမံ ဂတော’သ္မိ”တိ။

တတ္ထ သစ္စန္တိ မုသာဝါဒဝိရဟိတံ ဝစီသစ္စံ။ ဓမ္မောတိ တိဝိသေသရိတဓမ္မော စေဝ ကသိဏပရိကမ္မဈာနဓမ္မော စ။ ဒမောတိ ဣန္ဒြိယဒမနံ။ စာဂေါတိ ကိလေသပရိစ္စာဂေါ စ ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေါ စ။ မမေ’တေ ဂုဏာတိ မမ ဧတေ ဂုဏသမ္ပယုတ္တာ ဂုဏသဟဂတာ။ ပကတာ ပုရာဏာ’တိ မယာ ပုရိမဘဝေ ကတာတိ ဒဿေတိ။ (“တေဟေဝ ဓမ္မေဟိ သုသေဝိတေဟိ”တိ တေ သဗ္ဗေ ဂုဏေ သုသေဝိတေ ပရိစာရိတေ ဒဿေတိ။ မနောဇဝေါတိ

ဣဒ္ဓိယာ ကာရဏေန ပဋိလဒ္ဓေါ။ ယေန ကာမံ ဂတော'သ္မိတိ ယေန ဒေဝဋ္ဌာနေ စ မနုဿဋ္ဌာနေ စ ဂန္တံ ဣစ္ဆနံ၊ တေန ဂတော'သ္မိတိ အတ္ထော။)²

ရာဇာ ဧဝံ တသ္မိံ ကထေန္နေပိ မိစ္ဆာဒဿနဿ ဂဟိတတ္တာ ပရလောကံ အသဒ္ဓဟန္တော “အတ္ထိ န ခေါ ပုညဝိပါကော”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၁၂၉၇။ “အစ္ဆေရ'မာစိက္ခသိ ပုညသိဒ္ဓိံ၊
သစေ ဟိ ဧတေဟိ ယထာ ဝဒေသိ။
ပုစ္ဆာမိ တံ နာရဒ ဧတမတ္ထံ၊
ပုဋ္ဌော စ မေ သာရု ဝိယာကရောဟိ”တိ။

တတ္ထ ပုညသိဒ္ဓိန္နိ ပုညာနံ သိဒ္ဓိံ ဖလဒါယကတ္ထံ အာစိက္ခန္တော အစ္ဆရိယံ အာစိက္ခသိ။

နာရဒေါ အာဟ—

၁၂၉၈။ “ပုစ္ဆဿု မံ ရာဇ တဝေ'သ အတ္ထော၊
ယံ သံသယံ ကုရုသေ ဘူမိပါလ။
အဟံ တံ နိဿံသယတံ ဂမေမိ၊
နယေဟိ ဉ္ဇယေဟိ စ ဟေတုဘိ စာ”တိ။

တတ္ထ တဝေ'သ အတ္ထောတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗကော နာမ တဝ ဒေသ အတ္ထော။ ယံ သံသယန္တိ ယံ ကိသ္မိဒ္ဓိဒေဝ အတ္ထေ သံသယံ ကရောသိ၊ တံ မံ ပုစ္ဆ။ နိဿံသယ-တန္တိ အဟံ တံ နိဿံသယဘာဝံ ဂမေမိ။ နယေဟိတိ ကာရဏဝစနေဟိ။ ဉ္ဇယေ-ဟိတိ ဉ္ဇဏေဟိ။ ဟေတုဘိတိ ပစ္စယေဟိ၊ ပဋိညာမတ္ထေနဝ အဝတွာ ဉ္ဇဏေန ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ကာရဏဝစနေန စ တေသံ ဓမ္မာနံ သမုဋ္ဌာပကပစ္စ-ယေဟိ စ တံ နိဿံသယံ ကရိဿာမိတိ အတ္ထော။

ရာဇာ အာဟ—

၁၂၉၉။ “ပုစ္ဆာမိ တံ နာရဒ ဧတမတ္ထံ၊
ပုဋ္ဌော စ မေ နာရဒ မာ မုသာ ဘဏိ။
အတ္ထိ န ဒေဝါ ဝိတရော န အတ္ထိ၊
လောကော ပရော အတ္ထိ ဇနော ယ'မာဟူ”တိ။

တတ္ထ ဇနော ယ'မာဟူတိ ယံ ဇနော ဧဝမာဟ “အတ္ထိ ဒေဝါ၊ အတ္ထိ ဝိတရော၊ အတ္ထိ ပရော လောကော”တိ၊ တံ သဗ္ဗံ အတ္ထိ န ခေါတိ ပုစ္ဆတိ။

၁-မနောဇဝေါတိ မနောဇဝသဒိသဇဝေါ(သျှာ၊ဣ) ၂-ဂမနံ(က) ၃-( )သိဟဋ္ဌပေါတ္ထကေနတ္ထိ။

နာရဒေါ အာဟ—

၁၃၀၀။ “အတ္ထေဝ ဒေဝါ ပိတရော စ အတ္ထိ၊
လောကော ပရော အတ္ထိ ဇနော ယ’မာဟု။
ကာမေသု ဂိဒ္ဓါ စ နရာ ပမူဠာ၊
လောကံ ပရံ န ဝိဒ္ဓု မောဟယုတ္တာ”တိ။

တတ္ထ အတ္ထေဝ ဒေဝါတိ မဟာရာဇ ဒေဝါ စ ပိတရော စ အတ္ထိ၊ ယမ္ပိ ဇနော ပရလောကမာဟ၊ သောပိ အတ္ထေဝ။ န ဝိဒ္ဓုတိ ကာမဂိဒ္ဓါပန မောဟ-
မူဠာ ဇနာ ပရလောကံ န ဝိဒန္တိ န ဇာနန္တိတိ။

တံ သုတ္တာ ရာဇာ ပရိဟာသံ ကရောန္တော ဝေမာဟ—

၁၃၀၁။ “အတ္ထိတိ စေ နာရဒ သဒ္ဓဟာသိ၊
နိဝေသနံ ပရလောကေ မတာနံ။
ဣဓေဝ မေ ပဉ္စ သတာနိ ဒေဟိ၊
ဒဿာမိ တေ ပရလောကေ သဟဿ”န္တိ။

တတ္ထ နိဝေသနန္တိ နိဝါသဋ္ဌာနံ။ ပဉ္စ သတာနိတိ ပဉ္စ ကဟာပဏသတာနိ။
အထ နံ မဟာသတ္ထော ပရိသမဇ္ဈေယေဝ ဂရဟန္တော အာဟ—

၁၃၀၂။ “ဒဇ္ဇေမု ခေါ ပဉ္စ သတာနိ ဘောတော၊
ဇညာမု စေ သီလဝန္တံ ဝဒညျံ။
လုဒ္ဓိံ တံ ဘောန္တံ နိရယေ ဝသန္တံ၊
ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿံ။

၁၃၀၃။ ဣဓေဝ ယော ဟောတိ အဓမ္မသီလော၊
ပါပါစာရော အလသော လုဒ္ဓကမ္မော။
န ပဏ္ဍိတာ တသ္မိံ ဣဏံ ဒဒန္တိ၊
န ဟိ အာဂမော ဟောတိ တထာဝိဓမ္မာ။

၁၃၀၄။ ဒက္ခန္ဓ ပေါသံ မနုဇာ ဝိဒိတွာ၊
ဥဋ္ဌာနကံ သီလဝန္တံ ဝဒညျံ။
သယမေဝ ဘောဂေဟိ နိမန္တယန္တိ၊
ကမ္ပံ ကရိတွာ ပုန မာဟရေသိ”တိ။

တတ္ထ ဇညာမု စေတိ ယဒိ မယံ ဘဝန္တံ “သီလဝါ ဒေဝ ဝဒညူ၊ ဓမ္မိက-
 သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဣမသ္မိံ ကာလေ ဣမိနာ နာမတ္ထောတိ ဇာနိတွာ တဿ
 တဿ ကိစ္စဿ ကာရကော ဝဒညူ”တိ ဇာနေယျာမ၊ အထ တေ ဝဗ္ဗိယာ ပဉ္စ
 သတာနိ ဒဒေယျာမ၊ တံ ပန လုဒ္ဓေါ သာဟသိကော မိစ္ဆာဒဿနံ ဂဟေတွာ
 ဒါနသင်္ဂါ^၁ ဝိဒ္ဓိသေတွာ ပရဒါရေသု အပရဇ္ဈသိ၊ ဣတော စုတော
 နိရယေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿသိ၊ ဧဝံ လုဒ္ဓိံ တံ နိရယေ ဝသန္တံ ဘောန္တံ တတ္ထ ဂန္တူ
 ကော “သဟဿံ မေ ဒေဟိ”တိ စောဒေဿတိ။ တထာဝိဓမ္မာတိ တာဒိသာ
 ပုရိသာ ဒိန္နဿ ဣဏဿ ပုန အာဂမော နာမ န ဟောတိ။ ဒက္ခန္တိ
 ဓနုပ္ပါဒနကုသလံ။ ပုန မာဟရေသိတိ အတ္တနော ကမ္မံ ကရိတွာ ဓနံ
 ဥပ္ပါဒေတွာ ပုန အမှာကံ သန္တကံ အာဟရေယျာသိ၊ မာ နိက္ကမ္မော ဝသိတိ
 သယမေဝ ဘောဂေဟိ နိမန္တယန္တိတိ။

ဣတိ ရာဇာ တေန နိဂ္ဂယမာနော အပ္ပဋိဘာနော အဟောသိ။ မဟာ-
 ဇနော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဟုတွာ “မဟိဒ္ဓိကော ဒေဝေါပိ^၂ အဇ္ဇ ရာဇာနံ
 မိစ္ဆာဒဿနံ ဝိဿဇ္ဇာပေဿတိ”တိ သကလနဂရံ ဧကကောလာဟလံ အ-
 ဟောသိ။ မဟာသတ္တဿာနုဘာဝေန တဒါ သတ္တယောဇနိကာယ မိထိလာယ
 တဿ ဓမ္မဒေသနံ အသုဏန္တော နာမ နာဟောသိ။ အထ မဟာသတ္ထော
 “အယံ ရာဇာ အတိဝိယ ဒဋ္ဌိံ မိစ္ဆာဒဿနံ ဂဏှိ၊ နိရယဘယေန နံ သန္တဇ္ဇေတွာ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ ပုန ဒေဝလောကေန အဿာသေဿာမိ”တိ
 စိန္တေတွာ “မဟာရာဇ သစေ ဒိဋ္ဌိံ န ဝိဿဇ္ဇေဿသိ၊ ဧဝံ အနန္တဒုက္ခံ နိရယံ
 ဂမိဿသိ”တိ ဝတွာ နိရယကထံ ပဋ္ဌပေသိ—

၁၃၀၅။ “ဣတော စုတော ဒက္ခသိ တတ္ထ ရာဇ၊
 ကာကောလသဗေဟိ ဝိကဿမာနံ။
 တံ ခဇ္ဇမာနံ နိရယေ ဝသန္တံ၊
 ကာကေဟိ ဂိဇ္ဈေဟိ စ သေနကေဟိ။
 သဋ္ဌိန္နဂတ္ထံ ရုဟိရံ သဝန္တံ၊
 ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿ”န္တိ။

တတ္ထ ကာကောလသဗေဟိတိ လောဟတုဇ္ဈေဟိ ကာကသဗေဟိ။
 ဝိကဿမာနန္တိ^၃ အတ္တာနံ အာကမ္ဘိယမာနံ တတ္ထ နိရယေ ပဿိဿသိ။ တန္တိ
 တံ ဘဝန္တံ။

၁-ဒါနံ သီလံ (က)   ၂-ဒေဝိသိ (သီ၊ဣ)   ၃-ကမုမာနန္တိ (သီ၊ဣ)

တံ ပန ကာကောလနိရယံ ဝဏ္ဏေတွာ “သစေပိ ဧတ္ထ န နိဗ္ဗတ္တိဿသိ၊
လောကန္တရနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿသိ”တိ ဝတွာ တံ နိရယံ ဒဿေတုံ ဂါထ-
မာဟ—

၁၃၀၆။ “အန္ဓတမံ တတ္ထ န စန္ဒသူရိယာ၊
နိရယော သဒါ တုမုလော ယောရုပေါ။
သာ နေဝ ရတ္တိ န ဒိဝါ ပညာယတိ၊
တထာဝိဓေ ကော ဝိစရေ ဓနတ္ထိကော”တိ။

တတ္ထ အန္ဓတမန္တိ မဟာရာဇ ယမိ လောကန္တရနိရယေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ
နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တတ္ထ စက္ခုဝိညာဏဿ ဥပ္ပတ္တိနိဝါရဏံ အန္ဓတမံ။ သဒါ တုမုလောတိ
သော နိရယော နိစ္စံ ဗဟလန္ဓကာရော။ ယောရုပေါတိ ဘိသနကဇာတိကော။
သာ နေဝ ရတ္တိတိ ယာ ဣဓ ရတ္တိ ဒိဝါ စ၊ သာ နေဝ တတ္ထ ပညာယတိ။ ကော
ဝိစရေတိ ကော ဥဒ္ဓါရံ သောဓေန္တော ဝိစရိဿတိ။

တမ္ပိဿ လောကန္တရနိရယံ ဝိတ္တာရေန ဝဏ္ဏေတွာ “မဟာရာဇ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
အဝိဿဇ္ဇေန္တော န ကေဝလံ ဧတဒေဝ၊ အညမ္ပိ ဒုက္ခံ အနဘဝိဿသိ”တိ
ဒဿေန္တော ဂါထမာဟ—

၁၃၀၇။ “သဗလော စ သာမော စ ဒုဝေ သုဝါနာ၊
ပဝဒ္ဓကာယာ ဗလိနော မဟန္တာ။
ခါဒန္တိ ဒန္တေဟိ အယောမယေဟိ၊
ဣတော ပဏုန္တံ ပရလောကပတ္တ”န္တိ။

တတ္ထ ဣတော ပဏုန္တန္တိ ဣမမှာ မနုဿလောကာ စုတံ။ ပရတော
နိရယေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တသ္မာ သဗ္ဗာနိ တာနိ နိရယဋ္ဌာနာနိ နိရယ-
ပါလာနံ ဥပက္ကမေဟိ သဒ္ဓိံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိတ္တာရေတွာ တာသံ
တာသံ ဂါထာနံ အနတ္တာနာနိ ပဒါနိ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗာနိ။

၁၃၀၈။ တံ ခဇ္ဇမာနံ နိရယေ ဝသန္တိ၊
လုဒ္ဓေဟိ ဝါဠေဟိ အသမ္ပိဂေဟိ စ။
သဉ္ဇိန္ဒဂတ္တံ ရဟိရံ သဝန္တိ၊
ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿန္တိ။

တတ္ထ လုဒ္ဓေဟိတိ ဒါရုဏေဟိ။ ဝါဠေဟိတိ ဒုဠေဟိ။ အသမ္ပိဂေဟိတိ
အသာဝဟေဟိ မိဂေဟိ၊ ဒုက္ခာဝဟေဟိ သုနခေဟိတိ အတ္ထော။

၁၃၀၉။ ဥသုဟိ သတ္တိဟိ စ သုနိသိတာဟိ၊
ဟနန္တိ ဝိဇ္ဇန္တိ စ ပစ္စမိတ္တာ။
ကာဠုပကာဠာ နိရယမိ ယောရေ၊
ပုဗ္ဗေ နရံ ဒုက္ကဋကမ္မကာရိန္တိ။

တတ္ထ ဟနန္တိ ဝိဇ္ဇန္တိ စာတိ ဇလိတာယ အယပထဝိယံ ပါတေဟာ သကလ-
သရီရံ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ ကရောန္တာ ပဟရန္တိ စေဝ ဝိဇ္ဇန္တိ စ။ ကာဠုပကာဠာတိ ဧဝံ-
နာမကာ နိရယပါလာ။ နိရယမ္ပိတိ တသ္မိံ တေသညေဝ ဝသေန ကာဠုပကာဠု-
သင်္ခါတေ နိရယေ။ ဒုက္ကဋကမ္မကာရိန္တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန ဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ကာရကံ။

၁၃၁၀။ တံ ဟညမာနံ နိရယေ ဝဇန္တိ၊
ကုစ္ဆိသ္မိံ ပဿသ္မိံ ဝိပ္ပာလိတူဒရံ။
သဠိန္ဒဂတ္တံ ရဟိရံ သဝန္တိ၊
ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿန္တိ။

တတ္ထ တန္တိ တံ ဘဝန္တိ တတ္ထ နိရယေ တထာ ဟညမာနံ။ ဝဇန္တိန္တိ
ဣတော စိတော စ ဓာဝန္တိ။ ကုစ္ဆိသ္မိန္တိ ကုစ္ဆိယံ စ ပဿေ စ ဟညမာနံ
ဝိပ္ပာယမာနန္တိ အတ္ထော။

၁၃၁၁။ သတ္တိ ဥသု တောမရဘိဏ္ဍိဝါလာ၊
ဝိဝိဓာဝုဓာ ဝဿန္တိ တတ္ထ ဒေဝါ။
ပတန္တိ အင်္ဂါရမိဝ'စ္စိမန္တော၊
သိလာသနိ ဝဿတိ လုဒ္ဒကမ္မေတိ။

တတ္ထ အင်္ဂါရမိဝ'စ္စိမန္တောတိ ဇလိတအင်္ဂါရာ ဝိယ အစ္စိမန္တာ အာဝုဓ-
ဝိသေသာ ပတန္တိ။ သိလာသနိတိ ဇလိတသိလာသနိ။ ဝဿတိ လုဒ္ဒကမ္မေတိ
ယထာ နာမ ဒေဝေ ဝဿန္တေ အသနိ ပတတိ၊ ဧဝမေဝ အာကာသေ သမုဋ္ဌာယ
စိစ္စိဋ္ဌာယမာနံ ဇလိတသိလာဝဿံ တေသံ လုဒ္ဒကမ္မာနံ ဥပရိ ပတတိ။

၁၃၁၂။ ဥဏှော စ ဝါတော နိရယမိ ဒုဿဟော၊
န တမိ သုခံ လဗ္ဘတိ ဣတ္တရမ္ပိ။
တံ တံ ဝိဓာဝန္တ'မလေန'မာတုရံ၊
ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿန္တိ။

တတ္ထ ဣတ္တရမ္ပိတိ ပရိတ္တကမ္ပိ။ ဝိဓာဝန္တိ ဝိဝိဓာ ဓာဝန္တိ။

၁၃၁၃။ သန္ဓာဝမာနမ္ပိ ရထေသု ယုတ္တံ၊
 သဇောတိဘူတံ ပထဝီ^၁ ကမန္တံ။
 ပတောဒလဋ္ဌိဟိ သုစောဒယန္တံ၊
 ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿန္တံ။

တတ္ထ ရထေသု ယုတ္တန္တိ ဝါရေန ဝါရံ တေသု ဇလိတလောဟရထေသု
 ယုတ္တံ။ ကမန္တန္တိ အက္ကမမာနံ။ သုစောဒယန္တန္တိ သုဠု စောဒယန္တံ။

၁၃၁၄။ တ'မာရုဟန္တံ ခုရသဋ္ဌိတံ ဂိရိံ၊
 ဝိဘိ^၁သနံ ပဇ္ဇလိတံ ဘယာနကံ။
 သဋ္ဌိန္ဒဂတ္တံ ရဟိရံ သဝန္တံ၊
 ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿန္တံ။

တတ္ထ တ'မာရုဟန္တန္တိ တံ ဘဝန္တံ ဇလိတာဝုပေဟာရေ အသဟိတွာ
 ဇလိတခုရေဟိ သဋ္ဌိတံ ဇလိတလောဟပဗ္ဗတံ အာရုဟန္တံ။

၁၃၁၅။ တ'မာရုဟန္တံ ပဗ္ဗတသန္ဓိကာသံ၊
 အင်္ဂါရရာသိ^၁ ဇလိတံ ဘယာနကံ။
 သုဒမုဂတ္တံ ကပဏံ ရဒန္တံ၊
 ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿန္တံ။

တတ္ထ သုဒမုဂတ္တန္တိ သုဠု ဒမုသရိရံ။

၁၃၁၆။ အဗ္ဘကုဋသမာ ဥစ္စာ၊ ကဏ္ဍကနိစိတာ ဒုမာ။
 အယောမယေဟိ တိက္ခေဟိ၊ နရလောဟိတပါယိဘိတိ။

တတ္ထ ကဏ္ဍကနိစိတာတိ^၁ ဇလိတကဏ္ဍကေဟိစိတာ။ “အယောမယေဟိ”တိ
 ဣဒံ ယေဟိ ကဏ္ဍကေဟိ အာစိတာ၊ တေ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။

၁၃၁၇။ တ'မာရုဟန္တံ နာရိယော၊ နရာ စ ပရဒါရဂူ။
 စောဒိတာ သတ္တိဟတ္ထေဟိ၊ ယမနိဒ္ဓေသကာရိဘိတိ။

တတ္ထ တ'မာရုဟန္တိတိ တံ ဧဝရူပံ သိမ္ဗလိရက္ခံ အာရုဟန္တံ။ ယမနိဒ္ဓေသ-
 ကာရိဘိတိ ယမဿ ဝစနကရေဟိ၊ နိရယပါလေဟိတိ အတ္ထော။

၁-ကဏ္ဍကနိစိတာတိ (သီ၊ဣ)၊ ကဏ္ဍကေဟိ စိတာတိ (သျှာ)

၁၃၁၈။ တ'မာရုဟန္တံ နိရယံ၊ သိမ္ဗလိ၎် ရုဟိရမက္ခိတံ။
ဝိဒမုကာယံ ဝိတစံ၊ အာတုရံ ဂါဠုဝေဒနံ။

၁၃၁၉။ ပဿသန္တံ မဟုံ ဥဏှံ၊ ပုဗ္ဗကမ္မာပရာမိကံ။
ဒုမဂ္ဂေ ဝိတစံ ဂတ္ထံ၊ ကော တံ ယာစေယျ တံ ဓနန္တိ။

တတ္ထ ဝိဒမုကာယန္တိ ဝိဟိ၎် သိတကာယံ။ ဝိတစန္တိ စမ္မမံသာနံ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓိ
ဆိန္ဒတာယ ကောဝိဠာရပုပ္ဖံ ဝိယ ကိ၎် သုကပုပ္ဖံ ဝိယ စ။

၁၃၂၀။ အပ္ပက္ခဋသမာ ဥစ္စာ၊ အသိပတ္တာစိတာ ဒုမာ။
အယောမယေဟိ တိက္ခေဟိ၊ နရလောဟိတပါယိဘိတိ။

တတ္ထ အသိပတ္တာစိတာတိ အသိမယေဟိ ပတ္တေဟိ စိတာ။

၁၃၂၁။ တ'မာရုဟန္တံ အသိပတ္တပါဒပံ၊
အသိဟိ တိက္ခေဟိ စ ဆိဇ္ဇမာနံ။
သဗ္ဗိန္ဒဂတ္ထံ ရုဟိရံ သဝန္တံ၊
ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿန္တိ။

တတ္ထ တ'မာရုဟန္တန္တိ တံ ဘဝန္တံ နိရယပါလာနံ အာဝုပေဟာရေ အသ-
ဟိတွာ အာရုဟန္တံ။

၁၃၂၂။ တတော နိက္ခန္တမတ္တံ တံ၊ အသိပတ္တာစိတာ ဒုမာ။
သမ္ပတိတံ ဝေတရဏီ၊ ကော တံ ယာစေယျ တံ ဓနန္တိ။

တတ္ထ သမ္ပတိတန္တိ ပတိတံ။

၁၃၂၃။ ခရာ ခါရောဒိကာ၊ တတ္တာ၊ ဒုဂ္ဂါ ဝေတရဏီ နဒီ။
အယောပေါက္ခရသဉ္ဇန္တာ၊ တိက္ခာ ပတ္တေဟိ သန္တတိ။

တတ္ထ ခရာတိ ဖရုသာ။ အယောပေါက္ခရသဉ္ဇန္တာတိ အယောမယေဟိ
တိဒိဏပရိယန္တေဟိ ပေါက္ခရပတ္တေဟိ သဉ္ဇန္တာ။ ပတ္တေဟိတိ တေဟိ
ပတ္တေဟိ သာ နဒီ တိက္ခာ ဟုတွာ သန္တတိ။

၁၃၂၄။ တတ္ထ သဗ္ဗိန္ဒဂတ္ထံ တံ၊ ဝုယန္တံ ရုဟိရမက္ခိတံ။
ဝေတရညေ အနာလမ္ပေ၊ ကော တံ ယာစေယျ တံ ဓနန္တိ။

တတ္ထ ဝေတရညေတိ ဝေတရဏီဥဒကေ။

၁-အသိပတ္တနိရယာ ဒုခါ (သိ၊ ဣ)

၂-ခရောဒိကာ (က)၊ ခရောဒိကာ (ဣ)

ဣမံ ပန မဟာသတ္တဿ နိရယကထံ သုတွာ ရာဇာ သံဝိဂ္ဂဟဒယော မဟာသတ္တညေဝ တာဏဂဝေသီ ဟုတွာ အာဟ—

၁၃၂၅။ “ဝေဓာမိ ရုက္ခော ဝိယ ဆိဇ္ဇမာနော၊
ဒီသံ န ဇာနာမိ ပမူဠသညော”။
ဘယာ’နုတပ္ပါမိ မဟာ စ မေ ဘယာ၊
သုတွာန ကထာ တဝ ဘာသိတာ ဣသေ။

၁၃၂၆။ အာဒိတ္ထေ ဝါရိမဇ္ဈံ၊ ဒီပံဝေါ’ဃေ မဟဏ္ဏဝေါ။
အန္ဓကာရေဝ ပဇ္ဇောတော၊ တံ နော’သိ သရဏံ ဣသေ။

၁၃၂၇။ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မံ အနုသာသ မံ ဣသေ၊
အတိတမဒ္ဓါ အပရာမိတံ မယာ။
အာစိက္ခ မေ နာရဒ သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊
ယထာ အဟံ နော နိရယံ ပတေယျ”န္တိ။

တတ္ထ ဘယာ’နုတပ္ပါမိတိ အတ္တနာ ကတဿ ပါပဿ ဘယေန အနု-
တပ္ပါမိ။ မဟာ စ မေ ဘယာတိ? မဟန္တံ စ မေ နိရယဘယံ ဥပ္ပန္တံ။ ဒီပံဝေါ’-
ဃေတိ ဒီပံဝံ ဩဃေ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— အာဒိတ္ထေ ကာလေ ဝါရိမဇ္ဈံ ဝိယ
ဘိန္ဒနာဝါနံ ဩဃေ အဏ္ဏဝေ ပတိဋ္ဌိ အလဘမာနာနံ ဒီပံ ဝိယ အန္ဓကာရဂတာနံ
ပဇ္ဇောတော ဝိယ စ တံ နော ဣသေ သရဏံ ဘဝ။ အတိတမဒ္ဓါ အပရာမိတံ
မယာတိ ဧကံသေန မယာ အတိတံ ကမ္မံ အပရာမိတံ ဝိရာမိတံ၊ ကုသလံ
အတိက္ကမိတွာ အကုသလမေဝ ကတန္တိ။

အထဿ မဟာသတ္တော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ အာစိက္ခိတံ သမ္မာပဋိပန္ဓေ ပေါရာဏက-
ရာဇာနော ဥဒါဟရဏဝသေန ဒဿေန္တော အာဟ—

၁၃၂၈။ “ယထာ အဟူ ဓတရဋ္ဌော၊
ဝေဿာမိတ္တော အဋ္ဌကော ယာမတဂ္ဂိ။
ဥသိန္ဒရော စာပိ သိဝီ စ ရာဇာ၊
ပရိစာရကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။

၁၃၂၉။ ဧတေ စညေ စ ရာဇာနော၊ ယေ သဂ္ဂဝိသယံ ဂတာ။
အဓမ္မံ ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ ဓမ္မံ စရ မဟိပတိ။

၁-ပမူဠသညီ (သီ)   ၂-ဒီပံဝေါ’ဃေရိဝဏ္ဏဝေ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)   ၃-ဘယန္တိ (သီ)

၁၃၃၀။ အန္ဓဟတ္ထာ စ တေ ဗျမေ၊ သောသယန္တ၊ ပုရေ တဝ။
‘ကော ဆာတော ကော စ တသိတော၊ ကော မာလံ ကော ဝိလေပနံ။
နာနာရတ္တာနံ ဝတ္တာနံ၊ ကော နဂ္ဂေါ ပရိဒဟိဿတိ။

၁၃၃၁။ ကော ပန္နေ ဆတ္တ’မာနေတိ၊ ပါဒုကာ စ မုဒ္ဒ သုဘာ’။
ဣတိ သာယဉ္ဇ ပါတော စ၊ သောသယန္တ၊ ပုရေ တဝ။

၁၃၃၂။ ဇိဏ္ဏံ ပေါသံ ဂဝါဿဉ္ဇ၊ မာ’သု ယုဉ္ဇ ယထာ ပုရေ။
ပရိဟာရဉ္ဇ ဒဇ္ဇာသိ၊ အဓိကာရကတော ဗလိ’တိ။

တတ္ထ ဇေတ စာတိ ယထာ ဇေတ စ တေရဋ္ဌော ဝေဿာမိတ္တော အဋ္ဌကော ယာမတဂ္ဂိ ဥသိန္ဒရော သိဝိတိ ဆ ရာဇာနော အညေ စ ဓမ္မံ စရိတွာ သဂ္ဂဝိသယံ ဂတာ၊ ဧဝံ တုမ္ပိ အဓမ္မံ ပရိဝဇ္ဇေတွာ ဓမ္မံ စရ။ ကော ဆာတောတိ မဟာရာဇ တဝ ဗျမေ ပုရေ ရာဇနိဝေသနေ စေဝ နဂရေ စ အန္ဓဟတ္ထာ ပုရိသာ “ကော ဆာတော၊ ကော တသိတော”တိ တေသံ ဒါတု-ကာမတာယ သောသေန္တ။ ကော မာလန္တိ ကော မာလံ ဣစ္ဆတိ၊ ကော ဝိလေပနံ ဣစ္ဆတိ၊ နာနာရတ္တာနံ ဝတ္တာနံ ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ ကော နဂ္ဂေါ ပရိဒဟိဿတိတိ သောသေန္တ။ ကော ပန္နေ ဆတ္တ’မာနေတိတိ၊ ကော ပန္နေ ဆတ္တံ ဓာရယိဿတိ။ ပါဒုကာ စာတိ ဥပါဟနာ စ မုဒ္ဒ သုဘာ ကော ဣစ္ဆတိ။

ဇိဏ္ဏံ ပေါသန္တိ ယော တေ ဥပဋ္ဌာကေသု အမစ္စော ဝါ အညော ဝါ ပုဗ္ဗေ ကတူပကာရော ဇရာဇိဏ္ဏကာလေ ယထာ ပေါရာဏကာလေ ကမ္မံ ကာတုံ န သက္ကောတိ၊ ယေဝိ တေ ဂဝါဿာဒယော ဇိဏ္ဏတာယ ကမ္မံ ကာတုံ န သက္ကောန္တိ၊ တေသု ကေမ္ပိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ကမ္မေသု မာ ယောဇယိ။ ဇိဏ္ဏကာလသ္မိ’ဟိ တေ တာနိ ကမ္မာနိ ကာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ပရိဟာရဉ္ဇာတိ ဣဓ ပရိဝါရော “ပရိဟာရော”တိ ဝုတ္တော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယော စ တေ ဗလိ ဟုတွာ အဓိကာရကတော ပုဗ္ဗေ ကတူပကာရော ဟောတိ၊ တဿ ဇရာဇိဏ္ဏကာလေ ယထာပေါရာဏပရိဝါရံ ဒဒေယျာသိ။ အသပ္ပုရိသာ ဟိ အတ္တနော ဥပကာရကာနံ ဥပကာရံ ကာတုံ သမတ္ထကာလေယေဝ သမ္မာနံ ကရေန္တိ၊ အသမတ္ထကာလေ ပန န ဩလောကေန္တိ။ သပ္ပုရိသာ ပန အသမတ္ထကာလေဝိ တေသံ တထေဝ သက္ကာရံ ကရေန္တိ၊ တသ္မာ တုဝမ္ပိ ဧဝံ ကရေယျာသိတိ။

၁-တံ တံ ဂဏှတု(က)၊ တံ တံ ဒဒန္တ၊ (သျှာ) ၂-ဆတ္တမာဒေတိတိ (သိ၊ သျှာ)
ဇာတက-၅ ၇-၁၀— န-၄-သ

ဣတိ မဟာသတ္တော ရညော ဒါနကထဉ္စ သီလကထဉ္စ ကထေတွာ ဣဒါနိ ယသ္မာ အယံ ရာဇာ အတ္တနော အတ္တဘာဝေ ရထေန ဥပမေတွာ ဝဏ္ဏိယမာနေ တုဿိဿတိ၊ တသ္မာဿ သဗ္ဗကာမဒုဟရထောပမာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော အာဟ—

၁၃၃၃။ “ကာယော တေ ရထသညာတော၊ မနောသာရထိကော လဟု။ အဝိဟိံသာသာရိတက္ခော၊ သံဝိဘာဂပဋိစ္စဒေါ။

၁၃၃၄။ ပါဒသညမနေမိယော၊ ဟတ္ထသညမပက္ခရော။ ကုစ္ဆိသညမနဗ္ဗန္တော၊ ဝါစာသညမကူဇနော။

၁၃၃၅။ သစ္စဝါကျသမတ္တင်္ဂါ၊ အပေသုညသုသညတော။ ဂိရာသဒိလနေလင်္ဂါ၊ မိတဘာဏိသိလေသိတော။

၁၃၃၆။ သဒ္ဓါလောဘသုသင်္ခါရော၊ နိဝါတဉ္စလိကုဗ္ဗရော။ အထဒ္ဓတာနတိသာကော၊ သီလသံဝရနန္ဒနော။

၁၃၃၇။ အက္ခောဓနမနုဿိတိ၊ ဓမ္မပဏ္ဍရဆတ္တကော။ ဗာဟုသစ္စမပါလဓမ္မော၊ ဌိတစိတ္တမုပါမိယော။

၁၃၃၈။ ကာလညုတာစိတ္တသာရော၊ ဝေသာရဇ္ဇတိဒဏ္ဍကော။ နိဝါတဝုတ္တိယောတ္တကော၊ အနတိမာနယုဂေါ လဟု။

၁၃၃၉။ အလိနစိတ္တသန္တာရော၊ ဝုဒ္ဓိသေဝိ ရဇောဟတော။ သတိပတောဒေါ မိရဿ၊ မိတိ ယောဂေါ စ ရသ္မိယော။

၁၃၄၀။ မနော ဒန္တံ ပထံ နေတိ၊ သမဒန္တေဟိ ဝါဟိဘိ။ ဣစ္ဆာ လောဘော စ ကုမ္မဂ္ဂေါ၊ ဥဇုမဂ္ဂေါ စ သံယမော။

၁၃၄၁။ ရူပေ သဒ္ဓေ ရသေ ဂန္ဓေ၊ ဝါဟနဿ ပဓာဝတော။ ပညာ အာကောဋ္ဌနိ ရာဇ၊ တတ္ထ အတ္တာဝ သာရထိ။

၁၃၄၂။ သစေ ဧတေန ယာနေန၊ သံမစရိယာ ဒဠာ မိတိ။ သဗ္ဗကာမဒုဟော ရာဇ၊ န ဇာတု နိရယံ ဝဇေ”တိ။

တတ္ထ ရထသညာတောတိ မဟာရာဇ တဝ ကာယော ရထောတိ သညာ-
 တော ဟောတု။ မနောသာရထိကောတိ မနသင်္ခါတေန ကုသလစိတ္တေန
 သာရထိနာ သမန္ဓာဂတော။ လဟူတိ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓတာယ သလ္လဟုကော။
 အဝိဟိံသာသာရိတက္ခောတိ အဝိဟိံသာမယေန သာရိတေန သုဠု ပရိနိဋ္ဌိ-
 တေန အက္ခေန သမန္ဓာဂတော။ သံဝိဘာဂပဋိစ္စဒေါတိ ဒါနသံဝိဘာဂ-
 မယေန ပဋိစ္စဒေန သမန္ဓာဂတော။ ပါဒသညမနေမိယောတိ ပါဒသံယမ-
 မယာယ နေမိယာ သမန္ဓာဂတော။ ဟတ္ထသညမပက္ခရောတိ ဟတ္ထသံယမမယေန
 ပက္ခရေန သမန္ဓာဂတော။ ကုန္တိသညမနန္တန္တောတိ ကုန္တိသံယမသင်္ခါတေန
 မိတဘောဇနမယေန တေလေန အပ္ပန္တော။ (“အပ္ပဋိတဗျော နာဘိ ဟော-
 တူ”တိပိ ပါဌော။) ဝါစာသညမကုဇနောတိ ဝါစာသံယမေန အကုဇနော။

သစ္စဝါကျသမတ္တင်္ဂါတိ သစ္စဝါကျေန ပရိပုဏ္ဏအင်္ဂါ အခဏ္ဍရထင်္ဂါ။
 အပေသုညသုသညတောတိ အပေသုညေန သုဠု သညတော သမုဿိတော။
 ဝိရာသင်္ခါလနေလင်္ဂါတိ သင်္ခါလာယ သဏ္ဍဝါစာယ နိဒ္ဒေါသင်္ဂါ မဠရထင်္ဂါ။
 မိတဘာဏိသိလေသိတောတိ မိတဘာဏသင်္ခါတေန သိလေသေန သုဠု
 သမ္ပန္တော။ သဒ္ဓါလောဘသုသင်္ခါရောတိ ကမ္မဖလသဒ္ဓဟနသဒ္ဓါမယေန စ
 အလောဘမယေန စ သုန္တရေန အလင်္ကာရေန သမန္ဓာဂတော။ နိဝါတဇ္ဇ-
 လိကုဗ္ဗရောတိ သီလဝန္တာနံ နိဝါတမယေန စေဝ အဇ္ဇလိကမ္မမယေန စ
 ကုဗ္ဗရေန သမန္ဓာဂတော။ အထဒ္ဓတာနတိသာကောတိ သင်္ခါလသမ္ပောဒ-
 ဘာဝသင်္ခါတာယ အထဒ္ဓတာယ အနတဏှိသော၊ ထောကနတဏှိသောတိ
 အတ္ထော။ သီလသံဝရနန္တနောတိ အခဏ္ဍပဉ္စသီလစက္ခုန္ဒိယာဒိသံဝရသင်္ခါ-
 တာယ နန္တနရဇ္ဇုယာ သမန္ဓာဂတော။

အက္ခောဓနမနုဋ္ဌိတိတိ အက္ခောဓနဘာဝသင်္ခါတေန အနုဋ္ဌါတေန
 သမန္ဓာဂတော။ ဓမ္မပဏ္ဍရဆတ္တကောတိ ဒသကုသလဓမ္မသင်္ခါတေန ပဏ္ဍရစ္ဆ-
 တေန သမန္ဓာဂတော။ မာဟုသစ္စမပါလဓမ္မောတိ အတ္ထသန္ဓိသိတဗဟုသုတ-
 ဘာဝမယေန အပါလဓမ္မေန သမန္ဓာဂတော။ ဌိတစိတ္တမုပါမိယောတိ
 လောကဓမ္မေဟိ အဝိကမ္ပနဘာဝေန သုဠု ဌိတဇကဂ္ဂဘာဝပုတ္တစိတ္တသင်္ခါတေန
 ဥပါဝိနာ ဥတ္တရတ္ထရဏေန ဝါ ရာဇာသနေန သမန္ဓာဂတော။ ကာလညတ-
 စိတ္တသာရောတိ “အယံ ဒါနသံ ဒိန္နကာလော၊ အယံ သီလသံ
 ရက္ခနကာလော”တိ ဧဝံ ကာလညတသင်္ခါတေန ကာလံ ဇာနိတွာ ကတေန

၁-( )သိ-သျှာ-ဣပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။ ၂-သုဖဿိတော (သိ၊ ဣ)၊ သုဖုဿိတော (သျှာ)
 ၃-သမ္ပန္တော (ကံ) ၄-အာနတဏှိသော (သိ၊ သျှာ)

စိတ္တေန ကုသလသာရေန သမန္ဓာဂတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
 ယထာ မဟာရာဇ ရထဿ နာမ အာဏိံ အာဒိံ ကတွာ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရဇာတံ
 ပရိသုဒ္ဓိံ သာရမယဉ္စ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံဗြူ သော ရထော အဒ္ဓါနက္ခမော ဟောတိ၊
 ဧဝံ တဝပိ ကာယရထော ကာလံ ဇာနိတွာ ကတေန စိတ္တေန ပရိသုဒ္ဓေန
 ဒါနာဒိကုသလသာရေန သမန္ဓာဂတော ဟောတူတိ။ **ဝေသာရဇ္ဇတိဒဏ္ဍ-**
ကောတိ ပရိသမဇ္ဈေ ကထေန္တဿပိ ဝိသာရဒဘာဝသင်္ခါတေန တိဒဏ္ဍေန
 သမန္ဓာဂတော။ **နိဝါတဝုတ္တိယောတ္တကောတိ** ဩဝါဒေ ပဝတ္တနသင်္ခါတေန
 မုဒုနာ ဓုရယောတ္တေန သမန္ဓာဂတော။ မုဒုနာ ဟိ ဓုရယောတ္တေန ဗဒ္ဓရထံ
 သိန္ဓဝါ သုခံ ဝဟန္တိ၊ ဧဝံ တဝ ကာယရထောပိ ပဏ္ဍိတာနံ ဩဝါဒပုဝတ္တိတာယ
 အာဗဒ္ဓေါ သုခံ ယာတူတိ အတ္ထော။ **အနတိမာနယုဂေါ လဟူတိ** အနတိမာန-
 သင်္ခါတေန လဟုကေန ယုဂေန သမန္ဓာဂတော။

အလိနစိတ္တသန္တာရောတိ ယထာ ရထော နာမ ဒန္တမယေန ဥဋ္ဌာရေန
 သန္တာရေနသောဘာတိ၊ ဧဝံ တဝ ကာယရထောပိ ဒါနာဒိနာ အလိနအသင်္ကု-
 ဋိတစိတ္တသန္တာရော ဟောတူ။ **ဝုဒ္ဓိသေဝီ ရဇောဟတောတိ** ယထာ ရထော
 နာမ ဝိသမေန ရဇုဋ္ဌာနမဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တော ရဇောကိဏ္ဍော န သောဘာတိ၊
 သမေန ဝိရဇေန မဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တော သောဘာတိ၊ ဧဝံ တဝ ကာယရထောပိ
 ပညာဝုဒ္ဓိသေဝိတာယ သမတလံ ဥဇုမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ ဟတရဇော ဟောတူ။
သတိပတောဒေါ ဒီရဿာတိ ပဏ္ဍိတဿ တဝ တသ္မိံ ကာယရထေ
 သုပတိဋ္ဌိတသတိပတောဒေါ ဟောတူ။ **ဓိတိ ယောဂေါ စ ရသ္မိယောတိ**
 အဗ္ဗောဋ္ဌိန္ဒဝီရိယသင်္ခါတာ ဓိတိ စ ဟိတပုဂ္ဂိပတ္တိယံ ယုဉ္ဇနဘာဝသင်္ခါတော
 ယောဂေါ စ တဝ တသ္မိံ ကာယရထေ ဝဋ္ဋိတာံ ထိရာ ရသ္မိယော
 ဟောန္တု။ **မနော ဒန္တံ ပထံ နေတိ၊ သမဒန္တေဟိ ဝါဟိဘိတိ**
 ယထာ ရထော နာမ ဝိသမဒန္တေဟိ သိန္ဓဝေဟိ ဥပ္ပထံ ယာတိ၊ သမဒန္တေဟိ
 သမသိက္ခိတေဟိ ယုတ္တော ဥဇုပထမေဝ အန္တေတိ၊ ဧဝံ မနောပိ ဒန္တံ နိဗ္ဗိသေဝနံ
 ကုမ္ပဂ္ဂံ ပဟာယ ဥဇုမဂ္ဂံ ဂဏှာတိ။ တသ္မာ သုဒန္တံ အာစာရသမ္ပန္နံ စိတ္တံ တဝ
 ကာယရထဿ သိန္ဓဝကိစ္ဆံ သာဓေတူ။ **ဣစ္ဆာ လောဘော စာတိ** အပ္ပတ္တေသု
 ဝတ္ထုသု ဣစ္ဆာ၊ ပတ္တေသု လောဘောတိ အယံ ဣစ္ဆာ စ လောဘော စ
 ကုမ္ပဂ္ဂေါ နာမ။ ကုဋိလော အနုဇုမဂ္ဂေါ အပါယမေဝ နေတိ။ ဒသကုသလ-
 ကမ္မပထဝသေန ပန အဋ္ဌကိကမဂ္ဂဝသေန ဝါ ပဝတ္တော သီလသံယမော
 ဥဇုမဂ္ဂေါ နာမ။ သော တဝ ကာယရထဿ မဂ္ဂေါ ဟောတူ။

၁-သုသဏ္ဍိတာ (သီ) ၂-မနောဒန္တပထန္တေတိ (သီ၊ဣ)

ရူပေတိ ဧတေသု မနာဝိယေသု ရူပါဒိသု ကာမဂုဏေသု နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ
ဓာဝန္တဿ တဝ ကာယရထဿ ဥပ္ပထံ ပဋိပန္နဿ ရာဇရထဿ သိန္ဓဝေ
အာကောဋေတွာ နိဝါရဏပတောဒယဋ္ဌိ ဝိယ ပညာ အာကောဋေနိ ဟောတု။
သာ ဟိ တံ ဥပ္ပထဂမနတော နိဝါရေတွာ ဥဇုံ သုစရိတမဂ္ဂံ အာရော-
ပေဿတိ။ တတ္ထ အတ္တာဝ သာရထိတိ တသ္မိံ ပန တေ ကာယရထေ အညော
သာရထိ နာမ နတ္ထိ၊ တဝ အတ္တာဝ သာရထိ ဟောတု။ သစေ ဧတေန ယာနေ-
နာတိ မဟာရာဇ ယဿေတံ ဧဝရူပံ ယာနံ သစေ အတ္ထိ၊ ဧတေန ယာနေန။
သမစရိယာ ဒဋ္ဌာ မိတိတိ ယဿ သမစရိယာ စ မိတိ စ ဒဋ္ဌာ ဟောတိ ထိရာ၊
သော ဧတေန ယာနေန ယသ္မာ ဒေ ရထော သဗ္ဗကာမဒုဟော ရာဇ
ယထာမိပ္ပေတေ သဗ္ဗကာမေ ဒေတိ၊ တသ္မာ န ဇာတု နိရယံ ဝဇေ၊
ဧကံသေနတံ ဓာရေဟိ၊ ဧဝရူပေန ယာနေန နိရယံ န ဂစ္ဆသီတိ အတ္ထော။
ဣတိ ခေါ မဟာရာဇ ယံ မံ အဝစ “အာစိက္ခ မေ နာရဒ သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ ယထာ
အဟံ နော နိရယေ ပတေယျ”န္တိ၊ အယံ တေ သော မယာ အနေကပရိ-
ယာယေန အက္ခာတောတိ။

ဝေမဿ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဇဟာပေတွာ သီလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ
“ဣတော ပဋ္ဌာယ ပါပမိတ္တေ ပဟာယ ကလျာဏမိတ္တေ ဥပသင်္ကမ၊ နိစ္စံ အပ္ပ-
မတ္တော ဟောဟိ”တိ ဩဝါဒံ ဒတွာ ရာဇမိတု ဂုဏံ ဝဏ္ဏေတွာ ရာဇပရိသာယ
စ ရာဇောရောဓာနံ စ ဩဝါဒံ ဒတွာ မဟန္တေနာနုဘာဝေန တေသံ
ပဿန္တာနညေဝ မြဟ္မလောကံ ဂတော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ မယာ
ဒိဋ္ဌိဇာလံ ဘိန္ဒိတွာ ဥရုဝေလကဿပေါ ဒမိတောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေန္တော ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ—

- ၁၃၄၃။ “အလာတော ဒေဝဒတ္တော’သိ၊ သုနာမော အာသိ ဘဒ္ဒဇိ။
ဝိဇယော သာရိပုတ္တော’သိ၊ မောဂ္ဂလ္လာနော’သိ ဗိဇကော။
- ၁၃၄၄။ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊ ဂုဏော အာသိ အစေလကော။
အာနန္တော သာ ရုစာ အာသိ၊ ယာ ရာဇာနံ ပသာဒယိ။
- ၁၃၄၅။ ဥရုဝေလကဿပေါ ရာဇာ၊ ပါပဒိဋ္ဌိ တဒါ အဟု။
မဟာမြဟ္မာ ဗောဓိသတ္တော၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဇာတက”န္တိ။

မဟာနာရဒကဿပဇာတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ။

၉-ဝိရုဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄၆)

စတုပေါသထကဏ္ဍ

ပဏ္ဍ၊ ကိသိယာ'သိ ခုဗ္ဗလာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အတ္တ-
 နော ပညာပါရမိ' အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ဧကဒိဝသဗ္ဗိ ဘိက္ခု။ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ
 သမုဋ္ဌာပေသုံ "အာဝုသော သတ္တာ မဟာပညောပုထုပညော ဂမ္ဘီရပညော ဇဝန-
 ပညော ဟာသပညော တိက္ခပညော နိဗ္ဗေဓိကပညော ပရပွဝါဒမဒ္ဒနော၊ အတ္တ-
 နော ပညာနုဘာဝေန ခတ္တိယပဏ္ဍိတာဒိဟိ အဘိသင်္ခတေ သုခုမပဉ္ဇေ ဘိန္ဒိတွာ
 တေ ဒမေတွာ နိဗ္ဗိသေဝနေ ကတွာ တီသု သရဏေသု စေဝ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာ-
 ပေတွာ အမတဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိပါဒေသိ" တိ။ သတ္တာ အာဂန္တာ "ကာယ နုတ္တ
 ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္ဓာ" တိ ပုစ္ဆိတွာ "ဣမာယ နာမာ" တိ
 ဝုတ္တေ "အနုစ္စရိယံ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ တထာဂတော ပရမာဘိသမ္မောဓိပ္ပတ္တော
 ပရပွဝါဒံ ဘိန္ဒိတွာ ခတ္တိယာဒယော ဒမေယျ။ ပုရိမဘဝသ္မိ' ဟိ ဗောဓိဉာဏံ
 ပရိယေသန္တောပိ တထာဂတော ပညဝါ ပရပွဝါဒမဒ္ဒနောယေဝ။ တထာ ဟိ
 အဟံ ဝိရုဇကာလေ သဋ္ဌိယောဇနုဗ္ဗေမေ ကာဠပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ ပုဏ္ဏကံ နာမ
 ယက္ခသေနာပတိ' အတ္တနော ဉာဏဗလေနေဝ ဒမေတွာ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကတွာ
 ပဉ္စသီလေသု ပတိဋ္ဌာပေန္တော အတ္တနော ဇိဝိတံ' ဒါပေသိ" န္တိ ဝတွာ
 တေဟိ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ကုရုရဋ္ဌေ ဣန္ဒပိတ္တနဂရေ ဓနဉ္စယကောရဗျော နာမ ရာဇာ
 ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ ဝိရုဇပဏ္ဍိတော နာမ အမစ္စော တဿ အတ္တဓမ္မာနုသာသကော
 အဟောသိ။ သော မရုကထော မဟာဓမ္မကထိကော သကလဇမ္ပဒီပေ
 ရာဇာနော ဟတ္ထိကန္တဝိဏာသရေန ပလုဒ္ဒဟတ္ထိနော ဝိယ အတ္တနော မရု-
 ဓမ္မဒေသနာယ ပလောဘေတွာ တေသံ သကသကရဇ္ဇာနိ ဂန္တံ အဒဒမာနော
 ဗုဒ္ဓလီလာယ မဟာဇနဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော မဟန္တေန ယသေန တသ္မိ'
 နဂရေ ပဋိဝသိ။

တဒါ ဟိ ဗာရာဏသိယမ္ပိ ဂိဟိသံဟာယကာ စတ္တာရော ပြာဟ္မဏ-
 မဟာသာလာ မဟလ္လကကာလေ ကာမေသု အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ဟိမဝန္တံ ပဝိ-
 သိတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အဘိညာ စ သမာပတ္တိယော စ နိဗ္ဗတ္တေတွာ
 ဝနမူလဖလာဟာရာ တတ္ထေဝ စိရံ ဝသိတွာ လောဏမ္ဘိလသေဝနတ္ထာယ

၁-ဇိဝိတဒါနံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

စာရိကံ စရမာနာ အင်္ဂရဋ္ဌေ ကာလစမ္ပာနဂရံ ပတွာ ရာဇယျာနေ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ ဘိက္ခာယ နဂရံ ပဝိသိံသု။ တတ္ထ စတ္တာရော သဟာယကာ ကုဋုမ္ပိကာ တေသံ ဣရိယာပထေသု ပသိဒိတွာ ဝန္တိတွာ ဘိက္ခာဘာဇနံ ဂဟေတွာ ဧကေကံ အတ္တနော နိဝေသနေ နိသီဒါပေတွာ ပဏီတေန အာဟာ- ရေန ပရိဝိသိတွာ ပဋိညံ ဂါဟာပေတွာ ဥယျာနေယေဝ ဝါသာပေသုံ။ တေ စတ္တာရော တာပသာ စတုန္တံ ကုဋုမ္ပိကာနံ ဂေဟေသု နိဗဒ္ဓံ ဘုဒ္ဓိတွာ ဒိဝါ- ဝိဟာရတ္ထာယ ဧကော တာပသော တာဝတ်ံသဘဝနံ ဂစ္ဆတိ။ ဧကော နာဂဘဝနံ, ဧကော သုပဏ္ဏဘဝနံ, ဧကော ကောရဗျရညော မိဂါဇိနဥယျာနံ ဂစ္ဆတိ။ တေသု ယော ဒေဝလောကံ ဂန္ဓာ ဒိဝါဝိဟာရံ ကရေတိ။ သော သက္ကဿ ယသံ ဩလောကေတွာ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကဿ တမေဝ ဝဏ္ဏေတိ။ ယော နာဂဘဝနံ ဂန္ဓာ ဒိဝါဝိဟာရံ ကရေတိ။ သော နာဂရာဇဿ သမ္ပတ္တိံ ဩလောကေတွာ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကဿ တမေဝ ဝဏ္ဏေတိ။ ယော သုပဏ္ဏ- ဘဝနံ ဂန္ဓာ ဒိဝါဝိဟာရံ ကရေတိ။ သော သုပဏ္ဏရာဇဿ ဝိဘူတိံ ဩလော- ကေတွာ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကဿ တမေဝ ဝဏ္ဏေတိ။ ယော ဓနဉ္စယကောရဗျ- ရာဇဿ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ဒိဝါဝိဟာရံ ကရေတိ။ သော ဓနဉ္စယကောရဗျရညော သိရိသောဘဂ္ဂံ ဩလောကေတွာ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကဿ တမေဝ ဝဏ္ဏေတိ။

တေ စတ္တာရောပိ ဇနာ တံ တဒေဝ ဌာနံ ပတ္ထေတွာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ အာယုပရိယောသာနေ ဧကော သက္ကော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဧကော သပုတ္တဒါရော နာဂဘဝနေ နာဂရာဇာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဧကော သုပဏ္ဏ- ဘဝနေ သိမ္ဗလိဝိမာနေ သုပဏ္ဏရာဇာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဧကော ဓနဉ္စယကော- ရဗျရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တိ။ တေပိ တာပသာ အပရိဟိနဇ္ဈာနာ ကာလံ ကတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ ကောရဗျကုမာရော ဝုရိမန္ဒာယ ပိတု အစ္စယေန ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌဟိတွာ ဓမ္မေန သမေန ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ သော ပန ဇူတဝိတ္တကော အဟောသိ။ သော ဝိရုပဏ္ဏိတဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဒါနံ ဒေတိ။ သီလံ ရက္ခတိ။ ဥပေါသထံ ဥပဝသတိ။

သော ဧကဒိဝသံ သမာဒိန္နုပေါသထော “ဝိဝေကမနုဗြူဟိဿာမီ”တိ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ မနုညဋ္ဌာနေ နိသိဒိတွာ သမဏဓမ္မံ အကာသိ။ သက္ကောပိ သမာဒိန္နုပေါသထော “ဒေဝလောကေ ပလိဗောဓော ဟောတီ”တိ မနုဿ- လောကေ တမေဝ ဥယျာနံ အာဂန္ဓာ ဧကသ္မိံ မနုညဋ္ဌာနေ နိသိဒိတွာ သမဏဓမ္မံ အကာသိ။ ဝရုဏနာဂရာဇာပိ သမာဒိန္နုပေါသထော “နာဂ- ဘဝနေ ပလိဗောဓော ဟောတီ”တိ တတ္ထေဝါဂန္ဓာ ဧကသ္မိံ မနုညဋ္ဌာနေ

နိသီဒိတွာ သမဏဓမ္မံ အကာသိ။ သုပဏ္ဏရာဇာပိ သမာဒိန္နုပေါသထော
 “သုပဏ္ဏဘဝနေ ပလိဗောဓော ဟောတိ”တံ တတ္ထေဝါဂန္ဓာ ဧကသ္မိံ မနုည-
 ဌာနေ နိသီဒိတွာ သမဏဓမ္မံ အကာသိ။ တေပိ စတ္တာရော ဇနာ သာယန-
 သမယေ သကဋ္ဌာနေဟိ နိက္ခမိတွာ မင်္ဂလပေါက္ခရဏိတီရေ သမာဂန္ဓာ
 အညမညံ ဩလောကေတွာ ပုဗ္ဗသိနေဟဝသေန သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ
 ဟုတွာ အညမညံ မေတ္တစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ မဓုရပဋိသန္တာရံ ကရိံသု။
 တေသု သက္ကော မင်္ဂလသိလာပဋ္ဌေ နိသီဒိ၊ ဣတရေပိ အတ္တနော အတ္တနော
 ယုတ္တာသနံ ဥတွာ နိသီဒိံသု။ အထ နေ သက္ကော အာဟ “မယံ စတ္တာရောပိ
 ရာဇာနောဝ၊ အမှေသု ပန ကဿ သီလံ မဟန္တ”န္တိ။ အထ နံ ဝရုဏနာဂ-
 ရာဇာ အာဟ “တုမှာကံ တိဏ္ဏံ ဇနာနံ သီလတော မယံ သီလံ မဟန္တ”န္တိ။
 ကိမေတ္ထ ကာရဏန္တိ။ “အယံ သုပဏ္ဏရာဇာ အမှာကံ ဇာတာနမ္ပိ အဇာတာနမ္ပိ
 ပစ္စာမိတ္ထောဝ၊ အဟံ ဧဝရူပံ အမှာကံ ဇီဝိတက္ခယကရံ ပစ္စာမိတ္တံ ဒိသ္မာပိ
 ကောဓံ န ကရောမိ၊ ဣမိနာ ကာရဏေန မမ သီလံ မဟန္တ”န္တိ ဝတွာ ဣဒံ
 ဒသကနိပါတေ စတုပေါသထဇာတကေ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

“ယော ကောပနေယျေ န ကရောတိ ကောပံ၊
 န ကုဇ္ဈတိ သပ္ပုရိသော ကဒါစိ။
 ကုဒ္ဓေါပိ သော နာဝိကရောတိ ကောပံ၊
 တံ ဝေ နရံ သမဏမာဟု လောကေ”တိ။

တတ္ထ ယောတိ ခတ္ထိယာဒိသု ယော ကောစိ။ ကောပနေယျေတိ ကုဇ္ဈိ-
 တဗ္ဗယုတ္တကေ ပုဂ္ဂလေ ခန္တိဝါဒိတာပသော ဝိယ ကောပံ န ကရောတိ။
 ကဒါစိတိ ယော ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ န ကုဇ္ဈတေဝ။ ကုဒ္ဓေါပိတိ သစေ ပန
 သော သပ္ပုရိသော ကုဇ္ဈတိ၊ အထ ကုဒ္ဓေါပိ တံ ကောပံ နာဝိကရောတိ
 စူဠဗောဓိတာပသော ဝိယ။ တံ ဝေ နရန္တိ မဟာရာဇာနော တံ ဝေ ပုရိသံ
 သမိတပါပတာယ လောကေ ပဏ္ဍိတာ “သမဏ”န္တိ ကထေန္တိ။ ဣမေ ပန
 ဂုဏာ မယိ သန္တိ၊ တသ္မာ မမေဝ သီလံ မဟန္တန္တိ။

တံ သုတွာ သုပဏ္ဏရာဇာ “အယံ နာဂေါ မမ အဂ္ဂဘက္ခော၊ ယသ္မာ
 ပနာဟံ ဧဝရူပံ အဂ္ဂဘက္ခံ ဒိသ္မာပိ ခုဒ္ဒံ အဓိဝါသေတွာ အာဟာရဟေတု ပါပံ န
 ကရောမိ၊ တသ္မာ မမေဝ သီလံ မဟန္တ”န္တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ဦးနှုတ်ရော့ ယော သဟတေ ဇိဃန္တံ၊
 ဒန္တော တပဿီ မိတပါနဘောဇနော။
 အာဟာရဟေတု န ကရောတိ ပါပံ၊
 တံ ဝေ နရံ သမဏမာဟု လောကေ” တိ ၂။

တတ္ထ ဒန္တောတိ ဣန္ဒြိယဒမနေန သံမန္တာဂတော။ တပဿီတိ တပနိဿိ-
 တကော။ အာဟာရဟေတုတိ အတိဇိဃန္တပိဋိတောပိ ယော ပါပံ လာမကကမ္ပံ
 န ကရောတိ ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရော ဝိယ၊ အဟံ ပနဇ္ဇ အာဟာရ-
 ဟေတု ပါပံ န ကရောမိ၊ တသ္မာ မမေဝ သီလံ မဟန္တန္တိ။

တတော သက္ကော ဒေဝရာဇာ “အဟံ နာနပ္ပကာရံ သုခပဒဋ္ဌာနံ ဒေဝ-
 လောကသမ္ပတ္တိံ ပဟာယ သီလရက္ခဏတ္ထာယ မနုဿလောကံ အာဂတော၊
 တသ္မာ မမေဝ သီလံ မဟန္တ”န္တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ဒိဋ္ဌံ ရတိံ ဝိပုဇဟိတွာန သဗ္ဗံ၊
 န စာ’လိကံ ဘာသတိ ကိဋ္ဌိ လောကေ။
 ဝိဘူသဋ္ဌာနာ ဝိရတော မေထုနသ္မာ၊
 တံ ဝေ နရံ သမဏမာဟု လောကေ” တိ ၂။

တတ္ထ ဒိဋ္ဌန္တိ ကာယိကဝါစသိကဒိဋ္ဌံ။ ရတိန္တိ ဒိဗ္ဗကာမဂုဏရတိံ။ ကိဋ္ဌိတိ
 အပ္ပမတ္တကမ္ပိ။ ဝိဘူသဋ္ဌာနာတိ မံသဝိဘူသာ ဆဝိဝိဘူသာတိ ဒွေ ဝိဘူသာ။
 တတ္ထ အဇ္ဈောဟရဏီယာဟာရော မံသဝိဘူသာ နာမ၊ မာလာဂန္ဓာဒီနိ
 ဆဝိဝိဘူသာ နာမ၊ ယေန အကုသလစိတ္တေန ဓာရိယတိ?၊ တံ တဿ ဌာနံ၊
 တတော ဝိရတော မေထုနသေဝနတော စ ယော ပဋိဝိရတော။ တံ ဝေ နရံ
 သမဏမာဟု လောကေတိ အဟံ အဇ္ဇ ဒေဝတ္ထရာယော ပဟာယ ဣဓာဂန္ဓာ
 သမဏဓမ္မံ ကရောမိ၊ တသ္မာ မမေဝ သီလံ မဟန္တန္တိ။ ဧဝံ သက္ကောပိ အတ္တနော
 သီလမေဝ ဝဏ္ဏေတိ။

တံ သုတွာ ဓနဉ္စယရာဇာ “အဟံ အဇ္ဇ မဟန္တံ ပရိဂ္ဂဟံ သောဋ္ဌသသဟဿ-
 နာဋကိတ္တိပရိပုဏ္ဏံ အန္တေပုရံ စဇိတွာ ဥယျာနေ သမဏဓမ္မံ ကရောမိ၊ တသ္မာ
 မမေဝ သီလံ မဟန္တ”န္တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၁-အနုဒရော (က)၊ ဩနောဒရော (သျှာ) ၂-၃ ၅-၂၀၃-ပိဋေ။
 ၃-သာ ကရိယတိ (သီ၊ ဣ)၊ သာဒိယတိ (သျှာ)

“ပရိဂ္ဂဟံ လောဘဓမ္မဉ္စ သဗ္ဗံ၊
 ယော ဝေ ပရိညာယ ပရိစ္စဇေတိ။
 ဒန္တံ ဌိတတ္ထံ အမမံ နိရာသံ၊
 တံ ဝေ နရံ သမဏမာဟု လောကေ”တိ။

တတ္ထ ပရိဂ္ဂဟန္တိ နာနပ္ပကာရံ ဝတ္ထုကာမံ။ လောဘဓမ္မန္တိ တသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇန-
 တဏှံ။ ပရိညာယာတိ ဉ္စတပရိညာ တိရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာတိ ဣမာဟိ
 တီဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနိတွာ။ တတ္ထ ခန္ဓာဒီနံ ဒုက္ခာဒိသဘာဝဇာနနံ ဉ္စတ-
 ပရိညာ၊ တေသု အဂုဏံ ဥပဓာရေတွာ တိရဏံ တိရဏပရိညာ၊ တေသု ဒေါသံ
 ဒိသ္မာ ဆန္ဒရာဂဿာပကဗ္ဗနံ ပဟာနပရိညာ။ ယော ဣမာဟိ တီဟိ ပရိညာဟိ
 ဇာနိတွာ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေ ပရိစ္စဇေတိ၊ ဆဇ္ဇေတွာ ဂစ္ဆတိ။ ဒန္တန္တိ
 နိဗ္ဗိသေဝနံ။ ဌိတတ္ထန္တိ မိစ္ဆာဝိတက္ကာဘာဝေန ဌိတသဘာဝံ။ အမမန္တိ အဟန္တိ
 မမာယနတဏှာရဟိတံ။ နိရာသန္တိ ပုတ္တဒါရာဒိသု နိစ္ဆန္ဒရာဂံ။ တံ ဝေ နရန္တိ
 တံ ဝေရူပံ ပုဂ္ဂလံ “သမဏ”န္တိ ဝဒန္တိ။

ဣတိ တေ သံဗ္ဗေပိ အတ္တနော အတ္တံနော သီလမေဝ မဟန္တန္တိ ဝဏ္ဏေတွာ
 သက္ကာဒယော ခနဉ္စယံ ပုစ္ဆိံသု “အတ္ထိ ပန မဟာရာဇေ ကောစိတုမှာကံ သန္တိကေ
 ပဏ္ဍိတော၊ ယော နော ဣမံ ကန္တံ ဝိနောဒေယျာ”တိ။ အာမ မဟာရာဇာ-
 နော မမ အတ္တဓမ္မာနုသာသကော မဟာပညော အသမရုရော ဝိရုဇပဏ္ဍိတော
 နာမ အတ္ထိ၊ သော နော ဣမံ ကန္တံ ဝိနောဒေသတိ၊ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆာ-
 မာတိ။ အထ တေ သဗ္ဗေ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိံသု။ အထ သဗ္ဗေပိ ဥယျာနာ
 နိက္ခမိတွာ ဓမ္မသတံ ဂန္ဓာ ပလ္လင်္ဂံ အလင်္ကာရာပေတွာ ဗောဓိသတ္တံ ပလ္လင်္ဂ-
 ဝရမဇ္ဈေ နိသီဒါပေတွာ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓာ “ပဏ္ဍိတ
 အမှာကံ ကင်္ခါ ဥပ္ပန္နာ၊ တံ နော ဝိနောဒေဟိ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟံသု—

“ပုစ္ဆာမ ကတ္တာရံ မနောမပညံ၊
 ကထာသု နော ဝိဂ္ဂဟော အတ္ထိ ဇာတော။
 ဆိန္ဒုဇ္ဇေ ကန္တံ ဝိစိကိစ္ဆိတာနိ၊
 တဒဇ္ဇေ ကန္တံ ဝိတရေမု သဗ္ဗေ”တိ။

တတ္ထ ကတ္တာရန္တိ ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကကာရကံ။ ဝိဂ္ဂဟော အတ္ထိ ဇာတောတိ
 ဧကော သီလဝိဂ္ဂဟော သီလဝိဝါဒေါ ဥပ္ပန္နော အတ္ထိ။ ဆိန္ဒုဇ္ဇာတိ အမှာကံ

တံ ကင်္ခံ တာနိ စ ဝိစိကိစ္ဆိတာနိ ဝဇိရေန သိနေရုံ ပဟရန္တော ဝိယ အဇ္ဇ ဆိန္ဒု။
ဝိတရေမူတိ ဝိတရေယျာမ။

ပဏ္ဍိတော တေသံ ကထံ သုတွာ “မဟာရာဇာနော တုမှာကံ သီလံ
နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ ဝိဝါဒကထံ သုကထိတဒုက္ကထိတံ ဇာနိဿာမိ”တိ ဝတွာ ဣမံ
ဂါထမာဟ—

“ယေ ပဏ္ဍိတာ အတ္ထဒဿာ ဘဝန္တိ၊
ဘာသန္တိ တေ ယောနိသော တတ္ထ ကာလေ။
ကထံ န ကထာနံ အဘာသိတာနံ၊
အတ္ထံ နယေယျံ ကုသလာ ဇနိန္ဒာ”တိ ၁။

တတ္ထ အတ္ထဒဿာတိ အတ္ထဒဿနသမတ္တာ။ တတ္ထ ကာလေတိ တသ္မိံ
ဝိဂ္ဂဟေ အာရောစိတေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလေ တေ ပဏ္ဍိတာ၊ တမတ္ထံ
အာစိက္ခန္တာ ယောနိသော ဘာသန္တိ။ အတ္ထံ နယေယျံ ကုသလာတိ
ကုသလာ ဆေကာပိ သမာနာ အဘာသိတာနံ ကထာနံ ကထံ န အတ္ထံ
ဉာဏေန နယေယျံ ဥပပရိက္ခေယျံ။ ဇနိန္ဒာတိ ရာဇာနော အာလပတိ။
တသ္မာ ဣဒံ တာဝ မေ ဝဒေထ။

ကထံ ဟဝေ ဘာသတိ နာဂရာဇာ၊
ဂရုဋ္ဌော ပန ဝေနတေယျော ကိမာဟ။
ဂန္ဓဗ္ဗရာဇာ ပန ကိံ ဝဒေတိ၊
ကထံ ပန ကုရူနံ ရာဇသေဋ္ဌောတိ ၁။

တတ္ထ ဂန္ဓဗ္ဗရာဇာတိ သက္ကံ သန္ဓာယာဟ။
အထဿ တေ ဣမံ ဂါထမာဟံသု—

“ခန္တိံ ဟဝေ ဘာသတိ နာဂရာဇာ၊
အပ္ပါဟာရံ ဂရုဋ္ဌော ဝေနတေယျော။
ဂန္ဓဗ္ဗရာဇာ ရတိဝိပ္ပဟာနံ၊
အကိဉ္ဇနံ ကုရူနံ ရာဇသေဋ္ဌော”တိ ၁။

တဿတ္ထော—ပဏ္ဍိတ နာဂရာဇာ တာဝ ကောပနေယျေပိ ပုဂ္ဂလေ
အကုပ္ပနသင်္ခါတံ အဓိဝါသနခန္တိံ ဝဏ္ဏေတိ၊ ဂရုဋ္ဌော အပ္ပါဟာရတာသင်္ခါတံ

၁-ခု ၅-၂၀၄-ပိဋက။ ၂-ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလေ ပဏ္ဍိတာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

အာဟာရဟေတု ပါပဿ အကရဏံ၊ သက္ကော ပဉ္စကာမဂုဏရတိနံ ဝိပုဟာနံ၊
ကုရုရာဇာ နိပ္ပလိဗောဓဘာဝံ ဝဏ္ဏေတိတိ။

အထ တေသံ ကထံ သုတွာ မဟာသက္ကော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“သဗ္ဗာနိ တောနိ သုဘာသိတာနိ၊
န ဟေတ္ထ ဒုဗ္ဘာသိတမတ္ထိ ကိဉ္စိ။
ယသ္မိံ စ တောနိ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊
အရာဝ နာဘျာ သုသမောဟိတာနိ။
စတုဗ္ဗိ ဓမ္မေဟိ သမင်္ဂိဘူတံ၊
တံ ဝေ နရံ သမဏမာဟု လောကေ”တိ။

တတ္ထ တောနိတိ တောနိ စတ္တာရိပိ ဂုဏဇာတာနိ ယသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ
သကဋနာဘိယံ သုဠု သမောဟိတာနိ အရာ ဝိယ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ စတုဟိ-
ပေတေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတံ ပုဂ္ဂလံ ပဏ္ဍိတာ “သမဏ”န္တိ အာဟု
လောကေတိ။

ဧဝံ မဟာသက္ကော စတုဗ္ဗိ သီလံ ဧကသမမေဝ အကာသိ။ တံ သုတွာ
စတ္တာရောပိ ရာဇာနော တဿ တုဠာ ထုတိံ ကရောန္တာ ဣမံ
ဂါထမာဟံသု—

“တုဝံ ဟိ၊ သေဠော တွမနုတ္တရောသိ၊
တွံ ဓမ္မဂူ ဓမ္မဝိဒူ သုမေဓော။
ပညာယ ပဉ္စံ သမဓိဂ္ဂဟေတွာ၊
အစ္ဆေန္တိ? ဓိရော ဝိစိကိန္တိတာနိ။
အစ္ဆေန္တိ? ကင်္ခံ ဝိစိကိန္တိတာနိ၊
စုန္ဒော ယထာ နာဂဒန္တံ ခရေနာ”တိ။

တတ္ထ တွမနုတ္တရောသိတိ တွံ အနုတ္တရော အသိ၊ နတ္ထိ တယာ ဥတ္တရိတရော
နာမ။ ဓမ္မဂူတိ ဓမ္မဿ ဂေါပကော စေဝ ဓမ္မညူ စ။ ဓမ္မဝိဒူတိ ပါကဋဓမ္မော။
သုမေဓောတိ သုန္ဒရပညော။ ပညာယာတိ အတ္တနော ပညာယ အမှာကံ ပဉ္စံ
သုဠု အဓိဂဏ္ဍိတွာ “ဣဒမေတ္ထ ကာရဏ”န္တိ ယထာဘူတံ ဥတွာ။ အစ္ဆေန္တိတိ
တွံ ဓိရော အမှာကံ ဝိစိကိန္တိတာနိ ဆိန္ဒိ၊ ဧဝံ ဆိန္ဒန္တော စ “ဆိန္ဒုဇ္ဇေ ကင်္ခံ
ဝိစိကိန္တိတာနိ”တိ ဣမံ အမှာကံ အာယာစနံ သမ္ပာဒေန္တော အစ္ဆေန္တိ ကင်္ခံ

၁-ဒု ၅-၂၀၄-ပိဋေ။ ၂-တုဝံ န (သိ၊ သျာ၊ ဣ) ၃-အစ္ဆေန္တ (သျာ)

ဝိစိကိစ္ဆိတာနိ။ စုန္ဒော ယထာ နာဂဒန္တံ ခရေနာတိ ယထာ ဒန္တကာရော
ကကစေန ဟတ္ထိဒန္တံ ဆိန္ဒေယျ၊ ဧဝံ ဆိန္ဒိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ တေ စတ္တာရောပိ ရာဇာနော တဿ ပဉ္စဗျာကရဏေန တုဋ္ဌမာနဿ
အဟေသုံ။ အထ နံ သက္ကော ဒိဗ္ဗဒုက္ကလေန ပူဇေသိ၊ ဂရုဋ္ဌော သုဝဏ္ဏ-
မာလာယ၊ ဝရုဏော နာဂရာဇာ မဏိနာ၊ ခနဉ္စယရာဇာ ဂဝသဟဿာဒိဟိ
ပူဇေသိ။ တေနေဝါဟ—

“နိလုပ္ပလာဘံ ဝိမလံ အနန္တံ၊
ဝတ္ထံ ဣဒံ ဝုမသမာနဝဏ္ဏံ။
ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေန တုဋ္ဌော၊
ဒဒါမိ တေ ဓမ္မပူဇာယ ဝိရ။

သုဝဏ္ဏမာလံ သတပတ္တဖုလ္လိတံ၊
သကေသရံ ရတန္တသဟဿမဏ္ဍိတံ။
ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေန တုဋ္ဌော၊
ဒဒါမိ တေ ဓမ္မပူဇာယ ဝိရ။

မဏိ° အနန္တံ ရုစိရံ ပဘဿရံ၊
ကဏ္ဍာဝသတ္တံ° မဏိဘူသိတံ မေ။
ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေန တုဋ္ဌော၊
ဒဒါမိ တေ ဓမ္မပူဇာယ ဝိရ။

ဂဝံ သဟဿံ ဥသဘဉ္စ နာဂံ၊
အာဇညယုတ္တေ စ ရထေ ဒသ ဣမေ။
ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေန တုဋ္ဌော၊
ဒဒါမိ တေ ဂါမဝရာနိ သောဋ္ဌသာ”တိ ၂။

ဧဝံ သက္ကာဒယော မဟာသတ္တံ ပူဇေတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ အဂမိ° သု။
စတုပေါသထကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

ဒေါဟဋ္ဌကဏ္ဍ

တေသု နာဂရာဇဿ ဘရိယာ ဝိမလာဒေဝီ နာမ။ သာ တဿ ဂိဝါယ ပိဋန္ဓနမဏိံ အပဿန္တိ ပုစ္ဆိ “ဒေဝ ကဟံ ပန တေ မဏိံ”တိ။ ဘဒ္ဒေ စန္ဒြိယာဟုဏပုတ္တဿ ဝိမုရပဏ္ဍိတဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ ပဿန္တိစိတ္တော အဟံ တေန မဏိနာ တံ ပူဇေသိံ။ န ကေဝလဉ္စ အဟမေဝ, သက္ကောပိ တံ ဒိဗ္ဗဒုက္ကလေန ပူဇေသိံ။ သုပဏ္ဍရာဇာ သုဝဏ္ဏမာလာယ, နေဉ္စယရာဇာ ဂဝဿသဟဿာဒီဟိ ပူဇေသိံတိ။ ဓမ္မကထိကော သော ဒေဝါတိ။ “ဘဒ္ဒေ ကိံ ဝဒေသိံ၊ ဇမ္ဗုဒီပတလေ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ ဝိယ ပဝတ္တတိ၊ သကလ-ဇမ္ဗုဒီပေ ကေသတရာဇာနော တဿ မဓုရဓမ္မကထာယ ဗမ္ဗိတွာ ဟတ္ထိ-ကန္တဝိဏာသရေန ပလုဒ္ဓမတ္တဝါရဏာ ဝိယ အတ္တနော အတ္တနော ရဇောနိ ဂန္တံ န ဣစ္ဆန္တိ၊ ဧဝရူပေါ သော မဓုရဓမ္မကထိကော”တိ တဿ ဂုဏံ ဝဏ္ဏေသိံ။ သာ ဝိမုရပဏ္ဍိတဿ ဂုဏကထံ သုတွာ တဿ ဓမ္မကထံ သောတုကာမာ ဟုတွာ စိန္တေသိံ “သစာဟံ ဝက္ခာမိ ‘ဒေဝ တဿ ဓမ္မကထံ သောတုကာမာ၊ ဣဓ နံ အာနေဟိ’တိ၊ န မေတံ အာနေ-ဿတိ။ ယံနုနာဟံ ‘တဿ မေ ဟဒယေ ဒေါဟဋ္ဌော ဥပ္ပန္နော’တိ ဂိလာနာလယံ ကရေယျ”န္တိ။ သာ တထာ ကတွာ သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ အတ္တနော ပရိစာရိကာနံ သညံ ဒတွာ သိရိသယနေ နိပဇ္ဇိ။ နာဂရာဇာ ဥပဋ္ဌာနဝေလာယ တံ အပဿန္တော “ကဟံ ဝိမလာ”တိ ပရိစာရိ-ကာယော ပုစ္ဆိတွာ “ဂိလာနာ ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ ဥဋ္ဌာယာသနာ တဿာ သန္တိကံ ဂန္တော သယနပဿေ နိသိဒိတွာ သရီရံ ပရိမဇ္ဇန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁၃၄၆။ “ပဏ္ဍု ကိသိယာ’သိ ဒုဗ္ဗလာ၊
 ဝဏ္ဏရူပံ န တဝေ’ဒိသံ ပုရေ။
 ဝိမလေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတာ၊
 ကိဒိသိ တုယံ သရီရဝေဒနာ”တိ။

တတ္ထ ပဏ္ဍုတိ ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏာ။ ကိသိယာတိ ကိသာ။ ဒုဗ္ဗလာတိ အပ္ပထာမာ။ ဝဏ္ဏရူပံ န တဝေ’ဒိသံ ပုရေတိ တဝ ဝဏ္ဏသင်္ခါတံ ရူပံ ပုရေ ဒေဝိသံ န ဟောတိ။ နိဒ္ဒေါသံ အနဝဇ္ဇံ၊ တံ ဣဒါနိ ပရိဝတ္တိတွာ အမနုည-သဘာဝံ ဇာတံ။ ဝိမလေတိ တံ အာလပတိ။

အထသံ သာ အာစိက္ခန္တိ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၁၃၄၇။ “ဓမ္မော မနုဇေသု မာတိနံ၊
ဒေါဟဋ္ဌော နာမ ဇနိန္ဒ ဝုစ္စတိ။
ဓမ္မာဟဋ္ဌံ နာဂကုဉ္ဇရ၊
ဝိရုဇဿ ဟဒယာ’ဘိပတ္တယေ”တိ။

တတ္ထ ဓမ္မောတိ သဘာဝေါ။ မာတိနန္တိ ဣတ္ထိနံ။ ဇနိန္ဒာတိ နာဂဇနဿ ဣန္ဒ။ ဓမ္မာဟဋ္ဌံ နာဂကုဉ္ဇရ၊ ဝိရုဇဿ ဟဒယာ’ဘိပတ္တယေတိ နာဂသေဋ္ဌ အဟံ ဓမ္မေန သမေန အသာဟသိကကမ္မေန^၁ အာဟဋ္ဌံ ဝိရုဇဿ ဟဒယံ အဘိပတ္တယာမိ၊ တံ မေ လဘမာနာယ ဇိဝိတံ အတ္ထိ၊ အလဘမာနာယ ဣဓေဝ မရဏန္တိ တဿ ပညံ သန္ဓာယေဝမာဟ။

တံ သုတွာ နာဂရာဇာ တတိယံ ဂါထမာဟ—

၁၃၄၈။ “စန္ဒံ ခေါ တံ ဒေါဟဋ္ဌာယသိ၊
သုရိယံ ဝါ အယ ဝါပိ မာလုတံ။
ဒုလ္လဘံ ဟိ ဝိရုဇဿ ဒဿနံ၊
ကော ဝိရုရ’မိမ မာနယိဿတိ”တိ။

တတ္ထ ဒုလ္လဘံ ဟိ ဝိရုဇဿ ဒဿနန္တိ^၂ အသမဓုရဿ ဝိရုဇဿ ဒဿနမေဝ ဒုလ္လဘံ။ တဿ ဟိ သကလဇမ္ပုဒိပေ ရာဇာနော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ^၃ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ ဝိစရန္တိ၊ ပဿိတုမ္ပိ နံ ကောစိ န လဘတိ၊ တံ ကော ဣမ အာနယိဿတိတိ ဝဒတိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “အလဘမာနာယ မေ ဣဓေဝ မရဏ”န္တိ ပရိ-
ဝတ္တိတွာ ဝိဋ္ဌိ^၄ ဒတွာ သာဠကကဏ္ဍေန မုခံ ပိဒဟိတွာ နိပဇ္ဇိ။ နာဂရာဇာ အနတ္တ-
မနော သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ သယနပိဋ္ဌေ နိသိန္ဓော “ဝိမလာ ဝိရုရပဏ္ဍိတဿ
ဟဒယမံသံ အာဟရာပေတိ”တိ သညိ ဟုတွာ “ပဏ္ဍိတဿ ဟဒယံ အလဘန္တိယာ
ဝိမလာယ ဇိဝိတံ နတ္ထိ၊ ကထံ န ခေါ တဿ ဟဒယမံသံ လဘိဿာမိ”တိ
စိန္တေသိ။ အထသံ မိတာ ဣရန္တတိ နာမ နာဂကညာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ
မဟန္တေန သိရိဝိလာသေန ပိတု ဥပဋ္ဌာနံ အာဂန္ဓာ ပိတရံ ဝန္တိတွာ ကေမန္တိ
ဋ္ဌိတာ၊ သာ တဿ ဣန္ဒြိယဝိကာရံ ဒိသ္မာ “တာတ အတိဝိယ ဒေါမန-
ဿပုတ္တောသိ၊ ကိံ န ခေါ ကာရဏ”န္တိ ပုစ္ဆန္တိ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၁-အသာဟသကမ္မေန (သိ)

၂-ဒုလ္လဘော ဟိ ဝိရုဇဿ ဒဿနေတိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၁၃၄၉။ “ကိန္နု တာတ တုဝံ ပဇ္ဈာယသိ၊
 ပဒုမံ ဟတ္ထဂတံဝ တေ မုခံ။
 ကိန္နု ဒုမ္မနရူပေါ’သိ ဣဿရ၊
 မာ တံ သောစိ အမိတ္တတာပနာ”တိ။

တတ္ထ ပဇ္ဈာယသီတိ ပုနပ္ပုနံ စိန္တေသိ။ ဟတ္ထဂတန္တိ ဟတ္ထေန ပရိမဒ္ဓိတံ ပဒုမံ ဝိယ တေ မုခံ ဇာတံ။ ဣဿရာတိ ပဉ္စယောဇနသတိကဿ မန္တိရ-နာဂဘဝနဿ^၁ သာမီတိ။

ဧတု ဝစနံ သုတွာ နာဂရာဇာ တမတ္ထံ အာရောစေန္တော အာဟ—

၁၃၅၀။ “မာတာ ဟိ တဝ ဣရန္တတိ၊
 ဝိသုဒ္ဓိယ ဟဒယံ ဓနိယတိ။
 ဒုလ္လဘံ ဟိ ဝိသုဒ္ဓိယ ဒဿနံ၊
 ကော ဝိသုဒ္ဓိမိမ မာနယိဿတိ”တိ။

တတ္ထ ဓနိယတိတိ ပတ္ထေတိ ဣစ္ဆတိ။

အထ နံ နာဂရာဇာ “အဗ္ဗ မမ သန္တိကေ ဝိသုဒ္ဓိ အာနေတုံ သမတ္ထော နတ္ထိ၊ တံ မာတု ဇီဝိတံ ဒေဟိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ အာနေတုံ သမတ္ထံ ဘတ္တာရံ ပရိယေသာဟိ”တိ ဥပျောဇေန္တော ဥပမုဂါထမာဟ—

၁၃၅၁။ “တဿ ဘတ္ထုပရိယေသနံ စရ၊
 ယော ဝိသုဒ္ဓိမိမ မာနယိဿတိ”တိ။

တတ္ထ စရာတိ ဝိစရ။

ဣတိ သော ကိလေသာဘိရတဘာဝေန ဧတု အနန္တစိကံ ကထံ ကထေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

“ဝိတုနော စ သာ သုတွာန ဝါကျံ၊
 ရတ္ထိံ နိက္ခမ္မ အဝဿုတိံ စရိ”တိ။

တတ္ထ အဝဿုတိန္တိ ဘိက္ခဝေ သာ နာဂမာဏဝိကာ ဝိတု ဝစနံ သုတွာ ပိတုရံ အဿာသေတွာ မာတု သန္တိကံ ဂန္ဓာ တမ္ပိ အဿာသေတွာ အတ္တနော သိရိဂပ္ပံ ဂန္ဓာ သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ အတ္တာနံ အလင်္ကာရိတွာ ဧကံ ကုသုမ္ဘရတ္တဝတ္ထံ နိဝါ-သေတွာ ဧကံ ဧကံသေ ကတွာ တမေဝ ရတ္ထိံ ဥဒကံ ဒွိဓာ ကတွာ နာဂဘဝနတော

၁-မဉ္ဇေရိကနာဂဘဝနဿ (သီ၊ ဣ)၊ မဏ္ဍလနာဂဘဝနဿ (သျှာ)

နိက္ခမ္မ ဟိမဝန္တပုဒေသေ သမုဒ္ဒတီရေ ဌိတံ သဠိယောဇနဗ္ဗေဓံ ဧကန္တနံ
ကာဠုပဗ္ဗတံ နာမ အဇ္ဇနဂိရိံ ဂန္ဒာ အဝဿုတိံ စရိ ကိလေသအဝဿုတိံ
ဘတ္တုပရိယေသနံ စရိတိ အတ္ထော။

စရန္တိ စ ယာနိ ဟိမဝန္တေ ဝဏ္ဏဂန္ဓသမ္ပန္နာနိ ပုပ္ဖါနိ၊ ဟာနိ အာဟရိတွာ
သကလပဗ္ဗတံ မဏိအဂ္ဂိယံဝိယ အလင်္ကရိတွာ ဥပရိတလေ ပုပ္ဖသန္တာရံ ဣတွာ
မနောရမေနာကာရေန နစ္စိတွာ မရုရဂိတံ ဂါယန္တိ သတ္တမံ ဂါထမာဟ—

၁၃၅၂။ “ဧက ဂန္ဓဗ္ဗေ ရက္ခသေ စ နာဂေ၊
ဧက ကိမ္ပုရိယေ စာပိ မာနသေ။
ဧက ပဏ္ဍိတေ သဗ္ဗကာမဒဒေ၊
ဒီဃရတ္တံ ဘတ္တာ မေ ဘဝိဿတိ”တိ။

တတ္ထ ဧက ဂန္ဓဗ္ဗေ ရက္ခသေ စ နာဂေတိ ဧကော ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ရက္ခသော ဝါ
နာဂေါ ဝါ။ ဧက ပဏ္ဍိတေ သဗ္ဗကာမဒဒေတိ ဧကော ဧတေသု ဂန္ဓဗ္ဗာဒီသု
ပဏ္ဍိတော သဗ္ဗကာမံ ဒါတုံ သမတ္ထော၊ သော ဝိရုရဿ ဟဒယမံသ-
ဒေါဟဠိနိယာ မမ မာတု မနောရထံ မတ္တကံ ပါပေတွာ မယံ ဒီဃရတ္တံ
ဘတ္တာ ဘဝိဿတိတိ။

တသ္မိံ ခဏေ ဝေဿံဝဏမဟာရာဇဿ ဘာဂိနေယျော ပုဏ္ဏကော
နာမ ယက္ခသေနာပတိ တိဂါဝုတပုမာဏံ မနောမယသိန္နဝံ အဘိရုယု ကာဠု-
ပဗ္ဗတမတ္တကေန ယက္ခသမာဂမံ ဂစ္ဆန္တော တံဇာယ ဂိတသဒ္ဓိ အသောသိ။
အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ အနုဘူတပုပ္ဖာယ ဣတ္ထိယာ ဂိတသဒ္ဓေါ တဿ
ဆဝိအာဒိနိ ဆိန္ဒိတွာ အဠိမိဉ္စ အာဟစ္စ အဠာသိ။ သော တာယ ပဋိဗဒ္ဓ-
စိတ္တော ဟုတွာ နိဝတ္တိတွာ သိန္နဝပိဠေ နိသိန္နောဝ “ဘဒ္ဒေ အဟံ
မမ ပညာယ ဓမ္မေန သမေန ဝိရုရဿ ဟဒယံ အာနေတုံ သမတ္ထောမိ၊ တံ
မာ စိန္တယိ”တိ တံ အဿာသေန္တော အဠမံ ဂါထမာဟ—

၁၃၅၃။ “အဿာသ ဟေဿာမိ တေ ပတိ၊
ဘတ္တာ တေ ဟေဿာမိ အနိန္ဒလောစနေ။
ပညာ ဟိ မမံ တထာဝိဓာ၊
အဿာသ ဟေဿသိ ဘရိယာ မမာ”တိ။

၁-သဗ္ဗကာမဒေတိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

တတ္ထ အနိန္ဒလောစနေတိ အနိန္ဒိတဗ္ဗလောစနေ။ တထာဝိဓာတိ ဝိရုဇယ ဟဒယမံသံ အာဟရဏသမတ္ထာ။

အထ နံ ဣရန္ဒတိ “တေန ဟိ ဧဟိ၊ ဂစ္ဆာမ မေ ပိတု သန္တိက”န္တိ အာနေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၁၃၅၄။ “အဝစာသိ ပုဏ္ဏကံ ဣရန္ဒတိ၊
ပုဗ္ဗပထာနုဂတေန စေတသာ။
ဧဟိ ဂစ္ဆာမ ပိတု မမ’န္တိကေ၊---
ဧသောဝ တေ ဧတ’မတ္ထံ ပဝက္ခတိ”တိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗပထာနုဂတေနာတိ အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ ဘူတပုဗ္ဗသာမိကေ တသ္မိံ ပုဗ္ဗပထေနေဝ အနုဂတေန။ ဧဟိ ဂစ္ဆာမာတိ ဘိက္ခဝေ သော ယက္ခ-
သေနာပတိ ဧဝံ ဝတွာ “ဣမံ အဿပိဋ္ဌိံ အာရောပေတွာ နေဿာမိ”တိ ပဗ္ဗတမတ္ထကာ ဩတရိတွာ တဿာ ဂဟဏတ္ထံ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ သာ အတ္တနော ဟတ္ထံ ဂဏှိတုံ အဒတွာ တေန ပသာရိတဟတ္ထံ သယံ ဂဟေတွာ “သာမိ နာဟံ အနာထာ၊ မယံ ပိတာ ဝရုဏော နာမ နာဂရာဇာ၊ မာတာ ဝိမလာ နာမ ဒေဝီ၊ ဧဟိ မမ ပိတု သန္တိကံ ဂစ္ဆာမ၊ ဧသော ဧဝ တေ ယထာ အမှာကံ မင်္ဂလကိရိယာယ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ဧတမတ္ထံ ပဝက္ခတိ”တိ အဝစာသိ။

ဧဝံ ဝတွာ သာ ယက္ခံ ဂဟေတွာ ပိတု သန္တိကံ အဂမာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၁၃၅၅။ “အလင်္ကာတာ သုဝသနာ၊ မာလိနိ စန္ဒနုဿဒါ။
ယက္ခံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာန၊ ပိတုသန္တိကု’ပါဂမိ”တိ။

တတ္ထ ပိတုသန္တိကု’ပါဂမိတိ အတ္တနော ပိတုနော နာဂရဗျော သန္တိကံ ဥပါဂမိ။

ပုဏ္ဏကောပိ ယက္ခော ပဋိဟရိတွာ’ နာဂရာဇဿ သန္တိကံ ဂန္တော ဣရန္ဒတိ ယာစန္တော အာဟ—

၁၃၅၆။ “နာဂဝရ ဝစော သုဏောဟိ မေ၊ ပတိရူပံ ပဋိပဇ္ဇေ သုက္ခိယံ။
ပတ္ထေမိ အဟံ ဣရန္ဒတိ၊ တာယ သမင်္ဂိ ကရောဟိ မံ တုဝံ။

၁-ပဋိဟာရေတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၃၅၇။ သတံ ဟတ္ထိ သတံ အဿာ၊ သတံ အဿတရိရထာ။
 သတံ ဝလဘိယော ပုဏ္ဏာ၊ နာနာရတွဿ ကေဝလာ။
 တေ နာဂ ပဋိပဇ္ဇဿု၊ ဓိတရံ ဒေဟိ'ရန္တတိ"န္တိ။

တတ္ထ သုက္ခိယန္တိ အတ္တနော ကုလပဒေသာနုရူပံ ဓိတု သုက္ခံ ဓနံ ပဋိ-
 ပဇ္ဇ ဂဏှ။ သမဂ္ဂိံ ကရောဟိတိ မံ တာယ သဒ္ဓိံ သမဂ္ဂိဘူတံ ကရောဟိ။
 ဝလဘိယောတိ ဘဏ္ဍသကဋိယော။ နာနာရတွဿ ကေဝလာတိ နာနာ-
 ရတနဿ သကလပရိပုဏ္ဏာ။

အထ နံ နာဂရာဇာ အာဟ—

၁၃၅၈။ “ယာဝ အာမန္တယေ ဉှတိ၊ မိတ္ထေ စ သုဟဒဇ္ဇနေ"။
 အနာမန္တ ကတံ ကမ္မံ၊ တံ ပစ္ဆာ အနုတပ္ပတိ"တိ။

တတ္ထ ယာဝ အာမန္တယေ ဉှတိတိ ဘော ယက္ခသေနာပတိ အဟံ တုယံ
 ဓိတရံ ဒေမိ၊ နော န ဒေမိ၊ ထောက် ပန အာဂမေဟိ၊ ယာဝ ဉှတကေပိ
 ဇာနာပေမိ။ တံ ပစ္ဆာ အနုတပ္ပတိတိ ဣတ္ထိယော ဟိ ဂတဂတဋ္ဌာနေ
 အဘိရမန္တိပိ အနဘိရမန္တိပိ၊ အနဘိရတိကာလေ ဉှတကာဒယော အမေဟိ
 သဒ္ဓိံ အနာမန္တော ကတံ ကမ္မံနာမ ဧဝရူပံ ဟောတိတိ ဥဿုက္ကံ န ကရောန္တိ၊
 ဧဝံ တံ ကမ္မံ ပစ္ဆာ အနုတပံ အာဝဟတိတိ။

ဧဝံ ဝတွာ သော ဘရိယာယ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္တော တာယ သဒ္ဓိံ သလ္လပိ။
 တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၃၅၉။ “တတော သော ဝရုဏော နာဂေါ၊ ပဝိသိတွာ နိဝေသနံ။
 ဘရိယံ အာမန္တယိတွာန၊ ဣဒံ ဝစန'မဗြဝိ။

၁၃၆၀။ အယံ သော ပုဏ္ဏကော ယက္ခော၊ ယာစတိ မံ ဣရန္တတိ"။
 ဗဟုနာ ဝိတ္တလာဘေန၊ တဿ ဒေမ ပိယံ မမ"န္တိ။

တတ္ထ ပဝိသိတွာတိ ဝရုဏော ပုဏ္ဏကံ တတ္ထေဝ ဌပေတွာ သယံ
 ဥဋ္ဌာယ ယတ္ထဿ ဘရိယာ နိပန္နာ၊ တံ နိဝေသနံ ပဝိသိတွာ။ ပိယံ မမန္တိ မမ
 ပိယံ ဓိတရံ တဿ ဗဟုနာ ဝိတ္တလာဘေန ဒေမာတိ ပုစ္ဆတိ။

၁-သုဟဒံ ဇနံ (သီ၊ ဣ)

ဝိမလာ အာဟ—

၁၃၆၁။ “န ဓနေန န ဝိတ္တေန၊ လဗ္ဘာ အမှံ ဣရန္တတိ။
သစေ စ ခေါ ဟဒယံ ပဏ္ဍိတဿ၊
ဓမ္မေန လဒ္ဓါ ဣမ မာဟရေယျ။
ဧတေန ဝိတ္တေန ကုမာရိ လဗ္ဘာ၊
နာ’ညံ ဓနံ ဥတ္တရိ ပတ္တယာမာ”တိ။

တတ္ထ အမှံ ဣရန္တတိ အမှာကံ ဓိတာ ဣရန္တတိ။ ဧတေန ဝိတ္တေနာတိ
ဧတေန တုဋ္ဌိကာရဏေန။

သော တာယ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ ပုနဒေဝ ပုဏ္ဏကေန သဒ္ဓိံ မန္တေသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၃၆၂။ “တတော သော ဝရဏော နာဂေါ၊ နိက္ခမိတွာ နိဝေသနာ။
ပုဏ္ဏကာ’မန္တယိတွာန၊ ဣဒံ ဝစန’မဗြဝိ။

၁၃၆၃။ န ဓနေန န ဝိတ္တေန၊ လဗ္ဘာ အမှံ ဣရန္တတိ။
သစေ တုဝံ ဟဒယံ ပဏ္ဍိတဿ၊ဓမ္မေန လဒ္ဓါ ဣမ မာဟရေသိ။
ဧတေန ဝိတ္တေန ကုမာရိ လဗ္ဘာ၊ နာ’ညံ ဓနံ ဥတ္တရိ ပတ္တယာမာ”တိ။

တတ္ထ ပုဏ္ဏကာ’မန္တယိတွာနာတိ ပုဏ္ဏကံ အာမန္တယိတွာ။

ပုဏ္ဏကော အာဟ—

၁၃၆၄။ “ယံ ပဏ္ဍိတောဇျေ’ကေ ဝဒန္တိ လောကေ၊
တမေဝ ဗာလောတိ ပုနာ’ဟု အညေ။
အက္ခာဟိ မေ ဝိပုဝဒန္တိ ဧတ္ထ၊
ကံ ပဏ္ဍိတံ နာဂ တုဝံ ဝဒေသိ”တိ။

တတ္ထ ယံ ပဏ္ဍိတောဇျေ’ကေတိ သော ကိရ “ဟဒယံ ပဏ္ဍိတဿာ”တိ
သုဘွာ စိန္တေသိ “ယံ ဧကေ ပဏ္ဍိတောတိ ဝဒန္တိ၊ တမေဝ အညေ ဗာလောတိ
ကထေန္တိ။ ကိဉ္စာပိ မေ ဣရန္တတိယာ ဝိရုဇေတိ အက္ခာတံ၊ တထာပိ တထတော
ဇာနိတံ ပုစ္ဆိဿာမိ န”န္တိ။ တသ္မာ ဝေမာဟ။

နာဂရာဇာ အာဟ—

၁၃၆၅။ “ကောရမျရာဇဿ ဓနဉ္စယဿ၊
ယဒိ တေ သုတော ဝိဇုရော နာမ ကတ္တာ။
အာနေဟိ တံ ပဏ္ဍိတံ ဓမ္မလဒ္ဓါ၊
ဣရန္တတီ ပဒစရာ တေ ဟောတူ”တိ။

တတ္ထ ဓမ္မလဒ္ဓါတိ ဓမ္မေန လဘိတွာ။ ပဒစရာတိ^၁ ပါဒပရိစာရိကာ။

တံ သုတွာ ပုဏ္ဏကော သောမနဿပုတ္တော သိန္ဓဝံ နယနတ္ထာယ ဥပဋ္ဌာကံ အာဏာပေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၃၆၆။ “ဣဒဉ္စ သုတွာ ဝရုဏဿ ဝါကျံ၊
ဥဋ္ဌာယ ယက္ခော ပရမပ္ပတိတော။
တတ္ထေဝ သန္တော ပုရိသံ အသံသိ၊
အာနေဟိ အာဇည’မိဓေ’ဝ ယုတ္တ”န္တိ။

တတ္ထ ပုရိသံ အသံသီတိ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကံ အာဏာပေသိ။ အာဇညန္တိ ကာရဏာကာရဏဇာနနကသိန္ဓဝံ။ ယုတ္တန္တိ ကပ္ပိတံ။

၁၃၆၇။ ဇာတရူပမယာ ကဏ္ဍာ၊ ကာစမှိစမယာ^၂ ခုရာ။
ဇမ္ဗောနဒဿ ပါကဿ၊ သုဝဏ္ဏဿ ဥရစ္ဆဒေါတိ။

တတ္ထ ဇာတရူပမယာ ကဏ္ဍာတိ တမေဝ သိန္ဓဝံ ဝဏ္ဏေန္တော အာဟ။ တဿ ဟိ မနောမယဿ သိန္ဓဝဿ ဇာတရူပမယာ ကဏ္ဍာ၊ ကာစမှိစမယာ ခုရာ၊ တဿ ခုရာ ရတ္တမဏိမယာတိ အတ္ထော။ ဇမ္ဗောနဒဿ ပါကဿာတိ ဇမ္ဗောနဒဿ ပက္ကဿ ရတ္တသုဝဏ္ဏဿ ဥရစ္ဆဒေါ။

သော ပုရိသော တာဝဒေဝ တံ သိန္ဓဝံ အာနေသိ။ ပုဏ္ဏကော တံ အဘိရုယု အာကာသေန ဝေဿဝဏဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ နာဂဘဝနံ ဝဏ္ဏေတွာ တံ ပဝတ္ထိ^၃ အာရောစေသိ။ တဿတ္ထဿ ပကာသနတ္ထံ ဣဒံ ပုတ္တံ—

၁၃၆၈။ “ဒေဝဝါဟဝဟံ ယာနံ၊ အဿမာရုယု ပုဏ္ဏကော။
အလင်္ကံတော ကပ္ပိတကေသမဿ၊
ပက္ကာမိ ဝေဟာယသ’မန္တလိက္ခေ။

၁-ပဒ္ဒစရာတိ (သီ၊ဇု)၊ ပါဒစရာတိ (သုာ) ၂-ကာစမှမယာ (သီ၊ဇု)

၁၃၆၉။ သော ပုဏ္ဏကော ကာမရာဂေန ဝိဒ္ဓေါ၊
ဣရန္တတိ နာဂကညံ ဇိဂိသံ။
ဂန္ဓာန တံ ဘူတပတိ ယသသိ၊
ဣစ္စံဗြဝိ ဝေဿဝဏံ ကုဝေရံ။

၁၃၇၀။ ဘောဂဝတိ နာမ မန္တိရေ၊
ဝါသာ ဟိရညဝတိတိ ဝုစ္စတိ။
နဂရေ နိဗ္ဗိတေ ကဉ္စနမယေ၊
မဏ္ဍလဿ ဥရဂဿ နိဗ္ဗိတံ။

၁၃၇၁။ အဇ္ဇာလကာ ဩဠဂိဝိယော၊
လောဟိတကံဿ မသာရဂလ္လိနော။
ပါသာဒေ'တ္ထ သိလာမယာ၊
သောဝဏ္ဏရတနေဟိ ဆာဒိတာ။

၁၃၇၂။ အမ္ဘာ တိလကာ စ ဇမ္ဗုယော၊
သတ္တပဏ္ဏာ မုစလိန္ဒကေတကာ။
ပိယဂံ ဥဒ္ဓါလကာ သဟာ၊
ဥပရိဘဒ္ဒကာ သိန္ဒုဝါရကာ။

၁၃၇၃။ စမ္ဗေယျကာ နာဂမလ္လိကာ၊
ဘဂိနိမာလာ အထ မေတ္ထ ကောလိယာ။
ဧတေ ဒုမာ ပရိဏာမိတာ၊
သောဘယန္တိ ဥရဂဿ မန္တိရံ။

၁၃၇၄။ ခဇ္ဇုရေ'တ္ထ သိလာမယာ၊
သောဝဏ္ဏရဝပုပ္ဖိတာ ဗဟူ။
ယတ္ထ ဝသတော'ပပါတိကော၊
နာဂရာဇာ ဝရုဏော မဟိဒ္ဓိကော။

၁၃၇၅။ တဿ ကောမာရိကာ ဘရိယာ၊
ဝိမလာ ကဉ္စနဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟာ။
ကာလာ တရုဏာဝ ဥဂ္ဂတာ၊
ပုစိမန္တတ္ထနိ စာရဒဿနာ။

၁၃၇၆။ လာခါရသရတ္တသုစ္ဆရီ၊
 ကဏိကာရာဝ နဝါတပုပ္ဖိတာ။
 တိဒိဝေါကစရာဝ အတ္တရာ၊
 ဝိဇ္ဇါဝ'ဗ္ဗသနာ ဝိနိဿဋ္ဌာ။

၁၃၇၇။ သာ ဒေါဟဋ္ဌိနိ သုဝိမ္ဗိတာ၊
 ဝိရုဓဿ ဟဒယံ ဓနိယတိ။
 တံ တေသံ ဒေမိ ဣဿရာ၊
 တေန တေ ဒေန္တိ ဣရန္တတိ' မမ'န္တိ။

တတ္ထ ဒေဝဝါဟဝဟံ ယာနန္တိ ဝဟိတဗ္ဗောတိ ဝါဟော၊ ဒေဝသင်္ခါတံ ဝါဟံ ဝဟတိတိ ဒေဝဝါဟဝဟံ။ ယန္တိ ဧတေနာတိ ယာနံ။ ကပ္ပိတကေသမဿူတိ မဏ္ဍနဝသေန သုသံဝိဟိတကေသမဿူ။ ဒေဝါနံ ပန ကေသမဿူကရဏကမ္ပံ နာမ နတ္ထိ၊ (ဝိစိတ္တကထိကေန ပန ကထိတံ။) ဝိဂီသန္တိ ပတ္ထယန္တော။ ဝေဿဝဏန္တိ ဝိသာဏာယ ရာဇဓာနိယာ ဣဿရရာဇာနံ။ ကုဝေရန္တိ ဧဝံနာမကံ။ ဘောဂဝတိ နာမာတိ သမ္ပန္နဘောဂတာယ ဧဝံလဒ္ဓနာမံ။ မန္တိရေတိ မန္တိရံ၊ ဘဝနန္တိ အတ္ထော။ ဝါသာ ဟိရညဝတိတိ နာဂရာဇဿ ဝသနဋ္ဌာနတ္ထာ ဝါသာတိ စ၊ ကဉ္စနဝတိယာ သုဝဏ္ဏပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တတ္ထာ ဟိရညဝတိတိ စ ဝုစ္စတိ။ နဂရေ နိဗ္ဗိတေတိ နဂရံ နိဗ္ဗိတံ။ ကဉ္စနမယေတိ သုဝဏ္ဏမယံ။ မဏ္ဍလဿာတိ ဘောဂမဏ္ဍလေန သမန္ဓာဂတဿ။ နိဗ္ဗိတန္တိ ကရဏပရိနိဗ္ဗိတံ ၂။ ဩဋ္ဌဂီဝိယောတိ ဩဋ္ဌဂီဝါသဏ္ဍာနေန ကတာ ရတ္တမဏိမသာရဂလ္လမယာ အဇ္ဇာလကာ။ ပါသာဒေ'တ္ထာတိ ဧတ္ထ နာဂဘဝနေ ပါသာဒါ။ သိလာမယာတိ မဏိမယာ။ သောဝဏ္ဏရတနေဟိတိ သုဝဏ္ဏသင်္ခါတေဟိ ရတနေဟိ၊ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာဟိ ဆာဒိတာတိ အတ္ထော။ သဟာတိ သဟကာရာ။ ဥပရိဘဒ္ဒကာတိ ဥဒ္ဓါလကဇာတိကာယေဝ ရုက္ခာ။ စမ္ပေယျကာ နာဂမလ္လိကာတိ စမ္ပကာ စ နာဂါ စ မလ္လိကာ စ။ ဘဂိနိမာလာ အထမေတ္ထ ကောလိယာတိ ဘဂိနိမာလာ စေဝ အထ ဧတ္ထ နာဂဘဝနေ ကောလိယာ နာမ ရုက္ခာ စ။ ဧတေ ဒုမာ ပရိဏာမိတာတိ ဧတေ ပုပ္ဖုပဂဗလူပဂရုက္ခာ အညမညံ သဗ္ဗံသုသာခတာယ ပရိဏာမိတာ အာကုလသမာကုလာ။ ခဇ္ဇါရေ'တ္ထာတိ ခဇ္ဇါရိရုက္ခာ ဧတ္ထ။ သိလာမယာတိ ဣန္ဒနီလမဏိမယာ။ သောဝဏ္ဏရဝပုပ္ဖိတာတိ တေ ပန သုဝဏ္ဏပုပ္ဖေဟိ နိစ္စပုပ္ဖိတာ။ ယတ္ထ ဝသတောပပါတိကောတိ ယတ္ထ နာဂဘဝနေ ဩပပါတိကော နာဂရာဇာ ဝသတိ။

၁-( )သိ-ဣပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။ ၂-ကဏကပရိနိဗ္ဗိတံ (က)

ကဉ္စနဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟာတိ သုဝဏ္ဏရာသိသဿိရိကသရီရာ။ ကာလာ တရုဏာဝ
 ဥဂ္ဂတာတိ ဝိလာသယုတ္တတာယ မန္ဒဝါတေရိတာ ကာလဝလ္လိပလ္လဝါ ဝိယ
 ဥဂ္ဂတာ။ ပုစိမန္ဒုတ္တနိတိ နိမ္မဗလသဏ္ဌာနစူစုကာ^၁။ လာခါရသရတ္တသုန္ဒဝိတိ
 ဟတ္ထပါဒတလဆဝိ^၂ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တိဒိဝေါကစရာတိ တိဒသဘဝနစရာ။
 ဝိဇ္ဇာဝ'န္တယနာတိ အပ္ပသနဝလာဟကန္တရတော နိဿဋ္ဌာ ဝိဇ္ဇာလတာ ဝိယ။
 တံ တေသံ ဒေမိတိ တံ တဿ ဟဒယံ အဟံ တေသံ ဒေမိ၊ ဧဝံ ဇာနဿ။
 ဣဿရာတိ မာတုလံ အာလပတိ။

ဣတိ သော ဝေဿဝဏောန အနနညာတော ဂန္တု အဝိသဟိတွာ တံ အန-
 ဇာနာပေတုံ^၂ တော ဧတ္တကာ ဂါထာ ကထေသိ။ ဝေဿဝဏော ပန တဿ
 ကထံ န သုဏာတိ။ ကိံကာရဏာ? ဒွိန္ဒ ဒေဝပုတ္တာနံ ဝိမာနအဉ္စံ ပရိစ္ဆိန္ဒတိတိ။
 ပုဏ္ဏကော အတ္တနော ဝစနဿ အဿုတဘာဝံ ဥတွာ ဇိနကဒေဝပုတ္တဿ
 သန္တိကေ အဋ္ဌာသိ။ ဝေဿဝဏော အဉ္စံ ဝိနိစ္ဆိနိတွာ ပရာဇိတံ အနဋ္ဌာပေတွာ
 ဣတရံ “ဂစ္ဆ တံ၊ တဝ ဝိမာနေ ဝသာဟိ”တိ အာဟ။ ပုဏ္ဏကော “ဂစ္ဆ တွ”န္တိ
 ဝုတ္တက္ခဏေယေဝ “မယံ မာတုလေန မမ ပေသိတဘာဝံ ဇာနာထာ”တိ
 ကတိပယဒေဝပုတ္တေ သက္ခိံ ကတွာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနဝ သိန္ဒဝံ အာဟရာ-
 ပေတွာ အဘိရုယု ပက္ကာမိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၃၇၈။ “သော ပုဏ္ဏကော ဘူတပတိံ ယသဿိံ၊
 အာမန္တယ ဝေဿဝဏံ ကုဝေရံ။
 တတ္ထေဝ သန္တော ပုရိသံ အသံသိ၊
 အာနေဟိ အာဇည'မိဓေ'ဝ ယုတ္တံ။

၁၃၇၉။ ဇာတရူပမယာ ကဏ္ဍာ၊ ကာစမိစမယာ ခုရာ။
 ဇမ္ဗောနဒဿ ပါကဿ၊ သုဝဏ္ဏဿ ဥရစ္ဆဒေါ။

၁၃၈၀။ ဒေဝဝါဟဝဟံ ယာနံ၊ အဿမာရုယု ပုဏ္ဏကော။
 အလင်္ကတော ကပ္ပိတကေသမဿု၊
 ပက္ကာမိ ဝေဟာယသ'မန္တလိက္ခေ”တိ။

တတ္ထ အာမန္တယာတိ အာမန္တယိတွာ။

သော အာကာသေန ဂစ္ဆန္တောယေဝ စိန္တေသိ “ဝိရုဇပဏ္ဍိတော မဟာပရိ-
 ဝါရော၊ န သက္ကာ တံ ဂဏ္ဍိတုံ၊ ဓနဉ္စယကောရဗျော ပန ဇူတဝိတ္တကော၊ တံ

၁-နိမ္မဗလသဏ္ဌာနထနယုဂလာ (သျှာ၊ ဣ၊ က) ၂-ဇာနာပေတုံ (က)

ဇူတေန ဇိနိတွာ ဝိဓုရံ ဂဏှိယံာမိ၊ ဃရေ ပနဿ ဗဟူနိ ရတနာနိ၊ အပ္ပဋ္ဌေန
 လက္ခေန ဇူတံ န ကိဋ္ဌိယတိ၊ မဟဂ္ဂရတနံ ဟရိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အညံ ရတနံ ရာဇာ
 န ဂဏှိယတိ၊ ရာဇဂဟဿ သာမန္တာ ဝေပုလ္လပဗ္ဗတဗ္ဗန္တရေ စက္ကဝတ္ထိရညော
 ပရိဘောဂမဏိရတနံ အတ္ထိ မဟာနဘာဝံ၊ တံ ဂဟေတွာ တေန ရာဇာနံ
 ပလောဘေတွာ ဇိနိယာမီ”တိ။ သော တထာ အကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာ-
 သေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၁၃၀၁။ “သော အဂ္ဂမာ ရာဇဂဟံ သုရမ္ပံ၊
 အင်္ဂဿ ရညော နဂရံ ဒုရာယုတံ။
 ပဟူတဘက္ခံ ဗဟုအန္ဓပါနံ၊
 မသက္ကသာရံ ဝိယ ဝါသဝဿ။

၁၃၀၂။ မယူရကောဉ္ဇာဂဏသမ္ပယုဋ္ဌံ၊
 ဒိဇာဘိယုဋ္ဌံ ဒိဇသဗ်သေဝိတံ။
 နာနာသကုန္တာဘိရုဒံ သုဝင်္ဂဏံ၊
 ပုပ္ဖါဘိကိဏ္ဍံ ဟိမဝံဝ ပဗ္ဗတံ။

၁၃၀၃။ သော ပုဏ္ဏကော ဝေပုလ’မာဘိရူဟိ၊
 သိလုစွယံ ကိမ္ပုရိသာနစိဏ္ဍံ။
 အန္ဓေသမာနော မဏိရတနံ ဥဠာရံ၊
 တ’မဒ္ဒသာ ပဗ္ဗတကုဋမဇ္ဈေ”တိ။

တတ္ထ အင်္ဂဿ ရညောတိ တဒါ အင်္ဂဿ ရညောဝ မဂရေဇံ အဟောသိ။
 တေန ဝုတ္တံ “အင်္ဂဿ ရညော နဂရ”န္တိ။ ဒုရာယုတန္တိ ပစ္စတ္ထိကေဟိ ဒုရာယုတ္တံ။
 မသက္ကသာရံ ဝိယ ဝါသဝဿာတိ မသက္ကသာရသင်္ခါတေ သိနေရပဗ္ဗတ-
 မတ္ထကေ မာပိတတ္တာ “မသက္ကသာရ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ ဝါသဝဿ ဘဝနံ ဝိယ။
 ဒိဇာဘိယုဋ္ဌန္တိ အညေဟိ စ ပက္ခိဟိ အဘိသဗ်ဋ္ဌံ နိန္ဒာဒိတံ။ နာနာသကုန္တာ-
 ဘိရုဒန္တိ မရုဿရေန ဂါယန္တေဟိ ဝိယ နာနာဝိဓေဟိ သကုဏေဟိ အဘိရုဒံ၊
 အဘိဂီတန္တိ အတ္ထော။ သုဝင်္ဂဏန္တိ သုန္ဒရအင်္ဂဏံ မနုညတလံ။ ဟိမဝံဝ
 ပဗ္ဗတန္တိ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတံ ဝိယ။ ဝေပုလ’မာဘိရူဟိတိ ဘိက္ခဝေ သော ပုဏ္ဏကော
 ဝေရူပံ ဝေပုလ္လပဗ္ဗတံ အဘိရူဟိ။ ပဗ္ဗတကုဋမဇ္ဈေတိ ပဗ္ဗတကုဋအန္တရေ တံ
 မဏိ အဒ္ဒသ။

၁-ဒုရာသဒန္တိ (သျှာ)   ၂-ဒုရာသဒံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)   ၃-သုဘင်္ဂဏန္တိ (သီ၊ ဣ)

၁၃၈၄။ ဒိသွာ မဏိ° ပဘဿရံ ဇာတိမန္တံ၊
 မနောဟရံ မဏိရတနံ ဥဠာရံ။
 ဒဒ္ဒလ္လမာနံ ယသသာ ယသဿိနံ၊
 ဩဘာသတိ ဝိဇ္ဇုရိဝ'န္တလိက္ခေ။

၁၃၈၅။ တမဂ္ဂဟီ ဝေဠုရိယံ မဟဉ္စိ၊
 မနောဟရံ နာမ မဟာနုဘာဝံ။
 အာဇညမာရယု မနောမဝဏ္ဏော၊
 ပက္ကာမိ ဝေဟာယသ'မန္တလိက္ခေတိ။

တတ္ထ မနောဟရန္တိ° မနသာဘိပတ္တိတဿ ဓနဿ အာဟရဏသမတ္ထံ။
 ဒဒ္ဒလ္လမာနန္တိ ဥဠာလမာနံ။ ယသသာတိ ပရိဝါရမဏိဂဏေန။ ဩဘာသတိတိ
 တံ မဏိရတနံ အာကာသေ ဝိဇ္ဇုရိဝ ဩဘာသတိ။ တမဂ္ဂဟီတိ တံ မဏိရတနံ
 အဂ္ဂဟေသိ။ တံ ပန မဏိရတနံ ကုမ္ဘိရော နာမ ယက္ခော ကုမ္ဘဏ္ဍသဟဿ-
 ပရိဝါရော ရက္ခတိ။ သော ပန တေန ကုမ္ဘိတွာ ဩလောကိတမတ္ထေနေဝ
 ဘိတတသိတော ပလာယိတွာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ ပတွာ ကမ္မမာနော ဩလော-
 ကေန္တော အဠာသိ။ ဣတိ တံ ပလာပေတွာ ပုဏ္ဏကော မဏိရတနံ အဂ္ဂဟေသိ။
 မနောဟရံ နာမာတိ မနသာ စိန္တိတံ ဓနံ အာဟရိတုံ သက္ကာတိတိ
 ဧဝံလဒ္ဒနာမံ။

ဣတိ သော တံ ဂဟေတွာ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တော တံ နဂရံ ပတ္တော။
 တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၃၈၆။ “သော အဂ္ဂမာ နဂရ'မိန္ဒပတ္ထံ၊
 ဩရုယျ'ပါဂစ္ဆိ သဘံ ကုရူနံ။
 သမာဂတေ ဧကသတံ သမဂ္ဂေ၊
 အဂ္ဂေတ္ထ ယက္ခော အဝိကမ္မမာနော။

၁၃၈၇။ ကော နိဓ ရညံ ဝရ'မာဘိဇေတိ၊
 က'မာဘိဇေယျာမ ဝရဒ္ဒနေန။
 က'မနုတ္တရံ ရတနဝရံ ဇိနာမ၊
 ကော ဝါပိ နော ဇေတိ ဝရဒ္ဒနေနာ”တိ။

တတ္ထ ဩရုယျု'ပါဂန္တိ သဘံ ကုရုနန္တိ ဘိက္ခဝေ သော ပုဏ္ဏကော အဿ-
 ပိဋ္ဌိတော ဩရုယျ အဿံ အဒိဿမာနရူပံ ဌပေတွာ မာဏဝကဝဏ္ဏေန ကုရုနံ
 သဘံ ဥပဂတော။ ကေသတန္တိ ဧကသတရာဇာနော အဆန္တိတော ဟုတွာ
 “ကော နိဓာ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော ဇူတေန အဂ္ဂေတ္ထ။ ကော နိဓာတိ ကော
 နု ဣမသ္မိံ ရာဇသမာဂမေ။ ရညန္တိ ရာဇုနံ အန္တရေ။ ဝရ'မာဘိဇေတိတိ
 အမှာကံ သန္တကံ သေဋ္ဌရတနံ အဘိဇေတိ။ “အဟံ ဇိနာမိ”တိ ဝတ္ထု
 ဥဿဟတိ။ က'မာဘိဇေယျာမာတိ ကံ ဝါ မယံ ဇိနေယျာမ။ ဝရဒ္ဓနေနာတိ
 ဥတ္တမဓနေန။ က'မနုတ္တရန္တိ ဇိနန္တော စ ကတရံ ရာဇာနံ အနုတ္တရံ ရတနဝရံ
 ဇိနာမ။ ကော ဝါပိ နော ဇေတိတိ အထ ဝါ ကော နာမ ရာဇာ အမေ
 ဝရဓနေန ဇေတိ။ ဣတိ သော စတူဟိ ပဒေဟိ ကောရဗျမေဝ သဋ္ဌေတိ။

အထ ရာဇာ “မယာ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝံ သူရော ဟုတွာ ကထေန္တော နာမ
 န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ကော န ခေါ ဒေသော”တိ စိန္တေတွာ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၁၃၀၈။ “ကုဟိံ နု ရဋ္ဌေ တဝ ဇာတိဘူမိ၊
 န ကောရဗျသေဝ ဝစော တဝေ'ဒံ။
 အဘိတောသိ' နော ဝဏ္ဏနိဘာယ သဗ္ဗေ၊
 အက္ခာဟိ မေ နာမဉ္စ ဗန္ဓဝေ စာ”တိ။

တတ္ထ န ကောရဗျသေဝါတိ ကုရုရဋ္ဌဝါသိကသေဝ တဝ ဝစနံ န
 ဟောတိ။

တံ သုတွာ ဣတရော “အဟံ ရာဇာ မမ နာမံ ပုစ္ဆတိ၊ ပုဏ္ဏကော စ နာမ
 ဒါသော ဟောတိ။ သစာဟံ ‘ပုဏ္ဏကောသ္မိ’တိ ဝက္ခာမိ၊ ‘သေ ဒါသော၊
 တသ္မာ မံ ပဂဗ္ဘတာယ ဧဝံ ဝဒေတိ’တိ အဝမညိဿတိ၊ အနန္တရာတိတေ
 အတ္တဘာဝေ နာမမဿ ကထေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၃၀၉။ “ကစ္စာယနော မာဏဝကော'သ္မိ ရာဇ၊
 အနုနနာမော ဣတိ မ'ဝှယန္တိ။
 အင်္ဂေသု မေ ဣတယော ဗန္ဓဝါ စ၊
 အက္ခေန ဒေဝ'သ္မိ ဣဓာနုပတ္တော”တိ။

တတ္ထ အနုနနာမောတိ န ဂြိနနာမော။ ဣမိနာ အတ္တနော ပုဏ္ဏကနာမ-
 မေဝ ပဋိစ္ဆန္တိ ကတွာ ကထေတိ။ ဣတိ မ'ဝှယန္တိတိ ဣတိ မံ အဝှယန္တိ

၁-အဘိဘောသိ (သီ၊ ဣ)

ပက္ခောသန္တိ။ အင်္ဂေသုတိ အင်္ဂရဋ္ဌေ ကာလစမ္ပာနဂရေ ဝသန္တိ။ အက္ခေန ဒေဝ'သ္မိတိ ဒေဝ ဇူတကိဋ္ဌနတ္ထေန ဣမ အနုပ္ပတ္တောသ္မိ။

အထ ရာဇာ “မာဏဝ တံ ဇူတေန ဇိတော ကိံ ဒဿသိ၊ ကိံ တေ အတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၁၃၉၀။ “ကိံ မာဏဝဿ ရတနာနိ အတ္ထိ၊
ယေ တံ ဇိနန္တော ဟရေ အက္ခရတ္တော။
ဗဟူနိ ရညော ရတနာနိ အတ္ထိ၊
တေ တံ ဒလိဒ္ဒေါ ကထမဂ္ဂယေသိ”တိ။

တဿတ္ထော—ကိတ္တကာနိံ ဘောတော မာဏဝဿ ရတနာနိ အတ္ထိ၊
ယေ တံ ဇိနန္တော အက္ခရတ္တော “အာဟရာ”တိ ဝတ္တော ဟရေယျ။ ရညော ပန
နိဝေသနေ ဗဟူနိ ရတနာနိ အတ္ထိ၊ တေ ရာဇာနော ဧဝံ ဗဟုမနေ တံ ဒလိဒ္ဒေါ
သမာနော ကထံ ဇူတေန အဂ္ဂယသိတိ။

တတော ပုဏ္ဏကော ဂါထမာဟ—

၁၃၉၁။ “မနောဟရော နာမ မဏိ မမာ'ယံ၊
မနောဟရံ မဏိရတနံ ဥဋ္ဌာရံ။
ဣမဉ္စ အာဇည'မမိတ္တတာပနံ၊
ဧတံ မေ ဇိနိတွာ ဟရေ အက္ခရတ္တော”တိ။

ပါဠိပေါတ္တကေသု ပန “မဏိ မမ ဝိဇ္ဇတိ လောဟိဟင်္ဂော”တိ လိဒ္ဒိတံ။
သော ပန မဏိ ဝေဠုရိယော၊ တသ္မာ ဣဒမေဝ သမေတိ။

တတ္ထ အာဇညန္တိ ဣမံ အာဇာနိယဿဉ္စ မဏိဉ္ဇာတိ ဧတံ မေ ဥဘယံ
ဟရေယျ အက္ခရတ္တောတိ အဿံ ဒဿေဘွာ ဧဝမာဟ။

တံ သုတွာ ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၁၃၉၂။ “ဧကော မဏိ မာဏဝ ကိံ ကရိဿတိ၊
အာဇာနိယေ'ကော ပန ကိံ ကရိဿတိ။
ဗဟူနိ ရညော မဏိရတနာနိ အတ္ထိ၊
အာဇာနိယာ ဝါတဇဝါ အနုပ္ပကာ”တိ။

ဒေါဟဋ္ဌကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၁-ကိံ ကာနိစိ (သိ)၊ ကိံ တာနိ (သျှာ)

မဏိကဏ္ဍ

သော ရညော ကထံ သုတွာ “မဟာရာဇ ကံ” နာမ ဧတံ ဝဒေထ၊ ဧကော အသော အဿသဟဿံ^၁ လက္ခံ ဟောတိ၊ ဧကော မဏိ မဏိသဟဿံ လက္ခံ ဟောတိ။ န ဟိ သဗ္ဗေ အဿာ ဧကသဒိသာ၊ ဣမဿ တာဝ ဇဝံ ပဿထာ”တိ ဝတွာ အဿံ အဘိရုဟိတွာ ပါကာရမတ္ထကေန ပေသေသိ။ သတ္တယောဇနိကံ နဂရံ အသေဟိ ဂီဝါယ ဂီဝံ ပဟရန္တေဟိ ပရိက္ခိတ္တံ ဝိယ အဟောသိ။ အထာနုက္ကမေန အသောဝိ န ပညာယိ၊ ယက္ခောပိ န ပညာယိ၊ ဥဒရေ ဗဒ္ဓရတ္တပဋ္ဌောဝ ပညာယိ။ သော အဿတော ဩရုယ “ဒိဋ္ဌော မဟာရာဇ အဿဿ ဝေဂေါ”တိ ဝတွာ “အာမ ဒိဋ္ဌော”တိ ဝတ္ထေ “ဣဒါနိ ပုန ပဿ မဟာရာဇာ”တိ ဝတွာ အဿံ အန္တောနဂရေ ဥယျာနေ ပေါက္ခရဏိယာ ဥဒကပိဋ္ဌေ ပေသေသိ၊ ခုရဂ္ဂါနိ အတေမေန္တောဝ ပက္ခန္တိ။ အထ နံ ပဒုမပတ္ထေသု ဝိစရာပေတွာ ပါဏိံ ပဟရိတွာ ဟတ္ထံ ပဿာရေသိ၊ အသော အာဂန္တော ပါဏိတလေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တတော “ဝဇ္ဇတေ ဧဝရူပံ အဿရတနံ နရိန္ဒာ”တိ ဝတွာ “ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝတ္ထေ “မဟာရာဇ အဿရတနံ တာဝ တိဋ္ဌတု၊ မဏိ- ရတနဿ မဟာနုဘာဝံ ပဿာ”တိ ဝတွာ တဿာနုဘာဝံ ပကာသေန္တော အာဟ—

၁၃၉၃။ “ဣဒဉ္စ မေ မဏိရတနံ၊ ပဿ တံ ဒွိပဒုတ္တမ။
ဣတ္ထိနံ ဝိဂ္ဂဟာ စေတ္ထ၊ ပုရိသာနဉ္စ ဝိဂ္ဂဟာ။

၁၃၉၄။ မိဂါနံ ဝိဂ္ဂဟာ စေတ္ထ၊ သကုဏာနဉ္စ ဝိဂ္ဂဟာ။
နာဂရာဇာ သုပဏ္ဍာ စ၊ မဏိမ္ပိ ပဿ နိဗ္ဗိတ”န္တိ။

တတ္ထ ဣတ္ထိနန္တိ ဧတသ္မိံ ဟိ မဏိရတနေ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ အနေကာ ဣတ္ထိဝိဂ္ဂဟာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟာ နာနပ္ပကာရာ မိဂပက္ခိသဃံာ သေနင်္ဂါဒိနိ စ ပညာယန္တိ၊ တာနိ ဒသေသန္တော ဧဝမာဟ။ နိဗ္ဗိတန္တိ ဣဒံ ဧဝရူပံ အစ္ဆေရကံ မဏိမ္ပိ နိဗ္ဗိတံ ပဿ။

“အပရမ္ပိ ပဿာဟိ”တိ ဝတွာ ဂါထာ အာဟ—

၁၃၉၅။ “ဟတ္တာနိကံ ရထာနိကံ၊ အသေ ပတ္တိ စ ဝဗ္ဗိနေ။
စတုရဂ္ဂိနိမံ သေနံ၊ မဏိမ္ပိ ပဿ နိဗ္ဗိတံ။

၁-အဿသဟဿဿာဝိ (သိ)၊ အဿသဟဿာနံ (သျာ)

၁၃၉၆။ ဟတ္ထာရောဟေ အနိကဋ္ဌေ၊ ရထိကေ ပတ္တိကာရကေ။
ဗလဂ္ဂါနိ ဝိယုဋ္ဌာနိ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတန္တိ။

တတ္ထ ဗလဂ္ဂါနိတိ ဗလာနေဝ။ ဝိယုဋ္ဌာနိတိ ဗျူဟဝသေန ဌိတာနိ။

၁၃၉၇။ ပုရံ ဥဒ္ဓါပသမ္ပန္နံ၊ ဗဟုပါကာရတောရဏံ။
သိဗ်ာဋ္ဌကေ သုဘူမိယော၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။

၁၃၉၈။ ဒေသိကာ ပရိခါယော စ၊ ပလိခံ အဂ္ဂဋ္ဌာနိ စ။
အဋ္ဌာလကေ စ ဒွါရေ စ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတန္တိ။

တတ္ထ ပုရန္တိ နဂရံ။ ဥဒ္ဓါပသမ္ပန္နန္တိ ပါကာရဝတ္ထုနာ သမ္ပန္နံ။ ဗဟုပါကာရ-
တောရဏန္တိ ဥစ္စပါကာရတောရဏနဂရဒွါရေန သမ္ပန္နံ။ သိဗ်ာဋ္ဌကေတိ ဝိထိ-
စတုက္ကာနိ။ သုဘူမိယောတိ နဂရူပစာရေ ဝိစိတ္တာ ရမဏီယဘူမိယော။ ဒေသိ-
ကာတိ နဂရဒွါရေသု ဥဋ္ဌာပိတေ ဒေသိကတ္ထမ္ဘေ။ ပလိခန္တိ ပလိသံ၊ အယမေဝ ဝါ
ပါဌော။ အဂ္ဂဋ္ဌာနိတိ နဂရဒွါရကဝါဋ္ဌာနိ။ ဒွါရေ စာတိ ဂေါပုရာနိ စ။

၁၃၉၉။ ပဿ တောရဏမဂ္ဂေသု၊ နာနာဒိဇဂဏာ ဗဟူ။
ဟံသာ ကောဇ္ဇာ မယူရာ စ၊ စက္ကဝါကာ စ ကုတ္တုဟာ။

၁၄၀၀။ ကုဏာလကာ ဗဟူ စိတြာ၊ သိခဏ္ဍိ ဇိဝဇိဝကာ။
နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဍံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတန္တိ။

တတ္ထ တောရဏမဂ္ဂေသုတိ တေသ္မိံ နဂရေ တောရဏဂ္ဂေသု။ ကုဏာလ-
ကာတိ ကာဋ္ဌကောကိလာ။ စိတြာတိ စိတြပတ္တကောကိလာ။

၁၄၀၁။ ပဿ နဂရံ သုပါကာရံ၊ အပ္ပုတံ လောမဟံသနံ။
သမုသိတဇဇံ ရမ္မံ၊ သောဏ္ဏဝါလုကသန္တတံ။

၁၄၀၂။ ပဿေတ္ထ ပဏ္ဏသာလာယော၊ ဝိဘတ္တာ ဘာဂသော မိတာ။
နိဝေသနေ နိဝေသေ စ၊ သန္ဓိဗျူဟေ ပထဒ္ဓိယောတိ။

တတ္ထ သုပါကာရန္တိ ကဋ္ဌနပါကာရပရိက္ခိတ္တံ။ ပဏ္ဏသာလာယောတိ နာနာ-
ဘဏ္ဍပုဏ္ဏေ အာပဏေ။ နိဝေသနေ နိဝေသေ စာတိ ဂေဟာနိ စေဝ ဂေဟ-
ဝတ္ထုနိ စ။ သန္ဓိဗျူဟေတိ သရသန္ဓိယော စ အနိဗ္ဗိဒ္ဓရစ္ဆာ စ။ ပထဒ္ဓိယောတိ
နိဗ္ဗိဒ္ဓဝိထိယော။

၁၄၀၃။ ပါနာဂါရေ စ သောဏှေ စ၊ သူနာ ဩဒနိယာ သရာ။
ဝေသီ စ ဂဏိကာယော စ၊ မဏိမှိ ပဿ နိဗ္ဗိတံ။

၁၄၀၄။ မာလာကာရေ စ ရဇကေ၊ ဂန္ဓိကေ အထ ဒုဿိကေ။
သုဝဏ္ဏကာရေ မဏိကာရေ၊ မဏိမှိ ပဿ နိဗ္ဗိတံ။

၁၄၀၅။ အာဠာရိကေ စ သူဒေ စ၊ နဋနာဠကဂါယိနော။
ပါဏိဿရေ ကုမ္ဘထူနိကေ၊ မဏိမှိ ပဿ နိဗ္ဗိတန္တိ။

တတ္ထ သောဏှေ စာတိ အတ္တနော အနုရူပေဟိ ကဏ္ဍကဏ္ဍပိလန္ဓနေဟိ
သမန္ဓာဂတေ အာပါနဘူမိ^၁ သဇ္ဇေတွာ နိဿိန္ဓေ သုရာသောဏှေ စ။ အာဠာရိ-
ကေတိ ပူဝပါကေ^၂။ သူဒေတိ ဘတ္တကာရကေ။ ပါဏိဿရေတိ ပါဏိပ္ပဟာရေန
ဂါယန္တေ။ ကုမ္ဘထူနိကေတိ သဋ္ဌဒဒ္ဒရိဝါဒကေ^၃။

၁၄၀၆။ ပဿ ဘေရိ မုဒိင်္ဂါ စ၊ သင်္ခါ ပဏဝဒိန္ဒိမာ။
သဗ္ဗဉ္စ တာဠာဝစရံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိဗ္ဗိတံ။

၁၄၀၇။ သမ္ပတာလဉ္စ ဝိဏဉ္စ၊ နစ္စဂိတံ သုဝါဒိတံ။
တူရိယတာဠိတသဗ္ဗိဋ္ဌံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိဗ္ဗိတံ။

၁၄၀၈။ လင်္ခိကာ မုဠိကာ စေတ္ထ၊ မာယာကာရာ စ သောဘိယာ။
ဝေတာလိကေ စ ဇလ္လေ စ၊ မဏိမှိ ပဿ နိဗ္ဗိတန္တိ။

တတ္ထ သမ္ပတာလဉ္စာတိ ခဒိရာဒိသမ္ပဉ္စေဝ ကံသတာလဉ္စ။ တူရိယတာဠိတ-
သဗ္ဗိဋ္ဌန္တိ နာနာတူရိယာနံ တာဠိတေဟိ သဗ္ဗိဋ္ဌိ^၃။ မုဠိကာတိ မုဠိကမလ္လာ။
သောဘိယာတိ နဂရသောဘနာ ဣတ္ထိ စ သမ္ပန္နရူပါ ပုရိသာ စ။ ဝေတာလိ-
ကေတိ ဝေတာလဉ္စဌာပကေ။ ဇလ္လေတိ မဿူနိ ကရောန္တေ နှာပိတေ။

၁၄၀၉။ သမဇ္ဇာ စေတ္ထ ဝတ္တန္တိ၊ အာကိဏ္ဏာ နရနာရိတိ။
မဉ္ဇာတိမဉ္ဇေ ဘူမိယော၊ မဏိမှိ ပဿ နိဗ္ဗိတန္တိ။

တတ္ထ မဉ္ဇာတိမဉ္ဇေတိ မဉ္ဇာနံ ဥပရိ ဗဒ္ဒမဉ္ဇေ။ ဘူမိယောတိ ရမဏိယာ
သမဇ္ဇဘူမိယော။

၁-အာဠာရိယေတိ သူပိကေ (သီ)၊ အာဠာရိကေတိ သူပိကေ (သျှ၊ ဣ)
၂-သဋ္ဌဒဒ္ဒရိဝါဒကေ (သီ၊ ဣ၊ က)
၃-ပဌမတာဠိတဉ္စေဝ သဗ္ဗိဋ္ဌ (သီ၊ ဣ)၊ ပုထုသမတာဠိတဉ္စေဝ သဗ္ဗိဋ္ဌ (သျှ၊ ဣ)

၁၄၁၀။ ပဿ မလ္လေ သမဇ္ဇသ္မိံ၊ ဖောဠေန္တေ^၁ ဒိဂုဏံ ဘုဇံ။
နိဟတေ နိဟတမာနေ စ၊ မဏိမိ^၂ ပဿ နိမ္မိတန္တိ။

တတ္ထ သမဇ္ဇသ္မိန္တိ မလ္လရဏံ။ နိဟတေတိ နိဟနိတွာ^၂ ဇိနိတွာ ဝှိတေ။
နိဟတမာနေတိ ပရာဇိတေ။

၁၄၁၁။ ပဿ ပဗ္ဗတပါဒေသု၊ နာနာမိဂဂဏာ ဗဟူ။
သီဟာ ဗျုပ္ပါ ဝရာဟာ စ၊ အစ္ဆကောကတရစ္ဆယော။

၁၄၁၂။ ပလာသဒါ ဂဇာ စ၊ မဟိံသာ ရောဟိတာ ရူ။
ဇဏေယျာ စ ဝရာဟာ စ၊ ဂဏိနော နိကသူကရာ။

၁၄၁၃။ ကဒလိမိဂါ ဗဟူ စိတြာ၊ ဗိဠာရာ သသကဏှကာ။
နာနာမိဂဂဏာကိဏ္ဍံ၊ မဏိမိ^၂ ပဿ နိမ္မိတန္တိ။

တတ္ထ ပလာသဒါတိ^၃ ဒဂ္ဂမိဂါ။ “ပလာတာ”တိပိ^၄ ပါဠော။ ဂဇာတိ
ဂဝယာ။ ဝရာဟာတိ ကော မိဂဇာတိကာ။ တထာ ဂဏိနော စေဝ နိက-
သူကရာ^၅ စ။ ဗဟူ စိတြာတိ နာနပ္ပကာရာ စိတြာ မိဂါ။ ဗိဠာရာတိ အရည-
ဗိဠာရာ။ သသကဏှကာတိ သသာ စ ကဏှကာ စ။

၁၄၁၄။ နဇ္ဇာယော သုပ္ပတိတ္တာယော၊ သောဏ္ဏဝါလုကသန္တတာ။
အစ္ဆာ သဝန္တိ အမ္ပု^၆နိ၊ မစ္ဆဂုမ္ပနိသေဝိတာ။

၁၄၁၅။ ကုန္တိလာ မကရာ စေတ္ထ၊ သုသုမာရာ စ ကစ္ဆပါ။
ပါဠိနာ ပါဂုသာ မစ္ဆာ၊ ဗလဇာ မုဉ္ဇရောဟိတာတိ။

တတ္ထ နဇ္ဇာယောတိ နဒိယော။ သောဏ္ဏဝါလုကသန္တတာတိ သုဝဏ္ဏ-
ဝါလုကာယ သန္တတတလာ။ ကုန္တိလာတိ ဣမေ ဝေရူပါ ဇလစရာ အန္တော-
နဒိယံ ဝိစရန္တိ၊ တေပိ မဏိမိ^၂ ပဿာဟိတိ။

၁၄၁၆။ နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဍာ၊ နာနာဒုမဂဏာယုတာ။
ဝေဠုရိယက-ရောဒါယော၊ မဏိမိ^၂ ပဿ နိမ္မိတန္တိ။

၁-ပေါဠေန္တေ (သီ၊ ဣ)

၃-ပလာသတာတိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၅-နိကသူကရာ (သီ၊ ဣ)၊ နိက္ကသူကရာ (သျာ)

၂-နိဟနိတွာ (က)

၄-ဗလသတာတိပိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

တတ္ထ ဝေဠုရိယက-ရောဒါယောတိ^၁ ဝေဠုရိယပါသာဏေ ပဟရိတွာ သဒ္ဓိ^၂ ကရောန္တိယော ဝေရူပါ နဇ္ဇာယောတိ။

၁၄၁၇။ ပဿေ'တ္ထ ပေါက္ခရဏိယော၊ သုဝိဘတ္တာ စတုဒ္ဓိသာ။
နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဍာ၊ ပုထုလောမနိသေဝိတာ။

၁၄၁၈။ သမန္တောဒကသမ္ပန္နံ၊ မဟိ^၃ သာဂရကုဏ္ဍလံ။
ဥပေတံ ဝနရာဇေဟိ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတန္တိ။

တတ္ထ ပုထုလောမနိသေဝိတာတိ မဟာမစ္ဆေဟိ နိသေဝိတာ။ ဝနရာ-
ဇေဟိတိ ဝနရာဇိဟိ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။

၁၄၁၉။ ပုရတော ဝိဒေဟေ ပဿ၊ ဂေါယာနိယေ စ ပစ္ဆတော။
ကုရုယော ဇမ္ဗုဒီပဉ္စ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။

၁၄၂၀။ ပဿ စန္ဒံ သူရိယဉ္စ၊ ဩဘာသန္တေ စတုဒ္ဓိသာ။
သိနေရုံ အနုပရိယန္တေ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။

၁၄၂၁။ သိနေရုံ ဟိမဝန္တဉ္စ၊ သာဂရဉ္စ မဟိတလံ^၃။
စတ္တာရော စ မဟာရာဇေ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။

၁၄၂၂။ အာရာမေ ဝနဂုဗ္ဗေ စ၊ ပါဠိယေ စ သိလုစ္စယေ။
ရမ္ဗေ ကိမ္ဗုရိသာကိဏ္ဍေ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။

၁၄၂၃။ ဖာရသကံ စိတ္တလတံ၊ ဝိဿကံ နန္ဒနံ ဝနံ။
ဝေဇယန္တဉ္စ ပါသာဒံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။

၁၄၂၄။ သုဓမ္မံ တာဝတိ^၃သဉ္စ၊ ပါရိဆတ္တဉ္စ ပုပ္ဖိတံ။
ဧရာဝဏံ နာဂရာဇံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။

၁၄၂၅။ ပဿေ'တ္ထ ဒေဝကညာယော၊ နဘာ ဝိဇ္ဇုရိဝု'ဂ္ဂတာ။
နန္ဒနေ ဝိစရန္တိယော၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။

၁-ဝေဠုရိယဇလကရောဒါယောတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)
၂-ပဟရိတွာ တဿ သဒ္ဓေန ရုက္ခသကုဏာဒယော သဒ္ဓိ (သျှာ၊ က)
၃-မဟိဒ္ဓိကံ (သီ၊ ဣ)၊ မဟိဒ္ဓိယံ (သျှာ)

၁၄၂၆။ ပသေ'တ္ထ ဒေဝကညာယော၊ ဒေဝပုတ္တပလောဘိနိ။
ဒေဝပုတ္တေ ရမမာနေ၊ မဏိမှိ ပဿ နိဗ္ဗိတန္တိ။

တတ္ထ ဝိဒေဟေတိ ပုဗ္ဗဝိဒေဟဒီပံ။ ဂေါယာနိယေတိ အပရဂေါယာနဒီပံ။
ကုရုယောတိ ဥတ္တရကုရု စ ဒက္ခိဏတော ဇမ္ဗုဒီပဉ္စ။ အနုပရိယန္တေတိ
ဧတေ စန္ဒိမသုရိယေ သိနေရုံ အနုပရိယာယန္တေ။ ပါဠိယေတိ ပတ္ထရိတွာ
ဌပိတေ ဝိယ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ။

၁၄၂၇။ ပရောသဟဿပါသာဒေ၊ ဝေဠုရိယဖလသန္တတေ။
ပဇ္ဇလန္တေ စ ဝဏ္ဏေန၊ မဏိမှိ ပဿ နိဗ္ဗိတံ။

၁၄၂၈။ တာဝတိံသေ စ ယာမေ စ၊ တုသိတေ စာပိ နိဗ္ဗိတေ။
ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနော၊ မဏိမှိ ပဿ နိဗ္ဗိတံ။

၁၄၂၉။ ပသေ'တ္ထ ပေါက္ခရဏိယော၊ ဝိပ္ပသန္ဓောဒိကာ သုစိ။
မန္ဒာလကေဟိ သဉ္စန္ဒာ၊ ပဒုမုပ္ပလကေဟိ စာတိ။

တတ္ထ ပရောသဟဿန္တိ တာဝတိံသဘဝနေ အတိရေကသဟဿ-
ပါသာဒေ။

၁၄၃၀။ ဒသေ'တ္ထ ရာဇိယော သေတာ၊ ဒသ နီလာ မနောရမာ။
ဆ ဝိင်္ဂလာ ပန္နရသ၊ ဟလိဒ္ဓါ စ စတုဒ္ဓသ။

၁၄၃၁။ ဝိသတိ တတ္ထ သောဝဏ္ဏာ၊ ဝိသတိ ရဇတာမယာ။
ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏာဘာ၊ တာဝ ဒိဿန္တိ တိံသတိ။

၁၄၃၂။ ဒသေ'တ္ထ ကာဠိယော ဆစ္စ၊ မဉ္ဇေဋ္ဌာ ပန္နဝိသတိ။
မိဿာ ဗန္ဓုကပုပ္ဖေဟိ၊ နိလုပ္ပလဝိစိတ္တိကာ။

၁၄၃၃။ ဧဝံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ၊ အစ္စိမန္တံ ပဘဿရံ။
ဩမိသုက္ခံ မဟာရာဇေ၊ ပဿ တံ ခွိပဒုတ္တမာတိ။

တတ္ထ ဒသေ'တ္ထ ရာဇိယော သေတာတိ ဧတသ္မိံ မဏိက္ခန္ဓေ ဒသ
သေတရာဇိယော။ ဆ ဝိင်္ဂလာ ပန္နရသတိ ဆ စ ပန္နရသ စာတိ ကေဝိသတိ

၁-စရမာနေ (သီ၊ ဣ) ၂-ဝေဠုရိယဖလကတ္တတေ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

ပိင်္ဂလရာဇိယော။ ဟလိဒ္ဓါတိ ဟလိဒ္ဓဝဏ္ဏာ စတုဒ္ဓသ။ တိံသတိတိ ဣန္ဒဂေါပက-
 ဝဏ္ဏာဘာ တိံသ ရာဇိယော။ ဒသ ဆစ္စာတိ ဒသ စ ဆ စ သောဋ္ဌသ ကာဋ္ဌ-
 ရာဇိယော။ ပန္နဝိသတိတိ ပဉ္စဝိသတိ မဉ္ဇေဋ္ဌဝဏ္ဏာပဘဿရာ။ မိဿာ ဗန္ဓုက-
 ပုပ္ဖေဟိတိ ကာဋ္ဌမဉ္ဇေဋ္ဌဝဏ္ဏရာဇိယော ဧတေဟိ မိဿာ ဝိစိတ္တိကာ ပဿ။ ဧတ္ထ ဟိ
 ကာဋ္ဌရာဇိယော ဗန္ဓုဇိဝကပုပ္ဖေဟိ မိဿာ၊ မဉ္ဇေဋ္ဌရာဇိယော နိလုပ္ပလေဟိ
 ဝိစိတ္တိကာ။ **ဩဓိသုက္ခန္တိ** သုက္ခကောဋ္ဌာသံ။ ယော မံ ဇူတေ^၁ ဇိနိဿတိ။
 တဿိမံ သုက္ခကောဋ္ဌာသံ ပဿာတိ ဝဒတိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ဟောတု
 သုက္ခံ မဟာရာဇာ”တိပိ ပါဌော၊ တဿတ္ထော—ဒွိပဒုတ္တမ ပဿ တံ ဣမံ
 ဧဝရူပံ မဏိက္ခန္ဓံ၊ ဣဒမေဝ မဟာရာဇ သုက္ခံ ဟောတု။ ယော မံ ဇူတေ^၁
 ဇိနိဿတိ၊ တဿိဒံ ဘဝိဿတိတိ။

မဏိကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

အက္ခကဏ္ဍ

ဧဝံ ဝတုာ ပုဏ္ဏကော “မဟာရာဇ အဟံ တာဝ ဇူတေ ပရာဇိတော ဣမံ
 မဏိရတနံ ဒဿာမိ၊ တံ ပန ကိံ ဒဿသိ”တိ အာဟ။ တာတ မမ သရိရဉ္စ
 ဒေဝိဉ္စ သေတစ္ဆတ္တဉ္စ ဌပေတွာ သေသံ မမ သန္တကံ သုက္ခံ ဟောတူတိ။
 တေန ဟိ ဒေဝ မာ စိရာယိ၊ အဟံ ဒုရာဂတော၊ ဒိပ္ပံ ဇူတမဏ္ဍလံ
 သဇ္ဇာပေဟိတိ။ ရာဇာ အမစ္စေ အာဏာပေသိ။ တေ ဒိပ္ပံ ဇူတမဏ္ဍလံ
 သဇ္ဇေတွာ ရညော ဝရပေါတ္ထကတ္ထရဏံ သန္တရိတွာ သေသရာဇုနဉ္စာပိ အာသ-
 နာနိ ပညပေတွာ ပုဏ္ဏကဿံပိ ပတိရူပံ အာသနံ ပညပေတွာ ရညော
 ကာလံ အာရောစယိံသု။ တတော ပုဏ္ဏကော ရာဇာနံ ဂါထာယ
 အဇ္ဈဘာသိ—

၁၄၃၄။ “ဥပါဂတံ ရာဇ မုပေဟိ လက္ခံ၊
 နေ'တာဒိသံ မဏိရတနံ တဝ'တ္ထိ။
 ဓမ္မေန ဇိဿာမ^၂ အသာဟသေန၊
 ဇိတော စ နော ဒိပ္ပ'မဝါကရောဟိ”တိ။

တဿတ္ထော—မဟာရာဇ ဇူတသာလာယ ကမ္ပံ ဥပါဂတံ နိဋ္ဌိတံ၊ တော-
 ဒိသံ မဏိရတနံ တဝ နတ္ထိ၊ မာ ပပဉ္စံ ကရောဟိ၊ ဥပေဟိ လက္ခံ အက္ခေဟိ

၁-ဇူတေန (သျှာ)

၂-ဇိယျာမ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

ကိဋ္ဌနဋ္ဌာနံ ဥပဂစ္ဆ။ ကိဋ္ဌန္တာ စ မယံ ဓမ္မေန ဇိဿာမံ၊ ဓမ္မေနော နော အသာဟသေန ဇယော ဟောတု။ သစေ ပန တံ ဇိတော ဘဝိဿသိ၊ အထ နော ခိပ္ပ'မဝါကရောဟိ၊ ပပဉ္စိ အကတွာဝ ဇိတော ဓနံ ဒဒေယျာသီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အထ နံ ရာဇာ “မာဏဝ တံ မံ ‘ရာဇာ’တိ မာ ဘာယိ၊ ဓမ္မေနော နော အသာဟသေန ဇယပရာဇယော ဘဝိဿတိ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ပုဏ္ဏကော “အမှာကံ ဓမ္မေနော ဇယပရာဇယဘာဝံ ဇာနာထာ”တိ တေပိ ရာဇာနော သက္ခိံ ကရောန္တော ဂါထမာဟ—

၁၄၃၅။ “ပဇ္ဇာလ ပစ္စုဂ္ဂတ သူရသေန၊
မစ္ဆာ စ မဒ္ဒါ သဟ ကေကကေဘိ။
ပဿန္တု နော'တေ အသဋ္ဌေန ယုဒ္ဓိ၊
န နော သဘာယံ န ကရောန္တိ ကိဋ္ဌိ”တိ။

တတ္ထ ပစ္စုဂ္ဂတာတိ ဥဂ္ဂတတ္တာ ပညာတတ္တာ ပါကဋ္ဌတ္တာ ပဇ္ဇာလရာဇာ-
နမေဝါလပတိ။ မစ္ဆာ စာတိ တံ စ သမ္မ မစ္ဆရာဇ။ မဒ္ဒါတိ မဒ္ဒရာဇ။ သဟ
ကေကကေဘိတိ ကေကကေဘိနာမေန ဇနပဒေန သဟ ဝတ္တမာနကေကကေ-
ဘိရာဇ တွဉ္စ။ အထ ဝါ သဟသဒ္ဓိ “ကေကကေဘိ”တိ ပဒဿ ပစ္ဆတော
ဋ္ဌပေတွာ ပစ္စုဂ္ဂတသဒ္ဓဉ္စ သူရသေနဝိသေသနံ ကတွာ ပဇ္ဇာလပစ္စုဂ္ဂတသူရသေန
မစ္ဆာ စ မဒ္ဒါ စ ကေကကေဘိ သဟ သေသရာဇာနော စာတိ ဧဝမေတ္ထ
အတ္ထော ဒဋ္ဌဗျော။ ပဿန္တု နော'တေတိ အမှာကံ ဒိဋ္ဌိံ ဧတေ ရာဇာနော
အသဋ္ဌေန အက္ခယုဒ္ဓိ ပဿန္တု။ န နော သဘာယံ န ကရောန္တိ ကိဋ္ဌိတိ ဧတ္ထ
နောတိ နိပါတမတ္တံ၊ သဘာယံ ကိဋ္ဌိ သက္ခိံ န န ကရောန္တိ၊ ခတ္ထိယေပိ
ဗြာဟ္မဏေပိ ကရောန္တိယေဝ၊ တသ္မာ သစေ ကိဋ္ဌိ အကာရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
“န နော သုတံ၊ န နော ဒိဋ္ဌိ”န္တိ ဝတ္တု န လဘိဿထ၊ အပ္ပမတ္တာ ဟောထာတိ။

ဧဝံ ယက္ခသေနာပတိ ရာဇာနော သက္ခိံ အကာသိ။ ရာဇာပိ ကေ-
သတရာဇပရိဝုတော ပုဏ္ဏကံ ဂဟေတွာ ဇူတသာလံ ပါဝိသိ။ သဗ္ဗေပိ ပတိ-
ရူပါသနေသု နိသိဒိ'သု၊ ရဇတဖလကေ သုဝဏ္ဏပါသကေ ဋ္ဌပယိ'သု။
ပုဏ္ဏကော တုရိတတုရိတော အာဟ “မဟာရာဇ ပါသကေသု အာယာ နာမ
မာလိကံ သာဝဋ္ဌံ ဗဟုလံ သန္တိဘဒြာဒယော စတုရီသတိ၊ တေသု တုမှေ
အတ္ထနော ရုစ္စနကံ အာယံ ဂဏှထာ”တိ။ ရာဇာ “သာရူ”တိ ဗဟုလံ ဂဏှိ။

၁-ဇိယိဿာမ (သီ၊ ဣ)၊ ဇိနေယျာမ (သျာ)

ပုဏ္ဏကော သာဝဋ္ဋံ ဂဏှိ။ အထ နံ ရာဇာ အာဟာ “တေန ဟိ တာဝ မာဏဝ ပါသကေ ပါတေဟိ”တိ။ “မဟာရာဇ ပဌမံ မမ ဝါရော န ပါပုဏာတိ၊ တုမေ ပါတေထာ”တိ ဝုတ္တေ ရာဇာ “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္နိ။ တဿ ပန တတိယေ အတ္တဘာဝေ မာတုဘူတပုဗ္ဗာ အာရက္ခဒေဝတာ၊ တဿာ အာနုဘာဝေန ရာဇာ ဣတေ ဇိနာတိ။ သာ တဿ အဝိဒူရေ ဌိတာ အဟောသိ။ ရာဇာ ဒေဝဓိတရံ အနုဿရိတွာ ဣတဂိတံ ဂါယန္တော ဣမာ ဂါထာအာဟ—

(“သဗ္ဗာ နဒီ ဝက်ဂတိ၊ သဗ္ဗေ ကဋ္ဌမယာ ဝနာ။
 သဗ္ဗိတ္ထိယော ကရေ ပါပံ၊ လဘမာနေ နိဝါတကေ”။
 အထ ပဿတု မံ အမ္မ၊ ဝိဇယံ မေ ပဒိဿတု။
 အနုကမ္မာဟိ မေ အမ္မ၊ မဟန္တံ ဇယမေဿတု။
 ဒေဝတေ တွ’ဇ္ဇ ရက္ခ ဒေဝိ၊ ပဿ မာ မံ ဝိဘာဝေယျ။
 အနုကမ္မကာ ပတိဋ္ဌာ စ၊ ပဿ ဘဒြာနိ ရက္ခိတုံ။
 ဇမ္ဗောနဒမယံ ပါသံ၊ စတုရံသမဋ္ဌင်္ဂလိ။
 ဝိဘာတိ ပရိသမဇ္ဈေ၊ သဗ္ဗကာမဒဒေါ ဘဝ။
 ဒေဝတေ မေ ဇယံ ဒေဟိ၊ ပဿ မံ အပ္ပဘာဂိနံ။
 မာတာနုကမ္မကော ပေါသော၊ သဒါ ဘဒြာနိ ပဿတိ။
 အဋ္ဌကံ မာလိကံ ဝုတ္တံ၊ သာဝဋ္ဌဉ္စ ဆကံ မတံ။
 စတုက္ကံ ဗဟုလံ ဥေယျံ၊ ဒွိဗိန္ဒုသန္တိဘဒြကံ။
 စတုဝိသတိ အာယာ စ၊ မုနိန္ဒေန ပကာသိတာ”တိ။)၂

ရာဇာ ဧဝံ ဣတဂိတံ ဂါယိတွာ ပါသကေ ဟတ္ထေန ပရိဝတ္တေတွာ အာကာသေ ဒိပိ။ ပုဏ္ဏကဿ အာနုဘာဝေန ပါသကာ ရညော ပရာဇယာယာ ဘဿန္တိ။ ရာဇာ ဣတသိပ္ပမိ အတိကုသလတာယ ပါသကေ အတ္တနော ပရာဇယာယ ဘဿန္တေ ဥတွာ အာကာသေယေဝ သက်ဗုန္တော ဂဟေတွာ ပုန အာကာသေ ဒိပိ။ ဒုတိယမိ အတ္တနော ပရာဇယာယ ဘဿန္တေ ဥတွာ တထေဝ အဂ္ဂဟေသိ။ တကော ပုဏ္ဏကော စိန္တေသိ “အယံ ရာဇာ မာဒိသေန ယက္ခေန သဒ္ဓိံ ဣတံ ကိဋ္ဌန္တော ဘဿမာနေ ပါသကေ သက်ဗိတွာ ဂဏှာတိ၊ ကိံ န ခေါ ကာရဏ”န္တိ။ သော ဩလောကေန္တော တဿ အာရက္ခဒေဝတာယ အာနုဘာဝံ ဥတွာ အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ကုဒ္ဓေါ ဝိယ နံ ဩလောကေသိ။ သာ

၁-ခု ၆-၁၂၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-( )သိ-ဣပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။ ၃-ရာဇာနံ ပရာဇိန္ဒော (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

ဘိတတသိတာ ပလာယိတွာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတမတ္ထကံ ပတွာ ကမ္မမာနာ
 ဩလောကေတွာ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ တတိယမ္ပိ ပါသကေ ဒိပိတွာ အတ္တနော
 ပရာဇယာယ ဘဿန္တေ ဥတွာပိ ပုဏ္ဏကဿာနဘာဝေန ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ
 ဂဏှိတုံ နာသက္ခိ။ တေ ရညော ပရာဇယာယ ပတိံသု။ ( )^၁ အထဿ
 ပရာဇိတဘာဝံ ဥတွာ ပုဏ္ဏကော အပ္ပေါဋ္ဌေတွာ မဟန္တေန သဒ္ဓေန “ဇိတံ
 မေ”တိ တိက္ခတ္တံ သိဟနာဒံ နဒိ။ သော သဒ္ဓေါ သကလဇမ္ပဒိပံ ဖရိ။ တမတ္ထံ
 ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၄၃၆။ “တေ ပါဝိသုံ အက္ခမဒေန မတ္တာ၊
 ရာဇာ ကုရုနံ ပုဏ္ဏကော စာပိ ယက္ခော။
 ရာဇာ ကလိံ ဝိစိနံ မဂ္ဂဟေသိ၊
 ကဋံ အဂ္ဂဟိ ပုဏ္ဏကော နာမ ယက္ခော။

၁၄၃၇။ တေ တတ္ထ ဇူတေ ဥဘယေ သမာဂတေ၊
 ရညံ သကာသေ သဒိနဉ္စ မဇ္ဈေ။
 အဇေသိ ယက္ခော နရဝိရသေဋ္ဌံ၊
 တတ္ထပ္ပနာဒေါ တုမုလော ဗဘူဝါ”တိ။

တတ္ထ ပါဝိသုန္တိ ဇူတသာလံ ပဝိသိံသု။ ဝိစိနန္တိ ရာဇာ စတုဝိသတိယာ
 အာယေသု ဝိစိနန္တော ကလိံ ပရာဇယဂ္ဂါဟံ အဂ္ဂဟေသိ။ ကဋံ အဂ္ဂဟိတိ
 ပုဏ္ဏကော နာမ ယက္ခော ဇယဂ္ဂါဟံ ဂဏှိ။ တေ တတ္ထ ဇူတေ ဥဘယေ
 သမာဂတေတိ တေ တတ္ထ ဇူတေ သမာဂတာ^၂ ဥဘော ဇူတံ ကိဋ္ဌိံသုတိ
 အတ္ထော။ ရညန္တိ အထ တေသံ ဧကသတရာဇူနံ သကာသေ အဝသေသာနဉ္စ
 သဒိနံ မဇ္ဈေ သော ယက္ခော နရဝိရသေဋ္ဌံ ရာဇာနံ အဇေသိ။ တတ္ထပ္ပနာဒေါ
 တုမုလော ဗဘူဝါတိ တသ္မိံ ဇူတမဏ္ဍလေ “ရညော ပရာဇိတဘာဝံ
 ဇာနာထ၊ ဇိတံ မေ၊ ဇိတံ မေ”တိ မဟန္တော သဒ္ဓေါ အဟောသိ။

ရာဇာ ပရာဇိတော အနတ္တမနော အဟောသိ။ အထ နံ သမဿာသေန္တော
 ပုဏ္ဏကော ဂါထမာဟ—

၁-(တတော ပုဏ္ဏကော ပါသကေ ဒိပိ။ တေ အတ္တနော ဇိနန္တော ပတိံသု) (သီ၊ဣ)
 ၂-တေ တတ္ထ ဇူတသာလာယံ ဇူတေ သမာဂတေ သမုပါဂတေ (သီ၊သျာ၊ဣ)

၁၄၃၈။ “ဇယော မဟာရာဇ ပရာဇယော စ၊
 အာယူဟတံ အညတရဿ ဟောတိ။
 ဇနိန္ဒ ဇိနော’သိ ဝရဒ္ဒနေန၊
 ဇိတော စ မေ ဒိပ္ပ’မဝါကရောဟိ”တိ။

တတ္ထ အာယူဟတန္တိ ဒွိန္ဒ ဝါယာမမာနာနံ အညတရဿ ဧဝ ဟောတိ၊
 တသ္မာ “ပရာဇိတောမ္ပိ”တိ မာ စိန္တယိ။ ဇိနော’သိတိ ပရိဟိနောသိ။
 ဝရဒ္ဒနေနာတိ ပရမဓနေန။ ဒိပ္ပ’မဝါကရောဟိတိ ဒိပ္ပံ မေ ဇယံ ဓနံ ဒေဟိတိ။
 အထ နံ ရာဇာ “ဂဏှ တာတာ”တိ ဝဒန္တော ဂါထမာဟ—

၁၄၃၉။ “ဟတ္ထိ ဂဝါဿာ မဏိကုဏ္ဍလာ စ၊
 ယဇ္ဇာပိ မယံ ရတနံ ပထဗျာ။
 ဂဏှာဟိ ကစ္စာန ဝရံ ဓနာနံ၊
 အာဒါယ ယေနိ’စ္ဆသိ တေန ဂစ္ဆာ”တိ။

ပုဏ္ဏကော အာဟ—

၁၄၄၀။ “ဟတ္ထိ ဂဝါဿာ မဏိကုဏ္ဍလာ စ၊
 ယဇ္ဇာပိ တုယံ ရတနံ ပထဗျာ။
 တေသံ ဝရော ပိဓုရော နာမ ကတ္တာ၊
 သော မေ ဇိတော တံ မေ အဝါကရောဟိ”တိ။

တတ္ထ သော မေ ဇိတော တံ မေတိ မယာ ဟိ တဝ ပိဇိတော^၁ ဥတ္တမံ
 ရတနံ ဇိတံ၊ သော စ သဗ္ဗရတနာနံ ဝရော ပိဓုရော၊ တသ္မာ ဒေဝ သော
 မယာ ဇိတော နာမ ဟောတိ၊ တံ မေ ဒေဟိတိ။

ရာဇာ အာဟ—

၁၄၄၁။ “အတ္တာ စ မေ သော သရဏံ ဂတီ စ၊
 ဒီပေါ စ လေဏော စ ပရာယဏော စ။
 အသန္တုလေယျော မမ သော ဓနေန၊
 ပါဏေန မေ သာဒိသော ဧသ ကတ္တာ”တိ။

တတ္ထ အတ္တာ စ မေ သောတိ သော မယံ အတ္တာ စ၊ မယာ စ “အတ္တာနံ
 ဌပေတွာ သေသံ ဒဿာမီ”တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တံ မာ ဂဏှိ။ န ဧဝလဉ္စ

၁-မယာ ဟိ တုဝံ ဇိတော (သျှာ)၊ မယိ တဝ ဇိတေ (က)

အတ္တာဝ၊ အထ ခေါ် မေ သော သရဏန္တ ဂတိ စ ဒီပေါ စ လေဏော စ ပရာယဏော စ။ အသန္တုလေယျော မမ သော ဓနေနာတိ သတ္တဝိဓေန ရတနေန သဒ္ဓိံ န တုလေတဗ္ဗောတိ။

ပုဏ္ဏကော အာဟ—

၁၄၄၂။ “စိရံ ဝိဝါဒေါ မမ တုယုဇ္ဇ’ဿ၊
ကာမဉ္စ ပုစ္ဆာမ တမေဝ ဂန္တာ။
ဧသောဝ နော ဝိဝရတု တေမတ္ထံ၊
ယံ ဝက္ခတိ ဟောတု ကထာ ဥဘိန္ဒန္တိ” ဟိ။

တတ္ထ ဝိဝရတု တေမတ္ထန္တိ “သော တဝ အတ္တာဝါ န ဝါ”တိ တေမတ္ထံ ဧသောဝ ပကာသေတု။ ဟောတု ကထာ ဥဘိန္ဒန္တိ ယံ သော ဝက္ခတိ၊ သာယေဝ နော ဥဘိန္ဒန္တိ ကထာ ဟောတု၊ တံ ပမာဏံ ဟောတူတိ အတ္ထော။

ရာဇာ အာဟ—

၁၄၄၃။ “အဒ္ဓါ ဟိ သစ္စံ ဘဏသိ၊ န စ မာဏဝ သာဟသံ။
တမေဝ ဂန္တာ ပုစ္ဆာမ၊ တေန တုဿာမု’ဘော ဇနာ”တိ။

တတ္ထ န စ မာဏဝ သာဟသန္တိ မယံ ပသယု သာဟသိကဝစနံ န စ ဘဏသိ။

ဧဝံ ဝတွာ ရာဇာ ဧကသတရာဇာနော ပုဏ္ဏကဉ္စ ဂဟေတွာ တုဠမာနသော ဝေဂေန ဓမ္မသဘံ အဂမာသိ။ ပဏ္ဍိတောပိ အာသနာ ဩရုယု ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ အထ ပုဏ္ဏကော မဟာသတ္ထံ အာမန္တေတွာ “ပဏ္ဍိတ ‘တွံ ဓမ္မေ ဌိတော ဇိဝိတဟေတုပိ မုသာဝါဒံ န ဘဏသိ’တိ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ တေ သကလလောကေ ဖုဇ္ဇော၊ အဟံ ပန တေ အဇ္ဇ ဓမ္မေ ဌိတဘာဝံ ဇာနိဿာမိ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၁၄၄၄။ “သစ္စံ နု ဒေဝါ ဝိဒဟူ ကုရုနံ၊
ဓမ္မေ ဌိတံ ဝိရုရံ နာမ’မစ္စံ။
ဒါသောသိ ရညော ဥဒ ဝါ’သိ ဉှတိ၊
ဝိရုရောတိ သင်္ခါ ကတမာ’သိ လောကေ”တိ။

တတ္ထ သစ္စံ နု ဒေဝါ ဝိဒဟူ ကုရုနံ၊ ဓမ္မေ ဌိတံ ဝိရုရံ နာမ’မစ္စန္တိ “ကုရုနံ ရဋ္ဌေ ဝိရုရော နာမ အမစ္စော ဓမ္မေ ဌိတော ဇိဝိတဟေတုပိ မုသာဝါဒံ

န ဘဏတိ”တိ ဧဝံ ဒေဝါ ဝိဒဟူ ဝိဒဟန္တိ ကထေန္တိ ပကာသေန္တိ၊ ဧဝံ ဝိဒဟ-
 မာနာ တေ ဒေဝါ သစ္စံ နု ဝိဒဟန္တိ၊ ဥဒါဟု အဘူတဝါဒါယေဝေတေတိ။
ဝိရုရောတိ သင်္ခါ ကတမာ’သိ လောကေတိ ယာ သော တဝ “ဝိရုရော”တိ
 လောကေ သင်္ခါ ပညတ္တိ၊ သာ ကတမာ အာသိ၊ တံ ပကာသေဟိ၊ ကိန္နု၊
 ရညော ဒါသော နိစတရဇာတိကော၊ ဥဒါဟု သမော ဝါ ဥတ္တရိတရော ဝါ
 ဉ္ဇတိတိ ဣဒံ တာဝ မေ အာစိက္ခ၊ ဒါသော’သိ ရညော၊ ဥဒ ဝါ’သိ ဉ္ဇတိတိ။

အထ မဟာသတ္တော “အယံ မံ ဧဝံ ပုစ္ဆတိ၊ အဟံ ခေါ ပနေတံ ‘ရညော
 ဉ္ဇတိ’တိပိ ‘ရညော ဥတ္တရိတရော’တိပိ ‘ရညော န ကိဉ္စိ ဟောမီ’တိပိ သညာ-
 ပေတုံ သက္ကောမိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ဣမသ္မိ” လောကေ သစ္စသမော အဝဿ-
 ယော နာမ နတ္ထိ၊ သစ္စမေဝ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ စိန္တေတွာ “မာဏဝ နေဝါ-
 ဟံ ရညော ဉ္ဇတိ၊ န ဥတ္တရိတရော၊ စတုန္တံ ပန ဒါသာနံ အညတရော”တိ
 ဒသေတုံ ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၄၄၅။ “အာမာယဒါသာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ၊
 ဓနေန ကိတာပိ ဘဝန္တိ ဒါသာ။
 သယမ္ပိ ဟေကေ ဥပယန္တိ ဒါသာ၊
 ဘယာ ပဏုန္နာပိ ဘဝန္တိ ဒါသာ။

၁၄၄၆။ ဧတေ နရာနံ စတုရောဝ ဒါသာ၊
 အဒ္ဓါ ဟိ ယောနိတော အဟမ္ပိ ဇာတော။
 ဘဝေါ စ ရညော အဘဝေါ စ ရညော၊
 ဒါသာ’ဟံ ဒေဝဿ ပရမ္ပိ ဂန္တော။
 ဓမ္မေန မံ မာဏဝ တုယု ဒဇ္ဇော”တိ။

တတ္ထ အာမာယဒါသာတိ ဒါသိယာ ကုစ္ဆိမ္ပိ ဇာတဒါသာ။ သယမ္ပိ
 ဟေကေ ဥပယန္တိ ဒါသာတိ ယေ ကေစိ ဥပဋ္ဌာကဇာတိကာ၊ သဗ္ဗေတေ သယံ
 ဒါသဘာဝံ ဥပဂတာ ဒါသာ နာမ။ ဘယာ ပဏုန္နာတိ ရာဇဘယေန ဝါစောရ-
 ဘယေန ဝါ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနတော ပဏုန္နာ ကရမရာ ဟုတွာ ပရဝိသယံ
 ဂတာပိ ဒါသာယေဝ နာမ။ အဒ္ဓါ ဟိ ယောနိတော အဟမ္ပိ ဇာတောတိ”
 မာဏဝ ဧကံသေနေဝ အဟမ္ပိ စတုသု ဒါသယောနိသု ဧကတော သယံ
 ဒါသယောနိတော နိဗ္ဗတ္တဒါသော။ ဘဝေါ စ ရညော အဘဝေါ စ ရညောတိ

၁-ဒါသောတိ (သိ၊ သျာ)

ရညော ဝုခို ဝါ ဟောတု အဝုခို ဝါ၊ န သက္ကာ မယာ မုသာ ဘာသိတုံ။
ပရုဇ္ဈိတိ ဒူရံ ဂန္ဓာပိ အဟံ ဒေဝဿ ဒါသောယေဝ။ ဒန္တာတိ မံ ရာဇာ
ဇယဓနေန ခဏ္ဍေတွာ တုယံ ဒေန္တာ ဓမ္မေန သဘာဝေန ဒဒေယျာတိ။

တံ သုတွာ ပုဏ္ဏကော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ပုန အပ္ပေါဋ္ဌေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၄၄၇။ “အယံ ဒုတိယော ဝိဇယော မမ’ဇ္ဇ၊
ပုဋ္ဌော ဟိ ကတ္တာ ဝိဝရေ’တ္ထ ပဉ္စံ။
အဓမ္မရူပေါ ဝတ ရာဇသေဋ္ဌော၊
သုဘာသိတံ နာနုဇာနာသိ မယျ”န္တိ။

တတ္ထ ရာဇသေဋ္ဌောတိ အယံ ရာဇသေဋ္ဌော အဓမ္မရူပေါ ဝတ။ သုဘာသိ-
တန္တိ ဝိရုဇပဏ္ဍိတေန သုကထိတံ သုဝိနိစ္ဆိတံ။ နာနုဇာနာသိ မယျန္တိ ဣဒါနေတံ
ဝိရုဇပဏ္ဍိတံ မယံ ကဿွာ နာနုဇာနာသိ၊ ကိမတ္ထံ န ဒေသိတိ ဝဒတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အနတ္တမနော ဟုတွာ “ပဏ္ဍိတော မာဒိသံ ယသ-
ဒါယကံ အနောလောကေတွာ ဣဒါနိ ဒိဋ္ဌိ မာဏဝကံ ဩလောကေတိ”တိ
မဟာသတ္တဿ ကုဇ္ဈိတွာ “မာဏဝ သစေ သော ဒါသော မေ ဘဝေယျ၊
တံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆာ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၁၄၄၈။ “ဧဝံ စေ နော သော ဝိဝရေ’တ္ထ ပဉ္စံ၊
ဒါသောဟ’မသ္မိ န စ ခေါ’သ္မိ ဉ္ဇတိ။
ဂဏှာဟိ ကစ္စာန ဝရံ ဓနာနံ၊
အာဒါယ ယေနိစ္ဆသိ တေန ဂစ္ဆာ”တိ။

တတ္ထ ဧဝံ စေ နော သော ဝိဝရေ’တ္ထ ပဉ္စန္တိ သစေ သော အမှာကံ ပဉ္စံ
“ဒါသောဟမသ္မိ၊ န စ ခေါသ္မိ ဉ္ဇတိ”တိ ဧဝံ ဝိဝရိ ဧတ္ထ ပရိသမဏ္ဍာလေ၊
အထ ကိံ အစ္ဆသိ၊ သကလလောကေ ဓနာနံ ဝရံ ဧတံ ဂဏှ၊ ဂဟေတွာ စ
ပန ယေန ဣစ္ဆသိ၊ တေန ဂစ္ဆာတိ။

အက္ခကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

ဆရာဝါသပဉ္စာ

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ရာဇာ စိန္တေသိ “ပဏ္ဍိတံ ဂဟေတွာ မာဏဝေါ ယထာရုစိ ဂမိဿတိ၊ တဿ ဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ မယံ မရုရဓမ္မကထာ ဒုလ္လဘာ ဘဝိဿတိ၊ ယံနုနာဟံ ဣမံ အတ္တနော ဌာနေ ဌပေတွာ အလက်တဓမ္မာသနေ နိသီဒါပေတွာ ဆရာဝါသပဉ္စံ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ။ အထ နံ ရာဇာ ဧဝမာဟ “ပဏ္ဍိတ တုမှာကံ ဂတကာလေ မမ မရုရဓမ္မကထာ ဒုလ္လဘာ ဘဝိဿတိ၊ အလက်တ-ဓမ္မာသနေ နိသီဒါပေတွာ အတ္တနော ဌာနေ ဌတွာ မယံ ဆရာဝါသပဉ္စံ ကထေထာ”တိ။ သော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ အလက်တဓမ္မာသနေ နိသီဒိတွာ ရညာ ပဉ္စံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တကြာယံ ပဉ္စော—

၁၄၄၉။ “ဝိရုရ ဝသမာနဿ၊ ဂဟဋ္ဌဿ သကံ ခရံ။
ခေမာ ဝုတ္တိ ကထံ အဿ၊ ကထံ န အဿ သင်္ဂဟော။

၁၄၅၀။ အဗျာဗဇ္ဈိ ကထံ အဿ၊ သစ္စဝါဒီ စ မာဏဝေါ။
အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ၊ ကထံ ပေစ္စ န သောစတိ”တိ။

တတ္ထ ခေမာ ဝုတ္တိ ကထံ အဿာတိ ကထံ ဆရာဝါသံ ဝသန္တဿ ဂဟဋ္ဌဿ ခေမာ နိဗ္ဗယာ ဝုတ္တိ ဘဝေယျ။ ကထံ န အဿ သင်္ဂဟောတိ စတုဗ္ဗိဓော သင်္ဂဟဝတ္ထုသင်္ခါတော သင်္ဂဟော တဿ ကထံ ဘဝေယျ။ အဗျာဗဇ္ဈိန္တိ နိဒ္ဒါက္ခတော။ သစ္စဝါဒီ စာတိ ကထံ န မာဏဝေါ သစ္စဝါဒီ နာမ ဘဝေယျ။ ပေစ္စာတိ ပရလောကံ ဂန္တော။

တံ သုတွာ ပဏ္ဍိတော ရညော ပဉ္စံ ကထေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၄၅၁။ “တံ တတ္ထ ဂတိမာ ဓိတိမာ၊ မတိမာ အတ္ထဒဿိမာ။
သင်္ခါတာ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ဝိရုရော ဧတံ’ဒဗြဝိ။

၁၄၅၂။ န သာဓာရဏဒါရ’ဿ၊ န ဘုဉ္ဇေ သာဒု’မေကကော။
န သေဝေ လောကာယတိကံ၊ နေ’တံ ပညာယ ဝဗုနံ။

၁၄၅၃။ သီလဝါ ဝတ္တသမ္ပန္နော၊ အပ္ပမတ္တော ဝိစက္ခဏော။
နိဝါတဝုတ္တိ အတ္ထဒ္ဓေါ၊ သုရတော သဒိလော မုဒု။

၁-အဗျာဗဇ္ဈိန္တိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၁၄၅၄။ သင်္ဂဟေတာ စ မိတ္တာနံ၊ သံဝိဘာဂီ ဝိဇာနဝါ။
တပေယျ အန္တပါနေန၊ သဒါ သမဏဗြာဟ္မဏေ။

၁၄၅၅။ ဓမ္မကာမော သုတာဓာရော၊ ဘဝေယျ ပရိပုစ္ဆကော။
သက္ကစ္စံ ပယိရူပါသေယျ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။

၁၄၅၆။ သရ်မာဝသမာနံဿ၊ ဂဟဋ္ဌဿ သင်္ဂဟံ သရံ။
ခေမာ ဝုတ္တိ သိယာ ဧဝံ၊ ဧဝံ န အဿ သင်္ဂဟော။

၁၄၅၇။ အဗျာဗန္ဓိ သိယာ ဧဝံ၊ သစ္စဝါဒီ စ မာဏဝေါ။
အဿွာ လောကာ ပရံ လောကံ၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ”တိ။

တတ္ထ တံ တတ္ထာတိ ဘိက္ခဝေ တံ ရာဇာနံ တတ္ထ ဓမ္မသဘာယံ ဉာဏဂတိယာ
ဂတိမာ၊ အဗျောက္ခိန္ဒဝီရိယေန ဓိတိမာ၊ ဘူရိသမာယ ဝိပုလာယ ပညာယ
မတိမာ၊ သဏှသုခုမတ္တဒဿိနာ ဉာဏေန အတ္တဒဿိမာ၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဇာနန-
ဉာဏသင်္ခါတာယ ပညာယ သဗ္ဗဓမ္မာနံ သင်္ခါတာ၊ ဝိရုဇပဏ္ဍိတော ဧတံ “န
သာဓာရဏဒါရ်ဿာ”တိအာဒိဝစနံ အဗြဝိ။ တတ္ထ ယော ပရေသံ ဒါရေသု
အပရဇ္ဈတိ၊ သော သာဓာရဏဒါရော နာမ၊ တာဒိသော န အဿ ဘဝေယျ။
န ဘုဇ္ဇေ သာဒု’မေကကောတိ သာဒုရသံ ပဏီတဘောဇနံ အညေသံ
အဒတွာ ဧကကောဝ န ဘုဇ္ဇေယျ။ လောကာယတိကန္တိ အနတ္ထနိဿိတံ
သဂ္ဂမဂ္ဂါနံ အဒါယကံ အနိယျာနိကံ ဝိတဏှသလ္လာပံ လောကာယတိကဝါဒိ
န သေဝေယျ။ နေ’တံ ပညာယ ဝဇုနန္တိ န ဟိ ဧတံ လောကာယတိကံ
ပညာယ ဝဇုနံ။ သီလဝါတိ အခဏ္ဍေဟိ ပဉ္စဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော။
ဝတ္တသမ္ပန္နောတိ သရာဝါသဝတ္တေန ဝါ ရာဇဝတ္တေန ဝါ သမန္နာဂတော။
အပ္ပမတ္တောတိ ကုသလဓမ္မေသု အပ္ပမတ္တော။ နိဝါတဝုတ္တိတိ အတိမာနံ
အကတွာ နိဝုတ္တိ ဩဝါဒါနုသာသနိပဋိစ္ဆကော။ အတ္တဒွေတိ ထဒ္ဒမစ္ဆရိယ-
ဝိရဟိတော။ သုရဇောတိ သောရဇ္ဇေန သမန္နာဂတော။ သဒိလောတိ
ပေမနိယဝစနော။ မုဉ္ဇတိ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ အဖရသော။

သင်္ဂဟေတာ စ မိတ္တာနန္တိ ကလျာဏမိတ္တာနံ သင်္ဂဟကရော။ ဒါနာဒိသု
ယော ယေန သင်္ဂဟံ ဣစ္ဆတိ၊ တဿ တေနေဝ သင်္ဂါဟကော။ သံဝိဘာဂီတိ
ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏာနဉ္စေဝ ကပဏဒ္ဓိကဝဏ္ဏိဗ္ဗကယာစကာဒိနဉ္စ သံဝိဘာဂ-
ကရော။ ဝိဇာနဝါတိ “ဣမသ္မိ” ကာလေ ကသိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣမသ္မိ” ကာလေ
ဝပိတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဧဝံ သဗ္ဗကိစ္စေသု ဝိဇာနသမ္ပန္နော။ တပေယျာတိ

ဂဟိတဂဟိတဘာဇနာနိ ပူရေတွာ ဒဒမာနော တပေယျ။ ဓမ္မကာမောတိ ပဝေဏိဓမ္မမ္ပိ သုစရိတဓမ္မမ္ပိ ကာမယမာနော ပတ္တယမာနော။ သုတာဓာရောတိ သုတဿ အာဓာရဘူတော။ ပရိပုစ္ဆကောတိ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏေ ဥပသင်္ကမိတွာ “ကိ” ဘန္တေ ကုသလ”န္တိအာဒိဝစနေဟိ ပရိပုစ္ဆနသီလော။ သံက္ကစ္စန္တိ ဂါရဝေန။ ဧဝံ န အဿ သင်္ဂဟောတိ သင်္ဂဟောပိဿ ဧဝံ ကတော နာမ ဘဝေယျ။ သစ္စဝါဒီတိ ဧဝံ ပဋိပန္နောယေဝ သကောဝါဒီ နာမ သိယာ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ရညော သရာဝါသပဉ္စိ ကထေတွာ ပလ္လင်္ကာ ဩရုယျ ရာဇာနံ ဝဋ္ဌိ။ ရာဇာပိဿ မဟာသက္ကာရံ ကတွာ ဧကသတရာဇူဟိ ပရိဝုတော အတ္တနော နိဝေသနမေဝ ဂတော။

သရာဝါသပဉ္စာ နိဋ္ဌိတာ။

လက္ခဏကဏ္ဍ

မဟာသတ္တော ပန ပဋိနိဝတ္တော။ အထ နံ ပုဏ္ဏကော အာဟ—

၁၄၅၈။ “ဧဟိ ဒါနိ ဂမိဿာမ၊ ဒိန္နော နော ဣဿရေန မေ။
မမေဝတ္ထံ ပဋိပဇ္ဇ၊ ဒေဝ ဓမ္မော သနန္တနော”တိ။

တတ္ထ ဒိန္နော နောတိ ဧတ္ထ နောတိ နိပါတမတ္ထံ၊ တံ ဣဿရေန မယံ ဒိန္နောတိ အတ္တော။ သနန္တနောတိ မမ အတ္ထံ ပဋိပဇ္ဇန္တေန ဟိ တယာ အတ္တနော သာမိကဿ အတ္တော ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ယဉ္စေတံ သာမိကဿ အတ္တကရဏံ နာမ၊ ဒေဝ ဓမ္မော သနန္တနော ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာနံ သဘာဝေတိ။

ဝိရုပဏ္ဍိတော အာဟ—

၁၄၅၉။ “ဇာနာမိ မာဏဝ တယာဟ’မသ္မိ၊
ဒိန္နောဟ’မသ္မိ တဝ ဣဿရေန။
တိဟံ စ တံ ဝါသယေမု အဂါရေ၊
ယေန’ဒ္ဓါနာ အနုသာသေမု ပုတ္တေ”တိ။

တတ္ထ တယာဟ’မသ္မိတိ တယာ လဒ္ဓေါဟမသ္မိတိ ဇာနာမိ၊ လဘန္တေန စ န အညထာ လဒ္ဓေါ။ ဒိန္နောဟ’မသ္မိ တဝ ဣဿရေနာတိ မမ ဣဿရေန

ရညာ အဟံ တဝ ဒိန္နော။ တိဟံ စာတိ မာဏဝ အဟံ တဝ ဗဟူပကာရော၊
ရာဇာနံ အနောလောကေတွာ သစ္စမေဝ ကထေသိံ၊ တေနာဟံ တယာ
လဒ္ဓေါ၊ တံ မေ မဟန္တဂုဏဘာဝံ ဇာနာဟိ၊ မယံ တိဏိပိ ဒိဝသာနိ
အတ္တနော အဂါရေ ဝါသေမု၊ တသ္မာ ယေနဒ္ဓါနာ ယတ္တကေန ကာလေန
မယံ ပုတ္တဒါရေ အနုသာသေမု၊ တံ ကာလံ အဓိဝါသေဟိတိ။

တံ သုတွာ ပုဏ္ဏကော “သစ္စံ ပဏ္ဍိတော အာဟ၊ ဗဟူပကာရော ဒေသ
မမ၊ ‘သတ္တာဟမ္ပိ အနုမာသမ္ပိ နိသီဒါဟိ’တိ ဝုတ္တေ အဓိဝါသေတဗ္ဗမေဝါ”တိ
စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၄၆၀။ “တံ မေ တထာ ဟောတု ဝသေမု တိဟံ၊
ကုရုတံ ဘဝ’ဇ္ဇ ဘရေသု ကိစ္စံ။
အနုသာသတံ ပုတ္တဒါရေ ဘဝ’ဇ္ဇ၊
ယထာ တယိ ပေစ္စ သုခိ ဘဝေယျာ”တိ။

တတ္ထ တံ မေတိ ယံ တံ ဝဒေသိ၊ သဗ္ဗံ တံ မမ တထာ ဟောတု။ ဘဝ’ဇ္ဇာတိ
ဘဝံ အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ တိဟံ အနုသာသတု။ တယိ ပေစ္စာတိ ယထာ တယိ
ဂတေ ပစ္စာ တဝ ပုတ္တဒါရော သုခိ ဘဝေယျ၊ ဧဝံ အနုသာသတု။

ဧဝံ ဝတွာ ပုဏ္ဏကော မဟာသတ္တေန သဒ္ဓိံယေဝ တဿ နိဝေသနံ ပါဝိသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၄၆၁။ “သာဓုတိ ဝတွာန ပဟူတကာမော၊
ပက္ကာမိ ယက္ခော ဝိရုရေန သဒ္ဓိံ။
တံ ကုဉ္ဇရာဇညဟယာနုစိဏ္ဏံ၊
ပါဝေက္ခိ အန္တေပုရ’မရိယသေဋ္ဌော”တိ။

တတ္ထ ပဟူတကာမောတိ မဟာဘောဂေါ။ ကုဉ္ဇရာဇညဟယာနုစိဏ္ဏန္တိ
ကုဉ္ဇရေဟိ စ အာဇညဟယေဟိ စ အနုစိဏ္ဏံ ပရိပုဏ္ဏံ။ အရိယသေဋ္ဌောတိ
အာစာရအရိယေသု ဥတ္တမော ပုဏ္ဏကော ယက္ခော ပဏ္ဍိတဿ အန္တေပုရံ
ပါဝိသိ။

မဟာသတ္တဿ ပန တိဏ္ဏံ ဥတုနံ အတ္တာယ တယော ပါသာဒါ အဟေသုံ။
တေသု ဧကော ကောဇ္ဇော နာမ၊ ဧကော မယူရော နာမ၊ ဧကော ပိယ-
ကေတော နာမ။ တေ သန္ဓာယ အယံ ဂါထာ ဝုတ္တာ—

၁၄၆၂။ “ကောဉ္ဇံ မယုရဉ္စ ဝိယဉ္စ ကေတံ၊
 ဥပါဂမိ တတ္ထ သုရမ္မရူပံ။
 ပဟူတဘက္ခံ ဗဟုအန္ဓုပါနံ၊
 မသက္ကသာရံ ဝိယ ဝါသဝဿာ”တိ။

တတ္ထ တတ္ထာတိ တေသု တီသု ပါသာဒေသု ယတ္ထ တသ္မိံ သမယေ အတ္တနာ ဝသတိ၊ တံ သုရမ္မရူပံ ပါသာဒံ ပုဏ္ဏကံ အာဒါယ ဥပါဂမိ။

သော ဥပါဂန္တာ စ ပန အလင်္ကတပါသာဒဿ သတ္တမာယ ဘူမိယာ သယနဂဗ္ဘဉ္စေဝ မဟာတလဉ္စ သဇ္ဇာပေတွာ သိရိသယနံ ပညာပေတွာ သဗ္ဗိ အန္ဓုပါနာဒိဝိမိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဒေဝကညာယော ဝိယ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော “ဣမာ တေ ပါဒပရိစာရိကာ ဟောန္တ၊ အနုက္ကဏ္ဍန္တော ဣဓ ဝသာဟိ”တိ တဿ နိယျာဒေတွာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ဂတော။ တဿ ဂတကာလေ တာ ဣတ္ထိယော နာနာတူရိယာနိ ဂဟေတွာ ပုဏ္ဏကဿ ပရိစရိယာယ နစ္စာဒိနိ ပဋ္ဌပေသုံ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၄၆၃။ “တတ္ထ နစ္စန္တိ ဂါယန္တိ၊ အဂ္ဂယန္တိ ဝရာဝရံ။
 အစ္စရာ ဝိယ ဒေဝေသု၊ နာရိယော သမလင်္ကတာ”တိ။

တတ္ထ အဂ္ဂယန္တိ ဝရာဝရန္တိ ဝရတော ဝရံ နစ္စန္တ ဂိတဉ္စ ကရောန္တိယော ပက္ခောသန္တိ။

၁၄၆၄။ သမင်္ဂိကတွာ ပမဒါဟိ ယက္ခံ၊
 အန္ဓေန ပါနေန စ ဓမ္မပါလော။
 အတ္တတ္ထမေဝါနုဝိမိန္တယန္တော၊
 ပါဝေက္ခိ ဘရိယာယ တဒါ သကာသေတိ။

တတ္ထ ပမဒါဟိတိ ပမဒါဟိ စေဝ အန္ဓုပါနေဟိ စ သမင်္ဂိကတွာ။ ဓမ္မပါလောတိ ဓမ္မဿ ပါလကော ဂေါပကော။ အတ္တတ္ထမေဝါတိ အတ္တဘူတမေဝ အတ္ထံ။ ဘရိယာယာတိ သဗ္ဗဇေဋ္ဌိကာယ ဘရိယာယ။

၁-သာရမ္ဘံ ကရောန္တိ (သျှာ)၊ သာရမ္ဘံ ကရောန္တိ (က)

၁၄၆၅။ တံ စန္ဒနဂန္ဓရသာနုလိတ္တံ၊
 သုဝဏ္ဏဇမ္ဗောနဒနိက္ခသဒိသံ။
 ဘရိယံ'ဝစာ 'ဧဟိ သုဏောဟိ ဘောတိ၊
 ပုတ္တာနိ အာမန္တယ တမ္ပနေတ္ထေ'တိ။

တတ္ထ ဘရိယံ'ဝစာတိ ဇေဋ္ဌဘရိယံ အဝစ။ အာမန္တယာတိ ပက္ခောသ။

၁၄၆၆။ သုတွာန ဝါကျံ ပတိနော အနုဇ္ဇာ၊
 သုဏိသံ'ဝစ တမ္ပနဒိ' သုနေတ္တံ။
 'အာမန္တယ ဝမ္မဓရာနိ စေတေ၊
 ပုတ္တာနိ ဣန္ဒိဝရပုပ္ဖသာမေ'တိ။

တတ္ထ အနုဇ္ဇာတိ ဧဝံနာမိကာ။ သုဏိသံ'ဝစ တမ္ပနဒိ' သုနေတ္တံ သာ
 တဿ ဝစနံ သုတွာ အဿုမုခိ ရောဒမာနာ “သယံ ဂန္ဓာ ပုတ္တေ ပက္ခောသိတုံ
 အယုတ္တံ၊ သုဏိသံ ပေသေဿာမိ”တိ တဿာ နိဝါသဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ တမ္ပနဒိ'
 သုနေတ္တံ သုဏိသံ အဝစ။ ဝမ္မဓရာနိတိ ဝမ္မဓရေ သူရေ၊ သမတ္ထေတိ အတ္ထော၊
 အာဘရဏာဘဏ္ဍမေဝ ဝါ ဣမ “ဝမ္မ”န္တိ အဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ အာဘရဏဓရေတံပိ
 အတ္ထော။ စေတေတိ တံ နာမေနာလပတိ၊ ပုတ္တာနိတိ မမ ပုတ္တေ စ ဝိတရော
 စ။ ဣန္ဒိဝရပုပ္ဖသာမေတိ တံ အာလပတိ။

သာ “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ပါသာဒါ ဩရုယ အနုဝိစရိတွာ “ပိတာ
 ဝေါဩဝါဒံ ဒါတုကာမောပက္ခောသတိ၊ ဣဒံ ကိရ ဝေါတဿ ပစ္ဆိမဒဿန”န္တိ
 သဗ္ဗမေဝဿ သုဟဒဇနဉ္စ ပုတ္တဝိတရော စ သန္ဓိပါတေသိ။ ဓမ္မပါလကုမာရော
 ပန တံ ဝစနံ သုတွာဝ ရောဒန္တော ကနိဋ္ဌဘာတိကဂဏပရိဝုတော ပိတု
 သန္ဓိကံ အဂမာသိ။ ပဏ္ဍိတော တေ ဒိသ္မာဝ သကဘာဝေန သဏ္ဍာတုံ
 အသက္ခောန္တော အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္ထေဟိ အာလိဂိတွာ သိသေ စုမ္ဗိတွာ
 ဇေဋ္ဌပုတ္တံ မုဟုတ္တံ ဟဒယေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ဟဒယာ ဩတာရေတွာ
 သိရိဂဗ္ဘတော နိက္ခမ္ပ မဟာတလေ ပလ္လင်္ကမဇ္ဈေ နိသိဒိတွာ ပုတ္တသဟဿသံ
 ဩဝါဒံ အဒါသိ။ တမတ္တံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၄၆၇။ “တေ အာဂတေ မုဒ္ဒနိ ဓမ္မပါလော၊
 စုမ္ဗိတွာ ပုတ္တေ အဝိကမ္ပမာနော။
 အာမန္တယိတွာန အဝေါစ ဝါကျံ၊
 ဒိန္နာ'ဟံ ရညာ ဣမ မာဏဝဿ။

၁၄၆၈။ တဿ'ဇ္ဇ'ဟံ အတ္တသုဒ္ဓိ ဝိဓေယျော၊
 အာဒါယ ယေနိ'စ္ဆတိ တေန ဂစ္ဆတိ။
 အဟဉ္စ ဝေါ သာသိတု'မာဂတောသ္မိ၊
 ကထံ အဟံ အပရိတ္တာယ ဂစ္ဆေ။

၁၄၆၉။ သစေ ဝေါ ရာဇာ ကုရုရဋ္ဌဝါသိ၊
 ဇနသန္ဓော ပုစ္ဆေယျ ပဟူတကာမော။
 ကိ'မာဘိဇာနာထ ပုရေ ပုရာဏံ၊
 ကိ' ဝေါ ပိတာ အနုသာသေ ပုရတ္တာ။

၁၄၇၀။ သမာသနာ ဟောထ မယာဝ သဗ္ဗေ၊
 ကောနိဓ ရညော အပ္ပတိကော မနုဿော။
 တမဉ္ဇလိ' ကရိယ ဝဒေထ ဧဝံ၊
 မာ ဟေဝံ ဒေဝ န ဟိ ဒေဝ ဓမ္မော။
 ဝိယဂ္ဂရာဇဿ နိဟိနဇစ္စော၊
 သမာသနော ဒေဝ ကထံ ဘဝေယျာ"တိ။

တတ္ထ ဓမ္မပါလောတိ မဟာသတ္တော။ ဒိန္နာ'ဟန္တိ အဟံ ဇယဓနေန ခဏ္ဍေတွာ ရညာ ဒိန္နော။ တဿ'ဇ္ဇ'ဟံ အတ္တသုဒ္ဓိ ဝိဓေယျောတိ အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ တိဟမတ္တံ အဟံ ဣမိနာ အတ္တနော သုခေန အတ္တသုဒ္ဓိ၊ တတော ပရံ ပန တဿ မာဏဝဿာဟံ ဝိဓေယျော ဟောမိ။ သော ဟိ ဣတော စတုတ္ထေ ဒိဝသေ ဧကံသေန မံ အာဒါယ ယတ္ထိစ္ဆတိ၊ တတ္ထ ဂစ္ဆတိ။ အပရိတ္တာယာတိ တုမှာကံ ပရိတ္တံ အကတွာ ကထံ ဂစ္ဆေယျန္တိ အနုသာသိတုံ အာဂတောသ္မိ။ ဇနသန္ဓောတိ မိတ္တဗန္ဓနေန မိတ္တဇနဿ သန္ဓာနကရော။ ပုရေ ပုရာဏန္တိ ဣတော ပုဗ္ဗေ တုမှေ ကိ' ပုရာဏကာရဏံ အဘိဇာနာထ။ အနုသာသေတိ အနုသာသိ။ ဧဝံ တုမှေ ရညာ ပုဋ္ဌာ “အမှာကံ ပိတာ ဣမဉ္ဇိမဉ္ဇ ဩဝါဒံ အဒါသိ”တိ ကထေယျာထ။ သမာသနာ ဟောထာတိ သစေ ဝေါ ရာဇာ မယာ ဒိန္နဿ ဩဝါဒဿ ကထိတကာလေ “ဧထ တုမှေ၊ အဇ္ဇ မယာ သဒ္ဓိ' သမာသနာ ဟောထ၊ ဣဓ ရာဇကုလေ တုမှေဟိ အညော ကော န ရညော အပ္ပတိကော မနုဿော”တိ အတ္တနော အာသနေ နိသိဒါပေယျ၊ အထ တုမှေ အဉ္ဇလိ' ကတွာ တံ ရာဇာနံ ဧဝံ ဝဒေယျာထ “ဒေဝ ဧဝံ မာ အဝစ။ န ဟိ အမှာကံ ဒေဝပဝေဏိဓမ္မော။ ဝိယဂ္ဂရာဇဿ ကေသရသိဟဿ နိဟိနဇစ္စော

ဇရသိင်္ဂါလော ဒေဝ ကထံ သမာသနော ဘဝေယျ။ ယထာ သိင်္ဂါလော သီဟဿ သမာသနော န ဟောတိ၊ တထေဝ မယံ တုမှာက”န္တိ။

ဣမံ ပနဿ ကထံ သုတွာ ပုတ္တဓိတရော စ ဉှတိသုဟဇ္ဇာဒယော စ ဒါသ- ကမ္မကရပေါရိသာ စ တေ သဗ္ဗေ သကဘာဝေန သဏ္ဍာတုံ အသက္ကောန္တာ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝံ”သု။ တေသံ မဟာသက္ကော သညာပေသိ။

လက္ခဏကဏ္ဍံ^၁ နိဋ္ဌိတံ။

ရာဇဝသတိ

အထ နေ ပဏ္ဍိတော ပုတ္တဓိတရော စ ဉှတယော စ ဥပသင်္ဂမိတွာ တုဏှိ- ဘူတေ ဒိဿာ “တာတာ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ ယသော နာမ ဝိပတ္တိပရိယောသာနော၊ အပိစ တုမှာကံ ရာဇဝသတိ” နာမ ယသပဋိ- လာဘကာရဏံ ကထေဿာမိ၊ တံ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ သုဏာထာ”တိ ဗုဒ္ဓလိလာယ ရာဇဝသတိ” နာမ ပဋ္ဌပေသိ။ တံမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၄၇၁။ “သော စ ပုတ္တေ အမစ္စေ စ၊ ဉှတယော သုဟဒဇ္ဇနေ။
အလိနမနသင်္ဂပွေ၊ ဝိရုဇော ဧတ’ဒဗြဝိ။

၁၄၇၂။ ဧထ’ယျော ရာဇဝသတိ၊ နိဿိဒိတွာ သုဏာထ မေ။
ယထာ ရာဇကုလံ ပတ္တော၊ ယသံ ပေါသော နိဂစ္ဆတိ”တိ။

တတ္ထ သုဟဒဇ္ဇနေတိ သုဟဒယဇနေ။ ဧထ’ယျောတိ ဧထ အယျော။ ပိယသမုဒါစာရေန ပုတ္တေ အာလပတိ။ ရာဇဝသတိန္တိ မယာ ဝုစ္စမာနံ ရာဇပေါရိစရိယံ သုဏာထ။ ယထာတိ ယေန ကာရဏေန ရာဇကုလံ ပတ္တော ဥပသင်္ဂမန္တော ရညော သန္တိကေ စရန္တော ပေါသော ယသံ နိဂစ္ဆတိ လဘတိ၊ တံ ကာရဏံ သုဏာထာတိ အတ္တော။

၁၄၇၃။ န ဟိ ရာဇကုလံ ပတ္တော၊ အညာတော လဘတေ ယသံ။
နာ’သုရော နာပိ ဒုဗ္ဗေဓော၊ နပ္ပမတ္တော ကုဒါစနံ။

၁၄၇၄။ ယဒါဿ သီလံ ပညဉ္စ၊ သောစေယျံ စာမိဂစ္ဆတိ။
အထ ဝိဿသတေ တျမ္ပိ၊ ဂုယုဉ္စဿ န ရက္ခတိတိ။

၁-ပေက္ခဏကဏ္ဍံ (သီ၊ ဣ)

တတ္ထ အညာတောတိ အပါကဋဂုဏော အဝိဒိတကမ္မာဝဒါနော^၁။ နာ'သု-
ရောတိ န အသုရော ဘိရုကဇာတိကော။ ယဒါဿ သီလန္တိ ယဒါ အဿ
သေဝကဿ ရာဇာ သီလဉ္စ ပညဉ္စ သောစေယျဉ္စ အဓိဂစ္ဆတိ၊ အာစာရသမ္ပတ္တိဉ္စ
ဉာဏဗလဉ္စ သုစိဘာဝဉ္စ ဇာနာတိ။ အထ ဝိဿသတေ တျမှိတိ^၂ အထ ရာဇာ တမှိ
ဝိဿသတေ ဝိဿာသံ ကရောတိ၊ အတ္တနော ဂုယုဉ္စဿ န ရက္ခတိ န ဂူဟတိ။

၁၄၇၅။ တုလာ ယထာ ပဂ္ဂဟိတာ၊ သမဒဏ္ဍာ သုဓာရိတာ။
အဇ္ဈိဋ္ဌော န ဝိကမ္ပေယျ၊ သ ရာဇဝသတိ^၁ ဝသေ။

၁၄၇၆။ တုလာ ယထာ ပဂ္ဂဟိတာ၊ သမဒဏ္ဍာ သုဓာရိတာ။
သဗ္ဗာနိ အဘိသမ္ဘောန္တော၊ သ ရာဇဝသတိ^၁ ဝသေတိ။

တတ္ထ တုလာ ယထာတိ ယထာ သော ဝုတ္တပ္ပကာရာ တုလာ န ဩနမတိ
န ဥန္နမတိ၊ ဧဝမေဝ ရာဇသေဝကော ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ကမ္ပေ ရညာ “ဣဒံ နာမ
ကရောဟိ”တိ အဇ္ဈိဋ္ဌော အာဏတ္ထော ဆန္ဒာဒိအဂတိဝသေန န ဝိကမ္ပေယျ၊
သဗ္ဗကိစ္စေသု ပဂ္ဂဟိတတုလာ ဝိယ သမော ဘဝေယျ။ သ ရာဇဝသတိ^၁န္တိ သော
ဧဝရူပေါ သေဝကော ရာဇကုလေ ဝါသံ ဝသေယျ၊ ရာဇာနံ ပရိစရေယျ၊ ဧဝံ
ပရိစရန္တော ပန ယသံ လဘေယျာတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗာနိ အဘိသမ္ဘောန္တောတိ
သဗ္ဗာနိ ရာဇကိစ္စာနိ ကရောန္တော။

၁၄၇၇။ ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္တိံ၊ ရာဇကိစ္စေသု ပဏ္ဍိတော။
အဇ္ဈိဋ္ဌော န ဝိကမ္ပေယျ၊ သ ရာဇဝသတိ^၁ ဝသေ။

၁၄၇၈။ ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္တိံ၊ ရာဇကိစ္စေသု ပဏ္ဍိတော။
သဗ္ဗာနိ အဘိသမ္ဘောန္တော၊ သ ရာဇဝသတိ^၁ ဝသေ။

၁၄၇၉။ ယော စ'ဿ သုကတော မဂ္ဂေါ၊ ရညော သုပ္ပဋိယာဒိတော။
န တေန ဝုတ္တော ဂစ္ဆေယျ၊ သ ရာဇဝသတိ^၁ ဝသေတိ။

တတ္ထ န ဝိကမ္ပေယျာတိ အဝိကမ္မမာနော တာနိ ကိစ္စာနိ ကရေယျ။ ယော
စ'ဿာတိ ယော စ ရညော ဂမနမဂ္ဂေါ သုကတော အဿ သုပ္ပဋိယာဒိ-
တော သုမဏ္ဍိတော၊ “ဣမိနာ မဂ္ဂေန ဂစ္ဆာ”တိ ဝုတ္တောပိ တေန န ဂစ္ဆေယျ။

၁-အဝိဒိတကမ္မာပဒါနော (သီ၊ ဣ) ၂-တမှိတိ (သျှာ၊ က)

၁၄၈၀။ န ရညော သဒိသံ ဘုဠေ၊ ကာမဘောဂေ ကုဒါစနံ။
သဗ္ဗတ္ထ ပစ္ဆတော ဂစ္ဆေ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။

၁၄၈၁။ န ရညော သဒိသံ ဝတ္ထံ၊ န မာလံ န ဝိလေပနံ။
အာကပ္ပံ သရကုတ္တိံ ဝါ၊ န ရညော သဒိသံ မာစရေ။
အညံ ကရေယျ အာကပ္ပံ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေတိ။

တတ္ထ န ရညောတိ ရညော ကာမဘောဂေန သမံ ကာမဘောဂံ န ဘုဠေယျ။ တာဒိသဿ ဟိ ရာဇာ ကုဇ္ဈတိ။ သဗ္ဗတ္တာတိ သဗ္ဗေသု ရူပါဒိသု ကာမဂုဏေသု ရညော ပစ္ဆတောဝ ဂစ္ဆေယျ။ ဟိနတရမေဝ သေဝေယျာတိ အတ္ထော။ အညံ ကရေယျာတိ ရညော အာကပ္ပတော သရကုတ္တိတော စ အညမေဝ အာကပ္ပံ ကရေယျ။

၁၄၈၂။ ကိဠေ ရာဇာ အမစ္စေဟိ၊ ဘရိယာဟိ ပရိဝါရိတော။
နာ'မစ္စော ရာဇဘရိယာသု၊ ဘာဝံ ကုဗ္ဗေထ ပဏ္ဍိတော။

၁၄၈၃။ အနုဒ္ဒတော အစပလော၊ နိပကော သံဂုတိန္ဒြိယော။
မနောပဏိဓိသမ္ပန္နော၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေတိ။

တတ္ထ ဘာဝန္တိ ဝိဿာသဝသေန အဓိပ္ပါယံ။ အစပလောတိ အမဏ္ဍန-
သီလော။ နိပကောတိ ပရိပက္ကဏ္ဍဏော။ သံဂုတိန္ဒြိယောတိ ပိဟိတ-
ဆဋ္ဌိန္ဒြိယော ရညော ဝါ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ဩရောမေ ဝါဿ န ဩလောကေယျ။
မနောပဏိဓိသမ္ပန္နောတိ အစပလေန သုဠု ဌပိတေန စိတ္တေန သမန္နာဂတော။

၁၄၈၄။ နာ'ဿ ဘရိယာဟိ ကိဠေယျ၊ န မန္တေယျ ရဟောဂတော။
နာ'ဿ ကောသာ ဓနံ ဂဏှေ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။

၁၄၈၅။ န နိဒ္ဒံ ဗဟု မညေယျ၊ န မဒါယ သုရံ ပိဝေ။
နာ'ဿ ဒါယေ မိဂေ ဟညေ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။

၁၄၈၆။ နာ'ဿ ပိဋံ န ပလ္လင်္ဂံ၊ န ကောစ္ဆံ န နာဝံ ရထံ။
သမ္ပတောမှိတိ အာရူဟေ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။

၁၄၈၇။ နာ'တိဒူရေ ဘဇေ ရညော၊ န'စွာသံန္ဓေ ဝိစက္ခဏော။
သမ္မုခဉ္ဇဿ တိဠေယျ၊ သန္ဓိဿန္တော သဘတ္တုနော။

၁၄၈၈။ န ဝေ ရာဇာ သခါ ဟောတိ၊ န ရာဇာ ဟောတိ မေထုနော။
ဒိပ္ပံ ကုဇ္ဈန္တိ ရာဇာနော၊ သူကေန'က္ခိံ ဘဒ္ဒိတံ။

၁၄၈၉။ န ပူဇိတော မညမာနော၊ မေဓာဝိ ပဏ္ဍိတော နရော။
ဖရသံ ပတိမန္တေယျ၊ ရာဇာနံ ပရိသံဂတန္တိ။

တတ္ထ န မန္တေယျာဘိ တဿ ရညော ဘရိယာဟိ သဗ္ဗိံ နေဝ ကိဋ္ဌေယျ၊
န ရဟော မန္တေယျ။ ကောသာ ဓနန္တိ ရညော ကောသာ ဓနံ ထေနေတွာ န
ဂဏှေယျ။ န မဒါယာဟိ တာဟာ ရာဇသေဝကော နာမ မဒတ္ထာယ သုရံ န
ပိဝေယျ။ နာ'ဿ ဒါယေ မိဂေတိ အဿ ရညော ဒိန္နာဘယေ မိဂေ န
ဟညေယျ။ ကောစ္ဆန္တိ ဘဒ္ဒဝိဌံ။ သမ္ပတောမှိတိ အဟံ သမ္ပတော' ဟုတွာ ဧဝံ
ကရောမိတိ န အာရုဟေယျ။ သမ္ပုဗ္ဗဿ တိဋ္ဌေယျာဟိ အဿ ရညော
ပုရတော ခုဒ္ဒကမဟန္တကထာသဝနဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌေယျ။ သန္တိဿန္တော သဘတ္တု-
နောဟိ သော ရာဇသေပကော တဿ ဘတ္တုနော ဒဿနဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌေယျ။
သူကေနာဟိ အက္ခိမိ ပတိတေန ဝိဟိသူကာဒိနာ ဘဒ္ဒိတံ အက္ခိ ပကတိသဘာဝံ
ဇဟန္တိ ယထာ ကုဇ္ဈတိ နာမ၊ ဧဝံ ကုဇ္ဈန္တိ၊ န တေသု ဝိဿာသော
ကာတဗ္ဗော။ ပူဇိတော မညမာနောဟိ အဟံ ရာဇပူဇိတောမှိတိ မညမာနော။
ဖရသံ ပတိမန္တေယျာဟိ ယေန သော ကုဇ္ဈတိ၊ တထာရူပံ န မန္တေယျ။

၁၄၉၀။ လဒ္ဒဒ္ဒါရော လဘေ ဒ္ဒါရံ၊ နေဝ ရာဇုသု ဝိဿသေ။
အဂ္ဂိဝ သံယတော တိဋ္ဌေ၊ သ ရာဇဝသတိ' ဝသေ။

၁၄၉၁။ ပုတ္တံ ဝါ ဘာတရံ ဝါ သံ၊ သမ္ပဂ္ဂဏှာတိ ဒတ္ထိယော။
ဂါမေဟိ နိဂမေဟိ ဝါ၊ ရဋ္ဌေဟိ ဇနပဒေဟိ ဝါ။
တုဏှိဘူတော ဥပေက္ခေယျ၊ န ဘဏေ ဆေကပါပကန္တိ။

တတ္ထ လဒ္ဒဒ္ဒါရော လဘေ ဒ္ဒါရန္တိ? အဟံ နိပ္ပုဋ္ဌိဟာရော လဒ္ဒဒ္ဒါရောတိ
အပ္ပုဋ္ဌိဟာရေတွာ န ပဝိသေယျ၊ ပုနပိ ဒ္ဒါရံ လဘေယျ၊ ပုဋ္ဌိဟာရေတွာဝ
ပဝိသေယျာဟိ အတ္ထော။ သံယတောတိ အပ္ပမတ္ထော ဟုတွာ။ ဘာတရံ ဝါ သန္တိ
သကံ ဘာတရံ ဝါ။ သမ္ပဂ္ဂဏှာတိတိ “အသုကဂါမံ ဝါ အသုကနိဂမံ ဝါ
အဿ ဒေမာ”တိ ယဒါ သေဝကေဟိ သဗ္ဗိံ ကထေတိ။ န ဘဏေ ဆေက-
ပါပကန္တိ တဒါ ဂုဏံ ဝါ အဂုဏံ ဝါ န ဘဏေယျ။

၁-ကမ္ပိကော (သီ၊ဣ) ၂-ဇဟတိ ယထာ ကုဇ္ဈတံ နာမ (က) ၃-လဒ္ဒဝါရော လဘေ ဝါရန္တိ (ဣ)

၁၄၉၂။ ဟတ္ထာရောဟေ အနိကဋ္ဌေ၊ ရထိကေ ပတ္ထိကာရကေ။
တေသံ ကမ္မာဝဒါနေန၊ ရာဇာ ဝဇေတိ ဝေတနံ။
န တေသံ အန္တရာ ဂစ္ဆေ၊ သ ရာဇဝသတိ^၁ ဝသေ။

၁၄၉၃။ စာပေါဂ္ဂု'နုဒရော ဒီရော၊ ဝံသောဝါပိ ပကမ္ပယေ။
ပဋိလောမံ န ဝတ္ထေယျ၊ သ ရာဇဝသတိ^၁ ဝသေ။

၁၄၉၄။ စာပေါဂ္ဂု'နုဒရော အဿ၊ မစ္ဆောဝံသ အဇိဝဂါ။
အပ္ပါသီ နိပကော သူရော၊ သ ရာဇဝသတိ^၁ ဝသေတိ။

တတ္ထ န တေသံ အန္တရာ ဂစ္ဆေတိ တေသံ လာဘသံ အန္တရာ န ဂစ္ဆေ၊ အန္တရာယံ န ကရေယျ။ ဝံသောဝါပိ^၁ ယထာ ဝံသဂုမ္ပတော ဥဂ္ဂတဝံသော ဝါတေန ပဟဂ္ဂကာလေ ပကမ္ပတိ၊ ဧဝံ ရညာ ကထိတကာလေ ပကမ္ပယျ။ စာပေါဂ္ဂု'နုဒရေတိ ယထာ စာပေါ မဟောဒရော န ဟောတိ၊ ဧဝံ မဟောဒရော န သိယာ။ အဇိဝဂါ^၂ ယထာ မစ္ဆော အဇိဝတာယ န ကထေတိ၊ တထာ သေဝကော မန္တကထတာယ^၂ အဇိဝဂါ ဘဝေယျ။ အပ္ပါသီ^၃ တောဇနမတ္တည။

၁၄၉၅။ န ဗာဠိ ဣတ္ထိ^၄ ဂစ္ဆေယျ၊ သမ္ပဿံ တေဇသင်္ခယံ။
ကာသံ သာသံ ဒရံ ဗာလံ၊ ဒီဏမေဓော နိဂစ္ဆတိ။

၁၄၉၆။ နာ'တိဝေလံ ပဘာသေယျ၊ န တုဏှိ သဗ္ဗဒါ သိယာ။
အဝိကိဏှံ မိတံ ဝါစံ၊ ပတ္တေ ကာလေ ဥဒီရယေ။

၁၄၉၇။ အက္ကောဓနေော အသံသဇ္ဇော၊ သစ္စော သဏှော အပေသုဏော။
သမ္ပံ ဂိရံ န ဘာသေယျ၊ သ ရာဇဝသတိ^၁ ဝသေ။

၁၄၉၈။ မာတာပေတ္တိဘရော အဿ၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကော။
သဏှော သင်္ခိလသမ္ဘာသော၊ သ ရာဇဝသတိ^၁ ဝသေတိ။

တတ္ထ န ဗာဠိ^၅ ပုနပ္ပုနံ ကိလေသဝသေန န ဂစ္ဆေယျ။ တေဇသင်္ခယန္တိ^၆ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တော ဟိ ပုရိသော တေဇသင်္ခယံ ဂစ္ဆတိ ပါပုဏာတိ၊ တံ သမ္ပဿန္တော ဗာဠိ န ဂစ္ဆေယျ။ ဒရန္တိ^၇ ကာယဒရထံ။ ဗာလုန္တိ^၈ ဒုဗ္ဗလဘာဝံ။ ဒီဏမေဓော^၉ တိ ပုနပ္ပုနံ ကိလေသရတိဝသေန ဒီဏပညော ပုရိသော ဧတေ ကာသာဒယော နိဂစ္ဆတိ။ နာ'တိဝေလန္တိ^{၁၀} တာတာ ရာဇုနံ သန္တိကေ ပမာဏာတိက္ကန္တံ န

၁-အဇိဝတာတိ (သျှာ) ၂-မန္တကထာယ (သျှာ)၊ မန္တကထိတာယ (က)

ဘာသေယျ။ ပတ္တေ ကာလေတိ အတ္တနော ဝစနကာလေ သမ္ပတ္တေ။ အသိ-
ဃနောတိ ပရံ အသံဃဇ္ဇေန္တော။ သမ္ပန္နိ နိရတ္တကံ။ ဂိရန္တိ ဝစနံ။

၁၄၉၉။ ဝိနိတော သိပ္ပဝါ ဒန္တော၊ ကတတ္တော နိယတော မုဒု။
အပ္ပမတ္တော သုစိ ဒက္ခော၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။

၁၅၀၀။ နိဝါတဝုတ္တိ ဝုဒ္ဓေသု၊ သပ္ပတိဿော သဂါရဝေါ။
သုရတော သုခသံဝါသော၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။

၁၅၀၁။ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ သဟိတုံ ပဟိတံ ဇနံ။
ဘတ္တာရညေဝုဒိက္ခေယျ၊ န စ အညဿ ရာဇိနောတိ။

တတ္ထ ဝိနိတောတိ အာစာရသမ္ပန္နော။ သိပ္ပဝါတိ အတ္တနော ကုလေ
သိက္ခိတဗ္ဗသိပ္ပေန သမန္တာဂတော။ ဒန္တောတိ ဆသု ဒွါရေသု နိဗ္ဗိသေဝနော။
ကတတ္တောတိ သမ္ပာဒိတတ္တော^၁။ နိယတောတိ ယသာဒိနိ နိဿာယ အစလ-
သဘာဝေါ။ မုဒုတိ အနတိမာနိ။ အပ္ပမတ္တောတိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စေသု ပမာဒ-
ရဟိတော။ ဒက္ခောတိ ဥပဋ္ဌာနေ ဆေကော။ နိဝါတဝုတ္တိတိ နိစဝုတ္တိ။
သုခသံဝါသောတိ^၂ ဂရုသံဝါသသီလော။ သဟိတုံ ပဟိတန္တိ ပရရာဇူဟိ
သကရညော သန္တိကံ ဂုယုရက္ခဏဝသေန ဝါ ပဋိစ္စန္တုပါကဋကရဏဝသေန ဝါ^၃
ပေသိတံ။ တထာရူပေန ဟိ သဒ္ဓိံ ကထေန္တောပိ ရညော သမ္ပုခါဝ ကထေယျ။
ဘတ္တာရညေဝုဒိက္ခေယျာတိ အတ္တနော သာမိကမေဝ ဩလောကေယျ။
န စ အညဿ ရာဇိနောတိ အညဿ ရညော သန္တကော န ဘဝေယျ။

၁၅၀၂။ သမဏေ မြာဟ္မဏေ စာပိ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။
သက္ကစ္ဆံ ပယိရူပါသေယျ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။

၁၅၀၃။ သမဏေ မြာဟ္မဏေ စာပိ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။
သက္ကစ္ဆံ အနုဝါသေယျ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။

၁၅၀၄။ သမဏေ မြာဟ္မဏေ စာပိ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။
တပ္ပေယျ အန္တုပါနေန၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။

၁၅၀၅။ သမဏေ မြာဟ္မဏေ စာပိ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။
အာသဇ္ဇ ပညေ သေဝေထ၊ အာကင်္ဂံ ဝုဒ္ဓိမတ္တနောတိ။

၁-သာဒိတတ္တော (က)   ၂-သပ္ပတိဿောတိ (သီ၊ သျာ)   ၃-ပဋိစ္စန္တောပသာဋဝသေန ဝါ (က)

တတ္ထ သက္ကစ္စံ ပယိရူပါသေယျာတိ ဂါရဝေန ပုနပ္ပုနံ ဥပသင်္ကမေယျ။
အနုဝါသေယျာဘိ ဥပေါသထဝါသံ ဝသန္တော အနုဝတ္တေယျ။ တပေယျာတိ
ယာဝဒတ္ထံ ဒါနေန တပေယျ။ အာသန္ဓာတိ ဥပသင်္ကမိတွာ။ ပညေတိ
ပဏ္ဍိတေ၊ အာသန္ဓပညေ ဝါ၊ အသန္ဓမာနပညေတိ အတ္ထော။

၁၅၀၆။ ဒိန္နုပုဗ္ဗံ န ဟာပေယျ၊ ဒါနံ သမဏဗြာဟ္မဏေ။
န စ ကိဉ္စိ နိဝါရေယျ၊ ဒါနကာလေ ဝဏ္ဏိဗ္ဗကေ။

၁၅၀၇။ ပညဝါ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော၊ ဝိစာနဝိမိကောဝိဒေါ။
ကာလညူ သမယညူ စ၊ သ ရာဇဝသတိ° ဝသေ။

၁၅၀၈။ ဥဋ္ဌာတာ ကမ္မဓေယျေသု၊ အပ္ပမတ္တော ဝိစက္ခဏော။
သုသံဝိဟိတကမ္မန္တော၊ သ ရာဇဝသတိ° ဝသေတိ။

တတ္ထ ဒိန္နုပုဗ္ဗန္တိ ပကတိပဋိယတ္တံ ဒါနဝတ္ထံ။ သမဏဗြာဟ္မဏေတိ သမဏ
ဝါ ဗြာဟ္မဏေ ဝါ။ ဝဏ္ဏိဗ္ဗကေတိ ဒါနကာလေ ဝဏ္ဏိဗ္ဗကေ အာဂတေ ဒိသ္မာ
ကိဉ္စိ န နိဝါရေယျ။ ပညဝါတိ ဝိစာရဏပညာယ ယုတ္တော။ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နောတိ
အဝေကလ္လဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော။ ဝိစာနဝိမိကောဝိဒေါတိ နာနပ္ပကာရေသု ဒါသ-
ကမ္မကရပေါရိသာဒီနံ သံဝိဒဟနကောဋ္ဌာသေသု ဆေကော။ ကာလညူတိ
“အယံ ဒါနံ ဒါတုံ၊ အယံ သီလံ ရက္ခိတုံ၊ အယံ ဥပေါသထကမ္မံ ကာတုံ
ကာလော”တိ ဇာနေယျ။ သမယညူတိ “အယံ ကသနသမယော၊ အယံ
ဝပနသမယော၊ အယံ ဝေါဟာရသမယော၊ အယံ ဥပဋ္ဌာနသမယော”တိ
ဇာနေယျ။ ကမ္မဓေယျေသုတိ အတ္တနော ကတ္တဗ္ဗကမ္မေသု။

၁၅၀၉။ ခလံ သာလံ ပသုံ ခေတ္တံ၊ ဂန္တာ စဿ အဘိက္ခဏံ။
မိတံ ခညံ နိဓာပေယျ၊ မိတံဝ ပါစယေ ဃရေ။

၁၅၁၀။ ပုတ္တံ ဝါ ဘာတရံ ဝါ သံ၊ သီလေသု အသမာဟိတံ။
အနင်္ဂဝါ ဟိ တေ ဗာလာ၊ ယထာ ပေတာ တထေဝ တေ။
စောဋ္ဌဉ္စ နေသံ ပိဏ္ဍဉ္စ၊ အာသိနာနံ ပဒါပယေ°။

၁၅၁၁။ ဒါသေံ ကမ္မကရေ ပေသေ၊ သီလေသု သုသမာဟိတေ။
ဒက္ခေ ဥဋ္ဌာနသမ္ပန္နော၊ အာဝိပစ္စမိ ဌာပယေတိ။

၁-အာသိနာနံဝ ဒါပယေ (သီ၊ ဣ)

တတ္ထ ပသုံ ခေတ္တန္တိ ဂေါကုလဗြေဝ သဿဋ္ဌာနဉ္စ။ ဂန္ဓာတိ
 ဂမနသီလော။ မိတန္တိ မိနိတွာ ဧတ္တကန္တိ ဥတွာ ကောဋ္ဌေသု နိဓာပေယျ။
 ဃရေတိ ဃရေပိ ပရိဇနံ ဂဏေတွာ မိတမေဝ ပစာပေယျ။ 'သီလေသု
 အသမာဟိတန္တိ ဝေရူပံ ဒုဿီလံ အနာစာရံ ကိသ္မိဉ္စိ အာဓိပစ္စဋ္ဌာနေ န
 ဋ္ဌပေယျာတိ အတ္ထော။ အနင်္ဂါ ဟိ တေ ဗာလာတိ "အင်္ဂမေတံ မနုဿာနံ၊
 ဘာတာ လောကေ ပဝုစ္ဆတိ" တိ၊ ကိဉ္စာပိ ဇေဋ္ဌကနိဋ္ဌဘာတရော အင်္ဂသမာန-
 တာယ "အင်္ဂ"န္တိ ဝုတ္တာ၊ ဣမေ ပန ဒုဿီလာ၊ တသ္မာ အင်္ဂသမာနာ
 န ဟောန္တိ။ ယထာ ပန သုသာနေ ဆဉ္စိတာ ပေတာ မတာ၊ တထေဝ
 တေ။ တသ္မာ တာဒိသာ အာဓိပစ္စဋ္ဌာနေ န ဋ္ဌပေတဗ္ဗာ။ ကုဋုမ္ဘိ ဟိ တေ
 ဝိနာသေန္တိ၊ ဝိနဋ္ဌကုဋုမ္ဘိသံ စ ဒလိဒ္ဓဿ ရာဇဝသတိ နာမ န သမ္ပဇ္ဇတိ။
 အာသိနာနန္တိ အာဂန္ဓာ နိဿိန္ဓာနံ ပုတ္တဘာတာနံ မတသတ္တာနံ မတကဘတ္တိ၊
 ဝိယ ဒေန္တော သာသတ္တာဒနမတ္ထမေဝ ပဒါပေယျ။ ဥဋ္ဌာနသမ္ပန္နန္တိ
 ဥဋ္ဌာနဝိရိယေန သမန္ဓာဂတေ။

- ၁၅၁၂။ သီလဝါ စ အလောလော စ၊ အနုရက္ခော စ ရာဇိနော။
 အာဝိ ရဟော ဟိတော တဿ၊ သ ရာဇဝသတိ° ဝသေ။
  - ၁၅၁၃။ ဆန္ဒညူ ရာဇိနော စဿ၊ စိတ္တဋ္ဌော အဿ ရာဇိနော။
 အသင်္ကံသကဝုတ္တိ'ဿ၊ သ ရာဇဝသတိ° ဝသေ။
  - ၁၅၁၄။ ဥစ္ဆာဒယေ စ နှာပယေ၊ ခောဝေ ပါဒေ အခေသိရံ။
 အာဟတောပိ န ကုပ္ပေယျ၊ သ ရာဇဝသတိ° ဝသေတိ။
- တတ္ထ အလောလောတိ၊ အလုဒ္ဓေါ။ စိတ္တဋ္ဌောတိ စိတ္တေ ဌိတော၊
 ရာဇစိတ္တဝသိကောတိ အတ္ထော။ အသင်္ကံသကဝုတ္တိ'ဿာတိ အပ္ပင်္ဂါလောမဝုတ္တိ
 အဿ။ အခေသိရန္တိ ပါဒေ ခောဝန္တောပိ အခေသိရံ ကတွာ ဟေဋ္ဌာ-
 မုခေါဝ ခောဝေယျ၊ န ရညော မုခံ ဥလ္လောကေယျာတိ အတ္ထော။
- ၁၅၁၅။ ကုမ္ဘမ္ဘိဉ္စိ ကရိယာ၊ စာဋ္ဌာပိ ပဒက္ခိဏံ။
 ကိမေဝ သဗ္ဗကာမာနံ၊ ဒါတာရံ ဝိရ'မုတ္တမံ။
  - ၁၅၁၆။ ယော ဒေတိ သယနံ ဝတ္တိ၊ ယာနံ အာဝသထံ သရံ။
 ပဇ္ဇန္တောရိဝ ဘူတာနိ၊ ဘောဂေဟိ အဘိဝသတိ။

၁-ကသနဋ္ဌာနဉ္စ (က) ၂-ဒု ၅-၁၀၀-ဝိဋ္ဌေ။
 ၃-ဇူတိကဘတ္တိ (သီ၊ ဣ) ၄-အလောဘောတိ (သျာ)

၁၅၁၇။ ဒေသိယျော ရာဇဝသတိ၊ ဝတ္တမာနေော ယထာ နရော။
အာရာဓေတိ ရာဇာနံ၊ ပူဇံ လဘတိ ဘတ္တုသုတိ။

တတ္ထ ကုမ္ဘမ္ဘိန္ဒလိံ ကရိယာ၊ စာဋ္ဌဉ္စာပိ^၁ ပဒက္ခိဏန္တိ ဝုဒ္ဓိံ ပစ္စာသိသန္တော
ပုရိသော ဥဒကပူရိတံ ကုမ္ဘိ ဒိသ္မာ တဿ အဇ္ဇလိံ ကရေယျ၊ စာဋ္ဌဉ္စာ^၂
သကုဏံ ပဒက္ခိဏံ ကရေယျ။ အဇ္ဇလိံ ဝါ ပဒက္ခိဏံ ဝါ ကရောန္တဿ တေ ကိဉ္စိ
ဒါတုံ န သက္ကောန္တိ။ ကိမေဝါတိ ယော ပန သဗ္ဗကာမာနံ ဒါတာ ဝိရော စ၊
တံ ရာဇာနံ ကိံကာရဏာ န နမသေယျ။ ရာဇာယေဝ ဟိ နမသိတဗ္ဗော စ
အာရာဓေတဗ္ဗော စ။ ပဇ္ဇန္တောရိဝါတိ မေသော ဝိယ။ ဒေသိယျော ရာဇ-
ဝသတိတိ အယျော ယာ အယံ မယာ ကထိတာ၊ ဒေသိ ရာဇဝသတိ နာမ
ရာဇသေဝကာနံ အနုသာသနိ။ ယထာတိ ယာယ ရာဇဝသတိယာ ဝတ္တမာနေော
နရော ရာဇာနံ အာရာဓေတိ၊ ရာဇုနဉ္စ သန္တိကာ ပူဇံ လဘတိ၊ သာ ဒေသတိ။

ဧဝံ အသမရုရော ဝိရုဇပဏ္ဍိတော ဗုဒ္ဓလိလာယ ရာဇဝသတိံ ကထေသိ။
ရာဇဝသတိကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

အန္တရပေယျာလ

ဧဝံ ပုတ္တဒါရဉ္စတိမိတ္တသုဟဇ္ဇာဒယော အနုသာသန္တဿေဝ တဿ တယော
ဒိဝသာ ဇာတာ။ သော ဒိဝသဿ ပါရိပူရိံ ဥတွာ ပါတောဝ နှတွာ နာနဂ္ဂ-
ရသဘောဇနံ ဘုဉ္စိတွာ “ရာဇာနံ အပလောကေတွာ မာဏာဝေန သဒ္ဓိံ
ဂမိဿာမိ”တိ ဉ္စတိဂဏပရိဝုတော ရာဇနိဝေသနံ ဂန္တော ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ
ဧကမန္တံ ဌိတော ဝတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ ဝစနံ အဝေါစ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၁၅၁၈။ “ဧဝံ သမနုသာသိတွာ၊ ဉ္စတိသံဃံ ဝိစက္ခဏော။
ပရိကိဏ္ဍော သုဟဒေဟိ၊ ရာဇာနံ မုပသင်္ကမိ။

၁၅၁၉။ ဝန္တိတွာ သိရသာ ပါဒေ၊ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏံ။
ဝိရုရော အဝစ ရာဇာနံ၊ ပဂ္ဂဟေတွာန အဇ္ဇလိံ။

၁-ကုမ္ဘမ္ဘိ ပဇ္ဇလိံ ကုရိယံ၊ ဝါယသံ ဝါ (သိ၊ ဣ)၊ ကုမ္ဘမ္ဘိ အဇ္ဇလိံ ကယိရာ၊ ဝါယသံ ဝါပိ (သျှာ)
၂-ဝါယသံ ဝါပိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၅၂၀။ အယံ မံ မာဏဝေါ နေတိ၊ ကတ္တုကာမော ယထာမတိ။
ဉ္ဇတိန’တ္ထံ ပဝက္ခာမိ၊ တံ သုဏောဟိ အရိန္ဒမ။

၁၅၂၁။ ပုတ္တေ စ မေ ဥဒိက္ခေသိ၊ ယဉ္ဇ မ’ညံ ဃရေ ဓနံ။
ယထာ ပေစ္စ န ဟာယေထ၊ ဉ္ဇတိသဃော မယိ ဂတေ။

၁၅၂၂။ ယထေဝ ခလတိ ဘူမျာ၊ ဘူမျာယေဝ ပတိဋ္ဌတိ။
ဧဝေ’တံ ခလိတံ မယံ၊ ဧတံ ပဿာမိ အစ္စယ’န္တိ။

တတ္ထ သုဟဒေဟိတိ သုဟဒယေဟိ ဉ္ဇတိမိတ္တာဒိဟိ။ ယဉ္ဇ မ’ညန္တိ ယဉ္ဇ မေ အညံ တယာ စေဝ အညေဟိ စ ရာဇုဟိ ဒိန္နံ ဃရေ အပရိမာဏံ ဓနံ၊ တံ သဗ္ဗံ တွမေဝ ဩလောကေယျာသိ။ ပေစ္စာတိ^၁ ပစ္ဆာကာလေ။ ခလတိတိ ပက္ခလတိ။ ဧဝေ’တန္တိ ဧဝံ ဧတံ။ အဟဉ္စိ ဘူမိယံ ခလိတွာ တတ္ထေဝ ပတိဋ္ဌတ-ပုရိသော ဝိယ တုမှေသု ခလိတွာ တုမှေသုယေဝ ပတိဋ္ဌဟာမိ။ ဧတံ ပဿာမိတိ ယော သေ “ကိံ တေ ရာဇာ ဟောတိ”တိ မာဏဝေန ပုဋ္ဌဿ မမ တုမှေ အနောလောကေတွာ သစ္စံ အပေက္ခိတွာ “ဒါသောဟမသ္မိ”တိ ဝဒန္တဿ အစ္စယော၊ ဧတံ အစ္စယံ ပဿာမိ၊ အညော ပန မေ ဒေါသော နတ္ထိ၊ တံ မေ အစ္စယံ တုမှေ ခမထ၊ ဧတံ ဟဒယေ ကတွာ ပစ္ဆာ မမ ပုတ္တဒါရေသု မာ အပရိမိတ္တာတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “ပဏ္ဍိတ တဝ ဂမနံ မယံ န ရုစ္စတိ၊ မာဏဝံ ဥပါယေန ပက္ခောသာပေတွာ ဃာတေတွာ ကိလဇေန ပဋိစ္ဆာဒေတုံ မယံ ရုစ္စတိ”တိ^၂ ဒီပေန္နော ဂါထမာဟ—

၁၅၂၃။ “သက္ကာ န ဂန္တံ ဣတိ မယု ဟောတိ၊
ဆေတွာ ဝမိတွာ ဣဓ ကာတိယာနံ။
ဣဓေဝ ဟောဟိ ဣတိ မယု ရုစ္စတိ၊
မာ တံ အဂါ ဥတ္တမဘူရိပညာ”တိ။

တတ္ထ ဆေတွာတိ^၃ ဣဓေဝ ရာဇဂေဟေ တံ ပေါထေတွာ မာရေတွာ ပဋိစ္ဆာဒေဿာမိတိ။

တံ သုတွာ မဟာသက္ခော “ဒေဝ တုမှာကံ အဇ္ဈာသယော ဧဝရူပေါ ဟောတိ၊ သော တုမှေသု အယုတ္တော”တိ ဝတွာ အာဟ—

၁-ပစ္ဆာတိ (က)

၂-ဃာတေတွာ ပဋိစ္ဆာဒေဿာမ၊ မယံ တံ ရုစ္စတိ (သီ၊ ဣ)

၃-ဗျတွာတိ (သီ၊ ဣ)၊ ဃာတွာတိ (သျှာ)

၁၅၂၄။ “မာ ဟေဝ’ဓမ္မေသု မနံ ပဏီဒဟိ၊
 အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ ယုတ္တော ဘဝဿု။
 ဝိရတ္ထု ကမ္မံ အကုသလံ အနရိယံ၊
 ယံ ကတွာ ပစ္ဆာ နိရယံ ဝဇေယျ။

၁၅၂၅။ နေဝေ’သ ဓမ္မော န ပုနေ’တ ကိစ္စံ၊
 အယိရော ဟိ ဒါသဿ ဇနိန္ဒ ဣဿရော။
 သာတေတုံ ဈာပေတုံ အထောပိ ဟန္တု၊
 န စ မယု ကောဓ’တ္ထိ ဝဇာမိ စာ’ဟ”န္တိ။

တတ္ထ မာ ဟေဝ’ဓမ္မေသု မနံ ပဏီဒဟိတိ အဓမ္မေသု အနတ္ထေသု အယုတ္တေသု တဝ စိတ္တံ မာ ဟေဝ ပဏီဒဟိတိ အတ္ထော။ ပစ္ဆာတိ ယံ ကမ္မံ ကတွာပိ အဇရာမရော န ဟောတိ၊ အထ ခေါ ပစ္ဆာ နိရယမေဝ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဝိရတ္ထု၊ ကမ္မန္တိ တံ ကမ္မံ ဂရဟိတံ အတ္ထု အဿ ဘဝေယျ။ နေဝေ’သတိ နေဝ ဒေသ။ အယိရောတိ သာမိကော။ သာတေတုန္တိ ဧတာနိ သာတာဒီနိ ကာတုံ အယိရော ဒါသဿ ဣဿရော၊ သဗ္ဗာနေတာနိ ကာတုံ လဘတိ၊ မယံ မာဏဝေ အပ္ပမတ္တကောပိ ကောဓော နတ္ထိ၊ ဒိန္ဒကာလတော ပဋ္ဌာယ တဝ စိတ္တံ သန္ဓာရေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဝဇာမိ အဟံ နရိန္ဒာတိ အာဟ။

ဧဝံ ဝတွာ မဟာသတ္ထော ရာဇာနံ ဝန္ဒိတွာ ရညော ဩရောဓေ စ ပုတ္တဒါ-
 ရေ စ ရာဇပရိသဉ္စ ဩဝဒိတွာ တေသု သကဘာဝေန သဏ္ဍာတုံ အသတ္တု-
 ဏိတွာ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝန္တေသုယေဝ ရာဇနိဝေသနာ နိက္ခမိ။ သက.လနဂရဝါ-
 သိနောပိ “ပဏ္ဍိတော ကိရ မာဏဝေန သဒ္ဓိ” ဂမိဿတိ၊ ဧထ၊ ပဿိဿာမ
 န”န္တိ မန္တယိတွာ ရာဇင်္ဂဏေယေဝ နံ ပဿိ”သု။ အထ နေ မဟာသတ္ထော
 အဿာသေတွာ “တုမှေ မာ စိန္တယိတ္ထု၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ သရီရံ အဒ္ဓုဝံ၊
 ယသော နာမ ဝိပတ္တိပရိယောသာနော၊ အပိစ တုမှေ ဒါနာဒိသု ပုညေသု
 အပ္ပမတ္တာ ဟောထာ”တိ တေသံ ဩဝါဒံ ဒတွာ နိဝတ္တာပေတွာ အတ္တနော
 ဂေဟာဘိမုခေါ ပါယာသိ။ တသ္မိ” ခဏေ ဓမ္မပါလကုမာရော ဘာတိကဂဏ-
 ပရိဝုတော “ဝိတု ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကရိဿာမိ”တိ နိက္ခန္တော နိဝေသနဒ္ဓါရေယေဝ
 ဝိတု သမ္မုခေါအဟောသိ။ မဟာသတ္ထော တံ ဒိသ္မာ သကဘာဝေန သဏ္ဍာတုံ
 အသက္ကောန္တော ဥပဂယု ဥရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ နိဝေသနံ ပါဝိသိ။ တမတ္ထံ
 ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁-သောကံ သန္ဓာရေတုံ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၁၅၂၆။ “ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ဥပဂယျ၊ ဝိနေယျ ဟဒယေ ဒရံ။
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္ထေဟိ၊ ပါဝိသီ သော မဟာဃရ”န္တိ။

ဃရေ ပနဿ သဟဿပုတ္တာ သဟဿဓိတရော သဟဿဘရိယာယော စ သတ္တဝေဒါသိသတာနိ စ သန္တိ၊ တေဟိ စေဝ အဝသေသဒါသိဒါသကမ္မ-
ကရဉ္ဇတိမိတ္တသုဟဇ္ဇာဒီဟိ စ သကလနိဝေသနံ ယုဂန္တဝါတာဘိဿာတပတိ-
တေဟိ သာလေဟိ သာလဝနံ ဝိယ နိရန္တရံ အဟောသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္ထံ အာဟ—

၁၅၂၇။ “သာလာဝ သမ္ပပတိတာ”၊ မာလုတေန ပမဒ္ဒိတာ။
သေန္တိ ပုတ္တာ စ ဒါရာ စ၊ ဝိဓုရဿ နိဝေသနေ။

၁၅၂၈။ ဣတ္ထိသဟဿံ ဘရိယာနံ၊ ဒါသိသတ္ထသတာနိ စ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တံ၊ ဝိဓုရဿ နိဝေသနေ။

၁၅၂၉။ ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ မြာဟ္မဏာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တံ၊ ဝိဓုရဿ နိဝေသနေ။

၁၅၃၀။ ဟတ္ထာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တံ၊ ဝိဓုရဿ နိဝေသနေ။

၁၅၃၁။ သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တံ၊ ဝိဓုရဿ နိဝေသနေ။

၁၅၃၂။ ဣတ္ထိသဟဿံ ဘရိယာနံ၊ ဒါသိသတ္ထသတာနိ စ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တံ၊ ကဿွာ နော ဝိဇဟိဿသိ။

၁၅၃၃။ ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ မြာဟ္မဏာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တံ၊ ကဿွာ နော ဝိဇဟိဿသိ။

၁၅၃၄။ ဟတ္ထာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တံ၊ ကဿွာ နော ဝိဇဟိဿသိ။

၁၅၃၅။ သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တံ၊ ကဿွာ နော ဝိဇဟိဿသိ”တိ။

၁-သမ္ပမထိတာ (သီ၊ ဣ)၊ သမ္ပမဒ္ဒိတာ (သျှာ)

တတ္ထ သေန္တိတိ မဟာတလေ ဆိန္ဒုပါဒါ ဝိယ ပတိတာ အာဝတ္တန္တာ ပရိဝတ္တန္တာ သယန္တိ။ ဣတ္ထိသဟသံ ဘရိယာနန္တိ ဘရိယာနမေဝ ဣတ္ထိနံ သဟသံ။ ကသ္မာ နော ဝိဇဟိဿသီတိ ကေန ကာရဏေန အမေ ဝိဇဟိဿသီတိ ပရိဒေဝိံသု။

မဟာသတ္တော သဗ္ဗံ တံ မဟာဇနံ အဿာသေတွာ ဃရေ အဝသေသကိစ္စာနိ ကတွာ အန္တောဇနဉ္စ ဗဟိဇနဉ္စ ဩဝဒိတွာ အာစိက္ခိတဗ္ဗယုတ္တကံ သဗ္ဗံ အာစိက္ခိတွာ ပုဏ္ဏကဿ သန္တိကံ ဂန္တာ အတ္တနော နိဗ္ဗိတကိစ္စတံ အာရောစေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၅၃၆။ “ကတွာ ဃရေသု ကိစ္စာနိ၊ အနုသာသိတွာ သကံ ဇနံ။ မိတ္တာ’မစ္စေ စ ဘစ္စေ စ၊ ပုတ္တဒါရေ စ ဗန္ဓဝေ။

၁၅၃၇။ ကမ္မန္တံ သံဝိဓေတွာန၊ အာစိက္ခိတွာ ဃရေ ဓနံ။ နိမိဉ္စ ဣဏဒါနဉ္စ၊ ပုဏ္ဏကံ တေ’ဒဗြုဝိ။

၁၅၃၈။ အဝသီ တုဝံ မယု တီဟံ အဂါရေ၊ ကတာနိ ကိစ္စာနိ ဃရေသု မယံ။ အနုသာသိတာ ပုတ္တဒါရာ မယာ စ၊ ကရောမ ကစ္စာန ယထာမတိံ တေ”တိ။

တတ္ထ ကမ္မန္တံ သံဝိဓေတွာနာတိ “ဝေဉ္စ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဃရေ ကတ္တဗ္ဗ-ယုတ္တကံ ကမ္မံ သံဝိဒဟိတွာ။ နိမိဉ္စ နိဒဟိတွာ ဌပိတဓနံ။ ဣဏဒါနန္တိ ဣဏ-ဝသေန သံယောဇိတဓနံ။ ယထာမတိံ တေတိ ဣဒါနိ တဝ အဇ္ဈာသယာနရူပံ ကရောမာတိ ဝဒတိ။

ပုဏ္ဏကော အာဟ—

၁၅၃၉။ “သစေ ဟိ ကတ္တေ အနုသာသိတာ တေ၊ ပုတ္တာ စ ဒါရာ အနုဇီဝိနော စ။ ဟန္တေ’ဟိ ဒါနိ တရမာနရူပေါ၊ ဒီဃော ဟိ အဒ္ဓါဝိ အယံ ပုရတ္တာ။

၁၅၄၀။ အဆန္တိတောဝ ဂဏှာဟိ၊ အာဇာနေယျဿ ဝါလမိံ။ ဣဒံ ပစ္ဆိမကံ တုယံ၊ ဇီဝလောကဿ ဒဿန”န္တိ။

တတ္ထ ကတ္တေတိ သောမနဿပုတ္တော ယက္ခော မဟာသတ္တံ အာလပတ်။
ဒီဃော ဟိ အဒ္ဓါပီတိ ဂန္တဗ္ဗမဂ္ဂေါပိ ဒီဃော။ “အဆမ္ဘိတောဝါ”တိ ဣဒံ သော
ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ အနောတရိတွာ တတောဝ ဂန္တုကာမော ဟုတွာ အဝဏ။

အထ နံ မဟာသတ္တော အာဟ—

၁၅၄၁။ “သောဟံ ကိဿ နု ဘာယိဿံ၊ ယဿ မေ နတ္ထိ ဒုက္ကဋံ။
ကာယေန ဝါစာ မနသာ၊ ယေန ဂစ္ဆေယျ ဒုဂ္ဂတိ”န္တိ။

တတ္ထ သောဟံ ကိဿ နု ဘာယိဿန္တိ ဣဒံ မဟာသတ္တော “အဆမ္ဘိတောဝ
ဂဏှာဟိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဧဝမာဟ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော သီဟနာဒံ နဒိတွာ အဆမ္ဘိတော ကေသရသီဟော ဝိယ
နိဗ္ဗယော ဟုတွာ “အယံ သာဠကော မမ အရုစိယာ မာ မုစ္စတူ”တိ အဓိဋ္ဌာန-
ပါရမိံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ ဒဠိ နိဝါသေတွာ အဿဿ ဝါလဓိံ ဝိယူဟိတွာ
ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဒဠိ ဝါလဓိံ ဂဟေတွာ ဒွိဟိ ပါဒေဟိ အဿဿ
ဥရူသု ပလိဝေဋ္ဌေတွာ “မာဏဝ ဂဟိတော မေ ဝါလဓိ၊ ယထာရုစိ ယာဟိ”တိ
အာဟ။ တသ္မိံ ခဏေ ပုဏ္ဏကော မနောမယသိန္ဓဝဿ သညံ အဒါသိ။ သော
ပဏ္ဍိတံ အာဒါယ အာကာသေ ပက္ခန္တိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၁၅၄၂။ “သော အဿရာဇာ ဝိဓုရံ ဝဟန္တော၊
ပက္ကာမိ ဝေဟာယသ’မန္တလိက္ခေ။
သာခါသု သေလေသု အသဇ္ဇမာနော၊
ကာဠာဂိရိံ ဒိပ္ပ’မုပါဂမာသိ”တိ။

တတ္ထ သာခါသု သေလေသု အသဇ္ဇမာနောတိ ပုဏ္ဏကော ကိရ စိန္တေသိ
“ဒူရံ အဂန္တာဝ ဣမံ ဟိမဝန္တပုဒေသေ ရုက္ခေသု ပဗ္ဗတေသု စ ပေါထေတွာ
မာရေတွာ ဟဒယမံသံ အာဒါယ ကဠေဝရံ ပဗ္ဗတန္တရေ ဆဋ္ဌေတွာ နာဂ-
ဘဝနမေဝ ဂမိဿာမီ”တိ။ သော ရုက္ခေ စ ပဗ္ဗတေ စ အပရိဟရိတွာ
တေသံ မဇ္ဈေနဝ အဿံ ပေသေသိ။ မဟာသတ္တဿာနဘာဝေန ရုက္ခာပိ
ပဗ္ဗတာပိ သရီရတော ဥဘောသု ပသေသု ရတနမတ္ထံ ပဋိက္ကမန္တိ။ သော
“မတော ဝါ၊ နော ဝါ”တိ ပရိဝတ္တိတွာ မဟာသတ္တဿ မုခံ ဩလောကေန္တော
ကဉ္စနာဒါသမိဝ ဝိပ္ပသန္တံ ဒိဿာ “အယံ ဧဝံ န မရတိ”တိ ပုနပိ
သကလဟိမဝန္တပုဒေသေ ရုက္ခေ စ ပဗ္ဗတေ စ တိက္ခတ္ထံ ပေါထေန္တော

ပေသေသိ။ ဧဝံ ပေါထေန္တောပိ တထေဝ ရုက္ခပဗ္ဗတာ ဒူရမေဝ ပဋိက္ခမန္တိ-
 ယေဝ။ မဟာသတ္တော ပန ကိလန္တကာယော အဟောသိ။ အထ ပုဏ္ဏကော
 “အယံ နေဝ မရတိ၊ ဣဒါနိ ဝါတက္ခန္ဓေ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ကရိဿာမိ”တိ ကောဓာဘိ-
 ဘူတော သတ္တမံ ဝါတက္ခန္ဓံ ပက္ခန္တိ။ ဗောဓိသတ္တဿာနဘာဝေန ဝါတက္ခန္ဓော
 ဒွိဓာ ဟုတွာ ဗောဓိသတ္တဿ ဩကာသံ အကာသိ။ တတော ဝေရမ္ဘဝါတေဟိ
 ပဟရာပေသိ၊ ဝေရမ္ဘဝါတာပိ သတသဟဿအသနိသဒ္ဓေါ ဝိယ ဟုတွာ
 ဗောဓိသတ္တဿ ဩကာသံ အဒံသု။ သော ပုဏ္ဏကော တဿ အန္တရာယာဘာဝံ
 ပဿန္တော တံ အာဒါယ ကာဠပဗ္ဗတံ အဂမာသိ။ တေန ဝုတ္တံ—

“သော အဿရာဇာ ဝိဓုရံ ဝဟန္တော၊
 ပက္ကာမိ ဝေဟာယသ’မန္တလိက္ခေ။
 သာခါသု သေလေသု အသဇ္ဇမာနော၊
 ကာဠာဂိရိံ ဒိပ္ပ’မုပါဂမာသိ”တိ။

တတ္ထ အသဇ္ဇမာနောတိ အလဂ္ဂမာနော အပ္ပဋိဟညမာနော ဝိဓုရပဏ္ဍိတံ
 ဝဟန္တော ကာဠပဗ္ဗတမတ္ထကံ ဥပါဂတော။

ဧဝံ ပုဏ္ဏကဿ မဟာသတ္တံ ဂဟေတွာ ဂတကာလေ ပဏ္ဍိတဿ
 ပုတ္တဒါရာဒယော ပုဏ္ဏကဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္တော တတ္ထ မဟာသတ္တံ အဒိသ္ဗာ
 ဆိန္ဒုပါဒါ ဝိယ ပတိတွာ အပရာပရံ ပရိဝတ္တမာနာ မဟာသဒ္ဓေန ပရိဒေဝိံသု။
 တမတ္တံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၅၄၃။ “ဣတ္ထိသဟဿံ ဘရိယာနံ၊ ဒါသိသတ္တသတာနိ စ။
 ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တု၊ ‘ယက္ခော မြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန။
 ဝိဓုရံ အာဒါယ ဂစ္ဆတိ”။

ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ မြာဟ္မဏာ။
 ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တု၊ ‘ယက္ခော မြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန။
 ဝိဓုရံ အာဒါယ ဂစ္ဆတိ”။

ဟတ္ထာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
 ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တု၊ ‘ယက္ခော မြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန။
 ဝိဓုရံ အာဒါယ ဂစ္ဆတိ”။

၁၅၄၄။ သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
 ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တု၊ ‘ယက္ခော မြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန။
 ဝိရုံရံ အာဒါယ ဂစ္ဆတိ’။

၁၅၄၅။ ဣတ္ထိသဟဿံ ဘရိယာနံ၊ ဒါသိသတ္တသတာနိ စ။
 ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တု၊ ‘ပဏ္ဍိတော သော ကုဟိံ ဂတော’။
 ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ မြာဟ္မဏာ။
 ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တု၊ ‘ပဏ္ဍိတော သော ကုဟိံ ဂတော’။
 ဟတ္ထာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
 ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တု၊ ‘ပဏ္ဍိတော သော ကုဟိံ ဂတော’။

၁၅၄၆။ သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
 ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တု၊ ပဏ္ဍိတော သော ကုဟိံ ဂတော”တိ။

ဧဝံ ပက္ကန္တိတွာ စ ပန တေ သဗ္ဗေပိ^၁ သကလနဂရဝါသိဟိ သဒ္ဓိံ
 ရောဒိတွာ ရာဇဒ္ဓါရံ အဂမံသု။ ရာဇာ မဟန္တံ ပရိဒေဝသဒ္ဓိံ သုတွာ သီဟပဉ္စရံ
 ဝိဝရိတွာ “တုမေ ကဿာ ပရိဒေဝထာ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ တေ “ဒေဝ သော
 ကိရ မာဏဝေါ န မြာဟ္မဏော၊ ယက္ခော ပန မြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန အာဂန္တော
 ပဏ္ဍိတံ အာဒါယ ဂတော၊ တေန ဝိနာ အမှာကံ ဇီဝိတံ နတ္ထိ။ သစေ သော
 ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ နာဂမိဿတိ၊ သကဋ္ဌသတေဟိ သကဋ္ဌသဟဿေဟိ
 စ ဒါရူနိ သင်္ကမိတွာ သဗ္ဗေ မယံ အဂ္ဂိံ ဥဇ္ဇာလေတွာ ပဝိသိဿာမာ”တိ ဣမမတ္ထံ
 အာရောစေန္နော^၂ ဣမံ ဂါထမာဟံသု—

၁၅၄၇။ “သစေ သော သတ္တရတ္တေန၊ နာဂစ္ဆိဿတိ ပဏ္ဍိတော။
 သဗ္ဗေ အဂ္ဂိံ ပဝေက္ခာမ၊ နတ္ထိတ္ထော ဇီဝိတေန နော”တိ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပရိနိဗ္ဗုတကာလေပိ “မယံ အဂ္ဂိံ ပဝိသိတွာ မရိဿာ-
 မာ”တိ ဝတ္တာရော နာမ နာဟေသုံ။ အဟော သုဘာသိတံ မဟာသတ္တေ
 နာဂရေဟိတိ^၃။ ရာဇာ တေသံ ကထံ သုတွာ “တုမေ မာ စိန္တယိတ္ထ၊

၁-မဟာသတ္တံ ဂဟေတွာ အာကာသေ ဂစ္ဆန္တံ ဒိဿာ စ သုတွာ စ ဧဝမိ ကန္တိတွာ တေ
 သဗ္ဗေ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-ပဝိသိဿာမ။ ကဿာ? သော ဟိ အမှာကံ ပါဏသဒိသော။ ဣမမတ္ထံ ပကာသေန္နော (က)

၃-အဟော သုဝသိတံ မဟာသတ္တေန နဂရေဟိတိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

မာ သောစိတ္တံ၊ မာ ပရိဒေဝိတ္တံ၊ မရုရကထော ပဏ္ဍိတော မာဏဝံ ဓမ္မ-
ကထာယ ပလောဘေတွာ အတ္တနော ပါဒေသုပါတေတွာ သကလနဂရဝါသီနံ
အဿုမုခံ ဟာသယန္တော နစိရဿေဝ အာဂမိယတိ”တိ အဿာသေန္တော
ဂါထမာဟ—

၁၅၄၈။ “ပဏ္ဍိတော စ ဝိယတ္တော စ၊ ဝိဘာဝိ စ ဝိစက္ခဏော။
      ခိပ္ပံ မောစိယ အတ္တာနံ၊ မာ ဘာယိတ္တာ’ဂမိယတိ”တိ။

တတ္ထ ဝိယတ္တောတိ ဝေယျတ္တိယာ ဝိစာရဏပညာယ သမန္ဓာဂတော။
ဝိဘာဝိတိ အတ္တာနတ္ထံ ကာရဏာကာရဏံ ဝိဘာဝေတွာ ဒဿေတွာ ကထေတုံ
သမတ္တော။ ဝိစက္ခဏောတိ တင်္ဂဏေယေဝ ဌာနပ္ပတ္တိကာယ ကာရဏစိန္တန-
ပညာယ ယုတ္တော။ မာ ဘာယိတ္တာတိ မာ ဘာယထ၊ အတ္တာနံ မောစေတွာ
ခိပ္ပံ အာဂမိယတိတိ အဿာသေတိ။

နာဂရာပိ “ပဏ္ဍိတော ကိရ ရညော ကထေတွာ ဂတော ဘဝိယတိ”တိ
အဿာသံ ပဋိလဘိတွာ အတ္တနော ဂေဟာနိ ပက္ကမိ’သု။

အန္တရပေယျာလော နိဋ္ဌိတော။

သာဓုနရဓမ္မကဏ္ဍ

ပုဏ္ဏကောပိ မဟာသတ္တံ ကာဠာဂိရိမတ္ထကေ ဌပေတွာ “ဣမသ္မိံ ဇီဝမာနေ
မယံ ဝုခိ နာမ နတ္ထိ၊ ဣမံ မာရေတွာ ဟဒယမံသံ ဂဟေတွာ နာဂဘဝနံ
ဂန္ဓာ ဝိမလာယ ဒတွာ ဣရန္တတိံ ဂဟေတွာ ဒေဝလောကံ ဂမိယာမိ”တိ
စိန္တေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၅၄၉။ “သော တတ္ထ ဂန္ဓာန ဝိစိန္တယန္တော၊
      ဥစ္စာဝစာ စေတနကာ ဘဝန္တိ။
      နယိမဿ ဇီဝေန မမတ္ထိ ကိဋ္ဌိ၊
      ဟန္တာနိ’မံ ဟဒယ’မာနယိဿ”န္တိ။

တတ္ထ သောတိ သော ပုဏ္ဏကော။ တတ္ထ ဂန္ဓာနာတိ ဂန္ဓာ တတ္ထ
ကာဠာဂိရိမတ္ထကေ ဌိတော။ ဥစ္စာဝစာ စေတနကာ ဘဝန္တိတိ ခဏေ ခဏေ

၁-ဟဒယံ အာဒိယိယန္တိ (သီ၊ ဣ)

ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စေတနာ ဥစ္စာပိ အဝစာပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ မမေတဿ ဇီဝိတဒါနစေတနာပိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ။ ဣမဿ ပန ဇီဝိတေန တဟိ နာဂဘဝနေ မမ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ကိဉ္စိ ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဣဓေဝိမံ မာရေတွာ အဿ ဟဒယံ အာနယိဿာမိတိ သန္ဓိဌာနမကာသိတိ အတ္ထော။

တတော ပုန စိန္တေသိ “ယန္ဓူနာဟံ ဣမံ သဟတ္ထေန အမာရေတွာ ဘေရဝရူပဒဿနေန ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေယျ”န္တိ။ သော ဘေရဝယက္ခရူပံ နိဗ္ဗိနိတွာ မဟာသတ္တံ တဇ္ဇေန္တော အာဂန္တော တံ ပါတေတွာ ဒါဌာနံ အန္တရေ ကတွာ ခါဒိတုကာမော ဝိယ အဟောသိ၊ မဟာသတ္တဿ လောမဟံသနမတ္တမ္ပိ နာဟောသိ။ တတော သီဟရူပေန မတ္တမဟာဟတ္ထိ- ရူပေန စ အာဂန္တော ဒါဌာဟိ စေဝ ဒန္တေဟိ စ ဝိဇ္ဇိတုကာမော ဝိယ အဟောသိ။ တထာပိ အဘာယန္တဿ ဧကဒေါဏိကနာဝပ္ပမာဏံ မဟန္တံ သပ္ပဝဏ္ဏံ နိဗ္ဗိနိတွာ အဿသန္တော ပဿသန္တော “သုသု”တိ သဒ္ဓံ ကရောန္တော အာဂန္တော မဟာသတ္တဿ သကလသရီရံ ဝေဌေတွာ မတ္ထကေ ဖဏံ ကတွာ အဌာသိ၊ တဿ ၂ သာရဇ္ဇမတ္တမ္ပိ နာဟောသိ။ အထ “နံ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဌပေတွာ? ပါတေတွာ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ကရိဿာမိ”တိ မဟာဝါတံ သမုဌာပေသိ၊ သော တဿ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ စာလေတုံ နာသက္ခိ။ အထ နံ တတ္ထေဝ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဌပေတွာ ဟတ္ထိ ဝိယ ခဇ္ဇူရိရက္ခံ ပဗ္ဗတံ အပရာပရံ စာလေသိ၊ တထာပိ နံ ဌိတဌာနတော ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ စာလေတုံ နာသက္ခိ။

တတော “သဒ္ဓသန္တာသေန’ဿ ဟဒယဖာလနံ ကတွာ မာရေဿာမိ”တိ အန္တောပဗ္ဗတံ ပဝိသိတွာ ပထဝိဉ္စ နဘဉ္စ ၇ ဧကနိန္ဒာဒိ ကရောန္တော မဟာနာဒိ နဒိ၊ ဧဝမ္ပိဿ သာရဇ္ဇမတ္တမ္ပိ နာဟောသိ။ ဇာနာတိ ဟိ မဟာသတ္ထော “ယက္ခသီဟဟတ္ထိနာဂရာဇေဝေဟိ အာဂတောပိ မဟာဝါတဝုဌိံ သမုဌာ- ပကောပိ ပဗ္ဗတစလနံ ကရောန္တောပိ အန္တောပဗ္ဗတံ ပဝိသိတွာ နာဒိ ဝိဿဇ္ဇေန္တောပိ မာဏဝေါယေဝ, န အညော”တိ။ တတော ပုဏ္ဏကော စိန္တေသိ “နာဟံ ဣမံ ဗာဟိရူပက္ခမေန မာရေတုံ သက္ကောမိ၊ သဟတ္ထေနဝ နံ မာရေဿာမိ”တိ။ တတော ယက္ခော မဟာသတ္တံ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ ဌပေတွာ ပဗ္ဗတပါဒိ ဂန္တော မဏိက္ခန္ဓေ ပဏ္ဍုသုတ္တံ ၅ ပဝေသေန္တော ဝိယ ပဗ္ဗတံ ပဝိ- သိတွာ တာသေန္တော ဝဂ္ဂန္တော အန္တောပဗ္ဗတေန ဥဂ္ဂန္တော မဟာသတ္တံ ပါဒေ

၁-အာဒိယိဿာမိတိ (သီ၊ဣ)   ၂-ဧဝံ ကရောန္တောပိ (က)   ၃-ဌတွာ (သီ၊ဣ)
၄-ပဗ္ဗတဉ္စ (က)   ၅-ပဏ္ဍုသုတ္တံ (က)

ဒဠိ ဂဟေတွာ ပရိဝတ္တေတွာ အဓောသိရံ ကတွာ အနာလဗ္ဗေ အာကာသေ
ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တေန ဝုတ္တံ—

၁၅၅၀။ “သော တတ္ထံ ဂန္ဓာ ပဗ္ဗတန္တရသ္မိံ၊
အန္တော ပဝိသိတွာန ပဒုဠိစိတ္တော။
အသံဝုတသ္မိံ ဇဂတိပုဒေသေ၊
အဓောသိရံ ဓာရယိ ကာတိယာနော”တိ။

တတ္ထ သော တတ္ထံ ဂန္ဓာတိ သော ပုဏ္ဏကော ပဗ္ဗတမတ္ထကာ ပဗ္ဗတပါဒံ
ဂန္ဓာ တတ္ထ ပဗ္ဗတန္တရေ ဌတွာ တဿ အန္တော ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ
ဌိတဿ ဟေဋ္ဌာ ပညာယမာနော အသံဝုတေ ဘူမိပဒေသေ ဓာရေသိတိ။
န အာဒိတောဝ ဓာရေသိ၊ တတ္ထ ပန တံ ခိပိတွာ ပန္နရသယောဇနမတ္တံ ဘဠု-
ကာလေ^၁ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ ဌိတောဝ ဟတ္ထံ ဝဓေတွာ^၂ အဓောသိရံ ဘဿန္တံ
ပါဒေသု ဂဟေတွာ အဓောသိရမေဝ ဥက္ခိပိတွာ မုခံ ဩလောကေန္တော “န
မရတိ”တိ ဥတွာ ဒုတိယမ္ပိ ခိပိတွာ တိံသယောဇနမတ္တံ ဘဠုကာလေ တထေဝ
ဥက္ခိပိတွာ ပုန တဿ မုခံ ဩလောကေန္တော ဇိဝန္တမေဝ ဒိဿာ စိန္တေသိ “သစေ
ဣဒါနိ သဠိယောဇနမတ္တံ ဘဿိတွာ န မရိဿတိ၊ ပါဒေသု နံ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗတ-
မုဒ္ဒနိ ပေါထေတွာ မာရေဿာမိ”တိ။ အထ နံ တတိယမ္ပိ ခိပိတွာ သဠိယော-
ဇနမတ္တံ ဘဠုကာလေ ဟတ္ထံ ဝဓေတွာ ပါဒေသု ဂဟေတွာ ဥက္ခိပိ။ တတော
မဟာသတ္တော စိန္တေသိ “အယံ မံ ပဌမံ ပန္နရသယောဇနဋ္ဌာနံ ခိပိ၊ ဒုတိယမ္ပိ
တိံသယောဇနံ၊ တတိယမ္ပိ သဠိယောဇနံ၊ ဣဒါနိ ပုန မံ န ခိပိဿတိ၊
ဥက္ခိပန္တောယေဝ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ ပဟရိတွာ မာရေဿတိ၊ ယာဝ မံ ဥက္ခိပိတွာ
ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ န ပေါထေတိ၊ တာဝ နံ အဓောသိရော ဟုတွာ ဩလမ္ဗန္တောဝ
မာရဏကာရဏံ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ။ ဧဝံ စိန္တေတွာ စ ပန သော အဆမ္ဘိတော
အသန္တသန္တော တထာ အကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဓာရယိ ကာတိယာနော”တိ၊
တိက္ခတ္တံ ခိပိတွာ ဓာရယိတိ အတ္ထော။

၁၅၅၁။ သော လမ္ဗမာနော နရကေ ပပါတေ၊
မဟဗ္ဘယေ လောမဟံသေ ဝိဒုဂ္ဂေ။
အသန္တသန္တော ကုရူနံ ကတ္တုသေဋ္ဌော၊
ဣစ္စဗြိဝိ ပုဏ္ဏကံ နာမ ယက္ခံ။

၁-ဘဿကာလေ (သျှာ၊က) ၂-ပဿာရေတွာ (သျှာ)

၁၅၅၂။ အရိယာဝကာသောသိ အနရိယရူပေါ၊
 အသညတော သညတသန္ဓိကာသော။
 အစ္စာဟိတံ ကမ္မံ ကရောသိ လုဒ္ဓိ၊
 ဘာဝေ စ တေ ကုသလံ နတ္ထိ ကိဉ္စိ။

၁၅၅၃။ ယံ မံ ပပါတသ္မိံ ပပါတုမိစ္ဆသိ၊
 ကော န တဝ'တ္ထော မရဏေန မယံ။
 အမာနုသဿေဝ တဝ'ဇ္ဇ ဝဏ္ဏော၊
 အာစိက္ခ မေ တံ ကတမာသိ ဒေဝတာတိ။

တတ္ထ သော လမ္ဗမာနောတိ သော ကုရူနံ ကတ္ထုသေဋ္ဌော တတိယဝါရေ လမ္ဗမာနော။ အရိယာဝကာသောတိ ရူပေန အရိယသဒိသော ဒေဝဝဏ္ဏော ဟုတွာ စရသိ။ အသညတောတိ ကာယာဒီဟိ အသညတော ဒုဿီလော။ အစ္စာဟိတန္တိ ဟိတာတိက္ကန္တံ၊ အတိအဟိတံ ဝါ။ ဘာဝေ စ တေတိ တဝ စိတ္တေ အပ္ပမတ္တကမ္မိ ကုသလံ နတ္ထိ။ အမာနုသဿေဝ တဝ'ဇ္ဇ ဝဏ္ဏောတိ အဇ္ဇ တဝ ဣဒံ ကာရဏံ အမာနုသဿေဝ။ ကတမာသိ ဒေဝတာတိ ယက္ခာနံ အန္တရေ ကတရယက္ခော နာမ တံ။

ပုဏ္ဏကော အာဟ—

၁၅၅၄။ “ယဒိ တေ သုတော ပုဏ္ဏကော နာမ ယက္ခော၊
 ရညော ကုဝေရဿ ဟိ သော သဇိဗ္ဗော။
 ဘူမိန္ဒရော ဝရဏော နာမ နာဂေါ၊
 မြဟာ သုစိ ဝဏ္ဏဗလူပပန္နော။

၁၅၅၅။ တဿာ'နုဇိ ဓိတရံ ကာမယာမိ၊
 ဣရန္တတိ နာမ သာ နာဂကညာ။
 တဿာ သုမဇ္ဈာယ ပိယာယ ဟေတု၊
 ပတာရယိံ တုယု ဝဓာယ ဓိရာ”တိ။

တတ္ထ သဇိဗ္ဗောတိ သဇိဝေါ' အမစ္စော။ မြဟာတိ အာရောဟပရိကာဟ- သပ္ပန္နော ဥဋ္ဌာပိတကဋနရူပသဒိသော။ ဝဏ္ဏဗလူပပန္နောတိ သရီရဝဏ္ဏေန စ ကာယဗလေန စ ဥပဂတော။ တဿာ'နုဇိန္တိ တဿ အနုဇာတံ ဓိတရံ။ ပတာရယိန္တိ စိတ္တံ ပဝတ္ထေသိ'၊ သန္ဓိဋ္ဌာနမကာသိန္တိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော “အယံ လောကော ဒုဂ္ဂဟိတေန နဿတိ၊
နာဂမာဏဝိကံ ပတ္တေန္တဿ မမ မရဏေန ကိံ ပယောဇနံ၊ တထတော
ကာရဏံ ဇာနိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၅၅၆။ “မာ ဟေဝ တံ ယက္ခ အဟောသိ မူဠော၊
နဠော ဗဟူ ဒုဂ္ဂဟိတေန လောကေ။
ကိံ တေ သုမဇ္ဈာယ ဝိယာယ ကိစ္စံ၊
မရဏေန မေ ဣဗံ သုဏောမိ သဗ္ဗ”န္တိ။

တံ သုတွာ တဿ အာစိက္ခန္တော ပုဏ္ဏကော အာဟ—

၁၅၅၇။ “မဟာနုဘာဝဿ မဟောရဂဿ၊
ဓိတုကာမော ဉ္ဇတိဘတောဟ’မသ္မိ။
တံ ယာစမာနံ သသုရော အဝေါစ၊
ယထာ မ’မညိံ သု သုကာမနိတံ။

၁၅၅၈။ ဒဇ္ဇေမု ခေါ တေ သုတနံ သုနေတ္တံ၊
သုစိမ္ပိတံ စန္ဒနလိတ္တဂတ္တံ။
သစေ တုဝံ ဟဒယံ ပဏ္ဍိတဿ၊
ဓမ္မေန လဒ္ဓါ ဣဓ မာဟရေသိ။
ဧတေန ဝိတ္တေန ကုမာရိ လဗ္ဘာ၊
န’ညံ ဓနံ ဥတ္တရိ ပတ္တယာမ။

၁၅၅၉။ ဧဝံ န မူဠော’သ္မိ သုဏောဟိ ကတ္တေ၊
န စာပိ မေ ဒုဂ္ဂဟိတ’တ္ထိ ကိဉ္စိ။
ဟဒယေန တေ ဓမ္မလဒ္ဓေန နာဂါ၊
ဣရန္ဒတိံ နာဂကညံ ဒဒန္တိ။

၁၅၆၀။ တသ္မာ အဟံ တုယံ ဝဓာယ ယုတ္တော၊
ဧဝံ မမတ္ထော မရဏေန တုယံ။
ဣဓေဝ တံ နရကေ ပါတယိတွာ၊
ဟန္တာန တံ ဟဒယ’မာနယိဿ”န္တိ။

တတ္ထ ဓိတုကာမောတိ ဓိတရံ ကာမေမိ ပတ္တေမိ၊ ဓိတု အတ္ထာယ ဝိစရာမိ။
ဉ္ဇတိဘတောဟ’မသ္မိတိ တသ္မာ တဿ ဉ္ဇတိဘတကော နာမ အဟံ အမ္ပိ။

တန္တိ တံ နာဂကညံ။ ယာစမာနန္တိ ယာစန္တံ မံ။ ယထာ မန္တိ ယသ္မာ မံ။
 အညိံ သူတိ ဇာနိံ သု။ သူကာမနိတန္တိ သုဠု သေ ကာမေန နိတောတိ
 သုကာမနိတော၊ တံ သုကာမနိတံ။ တသ္မာ သသုရော “ဒဇ္ဇေမု ခေါ တေ”တိ-
 အာဒိမဝေါစ။ တတ္ထ ဒဇ္ဇေမူတိ ဒဒေယျာမ။ သုတနုန္တိ သုန္ဒရသရီရံ။ ဣဓ
 မာဟရေသီတိ ဣဓ နာဂဘဝနေ ဓမ္မေန လဒ္ဓါ အာဟရေယျာသီတိ။

တဿ တံ ကထံ သုတွာ မဟာသတ္တော စိန္တေသိ “ဝိမလာယ မမ ဟဒယေန
 ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဝရုဏနာဂရာဇေန မမ ဓမ္မကထံ သုတွာ မဏိနာ မံ ပူဇေတွာ
 တတ္ထ ဂတေန မမ ဓမ္မကထိကဘာဝေါ ဝဏ္ဏိတော ဘဝိဿတိ၊ တတော
 ဝိမလာယ မမ ဓမ္မကထာယ ဒေါဟဠော ဥပ္ပန္နော ဘဝိဿတိ၊ ဝရုဏေန
 ဒုဂ္ဂဟိတံ ဂဟေတွာ ပုဏ္ဏကော အာဏတ္တော ဘဝိဿတိ၊ သွာယံ အတ္တနာ
 ဒုဂ္ဂဟိတေန မံ မာရေတုံ ဧဝရူပံ ဒုက္ခံ ပါပေသိ၊ မမ ပဏ္ဏိတဘာဝေါ
 ဌာနုပ္ပတ္တိကာရဏစိန္တနသမတ္တတာ ဣမသ္မိံ မံ မာရေန္တေ ကိံ ကရိဿတိ၊
 ဟန္တာဟံ သညာပေဿာမိ န”န္တိ။ စိန္တေတွာ စ ပန “မာဏဝ သာဓုနရဓမ္မံ နာမ
 ဇာနာမိ၊ ယာဝါဟံ န မရာမိ၊ တာဝ မံ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ နိသီဒါပေတွာ သာဓုနရဓမ္မံ
 နာမ သုဏောဟိ၊ ပစ္စာ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ ကရေယျာသိ”တိ ဝတွာ သာဓုနရဓမ္မံ
 ဝဏ္ဏေတွာ အတ္တနော ဇီဝိတံ အာဟရာပေန္တော သော အဓောသိရော
 ဩလမ္ပန္တောဝ ဂါထမာဟ—

၁၅၆၁။ “ဒိပ္ပံ မမံ ဥဒ္ဓရ ကာတိယာန၊
 ဟဒယေန မေ ယဒိ တေ အတ္ထိ ကိစ္စံ။
 ယေ ကေစိ’မေ သာဓုနရဿ ဓမ္မာ၊
 သဗ္ဗေဝ တေ ပါတုကရောမိ အဇ္ဇော”တိ။

တံ သုတွာ ပုဏ္ဏကော “အယံ ပဏ္ဏိတေန ဒေဝမနုဿာနံ အကထိတပုဗ္ဗော
 ဓမ္မော ဘဝိဿတိ၊ ဒိပ္ပမေဝ နံ ဥဒ္ဓရိတွာ သာဓုနရဓမ္မံ သုဏိဿာမိ”တိ
 စိန္တေတွာ မဟာသတ္တံ ဥက္ခိပိတွာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ နိသီဒါပေသိ။ တမတ္ထံ
 ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၅၆၂။ “သော ပုဏ္ဏကော ကုရူနံ ကတ္ထုသေဠိ၊
 နဂမုဒ္ဒနိ ဒိပ္ပံ ပတိဋ္ဌပေတွာ။
 အဿတ္တမာသိနံ သမေက္ခိယာန၊
 ပရိပုစ္ဆိ ကတ္တာရ’မနောမပညံ။

၁၅၆၃။ သမုဒ္ဒဋ္ဌော မေသိ တုဝံ ပပါတာ၊
 ဟဒယေန တေ အဇ္ဇ မမတ္ထိ ကိစ္စံ။
 ယေ ကေစိ'မေ သာဓုနရဿ ဓမ္မာ၊
 သဗ္ဗေဝ မေ ပါတုကရောဟိ အဇ္ဇော"တိ။

တတ္ထ အသတ္တမာသီနန္တိ လဒ္ဓဿာသံ ဟုတွာ နိသိန္တံ။ သမေက္ခိယာနာတိ ဒိသ္မာ။ သာဓုနရဿ ဓမ္မာတိ နရဿ သာဓုဓမ္မာ^၁၊ သုန္ဒရဓမ္မာတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ မဟာသတ္ထော အာဟ—

၁၅၆၄။ “သမုဒ္ဒဋ္ဌော ဘျ'သ္မိ အဟံ ပပါတာ၊
 ဟဒယေန မေ ယဒိ တေ အတ္ထိ ကိစ္စံ။
 ယေ ကေစိ'မေ သာဓုနရဿ ဓမ္မာ၊
 သဗ္ဗေဝ တေ ပါတုကရောမိ အဇ္ဇော"တိ။

တတ္ထ ဘျ'သ္မိတိ တယာ အသ္မိ။

အထ နံ မဟာသတ္ထော “ကိလိဋ္ဌဂတ္ထောမ္ပိ၊ နှာယာမိ တာဝါ”တိ အာဟ။ ယက္ခောပိ “သာဓု”တိ နှာနောဒကံ အာဟရိတွာ နှာတကာလေ မဟာသတ္တဿ ဒိဗ္ဗဒုဿဂန္ဓမာလာဒိနိ ဒတွာ အလင်္ကတပ္ပဋိယတ္တကာလေ ဒိဗ္ဗဘောဇနံ အဒါသိ။ အထ မဟာသတ္ထော ဘုတ္တဘောဇနော ကာဠာဂိရိမတ္ထကံ အလင်္ကာရာပေတွာ အာသနံ ပညာပေတွာ အလင်္ကတဓမ္မာသနေ နိသိဒိတွာ ဗုဒ္ဓလီလာယ သာဓုနရဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဂါထမာဟ—

၁၅၆၅။ “ယာတာနုယာယီ စ ဘဝါဟိ မာဏဝ၊
 အလ္လုဉ္စ ပါဏိ° ပရိဝဇ္ဇယဿ။
 မာ စဿု မိတ္တေသု ကဒါစိ ဒုန္တိ၊
 မာ စ ဝသံ အသတိနံ နိဂစ္ဆေ”တိ။

တတ္ထ အလ္လုဉ္စ ပါဏိ° ပရိဝဇ္ဇယဿူတိ အလ္လံ တိန္တံ ပါဏိ° မာ ဒဟိ မာ ဈာပေဟိ။

ယက္ခော သံဒိတ္တေန ဘာသိတေ စတ္တာရော သာဓုနရဓမ္မေ ဗုဇ္ဈိတုံ အသက္ခောန္တော ဝိတ္တာရေန ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၁-သာဓုနရဿ ဓမ္မာတိ ဥတ္တမဿ သာဓုနရဿ ဓမ္မာ၊ (က)

၁၅၆၆။ “ကထံ နု ယာတံ အနုယာယိ ဟောတိ၊
 အလ္လဉ္စ ပါဏိံ ဒဟတေ ကထံ သော။
 အသတိ စ ကာ ကော ပန မိတ္တဒုဗ္ဗော၊
 အက္ခာဟိ မေ ပုစ္ဆိတော တေမတ္ထ”န္တိ။

မဟာသတ္တောပိဿ ကထေသိ—

၁၅၆၇။ “အသန္တုတံ နောပိ စ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ၊
 ယော အာသနေနာပိ နိမန္တယေယျ။
 တဿေဝ အတ္ထံ ပုရိသော ကရေယျ၊
 ယာတာနုယာယိတိ တမာဟု ပဏ္ဍိတာ။

၁၅၆၈။ ယဿေ’ကရတ္တမ္ပိ ဘရေ ဝသေယျ၊
 ယတ္ထ’န္တုပါနံ ပုရိသော လဘေယျ။
 န တဿ ပါပံ မနသာပိ စိန္တယေ၊
 အဒုဗ္ဗပါဏိံ ဒဟတေ မိတ္တဒုဗ္ဗော။

၁၅၆၉။ ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
 န တဿ သာခံ ဘဇ္ဇေယျ၊ မိတ္တဒုဗ္ဗော ဟိ ပါပကော။

၁၅၇၀။ ပုဏ္ဏမ္ပိ စေ’မံ ပထဝိံ ဓနေန၊
 ဒဇ္ဇိ’တ္ထိယာ ပုရိသော သမ္မတာယ။
 လဒ္ဓါ ခဏံ အတိမညေယျ တမ္ပိ၊
 တာသံ ဝသံ အသတိနံ န ဂစ္ဆေ။

၁၅၇၁။ ဧဝံ ခေါ ယာတံ အနုယာယိ ဟောတိ၊
 အလ္လဉ္စ ပါဏိံ ဒဟတေ ပုနေ’ဝံ။
 အသတိ စ သာ သော ပန မိတ္တဒုဗ္ဗော၊
 သော ဓမ္မိကော ဟောဟိ ဇဟဿု အဓမ္မ”န္တိ။

တတ္ထ အသန္တုတန္တိ ကောဟဒ္ဓိဟမ္ပိ ကေတော အပုတ္တပုဗ္ဗံ။ ယော အာသနေနာပိတိ ယော ဧဝရူပံ ပုဂ္ဂလံ အာသနမတ္တေနပိ နိမန္တယေယျ၊ ပဂေဝ အန္တုပါနာဒိဟိ။ တဿေဝါတိ တဿ ပုဗ္ဗကာရိဿ အတ္ထံ ပုရိသော ကရောတေဝ။ ယာတာနုယာယိတိ ပုဗ္ဗကာရိတာယ ယာတဿ ပုဂ္ဂလဿ

အနုယာယီ။ ပဌမံ ကရောန္တော ဟိ ယာယီ^၁ နာမ၊ ပစ္စာ ကရောန္တော အနုယာယီ^၂ နာမာတိ ဧဝံ ပဏ္ဍိတော ကထေန္တိ။ အယံ ဒေဝရာဇ ပဌမော သာဓုနရဓမ္မော။ **အဒုဗ္ဘပါဏိန္တိ** အဒုဗ္ဘကံ^၃ အတ္တနော ဘုဇ္ဇနဟတ္ထမေဝ ဒဟန္တော ဟိ မိတ္တဒုဗ္ဘိ နာမ ဟောတိ။ ဣတိ အလ္လဟတ္ထဿ အဇ္ဈာပနံ နာမ အယံ ဒုတိယော သာဓုနရဓမ္မော။ **န တဿာတိ** တဿ သာခံ ဝါ ပတ္တံ ဝါ န ဘဇ္ဇေယျ။ ကိံကာရဏာ? မိတ္တဒုဗ္ဘော ဟိ ပါပကော။ ဣတိ ပရိဘုတ္တစ္ဆာယဿ အစေတနဿ ရုက္ခဿပိ ပါပံ ကရောန္တော^၄ မိတ္တဒုဗ္ဘိ နာမ ဟောတိ၊ ကိမင်္ဂံ ပန မနုဿဘူတဿာတိ။ ဧဝံ မိတ္တေသု အဒုဗ္ဘနံ နာမ အယံ တတိယော သာဓုနရဓမ္မော။ **ဒန္တိ'တ္ထိယာတိ** ဒဒေယျ ဣတ္ထိယာ။ **သမ္မတာယာတိ** “အဟမေဝ တဿာ ပိယော, န အညော, မညေဝ သာ ဣစ္ဆတိ”တိ ဧဝံ သုဠု မတာယ။ **လဒ္ဓါ ခဏန္တိ** အတိစာရဿ ဩကာသံ လာတိတွာ။ **အသတိနန္တိ** အသဒ္ဓမ္မသမန္ဓာဂတာနံ ဣတ္ထိနံ။ ဣတိ မာတုဂါမံ နိဿာယ ပါပဿ အကရဏံ နာမ အယံ စတုတ္ထော သာဓုနရဓမ္မော။ **သော ဓမ္မိကော ဟောဟိတိ** ဒေဝရာဇ သော တံ ဣမေဟိ စတုဟိ သာဓုနရဓမ္မေဟိ ယုတ္တော ဟောဟိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ယက္ခဿ စတ္တာရော သာဓုနရဓမ္မေ ဗုဒ္ဓလီလာယ ကထေသိ။

သာဓုနရဓမ္မကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

ကာဠာဂိရိကဏ္ဍ

တေ ဓမ္မေ သုဏန္တောယေဝ ပုဏ္ဏကော သလ္လက္ခေသိ “စတုသုပိ ဌာနေသု ပဏ္ဍိတော အတ္တနော ဇီဝိတမေဝ ယာစတိ၊ အယံ ခေါ မယံ ပုဗ္ဗေ အသန္တုတဿေဝ^၁ သက္ကာရမကာသိ၊ အဟမဿ နိဝေသနေ တိဟံ မဟန္တိ ယသံ အနုဘဝန္တော ဝသိ၊ အဟဉ္စိမံ ပါပကမ္ပံ ကရောန္တော မာတုဂါမံ နိဿာယ ကရောမိ၊ သဗ္ဗထာပိ အဟမေဝ မိတ္တဒုဗ္ဘိ။ သစေ ပဏ္ဍိတံ^၆ အပရဇ္ဈာမိ၊ န သာဓုနရဓမ္မေ ဝတ္ထိဿာမိ နာမ၊ တသ္မာ ကိံ မေ နာဂမာဏဂိကာယ၊ ဣန္ဒြပတ္တနဂရဝါသိနံ အသုမုခါနိ ဟာသေန္တော ဣမံ ဝေဂေန တတ္ထ နေတွာ ဓမ္မသဘာယံ ဩတာရေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁-ယာတိ (သီ၊ ဣ)၊ ပုဗ္ဗယာယီ (က)	၂-အနုယာတိ (သီ၊ ဣ)
၃-အဒြါဘကံ (ဣ)၊ အဒြါဟတံ (က)	၄-ပါပကော ဟောန္တော (သီ၊ ဣ)
၅-အသန္တုတဿေဝ (သျှာ)၊ အသန္တဝေသေဝ (က)	၆-ပဏ္ဍိတေ (သီ၊ ဣ)

၁၅၇၂။ “အဝသိံ အဟံ တုယု တိဟံ အဂါရေ၊
 အန္ဓေန ပါနေန ဥပဋ္ဌိတောသ္မိ။
 မိတ္တော မမာ’သိ ဝိသဇ္ဇာမ’ဟံ တံ၊
 ကာမံ ဘရံ ဥတ္တမပည ဝစ္ဆ။”

၁၅၇၃။ အပိ ဟာယတု နာဂကုလာ အတ္ထော၊
 အလမ္ဗိ မေ နာဂကညာယ ဟောတု။
 သော တံ သကေနေဝ သုဘာသိတေန၊
 မုတ္တောသိ မေ အဇ္ဇ ဝဇာယ ပညာ”တိ။

တတ္ထ ဥပဋ္ဌိတောသ္မိတိ တယာ ဥပဋ္ဌိတောသ္မိ။ ဝိသဇ္ဇာမ’ဟံ တန္တိ
 ဝိသုဇ္ဇေမိ အဟံ တံ။ ကာမန္တိ ဧကံသေန။ ဝဇာယာတိ ဝဇတော။
 ပညာတိ ပညဝန္တ။

အထ နံ မဟာသံတ္တော “မာဏဝ တံ တာဝ မံ အတ္တနော
 ဘရံ မာ ပေသေဟိ၊ နာဂဘဝနမေဝ မံ နေဟိ”တိ ဝဒန္တော ဂါထမာဟ—

၁၅၇၄။ “ဟန္တ တုဝံ ယက္ခ မမမ္ဗိ နေဟိ၊
 သသုရံ တေ အတ္ထံ မယိ စရဿု။
 မယံ စ နာဂါဓိပတိံ ဝိမာနံ၊
 ဒက္ခေမု နာဂဿ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗ”န္တိ။

တတ္ထ ဟန္တာတိ ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ နိပါတော။ သသုရံ တေ အတ္ထံ မယိ စရဿုတိ
 တဝ သသုရဿ သန္တကံ အတ္ထံ မယိ စရ မာ နာသေဟိ။ နာဂါဓိပတိံ
 ဝိမာနန္တိ အဟမ္ဗိ နာဂါဓိပတိဉ္စ ဝိမာနဉ္စဿ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ပသေယျံ။

တံ သုတွာ ပုဏ္ဏကော အာဟ—

၁၅၇၅။ “ယံ ဝေ နရဿ အဟိတာယ အဿ၊
 န တံ ပညော အရဟတိ ဒဿနာယ။
 အထ ကေန ဝဏ္ဏေန အမိတ္တဂါမံ၊
 တုဝ’မိစ္ဆသိ ဥတ္တမပည ဝန္တ”န္တိ။

တတ္ထ အမိတ္တဂါမန္တိ အမိတ္တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ အမိတ္တသမာဂမန္တိ
 အတ္ထော။

၁-ဥပသဂ္ဂတ္ထ (သျှ၊က)
 ၃-သန္တကံ (သျှ၊)

၂-သသုရန္တိကေ (သျှ၊)
 ၄-အမိတ္တဿ ဂါမန္တိပိ (က)

အထ နံ မဟာသတ္တော အာဟ—

၁၅၇၆။ “အဒ္ဓါ ပဇာနာမိ အဟမ္ပိ ဧတံ၊
န တံ ပညော အရဟတိ ဒဿနာယ။
ပါပဉ္စ မေ နတ္ထိ ကတံ ကုဟိဉ္စိ၊
တသ္မာ န သင်္ဂေ မရဏာဂမာယာ”တိ။

တတ္ထ မရဏာဂမာယာတိ မရဏဿ အာဂမာယ။

အပိစ ဒေဝရာဇ တာဒိသော ယက္ခော ကက္ခဠော မယာ ဓမ္မကထာယ ပလောဘေတွာ မုဒုကတော၊ ဣဒါနေဝ မံ “အလံ မေ နာဂမာဏဝိကာယ၊ အတ္တနော သရံ ယာဟိ”တိ ဝဒေသိ၊ နာဂရာဇဿ မုဒုကရဏံ မမ ဘာရော၊ နေဟိယေဝ မံ တတ္ထာတိ။ တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ ပုဏ္ဏကော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ တုဠုစိတ္တော အာဟ—

၁၅၇၇။ “ဟန္တ စ ဌာနံ အတုလာနုဘာဝံ၊
မယာ သဟ ဒက္ခသိ ဧဟိ ကတ္ထေ။
ယတ္ထ’စ္ဆတိ နစ္စဂိတေဟိ နာဂေါ၊
ရာဇာ ယထာ ဝေဿဝဏော နဋ္ဌိညံ။

၁၅၇၈။ တံ နာဂကညာ စရိတံ ဂဏေန၊
နိကိဋ္ဌိတံ နိစ္စ’မဟော စ ရတ္ထိံ။
ပဟူတမာလုံ၊ ဗဟုပုပ္ဖဆန္ဒံ၊
ဩဘာသတိ ဝိဇ္ဇါ’ရိဝ’န္တလိက္ခေ။

၁၅၇၉။ အန္ဓေန ပါနေန ဥပေတရူပံ၊
နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ စ ဝါဒိတေဟိ။
ပရိပူရံ ကညာဟိ အလင်္ကတာဟိ၊
ဥပသောဘတိ ဝတ္ထပိလန္ဓနေနာ”တိ။

တတ္ထ ဟန္တ စာတိ နိပါတမတ္တမေဝ။ ဌာနန္တိ နာဂရာဇဿ ဝသနဌာနံ။ နဋ္ဌိညန္တိ နဋ္ဌိနိယံ၊ နာမ ရာဇဓာနိယံ။ စရိတံ ဂဏေနာတိ တံ နာဂကညာနံ ဂဏေန စရိတံ။ နိကိဋ္ဌိတန္တိ နိစ္စ အဟော စ ရတ္ထိံ စ နာဂကညာဟိ ကိဋ္ဌိတာနုကိဋ္ဌိတံ။

၁-မုဒုကရဏေ မမ ကော ဘာရော (သီ၊ ဣ) ၂-နိဋ္ဌိညန္တိ နိဋ္ဌိညံ (သျှာ)

ဧဝံ ပန ဝတွာ ပုဏ္ဏကော မဟာသတ္တံ အဿပိဋ္ဌံ အာရောပေတွာ တတ္ထ နေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၅၈၀။ “သော ပုဏ္ဏကော ကုရူနံ ကတ္ထုသေဋ္ဌံ၊
နိသီဒယီ ပစ္ဆတော အာသနသ္မိံ။
အာဒါယ ကတ္တာရ’မနောမပညံ၊
ဥပါနယီ ဘဝနံ နာဂရညော။

၁၅၈၁။ ပတွာန ဌာနံ အတုလာနုဘာဝံ၊
အဌာသိ ကတ္တာ ပစ္ဆတော ပုဏ္ဏကဿ။
သာမဂ္ဂိပေက္ခမာနေော နာဂရာဇော၊
ပုဗ္ဗေဝ ဇာမာတရ’မဇ္ဈဘာသထာ”တိ။

တတ္ထ သော ပုဏ္ဏကောတိ ဘိက္ခဝေ သော ဧဝံ နာဂဘဝနံ ဝဏ္ဏေတွာ ပဏ္ဍိတံ အတ္တနေော အာဇညံ အာရောပေတွာ နာဂဘဝနံ နေသိ။ ဌာနန္တိ နာဂရာဇဿ ဝသနဌာနံ။ ပစ္ဆတော ပုဏ္ဏကဿာတိ ပုဏ္ဏကဿ ကိရ ဧတဒဟောသိ “သစေ နာဂရာဇော ပဏ္ဍိတံ ဒိသ္မာ မုဒုစိတ္တော ဘဝိဿတိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ၊ တဿ တံ အပဿန္တဿေဝ သိန္ဓဝံ အာရောပေတွာ အာဒါယ ဂမိဿာမိ”တိ။ အထ နံ ပစ္ဆတော ဌပေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပစ္ဆတော ပုဏ္ဏကဿာ”တိ။ သာမဂ္ဂိပေက္ခမာနေောတိ သာမဂ္ဂိ အပေက္ခမာနေော။ “သာမံ အပေက္ခိ”တိပိ ပါဌော၊ အတ္တနေော ဇာမာတရံ ပဿိတွာ ပဌမတရံ သယမေဝ အဇ္ဈဘာသထာတိ အတ္ထော။

နာဂရာဇော အာဟ—

၁၅၈၂။ “ယန္တု တုဝံ အဂမာ မစ္စလောကံ၊
အန္ဓေသမာနေော ဟဒယံ ပဏ္ဍိတဿ။
ကစ္စိ သမိဒ္ဓေန ဣဓာနုပတ္ထော၊
အာဒါယ ကတ္တာရ’မနောမပည”န္တိ။

တတ္ထ ကစ္စိ သမိဒ္ဓေနာတိ ကစ္စိ ဟေ၂ မနောရထေန သမိဒ္ဓေန နိပ္ပန္ဓေန ဣဓာဂတောသီတိ ပုစ္ဆတိ။

၁-သာမဂ္ဂိပေက္ခိတိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-တေန (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

ပုဏ္ဏကော အာဟ—

၁၅၈၃။ “အယံ ဟိ သော အာဂတော ယံ တွ’ဗိစ္ဆသိ၊
ဓမ္မေန လဒ္ဓေါ မမ ဓမ္မပါလော။
တံ ပဿထ သမ္ဗုဒ္ဓါ ဘာသမာနံ၊
သုခေါ ဟဝေ^၁ သပ္ပုရိသေဟိ သင်္ဂမော”တိ။

တတ္ထ ယံ တွ’ဗိစ္ဆသိတိ ယံ တံ ဣစ္ဆသိ။ “ယန္တု ဗိစ္ဆသိ”တိပိ ပါဠော။
သမ္ဗုဒ္ဓါ ဘာသမာနန္တိ တံ လောကသက္ကတံ^၂ ဓမ္မပါလံ ဣဒါနိ မဓုရေန သရေန
ဓမ္မံ ဘာသမာနံ သမ္ဗုဒ္ဓါဝ ပဿထ။ သပ္ပုရိသေဟိ ကေဋ္ဌာနေ သမာဂမော
ဟိ နာမ သုခေါ ဟောတိတိ။

ကာဋ္ဌာဂိရိကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

တတော နာဂရာဇာ မဟာသတ္တံ ဒိသ္ဗာ ဂါထမာဟ—

၁၅၈၄။ “အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဒိသ္ဗာန၊ မစ္စော မစ္စုဘယဋ္ဌိတော။
ဗျုဒ္ဓိတော နာဘိဝါဒေသိ၊ နယိဒံ ပညဝတာမိဝါ”တိ။

တတ္ထ ဗျုဒ္ဓိတောတိ ဘိတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ပဏ္ဍိတ တံ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ
နာဂဘဝနံ ဒိသ္ဗာ မရဏဘယေန အဋ္ဌိတော ဘိတော ဟုတွာ ယံ မံ
နာဘိဝါဒေသိ၊ ဣဒံ ကာရဏံ ပညဝန္တာနံ န ဟောတိတိ။

ဝေဝံ ဝန္တာနံ ပစ္စာသိသန္တိ နာဂရာဇာနံ မဟာသတ္တော “န တံ မယာ ဝန္တိ-
တဗ္ဗော”တိ အဝတွာဝ အတ္တနော ဣဏဝန္တာဘယ ဥပါယကောသလ္လေန “အဟံ
ဝဇ္ဈပုပ္ဖဘာဝေန န တံ ဝန္တာမီ”တိ ဝဒန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၅၈၅။ “န စမိ ဗျုဒ္ဓိတော နာဂ၊ န စ မစ္စုဘယဋ္ဌိတော။
န ဝဇ္ဈော အဘိဝါဒေယျ၊ ဝဇ္ဈံ ဝါ နာဘိဝါဒယေ။

၁၅၈၆။ ကထံ နော အဘိဝါဒေယျ၊ အဘိဝါဒါပယေထ ဝေ။
ယံ နရော ဟန္တုမိစ္ဆေယျ၊ တံ ကမ္ပံ နပပဇ္ဇတိ”တိ။

တဿတ္ထော—နေဝါဟံ နာဂရာဇာ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ နာဂဘဝနံ ဒိသ္ဗာ ဘိတော၊
န မရဏဘယဋ္ဌိတော။ မာဒိသဿ ဟိ မရဏဘယံ နာမ နတ္ထိ၊ ဝဇ္ဈော ပန
အဘိဝါဒေတုံ၊ ဝဇ္ဈံ ဝါ အဝဇ္ဈောပိ အဘိဝါဒါပေတုံ န လဘတိ။ ယံ ဟိ

၁-ဘဝေ (ဣ)

၂-လောကပါလကံ (သီ)၊ လောကေ ပါကဋံ (သျှာ)

နရော ဟန္တမိစ္ဆေယျ၊ သော တံ ကထံ န အဘိဝါဒေယျ၊ ကထံ ဝါ တေန အတ္တာနံ အဘိဝါဒါပယေထ ဝေ။ တဿ ဟိ တံ ကမ္ပံ န ဥပပဇ္ဇတိ။ တွဉ္စ ကိရ မံ မာရာပေတုံ ဣမံ အာဏာပေသိ၊ ကထာဟံ တံ ဝန္တာမိတိ။

တံ သုတွာ နာဂရာဇာ မဟာသတ္တဿ ထုတိံ ကရောန္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၅၇၇။ “ဧဝမေတံ ယထာ မြူသိ၊ သစ္စံ ဘာသသိ ပဏ္ဍိတ။
န ဝဇ္ဈော အဘိဝါဒေယျ၊ ဝဇ္ဈံ ဝါ နာဘိဝါဒယေ။

၁၅၇၈။ ကထံ နော အဘိဝါဒေယျ၊ အဘိဝါဒါပယေထ ဝေ။
ယံ နရော ဟန္တမိစ္ဆေယျ၊ တံ ကမ္ပံ နပပဇ္ဇတိ”တိ။

ဣဒါနိ မဟာသတ္တော နာဂရာဇေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော အာဟ—

၁၅၇၉။ “အသဿတံ သဿတံ န တဝယိဒံ၊
ဣဒ္ဓိ ဇုတိ ဗလဝီရိယူပပတ္တိ။
ပုစ္ဆာမိ တံ နာဂရာဇေ’တမတ္ထံ၊
ကထံ န တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ။

၁၅၈၀။ အဓိစ္စလဒ္ဓံ ပရိဏာမဇံ တေ၊
သယံကတံ ဥဒါဟု ဒေဝေဟိ ဒိန္နံ။
အက္ခာဟိ မေ နာဂရာဇေ’တမတ္ထံ၊
ယထေဝ တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာန”န္တိ။

တတ္ထ တဝယိဒန္တိ ဣဒံ တဝ ယသဇာတံ၊ ဝိမာနံ ဝါ အသဿတံ သဿတသဒိသံ၊ “မာ ခေါ ယသံ နိဿာယ ပါပမကာသိ”တိ ဣမိနာ ပဒေန အတ္တနော ဇီဝိတံ ယာစတိ။ ဣဒ္ဓိတိ နာဂဣဒ္ဓိ စ နာဂဇုတိ စ ကာယဗလဉ္စ စေတသိကဝီရိယဉ္စ နာဂဘဝနေ ဥပပတ္တိ စ ယဉ္စ တေ ဣဒံ ဝိမာနံ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ နာဂရာဇေ တေမတ္ထံ၊ ကထံ န တေ ဣဒံ သဗ္ဗံ လဒ္ဓန္တိ။ အဓိစ္စလဒ္ဓန္တိ ကိံ န တယာ ဣဒံ ဝိမာနံ ဧဝံ သမ္ပန္နံ အဓိစ္စ အကာရဏေန လဒ္ဓံ၊ ဥဒါဟု ဥတုပရိဏာမဇံ တေ ဣဒံ၊ ဥဒါဟု သယံ သဟတ္ထေနဝ ကတံ၊ ဥဒါဟု ဒေဝေဟိ တေ ဒိန္နံ၊ ယထေဝ တေ ဣဒံ လဒ္ဓံ၊ ဧတံ မေ အတ္ထံ အက္ခာဟိတိ။

တံ သုတွာ နာဂရာဇာ အာဟ—

၁၅၉၁။ “နာ’မိစ္စလဒ္ဓိံ န ပရိဏာမဇံ မေ၊
န သယံကတံ နာပိ ဒေဝေဟိ ဒိန္နံ။
သကေဟိ ကမ္ပေဟိ အပါပကေဟိ၊
ပုညေဟိ မေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာန”န္တိ။

တတ္ထ အပါပကေဟိတိ အလာမကေဟိ။

တတော မဟာသတ္တော အာဟ—

၁၅၉၂။ “ကိံ တေ ဝတံ ကိံ ပန မြဟ္မစရိယံ၊
ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
ဣဒ္ဓိ ဇုတိ ဗလဝီရိယူပပတ္တိ၊
ဣဒဗ္ဗ တေ နာဂ မဟာဝိမာန”န္တိ။

တတ္ထ ကိံ တေ ဝတန္တိ နာဂရာဇေ ပုရိမဘဝေ တဝ ကိံ ဝတံ အဟောသိ၊
ကော ပန မြဟ္မစရိယဝါသော၊ ကတရဿ သုစရိတဿေဝေသ ဣဒ္ဓိအာဒိကော
ဝိပါကောတိ။

တံ သုတွာ နာဂရာဇာ အာဟ—

၁၅၉၃။ “အဟဗ္ဗ ဘရိယာ စ မနုဿလောကေ၊
သဒ္ဓါ ဥဘော ဒါနပတိ အဟုမှာ။
ဩပါနဘူတံ မေ ဃရံ တဒါ’သိ၊
သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။

၁၅၉၄။ မာလဗ္ဗ ဂန္ဓဗ္ဗ ဝိလေပနဗ္ဗ၊
ပဒီပိယံ သေယျ’မုပဿယဗ္ဗ။
အစ္ဆာဒနံ သာယနမန္ဓပါနံ၊
သက္ကစ္စ ဒါနာနိ အဒမ္ပ တတ္ထ။

၁၅၉၅။ တံ မေ ဝတံ တံ ပန မြဟ္မစရိယံ၊
တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
ဣဒ္ဓိ ဇုတိ ဗလဝီရိယူပပတ္တိ၊
ဣဒဗ္ဗ မေ ဝိရ မဟာဝိမာန”န္တိ။

တတ္ထ မနုဿလောကေတိ အင်္ဂရဋ္ဌေ ကာလစမ္ပာနဂရေ။ တံ မေ ဝတန္တိ
တံ သက္ကန္တံ ဒိန္နဒါနမေဝ မယံ ဝတ္တသမာဒါနဉ္စ မြဟ္မစရိယဉ္စ အဟောသိ။
တဿေဝ သုစရိတဿ အယံ ဣဒ္ဓါဒိကော ဝိပါကောတိ။

မဟာသတ္ထော အာဟ—

၁၅၉၆။ “ဧဝံ စေ တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ၊
ဇာနာသိ ပုညာနံ ဖလူပပတ္တိံ။
တသ္မာ ဟိ ဓမ္မံ စရ အပ္ပမတ္ထော၊
ယထာ ဝိမာနံ ပုန မာဝသေသိ”တိ။

တတ္ထ ဇာနာသိတိ သစေ တယာ ဒါနာနုဘာဝေန တံ လဒ္ဓံ၊ ဧဝံ သန္တေ
ဇာနာသိ နာမ ပုညာနံ ဖလဉ္စ ပုညဖလေန နိဗ္ဗတ္တံ ဥပပတ္တိဉ္စ။ တသ္မာ ဟိတိ
ယသ္မာ ပုညေဟိ တယာ ဣဒံ လဒ္ဓံ၊ တသ္မာ။ ပုန မာဝသေသိတိ ပုနပိ
ယထာ ဣမံ နာဂဘဝနံ အဇ္ဈာဝသသိ၊ ဧဝံ ဓမ္မံ စရ။

တံ သုတွာ နာဂရာဇာ အာဟ—

၁၅၉၇။ “နယိမ သန္တိ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ၊
ယေသ’န္တုပါနာနိ ဒဒေမု ကတ္ထေ။
အက္ခာဟိ မေ ပုစ္ဆိတော ဧတမတ္တံ၊
ယထာ ဝိမာနံ ပုန မာဝသေမာ”တိ။

မဟာသတ္ထော အာဟ—

၁၅၉၈။ “ဘောဂီ ဟိ တေ သန္တိ ဣရူပပန္နာ၊
ပုတ္တာ စ ဒါရာ အနုဇီဝိနော စ။
တေသု တုဝံ ဝစသာ ကမ္မုနာ စ၊
အသမ္ပဒုဋ္ဌော စ ဘဝါဟိ နိစ္စံ။

၁၅၉၉။ ဧဝံ တုဝံ နာဂ အသမ္ပဒေါသိ၊
အနုပါလယ ဝစသာ ကမ္မုနာ စ။
ဌတွာ ဣမ ယာဝတာယုကံ ဝိမာနေ၊
ဥဒ္ဓံ ဣတော ဂစ္ဆသိ ဒေဝလောက”န္တိ။

၁-သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ(သီ)

တတ္ထ ဘောဂီဘိ ဘောဂိနော၊ နာဂါတိ အတ္ထော။ တေသ္မုတိ တေသု
 ပုတ္တဒါရာဒိသု ဘောဂိသု ဝါစာယ ကမ္မေန စ နိစ္စံ အသမ္ပဒုဋ္ဌော ဘဝ။
 အနုပါလယာတိ ဧဝံ ပုတ္တာဒိသု စေဝ သေသသတ္ထေသု စ မေတ္တစိတ္တသင်္ခါတံ
 အသမ္ပဒေါသံ အနုရက္ခ။ ဥဒ္ဓံ ဣတောတိ ဣတော နာဂဘဝနတော စုတော
 ဥပရိဒေဝလောကံ ဂမိဿသိ။ မေတ္တစိတ္တံ ဟိ ဒါနတော အတိရေကတရံ
 ပုညန္တိ။

တတော နာဂရာဇာ မဟာသတ္တဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ “န သက္ကာ
 ပဏ္ဍိတေန ဗဟိ ပပဉ္စိ ကာတုံ၊ ဝိမလာယ ဒဿေတွာ သုဘာသိတံ သာဝေတွာ
 ဒေါဟဉ္စိ ပဋိပ္ပဿမ္ပေတွာ ခေနဉ္စယရာဇာနံ ဟာသေန္တော ပဏ္ဍိတံ ပေသေတုံ
 ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၆၀၀။ “အဒ္ဓါ ဟိ သော သောစတိ ရာဇသေဋ္ဌော၊
 တယာ ဝိနာ ယဿ တုဝံ သဇိဗ္ဗော။
 ဒုက္ခပနိတောပိ တယာ သမေစ္စ၊
 ဝိန္ဒေယျ ပေါသော သုခ’မာတုရောပီ”တိ။

တတ္ထ သဇိဗ္ဗောတိ သဇိဝေါ အမစ္စော။ သမေစ္စာတိ တယာ သဟ
 သမာဂန္တော။ အာတုရောပီတိ ဗာဠုဂိလာနောပိ သမာနော။

တံ သုတွာ မဟာသတ္ထော နာဂရာဇဿ ထုတိ° ကရောန္တော ဣတရံ
 ဂါထမာဟ—

၁၆၀၁။ “အဒ္ဓါ သတံ ဘာသသိ နာဂ ဓမ္မံ၊
 အနုတ္တရံ အတ္ထပဒံ သုစိတ္တံ။
 တောဒိသိယာသု ဟိ အာပဒါသု၊
 ပညာယတေ မာဒိသာနံ ဝိသေသော”တိ။

တတ္ထ အဒ္ဓါ သတန္တိ ဧကံသေန သန္တာနံ ပဏ္ဍိတာနံ ဓမ္မံ ဘာသသိ။ အတ္ထ-
 ပဒန္တိ ဟိတကောဋ္ဌာသံ။ တောဒိသိယာသုတိ ဝေရူပါသု အာပဒါသု
 တောဒိသေ ဘယေ ဥပဋိတေ မာဒိသာနံ ပညဝန္တာနံ ဝိသေသော ပညာယတိ။

တံ သုတွာ နာဂရာဇာ အတိရေကတရံ တုဋ္ဌော တမေဝ ပုစ္ဆန္တော
 ဂါထမာဟ—

တတ္ထ ပါဝေက္ခိတိ ပဝိဋ္ဌော။ ယေနာတိ ဘဒ္ဒေ ဝိမလေ ယေန ကာရဏေန
 တံ ပဏ္ဍု စေဝ, န စ တေ ဘတ္တံ ရုစ္စတိ။ န စ မေတာဒိသော ဝဏ္ဏောတိ
 ပထဝိတလေ ဝါ ဒေဝလောကေ ဝါ န စ တာဒိသော ဝဏ္ဏော အညဿ
 ကဿစိ အတ္ထိ၊ ယာဒိသော ဧတဿ ဂုဏဝဏ္ဏော ပတ္ထဋ္ဌော။ အယမေသော
 တမောနုဒေါတိ ယံ နိဿာယ တဝ ဒေါဟဋ္ဌော ဥပ္ပန္နော၊ အယမေဝ သော
 သဗ္ဗလောကဿ တမောနုဒေါ။ ပုနာတိ ပုန ဧတဿ ဒဿနံ နာမ
 ဒုလ္လဘန္တိ ဝဒတိ။

ဝိမလာပိ တံ ဒိသွာ ပဋိသန္တာရံ အကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တောသတ္တာ
 အာဟ—

၁၆၀၇။ “ဒိသွာန တံ ဝိမလာ ဘူရိပညံ၊ ဒသင်္ဂုလိ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ။
 ဟဋ္ဌေန ဘာဝေန ပတိတရူပါ၊ ဣစ္စဗြိဝိ ကုရုနံ ကတ္ထုသေဋ္ဌ”န္တိ။

တတ္ထ ဟဋ္ဌေန ဘာဝေနာတိ ပဟဋ္ဌေန စိတ္တေန။ ပတိတရူပါတိ
 သောမနဿဇာတာ။

ဣတော ပရံ ဝိမလာယ စ မဟာသတ္တဿ စ ဝစနပ္ပဋိဝစနဂါထာ—

၁၆၀၈။ “အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဒိသွာန၊ မစ္စော မစ္စုဘယဋ္ဌိတော။
 ဗျုမ္ပိတော နာဘိဝါဒေယိ၊ နယိဒံ ပညဝတာမိဝ။

၁၆၀၉။ န စမိ ဗျုမ္ပိတော နာဂိ၊ န စ မစ္စုဘယဋ္ဌိတော။
 န ဝဇ္ဈော အဘိဝါဒေယျ၊ ဝဇ္ဈံ ဝါ နာဘိဝါဒယေ။

၁၆၁၀။ ကထံ နော အဘိဝါဒေယျ၊ အဘိဝါဒါပယေထ ဝေ။
 ယံ နရော ဟန္တုမိစ္ဆေယျ၊ တံ ကမ္ပံ နုပပဇ္ဇတိ။

၁၆၁၁။ ဧဝမေတံ ယထာ ဗြူသိ၊ သစ္စံ ဘာသသိ ပဏ္ဍိတ။
 န ဝဇ္ဈော အဘိဝါဒေယျ၊ ဝဇ္ဈံ ဝါ နာဘိဝါဒယေ။

၁၆၁၂။ ကထံ နော အဘိဝါဒေယျ၊ အဘိဝါဒါပယေထ ဝေ။
 ယံ နရော ဟန္တုမိစ္ဆေယျ၊ တံ ကမ္ပံ နုပပဇ္ဇတိ။

၁၆၁၃။ အသဿတံ သဿတံ နု တဝယိဒံ၊
 ဣဒ္ဓိ ဇုတိ ဗလဝိရိယူပပတ္တိ။
 ပုစ္ဆာမိ တံ နာဂကညေ'တမတ္ထံ၊
 ကထံ နု တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ။

၁၆၁၄။ အဓိစ္စလဒ္ဓိံ ပရိဏာမဇံ တေ၊
 သယံကတံ ဥဒါဟု ဒေဝေဟိ ဒိန္နံ။
 အက္ခာဟိ မေ နာဂကညေ'တမတ္ထိ၊
 ယထေဝ တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ။

၁၆၁၅။ နာဓိစ္စလဒ္ဓိံ န ပရိဏာမဇံ မေ၊
 န သယံကတံ နာပိ ဒေဝေဟိ ဒိန္နံ။
 သကေဟိ ကမ္မေဟိ အပါပကေဟိ၊
 ပုညေဟိ မေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ။

၁၆၁၆။ ကိံ တေ ဝတံ ကိံ ပန မြဟ္မစရိယံ၊
 ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
 ဣဒ္ဓိ ဇုတိ ဗလဝီရိယူပပတ္တိ၊
 ဣဒဉ္စ တေ နာဂိ မဟာဝိမာနံ။

၁၆၁၇။ အဟဉ္စ ခေါ သာမိကော စာဝိ မယံ၊
 သဒ္ဓါ ဥဘော ဒါနပတိ အဟုမှာ။
 ဩပါနဘူတံ မေ သရံ တဒါ'သိ၊
 သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။

၁၆၁၈။ မာလဉ္စ ဂန္ဓဉ္စ ဝိလေပနဉ္စ၊
 ပဒီပိယံ သေယျမုပဿယံ စ။
 အစ္စာဒနံ သာယနမန္ဓပါနံ၊
 သက္ကစ္စ ဒါနာနိ အဒမှ တတ္ထ။

၁၆၁၉။ တံ မေ ဝတံ တံ ပန မြဟ္မစရိယံ၊
 တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
 ဣဒ္ဓိ ဇုတိ ဗလဝီရိယူပပတ္တိ၊
 ဣဒဉ္စ မေ ဝီရ မဟာဝိမာနံ။

၁၆၂၀။ ဧဝံ စေ တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ၊
 ဇာနာသိ ပုညာနံ ဖလူပပတ္တိံ။
 တဿှာ ဟိ ဓမ္မံ စရ အပ္ပမတ္တာ၊
 ယထာ ဝိမာနံ ပုန မာဝသေသိ။

၁၆၂၁။ နယိဓ သန္တိ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ၊
ယေသ'န္တပါနာနိ ဒဒေမု ကတ္တေ။
အက္ခာဟိ မေ ပုစ္ဆိတော ဧတမတ္ထံ၊
ယထာ ဝိမာနံ ပုန မာဝသေမ။

၁၆၂၂။ ဘောဂိ ဟိ တေ သန္တိ ဣဝပပန္နာ၊
ပုတ္တာ စ ဒါရာ အနုဇိဝိနော စ။
တေသု တုဝံ ဝစသာ ကမ္မုနာ စ၊
အသမ္ပဒုဋ္ဌာ စ ဘဝါဟိ နိစ္စံ။

၁၆၂၃။ ဧဝံ တုဝံ နာဂိ အသမ္ပဒေါသံ၊
အနုပါလယ ဝစသာ ကမ္မုနာ စ။
ဋ္ဌတ္တာ ဣဓ ယာဝတာယုကံ ဝိမာနေ၊
ဥဒ္ဓိ ဣတော ဂစ္ဆသိ ဒေဝလောကံ။

၁၆၂၄။ အဒ္ဓါ ဟိ သော သောစတိ ရာဇသေဋ္ဌော၊
တယာ ဝိနာ ယဿ တုဝံ သဇိဗ္ဗော။
ဒုက္ခုပနိတောပိ တယာ သမေစ္စ၊
ဝိန္ဒေယျ ပေါသော သုခ'မာတုရောပိ။

၁၆၂၅။ အဒ္ဓါ သတံ ဘာသသိ နာဂိ ဓမ္မံ၊
အနုတ္တရံ အတ္ထပဒံ သုစိန္တံ။
ဧတာဒိသိယာသု ဟိ အာပဒါသု၊
ပညာယတေ မာဒိသာနံ ဝိသေသော။

၁၆၂၆။ အက္ခာဟိ နော တာ'ယံ မုဓာ နု လဒ္ဓေါ၊
အက္ခေဟိ နော တာ'ယံ အဇေသိ ဇူတေ။
ဓမ္မေန လဒ္ဓေါ ဣတိ တာ'ယ'မာဟ၊
ကထံ နု တံ ဟတ္ထမိမဿ မာဂတော။

၁၆၂၇။ ယော မိ'ဿရော တတ္ထ အဟောသိ ရာဇာ၊
တ'မာယ'မက္ခေဟိ အဇေသိ ဇူတေ။
သော မံ ဇိတော ရာဇာ ဣမဿ'ဒါသိ၊
ဓမ္မေန လဒ္ဓေါသ္မိ အသာဟသေနာ"တိ။

ဣမာသံ ဂါထာနံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

မဟာသတ္တဿ ဝစနံ သုတွာ အတိရေကတရံ တုဋ္ဌာ ဝိမလာ မဟာသတ္တံ
 ဂဟေတွာ သဟဿဂန္ဓောဒကသဋ္ဌေဟိ နှာပေတွာ နှာနကာလေ မဟာ-
 သတ္တဿ ဒိဗ္ဗဒုဿဒိဗ္ဗဂန္ဓမာလာဒီနိ ဒတွာ အလင်္ကတပုဂ္ဂိုယတ္တကာလေ
 ဒိဗ္ဗဘောဇနံ ဘောဇေယိ။ မဟာသတ္တော ဘုတ္တဘောဇနော အလင်္ကတ-
 သနံ ပညာပေတွာ အလင်္ကတဓမ္မာသနေ နိသီဒိတွာ ဗုဒ္ဓလီလာယ ဓမ္မံ
 ဒေသေယိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္နော သတ္တာ အာဟ—

၁၆၂၈။ “ယထေဝ ဝရုဏော နာဂေါ၊ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတ္ထ ပဏ္ဍိတံ။
 တထေဝ နာဂကညာပိ၊ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတ္ထ ပဏ္ဍိတံ။”

၁၆၂၉။ ယထေဝ ဝရုဏံ နာဂံ၊ ဓိရော တောသေသိ ပုစ္ဆိတော။
 တထေဝ နာဂကညမ္ပိ၊ ဓိရော တောသေသိ ပုစ္ဆိတော။

၁၆၃၀။ ဥဘောပိ တေ အတ္တမနေ ဝိဒိတွာ၊
 မဟောရဂံ နာဂကညဉ္စ ဓိရော။
 အဆန္တိ အဘိတော အလောမဟဋ္ဌော၊
 ဣစ္စဗြဝိ ဝရုဏံ နာဂရာဇာနံ။

၁၆၃၁။ မာ ရောဓယိ နာဂ အာယာ’ဟ’မသ္မိ၊
 ယေန တဝတ္ထော ဣဒံ သရိရံ။
 ဟဒယေန မံသေန ကရောဟိ ကိစ္စံ၊
 သယံ ကရိဿာမိ ယထာမတိ တေ”တိ။

တတ္ထ အဆန္တိတိ နိက္ကမ္ပော။ အလောမဟဋ္ဌောတိ ဘယေန အဟဋ္ဌ-
 လောမော။ ဣစ္စဗြဝိတိ ဝိမံသနဝသေန ဣတိ အဗြဝိ။ မာ ရောဓယိတိ^၁ “မိတ္ထ-
 ဒုဗ္ဗိကမ္ပံ ကရောမိ”တိ မာ ဘာယိ၊ “ကထံ န ခေါ ဣမံ ဣဒါနိ မာရေဿာမိ”တိ^၂
 မာ စိန္တယိ။ နာဂါတိ ဝရုဏံ အာလပတိ။ အာယာ’ဟ’မသ္မိတိ အာယော’
 အဟံ အသ္မိ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဋ္ဌော။ သယံ ကရိဿာမိတိ သစေ တံ “ဣမဿ
 သန္တိကေ ဣဒါနိ ဓမ္မော မေ သုတော”တိ မံ မာရေတံ န ဝိသဟသိ၊ အဟ-
 မေဝ ယထာ တဝ အဇ္ဈာသယော၊ တထာ သယံ ကရိဿာမိတိ။

၁-မာ ဟေဋ္ဌယိတိ (ဣ) ၂-ဟနိဿာမိတိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)
 ၃-အယာဟမသ္မိတိ အယံ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

နာဂရာဇာ အာဟ—

၁၆၃၂။ “ပညာ ဟဝေ ဟဒယံ ပဏ္ဍိတာနံ၊
တေ ဘျ’မှ ပညာယ မယံ သုတုဋ္ဌာ။
အနုနနာမော လဘတ’ဇ္ဇ ဒါရံ၊
အဇ္ဇေဝ တံ ကုရုယော ပါပယာတူ”တိ။

တတ္ထ တေ ဘျ’မှ’တိ တေ မယံ တဝ ပညာယ သုတုဋ္ဌာ။ အနုနနာမောတိ သမ္ပုဏ္ဏနာမော ပုဏ္ဏကော ယက္ခသေနာပတိ။ လဘတ’ဇ္ဇ ဒါရန္တိ လဘတု အဇ္ဇ ဒါရံ၊ ဒဒါမိ အဿ ဝိတရံ ဣရန္တတိ။ ပါပယာတူတိ အဇ္ဇေဝ တံ ကုရုရဋ္ဌံ ပုဏ္ဏကော ပါပေတု။

ဝေဇ္ဇ ပန ဝတွာ ဝရုဏော နာဂရာဇာ ဣရန္တတိ° ပုဏ္ဏကဿ အဒါသိ။ သော တံ လဘိတွာ တုဋ္ဌစိတ္တော မဟာသတ္တေန သဒ္ဓိ° သလ္လပိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၆၃၃။ “သ ပုဏ္ဏကော အတ္တမနေော ဥဒဂ္ဂေါ၊
ဣရန္တတိ° နာဂကညံ လဘိတွာ။
ဟဋ္ဌေန ဘာဝေန ပတိတရူပေါ၊
ဣစ္စဗြိဝိ ကုရုနံ ကတ္တုသေဋ္ဌံ။

၁၆၃၄။ ဘရိယာယ မံ တံ အကရိ သမင်္ဂိ°၊
အဟဇ္ဇ တေ ဝိသုရ ကရောမိ ကိစ္စံ။
ဣဒဇ္ဇ တေ မဏိရတနံ ဒဒါမိ၊
အဇ္ဇေဝ တံ ကုရုယော ပါပယာမိ”တိ။

တတ္ထ မဏိရတနန္တိ ပဏ္ဍိတ အဟံ တဝ ဂုဏေသု ပသန္တော အရဟာမိ° တဝ အနုစ္ဆဝိကံ ကိစ္စံ ကာတုံ၊ တသ္မာ ဣမဇ္ဇ တေ စက္ကဝတ္ထိပရိဘောဂံ မဏိရတနံ ဒေမိ၊ အဇ္ဇေဝ တံ ဣန္ဒပတ္ထံ ပါပေမိတိ။

အထ မဟာသတ္တော တဿ ထုတိ° ကရောန္တော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၁၆၃၅။ “အဇေယျ’မေသာ တဝ ဟောတု မေတ္တိ၊
ဘရိယာယ ကစ္စာန ဝိယာယ သဒ္ဓိ°။
အာနန္တိ ဝိတ္တော သုမနေော ပတိတော၊
ဒတွာ မဏိ° မံ စ နယိ’န္ဒပတ္ထ”န္တိ။

၁-အဟောသိ° (က)

တတ္ထ အဇေယျ'မေသာတိ ဧသာ တဝ ဘရိယာယ သဒ္ဓိံ ပိယသံဝါသ-
မေတ္တိ အဇေယျာ ဟောတု။ “အာနန္ဒိ ဝိတ္ထော”တိအာဒိဟိ ပီတိသမင်္ဂိဘာဝ-
မေဝဿ ဝဒတိ။ နယိ'န္ဒပတ္တန္တိ နယ ဣန္ဒပတ္တံ။

၁တံ သုတွာ ပုဏ္ဏကော တထာ အကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ—

၁၆၃၆။ “သ ပုဏ္ဏကော ကုရူနံ ကတ္ထုသေဋ္ဌံ၊
နိသီဒယိ ပုရတော အာသနသ္မိံ။
အာဒါယ ကတ္တာရ'မနောမပညံ၊
ဥပါနယိ နဂရံ ဣန္ဒပတ္တံ။

၁၆၃၇။ မနော မနုဿဿ ယထာပိ ဂစ္ဆေ၊
တတောပိဿ ဒိပ္ပတရံ၂ အဟောသိ။
သ ပုဏ္ဏကော ကုရူနံ ကတ္ထုသေဋ္ဌံ၊
ဥပါနယိ နဂရံ ဣန္ဒပတ္တံ။

၁၆၃၈။ ဧတိ'န္ဒပတ္တံ နဂရံ ပဒိဿတိ၊
ရမ္မာနိ စ အဗ္ဗဝနာနိ ဘာဂသော။
အဟံ စ ဘရိယာယ သမင်္ဂိဘူတော၊
တုဝဇ္ဇ ပတ္ထောသိ သကံ နိကေတ”န္တိ။

တတ္ထ ယထာပိ ဂစ္ဆေတိ မနော နာမ ကိဉ္ဇာပိ န ဂစ္ဆတိ၊ ဒူရေ
အာရမ္မဏံ ဂဏှန္တော ပန ဂတောတိ ဝုစ္ဆတိ၊ တသ္မာ မနဿ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏ-
တောပိ ဒိပ္ပတရံ တဿ မနောမယသိန္ဓဝဿ ဂမနံ အဟောသိတိ ဧဝမေတ္ထ
အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧတိ'န္ဒပတ္တန္တိ^၃ အဿပိဋ္ဌေ နိသိန္ဓောယေဝဿ^၄ ဒဿေန္တော
ဧဝမာဟ။ သကံ နိကေတန္တိ တွဇ္ဇ အတ္တနော နိဝေသနံ သမ္ပတ္ထောတိ အာဟ။

တသ္မိံ ပန ဒိဝသေ ပစ္စုသကာလေ ရာဇာ သုပိနံ အဒ္ဓသ။ ဧဝရူပေါ
သုပိနော အဟောသိ—ရညော နိဝေသနဒ္ဓါရေ ပညာက္ခန္ဓော သီလမယ-
သာခေါ^၅ ပဉ္စဂေါရသဖလော အလင်္ကတဟတ္ထိဂဝါယပဋိစ္ဆန္တော မဟာရုက္ခော
ဋ္ဌိတော။ မဟာဇနော တဿ သက္ကာရံ ကတွာ အဇ္ဇလိံ^၆ ပဂ္ဂယု

၁-၁-သိ-သျှာ-ဣ ပေါတ္တကေသု နတ္ထိ။ ၂-တတောပိ သံဒိပ္ပတရံ (သီ၊ ဣ)
၃-ဧတိ'န္ဒပတ္တန္တိ (က) ၄-နိသိန္ဓဝေဝ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)
၅-သီလသာပသာခေါ (သီ၊ ဣ)၊ သီလသာခေါ (သျှာ)

နမဿမာနေော အဋ္ဌာသိ။ အထေကော ကဏှပုရိသော ဖရုသော ရတ္တသာဠက-
 နိဝတ္ထော ရတ္တပုပ္ဖကဏ္ဍဓရော အာဂုဟေတ္ထော အာဂန္တော မဟာဇနဿ
 ပရိဒေဝန္တဿေဝ တံ ရုက္ခံ သမူလံ^၁ ဆိန္ဒိတွာ အာကမုန္တော အာဒါယ
 ဂန္တော ပုန တံ အာဟရိတွာ ပကတိဋ္ဌာနေယေဝ ဌပေတွာ ပက္ကာမိတိ။ ရာဇာ
 တံ သုပိနံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော “မဟာရုက္ခော ဝိယ န အညော ကောစိ၊ ဝိရုဇ-
 ပဏ္ဍိတော။ မဟာဇနဿ ပရိဒေဝန္တဿေဝ တံ သမူလံ ဆိန္ဒိတွာ အာဒါယ
 ဂတပုရိသော ဝိယ န အညော ကောစိ၊ ပဏ္ဍိတံ ဂဟေတွာ ဂတမာဏဝေါ။ ပုန
 တံ အာဟရိတွာ ပကတိဋ္ဌာနေယေဝ ဌပေတွာ ဂတော ဝိယ သော မာဏဝေါ
 ပုန တံ ပဏ္ဍိတံ အာနေတွာ ဓမ္မသဘာယ ဒွါရေ ဌပေတွာ ပက္ကမိဿတိ။ အဒ္ဓါ
 အဇ္ဇ မယံ ပဏ္ဍိတံ ပဿိဿာမာ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကံတွာ သောမနဿပတ္တော
 သကလနဂရံ အလင်္ကာရာပေတွာ ဓမ္မသဘံ သဇ္ဇာပေတွာ အလင်္ကာတရတန-
 မဏ္ဍပေ ဓမ္မာသနံ ပညာပေတွာ ကေသတရာဇအမစ္စဂဏနဂရဝါသိဇာနပဒ-
 ပရိဂုတော “အဇ္ဇ တုမေ ပဏ္ဍိတံ ပဿိဿထ၊ မာ သောစိတ္ထာ”တိ မဟာဇနံ
 အဿာသေတွာ ပဏ္ဍိတဿ အာဂမနံ ဩလောကေန္တော ဓမ္မသဘာယံ နိသီဒိ၊
 အမစ္စာဒယောပိ နိသီဒိံ သု။ တသ္မိံ ခဏေ ပုဏ္ဏကောပိ ပဏ္ဍိတံ ဩတာရေတွာ
 ဓမ္မသဘာယ ဒွါရေ ပရိသမဇ္ဈေယေဝ ဌပေတွာ ဣရန္တတိံ^၂ အာဒါယ ဒေဝနဂရ-
 မေဝ ဂတော။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၆၃၉။ “သ ပုဏ္ဏကော ကုရုနံ ကတ္ထုသေဋ္ဌံ၊
 ဩရောပိယ ဓမ္မသဘာယ မဇ္ဈေ။
 အာဇည’မာရုယု အနောမဝဏ္ဏော၊
 ပက္ကာမိ ဝေဟာယသ’မန္တလိက္ခေ။

၁၆၄၀။ တံ ဒိသ္မာ ရာဇာ ပရမပ္ပတိတော၊
 ဥဋ္ဌာယ ဗာဟာဟိ ပလိဿဇိတွာ။
 အဝိကမ္ပယံ ဓမ္မသဘာယ မဇ္ဈေ၊
 နိသီဒယီ ပမုခမာသနသ္မိ”န္တိ။

တတ္ထ အနောမဝဏ္ဏောဘိ အဟိနဝဏ္ဏော ဥတ္တမဝဏ္ဏော။ အဝိကမ္ပယန္တိ
 ဘိက္ခဝေ သော ရာဇာ ပဏ္ဍိတံ ပလိဿဇိတွာ မဟာဇနမဇ္ဈေ အဝိကမ္ပန္တော
 အနောလိယန္တောယေဝ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ အတ္တနော အဘိမုခံ ကတွာ
 အလင်္ကာတဓမ္မာသနေ နိသီဒါပေသိ။

၁-မူလေ (သီ၊ ဣ)

အထ ရာဇာ တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိတွာ မရုပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော ဂါထမာဟ—

၁၆၄၁။ “ တံ နော ဝိနေတာသိ ရထံ နဒ္ဓိံ၊
နန္ဒန္တိ တံ ကုရုယော ဒဿနေန။
အက္ခာဟိ မေ ပုစ္ဆိတော ဧတမတ္ထိံ၊
ကထံ ပမောက္ခော အဟု မာဏဝဿာ”တိ။

တတ္ထ နန္ဒန္တိ ယထာ နဒ္ဓိံ ရထံ သာရထိ ဝိနေတိံ၊ ဧဝံ တံ အမှာကံ ကာရဏေန နယေန ဟိတကိရိယာသု ဝိနေတာ။ နန္ဒန္တိ တန္တိ တံ ဒိသ္မာဝ ဣမေ ကုရုရဋ္ဌဝါသိနော တဝ ဒဿနေန နန္ဒန္တိ။ မာဏဝဿာတိ မာဏဝဿ သန္တိကာ ကထံ တဝ ပမောက္ခော အဟောသိ၊ ယော ဝါ တံ မုဉ္ဇန္တဿ မာဏဝဿ ပမောက္ခော၊ သော ကေန ကာရဏေန အဟောသိတိ အတ္ထော။

မဟာသတ္ထော အာဟ—

၁၆၄၂။ “ယံ မာဏဝေါတျာ’ဘိဝဒီ ဇနိန္ဒ၊
န သော မနုဿော နရဝီရသေဋ္ဌ။
ယဒိ တေ သုတော ပုဏ္ဏကော နာမ ယက္ခော၊
ရညော ကုဝေရဿ ဟိ သော သဇိဗ္ဗော။

၁၆၄၃။ ဘူမိန္ဒရော ဝရုဏော နာမ နာဂေါ၊
ဗြဟာ သုစိ ဝဏ္ဏဗလူပပန္နော။
တဿာ’နုဇံ ဝိတရံ ကာမယာနော၊
ဣရန္တတိ နာမ သာ နာဂကညာ။

၁၆၄၄။ တဿာ သုမဇ္ဈာယ ပိယာယ ဟေတု၊
ပတာရယိတ္ထ မရဏာယ မယံ။
သော စေဝ ဘရိယာယ သမဂီဘူတော၊
အဟဉ္စ အနုညာတော မဏိ စ လဒ္ဓေါ”တိ။

တတ္ထ ယံ မာဏဝေါတျာ’ဘိဝဒီတိ ဇနိန္ဒ ယံ တံ “မာဏဝေါ”တိ အဘိဝဒသိ။ ဘူမိန္ဒရောတိ ဘူမိန္ဒရနာဂဘဝနဝါသိ။ သာ နာဂကညာတိ ယံ နာဂကညံ သော ပတ္တယမာနော မမ မရဏာယ ပတာရယိ စိတ္တံ ပဝတ္ထေသိ၊ သာ

နာဂကညာ ဣရန္ဒတိ နာမ။ ဝိယာယ ဟေတူတိ မဟာရာဇ သော ဟိ နာဂ-
ရာဇာ စတုပ္ပေါသထိကပဉ္စဝိသုဇ္ဇနေ ပသန္ဓော မံ မဏိနာ ပူဇေတွာ
နာဂဘဝနံ ဂတော ဝိမလာယ နာမ ဒေဝိယာ တံ မဏိ အဒိသ္မာ “ဒေဝ
ကုဟိ မဏိ”တိ ပုစ္ဆိတော မမ ဓမ္မကထိကဘာဝံ ဝဏ္ဏေသိ။ သာ မယံ
ဓမ္မကထံ သောတုကာမာ ဟုတွာ မမ ဟဒယေ ဒေါဟဠိ ဥပ္ပါဒေသိ။ နာဂ-
ရာဇာ ဒုဂ္ဂဟိတေန ပန ဓိတရံ ဣရန္ဒတိ အာဟ “မာတာ တေဝိရုဇာယ ဟဒယ-
မံသေ ဒေါဟဠိနိ၊ တဿ ဟဒယမံသံ အာဟရိတုံ သမတ္ထံ သာမိကံ ပရိယေ-
သာဟိ”တိ။ သာ ပရိယေသန္တိ ဝေဿဝဏဿ ဘာဂိနေယျံ ပုဏ္ဏကံ နာမ
ယက္ခံ ဒိသ္မာ တံ အတ္တနိ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တံ ဥတွာ ပိတု သန္တိကံ နေသိ။ အထ နံ
သော “ဝိရုဇပဏ္ဍိတဿ ဟဒယမံသံ အာဟရိတုံ သက္ကောန္တော ဣရန္ဒတိ
လဘိဿသိ”တိ အာဟ။ ပုဏ္ဏကော ဝေပုလ္လပဗ္ဗတတော စက္ကဝတ္ထိပရိဘောဂံ
မဏိရတနံ အာဟရိတွာ တုမေဟိ သဒ္ဓိ ဇူတံ ကိဠိတွာ မံ ဇိနိတွာ လဘိ။
အဟဉ္စ မမ နိဝေသနေ တိဟံ ဝသာပေတွာ မဟန္တံ သက္ကာရံ အကာသိ။
သောပိ မံ အဿဝါလမိ ဝါဟာပေတွာ ဟိမဝန္တေ ရုက္ခေသု စ ပဗ္ဗတေသု စ
ပေါထေတွာ မာရေတုံ အသက္ကောန္တော သတ္တမေ ဝါတက္ခန္တေ ဝေရမ္ဘဝါတ-
မုခေ စ ပက္ခန္တိတွာ အနုပုဗ္ဗေန သဠိယောဇနဗ္ဗေမေ ကာဠာဂိရိမတ္ထကေ
ဌပေတွာ သီဟဝေသာဒိဝသေန ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ရူပံ ကတွာပိ မာရေတုံ
အသက္ကောန္တော မယာ အတ္တနော မာရဏကာရဏံ ပုဠော အာစိက္ခိ။
အထဿာဟံ သာဓုနရဓမ္မေ ကထေသိ။ တံ သုတွာ ပသန္ဓစိတ္တော မံ ဣဓ
အာနေတုကာမော အဟောသိ။ အထာဟံ တံ အာဒါယ နာဂဘဝနံ ဂန္ဓာ
နာဂရညော စ ဝိမလာယ စ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တတော နာဂရာဇာ စ ဝိမလာ
စ သဗ္ဗနာဂပရိသာ စ ပသိဒိသု။ နာဂရာဇာ တတ္ထ မယာ ဆာဟံ
ပုတ္တကာလေ ဣရန္ဒတိ ပုဏ္ဏကဿ အဒါသိ။ သော တံ လဘိတွာ ပသန္ဓ-
စိတ္တော ဟုတွာ မံ မဏိရတနေန ပူဇေတွာ နာဂရာဇေန အာဏတ္တော
မနောမယသိန္ဓဝံ အာရောပေတွာ သယံ မဇ္ဈိမာသနေ နိသိဒိတွာ ဣရန္ဒတိ
ပစ္ဆိမာသနေ နိသိဒါပေတွာ မံ ပုရိမာသနေ နိသိဒါပေတွာ ဣဓာဂန္ဓာ
ပရိသမဇ္ဈေ ဩတာရေတွာ ဣရန္ဒတိ အာဒါယ အတ္တနော နဂရမေဝ ဂတော။
ဧဝံ မဟာရာဇ သော ပုဏ္ဏကော တဿာ သုမဇ္ဈာယ ဝိယာယ ဟေတု ပတာ-
ရယိတ္ထ မရဏာယ မယံ။ အထေဝံ မံ နိဿာယ သော စေဝ ဘရိယာယ သမဂ္ဂိ-
ဘူတော၊ မမ ဓမ္မကထံ သုတွာ ပသန္ဓေန နာဂရာဇေန အဟဉ္စ အနုညာတော၊
တဿ ပုဏ္ဏကဿ သန္တိကာ အယံ သဗ္ဗကာမဒဒေါ စက္ကဝတ္ထိပရိဘောဂမဏိ စ
လဒ္ဓေါ၊ ဂဏှထ ဒေဝ ဣမံ မဏိန္တိ ရညော ရတနံ အဒါသိ။

တတော ရာဇာ ပစ္စုသကာလေ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌသုပိနံ နဂရဝါသိနံ ကထေတု-
ကာမော “ဘောန္တော နဂရဝါသိနော အဇ္ဇေ မယာ ဒိဋ္ဌသုပိနံ သဏာထာ”တိ
ဝတွာ အာဟ—

၁၆၄၅။ “ရုက္ခော ဟိ မယံ ပဒ္ဓါရေ သုဇာတော၊
ပညာက္ခန္ဓော သီလမယ’ဿ သာခါ။
အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ ဌိတော နိပါကော၊
ဂဝပ္ပလော ဟတ္ထိဂဝါဿဆန္တော။

၁၆၄၆။ နစ္စဂီတတူရိယာဘိနာဒိတေ၊
ဥစ္ဆိဇ္ဇေ သေနံ ပုရိသော အဟာသိ။
သော နော အယံ အာဂတော သန္ဓိကေတံ၊
ရုက္ခဿိ’မဿာ’ပစိတိ’ ကရောထ။

၁၆၄၇။ ယေ ကေစိ ဝိတ္တာ မမ ပစ္စယေန၊
သဗ္ဗေဝ တေ ပါတုကရောန္တု အဇ္ဇေ။
တိဗ္ဗာနိ ကတွာန ဥပါယနာနိ၊
ရုက္ခဿိ’မဿာ’ပစိတိ’ ကရောထ။

၁၆၄၈။ ယေ ကေစိ ဗဒ္ဓါ မမ အတ္ထိ ရဋ္ဌေ၊
သဗ္ဗေဝ တေ ဗန္ဓနာ မောစယန္တု။
ယထေဝ’ယံ ဗန္ဓနသ္မာ ပမုတ္တော၊
ဧဝမေတေ မုဉ္ဇရေ ဗန္ဓနသ္မာ။

၁၆၄၉။ ဥန္နင်္ဂလာ မာသမိမံ ကရောန္တု၊
မံသောဒနံ မြာဟ္မဏာ ဘက္ခယန္တု။
အမဇ္ဇေပါ မဇ္ဇရဟာ ပိဝန္တု၊
ပုဏ္ဏာဟိ ထာလာဟိ ပလိဿုတာဟိ။

၁၆၅၀။ မဟာပထံ နိစ္စ သမဂ္ဂယန္တု၊
တိဗ္ဗဉ္စ ရက္ခံ ဝိဒဟန္တု ရဋ္ဌေ။
ယထာ’ညမညံ န ဝိဟေဋ္ဌယေယျံ၊
ရုက္ခဿိ’မဿာ’ပစိတိ’ ကရောထာ”တိ။

တတ္ထ သီလမယ'ဿ သာခါတိ ဧတဿ ရုက္ခဿ သီလမယာ သာခါ။
 အတ္ထေ ဝ ဓမ္မေဇာတိ ဝဒ္ဓိယဉ္စ သဘာဝေ စ။ ဌိတော နိပါကောတိ သော
 ပညာမယရက္ခော ပတိဌိတော။ ဂဓပ္ပလောတိ ပဉ္စဝိဓဂေါရသဖလော။ ဟတ္ထိ-
 ဂဝါဿဆန္ဒောတိ အလင်္ကတဟတ္ထိဂဝါဿေဟိ သဉ္စန္ဒော။ နစ္စဂိတတူရိယာ-
 ဘိနာဒိတေတိ အထ တဿ ရုက္ခဿ ပူဇံ ကရောန္တေန မဟာဇနေန တသ္မိံ
 ရုက္ခေ ဧတေဟိ နစ္စာဒိဟိ အဘိနာဒိတေ။ ဥန္တိဇ္ဇ သေနံ ပုရိသော အဟာသီတံ
 ဧကော ကဏ္ဍပုရိသော အာဂန္တာ တံ ရုက္ခံ ဥန္တိဇ္ဇ ပရိဝါရေတွာ ဌိတံ သေနံ
 ပလာပေတွာ အဟာသိ ဂဟေတွာ ဂတော။ ပုန သော ရုက္ခော အာဂန္တာ
 အမှာကံ နိဝေသနဒွါရေယေဝ ဌိတော။ သော နော အယံ ရုက္ခသဒိသော
 ပဏ္ဍိတော သန္ဓိကေတံ အာဂတော။ ဣဒါနိ သဗ္ဗေပ တုမှေ ရုက္ခဿ ဣမဿ
 အပစိတိံ ကရောထ၊ မဟာသက္ကာရံ ပဝတ္ထေထ။

မမ ပစ္စယေနာတိ အဟော အမစ္စာ ယေ ကေစိ မံ နိဿာယ လဒ္ဓေန
 ယသေန ဝိတ္တာ တုဌစိတ္တာ၊ တေ သဗ္ဗေ အတ္တနော ဝိတ္တံ ပါတုကရောန္တ။
 တိဗ္ဗာနိတိ ဗဟလာနိ မဟန္တာနိ။ ဥပါယနာနိတိ ပဏ္ဍာကာရေ။ ယေ ကေစိတိ
 အန္တမသော ကိဌနတ္ထာယ ဗဒ္ဓေ မိဂပက္ခိနော ဥပါဒါယ။ မုဉ္ဇရေတိ မုဉ္ဇန္တ။
 ဥန္တင်္ဂလာ မာသမိမံ ကရောန္တ။ တိ ဣမံ မာသံ ကသနနင်္ဂလာနိ ဥဿာပေတွာ
 ကေမန္တေ ဌပေတွာ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ သဗ္ဗေဝ မနဿာ
 မဟာဆဏံ ကရောန္တ။ ဘက္ခယန္တ။ တိ ဘုဉ္ဇန္တ။ အမဇ္ဇပေါတိ ဧတ္ထ အ-ကာရော
 နိပါတမတ္တံ၊ မဇ္ဇပေါ ပုရိသာ မဇ္ဇရဟာ အတ္တနော အတ္တနော အာပါနဌာနေသု
 နိသိန္ဒု ပိဝန္တ။ တိ အတ္ထော။ ပုဏ္ဏာဟိ ထာလာဟိတိ ပုဏ္ဏေဟိ ထာလေဟိ။
 ပလိဿုတဟိတိ အတိပုဏ္ဏတ္တာ ပဋ္ဌရမာနေဟိ။ မဟာပထံ နိစ္စ သမဂ္ဂယန္တ။ တိ
 အန္တောနဂရေ အလင်္ကတမဟာပထံ ရာဇမဂ္ဂံ နိဿာယ ဌိတာ ဝေသိယာ
 နိစ္စကာလံ ကိလေသဝသေန ကိလေသတ္ထိကံ ဇနံ အဂ္ဂယန္တ။ တိ အတ္ထော။
 တိဗ္ဗန္တိ ဂါဠိ။ ယထာတိ ယထာ ရုက္ခဿ၊ သုသံဝိဟိတတ္တာ ဥန္တင်္ဂလာ ဟုတွာ
 ရုက္ခဿိမဿ အပစိတိံ ကရောန္တာ အညမညံ န ဝိဟေဌယေယျံ၊ ဧဝံ ရက္ခံ
 သံဝိဒဟန္တ။ တိ အတ္ထော။

ဧဝံ ရညာ ဝုတ္တေ—

၁၆၅၁။ ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ မြာဟ္မဏာ။
 ဗဟံ အန္တဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာဘိဟာရယံ။

၁-၁-သိ-သျာ-ဣပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။ ၂-အာရက္ခာယ (သီ၊ ဣ)

၁၆၅၂။ ဟတ္ထာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ဗဟုံ အန္ဓဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာဘိဟာရယုံ။

၁၆၅၃။ သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ဗဟုံ အန္ဓဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာဘိဟာရယုံ။

၁၆၅၄။ ဗဟုဇနော ပသန္ဓောသိ၊ ဒိသွာ ပဏ္ဍိတမာဂတေ။
ပဏ္ဍိတမိ အနုပ္ပတ္တေ၊ စေလုက္ခေပေါ ပဝတ္တထာတိ။

တတ္ထ အဘိဟာရယုန္တိ ဧဝံ ရညာ အာဏတ္တာ^၁ မဟာဆဏံ ပဋိယာဒေတွာ သဗ္ဗေ သတ္တေ ဗန္ဓနာ မောစေတွာ ဧတေ သဗ္ဗေ ဩရောဓာဒယော နာနပ္ပကာရံ ပဏ္ဍာကာရံ သဇ္ဇိတွာ တေန သဒ္ဓိ^၂ အန္ဓဉ္စ ပါနဉ္စ ပဏ္ဍိတဿ ပေသေသုံ။ ပဏ္ဍိတမာဂတေတိ ပဏ္ဍိတေ အာဂတေ တံ ပဏ္ဍိတံ ဒိသွာ ဗဟုဇနော ပသန္ဓော အဟောသိ။

ဆဏော မာသေန ဩသာနံ အဂမာသိ။ တတော မဟာသတ္တော ဗုဒ္ဓကိစ္စံ သာဓေန္တော ဝိယ မဟာဇနဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ရာဇာနဉ္စ အနုသာသန္တော ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ ကတွာ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ အာယုပရိယောသာနေ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။ ရာဇာနံ အာဒိ^၃ ကတွာ သဗ္ဗေပိနဂရဝါသိနော ပဏ္ဍိတဿောဝါဒေ ဌတွာ ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ ကတွာ အာယုပရိယောသာနေ သဂ္ဂပုရံ ပူရယိ^၄ သူ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ တထာဂတော ပညာသမ္ပန္နော ဥပါယကုသလောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ပဏ္ဍိတဿ မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ အဟေသုံ၊ ဇေဋ္ဌဘရိယာ ရာဟုလမာတာ၊ ဇေဋ္ဌပုတ္တော ရာဟုလော၊ ဝိမလာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊ ဝရုဏနာဂရာဇာ သာရိပုတ္တော၊ သုပဏ္ဏရာဇာ မောဂ္ဂလ္လာနော၊ သက္ကော အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဓနဉ္စယကောရဗျရာဇာ အာနန္ဒော၊ ပုဏ္ဏကော ဆန္ဒော၊ ပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ ဝိဓုရပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟောသိ”^၅န္တိ။

ဝိဓုရဇာတကဝဏ္ဏနာ နဝမာ။

၁-အာဏတ္တ (သီ၊ဣ)

၁၀-ဝေသာန္တရဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၅၇)

ဒသဝရကထာဝဏ္ဏနာ

ဖုဿတိ ဝရဝဏ္ဏာဘေတိ ဣဒံ သတ္တာ ကပိလဝတ္ထု ဥပနိဿာယ နိဂြောဓာ-
 ရာမေ ဝိဟရန္တော ပေါက္ခရဝဿံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ယဒါ ဟိ သတ္တာ
 ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော အနုက္ကမေန ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာ တတ္ထ ဟေမန္တံ ဝိတိ-
 နာမေတွာ ဥဒါယိတ္ထေရေန မဂ္ဂဒေသကေန ဝိသတိသဟဿဒိဏာသဝပရိ-
 ဝုတော ပဌမဂမနေန ကပိလဝတ္ထု အဂမာသိ၊ တဒါ သကျရာဇာနော “မယံ
 အမှာကံ ဉာဘိသေဋ္ဌံ ပဿိဿာမာ”တိ သန္ဓိပဘိတွာ ဘဂဝတော ဝသနဋ္ဌာနံ
 ဝိမံသမာနာ “နိဂြောဓသက္ကဿာရာမော ရမဏီယော”တိ သလ္လက္ခေတွာ တတ္ထ
 သဗ္ဗံ ပဋိဇ္ဇနဂိမိံ ကတွာ ဂန္ဓပုပ္ဖုဒါဟတ္တာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကရောန္တာ သဗ္ဗာလင်္ကာရ-
 ပုဋိမဏ္ဍိတေ ဒဟရဒဟရေ နာဂရဒါရကေ စ နာဂရဒါရိကာယော စ ပဌမံ
 ပဟိဏိံသု၊ တတော ရာဇကုမာရေ စ ရာဇကုမာရိကာယော စ။ တေသံ အန္တရာ
 သာမံ ဂန္ဓပုပ္ဖုစုဏ္ဏာဒီဟိ သတ္တာရံ ပူဇေတွာ ဘဂဝန္တံ ဂဟေတွာ နိဂြောဓာ-
 ရာမမေဝ အဂမိံသု။ တတ္ထ ဘဂဝါ ဝိသတိသဟဿဒိဏာသဝပရိဝုတော
 ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိ။ တဒါ ဟိ သာကိယာ မာနဇာတိကာ မာနတ္ထဒ္ဓါ။
 တေ “အယံ သိဒ္ဓတ္ထကုမာရော အမှေဟိ ဒဟရတရော၊ အမှာကံ ကနိဋ္ဌော
 ဘာဂိနေယျော ပုတ္တော နတ္တာ”တိ စိန္တေတွာ ဒဟရဒဟရေ ရာဇကုမာရေ
 စ ရာဇကုမာရိကာယော စ အာဟံသု “တုမှေ ဘဂဝန္တံ ဝန္တထ၊ မယံ တုမှာကံ
 ပိဋ္ဌိတော နိသီဒိဿာမာ”တိ။

တေသု ဧဝံ အဝန္တိတွာ နိသိန္ဓေသု ဘဂဝါ တေသံ အဇ္ဈာသယံ ဩလော-
 ကေတွာ “န မံ ဉာတယော ဝန္တန္တိ၊ ဟန္တုဣဒါနေဝ ဝန္တာပေဿာမီ”တိ အဘိညာ-
 ပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ အာကာသံ အပ္ပုဂ္ဂန္ဓာ
 တေသံ သိသေ ပါဒပံသုံ ဩကိရမာနော ဝိယ ကဏ္ဍမ္မရက္ခမူလေ ယမကပါဂ္ဂိဟာ-
 ရိယသဒိသံ ပါဂ္ဂိဟာရိယံ အကာသိ။ ရာဇာ သုဒ္ဓေါဒနော တံ အစ္စရိယံ
 ဒိသ္မာ အာဟ “ဘန္တေ တုမှာကံ ဇာတဒိဝသေ ကာဋ္ဌဒေဝလဿ” ဝန္တ-
 နတ္ထံ ဥပနိတာနံ ဝေါ ပါဒေ ပရိဝတ္တိတွာ ပြာဟ္မဏဿ မတ္ထကေ ဝိတေ
 ဒိသ္မာ အဟံ တုမှာကံ ပါဒေ ဝန္တိံ၊ အယံ မေ ပဌမဝန္တနာ။ ပုနပိ ဝပ္ပမင်္ဂလ-
 ဒိဝသေ ဇမ္ဗုန္ဒာယာယ သိရိသယနေ နိသိန္ဓာနံ ဝေါ ဇမ္ဗုန္ဒာယာယ

၁-ဣသိကာဋ္ဌဒေဝိလဿ (က)

အပရိဝတ္တနံ ဒိသ္မာပိ အဟံ တုမှာကံ ပါဒေ ဝဋ္ဋိံ၊ အယံ မေ ဒုတိယဝန္ဓနာ။
 ဣဒါနိ ဣမံ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ပါဂ္ဂိဟာရိယံ ဒိသ္မာပိ တုမှာကံ ပါဒေ ဝန္ဓာမိ၊ အယံ မေ
 တတိယဝန္ဓနာ”တိ။ ရညာ ပန ဝဋ္ဋိတေ အဝဋ္ဋိတွာ ဌာတုံ သမတ္ထော နာမ
 ဧကသာကိယောပိ နာဟောသိ၊ သဗ္ဗေ ဝဋ္ဋိံသုယေဝ။

ဣတိ ဘဂဝါ ဣတယော ဝန္ဓာပေတွာ အာကာသတော ဩတရိတွာ ပညတ္တ-
 ဝရပုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိ။ နိသီန္ဓေ စ ဘဂဝတိ သီခါပတ္ထော ဣတိသမာဂမော
 အဟောသိ၊ သဗ္ဗေ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ ဟုတွာ နိသီဒိံ သု။ တတော မဟာမေသော ဥဋ္ဌ-
 ဟိတွာ ပေါက္ခရဝဿံ ဝဿိ၊ တမ္ပဝဏ္ဏံ ဥဒကံ ဟေဋ္ဌာ ဝိရဝန္တံ ဂစ္ဆတိ။ ယေ
 တေမေတုကာမာ၊ တေတေမေန္တိ။ အတေမေတုကာမဿ သရီရေ ဧကမိန္ဒုမတ္တမိ
 န ပတတိ။ တံ ဒိသ္မာ သဗ္ဗေ အတ္ထရိယဗ္ဗုတစိတ္တဇာတာ အဟောသုံ။ “အဟော
 အတ္ထရိယံ အဟော အတ္တုတံ အဟော ပုဒ္ဓါနံ မဟာနဘာဝတာ၊ ယေသံ ဣတိ-
 သမာဂမေ ဧဝရူပံ ပေါက္ခရဝဿံ ဝဿိ”တိ ဘိက္ခူ။ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ။ တံ
 သုတွာ သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ မမ ဣတိသမာဂမေ မဟာ-
 မေသော ပေါက္ခရဝဿံ ဝဿိယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ
 အာဟရိ။

အတိတေ သိဝိရဋ္ဌေ ဇေတုတ္တရနဂရေ သိဝိမဟာရာဇာ နာမ ရဇ္ဇံ
 ကာရေန္တော သဗ္ဗယံ နာမ ပုတ္တံ ပဋိလဘိ။ သော တဿ ဝယပ္ပတ္တဿ
 မဒ္ဒရာဇမိတရံ ဖုဿတိံ ၂ နာမ ရာဇကညံ အာနေတွာ ရဇ္ဇံ နိယျာဒေတွာ
 ဖုဿတိံ အဂ္ဂမဟေသိံ အကာသိ။ တဿာ အယံ ပုဗ္ဗယောဂေါ—ဣတော
 ဧကနဂုတိကပ္ပေ ဝိပဿိ နာမ သတ္တာ လောကေ ဥဒပါဒိ။ တသ္မိံ ဗန္ဓုမတိနဂရံ
 နိဿာယ ခေမေ မိဂဒါယေ ဝိဟရန္တေ ဧကော ရာဇာ ရညော ဗန္ဓုမဿ
 အနဋ္ဌေန စန္ဒနသာရေန သဒ္ဓိံ သတသဟဿဂ္ဂနိကံ သုဝဏ္ဏမာလံ ပေသေသိ။
 ရညော ပန ဒွေ မိတရော အဟောသုံ။ သော တံ ပဏ္ဍာကာရံ တာသံ
 ဒါတုကာမော ဟုတွာ စန္ဒနသာရံ ဇေဋ္ဌိကာယ အဒါသိ၊ သုဝဏ္ဏမာလံ
 ကနိဋ္ဌာယ အဒါသိ။ တာ ဥဘောပိ “န မယံ ဣမံ အတ္တနော သရီရေ ပိဋ္ဌန္တိဿာမ၊
 သတ္တာရမေဝ ပူဇေဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ ရာဇာနံ အာဟံသု “တာတ
 စန္ဒနသာရေန စ သုဝဏ္ဏမာလာယ စ ဒသဗလံ ပူဇေဿာမာ”တိ။ တံ သုတွာ
 ရာဇာ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ ဇေဋ္ဌိကာ သုခုမစန္ဒနစုဏ္ဏံ ကာရေတွာ သုဝဏ္ဏ-
 သမုဂ္ဂံ ပူရေတွာ ဂဏှာပေသိ။ ကနိဋ္ဌဘဂိနိ ပန သုဝဏ္ဏမာလံ ဥရစ္ဆဒမာလံ

၁-သဗ္ဗယံ (က) ၂-ဖုဿတိံ (သီ၊ ဣ)

ကာရာပေတွာ သုဝဏ္ဏသမုဂ္ဂေန ဂဏှာပေသိ။ တာ ဥဘောပိ မိဂဒါယ-
 ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဇေဋ္ဌိကာ စန္ဒနစုဏ္ဏေန ဒသဗလဿ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သရီရံ
 ပူဇေတွာ သေသစုဏ္ဏာနိ ဂန္ဓကုဋိယံ ဝိကိရိတွာ “ဘန္တေ အနာဂတေ
 တုမှာဒိဿဿ ဗုဒ္ဓဿ မာတာ ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္ထနံ အကာသိ။ ( )^၁
 ကနိဋ္ဌဘဂိနိပိ တထာဂတဿ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သရီရံ သုဝဏ္ဏမာလာယ ကတေန
 ဥရစ္ဆဒေန ပူဇေတွာ “ဘန္တေ ယာဝ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊ တာဝ ဣဒံ ပဿာဓေနံ
 မမ သရီရာ မာ ဝိဂတံ ဟောတူ”တိ ပတ္ထနံ အကာသိ။ ( )^၂ သတ္ထာပိ
 တာသံ အနုမောဒနံ အကာသိ။

တာ ဥဘောပိ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တာသု
 ဇေဋ္ဌဘဂိနိ ဒေဝလောကတော မနုဿလောကံ၊ မနုဿလောကတော
 ဒေဝလောကံ သံသရန္တိ ဧကနဂုတိကပ္ပါဝသာနေ အမှာကံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒကာလေ
 ဗုဒ္ဓမာတာ မဟာမာယာဒေဝီ နာမ အဟောသိ။ ကနိဋ္ဌဘဂိနိပိ တထေဝ
 သံသရန္တိ ကဿပဒသဗလဿ ကာလေ ကိကိဿ ရညော ဓိတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ။
 သာ စိတ္တကမ္မကတာယ ဝိယ ဥရစ္ဆဒမာလာယ အလင်္ကတေန ဥရေန ဇာတတ္တာ
 ဥရစ္ဆဒါ နာမ ကုမာရိကာ ဟုတွာ သောဠသဝဿိကကာလေ သတ္ထု
 ဘတ္တာနုမောဒနံ သုတွာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ အပရဘာဂေ
 ဘတ္တာနုမောဒနံ သုဏန္တေနေဝ ပိတရာ သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္တဒိဝသေယေဝ
 အရဟတ္တံ ပတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ကိကိရာဇာပိ အညာ သတ္တ ဓိတရော
 လဘိ။ တာသံ နာမာနိ—

သမဏီ သမဏဂုတ္တာ စ၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခဒါယိကာ ဝိ။
 ဓမ္မာ စေဝ သုဓမ္မာ စ၊ သံဃဒါယီ စ သတ္တဓိတိဝိ။

တာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ—

ခေမာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စ၊ ပဋ္ဌာစာရာ စ ဂေါတမီ။
 ဓမ္မဒိန္နာ မဟာမာယာ၊ ဝိသာခါ စာပိ သတ္တဓိတိဝိ။

၁-ဂါထမာဟ—

“သော စန္ဒနစုဏ္ဏေန၊ ပူဇာ တုမှေသု မေ ကတာ။
 တုမှာဒိဿဿ ဗုဒ္ဓဿ၊ မာတာ ဟေသံ အနာဂတေ”တိ (သျှာ)

၂-ဂါထမာဟ—

“ဘန္တေ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ မယာ တံ ပူဇိတော အသိ။
 တေန မယံ ဥရေ ဟောတု၊ မာလာပုဏ္ဏေန နိဗ္ဗိတာ”တိ (သျှာ)

၃-ဘိက္ခုဒါယိကာ (သျှာ၊ ဣ)၊ ဘိက္ခုဒါယိကာ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၃၁၁-ပိဋ္ဌေ။) ၄-သတ္တိမာတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

တာသု ဖုဿတိ သုဓမ္မာ နာမ ဟုတွာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ
 ဝိပဿိသမ္မာသမ္ပုဒ္ဓဿ ကတာယ စန္ဒနစုဏ္ဏပူဇောယ ဖလေန ရတ္တစန္ဒနရသ-
 ပရိပ္ပေါသိတေန ဝိယ သရီရေန ဇာတတ္တာ ဖုဿတိ နာမ ကုမာရိကာ ဟုတွာ
 ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သံသရန္တိ အပရဘာဂေ သက္ကဿ ဒေဝရညော
 အဂ္ဂမဟေသိ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ အထဿာ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ပဉ္စသု
 ပုဗ္ဗနိမိတ္တေသု ဥပ္ပန္နေသု သက္ကော ဒေဝရာဇာ တဿာ ပရိက္ခိဏာယုကတံ
 ဥတွာ မဟန္တေန ယသေန တံ အာဒါယ နန္ဒနဝနုယျာနံ ဂန္တော တတ္ထ တံ
 အလင်္ကတသယနပိဋ္ဌေ နိသိန္နံ သယံ သယနပသေ နိသိဒိတွာ ဧတဒဝေါစ
 “ဘဒ္ဒေ ဖုဿတိ တေ ဒသ ဝရေ ဒမ္ပိ၊ တေ ဂဏှဿူ”တိ ဝဒန္တော ဣမသ္မံ
 ဂါထာသဟဿပဋိမဏ္ဍိတေ မဟာဝေဿန္တရဇာတကေ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁၆၅၅။ “ဖုဿံဘိ ဝရဝဏ္ဏာဘေ၊ ဝရဿု ဒသဓာ ဝရေ။
 ပထဗျာ စာရုပုဗ္ဗဂီ၊ ယံ တုယံ မနသော ဝိယ”န္တိ။

ဧဝမေသာ မဟာဝေဿန္တရဓမ္မဒေသနာ ဒေဝလောကေ ပတိဋ္ဌာပိတာ
 နာမ ဟောတိ။

တတ္ထ ဖုဿတိတိ^၁ တံ နာမေနာလပတိ။ ဝရဝဏ္ဏာဘေတိ ဝရာယ ဝဏ္ဏာ-
 ဘာယ သမန္ဓာဂတေ။ ဒသဓာတိ ဒသဝိဓေ။ ပထဗျာတိ ပထဝိယံ ဂဟေတဗ္ဗေ
 ကတွာ ဝရဿု ဂဏှဿူတိ ဝဒတိ။ စာရုပုဗ္ဗဂီတိ စာရုနာ ပုဗ္ဗင်္ဂေန
 ဝရလက္ခဏေန^၂ သမန္ဓာဂတေ။ ယံ တုယံ မနသော ဝိယန္တိ ယံ ယံ တဝ
 မနသာ ဝိယံ၊ တံ တံ ဒသဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ ဂဏှာဟိတိ ဝဒတိ။

သာ အတ္တနော စဝနဓမ္မတံ အဇာနန္တိ ပမတ္တာ ဟုတွာ ဒုတိယဂါထမာဟ—

၁၆၅၆။ “ဒေဝရာဇ နမော ဘျတ္ထု၊ ကိံ ပါပံ ပကတံ မယာ။
 ရမ္မာ စာဝေသိ မံ ဌာနာ၊ ဝါတောဝ ဓရဏီရုဟ”န္တိ။

တတ္ထ နမော ဘျတ္ထု^၁တိ နမော တေ အတ္ထု။ ကိံ ပါပန္တိ ကိံ မယာ
 တဝ သန္တိကေ ပါပံ ပကတန္တိ ပုစ္ဆတိ။ ဓရဏီရုဟန္တိ ရုက္ခံ။

အထဿာ ပမတ္တာဘာဝံ ဥတွာ သက္ကော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၆၅၇။ “န စေဝ တေ ကတံ ပါပံ၊ န စ မေ တွမသိ အပ္ပိယာ။
 ပုညံ စ တေ ပရိက္ခိဏံ၊ ယေန တေ’ဝံ ဝဒါမဟံ။

၁-ဖုဿတိတိ (သီ၊ ဣ) ၂-ဦရုလက္ခဏေန (က)

၁၆၅၈။ သန္တိကေ မရဏံ တုယံ၊ ဝိနာဘာဝေါ ဘဝိဿတိ။
ပဋိဂ္ဂဏှာဟိ မေ ဧတေ၊ ဝရေ ဒသ ပဝေစ္ဆတော”တိ။

တတ္ထ ယေန တေ’ဝန္တိ ယေန တေ’ ဧဝံ ဝဒါမိ။ တုယံ ဝိနာဘာဝေါတိ
တဝ အမှေဟိ သဒ္ဓိ’ ဝိယောဂေါ ဘဝိဿတိ။ ပဝေစ္ဆတောတိ ဒဒမာနဿ။

သာ သက္ကဿ ဝစနံ သုတွာ နိစ္ဆယေန အတ္တနော မရဏံ ဥတွာ ဝရံ
ဂဏှန္တိ အာဟ—

၁၆၅၉။ “ဝရံ စေ မေ အဒေါ သက္က၊ သဗ္ဗဘူတာနမိဿရ။
သိဝိရာဇဿ ဘဒ္ဒန္တေ၊ တတ္ထ အဿံ နိဝေသနေ။

၁၆၆၀။ နိလနေတ္တာ နိလဘမု၊ နိလက္ခိ စ ယထာ မိဂိ။
ဖုဿတိ နာမ နာမေန၊ တတ္ထပ’ဿံ ပုရိန္ဒဒ။

၁၆၆၁။ ပုတ္တံ လဘေထ ဝရဒံ၊ ယာစယောဂံ အမစ္ဆရိ’။
ပူဇိတံ ပဋိရာဇုဟိ၊ ကိတ္တိမန္တံ ယသဿိနံ။

၁၆၆၂။ ဂဗ္ဘံ မေ ဓာရယန္တိယာ၊ မဇ္ဈိမဂံ’ အနန္တတံ။
ကုစ္ဆိ အနန္တတော အဿ၊ စာပံဝ လိဒိတံ သမံ။

၁၆၆၃။ ထနာ မေ နပ္ပပတေယျံ၊ ပလိတာ န သန္တ၊ ဝါသဝ။
ကာယေ ရဇော န လိမ္ပေထ၊ ဝဇ္ဈန္တာပိ ပမောစယေ။

၁၆၆၄။ မယူရကောဇ္ဇာဘိရုဒေ၊ နာရိဝရဂဏာယုတေ။
ခုဇ္ဇစေလာပကာကိဏ္ဍေ၊ သူတမာဂဝေဏ္ဍိတေ။

၁၆၆၅။ စိတြိဂ္ဂဠေရုယုသိတေ၊ သုရာမံသပဗောဓနေ။
သိဝိရာဇဿ ဘဒ္ဒန္တေ၊ တတ္ထ’ဿံ မဟေသိ ပိယာ”တိ ၂။

တတ္ထ သိဝိရာဇဿာတိ သာ သကလဇမ္ပုဒိပတလံ ဩလောကေန္တိ
အတ္တနော အနန္တဝိကံ သိဝိရညော နိဝေသနံ ဒိသ္မာ တတ္ထ အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ
ပတ္ထေန္တိ ဝေမာဟ။ ယထာ မိဂိဘိ ကေဝဿိကာ ဟိ မိဂပေါတိကာ
နိလနေတ္တာ ဟောတိ၊ တေနောမာဟ။ တတ္ထပ’ဿန္တိ တတ္ထပိ ဣမိနာဝ

၁-တံ (သီ၊ သု၊ ဣ)

၂-တတ္ထ အဿံ မဟေသိယာတိ (သီ၊ သု၊ ဣ)

နာမေန အဿံ။ လဘေထာတိ လဘေယျံ။ ဝရဒန္တိ အလင်္ကတသီသအက္ခိ-
 ယုဂလဟဒယမံသရူမိရသေတစ္ဆတ္တပုတ္တဒါရေသု ယာစိတယာစိတဿ ဝရ-
 ဘဏ္ဍဿ ဒါယကံ။ ကုန္တိတိ “မဇ္ဈိမင်္ဂ”န္တိ ဝုတ္တံ သရူပတော ဒဿေတိ။
 လိခိတန္တိ ယထာ ဆေကေန ဓနကာရေန သမ္မာ လိခိတံ ဓန အနန္တတမဇ္ဈိ
 တုလာဝဋ္ဋံ^၁ သမံ ဟောတိ၊ ဧဝရူပေါ မေ ကုန္တိ ဘဝေယျ။

နပ္ပပတေယျန္တိ ပတိတွာ လမ္မာ န ဘဝေယျ။ ပလိတာ န သန္တ၊^၂
 ဝါသဝါတိ ဝါသဝ ဒေဝသေဋ္ဌ ပလိတာနိပိ မေ သိရသ္မိံ န သန္တ၊^၂ မာ
 ပညာယိံသု။ “ပလိတာနိ သိရောရဟာ”တိပိ ပါဌော။ ဝဇ္ဈဉ္စာပီတိ ကိပ္ပိသ-
 ကာရကံ ရာဇာပရာမိကံ ဝဇ္ဈပုတ္တစောရံ အတ္တနော ဗလေန မောစေတုံ
 သမတ္တာ ဘဝေယျ။ ဣမိနာ အတ္တနော ဣဿရိယဘာဝံ ဒိပေတိ။ သူတမာဂဓ-
 ဝဏ္ဏိတေတိ^၃ ဘောဇနကာလာဒိသု ထုတိဝသေန ကာလံ အာရောစေန္တေဟိ
 သူတေဟိ စေဝ မာဂဓကေဟိ စ ဝဏ္ဏိတေ။ စိတြဂ္ဂဋေရုဗုသိတေတိ ပဉ္စဂီက-
 တူရိယသဒ္ဓသဒိသံ မနောရမံ ရဝံ ရဝန္တေဟိ သတ္တရတနဝိစိတ္တေဟိ ဒွါရ-
 ကဝါဋေဟိ ဥဋ္ဌေါသိတေ။ သုရာမံသပဗောဓနေတိ “ပိဝထ ခါဒထာ”တိ
 သုရာမံသေဟိ ပဗောဓိယမာနဇနေ ဧဝရူပေ သိဝိရာဇဿ နိဝေသနေ တဿ
 အဂ္ဂမဟေသိ ဘဝေယျန္တိ ဣမေ ဒသ ဝရေ ဂဏှိ။

တတ္ထ သိဝိရာဇဿ အဂ္ဂမဟေသိဘာဝေါ ပဌမော ဝရော၊ နိလနေတ္တတာ
 ဒုတိယော၊ နိလဘမုကတာ တတိယော၊ ဖုဿတိတိ နာမံ စတုတ္ထော၊ ပုတ္တ-
 ပဋိလာဘော ပဉ္စမော၊ အနန္တကုန္တိတာ ဆဋ္ဌော၊ အလမ္ပတ္တနတာ သတ္တမော၊
 အပလိဘာဘာဝေါ အဋ္ဌမော၊ သုခုမစ္ဆဝိဘာဝေါ နဝမော၊ ဝဇ္ဈပုမောစန-
 သမတ္တတာ ဒသမော ဝရောတိ။

သက္ကော အာဟ—

၁၆၆၆။ ယေ တေ ဒသ ဝရာ ဒိန္နာ၊ မယာ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနေ။
 သိဝိရာဇဿ ဝိဇိတေ၊ သဗ္ဗေ တေ လစ္ဆသီ ဝရေ”တိ။

(အထဿံ သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဖုဿတိယာ ဒသ ဝရေ အဒါသိ၊ ဒတွာ
 စ ပန “ဘဒ္ဒေ ဖုဿတိ တဝ သဗ္ဗေ တေ သမိဇ္ဈန္တူ”တိ ဝတွာ အနုမောဒိ။
 တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—)၄

၁-ဂုဋ္ဌာဝဋ္ဋံ (သိ၊ ဣ) ၂-နဿန္တ၊ (သိ၊ သျာ၊ ဣ) ၃-သူဒမာဂဓဝဏ္ဏိတေတိ (သျာ၊ ဣ)
 ၄-( )သိ-သျာ-ဣ ပေါတ္တကေသု နတ္ထိ။

၁၆၆၇။ “ဣဒံ ဝတွာန မဃဝါ၊ ဒေဝရာဇာ သုဇမ္ပတိ။
ဗုဿတိယာ ဝရံ ဒတွာ၊ အနုမောဒိတ္ထ ဝါသဝေါ”တိ။

တတ္ထ အနုမောဒိတ္တာတိ “သဗ္ဗေ တေ လစ္ဆသိ ဝရေ”တိ ဧဝံ ဝရေ ဒတွာ
ပမုဒိတော တုဠမာနသော အဟောသိတိ အတ္ထော။

ဒသဝရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဟိမဝန္တဝဏ္ဏနာ

ဣတိ သာ ဝရေ ဂဟေတွာ တတော စုတာ မဒ္ဒရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ
ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဇာယမာနာ စ စန္ဒနုဗ္ဗုပ္ပရိကိဏ္ဍေန ဝိယ သရီရေန ဇာတာ။
တေနဿာ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ “ဗုဿတိ”တွေဝ နာမံ ကရိံသု။ သာ
မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဝဗ္ဗိတွာ သောဠသဝဿကာလေ ဥတ္တမရူပဓရာ
အဟောသိ။ အထ နံ သိဝိမဟာရာဇာ ပုတ္တဿ သဗ္ဗယကုမာရဿ အတ္ထာယ
အာနေတွာ တဿ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ သောဠသန္တံ ဣတ္ထိသဟဿာနံ
ဇေဋ္ဌိကံ ကတွာ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ တေန ပုတ္တံ—

“တတော စုတာ သာ ဗုဿတိ၊ ခတ္ထိယေ ဥပပဇ္ဇေထ။
ဇေတုတ္တရမိ နဂရေ၊ သဗ္ဗယေန သမာဂမိ”တိ။

သာ သဗ္ဗယဿ ဝိယာ မနာပါ အဟောသိ။ အထ နံ သက္ကော အာဝဇ္ဇ-
မာနော “မယာ ဗုဿတိယာ ဒိန္နဝရေသု နဝ ဝရာ သမိဒ္ဓါ”တိ ဒိသ္မာ
“ဧကော ပန ပုတ္တဝရော န တာဝ သမိဇ္ဈတိ၊ တမ္ပိဿာ သမိဇ္ဈာပေဿာမိ”တိ
စိန္တေသိ။ တဒါ မဟာသက္ကော တာဝတိံ သဒေဝလောကေ ဝသတိ၊ အာယု
စဿ ပရိက္ခိဏံ အဟောသိ။ တံ ဥတွာ သက္ကော တဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ
“မာရိသ တယာ မနုဿလောကံ ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ သိဝိရညော အဂ္ဂ-
မဟေသိယာ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္တိ ဂဏိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝတွာ တဿ စေဝ
အညေသဗ္ဗ စဝနဓမ္မာနံ သဋ္ဌိသဟဿာနံ ဒေဝပုတ္တာနံ ပဋိညံ ဂဟေတွာ
သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ မဟာသက္ကောပိ တတော စဝိတွာ တတ္ထုပပန္နော၊
သေသဒေဝပုတ္တာပိ သဋ္ဌိသဟဿာနံ အမစ္စာနံ ဂေဟေသု နိဗ္ဗတ္တိံသု။ မဟာ-
သက္ကော ကုစ္ဆိဂတေ ဗုဿတိ ဒေါဟဋ္ဌိနိ ဟုတွာ စတုသု နဂရဒ္ဓါရေသု

နဂရမဇ္ဈေ ရာဇနိဝေသနဒ္ဓါရေ စာတိ ဆသု ဌာနေသု ဆ ဒါနသာလာယော ကာရာပေတွာ ဒေဝသိကံ ဆ သတသဟဿာနိ ဝိဿဇ္ဇေတွာ မဟာဒါနံ ဒါတုကာမာ အဟောသိ။

ရာဇာ တဿာ ဒေါဟဠံ သုတွာ နေမိတ္တကေ မြာဟ္မဏေ ပက္ခော- သာပေတွာ ပုစ္ဆိ။ နေမိတ္တကာ “မဟာရာဇ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိမိ ဒါနာဘိရတော သက္ကော ဥပ္ပန္နော၊ ဒါနေန တိတ္ထိံ န ဂမိဿတိ”တိ ဝဒိံသု။ တံ သုတွာ ရာဇာ တုဋ္ဌမာနသော ဟုတွာ ဆ ဒါနသာလာယော ကာရာပေတွာ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဒါနံ ပဋ္ဌပေသိ။ ဗောဓိသတ္တဿ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏကာလတော ပဋ္ဌာယ ရညော အာယဿ ပမာဏံ နာမ နာဟောသိ။ တဿ ပုညာနဘာဝေန သကလ- ဇမ္ပဒိပရာဇာနော ပဏ္ဍာကာရံ ပဟိဏိံသု။ ဒေဝိ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဂဗ္ဘိ ဓာရေန္တိ ဒသမာသေ ပရိပုဏ္ဏေ နဂရံ ဒဋ္ဌုကာမာ ဟုတွာ ရညော အာရော- စေသိ။ ရာဇာ နဂရံ ဒေဝနဂရံ ဝိယ အလင်္ကာရာပေတွာ ဒေဝိံ ရထဝရံ အာရောပေတွာ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကာရေသိ။ တဿာ ဝေဿာနံ ဝီထိယာ ဝေမဇ္ဈံ သမ္ပတ္တကာလေ ကမ္မဇဝါတာ စလိံသု။ အထ အမစ္စာ ရညော အာရော- စေသိ။ တံ သုတွာ ဝေဿဝီထိယံယေဝ တဿာ သူတိဃရံ ကာရာပေတွာ ဝါသံ ဂဏှာပေသိ။ သာ တတ္ထ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တေန ဝုတ္တံ—

“ဒသ မာသေ ဓာရယိတွာန၊ ကရောန္တိ ပုရံ ပဒက္ခိဏံ။
ဝေဿာနံ ဝီထိယာ မဇ္ဈေ၊ ဇနေသိ ဖုဿတိ မမ”န္တိ”။

မဟာသက္ကော မာတု ကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တောယေဝ ဝိသဒေါ ဟုတွာ အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ နိက္ခမိ။ နိက္ခန္တောယေဝ စ မာတု ဟတ္တံ ပသာရေတွာ “အမ္မ ဒါနံ ဒဿာမိ၊ အတ္ထိ ကိဉ္စိ တေ ဓန”န္တိ အာဟ။ အထဿ မာတာ “တာတ ယထာအဇ္ဈာသယေန ဒါနံ ဒေဟိ”တိ ပသာရိတဟတ္ထေ သဟဿတ္ထဝိကံ ဌပေသိ။ မဟာသက္ကော ဟိ ဥမင်္ဂဇာတကေ ဣမသ္မိံ ဇာတကေ ပစ္ဆိမတ္တဘာဝေတိ တီသု ဌာနေသု ဇာတမတ္ထေယေဝ မာတရာ သဒ္ဓိံ ကထေသိ။ အထဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ဝေဿဝီထိယံ ဇာတတ္တာ “ဝေဿန္တရော”တိ နာမံ ကရိံသု။

တေန ဝုတ္တံ—

“န မယံ မတ္တိကံ နာမံ၊ နဂိ ပေတ္တိကသမ္ဘဝံ။
ဇာတောမိ ဝေဿဝီထိယံ၊ တသ္မာ ဝေဿန္တရော အဟု”န္တိ”။

၁-၁-၃ ၄-၃၉၂-ဝိဇ္ဇေ စရိယာဝိဇ္ဇကေ။

ဇာတဒိဝေဿယေဝ ပနဿ ဧကာ အာကာသစာရိနိ ကရေဏုကာ အဘိမင်္ဂလသမ္ပတံ သဗ္ဗသေတံ ဟတ္ထိပေါတကံ အာနေတွာ မင်္ဂလဟတ္ထိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ပက္ကာမိ။ တဿ မဟာသတ္တံ^၁ ပစ္စယံ ကတွာ ဥပ္ပန္နတ္တာ “ပစ္စယော”- တွေဝ နာမံ ကရိံသု။ တံ ဒိဝသမေဝ အမစ္စဂေဟေသု သဋ္ဌိသဟဿကုမာရကာ ဇာယိံသု။ ရာဇာ မဟာသတ္တဿ အတိဒိဃာဒိဒေါသေ ဝိဝဇ္ဇေတွာ အလမ္ပထနိယော မရုရခိရာယော စတုသဋ္ဌိ ဓာတိယော ဥပဋ္ဌာပေသိ။ တေန သဒ္ဓိံ ဇာတာနဉ္စ သဋ္ဌိဒါရကသဟဿာနံ ဧကေကာ ဓာတိယော ဥပဋ္ဌာပေသိ။ သော သဋ္ဌိသဟဿေဟိ ဒါရကေဟိ သဒ္ဓိံ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဝဗုတိ။ အထဿ ရာဇာ သတသဟဿဂ္ဂနကံ ကုမာရပိဋ္ဌန္နနံ ကာရာပေသိ။ သော စတုပ္ပဉ္စဝဿိကကာလေ တံ ဩမုဋ္ဌိတွာ ဓာတိနံ ဒတွာ ပုန တာဟိ ဒိယမာနမ္ပိ န ဂဏှိ။ တာ ရညော အာရောစယိံသု။ ရာဇာ တံ သုတွာ “မမ ပုတ္တေန ဒိန္နံ မြဟ္မဒေယျမေဝ ဟောတူ”တိ အပရမ္ပိ ကာရေသိ။ ကုမာရော တမ္ပိ အဒါသိ- ယေဝ။ ဣတိ ဒါရကကာလေယေဝ ဓာတိနံ နဝ ဝါရေ ပိဋ္ဌန္နနံ အဒါသိ။

အဋ္ဌဝဿိကကာလေ ပန ပါသာဒဝရဂတော သိရိသယနပိဋ္ဌေ နိသိန္နောဝ စိန္တေသိ “အဟံ ဗာဟိရကဒါနမေဝ ဒေမိ၊ တံ မံ န ပရိတောသေတိ၊ အဇ္ဈတ္တိကဒါနံ ဒါတုကာမောမ္ပိ၊ သစေ မံ ကောစိ သီသံ ယာစေယျ၊ သီသံ ဆိန္ဒိတွာ တဿ ဒဒေယျံ။ သစေပိ မံ ကောစိ ဟဒယံ ယာစေယျ၊ ဥရံ ဘိန္ဒိတွာ ဟဒယံ နိဟရိတွာ ဒဒေယျံ။ သစေ အက္ခိနိ ယာစေယျ၊ အက္ခိနိ ဥပ္ပါဇ္ဇေတွာ ဒဒေယျံ။ သစေ သရိရမံသံ ယာစေယျ၊ သကလသရိရတော မံသံ ဆိန္ဒိတွာ ဒဒေယျံ။ သစေပိ မံ ကောစိ ရုမိရံ ယာစေယျ၊ ရုမိရံ ဂဟေတွာ ဒဒေယျံ။ အထ ဝါပိ ကောစိ ‘ဒါသော မေ ဟောဟိ’တိ ဝဒေယျ၊ အတ္တာန- မဿ သာဝေတွာ ဒါသံ ကတွာ ဒဒေယျ”န္တိ။ တဿေဝံ သဘာဝံ စိန္တန္တဿ စတုနဟုတာမိကဒ္ဓိယောဇနသတသဟဿဗဟလာ အယံ မဟာပထဝီ မတ္တ- ဝရဝါရဏော ဝိယ ဂဇ္ဇမာနာ ကမ္ပိ။ သိနေရူပဗ္ဗတရာဇာ သုသေဒိတ- ဝေတ္တကံရော ဝိယ ဩနမိတွာ ဇေတုတ္တရနဂရာဘိမုခေါ အဋ္ဌာသိ။ ပထဝိ- သဒ္ဓေန ဒေဝေါ ဂဇ္ဇန္တော ခဏိကဝဿံ^၂ ဝဿိ၊ အကာလဝိဇ္ဇုလတာ နိစ္ဆရိံသု၊ သာဂရော သနံဘိ။ သက္ကော ဒေဝရာဇာ အပ္ပေါဇ္ဇေသိ၊ မဟာမြဟ္မာ သာဓု- ကာရမဒါသိ။ ပထဝိတလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ မြဟ္မလောကာ ဧက- ကောလာဟလံ အဟောသိ။

၁-မဟာသတ္တဿ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-ဆနိကဝဿံ (က)

ပုတ္တမိ စေတံ—

“ယဒါဟံ ဒါရကော ဟောမိ၊ ဇာတိယာ အဋ္ဌဝဿိကော။
တဒါ နိသဇ္ဇ ပါသာဒေ၊ ဒါနံ ဒါတုံ ဝိစိန္တယိံ။”

ဟဒယံ ဒဒေယျံ စက္ခု၊ မံသမ္ပိ ရုမိရမ္ပိ စ။
ဒဒေယျံ ကာယံ သာဝေတွာ၊ ယဒိ ကောစိ ယာစယေ မမံ။

သဘာဝံ စိန္တယန္တဿ၊ အကမ္ပိတမသဏ္ဍိတံ။
အကမ္ပိ တတ္ထ ပထဝီ၊ သိနေရုဝနဝဋံသကာ”တိ။

ဗောဓိသတ္တော သောဋ္ဌသဝဿိကကာလေယေဝ သဗ္ဗသိပေသု နိပ္ပတ္တိံ ပါပုဏိ။ အထဿ ပိတာ ရန္တံ ဒါတုကာမော မာတရာ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ မဒ္ဒရာဇ- ကုလတော မာတုလမိတရံ မဒ္ဓိံ နာမ ရာဇကညံ အာနေတွာ သောဋ္ဌသန္တံ ဣတ္ထိသဟဿာနံ ဇေဋ္ဌိကံ အဂ္ဂမဟေသိံ ကတွာ မဟာသတ္တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဋ္ဌိ။ မဟာသတ္တော ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝသိကံ ဆ သတ- သဟဿာနိ ဝိဿဇ္ဇေန္တော မဟာဒါနံ ပဝတ္တေသိ။ အပရဘာဂေ မဒ္ဓိဒေဝီ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တံ ကဉ္စနဇာလေန သမ္ပုဋ္ဌိန္တိံ သု၊ တေနဿ “ဇာလိကုမာရော”တွေဝ နာမံ ကရိံ သု။ တဿ ပဒသာ ဂမနကာလေ မိတရံ ဝိဇာယိ။ တံ ကဏှာဇိနေန သမ္ပုဋ္ဌိန္တိံ သု၊ တေနဿ “ကဏှာဇိနာ”တွေဝ နာမံ ကရိံ သု။ မဟာသတ္တော မာသဿ ဆက္ခတ္တံ အလင်္ကတဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော ဆ ဒါနသာလာယော ဩလောကေသိ။ တဒါ ကာလိင်္ဂရဋ္ဌေ ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာ အဟောသိ၊ သဿာနိ န သမ္ပုဋ္ဌိံ သု၊ မနဿာနံ မဟန္တံ ဆာတဘယံ ပဝတ္တိ။ မနဿာ ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တာ စောရကမ္ပံ ကရောန္တိ။ ဒုပ္ပိက္ခပိဋ္ဌိတာ ဇာနပဒါ ရာဇင်္ဂဏေ သန္ဓိ- ပတိတွာ ရာဇာနံ ဥပက္ကောသိံ သု။ တံ သုတွာ ရညာ “ကိံ တာတာ”တိ ပုတ္တေ တမတ္တံ အာရောစယိံ သု။ ရာဇာ “သာရ တာတာ ဒေဝံ ဝဿာပေသံသမိ”တိ တေ ဥပျောဇေတွာ သမာဒိန္နသီလော ဥပေါသထဝါသံ ဝသန္တောပိ ဒေဝံ ဝဿာပေတုံ နာသက္ခိ။ သော နာဂရေ သန္ဓိပါတေတွာ “အဟံ သမာဒိန္န- သီလော သတ္တာဟံ ဥပေါသထဝါသံ ဝသန္တောပိ ဒေဝံ ဝဿာပေတုံ နာသက္ခိ။ ကိံ န ခေါကာတဗ္ဗ”န္တိ ပုတ္တိ။ သစေ ဒေဝ ဒေဝံ ဝဿာပေတုံ န သက္ကောသိ၊ ဇေ ဇေတုတ္တရနဂရေ သဗ္ဗယဿ ရညော ပုတ္တော ဝေဿန္တရော နာမ ဒါနာဘိရတော။ တဿ ကိရ သဗ္ဗသေတော မင်္ဂလဟတ္ထိ အတ္ထိ၊ တဿ

၁-ခု ၄-၃၉၂-ပိဋ္ဌေ စရိယာပိဋကေ။

ဂတဂတဋ္ဌာနေ ဒေဝေါ ဝဿိ။ မြာဟ္မဏေ ပေသေတွာ တံ ဟတ္ထိံ ယာစာ-
ပေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အာဏာပေထာတိ။

သော “သာရ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ မြာဟ္မဏေ သန္နိပါတေတွာ တေသု
ဂုဏဝဏ္ဏသမ္ပန္နေ အဋ္ဌ ဇနေ ဝိစိနိတွာ တေသံ ပရိဗ္ဗယံ ဒတွာ “ဂစ္ဆထ
တုမေ ဝေဿန္တရံ ဟတ္ထိံ ယာစိတွာ အာနေထာ”တိ ပေသေသိ။ မြာဟ္မဏာ
အနုပုဗ္ဗေန ဇေတုတ္တရနဂရံ ဂန္ဓာ ဒါနဂ္ဂေ ဘတ္တံ ပရိဘုဋ္ဌိတွာ အတ္တနော
သရီရံ ရဇောပရိကိဏ္ဏံ ပံသုမက္ခိတံ ကတွာ ပုဏ္ဏမဒိဝသေ ရာဇာနံ ဟတ္ထိံ
ယာစိတုကာမာ ဟုတွာ ရညော ဒါနဂ္ဂံ အာဂမနကာလေ ပါစိနဒ္ဓါရံ အဂမံသု။
ရာဇာပိ “ဒါနဂ္ဂံ ဩလောကေဿာမီ”တိ ပါတောဝ နှတွာ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ
ဘုဋ္ဌိတွာ အလင်္ကရိတွာ အလင်္ကတဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော ပါစိနဒ္ဓါရံ အဂမာသိ။
မြာဟ္မဏာ တဟ္မောကာသံ အလဘိတွာ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရံ ဂန္ဓာ ဥန္နတပဒေသေ
ဋ္ဌတွာ ရညော ပါစိနဒ္ဓါရေ ဒါနဂ္ဂံ ဩလောကေတွာ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရဂမနကာလေ
ဟတ္ထေ ပသာရေတွာ “ဇယတု ဘဝံ ဝေဿန္တရော”တိ တိက္ခတ္ထု အာဟံသု။
မဟာသတ္ထော တေ မြာဟ္မဏေ ဒိသွာ ဟတ္ထိံ တေသံ ဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ ပေသေတွာ
ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ နိသိန္ဓော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁၆၆၈။ “ပရုဋ္ဌကစ္ဆနခလောမာ၊ ပက်ဒန္တာ ရဇသိရာ။
ပဂ္ဂယု ဒက္ခိဏံ ဗာဟုံ၊ ကိံ မံ ယာစန္တိ မြာဟ္မဏာ”တိ။

မြာဟ္မဏာ အာဟံသု—

၁၆၆၉။ “ရတနံ ဒေဝ ယာစာမ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓ။
ဒဒါဟိ ပဝရံ နာဂံ၊ ဤသာဒန္တံ ဥရုဋ္ဌဝ”န္တိ။

တတ္ထ ဥရုဋ္ဌဝန္တိ ဥဗ္ဗာဟနသမတ္ထိ။

တံသုတွာ မဟာသတ္ထော “အဟံ သီသံ အာဒိံ ကတွာ အဇ္ဈတ္ထိကဒါနံ ဒါတု-
ကာမောမိ၊ ဣမေ ပန မံ ဗာဟိရကဒါနမေဝ ယာစန္တိ၊ ပူရေဿာမိ တေသံ
မနောရထ”န္တိ စိန္တေတွာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော တတိယံ ဂါထမာဟ—

၁၆၇၀။ “ဒဒါမိ န ဝိကမ္ဘာမိ၊ ယံ မံ ယာစန္တိ မြာဟ္မဏာ။
ပဘိန္တံ ကုဋ္ဌရံ ဒန္တိံ၊ ဩပဝယံ ဂဇုတ္တမ”န္တိ။

ပဋိဇာနိတွာ စ ပန—

၁၆၇၁။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယျ၊ ရာဇာ စာဂါမိမာနသော။
ဗြာဟ္မဏာနံ အဒါ ဒါနံ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုဓောတိ။

တတ္ထ ဩပဝယန္တိ ရာဇဝါဟနံ။ စာဂါမိမာနသောတိ စာဂေန အဓိက-
မာနသော ရာဇာ။ ဗြာဟ္မဏာနံ အဒါ ဒါနန္တိ သော ဝါရဏဿ အနလက်-
တဋ္ဌာနံ ဩလောကနတ္ထံ တိက္ခတ္ထံ၊ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အနလက်တဋ္ဌာနံ
အဒိသ္မာ ကုသုမမိဿကသုဂန္ဓောဒကပူရိတံ^၁ သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂါရံ ဂဟေတွာ
“ဣတော ဧထာ”တိ ဝတွာ အလက်တရဇတဒါမသဒိသံ ဟတ္ထိသောဏ္ဍံ
ဂဟေတွာ တေသံ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ ဥဒကံ ပါတေတွာ အလက်တဝါရဏံ
ဗြာဟ္မဏာနံ အဒါသိ။

တဿ စတုသု ပါဒေသု အလင်္ကာရော စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ အဂ္ဂတိ၊
ဥဘောသု ပဿေသု အလင်္ကာရော ဒွေ သတသဟဿာနိ၊ ဟေဋ္ဌာ ဥဒရေ
ကမ္မလံ သတသဟဿံ၊ ပိဋ္ဌိယံ မုတ္တဇာလံ မဏိဇာလံ ကဉ္စနဇာလန္တိ တိဏိ
ဇာလာနိ တိဏိ သတသဟဿာနိ၊ ဥဘောသု ကဏ္ဍေသု အလင်္ကာရော ၂
ဒွေ သတသဟဿာနိ၊ ပိဋ္ဌိယံ အတ္တရဏကမ္မလံ သတသဟဿံ၊ ကုမ္ဘာ-
လင်္ကာရော သတသဟဿံ၊ တယော ဝဋ်သကာ တိဏိ သတသဟဿာနိ၊
ကဏ္ဍစူဠာလင်္ကာရော ဒွေ သတသဟဿာနိ၊ ဒွိန္ဒု ဒန္တာနံ အလင်္ကာရော ဒွေ
သတသဟဿာနိ၊ သောဏ္ဍာယ သောဝတ္ထိကာလင်္ကာရော သတသဟဿံ၊
နဂုံဋ္ဌာလင်္ကာရော သတသဟဿံ၊ အာရောဟဏနိဿေဏိ သတသဟဿံ၊
ဘုဉ္ဇနကဋ္ဌာဟံ သတသဟဿံ၊ ဌပေတွာ အနဂ္ဂံ ဘဏ္ဍံ ကာယာရဋ္ဌပသာဓနံ
ဒွါဝိသတိ သတသဟဿာနိ။ ဧဝံ တာဝ ဧတ္ထကံ ဓနံ စတုဝိသတိသတ-
သဟဿာနိ အဂ္ဂတိ။ ဆတ္ထပိဏ္ဍိယံ^၂ ပန မဏိ၊ စူဠာမဏိ၊ မုတ္တာဟာရေ
မဏိ၊ အင်္ဂုသေ မဏိ၊ ဟတ္ထိကဏ္ဍေ ဝေဌနမုတ္တာဟာရေ မဏိ၊ ဟတ္ထိ-
ကုမ္ဘေ မဏိတိ ဣမာနိ ဆ အနဂ္ဂါနိ၊ ဟတ္ထိပိ အနဂ္ဂေါယေဝါတိ ဟတ္ထိနာ
သဒ္ဓိံ သတ္တ အနဂ္ဂါနိတိ သဗ္ဗာနိ ဘာနိ ဗြာဟ္မဏာနံ အဒါသိ။ တထာ
ဟတ္ထိနော ပရိစာရကာနိ ပဉ္စ ကုလသတာနိ ဟတ္ထိမေဏ္ဍဟတ္ထိဂေါပကေဟိ
သဒ္ဓိံ အဒါသိ။ သဟ ဒါနေနေဝဿ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဘူမိကမ္ဘာ-
ဒယော အဟေသုံ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁-ကုသုမ္မိဿံ သုဂန္ဓောဒကပူရိတံ (က)   ၂-ဆဏ္ဍာ (သိ)   ၃-ဆတ္ထပိဋ္ဌိယံ (သိ၊ ဣ)

၁၆၇၂။ “တဒါသိ ယံ ဘိဝံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
ဟတ္ထိနာဂေ ပဒိန္နမ္ပိ၊ မေဒနီ သမ္ပကမ္ပထ။

၁၆၇၃။ တဒါသိ ယံ ဘိဝံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
ဟတ္ထိနာဂေ ပဒိန္နမ္ပိ၊ ခုဘိတ္ထ နဂရံ တဒါ။

၁၆၇၄။ သမာကုလံ ပုရံ အာသိ၊ ယောသော စ ဝိပုလော မဟာ။
ဟတ္ထိနာဂေ ပဒိန္နမ္ပိ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ”တိ။

တတ္ထ တဒါသိတိ တဒါ အာသိ။ ဟတ္ထိနာဂေတိ ဟတ္ထိသင်္ခါတေ နာဂေ။
ခုဘိတ္ထ နဂရံ တဒါတိ တဒါ ဇေတုတ္တရနဂရံ သင်္ခဘိတံ အဟောသိ။

ဗြာဟ္မဏာ ကိရ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေ ဟတ္ထိံ လဘိတွာ ဟတ္ထိပိဋ္ဌေ နိသိဒိတွာ
မဟာဇနပရိဝါရာ နဂရမဇ္ဈေန ပါယိံသု။ မဟာဇနော တေ ဒိသ္မာ “အဗ္ဗော
ဗြာဟ္မဏာ အမှာကံ ဟတ္ထိံ အာရဋ္ဌာ ကုတော ဝေါ ဟတ္ထိ လဒ္ဓါ”တိ
အာဟ။ ဗြာဟ္မဏာ “ဝေဿန္တရမဟာရာဇေန နော ဟတ္ထိ ဒိန္နော၊ ကေ
တုမေ”တိ မဟာဇနံ ဟတ္ထဝိကာရာဒိဟိ ဃဇ္ဇန္တာ နဂရမဇ္ဈေန ဂန္တာ
ဥတ္တရဒ္ဓါရေန နိက္ခမိံသု။ နာဂရာ ဒေဝတာဝဋ္ဋနေန ဗောဓိသတ္တဿ
ကုဒ္ဓါ ရာဇဒ္ဓါရေ သန္ဓိပတိတွာ မဟန္တံ ဥပက္ကောသမကံသု။ တေန ဝုတ္တံ—

“သမာကုလံ ပုရံ အာသိ၊ ယောသော စ ဝိပုလော မဟာ”။
ဟတ္ထိနာဂေ ပဒိန္နမ္ပိ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ”။

အထေတ္ထ ဝတ္တတိ သဒ္ဓေါ၊ တုမုလော ဘောရဝေါ မဟာ။
ဟတ္ထိနာဂေ ပဒိန္နမ္ပိ၊ ခုဘိတ္ထ နဂရံ တဒါ။

အထေတ္ထ ဝတ္တတိ သဒ္ဓေါ၊ တုမုလော ဘောရဝေါ မဟာ။
ဟတ္ထိနာဂေ ပဒိန္နမ္ပိ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ”တိ။

တတ္ထ ယောသောတိ ဥပက္ကောသနသဒ္ဓေါ ပတ္ထုဋ္ဌတ္တာ ဝိပုလော၊ ဥဒ္ဓံ
ဂတတ္တာ မဟာ။ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေတိ သိဝိရဋ္ဌဿ ဝုဒ္ဓိကရေ”။

အထဿ ဒါနေန သင်္ခဘိတမိတ္တာ ဟုတွာ နဂရဝါသိနော ရညော
အာရောစေသို။ တေန ဝုတ္တံ—

၁-အထေတ္ထ ဝတ္တတိ သဒ္ဓေါ၊ တုမုလော ဘောရဝေါ မဟာ (သိ) ၂-မေဒနီ သမ္ပကမ္ပထ (သိ၊ ဣ)
၃-သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေတိ သိဝိရဋ္ဌဝါသိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေကရေ (သျှာ)

၁၆၇၅။ “ဥဂ္ဂါ စ ရာဇပုတ္တာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ မြာဟ္မဏာ။
ဟတ္ထာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။

၁၆၇၆။ ကေဝလော စာပိ နိဂမော၊ သိဝယော စ သမာဂတာ။
ဒိသ္မာ နာဂံ နိယမာနံ၊ တေ ရညော ပဋိဝေဒယံ။

၁၆၇၇။ ဝိဓမံ ဒေဝ တေ ရဋ္ဌံ၊ ပုတ္တော ဝေဿန္တရော တဝ။
ကထံ နော ဟတ္ထိနံ ဒဇ္ဇာ၊ နာဂံ ရဋ္ဌဿ ပူဇိတံ။

၁၆၇၈။ ကထံ နော ကုဇရံ ဒဇ္ဇာ၊ ဤသာဒန္တံ ဥရုဇ္ဇဝံ။
ခေတ္တညံ သဗ္ဗယုဒ္ဓါနံ၊ သဗ္ဗသေတံ ဂဇုတ္တမံ။

၁၆၇၉။ ပဏ္ဍုကမ္ပလသဉ္စန္ဒံ၊ ပဘိန္ဒံ သတ္တုမဒ္ဒနံ။
ဒန္တိံ သဝါလဗိဇနိံ၊ သေတံ ကေလာသသာဒိသံ။

၁၆၈၀။ သသေတစ္ဆတ္တံ သဥပါဓေယျံ၊ သာထဗ္ဗနံ သဟတ္ထိပံ။
အဂ္ဂယာနံ ရာဇဝါဟိံ၊ မြာဟ္မဏာနံ အဒါ ဂဇ”န္တိ။

တတ္ထ ဥဂ္ဂါတိ ဥဂ္ဂတာ ပညာတာ။ နိဂမောတိ နေဂမကုဋုမ္ပိကဇနော။
ဝိဓမံ ဒေဝ တေ ရဋ္ဌန္တိ ဒေဝ တဝ ရဋ္ဌံ ဝိဓမံ။ ကထံ နော ဟတ္ထိနံ ဒဇ္ဇာတိ
ကေန ကာရဏေန အမှာကံ ဟတ္ထိနံ အဘိမင်္ဂလသမ္ပတံ ကာလိင်္ဂရဋ္ဌဝါသီနံ
မြာဟ္မဏာနံ ဒဒေယျ။ ခေတ္တညံ သဗ္ဗယုဒ္ဓါနန္တိ သဗ္ဗယုဒ္ဓါနံ ခေတ္တဘူမိသီသ-
ဇာနနသမတ္တံ။ ဒန္တိန္တိ မနောရမဒန္တယုတ္တံ။ သဝါလဗိဇနိန္တိ သဟဝါလဗိဇနိံ။
သဥပါဓေယျန္တိ သအတ္တရဏံ။ သာထဗ္ဗနန္တိ သဟတ္ထိဝေဇ္ဇံ။ သဟတ္ထိပန္တိ
ဟတ္ထိပရိစာရကာနံ ပဉ္စန္ဒံ ကုလသတာနံ ဟတ္ထိမေဏ္ဍဟတ္ထိဂေါပကာနဉ္စ
ဝသေန သဟတ္ထိပံ။

ဝေဇ္ဇ ပန ဝတွာ ပုနပိ အာဟံသု—

၁၆၈၁။ “အန္တံ ပါနဉ္စ ယော ဒဇ္ဇာ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
ဧတံ ခေါ ဒါနံ ပတိရူပံ၊ ဧတံ ခေါ မြာဟ္မဏာရဟံ။

၁၆၈၂။ အယံ တေ ဝံသရာဇာ နော၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုဓော။
ကထံ ဝေဿန္တရော ပုတ္တော၊ ဂဇံ ဘာဇေတိ သဉ္စယ။

၁-ဝိဒ္ဓံသိတံ(သီ) ၂-သဂုပထေယျန္တိ သဟတ္ထရဏဘဏ္ဍံ(သီ)၊ သုပတ္တေယျန္တိ သအတ္တရဏဘဏ္ဍံ(သျှာ)

၁၆၈၃။ သစေ တွံ န ကရိဿသိ၊ သိဝိနံ ဝစနံ ဣဒံ။
မညေ တံ သဟ ပုတ္တေန၊ သိဝိ ဟတ္ထေ ကရိဿရေ”တိ။

တတ္ထ ဝံသရာဇာတိ ပဝေဏိယာ အာဂတော မဟာရာဇာ။ ဘာဇေတိတိ ဒေတိ။ သိဝိ ဟတ္ထေ ကရိဿရေတိ သိဝိရဋ္ဌဝါသိနော သဟ ပုတ္တေန တံ အတ္တနော ဟတ္ထေ ကရိဿန္တိတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “ဧဘေ ဝေဿန္တရံ မာရာပေတုံ ဣစ္ဆန္တိ”တိ သညာယ အာဟ—

၁၆၈၄။ “ကာမံ ဇနပဒေါ မာ’သိ၊ ရဋ္ဌဉ္စာပိ ဝိနဿတု။
နာဟံ သိဝိနံ ဝစနာ၊ ရာဇပုတ္တံ အဒူသကံ။
ပဗ္ဗာဇေယျံ သကာ ရဋ္ဌာ၊ ပုတ္တော ဟိ မမ ဩရသော။

၁၆၈၅။ ကာမံ ဇနပဒေါ မာ’သိ၊ ရဋ္ဌဉ္စာပိ ဝိနဿတု။
နာဟံ သိဝိနံ ဝစနာ၊ ရာဇပုတ္တံ အဒူသကံ။
ပဗ္ဗာဇေယျံ သကာ ရဋ္ဌာ၊ ပုတ္တော ဟိ မမ အတြဇော။

၁၆၈၆။ န စာဟံ တသ္မိံ ဒုဗ္ဘေယျံ၊ အရိယသီလဝတော ဟိ သော။
အသိလောကောပိ မေ အဿ၊ ပါပဉ္စ ပသဝေ ဗဟံ။
ကထံ ဝေဿန္တရံ ပုတ္တံ၊ သတ္ထေန ဃာတယာမသေ”တိ။

တတ္ထ မာ’သိတိ မာ အာသိ၊ မာ ဟောတူတိ အတ္ထော။ အရိယသီလ-
ဝတောတိ အရိယေန သီလဝတေန အရိယာယ စ အာစာရသမ္ပတ္တိယာ
သမန္နာဂတော။ ဃာတယာမသေတိ ဃာတယိဿာမ။

တံ သုတွာ သိဝယော အဝေါစုံ—

၁၆၈၇။ “မာ နံ ဒဏ္ဍေန သတ္ထေန၊ န ဟိ သော ဗန္ဓနာရဟော။
ပဗ္ဗာဇေဟိ စ နံ ရဋ္ဌာ၊ ဝဏံ ဝသတု ပဗ္ဗတေ”တိ။

တတ္ထ မာ နံ ဒဏ္ဍေန သတ္ထေနာတိ ဒေဝ တုမေ တံ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္ထေန
ဝါ မာ ဃာတယိတ္ထ။ န ဟိ သော ဗန္ဓနာရဟောတိ သော ဗန္ဓနာရဟောပိ
န ဟောတိယေဝ။

ရာဇာ အာဟ—

၁၆၈၈။ “ဧသော စေ သိဝိနံ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒံ န ပနဒါမသေ။
ဣမံ သော ဝသတု ရတ္တိံ၊ ကာမေ စ ပရိဘုဉ္ဇတု။

၁၆၈၉။ တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယသုဂ္ဂမနံ ပတိ။
သမဂ္ဂါ သိဝယော ဟုတွာ၊ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ န”န္တိ။

တတ္ထ ဝသတူတိ ပုတ္တဒါရဿ ဩဝါဒံ ဒဒမာနော ဝသတု၊ ဧကရတ္တိဉ္ဇဿ^၁
ဩကာသံ ဒေထာတိ ဝဒတိ။

တေ “ဧကရတ္တိမတ္တံ ဝသတူ”တိ ရညော ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ^၂ သု။ အထ ရာဇာ
နေ ဥယျောဇေတွာ ပုတ္တဿ သာသနံ ပေသေန္တော ကတ္တာရံ အာမန္တေတွာ
တဿ သန္တိကံ ပေသေသိ။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ ဝေဿန္တရဿ
နိဝေသနံ ဂန္တော တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။ တမတ္တံ ပကာသေန္တော
သတ္တာ အာဟ—

၁၆၉၀။ “ဥဋ္ဌေဟိ ကတ္တေ တရမာနော၊ ဂန္တော ဝေဿန္တရံ ဝဒ။
‘သိဝယော ဒေဝ တေ ကုဒ္ဓါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။

၁၆၉၁။ ဥဂ္ဂါ စ ရာဇပုတ္တာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ မြာဟ္မဏာ။
ဟတ္တာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ကေဝလော စာပိ နိဂမော၊ သိဝယော စ သမာဂတာ။

၁၆၉၂။ အသ္မာ ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယသုဂ္ဂမနံ ပတိ။
သမဂ္ဂါ သိဝယော ဟုတွာ၊ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ တံ”။

၁၆၉၃။ သ ကတ္တာ တရမာနောဝ၊ သိဝိရာဇေန ပေသိတော။
အာမုတ္တဟတ္တာဘရဏော၊ သုဝတ္ထော စန္ဒနဘူသိတော။

၁၆၉၄။ သီသံ နှာတော ဥဒကေ သော၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလော။
ဥပါဂမိ ပုရံ ရမ္မံ၊ ဝေဿန္တရနိဝေသနံ။

၁၆၉၅။ တတ္ထဒ္ဓသ ကုမာရံ သော၊ ရမမာနံ သကေ ပုရေ။
ပရိကိဏ္ဍံ အမစ္စေဟိ၊ တိဒသာနံဝ ဝါသဝံ။

၁-ဧကရတ္တိမတ္တဿ (က)

၁၆၉၆။ သော ဘတ္တ ဝန္တာ တရမာနော၊ ကတ္တာ ဝေဿန္တရံ'မြဝိ။
'ဒုက္ခံ တေ ဝေဒယိဿာမိ၊ မာ မေ ကုဇ္ဈိ ရထေသဘ'။

၁၆၉၇။ ဝဋ္ဋိက္ခာ ရောဒမာနော သော၊ ကတ္တာ ရာဇာနမမြဝိ။
ဘက္ခာ မေ'သိ မဟာရာဇ၊ သဗ္ဗကာမရသာဟရော။

၁၆၉၈။ ဒုက္ခံ တေ ဝေဒယိဿာမိ၊ တတ္ထ အဿာသယန္တ၊ မံ။
သိဝယော ဒေဝ တေ ကုဒ္ဓါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။

၁၆၉၉။ ဥဂ္ဂါ စ ရာဇပုတ္တာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ မြာဟ္မဏာ။
ဟက္ခာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ကေဝလော စာပိ နိဂမော၊ သိဝယော စ သမာဂတာ။

၁၇၀၀။ အဿာ ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယသုဂ္ဂမနံ ပတိ။
သမဂ္ဂါ သိဝယော ဟုတွာ၊ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ တ'န္တိ။

ကတ္ထ ကုမာရန္တိ မာတာပိတုနံ အတ္ထိတာယ “ကုမာရော”တွေဝ သင်္ခံ ဂတံ ရာဇာနံ။ ရမမာနန္တိ အတ္တနာ ဒိန္နဒါနဿ ဝဏ္ဏံ ကထယမာနံ သောမနဿ- ပုတ္တံ ဟုတွာ နိသိန္တံ။ ပရိကိဏ္ဏံ အမစ္စေဟိတိ အတ္တနာ သဟဇာတေဟိ သဋ္ဌိသဟဿေဟိ အမစ္စေဟိ ပရိဂုတံ သမုဿိတသေတစ္ဆတ္ထေ ရာဇာသနေ နိသိန္တံ။ ဝေဒယိဿာမိတိ ကထယိဿာမိ။ တတ္ထ အဿာသယန္တ၊ မန္တိ တသ္မိံ ဒုက္ခသာသနာရောစနေ ကထေတုံ အဝိသဟဝသေန ကိလန္တံ မံ ဒေဝ တေ ပါဒါ အဿာသယန္တ၊ ဝိဿတ္ထော ကထေဟိတိ မံ ဝဒထာတိ အဓိပ္ပာယေ- နေဝမာဟ။

မဟာသတ္ထော အာဟ—

၁၇၀၁။ “ကိသ္မိံ မေ သိဝယော ကုဒ္ဓါ၊ နာဟံ ပဿာမိ ဒုက္ခဋ္ဌံ။
တံ မေ ကတ္ထေ ဝိယာစိက္ခ၊ ကဿာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ မ'န္တိ။

တတ္ထ ကိသ္မိန္တိ ကတရသ္မိံ ကာရဏေ။ ဝိယာစိက္ခာတိ ဝိတ္ထာရတော ကထေဟိ။

၁-သောမနဿပုတ္တော (က) ၂-နကိလမန္တံ (က) ၃-ဒေဝပါဒါ (သိ၊ဇု)၊ ဒေဝ တဒါ (က)
ဇာတက-၆ ၇-၀၇—န-ဗု-သ

ကတ္တာ အာဟ—

၁၇၀၂။ “ဥဂ္ဂါ စ ရာဇပုတ္တာ စ၊ ဝေဿိယာနာ စ ပြာဟ္မဏာ။
ဟတ္တာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
နာဂဒါနေန ဒိယုန္တိ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ တ”န္တိ။

တတ္ထ ဒိယုန္တိတိ ကုဇ္ဈန္တိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော သောမနဿပုတ္တော ဟုတွာ အာဟ—

၁၇၀၃။ “ဟဒယံ စက္ခုမ္ပ’ဟံ ဒဇ္ဇံ၊ ကိံ မေ ဗာဟိရကံ ဓနံ။
ဟိရညံ ဝါ သုဝဏ္ဏံ ဝါ၊ မုတ္တာ ဝေဠုရိယာ မဏိ။

၁၇၀၄။ ဒက္ခိဏံ ဝါပ’ဟံ ဗာဟုံ၊ ဒိသ္မာ ယာစကမာဂတေ။
ဒဒေယျံ န ဝိကမ္ပေယျံ၊ ဒါနေ မေ ရမတေ မနော။

၁၇၀၅။ ကာမံ မံ သိဝယော သဗ္ဗေ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တု ဟနန္တု ဝါ။
နေဝ ဒါနာ ဝိရမိဿံ၊ ကာမံ ဆိန္ဒန္တု သတ္တဓာ”တိ။

တတ္ထ ယာစကမာဂတေတိ ယာစကေ အာဂတေ တံ ယာစကံ ဒိသ္မာ။
နေဝ ဒါနာ ဝိရမိဿန္တိ နေဝ ဒါနာ ဝိရမိဿာမိ။

တံ သုတွာ ကတ္တာ နေဝ ရညာ ဒိန္နံ န နာဂရေဟိ ဒိန္နံ အတ္တနော မတိယာ
ဧဝ အပရံ သာသနံ ကထေန္တော အာဟ—

၁၇၀၆။ “ဧဝံ တံ သိဝယော အာဟု၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ကောန္တိမာရာယ တိရေန၊ ဝိရိမာရဉ္ဇရံ ပတိ။
ယေန ပဗ္ဗာဇိတာ ယန္တိ၊ တေန ဂစ္ဆတု သုဗ္ဗတော”တိ။

တတ္ထ ကောန္တိမာရာယာတိ ကောန္တိမာရာယ နာမ နဒိယာ တိရေန။
ဝိရိမာရဉ္ဇရံ ပတိတိ အာရဉ္ဇရံနာမဝိရိံ အဘိမုခေါဟုတွာ။ ယေနာတိ ယေန
မဂ္ဂေန ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇိတာ ရာဇာနော ဂစ္ဆန္တိ၊ တေန သုဗ္ဗတော ဝေဿန္တရောပိ
ဂစ္ဆတူတိ ဧဝံ သိဝယော ကထေန္တိတိ အာဟ။ ဣဒံ ကိရ သော ဒေဝတာ-
ဝိဂ္ဂဟိတော၂ ဟုတွာ ကထေသိ။

တံ သုတွာ ဗောဓိသတ္တော “သာဓု ဒေါသကာရကာနံ ဂတမဂ္ဂေန
ဂမိဿာမိ၊ မံ ခေါ ပန နာဂရာ န အညေန ဒေါသေန ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ မယာ

၁-ဒိယန္တိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)   ၂-ဒေဝတာယ နိဂ္ဂဟိတော (ဣ)၊ ဒေဝတာဝိဂ္ဂဟိတော (သျာ၊ က)

ဟတ္ထိဿံ^၁ ဒိန္နတ္တာ ပဗ္ဗာဇေန္တိ။ ဧဝံ သန္တေပိ အဟံ သတ္တသတကံ မဟာဒါနံ ဒဿာမိ၊ နာဂရာ မေ ဧကဒိဝသံ ဒါနံ ဒါတုံ ဩကာသံ ဒေန္တိ။ သွေ ဒါနံ ဒတွာ တဘိသဒိဝသေ ဂမိဿာမိ”တိ ဝတွာ အာဟ—

၁၇၀၇။ “သောဟံ တေန ဂမိဿာမိ၊ ယေန ဂစ္ဆန္တိ ဒူသကာ။
ရတ္တိန္ဒိဝံ မေ ခမထ၊ ယာဝ ဒါနံ ဒဒါမဟ”န္တိ။

တံ သုဘွာ ကတ္တာ “သာဓု ဒေဝ နာဂရာနံ ဝက္ခာမိ”တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ မဟာသတ္ထော တံ ဥယျောဇေတွာ မဟာသေနဂုတ္တံ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ အဟံ သွေ သတ္တသတကံ နာမ မဟာဒါနံ ဒဿာမိ၊ သတ္တ ဟတ္ထိ- သတာနိ၊ သတ္တ အဿသတာနိ၊ သတ္တ ရထသတာနိ၊ သတ္တ ဣတ္ထိသတာနိ၊ သတ္တ ဓေနသတာနိ၊ သတ္တ ဒါသသတာနိ၊ သတ္တ ဒါသိသတာနိ စ ပဋိယာ- ဒေဟိ၊ နာနပ္ပကာရာနိ စ အန္ဓပါနာဒီနိ အန္တမသော သုရမ္ပိ သဗ္ဗံ ဒါတဗ္ဗ- ယုတ္တကံ ဥပဋ္ဌပေဟိ”တိ သတ္တသတကံ မဟာဒါနံ ဝိစာရေတွာ အမစ္စေ ဥယျောဇေတွာ ဧကကောဝ မဒ္ဒိယာ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ သိရိသယနပိဋ္ဌေ နိသီဒိတွာ တာယ သဒ္ဓိံ ကထံ ပဝတ္ထေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၇၀၈။ “အာမန္တယိက္ခ ရာဇာ နံ၊ မဒ္ဓိံ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနံ။
ယံ တေ ကိဉ္စိ မယာ ဒိန္နံ၊ ဓနံ ခညေ ဝိဇ္ဇတိ။

၁၇၀၉။ ဟိရညံ ဝါ သုဝဏ္ဏံ ဝါ၊ မုတ္တာ ဝေဋ္ဌုရိယာ ဗဟူ။
သဗ္ဗံ တံ နိဒဟေယျာသိ၊ ယံ စ တေ ပေတ္တိကံ ဓန”န္တိ။

တတ္ထ နိဒဟေယျာသိတိ နိဓိံ ကတွာ ဋ္ဌပေယျာသိ။ ပေတ္တိကန္တိ ပိတိတော အာဂတံ။

၁၇၁၀။ တမမြိဝိ ရာဇပုတ္တိ၊ မဒ္ဓိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
ကုဟိံ ဒေဝ နိဒဟာမိ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတောတိ။

တတ္ထ တမမြိဝိတိ “မယံ သာမိကေန ဝေဿန္တရေန ဧတ္တကံ ကာလံ ‘ဓနံ နိဓေဟိ’တိ န ဝုတ္တပုဗ္ဗံ၊ ဣဒါနေဝ ဝဒတိ၊ ကုဟိံ န ခေါ နိဓေတဗ္ဗံ၊ ပုစ္ဆိဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ တံ အမြိဝိ။

ဝေဿန္တရော အာဟ—

၁၇၁၁။ “သီလဝန္တေသု ဒဇ္ဇာသိ၊ ဒါနံ မဒ္ဓိ ယထာရဟံ။
န ဟိ ဒါနာ ပရံ အတ္ထိ၊ ပတိဋ္ဌာ သဗ္ဗပါဏိန”န္တိ။

တတ္ထ ဒဇ္ဇာသီတိ ဘဒ္ဒေ မဒ္ဓိ ကောဋ္ဌာဒီသု အနိဒဟိတွာ အနုဂါမိကနိဓိ°
နိဒဟမာနာ သီလဝန္တေသု ဒဒေယျာသိ။ န ဟိ ဒါနာ ပရန္တိ ဒါနတော ဥတ္တရိ-
တရံ ပတိဋ္ဌာ နာမ န ဟိ အတ္ထိ။

သာ “သာဓူ”တိ တဿ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ အထ နံ ဥတ္တရိပိ ဩဝဒန္တော
အာဟ—

၁၇၁၂။ “ပုတ္တေသု မဒ္ဓိ ဒယေသိ၊ သဿုယာ သသုရမိ စ။
ယော စ တံ ဘတ္တာ မညေယျ၊ သက္ကစ္စံ တံ ဥပဋ္ဌဟေ။

၁၇၁၃။ နော စေ တံ ဘတ္တာ မညေယျ၊ မယာ ဝိပုဝသေန တေ။
အညံ ဘတ္တာရံ ပရိယေသ၊ မာ ကိသိတ္တော မယာ ဝိနာ”တိ။

တတ္ထ ဒယေသီတိ ဒယံ မေတ္တံ ကရေယျာသိ။ ယော စ တံ ဘတ္တာ
မညေယျာတိ ဘဒ္ဒေ ယော စ မယိ ဂတေ “အဟံ တေ ဘတ္တာ ဘဝိဿာမိ”တံ တံ
မညိဿတိ၊ တမ္ပိ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟေယျာသိ။ မယာ ဝိပုဝသေန တေတိ မယာ
သဒ္ဓိ° တဝ ဝိပုဝါသေန သစေ ကောစိ “အဟံ တေ ဘတ္တာ ဘဝိဿာမိ”တိ
တံ န မညေယျ၊ အထ သယမေဝ အညံ ဘတ္တာရံ ပရိယေသ။ မာ ကိသိတ္တော
မယာ ဝိနာတိ မယာ ဝိနာ ဟုတွာ° မာ ကိသာ ဘဝိ၊ မာ ကိလမိတိ အတ္တော။

အထ နံ မဒ္ဓိ “ကိ° န ခေါ ငေ ဝေရူပံ ဝစနံ မံ ဘဏတိ”တိ စိန္တေတွာ
“ကဿွာ ဒေဝ ဣမံ အယုတ္တံ ကထံ ကထေသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ မဟာသတ္တော “ဘဒ္ဒေ
မယာ ဟတ္ထိဿ ဒိန္တတ္တာ သိဝယော ကုဒ္ဓါ မံ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ သွေ အဟံ
သတ္တသတကံ မဟာဒါနံ ဒတွာ တတိယဒိဝသေ နဂရာ နိက္ခမိဿာမိ”တိ ဝတွာ
အာဟ—

၁၇၁၄။ “အဟံ ဟိ ဝနံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဘောရံ ဝါဠမိဂါယုတံ။
သံသယော ဇီဝိတံ မယံ၊ ဧကကဿ မြဟာဝနေ”တိ။

တတ္ထ သံသယောတိ အနေကပစ္စတ္ထိကေ ဧကကဿ၂ သုခုမာလဿ မမ ဝနေ
ဝသတော ကုတော ဇီဝိတံ၊ နိစ္ဆယေန မရိဿာမိတိ အဓိပ္ပာယ်နေဝံ အာဟ။

၁-ဘူတာ (သီ၊ ဣ) ၂-န ကေန္တိကံ (သီ၊ ဣ)

- ၁၇၁၅။ “တမမြိဝိ ရာဇပုတ္တိ၊ မဒ္ဒိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
အဘုမ္မေ ကထံ န ဘဏသိ၊ ပါပကံ ဝတ ဘာသသိ။
- ၁၇၁၆။ နေသ ဓမ္မော မဟာရာဇ၊ ယံ တံ ဂစ္ဆေယျ ဧကကော။
အဟမ္ဘိ တေန ဂစ္ဆာမိ၊ ယေန ဂစ္ဆသိ ခတ္တိယ။
- ၁၇၁၇။ မရဏံ ဝါ တယာ သဒ္ဓိံ၊ ဇီဝိတံ ဝါ တယာ ဝိနာ။
တဒေဝ မရဏံ သေယျော၊ ယံ စေ ဇီဝေ တယာ ဝိနာ။
- ၁၇၁၈။ အဂ္ဂိံ ဥဇ္ဇာလသိဘ္ဗာနံ၊ ဧကဇာလသမာဟိတံ။
တတ္ထ မေ မရဏံ သေယျော၊ ယံ စေ ဇီဝေ တယာ ဝိနာ။
- ၁၇၁၉။ ယထာ အာရညကံ နာဂံ၊ ဒန္တိံ အန္ဓေတိ ဟတ္ထိနိ။
ဇေဿန္တိ ဂိရိဒုဂ္ဂေသု၊ သမေသု ဝိသမေသု စ။
- ၁၇၂၀။ ဧဝံ တံ အနုဂစ္ဆာမိ၊ ပုတ္တေ အာဒါယ ပစ္ဆတော။
သုဘရာ တေ ဘဝိဿာမိ၊ န တေ ဟေဿာမိ ဒုဗ္ဗရာ”တိ။

တတ္ထ အဘုမ္မေဘိ အဘူတံ ဝတ မေ ကထေယျာသိ။ နေသ ဓမ္မောတိ န ဧသော သဘာဝေါ၊ နေတံ ကာရဏံ။ တဒေဝါတိ တယာ သဒ္ဓိံ ယံ မရဏံ အတ္ထိ၊ တဒေဝ မရဏံ သေယျော။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဧကဇာလဘူတေ ဒါရုစိတကေ။ ဇေဿန္တိန္တိ ဝိစရန္တိ။

ဝေဠု ပန ဝဘ္ဗာ သာ ပုန ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဝိယ ဟိမဝန္တပုဒေသံ ဝဏ္ဏန္တိ အာဟ—

- ၁၇၂၁။ “ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မဉ္ဇုကေ ဝိယဘာဏိနေ။
အာသိနေ ဝနဂုဗ္ဗသ္မိံ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
- ၁၇၂၂။ ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မဉ္ဇုကေ ဝိယဘာဏိနေ။
ကိဋ္ဌန္တေ ဝနဂုဗ္ဗသ္မိံ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
- ၁၇၂၃။ ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မဉ္ဇုကေ ဝိယဘာဏိနေ။
အဿမေ ရမဏီယမ္ဘိ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
- ၁၇၂၄။ ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မဉ္ဇုကေ ဝိယဘာဏိနေ။
ကိဋ္ဌန္တေ အဿမေ ရမ္မေ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၂၅။ ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မာလဓာရီ အလင်္ကတေ။
အဿမေ ရမဏီယမ္ပိ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၂၆။ ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မာလဓာရီ အလင်္ကတေ။
ကီဠန္တေ အဿမေ ရမ္မေ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၂၇။ ယဒါ ဒက္ခိသိ နစ္စန္တေ၊ ကုမာရေ မာလဓာရိနေ။
အဿမေ ရမဏီယမ္ပိ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၂၈။ ယဒါ ဒက္ခိသိ နစ္စန္တေ၊ ကုမာရေ မာလဓာရိနေ။
ကီဠန္တေ အဿမေ ရမ္မေ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၂၉။ ယဒါ ဒက္ခိသိ မာတင်္ဂံ၊ ကုဉ္ဇရံ သဠိဟာယနံ။
ဧကံ အရညေ စရန္တံ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၃၀။ ယဒါ ဒက္ခိသိ မာတင်္ဂံ၊ ကုဉ္ဇရံ သဠိဟာယနံ။
သာယံ ပါတော ဝိစရန္တံ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၃၁။ ယဒါ ကရေဏုသဗ္ဗံဿ၊ ယူထဿ ပုရတော ဝဇံ။
ကောဉ္ဇံ ကာဟတိ မာတင်္ဂါ၊ ကုဉ္ဇရော သဠိဟာယနော။
တဿ တံ နဒတော သုတွာ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၃၂။ ဒုဘတော ဝနဝိကာသေ၊ ယဒါ ဒက္ခိသိ ကာမဒေါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၃၃။ မိဂံ ဒိသ္မာန သာယနံ၊ ပဉ္စမာလိနမာဂတံ။
ကိမ္ပရိသေ စ နစ္စန္တေ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၃၄။ ယဒါ သောဿသိ နိဋ္ဌေါသံ၊ သန္ဓမာနာယ သိန္ဓုယာ။
ဂိတံ ကိမ္ပရိသာနဉ္စ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၃၅။ ယဒါ သောဿသိ နိဋ္ဌေါသံ၊ ဂိရိဂဗ္ဘရစာရိနော။
ဝဿမာနသု'လူကဿ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၃၆။ ယဒါ သီဟဿ ဗျဠဿ၊ ခဂ္ဂဿ ဂဝယဿ စ။
ဝနေ သောဿသိ ဝါဠာနံ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။

- ၁၇၃၇။ ယဒါ မောရိဟိ ပရိကိဏ္ဍံ၊ ဗရိဟိနံ မတ္ထကာသိနံ။
မောရံ ဒက္ခိသိ နစ္စန္တံ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။
- ၁၇၃၈။ ယဒါ မောရိဟိ ပရိကိဏ္ဍံ၊ အဏ္ဍဇံ စိတြပက္ခိနံ။
မောရံ ဒက္ခိသိ နစ္စန္တံ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။
- ၁၇၃၉။ ယဒါ မောရိဟိ ပရိကိဏ္ဍံ၊ နိလဂိဝံ သိခဏ္ဍိနံ။
မောရံ ဒက္ခိသိ နစ္စန္တံ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။
- ၁၇၄၀။ ယဒါ ဒက္ခိသိ ဟေမန္တေ၊ ပုပ္ဖိတေ ရေဏီရူပေ။
သုရဘိံ သမ္ပဝါယန္တေ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။
- ၁၇၄၁။ ယဒါ ဟေမန္တိကေ မာသေ၊ ဟရိတံ ဒက္ခိသိ မေဒနိံ။
ဣန္ဒဂေါပကသဉ္စန္တံ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။
- ၁၇၄၂။ ယဒါ ဒက္ခိသိ ဟေမန္တေ၊ ပုပ္ဖိတေ ဓရဏီရူပေ။
ကုဋဇံ ဗိမ္ဗဇာလံ စ၊ ပုပ္ဖိတံ လောဒ္ဒပဒ္ဒကံ။
သုရဘိံ သမ္ပဝါယန္တေ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ။
- ၁၇၄၃။ ယဒါ ဟေမန္တိကေ မာသေ၊ ဝနံ ဒက္ခိသိ ပုပ္ဖိတံ။
ဩပုပ္ဖါနိ စ ပဒ္ဒါနိ၊ န ရဇဿ သရိဿသိ”တိ။

တတ္ထ မဉ္ဇူကေတိ မဓုရကထေ ၂။ ကရေဏုသဗ်ဿာတိ ဟတ္ထိနိဗဋ္ဌာယ။
ယူထဿာတိ ဟတ္ထိယူထဿ ပုရတောဝဇန္တော ဂစ္ဆန္တော။ ဒုဘတောတိ ဥဘယ-
ပဿေသု။ ဝနဝိကာသေတိ ဝနဗဋ္ဌာယော။ ကာမဒေါတိ မယံ သဗ္ဗကာမဒေါ။
သိန္ဓုယာတိ နဒိယာ။ ဝဿမာနဿု’လူကဿာတိ ဥလူကသကုဏဿ ဝဿမာ-
နဿ။ ဝါဠာနန္တိ ဝါဠမိဂါနံ။ တေသဗ္ဗိ သာယနသမယေ သော သဒ္ဓေါ ပဉ္စင်္ဂက-
တူရိယသဒ္ဓေါ ဝိယ ဘဝိဿတိ၊ တသ္မာ တေသံ သဒ္ဓိ သုတွာ ရဇဿ န သရိဿ-
သိတိ ဝဒတိ၊ ဗရိဟိနန္တိ ကလာပသဉ္စန္တံ။ မတ္ထကာသိနန္တိ နိစ္စံ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ
နိသိန္တံ။ “မတ္ထကာသိန”န္တိပိ ပါဠော၊ ကာမဒေမတ္ထံ ဟုတွာ အာသိနန္တိ ဒုက္ခော။
ဗိမ္ဗဇာလန္တိ ရတ္တကံရုက္ခံ။ ဩပုပ္ဖါနိတိ ဩလမ္ပကပုပ္ဖါနိ ပတိတပုပ္ဖါနိ။

ဧဝံ မဒ္ဓိ ဟိမဝန္တဝါသိနိ ဝိယ ဧတ္ထကာဟိ ဂါထာဟိ ဟိမဝန္တံ ဝဏ္ဏေသိတိ။
ဟိမဝန္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-လောမပဒ္ဒကံ (သီ၊ ဣ)	၂-မဓုရကထေ မဓုရဘထေ (သျှာ)
၃-ကာမဒန္တိ မယံ သဗ္ဗကာမဒဒံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၄-ရတ္တကုရေဝကရုက္ခံ (သီ၊ ဣ)

ဒါနကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

ဗုဿံတိပိ ခေါ ဒေဝီ “ပုတ္တဿ မေ ကဋုကသာသနံ ဂတံ၊ ကိံ န ခေါ ကရောတိ၊ ဂန္ဓာ ဇာနိဿာမိ”တိ ပဋိစ္ဆန္ဓယောဂေန ဂန္ဓာ သိရိဂဗ္ဘဒ္ဒါရေ ဌိတာ တေသံ တံ သလ္လာပံ သုတွာ ကလုနံ ပရိဒေဝီ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္ဓော သတ္တာ အာဟ—

၁၇၄၄။ “တေသံ လာလပ္ပိတံ သုတွာ၊ ပုတ္တဿ သုဏီသာယ စ။
ကလုနံ ပရိဒေဝေသိ၊ ရာဇပုတ္တိ ယသသိနီ။

၁၇၄၅။ သေယျော ဝိသံ မေ ခါယိတံ၊ ပပါတာ ပပတေယျ’ဟံ။
ရဇ္ဇုယာ ဗဇ္ဈ မိယျာ’ဟံ၊ ကသ္မာ ဝေဿန္တရံ ပုတ္တံ။
ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒ္ဓသကံ။

၁၇၄၆။ အဇ္ဈာယကံ ဒါနပတိံ၊ ယာစယောဂံ အမစ္ဆရိံ။
ပူဇိတံ ပဋိရာဇုဟိ၊ ကိတ္တိမန္တ ယသသိနံ။
ကသ္မာ ဝေဿန္တရံ ပုတ္တံ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒ္ဓသကံ။

၁၇၄၇။ မာတာပေတ္တိဘရံ ဇန္တု၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကံ။
ကသ္မာ ဝေဿန္တရံ ပုတ္တံ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒ္ဓသကံ။

၁၇၄၈။ ရညော ဟိတံ ဒေဝီဟိတံ၊ ဉ္ဇတိနံ သခိနံ ဟိတံ။
ဟိတံ သဗ္ဗဿ ရဋ္ဌဿ၊ ကသ္မာ ဝေဿန္တရံ ပုတ္တံ။
ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒ္ဓသကံ”န္တိ။

တတ္ထ ရာဇပုတ္တိတိ ဗုဿတိ မဒ္ဒရာဇမိတာ။ ပပတေယျ’ဟန္တိ ပပတေယျံ အဟံ။
ရဇ္ဇုယာ ဗဇ္ဈ မိယျာ’ဟန္တိ ရဇ္ဇုယာ ဂိဝံ ဗန္ဓိတွာ မရေယျံ အဟံ။ ကသ္မာတိ ဧဝံ
အမတာယမေဝ မယိ ကေန ကာရဏေန မမ ပုတ္တံ အဒ္ဓသကံ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇေန္တိ။
အဇ္ဈာယကန္တိ တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂံတံ၊ နာနာသိပ္ပေသု စ နိပ္ပတ္တိံ ပတ္တံ။

ဣတိ သာ ကလုနံ ပရိဒေဝိတွာ ပုတ္တဉ္စ သုဏီသဉ္စ အဿာသေတွာ ရညော
သန္တိကံ ဂန္ဓာ အာဟ—

၁၇၄၉။ “မရူနိဝ ပလာတာနိ၊ အမ္ဘာဝ ပတိတာ ဆမာ။
ဧဝံ ဟေဿတိ တေ ရဋ္ဌံ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒ္ဓသကံ။

၁-အာဂတံ (သျှာ)၊ ကတံ (က)

၁၇၅၀။ ဟံသော နိဒါဏပတ္တောဝ၊ ပလ္လလသ္မိံ အနုဒကေ။
အပဝိဒ္ဓေါ အမစ္စေဟိ၊ ဧကော ရာဇာ ဝိဟိယျသိ။

၁၇၅၁။ တံ တံ ပြုမိ မဟာရာဇ၊ အတ္ထော တေ မာ ဥပစ္စဂါ။
မာ နံ သိဝိနံ ဝစနာ၊ ပဗ္ဗာဇေသိ အဒ္ဓသက”န္တိ။

တတ္ထ ပလာတာနိဘိ ပလာတမက္ခိကာနိ မရူနိ ဝိယ။ အဗ္ဗာဝ ပတိတာ
ဆမာတိ ဘူမိယံ ပတိတအဗ္ဗပက္ကာနိ ဝိယ။ ဧဝံ မမ ပုတ္တေ ပဗ္ဗာဇိတေ တဝ
ရဋ္ဌံ သဗ္ဗသာဓာရဏံ ဘဝိဿတိတိ ဒိပေတိ။ နိဒါဏပတ္တောဝါတိ ပလ္လရိတ-
ပတ္တော ဝိယ။ အပဝိဒ္ဓေါ^၁ အမစ္စေဟိဘိ မမ ပုတ္တေန သဟဇာတေဟိ
သဋ္ဌိသဟဿေဟိ အမစ္စေဟိ ဆဋ္ဌိတော ဟုတွာ။ ဝိဟိယျသိ^၂ ကိလမိဿသိ။
သိဝိနံ ဝစနာတိ သိဝိနံ ဝစနေန မာ နံ အဒ္ဓသကံ မမ ပုတ္တံ ပဗ္ဗာဇေသိတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အာဟ—

၁၇၅၂။ “ဓမ္မဿာပစိတိ” ကုမ္မိ၊ သိဝိနံ ဝိနယံ ဓဇံ။
ပဗ္ဗာဇေမိ သကံ ပုတ္တံ၊ ပါဏာ ဝိယတရော ဟိ မေ”တိ။

တဿတ္ထော—ဘဒ္ဒေ အဟံ သိဝိနံ ဓဇံ ဝေဿန္တရံ ကုမာရံ ဝိနယန္တော
ပဗ္ဗာဇေန္တော သိဝိရဋ္ဌေ ပေါရာဏကရာဇုနံ ပဝေဏိဓမ္မဿ အပစိတိ” ကုမ္မိ
ကရောမိ၊ တသ္မာ သစေပိ မေ ပါဏာ ဝိယတရော သော၊ တထာပိ နံ
ပဗ္ဗာဇေမိတိ။

တံ သုတွာ သာ ပရိဒေဝမာနာ အာဟ—

၁၇၅၃။ “ယဿ ပုဗ္ဗေ ဓဇဂ္ဂါနိ၊ ကဏိကာရာဝ ပုပ္ဖိတာ။
ယာယန္တမနုယာယန္တိ၊ သွ’ဇ္ဇေ’ကောဝ ဂမိဿတိ။

၁၇၅၄။ ယဿ ပုဗ္ဗေ ဓဇဂ္ဂါနိ၊ ကဏိကာရဝနာနိဝ။
ယာယန္တမနုယာယန္တိ၊ သွ’ဇ္ဇေ’ကောဝ ဂမိဿတိ။

၁၇၅၅။ ယဿ ပုဗ္ဗေ အနိကာနိ၊ ကဏိကာရာဝ ပုပ္ဖိဘာ။
ယာယန္တမနုယာယန္တိ၊ သွ’ဇ္ဇေ’ကောဝ ဂမိဿတိ။

၁၇၅၆။ ယဿ ပုဗ္ဗေ အနိကာနိ၊ ကဏိကာရဝနာနိဝ။
ယာယန္တမနုယာယန္တိ၊ သွ’ဇ္ဇေ’ကောဝ ဂမိဿတိ။

၁-အပဝိဒ္ဓော (သျှာ၊က)

၂-ဝိဟညသိတိ (သျှာ)

- ၁၇၅၇။ ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏာဘာ၊ ဂန္ဓာရာ ပဏ္ဍုကမ္ပလာ။
ယာယန္တမနုယာယန္တိ၊ သွ'ဇ္ဇေ'ကောဝ ဂမိဿတိ။
- ၁၇၅၈။ ယော ပုဗ္ဗေ ဟတ္ထိနာ ယာတိ၊ သိဝိကာယ ရထေန စ။
သုဇ္ဇေ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ကထံ ဂစ္ဆတိ ပတ္တိကော။
- ၁၇၅၉။ ကသံ စန္ဒနသိတ္တင်္ဂေါ၊ နစ္စဂီတပ္ပဗောဓေနော။
ခုရာဇိနံ ဖရသုဗ္ဗ၊ ခါရိကာဇဉ္ဇ ဟာဟိတိ။
- ၁၇၆၀။ ကသ္မာ နာဘိဟရိယန္တိ၊ ကာသာဝါ အဇိနာနိ စ။
ပဝိသန္တိ မြဟာရညံ၊ ကသ္မာ စီရံ န ဗဇ္ဈရေ။
- ၁၇၆၁။ ကထံ နု စီရံ ဓာရေန္တိ၊ ရာဇပဗ္ဗဇိတာ ဇနာ။
ကထံ ကုသမယံ စီရံ၊ မဒ္ဒိ ပရိဒဟိဿတိ။
- ၁၇၆၂။ ကာသိယာနိ စ ဓာရေတွာ၊ ခေါမကောဠုမ္ပရာနိ စ။
ကုသစီရာနိ ဓာရေန္တိ၊ ကထံ မဒ္ဒိ ကရိဿတိ။
- ၁၇၆၃။ ဝယှာဟိ ပရိယာယိတွာ၊ သိဝိကာယ ရထေန စ။
သာ ကထ'ဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂိ၊ ပထံ ဂစ္ဆတိ ပတ္တိကာ။
- ၁၇၆၄။ ယဿာ မုဒုတလာ ဟတ္ထာ၊ စရဏာ စ၂ သုခေမိတာ။
သာ ကထ'ဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂိ၊ ပထံ ဂစ္ဆတိ ပတ္တိကာ။
- ၁၇၆၅။ ယဿာ မုဒုတလာ ပါဒါ၊ စရဏာ စ သုခေမိတာ။
ပါဒုကာဟိ သုဝဏ္ဏာဟိ၊ ပိဋမာနာဝ ဂစ္ဆတိ။
သာ ကထ'ဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂိ၊ ပထံ ဂစ္ဆတိ ပတ္တိကာ။
- ၁၇၆၆။ ယာ'ဿု ဣတ္ထိသဟဿာနံ၊ ပုရတော ဂစ္ဆတိ မာလိနိ။
သာ ကထ'ဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂိ၊ ဝနံ ဂစ္ဆတိ ဧကိကာ။
- ၁၇၆၇။ ယာ'ဿု သိဝါယ သုတွာန၊ မဟုံ ဥတ္တသတေ ပုရေ။
သာ ကထ'ဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂိ၊ ဝနံ ဂစ္ဆတိ ဘိရုကာ။

၁-နာဘိဟရိယန္တိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)   ၂-စလနာဝ (သျာ)   ၃-ဘိရုကာ (သိ၊ ဣ)

၁၇၆၈။ ယာ'ဿု ဣန္ဒသဂေါတ္တဿ၊ ဥလူကဿ ပဝဿတော။
သုဘ္ဘာန နဒတော ဘိတာ၊ ဝါရုဏီဝ ပဝေဓတိ။
ဿ ကထ'ဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂိ၊ ဝနံ ဂစ္ဆတိ ဘိရုကာ။

၁၇၆၉။ သကုဏီ ဟတပုတ္တာဝ၊ သုညံ ဒိသ္မာ ကုလာဝကံ။
စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ သုညံ အာဂမ္ဘိ'မံ ပုရံ။

၁၇၇၀။ သကုဏီ ဟတပုတ္တာဝ၊ သုညံ ဒိသ္မာ ကုလာဝကံ။
ကိသာ ပဏ္ဍု ဘဝိဿာမိ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတိ။

၁၇၇၁။ သကုဏီ ဟတပုတ္တာဝ၊ သုညံ ဒိသ္မာ ကုလာဝကံ။
တေန တေန ပဓာဝိဿံ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတိ။

၁၇၇၂။ ကုရရိ ဟတဆာပါဝ၊ သုညံ ဒိသ္မာ ကုလာဝကံ။
စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ သုညံ အာဂမ္ဘိ'မံ ပုရံ။

၁၇၇၃။ ကုရရိ ဟတဆာပါဝ၊ သုညံ ဒိသ္မာ ကုလာဝကံ။
ကိသာ ပဏ္ဍု ဘဝိဿာမိ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတိ။

၁၇၇၄။ ကုရရိ ဟတဆာပါဝ၊ သုညံ ဒိသ္မာ ကုလာဝကံ။
တေန တေန ပဓာဝိဿံ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတိ။

၁၇၇၅။ သာ နူန စက္ကဝါကီဝ၊ ပလ္လလသ္မိံ အနုဒကေ။
စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ သုညံ အာဂမ္ဘိ'မံ ပုရံ။

၁၇၇၆။ သာ နူန စက္ကဝါကီဝ၊ ပလ္လလသ္မိံ အနုဒကေ။
ကိသာ ပဏ္ဍု ဘဝိဿာမိ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတိ။

၁၇၇၇။ သာ နူန စက္ကဝါကီဝ၊ ပလ္လလသ္မိံ အနုဒကေ။
တေန တေန ပဓာဝိဿံ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတိ။

၁၇၇၈။ ဧဝံ မေ ဝိသပန္နိယာ၊ ရာဇာ ပုတ္တံ အဒုသကံ။
ပဗ္ဗာဇေသိ ဝနံ ရဋ္ဌာ၊ မညေ ဟိဿာမိ ဇိဝိတ"န္တိ။

တတ္ထ ကဏိကာရာဝါတိ သုဝဏ္ဏာဘရဏသုဝဏ္ဏဝတ္ထပဋိမဏ္ဍိတတ္ထာ သုပုပ္ဖိ-
တာ ကဏိကာရာ ဝိယ။ ယာယန္တမနုယာယန္တိတိ ဥယျာနဝနကိဋ္ဌာဒိနံ

- ၁၇၀၂။ ဟတ္ထာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ပက္ကန္တံ၊ ဝေဿန္တရနိဝေသနေ။
- ၁၇၀၃။ တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယသုဂ္ဂမနံ ပတိ။
အထ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဒါနံ ဒါတုံ ဥပါဂမိ။
- ၁၇၀၄။ ဝတ္ထာနိ ဝတ္ထကာမာနံ၊ သောဏ္ဍာနံ ဒေထ ဝါရုဏိ။
ဘောဇနံ ဘောဇနတ္ထိနံ၊ သမ္ပဒေဝ ပဝေစ္ဆထ။
- ၁၇၀၅။ မာ စ ကဋ္ဌိ ဝနိဗ္ဗကေ၊ ဟေဋ္ဌယိတ္ထ ဣဓာဂတေ။
တပေထ အန္တပါနေန၊ ဂစ္ဆန္တ ပဋိပူဇိတာ။
- ၁၇၀၆။ အထေတ္ထ ဝတ္တတိ သဒ္ဓေါ၊ တုမုလော ဘောရဝေါ မဟာ။
ဒါနေန တံ နိဟရန္တိ၊ ပုန ဒါနံ အဒါ တုဝံ။
- ၁၇၀၇။ ဘေ သု မတ္တာ ကိလန္တာဝ၊ သမ္ပတန္တိ ဝနိဗ္ဗကာ။
နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ။
- ၁၇၀၈။ အစ္ဆေစ္ဆိံ ဝတ ဘော ရုက္ခံ၊ နာနာဖလဓရံ ဒုမံ။
ယထာ ဝေဿန္တရံ ရဋ္ဌာ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒူသကံ။
- ၁၇၀၉။ အစ္ဆေစ္ဆိံ ဝတ ဘော ရုက္ခံ၊ သဗ္ဗကာမဒဒံ ဒုမံ။
ယထာ ဝေဿန္တရံ ရဋ္ဌာ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒူသကံ။
- ၁၇၉၀။ အစ္ဆေစ္ဆိံ ဝတ ဘော ရုက္ခံ၊ သဗ္ဗကာမရသာဟရံ။
ယထာ ဝေဿန္တရံ ရဋ္ဌာ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒူသကံ။
- ၁၇၉၁။ ယေ ဝုဗ္ဗာ ယေ စ ဒဟရာ၊ ယေ စ မဇ္ဈိမပေါရိသာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ပက္ကန္တံ၊ နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ။
သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ။
- ၁၇၉၂။ အတိယက္ခာ ဝဿဝရာ၊ ဣတ္တာဂါရာ စ ရာဇိနော။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ပက္ကန္တံ၊ နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ။
သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ။

၁-အယံ ဂါထာ သီ-သျှာ-ဣပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ။

- ၁၇၉၃။ ထိယောပိ တတ္ထ ပက္ကန္တံ၊ ယာ တမိ နဂရေ အဟု။
နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓေ။
- ၁၇၉၄။ ယေ မြာဟ္မဏာ ယေ စ သမဏာ၊ အညေ ဝါပိ ဝနိဗ္ဗကာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ပက္ကန္တံ၊ 'အဓမ္မော ကိရ ဘော' ဣတိ။
- ၁၇၉၅။ ယာသာ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ ယဇမာနော သကေ ပုရေ။
သိဝီနံ ဝစနတ္ထေန၊ သမ္ဘာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။
- ၁၇၉၆။ သတ္တ ဟတ္ထိသတေ ဒတွာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
သုဝဏ္ဏကစ္ဆေ မာတင်္ဂေ၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသေ။
- ၁၇၉၇။ အာရုဋ္ဌေ ဂါမဏီယေဟိ၊ တောမရင်္ဂသပါဏိဘိ။
ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ သမ္ဘာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။
- ၁၇၉၈။ သတ္တ အဿသတေ ဒတွာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
အာဇာနိယေဝ ဇာတိယာ၊ သိန္ဓဝေ သီဃဝါဟနေ။
- ၁၇၉၉။ အာရုဋ္ဌေ ဂါမဏီယေဟိ၊ ဣလိယာစာပဓာရိဘိ။
ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ သမ္ဘာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။
- ၁၈၀၀။ သတ္တ ရထသတေ ဒတွာ၊ သန္ဓဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
- ၁၈၀၁။ အာရုဋ္ဌေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ သမ္ဘာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။
- ၁၈၀၂။ သတ္တ ဣတ္ထိသတေ ဒတွာ၊ ဧကမေကာ ရထေ ဌိတာ။
သန္ဓဒ္ဓါ နိက္ခရဇ္ဇူဟိ၊ သုဝဏ္ဏေဟိ အလင်္ကတာ။
- ၁၈၀၃။ ဝိတာလင်္ကာရာ ဝိတဝသနာ၊ ဝိတာဘရဏဘူသိတာ။
အာဠာရပမ္ဘာ ဟသုလာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ သမ္ဘာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။
- ၁၈၀၄။ သတ္တ ဓေနုသတေ ဒတွာ၊ သဗ္ဗာ ကံသုပဓာရဏာ။
ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ သမ္ဘာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။

၁၀၀၅။ သတ္တ ဒါသိသတေ ဒတွာ၊ သတ္တ ဒါသသတာနိ စ။
ဧဝ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သမ္မာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။

၁၀၀၆။ ဟတ္ထိ အဿရထေ ဒတွာ၊ နာရိယော စ အလင်္ကတာ။
ဧဝ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သမ္မာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။

၁၀၀၇။ တဒါသိ ယံ ဘိဝံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
မဟာဒါနေ ပဒိန္နမ္ပိ၊ မေဒနီ သမ္ပကမ္ပထ။

၁၀၀၈။ တဒါသိ ယံ ဘိဝံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
ယံ ပဉ္စလိကတော ရာဇာ၊ သမ္မာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ သိဝိကညာတိ ဘိက္ခဝေ ဖုဿတိယာ ပရိဒေဝိတသဒ္ဓိ သုတွာ သဗ္ဗာပိ သဗ္ဗယဿ သိဝိရညော ဣတ္ထိယော သမာဂတာ ဟုတွာ ပက္ကန္တိ ပရိဒေဝိသု။ ဝေဿန္တရနိဝေသနေတိ တတ္ထ ဣတ္ထိနံ ပက္ကန္တိတသဒ္ဓိ သုတွာ ဝေဿန္တရဿပိ နိဝေသနေ တထေဝ ပက္ကန္တိတွာ ဒွိသု ရာဇကုလေသု ကေမိ သကဘာဝေန သဏ္ဍာတုံ အသက္ကောန္တာ ဝါတဝေဂေန သမ္ပမထိတာ သာလာဝိယ ပတိတွာ ပရိဝတ္တန္တာ ပရိဒေဝိသု။ တတော ရတျာ ဝိဝေသနေတိ ဘိက္ခဝေ တတော ဟဿာ ရတ္ထိယာ အစ္စယေန သူရိယေ ဥဂ္ဂတေ ဒါနဝေယျာဝတိကာ “ဒါနံ ပဋိယာဒိတ”န္တိ ရညော အာရောစယိသု။ အထ ဝေဿန္တရော ရာဇာ ပါတောဝ နုတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပ္ပဋိမဏ္ဍိတော သာဒုရသဘောဇနံ ဘုဒ္ဓိတွာ မဟာဇနပရိဝုတော သတ္တသတကံ မဟာဒါနံ ဒါတုံ ဒါနဂုံ ဥပါဂမိ။

ဒေထာတိ တတ္ထ ဂန္ဓာ သဋ္ဌိသဟဿအမစ္စေ အာဏာပေန္တော ဝေမာဟ။ ဝါရုဏိန္တိ “မဇ္ဇဒါနံ နာမ နိပ္ပလ”န္တိ ဇာနာတိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ “သုရာသောဏ္ဍာ ဒါနဂုံ ပတွာ ‘ဝေဿန္တရဿ ဒါနဂ္ဂေ သုရံ န လဘိမှာ’တိ ဝတ္ထု မာလဘန္တ။”တိ ဒါပေသိ။ ဝနိဗ္ဗကေတိ ဝနိဗ္ဗကဇနေသု ကဉ္စိ ကေမိ မာဝိဟေဋ္ဌယိတ္ထ။ ပဋိပူဇိတာတိ မယာ ပူဇိတာ ဟုတွာ ယထာ မံ ထောမယမာနာ ဂစ္ဆန္တိ၊ တထာ တုမေ ကရောထာတိ ဝဒတိ။

ဣတိ သော သုဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနံ သုဝဏ္ဏဇောနံ ဟေမဇာလပ္ပဋိစ္ဆန္တာနံ ဟတ္ထိနံ သတ္တသတာနိ စ၊ တထာရူပါနညေဝ အဿာနံ သတ္တသတာနိ စ၊ သီဟစမ္မာဒိဟိ ပရိက္ခိတ္တာနံ နာနာရတနဝိစိတြာနံ သုဝဏ္ဏဇောနံ ရထာနံ သတ္တသတာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပ္ပဋိမဏ္ဍိတာနံ ဥတ္တမရူပဇရာနံ ခတ္ထိယကညာဒိနံ ဣတ္ထိနံ သတ္တသတာနိ၊ သုဝိနိတာနံ သုသိက္ခိတာနံ ဒါသာနံ သတ္တသတာနိ၊

တနုမဇ္ဈိမာတိ ကရတလမိဝ တနုမဇ္ဈိမဘာဂါ။ တဒါ ပန ဒေဝတာယော
 ဇမ္ဗုဒီပတလေ ရာဇေနံ “ဝေဿန္တရော ရာဇာ မဟာဒါနံ ဒေတီ”တိ အာရော-
 စယိံသု၊ တသ္မာ တေ ခတ္ထိယာ ဒေဝတာနုဘာဝေနာဂန္တာ တာ ဂဏှိတွာ
 ပက္ကမိံသု။ ကံသုပဓာရဏာတိ ဣဓ ကံသန္တိ ရဇတဿ နာမံ၊ ရဇတမယေန
 ခီရပဋိစ္ဆနဘာဇနေန သဒ္ဓိဉ္ဇေဝ အဒါသီတိ အတ္ထော။ ပဒိန္နုဒ္ဓိတိ ဒီယမာနေ။
 သဗ္ဗကမ္မဏံတိ ဒါနတေဇေန ကမ္ပိတ္ထ။ ယံ ပဉ္စလိကတောတိ ယံ သော
 ဝေဿန္တရော ရာဇာ မဟာဒါနံ ဒတွာ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂယ အတ္တနော ဒါနံ
 နမဿမာနော “သဗ္ဗညုတညာဏဿ မေ ဣဒံ ပစ္စယော ဟောတူ”တိ ပဉ္စလိ-
 ကတော အဟောသိ၊ တဒါပိ ဘိသနကမေဝ အဟောသိ၊ တသ္မိံ ခဏေ ပထဝီ
 ကမ္ပိတ္တာတိ အတ္ထော။ နိရုဇ္ဈတိတိ ဧဝံ ကတွာ နိဂ္ဂစ္ဆတိယေဝ၊ န ကောစိ နံ
 နိဝါရေတိတိ အတ္ထော။

အပိစ ခေါ တဿ ဒါနံ ဒဒန္တဿေဝ သာယံ အဟောသိ။ သော
 အတ္တနော နိဝေသနမေဝ ဂန္တာ “မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ သွေ ဂမိဿာ-
 မိ”တိ စိန္တေတွာ အလင်္ကံတရထေန မာတာပိတူနံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂတော။
 မဒ္ဓိဒေဝီပိ “အဟံ သာမိနာ သဒ္ဓိံ ဂန္တာ မာတာပိတရော အနုဇာနာ-
 ပေဿာမိ”တိ တေနေဝ သဒ္ဓိံ ဂတာ။ မဟာသတ္ထော ပိတရံ ဝဋ္ဋိတွာ အတ္တနော
 ဂမနဘာဝံ ကထေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

- ၁၀၁၁။ “အာမန္တယိတ္ထ ရာဇာနံ၊ သဉ္ဇယံ ဓမ္မိနံ ဝရံ။
 အဝရဒ္ဓသိ မံ ဒေဝ၊ ဝက်ံ ဂစ္ဆာမိ ပဗ္ဗတံ။
- ၁၀၁၂။ ယေ ဟိ ကေစိ မဟာရာဇ၊ ဘူတာ ယေ စ ဘဝိဿရေ။
 အတိတ္တာယေဝ ကာမေဟိ၊ ဂစ္ဆန္တိ ယမသာဓနံ။
- ၁၀၁၃။ သွာဟံ သကေ အဘိဿသိံ၊ ယဇမာနော သကေ ပုရေ။
 သိဝိနံ ဝစနတ္ထေန၊ သမ္ပာ ရဋ္ဌာ နိရုဇ္ဈ’ဟံ။
- ၁၀၁၄။ အဃံ တံ ပဋိသေဝိဿံ၊ ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ။
 ခဂ္ဂဒိပိနိသေဝိတေ၊ အဟံ ပုညာနိ ကရောမိ။
 တုမေ ပက်မိ သီဒထာ”တိ။

တတ္ထ ဓမ္မိနံ ဝရန္တိ ဓမ္မိကရာဇေနံ အန္တရေ ဥတ္တမံ။ အဝရဒ္ဓသိတိ ရဋ္ဌာ
 နိဟရသိ။ ဘူတာတိ အတိတာ။ ဘဝိဿရေတိ ယေ စ အနာဂတေ

၁-တမ္ပိ(က)

ဘဝိဿန္တိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ စ နိဗ္ဗတ္တာ။ ယမသာဓနန္တိ ယမရညော အာဏာ-
 ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ။ သွာဟံ သကေ အဘိဿသိန္တိ သော အဟံ အတ္တနော နဂရ-
 ဝါသိနောယေဝ ပိဋ္ဌေသိ။ ကိံ ကရောန္တော? ယဇမာနော သကေ ပုရေတိ။
 ပါဠိယံ ပန “သော အဟ”န္တိ လိဒိတံ။ နိရုဇ္ဈဟန္တိ နိက္ခန္တော အဟံ။ အသံ တန္တိ
 ယံ အရညေ ဝသန္တေန ပဋိသေဝိတဗ္ဗံ ဒုက္ခံ၊ တံ ပဋိသေဝိဿာမိ။ ပက်မှိတိ
 တုမှေ ပန ကာမပက်မှိ သိဒထာတိ ဝဒတိ။

ဣတိ မဟာသတ္တော ဣမာဟိ စတူဟိ ဂါထာဟိ ပိတရာ သဒ္ဓိံ ကထေတွာ
 မာတု သန္တိကံ ဂန္တော ဝန္တိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုဇာနာပေန္တော ဧဝမာဟ—

၁၀၁၅။ “အနုဇာနာဟိ မံ အမ္မ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇော မမ ရုစ္စတိ။
 သွာဟံ သကေ အဘိဿသိံ၊ ယဇမာနော သကေ ပုရေ။
 သိဝိနံ ဝစနတ္ထေန၊ သမ္ပာ ရဋ္ဌာ နိရုဇ္ဇ’ဟံ။

၁၀၁၆။ အသံ တံ ပဋိသေဝိဿံ၊ ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ။
 ခဂ္ဂဒိပိနိသေဝိတေ၊ အဟံ ပုညာနိ ကရောမိ။
 တုမှေ ပက်မှိ သိဒထာ”တိ။

တံ သုတွာ ဖုဿတိ အာဟ—

၁၀၁၇။ “အနုဇာနာမိ တံ ပုတ္တ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇော တေ သမိဇ္ဈတု။
 အယဉ္ဇ မဒ္ဓိ ကလျာဏီ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
 အစ္စတံ သဟ ပုတ္တေဟိ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿတိ”တိ။

တတ္ထ သမိဇ္ဈတူတိ ဈာနေန သမိဒ္ဓါ ဟောတု။ အစ္စတန္တိ အစ္စတု၊
 ဣဓေဝ ဟောတူတိ ဝဒတိ။

ဝေဿန္တရော အာဟ—

၁၀၁၈။ “နာဟံ အကာမာ ဒါသိမ္ပိ၊ အရညံ နေတုမုဿဟေ။
 သစေ ဣစ္စတိ အန္တေတု၊ သစေ နိစ္စတိ အစ္စတု”တိ။

တတ္ထ အကာမာတိ အမ္မ ကိံ နာမေတံ ကထေထ၊ အဟံ အနိစ္ဆာယ
 ဒါသိမ္ပိ နေတုံ န ဥဿဟာမီတိ။

တတော ပုတ္တဿ ကထံ သုတွာ ရာဇာ သုဏှံ ယာစိတုံ ပဋိပဇ္ဇိ။ တမတ္ထံ
 ပုကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၁၉။ “တတော သုဏှံ မဟာရာဇာ၊ ယာစိတုံ ပဋိပဇ္ဇေ။
မာ စန္ဒနသမာစာရေ၊ ရဇောဇလ္လံ အဓာရယိ။

၁၀၂၀။ မာ ကာသိယာနိ ဓာရေတွာ၊ ကုသစီရံ အဓာရယိ။
ဒုက္ခော ဝါသော အရညသ္မိံ၊ မာ ဟိ တံ လက္ခဏေ ဂမီ”တိ။

တတ္ထ ပဋိပဇ္ဇေထာတိ ဘိက္ခဝေ ပုတ္တဿ ကထံ သုတွာ ရာဇာ သုဏှံ
ယာစိတုံ ပဋိပဇ္ဇေ။ စန္ဒနသမာစာရေတိ လောဟိတစန္ဒနေန ပရိကိဏ္ဏသရီရေ။
မာ ဟိ တံ လက္ခဏေ ဂမီတိ သုဘလက္ခဏေန သမန္ဓာဂတေ မာ တံ
အရညံ ဂမီတိ။

၁၀၂၁။ တမမြဝိ ရာဇပုတ္တိ၊ မဒ္ဓိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
နာဟံ တံ သုခမိစ္ဆေယျံ၊ ယံ မေ ဝေဿန္တရံ ဝိနာတိ။

တတ္ထ တမမြဝိတိ တံ သသုရံ အမြဝိ။

၁၀၂၂။ တမမြဝိ မဟာရာဇာ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနော။
ဣဃံ မဒ္ဓိ နိသာမေဟိ၊ ဝနေ ယေ ဟောန္တိ ဒုဿဟာ။

၁၀၂၃။ ဗဟူ ကီဋ္ဌာ ပဋ္ဌင်္ဂါ စ၊ မကသာ မဓုမက္ခိကာ။
ဘေပိ တံ တတ္ထ ဟိံသေယျု၊ တံ ဘေ ဒုက္ခတရံ သိယာ။

၁၀၂၄။ အပရေ ပဿံ သန္တာပေ၊ နဒီနု’ပနိသေဝိတေ။
သပ္ပါ အဇဂရာ နာမ၊ အဝိသာ တေ မဟဗ္ဗလာ။

၁၀၂၅။ တေ မနုဿံ မိဂံ ဝါဝိ၊ အပိ မာသန္ဓမာဂတံ။
ပရိက္ခိပိတွာ ဘောဂေဟိ၊ ဝသ’မာနေန္တိ အတ္တနော။

၁၀၂၆။ အညေပိ ကဏ္ဍဇဋ္ဌိနော၊ အစ္စာ နာမ အဃမ္ဗိဂါ။
န တေဟိ ပုရိသော ဒိဋ္ဌော၊ ရုက္ခမာရုယု မုစ္စတိ။

၁၀၂၇။ သံဃဋ္ဌယန္တာ သိင်္ဂါနိ၊ တိက္ခဂ္ဂါ’တိပ္ပဟာရိနော။
မဟိံသာ ဝိစရန္တေတ္ထ၊ နဒိံ သောတုမ္ဗရံ ပတိ။

၁၀၂၈။ ဒိသ္မာ မိဂါနံ ယူထာနံ၊ ဂဝံ သဗ္ဗရတံ ဝနေ။
ဓေနဝ ဝစ္စဂိဒ္ဓါဝ၊ ကထံ မဒ္ဓိ ကရိဿသိ။

၁၀၂၉။ ဒိသွာ သမ္ပတိတေ ဘောရေ၊ ဒုမဂ္ဂေသု ပ္ဍဝင်္ဂမေ။
အခေတ္တညာယ တေ မဒ္ဓိ၊ ဘဝိဿတေ မဟပ္ပယံ။

၁၀၃၀။ ယာ တံ သိဝါယ သုတွာန၊ မုဟံ ဥတ္တသယီ ပုရေ။
သာ တံ ဝင်္ဂ'မနုပ္ပတ္တာ၊ ကထံ မဒ္ဓိ ကရိဿသိ။

၁၀၃၁။ ဌိတေ မဇ္ဈနိကေ ကာလေ၊ သန္နိသိန္ဓေသု ပက္ခိယု။
သဏတေဝ မြဟာရညံ၊ တတ္ထ ကိံ ဂန္တုမိစ္ဆသိတိ။

တတ္ထ တမမြဝိတိ တံ သုဏှံ အမြဝိ။ အပရေ ပဿ သန္တာပေတိ အညေပိ
သန္တာပေ ဘယဇနကေ ပေက္ခ။ နဒိနု'ပနိသေဝိတေတိ နဒိနံ ဥပနိသေဝိတေ
အာသန္နဋ္ဌာနေ၊ နဒိကူလေ ဝသန္တေတိ အတ္ထော။ အဝိသာတိ နိဗ္ဗိသာ။
အဝိ မာသန္နန္တိ အာသန္နံ အတ္ထနော သရိရသမ္ပဿံ အာဂတန္တိ အတ္ထော။
အသမ္ပိဂါတိ အသကရာ မိဂါ၊ ဒုက္ခာဝဟာမိဂါတိ အတ္ထော။ နဒိ' သောတုဗ္ဗရံ
ပတိတိ သောတုဗ္ဗရာယ နာမ နဒိယာ တီရေ။ ယူထာနန္တိ ယူထာနိ၊
အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ဓေနေ ဝတ္ထဂိဒ္ဓါဝါတိ တဝ ဒါရကေ အပဿန္တိ
ဝတ္ထဂိဒ္ဓါ ဓေန ဝိယ ကထံ ကရိဿသိ။ ဝ-ကာရော ပနေတ္ထ နိပါတမတ္ထောဝ။
သမ္ပတိတေတိ သမ္ပတန္တေ။ ဘောရေတိ ဘိသနကေ ဝိရူပေ။ ပ္ဍဝင်္ဂမေတိ
မက္ကဋေ။ အခေတ္တညာယာတိ အရညဘူမိအကုသလတာယ။ ဘဝိဿတေတိ
ဘဝိဿတိ'။ သိဝါယ သုတွာနာတိ သိင်္ဂါလိယာ သဒ္ဓိ သုတွာ။ မုဟန္တိ ပုနပ္ပုနံ။
ဥတ္တသယီတိ ဥတ္တသသိ။ သဏတေဝါတိ နဒတိ ဝိယ သဏန္တိ ဝိယ
ဘဝိဿတိ။

၁၀၃၂။ တမမြဝိ ရာဇပုတ္တိ၊ မဒ္ဓိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနံ။
ယာနိ ဧတာနိ အက္ခာသိ၊ ဝနေ ပဋိဘယာနိ မေ။
သဗ္ဗာနိ အဘိသမ္ဘောသံ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။

၁၀၃၃။ ကာသံ ကုသံ ပေါဋ္ဌကိလံ၊ ဥသိရံ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇံ။
ဥရသာ ပနဒဟိဿာမိ၊ န'ဿ ဟေဿာမိ ဒုန္နယာ။

၁၀၃၄။ ဗဟူဟိ ဝတ စရိယာဟိ၊ ကုမာရိ ဝိန္ဒတေ ပတိ'။
ဥဒရဿုပရောဓေန၊ ဂေါဟနုဝေဌနေန စ။

၁-ဘဝိတံတေတိ ဘဝိဿတိ တေ(သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၀၃၅။ အဂ္ဂိဿ ပါရိစရိယာယ၊ ဥဒကုမ္မုဇ္ဇေန စ။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။

၁၀၃၆။ အဝိဿာ ဟောတိ အပ္ပတ္တော၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌမပိ ဘုဠိတုံ။
ယော နံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာန၊ အကာမံ ပရိကမုတိ။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။

၁၀၃၇။ ကေသဂ္ဂဟဏမုက္ခေပါ၊ ဘူမျာ စ ပရိသုပ္ပနာ။
ဒတွာ စ နော ပက္ကမတိ၊ ဗဟုံ ဒုက္ခံ အနပ္ပကံ။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။

၁၀၃၈။ သုက္ကစ္ဆဝိ ဝေဓဝေရာ၊ ဒတွာ သုဘဂမာနိနော။
အကာမံ ပရိကမုန္တိ၊ ဥလူကညေဝ ဝါယသာ။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။

၁၀၃၉။ အပိ ဣတိကုလေ ဖိတေ၊ ကံသပဇ္ဇောတနေ ဝသံ။
နေဝါတိဝါကျံ န လဘေ၊ ဘာတူဟိ သဒိနိဟိပိ။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။

၁၀၄၀။ နဂ္ဂါ နဒီ အနုဒကာ၊ နဂ္ဂံ ရဋ္ဌံ အရာဇကံ။
ဣတ္ထိပိ ဝိဓဝါ နဂ္ဂါ၊ ယဿာပိ ဒသ ဘာတရော။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။

၁၀၄၁။ ဓဇော ရထဿ ပညာဏံ၊ ဓူမော ပညာဏမဂ္ဂိနော။
ရာဇာ ရဋ္ဌဿ ပညာဏံ၊ ဘတ္တာ ပညာဏမိတ္ထိယာ။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။

၁၀၄၂။ ယာ ဒလိဒ္ဓိ ဒလိဒ္ဓဿ၊ အမုာ အမုဿ ကိတ္ထိမာ။
တံ ဝေ ဒေဝါ ပသံသန္တိ၊ ဒုက္ကရံ ဟိ ကရောတိ သာ။

၁၀၄၃။ သာမိကံ အနုဗန္ဓိဿံ၊ သဒါ ကာသာယဝါယိနိ။
ပထဗျာပိ အဘိဇ္ဇန္တာ၊ ဝေဓဗျံ ကဋုကိတ္ထိယာ။

၁၀၄၄။ အပိ သာဂရပရိယန္တံ၊ ဗဟုပိတ္တဓရံ မဟိံ။
နာနာရတနပရိပူရံ၊ နိစ္ဆေ ဝေဿန္တရံ ဝိနာ။

၁၀၄၅။ ကထံ နု တာသံ ဟဒယံ၊ သုခရာ ဝတ ဣတ္ထိယော။
ယာ သာမိကေ ဒုက္ခိတမ္ပိ၊ သုခမိစ္ဆန္တိ အတ္တနေော။

၁၀၄၆။ နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝခုနေ။
တမဟံ အနုဗန္ဓိဿံ၊ သဗ္ဗကာမဒဒေါဟိ မေတိ။

တတ္ထ တမမြဝီတိ ဘိက္ခဝေ မဒ္ဓိ ရညော ဝစနံ သုတွာ တံ ရာဇာနံ အမြဝီ။ အဘိသမ္ဘောဿန္တိ သဟိဿာမိ အဓိဝါသေဿာမိ။ ပေါဋ္ဌကိလန္တိ ပေါဋ္ဌကိ-လတိဏံ။ ပနဒဟိဿာမိတိ ဒွေဓာ ကတွာ ဝေဿန္တရဿ ပုရတော ဂမိဿာမိ။ ဥဒရဿပရောဓေနာတိ ဥပဝါသေန ဒုဒါမိဝါသေန။ ဂေါဟနုဝေဋ္ဌနေန စာတိ ဝိသာလကဋိယော ဩနတပဿာ စ ဣတ္ထိယော သာမိကံ လဘန္တိတိ ကတွာ ဂေါဟနုနာ ကဋိဖလကံ ကောဋ္ဌာပေတွာ ဝေဋ္ဌနေန စ ပဿာနိ ဩနာမေတွာ ကုမာရိကာ ပတိံ လဘတိ။ ကဋ္ဌကန္တိ အသာတံ။ ဂစ္ဆညေဝါတိ ဂမိဿာမိ-ယေဝ။

အဝိဿာ ဟောတိ အပ္ပတ္တောတိ တဿာ ဝိဝေဝါယ ဥစ္ဆိဋ္ဌကမ္ပိ ဘုဋ္ဌိတုံ အနနုစ္ဆဝိကောဝ။ ယော နန္တိ ယော နိစဇစ္စော တံ ဝိဝေဝံ အနိစ္ဆမာနညေဝ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ ကမုတိ။ ကေသဂ္ဂဟဏမုက္ခေပါ၊ ဘူမျာ စ ပရိသုန္တနာတိ အသာမိကံ ဣတ္ထိံ ဟတ္ထပါဒေဟိ ကေသဂ္ဂဟဏံ၊ ဥက္ခေပါ၊ ဘူမိယံ ပါတနန္တိ ဧတာနိ အဝမညနာနိ ကတွာ အတိက္ကမန္တိ။ ဒတွာ စာတိ အသာမိကာယ ဣတ္ထိယာ ဧဝရူပံ ဗဟုံ အနပ္ပကံ ဒုက္ခံ ပရပုရိသော ဒတွာ စ နော ပက္ကမတိ နိရာသင်္ဂော ဩလောကေန္တောဝ တိဋ္ဌတိ။

သုက္ကန္တိတိ နာနိယစုဏ္ဏေန ဥဋ္ဌာပိတစ္ဆဝိဝဏ္ဏာ။ ဝေဝေရာတိ ဝိဝေဝိတ္ထိ-ကာမာ ပုရိသာ။ ဒတွာတိ ကိဋ္ဌိဒေဝ အပ္ပမတ္တကံ ဓနံ ဒတွာ။ သုဘဂမာနိနောတိ မယံ သုဘဂါတိ မညမာနာ။ အကာမန္တိ တံ ဝိဝေဝံ အသာမိကံ အကာမံ။ ဥလူကညေဝ ဝါယသတိ ကာကာဝိယဥလူကံ ပရိကမုန္တိ။ ကံသပဇ္ဇောတနေတိ သုဝဏ္ဏဘာဇနာဘာယံ ပဇ္ဇောတန္တေ။ ဝသန္တိ ဧဝရူပေပိ ဉှတိကုလေ ဝသမာနာ။ နေဝါတိဝါကျံ န လဘေတိ “အယံ ဣတ္ထိ နိဿာမိကာ၊ ယာဝဇိဝံ အမှာကညေဝ ဘာရော ဇာတော”တိအာဒိနိ ဝစနာနိ ဝဒန္တေဟိ ဘာတူဟိပိ သဒိနိဟိပိ အတိဝါကျံ ဂရဟဝစနံ နေဝ န လဘတိ။ ပညာဏန္တိ ပါကဋ-ဘာဝကာရဏံ။

၁-န စ ပက္ကမတိ (သီ၊ဣ) ၂-ဥစ္ဆိဋ္ဌတစ္ဆဝိဝဏ္ဏာ (သျှ) ဇာတက-ဋ္ဌ ၄-၁၀၆-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-သုဝဏ္ဏာဘာယ (သီ၊ဣ)

ယာ ဒလိဒ္ဓိ ဒလိဒ္ဓဿာတိ ဒေဝ ကိတ္တိသမ္ပန္နာ ယာ ဣတ္ထိ အတ္တနော
 သာမိကဿ ဒလိဒ္ဓဿ ဒုက္ခပုတ္တကာလေ သယမ္ပိ ဒလိဒ္ဓိ သမာနာ ဒုက္ခာဝ^၁
 ဟောတိ၊ တဿ အစုကာလေ တေနေဝ သဒ္ဓိ^၂ အစု သုခပုတ္တာ ဟောတိ၊
 တံ ဝေ ဒေဝါ ပသံသန္တိ။ အဘိဇ္ဇန္တျာတိ အဘိဇ္ဇန္တိယာ^၂။ သစေပိ ဟိ
 ဣတ္ထိယာ သကလပထဝီ န ဘိဇ္ဇတိ၊ တာယ သကလာယ ပထဝိယာ သာဝ
 ဣဿရာ ဟောတိ၊ တထာပိ ဝေဓျေ^၃ ကဋုကမေဝါတိ အတ္ထော။ သုခရာ
 ဝတ ဣတ္ထိယောတိ သုဋ္ဌ၊ ခရာ ဝတ ဣတ္ထိယော။

၁၀၄၇။ တမမြဝိ မဟာရာဇော၊ မဒ္ဓိ^၁ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနံ။
 ဣမေ တေ ဒဟရာ ပုတ္တာ၊ ဇာလိ ကဏ္ဍာဇိနာ စုဘော။
 နိက္ခိပ္ပ လက္ခဏေ ဂစ္ဆ၊ မယံ တေ ပေါသယာမသေတိ။
 တတ္ထ ဇာလိ ကဏ္ဍာဇိနာ စုဘောတိ ဇာလိ စ ကဏ္ဍာဇိနာ စာတိ
 ဥဘော။ နိက္ခိပ္ပါတိ ဣမေ နိက္ခိပ္ပိတွာ ဂစ္ဆာဟိတိ။

၁၀၄၈။ တမမြဝိ ရာဇပုတ္တိ၊ မဒ္ဓိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
 ပိယာ မေ ပုတ္တကာ ဒေဝ၊ ဇာလိ ကဏ္ဍာဇိနာ စုဘော။
 ဘျံမှ တတ္ထ ရမေဿန္တိ၊ အရညေ ဇိဝသောကိနန္တိ။
 တတ္ထ ဘျံမှန္တိ တေ ဒါရကာ အမှာကံ တတ္ထ အရညေ။ ဇိဝသောကိနန္တိ
 အဝိဂတသောကာနံ ဟဒယံ ရမယိဿန္တိတိ အတ္ထော။

၁၀၄၉။ တမမြဝိ မဟာရာဇော၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝစုနော။
 သာလိနံ ဩဒနံ ဘုတွာ၊ သုစိ^၁ မံသုပသေစနံ။
 ရုက္ခဖလာနိ ဘုဇ္ဇန္တာ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။

၁၀၅၀။ ဘုတွာ သတပလေ ကံသေ၊ သောဝဏ္ဏေ သတရာဇိကေ။
 ရုက္ခပတ္တေသု ဘုဇ္ဇန္တာ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။

၁၀၅၁။ ကာသိယာနိ စ ဓာရေတွာ၊ ခေါမကောဋုမ္မရာနိ စ။
 ကုသစီရာနိ ဓာရေန္တာ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။

၁၀၅၂။ ဝယျာဟိ ပရိယာယိတွာ၊ သိဝိကာယ ရထေန စ။
 ပတ္တိကာ ပရိဓာဝန္တာ၊ တထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။

၁-သမာနဒုက္ခာဝ(က)   ၂-အဘေဇ္ဇန္တျာတိ အဘေဇ္ဇန္တိယာ(သီ၊ဣ)   ၃-ဝေဓျေ(သီ၊ဣ)

- ၁၀၅၃။ ကုဋ္ဌာဂါရေ သယိတွာန၊ နိဝါတေ ဖုသိတဂ္ဂဋ္ဌေ။
သယန္တာ ရုက္ခမူလသ္မိံ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။
- ၁၀၅၄။ ပလ္လင်္ကေသု သယိတွာန၊ ဂေါနကေ စိတ္တသန္တတေ။
သယန္တာ တိဏသန္တာရေ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။
- ၁၀၅၅။ ဂန္ဓကေန ဝိလိမ္ပိတွာ၊ အဂရစန္ဒနေန စ။
ရဇောဇလ္လာနိ ဓာရေန္တာ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။
- ၁၀၅၆။ စာမရမောရဟတ္ထေဟိ၊ ဗိဇိတင်္ဂါ သုခေမိတာ။
ဖုဋ္ဌာ^၁ ခုံသေဟိ မကသေဟိ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာတိ။

တတ္ထ ပလသတေ ကံသေဟိ ပလသတေန ကတာယ ကဉ္စနပါတိယာ။
ဂေါနကေ စိတ္တသန္တတေတိ မဟာပိဋ္ဌိယံ ကာဠကောဇဝေ စေဝ ဝိစိတ္တကေ
သန္တရေ စ။ စာမရမောရဟတ္ထေဟိတိ စာမရေဟိ စေဝ မောရဟတ္ထေဟိ စ
ဗိဇိတင်္ဂါ။

ဧဝံ တေသံ သလ္လပန္နာနညေဝ ရတ္ထိ ဝိဘာယိ၊ သူရိယော ဥဂ္ဂဋ္ဌိ။ မဟာ-
သတ္တဿ စတုသိန္ဓဝယုတ္တံ အလင်္ကတရထံ အာနေတွာ ရာဇဒ္ဒါရေ ဌပယိံသု။
မဒ္ဒိပိ သဿုသသုရေ ဝဋ္ဌိတွာ သေသိတ္ထိယော အပလောကေတွာ ဒွေ ပုတ္တေ
အာဒါယ ဝေဿန္တရတော ပဌမတရံ ဂန္ဓာ ရထေ အဋ္ဌာသိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

- ၁၀၅၇။ “တမမြဝိ ရာဇပုတ္တိ၊ မဒ္ဒိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
မာ ဒေဝ ပရိဒေဝေသိ၊ မာ စ တံ ဝိမနော အဟု။
ယထာ မယံ ဘဝိဿာမ၊ တထာ ဟေဿန္တိ ဒါရကာ။
- ၁၀၅၈။ ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ မဒ္ဒိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
သိဝိမဂ္ဂေန အန္ဓေသိ၊ ပုတ္တေ အာဒါယ လက္ခဏာ”တိ။

တတ္ထ သိဝိမဂ္ဂေနာတိ သိဝိရညော ဂန္ဓဗ္ဗမဂ္ဂေန။ အန္ဓေသီတိ တံ အဂမာသိ၊
ပါသာဒါ ဩတရိတွာ ရထံ အဘိရုဟိတိ အတ္ထော။

- ၁၀၅၉။ တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဒါနံ ဒတွာန ခတ္ထိယော။
ပိတု မာတု စ ဝဋ္ဌိတွာ၊ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏံ။

၁၀၆၀။ စတုဝါဟိ° ရထံ ယုတ္တံ၊ သိဿမာရုယု သန္ဓနံ။
အာဒါယ ပုတ္တဒါရဗြ၊ ဝက်° ပါယာသိ ပဗ္ဗတန္တိ။

တတ္ထ တတောတိ ဘိက္ခဝေ တဿာ မဒ္ဒိယာ ရထံ အဘိရုဟိတွာ ဌိတ-
ကာလေ။ ဒတွာတိ ဟိယျော° ဒါနံ ဒတွာ။ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏန္တိ ပဒက္ခိ-
ဏဉ္စ ကတွာ။ နန္တိ နိပါတမတ္တံ။

၁၀၆၁။ တတော ဝေဿန္တရော ရဇာ၊ ယေနာသိ ဗဟုကော ဇနော။
အာမန္တ ခေါ တံ ဂစ္ဆာမ၊ အရောဂါ ဟောန္တ၊ ဉ္စတယောတိ။

တဿတ္ထော—ဘိက္ခဝေ တတော ဝေဿန္တရော ရဇာ ယတ္ထ “ဝေဿန္တရံ
ရာဇာနံ ပဿိဿာမာ”တိ ဗဟုကော ဇနော ဌိတော အာသိ၊ တတ္ထ ရထံ
ပေသေတွာ မဟာဇနံ အာပုစ္ဆန္တော “အာမန္တ ခေါ တံ ဂစ္ဆာမ၊ အရောဂါ
ဟောန္တ၊ ဉ္စတယော”တိ အာဟ။ တတ္ထ တန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ဘိက္ခဝေ တတော
ဝေဿန္တရော ရဇာ ဉ္စတကေ အာဟ “တုမှေ အာမန္တေတွာ မယံ ဂစ္ဆာမ၊
တုမှေ သုခိတာ ဟောထ နိဒုက္ခာ”တိ။

ဧဝံ မဟာသတ္ထော မဟာဇနံ အာမန္တေတွာ “အပ္ပမတ္တာ ဟောထ၊
ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ ကရောထာ”တိ တေသံ ဩဝဒိတွာ ပက္ကာမိ။ ဂစ္ဆန္တေ
ပန ဗောဓိသတ္ထေ မာတာ “ပုတ္တော မေ ဒါနဝိတ္တကော ဒါနံ ဒေတူ”တိ
အာဘရဏေဟိ သဒ္ဓိ° သတ္တရတနပူရာနိ သကဋ္ဌာနိ ဥဘောသု ပသေသု
ပေသေသိ။ သောပိ အတ္တနော ကာယာရုဠမေဝ အာဘရဏာဏှံ ဩမုဋ္ဌိတွာ
သမ္ပတ္တယာစကာနံ အဋ္ဌာရသ ဝါရေ ဒတွာ အဝသေသံ သဗ္ဗံ အဒါသိ။ သော
နဂရာ နိက္ခမိတွာ စ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေတုကာမော အဟောသိ။
အထဿ မနံ ပဋိစ္စ ရထပ္ပမာဏဋ္ဌာနေ မဟာပထဝီ ဘိဇ္ဇိတွာ ကုလလစက္ကံ
ဝိယ ပရိဝတ္တိတွာ ရထံ နဂရာဘိမုခံ အကာသိ။ သော မာတာပိတူနံ
ဝသနဋ္ဌာနံ ဩလောကေသိ။ တေန ကာရဏေန၊ ပထဝီကမ္ပော အဟောသိ။
တေန ဝုတ္တံ—

“နိက္ခမိတွာန နဂရာ၊ နိဝတ္တိတွာ ဝိလောကိတေ။
တဒါပိ ပထဝီ ကမ္ပိ၊ သိနေရုဝနဝဋ်သကာ”တိ ၃။

၁-ဘိယျော (သိ၊ဣ)

၂-ကာရညေန (သိ၊သျာ၊ဣ)

၃-၃ ၄-၃၉၃-ပိဋေ။

သယံ ပန ဩလောကေတွာ မဒ္ဓိဗ္ဗိ ဩလောကာပေတုံ ဂါထမာဟ—

၁၀၆၂။ “ဣဉ် မဒ္ဓိ နိသာမေဟိ၊ ရမ္မရူပံဝ ဒိဿတိ။
အာဝါသံ သိဝိသေဋ္ဌဿ၊ ပေတ္တိကံ ဘဝနံ မမာ”တိ။

တတ္ထ နိသာမေဟိတိ ဩလောကေဟိ။

အထ မဟာသတ္တော သဟဇာတေ သဠိသဟဿအမစ္စေ စ သေသဇနဉ္စ နိဝတ္တာပေတွာ ရထံ ပါဇေန္တော မဒ္ဓိ အာဟ “ဘဒ္ဒေ သစေ ပစ္ဆတော ယာစကာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဥပဓာရေယျာသိ”တိ။ သာဝိ ဩလောကေန္တိ နိသိဒိ။ အထဿ သတ္တသတကံ မဟာဒါနံ သမ္မာပုဏိတုံ အသက္ကောန္တာ စတ္တာရော မြာဟ္မဏာ နဂရံ အာဂန္တာ “ကုဟိ ဝေဿန္တရော ရာဇာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဒါနံ ဒတွာ ဂတော”တိ ပုစ္ဆေ “ကိဉ္စ ဂဟေတွာ ဂတော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ရထေန ဂတော”တိ သုတွာ “အဿေ နံ ယာစိဿာမာ”တိ အနုဗန္ဓိ သု။ အထ မဒ္ဓိ တေ အာဂစ္ဆန္တေ ဒိဿာ “ယာစကာ အာဂစ္ဆန္တိ ဒေဝါ”တိ အာရောစေသိ။ မဟာသတ္တော ရထံ ဌပေသိ။ တေ အာဂန္တာ အဿေ ယာစိ သု။ မဟာသတ္တော အဿေ အဒါသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၆၃။ “တံ မြာဟ္မဏာ အန္ဓဂမုံ၊ တေ နံ အဿေ အယာစိသုံ။
ယာစိတော ပဋိပါဒေသိ၊ စတုန္ဓံ စတုရော ဟယေ”တိ။

အဿေသု ပန ဒိန္ဓေသု ရထဓုရံ အာကာသေယေဝ အဋ္ဌာသိ။ အထ မြာဟ္မဏေသု ဂတမတ္တေသုယေဝ စတ္တာရော ဒေဝပုတ္တာ ရောဟိစ္စမိဂဝဏ္ဏေန အာဂန္တာ ရထဓုရံ သမ္ပုဋ္ဌိတွာ အဂမံသု။ မဟာသတ္တော တေသံ ဒေဝပုတ္တ- ဘာဝံ ဥတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၁၀၆၄။ “ဣဉ် မဒ္ဓိ နိသာမေဟိ၊ စိတ္တရူပံဝ ဒိဿတိ။
မိဂရောဟိစ္စဝဏ္ဏေန၊ ဒက္ခိဏဿာ ဝဟန္တိ မ”န္တိ။

တတ္ထ ဒက္ခိဏဿာတိ သုသိက္ခိတာ အဿာ ဝိယ မံ ဝဟန္တိ။

အထ နံ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တံ အပရော မြာဟ္မဏော အာဂန္တာ ရထံ ယာစိ။ မဟာ- သတ္တော ပုတ္တဒါရံ ဩတာရေတွာ တဿ ရထံ အဒါသိ။ ရထေ ပန ဒိန္ဓေ ဒေဝပုတ္တာ အန္တရဓာယိ သု။ ရထဿ ဒိန္ဓဘာဝံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁-အာဝါသော (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-မိဂါ ရောဟိတဝဏ္ဏေန (သျာ)

၁၀၆၅။ “အထေတ္ထ ပဉ္စမော အာဂါ၊ သော တံ ရထမယာစထ။
တဿ တံ ယာစိတော’ဒါယိ၊ န စဿု’ပဟတော မနော။

၁၀၆၆။ တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဩရောပေဟွာ သကံ ဇနံ။
အဿာသယိ အဿရထံ၊ မြာဟ္မဏဿ ဓနေသိနော”တိ။

တတ္ထ အထေတ္တာတိ အထ တသ္မိံ ဝနေ။ န စဿု’ပဟတော မနောတိ
န စဿ မနော ဩလိနော။ အဿာသယိတိ ပရိတောသေန္တော နိယျာဒေသိ။

တတော ပဋ္ဌာယ ပန တေ သဗ္ဗေပိ ပတ္တိကာဝ အဟေသုံ။ အထ မဟာ-
သတ္တော မဒ္ဓိံ အဝေါစ—

၁၀၆၇။ “တွံ မဒ္ဓိ ကဏှံ ဂဏှာဟိ၊ လဟု ဇော ကနိဋ္ဌိကာ။
အဟံ ဇာလိံ ဂဟေဿာမိ၊ ဂရုကော ဘာတိကော ဟိ သော”တိ။

ဧဝေ ပန ဝတွာ ဥဘောပိ ခတ္တိယာ ဒွေ ဒါရကေ အင်္ဂေနာဒါယ ပက္ကမိံသု။
တမတ္တံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၆၈။ “ရာဇာ ကုမာရမာဒါယ၊ ရာဇပုတ္တိ စ ဒါရိကံ။
သမ္မောဒမာနာ ပက္ကာမုံ၊ အညမညံ ပိယံဝဒါ”တိ။

ဒါနကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝနပဝေသနကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

တေ ပဋိပထံ အာဂစ္ဆန္တေ မနုဿေ ဒိသ္မာ “ကုဟိံ ဝက်ပဗ္ဗတော”တိ
ပုစ္ဆန္တိ။ မနုဿာ “ဒူရေ”တိ ဝဒန္တိ။ တေန ပုတ္တံ—

၁၀၆၉။ “ယဒိ ကေစိ မနုဇာ ဧန္တိ၊ အနုမဂ္ဂေ ပဋိပထေ။
မဂ္ဂံ တေ ပဋိပုစ္ဆာမ၊ ‘ကုဟိံ ဝက်တပဗ္ဗတော’။

၁၀၇၀။ တေ တတ္ထ အမှေ ပဿိတွာ၊ ကလုနံ ပရိဒေဝယုံ။
ဒုက္ခံ တေ ပဋိဝေဒေန္တိ၊ ဒူရေ ဝက်တပဗ္ဗတော”တိ။

မဂ္ဂဿ ဥဘောသု ပဿေသု ဝိဝိဓေလဓာရိနော ရုက္ခေ ဒိသ္မာ ဒါရကာ
ကန္တန္တိ။ မဟာသတ္တဿာနဘာဝေန ဖလဓာရိနော ရုက္ခာ ဩနမိတွာ

ဟတ္ထသမ္ဗုဿံ^၁ အာဂစ္ဆန္တိ။ တတော သုပက္ကဗလာဗလာနိ ဥဗ္ဗိနိတွာ တေသံ ဒေတိ။ တံ ဒိသွာ မဒ္ဓိ အစ္ဆရိယံ ပဝေဒေသိ။ တေန ဝုတ္တံ—

၁၈၇၁။ “ယဒိ ပဿန္တိ ပဝနေ၊ ဒါရကာ ဖလိနေ^၂ ဒုမေ။
တေသံ ဖလာနံ ဟေတုမ္ပိ၊ ဥပရောဒန္တိ ဒါရကာ။

၁၈၇၂။ ရောဒန္တေ ဒါရကေ ဒိသွာ၊ ဥဗ္ဗိဒ္ဓါ^၃ ဝိပုလာ ဒုမာ။
သယမေဝေါနမိတွာန၊ ဥပဂစ္ဆန္တိ ဒါရကေ။

၁၈၇၃။ ဣဒံ အစ္ဆေရကံ ဒိသွာ၊ အပ္ပုတံ လောမဟံသနံ။
သာဓုကာရံ ပဝတ္ထေသိ၊ မဒ္ဓိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။

၁၈၇၄။ အစ္ဆေရံ ဝတ လောကသ္မိံ၊ အပ္ပုတံ လောမဟံသနံ။
ဝေဿန္တရဿ တေဇေန၊ သယမေဝေါနတာ ဒုမာ”တိ။

ဇေတုတ္တရနဂရတော သုဝဏ္ဏဂိရိတာလော နာမ ပဗ္ဗတော ပဉ္စ ယောဇနာနိ၊ တတော ကောန္တိမာရာ နာမ နဒီ ပဉ္စ ယောဇနာနိ၊ တတော အဉ္စရဂိရိ^၄ နာမ ပဗ္ဗတော ပဉ္စ ယောဇနာနိ၊ တတော ဒုန္ဒိဝိဋ္ဌဗြာဟ္မဏဂါမော^၅ နာမ ပဉ္စ ယောဇနာနိ၊ တတော မာတုလနဂရံ ဒသ ယောဇနာနိ။ ဣတိ တံ မဂ္ဂံ ဇေတုတ္တရနဂရတော တိံသယောဇနံ ဟောတိ။ ဒေဝတာ တံ မဂ္ဂံ သံဒိဝိံ^၆ သု။ တေ ကေဒိဝသေနေဝ မာတုလနဂရံ ပါပုဏိံ^၇ သု။ တေန ဝုတ္တံ—

၁၈၇၅။ “သဒ္ဓိဝိံ^၆ သု ပထံ ယက္ခာ၊ အနုကမ္မာယ ဒါရကေ။
နိက္ခန္တဒိဝသေနေဝ၊ စေတရဋ္ဌံ ဥပါဂမု”န္တိ။

ဥပဂစ္ဆန္တာ စ ပန ဇေတုတ္တရနဂရတော ပါတရာသသမယေ နိက္ခမိတွာ သာယနသမယေ စေတရဋ္ဌေ မာတုလနဂရံ ပတ္တာ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၈၇၆။ “တေ ဂန္တာ ဒိဃမဒ္ဓါနံ၊ စေတရဋ္ဌံ ဥပါဂမုံ။
ဣဒ္ဓံ ဖိတံ ဇနပဒံ၊ ဗဟုမံသသုရောဒန”န္တိ။

တဒါ မာတုလနဂရေ သဋ္ဌိ ခတ္ထိယသဟဿာနိ ဝသန္တိ။ မဟာသတ္ထော အန္တောနဂရံ အပဝိသိတွာ နဂရဒ္ဓါရေယေဝ သာလာယံ နိသိဒိ။ အထဿ

၁-ဟတ္ထပါသံ (သီ၊ဣ)   ၂-ဖလိတေ (သီ၊သျှ၊ဣ)   ၃-ဥဗ္ဗိဂါ (သီ၊သျှ၊ဣ)
၄-အဉ္စနာဂိရိ (သျှ)၊ အာရဉ္စရဂိရိ (သီ၊ ဣ)   ၅-တုဏ္ဏဝိထနာဋီဒဏ္ဍဗြာဟ္မဏဂါမော (သျှ)
၆-သံဒိဝိံ (သီ၊ဣ)   ၇-ပါပုဏိံ (သီ၊ဣ)

မဒ္ဒိ ဗောဓိသတ္တဿံ ပါဒေသု ရဇံ ပုဋ္ဌိတွာ ပါဒေ သမ္မာဟိတွာ “ဝေဿန္တရဿ အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေဿာမိ” တိသာလာတော နိက္ခမိတွာ တဿ စက္ခုပထေ သာလာဒ္ဓါရေ အဋ္ဌာသိ။ နဂရံ ပဝိသန္တိယော စ နိက္ခမန္တိယော စ ဣတ္ထိယော တံ ဒိသွာ ပရိဝါရေသုံ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၇၇။ “စေတိယော ပရိဝါရိံသု၊ ဒိသွာ လက္ခဏမာဂတံ။ သုခုမာလီ ဝတ အယျာ၊ ပတ္တိကာ ပရိဓာဝတိ။

၁၀၇၈။ ဝယျာဟိ ပရိယာယိတွာ၊ သိဝိကာယ ရထေန စ။ သာ’ဇ္ဇ မဒ္ဒိ အရညသ္မိံ၊ ပတ္တိကာ ပရိဓာဝတိ” တိ။

တတ္ထ လက္ခဏမာဂတန္တိ လက္ခဏသမ္ပန္နံ မဒ္ဒိံ အာဂတံ။ ပရိဓာဝတိတိ ဧဝံ သုခုမာလီ ဟုတွာ ပတ္တိကာဝ ဝိစရတိ။ ပရိယာယိတွာတိ ဇေတုတ္ထရနဂရေ ဝိစရိတွာ။ သိဝိကာယာတိ သုဝဏ္ဏသိဝိကာယ။

မဟာဇနော မဒ္ဒိံ စ ဝေဿန္တရဉ္စ ဒွေ ပုတ္တေ စဿ အနာထာဂ- မနေန အာဂတေ ဒိသွာ ဂန္တော ရာဇုနံ အာစိက္ခိ။ သဋ္ဌိသဟဿာ ရာဇာနော ရောဒန္တာ ပရိဒေဝန္တာ တဿ သန္တိကံ အာဂမံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၇၉။ “တံ ဒိသွာ စေတပါမောက္ခာ၊ ရောဒမာနာ ဥပါဂမုံ။ ကစ္စိ နု ဒေဝ ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဒေဝ အနာမယံ။ ကစ္စိ ပိတာ အရောဂေါ တေ၊ သိဝိနံ စ အနာမယံ။

၁၀၈၀။ ကော တေ ဗလံ မဟာရာဇ၊ ကော နု တေ ရထမဏ္ဍလံ။ အနဿကော အရထကော၊ ဒီဃမဒ္ဒါနမာဂတော။ ကစ္စာ’မိတ္တေဟိ ပကတော၊ အနုပ္ပတ္တော’သိ’မံ ဒိသ”န္တိ။

တတ္ထ ဒိသွာတိ ဒူရတောဝ ပဿိတွာ။ စေတပါမောက္ခာတိ စေတ- ရာဇာနော။ ဥပါဂမုန္တိ ဥပသင်္ကမိံသု။ ကုသလန္တိ အာရောဂုံ။ အနာမယန္တိ နိဒ္ဒုက္ခဘာဝံ။ ကော တေ ဗလန္တိ ကုဟိံ တဝ ဗလကာယော။ ရထမဏ္ဍလန္တိ ယေနာသိ ရထေန အာဂတော၊ သော ကုဟိန္တိ ပုစ္ဆန္တိ။ အနဿကောတိ အဿဝိရဟိတော။ အရထကောတိ အယာနကော။ ဒီဃမဒ္ဒါနမာဂတောတိ ဒီဃမဂ္ဂံ အာဂတော။ ပကတောတိ အဘိဘူတော။

အထ နေသံ မဟာသတ္တော အတ္တနော အာဂတကာရဏံ ကထေန္တော အာဟ—

၁၀၀၁။ “ကုသလံ စေဝ မေ သမ္မာ၊ အထော သမ္မာ အနာမယံ။
အထော ပိတာ အရောဂေါ မေ၊ သိဝိနံ စ အနာမယံ။

၁၀၀၂။ အဟပ္ပိ ကုဇ္ဇရံ ဒဇ္ဇံ၊ ဤသာဒန္တံ ဥရုဇ္ဇဝံ။
ခေတ္တညု သဗ္ဗယုဒ္ဓါနံ၊ သဗ္ဗသေတံ ဂဇုတ္တမံ။

၁၀၀၃။ ပဏ္ဍုကမ္မလသဉ္စန္တံ၊ ပဘိန္တံ သတ္တုမဒ္ဒနံ။
ဒန္တိံ သဝါလမိဇနိံ၊ သေတံ ကေလာသသာဒိသံ။

၁၀၀၄။ သသေတစ္ဆတ္တံ သဥပါဓေယျံ၊ သာထဗ္ဗနံ သဟတ္ထိပံ။
အဂ္ဂယာနံ ရာဇဝါဟိံ၊ မြာဟ္မဏာနံ အဒါသ’ဟံ။

၁၀၀၅။ တသ္မိံ မေ သိဝယော ကုဒ္ဓါ၊ ပိတာ စုပဟတောမနော။
အဝရဒ္ဓသိ မံ ရာဇာ၊ ဝက်ံ ဂစ္ဆာမိ ပဗ္ဗတံ။
ဩကာသံ သမ္မာ ဇာနာထ၊ ဝနေ ယတ္ထ ဝသာမသေ”တိ။

တတ္ထ တသ္မိံ မေကိ တသ္မိံ ကာရဏေ မယံ သိဝယော ကုဒ္ဓါ။ ဥပဟတော-
မနောတိ ဥပဟတစိတ္တော ကုဒ္ဓေါ မံ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ
ဝနေ မယံ ဝသေယျာမ၊ တတ္ထ ဝသနောကာသံ ဇာနာထာတိ။

တေ ရာဇာနော အာဟံသု—

၁၀၀၆။ “သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ဣဿရောသိ အနုပ္ပတ္တော၊ ယံ ဣဓတ္ထိ ပဝေဒယ။

၁၀၀၇။ သာကံ ဘိသံ မရုံ မံသံ၊ သုဒ္ဓံ သာလိနမောဒနံ။
ပရိဘုဉ္ဇ မဟာရာဇ၊ ပါဟုနော နော’သိ အာဂတော”တိ။

တတ္ထ ပဝေဒယာတိ ကထေဟိ၊ သဗ္ဗံ ပဋိယာဒေတွာ ဒဿာမ။ ဘိသန္တိ
ဘိသမူလံ၊ ယံကိန္တိ ကန္ဓဇာတံ ဝါ။

ဝေဿန္တရော အာဟ—

၁၀၀၈။ “ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္တံ၊ သဗ္ဗဿ အဂ္ဂိယံ ကတံ။
အဝရဒ္ဓသိ မံ ရာဇာ၊ ဝက်ံ ဂစ္ဆာမိ ပဗ္ဗတံ။
ဩကာသံ သမ္မာ ဇာနာထ၊ ဝနေ ယတ္ထ ဝသာမသေ”တိ။

တတ္ထ ပဋိဂ္ဂဟိတန္တိ သဗ္ဗမေတံ တုမေဟိ ဒိန္တံ မယာ စ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ
ဟောတု၊ သဗ္ဗဿ တုမေဟိ မယံ အဂ္ဂိယံ နိဝေဒနံ ကတံ။ ရာဇာ ပန မံ
အဝရုဒ္ဓသိ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇေသိ၊ တသ္မာ ဝက်မေဝ ဂမိဿာမိ၊ တသ္မိံ မေ
အရညေ ဝသနဋ္ဌာနံ ဇာနာထာတိ။

တေ ရာဇာနော အာဟံသု—

၁၀၈၉။ “ဣဓေဝ တာဝ အစ္စဿု၊ စေတရဋ္ဌေ ရထေသဘ။
ယာဝ စေတာ ဂမိဿန္တိ၊ ရညော သန္တိက ယာစိတုံ။

၁၀၉၀။ နိဇ္ဈာပေတုံ မဟာရာဇံ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓံ။
တံ တံ စေတာ ပုရက္ခတ္တာ၊ ပတိတာ လဒ္ဓပစ္စယာ။
ပရိဝါရေတွာန ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ ခတ္ထိယာ”တိ။

တတ္ထ ရညော သန္တိက ယာစိတုန္တိ ရညော သန္တိကံ ယာစနတ္ထာယ
ဂမိဿန္တိ။ နိဇ္ဈာပေတုန္တိ တုမှာကံ နိဒ္ဒေါသဘာဝံ ဇာနာပေတုံ။ လဒ္ဓပစ္စယာတိ
လဒ္ဓပတိဋ္ဌာ။ ဂစ္ဆန္တိတိ ဂမိဿန္တိ။

မဟာသတ္တော အာဟ—

၁၀၉၁။ “မာ ဝေါ ရုစိတ္တ ဂမနံ၊ ရညော သန္တိက ယာစိတုံ။
နိဇ္ဈာပေတုံ မဟာရာဇံ၊ ရာဇာပိ တတ္ထ နိဿရော။

၁၀၉၂။ အစ္စဂ္ဂတာ ဟိ သိဝယော၊ ဗလဂ္ဂါ နေဂမာ စ ယေ။
တေ ဝိဓံသေတုမိစ္ဆန္တိ၊ ရာဇာနံ မမ ကာရဏာ”တိ။

တတ္ထ တတ္ထာတိ တသ္မိံ မမ နိဒ္ဒေါသဘာဝံ နိဇ္ဈာပနေ ရာဇာပိ
အနိဿရော။ အစ္စဂ္ဂတာတိ အတိကုဒ္ဓါ။ ဗလဂ္ဂါတိ ဗလကာယာ။ ဝိဓံသေတုန္တိ
ရဇ္ဇတော နိဟရိတုံ။ ရာဇာနန္တိ ရာဇာနမ္ပိ။

တေ ရာဇာနော အာဟံသု—

၁၀၉၃။ “သစေ ဧသာ ပဝတ္ထေတ္ထ၊ ရဋ္ဌသ္မိံ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓံ။
ဣဓေဝ ရဇ္ဇံ ကာရေဟိ၊ စေတေဟိ ပရိဝါရိတော။

၁၀၉၄။ ဣဒ္ဓံ ဖိတဉ္စိဒံ ရဋ္ဌံ၊ ဣဒ္ဓေါ ဇနပဒေါ မဟာ။
မတိံ ကရေဟိ တံ ဒေဝ၊ ရဇ္ဇဿ မနုဿာသိတု”န္တိ။

တတ္ထ သစေ သော ပဝတ္တေတ္တာတိ သစေ ဧတသ္မိံ ရဋ္ဌေ သော ပဝတ္တိံ။
ရဇ္ဇဿ မနုဿာသိတုန္တိ ရဇ္ဇံ သမနုဿာသိတုံ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဠော။

ဝေဿန္တရော အာဟ—

၁၀၉၅။ “န မေ ဆန္ဒော မတိ အတ္ထိ၊ ရဇ္ဇဿ အနုဿာသိတုံ။
ပဗ္ဗာဇိတဿ ရဋ္ဌသ္မာ၊ စေတပုတ္တာ သုဏာထ မေ။”

၁၀၉၆။ အတုဋ္ဌာ သိဝယော အာသုံ၊ ဗလဂ္ဂါ နေဂမာ စ ယေ။
ပဗ္ဗာဇိတဿ ရဋ္ဌသ္မာ၊ စေတာ ရဇ္ဇေ’ဘိသေစယုံ။

၁၀၉၇။ အသမ္မောဒိယမ္ပိ ဝေါ အဿ၊ အစ္စန္တံ မမ ကာရဏာ။
သိဝိဟိ ဘဏ္ဍနံ စာပိ၊ ဝိဂ္ဂဟော မေ န ရုစ္စတိ။

၁၀၉၈။ အထဿ ဘဏ္ဍနံ သောရံ၊ သမ္ပဟာရော အနပ္ပကော။
ဧကဿ ကာရဏာ မယုံ၊ ဟိံသေယျ ဗဟုကော ဇနော”။

၁၀၉၉။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္နံ၊ သဗ္ဗဿ အဂ္ဂိယံ ကတံ။
အဝရဒ္ဓသိ မံ ရာဇာ၊ ဝက်ံ ဂစ္ဆာမိ ပဗ္ဗတံ။
ဩကာသံ သမ္မာ ဇာနာထ၊ ဝနေ ယတ္ထ ဝသာမသေ”တိ။

တတ္ထ စေတာ ရဇ္ဇေ’ဘိသေစယုန္တိ စေတရဋ္ဌဝါသိနော ကိရ ဝေဿန္တရံ
ရဇ္ဇေ အဘိသိဋ္ဌိံသုတိ တုမှာကမ္ပိ တေ အတုဋ္ဌာ အာသုံ။ အသမ္မောဒိယန္တိ
အသာမဂ္ဂိယံ။ အဿာတိ ဘဝေယျ။ အထဿာတိ အထ မယုံ ဧကဿ
ကာရဏာ တုမှာကံ ဘဏ္ဍနံ ဘဝိဿတိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော အနေကပရိယာယေန ယာစိတောပိ ရဇ္ဇံ န ဣစ္ဆိ။
အထဿ တေ စေတရာဇာနော မဟန္တံ သက္ကာရံ ကရိံသု။ သော နဂရံ
ပဝိသိတုံ န ဣစ္ဆိ။ အထ နံ သာလမေဝ အလက်ရိတွာ သာဏိယာ ပရိက္ခေပံ
ကတွာ မဟာသယနံ ပညာပေတွာ သဗ္ဗေ အာရက္ခံ ကရိံသု။ သော ဧကရတ္ထိံ
တေဟိ သင်္ဂဟိတာရက္ခော သာလာယံ သယိတွာ ပုနဒိဝသေ ပါတောဝ နတွာ
နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဋ္ဌိတွာ တေဟိ ပရိဝုတော နိက္ခမိ။ သဋ္ဌိသဟဿာ
ခတ္ထိယာ တေန သဒ္ဓိံ ပန္နရသယောဇနမဂ္ဂံ ဂန္တော ဝနဒ္ဓါရေ ဌတွာ ပုရတော
ပန္နရသယောဇနမဂ္ဂံ အာစိက္ခန္တော အာဟံသု—

၁၉၀၀။ “တဋ္ဌ တေ မယမက္ခာမ၊ ယထာပိ ကုသလာ တထာ။
ရာဇိသီ ယတ္ထ သမ္ပန္နိ၊ အာဟုတဂ္ဂိ သမာဟိတာ။

၁၉၀၁။ ဒေသ သေလော မဟာရာဇ၊ ပဗ္ဗတော ဂန္ဓမာဒနော။
ယတ္ထ တံ သဟ ပုတ္တေဟိ၊ သဟ ဘရိယာယ စ’စ္ဆသိ။

၁၉၀၂။ တံ စေတာ အနုသာသိံ သု၊ အဿုနေတ္တာ ရုဒ်မုခါ။
ဣတော ဂစ္ဆ မဟာရာဇ၊ ဥဇုံ ယေနုတ္တရာမုခေါ။

၁၉၀၃။ အထ ဒက္ခိသိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ဝေပုလ္လံ နာမ ပဗ္ဗတံ။
နာနာဒုမဂဏာကိဏ္ဍံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။

၁၉၀၄။ တမတိက္ကမ္မ ဘဒ္ဒန္တေ၊ အထ ဒက္ခိသိ အာပဂံ။
နဒိံ ကေတုမတိံ နာမ၊ ဂမ္ဘိရံ ဂိရိဂဗ္ဘရံ။

၁၉၀၅။ ပုထုလောမမစ္ဆာကိဏ္ဍံ၊ သုပတိတ္ထံ မဟောဒကံ။
တတ္ထ နုတ္တာ ပီပိတွာ စ၊ အဿာသေတွာ သပုတ္တကေ။

၁၉၀၆။ အထ ဒက္ခိသိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ နိဂြောဓံ မရုပ္ပလံ။
ရမ္မကေ သိခရေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။

၁၉၀၇။ အထ ဒက္ခိသိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ နာဠိကံ နာမ ပဗ္ဗတံ။
နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဍံ၊ သေလံ ကိမ္ပုရိသာယုတံ။

၁၉၀၈။ တဿ ဥတ္တရပုဗ္ဗေန၊ မုစလိန္ဒော နာမ သော သရေ။
ပုဏ္ဏရိကေဟိ သဉ္ဇန္တော၊ သေတသောဂန္ဓိကေဟိ စ။

၁၉၀၉။ သော ဝနံ မေဃသင်္ကာသံ၊ ဓုဝံ ဟရိတသဒ္ဒလံ။
သီဟောဝါမိသပေက္ခိဝ၊ ဝနသဏ္ဍံ ဝိဂါဟယ။
ပုပ္ဖရက္ခေဟိ သဉ္ဇန္တံ၊ ဖလရက္ခေဟိ စူဘယံ။

၁၉၁၀။ တတ္ထ မိန္ဒုဿရာ ဝဂ္ဂ။ နာနာဝဏ္ဏာ ဗဟူ ဒိဇာ။
ကူဇန္တမုပကူဇန္တိ၊ ဥတုသံပုပ္ဖိတေ ဒုမေ။

၁၉၁၁။ ဂန္ဓာ ဂိရိဝိဒုဂါနံ၊ နဒိနံ ပဘာဝါနိ စ။
သော ဒက္ခိသိ ပေါက္ခရဏိံ၊ ကရဇ္ဇကကုဓာယုတံ။

၁၉၁၂။ ပုထုလောမမစ္ဆာကိဏ္ဍိ၊ သုပတိတ္ထံ မဟောဒကံ။
သမံ စ စတုရံသဗ္ဗ၊ သာဒုံ အပ္ပဋ္ဌိဂန္ဓိယံ။

၁၉၁၃။ တဿာ ဥတ္တရပုဗ္ဗေန၊ ပဏ္ဏသာလံ အမာပယ။
ပဏ္ဏသာလံ အမာပေတွာ၊ ဥဇ္ဇာစရိယာယ ဤဟထာ”တိ။

တတ္ထ ရာဇိသီတိ ရာဇာနော ဟုတွာ ပဗ္ဗဇိတာ။ သမာဟိတာတိ ကေဂ္ဂစိတ္တာ။
သောတိ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ဥက္ခိပိတွာ ဣမံနာ ပဗ္ဗတပါဒေန ဂစ္ဆထာတိ အာစိက္ခန္ဓာ
ဝဒန္တိ။ အစ္ဆသီတိ ဝသိဿသိ။ အာပဂန္တိ ဥဒကဝါဟနဒိအာဝဋ္ဋံ။ ဂိရိဂန္တရန္တိ
ဂိရိနံ ကုတ္တိတော ပဝတ္တံ။ မဓုပိပ္ပလန္တိ မဓုရဖလံ။ ရဗ္ဗကေတိ ရမဏီယေ။
ကိမ္ပုရိသာယုတန္တိ ကိမ္ပုရိသေဟိ အာယုတံ ပရိကိဏ္ဍိ။ သေတသောဂန္ဓိကေဟိ
စာတိ နာနပ္ပကာရေဟိ သေတုပ္ပလေဟိ စေဝ သောဂန္ဓိကေဟိ စ သဉ္စန္ဓော။
သီဟောဝါမိသပေက္ခိဝါတိ အာမိသံ ပေက္ခန္ဓောသီဟော ဝိယ။

ဓိန္ဒြဿရာတိ သမ္ပိဏ္ဍိတဿရာ။ ဝဂ္ဂုတိ မဓုရဿရာ။ ကူဇန္တမုပကူဇန္တိတိ
ပဌမံ ကူဇမာနံ ပက္ခိံ ပစ္ဆာ ဥပကူဇန္တိ။ ဥတုသံပုပ္ဖိတေ ဒုမေတိ ဥတုသမယေ
ပုပ္ဖိတေ ဒုမေ နိလိယိတွာ ၂ ကူဇန္တိ ဥပကူဇန္တိ။ သော ဒက္ခိသီတိ သော တံ
ပသိဿသီတိ အတ္ထော။ ကရုဇ္ဇကကုဓာယုတန္တိ ကရုဇ္ဇရက္ခေဟိ စ ကကုဓရက္ခေဟိ
စ သမ္ပရိကိဏ္ဍိ။ အပ္ပဋ္ဌိဂန္ဓိယန္တိ ပဋိကူလဂန္ဓဝိရဟိတံ မဓုရောဒကပရိကိဏ္ဍိ နာနပ္ပ-
ကာရပဒုမုပ္ပလာဒိဟိ သဉ္စန္ဓံ။ ပဏ္ဏသာလံ အမာပယာတိ ပဏ္ဏသာလံ မာပေ-
ယျာသိ။ အမာပေတွာတိ မာပေတွာ။ ဥဇ္ဇာစရိယာယ ဤဟထာတိ အထ
တုမှေ ဒေဝ ဥဇ္ဇာစရိယာယ ယာပေန္တော အပ္ပမတ္တာ ဤဟထ၊ အာရဒ္ဓဝိရိယာ
ဟုတွာ ဝိဟရေယျာထာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ တေ ရာဇာနော တဿ ပန္နရသယောဇနမဂ္ဂံ အာစိက္ခိတွာ တံ ဥယျော-
ဇေတွာ ဝေဿန္တရဿ အန္တရာယဘယဿ ဝိနောဒနတ္ထံ “မာ ကောစိဒေဝ
ပစ္စာမိတ္ထော ဩကာသံ လဘောယျာ”တိ စိန္နေတွာ ဧကံ ဗျတ္တံ သုသိက္ခိတံ
စေတပုတ္တံ အာမန္နေတွာ “တံ ဂစ္ဆန္တေ စ အာဂစ္ဆန္တေ စ ပရိဂ္ဂဏှာဟိ”တိ
ဝနဒ္ဓါရေ အာရက္ခဏတ္ထာယ ဌပေတွာ သကနဂရံ ဂမိံသု။ ဝေဿန္တရောပိ
သပုတ္တဒါရော ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတံ ပတွာ တံ ဒိဝသံ တတ္ထ ဝသိတွာ တတော
ဥတ္တရာဘိမုခေါ ဝေပုလ္လပဗ္ဗတပါဒေန ဂန္ဓာ ကေတုမတိယာ နာမ နဒိယာ
တိရေ နိသီဒိတွာ ဝနစရကေန ဒိန္တံ မဓုမံသံ ၂ ခါဒိတွာ တဿ သုဝဏ္ဏသုစိံ

၁-အာပကန္တိ အာပဂံ ဥဒကဝါဟိကံ နဒိံ(သီ)၊ အာပကန္တိ နဒိံ အာပံ(ဣ) ၂-နိသီဒိတွာ(ဣ၊က)
၃-သော အဒ္ဓသာတိ(သု၊က) ၄-အာဂမိံသု(က) ၅-မဓုရမံသံ(သု၊က)

ဒတွာ တတ္ထ နတွာ ပိဝိတွာ ပဋိပုဿဒ္ဓဒရထော နဒိတော ဥတ္တရိတွာ သာန-
 ပဗ္ဗတသိခရေ ဌိတဿ နိဂြောဓဿ မူလေ ထောက် နိသီဒိတွာ နိဂြောဓဇလာနိ
 ခါဒိတွာ ဥဋ္ဌာယ ဂစ္ဆန္တော နာဠိကံ နာမ ပဗ္ဗတံ ပတွာ တံ ပရိဟရန္တော
 မုစလိန္ဒသရံ ဂန္တော သရဿ တိရေန ပုဗ္ဗတ္ထရကဏ္ဍံ ပတွာ ဧကပဒိကမဂ္ဂေန
 ဝနသဋ္ဌံ ပဝိသိတွာ တံ အတိက္ကမ္မ ဝိရိဝိဒုဂါနံ နဒိပ္ပဘဝါနံ ပုရတော စတုရံသ-
 ပေါက္ခရဏိံ ပါပုဏ်။

တသ္မိံ ခဏေ သက္ကော အာဝဇ္ဇေန္တော “မဟာသက္ကော ဟိမဝန္တံ ပဝိဋ္ဌော”တိ
 ဥတွာ “တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဌတိ”တိ စိန္တေတွာ ဝိဿကမ္ပံ ပက္ကောသာ-
 ပေတွာ “ဂစ္ဆ တာတတံ ဝက်ပဗ္ဗတကုစ္ဆိမိ ရမဏီယေ ဌာနေ အဿမပဒံ မာပေ-
 တွာ ဧဟိ”တိ ပေသေသိ။ သော “သာဓု ဒေဝါ”တိ ဒေဝလောကတော ဩတ-
 ရိတွာ တတ္ထ ဒွေ ပဏ္ဏသာလာယော ဒွေ စက်မေ ရတ္ထိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာနိ စ မာပေ-
 တွာ စက်မကောဋိယံ တေသု တေသု ဌာနေသု နာနာဖလဓရေ ရုက္ခေ စ ကဒလိ-
 ဝနာနိ စ ဒေသေတွာ သဗ္ဗေ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ ပဋိယာဒေတွာ “ယေ ကေစိ
 ပဗ္ဗဇိတုကာမာ၊ တေ ဣမေ ဂဏှန္တ။”တိ အက္ခရာနိ လိဒိတွာ အမနုဿေ စ
 ဘေရဝသဒ္ဓေ မိဂပက္ခိနော စ ပဋိက္ကမာပေတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။

မဟာသက္ကော ဧကပဒိကမဂ္ဂံ ဒိသ္မာ “ပဗ္ဗဇိတာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဘဝိဿ-
 တိ”တိ မဒ္ဓိံ စ ပုတ္တေ စ အဿမပဒဒ္ဓါရေ ဌပေတွာ အဿမပဒံ ပဝိသိတွာ
 အက္ခရာနိ ဩလောကေတွာ “သက္ကေနမိ ဒိဋ္ဌော”တိ ဥတွာ ပဏ္ဏသာလံ
 ပဝိသိတွာ ခဂ္ဂဉ္စ ခနဉ္စ အပနေတွာ သာဠကေ ဩမုဋ္ဌိတွာ ရတ္တဝါကစီရံ
 နိဝါသေတွာ အဇိနစမ္ပံ အံသေ ကတွာ ဇဠာမဏ္ဍလံ ဗန္ဓိတွာ ဣသိဝေသံ
 ဂဟေတွာ ကတ္တရဒဏ္ဍံ အာဒါယ ပဏ္ဏသာလတော နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတသိရိံ
 သမုဗ္ဗဟန္တော ၂ “အဟော သုခံ အဟော သုခံ ပဗ္ဗဇော မေ အဓိဂတာ”တိ
 ဥဒါနံ ဥဒါနေတွာ စက်မံ အာရုယှ အပရာပရံ စက်မိတွာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသဒိသေန
 ဥပသမေန ပုတ္တဒါရာနံ သန္တိကံ အဂမာသိ။ မဒ္ဓိဝိ မဟာသက္ကဿ ပါဒေသု
 ပတိတွာ ရောဒိတွာ တေနေဝ သဒ္ဓိံ အဿမပဒံ ပဝိသိတွာ အတ္တနော ပဏ္ဏ-
 သာလံ ဂန္တော ဣသိဝေသံ ဂဏှိ။ ပစ္ဆာ ပုတ္တေဝိ တာပသကုမာရကေ ကရိံသု။
 စတ္တာရော ခတ္ထိယာ ဝက်ပဗ္ဗတကုစ္ဆိမိ ဝသိံသု။ အထ မဒ္ဓိ မဟာသက္ကံ ဝရံ
 ယာစိ “ဒေဝ တုမေ ဖလာဖလတ္ထာယ ဝနံ အဂန္တော ပုတ္တေ ဂဟေတွာ ဣဓေဝ
 ဟောထ၊ အဟံ ဖလာဖလံ အာဟရိဿာမိ”တိ။ တတော ပဋ္ဌာယ သာ
 အရညတော ဖလာဖလာနိ အာဟရိတွာ တယော ဇနေ ပဋိဇဂ္ဂတိ။

၁-သက္ကေန ဒိဋ္ဌောသ္မိတိ သက္ကဒတ္ထိယဘာဝံ ဥတွာ (က) ၂-သမုဗ္ဗဟန္တော (သျှ၊ က)

ဗောဓိသက္ကောပိ တံ ဝရံ ယာစိ “ဘဒ္ဒေ မဒ္ဒိ မယံ ဣတော ပဋ္ဌာယ ပဗ္ဗဇိတာ နာမ၊ ဣတ္ထိ စ နာမ မြဟ္မစရိယဿ မလံ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ အကာလေ မမ သန္တိကံ မာ အာဂစ္ဆာဟိ” တိ။ သာ “သာဓူ” တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ မဟာသတ္တဿ မေတ္တာနု-
 ဘာဝေန သမန္တာ တိယောဇနေ သဗ္ဗေ တိရစ္ဆာနာပိ အညမညံ မေတ္တစိတ္တံ ပဋိလဘိံ သု။ မဒ္ဒိဒေဝီပိ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ ပါနိယပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာ-
 ပေတွာ မုခေါဒကံ အာဟရိတွာ ဒန္တကဋ္ဌံ ဒတွာ အဿမပဒံ သမ္ပုဋ္ဌိတွာ ဒွေ ပုတ္တေ ပိတု သန္တိကေ ဌပေတွာ ပစ္ဆိမဏိတ္တိအင်္ဂုသဟတ္တာ အရညံ ပဝိသိတွာ ဝနမူလဖလာဖလာနိ အာဒါယ ပစ္ဆိံ ပူရေတွာ သာယနသမယေ အရညတော အာဂန္တာ ပဏ္ဏသာလာယ ဖလာဖလံ ဌပေတွာ နတွာ ပုတ္တေ နာပေသိ။ အထ စတ္တာရောပိ ဇနာ ပဏ္ဏသာလာဒွါရေ နိသိဒိတွာ ဖလာဖလံ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ တတော မဒ္ဒိ ပုတ္တေ ဂဟေတွာ အတ္တနော ပဏ္ဏသာလံ ပါဝိသိ။ ဣမိနာ နိယာမေန တေ ပဗ္ဗတကုတ္တိမိ သတ္တ မာသေ ဝသိံ သူတိ။

ဝနပဝေသနကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇူဇကပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

တဒါ ကာလိင်္ဂရဋ္ဌေ ဒုန္ဒိဝိဋ္ဌမြာဟ္မဏဂါမဝါသိ ဇူဇကော နာမ မြာဟ္မဏော ဘိက္ခာစရိယာယ ကဟာပဏသတံ လဘိတွာ ကေသ္မိံ မြာဟ္မဏကုလေ ဌပေတွာ ပုန ဓနပရိယေသနတ္ထာယ ဂတော။ တသ္မိံ ဝိရာယန္တေ မြာဟ္မဏ-
 ကုလာ ကဟာပဏသတံ ဝလဉ္ဇေတွာ ပစ္ဆာ ဣတရေန အာဂန္တာ စောဒိယ-
 မာနာ ကဟာပဏေ ဒါတုံ အသက္ကောန္တာ အမိတ္တတာပနံ နာမ မိတရံ တဿ အဒံ သု။ သော တံ အာဒါယ ကာလိင်္ဂရဋ္ဌေ ဒုန္ဒိဝိဋ္ဌမြာဟ္မဏဂါမံ ဂန္တာ ဝသိ။ အမိတ္တတာပနာ သမ္မာ မြာဟ္မဏံ ပရိစရတိ။ အထ အညေ တရုဏမြာဟ္မဏာ တဿာ အာစာရသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ “အယံ မဟလ္လကမြာဟ္မဏံ သမ္မာ ပဋိဇဂ္ဂတိ၊ တုမှေ ပန အမှေသု ကိံ ပမဇ္ဇထာ” တိ အတ္တနော အတ္တနော ဘရိယာယော တဇ္ဇေန္တိ။ တာ “ဣမံ အမိတ္တတာပနံ ဣမမ္မာ ဂါမာ ပလာပေဿာမာ” တိ နဒိတိတ္တာဒိသု သန္တိပတိတွာ တံ ပရိဘာသိံ သု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၉၁၄။ “အဟု ဝါသိ ကလိင်္ဂေသု၊ ဇူဇကော နာမ မြာဟ္မဏော။
 တဿာသိ ဒဟရာ ဘရိယာ၊ နာမေနာမိတ္တတာပနာ။

- ၁၉၁၅။ တာ နံ တတ္ထ ဂတာ'ဝေါစုံ၊ နဒိ° ဥဒကဟာရိယာ°။
ထိယော နံ ပရိဘာသိ° သု၊ သမာဂန္တာ ကုတူဟလာ။
- ၁၉၁၆။ အမိတ္တာ နူန တေ မာတာ၊ အမိတ္တော နူန တေ ပိတာ။
ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိ°။
- ၁၉၁၇။ အဟိတံ ဝတ တေ ဉ္ဇတိ၊ မန္တယိ° သု ရဟောဂတာ။
ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိ°။
- ၁၉၁၈။ အမိတ္တာ ဝတ တေ ဉ္ဇတိ၊ မန္တယိ° သု ရဟောဂတာ။
ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိ°။
- ၁၉၁၉။ ဒုက္ကဋံ ဝတ တေ ဉ္ဇတိ၊ မန္တယိ° သု ရဟောဂတာ။
ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိ°။
- ၁၉၂၀။ ပါပကံ ဝတ တေ ဉ္ဇတိ၊ မန္တယိ° သု ရဟောဂတာ။
ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိ°။
- ၁၉၂၁။ အမနာပံ ဝတ တေ ဉ္ဇတိ၊ မန္တယိ° သု ရဟောဂတာ။
ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိ°။
- ၁၉၂၂။ အမနာပဝါသံ ဝသိ၊ ဇိဏ္ဏေန ပတိနာ သဟ။
ယာ ဟံ ဝသသိ ဇိဏ္ဏဿ၊ မတံ တေ ဇိပိတာ ဝရံ။
- ၁၉၂၃။ န ဟိ နူန တုယံ ကလျာဏိ၊ ပိတာ မာတာ စ သောဘနေ။
အညံ ဘတ္တာရံ ဝိန္ဒိ° သု၊ ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု။
ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိ°။
- ၁၉၂၄။ ဒုယိဋ္ဌံ တေ နဝမိယံ၊ အကတံ အဂ္ဂိဟုတ္တကံ။
ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိ°။
- ၁၉၂၅။ သမဏေ ပြာဟုဏေ နူန၊ ပြဟုစရိယပရာယဏေ။
သာ တံ လောကေ အဘိသပိ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။
ယာ တံ ဝသသိ ဇိဏ္ဏဿ၊ ဧဝံ ဒဟရိယာ သတိ°။

၁၉၂၆။ န ဒုက္ခံ အဟိနာ ဒဋ္ဌံ၊ န ဒုက္ခံ သတ္ထိယာ ဟတံ။
တံ စ ဒုက္ခဉ္စ တိဗ္ဗဉ္စ၊ ယံ ပဿေ ဇိဏ္ဏကံ ပတိံ။

၁၉၂၇။ နတ္ထိ ခိဉ္စာ နတ္ထိ ရတိ၊ ဇိဏ္ဏေန ပတိနာ သဟ။
နတ္ထိ အလ္လာပသလ္လာပေါ၊ ဇဋ္ဌိတမ္ပိ န သောဘတိ။

၁၉၂၈။ ယဒါ စ ဒဟရော ဒဟရာ၊ မန္တယန္တိ ရဟောဂတာ။
သဗ္ဗေ'သံ သောကာ နဿန္တိ၊ ယေ ကေစိ ဟဒယသိတာ။

၁၉၂၉။ ဒဟရာ တံ ရူပဝတိ၊ ပုရိသာနံ'ဘိပတ္ထိတာ။
ဂစ္ဆ ဉ္ဇတိကုလေ အစ္ဆ၊ ကိံ ဇိဏ္ဏော ရမယိဿတိ"တိ။

တတ္ထ အဟူတိ အဟောသိ။ ဝါသီ ကလိင်္ဂေသုတိ ကာလိင်္ဂရဋ္ဌေသု
ဒုန္တိဝိဋ္ဌဗြာဟ္မဏဂါမဝါသီ။ တာ နံ တတ္ထ ဂတာဝေါစုန္တိ တတ္ထ ဂါမေ
တာ ဣတ္ထိယော နဒိတိတ္ထေ ဥဒကဟာရိကာ^၁ ဟုတွာ ဂတာ နံ အဝေါစုံ။
ထိယော နံ ပရိဘာသိ'သုတိ ဣတ္ထိယော န အညံ ကိဉ္စိ အဝေါစုံ၊ အထ ခေါ
နံ ပရိဘာသိ'သု။ ကုတူဟလာတိ ကောတူဟလာဇာတာ ဝိယ ဟုတွာ။
သမာဂန္တာတိ သမန္တာ ပရိက္ခိပိတွာ။ ဒဟရိယံ သတိန္တိ ဒဟရိံ တရုဏိံ
သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ သမာနံ။ ဇိဏ္ဏဿာတိ ဇရာဇိဏ္ဏဿ ဂေဟေ။ ဒုယိဋ္ဌံ တေ
နဝမိယန္တိ တဝ နဝမိယံ ယာဂံ ဒုယိဋ္ဌံ ဘဝိဿတိ၊ သော တေ ယာဂပိဏ္ဏော
ပဋ္ဌမံ မဟလ္လကကာကေန ဂဟိတော ဘဝိဿတိ။ “ဒုယိဋ္ဌာ တေ နဝမိယာ”တိပိ
ပါဋ္ဌော၊ နဝမိယာ တယာ ဒုယိဋ္ဌာ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။ အကတံ အဂ္ဂိ-
ဟုတ္တကန္တိ အဂ္ဂိဇုဟနမ္ပိ တယာ အကတံ ဘဝိဿတိ။ အဘိသပီတိ သမဏ-
ဗြာဟ္မဏေ သမိတပါပေ ဝါ ဗာဟိတပါပေ ဝါ အက္ကောသိ။ တဿ တေ
ပါပဿ ဣဒံ ဖလန္တိ အဓိပ္ပါယေနေဝ အာဟံသု။ ဇဋ္ဌိတမ္ပိ^၂ န သောဘတိတိ
ခဏ္ဍဒန္တေ ဝိဝရိက္ခာ ဟသန္တဿ မဟလ္လကဿ ဟသိတမ္ပိ^၃ န သောဘတိ။
သဗ္ဗေ'သံ သောကာ နဿန္တိတိ သဗ္ဗေ ဧတေသံ သောကာ ဝိနဿန္တိ။ ကိံ
ဇိဏ္ဏောတိ အယံ ဇိဏ္ဏော တံ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ ကထံ ရမယိဿတိတိ။

သာ တာသံ သန္တိကာ ပရိဘာသံ လဘိတွာ ဥဒကဃဋံ အာဒါယ ရောဒ-
မာနာ သရံ ဂန္တာ “ကိံ ဘောတိ ရောဒသိ”တိ ဗြာဟ္မဏေန ပုဋ္ဌာ တဿ
အာရောစေန္တိ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၁-နဒိဥဒကဟာရိကာ (သီ၊ဣ)   ၂-ဇဋ္ဌိတမ္ပိ (က)   ၃-ဟသိတမ္ပိ (က)

၁၉၃၀။ “န တေ မြာဟ္မဏ ဂစ္ဆာမိ၊ နဒိံ ဥဒကဟာရိယာ။
ထိယော မံ ပရိဘာသန္တိ၊ တယာ ဇိဏ္ဏေန မြာဟ္မဏာ”တိ။

တဿတ္ထော—မြာဟ္မဏ တယာ ဇိဏ္ဏေန မံ ဣတ္ထိယော ပရိဘာသန္တိ၊
တသ္မာ ဣတော ပဋ္ဌာယ တဝ ဥဒကဟာရိကာ ဟုတွာ နဒိံ န ဂစ္ဆာမိတိ။

ဇူဇကော အာဟ—

၁၉၃၁။ “မာ မေ တံ အကရာ ကမ္ပံ၊ မာ မေ ဥဒကမာဟရိ။
အဟံ ဥဒကမာဟိဿံ၊ မာ ဘောတိ ကုပိတာ အဟူ”တိ။

တတ္ထ ဥဒကမာဟိဿန္တိ ဘောတိ အဟံ ဥဒကံ အာဟရိဿာမိ။

မြာဟ္မဏီ အာဟ—

၁၉၃၂။ “နာဟံ တမှိ ကုလေ ဇာတာ၊ ယံ တံ ဥဒကမာဟရေ။
ဧဝံ မြာဟ္မဏ ဇာနာဟိ၊ န တေ ဝစ္ဆာမဟံ သရေ။

၁၉၃၃။ သစေ မေ ဒါသံ ဒါသိံ ဝါ၊ နာနယိဿသိ မြာဟ္မဏ။
ဧဝံ မြာဟ္မဏ ဇာနာဟိ၊ န တေ ဝစ္ဆာမိ သန္တိကေ”တိ။

တတ္ထ နာဟန္တိ မြာဟ္မဏ ယမှိ ကုလေ သာမိကော ကမ္ပံ ကရောတိ၊ နာဟံ
တတ္ထ ဇာတာ။ ယံ တွန္တိ တသ္မာ ယံ ဥဒကံ တံ အာဟရိဿသိ၊ န မယံ တေန
အတ္ထော။

ဇူဇကော အာဟ—

၁၉၃၄။ “နတ္ထိ မေ သိပ္ပဌာနံ ဝါ၊ ခနံ ခညေ ခြာဟ္မဏီ။
ကုတောဟံ ဒါသံ ဒါသိံ ဝါ၊ အာနယိဿာမိ ဘောတိယာ။
အဟံ ဘောတိံ ဥပဋ္ဌိဿံ၊ မာ ဘောတိ ကုပိတာ အဟူ”တိ။

မြာဟ္မဏီ အာဟ—

၁၉၃၅။ “ဧဟိ တေ အဟမက္ခိဿံ၊ ယထာ မေ ဝစနံ သုတံ။
ဧဝ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဝဏံ ဝသတိ ပဗ္ဗတေ။

၁၉၃၆။ တံ တံ ဂန္ဓာန ယာစဿ၊ ဒါသံ ဒါသိဉ္စ မြာဟ္မဏ။
ဧဝာ တေ ဒဿတိ ယာစိတော၊ ဒါသံ ဒါသိဉ္စ ခတ္ထိယော”တိ။

တတ္ထ ဖေတိ တေ အဟမက္ခိဿန္တိ အဟံ တေ အာစိက္ခိဿာမိ။ ဣဒံ သာ ဒေဝတာဓိဂ္ဂဟိတာ ဟုတွာ အာဟ။

ဇူဇကော အာဟ—

၁၉၃၇။ “ဇိဏ္ဏောဟမသ္မိ ဒုဗ္ဗလော၊ ဒီဃော စဒ္ဓါ သုဒုဂ္ဂမော။
မာ ဘောတိ ပရိဒေဝေသိ၊ မာ စ တံ ဝိမနာ အဟု။
အဟံ ဘောတိ ဥပဋ္ဌိဿံ၊ မာ ဘောတိ ကုပိတာ အဟူ”တိ။

တတ္ထ ဇိဏ္ဏောဟမသ္မိတိ ဘဒ္ဒေ အဟံ ဇိဏ္ဏော အမှိ၊ ကထံ ဂမိဿာမိတိ။
မြာဟ္မဏိ အာဟ—

၁၉၃၈။ “ယထာ အဂန္တာ သင်္ဂါမံ၊ အယုဒ္ဓေါပ ပရာဇိတော။
ဧဝမေဝ တုဝံ မြဟ္မေ၊ အဂန္တာဝ ပရာဇိတော။

၁၉၃၉။ သစေ မေ ဒါသံ ဒါသိ ဝါ၊ နာနယိဿသိ မြာဟ္မဏ။
ဧဝံ မြာဟ္မဏ ဇာနာဟိ၊ န တေ ဝစ္ဆာမဟံ သရေ။
အမနာပံ တေ ကရိဿံမိ၊ တံ တေ ဒုက္ခံ ဘဝိဿတိ။

၁၉၄၀။ နက္ခတ္တေ ဥတုပုဗ္ဗေသု၊ ယဒါ မံ ဒက္ခိသိလင်္ကံတံ။
အညေဟိ သဒ္ဓိ ဝိမမာနံ၊ တံ တေ ဒုက္ခံ ဘဝိဿတိ။

၁၉၄၁။ အဒဿနေန မယံ တေ၊ ဇိဏ္ဏဿ ပရိဒေဝတော။
ဘိယျော ဝင်္ကာ စ ပလိတာ၊ ဗဟူ ဟေဿန္တိ မြာဟ္မဏာ”တိ။

တတ္ထ အမနာပံ တေတိ ဝေဿန္တရဿ သန္တိကံ ဂန္တာ ဒါသံ ဝါ ဒါသိ ဝါ
အနာဟရန္တဿ တဝ အရစ္စနကံ ကမ္ပံ ကရိဿာမိ။ နက္ခတ္တေ ဥတုပုဗ္ဗေသုတိ
နက္ခတ္တယောဂဝသေန ဝါ ဆန္တံ ဥတုနံ တဿ တဿ ပုဗ္ဗဝသေန ဝါ
ပဝတ္တေသု ဆဏေသု။

တံ သုတွာ မြာဟ္မဏော ဘိတော အဟောသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော
သတ္တာ အာဟ—

၁၉၄၂။ “တတော သော မြာဟ္မဏော ဘိတော၊ မြာဟ္မဏိယာ ဝသာနဂေါ။
အဋ္ဌိတော ကာမရာဂေန၊ မြာဟ္မဏိ တေဒမြိဝိ။

၁-အနန္တဝိကံ (က)   ၂-ဥတုပုဗ္ဗေသုတိ (သိ)   ၃-ပုဗ္ဗဝသေန (သိ)

၁၉၄၃။ ပါထေယျံ မေ ကရောဟိ တံ၊ သံကုလျာ သဂုဠာနိ စ။
မရပိဏ္ဍိကာ စ သုကတာယော၊ သတ္တုဘတ္တဉ္စ မြာဟ္မဏိ။

၁၉၄၄။ အာနယိသံ မေထုနကေ၊ ဥဘော ဒါသကုမာရကေ။
တေ တံ ပရိစရိဿန္တိ၊ ရတ္တိန္ဒြိမတန္ဒိတာ”တိ။

တတ္ထ အန္တိတောတိ ဥပဒ္ဓုတော ဝိဠိတော။ သဂုဠာနိ စာတိ သဂုဠပူဝေ
စ။ သတ္တုဘတ္တန္တိ ဗဒ္ဒသတ္တုအဗဒ္ဒသတ္တုဉ္စေဝ ပုဋ္ဌဘတ္တဉ္စိ။ မေထုနကေတိ
ဇာတိဂေါတ္တကုလပဒေသေဟိ သဒိသေ။ ဒါသကုမာရကေတိ တဝ ဒါသတ္ထာယ
ကုမာရကေ။

သာ ဒိပုံ ပါထေယျံ ပဋိယာဒေတွာ မြာဟ္မဏဿ အာရောစေသိ။ သော
ဂေဟေ ဒုဗ္ဗလဠာနံ ထိရံ ကတွာ ဒွါရံ သင်္ခရိတွာ အရညာ ဒါရူနိ အာဟရိတွာ
ဃဇေန ဥဒကံ အာဟရိတွာ ဂေဟေ သဗ္ဗဘာဇနာနိ ပူရေတွာ တထ္ထေဝ
တာပသဝေသံ ဂဟေတွာ “ဘဒ္ဒေ ဣတော ပဠာယ ဝိကာလေ မာ နိက္ခမိ၊
ယာဝ မမာဂမနာ အပ္ပမတ္တာ ဟောဟိ”တိ ဩဝဒိတွာ ဥပါဟနံ အာရုယ
ပါထေယျပသိဗ္ဗကံ အံသေ လဂ္ဂေတွာ အဓိတ္တတာပနံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္ထေဟိ ရောဒိတွာ ပက္ကာမိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော
သတ္တာ အာဟ—

၁၉၄၅။ “ဣဒံ ဝတွာ ၂ မြဟ္မဗန္ဓု၊ ပဋိမုဋိ ဥပါဟနာ။
တတော သော မန္တယိတွာန၊ ဘရိယံ ကတွာ ပဒက္ခိဏံ။

၁၉၄၆။ ပက္ကာမိ သော ရုဏ္ဏမုခေါ၊ မြာဟ္မဏော သဟိတဗ္ဗတော။
သိဝိနံ နဂရံ ဖိတံ၊ ဒါသပရိယေသနံ စရ”န္တိ။

တတ္ထ ရုဏ္ဏမုခေါတိ ရုဒံမုခေါ။ သဟိတဗ္ဗတောတိ သမာဒိန္ဒဝတော၊
ဂဟိတတာပသဝေသောတိ အတ္ထော။ စရန္တိ ဒါသပရိယေသနံ စရန္တော
သိဝိနံ နဂရံ အာရဗ္ဗ ပက္ကာမိ။

သော တံ နဂရံ ဂန္ဓာ သန္ဓိပတိတံ ဇနံ “ဝေဿန္တရော ကုဟိ”န္တိ ပုစ္ဆတိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၉၄၇။ “သော တတ္ထ ဂန္ဓာ အဝစ၊ ယေ တတ္ထာသုံ သမာဂတာ။
ကုဟိ° ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ကတ္ထ ပသေမု ခတ္ထိယံ။

၁၉၄၈။ တေ ဇနာ တံ အဝစိံသု၊ ယေ တတ္ထာသုံ သမာဂတာ။
တုမေဟိ မြဟေ ပကတော၊ အတိဒါနေန ခတ္တိယော။
ပဗ္ဗာဇိတော သကာ ရဋ္ဌာ၊ ဝဏံ ဝသတိ ပဗ္ဗတေ။

၁၉၄၉။ တုမေဟိ မြဟေ ပကတော၊ အတိဒါနေန ခတ္တိယော။
အာဒါယ ပုတ္တဒါရံ စ၊ ဝဏံ ဝသတိ ပဗ္ဗတေ”တိ။

တတ္ထ ပကတောတိ ဥပဒ္ဓုတော ဝိဋ္ဌိတော အတ္တနော နဂရေ ဝသိတုံ
အလဘိတွာ ဣဒါနိ ဝဏံပဗ္ဗတေ ဝသတိ။

ဧဝံ “တုမေ အမှာကံ ရာဇာနံ နာသေတွာ ပုနပိ အာဂတာ ဣမ တိဋ္ဌထာ”တိ
တေ လေဒ္ဓုဒဏ္ဍာဒိဟတ္ထာ မြာဟ္မဏံ အနုဗန္ဓိံသု။ သော ဒေဝတာမိဂ္ဂဟိတော
ဟုတွာ ဝဏံပဗ္ဗတမဂ္ဂမေဝ ဂဏှိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၁၉၅၀။ “သော စောဒိတော မြာဟ္မဏိယာ၊ မြာဟ္မဏော ကာမဂိဒ္ဓိမာ။
အသံ တံ ပဋိသေဝိတ္ထ၊ ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဍေ။
ခဂ္ဂဒိပိနိသေဝိတေ။

၁၉၅၁။ အာဒါယ ဗေဠုဝံ ဒဏ္ဍံ၊ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ကမဏ္ဍလုံ။
သော ပါဝိသိ မြဟာရညံ၊ ယတ္ထ အသောသိ ကာမဒံ။

၁၉၅၂။ တံ ပဝိဋ္ဌံ မြဟာရညံ၊ ကောကာ နံ ပရိဝါရယုံ။
ဝိက္ကန္တိ သော ဝိပုနဋ္ဌော၊ ဒူရေ ပန္နော အပက္ကမိ။

၁၉၅၃။ တတော သော မြာဟ္မဏော ဂန္တော၊ ဘောဂလုဒ္ဓေါ အသညတော။
ဝဏံသော’ရောဟဏေ နဋ္ဌေ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထာ”တိ။

တတ္ထ အသံ တန္တိ တံ မဟာဇနေန အနုဗန္ဓနဒုက္ခဉေဝ ဝနပရိယောဂါဟန-
ဒုက္ခဉေ။ အဂ္ဂိဟုတ္တန္တိ အဂ္ဂိဇုဟနကဋ္ဌန္တိ။ ကောကာ နံ ပရိဝါရယုန္တိ သော ဟိ
အရညံ ပဝိသိတွာ ဝဏံပဗ္ဗတဂါမိမဂ္ဂံ အဇာနန္တော မဂ္ဂမူဠော ဟုတွာ အရညေ
ဝိစရိ၊ အထ နံ အာရက္ခဏတ္ထာယ နိသိန္ဓဿ စေတပုတ္တဿ သုနခါ ပရိဝါရ-
ယိံသုတိ အတ္ထော။ ဝိက္ကန္တိ သောတိ သော ကေရုက္ခံ အာရယု မဟန္တေန ရဝေန
ကန္တိ။ ဝိပုနဋ္ဌောတိ ဝိနဋ္ဌမဂ္ဂေါ။ ဒူရေ ပန္နောတိ ဝဏံပဗ္ဗတဂါမိပန္နတော ဒူရေ
ပက္ကာမိ။ ဘောဂလုဒ္ဓေါတိ ဘောဂရတ္ထော။ အသညတောတိ ဒုဿီလော။
ဝဏံသော’ရောဟဏေ နဋ္ဌေတိ ၂ ဝဏံပဗ္ဗတဿ ဂမနမဂ္ဂေ ဝိနဋ္ဌေ။

၁-ဝဏံသောဟရဏေ နဋ္ဌော(သီ၊သျှ၊ဇု) ၂-ဩဟရဏေတိ(သီ၊ဇု) ၃-ဝိပုနဋ္ဌော(သီ၊သျှ၊ဇု)

သော သုနခေဟိ ပရိဝါရိတော ရုက္ခေ နိသိန္ဓောဝ ဣမာ ဂါထာ အဘာ-
သထ—

၁၉၅၄။ “ကော ရာဇပုတ္တံ နိသင်္ဂံ၊ ဇယန္တမပရာဇိတံ။
ဘယေ ခေမဿ ဒါတာရံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။

၁၉၅၅။ ယော ယာစတံ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ဘူတာနံ ခရဏီရိဝ။
ခရဏူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။

၁၉၅၆။ ယော ယာစတံ ဂတိ အာသိ၊ သဝန္တိနံ သာဂရော။
သာဂရူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။

၁၉၅၇။ ကလျာဏတိတ္ထံ သုစိမံ၊ သီတုဒကံ မနောရမံ။
ပုဏ္ဏရိကေဟိ သဉ္ဇန္တံ၊ ယုတ္တံ ကိဉ္ဇက္ခရေဏနာ။
ရဟဒူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။

၁၉၅၈။ အဿတ္တံဝ ပထေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။
သန္တာနံ ဝိသမေတာရံ၊ ကိလန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
တထူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။

၁၉၅၉။ နိဂြောဓံဝ ပထေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။
သန္တာနံ ဝိသမေတာရံ၊ ကိလန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
တထူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။

၁၉၆၀။ အဗ္ဗိ ဣဝ ပထေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။
သန္တာနံ ဝိသမေတာရံ၊ ကိလန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
တထူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။

၁၉၆၁။ သာလံ ဣဝ ပထေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။
သန္တာနံ ဝိသမေတာရံ၊ ကိလန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
တထူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။

၁၉၆၂။ ဒုမံ ဣဝ ပထေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။
သန္တာနံ ဝိသမေတာရံ၊ ကိလန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
တထူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။

၁၉၆၃။ ဧဝဉ္စ မေ ဝိလပတော၊ ပဝိဋ္ဌဿ ဗြဟ္မာဝနေ။
အဟံ ဇာန'န္တိ ယော ဝဇ္ဇာ၊ နန္ဒိ' သော ဇနယေ မမ။

၁၉၆၄။ ဧဝဉ္စ မေ ဝိလပတော၊ ပဝိဋ္ဌဿ ဗြဟ္မာဝနေ။
အဟံ ဇာန'န္တိ ယော ဝဇ္ဇာ၊ တာယ သော ဧကဝါစာယ။
ပသဝေ ပုညံ အနပ္ပက'န္တိ။

တတ္ထ ဇယန္တန္တိ မစ္ဆေရစိတ္တံ ဝိဇယန္တိ။ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူတိ
ကော မယံ ဝေဿန္တရံ အာစိက္ခေယျာတိ ဝဒတိ။ ပတိဋ္ဌာသီတိ ပတိဋ္ဌာ
အာသိ။ သန္တာနန္တိ ပရိဿန္တာနံ။ ကိလန္တာနန္တိ မဂ္ဂကိလန္တာနံ။ ပဋိဂ္ဂဟန္တိ
ပဋိဂ္ဂါဟကံ ပတိဋ္ဌာဘူတံ။ အဟံ ဇာန'န္တိ ယော ဝဇ္ဇာတိ အဟံ ဝေဿန္တရဿ
ဝသနဋ္ဌာနံ ဇာနာမိတိ ယော ဝဒေယျာတိ အတ္ထော။

တဿံ တံ ပရိဒေဝသဒ္ဓိ သုတွာ အာရက္ခဏတ္ထာယ ဌပိတော စေတပုတ္တော
မိဂလုဒ္ဒကော ဟုတွာ အရညေ ဝိစရန္တော “အယံ ဗြာဟ္မဏော ဝေဿန္တရဿ
ဝသနဋ္ဌာနတ္ထာယ ပရိဒေဝတိ၊ န ခေါ ပနေသ ဓမ္မတာယ အာဂတော၊
မဒ္ဓိ' ဝါ ဒါရကေ ဝါ ယာစိဿတိ၊ ဣဓေ နံ မာရေဿာမိ”တိ တဿ
သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဗြာဟ္မဏ န တေ ဇိဝိတံ ဒဿာမိ”တိ ခနံ အာရောပေတွာ
အာကမ္ပိတွာ တဇ္ဇေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၉၆၅။ “တဿ စေတော ပဋိဿောသိ၊ အရညေ လုဒ္ဒကော စရံ။
တုမှေဟိ ဗြဟ္မေ ပကတော၊ အတိဒါနေန ခတ္ထိယော။
ပဗ္ဗာဇိတော သကာ ရဋ္ဌာ၊ ဝဂ္ဂေ ဝသတိ ပဗ္ဗတေ။

၁၉၆၆။ တုမှေဟိ ဗြဟ္မေ ပကတော၊ အတိဒါနေန ခတ္ထိယော။
အာဒါယ ပုတ္တဒါရံ စ၊ ဝဂ္ဂေ ဝသတိ ပဗ္ဗတေ။

၁၉၆၇။ အကိစ္စကာရီ ဒုဗ္ဗေဓော၊ ရဋ္ဌာ ပဝနမာဂတော။
ရာဇပုတ္တံ ဂဝေသန္တော၊ ဗကော မစ္ဆမိဝေါဒကေ။

၁၉၆၈။ တဿံ တျာဟံ န ဒဿံမိ၊ ဇိဝိတံ ဣဓ ဗြာဟ္မဏ။
အယံ ဟိ တေ မယာ နန္တော၊ သရော ဝိဿတိ လောဟိတံ။

၁၉၆၉။ သိရော တေ ဝဇ္ဈယိတွာန၊ ဟဒယံ ဆေတွာ သဗန္ဓနံ။
ပန္နသကုဏံ ယဇိဿာမိ၊ တုယံ မံသေန ဗြာဟ္မဏ။

၁-မစ္ဆေရစိတံ (သျှာ)၊ မစ္ဆေရဝိဇယန္တိ (က)   ၂-ပရိယန္တာနံ (သျှာ၊ ဣ)၊ ပရိဋ္ဌာဟသန္တာနံ (က)

၁၉၇၀။ တုယံ မံသေန မေဒေန၊ မတ္တကေန စ ပြာဟ္မဏ။
အာဟုတိ ပဂ္ဂဟေဿာမိ၊ ဆေတွာန ဟဒယံ တဝ။

၁၉၇၁။ တံ မေ သုယိဋ္ဌံ သုဟုတံ၊ တုယံ မံသေန ပြာဟ္မဏ။
န စ တံ ရာဇပုတ္တဿ၊ ဘရိယံ ပုတ္တေ စ နေဿသိ”တိ။

တတ္ထ အင်္ဂိစ္စကာရီတိ တံ အင်္ဂိစ္စကာရကော။ ဒုဗ္ဗေဇောတိ နိပ္ပညော။
ရဋ္ဌာ ပဝနမာဂတောတိ ရဋ္ဌတော မဟာရညံ အာဂတော။ သရော ပိဿတိတိ^၁
အယံ သရော တဝ လောဟိတံ ပိဝိဿတိ။ ဝဇ္ဈယိတွာနာတိ တံ မာရေတွာ
ရက္ခာ ပတိတဿ တေ သီသံ တာလဖလံ ဝိယ လုဋ္ဌိတွာ သဗန္ဓနံ ဟဒယမံသံ
ဆိန္ဒိတွာ ပန္နဒေဝတာယ ပန္နသကုဏံ နာမ ယဇိဿာမိ။ န စ တွန္တိ ဧဝံ သန္တေ
န တံ ရာဇပုတ္တဿ ဘရိယံ ဝါ ပုတ္တေ ဝါ နေဿသိတိ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ မရဏဘယတဇ္ဇိတော မုသာဝါဒံ ကထေန္တော
အာဟ—

၁၉၇၂။ “အဝဇ္ဈော ပြာဟ္မဏော ဒူတော၊ စေတပုတ္တ သုဏောဟိ မေ။
တသ္မာ ဟိ ဒူတံ န ဟန္တိ၊ သေ မေဗော သနန္တနော။

၁၉၇၃။ နိဇ္ဈတ္တာ သိဝယော သဗ္ဗေ၊ ပိတာ နံ ဒဠုဗိစ္ဆတိ။
မာတာ စ ဒုပ္ပလာ တဿ၊ အစိရာ စက္ခူနိ ဇိယရေ။

၁၉၇၄။ တေသာဟံ ပဟိတော ဒူတော၊ စေတပုတ္တ သုဏောဟိ မေ။
ရာဇပုတ္တံ နယိဿာမိ၊ ယဒိ ဇာနာသိ သံသ မေ”တိ။

တတ္ထ နိဇ္ဈတ္တာတိ သညတ္တာ။ အစိရာ စက္ခူနိ ဇိယရေတိ နိစ္စရောဒနေန
နစိရဿေဝ စက္ခူနိ ဇိယိဿန္တိ။

တဒါ စေတပုတ္တော “ဝေဿန္တရံ ကိရ အာနေတုံ အာဂတော”တိ
သောမနဿပုတ္တော ဟုတွာ သုနခေ ဗန္ဓိတွာ ဌပေတွာ ပြာဟ္မဏံ သြတာရေတွာ
သာခါသန္တရေ^၂ နိသိဒါပေတွာ ဘောဇနံ ဒတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၁-ပိဿတိတိ (သိ၊ ဣ) ၂-သာခါသန္တရေ (သိ၊ ဣ)

၁၉၇၅။ “ဝိယဿ မေ ဝိယော ဒူတော၊ ပုဏ္ဏပတ္တံ ဒဒါမိ တေ။
 ဣမဉ္စ မရုနော တုမ္ပံ၊ မိဂသတ္ထိဉ္စ မြာဟ္မဏ။
 တဉ္စ တေ ဒေသမက္ခိဿံ၊ ယတ္ထ သမ္ပတိ ကာမဒေါ”တိ။

တတ္ထ ဝိယဿ မေတိ မမ ဝိယဿ ဝေဿန္တရဿ တံ ဝိယော ဒူတော။
 ပုဏ္ဏပတ္တန္တိ တဝ အဇ္ဈာသယပူရဏံ ပုဏ္ဏပတ္တံ ဒဒါမိတိ။

ဇူဇကပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပူဇဝနဝဏ္ဏနာ

ဧဝံ စေတပုတ္တော မြာဟ္မဏံ ဘောဇေတွာ ပါထေယျတ္တာယ တဿ
 မရုနော တုမ္ပဉ္စေဝ ပဏ္ဏမိဂသတ္ထိဉ္စ ဒတွာ မဂ္ဂေ ဌတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ဥက္ခိပိတွာ
 မဟာသတ္တဿ ဝသနောကာသံ အာစိက္ခန္တော အာဟ—

၁၉၇၆။ “ဧသ သေလော မဟာဗြဟ္မေ၊ ပဗ္ဗတော ဂန္ဓမာဒနော။
 ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္ပတိ။

၁၉၇၇။ ဓာရေန္တော မြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဉ္စ မသံ ဇဉံ။
 စမ္ပဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ။

၁၉၇၈။ ဧတေ နိလာ ပဒိဿန္တိ၊ နာနာဖလဓရာ ဒုမာ။
 ဥဂ္ဂတာ အပ္ပကုဋ္ဌာဝ၊ နိလာ အဉ္စနပဗ္ဗတာ။

၁၉၇၉။ ဓဝဿကဏ္ဍာ ခဒိရာ၊ သာလာ ဖန္ဒနမာလုဝါ။
 သမ္ပဝေဓန္တိ ဝါတေန၊ သက္ခိံ ပီတာဝ မာဏဝါ။

၁၉၈၀။ ဥပရိ ဒုမပရိယာယေသု၊ သက္ခိတိယောဝ သုယျရေ။
 နဇ္ဈဟာ ကောကိလသဃံ၊ သမ္ပတန္တိ ဒုမာ ဒုမံ။

၁၉၈၁။ အဝှယန္တေဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ သာခါပတ္တသမီရိတာ။
 ရမယန္တေဝ အာဂန္တိ၊ မောဒယန္တိ နိဝါသိနံ။
 ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္ပတိ။

၁၉၀၂။ ဓာရေန္တော ပြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒ္ဓမ္မံ မသံ ဇဋ္ဌံ။
စမ္ပဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမသတိ”တိ။

တတ္ထ ဂန္ဓမာဒနောတိ ဒေဝ ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတော၊ ဧတဿ ပါဒဒန ဥတ္တရာဘိမုခေါ ဂစ္ဆန္တော ယတ္ထ သက္ကဒတ္တိယေ အဿမပဒေ ဝေဿန္တရော ရာဇာ သဟ ပုတ္တဒါရေဟိ ဝသတိ၊ တံ ပဿိဿသီတိ အတ္ထော။ ပြာဟ္မဏ- ဝဏ္ဏန္တိ သေဋ္ဌပဗ္ဗဇိတဝေသံ။ အာသဒ္ဓမ္မံ မသံ ဇဋ္ဌန္တိ အာကမ္ဘိတွာ ဖလာနံ ဂဟဏတ္ထံ အင်္ဂသဉ္စ အဂ္ဂိဇုဟနကဋ္ဌန္တု ဇဋ္ဌာမဏ္ဍလဉ္စ ဓာရေန္တော။ စမ္ပ- ဝါသီတိ အဇိနစမ္ပဓရော။ ဆမာ သေတိ”တိ ပထဝိယံ ပဏ္ဍသန္တရေ သယတိ။ ဝေဿကဏ္ဍာ ခဒိရာတိ ဝေါ စ အဿကဏ္ဍာ စ ခဒိရာ စ။ သင်္ဂိ” ဝိတာဝ မာဏဝါတိ ဧကဝါရမေဝ ဝိတာ သုရာသောဏ္ဍာ ဝိယ။ ဥပရိ ဒုမပရိယာ- ယေသုတိ ရုက္ခသာခါသု။ သင်္ဂိ”တိယောဝ သုယုရေတိ နာနာသကုဏာနံ ဝဿန္တာနံ သဒ္ဓါ ဒိဗ္ဗသင်္ဂိ”တိယော ဝိယ သုယုရေ။ နဇ္ဇုဟာတိ နဇ္ဇုဟ- သကုဏာ။ သမ္ပတန္တိ”တိ ဝိကုဇန္တာ ဝိစရန္တိ။ သာခါပတ္တသမိရိတာတိ သာခါနံ ပတ္တေဟိ သင်္ဂိ”တာ ဟုတွာ ဝိကုဇန္တာ သကုဏာ၊ ဝါတေန သမိရိတာ ပတ္တသာခါယေဝ ဝါ။ အာဂန္တန္တိ အာဂစ္ဆန္တိ ဇနံ”။ ယတ္ထာ”တိ ယသ္မိ” အဿမေ ဝေဿန္တရော ဝသတိ၊ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဣမံ အဿမပဒံသမ္ပတ္တိ” ပဿိဿသီတိ။

တတော ဥတ္တရိပိ အဿမပဒံ ဝဏ္ဏေန္တော အာဟ—

၁၉၀၃။ “အဗ္ဗာ ကပိတ္တာ ပနသာ၊ သာလာ ဇမ္ဗူ ဝိဘိတကာ။
ဟရိတကီ အာမလကာ၊ အဿတ္တာ ဗဒရာနိ စ။

၁၉၀၄။ စာရုတိမ္ပရက္ခာ စေတ္ထ၊ နိဂြောဓာ စ ကပိတ္တနာ။
မရမရကာ ထေဝန္တိ၊ နိစေ ပက္ကာ စုဒ္ဒမ္ပရာ။

၁၉၀၅။ ပါရေဝတာ ဘဝေယျာ စ၊ မုဒ္ဒိကာ စ မရတ္ထိကာ။
မရံ အနေလကံ တတ္ထ၊ သကမာဒါယ ဘုဉ္ဇရေ။

၁၉၀၆။ အညေတ္ထ ပုပ္ဖိတာ အဗ္ဗာ၊ အညေ တိဋ္ဌန္တိ ဒေါဝိလာ။
အညေ အာမာ စ ပက္ကာ စ၊ ဘေကဝဏ္ဏာ တဒူဘယံ။

၁၉၀၇။ အထေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ပုရိသော၊ အမ္ပပက္ကာနိ ဂဏ္ဍတိ။
အာမာနိ စေဝ ပက္ကာနိ၊ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသုတ္တမေ။

၁-အာဂန္တန္တိ အာဂန္တကဇနံ (သံ၊ဣ)၊ အာဂန္တန္တိ အပဂန္တကဇနံ (သု)

- ၁၉၈၈။ အတေ'ဝ မေ အစ္စရိယံ၊ ဟိင်္ဂာရော ပဋိဘာတိ မံ။
ဒေဝါနမိဝ အာဝါသော၊ သောဘတိ နန္ဒနူပမော။
- ၁၉၈၉။ ဝိဘေဒိကာ နာဠိကေရာ၊ ခဇ္ဈရိနံ မြဟာဝနေ။
မာလာဝ ဂန္ထိတာ ဌန္တိ၊ ဓဇဂ္ဂါနေဝ ဒိဿရေ။
နာနာဝဏ္ဏေဟိ ပုပ္ဖေဟိ၊ နဘံ တာရာစိတာမိဝ။
- ၁၉၉၀။ ကုဋ္ဌဇီ ကုဋ္ဌတဂရာ၊ ပါဠိလိယော စ ပုပ္ဖိတာ။
ပုန္နာဂါ ဂိရိပုန္နာဂါ၊ ကောဝိဋ္ဌာရာ စ ပုပ္ဖိတာ။
- ၁၉၉၁။ ဥဒ္ဒါလကာ သောမရက္ခာ၊ အဂရုဖလ္လိယာ^၁ ဗဟူ။
ပုတ္တဇီဝါ စ ကကုဓာ၊ အသနာ စေတ္ထ ပုပ္ဖိတာ။
- ၁၉၉၂။ ကုဋ္ဌဇာ သလဋ္ဌာ နိပါ၊ ကောသမ္မာ လဗုဇာ ဝေါ။
သာလာ စ ပုပ္ဖိတာ တတ္ထ၊ ပလာလခလသန္တိဘာ။
- ၁၉၉၃။ တဿာဝိဒူရေ ပေါက္ခရဏီ၊ ဘူမိဘာဂေ မနောရမေ။
ပဒုမုပ္ပလသဉ္စန္ဒာ၊ ဒေဝါနမိဝ နန္ဒနေ။
- ၁၉၉၄။ အထေတ္ထ ပုပ္ဖရသမတ္တာ၊ ကောကိလာ မဇ္ဈဘာဏိကာ။
အဘိနာဒေန္တိ ပဝနံ၊ ဥတုသမ္ပုပ္ဖိတေ ဒုမေ။
- ၁၉၉၅။ ဘဿန္တိ မကရန္ဓေဟိ၊ ပေါက္ခရေ ပေါက္ခရေ မရူ။
အထေတ္ထ ဝါတာ ဝါယန္တိ၊ ဒက္ခိဏာ အထ ပစ္စိမာ။
ပဒုမကိဉ္ဇက္ခရေဏူဟိ၊ ဩကိဏ္ဏော ဟောတိ အဿမော။
- ၁၉၉၆။ ထူလာ သိဃံာဋကော စေတ္ထ၊ သံသာဒိယာ ပသာဒိယာ။
မစ္ဆကစ္ဆပဗျာဝိဒ္ဓါ၊ ဗဟူ စေတ္ထ မုပယာနကာ။
မရံ ဘိသေဟိ သဝတိ၊ ဒီရသပ္ပိ မုဋ္ဌာလိဘိ။
- ၁၉၉၇။ သုရဘီ တံ ဝနံ ဝါတိ၊ နာနာဂန္ဓသမောဒိတံ^၂။
သမ္ပဒုတေဝ ဂန္ဓေန၊ ပုပ္ဖသာခါဟိ တံ ဝနံ။
ဘမရာ ပုပ္ဖဂန္ဓေန၊ သမန္တာ မဘိနာဒိတာ။
- ၁၉၉၈။ အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ နာနာဝဏ္ဏာ ဗဟူ ဒိဇာ။
မောဒန္တိ သဟ ဘရိယာဟိ၊ အညမညံ ပကုဇိနော။

၁-အဂရုဘလ္လိယာ (သီ၊ဣ)၊ အဂရုဘလ္လိယာ (သျာ)   ၂-နာနာဂန္ဓသမောဒိတံ (သီ၊သျာ၊ဣ)

၁၉၉၉။ နန္ဒိကာ ဇီဝပုတ္တာ စ၊ ဇီဝပုတ္တာ ပိယာ စ နော။
ပိယာ ပုတ္တာ ပိယာ နန္ဒာ၊ ဒိဇာ ပေါက္ခရဏီသရာ။

၂၀၀၀။ မာလာဝ ဂန္ထိတာ ဌန္တိ၊ ဓဇဂ္ဂါနေဝ ဒိဿရေ။
နာနာဝဏ္ဏေဟိ ပုပ္ဖေဟိ၊ ကုသလေဟေဝ သုဂန္ထိတာ။
ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္ပတိ။

၂၀၀၁။ ဓာရေန္တော ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဉ္စ မသံ ဇဉ်။
စမ္ပဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ”တိ။

တတ္ထစာရုတိဗ္ဗရက္ခာတိသုဝဏ္ဏတိဗ္ဗရက္ခာ။ မရမရကာတိ မရရသာ မရကာ။
ထေဝန္တိတိ ဝိရောစန္တိ။ (ပါရေဝတာတိ ပါရေဝတပါဒသဒိသာ ရက္ခာ။
ဘဝေယျာတိ ဒိဿဖလာ ကဒလိယော။)၁ မရတ္ထိကာတိ မရတ္ထေဝေါ ပဋ္ဌရန္တိ-
ယော၊ မရရတာယ ဝါ မရတ္ထေဝသဒိသာ။ သကမာဒါယာတိ တံ သယမေဝ
ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ ဒေါဝိလာတိ ပတိတပုပ္ဖပတ္တာ သဉ္ဇာယမာနဖလာ။
ဘေကဝဏ္ဏာ တဒူဘယန္တိ တေ ဥဘောပိ အာမာ စ ပက္ကာ စ မဏ္ဍုကပိဋ္ဌိ-
ဝဏ္ဏာယေဝ။ အထေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ပုရိသောတိ အထ ဧတ္ထ အဿမေ တေသံ
အဗ္ဗာနံ ဟေဋ္ဌာ ဌိတကောဝ ပုရိသော အဗ္ဗဖလာနိ ဂဏှာတိ၊ အာရောဟဏ-
ကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသုတ္တမေတိ ဧတေဟိ ဝဏ္ဏာဒိဟိ ဥတ္တမာနိ။

အတေ’ဝ မေ အတ္ထရိယန္တိ အတိဝိယ မေ အတ္ထရိယံ။ ဟိင်္ကာရေတိ ဟိန္တိ
ကရဏံ။ ဝိဘေဒိကာတိ တာလာ။ မာလာဝ ဂန္ထိတာတိ သုပုပ္ဖိတရက္ခာနံ ဥပရိ
ဂန္ထိတာ မာလာဝိယ ပုပ္ဖါနိ တိဋ္ဌန္တိ။ ဓဇဂ္ဂါနေဝ ဒိဿရေတိ တာနိ ရက္ခာနိ
အလင်္ကာတဓဇဂ္ဂါနိ ဝိယ ဒိဿန္တိ။ ကုဋ္ဌဇိ ကုဋ္ဌတဂရာတိ ကုဋ္ဌဇိ နာမေကာရက္ခ-
ဇာတိ ကုဋ္ဌဂစ္ဆာ စ တဂရဂစ္ဆာ စ။ ဝိရိပုန္နာဂါတိ မဟာပုန္နာဂါ။ ကောဝိဋ္ဌာ-
ရာတိ ကောဝိဋ္ဌာရရက္ခာ နာမ။ ဥဒ္ဓါလကာတိ ဥဒ္ဓါလရက္ခာ။ သောမရက္ခာ-
တိ ပီတပုပ္ဖဝဏ္ဏာ ရာဇရက္ခာ။ ဖလ္လိယာတိ ဖလ္လိယရက္ခာ နာမ။ ပုတ္တဇိဝါတိ
မဟာနိဂြောဓာ။ လဗုဇာတိ လဗုဇရက္ခာ နာမ။ ပလာလခလသန္တိဘာတိ
တေသံ ဟေဋ္ဌာ ပဋ္ဌရိတပုပ္ဖပုဉ္ဇာ ပလာလခလသန္တိဘာတိ ဝဒတိ။

ပေါက္ခရဏီတိ စတုရသံပေါက္ခရဏီ။ နန္ဒနေတိ နန္ဒနဝနေ နန္ဒာပေါက္ခရဏီ
ဝိယ။ ပုပ္ဖရသမတ္တာတိ ပုပ္ဖရသေန မတ္တာ စလိတာ။ မကရန္တေဟိတိ ကိဉ္ဇက္ခေဟိ။

၁-( )သိ-သျှာ-ဣပေါက္ခကေသု နတ္ထိ။ ၂-မရ ဝိယ (သျှာ)၊ မရမေဝ (သီ၊ ဣ)
၃-ဟိ° ဟိန္တိ (သျှာ) ၄-ဘလ္လိယောတိ ဘလ္လိရက္ခာ နာမ (သီ၊ ဣ)၊ ဘလ္လိယာတိ ဘလ္လိရက္ခာ နာမ (သျှာ)
၅-လုဋ္ဌိတာ (သျှာ)
ဇာတက-၄ ၇-၂၀—န-၃-သ

ပေါက္ခရေ ပေါက္ခရေတိ ပဒုမိနိပဏ္ဏေ ပဒုမိနိပဏ္ဏေ။ တေသု ဟိ ကိဉ္ဇက္ခတော
 ရေဏု ဘဿိတွာ ပေါက္ခရမရ နာမ ဟောတိ။ ဒက္ခိဏာ အထ ပစ္ဆိမာတိ
 ဧတ္တာဝတာ သဗ္ဗာ ဒိသာ ဝိဒိသာပိ ဝါတာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ ဣလာ
 သိဗ်ာဠကောတိ မဟန္တာ သိဗ်ာဠကာ စ။ သံသာဒိယာတိ သယံဇာတ-
 သာလိ၊ သုကသာလိတိပိ ဝုစ္စန္တိ^၁။ ပသာဒိယာတိ တေယေဝ ဘူမိယံ ပတိတာ။
 ဗျာဝိဒ္ဓါတိ ပသန္ဓေ ဥဒကေ ဗျာဝိဒ္ဓါ ပဋိပင်္ဂါယာ ဂစ္ဆန္တာ ဒိဿန္တိ။ မုပယာ-
 နကာတိ ကတ္တဋကော။ မရန္တိ ဘိသကောဋိယာ ဘိန္နာယ ပဋ္ဌရဏာရသော
 မရသဒိသော ဟောတိ။ ဒီရသပ္ပိ မုဋ္ဌာလိဘိတိ^၂ မုဋ္ဌာလေဟိ ပဋ္ဌရဏာ-
 ရသော ဒီရမိဿကနဝနိတသပ္ပိ ဝိယ ဟောတိ။

သမ္ပဒ္ဒတေဝါတိ^၃ သမ္ပတ္တဇနံ မဒယတိ^၄ ဝိယ။ သမန္တာ မဘိနာဒိတာတိ
 သမန္တာ အဘိနဒန္တာ ဝိစရန္တိ။ “နန္ဒိကာ”တိအာဒိနိ တေသံ နာမာနိ။ တေသု
 ဟိ ပဌမာ “သမိ ဝေဿန္တရ ဣမသ္မိ^၅ ဝနေ ဝသန္တော နန္ဒာ”တိ ဝဒန္တိ။
 ဒုတိယာ “တွဉ္ဇ သုခေန ဇီဝ, ပုတ္တာ စ တေ”တိ ဝဒန္တိ။ တတိယာ “တွဉ္ဇ ဇီဝ,
 ပိယာ ပုတ္တာ စ တေ”တိ ဝဒန္တိ။ စတုတ္ထာ “တွဉ္ဇ နန္ဒ, ပိယာ ပုတ္တာ စ တေ”တိ
 ဝဒန္တိ။ တေန တေသံ ဧတာနေဝ နာမာနိ အဟေသုံ။ ပေါက္ခရဏီယရာတိ
 ပေါက္ခရဏီဝါသိနော။

ဧဝံ စေတပုတ္တေန ဝေဿန္တရဿ ဝသနဋ္ဌာနေ အက္ခာတေ ဇူဇကော
 တုဿိတွာ ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၀၀၂။ “ဣဒဉ္စ မေ သတ္တုဘတ္တံ၊ မရနာ ပဋိသံယုတံ။
 မရပိဏ္ဍိကာ စ သုကတာယော၊ သတ္တုဘတ္တံ ဒဒါမိ တေ”တိ။

တတ္ထ သတ္တုဘတ္တန္တိ ပက္ကမရသန္ဓိတံ သတ္တုသင်္ခါတံ ဘတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ—ဣဒံ မမ အတ္ထိ၊ တံ တေ ဒမ္မိ၊ ဂဏှာဟိ နန္တိ။

တံ သုတွာ စေတပုတ္တော အာဟ—

၂၀၀၃။ “တုယေဝ သမ္ဗလံ ဟောတု၊ နာဟံ ဣစ္ဆာမိ သမ္ဗလံ။
 ဣတောပိ ပြဟေ ဂဏှာဟိ၊ ဂစ္ဆ ပြဟေ ယထာသုခံ။

၁-သယံ ဇာတခုဒ္ဒိကသာလိ၊ ယော သုကရသာလိတိပိ ဝုစ္စတိ (သီ)၊ ဋ္ဌိတာ သယံဇာတသာလိ
 ခုဒ္ဒကသာလိ သုက္ကသာလိတိပိ ဝုစ္စန္တိ (သျှာ)
 ၂-ဒီရံ သပ္ပိန္တိ (သီ၊ ဣ)   ၃-သမ္ပဒ္ဒယတေဝါတိ (ဣ)၊ သမ္မောဒိတေဝါတိ (သျှာ၊ က)
 ၄-မောဒယတိ (သျှာ၊ က)

၂၀၀၄။ အယံ ဧကပဒီ ဧတိ၊ ဥဇုံ ဂစ္ဆတိ အဿမံ။
ဣသိပိ အစ္စုတော တတ္ထ၊ ပက်ဒန္တော ရဇဿိရော။
ဓာရေန္တော ပြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဗ္ဗ မသံ ဇဉံ။

၂၀၀၅။ စမ္ပဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ။
စံ တုံ ဂန္ဓာန ပုစ္ဆဿု၊ သော တေ မဂ္ဂံ ပဝက္ခတိ”တိ။

တတ္ထ သမ္ပလန္တိ ပါထေယျံ။ ဧတိတိ ယော ဧကပဒိကမဂ္ဂေါ အမှာကံ
အဘိမုခေါ ဧတိ၊ သေ အဿမံ ဥဇုံ ဂစ္ဆတိ။ အစ္စုတောတိ ဧဝံနာမကော
ဣသိ တတ္ထ ဝသတိ။

၂၀၀၆။ ဣဒံ သုတွာ ပြဟ္မဗန္ဓု၊ စေတံ ကတွာ ပဒက္ခိဏံ။
ဥဒဂ္ဂစိတ္တော ပက္ကာမိ၊ ယေနာသိ အစ္စုတော ဣသိတိ။

တတ္ထ ယေနာသိတိ ယသ္မိံ ဌာနေ အစ္စုတော ဣသိ အဟောသိ၊ တတ္ထ
ဂတောတိ။

စူဠဝနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝနဝဏ္ဏနာ

၂၀၀၇။ ဂစ္ဆန္တော သော ဘာရဒ္ဒါဇော၊ အဒ္ဓဿ အစ္စုတံ ဣသိံ။
ဒိဿာန တံ ဘာရဒ္ဒါဇော၊ သမ္မောဒိ ဣသိနာ သဟ။

၂၀၀၈။ ကစ္စိ န ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။
ကစ္စိ ဥဉ္ဇေန ယာပေသိ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။

၂၀၀၉။ ကစ္စိ ခုံသာ မကံသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရိသပါ။
ဝနေ ဝါဠုမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိတိ။

တတ္ထ ဘာရဒ္ဒါဇောတိ ဇူဇကော။ အပ္ပမေဝါတိ အပ္ပါယေဝ။ ဟိံသာတိ
တေသံ ဝသေန တုမှာကံ ဝိဟိံသာ။

တာပသော အာဟ—

၂၀၁၀။ “ကုသလံ စေဝ မေ ပြဟ္မေ၊ အထော ပြဟ္မေ အနာမယံ။
အထော ဥဉ္ဇေန ယာပေမိ၊ အထော မူလဖလာ ဗဟူ။

- ၂၀၁၁။ အထော ခုံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရိသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဍေ၊ ဟိံသာ မယံ န ဝိဇ္ဇတိ။
- ၂၀၁၂။ ဗဟူနိ ဝဿပူဂါနိ၊ အဿမေ ဝသတော မမ။
နာဘိဇာနာမိ ဥပ္ပန္နံ၊ အာဗာဓံ အမနောရမံ။
- ၂၀၁၃။ သွာဂတံ တေ မဟာဗြဟ္မေ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
အန္တော ပဝိသ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ပါဒေ ပက္ခာလယဿု တေ။
- ၂၀၁၄။ တိန္ဒြကာနိ ပိယာလာနိ၊ မရုကေ ကာသုမာရိယော။
ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဠ ဗြဟ္မေ ဝရံ ဝရံ။
- ၂၀၁၅။ ဣဒမ္ပိ ပါနိယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂဗ္ဘရာ။
တတော ပိဝ မဟာဗြဟ္မေ၊ သစေ တံ အဘိကံသိ”တိ။

ဇူဇကော အာဟ—

၂၀၁၆။ “ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္နံ၊ သဗ္ဗဿ အဂ္ဂိယံ ကတံ။
သဇ္ဇယဿ သကံ ပုတ္တံ၊ သိဝိဟိ ဝိပွဝါသိတံ။
တမဟံ ဒဿနမာဂတော၊ ယဒိ ဇာနာသိ သံသ မေ”တိ။

တတ္ထ တမဟံ ဒဿနမာဂတောတိ တံ အဟံ ဒဿနာယ အာဂတော။

တာပသော အာဟ—

၂၀၁၇။ “န ဘဝံ ဧတိ ပုညတ္ထံ၊ သိဝိရာဇဿ ဒဿနံ။
မညေ ဘဝံ ပတ္တယတိ၊ ရညော ဘရိယံ ပတိဗ္ဗတံ။
မညေ ကဏှာဇိနံ ဒါသိံ၊ ဇာလိံ ဒါသံ စ ဣစ္ဆသိ။

၂၀၁၈။ အထ ဝါ တယော မာတာပုတ္တေ၊ အရညော နေတုမာဂတော။
န တဿ ဘောဂါ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဓနံ ဓညံ စ မြာဟ္မဏာ”တိ။

တတ္ထ န တဿ ဘောဂါတိ ဘော မြာဟ္မဏ တဿ ဝေဿန္တရဿ
အရညေ ဝိဟရန္တဿ နေဝ ဘောဂါ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဓနဓညေ န ဝိဇ္ဇတိ၊ ဒုဂ္ဂတော
ဟုတွာ ဝသတိ၊ တဿ သန္တိကံ ဂန္တာ ကိံ ကရိဿသိတိ။

တံ သုတွာ ဇူဇကော အာဟ—

၂၀၁၉။ “အကုဒ္ဒရူပေါဟံ ဘောတော၊ နာဟံ ယာစိတုမာဂတော။
သာဓု ဒဿနမရိယာနံ၊ သန္တိဝါသော သဒါ သုခေါ။

၂၀၂၀။ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော သိဝိရာဇော၊ သိဝိဟိ ဝိပွင်္ဂါသိတော။
တမဟံ ဒဿနမာဂတော၊ ယဒိ ဇာနာသိ သံသ မေ”တိ။

တဿတ္ထော^၁— အဟံ ဘော တာပသ အကုဒ္ဓရူပေါ၊ အလံ ဧတ္တာဝတာ၊
အဟံ ပန န ကိဉ္စိ ဝေဿန္တရံ ယာစိတုမာဂတော၊ အရိယာနံ ပန ဒဿနံ
သာဓု၊ သန္ဓိဝါသော စ တေဟိ သဒ္ဓိံ သုခေါ။ အဟံ တဿ အာစရိယ-
မြာဟ္မဏော၊ မယာ စ သော ယတော သိဝိဟိ ဝိပွင်္ဂါသိတော၊ တတော
ပဋ္ဌာယ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ တေနာဟံ တံ ဒဿနတ္ထာယ အာဂတော။ ယဒိ တဿ
ဝသနဋ္ဌာနံ ဇာနာသိ၊ သံသ မေတိ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ သဒ္ဓဟိတွာ “ဟောတု သွေ သံသိဿာမိ တေ၊
အဇ္ဇ တာဝ ဣဓေဝ ဝသာဟိ”တိ တံ ဖလာဖလေဟိ သန္တပေတွာ ပုနဒိဝသေ
မဂ္ဂံ ဒသေန္တော ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ပသာရေတွာ အာဟ —

၂၀၂၁။ “ဧသ သေလော မဟာဗြဟ္မေ၊ ပဗ္ဗတော ဂန္ဓမာဒနော။
ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္ပတိ။

၂၀၂၂။ ဓာရေန္တော မြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဉ္စ မသံ ဇဋံ။
စမ္ပဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ။

၂၀၂၃။ ဧတေ နိလာ ပဒိဿန္တိ၊ နာနာဖလဓရာ ဒုမာ။
ဥဂ္ဂတာ အပ္ပကုဋ္ဌာဝ၊ နိလာ အဇ္ဇနပဗ္ဗတာ။

၂၀၂၄။ ဓဝဿကဏ္ဍာ ခဒိရာ၊ သာလာ ဖန္ဒနမာလုဝါ။
သမ္ပဝေဓန္တိ ဝါတေန၊ သကိံ ပီတာဝ မာဏဝါ။

၂၀၂၅။ ဥပရိ ဒုမပရိယာယေသု၊ သံဂီတိယောဝ သုယျရေ။
နဇ္ဇဟာ ကောကိလသင်္ဘာ၊ သမ္ပတန္တိ ဒုမာ ဒုမံ။

၂၀၂၆။ အဝုယန္တေဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ သာခါပတ္တသမီရိတာ။
ရမယန္တေဝ အာဂန္တိ၊ မောဒယန္တိ နိဝါသိနံ။
ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္ပတိ။

၂၀၂၇။ ဓာရေန္တော မြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဉ္စ မသံ ဇဋံ။
စမ္ပဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ။

၁-ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ (သီ၊ ဣ)

၂၀၂၈။ ကရေရိမာလာ ဝိတတာ၊ ဘူမိဘာဂေ မနောရမေ။
သဒ္ဒလာဟရိတာ ဘူမိ၊ န တတ္ထု'ဒ္ဓိသတေ ရဇော။

၂၀၂၉။ မယူရဂီဝသင်္ကာသာ၊ တူလဖဿသမူပမာ။
တိဏာနိ နာတိဝတ္တန္တိ၊ သမန္တာ စတုရင်္ဂလာ။

၂၀၃၀။ အမ္မာ ဇမ္ဗူ ကပိတ္တာ စ၊ နိစေ ပက္ကာ စုဒုမ္မရာ။
ပရိဘောဂေဟိ ရုက္ခေဟိ၊ ဝနံ တံ ရတိဝဗုနံ။

၂၀၃၁။ ဝေဠုရိယဝဏ္ဏသန္ဓိဘံ၊ မစ္ဆဂုမ္ပနိသေဝိတံ။
သုစိံ သုဂန္ဓံ သလိလံ၊ အာပေါ တတ္ထပိ သန္ဓတိ။

၂၀၃၂။ တဿာဝိဒူရေ ပေါက္ခရဏိ၊ ဘူမိဘာဂေ မနောရမေ။
ပဒုမုပ္ပလသဉ္စန္ဒာ၊ ဒေဝါနမိဝ နန္ဒနေ။

၂၀၃၃။ တိဏိ ဥပ္ပလဇာတာနိ၊ တသ္မိံ သရသိ ပြာဟ္မဏ။
ဝိစိတ္တံ နိလာနေကာနိ၊ သေတာ လောဟိတကာနိ စာ"တိ။

တဿတ္ထော ဟေဠာ ဝုတ္တသဒိသောယေဝ။ ကရေရိမာလာ ဝိတတာတိ
ကရေရိပုပ္ဖေဟိ ဝိတတာ။ သဒ္ဒလာဟရိတာတိ ရဝသဒ္ဒလေန ဟရိတာ။ န
တတ္ထု'ဒ္ဓိသတေ ရဇောတိ တသ္မိံ ဝနေ အပ္ပမတ္တကောပိ ရဇော န ဥဒ္ဓိသတေ။
တူလဖဿသမူပမာတိ မုဒုသမ္ဘယတဘယ တူလဖဿသဒိသာ။ တိဏာနိ
နာတိဝတ္တန္တိတိ တာနိ တဿာ ဘူမိယာ မယူရဂီဝဝဏ္ဏာနိ တိဏာနိ
သမန္တာစတုရင်္ဂလပ္ပမာဏာနေဝ ဝတ္တန္တိ၊ တတော ပန ဥတ္တရိ န ဝဗုန္တိ။
အမ္မာ ဇမ္ဗူ ကပိတ္တာ စာတိ အမ္မာ စ ဇမ္ဗူ စ ကပိတ္တာ စ။ ပရိဘောဂေဟိတိ
နာနာဝိဓေဟိ ပုပ္ဖူပဂဖလူပဂေဟိ ပရိဘောဂရုက္ခေဟိ။ သန္ဓတိတိ တသ္မိံ
ဝနသဏ္ဍေ ဝင်္ဂပဗ္ဗတေ ကုန္ဒဒီဟိ^၁ ဩတရန္တံ ဥဒကံ သန္ဓတိ၊ ပဝတ္တတိတိ
အတ္ထော။ ဝိစိတ္တံ နိလာနေကာနိ၊ သေတာ လောဟိတကာနိ စာတိ ကောနိ
နိလာနိ၊ ကောနိ သေတာနိ၊ ကောနိ လောဟိတကာနိတိ ဣမေဟိ တိဟိ
ဥပ္ပလဇာတေဟိ တံ သရံ ဝိစိတ္တံ။ သုသဇ္ဇိတပုပ္ဖစင်္ဂောဋကံ ဝိယ သောဘတိတိ
ဒသေတိ။

ဧဝံ စတုရဿပေါက္ခရဏိံ ဝဏ္ဏေတွာ ပုန မုစလိန္ဒသရံ ဝဏ္ဏေန္တော
အာဟ—

၁-ကုန္ဒဒီပဗ္ဗတေဟိ(က)၊ ပဗ္ဗတတော (သျှာ)

၂၀၃၄။ “ခေါမာဝ တတ္ထ ပဒုမာ၊ သေတသောဂန္ဓိကေဟိ စ။
ကလမ္ပကေဟိ သဉ္ဇန္ဓော၊ မုစလိန္ဒော နာမ သော သရော။

၂၀၃၅။ အထေတ္ထ ပဒုမာ ဖုလ္လာ၊ အပရိယန္တာဝ ဒိဿရေ။
ဂိမ္မာ ဟေမန္တိကာ ဖုလ္လာ၊ ဇဏ္ဍုတဒ္ဓါ ဥပတ္တရာ။

၂၀၃၆။ သုရဘိ သမ္ပဝါယန္တိ၊ ဝိစိတ္တပုပ္ဖသန္တတာ။
ဘမရာ ပုပ္ဖဂန္ဓေန၊ သမန္တာ မဘိနာဒိတာ”တိ။

တတ္ထ ခေါမာဝါတိ ခေါမမယာ ဝိယ ပဏ္ဍရာ။ သေတသောဂန္ဓိကေဟိ
စာတိ သေတုပ္ပလေဟိ စ သောဂန္ဓိကေဟိ စ ကလမ္ပကေဟိ စ သော သရော
သဉ္ဇန္ဓော။ အပရိယန္တာဝ ဒိဿရေတိ အပရိမာဏာ ဝိယ ဒိဿန္တိ။ ဂိမ္မာ
ဟေမန္တိကာတိ ဂိမ္မေ စ ဟေမန္တိကေ စ ပုပ္ဖိတပဒုမာ။ ဇဏ္ဍုတဒ္ဓါ ဥပတ္တရာတိ
ဇဏ္ဍုပမာဏေ ဥဒကေ ဥပတ္တရာ ဖုလ္လာ ဟောန္တိ။ သန္တတာ ဝိယ ခါယန္တိ။
ဝိစိတ္တပုပ္ဖသန္တတာတိ^၁ ဝိစိတ္တာ ဟုတွာ ပုပ္ဖေဟိ သန္တတာ သဒါ သုရဘိ
သမ္ပဝါယန္တိ။

၂၀၃၇။ အထေတ္ထ ဥဒကန္တသ္မိံ၊ ရုက္ခာ တိဋ္ဌန္တိ မြာဟ္မဏ။
ကဒမ္မာ ပါဠုလီ ဖုလ္လာ၊ ကောဝိဋ္ဌာရာ စ ပုပ္ဖိတာ။

၂၀၃၈။ အင်္ဂောလာ ကစ္ဆိကာရာ စ၊ ပါရိဇညာ စ ပုပ္ဖိတာ။
ဝါရဏာ ဝယနာ ရုက္ခာ၊ မုစလိန္ဒုမုဘတော သရံ။

၂၀၃၉။ သိရိသာ သေတပါရိသာ၊ သာဓု ဝါယန္တိ ပဒ္ဒကာ။
နိဂ္ဂဏ္ဍိ သိရိနိဂ္ဂဏ္ဍိ၊ အသနာ စေတ္ထ ပုပ္ဖိတာ။

၂၀၄၀။ ပင်္ဂရာ ဗဟုလာ^၂ သေလာ^၃၊ သောဘဉ္ဇနာ စ ပုပ္ဖိတာ။
ကေတကာ ကဏိကာရာ စ၊ ကဏဝေရာ စ ပုပ္ဖိတာ။

၂၀၄၁။ အဇ္ဈနာ အဇ္ဈကဏ္ဍာ စ၊ မဟာနာမာ စ ပုပ္ဖိတာ။
သုပုပ္ဖိတဂ္ဂါ တိဋ္ဌန္တိ၊ ပဇ္ဇလန္ဒေဝ ကိံသုကာ။

၂၀၄၂။ သေတပဏ္ဍိ သတ္တပဏ္ဍာ၊ ကဒလိယော ကုသုမ္ဘရာ။
ဓနုတက္ကာရိ ပုပ္ဖေဟိ၊ သီသပါဝရဏာနိ စ။

၁-ဝိစိတ္တာ ပုပ္ဖသန္တတာတိ (ဣ)   ၂-ဗဟုလာ (သီ၊ ဣ)   ၃-ဖာလာ (သီ၊ ဣ)

၂၀၄၃။ အစ္စိဝါ သလ္လဝါ ရုက္ခာ၊ သလ္လကိယော စ ပုပ္ဖိတာ။
သေတဂေရ စ တဂရာ၊ မံသိကုဋ္ဌာ ကုလာဝရာ။

၂၀၄၄။ ဒဟရာ ရုက္ခာ စ ဝုဒ္ဓါ စ၊ အကုဋိလာ စေတ္ထ ပုပ္ဖိတာ။
အဿမံ ဥဘတော ဌန္တိ၊ အဂျာဂါရံ သမန္တတောတိ။

တတ္ထ တိဋ္ဌန္တိတိ သရံ ပရိက္ခိပိတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ ကဒမ္မာတိ ကဒမ္မရုက္ခာ။
ကစ္ဆိကာရာ စာတိ ဧဝံနာမကာ ရုက္ခာ။ ပါရိဇညာတိ ရတ္တမာလာ။
ဝါရဏာ ဝယနာတိ ဝါရဏရုက္ခာ စ ဝယနရုက္ခာ စ။ မုစလိန္ဒမုဘတော
သရန္တိ မုစလိန္ဒဿ သရဿ ဥဘယပသေသု။ သေတပါရိသာတိ သေတဂစ္ဆ-
ရုက္ခာ။ တေ ကိရ သေတက္ခန္ဓာ မဟာပဏ္ဍာ ကဏိကာရသဒိသပုပ္ဖါ ဟောန္တိ။
နိဂ္ဂဏ္ဍိ သိရိနိဂ္ဂဏ္ဍိတိ ပကတိနိဂ္ဂဏ္ဍိ စေဝ ကာဋ္ဌနိဂ္ဂဏ္ဍိ စ။ ပဂံရာတိ ပဂံရ-
ရုက္ခာ။ ကုသုမ္ဘရာတိ ဧကဂစ္ဆာ။ ဓနုတက္ကာရီ ပုပ္ဖေဟိတိ ဓနုနဉ္စ တက္ကာရိနဉ္စ
ပုပ္ဖေဟိ သောဘိတာ။ သီသပါဝရဏာနိ စာတိ သီသပေဟိ စ ဝရဏေဟိ စ
သောဘိတာ။ အစ္စိဝါတိအာဒယောပိ^၁ ရုက္ခာယေဝ။ သေတဂေရ စ တဂရာတိ
သေတဂေရ စ တဂရာ စ။ မံသိကုဋ္ဌာ ကုလာဝရာတိ မံသိဂစ္ဆာ စ ကုဋ္ဌဂစ္ဆာ
စ ကုလာဝရာ စ။ အကုဋိလာတိ ဥဇုကာ။ အဂျာဂါရံ သမန္တတောတိ အဂျာ-
ဂါရံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတာတိ အတ္ထော။

၂၀၄၅။ အထေတ္ထ ဥဒကန္တသ္မိံ၊ ဗဟုဇာတော ဖဏိဇ္ဇကော။
မုဂ္ဂတိယော ကရတိယော၊ သေဝါလသိသကာ ဗဟူ။

၂၀၄၆။ ဥဒ္ဓါပဝတ္တံ ဥလ္လုဋ္ဌိတံ၊ မက္ခိကာ ဟိဂံဇာလိကာ။
ဒါသိမကဉ္စကော စေတ္ထ၊ ဗဟူ နိစေကလမ္ပကာ။

၂၀၄၇။ လေမ္မုရကသဉ္စန္ဓာ၊ ရုက္ခာ တိဋ္ဌန္တိ ပြာဟ္မဏ။
သတ္တာဟံ ဓာရိယမာနာနံ၊ ဂန္ဓော တေသံ န ဆိဇ္ဇတိ။

၂၀၄၈။ ဥဘတော သရံ မုစလိန္ဒ၊ ပုပ္ဖါ တိဋ္ဌန္တိ သောဘနာ။
ဣန္ဒိဝရေဟိ သဉ္စန္ဓံ၊ ဝနံ တံ ဥပသောဘတိ။

၁-အစ္စိဝါ သဗလာ ရုက္ခာ(သိ)၊ အစ္စိဝါ သိဗလာ ရုက္ခာ(ဣ)၊ အစ္စိပါ သိဗလီရုက္ခာ(သျှာ)
၂-ဝါရဏသာယနာတိ နာဂရုက္ခာ(သိ၊ဣ)၊ ဝါရဏာဝုယနာတိ နာဂရုက္ခာ(သျှာ)
၃-သေတစ္ဆရုက္ခာ(သိ၊ဣ) ၄-အစ္စိပါတိအာဒယောပိ(သျှာ)

၂၀၄၉။ အခုမာသံ ဓာရိယမာနာနံ၊ ဂန္ဓော တေသံ န ဆိဇ္ဇတိ။
နီလပုပ္ဖိ သေတဝါရိ၊ ပုပ္ဖိတာ ဂိရိကဏ္ဍိကာ။
ကလေရုက္ခေဟိ သဉ္ဇန္တံ၊ ဝနံ တံ တုလသီဟိ စ။

၂၀၅၀။ သမ္ပဒ္ဒတေဝ ဂန္ဓေန၊ ပုပ္ဖသာခါဟိ တံ ဝနံ။
ဘမရာ ပုပ္ဖဂန္ဓေန၊ သမန္တာ မဘိနာဒိတာ။

၂၀၅၁။ တိဏိ ကက္ကာရဇာတာနိ၊ တသ္မိံ သရသိ ပြာဟ္မဏ။
ကုမ္ဘမတ္တာနိ စေကာနိ၊ မုရဇမတ္တာနိ တာ ဥဘောတိ။

တတ္ထ ဖဏိဇ္ဇကောတိ ဘူတနကော။ မုဂ္ဂတိယောတိ ဧကာ မုဂ္ဂဇာတိ။
ကရတိယောတိ ရာဇမာသော။ သေဝါလသိသကာတိ ဣမေပိ ဂစ္ဆာယေဝ၊ အပိ
စ သိသကာတိ ရတ္တစန္ဒနံ ဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဒါပဝတ္တံ ဥလ္လုဠိတန္တိ တံ ဥဒကံ တီရမရိယာဒ-
ဗန္တံ ဝါတာပဟတံ ဥလ္လုဠိတံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတံ။ မက္ခိကာ ဟိဂုံဇာလိကာတိ
ဟိဂုံဇာလသင်္ခါတေ ဝိကသိတပုပ္ဖဂစ္ဆေ ပဉ္စဝဏ္ဏာ မရမက္ခိကာ မရုဿရေန
ဝိရဝန္တိယော တတ္ထ ဝိစရန္တိတိ အတ္ထော။ ဒါသိမကဉ္စကော စေတ္တာတိ ဣမာနိ
ဒွေ ရုက္ခဇာတိယော စ ဧတ္ထ။ နိစေကလမ္ပကာတိ နိစကလမ္ပကာ။ လေမ္ပုရက-
သဉ္ဇန္တာတိ^၁ ဧဝံနာမိကာယ ဝလ္လိယာ သဉ္ဇန္တာ။ တေသန္တိ တေသံ တဿာ
ဝလ္လိယာ ပုပ္ဖါနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဝါ ဧတေသံ ဒါသိမကဉ္စကာဒိနံ ပုပ္ဖါနံ သတ္တာဟံ
ဂန္ဓော န ဆိဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဂန္ဓသမ္ပန္နာနိ ပုပ္ဖါနိ၊ ရဇတပဋ္ဌသဒိသဝါလုကပုဏ္ဏာ
ဘူမိဘာဂါ။ ဂန္ဓော တေသန္တိ တေသံ ဣန္ဒြိဝရပုပ္ဖါဒိနံ ဂန္ဓော အခုမာသံ န
ဆိဇ္ဇတိ။ နီလပုပ္ဖိတိအာဒိကာ ပုပ္ဖဝလ္လိယော။ တုလသီဟိ စာတိ တုလသိ-
ဂစ္ဆေဟိ စ။ ကက္ကာရဇာတာနိတိ ဝလ္လိဖလာနိ။ တတ္ထ ဧကိဿာ ဝလ္လိယာ
ဖလာနိ မဟာသဋ္ဌမတ္တာနိ၊ ဣန္ဒြိ မုဒိဂ်မတ္တာနိ။ တေန ဝုတ္တံ “မုရဇမတ္တာနိ
တာ ဥဘော”တိ။

၂၀၅၂။ အထေတ္ထ သာသပေါ ဗဟုကော၊ နာဒိယော ဟရိတာယုတော။
အသိ တာလာဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဆေဇ္ဇာ ဣန္ဒြိဝရာ ဗဟူ။

၂၀၅၃။ အပ္ပေါဋ္ဌာ သုရိယဝလ္လိ စ၊ ကာဠိယာ မရဂန္ဓိယာ။
အသောကာ မုဒယန္တိ စ၊ ဝလ္လိဘော ခုဒ္ဒပုပ္ဖိယော။

၂၀၅၄။ ကောရဏ္ဏကာ အနောဇာ စ၊ ပုပ္ဖိတာ နာဂမလ္လိကာ။
ရုက္ခမာရယု တိဋ္ဌန္တိ၊ ဖုလ္လာ ကိံ သုကဝလ္လိယော။

၁-လေမ္ပုရကသဉ္ဇန္တာတိ (သီ၊ ဣ)၊ လေမ္ပုကရုက္ခသဉ္ဇန္တာတိ (သျှာ)

၂၀၆၁။ ဟလိဒ္ဓကာ ဂန္ဓသိလာ၊ ဟိရိဝေရာ စ ဂုဂ္ဂုလာ။
ဝိဘေဒိကာ စောရကာ ကုဋ္ဌာ၊ ကပ္ပုရာ စ ကလိင်္ဂကာတိ။

တတ္ထ အထဿာ ပေါက္ခရဏိယာတိ ဣမ ပေါက္ခရဏိသဒိသတာယ သရ-
မေဝ ပေါက္ခရဏိတိ ဝဒတိ။ ရောဟိတာတိအာဒိနိ တေသံ ဝါရိဂေါစရာနံ
နာမာနိ။ မရု စာတိ နိမ္မက္ခိကမရ စ။ မရုလန္ဋိ စာတိ လဋ္ဌိမရုကဉ္စ။
တာလိသာ စာတိအာဒိကာ သဗ္ဗာ ဂန္ဓဇာတိယော။

၂၀၆၂။ အထေတ္ထ သီဟဗျုပ္ပါ စ၊ ပုရိသာလူ စ ဟတ္ထိယော။
ဧဏေယျာ ပသဒါ စေဝ၊ ရောဟိစ္စာ သရဘာ မိဂါ။

၂၀၆၃။ ကောဋ္ဌသုဏာ သုဏောပိ စ၊ တုလိယာ နဋ္ဌသန္ဓိဘာ။
စာမရိ စလနိ လင်္ခီ၊ ဈာပိတာ မက္ကဋ္ဌာ ပိစု။

၂၀၆၄။ ကက္ကဋ္ဌာ ကဋ္ဌမာယာ စ၊ ဣက္ကာ ဂေါဏသိရာ ဗဟူ။
ခဂ္ဂါ ဝရာဟာ နကုလာ၊ ကာဋ္ဌကေတ္ထ ဗဟူတသော။

၂၀၆၅။ မဟိံသာ သောဏသိင်္ဂါလာ၊ ပမ္ပကာ စ သမန္တတော။
အာကုစ္ဆာ ပစလာကာ စ၊ စိတြိကာ စာပိ ဒိပိယော။

၂၀၆၆။ ပေလကာ စ ဝိသာသာဒါ၊ သီဟာ ဂေါဂဏိသာဒကာ။
အဋ္ဌပါဒါ စ မောရာ စ၊ ဘဿရာ စ ကုကုတ္တကာ။

၂၀၆၇။ စင်္ကောရာ ကုက္ကုဋ္ဌာ နာဂါ၊ အညမညံ ပကူဇိနော။
ဗကာ ဗလာကာ နဇ္ဇုဟာ၊ ဒိန္ဒိဘာ ကုဉ္စဝါဇိတာ။

၂၀၆၈။ ဗျုပ္ပိနသာ လောဟပိဋ္ဌာ၊ ပမ္ပကာ ဇိဝဇိဝကာ။
ကပိဉ္စရာ တိတ္ထိရာယော၊ ကုလာ စ ပဋိကုတ္တကာ။

၂၀၆၉။ မန္ဒာလကာ စေလကေဋ္ဌ၊ ဘဏ္ဍုတိတ္ထိရနာမကာ။
စေလာဝကာ ပိင်္ဂလာယော၊ ဂေါဋ္ဌကာ အင်္ဂဟေတုကာ။

၂၀၇၀။ ကရဝိယာ စ သဂ္ဂါ စ၊ ဥဟုင်္ကာရာ စ ကုက္ကုဟာ။
နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏံ၊ နာနာသရနိကူဇိတန္တိ။

တတ္ထ ပုရိသာလူတိ ဝဋ္ဌဝါမုဒယက္ခိနိယော။ ရောဟိစ္စာ သရဘာ မိဂါတိ
ရောဟိတာ စေဝ သရဘာ မိဂါ စ။ ကောဋ္ဌသုဏာတိ သိင်္ဂါလသုနခါ။

“ကောတ္ထုသုဏာ”တိပိ ပါဠော။ သုဏောပိ စာတိ သောပေကာ ခုဒ္ဒက-
 မိဂဇာတိ။ တုလိယာတိ ပက္ခိမိဋ္ဌာရာ။ နဋသန္တိဘာတိ နဋပုပ္ဖဝဏ္ဏာ ရုက္ခသုနခါ။
 စာမရီ^၁ စလနိ လင်္ခိတိ စာမရီမိဂါ^၂ စ စလနိမိဂါ စ လင်္ခိမိဂါ စ။ ဈာပိတာ
 မက္ကဋ္ဌာတိ ဒွေ မက္ကဋ္ဌဇာတိယောဝ။ ပိရူတိ သရပရိယန္တေ ဂေါစရဂ္ဂါဟိ
 ဧကော မက္ကဋ္ဌော။ ကက္ကဋ္ဌာ ကဋ္ဌမာယာ စာတိ ဒွေ မဟာမိဂါ။ ဣက္ကာတိ
 အစ္စာ။ ဂေါဏသိရာတိ အရညဂေါဏာ။ ကာဠကေတ္တ ဗဟူတသောတိ
 ကာဠမိဂါ နာမေတ္ထ ဗဟူတသော။ သောဏသိင်္ဂါလာတိ ရုက္ခသုနခါ စ
 သိင်္ဂါလာ စ။ ပဗ္ဗကာတိ^၃ အဿမပဒံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတာ မဟာဝေဠုပဗ္ဗကာ^၄။
 အာကုတ္တာတိ ဂေါဓာ။ ပစလာကာ စာတိ ဂဇကုမ္ဘမိဂါ။ စိတြိကာ စာပိ
 ဒိပိယောတိ စိတြိကမိဂါ စ ဒိပိမိဂါ စ။

ပေလကာ စာတိ သဿ။ ဝိဿာသာဒါတိ ဧတေ ဂိဇ္ဈာ သကုဏာ။
 သီဟာတိ ကေသရသီဟာ။ ဂေါဂဏိသာဒကာတိ ဂေါဂဏေ ဂဟေတွာ
 ခါဒနသီလာ ဒုဋ္ဌမိဂါ။ အဋ္ဌပါဒါတိ သရဘာ မိဂါ။ ဘဿရာတိ သေတဟံသာ။
 ကုကုတ္တကာတိ ကုကုတ္တကသကုဏာ။ စင်္ကောရာတိ စင်္ကောရသကုဏာ။
 ကုက္ကုဋ္ဌာတိ ဝနကုက္ကုဋ္ဌာ။ ဒိန္တိဘာ ကုဠဝါဇိတာတိ^၅ ဣမေ တယောပိ
 သကုဏာယေဝ။ ဗျန္တိနသာတိ သေနာ။ လောဟပိဋ္ဌာတိ လောဟိတဝဏ္ဏ-
 သကုဏာ။ ပဗ္ဗကာတိ ပဗ္ဗဋ္ဌကာ^၆။ ကပိဋ္ဌရာ တိတ္ထိရာယောတိ ကပိဋ္ဌရာ စ
 တိတ္ထိရာ စ။ ကုလာ စ ပဋိကုတ္တကာတိ ဣမေပိ ဒွေ သကုဏာ။ မန္ဒာလကာ
 စေလကေဋ္ဌ^၇တိ မန္ဒာလကာ စေဝ ဧလကေဋ္ဌ^၈ စ။ ဘဏ္ဍုတိတ္ထိရနာမကာတိ
 ဘဏ္ဍု စ တိတ္ထိရာ စ နာမကာ စ။ စေလာဝကာ ပိင်္ဂလာယောတိ ဒွေ
 သကုဏဇာတိယော စ၊ တထာ ဂေါဋ္ဌကာ^၉ အင်္ဂဟေတုကာ။ သဂ္ဂါတိ
 စာတကသကုဏာ^{၁၀}။ ဥဟုင်္ဂာရာတိ ဥလူကာ။

- ၂၀၇၁။ အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ နီလကာ မဉ္ဇုဘာဏကာ။
 မောဒန္တိ သဟ ဘရိယာဟိ၊ အညမညံ ပကူဇိနော။
- ၂၀၇၂။ အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ ဒိဇာ မဉ္ဇုဿရာ သိတာ။
 သေတစ္ဆိကုဋ္ဌာ ဘဒြိက္ခာ၊ အဏ္ဍဇာ စိတြိပေခုဏာ။

၁-စမရီ (သီ၊ဣ)	၂-စမရမိဂါ(သီ၊ဣ)
၃-စပွကာတိ (သျှာ)	၄-မဟာဝေဠုပဗ္ဗကာ (သျှာ)
၅-ကောဉ္ဇဝါဒိကာတိ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၆-စပွကာတိ စပွကဋ္ဌကာ (သျှာ)၊ ပဗ္ဗကာတိ ပဗ္ဗဋ္ဌကာ (က)
၇-ဂေါဓကာ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၈-ဝါတသကုဏာ (သျှာ)၊ ဝါနကသကုဏာ (ဣ)

- ၂၀၇၃။ အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ ဒိဇာ မဉ္ဇေယျရာ သိတာ။
သိခဏ္ဍိ နိလဂီဝါဟိ၊ အညမညံ ပကုဇိနော။
- ၂၀၇၄။ ကုကုတ္တကာ ကုဠီရကာ၊ ကောဋ္ဌာ ပေါက္ခရသာတကာ။
ကာလာမေယျာ ဗလီယက္ခာ၊ ကဒမ္မာ သုဝသာဠိကာ။
- ၂၀၇၅။ ဟံလိဒ္ဓါ လောဟိတာ သေတာ၊ အထေတ္ထ နလကာ ဗဟူ။
ဝါရဏာ ဘိဂံရာဇာ^၁ စ၊ ကဒမ္မာ သုဝကောကိလာ။
- ၂၀၇၆။ ဥက္ကုသာ ကုရရာ ဟံသာ၊ အာဠာ ပရိဝဒေန္တိကာ။
ပါကဟံသာ အတိဗလာ၊ နဇ္ဇဟာ ဇီဝဇီဝကာ။
- ၂၀၇၇။ ပါရေဝတာ ရဝိဟံသာ၊ စက္ကဝါကာ နဒီစရာ။
ဝါရဏာဘိရုဒါ ရမ္မာ၊ ဥဘော ကာလူပကုဇိနော။
- ၂၀၇၈။ အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ နာနာဝဏ္ဏာ ဗဟူ ဒိဇာ။
မောဒန္တိ သဟ ဘရိယာဟိ၊ အညမညံ ပကုဇိနော။
- ၂၀၇၉။ အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ နာနာဝဏ္ဏာ ဗဟူ ဒိဇာ။
သဗ္ဗေ မဉ္ဇူ နိကုဇန္တိ၊ မုစလိန္ဒမုဘတော သရံ။
- ၂၀၈၀။ အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ ကရဝိယာ နာမ တေ ဒိဇာ။
မောဒန္တိ သဟ ဘရိယာဟိ၊ အညမညံ ပကုဇိနော။
- ၂၀၈၁။ အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ ကရဝိယာ နာမ တေ ဒိဇာ။
သဗ္ဗေ မဉ္ဇူ နိကုဇန္တိ၊ မုစလိန္ဒမုဘတော သရံ။
- ၂၀၈၂။ ဧဏေယျပသဒါကိဏ္ဍံ၊ နာဂသံသေဝိတံ ဝနံ။
နာနာလတာဟိ သဉ္ဇန္တံ၊ ကဒလိမိဂသေဝိတံ။
- ၂၀၈၃။ အထေတ္ထ သာသပေါ ဗဟုကော၊ နီဝါရော ဝရကော ဗဟူ။
သာလိ အကဋ္ဌပါကော စ၊ ဥစ္ဆု တတ္ထ အနပ္ပကော။
- ၂၀၈၄။ အယံ ဧကပဒီ ဧတိ၊ ဥဇုံ ဂစ္ဆတိ အဿမံ။
ခုဒံ ပိပါသံ အရတိ^၂၊ တတ္ထ ပတ္တော န ဝိန္ဒတိ။
ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္ပတိ။

၁-ဟိဂံရာဇာ (သီ၊ဣ)၊ ဘေဂံရာဇာ(သျှာ)

၂၀၈၅။ ဓာရေန္တော ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒ္ဓ မသံ ဇဋံ။
စမ္ပဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိတိ။

တတ္ထ နိလကာတိ စိတြရာဇိပတ္တာ။ မဇ္ဇုဿရာ သိတာတိ နိဗဒ္ဓမရုဿရာ။
သေတန္တိကုဋာ ဘဒြက္ခာတိ ဥဘယပဿေသု သေတေဟိ အက္ခိကုဋေဟိ
သမန္ဓာဂတာ သုန္ဓရက္ခာ။ စိတြပေခုဏာတိ ဝိစိတြပတ္တာ။ ကုဋီရုကာတိ ကက္က-
ဋကာ။ ကောဋ္ဌာတိအာဒယော သကုဏာဝ။ ဝါရုဏာတိ ဟတ္ထိလိင်္ဂသကုဏာ။
ကဒမ္ဘာတိ မဟာကဒမ္ဘာ ဂဟိတာ။ သုဝကောကိလာတိ ကောကိလေဟိ သဒ္ဓိံ
ဝိစရဏသုဝကာ စေဝ ကောကိလာ စ။ ဥက္ကုဋာတိ ကာဋကုရရာ။ ကုရရာတိ
သေတကုရရာ။ ဟံသာတိ သကုဏဟံသာ။ အာဋာတိ ဒဗ္ဗိသဏ္ဌာနမုခ-
သကုဏာ။ ပရိဝဒေန္တိကာတိ ကော သကုဏဇာတိ။ ဝါရုဏာဘိရုဒါရမ္ဘာတိ
ရမ္ဘာဘိရုဒါ ဝါရုဏာ။ ဥဘော ကာလူပကုဇိနောတိ သာယံ ပါတော
ပဗ္ဗတပါဒံ ကေနိန္နာဒံ ကရောန္တာ နိကုဇန္တိ။ ဧဏေယျပသဒါကိဏ္ဏန္တိ
ဧဏေယျမိဂေဟိ စ ပသဒမိဂေဟိ စ အာကိဏ္ဏံ။ တတ္ထ ပတ္တော န ဝိန္ဒတိတိ
ဗြာဟ္မဏ ဝေဿန္တရဿ အဿမပဒံ ပတ္တော ပုရိသော တတ္ထ အဿမေ
ဆာတကံ ဝါ ပါနိယပိပါသံ ဝါ ဥက္ကဏ္ဍိတံ ဝါ န ပဋိလဘတိ။

၂၀၈၆။ ဣဒံ သုတွာ ဗြဟ္မဗန္ဓု၊ ဣသိံ ကတွာ ပဒက္ခိဏံ။
ဥဒဂ္ဂစိတ္တော ပက္ကာမိ၊ ယတ္ထ ဝေဿန္တရော အဟူတိ။

တတ္ထ ယတ္ထ ဝေဿန္တရော အဟူတိ ယသ္မိံ ဌာနေ ဝေဿန္တရော
အဟောသိ၊ တံ ဌာနံ ဂတောတိ။

မဟာဝနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒါရကပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

ဇူဇကောပိ အစ္စုတတာပသေန ကထိတမဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တော စတု-
ရဿပေါက္ခရဏိံ ပတွာ စိန္တေသိ “အဇ္ဇ အတိသာယနော၊ ဣဒါနိ မဒ္ဓိ
အရညတော အာဂမိဿတိ။ မာတုဂါမော ဟိ နာမ ဒါနဿ အန္တရာယ-
ကရော ဟောတိ၊ သွေ တဿာ အရညံ ဂတကာလေ အဿမံ ဂန္တာ
ဝေဿန္တရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဒါရကေ ယာစိတွာ တာယ အနာဂတာယ

၁-ကုက္ကုဋာတိ ကာဋကဗရာ (ဣ) ၂-သေတသကုဏဟံသာ (သျှာ)

တေ ဂဟေတွာ ပက္ခမိဿာမီ”တိ။ အထဿ အဝိဒူရေ ဧကံ သာနုပဗ္ဗတံ အာရုယု
 ဧကသ္မိံ ဖာသုကဋ္ဌာနေ နိပဇ္ဇိ။ တံ ပန ရတ္ထိံ ပစ္စုသကာလေ မဒ္ဓိ သုပိနံ အဒ္ဓဿ။
 ဧဝရူပေါ သုပိနော အဟောသိ—ဧကော ပုရိသော ကဏှော ဒွေ ကာသာယာနိ
 ပရိဒဟိတွာ ဒွိသု ကဏှောသု ရတ္တမာလံ ပိဋ္ဌန္တိတွာ အာဝုဓဟတ္ထော တဇ္ဇေန္တော
 အာဂန္တော ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ မဒ္ဓိံ ဇဋ္ဌာသု ဂဟေတွာ အာကမ္ပိတွာ ဘူမိယံ
 ဥတ္တာနကံ ပါတေတွာ ဝိရဝန္တိယာ တဿာ ဒွေ အက္ခိနိ ဥပ္ပါဋေတွာ ဗာဟာနိ
 ဆိန္တိတွာ ဥရံ ဘိန္တိတွာ ပဋ္ဌရန္တလောဟိတမိန္ဒု၊ ဟဒယမံသံ အာဒါယ ပက္ကာမိတိ။
 သာ ပဗုဇ္ဈိတွာ ဘိတတသိတာ “ပါပကော သုပိနော မေ ဒိဋ္ဌော၊ သုပိနပါဌကော
 ပန ဝေဿန္တရေန သဒိသော နာမ နတ္ထိ၊ ပုစ္ဆိဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ ပဏ္ဏ-
 သာလံ ဂန္တော မဟာသတ္တဿ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရံ အာကောဋေသိ။ မဟာသတ္ထော
 “ကော ဧသော”တိ အာဟ။ အဟံ ဒေဝ မဒ္ဓိတိ။ ဘဒ္ဒေ အမှာကံ ကတိကဝတ္ထံ
 ဘိန္တိတွာ ကသ္မာ အကာလေ အာဂတာသိတိ။ ဒေဝ နာဟံ ကိလေသဝသေန
 အာဂစ္ဆာမိ၊ အဝိစ ခေါ ပန မေ ပါပကော သုပိနော ဒိဋ္ဌောတိ။ တေန ဟိ
 ကထေဟိ မဒ္ဓိတိ။ သာ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌနိယာမေနေဝ ကထေသိ။

မဟာသတ္ထောပိ သုပိနံ ပရိဂ္ဂဏှိတွာ “မယံ ဒါနပါရမီ ပုရိဿတိ၊ သွေ မံ
 ယာစကော အာဂန္တော ပုတ္တေ ယာစိဿတိ၊ မဒ္ဓိံ အဿာသေတွာ ဥယျောဇေ-
 သာမီ”တိ စိန္တေတွာ “မဒ္ဓိ တဝ ဒုဿယနဒုဗ္ဘောဇနေဟိ စိတ္တံ အာလုဋ္ဌိတံ
 ဘဝိဿတိ၊ မာ ဘာယိ”တိ သံမောဟေတွာ အဿာသေတွာ ဥယျောဇေသိ။
 သာ ဝိဘာတာယ ရတ္ထိယာ သဗ္ဗံ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံကတွာ ဒွေ ပုတ္တေ အာလိဂီတွာ
 သိသေ စုမ္ပိတွာ “တာတာ အဇ္ဇ မေ ဒုဿုပိနော ဒိဋ္ဌော၊ အပ္ပမတ္တာ ဘဝေ-
 ယျာထာ”တိ ဩဝဒိတွာ “ဒေဝ တုမေ ဒွိသု ကုမာရေသု အပ္ပမတ္တာ
 ဟောထာ”တိ မဟာသတ္ထံ ပုတ္တေ ပဋိစ္စာပေတွာ ပစ္စိခဏိတ္ထိအာဒိနိ အာဒါယ
 အဿုနိ ပုစ္ဆန္တိ မူလဖလဝလတ္တာယ ဝနံ ပါဝိသိ။ တဒါ ဇူဇကောပိ “ဣဒါနိ
 မဒ္ဓိ အရညံ ဂတာ ဘဝိဿတိ”တိ သာနုပဗ္ဗတာ ဩရုယု ဧကပဒိကမဂ္ဂေန
 အဿမာဘိမုခေါ ပါယာသိ။ မဟာသတ္ထောပိ ပဏ္ဏသာလတော နိက္ခမိတွာ
 ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ ပါသာဏဖလကေ သုဝဏ္ဏပဋိမာ ဝိယ နိသိန္တော “ဣဒါနိ
 ယာစကော အာဂမိဿတိ”တိ ဝိပါသိတော ဝိယ သုရာသောဏှော တဿာ-
 ဂမနမဂ္ဂံ ဩလောကေန္တောဝ နိသိဒိ။ ပုတ္တာပိဿ ပါဒမူလေ ကိဋ္ဌန္တိ။ သော
 မဂ္ဂံ ဩလောကေန္တော မြာဟ္မဏံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ သတ္တ မာသေ နိက္ခိတ္တံ
 ဒါနစုရံ ဥက္ခိပန္တော ဝိယ “ဧဟိ တံ ဘော မြာဟ္မဏာ”တိ သောမနဿ-
 ဇာတော ဇာလိကုမာရံ အာမန္တေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၀၈၇။ “ဥဋ္ဌေဟိ ဇာလိ ပတိဋ္ဌ၊ ပေါရာဏံ ဝိယ ဒိဿတိ။
မြာဟ္မဏံ ဝိယ ပဿာမိ၊ နန္ဒိယော မာ’ဘိကီရရေ”တိ။

တတ္ထ ပေါရာဏံ ဝိယ ဒိဿတိတိ ပုဗ္ဗေ ဇေတုတ္တရနဂရေ နာနာဒိသာဟိ ယာစကာနံ အာဂမနံ ဝိယ အဇ္ဇ ယာစကာနံ အာဂမနံ ဒိဿတိ။ နန္ဒိယော မာ’ဘိကီရရေတိ တေဿ မြာဟ္မဏဿ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ မံ သော-မနဿာနိ အဘိကီရန္တိ၊ ဃမ္ဗာဘိတတ္ထဿ ပုရိသဿ သီသေ သီတူဒကဃဋ္ဌ-သဟဿေဟိ အဘိသေစနကာလော ဝိယ ဇာတောတိ။

တံ သုတွာ ကုမာရော အာဟ—

၂၀၈၈။ “အဟမ္ဘိ တာတ ပဿာမိ၊ ယော သော မြဟ္မာဝ ဒိဿတိ။
အဒ္ဓိကော ဝိယ အာယာတိ၊ အတိထိ နော ဘဝိဿတိ”တိ။

ဝတွာ စ ပန ကုမာရော မဟာသတ္တဿ အပစိတိံ ကရောန္တော ပဋ္ဌာ-ယာသနာ မြာဟ္မဏံ ပစ္စုဂ္ဂန္တော ပရိက္ခာရဂ္ဂဟဏံ အာပုစ္ဆိ။ မြာဟ္မဏော တံ ဩလောကေန္တော “အယံ ဝေဿန္တရဿ ပုတ္တော ဇာလိကုမာရော နာမ ဘဝိဿတိ၊ အာဒိတော ပဋ္ဌာယေဝ ဖရသဝစနံ ကထေဿာမိ”တိ။ စိန္တေတွာ “အပေဟိ အပေဟိ”တိ အစ္ဆရံ ပဟရိ။ ကုမာရော အပဂန္တော “အယံ မြာဟ္မဏော အတိဖရသော၊ ကိံ န ခေါ”တိ တံဿ သရိရံ ဩလောကေန္တော အဋ္ဌာရသ ပုရိသဒေါသေ ပဿိ။ မြာဟ္မဏောပိ ဗောဓိသတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော အာဟ—

၂၀၈၉။ “ကစ္စိ န ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။
ကစ္စိ ဥဉ္ဇေန ယာပေထ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။

၂၀၉၀။ ကစ္စိ ခံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရိသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဍေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

ဗောဓိသတ္တောပိ တေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော အာဟ—

၂၀၉၁။ “ကုသလံ စေဝ နော မြဟ္မေ၊ အထော မြဟ္မေ အနာမယံ။
အထော ဥဉ္ဇေန ယာပေမ၊ အထော မူလဖလာ ဗဟူ။

၂၀၉၂။ အထော ခံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရိသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဍေ၊ ဟိံသာ အမှံ န ဝိဇ္ဇတိ။

၂၀၉၃။ သတ္တ နော မာသေ ဝသတံ၊ အရညေ ဇီဝသောကိနံ။
ဣမမ္ပိ ပဌမံ ပဿာမ၊ မြာဟ္မဏံ ဒေဝဝဏ္ဏိနံ။
အာဒါယ ဝေဠုဝံ ဒဏ္ဍံ၊ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ကမဏ္ဍလုံ။

၂၀၉၄။ သ္မာဂတံ တေ မဟာဗြဟ္မေ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
အန္တော ပဝိသ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ပါဒေ ပက္ခာလယသု တေ။

၂၀၉၅။ တိဏ္ဍုကာနိ ပိယာလာနိ၊ မရုကေ ကာသုမာရိယော။
ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဇ္ဇ မြဟ္မေ ဝရံ ဝရံ။

၂၀၉၆။ ဣဒမ္ပိ ပါနိယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂဗ္ဘရာ။
တတော ပိဝ မဟာဗြဟ္မေ၊ သစေ တံ အဘိကင်္ခသီ”တိ။

ဧဝံ စ ပန ဝတွာ မဟာသတ္တော “အယံ မြာဟ္မဏော န အကာရဏေန
ဣမံ မြဟာရညံ အာဂတော၊ အာဂမနကာရဏံ ပပဉ္စိ အကတွာ ပုစ္ဆိဿာမိ
န”န္တိ စိန္တေတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၀၉၇။ “အထ တံ ကေန ဝဏ္ဏေန၊ ကေန ဝါ ပန ဟေတုနာ။
အနုပ္ပတ္တော မြဟာရညံ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ။

တတ္ထ ဝဏ္ဏေနာတိ ကာရဏေန။ ဟေတုနာတိ ဝစ္စယေန။
ဇူဇကော အာဟ—

၂၀၉၈။ “ယထာ ဝါရိဝဟော ပူရော၊ သဗ္ဗကာလံ န ဒီယတိ။
ဧဝံ တံ ယာစိတာ’ဂန္တိ”၊ ပုတ္တေ မေ ဒေဟိ ယာစိတော”တိ။

တတ္ထ ဝါရိဝဟောတိ ပဉ္စသု မဟာနဒီသု ဥဒကဝါဟော။ န ဒီယတိတိ
ပိပါသိတေဟိ အာဂန္တာ ဟတ္ထေဟိပိ ဘာဇနေဟိပိ ဥဿိဉ္စိတွာ ပိဝိယမာနော
န ဒီယတိ။ ဧဝံ တံ ယာစိတာ’ဂန္တိန္တိ တွမ္ပိ သဒ္ဓါယ ပူရိတတ္တာ ဝေရူပေါ-
ယေဝါတိ မညမာနော အဟံ တံ ယာစိတုံ အာဂန္တိ”။ ပုတ္တေ မေ ဒေဟိ
ယာစိတောတိ မယာ ယာစိတော တဝ ပုတ္တေ မယံ ဒါသတ္တာယ ဒေဟိတိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော သောမနဿဇာတော ပဿာရိတဟတ္ထေ
သဟဿတ္ထဝိကံ ဌပေန္တော ဝိယ ပဗ္ဗတပါဒိ ဥန္တာဒေန္တော ဣမာ ဂါထာ
အာဟ—

၂၀၉၉။ “ဒဒါမိ န ဝိကမ္ဘာမိ၊ ဣဿရော နယ မြာဟူဏ။
ပါတော ဂတာ ရာဇပုတ္တိ၊ သာယံ ဥဉ္ဇာတော ဧဟိတိ။

၂၁၀၀။ ဧကရတ္ထိံ ဝသိတွာန၊ ပါတော ဂစ္ဆသိ မြာဟူဏ။
တဿာ နှာတေ ဥပဿာတေ၊ အထ နေ မာလဓာရိနေ။

၂၁၀၁။ ဧကရတ္ထိံ ဝသိတွာန၊ ပါတော ဂစ္ဆသိ မြာဟူဏ။
နာနာပုပ္ဖေဟိ^၁ သဉ္ဇန္ဓေ၊ နာနာဂန္ဓေဟိ ဘူသိတေ။
နာနာမူလဖလာကိဏ္ဏေ၊ ဂစ္ဆ သွာ’ဒါယ^၂ မြာဟူဏာ”တိ။

တတ္ထ ဣဿရောတိ တံ မမ ပုတ္တာနံ ဣဿရော သာမိကော ဟုတွာ
ဧတေ? နယ၊ အပိစ ခေါ ပနေကံ? ကာရဏံ အတ္ထိ။ ဧတေသံ မာတာ
ရာဇပုတ္တိ ဖလာဖလတ္ထာယ ပါတော ဂတာ သာယံ အရညတော အာဂ-
မိဿတိ၊ တာယ အာနိတာနိ မဓုရဖလာဖလာနိ ဘုဉ္ဇိတွာ ဣဓေဝ ဌာနေ
အဇ္ဇေကရတ္ထိံ ဝသိတွာ ပါတောဝ ဒါရကေ ဂဟေတွာ ဂမိဿသိ။ တဿာ
နှာတေတိ တာယ နှာပိတေ။ ဥပဿာတေတိ သိသမ္ပိ ဥပသိဿိတေ။ အထ
နေ မာလဓာရိနေတိ အထ နေ ဝိစိတြာယ မာလာယ အလင်္ကတေ တံ
မာလံ ဝဟမာနေ။ ပါဠိပေါတ္တကေသု ပန “အထ နေ မာလဓာရိနော”တိ
လိခိတံ၊ တဿတ္ထော န ဝိစာရိတော။ နာနာမူလဖလာကိဏ္ဏတိ မဂ္ဂေ
ပါထေယျတ္ထာယ ဒိန္ဓေဟိ နာနာမူလဖလာဖလေဟိ အာကိဏ္ဏေ။

ဇူဇကော အာဟ—

၂၁၀၂။ “န ဝါသ’မာတိရောစာမိ၊ ဂမနံ မယု ရုစ္စတိ။
အန္တရာယောပိ မေ အဿ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။

၂၁၀၃။ န ဟေ’တာ ယာစယောဂီ နံ၊ အန္တရာယဿ ကာရိယာ။
ဣတ္ထိယော မန္တံ ဇာနန္တိ၊ သဗ္ဗံ ဂဏှန္တိ ဝါမတော။

၂၁၀၄။ သဒ္ဓါယ ဒါနံ ဒဒတော၊ မာ’သံ အဒက္ခိ မာတရံ။
အန္တရာယမ္ပိ သာ ကယိရာ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။

၂၁၀၅။ အာမန္တယဿု တေ ပုတ္တေ၊ မာ တေ မာတရ’မဒ္ဓသုံ။
သဒ္ဓါယ ဒါနံ ဒဒတော၊ ဧဝံ ပုညံ ပဝေဒတိ။

၁-နာနာဂန္ဓေဟိ (သိ) ၂-ဂစ္ဆိဿာဒါယ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ) ၃-ဧတ္ထော (သိ၊ ဣ) ၄-ပနေတံ (သျှာ၊ ဣ)

၂၁၀၆။ အာမန္တယဿု တေ ပုတ္တေ၊ မာ တေ မာတရံမဒ္ဒသုံ။
မာဒိဿဿ ဓနံ ဒတွာ၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂရိဿသိ”တိ။

တတ္ထ န ဟေ’တာ ယာစယောဂီ နန္တိ ဧတ္ထ နန္တိ နိပါတမတ္ထံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ—မဟာရာဇ ဧတာ ဣတ္ထိယော စ နာမ န ဟိ ယာစယောဂီ၊ န
ယာစနာယံ အနုစ္ဆရိကာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ အန္တရယဿ ကာရိယာ
ဒါယကာနံ ပုညန္တရာယံ ယာစကာနဉ္စ လာဘန္တရယံ ကရေန္တိတိ။ ဣတ္ထိ-
ယော မန္တန္တိ ဣတ္ထိ မာယံ နာမ ဇာနန္တိ။ ဝါမတောတိ သဗ္ဗံ ဝါမတော
ဂဏှန္တိ၊ န ဒက္ခိဏတော။ သဒ္ဓါယ ဒါနံ ဒဒတောတိ ကမ္မဉ္စ ဖလဉ္စ သဒ္ဓ-
ဟိတွာ ဒါနံ ဒဒတော။ မာ’သန္တိ မာ ဧတေသံ မာတရံ အဒက္ခိ။ ကယိရာတိ
ကရေယျ။ အာမန္တယဿုတိ ဇာနာပေဟိ၊ မယာ သဒ္ဓိံ ပေသေဟိတိ ဝဒတိ။
ဒဒတောတိ ဒဒန္တဿ။

ဝေဿန္တရော အာဟ—

၂၁၀၇။ “သစေ တံ နိစ္ဆသေ ဒဠု၊ မမ ဘရိယံ ပတိဗ္ဗတံ။
အယျကဿပိ ဒဿေဟိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။

၂၁၀၈။ ဣမေ ကုမာရေ ဒိသ္မာန၊ မဉ္ဇူကေ ပိယဘာဏိနေ။
ပတိတော သုမနော ဝိတ္တော၊ ဗဟံ ဒဿတိ တေ ဓန”န္တိ။

တတ္ထ အယျကဿာတိ မယံ ပိတုနော သဉ္ဇယမဟာရာဇဿ ဦးန္တံ ကုမာ-
ရာနံ အယျကဿ။ ဒဿတိ တေ ဓနန္တိ သော ရာဇာ တုယံ ဗဟံ ဓနံ ဒဿတိ။

ဇူဇကော အာဟ—

၂၁၀၉။ “အစ္ဆေဒနဿ ဘာယာမိ၊ ရာဇပုတ္တ သုဏောဟိ မေ။
ရာဇဒဏှာယ မံ ဒဇ္ဇာ၊ ဝိတ္တိဏေယျ ဟနေယျ ဝါ။
ဇိနော ဓနဉ္စ ဒါသေ စ၊ ဂါရယုဿ မြဟ္မဗန္ဓုယာ”တိ။

တတ္ထ အစ္ဆေဒနဿာတိ အစ္စိန္တိတွာ ဂဟဏဿ ဘာယာမိ။ ရာဇ-
ဒဏှာယ မံ ဒဇ္ဇာတိ “အယံ မြာဟ္မဏော ဒါရကစောရော၊ ဒဏှမဿ
ဒေထာ”တိ ဧဝံ ဒဏှတ္ထာယ မံ အမစ္စာနံ ဒဒေယျ။ ဂါရယုဿ မြဟ္မဗန္ဓု-
ယာတိ ဧဝံ မြာဟ္မဏိယာဝ ဂရဟိတဗ္ဗော ဘဝိဿာမိတိ။

ဝေဿန္တရော အာဟ—

၂၁၁၀။ “ဣမေ ကုမာရေ ဒိသွာန၊ မဗ္ဗကေ ပိယဘာဏိနေ။
ဓမ္မေ ဌိတော မဟာရာဇာ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဗ္ဗနော။
လဒ္ဓါ ပီတိသောမနဿံ၊ ဗဟံ ဒဿတိ တေ ဓန”န္တိ။

ဇူဇကော အာဟ—

၂၁၁၁။ “နာဟံ တမ္ပိ ကရိဿာမိ၊ ယံ မံ တံ အနုသာသသိ။
ဒါရကေဝ အဟံ နေဿံ၊ မြာဟ္မဏျာ ပရိစာရကေ”တိ။

တတ္ထ ဒါရကေဝါတိ အလံ မယံ အညေန ဓနေန၊ အဟံ ဣမေ ဒါရကေဝ အတ္တနော မြာဟ္မဏိယာ ပရိစာရကေ နေဿာမီတိ။

တံ တဿ ဖရုသဝစနံ သုတွာ ဒါရကာ ဘီတာ ပလာယိတွာ ပိဋ္ဌိပဏ္ဏ-
သာလံ ဂန္ဓာ တတောပိ ပလာယိတွာ ဂုမ္မဂဟနေ နိလိယိတွာ တကြာပိ
ဇူဇကေနာဂန္ဓာ ဂဟိတာ ဝိယ အတ္တာနံ သမ္ပဿမာနာ ကမ္ပန္တာ ကတ္တမိ
ဌာတံ အသမတ္တာ ဣတော စိတော စ ဓာပိတွာ စတုရဿပေါက္ခရဏိတီရံ
ဂန္ဓာ ဒဋ္ဌိ ဝါကစီရံ နိဝါသေတွာ ဥဒကံ ဩရုယု ပေါက္ခရပတ္တံ သီသေ ဌပေတွာ
ဥဒကေန ပဋိစ္ဆန္တာ ဟုတွာ အဋ္ဌံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၁၁၂။ “တတော ကုမာရာ ဗျထိတာ၊ သုတွာ လုဒ္ဓဿ ဘာသိတံ။
တေန တေန ပဓာဝိံသု၊ ဇာလီ ကဏှာဇိနာ စုဘော”တိ။

ဇူဇကောပိ ကုမာရေ အဒိသွာ ဗောဓိသတ္တံ အပသာဒေသိ “ဘော
ဝေဿန္တရ ဣဒါနေဝ တံ မယံ ဒါရကေ ဒတွာ မယာ ‘နာဟံ ဇေတုတ္ထရနဂရံ
ဂမိဿာမိ၊ ဒါရကေ မမ မြာဟ္မဏိယာ ပရိစာရကေ နေဿာမီ’တိ ဝုတ္တေ
ဣဒိတသညံ ဒတွာ ပုတ္တေ ပလာပေတွာ အဇာနန္တော ဝိယ နိသိန္တော၊ နတ္ထိ
မညေ လောကသ္မိံ တယာ သဒိသော မုသာဝါဒီ”တိ။ တံ သုတွာ မဟာသတ္ထော
ပကမ္ပိတစိတ္တော ဟုတွာ “ဒါရကာ ပလာတာ ဘဝိဿန္တိ”တိ စိန္တေတွာ
“ဘော မြာဟ္မဏ မာ စိန္တယိ၊ အာနေဿာမိ တေ ကုမာရေ”တိ ဥဋ္ဌာယ
ပိဋ္ဌိပဏ္ဏသာလံ ဂန္ဓာ တေသံ ဝနဂဟနံ ပဝိဋ္ဌဘာဝံ ဥတွာ ပဒဝလဉ္စာ-
နုသာရေန ပေါက္ခရဏိတီရံ ဂန္ဓာ ဥဒကေ ဩတိဏ္ဏပဒံ ဒိသွာ “ကုမာရာ ဥဒကံ
ဩရုယု ဌိတာ ဘဝိဿန္တိ”တိ ဥတွာ “တာတ ဇာလီ”တိ ပက္ခောသန္တော ဣမံ
ဂါထာဒ္ဓယမာဟ—

၂၁၁၃။ “ဧဟိ တာတ ပိယပုတ္တ၊ ပူရေထ မမ ပါရမိ”။
ဟဒယံ မေ’ဘိသိဇ္ဇေထ၊ ကရောထ ဝစနံ မမ။

၂၁၁၄။ ယာနာ နာဝါ စ မေ ဟောထ၊ အစလာ ဘဝသာဂရေ။
ဇာတိပါရံ တရိဿာမိ၊ သန္တာရေသံ သဒေဝက”န္တိ။

ကုမာရော ပိတု ဝစနံ သုတွာ “ပြာဟ္မဏော မံ ယထာရူစိ ကရောတု၊ ပိတရာ သဒ္ဓိံ ဒွေ ကထာ န ကထေဿာမိ”တိ သီသံ နိဟရိတွာ ပေါက္ခရ-
ပတ္တာနိ ဝိယူဟိတွာ ဥဒကာ ဥတ္တရိတွာ မဟာသတ္တဿ ဒက္ခိဏပါဒေ နိပ-
တိတွာ ဂေါပ္ပကသန္တိံ ဒဠိံ ဂဟေတွာ ပရောဒိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော အာဟ
“တာတ ဘဂိနိ တေ ကုဟိ”န္တိ။ တာတ ဣမေ သတ္တာ နာမ ဘယေ ဥပ္ပန္နေ
အတ္တာနမေဝ ရက္ခန္တိတိ။ အထ မဟာသတ္တော “ပုတ္တေဟိ မေ ကတိကာ
ကတာ ဘဝိဿတိ”တိ ဥတွာ “ဧဟိ အဗ္ဗ ကဏှေ”တိ ပက္ခောသန္တော
ဂါထာဒွယမာဟ—

၂၁၁၅။ “ဧဟိ အဗ္ဗ ပိယဓိတိ၊ ပူရေထ မမ ပါရမိ”။
ဟဒယံ မေ’ဘိသိဇ္ဇေထ၊ ကရောထ ဝစနံ မမ။

၂၁၁၆။ ယာနာ နာဝါ စ မေ ဟောထ၊ အစလာ ဘဝသာဂရေ။
ဇာတိပါရံ တရိဿာမိ၊ ဥဒ္ဓရိသံ သဒေဝက”န္တိ။

သာပိ “ပိတရာ သဒ္ဓိံ ဒွေ ကထာ န ကထေဿာမိ”တိ တထေဝ ဥဒကာ ဥတ္တ-
ရိတွာ မဟာသတ္တဿ ဝါမပါဒေ နိပတိတွာ ဂေါပ္ပကသန္တိံ ဒဠိံ ဂဟေတွာ
ပရောဒိ။ တေသံ အဿုနိ မဟာသတ္တဿ ဖုလ္လပဒုမဝဏ္ဏေ ပါဒပိဋ္ဌေပတန္တိ။ တဿ
အဿုနိ တေသံ သုဝဏ္ဏဖလကသဒိသာယ ပိဋ္ဌိယာ ပတန္တိ။ အထ မဟာသတ္တော
ကုမာရေ ဥဋ္ဌာပေတွာ အဿာသေတွာ “တာတ ဇာလိ ကိံ တံ မမ ဒါန-
ဝိတ္တကဘာဝံ န ဇာနာသိ၊ အဇ္ဈာသယံ မေ တာတ မတ္တကံ ပါပေဟိ”တိ
ဝဘွာ ဂေါဏေ အဋ္ဌါပေန္တော ပိယ တတ္ထေဝ ဌိတော ကုမာရေ အဋ္ဌါပေသိ။
သော ကိရ ပုတ္တံ အာမန္တေတွာ အာဟ “တာတ ဇာလိ တံ ဘုဇိဿော
ဟောတုကာမော ပြာဟ္မဏဿ နိက္ခသဟသံ ဒတွာ ဘုဇိဿော ဘဝေယျာသိ၊
ဘဂိနိ ခေါ ပန တေ ဥတ္တမရူပရော၊ ကောစိ နိစဇာတိကော ပြာဟ္မဏဿ
ကိဉ္စိဒေဝ ဓနံ ဒတွာ တဝ ဘဂိနိ ဘုဇိသံ ကတွာ ဇာတိသမ္ဘေဒံ ကရေယျ၊
အညတြ ရညာ သဗ္ဗသတဒါယကော နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဘဂိနိ တေ ဘုဇိဿာ

၃-ဧဟိ အဗ္ဗ ပိယာ ဓိတာ၊ ပိယာ မေ ဒါနပါရမိ (သျှာ)

ဟောတုကာမာ မြာဟ္မဏဿ ဒါသသတံ ဒါသိသတံ ဟတ္ထိသတံ အဿသတံ ဥသဘသတံ နိက္ခသတန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗသတာနိ ဒတွာ ဘုဇိဿာ ဟောတူ”တိ ဧဝံ ကုမာရေ အဋ္ဌါပေတွာ သမဿာသေတွာ အဿမပဒံ ဂန္ဓာ ကမဏ္ဍလုနာ ဥဒကံ ဂဟေတွာ “ဧဟိ ဝတ ဘော မြာဟ္မဏာ”တိ အာမန္တေတွာ သဗ္ဗညုတညာဏဿ ပစ္စယော ဟောတူတိ ပတ္တနံ ကတွာ ဥဒကံ ပါတေတွာ “အဟော မြာဟ္မဏ ပုတ္တေဟိ မေ သတဂုဏေန သဟဿဂုဏေန သတသဟံဿဂုဏေန သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ ဝိယတရ”န္တိ ပထဝီ ဥန္တာဒေန္တော မြာဟ္မဏဿ ဝိယပုတ္တဒါနံ အဒါသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၁၁၇။ “တတော ကုမာရေ အာဒါယ၊ ဇာလိံ ကဏ္ဍာဇိနံ စုဘော။
မြာဟ္မဏဿ အဒါ ဒါနံ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓော။

၂၁၁၈။ တတော ကုမာရေ အာဒါယ၊ ဇာလိံ ကဏ္ဍာဇိနံ စုဘော။
မြာဟ္မဏဿ အဒါ ဝိတ္တော၊ ပုတ္တကေ ဒါနမုတ္တမံ။

၂၁၁၉။ တဒါသိ ယံ ဘိဝံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
ယံ ကုမာရေ ပဒိန္နမ္ပိ၊ မေဒနီ သမ္ပကမ္ပထ။

၂၁၂၀။ တဒါသိ ယံ ဘိဝံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
ယံ ပဉ္စလိကတော ရာဇော၊ ကုမာရေ သုခဝတ္ထိတေ။
မြာဟ္မဏဿ အဒါ ဒါနံ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓော”တိ။

တတ္ထ ဝိတ္တောတိ ဝိတိသောမနဿဇာတော ဟုတွာ။ တဒါသိ ယံ ဘိဝံသနကန္တိ တဒါ ဒါနတေဇေန ဥန္တဒန္တိ မဟာပထဝီ စတုနဟုတာမိကဒ္ဒိယောဇနသတသဟဿဗဟလာ မတ္တဝါရဏော ဝိယ ဂဇမာနာ ကမ္ပိ၊ သာဂရော သင်္ခံဘိဝံ။ သိနေရပဗ္ဗတရာဇော သုသေဒိတဝေတ္တကံရော ဝိယ ဩနမိတွာ ဝက်ပဗ္ဗတာဘိမုခေါ အဋ္ဌာသိ။ သက္ကော ဒေဝရာဇော အပ္ပေါဋ္ဌေသိ၊ မဟာမြဟ္မာ သာဓုကာရမဒါသိ။ ယာဝ မြဟ္မလောကာ ဧကကောလာဟလံ အဟောသိ။ ပထဝီသဒ္ဓေန ဒေဝေါ ဂဇန္တော ခဏိကဝသံ ၂ ဝသိ၊ အကာလဝိဇ္ဇုလတာ နိစ္ဆရိသု။ ဟိမဝန္တဝါသိနော သိဟာဒယော သကလဟိမဝန္တိ ဧကနိန္ဒာဒံ ကရိသုတိ ဝေရူပံ ဘိဝံသနကံ အဟောသိ။ ပါဠိယံ ပန “မေဒနီ သမ္ပကမ္ပထာ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ။ ယန္တိ ယဒါ။ သုခဝတ္ထိတေတိ သုခဝသိတေ သုခသံဝဓိတေ။ အဒါ ဒါနန္တိ အဟော မြာဟ္မဏ ပုတ္တေဟိ မေ သတဂုဏေန

သဟဿဂုဏေန သတသဟဿဂုဏေန သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ ဝိယတရန္တိ တဿတ္ထာယ အဒါယိ။

မဟာသတ္တော ဒါနံ ဒတွာ “သုဒိန္နံ ဝတ မေ ဒါန”န္တိ ဝီတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကုမာရေ ဩလောကေန္တောဝ အဋ္ဌာယိ။ ဇူဇကောပိ ဝနဂမ္ဘံ ပဝိသိတွာ ဝလ္လိံ ဒန္တေဟိ ဆိန္ဒိတွာ အာဒါယ ကုမာရဿ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ကုမာရိကာယ ဝါမ-ဟတ္ထေန သဒ္ဓိံ ကေတော ဗန္ဓိတွာ တမေဝ ဝလ္လိကောဋီံ ဂဟေတွာ ပေါထယ-မာနော ပါယာယိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၁၂၁။ “ဟတော သော မြာဟ္မဏော လုဒ္ဒေါ၊ လတံ ဒန္တေဟိ ဆိန္ဒိယ။ လတာယ ဟတ္ထေ ဗန္ဓိတွာ၊ လတာယ အနုမဇ္ဇေ။

၂၁၂၂။ တတော သော ရဇ္ဇမာဒါယ၊ ဒဏ္ဍဉ္စာဒါယ မြာဟ္မဏော။ အာကောဋယန္တော တေ နေတိ၊ သိဝိရာဇဿ ပေက္ခတော”တိ။

တတ္ထ သိဝိရာဇဿာတိ ဝေဿန္တရဿ။

တေသံ ပဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာနေ ဆဝိ ဆိဇ္ဇတိ၊ လောဟိတံ ပဉ္စရတိ။ ပဟရဏ-ကာလေ အညမညဿ ဝိဋ္ဌိံ ဒဒန္တိ။ အထေကသ္မိံ ဝိသမဋ္ဌာနေ မြာဟ္မဏော ပက္ခလိတွာ ပတိ။ ကုမာရာနံ မုဒုဟတ္ထေဟိ ဗဒ္ဒဝလ္လိ ဂဠိတွာ ဂတာ။ တေ ရောဒမာနာ ပလာယိတွာ မဟာသတ္တဿ သန္တိကံ အာဂမံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၁၂၃။ “တဘော ကုမာရာ ပက္ကာမံ၊ မြာဟ္မဏဿ ပမုဒ္ဓိယ။ အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္ထေဟိ၊ ဝိတရံ သော ဥဒိက္ခတိ။

၂၁၂၄။ ဝေဓံသတ္တပတ္တံဝ၊ ဝိတု ပါဒါနိ ဝန္တတိ။ ဝိတု ပါဒါနိ ဝန္တိတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမမြဝိ။

၂၁၂၅။ အမ္မာ စ တာတ နိက္ခန္တာ၊ တံ စ နော တာတ ဒဿသိ။ ယာဝ အမ္မမ္ဘိ ပဿေမု၊ အထ နော တာတ ဒဿသိ။

၂၁၂၆။ အမ္မာ စ တာတ နိက္ခန္တာ၊ တံ စ နော တာတ ဒဿသိ။ မာ နော တံ တာတ အဒဒါ၊ ယာဝ အမ္မာပိ ဧတု နော။ တဒါယံ မြာဟ္မဏော ကာမံ၊ ဝိက္ခိဏာတု ဟနာတု ဝါ။

- ၂၁၂၇။ ဗလင်္ဂပါဒေါ အန္ဓနခေါ၊ အထော ဩဝဒ္ဓပိဏ္ဍိကော။
ဒီဃုတ္တရောဋ္ဌော စပလော၊ ကဋ္ဌာရော ဘဂ္ဂနာသကော။
- ၂၁၂၈။ ကုမ္ဘောဒရော ဘဂ္ဂပိဋ္ဌိ၊ အထော ဝိသမစက္ခုကော။
လောဟမဿု ဟရိတကေသော၊ ဝလိနံ တိလကာဟတော။
- ၂၁၂၉။ ပိင်္ဂလော စ ဝိနတော စ၊ ဝိကဋ္ဌော စ မြဟာ ခရော။
အဇိနာနိ စ သန္ဓဒ္ဓေါ၊ အမနုဿော ဘယာနကော။
- ၂၁၃၀။ မနုဿော ဥဒါဟု ယက္ခော၊ မံသလောဟိတဘောဇနော။
ဂါမာ အရညမာဂမ္ပ၊ ဓနံ တံ တာတ ယာစတိ။
- ၂၁၃၁။ နိယမာနေ ပိသာစေန၊ ကိန္နု တာတ ဥဒိက္ခသိ။
အသ္မာ နှန တေ ဟဒယံ၊ အာယသံ ဒဠုဗန္ဓနံ။
- ၂၁၃၂။ ယော နော ဗဒ္ဓေ န ဇာနာသိ၊ မြာဟ္မဏေန ဓနေသိနာ။
အစ္စာယိကေန လုဒ္ဓေန၊ ယော နော ဂါဝေါဝ သုမ္ပတိ။
- ၂၁၃၃။ ဣဓေ အစ္စတံ ကဏှာ၊ န သာ ဇာနာတိ ကိသ္မိဋ္ဌိ။
မိဂိဝ ဒီရသမ္ပတ္တာ၊ ယူထာ ဟိနာ ပကန္တတိ'တိ။

တတ္ထ ဥဒိက္ခတိတိ သော ပိတု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ကမ္မမာနော ဩလော-
ကေတိ။ ဝေဇန္တိ ဝေဓမာနော။ တံ စ နော တာတ ဒဿသိတိ တုဉ္စ အမေ
တာယ အနာဂတာယ ဧဝ မြာဟ္မဏဿ ဒဒါသိ၊ ဧဝံ မာ ကရိ၊ အဓိဝါ-
သေဟိ တံ တာဝ။ ယာဝ အမ္ပံ ပဿေမု၊ အထ နော တာယ ဒိဠုကာလေ
တံ ပုန ဒဿသိ။ ဝိက္ခိဏာတု ဟနာတု ဝါတိ တာတ အမ္မာယ အာဂတ-
ကာလေ ဒေ အမေ ဝိက္ခိဏာတု ဝါ ဟနတု ဝါ။ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ကရောတု။
အပိစ ခေါ ပနေသ ကက္ခဋ္ဌော ဖရုသော၊ အဋ္ဌာရသဟိ ပုရိသဒေါသေဟိ
သမန္ဓာဂတောတိ အဋ္ဌာရသ ပုရိသဒေါသေ ကထေသိ။

တတ္ထ ဗလင်္ဂပါဒေါတိ ပတ္ထုဋ္ဌပါဒေါ။ အန္ဓနခေါတိ^၁ ပူတိနခေါ။
ဩဝဒ္ဓပိဏ္ဍိကောတိ ဟေဋ္ဌာဂလိတပိဏ္ဍိကမံသော။ ဒီဃုတ္တရောဋ္ဌောတိ မုခံ
ပိဒဟိတွာ ဌိတေန ဒီဃေန ဥတ္တရောဋ္ဌေန သမန္ဓာဂတော။ စပလောတိ
ပဋ္ဌရိတလာလော။ ကဋ္ဌာရောတိ သူကရဒါဌာဟိ ဝိယ နိက္ခန္ဓဒန္တေဟိ

၁-အန္ဓနခေါတိ (သီ၊ သျ၊ င၊ ဣ)

သမန္ဓာဂတော။ ဘဂ္ဂနာသကောတိ ဘဂ္ဂါယ ဝိသမာယ နာသာယ သမန္ဓာ-
 ဂတော။ လောဟမဿတိ တမ္ပလောဟဝဏ္ဏမဿ။ ဟရိတကေသောတိ
 သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏဝိရူဠကေသော။ ဝလီနန္တိ သရီရစမ္မမဿ ဝလိဂ္ဂဟိတံ။ တိလကာ-
 ဟတောတိ ကာဠုတိလကေဟိ ပရိကိဏ္ဏော။ ဝိင်္ဂလောတိ နိဗ္ဗိဒ္ဓဝိင်္ဂလော
 ဗိဠာရက္ခိသဒိသေဟိ အက္ခိဟိ သမန္ဓာဂတော။ ဝိနတောတိ ကဋိယံ ဝိဋ္ဌိယံ
 ခန္ဓေတိ တိသု ဌာနေသု ဝင်္ကော။ ဝိကဋောတိ ဝိကဋုပါဒေါ။ “အဗဒ္ဓသန္တိ”တိပိ
 ဝုတ္တံ။ “ကဋကဋာ”တိ ဝိရဝန္တေဟိ အဋ္ဌိသန္တိဟိ သမန္ဓာဂတော။ ဗြဟ္မာတိ
 ဒိသော။ အမနုဿောတိ န မနုဿော၊ မနုဿဝေသေန ဝိစရန္တောပိ ယက္ခော
 သေ။ ဘယာနကောတိ အတိဝိယ ဘိသနကော။

မနုဿော ဥဒါဟု ယက္ခောတိ တာတ သစေ ကောစိ ဣမံ ဗြာဟ္မဏံ ဒိသ္မာ
 ဧဝံ ပုစ္ဆေယျ “မနုဿောယံ ဗြာဟ္မဏော၊ ဥဒါဟု ယက္ခော”တိ။ “န မနုဿော၊
 အထ ခေါ မံသလောဟိတဘောဇနော ယက္ခော”တိ ဝတ္တံ ယုတ္တံ။ ခနံ တံ
 တာတ ယာစတိတိ တာတ သေ အမှာကံ မံသံ ခါဒိတုကာမော တုမေ ပုတ္တဓနံ
 ယာစတိ။ ဥဒိက္ခသီတိ အဇ္ဈပေက္ခသိ။ အသ္မာ နူန တေ ဟဒယန္တိ တာတ
 မာတာပိတုနံ ဟဒယံ နာမ ပုတ္တေသု မုဒုကံ ဟောတိ၊ ပုတ္တာနံ ဒုက္ခံ န သဟတိ၊
 တံ အဇာနန္တော ဝိယ အစ္စသိ၊ တဝ ပန ဟဒယံ ပါသာဏော ဝိယ မညေ၊
 အထ ဝါ အာယသံ ဒဋ္ဌဗန္ဓနံ။ တေန အမှာကံ ဧဝရူပေ ဒုက္ခေ ဥပ္ပန္နေန န ရုဇတိ။

န ဇာနာသီတိ အဇာနန္တော ဝိယ အစ္စသိ။ အစ္စာယိကေန လုဒ္ဓေနာတိ
 အတိဝိယ လုဒ္ဓေန ပမာဏာတိက္ကန္တေန။ ယော နောတိ ဗြာဟ္မဏေန နော
 အမေ ကနိဋ္ဌဘာတိကေ ဗဒ္ဓေ ဗန္ဓိတေ ယော တံ န ဇာနာသိ။ သုန္တတိတိ
 ပေါထေတိ။ ဣဓေ အစ္စတန္တိ တာတ အယံ ကဏ္ဍာဇိနာ ကိဉ္စိ ဒုက္ခံ န
 ဇာနာတိ။ ယထာ နာမ ဒီရသမ္ပတ္တာ မိဂပေါတိကာ ယူထာ ပရိဟိနာ
 မာတရံ အပဿန္တိ ဒီရတ္ထာယ ကန္တတိ၊ ဧဝံ အမ္ပံ အပဿန္တိ ကန္တိတွာ
 သုဿိတွာ မရိဿတိ၊ တသ္မာ မံယေဝ ဗြာဟ္မဏဿ ဒေဟိ၊ အဟံ ဂမိဿာမိ၊
 အယံ ကဏ္ဍာဇိနာ ဣဓေ ဟောတူတိ။

ဧဝံ ပုတ္တေပိ မဟာသတ္တော န ကိဉ္စိ ကထေတိ။ တတော ကုမာရော
 မာတာပိတရော အာရပ္ပ ပရိဒေဝန္တော အာဟ—

၂၁၃၄။ “န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ လဗ္ဘာ ဟိ ပုမုနာ ဣဒံ။
 ယဉ္စ အမ္ပံ န ပဿာမိ၊ တံ မေ ဒုက္ခတရံ ဣတော။

- ၂၁၃၅။ န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ လဟ္တာ ဟိ ပုမုနာ ဣဒံ။
ယဉ္ဇ တာတံ န ပဿာမိ၊ တံ မေ ဒုက္ခတရံ ဣတော။
- ၂၁၃၆။ သာ နူန ကပဏာ အမ္မာ၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ။
ကဏှာဇိနံ အပဿန္တိ၊ ကုမာရိံ စာရဒဿနိံ။
- ၂၁၃၇။ သော နူန ကပဏော တာတော၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ။
ကဏှာဇိနံ အပဿန္တော၊ ကုမာရိံ စာရဒဿနိံ။
- ၂၁၃၈။ သာ နူန ကပဏာ အမ္မာ၊ စိရံ ရုစ္ဆတိ အဿမေ။
ကဏှာဇိနံ အပဿန္တိ၊ ကုမာရိံ စာရဒဿနိံ။
- ၂၁၃၉။ သော နူန ကပဏော တာတော၊ စိရံ ရုစ္ဆတိ အဿမေ။
ကဏှာဇိနံ အပဿန္တော၊ ကုမာရိံ စာရဒဿနိံ။
- ၂၁၄၀။ သာ နူန ကပဏာ အမ္မာ၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ။
အမုရတ္ထေ ဝ ရတ္ထေ ဝါ၊ နဒီဝ အဝသုစ္ဆတိ။
- ၂၁၄၁။ သော နူန ကပဏော တာတော၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ။
အမုရတ္ထေ ဝ ရတ္ထေ ဝါ၊ နဒီဝ အဝသုစ္ဆတိ။
- ၂၁၄၂။ ဣမေ တေ ဇမ္ဗုကာ ရုက္ခာ၊ ဝေဒိသာ သိန္ဓုဝါရကာ။
ဝိဝိဓာနိ ရုက္ခဇာတာနိ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ။
- ၂၁၄၃။ အဿတ္တာ ပနသာ စေ'မေ၊ နိဂြောဓာ စ ကပိတ္တနာ။
ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ။
- ၂၁၄၄။ ဣမေ တိဋ္ဌန္တိ အာရာမာ၊ အယံ သိတူဒကာ နဒီ။
ယတ္ထဿု ပုဗ္ဗေ ကိဋ္ဌာမ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ။
- ၂၁၄၅။ ဝိဝိဓာနိ ပုပ္ဖဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။
ယာန'ဿု ပုဗ္ဗေ ဓာရေမ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ။
- ၂၁၄၆။ ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။
ယာန'ဿု ပုဗ္ဗေ ဘုဇ္ဇာမ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ။
- ၂၁၄၇။ ဣမေ နော ဟတ္ထိကာ အဿာ၊ ဗလိဗဒ္ဓါ စ နော ဣမေ။
ယေဟိဿု ပုဗ္ဗေ ကိဋ္ဌာမ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ'တိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗနာတိ ဘဝေ ဝိစရန္တေန ပုရိသေန။ လဗ္ဘာတိ လဘိတဗ္ဗံ။
 တံ မေ ဒုက္ခတရံ ဣတောတိ ယံ မေ အဗ္ဗံ ပဿိတုံ အလဘန္တဿ ဒုက္ခံ။ တံ
 ဣတော ပေါထနဒုက္ခတော သတဂုဏေန သဟဿဂုဏေန သတသဟဿ-
 ဂုဏေန ဒုက္ခတရံ။ ရုစ္ဆတီတိ ရောဒိဿတိ။ အစုရတ္ထေ ဝ ရတ္ထေ ဝါတိ အစု-
 ရတ္ထေ ဝါ သကလရတ္ထေ ဝါ အမှေ သရိတွာ စိရံ ရောဒိဿတိ။ အဝသုစ္ဆ-
 တီတိ အပ္ပေါဒကာ ကုန္တဒီ အဝသုဿတိ။ ယထာ သာ ဒိပ္ပမေဝ သုဿတိ။
 ဧဝံ အရုဏေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေယေဝ သုဿိတွာ မရိဿတီတိ အဓိပ္ပာယ်နေဝမာဟ။
 ဝေဒိသာတိ ဩလမ္ဗနသာခါ။ တာနီတိ ယေသံ နော မူလပုပ္ဖဖလာနိ
 ဂဏှန္တေဟိ စိရံ ကိဋ္ဌိတံ။ တာနိ အဇ္ဇ ဥဘောပိ မယံ ဇဟာမ။ ဟတ္ထိကာတိ
 တာတေန အမှာကံ ကိဋ္ဌနတ္ထာယ ကတာ ဟတ္ထိကာ။

တံ ဧဝံ ပရိဒေဝမာနမေဝ သဒ္ဓိံ ဘဂိနိယာ ဇူဇကော အာဂန္တော ပေါ-
 ထေန္တော ဂဟေတွာ ပက္ကာမိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၁၄၈။ “နိယမာနာ ကုမာရာ တေ၊ ပိတရံ တေဒဗြုဝံ။
 အဗ္ဗံ အာရောဂျံ ဝဇ္ဇာသိ၊ တွဉ္စ တာတ သုဒီ ဘဝ။”

၂၁၄၉။ ဣမေ နော ဟတ္ထိကာ အဿာ၊ ဗလိဗဒ္ဓါ စ နော ဣမေ။
 တာနိ အမ္မာယ ဒဇ္ဇေသိ၊ သောကံ တေဟိ ဝိနေဿတိ။

၂၁၅၀။ ဣမေ နော ဟတ္ထိကာ အဿာ၊ ဗလိဗဒ္ဓါ စ နော ဣမေ။
 တာနိ အမ္မာ ဥဒိက္ခန္တိ၊ သောကံ ပဋိဝိနေဿတိ”တိ။

တဒါ ဗောဓိသတ္တဿ ပုတ္တေ အာရဗ္ဘ ဗလဝသောကော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဟဒယ-
 မံသံ ဥဏှံ အဟောသိ။ သော ကေသရသီဟေန ဂဟိတမတ္ထဝါရဏော ဝိယ
 ရာဟုမုခံ ပဝိဋ္ဌစန္ဒော ဝိယ စ ကမ္မမာနော သကဘာဝေန သဏ္ဍာတုံ
 အသက္ကောန္တော အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္ထေဟိ ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ ကလုနံ
 ပရိဒေဝိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၁၅၁။ “တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဒါနံ ဒတွာန ခတ္ထိယော။
 ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ၊ ကလုနံ ပရိဒေဝယိ”တိ။

တတော ပရာ မဟာသတ္တဿ ဝိလာပဂါထာ ဟောန္တိ—

၂၁၅၂။ “ကံ န္ဒ’ဇ္ဇ ဆာတာ တသိတာ၊ ဥပရုစ္ဆန္တိ ဒါရကာ။
 သာယံ သံဝေသနာကာလေ၊ ကော နေ ဒဿတိ ဘောဇနံ။”

၂၁၅၃။ ကံ နှံဇ္ဇိ ဆာတာ တသိတာ၊ ဥပရုစ္ဆန္တိ ဒါရကာ။
သာယံ သံဝေသနာကာလေ၊ ‘အမ္မာ ဆာတမှ ဒေထ နော’။

၂၁၅၄။ ကထံ နု ပထံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပတ္တိကာ အနုပါဟနာ။
သန္တာ သူနေဟိ ပါဒေဟိ၊ ကော နေ ဟတ္ထေ ဂဟေဿတိ။

၂၁၅၅။ ကထံ နု သော န လဇ္ဇေယျ၊ သမ္ပုခါ ပဟရံ မမ။
အဒ္ဓသကာနံ ပုတ္တာနံ၊ အလဇ္ဇိ ဝတ ဗြာဟ္မဏော။

၂၁၅၆။ ယောပိ မေ ဒါသိဒါသ’ဿ၊ အညော ဝါ ပန ပေသိယော။
တဿံပိ သုဝိဟိနဿ၊ ကော လဇ္ဇိ ပဟရိဿတိ။

၂၁၅၇။ ဝါရိဇဿေဝ မေ သတော၊ ဗဒ္ဓဿ ကုမိနာမုခေ။
အက္ကောသတိ ပဟရတိ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတော”တိ။

တတ္ထ ကံ နှံဇ္ဇာတိ ကံ နု အဇ္ဇေ။ ဥပရုစ္ဆန္တိတိ သဗ္ဗိယောဇနမဂ္ဂံ ဂန္တာ ဥပရောဒိဿန္တိ။ သံဝေသနာကာလေတိ မဟာဇနဿ ပရိဝေသနာကာလေ။ ကော နေ ဒဿတိတိကော နေသံ ဘောဇနံ ဒဿတိ။ ကထံ နု ပထံ ဂစ္ဆန္တိတိ ကထံ နု သဗ္ဗိယောဇနမဂ္ဂံ ဂမိဿန္တိ။ ပတ္တိကာတိ ဟတ္ထိယာနာဒိဟိ ဝိရဟိတာ။ အနုပါဟနာတိ ဥပါဟနမတ္ထေနပိ ဝိယုတ္တာ သုခုမာလပါဒါ။ ဂဟေဿတိတိ ကိလမထဝိနောဒနတ္ထာယ ကော ဂဏှိဿတိ။ ဒါသိဒါသ’ဿာတိ ဒါသိယာ ဒါသော၂ အဿ။ အညော ဝါ ပန ပေသိယောတိ တဿံပိ ဒါသော၊ တဿံပိ ဒါသောတိ ဧဝံ ဒါသပတိဒါသပရမ္ပရာယ “ယော မယံ စတုတ္ထော ပေသိယော ပေသနကာရကော အဿ၊ တဿ ဧဝံ သုဝိဟိနဿပိ အယံ ဝေဿန္တရဿ ဒါသပတိဒါသော”တိ ဥတွာ။ ကော လဇ္ဇိတိ ‘ကော လဇ္ဇာသမ္ပန္နော ပဟရေယျ၊ ယုတ္တံ နု ခေါ တဿ နိလ္လဇ္ဇဿ မမ ပုတ္တေ ပဟရိတုန္တိ။ ဝါရိဇဿေဝါတိ ကုမိနာမုခေ ဗဒ္ဓဿ မစ္ဆဿေဝ သတော မမ။ အပဿတောတိ အ-ကာရော နိပါတမတ္ထော၊ ပဿန္တဿေဝ ပိယပုတ္တေ အက္ကောသတိ စေဝ ပဟရတိ စ၊ အဟော ဝတ ဒါရုဏောတိ။

အထဿ ကုမာရေသု သိနေဟေန ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “အယံ ဗြာဟ္မဏော မမ ပုတ္တေ အတိဝိယ ဝိဟေဋ္ဌတိ၊ သောကံ သန္တာရေတုံ န သက္ကောမိ၊ ဗြာဟ္မဏံ အနုဗန္ဓိတွာ ဇိဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ အာနေဿံမိ တေ

၁-ပရိဘူနကာလေ (ဣ)၊ ပရိဘောဇနကာလေ (က) ၂-ဒါသိဒါသော (သီ၊ဇ)၊ ဒါသိ ဒါသော (သျှာ)

ကုမာရေ”တိ။ တတော “အဋ္ဌာနမေတံ ကုမာရာနံ ပိဋ္ဌနံ အတိဒုက္ခန္တိ ဒါနံ ဒတွာ ပစ္ဆာနုတပ္ပံ နာမ သတံ ဓမ္မော န ဟောတိ”တိ စိန္တေသိ။ တဒတ္ထဇောတနာ ဣမာ ဒွေ ပရိဝိတက္ကဂါထာ နာမ ဟောန္တိ—

၂၁၅၈။ “အဒု စာပံ ဂဟေတွာန၊ ခဂ္ဂံ ဗန္ဓိယ ဝါမတော။
အာနေဿာမိ သကေ ပုတ္တေ၊ ပုတ္တာနံ ဟိ ဝဓော ဒုခေါ။

၂၁၅၉။ အဋ္ဌာနမေတံ ဒုက္ခရူပံ၊ ယံ ကုမာရာ ဝိဟညရေ။
သတံ စ ဓမ္မမညာယ၊ ကော ဒတွာ အနုတပ္ပတိ”တိ။

တတ္ထ သတန္တိ ပုဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ ပဝေဏီဓမ္မံ။

သော ကိရ တသ္မိံ ခဏေ ဗောဓိသတ္တာနံ ပဝေဏီံ အနုဿရိ။ တတော “သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ” ခနပရိစ္စာဂံ အင်္ဂပရိစ္စာဂံ ပုတ္တပရိစ္စာဂံ ဘရိယပရိစ္စာဂံ ဇီဝိတပရိစ္စာဂန္တိ ဣမေ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ အပရိစ္စဇိတွာ ဗုဒ္ဓဘူတပုဗ္ဗော နာမ နတ္ထိ။ အဟမ္ပိ တေသံ အပ္ပန္နရော ဟောမိ၊ မယာပိ ပိယပုတ္တဝိတရော အဒတွာ န သက္ကာ ပုဒ္ဓေန ဘဝိတု”န္တိ စိန္တေတွာ “ကိ” တံ ဝေဿန္တရ ပရေသံ ဒါသတ္တာယ ဒိန္နပုတ္တာနံ ဒုက္ခဘာဝံ န ဇာနာသိ၊ ယေန ပြာဟ္မဏံ အနုဗန္ဓိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေဿာမိတိ သညံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ဒါနံ ဒတွာ ပစ္ဆာနုတပ္ပေ ပါ နာမ တဝ နာနုရူပေါ”တိ ဧဝံ အတ္တာနံ ပရိဘာသိတွာ “သစေပိ ဧသော ကုမာရေ မာရေဿတိ၊ ဒိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ မမ န ကိဉ္စိ ဟောတိ”တိ ဒဋ္ဌသမာဒါနံ အဓိဋ္ဌာယ ပဏ္ဏသာလတော နိက္ခမိတွာ ပဏ္ဏသာလဒွါရေ ပါသာဏဖလကေ ကဉ္စနပဋိမာ ဝိယ နိသိဒိ။ ဣဇကောပိ ဗောဓိသတ္တဿ သမ္ပုဓေ ကုမာရေ ပေါထေတွာ နေတိ။ တတော ကုမာရော ဝိလပန္နော အာဟ—

၂၁၆၀။ “သစ္စံ ကိရေဝမာဟံသု၊ နရာ ဧကစ္စိယာ ဣဓ။
ယဿ နတ္ထိ သကာ မာတာ၊ ယထာ နတ္ထိ? တထေဝ သော။

၂၁၆၁။ ဧဟိ ကဏှေ မရိဿာမ၊ နတ္ထ’တ္ထော ဇီဝိတေန နော။
ဒိန္နမှာတိ ဇနိန္နေန၊ ပြာဟ္မဏဿ ဓနေသိနော။
အစ္စာယိကဿ လုဒ္ဒဿ၊ ယော နော ဂါဝေါဝ သုပ္ပတိ။

၂၁၆၂။ ဣမေ တေ ဇမ္ဗုကာ ရုက္ခာ၊ ဝေဒိသာ သိန္နုဝါရကာ။
ဝိဝိဓာနိ ရုက္ခဇာတာနိ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ။

၁-သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာ (သျှ၊က)   ၂-ကေန (က)   ၃-ဝိတာ အတ္ထိ (က)

၂၁၆၃။ အသံတ္တာ ပနသာ စေ'မေ၊ နိဂြောဓာ စ ကပိတ္တနာ။
ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ။

၂၁၆၄။ ဣမေ တိဋ္ဌန္တိ အာရာမာ၊ အယံ သီတုဒကာ နဒီ။
ယတ္ထဿု ပုဗ္ဗေ ကိဋ္ဌာမ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ။

၂၁၆၅။ ဝိဝိဓာနိ ပုပ္ဖဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။
ယာနဿု ပုဗ္ဗေ ဓာရေမ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ။

၂၁၆၆။ ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။
ယာနဿု ပုဗ္ဗေ ဘုဇ္ဇာမ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ။

၂၁၆၇။ ဣမေ နော ဟတ္ထိကာ အဿာ၊ ဗလိဗဒ္ဒါ စ နော ဣမေ။
ယေဟိဿု ပုဗ္ဗေ ကိဋ္ဌာမ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ”တိ။

တတ္ထ ယဿာတိ ယဿ သန္တိကေ သကာ မာတာ နတ္ထိ။ (ပိတာ အတ္ထိ၊
ယထာ နတ္ထိယေဝ။)°

ပုန ဗြာဟ္မဏော ဧကသ္မိံ ဝိသမဋ္ဌာနေ ပက္ခလိတွာ ပတိ။ တေသံ ဟတ္ထတော
ဗန္ဓနဝလ္လိ မုစ္စိတွာ ဂတာ ။ တေ ပဟဋကုက္ကုဋ္ဌာ ဝိယ ကမ္ပန္တာ ပလာယိတွာ
ဧကဝေဂေနေဝိ ပိတု သန္တိကံ အာဂမိံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၂၁၆၈။ “နိယမာနာ ကုမာရာ တေ၊ ဗြာဟ္မဏဿ ပမုဋ္ဌိယ။
တေန တေန ပဓာဝိံသု၊ ဇာလိ ကဏှာဇိနာ စုဘော”တိ။

တတ္ထ တေန တေနာတိ တေန မုတ္တခဏေန ယေန ဒိသာဘာဂေန တေသံ
ပိတာ အတ္ထိ၊ တေန ပဓာဝိံသု၊ ပဓာဝိတွာ ပိတု သန္တိကညေဝ အာဂမိံသုတိ
အတ္ထော။

ဇူဇကော ဝေဂေနဋ္ဌာယ ဝလ္လိဒဏှဟတ္ထော ကပ္ပုဋ္ဌာနဂ္ဂိ ဝိယ အဝတ္ထရန္တော
အာဂန္တော “အတိဝိယ ပလာယိတုံ ဆေကာ တုမေ”တိ ဟတ္ထေ ဗန္ဓိတွာ ပုန
နေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁-( )သိ-သျှာ-ဣပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

၂-ဗန္ဓနံ မုစ္စိတွာ ဂတံ (သိ၊ ဣ)၊ ဗန္ဓနံ မုစ္စိတွာ ဂလိတံ (သျှာ) ၃-ဧကတော ဝေဂေနဝ(က)

၂၁၆၉။ “တတော သော ရဇ္ဇမာဒါယ၊ ဒဏ္ဍဉ္ဇာဒါယ မြာဟ္မဏော။
အာကောဋ္ဌယန္တော တေ နေတိ၊ သိဝိရာဇဿ ပေက္ခတော”တိ။

ဧဝံ နိယမာနေသု ကဏ္ဍာဇိနာ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တိ ပိတရာ သဒ္ဓိံ သလ္လပိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၁၇၀။ “တံ တံ ကဏ္ဍာဇိနာ’ဝေါစ၊ အယံ မံ ကာတ မြာဟ္မဏော။
လဋ္ဌိယာ ပဋိကောဋ္ဌတိ၊ သရေ ဇာတံဝ ဒါသိယံ။

၂၁၇၁။ န စာယံ မြာဟ္မဏော တာတ၊ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ မြာဟ္မဏာ။
ယက္ခော မြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ ခါဒိတုံ တာတ နေတိ နော။
နိယမာနေ ပိသာစေန၊ ကိန္နု တာတ ဥဒိက္ခသိ”တိ။

တတ္ထ တန္တိ တံ ပဿမာနံ နိသိန္တံ ပိတရံ သိဝိရာဇာနံ။ ဒါသိယန္တိ ဒါသိကံ။
ခါဒိတုန္တိ ခါဒနတ္ထာယ အယံ နော ဂိရိဒ္ဓါရံ အသမ္ပတ္တေယေဝ ဥဘောဟိ စက္ခူဟိ
ရတ္တလောဟိတမိန္ဒု၊ ပဋ္ဌရန္တေဟိ ခါဒိဿာဓိတိ နေတိ၊ တွဉ္စ ခါဒိတုံ ဝါ ပဇိတုံ
ဝါ နိယမာနေ ကိံ အမှေ ဥဒိက္ခသိ၊ သဗ္ဗဒါ သုခိတော ဟောဟိတိ ပရိဒေဝိ။

ဒဟရကုမာရိကာယ ဝိလပန္တိယာ ကမ္မမာနာယ ဂစ္ဆန္တိယာ မဟာသတ္တဿ
ဗလဝသောကော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဟဒယဝတ္ထု ဥဏှံ အဟောသိ။ နာသိကာယ
အပ္ပဟောန္တိယာ မုခေန ဥဏှေ အဿာသပဿာသေ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ အဿုနိ
လောဟိတမိန္ဒုနိ ဟုတွာ နေတ္တေဟိ နိက္ခမိံသု။ သော “ဣဒံ ဧဝရူပံ ဒုက္ခံ
သိနေဟဒေါသေန ဇာတံ၊ န အညေန ကာရဏေန။ သိနေဟံ အကတွာ
မဇ္ဈတ္တေနဝ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ တယာရူပံ သောကံ အတ္တနော ဣဏဗလေန
ဝိနောဒေတွာ ပကတိနိသိန္နာကာရေနေန နိသိဒိ။ ဂိရိဒ္ဓါရံ အသမ္ပတ္တာ-
ယေဝ ကုမာရိကာ ဝိလပန္တိ အဂမာသိ”။

၂၁၇၂။ ဣမေ နော ပါဒကာ ဒုက္ခာ၊ ဒီသော စဒ္ဓါ သုဒုဂ္ဂမော။
နိစေ စော’လမ္ပတေ သူရိယော၊ မြာဟ္မဏော စ ဓာရေတိ” နော။

၂၁၇၃။ ဩကန္တာမသေ ဘူတာနိ၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိ စ။
သရဿ သိရဿ ဝန္တာမ၊ သုပတိတ္ထေ စ အာပကေ။

၂၁၇၄။ တိဏလတာနိ ဩသရော၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိ စ။
အမ္ပံ အာရောဂျံ ဝဇ္ဇာထ၊ အယံ နော နေတိ မြာဟ္မဏော။

၁-ဂိရိဒ္ဓါရေ သမ္ပတ္တေယေဝ ကုမာရာ ဝိလပန္တာ န ဂမံသု (က) ၂-တရေတိ (သီ၊ သု၊ ဣ)

ဥဉ္ဇာစရိယာယ။ ဖလန္တိ ဝနမူလဖလာဖလံ။ ခုဒ္ဒေန မိဿိတန္တိ ခုဒ္ဒကမရနာ မိဿိတံ။ အသိတောတိ အသိတာသနော ပရိဘုတ္တဖလော။ ဓာတောတိ သုဟိတော။ န ဗာဠိ ဓာရယေယျ နောတိ န နော ဗာဠိ ဝေဂေန နယေယျ။ မာတုဂိန္ဒိနောတိ မာတရိ ဂိဒ္ဓေန သမန္ဓာဂတာ ဗလဝသိနေဟာ ဧဝံ ဝိလပိံသုတိ။

ဒါရကပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဒ္ဓိပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

ယံ ပန တံ ရညာ ပထဝိံ ဥဉ္ဇာဒေတွာ ပြာဟ္မဏဿ ဝိယပုတ္တေသု ဒိန္ဓေသု ယာဝ မြဟ္မလောကာ ဧကကောလာဟလံ ဇာတံ၊ တေနပိ တိဇ္ဇမာနဟဒယာ ဝိယ ဟိမဝန္တဝါသိနော ဒေဝါ တေသံ ပြာဟ္မဏေန နိယမာနာနံ တံ ဝိလာပံ သုတွာ မန္တယိံသု “သစေ မဒ္ဓိ ကာလဿေဝ အဿမံ အာဂမိဿတိ၊ တတ္ထ ပုတ္တကေ အဒိသ္မာ ဝေဿန္တရံ ပုစ္ဆိတွာ ပြာဟ္မဏဿ ဒိန္ဓဘာဝံ သုတွာ ဗလဝသိနေဟေန ပဒါနပဒံ ဓာဝိတွာ မဟန္တံ ဒုက္ခံ အနုဘဝေယျာ”တိ။ အထ တေ တယော ဒေဝပုတ္တေ “တုမေ သီဟဗျုဒ္ဓိဒီပိဝေသေ နိဗ္ဗိနိတွာ ဒေဝိယာ အာဂမနမဂ္ဂံ သန္ဓိရုပ္ပိတွာ ယာစိယမာနာပိ ယာဝ သူရိယတ္ထင်္ဂမနာ မဂ္ဂံ အဒတွာ ယထာ စန္ဒာလောကေန အဿမံ ပဝိသိဿတိ၊ ဧဝမဿာ သီဟာဒီနမ္ပိ အဝိဟေဌနတ္ထာယ အာရက္ခံ သုသံဝိဟိတံ ကရေယျာထာ”တိ အာဏာပေသုံ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၁၀၂။ “တေသံ လာလပ္ပိတံ သုတွာ၊ တယော ဝါဠာ ဝနေ မိဂါ။ သီဟော ဗျုဒ္ဓေါ စ ဒီပိ စ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝံ။

၂၁၀၃။ မာ ဟေဝ နော ရာဇပုတ္တိ၊ သာယံ ဥဉ္ဇာတော အာဂမာ။ မာ ဟေဝမှာက နိဗ္ဗောဂေ၊ ဟေဌယိတ္ထ ဝနေ မိဂါ။

၂၁၀၄။ သီဟော စေ နံ ဝိဟေဌေယျ၊ ဗျုဒ္ဓေါ ဒီပိ စ လက္ခဏံ။ နေဝ ဇာလီကုမာရံဿ၊ ကုတော ကဏ္ဍာဇိနာ သိယာ။ ဥဘယေနေဝ ဇီယေထ၊ ပတိံ ပုတ္တေ စ လက္ခဏာ”တိ။

၁-ဘရယေယျ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

တတ္ထ ဣဒံ ဝစနမဗြုရန္တိ “တုမေ တယော ဇနာ သီဟော စ ဗျဿေါ စ ဒီပိ စာတိ ဧဝံ တယော ဝါဠာ ဝနေ မိဂါ ဟောထာ”တိ ဣဒံ တာ ဒေဝတာ တယော ဒေဝပုတ္တေ ဝစနမဗြုရုံ။ မာ ဟေဝ နောတိ မဒ္ဓိ ရာဇပုတ္တိ ဥဉ္ဇာတော သာယံ မာ အာဂမိ၊ စန္ဒာလောကေန သာယံ အာဂစ္ဆ- တူတိ ဝဒန္တိ။ မာ ဟေဝမှာက နိဗ္ဗောဂေတိ အမှာကံ နိဗ္ဗောဂေ ဝိဇိတေ ဝနဃဋ္ဌာယံ မာ နံ ကောစိပိ ဝနေ ဝါဠမိဂေါ ဝိဟေဋ္ဌေသိ။ ‘န ယထာ ဝိဟေဋ္ဌေတိ၊ ဧဝမဿာ အာရက္ခံ ဂဏှထာတိ ဝဒန္တိ။ သီဟော စေ နန္တိ သစေ ဟိ တံ အနာရက္ခံ သီဟာဒီသု ကောစိ ဝိဟေဋ္ဌေယျ၊ အထဿာ ဇီဝိတက္ခယံ ပတ္တာယ နေဝ ဇာလိကုမာရော အဿ၊ ကုတော ကဏှာဇိနာ သိယာ။ ဧဝံ သာ လက္ခဏသမ္ပန္နာ ဥဘယေနေဝ ဇီယေထ ပတိ’ ပုတ္တေ စာတိ၊ ဒ္ဓိဟိ ကောဋ္ဌာ- သေဟိ ဇီယေထေဝ၊ ကဿာ သုသံဝိဟိတမဿာ အာရက္ခံ ကရောထာတိ။

အထ တေ တယော ဒေဝပုတ္တာ “သာရူ”တိ တာသံ ဒေဝတာနံ တံ ဝစနံ ပဋိဿုဏိတွာ သီဟဗျုဒ္ဓိဒီပိနော ဟုတွာ အာဂန္တာ တဿာ အာဂမနမဂ္ဂေ ပဋိပါဋိယာ နိပဇ္ဇိသု။ မဒ္ဓိပိ ခေါ “အဇ္ဇ မယာ ဒုဿုပိနော ဒိဋ္ဌော၊ ကာလဿေဝ မူလဖလာဖလံ ဂဟေတွာ အဿမံ ဂမိဿာမိ”တိ ကမ္မမာနာ မူလဖလာဖလာနိ ဥပဓာရေသိ။ အထဿာ ဟတ္ထတော ခဏိတ္ထိ ပတိ၊ တထာ အံသတော ဥဂ္ဂိဝဇ္ဇံ ပတိ၊ ဒက္ခိဏက္ခိစ ဖန္ဒတိ၊ ဖလိနော ရုက္ခာ အဖလာ ဝိယ အဖလာ စ ဖလိနော ဝိယ ခါယိံသု၊ ဒသ ဒိသာ န ပညာယိံသု။ သာ “ကိ” န ခေါ ဣဒံ၊ ပုဗ္ဗေ အဘူတပုဗ္ဗံ အဇ္ဇ မေ ဟောတိ၊ ကိ ဘဝိဿတိ၊ မယံ ဝါ အန္တရာယော ဘဝိဿတိ၊ မမ ပုတ္တာနံ ဝါ၊ ဥဒါဟု ဝေဿန္တရဿာ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၂၁၀၅။ “ခဏိတ္ထိကံ မေ ပတိတံ၊ ဒက္ခိဏက္ခိ စ ဖန္ဒတိ။
အဖလာ ဖလိနော ရုက္ခာ၊ သဗ္ဗာ မုယုန္တိ မေ ဒိသာ”တိ။
ဧဝံ သာ ပရိဒေဝန္တိ ပက္ကာမိ။

၂၁၀၆။ တဿာ သာယနကာလသ္မိံ၊ အဿမာဂမနံ ပတိ။
အတ္တင်္ဂတမိ သူရိယေ၊ ဝါဠာ ပန္နေ ဥပဋ္ဌဟုံ။

၂၁၀၇။ နိစေ စော’လမ္ပတေ သူရိယော၊ ဒူရေ စ ဝတ အဿမော။
ယဉ္ဇ နေသံ ဣတော ဟဿံ၊ တံ တေ ဘုဠေယျ၊ ဘောဇနံ။

၁-ဝါမံသကုဋတော ပစ္စိ (က)

- ၂၁၈၈။ သော နူန ခတ္တိယော ဧကော၊ ပဏ္ဏသာလာယ အစ္ဆတိ။
တောသေန္တော ဒါရကေ ဆာတေ၊ မမံ ဒိသ္မာ အနာယတိ။
- ၂၁၈၉။ တေ နူန ပုတ္တကာ မယံ၊ ကပဏာယ ဝရာကိယာ။
သာယံ သံဝေသနာကာလေ၊ ဒီရိပိတာဝ အစ္ဆရေ။
- ၂၁၉၀။ တေ နူန ပုတ္တကာ မယံ၊ ကပဏာယ ဝရာကိယာ။
သာယံ သံဝေသနာကာလေ၊ ဝါရိပိတာဝ အစ္ဆရေ။
- ၂၁၉၁။ တေ နူန ပုတ္တကာ မယံ၊ ကပဏာယ ဝရာကိယာ။
ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဝစ္ဆာ ဗာလာဝ မာတရံ။
- ၂၁၉၂။ တေ နူန ပုတ္တကာ မယံ၊ ကပဏာယ ဝရာကိယာ။
ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဟံသာဝု'ပရိပလ္လလေ။
- ၂၁၉၃။ တေ နူန ပုတ္တကာ မယံ၊ ကပဏာယ ဝရာကိယာ။
ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ အဿမဿာဝိဒ္ဓရတော။
- ၂၁၉၄။ ဧကာယနော ဧကပထော၊ သရာ သောဗ္ဘာ စ ပဿတော။
အညံ မဂ္ဂံ န ပဿာမိ၊ ယေန ဂစ္ဆေယျ အဿမံ။
- ၂၁၉၅။ မိဂါ နမတ္ထု ရာဇာနော၊ ကာနနသ္မိံ မဟဗ္ဗလာ။
ဓမ္မေန ဘာတရော ဟောထ၊ မဂ္ဂံ မေ ဒေထ ယာစိတာ။
- ၂၁၉၆။ အဝရဒ္ဓဿာဟံ ဘရိယာ၊ ရာဇပုတ္တဿ သိရိမတော။
တံ စာဟံ နာတိမညာမိ၊ ရာမံ သိတာဝ'နုဗ္ဗတာ။
- ၂၁၉၇။ တုမေ စ ပုတ္တေ ပဿထ၊ သာယံ သံဝေသနံ ပတိ။
အဟံ စ ပုတ္တေ ပဿေယျံ၊ ဇာလိံ ကဏ္ဍာဇိနံ စုဘော။
- ၂၁၉၈။ ဗဟံ စိဒ္ဓိ မူလဖလံ၊ ဘက္ခော စာယံ အနပ္ပကော။
တတော ဥပနံ ဒဿာမိ၊ မဂ္ဂံ မေ ဒေထ ယာစိတာ။
- ၂၁၉၉။ ရာဇပုတ္တိ စ နော မာတာ၊ ရာဇပုတ္တော စ နော ပိတာ။
ဓမ္မေန ဘာတရော ဟောထ၊ မဂ္ဂံ မေ ဒေထ ယာစိတာ"တိ။

တတ္ထ တဿာတိ တဿာ မမ^၁။ အဿမာဂမနံ ပတိတိ အဿမံ ပဋိစ္စ သန္ဓာယ အာဂစ္ဆန္တိယာ။ ဥပဋ္ဌဟုန္တိ ဥဋ္ဌာယ^၂ ဌိတာ။ တေ ကိရ ပဋ္ဌမံ ပဋိပဂါဋိယာ နိပဋ္ဌိတွာ တာယ အာဂမနကာလေ ဥဋ္ဌာယ ဝိဇိတ္တိတွာ မဂ္ဂ ရုက္ခန္ဓာ ပဋိပဂါဋိယာ တိရိယံ အဋ္ဌံသု။ ယဉ္ဇ တေသန္တိ အဟဉ္ဇ ယံ ဣတော မူလဖလာဖလံ တေသံ ဟရိဿံ၊ တမေဝ ဝေဿန္တရော စ ဥဘော ပုတ္တကာ စာတိ တေ တယောပိ ဇနာ ဘုဉ္ဇေယျံ၊ အညံ တေသံ ဘောဇနံ နတ္ထိ။ အနာယတိန္တိ အနာဂစ္ဆန္တိ^၃ မံ ဥတွာ ဧကကောဝ နန ဒါရကေ တော- သေန္တော နိဿိန္တော။ သံဝေသနာကာလေတိ အညေသု ဒိဝသေသု အတ္တနော ခါဒါပနပိဝါပနကာလေ^၄ ဒီရုပီတာဝါတိ ယထာ ဒီရုပီတာ မိဂပေါတကာ^၅ ဒီရတ္ထာယ ကန္တိတွာ တံ အလဘိတွာ ကန္တန္ဓာဝ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တိ၊ ဧဝံ မေ ပုတ္တကာ ဖလာဖလတ္ထာယ ကန္တိတွာ တံ အလဘိတွာ ကန္တန္ဓာဝ နိဒ္ဒံ ဥပဂတာ ဘဝိဿန္တိတိ ဝဒတိ။

ဝါရီပီတာဝါတိ ယထာ ပိပါသိတာ မိဂပေါတကာ ပါနိယတ္ထာယ ကန္တိတွာ တံ အလဘိတွာ ကန္တန္ဓာဝ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တိတိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိ- တဗ္ဗော။ အစ္ဆရေတိ အစ္ဆန္တိ။ ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိတိ မံ ပစ္စုဂ္ဂတာ ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ “ပစ္စုဂ္ဂန္တနာ”တိပိ^၁ ပါဌော၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တာတိ အတ္ထော။ ကောယနောတိ ဧကံသေဝ အယနော ဧကပဒိကမဂ္ဂေါ။ ကေပထောတိ သော စ ဧကောဝ၊ ဒုတိယော နတ္ထိ၊ ဩက္ကမိတွာ ဂန္တံ န သက္ကာ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ သရာ သောဗ္ဗာ စ ပဿတော။ မိဂါ နမတ္ထု^၂တိ သာ အညံ မဂ္ဂံ အဒိသ္မာ “ဧတေ ယာစိတွာ ပဋိက္ကမာပေဿာမိ”တိ ဖလပစ္စိ^၃ သီသတော^၄ ဩတာရေတွာ အဗ္ဗလိ^၅ ပဂ္ဂယု နမဿမာနာ ဝေမာဟ။ ဘာတရောတိ အဟမ္မိ မနဿရာဇပုတ္တိ၊ တုမ္ပေပိ မိဂရာဇပုတ္တိ၊ ဣတိ မေ ဓမ္မေန ဘာတရော ဟောထ။

အဝရုဒ္ဓဿာတိ ရဋ္ဌတော ပဗ္ဗာဇိတဿ။ ရာမံ သီတာဝ'နုဗ္ဗတာတိ ယထာ ဒသရထရာဇပုတ္တံ ရာမံ တဿ ကနိဋ္ဌဘဂိနိ သီတာဒေဝီ တသေဝ အဂ္ဂမဟေသီ ဟုတွာ တံ အနုဗ္ဗတာ ပတိဒေဝတာ ဟုတွာ အပ္ပမတ္တာ ဥပဋ္ဌာသိ၊ တထာ အဟမ္မိ ဝေဿန္တရံ ဥပဋ္ဌဟာမိ၊ နာတိမညာမိတိ ဝဒတိ။ တုမ္ပေ စာတိ တုမ္ပေ စ မယံ မဂ္ဂံ ဒတွာ သာယံ ဂေါစရဂ္ဂဟဏကာလေ ပုတ္တေ ပဿထ၊ အဟဉ္ဇ အတ္တနော ပုတ္တေ ပသေယျံ၊ ဒေထ မေ မဂ္ဂန္တိ ယာစတိ။

၁-မဒ္ဒိယာ (က)	၂-ဥပဋ္ဌာယ (သျှ၊ ဣ)၊ ဥပဂန္တာ (က)
၃-ဆာတကာလေ ပိပါသနကာလေ (က)	၄-ဒီရပုကာ (သီ၊ ဣ)
၅-ပစ္စုဂ္ဂန္တိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၆-အံသတော (သျှ)

အထ တေ တယော ဒေဝပုတ္တာ ဝေလံ ဩလောကေတွာ “ဣဒါနိဿာ မဂ္ဂံ ဒါတုံ ဝေလာ”တိ ဥတွာ ဥဋ္ဌာယ အပဂစ္ဆိံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၂၀၀။ “တုဿာ လာလပ္ပမာနာယ၊ ဗဟုံ ကာရုညသဗ္ဗိတံ။
သုတွာ နေလပတိံ ဝါစံ၊ ဝါဠာ ပန္နော အပက္ကမု”န္တိ။

တတ္ထ နေလပတိန္တိ န လေပတိံ လေပါတိရဟိတံ ဝိသဋ္ဌံ မရုရဝါစံ။

သာပိ ဝါဠေသု အပဂတေသု အဿမံ အဂမာသိ။ တဒါ စ ပုက္ကမုပေါ-
သထော ဟောတိ။ သာ စက်မနကောဋီ ပတွာ ယေသု ယေသု ဌာနေသု
ပုဗ္ဗေ ပုတ္တေ ပဿတိ၊ တေသု တေသု ဌာနေသု အပဿန္တိ အာဟ—

၂၂၀၁။ “ဣမမ္ပိ နံ ပဒေသမ္ပိ၊ ပုတ္တကာ ပံသုကုဏ္ဍိတာ။
ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဝစ္ဆာ ဗာလာဝ မာတရံ။

၂၂၀၂။ ဣမမ္ပိ နံ ပဒေသမ္ပိ၊ ပုတ္တကာ ပံသုကုဏ္ဍိတာ။
ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဟံသာဝု’ပရိပလ္လလေ။

၂၂၀၃။ ဣမမ္ပိ နံ ပဒေသမ္ပိ၊ ပုတ္တကာ ပံသုကုဏ္ဍိတာ။
ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ အဿမဿာဝိဒူရတော။

၂၂၀၄။ ဒွေ၂ မိဂါ ဝိယ ဥက္ကဏ္ဍာ၊ သမန္တာ မဘိဓာဝိနော။
အာနန္ဒိနော ပမုဒိတာ၊ ဝဂ္ဂမာနာဝ ကမ္မရေ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏ္ဍာဇိနံ စုဘော။

၂၂၀၅။ ဆကလိဝ မိဂိ ဆာပံ၊ ပက္ခိ မုတ္တာဝ ပဉ္စရာ။
ဩဟာယ ပုတ္တေ နိက္ခမိံ၊ သိဟိဝါမိသဂိဋ္ဌိနိ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏ္ဍာဇိနံ စုဘော။

၂၂၀၆။ ဣဒံ နေသံ ပဒက္ကန္တံ၊ နာဂါနမိဝ ပဗ္ဗတေ။
စိတကာ ပရိကိဏ္ဍာယော၊ အဿမဿာဝိဒူရတော။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏ္ဍာဇိနံ စုဘော။

- ၂၂၀၇။ ဝါလိကာယပိ ဩကိဏ္ဍာ၊ ပုတ္တကာ ပံသုကုဏ္ဍိတာ။
သမန္တာ အဘိဓာဝန္တိ၊ တေ န ပဿာမိ ဒါရကေ။
- ၂၂၀၈။ ယေ မံ ပုရေ ပစ္စုဋ္ဌေန္တိ၊ အရညာ ဒုရမာယတိ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏ္ဍာဇိနံ စုဘော။
- ၂၂၀၉။ ဆကလိံ ဝ မိဂိံ ဆာပါ၊ ပစ္စုဂန္တုန မာတရံ။
ဒုရေ မံ ပဝိလောကေန္တိ၊ တေ န ပဿာမိ ဒါရကေ။
- ၂၂၁၀။ ဣဒံ နေသံ ကိဋ္ဌနကံ၊ ပတိတံ ပဏ္ဍုဗေလုဝံ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏ္ဍာဇိနံ စုဘော။
- ၂၂၁၁။ ထနာ စ မယိမေ ပူရာ၊ ဥရော စ သမ္ပဒါလတိ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏ္ဍာဇိနံ စုဘော။
- ၂၂၁၂။ ဥစ္ဆင်္ဂေ'ကော ဝိစိနာတိ၊ ထနမေကာဝလမ္ပတိ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏ္ဍာဇိနံ စုဘော။
- ၂၂၁၃။ ယဿ သာယနသမယံ၊ ပုတ္တကာ ပံသုကုဏ္ဍိတာ။
ဥစ္ဆင်္ဂေ မေ ဝိဝတ္တန္တိ၊ တေ န ပဿာမိ ဒါရကေ။
- ၂၂၁၄။ အယံ သော အဿမော ပုဗ္ဗေ၊ သမဇ္ဇော ပဋိဘာတိ မံ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ အပဿန္တာ၊ ဘမတေ ဝိယ အဿမော။
- ၂၂၁၅။ ကိမိဒံ အပ္ပသဒ္ဓေါ၊ အဿမော ပဋိဘာတိ မံ။
ကာကောလာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ။
- ၂၂၁၆။ ကိမိဒံ အပ္ပသဒ္ဓေါ၊ အဿမော ပဋိဘာတိ မံ။
သကုဏာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ"တိ။

ဟတ္ထ နန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ပံသုကုဏ္ဍိတာတိ ပံသုမက္ခိတာ။ ပစ္စုဂန္တာ မန္တိ မံ ပစ္စုဂန္တာ ဟုတွာ။ “ပစ္စုဂန္တုနာ”တိပိံ ပါဌော၊ ပစ္စုဂန္တာဣဇ္ဇေဝ အတ္ထော။ ဥက္ကဏ္ဍာတိ ယထာ မိဂပေါတကာ မာတရံ ဒိသ္မာ ကဏ္ဍေ ဥက္ခိပိတွာ ဝိဝံ ပဿာရေတွာ မာတရံ ဥပဂန္တာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ သမန္တာ အဘိဓာဝိနော။

၁-ပစ္စုဂန္တုန္တိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

ဝဂ္ဂမာနာဝ ကမ္ပရေတိ ဝဇ္ဇမာနာယေဝ မာတု ဟဒယမံသံ ကမ္ပေန္တိ ဝိယ
 ဧဝံ ပုဗ္ဗေ မမ ပုတ္တာ။ ဘျဇ္ဇာတိ တေ အဇ္ဇ န ပဿာမိ။ ဆကလိဝ မိဂိ
 ဆာပန္တိ ယထာ ဆကလိ စ မိဂိ စ ပဉ္စရသင်္ခါတာ ကုလာဝကာ မုတ္တာ ပက္ခိ
 စ အာမိသဂိဒ္ဓိနိ သီဟိ စ အတ္တနော ဆာပံ ဩဟာယ ဂေါစရာယ ပက္ခမန္တိ၊
 တထာဟမ္ပိ။ ဩဟာယ ပုတ္တေ ဂေါစရာယ နိက္ခမိန္တိ ဝဒတိ။ ဣဒံ နေသံ
 ပဒက္ကန္တိန္တိ ဝဿာရတ္တေ သာနုပဗ္ဗတေ နာဂါနံ ပဒဝလဉ္စံ ဝိယ ဣဒံ နေသံ
 ကိဋ္ဌနဋ္ဌာနေ အာဓာဝနပရိဓာဝနပဒက္ကန္တိ ပညာယတိ။ စိတကာတိ သဗ္ဗိတ-
 နိစိတာ ကဝါလုကပုဉ္ဇာ။ ပရိကိဏ္ဏာယောတိ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာယော။ သမန္တာ
 မဘိဓာဝန္တိတိ အညေသု ဒိဝေသေသု သမန္တာ အဘိဓာဝန္တိ။

ပစ္စုဒ္ဓေန္တိတိ ၂ ပစ္စုဂ္ဂန္တိ။ ဒုရမာယတိန္တိ ဒုရတော အာဂစ္ဆန္တိ။
 ဆကလိဝ မိဂိ ဆာပါတိ အတ္တနော မာတရံ ဆကလိဝ ဝိယ မိဂိ ဝိယ စ
 ဆာပါ။ ဣဒံ နေသံ ကိဋ္ဌနကန္တိ ၂ ဟတ္ထိရူပကာဒိဟိ ကိဋ္ဌနာနံ ၄ ဣဒဉ္စ တေသံ
 ဟတ္ထတော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ကိဋ္ဌနဗေလုဝံ ပရိဂဋ္ဌိတွာ ပတိတံ။ မယျိမေတိ မယျံ
 ဣမေ ထနာ စ ဒီရဿ ပူရာ။ ဥရော စ သမ္ပဒါလတိတိ ဟဒယဉ္စ ဖလတိ ၂။
 ဥစ္ဆင်္ဂေ မေ ဝိဝတ္တန္တိတိ မမ ဥစ္ဆင်္ဂေ အာဝတ္တန္တိ ဝိဝတ္တန္တိ။ သမဇ္ဇော
 ပဋိဘာတိ မန္တိ သမဇ္ဇဋ္ဌာနံ ဝိယ မယျံ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဘျဇ္ဇာတိ တေ အဇ္ဇ။
 အပဿန္တိ ၂ တိ အပဿန္တိယာ မမ။ ဘမတေ ဝိယာတိ ကုလာလစက္ကံ ဝိယ
 ဘမတိ။ ကာကောလာတိ ဝနကာကာ။ မတာ နူနာတိ အဒ္ဓါ မတာ ဝါ
 ကေနစိ နိတာ ဝါ ဘဝိဿန္တိ။ သကုဏာတိ အဝေသေသကုဏာ။

ဣတိ သာ ဝိလပန္တိ မဟာသတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဖလပစ္စိ ဩတာရေတွာ
 မဟာသတ္တံ တုဏှိမာသိနံ ဒိသွာ ဒါရကေ စဿ သန္တိကေ အပဿန္တိ အာဟ—

- ၂၂၁၇။ “ကိမိဒံ တုဏှိဘူတောသိ၊ အပိ ရတ္တေဝ မေ မနော။
 ကာကောလာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ။
- ၂၂၁၈။ ကိမိဒံ တုဏှိဘူတောသိ၊ အပိ ရတ္တေဝ မေ မနော။
 သကုဏာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ။
- ၂၂၁၉။ ကစ္စိ န မေ အယျပုတ္တ၊ မိဂါ ခါဒိသု ဒါရကေ။
 အရညေ ဣရိဏေ ဝိဝနေ၊ ကေန နိတာ မေ ဒါရကာ။

၁-ပရက္ကန္တိ (သျှာ)   ၂-ပစ္စုဒ္ဓေန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)   ၃-ဣဒဉ္စ နေသံ ကိဋ္ဌနန္တိ (သျှာ)
 ၄-ဟတ္ထိဿရူပကာဒိကိဋ္ဌနကံ (က)   ၅-ဖလတိ ဝိယ (သျှာ)

ဝိယ ပပိတာ^၁ ပတိတံ ဒဏ္ဍေန ပေါထေန္တော ဝိယ သလ္လေန ဝဏံ
 ဝိဇ္ဈန္တော ဝိယ တုဏှိဘာဝေန ကိလမေသိ။ ဣဒံ ဟိ မေ ဟဒယံ သလ္လဝိဒ္ဓေါ
 ယထာ ဝဏော တထေဝ ကမ္မတိ စေဝ ရုဇတိ စ။ “သမ္ပဝိဒ္ဓေါ”တိပိ^၂ ပါဠော၊
 သမ္ပတိဝိဒ္ဓေါတိ အတ္ထော။ **ဩက္ကန္တသန္တိ^၃** မန္တိ အပဂတဇီဝိတံ မံ။ **ဒက္ခိသိ**
နော မတန္တိ ဧတ္ထ **နော-ကာရော** နိပါတမတ္ထော၊ မတံ မံ ကာလဿေဝ တံ
 ပဿိဿသိတိ အတ္ထော။

အထ မဟာသတ္ထော “ကက္ခဋကထာယ နံ ပုတ္တသောကံ ဇဟာပေဿာမီ”တိ
 စိန္တေတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၂၂၅။ “နန မဒ္ဓိ ဝရာရောဟာ၊ ရာဇပုတ္တိ ယသသိနိ။
 ပါတော ဂတာသိ ဥဉ္ဇာယ၊ ကိမိဒံ သာယမာဂတာ”တိ။

တတ္ထ **ကိမိဒံ သာယမာဂတာ**တိ “မဒ္ဓိ တံ အဘိရူပါ ပါသာဒိကာ၊
 ဟိမဝန္တေ စ နာမ ဗဟူ ဝနစရကာ တာပသဝိဇ္ဇာဓရာဒယော ဝိစရန္တိ။ ကော
 ဇာနာတိ၊ ကိံ ဘဝိဿတိ၊ ကိဉ္ဇိ^၄ တယာ ကတံ၊ တံ ပါတောဝ ဂန္တော ကိမိဒံ
 သာယမာဂစ္ဆသိ၊ ဒဟရကုမာရကေ ဩဟာယ အရညဂတိတ္ထိယော နာမ
 သသာမိကိတ္ထိယော ဝေရူပါ န ဟောန္တိ၊ ‘ကာ န ခေါ မေ ဒါရကာနံ ပဝတ္တိ၊
 ကိံ ဝါ မေ သာမိကော စိန္တေဿတိ’တိ^၅ ဧတ္တကမ္ပိ တေ နာဟောသိ။ တံ
 ပါတောဝ ဂန္တော စန္ဒာလောကေန အာဂစ္ဆသိ၊ မမ ဒုဂ္ဂတဘာဝဿေဝေသ
 ဒေါသော”တိ တဇ္ဇေတွာ ဝဇ္ဇေတွာ^၆ ကထေသိ။

သာ တဿံ ကထံ သုတွာ အာဟ—

၂၂၂၆။ “နန တံ သဒ္ဓမသောသိ၊ ယေ သရံ ပါတုမာဂတာ။
 သီဟဿပိ နဒန္တဿ၊ ဗျုဋ္ဌဿ စ နိကုဇ္ဇိတံ။

၂၂၂၇။ အဟု ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ မေ၊ ဝိစရန္တော မြဟာဝနေ။
 ခဏိတ္ထော မေ ဟတ္တာ ပတိတော၊ ဥဂ္ဂိဝဉ္ဇာပိ အံသတော။

၂၂၂၈။ တဒါဟံ ဗျထိတာ ဘိတာ၊ ပုထု ကတွာန အဉ္ဇလိံ။
 သဗ္ဗဒိသာ နမဿိဿံ၊ အပိ သောတ္ထိ ဣတော သိယာ။

၁-တာလာ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)   ၂-သံဝိဒ္ဓေါတ်ဝိ(သျာ၊ ဣ)   ၃-ဥက္ကန္တသတ္တံ(သီ၊ ဣ)
 ၄-ကိမိဒံ(က)   ၅-ကိဒိသော မေ သာမိကောတိ စိန္တယန္တိ(က)   ၆-နိဗ္ဗဇ္ဇေတွာ(သျာ)

၂၂၂၉။ မာ ဟေဝ နော ရာဇပုတ္တော၊ ဟတော သီဟေန ဒီပိနာ။
ဒါရကာ ဝါ ပရာမဋ္ဌာ၊ အစ္စကောကတရစ္ဆိဟိ။

၂၂၃၀။ “သီဟော ဗျဿော စ ဒီပိ စ၊ တယော ဝါဠာ ဝနေ မိဂါ။
တေ မံ ပရိယာဝရုံ မဂ္ဂံ၊ တေန သာယမ္ပိ အာဂတာ”တိ။

တတ္ထ ယေ သရံ ပါတုမာဂတာတိ ယေ ပါနိယံ ပါတုံ ဣမံ သရံ အာဂတာ။
ဗျဿ သာတိ ဗျဿ သ စ အညေသံ ဟတ္ထိအာဒိနံ စတုပ္ပဒါနဇေဝ သကုဏ-
သဃံသ စ နိကူဇိတံ ဧကနိန္ဒာဒသဒ္ဓိ ကိံ တံ န အသောသီတိ ပုစ္ဆတိ။ သော
ပန မဟာသတ္တေန ပုတ္တာနံ ဒိန္နဝေလာယ သဒ္ဓေါ အဟောသိ။ အဟု ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ
မေတိ ဒေဝ ဣမဿ မေ ဒုက္ခဿ အနုဘဝနတ္ထာယ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ အဟောသိ။
ဥဂ္ဂိန္ဒန္တိ အံသကူဠေ ပစ္ဆိလဂ္ဂနကံ။ ပုဏ္ဏတိ ဝိသုံ ဝိသုံ။ သဗ္ဗဒိသာ နမဿိန္ဒန္တိ
သဗ္ဗာ ဒေသ ဒိသာ နမဿိ။ မာ ဟေဝ နောတိ အမှာကံ ရာဇပုတ္တော
သီဟာဒီဟိ ဟတော မာ ဟောတု၊ ဒါရကာပိ အစ္စာဒီဟိ ပရာမဋ္ဌာ မာ
ဟောန္တုတိ ပတ္တယန္တိ နမဿိသံ။ တေ မံ ပရိယာဝရုံ မဂ္ဂန္တိ သာမိ ဝေဿန္တရ
အဟံ “ဣမာနိ စ ဘိသနကာနိ မဟန္တာနိ၊ ဒုဿုပိနော စ မေ ဒိဋ္ဌော၊ အဇ္ဇ
သကာလဿေဝ ဂမိဿာမိ”တိ ကမ္မမာနာ မူလဖလာဖလာနိ ဥပဓာရေသိ။
အထ မေ ဖလိတရုက္ခာပိ အဖလာ ဝိယ အဖလာ စ ဖလိနော ဝိယ ဒိဿန္တိ၊
ကိစ္ဆေန ဖလာဖလာနိ ဂဟေတွာ ဂိရိဒ္ဓါရံ သမ္မာပုဏ္ဏိ။ အထ တေ သီဟာ-
ဒယော မံ ဒိဿာ မဂ္ဂံ ပဋိပါဋိယာ ရုန္တိတွာ အဋ္ဌံသု။ တေန သာယံ
အာဂတာမ္ပိ၊ ခမာဟိ မေ သာမိတိ။

မဟာသတ္တော တာယ သဒ္ဓိံ ဧတ္တကမေဝ ကထံ ဝတွာ ယာဝ အရုဏုဂ္ဂ-
မနာ န ကိဉ္စိ ကထေသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ မဒ္ဓိ နာနပ္ပကာရကံ ဝိလပန္တိ
အာဟ—

၂၂၃၁။ “အဟံ ပတိဉ္စ ပုတ္တေ စ၊ အာစေရမိဝ မာဏဝေါ။
အနုဋ္ဌိတာ ဒိဝါရတ္ထိံ၊ ဇဋ္ဌိနိ မြဟ္မစာရိနိ။

၂၂၃၂။ အဇိနာနိ ပရိဒဟိတွာ၊ ဝနမူလဖလဟာရိယာ။
ဝိစရာမိ ဒိဝါရတ္ထိံ၊ တုမှံ ကာမာ ဟိ ပုတ္တကာ။

၂၂၃၃။ အဟံ သုဝဏ္ဏဟလိဒ္ဓိံ၊ အာဘတံ ပဏ္ဍုဗေလုဝံ။
ရုက္ခပတ္တာနိ စာဟာသိံ၊ ဣမေ ဝေါ ပုတ္တ ကိဋ္ဌနာ။

ဧဝံ ဝိလပမာနာယပိ တာယ သဒ္ဓိံ မဟာသတ္တော န ကိဉ္စိ ကထေသိ။ သာ
တသ္မိံ အကထေန္တေ ကမ္မမာနာ စန္ဒာလောကေန ပုတ္တေ ဝိစိနန္တိ ယေသု
ယေသု ဇမ္ဗုရုက္ခာဒိသု ပုဗ္ဗေ ကိဉ္စိံသု၊ တာနိ တာနိ ပတွာ ပရိဒေဝန္တိ
အာဟ—

၂၂၃၉။ “ဣမေ တေ ဇမ္ဗုကာ ရုက္ခာ၊ ဝေဒိသာ သိန္နုဝါရကာ။
ဝိဝိဓာနိ ရုက္ခဇာတာနိ၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။

၂၂၄၀။ အဿတ္တာ ပနသာ စေ'မေ၊ နိဂြောဓာ စ ကပိတ္ထနာ။
ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။

၂၂၄၁။ ဣမေ တိဋ္ဌန္တိ အာရာမာ၊ အယံ သီတူဒကာ နဒီ။
ယတ္ထ'သု ပုဗ္ဗေ ကိဉ္စိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။

၂၂၄၂။ ဝိဝိဓာနိ ပုပ္ဖဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။
ယာန'သု ပုဗ္ဗေ ဓာရိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။

၂၂၄၃။ ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။
ယာန'သု ပုဗ္ဗေ ဘုဉ္စိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။

၂၂၄၄။ ဣမေ တေ ဟတ္ထိကာ အဿံ၊ ဗလိဗဒ္ဓါ စ တေ ဣမေ။
ယေဟိ'သု ပုဗ္ဗေ ကိဉ္စိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ”တိ။

တတ္ထ ဣမေ တေ ဟတ္ထိကာတိ သာ ပဗ္ဗတူပရိ ဒါရကေ အဒိသ္မာ ပရိဒေဝ-
မာနာ တတော ဩရုယု ပုန အဿမပဒံ အာဂန္နာ တတ္ထ တေ ဥပဓာရေန္တိ
ဧဝံ ကိဉ္စနဘဏ္ဍကာနိ ဒိသ္မာ ဝေမာဟ။

အထဿာ ပရိဒေဝနသဒ္ဓေန စေဝ ပဒသဒ္ဓေန စ မိဂပက္ခိနော စလိံသု။
သာ တေ ဒိသ္မာ အာဟ—

၂၂၄၅။ “ဣမေ သာမာ သသောလူကာ၊ ဗဟုကာ ကဒလိမိဂါ။
ယေဟိ'သု ပုဗ္ဗေ ကိဉ္စိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။

၂၂၄၆။ ဣမေ ဟံသာ စ ကောဉ္ဇာ စ၊ မယူရာ စိတြပေခုဏာ။
ယေဟိ'သု ပုဗ္ဗေ ကိဉ္စိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ”တိ။

တတ္ထ သာမာတိ ခုဒ္ဒကာ သာမာ သုဝဏ္ဏမိဂါ။ သသောလူကာတိ သဿာ စ
ဥလူကာ စ။

သာ အဿမပဒေ ပိယပုတ္တေ အဒိသွာ နိက္ခမိတွာ ပုပ္ဖိတဝနဿဋံ ပဝိသိတွာ တံ တံ ဌာနံ ဩလောကေန္တိ အာဟ—

၂၂၄၇။ “ဣမာ တာ ဝနရုမ္မာယော၊ ပုပ္ဖိတာ သဗ္ဗကာလိကာ။
ယတ္ထ’ဿု ပုဗ္ဗေ ကိဋ္ဌိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။

၂၂၄၈။ ဣမာ တာ ပေါက္ခရဏီ ရမ္မာ၊ စက္ကဝါကူပကူဇိတာ။
မန္ဒာလကေဟိ သဉ္ဇန္တာ၊ ပဒုမုပ္ပလကေဟိ စ။
ယတ္ထ’ဿု ပုဗ္ဗေ ကိဋ္ဌိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ”တိ။

တတ္ထ ဝနရုမ္မာယောတိ ဝနဿဋာယော။

သာ ကတ္ထမိ ပိယပုတ္တေ အဒိသွာ ပုန မဟာသတ္တဿ သန္တိကံ အာဂန္တာ တံ ဒုမ္မုခံ နိသိန္တံ ဒိသွာ အာဟ—

၂၂၄၉။ “န တေ ကဋ္ဌာနိ ဘိန္ဒာနိ၊ န တေ ဥဒကမာဟဋံ။
အဂ္ဂိပိ တေ န ဟာပိတော၊ ကိန္နု မန္ဒောဝ ဈာယသိ။

၂၂၅၀။ ပိယော ပိယေန သင်္ဂမ္မ၊ သမော မေ^၁ ဗျပဟညတိ။
ဗျဇ္ဇေ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိ^၂ ကဏှာဇိနံ စုဘော”တိ။

တတ္ထ န ဟာပိတောဘိ^၂ န ဇလိတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သာမိတွံ ပုဗ္ဗေ ကဋ္ဌာနိ ဘိန္ဒသိ၊ ဥဒကံ အာဟရိတွာ ဌပေသိ၊ အင်္ဂါရကပလ္လေ အဂ္ဂိ^၁ ကရောသိ၊ အဇ္ဇေ တေသု ကေမ္ပိ အကတွာ ကိ^၁ န မန္ဒောဝ ဈာယသိ၊ တဝ ကိရိယာ မယံ န ရုစ္စတိတိ။ ပိယော ပိယေနာတိ ဝေဿန္တရော မယံ ပိယော၊ ဣတော မေ ပိယတရော နတ္ထိ၊ ဣမိနာ မေ ပိယေန သင်္ဂမ္မ သမာဂန္တာ ပုဗ္ဗေ သမော မေ^၁ ဗျပဟညတိ ဒုက္ခံ ပိဂစ္ဆတိ၊ အဇ္ဇေ ပန မေ ဣမံ ပဿန္တိယာပိ သောကော န ပိဂစ္ဆတိ၊ ကိ^၁ န ခေါ ကာရဏန္တိ။ ဗျဇ္ဇာတိ ဟောတု၊ ဒိဋ္ဌိံ မေ ကာရဏံ၊ တေ အဇ္ဇေ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ တေန မေ ဣမံ ပဿန္တိယာပိ သောကော န ပိဂစ္ဆတိတိ။

တာယ ဧဝံ ပုတ္တေပိ မဟာသတ္တော တုဏှိဘူတောဝ နိသိဒိ။ သာ တသ္မိ^၁ အကထေန္တေ သောကသမပ္ပိတာ ပဟဋကုက္ကုဋ္ဌိ ပိယ ကမ္မမာနာ ပုန ပဌမံ ပိစရိတဋ္ဌာနာနိ ပိစရိတွာ မဟာသတ္တဿ သန္တိကံ ပစ္စာဂန္တာ အာဟ—

၁-သမောဟံ (သျှ၊ က) ၂-န ဟာသိတောတိ (သျှ၊)

၂၂၆၀။ တဿ ဒိန္နာ မယာ ပုတ္တာ၊ မဒ္ဓိ မာ ဘာယိ အဿသ။
 မံ ပဿ မဒ္ဓိ မာ ပုတ္တေ၊ မာ ဗာဠံ ပရိဒေဝသိ။
 လစ္ဆာမ ပုတ္တေ ဇိဝန္တာ၊ အရောဂါ စ ဘဝါမသေ။

၂၂၆၁။ ပုတ္တေ ပသုဉ္စ ခညဉ္စ၊ ယဉ္စ အညံ ဃရေ ခနံ။
 ဒဇ္ဇော သပ္ပုရိသော ဒါနံ၊ ဒိသွာ ယာစကမာဂတံ။
 အနုမောဒါဟိ မေ မဒ္ဓိ၊ ပုတ္တကေ ဒါနမုတ္တမ”န္တိ။

တတ္ထ အာဒိယေနောဝါတိ အာဒိကေနော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သစေ တေ အဟံ အာဒိတောဝ တမတ္ထံ အာစိက္ခိယံ၊ တတော တဝ သောက် သန္ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တိယာ ဟဒယံ ဖလေယျ၊ တသ္မာ အာဒိကေနော တေ မဒ္ဓိ ဒုက္ခံ န အက္ခာတုံ ဣစ္ဆိယန္တိ။ ဃရမာဂတောတိ ဣမံ အမှာကံ ဝသနဋ္ဌာနံ အာဂတော။ အရောဂါ စ ဘဝါမသေတိ ယထာ တထာ မယံ အရောဂါ ဟောမ၊ ဇိဝမာနာ အဝသံ ပုတ္တေ ဗြာဟ္မဏေန နိတေပိ ပဿိဿာမ။ ယဉ္စ အညန္တိ ယဉ္စ အညံ ဃရေ သဝိညာဏကံ ခနံ။ ဒဇ္ဇော သပ္ပုရိသော ဒါနန္တိ သပ္ပုရိသော ဥတ္တမတ္ထံ ပတ္ထေန္တော ဥရံ ဘိန္ဒိတွာ ဟဒယမံသမ္ပိ ဂဟေတွာ ဒါနံ ဒဒေယျာတိ။

မဒ္ဓိ အာဟ—

၂၂၆၂။ “အနုမောဒါမိ တေ ဒေဝ၊ ပုတ္တကေ ဒါနမုတ္တမံ။
 ဒတွာ စိတ္တံ ပသာဒေဟိ၊ ဘိယျော ဒါနံ ဒဒေါ ဘဝ။

၂၂၆၃။ ယော တံ မစ္ဆေရဘူတေသု၊ မနုဿေသု ဇနာမိပ။
 ဗြာဟ္မဏဿ အဒါ ဒါနံ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနော”တိ။

တတ္ထ အနုမောဒါမိ တေတိ ဒသ မာသေ ကုစ္ဆိယာ ဓာရေတွာ ဒိဝသဿ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ၊ နှာပေတွာ ပါယေတွာ ဘောဇေတွာ ဥရေ နံပဇ္ဇာပေတွာ ပဋိဇဂ္ဂိတပုတ္တကေသု ဗောဓိသတ္တေန ဒိန္နေသု သယံ ပုတ္တဒါနံ အနုမောဒန္တိ ဝေမာဟ။ ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနိတဗ္ဗံ “ဝိတာဝ ပုတ္တာနံ သာမိကော”တိ။ ဘိယျော ဒါနံ ဒဒေါ ဘဝါတိ မဘာရာဇ ဥတ္တရိပိ ပုနပ္ပုနံ ဒါနံ ဒါယကောဝိ ဟောဟိ၊ “သုဒိန္နံ မေ ဒါန”န္တိ စိတ္တံ ပသာဒေဟိ၊ ယော တံ မစ္ဆေရဘူတေသု သတ္တေသု ပိယပုတ္တေ အဒါသိတိ။

၁-န ကာတုံ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)   ၂-ဒါနဒဒေါ (သိ၊ ဣ)   ၃-ဒါနဒါယကော (သိ၊ ဣ)

ဧဝံ ပုတ္တေ မဟာသတ္တော “မဒ္ဒိ ကိန္နာမေတံ ကထေသိ၊ သစေ ဟိ မယာ ပုတ္တေ ဒတွာ စိတ္တံ ပသာဒေတုံ နာဘဝိဿ၊ ဣမာနိ ပန မေ အစ္စရိယာနိ န ပဝတ္ထေယျ”န္တိ ဝတွာ သဗ္ဗာနိ ပထဝိနိန္နာဒါဒိနိ ကထေသိ။ တတော မဒ္ဒိ တာနိ အစ္စရိယာနိ ကိတ္တေတွာ ဒါနံ အနုမောဒန္တိ အာဟ—

၂၂၆၄။ “နိန္နာဒိတာ တေ ပထဝီ၊ သဒ္ဓေါ တေ တိဒိဝင်္ဂတော။
သမန္တာ ဝိဇ္ဇုတာ အာဂုံ၊ ဂိရိနံဝ ပတိဿုတာ”တိ။

တတ္ထ ဝိဇ္ဇုတာ အာဂုန္တိ အကာလဝိဇ္ဇုလတာ ဟိမဝန္တပဒေသေ သမန္တာ နိစ္ဆရိံသု။ ဂိရိနံဝ ပတိဿုတာတိ ဂိရိနံ ပတိဿုတသဒ္ဓါ ဝိယ ဝိရဝါ ဥဋ္ဌဟိံသု။

၂၂၆၅။ တဿ တေ အနုမောဒန္တိ၊ ဥဘော နာရဒပဗ္ဗတာ။
ဣန္ဒော စ ဗြဟ္မာ ပဇာပတိ၊ သောမော ယမော ဝေဿဝဏော။
သဗ္ဗေ ဒေဝါနုမောဒန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဣန္ဒကာ။

၂၂၆၆။ ဣတိ မဒ္ဒိ ဝရာရောဟာ၊ ရာဇပုတ္တိ ယသဿိနိ။
ဝေဿန္တရဿ အနုမောဒိ၊ ပုတ္တကေ ဒါနမုတ္တမန္တိ။

တတ္ထ ဥဘော နာရဒပဗ္ဗတာတိ ဣမေပိ ဒွေ ဒေဝနိကာယာ အတ္တနော ဝိမာနဒ္ဓါရေဋ္ဌိတာဝ “သုဒိန္နံ တေ ဒါန”န္တိ အနုမောဒန္တိ။ တာဝတိံသာ သဣန္ဒကာတိ ဣန္ဒဇေဋ္ဌကာ တာဝတိံသာပိ ဒေဝါ တေ ဒါနံ အနုမောဒန္တိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တေန အတ္တနော ဒါနေ ဝဏ္ဏိတေ တမေဝတ္ထံ ပရိဝတ္ထေတွာ “မဟာရာဇ ဝေဿန္တရ သုဒိန္နံ နာမ တေ ဒါန”န္တိ မဒ္ဒိပိ တထေဝ ဒါနံ ဝဏ္ဏယိတွာ အနုမောဒမာနာ နိဿိဒိ။ တေန သတ္တာ “ဣတိ မဒ္ဒိ ဝရာရောဟာ”တိ ဂါထမာဟ။

မဒ္ဒိပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သက္ကပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

ဧဝံ တေသု အညမညံ သမ္မောဒနီယံ ကထံ ကထေန္နေသု သက္ကော စိန္တေသိ
“အယံ ဝေဿန္တရော ရာဇော ဟိယျော ဇူဇကဿ ပထဝီ ဥန္တာဒေတွာ
ဒါရကေ အဒါသိ၊ ဣဒါနိ တံ ကောစိ ဟိနပုရိသော ဥပသင်္ကမိတွာ သဗ္ဗ-
လက္ခဏသမ္ပန္နံ မဒ္ဓိံ ယာစိတွာ ရာဇာနံ ဧကကံ ကတွာ မဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆေယျ၊
တတော ဒေ အနာထော နိပ္ပစ္စယော ဘဝေယျ။ အဟံ မြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန နံ
ဥပသင်္ကမိတွာ မဒ္ဓိံ ယာစိတွာ ပါရမိကုဋံ ဂါဟာပေတွာ ကဿစိ အဝိသုဇ္ဇိယံ
ကဟွာ ပုန နံ တဿေဝ ဒတွာ အာဂမိဿာမီ”တိ။ သော သူရိယုဂ္ဂမန-
ဝေလာယ တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္နော သတ္တာ
အာဟ—

၂၂၆၇။ “တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယသုဂ္ဂမနံ ပတိ။
သက္ကော မြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ ပါတော တေသံ အဒိဿထာ”တိ။

တတ္ထ ပါတော တေသံ အဒိဿထာတိ ပါတောဝ နေသံ ဒွိန္ဒမ္ပိ ဇနာနံ
ပညာယမာနရူပေါ ပုရတော အဋ္ဌာသိ၊ ဌတွာ စ ပန ပဋိသန္တာရံ ကရောန္နော
အာဟ—

၂၂၆၈။ “ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။
ကစ္စိ ဥဉ္ဇေန ယာပေထ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။

၂၂၆၉။ ကစ္စိ ခုံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရိသပါ။
ဝနေ ဝါဠုမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

မဟာသတ္တော အာဟ—

၂၂၇၀။ “ကုသလံ စေဝ နော မြဟ္မေ၊ အထော မြဟ္မေ အနာမယံ။
အထော ဥဉ္ဇေန ယာပေမ၊ အထော မူလဖလာ ဗဟူ။

၂၂၇၁။ အထော ခုံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရိသပါ။
ဝနေ ဝါဠုမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ဟိံသာ မယံ န ဝိဇ္ဇတိ။

၂၂၇၂။ သတ္တ နော မာသေ ဝသတံ၊ အရညေ ဇီဝသောကိနံ။
ဣဒံ ဒုတိယံ ပဿာမ၊ မြာဟ္မဏံ ဒေဝဝဏ္ဏိနံ။
အာဒါယ ဝေဠုဝံ ဒဏ္ဍံ၊ ဓာရေန္တံ အဇိနက္ခိပံ။

၂၂၇၃။ သွာဂတံ တေ မဟာဗြဟ္မေ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
အန္တော ပဝိသ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ပါဒေ ပက္ခာလယဿု တေ။

၂၂၇၄။ တိန္ဒြါကာနိ ပိယာလာနိ၊ မရုကေ ကာသုမာရိယော။
ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဇ္ဇ ဗြဟ္မေ ဝရံ ဝရံ။

၂၂၇၅။ ဣဒမ္ပိ ပါနိယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂဗ္ဘရာ။
တတော ပိဝ မဟာဗြဟ္မေ၊ သစေ တံ အဘိကင်္ခသီ”တိ။

ဧဝံ တေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကတော မဟာသတ္ထော—

၂၂၇၆။ “အထ တံ ကေန ဝဏ္ဏေန၊ ကေန ဝါ ပန ဟေတုနာ။
အနုပ္ပတ္တော ဗြဟ္မာရညံ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ—

အာဂမနကာရဏံ ပုစ္ဆိ။ အထ နံ သတ္ထော “မဟာရာဇ အဟံ မဟလ္လကော၊
ဣဓာဂစ္ဆန္တော တဝ ဘရိယံ မဒ္ဓိံ ယာစိတုံ အာဂတော၊ တံ မေ ဒေဟိ”တိ
ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၂၇၇။ “ယထာ ဝါရိဝဟော ပူရော၊ သဗ္ဗကာလံ န ဒီယတိ။
ဧဝံ တံ ယာစိတာ’ဂစ္ဆိံ၊ ဘရိယံ မေ ဒေဟိ ယာစိတော”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ မဟာသတ္ထော “ဟိယျော မေ ဗြာဟ္မဏဿ^၁ ဒါရကာ ဒိန္နာ၊
အရညေ ဧကကော ဟုတွာ ကထံ တေ မဒ္ဓိံ ဒဿာမီ”တိ အဝတွာ
ပသာရိတဟတ္ထေ သဟဿတ္ထဝိကံ ဌပေန္တော ပိယ အသဇ္ဇိတွာ အဗဇ္ဈိတွာ
အနောလိနမာနသော ဟုတွာ ဂိရိံ ဥန္တာဒေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၂၇၈။ “ဒဒါမိ န ဝိကမ္ပာမိ၊ ယံ မံ ယာစသိ ဗြာဟ္မဏ။
သန္တံ နပုဋိရုယာမိ၊ ဒါနေ မေ ရမတီ မနော”တိ။

တတ္ထ သန္တံ နပုဋိရုယာမီ^၂တိ၊ သံဝိဇ္ဇမာနံ န ရုယာမိ^၃။

ဧဝေ ပန ဝတွာ သီဃမေဝ ကမဏ္ဍလုနာ ဥဒကံ အာဟရိတွာ ဥဒကံ
ဟတ္ထေ ပါတေတွာ ပိယဘရိယံ ဗြာဟ္မဏဿ အဒါသိ။ တင်္ခဏေယေဝ
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပ္ပကာရာနိ သဗ္ဗာနိ အစ္ဆရိယာနိ^၄ ပါတုရဟေသုံ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁-ဗြာဟ္မဏ (သီ)

၂-န ပဋိဂူဟာမီတိ (သီ၊ ဣ)

၃-န ဂူဟာမိ (သီ၊ ဣ)

၄-ပါဋိဟာရိယာနိ (သီ၊ ဣ)

၂၂၇၉။ “မဒ္ဒိံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာန၊ ဥဒကဿံ ကမဏ္ဍလုံ။
မြာဟ္မဏဿ အဒါ ဒါနံ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓော။”

၂၂၈၀။ တဒါသိ ယံ ဘိဝံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
မဒ္ဒိံ ပရိစ္စန္ဒေဿ၊ မေဒနီ သမ္ပကမ္ပထ။

၂၂၈၁။ နေဝံဿ မဒ္ဒိ ဘာကုဋ္ဌိ၊ န သန္ဓိယတိ န ရောဒတိ။
ပေက္ခတေဝဿ တုဏှိ သာ၊ ဒေသော ဇာနာတိ ယံ ဝရံ”န္တိ။

တတ္ထ အဒါ ဒါနန္တိ “အဟော မြာဟ္မဏ မဒ္ဒိတော မေ သတဂုဏေန သဟဿဂုဏေန သတသဟဿဂုဏေန သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ ပိယတရံ၊ ဣဒံ မေ ဒါနံ သဗ္ဗညုတညာဏပုဋိဝေဓဿ ပစ္စယော ဟောတူ”တိ ဝတွာ ဒါနံ အဒါသိ။ ဂုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ ဓိတံ၊ မဒ္ဒိံ ဒေဝိံ ပတိဗ္ဗတံ။
စဇမာနော န စိန္တေသိံ၊ ဗောဓိယာယေဝ ကာရဏာ။

န မေ ဒေဿာ ဥဘော ပုတ္တာ၊ မဒ္ဒိ ဒေဝိ န ဒေသိယာ။
သဗ္ဗညုတံ ပိယံ မယံ၊ တသ္မာ ပိယေ အဒါသဟ”န္တိ။

တတ္ထ သမ္ပကမ္ပထာတိ ပထဝီ ဥဒကပရိယန္တံ ကတွာ ကမ္ပိတ္ထ။ နေဝံဿ မဒ္ဒိ ဘာကုဋ္ဌိတိ ဘိက္ခဝေ တသ္မိံ ခဏေ မဒ္ဒိ၂ “မံ မဟလ္လကဿ မြာဟ္မဏဿ ရာဇာ ဒေတိ”တိ ကောဝဝသေန ဘာကုဋ္ဌိပိ နာဟောသိ။ န သန္ဓိယတိ န ရောဒတိတိ နေဝ မင်္ဂံ အဟောသိ၊ န အက္ခိနိ ပူရေတွာ ရောဒတိ၊ အထ ခေါ တုဏှိ သာ ဟုတွာ “မာဒိသံ ဣတ္ထိရတနံ ဒေမာနော န နိက္ကာရဏာ ဒဿတိ၊ ဒေသော ယံ ဝရံ၊ တံ ဇာနာတိ”တိ ဖုလ္လပဒုမဝဏှံ အဿ မုခံ ပေက္ခတေဝ၊ ဩလောကယမာနာဝ ဌိတာတိ အတ္ထော။

အထ မဟာသတ္ထော “ကိဒိသာ မဒ္ဒိ”တိ တဿာ မုခံ ဩလောကေသိ။ သာပိ “သာမိ ကိံ မံ ဩလောကေသိ”တိ ဝတွာ သိဟနာဒံ နဒန္တိ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၂၈၂။ “ကောမာရိ ယဿာဟံ ဘရိယာ၊ သာမိကော မမ ဣဿရော။
ယဿိစ္ဆေ တဿ မံ ဒဇ္ဇာ၊ ဝိက္ခိဏေယျ ဟနေယျ ဝါ”တိ။

၁-၃ ၄-၃၉၅-ပိဋေ စရိယာပိဋကေ။ ၂-မဒ္ဒိဒေဝိယာ (သီ၊ဇု)
၃-မုခေ ဘာကုဋ္ဌိပိ (သ္မိ၊ သျာ၊ ဣ)

တတ္ထ ကောမာရီ ယဿာဟံ ဘရိယာတိ အဟံ ယဿ တဝ ဒဟရိကာ^၁
ဘရိယာ၊ သော တုညေဝ မမ ဣဿရော သာမိကော။ ယဿိန္ဒြေ တဿာတိ
ဣဿရော စ နာမ ဒါသိ^၂ မံ ယဿ ဒါတုံ ဣန္ဒြေယျ၊ တဿ ဒဒေယျ။
ဝိက္ခိဏေယျ ဝါတိ ဓနေန ဝါ အတ္ထေ သတိ ဝိက္ခိဏေယျ၊ မံသေန ဝါ
အတ္ထေ သတိ ဟနေယျ၊ တသ္မာ ယံ ဝေါ ရုစ္စတိ၊ တံ ကရောထ၊ နာဟံ
ကုဇ္ဈာမိတိ။

သက္ကော တေသံ ပဏိတဇ္ဈာသယတံ ဝိဒိတွာ ထုတိ^၃ အကာသိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

- ၂၂၀၃။ “တေသံ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ ဒေဝိန္ဒြေ တေဒဗြဝိ။
သဗ္ဗေ ဇိတာ တေ ပစ္စုဟာ၊ ယေ ဒိဗ္ဗာ ယေ စ မာနုသာ။
- ၂၂၀၄။ နိန္ဒာဒိတာ တေ ပထဝီ၊ သဒ္ဓေါ တေ တိဒိဝဂံတော။
သမန္တာ ဝိဇ္ဇုတာ အာဂုံ၊ ဂိရိနံဝ ပတိဿုတာ။
- ၂၂၀၅။ တဿ တေ အနုမောဒန္တိ၊ ဥဘော နာရဒပဗ္ဗတာ။
ဣန္ဒြေ စ ဗြဟ္မာ ပဇာပတိ၊ သောမော ယမော ဝေဿဝဏော။
သဗ္ဗေ ဒေဝါနုမောဒန္တိ၊ ဒုက္ကရံ ဟိ ကရောတိ သော။
- ၂၂၀၆။ ဒုဒ္ဒဒံ ဒဒမာနာနံ၊ ဒုက္ကရံ ကမ္မ ကုဗ္ဗတံ။
အသန္တော နာနုကုဗ္ဗန္တိ၊ သတံ ဓမ္မော ဒုရန္တယော။
- ၂၂၀၇။ တသ္မာ သတဉ္စ အသတံ၊ နာနာ ဟောတိ ဣတော ဂတိ။
အသန္တော နိရယံ ယန္တိ၊ သန္တော သဂ္ဂပရာယဏာ။
- ၂၂၀၈။ ယမေတံ ကုမာရေ အဒါ၊ ဘရိယံ အဒါ ဝနေ ဝသံ။
ဗြဟ္မယာနမနောက္ကမ္မ၊ သဂ္ဂေ တေ တံ ဝိပစ္စတူ^၄တိ။

တတ္ထ ပစ္စုဟာတိ ပစ္စုတ္တိကာ။ ဒိဗ္ဗာတိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိပဋိဗာဟကာ။
မာနုသာတိ မနုဿသမ္ပတ္တိပဋိဗာဟကာ။ ကေ ပန တေတိ? မစ္ဆရိယဓမ္မော။
တေ သဗ္ဗေ ပုတ္တဒါရံ ဒေန္တေန မဟာသတ္တေန ဇိတာ။ တေနာဟ “သဗ္ဗေ
ဇိတာ တေ ပစ္စုဟာ”တိ။ ဒုက္ကရံ ဟိ ကရောတိ သောတိ သော ဝေဿန္တရော
ရာဇာ ဧကကောဝ အရညေ ဝသန္တော ဘရိယံ ဗြာဟ္မဏဿ ဒေန္တော

၁-ကောမာရိယာ (သိ၊ သျာ)

ဒုက္ကရံ ကရောဘိတိ ဧဝံ သဗ္ဗေ ဒေဝါ အနုမောဒန္တိတိ ဝဒတိ။ “ယမေတ”န္တိ ဂါထံ အနုမောဒနံ ကရောန္တော အာဟ။ ဝနေ ဝသန္တိ ဝနေ ဝသန္တော။ မြဟ္မယာနန္တိ သေဋ္ဌယာနံ”။ တိဝိဓော ဟိ သုစရိတဓမ္မော ဧဝရူပေါ စ ဒါနဓမ္မော အရိယမဂ္ဂဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ “မြဟ္မယာန”န္တိ ဝုဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ယံ တံ ဣဒံ အဇ္ဇ ဒါနံ ဒေတောပိ နိပ္ပန္နံ မြဟ္မယာနံ အပါယဘူမိံ အနောက္ကမိတွာ သဂ္ဂေ တေ တံ ဝိပစ္စတု၊ ဝိပါကပရိယောသာနေ စ သဗ္ဗညုတညာဏဒါယကံ ဟောတူတိ။

ဧဝမဿ သက္ကော အနုမောဒနံ ကတွာ “ဣဒါနိ မယာ ဣဓ ပပဉ္စိ အကတွာ ဣမံ ဣမဿေဝ ဒတွာ ဂန္တံ ဝဋ္ဋတိ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၂၂၈၉။ “ဒဒါမိ ဘောတော ဘရိယံ၊ မဒ္ဓိံ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနံ။
 တုဉ္ဇေဝ မဒ္ဓိယာ ဆန္တော၊ မဒ္ဓိံ စ ပတိနာ သဟ။

၂၂၉၀။ ယထာ ပယော စ သင်္ခါ စ၊ ဥဘော သမာနဝဏ္ဏိနော။
 ဧဝံ တုဝံ စ မဒ္ဓိံ စ၊ သမာနမနစေတသာ။

၂၂၉၁။ အဝရဒ္ဓေတ္ထ အရညသ္မိံ၊ ဥဘော သမ္ပထ အဿမေ။
 ခတ္တိယာ ဂေါတ္တသမ္ပန္နာ၊ သုဇာတာ မာတုပေတ္တိတော။
 ယထာ ပုညာနိ ကယိရာထ၊ ဒဒန္တာ အပရာပရ”န္တိ။

တတ္ထ ဆန္တောတိ အနုရူပေါ။ ဥဘော သမာနဝဏ္ဏိနောတိ သမာနဝဏ္ဏာ ဥဘောပိ ပရိသုဒ္ဓါယေဝ။ သမာနမနစေတသာတိ အာစာရာဒီဟိ ကမ္မေဟိ သမာနေန မနသင်္ခါတေန စေတသာ သမန္ဓာဂတာ။ အဝရဒ္ဓေတ္တာတိ ရဋ္ဌဘော ပဗ္ဗာဇိတာ ဟုတွာ ဧတ္ထ အရညေ ဝသထ။ ယထာ ပုညာနိတိ ယထာ ဇေဘုတ္တရနဂရေ ဝေါဗဟူနိ ပုညာနိ ကတာနိ၊ ဟိယျော ပုတ္တာနံ အဇ္ဇ ဘရိယာယ ဒါနဝသေနပိ ကတာနိတိ ဧတ္ထကေနေဝ ပရိတောသံ အကတွာ ဣတော ဥတ္တရိပိ အပရာပရံ ဒဒန္တာ ယထာနုရူပါနိ ပုညာနိ ကရေယျာထာတိ။

ဧဝေ ပန ဝတွာ သက္ကော မဟာသတ္တဿ မဒ္ဓိံ ပဋိစ္ဆာပေတွာ ဝရံ ဒါတုံ အတ္တာနံ အာစိက္ခန္တော အာဟ—

၂၂၉၂။ “သက္ကောဟမသ္မိ ဒေဝိန္တော၊ အာဂတောသ္မိ တဝန္တိကေ။
 ဝရံ ဝရဿု ရာဇိသိ၊ ဝရေ အဋ္ဌ ဒဒါမိ တေ”တိ။

၁-သေဋ္ဌယာနံ ဝိသေသယာနံ (က)

ကထေန္တောယေဝ စ ဒိဗ္ဗတ္တဘာဝေန ဇလန္တော တရုဏသုရိယော ဝိယ အာကာသေ အဋ္ဌာသိ။ တတော ဗောဓိသတ္တော ဝရံ ဂဏှန္တော အာဟ—

၂၂၉၃။ “ဝရံ စေ မေ အဒေါ သက္က၊ သဗ္ဗဘူတာနမိဿရ။
ဝိတာ မံ အနုမောဒေယျ၊ ဣတော ပတ္တိ-သကံ ဃရံ။
အာသနေန နိမန္တေယျ၊ ပဌမေတံ ဝရံ ဝရေ။

၂၂၉၄။ ပုရိသဿ ဝဓံ န ရောစေယျံ၊ အပိ ကိဗ္ဗိသကာရကံ။
ဝဇ္ဇံ ဝဓမှာ မောစေယျံ၊ ဒုတိယေတံ ဝရံ ဝရေ။

၂၂၉၅။ ယေ ဝုနာ ယေ စ ဒဟရာ၊ ယေ စ မဇ္ဈိမပေါရိသာ။
မမေဝ ဥပဇီဝေယျံ၊ တတိယေတံ ဝရံ ဝရေ။

၂၂၉၆။ ပရဒါရံ န ဂစ္ဆေယျံ၊ သဒါရပသုတော သိယံ။
ထိနံ ဝသံ န ဂစ္ဆေယျံ၊ စတုတ္ထေတံ ဝရံ ဝရေ။

၂၂၉၇။ ပုတ္တော မေ သက္က ဇာယေထ၊ သော စ ဒိဃာယုကော သိယာ။
ဓမ္မေန ဇိနေ ပထဝီ၊ ပဉ္စမေတံ ဝရံ ဝရေ။

၂၂၉၈။ တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယသုဂ္ဂမနံ ပတိ။
ဒိဗ္ဗာ ဘက္ခာ ပါတုဘဝေယျံ၊ ဆဋ္ဌမေတံ ဝရံ ဝရေ။

၂၂၉၉။ ဒဒတော မေ န ဒိယေထ၊ ဒတွာ နာနုတပေယျဟံ။
ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒေယျံ၊ သတ္တမေတံ ဝရံ ဝရေ။

၂၃၀၀။ ဣတော ဝိမုစ္စမာနာဟံ၊ သဂ္ဂဂါမိ ဝိသေသဂူ။
အနိဝတ္တိ တတော အသံ၊ အဋ္ဌမေတံ ဝရံ ဝရေ”တိ။

တတ္ထ အနုမောဒေယျာတိ သမ္ပဋိန္တေယျ န ကုဇ္ဈေယျ။ ဣတော ပတ္တိန္တိ
ဣမမှာ အရညာ သကံ ဃရံ အနုပတ္တိ။ အာသနေနာတိ ရာဇာသနေန။ ရဇ္ဇံ
မေ ဒေတူတိ ဝဒတိ။ အပိ ကိဗ္ဗိသကာရကန္တိ ရာဇာ ဟုတွာ ရာဇာပရာမိကဗ္ဗိ
ဝဇ္ဇံ ဝဓမှာ မောစေယျံ၊ ဝေရူပဿပိ မေ ဝဓော နာမ န ရုစ္စတု။ မမေဝ
ဥပဇီဝေယျန္တိ သဗ္ဗေတေ မညေဝ နိဿာယ ဥပဇီဝေယျံ။ ဓမ္မေန ဇိနေတိ
ဓမ္မေန ဇိနာတု၊ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတူတိ အတ္ထော။ ဝိသေသဂူတိ
ဝိသေသဂမနော ဟုတွာ တုသိတပုရေ နိဗ္ဗတ္တော ဟောမိတိ ဝဒတိ။

အနိဝတ္တိ^၁ တတော အဿန္တိ တုသိတဘဝနတော စပိတွာ မနုဿတ္တံ အာဂတော ပုနဘဝေ အနိဝတ္တိ^၁ အဿံ၊ သဗ္ဗညုတံ သမ္မာပုဏ္ဏေယျန္တိ ဝဒတိ။

၂၃၀၁။ တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ဒေဝိန္ဒော တေဒဗြဟ္မိ။
အစိရံ ဝတ တေ တတော၊ ပိတာ တံ ဒဠုမေဿတိတိ။

တတ္ထ ဒဠုမေဿတိတိ မဟာရာဇ တဝ မာတာ စ ပိတာ စ^၂ အစိရေနေဝ တံ ပဿိတုကာမော ဟုတွာ ဣဓာဂမိဿတိ၊ အာဂန္တာ စ ပန သေတစ္ဆတ္တံ ဒတွာ ရဇံ နိယျာဒေတွာ ဇေတုတ္တရနဂရမေဝ နေဿတိ၊ သဗ္ဗေ တေ မနောရထာ မတ္တကံ ပါပုဏီဿန္တိ၊ မာ စိန္တယိ၊ အပ္ပမတ္တော ဟောဟိ မဟာရာဇာတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တဿ ဩဝါဒံ ဒတွာ သက္ကော သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ တမတ္တံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၃၀၂။ “ဣဒံ ဝတွာန မသဝါ၊ ဒေဝရာဇာ သုဇေမ္ပတိ။
ဝေဿန္တရေ ဝရံ ဒတွာ၊ သဂ္ဂကာယံ အပက္ကမိ”တိ။

တတ္ထ ဝေဿန္တရေတိ ဝေဿန္တရဿ။ အပက္ကမိတိ ဂတော အနုပ္ပတ္တော-ယေဝါတိ။

သက္ကပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာရာဇပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

ဗောဓိသတ္တော စ မဒ္ဓိ စ သမ္မောဒမာနာ သက္ကဒတ္တိယေ အဿမေ ဝသိံသု။ ဇူဇကောပိ ကုမာရေ ဂဟေတွာ သဋ္ဌိယောဇနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ဒေဝတာ ကုမာရာနံ အာရက္ခမကံသု။ ဇူဇကောပိ သူရိယေ အတ္တင်္ဂတေ ကုမာရေ ဂစ္ဆေ ဗန္ဓိတွာ ဘူမိယံ နိပဇ္ဇာပေတွာ သယံ စဏ္ဍဝါဠမိဂဘယေန ရက္ခံ အာရယျ ဝိဋုပန္တရေ သယတိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဧကော ဒေဝပုတ္တော ဝေဿန္တရဝဏ္ဏေန၊ ဧကော ဒေဝဓိတာ မဒ္ဓိဝဏ္ဏေန အာဂန္တာ ကုမာရေ မောစေတွာ ဟတ္ထပါဒေ သမ္မာ-ဟိတွာ နှာပေတွာ မဏ္ဍေတွာ ဒိဗ္ဗဘောဇနံ ဘောဇေတွာ ဒိဗ္ဗသယနေ

၁-အနိဗ္ဗတ္တိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-တာတော (သီ၊ သျာ၊ ဣ)
၃-တဝ တာတော တဝ ပိတာ (သီ၊ ဣ)

သယာပေတွာ အရုဏုဂ္ဂမနကာလေ ဗဒ္ဓါကာရေနေဝ နိပဇ္ဇာပေတွာ အန္တရ-
 ဓာယိ။ ဧဝံ ဟေ ဒေဝတာသင်္ဂဟေန အရောဂါ ဟုတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ ဣဇကောပိ
 ဒေဝတာဓိဂ္ဂဟိတော ဟုတွာ “ကာလိင်္ဂရဋ္ဌံ ဂစ္ဆာမီ”တိ ဂစ္ဆန္တော အခုမာ-
 သေန ဇေတုတ္တရနဂရံ ပတ္တော။ တံ ဒိဝသံ ပဇ္ဇူသကာလေ သဉ္ဇယော မဟာ-
 ရာဇာ သုပိနံ ပဿိ။ ဧဝရူပေါ သုပိနော အဟောသိ—ရညော မဟာဝိနိစ္ဆယေ
 နိသိန္ဓဿ ဧကော ပုရိသော ကဏှော ဒွေ ပဒုမာနိ အာဟရိတွာ ရညော ဟတ္ထေ
 ဌပေသိ။ ရာဇာ တာနိ ဒွိသု ကဏှေသု ပိဋ္ဌန္တိ။ တေသံ ရေဏု ဘဿိတွာ ရညော
 ဥရေ ပတတိ။ သော ပဗုဇ္ဈိတွာ ပါတောဝ မြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆိ။ တေ “စိရပဝုတ္တာ
 ဝေါ ဒေဝ ဗန္ဓဝါ အာဂမိဿန္တိ”တိ ဗျာကရိံသု။ သော ပါတောဝ သိသံ
 နှာယိတွာ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ အလင်္ကရိတွာ ဝိနိစ္ဆယေ နိသိဒိ။
 ဒေဝတာ မြာဟ္မဏံ ဒွိဟိ ကုမာရေဟိ သဒ္ဓိံ အာနေတွာ ရာဇင်္ဂဏေ ဌပယိံသု။
 တသ္မိံ ခဏေ ရာဇာ မဂ္ဂံ သြလောကေန္တော ကုမာရေ ဒိသွာ အာဟ—

၂၃၀၃။ “ကဿေတံ မုခမာဘာတိ၊ ဟေမံဝုတ္တတ္တ’မဂ္ဂိနာ။
 နိက္ခံဝ ဇာတရူပဿ၊ ဥက္ကာမုခပဟံသိတံ။

၂၃၀၄။ ဥဘော သဒိသပစ္စင်္ဂါ၊ ဥဘော သဒိသလက္ခဏာ။
 ဇာလိဿ သဒိသော ဧကော၊ ဧကာ ကဏှာဇိနာ ယထာ။

၂၃၀၅။ သီဟာ ဗိလာဝ နိက္ခန္တာ၊ ဥဘော သမ္ပတိရူပကာ။
 ဇာတရူပမယာယေဝ၊ ဣမေ ဒိဿန္တိ ဒါရကာ”တိ။

တတ္ထ ဟေမံဝုတ္တတ္တ’မဂ္ဂိနာတိ ဟေမံ ဣဝ ဥတ္တတ္တံ အဂ္ဂိနာ။ သီဟာ ဗိလာဝ
 နိက္ခန္တာတိ ကဉ္ဇနဂုဟတော နိက္ခန္တာ သီဟာ ဝိယ။

ဧဝံ ရာဇာ တိဟိ ဂါထာဟိ ကုမာရေ ဝဏှေတွာ ဧကံ အမစ္စံ အာဏာ-
 ပေသိ “ဂစ္ဆေတံ မြာဟ္မဏံ ဒါရကေဟိ သဒ္ဓိံ အာနေဟိ”တိ။ သော ဝေဂေန
 ဂန္တော မြာဟ္မဏံ အာနေသိ။ အထ ရာဇာ မြာဟ္မဏံ အာဟ—

၂၃၀၆။ “ကုတော နု ဘဝံ ဘာရဒွါဇ၊ ဣမေ အာနေသိ ဒါရကေ။
 အဇ္ဇေ ရဋ္ဌံ အနုပ္ပတ္တော၊ ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ မြာဟ္မဏာ”တိ။

ဇူဇကော အာဟ—

၂၃၀၇။ “မယံ တေ ဒါရကာ ဒေဝ၊ ဒိန္နာ ဝိတ္တေန သဉ္ဇယ။
အဇ္ဇ ပန္နရသာ ရတ္တိ၊ ယတော လဒ္ဓါ^၁ မေ ဒါရကာ”တိ။

တတ္ထ ဝိတ္တေနာတိ တုဋ္ဌေန ပသန္ဓေန။ အဇ္ဇ ပန္နရသာ ရတ္တိတိ ဣမေသံ
လဒ္ဓဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ အဇ္ဇ ပန္နရသာ ရတ္တိတိ ဝဒတိ။

ရာဇာ အာဟ—

၂၃၀၈။ “ကေန ဝါ ဝါစပေယျေန၊ သမ္မာဉာယေန သဒ္ဓဟေ။
ကော တေ^၂တံ ဒါနမဒဒါ၊ ပုတ္တကေ ဒါနမုတ္တမ”န္တိ။

တတ္ထ ကေန ဝါ ဝါစပေယျေနာတိ၊^၂ မြာဟ္မဏ ကေန ဝိယ-
ဝစနေန တေ တယာ လဒ္ဓါ။ သမ္မာဉာယေန သဒ္ဓဟေတိ မုသာဝါဒံ အကတွာ
သမ္မာဉာယေန ကာရဏေန အမှေ သဒ္ဓဟာပေယျာသိ။ ပုတ္တကေတိ
အတ္တနော ဝိယပုတ္တကေ ဥတ္တမံ ဒါနံ ကတွာ ကော တေ တေ^၂ ဒါနံ အဒဒါတိ။

ဇူဇကော အာဟ—

၂၃၀၉။ “ယော ယာစတံ ပတိဋ္ဌာ^၃သိ၊ ဘူတာနံ ဓရဏီရိဝ။
သော မေ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ပုတ္တေ^၃ဒါသိ ဝနေ ဝသံ။

၂၃၁၀။ ယော ယာစတံ ဂတိ အာသိ၊ သဝန္တိနံဝ သာဂရော။
သော မေ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ပုတ္တေ^၃ဒါသိ ဝနေ ဝသံ”န္တိ။

တတ္ထ ပတိဋ္ဌာ^၃သီတိ ပတိဋ္ဌာ အာသိ။

တံ သုတွာ အမစ္စာ ဝေဿန္တရံ ဂရဟမာနာ အာဟံသု—

၂၃၁၁။ “ဒုက္ကဋံ ဝတ ဘော ရညာ၊ သဒ္ဓေန ဃရမေသိနာ။
ကထံ နု ပုတ္တကေ ဒဇ္ဇော၊ အရညေ အဝရုဒ္ဓကော။

၂၃၁၂။ ဣမံ ဘောန္တော နိသာမေထ၊ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ။
ကထံ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ပုတ္တေ^၃ဒါသိ ဝနေ ဝသံ။

၂၃၁၃။ ဒါသိ^၄ ဒါသံ စ သော ဒဇ္ဇော၊ အသံ စ^၄သတရီရထံ။
ဟတ္ထိဉ္စ ကုဉ္စရံ ဒဇ္ဇော၊ ကထံ သော ဒဇ္ဇ ဒါရကေ”တိ။

၁-ဒိန္နာ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-ကေန ဝါစာယ ပေယျေနာတိ (သျာ)

တတ္ထ သဒ္ဓေနာတိ သဒ္ဓါယ သမ္ပန္နေနပိ သတာ ဃရံ အာဝသန္တေန ရညာ
 ဣဒံ ဒုက္ကဋံ ဝတ၊ အယုတ္တံ ဝတ ကတံ။ အဝရုဒ္ဓကောတိ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇိတော
 အရညေ ဝသန္တော။ ဣမံ ဘောန္တောတိ ဘောန္တော နဂရဝါသိနော ယာဝန္တော
 ဧတ္ထ သမာဂတာ၊ သဗ္ဗေ ဣမံ နိသာမေထ ဥပဓာရေထ၊ ကထံ နာမေသော
 ပုတ္တကေ ဒါသေ ကတွာ အဒါသိ၊ ကေန နာမ ဧဝရူပံ ကတပုဗ္ဗန္တိ
 အဓိပ္ပါယေနေဝမာဟံသု။ ဒဇ္ဇာတိ ဒါသာဒီသု ယံ ကိဋ္ဌိ ဓနံ ဒေတု။ ကထံ
 သော ဒဇ္ဇ ဒါရကေတိ ဣမေ ပန ဒါရကေ ကေန ကာရဏေန အဒါသိတိ။

တံ သုတွာ ကုမာရော ပိတု ဂရဟံ အသဟန္တော ဝါတာဘိဟတဿ သိနေ-
 ရုနော ဗာဟံ ဩဇ္ဇေန္တော^၁ ဝိယ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၃၁၄။ “ယဿ န’ဿ^၂ ဃရေ ဒါသော၊ အသော စ’ဿတရီရထော။
 ဟတ္ထိ စ ကုဉ္ဇရော နာဂေါ၊ ကံ’ သော ဒဇ္ဇာ ပိတာမဟာ”တိ။

ရာဇာ အာဟ—

၂၃၁၅။ “ဒါနမဿ ပသံသာမ၊ န စ နိန္ဒာမ ပုတ္တကာ^၃။
 ကထံ န ဟဒယံ အာသိ၊ တုမေ ဒတွာ ဝနိဗ္ဗကေ”တိ။

တတ္ထ ဒါနမဿ ပသံသာမာတိ ပုတ္တကာ^၃ မယံ တဝ ပိတု ဒါနံ ပသံသာမ
 န နိန္ဒာမ။

တံ သုတွာ ကုမာရော အာဟ—

၂၃၁၆။ “ဒုက္ခ’ဿ ဟဒယံ အာသိ၊ အထော ဥဏှမ္ပိ ပဿသိ။
 ရောဟိနိဟေဝ တမ္ပက္ခိ၊ ပိတာ အဿုနိ ဝတ္တယိ”တိ။

တတ္ထ ဒုက္ခ’ဿ ဟဒယံ အာသိတိ ပိတာမဟ ကဏှာဇိနာယ ဝုတ္တံ ဧတံ
 ဝစနံ သုတွာ တဿ ဟဒယံ ဒုက္ခံ အာသိ။ ရောဟိနိဟေဝ တမ္ပက္ခိတိ တမ္ပ-
 ဝဏှေဟိ ဝိယ ရတ္တအက္ခိဟိ မမ ပိတာ တသ္မိ^၄ ခဏေ အဿုနိ^၄ ပဝတ္တယိ။

ဣဒါနိဿာ တံ ဝစနံ ဒသေန္တော အာဟ—

၂၃၁၇။ “ယံ တံ ကဏှာဇိနာ’ဝေါစ၊ အယံ မံ တာတ မြာဟ္မဏော။
 လဋ္ဌိယာ ပဋိကောဇေတိ၊ ဃရေ ဇာတံဝ ဒါသိယံ။

၁-အတ္တနော ဗာဟုနာ ဥပတ္တမ္ပေန္တော (သျှာ)၊ ဗာဟုနာ ဆဇ္ဇေန္တော (ဣ)၊ ဗာဟုနာ ဩဇ္ဇေန္တော (က)
 ၂-နတ္ထိ (သိ၊ ဣ)

၃-ပေါတကာ (သျှာ)၊ ၄-လောဟိတအဿုနိ (သျှာ၊ က)

၂၃၁၈။ န စာယံ ပြာဟ္မဏော တာတ၊ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ ပြာဟ္မဏာ။
 ယက္ခော ပြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ ခါဒိတုံ တာတ နေတိ နော။
 နိယမာနေ ပိသာစေန၊ ကိန္နု တာတ ဥဒိက္ခသီ”တိ။

အထ နေ ကုမာရေ ပြာဟ္မဏံ အမုဇ္ဇန္တေ^၁ ဒိသ္မာ ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၂၃၁၉။ “ရာဇပုတ္တိံ စ ဝေါ မာတာ၊ ရာဇပုတ္တော စ ဝေါ ပိတာ။
 ပုဗ္ဗေ မေ အင်္ဂမာရုယု၊ ကိန္နု တိဋ္ဌထ အာရကာ”တိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗေ မေတိ တုမေ ဣတော ပုဗ္ဗေ မံ ဒိသ္မာ ဝေဂေနာဂန္ဓာ မမ
 အင်္ဂမာရုယု ဣဒါနိ ကိံ န အာရကာ တိဋ္ဌထာတိ။

ကုမာရော အာဟ—

၂၃၂၀။ “ရာဇပုတ္တိံ စ နော မာတာ၊ ရာဇပုတ္တော စ နော ပိတာ။
 ဒါသာ မယံ ပြာဟ္မဏဿ၊ တသ္မာ တိဋ္ဌာမ အာရကာ”တိ။

တတ္ထ ဒါသာ မယန္တိ ဣဒါနိ ပန မယံ ပြာဟ္မဏဿ ဒါသာ ဘဝါမ။

ရာဇာ အာဟ—

၂၃၂၁။ “မာ သမ္ဗေ’ဝံ အဝစုတ္ထ၊ ဥယျတေ ဟဒယံ မမ။
 စိတကာယံဝ မေ ကာယော၊ အာသနေ န သုခံ လဘော။

၂၃၂၂။ မာ သမ္ဗေ’ဝံ အဝစုတ္ထ၊ ဘိယျော သောကံ ဇနေထ မံ။
 နိက္ကိဏိဿာမိ ဒဗ္ဗေန၊ န ဝေါ ဒါသာ ဘဝိဿထ။

၂၃၂၃။ ကိမဂ္ဂိယံ ဟိ ဝေါ တာတ၊ ပြာဟ္မဏဿ ပိတာ အဒါ။
 ယထာဘူတံ မေ အက္ခာထ၊ ပဋိပါဒေန္တု ပြာဟ္မဏ”န္တိ။

တတ္ထ သမ္ဗာတိ ပိယဝစနံ။ စိတကာယံဝ မေ ကာယောတိ ဣဒါနိ မမ
 ကာယော အင်္ဂါရစိတကာယံ အာရောပိတော ပိယ ဇာတော။ ဇနေထ မန္တိ
 ဇနေထ မေ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ နိက္ကိဏိဿာမိ ဒဗ္ဗေနာတိ^၂ ခနံ ဒတွာ
 မောစေဿာမိ။ ကိမဂ္ဂိယန္တိ ကိံ အဂ္ဂံ ကတွာ။ ပဋိပါဒေန္တု^၂တိ ခနံ
 ပဋိစ္ဆာပေန္တု။

၁-ပြာဟ္မဏဿ ဟတ္ထတော အမုဇ္ဇန္တေယေဝ (သျှာ)၊ ပြာဟ္မဏံ အမုဇ္ဇန္တံ (ဣ)

၂-ဒဏ္ဍေနာတိ (သိ၊ ဣ)

ကုမာရော အာဟ—

၂၃၂၄။ “သဟဿန္တံ ဟိ မံ တာတ၊ ပြာဟ္မဏဿ ပိတာ အဒါ။
အထ ကဏှာဇိနံ ကညံ၊ ဟတ္ထိနာ စ သတေန စာ”တိ။

တတ္ထ သဟဿန္တံ ဟိတိ ဒေဝ မံ ပိတာ တဒါ နိက္ခသဟဿံ အဂ္ဂါပေတွာ အဒါသိ။ အထ^၁ ကဏှာဇိနန္တိ ကနိဋ္ဌံ ပန မေ ကဏှာဇိနံ။ ဟတ္ထိနာ စ သတေန စာတိ ဟတ္ထိနဉ္စ အဿာနဉ္စ ဥသဘာနဉ္စ နိက္ခာနဉ္စာတိ^၂ သဗ္ဗေသံ ဧတေသံ သတေန အန္တမသော မဗ္ဗပိဋ္ဌာဒိကေ^၃ ဥပါဒါယ သဗ္ဗသတေန အဂ္ဂါပေသိတိ။

ရာဇာ ကုမာရာနံ နိက္ကယံ ဒါပေန္တော အာဟ—

၂၃၂၅။ “ဥဋ္ဌေဟိ ကတ္ထေ တရမာနေော၊ ပြာဟ္မဏဿ အဝါကရ။
ဒါသိသတံ ဒါသသတံ၊ ဂဝံ ဟတ္ထုသတံ သတံ။
ဇာတရူပသဟဿံ စ၊ ပုတ္တာနံ ဒေဟိ နိက္ကယ”န္တိ။

တတ္ထ အဝါကရတိ ဒေဟိ။

၂၃၂၆။ တတော ကတ္တာ တရမာနေော၊ ပြာဟ္မဏဿ အဝါကရိ။
ဒါသိသတံ ဒါသသတံ၊ ဂဝံ ဟတ္ထုသတံ သတံ။
ဇာတရူပသဟဿံ စ၊ ပုတ္တာနံ^၁ဒါသိ နိက္ကယန္တိ။

တတ္ထ အဝါကရိတိ အဒါသိ။ နိက္ကယန္တိ အဂ္ဂဿ မူလံ။

ဧဝံ ပြာဟ္မဏဿ သဗ္ဗသတဉ္စ နိက္ခသဟဿဉ္စ ကုမာရာနံ နိက္ကယံ အဒါသိ၊ သတ္တဘူမိကဉ္စ ပါသာဒံ၊ ပြာဟ္မဏဿ ပရိဝါရော မဟာ အဟောသိ။ သော ဓနံ ပဋိသာမေတွာ ပါသာဒံ အဘိရုယု သာဒုရသဘောဇနံ ဘုဉ္စိတွာ မဟာသယနေ နိပဇ္ဇိ။ ကုမာရေ သီသံ နဟာပေတွာ ဘောဇေတွာ အလင်္ကရိတွာ ဧကံ အယုကော၊ ဧကံ အယျိကာတိ ဒွေပိ ဥစ္ဆင်္ဂေ ဥပဝေသေသုံ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၃၂၇။ “နိက္ကိဏိတွာ နဟာပေတွာ၊ ဘောဇယိတွာန ဒါရကေ။
သမလင်္ကရိတွာ ဘဏ္ဍေန၊ ဥစ္ဆင်္ဂေ ဥပဝေသယုံ။

၁-အစ္စံ (သီ၊ သျှာ၊ က)   ၂-ဟတ္ထိနာ သတေန အသေန စ ရထေန စာတိ (သီ၊ ဣ)
၃-မဗ္ဗပိဋ္ဌာဒိကေ (သီ)၊ မဗ္ဗပဋိပါဒကေ (ဣ)၊ မဗ္ဗပိဋ္ဌကေ (သျှာ)

၂၃၂၀။ သီသံ နှာတေ သုစိဝတ္ထေ၊ သဗ္ဗဘရဏဘူသိတေ။
ရာဇာ အင်္ဂေ ကရိတွာန၊ အယျကော ပရိပုစ္ဆထ။

၂၃၂၉။ ကုဏ္ဍလေ ယုသိဘေ မာလေ၊ သဗ္ဗဘရဏဘူသိတေ။
ရာဇာ အင်္ဂေ ကရိတွာန၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။

၂၃၃၀။ ကစ္စိ ဥဘော အရောဂါ တေ၊ ဇာလိ မာတာပိတာ တဝ။
ကစ္စိ ဥဉ္ဇေန ယာပေန္တိ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။

၂၃၃၁။ ကစ္စိ ခံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ ကုဏ္ဍလေတိ ကုဏ္ဍလာနိ ပိလန္ဓာပေတွာ။ ယုသိတေတိ ဥဉ္ဇေ-
သိတေ မနောရမံ ရဝံ ရဝန္တေ။ မာလေတိ ပုပ္ဖါနိ ပိလန္ဓာပေတွာ။ အင်္ဂေ
ကရိတွာနာတိ ဇာလိကုမာရံ အင်္ဂေ နိသီဒါပေတွာ။

ကုမာရော အာဟ—

၂၃၃၂။ “အထော ဥဘော အရောဂါ မေ၊ ဒေဝ မာတာပိတာ မမ။
အထော ဥဉ္ဇေန ယာပေန္တိ၊ အထော မူလဖလာ ဗဟူ။

၂၃၃၁။ အထော ခံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ဟိံသာ နေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။

၂၃၃၄။ ခဏန္တာ’လုကလမ္ဗာနိ၊ ဗိလာနိ တက္ကလာနိ’ စ။
ကောလံ ဘလ္လာတကံ ဗေလ္လိံ၊ သာ နော အာဟတွ’ ပေါသတိ။

၂၃၃၅။ ယဉ္ဇေဝ သာ အာဟရတိ၊ ဝနမူလဖလဟာရိယာ။
တံ နော သဗ္ဗေ သမာဂန္တာ၊ ရတ္တိ’ ဘုဇ္ဇာမ နော ဒိဝါ။

၂၃၃၆။ အမ္ဘာဝ နော ကိသာ ပဏ္ဍု၊ အာဟရန္တိ ဒုမပ္ပလံ။
ဝါတာတပေန သုခုမာလိ၊ ပဒုမံ ဟတ္ထဂတာမိဝ။

၂၃၃၇။ အမ္ဘာယ ပတနူ ကေသာ၊ ဝိစရန္တာ ဗြဟာဝနေ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ခဂ္ဂဒိပိနိသေဝိတေ။

၂၃၃၈။ ကေသေသု ဇဉ့် ဗန္ဓိတွာ၊ ကစ္ဆေ ဇလ္လမဓာရယိ။
စမ္ပဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ”တိ။

တတ္ထ ခဏန္တာ’လုကလမ္ဗာနီတိ ခဏန္တိ အာယုနိ စ ကလမ္ဗာနိ စ။ ဣမိနာ
မာတာပိတုနံ ကိစ္ဆဇိဝိကံ ဝဏ္ဏေတိ။ တံ နောတိ ဧတ္ထ နောတိ နိပါတမတ္ထံ။
ပဒုမံ ဟတ္ထဂတာမိဝါတိ ဟတ္ထေန ပရိမဒ္ဓိတံ ပဒုမံ ဝိယ ဇာတာ။ ပတနု-
ကေသာတိ ဒေဝ အမ္ဗာယ မေ မဟာဝနေ ဝိစရန္တိယာ တေ ဘမရပတ္တဝဏ္ဏာ
ကာဠကေသာ ရုက္ခသာခါဒီဟိ ဝိလုတ္တာ ပတနု’ ဇာတာ။ ဇလ္လမဓာရယိတိ
ဥဘောဟိ ကစ္ဆေဟိ ဇလ္လံ ဓာရေတိ၊ ကိလိဋ္ဌဝေသေန ဝိစရတိတိ။

သော ဧဝံ မာတု ဒုက္ခိတဘာဝံ ကထေတွာ အယျကံ စောဒေန္တော ဣမံ
ဂါထမာဟ—

၂၃၃၉။ “ပုတ္တာ ဝိယာ မနုဿာနံ၊ လောကသ္မိံ ဥဒပဇ္ဇိသုံ။
န ဟိ နန’မှာကံ အယျဿ၊ ပုတ္တေ သ္မေဟော အဇောယထာ”တိ။

တတ္ထ ဥဒပဇ္ဇိသုန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇိ’သု။

တတော ရာဇာ အတ္တနော ဒေါသံ အာဝိကရောန္တော အာဟ—

၂၃၄၀။ “ဒုက္ကဋ္ဌေ ဟိ နော ပုတ္တ၊ ဘူနဟစ္စံ ကတံ မယာ။
ယောဟံ သိဝိနံ ဝစနာ၊ ပဗ္ဗာဇေသိ’မဒ္ဓသကံ။

၂၃၄၁။ ယံ မေ ကိဉ္စိ ဣဓ အတ္ထိ၊ ဓနံ ဓညံ စ ဝိဇ္ဇတိ။
ဧတု ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သိဝိရဋ္ဌေ ပသာသတူ”တိ။

တတ္ထ ပုတ္တာတိ ပုတ္တ ဇာလိ ဧတံ အမှာကံ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ ဘူနဟစ္စန္တိ ဝုဗ္ဗိသာတ-
ကမ္ပံ။ ယံ မေ ကိဉ္စိတိ တာတ ယံ မေ ကိဉ္စိ ဣဓ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ တေ ပိတု ဒေမိ။
သိဝိရဋ္ဌေ ပသာသတူတိ ဣမသ္မိံ နဂရေ သော ရာဇာ ဟုတွာ ပသာသတူတိ။

ကုမာရော အာဟ—

၂၃၄၂။ “န ဒေဝ မယံ ဝစနာ၊ ဧဟိတိ သိဝိသုတ္တမော။
သယမေဝ ဒေဝေါ ဂန္တာ၊ သိဉ္စ ဘောဂေဟိ အတြဇ”န္တိ။

တတ္ထ သိဝိသုတ္တမောတိ သိဝိသေဋ္ဌော ဝေဿန္တရော။ သိဉ္စာတိ မဟာ-
မေသော ဝိယ ဝုဠိယာ ဘောဂေဟိ အဘိသိဉ္စ။

၁-ပတနုကေသာ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

- ၂၃၄၃။ တတော သေနာပတိံ ရာဇာ၊ သဗ္ဗယော အဇ္ဈဘာသထ။
 ဟတ္ထိ အဿာ ရထာ ပတ္တိ၊ သေနာ သန္ဓာဟယန္တု နံ။
 နေဂမာ စ မံ အန္ဓေန္တု၊ မြာဟ္မဏာ စ ပုရောဟိတာ။
- ၂၃၄၄။ တတော သဋ္ဌိသဟဿာနိ၊ ယောမိနော စာရဒဿနာ။
 ဒိပ္ပမာယန္တု သန္ဓုဒ္ဓါ၊ နာနာဝဏ္ဏေဟိ'လင်္ကာတာ။
- ၂၃၄၅။ နီလဝတ္ထဓရာ နေကေ၊ ပီတာနေ'ကေ နိဝါသိတာ။
 အညေ လောဟိတဥက္ကိသာ၊ သုဒ္ဓါနေ'ကေ နိဝါသိတာ။
 ဒိပ္ပမာယန္တု သန္ဓုဒ္ဓါ၊ နာနာဝဏ္ဏေဟိ'လင်္ကာတာ။
- ၂၃၄၆။ ဟိမဝါ ယထာ ဂန္ဓဓရော၊ ပဗ္ဗတော ဂန္ဓမာဒနော။
 နာနာရက္ခေဟိ သဉ္ဇန္ဓော၊ မဟာဘူတဂဏာလယော။
- ၂၃၄၇။ ဩသဓေဟိ စ ဒိဗ္ဗေဟိ၊ ဒိသာ ဘာတိ ပဝါတိ စ။
 ဒိပ္ပမာယန္တု သန္ဓုဒ္ဓါ၊ ဒိသာ ဘန္တု ပဝန္တု စ။
- ၂၃၄၈။ တတော နာဂသဟဿာနိ၊ ယောဇယန္တု စတုဒ္ဓသ။
 သုဝဏ္ဏကစ္ဆာ မာတင်္ဂါ၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသာ။
- ၂၃၄၉။ အာရုဠာ ဂါမဏိယေဟိ၊ တောမရင်္ဂသပါဏိဘိ။
 ဒိပ္ပမာယန္တု သန္ဓုဒ္ဓါ၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေဟိ ဒဿိတာ။
- ၂၃၅၀။ တတော အဿံသဟဿာနိ၊ ယောဇယန္တု စတုဒ္ဓသ။
 အာဇာနိယာဝ ဇာတိယာ၊ သိန္ဓဝါ သိဃဝါဟနာ။
- ၂၃၅၁။ အာရုဠာ ဂါမဏိယေဟိ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိဘိ။
 ဒိပ္ပမာယန္တု သန္ဓုဒ္ဓါ၊ အဿပိဋ္ဌေဟိ'လင်္ကာတာ။
- ၂၃၅၂။ တတော ရထသဟဿာနိ၊ ယောဇယန္တု စတုဒ္ဓသ။
 အယောသုကတနေမိယော၊ သုဝဏ္ဏစိတပက္ခရေ။
- ၂၃၅၃။ အာရောပေန္တု ဓဇေ တတ္ထ၊ စမ္မာနိ ကဝစာနိ စ။
 ဝိပ္ပါလေန္တု စ စာပါနိ၊ ဒဠဓမ္မာ ပဟာရိနော။
 ဒိပ္ပမာယန္တု သန္ဓုဒ္ဓါ၊ ရထေသု ရထဇီဝိနော''တိ။

တတ္ထ သန္တာဟယန္တ၊ နန္တိ သန္ဓယန္တ။ သဗ္ဗိသဟဿာနီတိ မမ ပုတ္တေန သဟ-
 ဇာတာ သဗ္ဗိသဟဿာ အမစ္စာ။ နီလဝတ္ထဓရာ နေကေတိ ဧကေ နီလဝတ္ထ-
 နိဝါသိတာ ဟုတွာ အာယန္တ။ မဟာဘူတဂဏာလယောတိ ဗဟုယက္ခ-
 ဂဏာနံ အာလယော။ ဒိသာ ဘန္တ၊ ပဝန္တ၊ စာတိ ပုတ္တပ္ပကာရော^၁ ဟိမဝါ-
 ဝိယ အာဘရဏဝိလေပနာဒီဟိ ဩဘာသေန္တ၊ စေဝ ပဝါယန္တ၊ စ။ ဟတ္ထိ-
 က္ခန္ဓေဟိတိ ဧတ ဟတ္ထိဂါမဏိနော ဟတ္ထိက္ခန္ဓေဟိ ဒိပ္ပမာယန္တ။ ဒဿိတာတိ
 ဒဿိတဝိဘူသနာ။ အယောသုကတနေမိယောတိ အယေန သုဠု ပရိက္ခိတ္တ-
 နေမိယော။ သုဝဏ္ဏစိတပက္ခရေတိ သုဝဏ္ဏေန ခစိတပက္ခရေ။ ဧဝရူပေ စုဒ္ဒသ
 သဟဿေ ရထေ ယောဇယန္တ။ တိ ဝဒတိ။ ဝိပ္ပါလေန္တ။ တိ^၂ အာရောပေန္တ။

ဧဝံ ရာဇာ သေနင်္ဂ^၁ ဝိစာရေတွာ “ပုတ္တဿ မေ ဇေတုတ္တရနဂရတောယာဝ
 ဝင်္ဂပဗ္ဗတာ အဠုသဘဝိတ္တာရံ အာဂမနမဂ္ဂံ သမတလံ ကတွာ မဂ္ဂါလင်္ကာ-
 ရတ္ထာယ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ ကရောထာ”တိ အာဏာပေန္တော အာဟ—

- ၂၃၅၄။ “လာဇာ ဩလောပိယာ ပုပ္ဖါ၊ မာလာဂန္ဓဝိလေပနာ။
 အဂ္ဂိယာနိ စ တိဠန္တ၊ ယေန မဂ္ဂေန ဧဟိတိ။
- ၂၃၅၅။ ဂါမေ ဂါမေ သတံ ကုမ္ဘာ၊ မေရယဿ သုရာယ စ။
 မဂ္ဂမ္ပိ ပတိတိဠန္တ၊ ယေန မဂ္ဂေန ဧဟိတိ။
- ၂၃၅၆။ မံသာ ပူဝါ သင်္ကလိယော၊ ကုမ္ဘာသာ မစ္ဆသံယုတာ။
 မဂ္ဂမ္ပိ ပတိတိဠန္တ၊ ယေန မဂ္ဂေန ဧဟိတိ။
- ၂၃၅၇။ သပ္ပိ တေလံ ဒမိ ဒီရံ၊ ကင်္ဂဗိဇာ ဗဟူ သုရာ။
 မဂ္ဂမ္ပိ ပတိတိဠန္တ၊ ယေန မဂ္ဂေန ဧဟိတိ။
- ၂၃၅၈။ အာဠာရိကာ စ သူဒါ စ၊ နဠုနဠုကဂါယိနော။
 ပါဏိဿရာ ကုမ္ဘထူဏိယော၊ မန္တကာ သောကဇ္ဈာယိကာ။
- ၂၃၅၉။ အာဟညန္တ၊ သဗ္ဗဝိဏာ၊ ဘေရိယော ဒိန္ဒိမာနိ စ။
 ခရမုခါနိ ဓမေန္တ၊ နဒန္တ၊ ဧကပေါက္ခရာ။
- ၂၃၆၀။ မုဒိင်္ဂါ ပဏဝါ သင်္ခါ၊ ဂေါဓာ ပရိဝဒေန္တိကာ။
 ဒိန္ဒိမာနိ စ ဟညန္တ၊ ကုတုမ္ပဒိန္ဒိမာနိ စာ”တိ။

၁-ပုတ္တပ္ပကာရာ (သျှာ) ၂-ဝိပ္ပါလေန္တ။ တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)
 ဇာတက-၉ ၇-၂၄—န-၃-သ

၂၃၆၃။ အာဇာနိယာ ဟသိယန္တိ၊ နေမိသောသော အဇာယထ။
အဗ္ဘိ ရဇော အစ္စာဒေသိ၊ ဥယျုတ္တာ သိဝိဝါဟိနိ။

၂၃၆၄။ သာ သေနာ မဟတိ အာသိ၊ ဥယျုတ္တာ ဟာရဟာရိနိ။
ဇာလိနာ မဂ္ဂနာယေန၊ ဝက်° ပါယာသိ ပဗ္ဗတံ။

၂၃၆၅။ တေ ပါဝိ°သု မြဟာရညံ၊ ဗဟံသာခံ မဟောဒကံ။
ပုပ္ဖရက္ခေဟိ သဉ္ဇန္တံ၊ ဖလရက္ခေဟိ စူဘယံ။

၂၃၆၆။ တတ္ထ ဗိန္ဒုဿရာ ဝဂ္ဂ။ နာနာဝဏ္ဏာ ဗဟူ ဒိဇာ။
ကူဇန္တမုပကူဇန္တိ၊ ဥတုသမ္ပုပ္ဖိတေ ဒုမေ။

၂၃၆၇။ တေ ဂန္ဓာ ဒိဃမဒ္ဒါနံ၊ အဟောရတ္တာနမစ္စယေ။
ပဒေသံ တံ ဥပါဂစ္ဆု၊ ယတ္ထ ဝေဿန္တရော အဟူ°တိ။

တတ္ထ မဟတိတိ ဒွါဒသအက္ခောဘဏိသင်္ခါတာ သေနာ။ ဥယျုတ္တာတိ ပယာတာ။ ကောဉ္ဇံ နဒတိတိ တဒါ ကာလိဂ်ရဋ္ဌဝါသိနော မြာဟ္မဏာ အတ္တနော ရဋ္ဌေ ဒေဝေ ဝုဋ္ဌေ တံ နာဂံ အာဟရိတွာ သဉ္ဇယဿ အဒံသု။ သော ဟတ္ထိ “သာမိကံ ဝတ ပဿိတုံ လဘိဿာမိ”တိ တုဋ္ဌော ကောဉ္ဇနာဒမကာသိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ကန္ဓာယာတိ သုဝဏ္ဏကန္ဓာယ ဗဒ္ဒမာနာယပိ တုသိ°တွာ ကောဉ္ဇံ နဒတိ။ ဟသိယန္တိတိ ဟသသဒ္ဒမကံသု°။ ဟာရဟာရိနိတိ ဟရိတဗ္ဗ-ဟရဏသမတ္တာ။ ပါဝိ°သုတိ ပဝိသိ°သု။ ဗဟံသာခန္တိ ဗဟုရက္ခသာခံ။ ဒိဃ-မဒ္ဒါနန္တိ သဉ္ဇိယောဇနမဂ္ဂံ။ ဥပါဂစ္ဆုန္တိ ယတ္ထ ဝေဿန္တရော အဟောသိ၊ တံ ပဒေသံ ဥပါဂတာတိ။

မဟာရာဇပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆခတ္တိယကမ္မဝဏ္ဏနာ

ဇာလိကုမာရော မုစလိန္ဒသရတိရေ ခန္ဓာဝါရံ နိဝါသာပေတွာ စုဒ္ဒသ ရထသဟဿာနိ အာဂတမဂ္ဂါဘိမုခါနေဝ ဋ္ဌပါပေတွာ တသ္မိ° တသ္မိ° ပဒေသေ သိဟဗျုဋ္ဌဒိပိအာဒိသု အာရက္ခံ သံဝိဒဟိ။ ဟတ္ထိအာဒိနံ သဒ္ဓေါ မဟာ အဟောသိ။ အထ မဟာသတ္တော တံ သဒ္ဓံ သုတွာ “ကိ° န ခေါ မေ

၁-ဟသိသိ°သုဘိ ဟသိ°သု သဒ္ဓမကံသု (သိ၊ဣ)၊ ဟသိသန္တိတိ မဟာသဒ္ဓံ အကံသု (သျှာ)

ပစ္စာမိတ္တာ မမ ပိတရံ ဘာတေတွာ မမတ္ထာယ အာဂတာ”တိ မရဏဘယ-
ဘိတော မဒ္ဓိ အာဒါယ ပဗ္ဗတံ အာရုယု သေနံ ဩလောကေသိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၃၆၈။ “တေသံ သုတွာန နိဋ္ဌေသိသံ၊ ဘိတော ဝေဿန္တရော အဟု။
ပဗ္ဗတံ အဘိရုဟိတွာ၊ ဘိတော သေနံ ဥဒိက္ခတိ။

၂၃၆၉။ ဣဗံ မဒ္ဓိ နိသာမေဟိ၊ နိဋ္ဌေသော ယာဒိသော ဝနေ။
အာဇာနိယာ ဟသိယန္တိ၊ ဇေဂ္ဂါနိ စ ဒိဿရေ။

၂၃၇၀။ ဣမေ နူန အရညသ္မိံ၊ မိဂသဗံာနိ လုဒ္ဒကာ။
ဝါဂုရာဟိ ပရိက္ခိပ္ပ၊ သောဗ္ဗံ ပါတေတွာ တာဝဒေ။
ဝိက္ကောသမာနာ တိဗ္ဗာဟိ၊ ဟန္တိ နေသံ ဝရံ ဝရံ။

၂၃၇၁။ ယထာ မယံ အဒူသကာ၊ အရညေ အဝရုဒ္ဒကာ။
အမိတ္တဟတ္ထတ္တံ ဂတာ၊ ပဿ ဒုဗ္ဗလဃာတက”န္တိ။

တတ္ထ ဣဗံာတိ စောဒနတ္ထေ နိပါတော။ နိသာမေဟိတိ သကသေနာ ဝါ
ပရသေနာ ဝါတိ ဩလောကေဟိ ဥပဓာရေဟိ။ “ဣမေ နူန အရညသ္မိံ”န္တိ-
အာဒိနံ အမုတေယျဂါထာနံ ဧဝမတ္ထသမ္ဗန္တော ဝေဒိတဗ္ဗော “မဒ္ဓိ ယထာ အရညမ္ပိ
မိဂသဗံာနိ လုဒ္ဒကာ ဝါဂုရာဟိ ပရိက္ခိပ္ပ အထ ဝါ ပန သောဗ္ဗံ ပါတေတွာ
တာဝဒေဝ ‘ဟနထ အရေ ဒုဋ္ဌမိဂေ’တိ ဝိက္ကောသမာနာ တိဗ္ဗာဟိ ဝိဂေရဏ-
သတ္တိဟိ နေသံ မိဂါနံ ဝရံ ဝရံ ထူလံ ထူလံ ဟနန္တိ၊ ဣမေ စ နူန တထေဝ
အမေ အသဗ္ဗာဟိ ဝါစာဟိ ဝိက္ကောသမာနာ တိဗ္ဗာဟိ သတ္တိဟိ ဟနိဿန္တိ၊
မယဉ္စ အဒူသကာ အရညေ အဝရုဒ္ဒကာ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇိတာ ဝနေ ဝသာမ၊ ဧဝံ
သန္တေပိ အမိတ္တာနံ ဟတ္ထတ္တံ ဂတာ၊ ပဿ ဒုဗ္ဗလဃာတက”န္တိ။ ဧဝံ သော
မရဏဘယေန ပရိဒေဝိ။

သာ တဿံ ဝစနံ သုတွာ သေနံ ဩလောကေတွာ “သကသေနာယ
ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ မဟာသတ္တံ အဿာသေန္တိ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၃၇၂။ “အမိတ္တာ နပ္ပသာဟေယျံ၊ အဂ္ဂိဝ ဥဒကဏ္ဍဝေ။
တဒေဝ တံ ဝိစိန္တေဟိ၊ အပိ သောတ္ထိ ဣတော သိယာ”တိ။

တတ္ထ အဂ္ဂိဝ ဥဒကဏ္ဍဝေတိ ယထာ တိဏုက္ကာဒိနံ ဝသေန ဥပနိတော
အဂ္ဂိ အဏ္ဍဝသင်္ခါတာနိ ပုထုလဂမ္ဘီရာနိ ဥဒကာနိ နပ္ပသဟတိ၊ တာပေတုံ န

သက္ကောတိ၊ တထာ တံ အမိတ္တာ နပ္ပသဟေယျံ နာဘိဘဝိဿန္တိ။ တဒေ-
ဝါတိ ယံ သက္ကေန တုယံ ဝရံ ဒတွာ “မဟာရာဇ နစိရဿေဝ တေ ပိတာ
ဧဟိတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တဒေဝ တံ ဝိစိန္တေဟိ၊ အပိ နာမ ဣတော ဗလကာယတော
အမှာကံ သောတ္ထိ သိယာတိ မဟာသတ္တံ အဿာသေသိ။

အထ မဟာသက္ကော သောကံ တနုကံ ကတွာ^၁ တာယ သဒ္ဓိံ ပဗ္ဗတာ ဩရုယု
ပဏ္ဏသာလာဒ္ဓါရေ နိသီဒိ၊ ဣတရာပိ အတ္တနော ပဏ္ဏသာလာဒ္ဓါရေ နိသီဒိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၃၇၃။ “တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဩရောဟိတွာန ပဗ္ဗတာ။
နိသီဒိ ပဏ္ဏသာလာယံ၊ ဒဠိ ကတွာန မာနသ”န္တိ။

တတ္ထ ဒဠိ ကတွာန မာနသန္တိ မယံ ပဗ္ဗဇိတာ နာမ၊ အမှာကံ ကော ကိံ
ကရိဿတိတိ ထိရံ ဟဒယံ ကတွာ နိသီဒိ။

တသ္မိံ ခဏေ သဉ္ဇယော ရာဇာ ဒေဝိံ အာမန္တေတွာ “ဘဒ္ဒေ ဖုဿတိ
အမှေသု သဗ္ဗေသု ဧကတော ဂတေသု သောကော မဟာ ဘဝိဿတိ၊ ပဌမံ
တာဝ အဟံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတော ‘ဣဒါနိ သောကံ ဝိနောဒေတွာ နိသိန္နာ
ဘဝိဿန္တိ’တိ သလ္လက္ခေတွာ တံ မဟန္တေန ပရိဝါရေန အာဂစ္ဆေယျာသိ။ အထ
ထောကံ ကာလံ ဝိတိနာမေတွာ ဇာလိကဏှာဇိနာ ပစ္စတော အာဂစ္ဆန္တိ။”တိ
ဝတွာ ရထံ နိဝတ္တာပေတွာ အာဂတမဂ္ဂါဘိမုခံ ကတွာ တတ္ထ တတ္ထ အာရက္ခံ
သံဝိဒဟိတွာ အလင်္ကတဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယု ပုတ္တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၃၇၄။ “နိဝတ္တယိတွာန ရထံ၊ ဝုဠပေတွာန သေနိယော။
ဧကံ အရညေ ဝိဟရန္တံ၊ ပိတာ ပုတ္တံ ဥပါဂမိ။

၂၃၇၅။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယု၊ ဧကံသော ပဉ္စလိကတော။
ပရိကိဏ္ဍော အမစ္စေဟိ၊ ပုတ္တံ သိဉ္စိတုမာဂမိ။

၂၃၇၆။ တတ္ထဒ္ဓသ ကုမာရံ သော၊ ရမ္မရူပံ သမာဟိတံ။
နိသိန္နံ ပဏ္ဏသာလာယံ၊ ဈာယန္တံ အကုတောဘယ”န္တိ။

၁-အပနုဒိတွာ (သီ၊ဣ)

တတ္ထ ဝုဋ္ဌပေတွာန^၁ သေနိယောတိ အာရက္ခတ္ထာယ ဗလကာယေ ဌပေတွာ^၂။ ဧကံသောတိ ဧကံသကတဥတ္တရာသင်္ဂေါ။ သိဋ္ဌိတုမာဂမီတိ ရဇ္ဇေ အဘိသိဋ္ဌိတုံ ဥပါဂမိ။ ရမ္မဂ္ဂပန္နိ အနဋ္ဌိတံ အမဏ္ဍိတံ။

၂၃၇၇။ တဉ္စ ဒိသ္မာန အာယန္တံ၊ ပိတရံ ပုတ္တဂိဋ္ဌိနံ။
ဝေဿန္တရော စ မဒ္ဓိ စ၊ ပစ္စုဂန္တာ အဝန္တိသုံ။

၂၃၇၈။ မဒ္ဓိ စ သိရသာ ပါဒေ၊ သသုရသာဘိဝါဒယိ။
မဒ္ဓိ အဟံ ဟိ တေ ဒေဝ၊ ပါဒေ ဝန္တာမိ တေ သုဏှာ။
တေ သု တတ္ထ ပလိသဇ္ဇ၊ ပါဏိနာ ပရိမဇ္ဇတတိ။

တတ္ထ ပါဒေ ဝန္တာမိ တေ သုဏှာတိ အဟံ ဒေဝ တဝ သုဏှာ ပါဒေ ဝန္တာမီတိ ဧဝံ ဝတွာ ဝန္တိ။ တေ သု တတ္ထာတိ တေ ဥဘောပိ ဇနေ တသ္မိ^၃ သက္ကဒတ္ထိယေ အဿမေ ပလိသဇိတွာ ဟဒယေ နိပဇ္ဇာပေတွာ သီသေ ပရိစုမ္ဗိတွာ မုဒုကေန ပါဏိနာ ပရိမဇ္ဇထ၊ ပိဋ္ဌိယော နေသံ ပရိမဇ္ဇိ။

တတော ရောဒိတွာ ပရိဒေဝိတွာ ရာဇာ သောကေ ပရိနိဗ္ဗုတေ တေဟိ သဒ္ဓိ^၄ ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော အာဟ—

၂၃၇၉။ “ကစ္စိ ဝေါ ကုသလံ ပုတ္တ၊ ကစ္စိ ပုတ္တ အနာမယံ။
ကစ္စိ ဥဉ္ဇေန ယာပေထ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။

၂၃၈၀။ ကစ္စိ ခံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရိသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

ပိတု ဝစနံ သုတွာ မဟာသတ္တော အာဟ—

၂၃၈၁။ “အတ္ထိ နော ဇီဝိကာ ဒေဝ၊ သာ စ ယာဒိသကီဒိသာ။
ကသိရာ ဇီဝိကာ ဟောမ၊ ဥဉ္ဇာစရိယာယ ဇီဝိတံ။

၂၃၈၂။ အနိဋ္ဌိနံ မဟာရာဇ၊ ဒမေတ’သံဝ သာရထိ။
တျမာ အနိဋ္ဌိကာ ဒန္တာ၊ အသမိဒ္ဓိ ဒမေတိ နော။

၂၃၈၃။ အပိ နော ကိသာနိ မံသာနိ၊ ပိတု မာတု အဒဿနာ။
အဝရဒ္ဓါနံ မဟာရာဇ၊ အရညေ ဇီဝသောကိန”န္တိ။

၁-ဝေါတ္ထာပေတွာန (သီ၊ ဣ) ၂-ဝတ္ထပေတွာ (သီ၊ ဣ)

တတ္ထ ယဒိသင်္ဂီဒိသာတိ ယာ ဝါ သာ ဝါ၊ လာမကာတိ အတ္ထော။
 ကသိရာ ဇီဝိကာ ဟောမာတိ တာတ အမှာကံ ဥဉ္ဇာစရိယာယ ဇီဝိတံ နာမ
 ကိစ္ဆံ၊ ဒုက္ခာ နော ဇီဝိကာ အဟောသိ။ အနိဗ္ဗိနန္တိ မဟာရာဇ အနိဗ္ဗိ
 အသမိဗ္ဗိံ ဒလိဒ္ဓပုရိသံ နာမ သာဝ အနိဗ္ဗိ ဆေကော သာရထိ အသံ ဝိယ
 ဒမေတိ၊ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကရောတိ၊ တေ မယံ ဣဓ ဝသန္တာ အနိဗ္ဗိကာ ဒန္တာ
 နိဗ္ဗိသေဝနာ ကတာ၊ အသမိဗ္ဗိယေဝ နော ဒမေတိတိ။ “ဒမေ နော”တိပိ
 ပါဠော၊ ဒမယိတ္ထ နောတိ အတ္ထော။ ဇိဝသောကိနန္တိ အဝိဂတသောကာနံ
 အရညေ ဝသန္တာနံ ကိံ နာမ အမှာကံ သုခန္တိ ဝဒတိ။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ ပုန ပုတ္တာနံ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆန္တော အာဟ—

၂၃၈၄။ “ယေပိ တေ သိဝိသေဠဿ၊ ဒါယာဒါ’ပတ္တမာနသာ။
 ဇာလီ ကဏ္ဍာဇိနာ စုဘော၊ မြာဟ္မဏဿ ဝသာနုဂါ။
 အစ္စာယိကဿ လုဒ္ဓဿ၊ ယော နေ ဂါဝေါဝ သုမ္ဘတိ။

၂၃၈၅။ တေ ရာဇပုတ္တိယာ ပုတ္တေ၊ ယဒိ ဇာနာထ သံသထ။
 ပရိယာပုဏာထ နော ဒိပ္ပံ၊ သပ္ပဒဋ္ဌံ မာဏဝ”န္တိ။

တတ္ထ ဒါယာဒါ’ပတ္တမာနသာတိ မဟာရာဇ ယေပိ တေ တဝ သိဝိသေဠဿ
 ဒါယာဒါ အပတ္တမာနသာ အသမ္ပုဏ္ဏမနောရထာ ဟုတွာ မြာဟ္မဏဿ
 ဝသာနုဂါ ဇာတာ၊ တေ ဒွေ ကုမာရေ ယော မြာဟ္မဏော ဂါဝေါဝ သုမ္ဘတိ
 ပဟရတိ၊ တေ ရာဇပုတ္တိယာ ပုတ္တေ ယဒိ ဒိဠဝသေန ဝါ သုတဝသေန ဝါ
 ဇာနာထ သံသထ။ သပ္ပဒဋ္ဌံ မာဏဝန္တိ ဝိသနိဗ္ဗဒနတ္ထာယ သပ္ပဒဋ္ဌံ မာဏဝံ
 တိကိစ္ဆန္တာ ဝိယ ဒိပ္ပံ နော ပရိယာပုဏာထ ကထေထာတိ ဝဒတိ။

ရာဇာ အာဟ—

၂၃၈၆။ “ဥဘော ကုမာရာ နိက္ခိတာ၊ ဇာလီ ကဏ္ဍာဇိနာ စုဘော။
 မြာဟ္မဏဿ ဓနံ ဒတွာ၊ ပုတ္တ မာ ဘာယိ အဿသာ”တိ။

တတ္ထ နိက္ခိတာတိ နိက္ခယံ ဒတွာ ဂဟိတာ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္ထော ပဋိလဒ္ဓဿာသော ပိတရာ သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရ-
 မကာသိ—

၂၃၈၇။ “ကစ္စိ နု တာတ ကုသလံ၊ ကစ္စိ တာတ အနာမယံ။
ကစ္စိ နု တာတ မေ မာတု၊ စက္ခု န ပရိဟာယတိ”တိ။

တတ္ထ စက္ခု န ပရိဟာယတိတိ ပုတ္တသောကေန ရောဒန္တိယာ စက္ခု န ပရိဟာယတိတိ။

ရာဇာ အာဟ—

၂၃၈၈။ ကုသလံ စေဝ မေ ပုတ္တ၊ အထော ပုတ္တ အနာမယံ။
အထော စ ပုတ္တ တေ မာတု၊ စက္ခု န ပရိဟာယတိ”တိ။

ဗောဓိသတ္တော အာဟ—

၂၃၈၉။ “ကစ္စိ အရောဂံ ယောဂံ တေ၊ ကစ္စိ ဝဟတိ ဝါဟနံ။
ကစ္စိ ဖိတော ဇနပဒေါ၊ ကစ္စိ ဝုဠိ န ဆိဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ ဝုဠိတိ ဝုဠိဓာရာ။

ရာဇာ အာဟ—

၂၃၉၀။ “အထော အရောဂံ ယောဂံ မေ၊ အထော ဝဟတိ ဝါဟနံ။
အထော ဖိတော ဇနပဒေါ၊ အထော ဝုဠိ န ဆိဇ္ဇတိ”တိ။

ဧဝံ တေသံ သလ္လပန္နာနညေဝ ဖုဿတိ ဒေဝိ “ဣဒါနိ သောကံ တနကံ ကတ္တာ နိသိန္နာ ဘဝိဿန္တိ”တိ သလ္လက္ခေတ္တာ မဟာပရိဝါရေန သဒ္ဓိံ ပုတ္တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၃၉၁။ “ဣစ္စေဝံ မန္တယန္တာနံ၊ မာတာ နေသံ အဒိဿထ။
ရာဇပုတ္တိံ ဂိရိဒ္ဓါရေ၊ ပတ္တိကာ အနုပါဟနာ။

၂၃၉၂။ တံ စ ဒိသ္မာန အာယန္တိံ၊ မာတရံ ပုတ္တဂိဒ္ဓိနိံ။
ဝေဿန္တရော စ မဒ္ဓိ စ၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တာ အဝန္တိသုံ။

၂၃၉၃။ မဒ္ဓိ စ သိရသာ ပါဒေ၊ သံဿုယာ အဘိဝါဒယိ။
မဒ္ဓိ အဟံ ဟိ တေ အယျေ၊ ပါဒေ ဝန္တာမိ တေ သုဏှာ”တိ။

တေသံ ဖုဿတိဒေဝိံ ဝန္တိတွာ ဌိတကာလေ ပုတ္တကာ ကုမာရကုမာရိ-
ကာဟိ ပရိဝုတာ အာဂမိံသု။ မဒ္ဓိ စ တေသံ အာဂမနမဂ္ဂံ ဩလောကေန္တိ-
ယေဝ အဋ္ဌာသိ။ သာ တေ သောတ္တိနာ အာဂစ္ဆန္တေ ဒိသ္မာ သကတာဝေန

သဏ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တိ တရုဏဝစ္ဆာ^၁ ဝိယ ဂါဝိ ပရိဒေဝမာနာ တတော ပါယာသိ။ တေပိ တံ ဒိသွာ ပရိဒေဝန္တာ မာတရာဘိမုခါဝ ပဓာဝိ^၂သု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၃၉၄။ “မဒ္ဓိဉ္စ ပုတ္တကာ ဒိသွာ၊ ဒုရတော သောတ္ထိမာဂတာ။
ကန္တန္တာ မဘိဓာဝိ^၃သု၊ ဝစ္ဆဗာလာဝ မာတရံ။

၂၃၉၅။ မဒ္ဓိ စ ပုတ္တကေ ဒိသွာ၊ ဒုရတော သောတ္ထိမာဂတေ။
ဝါရုဏီဝ ပဝေဓေန္တိ၊ ထနဓာရာ^၄ဘိသိဉ္စထာ”တိ။

တတ္ထ ကန္တန္တာ မဘိဓာဝိ^၃သုတိ ကန္တန္တာ အဘိဓာဝိ^၃သု။ ဝါရုဏီဝါတိ ယက္ခာဝိဋ္ဌာ ဣက္ခဏိကာ ဝိယ ပဝေဓမာနာ ထနဓာရာ အဘိသိဉ္စထာတိ။

သာ ကိရ မဟာသဒ္ဓေန ပရိဒေဝိတွာ ကမ္မမာနာ ဝိသညိ ဟုတွာ ဒိဃ-
တော ပထဝိယံ ပတိ။ ကုမာရာပိ ဝေဂေနာဂန္တာ ဝိသညိနော ဟုတွာ မာတု
ဥပရိယေဝ ပတိ^၃သု။ တသ္မိ^၄ ခဏေ တဿာ ဒ္ဓိဟိ ထနေဟိ ဒွေ ဒီရဓာရာ
နိက္ခမိတွာ တေသံ မုခေယေဝ ပဝိသိ^၃သု။ သစေ ကိရ ဧတ္တကော အဿာသော
နာဘဝိဿ၊ ဒွေ ကုမာရာ သုက္ခဟဒယာ ဟုတွာ အဒ္ဓါ နဿိဿန္တိ^၂။
ဝေဿန္တရောပိ ဝိယပုတ္တေ ဒိသွာ သောကံ သန္တာရေတုံ အသက္ကောန္တော
ဝိသညိ ဟုတွာ တတ္ထေဝ^၃ ပတိ။ မာတာပိတရောပိဿ ဝိသညိနော ဟုတွာ
တတ္ထေဝ^၃ ပတိ^၃သု၊ တထာ သဟဇာတာ သဋ္ဌိသဟဿာ အမစ္စာ။ တံ
ကာရညံ ပဿန္တေသု ဧကောပိ သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ နာသက္ခိ။ သကလံ
အဿမပဒံ ယုဂန္တဝါတေန ပမဒ္ဓိတံ ဝိယ သာလဝနံ အဟောသိ။ တသ္မိ^၄
ခဏေ ပဗ္ဗတာ နဒိ^၃သု၊ မဟာပထဝီ ကမ္ပိ၊ မဟာသမုဒ္ဓေါ သင်္ခဘိ၊ သိနေရ
ဂိရိရာဇာ ဩနမိ။ ဆ ကာမာဝစရဒေဝလောကာ ဧကကောလာဟလာ
အဟေသုံ။

သက္ကော ဒေဝရာဇာ “ဆ ခတ္တိယာ သပရိသာ ဝိသညိနော ဇာတာ၊
တေသု ဧကောပိ ဥဋ္ဌာယ ကဿစိ သရီရေ ဥဒကံ သိဉ္စိတုံ သမတ္ထော နာမ
နတ္ထိ၊ အဟံ ဒါနိ ဣမေသံ ပေါက္ခရဝဿံ ဝဿာပေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ
ဆခတ္တိယသမာဂမေ ပေါက္ခရဝဿံ ဝဿာပေသိ။ တတ္ထ ယေ တေမိတုကာ-
မာ၊ တေ တေမေန္တိ၊ အတေမိတုကာမာနံ ဥပရိ ဧကမိန္ဒုမတ္တမိ န
ပတတိ၊ ပဒုမပတ္တတော ဥဒကံ ဝိယ နိဝတ္တိတွာ ဂစ္ဆတိ။ ဣတိ ပေါက္ခရဝနေ^၄

၁-တရုဏဝစ္ဆံ (က) ၂-ဟုတွာ အနဿိ^၃သု(သိ၊ သျာ၊ ဣ)
၃-ဘထေဝ (က) ၄-ပေါက္ခရပုတ္တေ (သျာ)

ပတိတံ ဝဿံ ဝိယ တံ ဝဿံ အဟောသိ။ ဆ ခတ္တိယာ အဿာသံ ပဋိလဘိံသု။
မဟာဇနော တမ္ပိ ဒိသ္မာ “အဟော အစ္ဆရိယံ အဟော အပ္ပုတံ ဧဝရူပေ
ဉ္ဇတိသမာဂမေ ပေါက္ခရဝဿံ ဝဿိ၊ မဟာပထဝီ ကမ္ပိ”တိ အစ္ဆရိယံ
ပဝေဒေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၃၉၆။ “သမာဂတာနံ ဉ္ဇတိနံ၊ မဟာသောသော အဇာယထ။
ပဗ္ဗတာ သမနာဒိံသု၊ မဟိ ပကမ္ပိတာ အဟု။

၂၃၉၇။ ဝုဋ္ဌိဓာရံ ပဝတ္ထေန္တော၊ ဒေဝေါ ပါဝဿိ တာဝဒေ။
အထ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ ဉ္ဇတိဟိ သမဂစ္ဆထ။

၂၃၉၈။ နတ္တာရော သုဏိသာ ပုတ္တော၊ ရာဇော ဒေဝီ စ ဧကတော။
ယဒါ သမာဂတာ အာသုံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။

၂၃၉၉။ ပဉ္စလိကာ တဿ ယာစန္တိ၊ ရောဒန္တာ ဘေရဝေ ဝနေ။
ဝေဿန္တရဉ္စ မဒ္ဓိံ စ၊ သဗ္ဗေ ရဋ္ဌာ သမာဂတာ။
တွံ နောသိ ဣဿရော ရာဇော၊ ရဇံ ကာရေထ နော ဥဘော”တိ။

တတ္ထ ဘောသောတိ ကာရုညသောသော။ ပဉ္စလိကာတိ သဗ္ဗေ နာဂရာ
စေဝ နေဂမာ စ ဇာနပဒါ စ ပဂ္ဂဟိတဉ္စလိကာ ဟုတွာ။ တဿ ယာစန္တိတိ
တဿ ပါဒေသု ပတိတွာ ရောဒိတွာ ကန္တိတွာ “ဒေဝ တွံ နော သာမိ
ဣဿရော၊ ပိတာ တေ ဣဓေဝ အဘိသိဉ္စိတွာ နဂရံ နေတုကာမော၊
ကုလသန္တကံ သေတစ္ဆတ္ထံ ပဋိစ္ဆထာ”တိ ယာစိံသု။

ဆခတ္တိယကမ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဂရကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော ပိတရာ သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၄၀၀။ “ဓမ္မေန ရဇံ ကာရေန္တိ၊ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇယိတ္ထ မံ။
တွံ စ ဇာနပဒါ စေဝ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ”တိ။

၁-ပဝေစ္ဆန္တော (သိ၊ ဣ)

တတော ရာဇာ ပုတ္တံ အတ္တနော ဒေါသံ ခမာပေန္တော အာဟ—

၂၄၀၁။ “ဒုက္ကဋံ စ ဟိ နော ပုတ္တ၊ ဘူနဟဗ္ဗံ ကတံ မယာ။
ယောဟံ သိဝိနံ ဝစနာ၊ ပဗ္ဗာဇေသိ’မဒူသက”န္တိ။

ဣမံ ဂါထံ ဝဘွာ အတ္တနော ဒုက္ခဟရဏတ္ထံ ပုတ္တံ ယာစန္တော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၄၀၂။ “ယေန ကေနစိ ဝဏ္ဏေန၊ ပိတု ဒုက္ခံ ဥဒဗ္ဗဟေ။
မာတု ဘဂိနိယာ စာပိ၊ အပိ ပါဏေဟိ အတ္တနော”တိ။

တတ္ထ ဥဒဗ္ဗဟေတိ ဟရေယျ။ အပိ ပါဏေဟိတိ တာတ ပုတ္တေန နာမ ဇိဝိတံ ပရိစ္စဇိတွာပိ မာတာပိတူနံ သောကဒုက္ခံ ဟရိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ မမ ဒေါသံ ဟဒယေ အကတွာ မမ ဝစနံ ကရောဟိ၊ ဣမံ ဣသိလိဂံ ဟာရေတွာ ရာဇ-
ဝေသံ ဂဏှ တာတာတိ ဣမိနာ ကိရ နံ အဓိပ္ပာယ်နေဝမာဟ။

ဗောဓိသတ္တော ရဇ္ဇံ ကာရေတုကာမောပိ “တ္ထေကေ ပန အကထိတေ ဂရုကံ နာမ န ဟောတိ”တိ ကထေသိ။ မဟာသတ္တော “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋိန္တိ။ အထဿ အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ သဟဇာတာ သဋ္ဌိသဟဿာ အမစ္စာ “နဟာနကာလော မဟာရာဇ၊ ရဇောဇလ္လံ ပဝါဟယာ”တိ ဝဒိံသု။ အထ နေ မဟာသတ္တော “ထောကံ အဓိဝါသေထာ”တိ ဝတွာ ပဏ္ဏသလံ ပဝိသိတွာ ဣသိဘဏ္ဍံ ဩမုဋိတွာ ပဋိသာမေတွာ သင်္ခဝဏ္ဏသာဓုကံ နိဝါသေတွာ ပဏ္ဏသလတော နိက္ခမိတွာ “ဣဒံ မယာ နဝ မာသေ အမုမာသဉ္စ ဝသန္တေန သမဏဓမ္မဿ ကတဋ္ဌာနံ၊ ပါရမီကုဋံ ဂဏှန္တေန မယာ ဒါနံ ဒတွာ မဟာပထဝိယာ ကမ္မာပိတဋ္ဌာန”န္တိ ပဏ္ဏသလံ တိက္ခတ္ထံ၊ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထဿ ကပ္ပကာဒယော ကေသမဿုကမ္မာဒီနိ ကရိံသု။ တမေနံ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတံ ဒေဝရာဇာနမိဝ ဝိရောစမာနံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဋ္ဌိံသု။ တေန ဝုတ္တံ—

၂၄၀၃။ “တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ရဇောဇလ္လံ ပဝါဟယိ။
ရဇောဇလ္လံ ပဝါဟေတွာ၊ သင်္ခဝဏ္ဏံ အဓာရယိ”တိ။

တတ္ထ ပဝါဟယိတိ ဟာရေသိ၊ ဟာရေတွာ စ ပန ရာဇဝေသံ ဂဏှိတိ အတ္တော။

အထဿ ယသော မဟာ အဟောသိ။ ဩလောကိတဩလောကိတဋ္ဌာနံ ကမ္မတိ၊ မုခမင်္ဂလိကာ မုခမင်္ဂလာနိ ဘောသယိံသု၊ သဗ္ဗတူရိယာနိ ပဂ္ဂဏိံသု။

မဟာသမုဒ္ဒကုစ္ဆိယံ မေဿဂဇ္ဇိတသောသော ဝိယ တူရိယသောသော အဟော-
 သိ။ ဟတ္ထိရတနံ အလင်္ကရိတွာ ဥပါနယိံသု။ သော ခဂ္ဂရတနံ ဗန္ဓိတွာ ဟတ္ထိ-
 ရတနံ အဘိရဟိ။ တာဝဒေဝ နံ သဟဇာတာ သဠိသဟဿာ အမစ္စာ သဗ္ဗာ-
 လင်္ကာရပ္ပဋိမဏ္ဍိတာ ပရိဝါရယိံသု။ သဗ္ဗကညာယော မဒ္ဓိဒေဝိမ္မိ နဟာပေတွာ
 အလင်္ကရိတွာ အဘိသိဇ္ဇိံသု။ သီသေ စ ပနဿာ အဘိသေကဥဒကံ အဘိသိဇ္ဇ-
 မာနာ “ဝေဿန္တရော တံ ပါလေတူ”တိအာဒီနိ မင်္ဂလာနိ ဝဒိံသု။ တမတ္ထံ
 ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၄၀၄။ “သီသံ နှာတော သုစိဝတ္ထော၊ သဗ္ဗဘရဏဘူသိတော။
 ပစ္စယံ နာဂမာရယျ၊ ခဂ္ဂံ ဗန္ဓိ ပရန္တပံ။

၂၄၀၅။ တတော သဠိသဟဿာနိ၊ ယောမိနော စာရဒဿနာ။
 သဟဇာတာ ပကိရိံသု၊ နန္ဒယန္တာ ရထေသဘံ။

၂၄၀၆။ တတော မဒ္ဓိမ္မိ နှာပေသုံ၊ သိဝိကညာ သမာဂတာ။
 ဝေဿန္တရော တံ ပါလေတု၊ ဇာလီ ကဏ္ဍာဇိနာ စုဘော။
 အထောပိ တံ မဟာရာဇာ၊ သဉ္ဇယော အဘိရက္ခတူ”တိ။

တတ္ထ ပစ္စယံ နာဂမာရယျာတိ တံ အတ္တနော ဇာတဒိဝသေ ဥပ္ပန္နံ ဟတ္ထိ-
 နာဂံ။ ပရန္တပန္နိ အဓိတ္တတာပနံ။ ပကိရိံသုတိံ ပရိဝါရယိံသု။ နန္ဒယန္တာတိ
 တောသေန္တာ။ သိဝိကညာတိ သိဝိရညော ပဇာပတိယော သန္ဓိပတိတွာ
 ဂန္ဓောဒကေန နှာပေသုံ။ ဇာလီ ကဏ္ဍာဇိနာ စုဘောတိ ဣမေ တေ ပုတ္တာပိ
 မာတရံ ရက္ခန္တူတိ။

၂၄၀၇။ ဣဒံ စ ပစ္စယံ လဒ္ဓါ၊ ပုဗ္ဗေ သံက္လေသမတ္တနော။
 အာနန္ဒိယံ အာစရိံသု၊ ရမဏီယေ ဂိရိဗ္ဗဇေ။

၂၄၀၈။ ဣဒံ စ ပစ္စယံ လဒ္ဓါ၊ ပုဗ္ဗေ သံက္လေသမတ္တနော။
 အာနန္ဒိ ဝိတ္တာ သုမနာ၊ ပုတ္တေ သင်္ဂမ္မ လက္ခဏာ။

၂၄၀၉။ ဣဒံ စ ပစ္စယံ လဒ္ဓါ၊ ပုဗ္ဗေ သံက္လေသမတ္တနော။
 အာနန္ဒိ ဝိတ္တာ ပတိတာ၊ သဟ ပုတ္တေဟိ လက္ခဏာတိ။

တတ္ထ ဣဒံ စ ပစ္စယံ လဒ္ဓါတိ ဘိက္ခဝေ ဝေဿန္တရော မဒ္ဓိ စ ဣဒဉ္စ ပစ္စယံ
 လဒ္ဓါ ဣမံ ပတိဋ္ဌံ လဘိတွာ၊ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌဟိတွာတိ အတ္ထော။ ပုဗ္ဗေတိ

၁-ပရိကရိံသုတိ (သီ၊ ဣ)

ဣတော ပုဗ္ဗေ အတ္တနော ဝနဝါသသံက္ခေသဉ္စ အနုဿရိတွာ။ အာနန္ဒိယံ အာစရိံသု၊ ရမဏီယေ ဂိရိပ္ပဇေတိ ရမဏီယေ ဝက်ဂိရိကုစ္ဆိမိ “ဝေဿန္တရဿ ရညော အာဏာ”တိ ကဉ္စနလတာဝိနဒ္ဓိ အာနန္ဒဘေရိံ စရာပေတွာ အာနန္ဒဆဏံ အာစရိံသု။ အာနန္ဒိ ဝိတ္တာ သုမနာတိ လက္ခဏသမ္ပန္နာ မဒ္ဓိ ပုတ္တေ သင်္ဂမ္မ သမ္ပာပုဏိတွာ ဝိတ္တာ သုမနာ ဟုတွာ အတိဝိယ နန္ဒိတိ အတ္ထော။ ပတိတာတိ သောမနဿာ ဟုတွာ။

ဧဝံ ပတိတာ ဟုတွာ စ ပန ပုတ္တေ အာဟ—

၂၄၁၀။ “ဧကဘတ္တာ ပုရေ အာသိံ၊ နိစ္စံ ထဏှိလသာယိနိ။
ဣတိ မေတံ ဝတံ အာသိံ၊ တုမှံ ကာမာ ဟိ ပုတ္တကာ။

၂၄၁၁။ တံ မေ ဝတံ သမိဒ္ဓံ၊ တုမှေ သင်္ဂမ္မ ပုတ္တကာ။
မာတုဇမ္ဗိ တံ ပါလေတု၊ ဝိတုဇမ္ဗိ စ ပုတ္တကာ။
အထောပိ တံ မဟာရာဇာ၊ သဉ္စယော အဘိရက္ခတု။

၂၄၁၂။ ယံ ကိဉ္စိတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ မယံ စေဝ ဝိတုစ္စ တေ။
သဗ္ဗေန တေန ကုသလေန၊ အဇရော အမရော ဘဝါ”တိ။

တတ္ထ တုမှံ ကာမာ ဟိ ပုတ္တကာတိ ပုတ္တကာ အဟံ တုမှာကံ ကာမာ တုမှေ ပတ္တယမာနာ ပုရေ တုမှေသု မြာဟ္မဏေန နိတေသု ဧကဘတ္တံ ဘုဉ္စိတွာ ဘူမိယံ သယိံ၊ ဣတိ မေ တုမှာကံ ကာမာ ဧတံ ဝတံ အာသိတိ ဝဇတံ။ သမိဒ္ဓံဇာတိ တံ မေဝတံ အဇ္ဇသမိဒ္ဓံ။ မာတုဇမ္ဗိ တံ ပါလေတု၊ ဝိတုဇမ္ဗိ စ ပုတ္တကာတိ ပုတ္တဇာလိံ တံ မာတုဇာတံ သောမနဿမ္ဗိ ဝိတုဇာတံ သောမနဿမ္ဗိ ပါလေတု၊ မာတာ-ဝိတုနံ သန္တကံ ပုညံ တံ ပါလေတုတိ အတ္ထော။ တေနောဟိ “ယံ ကိဉ္စိတ္ထိ ကတံ ပုည”န္တိ။

ဖုဿတိပိ ဒေဝီ “ဣတော ပဠာယ မမ သုဏှာ ဣမာနေဝ ဝတ္တာနိ နိဝါသေတု၊ ဣမာနိ အာဘရဏာနိ ဓာရေတု”တိ သုဝဏ္ဏသမုဂ္ဂေ ပုရေတွာ ပဟိဏိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၄၁၃။ “ကပ္ပါသိကဉ္စ ကောသေယျံ၊ ခေါမကောဠုမ္မရာနိ စ။
သဿု သုဏှာယ ပါဟေသိ၊ ယေဟိ မဒ္ဓိ အသောဘထ။

၁-ဆဏံ (သီ)   ၂-ကရိံသု (သျာ)   ၃-ပုတ္တကာ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၂၄၁၄။ တတော ဟေမဉ္ဇ ကာယုရံ၊ ဂီဝေယျံ ရတနာမယံ။
သဿု သုဏှာယ ပါဟေသိ၊ ယေဟိ မဒ္ဓိ အသောဘထ။

၂၄၁၅။ တတော ဟေမဉ္ဇ ကာယုရံ၊ အင်္ဂဒံ မဏိမေခလံ။
သဿု သုဏှာယ ပါဟေသိ၊ ယေဟိ မဒ္ဓိ အသောဘထ။

၂၄၁၆။ ဥဏ္ဏတံ မုခယုလ္လဉ္စ၊ နာနာရုတ္တေ စ မာဏိကေ။
သဿု သုဏှာယ ပါဟေသိ၊ ယေဟိ မဒ္ဓိ အသောဘထ။

၂၄၁၇။ ဥဂ္ဂတ္ထနံ ဂိင်္ဂဒကံ၊ မေခလံ ပါဒိပါဒကံ။
သဿု သုဏှာယ ပါဟေသိ၊ ယေဟိ မဒ္ဓိ အသောဘထ။

၂၄၁၈။ သုတ္တံ စ သုတ္တဝဇ္ဇံ စ၊ ဥပနိဇ္ဈာယ သေယျသိ။
အသောဘထ ရာဇပုတ္တိ၊ ဒေဝကညာဝ နန္ဒနေ။

၂၄၁၉။ သီသံ နှာတာ သုစိဝတ္တာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
အသောဘထ ရာဇပုတ္တိ၊ တာဝတိံသေဝ အစ္စရာ။

၂၄၂၀။ ကဒလီဝ ဝါတစ္ဆုပိတာ၊ ဇာတာ စိတ္တလတာဝနေ။
ဒန္တာဝရဏသမ္ပန္နာ၊ ရာဇပုတ္တိ အသောဘထ။

၂၄၂၁။ သကုဏီ မာနုသိနီဝ၊ ဇာတာ စိတ္တပတ္တာ ပတိ။
နိဂြောဓပက္ကဗိဓ္မောဋ္ဌိ၊ ရာဇပုတ္တိ အသောဘထာ”တိ။

တတ္ထ ဟေမဉ္ဇ ကာယုရန္တိ သုဝဏ္ဏမယံ ဝနခဇ္ဇုရိဖလသဏ္ဍာနံ ဂီဝါပသာဓန-
မေဝ။ ရတနမယန္တိ အပရမိ ရတနမယံ ဂီဝေယျံ။ အင်္ဂဒံ မဏိမေခလန္တိ အင်္ဂဒါ-
ဘရဏဉ္စ မဏိမယမေခလဉ္စ။ ဥဏ္ဏတန္တိ ဧကံ နလာဂူပသာဓနံ။ မုခယုလ္လန္တိ
နလာဂူန္တေ တိလကမာလာဘရဏံ။ နာနာရုတ္တေတိ နာနာဝဏ္ဏေ။ မာဏိ-
ကေတိ မဏိမယေ။ ဥဂ္ဂတ္ထနံ ဂိင်္ဂဒကန္တိ တောနိပိ ဒွေ အာဘရဏာနိ။ မေခလန္တိ
သုဝဏ္ဏရဇတမယံ မေခလံ။ ပါဒိပါဒကန္တိ ပါဒပသာဓနံ။ သုတ္တံ စ သုတ္တဝဇ္ဇံ
စာတိ သုတ္တာရုဇ္ဇေ အသုတ္တာရုဇ္ဇေ ပသာဓနံ။ ပါဠိယံပန “သုပ္ပဉ္စ သုပ္ပဝဇ္ဇေ”တိ
လိဒိတံ။ ဥပနိဇ္ဈာယ သေယျသိတိ ဧတံ သုတ္တာရုဇ္ဇေ အသုတ္တာရုဇ္ဇေ အာဘရဏံ
တံ တံ ဦးနဋ္ဌာနံ ဩလောကေတွာ အလင်္ကာရိတွာ ဌိတာ သေယျသိ ဥတ္တမရူပဓရာ
မဒ္ဓိ ဒေဝကညာဝ နန္ဒနေ အသောဘထ။ ဝါတစ္ဆုပိတာတိ စိတ္တလတာဝနေ
ဇာတာ ဝါတသမ္ပုဋ္ဌာ သုဝဏ္ဏကဒလီ ဝိယ တံ ဒိဝသံ သာ ဝိဇ္ဇမာနာ

၂၄၂၇။ သဗ္ဗမိ တံအရညမိ၊ ယာဝန္တေတ္ထ ဒိဇာ အဟံ။
ကေန္တိ သန္ဓိပတိံ သု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမိ။
သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ။

၂၄၂၈။ သဗ္ဗမိ တံအရညမိ၊ ယာဝန္တေတ္ထ မိဂါ အဟံ။
နာဿု မဇ္ဇူ နိကူဇိံ သု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမိ။
သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ။

၂၄၂၉။ သဗ္ဗမိ တံအရညမိ၊ ယာဝန္တေတ္ထ ဒိဇာ အဟံ။
နာဿု မဇ္ဇူ နိကူဇိံ သု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမိ။
သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ”တိ။

တတ္ထ ယာဝန္တေတ္တာတိ ယာဝန္တော ဧတ္ထ။ ကေန္တိ သန္ဓိပတိံ သူတိ ကေသ္မိံ
ဌာနေ သန္ဓိပတိံ သု၊ သန္ဓိပတိတွာ စ ပန “ဣတော ပဋ္ဌာယ ဣဒါနိ အမှာကံ
အညမညံ လဇ္ဇာ ဝါ ဟိရောတ္တပုံ ဝါ သံဝရော ဝါ န ဘဝိဿတိ”တိ ဒေါမနဿ-
ပတ္တာ အဟေသံ။ နာဿု မဇ္ဇူ နိကူဇိံ သူတိ မဟာသတ္တဿ ဝိယောဂဒုက္ခိတာ
မဓုရံ ရဝံ ပုဗ္ဗေ ဝိယ န ရဝိံ သု။

သဗ္ဗယနရိန္ဒော မာသမတ္တံ ပဗ္ဗတကိဋ္ဌံ ဝနကိဋ္ဌံ ကိဋ္ဌိတွာ သေနာပတိံ
ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ စိရံ နော အရညေ ဝုတ္တိံ၊ ကိံ တေ မမ
ပုတ္တဿ ဂမနမဂ္ဂေါ အလင်္ကတော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အာမ ဒေဝ ကာလော ဝေါ
ဂမနာယာ”တိ ဝုတ္တေ ဝေဿန္တရဿ အာရောစာပေတွာ သေနံ အာဒါယ
နိက္ခမိ။ ဝက်ဂိရိကုစ္ဆိတော ယာဝ ဇေတုတ္တရနဂရာ သဋ္ဌိယောဇနံ အလင်္ကတ-
မဂ္ဂံ မဟာသတ္တော မဟန္တေန ပရိဝါရေန သဒ္ဓိံ ပဋိပဇ္ဇိ။ တမတ္ထံ ပကာ-
သေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၄၃၀။ “ပဋိယတ္တော ရာဇမဂ္ဂေါ၊ ဝိစိတ္တော ပုပ္ဖသန္တတော။
ဝသိ ဝေဿန္တရော ယတ္ထ၊ ယာဝတာဝ ဇေတုတ္တရာ”။

၂၄၃၁။ တတော သဋ္ဌိသဟဿာနိ၊ ယောမိနော စာရုဒဿနာ။
သမန္တာ ပရိကိရိံ သု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမိ။
သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ။

၁-ဝုတ္တမှာ (သျှာ)   ၂-ဝသိ ဝေဿန္တရော ရာဇော၊ ယတ္ထ ယာဝ ဇေတုတ္တရာ (သျှာ)

၂၄၃၂။ ဩရောဓာ စ ကုမာရံ စ၊ ဝေဿိယာနာ စ မြာဟ္မဏာ။
သမန္တာ ပရိကိရိံ သု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမ္ပိ။
သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ။

၂၄၃၃။ ဟတ္ထာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
သမန္တာ ပရိကိရိံ သု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမ္ပိ။
သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ။

၂၄၃၄။ သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
သမန္တာ ပရိကိရိံ သု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမ္ပိ။
သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ။

၂၄၃၅။ ကရောဋ္ဌိယာ စမ္မဓရာ၊ ဣလ္လိဟတ္ထာ သုဝမ္ပိနော။
ပုရတော ပဋိပဇ္ဇိံ သု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမ္ပိ။
သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ”တိ။

တတ္ထ ပဋိယတ္တောတိ ဝိသာခါပုဏ္ဏမပူဇာကာလေ ဝိယ အလင်္ကတော။
ဝိစိတ္တောတိ ကဒလိပုဏ္ဏသဋ္ဌဓဇပဋ္ဌာကာဒိဟိ ဝိစိတ္တော။ ပုပ္ဖသန္တတောတိ
လာဇာပဉ္စမကေဟိ ပုပ္ဖေဟိ သန္တတော။ ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ဝင်္ဂပဗ္ဗတေ
ဝေဿန္တရော ဝသတိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဇေတုတ္တရနဂရာ နိရန္တရံ
အလင်္ကတပုဋိယတ္တောဝ။ ကရောဋ္ဌိယာတိ သိသကရောဋ္ဌိတိ လဒ္ဓနာမာယ^၁
သိသေ ပဋိမုက္ကကရောဋ္ဌိကာ ယောဓာ။ စမ္မဓရာတိ ကဏ္ဍဝါရဏစမ္မဓရာ။
သုဝမ္ပိနောတိ ဝိစိတြာဟိ ဇာလိကာဟိ သုဋ္ဌ၊ ဝမ္ပိကာ။ ပုရတော ပဋိပဇ္ဇိံ သူတိ
မတ္တဟတ္ထိသုပိ အာဂစ္ဆန္တေသု အနိဝတ္တိနော သူရယောဓာ ရညော ဝေဿန္တ-
ရဿ ပုရတော ပဋိပဇ္ဇိံ သု။

ရာဇာ သဋ္ဌိယောဇနမဂ္ဂံ ဒ္ဓိဟိ မာသေဟိ အတိက္ကမ္မ ဇေတုတ္တရနဂရံ ပတ္တော
အလင်္ကတပုဋိယတ္တနဂရံ ပဝိသိတွာ ပါသာဒံ အဘိရူဟိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော
သတ္တာ အာဟ—

၂၄၃၆။ “တေ ပါဝိသုံ ပုရံ ရမ္ပံ၊ မဟာပါကာရတောရဏံ။
ဥပေတံ အန္ဓပါနေဟိ၊ နစ္စဂိတေဟိ စူဘယံ။

၁-သိသကရောဋ္ဌိကောတိ လဒ္ဓနာမာ (သျှာ၊ ဣ)၊ သိသကရောဋ္ဌိကေန ပဋိလဒ္ဓနာမာ (က)
ဇာတက-ဋ္ဌ ၇-၂၅—န-ဗု-သ

၂၄၃၇။ ဝိတ္တာ ဇာနပဒါ အာသုံ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
အနုပ္ပတ္တေ ကုမာရမ္ပိ၊ သိဝီနံ 'ရဋ္ဌဝဗုနေ။

၂၄၃၈။ စေလုက္ခေပေါ အဝတ္တိတ္ထ၊ အာဂတေ ဓနဒါယကေ။
နန္ဒိ° ပဝေသိ နဂရေ၊ ဗန္ဓနာ မောက္ခော အဃောသထာ”တိ။

တတ္ထ မဟာပါကာရတောရဏန္တိ မဟန္တေဟိ° ပါကာရေဟိ စ တော-
ရဏေဟိ စ သမန္ဓာဂတံ။ နစ္စဂိတေဟိ ဣဘယန္တိ နစ္စေဟိ စ ဂိတေဟိ စ
ဥဘယေဟိ သမန္ဓာဂတံ။ ဝိတ္တာတိ တုဋ္ဌာ သောမနဿပ္ပတ္တာ။ အာဂတေ
ဓနဒါယကေတိ မဟာဇနဿ ဓနဒါယကေ မဟာသတ္တေ အာဂတေ။ နန္ဒိ°
ပဝေသိတိ၂ “ဝေဿန္တရဿ မဟာရာဇဿ အာဏာ”တိ နဂရေ နန္ဒိဘေရိ
စရိ။ ဗန္ဓနာ မောက္ခော၃ အဃောသထာတိ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဗန္ဓနာ မောက္ခော
ဃောသိတော။ အန္တမသော ဗိဋ္ဌာရံ ဥပါဒါယ ဝေဿန္တရမဟာရာဇော သဗ္ဗ-
သတ္တေ ဗန္ဓနာ ဝိဿဇောပေသိ။

သော နဂရံ ပဝိဋ္ဌဒိဝေယေဝ ပစ္စုသကာလေ စိန္တေသိ “ယေ၄ ဝိဘာ-
တာယ ရတ္တိယာ မမ အာဂတဘာဝံ သုတွာ ယာစကာ အာဂမိဿန္တိ၊
တေသံဟံ ကိ° ဒဿာမိ”တိ။ တသ္မိ° ခဏေ သက္ကဿ ဘဝနံ ဥဏှာကာရံ
ဒဿေသိ။ သော အာဝဇ္ဇေန္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ တာဝဒေဝ ရာဇနိဝေ-
သနဿ ပုရိမဝတ္ထုဉ္စ ပစ္စိမဝတ္ထုဉ္စ ကဋိပ္ပမာဏံ ပူရေန္တော ဃနမေဃော ဝိယ
သတ္တရတနဝဿံ ဝဿံပေသိ၊ သကလနဂရေ ဇာဏုပ္ပမာဏံ ဝဿံပေသိ။
ပုနဒိဝေ မဟာသတ္တော “တေသံ တေသံ ကုလာနံ ပုရိမပစ္စိမဝတ္ထုဉ္စ
ဝုဋ္ဌဓနံ၅ တေသံ တေသညေဝ ဟောတူ”တိ ဒါပေတွာ အဝေသံ အာဟရာ-
ပေတွာ အတ္တနော ဂေဟဝတ္ထုသ္မိ° သဒ္ဓိ° ဓနေန ကောဋ္ဌာဂါရေသု ဩကိရာ-
ပေတွာ ဒါနမုခေ ဌပေသိ၆။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၄၃၉။ “ဇာတရူပမယံ ဝဿံ၊ ဒေဝေါ ပါဝဿိ တာဝဒေ။
ဝေဿန္တရေ ပဝိဋ္ဌမ္ပိ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဗုနေ။

၂၄၄၀။ တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာဒါနံ ဒတွာန ခတ္တိယော။
ကာယဿ ဘေဒါ သပ္ပညော၊ သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇထာ”တိ။

၁-မဟုပါကာရတောရဏန္တိ မဟုကေဟိ ဥစ္စေဟိ (သျှာ)   ၂-နန္ဒိပ္ပဝေသိတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)
၃-ဗန္ဓမောက္ခော (သျှာ)   ၄-သေ (သျှာ၊ ဣ၊ က)
၅-ဝဋ္ဌံ ဓနံ (သီ)၊ ဝဋ္ဌဓနံ (သျှာ၊ ဣ)   ၆-ဒါနံ ပဋ္ဌပေသိ (သီ၊ ဣ)

တတ္ထ သင်္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇထာတိ တတော စုတော ဒုတိယစိတ္တေန တုသိတ-
ပုရေ ဥပ္ပဇ္ဇိတိ။

နဂရကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တာ ဣမံ ဂါထာသဟဿပုဋိမဏ္ဍိတံ မဟာဝေဿန္တရဓမ္မဒေသနံ
အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ဇူဇကော ဒေဝဒတ္တော
အဟောသိ၊ အမိတ္တတာပနာ စိဉ္စမာဏဝိကာ၊ စေတပုတ္တော ဆန္ဇော၊ အစ္စုတ-
တာပသော သာရိပုတ္တော၊ သက္ကော အနုရုဒ္ဓေါ၊ သဉ္ဇယနရိန္ဒော သုဒ္ဓေါဒန-
မဟာရာဇော၊ ဖုဿတိ ဒေဝီ သိရိမဟာမာယာ၊ မဒ္ဓိ ဒေဝီ ရာဟုလမာတာ၊
ဇာလိကုမာရော ရာဟုလော၊ ကဏ္ဍာဇိနာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊ သေသပရိသာ
ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ မဟာဝေဿန္တရော ရာဇော ပန အဟမေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
အဟောသိ” ဟိ။

ဝေဿန္တရဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒသမာ။
မဟာနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇာတကဋ္ဌကထာ သမတ္တာ။

ဇာတကဋကထာယ သတ္တမဘာဂေ

သံဝဠာဗိသုဒ္ဓိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော်
အကတံ		၂၉၄	အဂ္ဂိဟုတ္တကံ		၂၉၄
အကရုံ		၁၀၄	အဂ္ဂိဝ		၃၇၂
အကသိရာ		၁၁၁	အဂ္ဂိယံ		၃၆၄
အကာမံ		၂၇၀	အဂ္ဂိယာနိ		၃၇၀
အကာမာ		၂၇၄	အဂျာဂါရံ		၃၁၂
အကာရဏသ္မာ		၉၆	အဃံ		၂၉၀
အကာရိ		၅၉	အဃမ္ဗိဂါ		၂၇၆
အကာသိ		၂၃၉	အဃမ္ဗိဂေဟိ		၁၄၀
အကာသိယာ		၆၄	အဃောသထ		၃၀၆
အကိစ္စကာရိ		၃၀၁	အင်္ဂ°		၆၀
အကုဋိလာ		၃၁၂	အင်္ဂတိ	၁၀၉၊ ၁၁၇၊ ၁၂၂	
အက္ခောဓနံ		၁၄၇	အင်္ဂဒိ		၃၀၂
အက္ခာ		၂၇	အင်္ဂဿ		၁၇၀
အက္ခာဟိ		၂၂၀	အင်္ဂဟေတုကာ		၃၁၆
အက္ခိဿံ		၂၉၆	အင်္ဂါရမိဝ		၁၄၁
အက္ခေန		၁၇၃	အင်္ဂါရိကာ		၅၇
အခတ္တိယော		၅၀	အင်္ဂေသု		၁၇၃
အခေတ္တညာယ		၂၇၆	အစပလော		၁၉၇
အဂမာ		၁၂၆	အစိရံ		၁၀၀
အဂုဏေ		၁၂၅	အစိရာ		၃၀၁
အဂ္ဂပိဏ္ဍိကာပိ		၀၄	အစ္စာယိကေန		၃၂၉
အဂ္ဂရယံ		၄၇	အစ္စာဟိတံ		၂၁၄
အဂ္ဂဟိ		၁၇၁	အစ္စိမန္တော		၁၄၁
အဂ္ဂဋ္ဌာနိ		၁၇၅	အစ္စုဂ္ဂတာ		၂၀၇
အဂ္ဂိ		၅၇	အစ္စုဂ္ဂတော		၇၅
အဂ္ဂိဟုတ္တံ		၆၄၊ ၂၉၀	အစ္စုတော		၃၀၇

ပဒါနုက္ကမော

[အ]

ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော

[အ]

ပိဋကော်

အစ္ဆတံ
 အစ္ဆရိယံ
 အစ္ဆရေ
 အစ္ဆသိ
 အစ္ဆိဝါ
 အစ္ဆေစ္ဆိ
 အစ္ဆေစ္ဆိ
 အစ္ဆေဒနဿ
 အဆန္တိ
 အဇိဝှဝါ
 အဇေယျာ
 အဇ္ဈဂစ္ဆိ
 အဇ္ဈပတ္တံ
 အဇ္ဈာယကံ
 အဇ္ဈေနမဂ္ဂိ
 အညတရံ
 အညာတော
 အညိတော
 အဋ္ဌသာ
 အဋ္ဌပါဒါ
 အဋ္ဌ
 အမုရတ္တေ
 အတိဂါဠယန္တိ
 အတိမညသိ
 အတိယက္ခာ
 အတိဝတ္တန္တိ
 အတိဝါကျံ
 အတိဝေလံ
 အတိတမဒ္ဒါ
 အတ္တကတံ

၂၇၄၊၃၂၉
 ၃၀၅
 ၃၄၀
 ၂၉၀
 ၃၁၂
 ၁၅၇
 ၂၇၂
 ၃၂၃
 ၂၃၂
 ၁၉၉
 ၂၃၄
 ၄၉
 ၃၅၁
 ၂၆၄
 ၅၇
 ၂၇
 ၁၉၆
 ၂၉၇
 ၁၀
 ၃၁၆
 ၁၂၀
 ၃၃၁
 ၆၄
 ၄၀
 ၂၇၂
 ၃၁၀
 ၂၇၀
 ၁၉၉၊၃၃၆
 ၁၄၄
 ၂၀

အတ္တနာဝ
 အတ္တနော
 အတ္တသုဒ္ဓိ
 အတ္တံ
 အတ္တတ္ထမေဝ
 အတ္တဒဿာ
 အတ္တဒဿိမာ
 အတ္တဒွေါ
 အတ္တဓမ္မဝိဒူ
 အတ္တပဒံ
 အတ္တေ
 အတ္တေန
 အတြဇံ
 အထဒ္ဓတာနတိသာကော
 အဒါ
 အဒါသိ
 အဒိဿထ
 အဒု
 အဒုဗ္ဗပါဏိ
 အဒ္ဓါ
 အဒ္ဓါ
 အဓမ္မဋ္ဌာ
 အဓမ္မေန
 အဓိစ္စလဒ္ဓံ
 အဓောဂတံ
 အဓောသိရံ
 အနင်္ဂါ
 အနတိမာနယုဂေါ
 အနန္တဗလပေါရိသော
 အနန္တရာ

၅၀
 ၁၂၇
 ၁၉၄
 ၁၁၁
 ၁၉၂
 ၁၅၆
 ၁၀၉
 ၁၀၉
 ၁၀၉
 ၂၂၇
 ၁၁၀
 ၆၇
 ၀၆
 ၁၄၇
 ၂၅၂၊၃၂၆
 ၂၂၀
 ၃၅၄
 ၃၄၄
 ၂၁၉
 ၁၃၅
 ၁၀၆
 ၁၁၂
 ၅၉
 ၂၂၄
 ၃၃
 ၂၀၂
 ၂၀၂
 ၁၄၀
 ၁၀၇
 ၁၁၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနုဿကော	၂၀၅	အနုမောဒိတ္ထ	၂၄၇
အနာဂတေ	၁၀၇၊ ၁၁၄၊ ၁၁၇	အနုမောဒေယျ	၃၅၉
အနာမယံ	၂၀၅	အနုယာယန္တိ	၂၆၇
အနာယတိ°	၃၄၀	အနုဝါသေယျ	၂၀၁
အနိတ္တရာ	၄၇	အနုသာသေ	၁၉၄
အနိဗ္ဗိနံ	၃၇၅	အနုသိဋ္ဌာ	၆၄
အနိန္ဒလောစနေ	၁၆၃	အနုနနာမော	၁၇၂၊ ၂၃၃
အနိလူပမသမုပ္ပါတာ	၁၁၀	အနေကဝဏ္ဏိနော	၁၀
အနိဝတ္တိ	၃၆၀	အနောမဝဏ္ဏော	၂၃၅
အနိကာနိ	၂၆၀	အန္တရာ	၁၉၉
အနုပ္ပါတိ	၁၄၇	အန္တေပုရသ္မိ°	၀၇
အနုစိန္တေသိ	၁၃၃	အန္တောပေါက္ခရဏိ°	၁၂၁
အနုဇံ	၂၁၄	အန္တံတမံ	၁၄၀
အနုဇာနာသိ	၁၀၇	အန္တနခေါ	၃၂၀
အနုဇော	၁၉၃	အန္တာနိ	၆၄
အနုဇ္ဈိ	၂၆၀	အန္တေန္တိ	၁၃၂
အနုဋ္ဌိတာ	၃၄၇	အန္တေသိ	၂၀၀
အနုတပ္ပတိ	၁၆၄	အပက္ကမိ	၃၆၀
အနုတပ္ပါမိ	၁၄၄	အပတ္တမာနသာ	၃၇၅
အနုတ္တရံ	၁၇၂	အပနယိ	၁၁၀
အနုတ္တရော	၁၅၇	အပရာဓံ	၀၇
အနုပတိတုကာမာ	၃၃၆	အပရာဓိတံ	၁၄၄
အနုပရိယန္တေ	၁၇၉	အပရိတ္တာယ	၁၉၄
အနုပါလယ	၂၂၇	အပရိယန္တာဝ	၃၁၁
အနုပါဟနာ	၃၃၂	အပဝိဒ္ဓေါ	၂၆၅
အနုပုစ္ဆိ	၁၀၇	အပဿတိ	၃၄
အနုပုဗ္ဗေန	၁၁၄	အပဿတော	၃၃၂
အနုပ္ပတ္တံ	၁၃၅	အပဿန္တာ	၃၄၃
အနုဗ္ဗတာ	၃၄၀	အပါပကေဟိ	၂၂၅
အနုမောဒါမိ	၃၅၂	အပါပတံ	၁၂၄

ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော်
အပါယာမိ		၂၈	အဘိသမ္ဘောန္တော		၁၉၆
အပါလမ္ဘော		၁၄၇	အဘိသမ္ဘောဿံ		၂၇၈
အပေက္ခိတေ		၉၄	အဘိသသိ		၃၂
အပေသုညသုသညတော		၁၄၇	အဘိသေစယုံ		၂၈၈
အပ္ပဋိဂန္ဓိယံ		၂၉၀	အဘိဿပိ°		၃၄၇
အပ္ပတ္တော		၂၇၈	အဘိဿသိ°		၂၇၄
အပ္ပပညာ		၅၈-၉၁၆၇	အဘိဟရိ°သု		၁၂၀
အပ္ပမတ္တော		၁၈၉၂၀၀	အဘိဟာရယုံ		၂၄၀
အပ္ပမေဝ		၃၀၇	အဘုတ္တဗ္ဗံ		၁၂၂
အပ္ပသတ္တံ		၅၈	အဘုမ္ဘေ		၂၆၁
အပ္ပါဗာဓော		၁၁၁	အမစ္စေဟိ		၂၆၅
အပ္ပါသီ		၁၉၉	အမဇ္ဇပါ		၂၃၉
အပ္ပေါဋ္ဌာ		၃၁၄	အမတ္တမာနော		၅၇
အပ္ပဗုဒ္ဓါ		၁၆၉	အမနာပံ		၂၉၆
အပ္ပုတံ		၁၀၂	အမနုဿော		၁၀၂၃၂၉
အဗျာဗန္ဓိ		၁၈၈	အမမံ		၁၅၅
အဘဝေါ		၁၈၆	အမရာဓိပဿ		၄၅
အဘိကီရရေ		၃၂၀	အမရာနံ		၁၉
အဘိဇိဂိသတိ		၃၉	အမာနုသဿေဝ		၂၁၄
အဘိဇေယျာမ		၁၇၂	အမာပယ		၂၉၀
အဘိဇ္ဇန္တာ		၂၇၉	အမာပေတွာ		၂၉၀
အဘိဇ္ဈာယ		၁၉	အမိတ္တဂါမံ		၂၂၀
အဘိဓာဝန္တိ		၃၄၃	အဗ္ဗာ		၂၆၅၂၃၁၀
အဘိဓာဝိ°သု		၃၇၇	အဗ္ဗုဇောဝ		၁၂၄
အဘိနာဒိတာ		၃၀၆	အယိရော		၂၀၅
အဘိပတ္တယေ		၁၆၀	အယောပေါက္ခရသန္ဓိန္ဒာ		၁၄၃
အဘိရူဟိ		၁၇၀	အယောဗ္ဗနံ		၈၇
အဘိဝဒီ		၂၃၆	အယောမယေဟိ		၁၄၂
အဘိဝေဒေန္တိ		၁၉	အယောသုကတနေမိယော		၃၆၉
အဘိသပိ		၂၉၄	အယျကဿ		၃၂၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ ၃၉၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အယျော	၁၉၅	အဝီရိယော	၁၁၃
အရထကော	၂၀၅	အဝေါစုံ	၂၉၄
အရဟော	၀	အဝှယ	၃၄၇
အရိယသီလဝတော	၂၅၅	အဝှယန္တိ	၁၉၂
အရိယသေဋ္ဌော	၁၉၁	အဝှါယန္တ	၃၀
အရိယာဝကာသော	၂၁၄	အသံ	၁၂၆
အရောဂါ	၃၅၂	အသံဃဋ္ဌော	၂၀၀
အလက္ခိ	၅၀	အသံယုတ္တံ	၇
အလင်္ကတော	၉၀	အသံသိ	၁၆၆
အလာတေန	၁၂၃	အသင်္ကသကဝုတ္တိ	၂၀၂
အလာတော	၁၀၉၊ ၁၁၄	အသဇ္ဇမာနော	၂၀၉
အလီနစိတ္တသန္တာရော	၁၄၀	အသညကာယံ	၅၀
အလောမဟဋ္ဌော	၂၃၂	အသညတော	၂၁၄၊ ၂၉၀
အလောလော	၂၀၂	အသတိနံ	၂၁၉
အလ္လဉ	၂၁၇	အသန္တလေယျော	၁၀၅
အဝစ	၁၉၃	အသန္တတံ	၂၁၀
အဝန္တထ	၁၃၅	အသမာဟိတံ	၂၀၂
အဝရုဒ္ဓကော	၃၆၃	အသမ္မောဒိယံ	၂၀၀
အဝရုဒ္ဓသိ	၂၇၃	အသိတော	၃၃၇
အဝရုဒ္ဓဿ	၃၄၀	အသိပတ္တာစိတာ	၁၄၃
အဝသုစ္ဆတိ	၃၃၁	အသီ	၃၁၄
အဝသော	၁၁၃	အသုရော	၁၉၆
အဝသုတိ	၁၆၁	အသောဘိသု	၁၂၀
အဝါကရ	၃၆၅	အသ္မိ	၁၅
အဝိကမ္ပယံ	၂၃၅	အဿ	၀၆၊ ၂၀၀
အဝိကောပိနော	၁၁၃	အဿတ္ထမာသိနံ	၂၁၇
အဝိနိစ္ဆိနိတွာ	၆၆	အဿမာဂမနံ	၃၄၀
အဝိသာ	၂၇၆	အဿဝပါရိသဇ္ဇော	၆၆
အဝိသော	၄၀	အဿဝရဓရဂတေ	၉၀
အဝိဟိသာသာရိတက္ခော	၁၄၇		

ပဒါနုတ္တမော		ပိဋကော
[အ]		
အဿာသယန္တ		၂၅၇
အဿာသယိ		၂၀၃
အဿု		၉၀
အဟဋ္ဌာနိ		၃၂
အဟုံ		၁၀၄
အဟု		၁၀၄၊ ၂၉၄

[အာ]		
အာကုစ္ဆာ		၃၁၆
အာဂစ္ဆိ		၃၂၁
အာဂတံ		၂၀၅
အာဂတေ		၂၄၀
အာဂတော		၂၂၀
အာဂန္တံ		၃၀၃
အာဂမိ		၃၇၄
အာဂမ္မ		၂၆၀
အာဂုံ		၃၅၃
အာစရိံသု		၃၀၁
အာစရိယာနံ		၀၀
အာစိနံ		၁၂၅
အာစေရံ		၃၄၇
အာဇညံ		၁၆၆၊ ၁၇၃
အာဇာနိယေဟိ		၇၅
အာဇာနိယေ		၂၇၂
အာဋ္ဌာ		၃၁၀
အာတုရောပိ		၂၂၇
အာဒဟာနော		၅၀
အာဒဟိ		၄၀၊ ၅၂
အာဒါယ		၁၁၄
အာဒိယေနော		၃၅၂

ပဒါနုတ္တမော		ပိဋကော
[အာ]		
အာနန္ဒ		၃၀၁
အာနန္ဒိတာ		၁၀၄
အာနန္ဒိယံ		၃၀၁
အာနဘာဝေန		၅၀
အာနေတိ		၁၄၅
အာပကေ		၃၃၆
အာပဂံ		၂၉၀
အာမန္တယ		၁၆၉၊ ၁၉၃
အာမန္တယဿု		၃၂၃
အာမန္တယိတွာန		၁၆၅
အာမန္တယေ		၁၉၊ ၁၆၄
အာမာယဒါသာ		၁၀၆
အာမိသပေက္ခိ		၂၉၀
အာယတိံ		၃၄၃
အာယသံ		၃၂၉
အာယာဂဝတ္ထုနိ		၅၃
အာယူဟတံ		၁၀၄
အာရဇ္ဇရံ		၂၅၀
အာရာ		၆၇
အာရုယု		၃၀၀
အာရုဟန္တံ		၁၄၂
အာရုဟိ		၃၀၃
အာလုကလမ္ဗာနိ		၃၆၇
အာဝဋ္ဌံ		၁၆
အာသဇ္ဇ		၄၀၊ ၂၀၁
အာသဒ္ဓ		၃၀၃
အာသနေန		၂၁၀၊ ၃၅၉
အာသန္တံ		၂၇၆
အာသိ		၁၀၀၊ ၃၆၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အာ]	
အာသိနာနံ	၂၀၂
အာသိသိကာနိ	၉၆
အာသုံ	၁၁၀
အာဟစ္စ	၄၆
အာဟာရဟေတု	၁၅၄
အာဟိဿံ	၂၉၅
အာဟု	၄၀၊ ၅၀
အာဠာရပမ္မာ	၂၇၂
အာဠာရိကေ	၁၇၆

[အု]	
အုက္ကာ	၃၁၆
အုဗ္ဗံ	၁၃၃၊ ၂၇၂
အုစ္ဆိသိ	၂၇
အုစ္ဆိ	၁၄၀
အုစ္ဆေ	၃၅၇
အုဏဒါနံ	၂၀၇
အုတ္တရမိ	၁၄၁
အုတ္တိယော	၂၇၉၊ ၃၂၃
အုတ္တိယဟဿံ	၂၀၇
အုတ္တိယဟဿာနံ	၂၆၁
အုတ္တိယဝဏ္ဏံ	၂၂၄
အုတ္တိယာ	၄၆
အုတ္တိယာ	၁၀
အုတ္တိယဂေါပကဝဏ္ဏာဘော	၂၀
အုတ္တိယဂေါပကသဗ္ဗန္ဓာ	၁၀
အုတ္တိယပတ္တိ	၂၃၄
အုတ္တိယသဂေါတ္တဿ	၂၆၀
အုတ္တိယဝရပုပ္ဖဿာမေ	၁၉၃
အုတ္တိယဝရာ	၃၁၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အု-ဤ]	
အုန္ဓောဝ	၆၉
အုပ္ပာ	၆၇
အုရန္တတီ	၁၆၅
အုရိဏေ	၃၄၄
အုလ္လိယာစာပဓာရိဘိ	၂၇၂
အုဿိ	၁၃၅
အုဿေ	၁၀၉
အုဿရ	၁၆၉
အုဿရေန	၁၉၀
အုဿရော	၂၂၀၊ ၃၂၂
အုဤဟထ	၂၉၀

[ည]	
ဥက္ကဏ္ဍာ	၃၄၂
ဥက္ကာမုခပဟဠံ	၆၀
ဥက္ကာယာ	၃၁၀
ဥက္ခိပိတော	၀၇
ဥက္ခေပါ	၂၇၀
ဥဂ္ဂတမိ	၇၀
ဥဂ္ဂတာ	၆၉၊ ၁၆၉
ဥဂ္ဂတ္တနံ	၃၀၂
ဥဂ္ဂဿ	၄၁
ဥဂ္ဂါ	၂၅၄
ဥဂ္ဂိဝံ	၃၄၆
ဥစ္စာဝစာ	၂၁၁
ဥစ္စင်္ဂေ	၃၄၃
ဥစ္စိဇေ	၂၃၉
ဥဇမဂ္ဂံ	၁၂၅
ဥဇ္ဇာ	၃၃၆
ဥဇ္ဇာစရိယာယ	၂၉၀

ပဒါနုတ္တမော	[ဥ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[ဥ]	ပိဋကော်
ဥဋ္ဌာနသမ္ပန္န		၂၀၂	ဥပဋ္ဌပေထ		၇၀
ဥဋ္ဌေန္တ		၈	ဥပဋ္ဌဟုံ		၃၄၀
ဥဏ္ဏဇံ		၆၉	ဥပဋ္ဌာနမိ		၁၁၀
ဥဏ္ဏတံ		၃၈၂	ဥပဋ္ဌိတော		၂၂၀
ဥတုံ		၁၀၇	ဥပတ္တရာ		၃၁၁
ဥတုပုဗ္ဗေသု		၂၉၆	ဥပနိဇ္ဈာယ		၃၈၂
ဥတုသံပုပ္ဖိတေ		၂၉၀	ဥပနိတတ္ထေ		၈၇
ဥတ္တသယီ		၂၇၆	ဥပပဇ္ဇထ		၃၈၇
ဥဒကံ	၅၂၊	၂၉၅	ဥပပန္နော		၁၀
ဥဒကဏ္ဍဝေ		၃၇၂	ဥပယန္တိ		၁၈၆
ဥဒပဇ္ဇိသုံ		၃၆၇	ဥပယန္တိ		၇
ဥဒဗ္ဗဟေ		၃၇၉	ဥပယာစိတကေန		၉၆
ဥဒရဿ		၂၇၈	ဥပရဝန္တိ		၈၆
ဥဒိက္ခတိ		၃၂၈	ဥပရိ		၃၀၃
ဥဒိက္ခသိ		၃၂၉	ဥပရိဘဒ္ဒကာ		၁၆၈
ဥဒိက္ခေယျ		၂၀၀	ဥပရုန္တိ		၃၃၂
ဥဒ္ဓါပဝတ္တံ		၃၁၃	ဥပရောဓေန		၂၇၈
ဥဒ္ဓါလကာ		၃၀၅	ဥပလဗ္ဗတိ		၃၃
ဥဒ္ဓံ		၂၂၇	ဥပနိသေဝိတေ		၂၇၆
ဥဒ္ဓိသတေ		၃၁၀	ဥပဟတော		၂၈၃
ဥဒ္ဓတပ္ပလော		၁၂၈	ဥပဟတောမနော		၂၈၆
ဥဒ္ဓါပသမ္ပန္နံ		၁၇၅	ဥပါဂစ္ဆိ		၁၇၂
ဥဒ္ဓင်္ဂလာ		၂၃၉	ဥပါဂစ္ဆိ		၃၇၁
ဥဒ္ဓမေတိ		၁၂၅	ဥပါဂမိ	၄၅၊	၁၁၀
ဥပကူဇန္တိ		၂၉၀	ဥပါဂမုံ		၂၈၅
ဥပကုဋ္ဌသ္မိ		၁၀၁	ဥပါဂ		၄၇
ဥပဂူဟ		၉၆	ဥပါဂိယော		၁၄၇
ဥပဃာတေ		၃၂၂	ဥပါယနာနိ		၂၃၉
ဥပစာရဝိပန္နဿ		၂၅	ဥပါဝိသိ		၁၂၀
ဥပဇူတဉ္စ		၃၈	ဥပ္ပထံ		၁၂၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနက္ကမဏိကာ

၃၉၇

ပဒါနက္ကမော

[ဥ-ဇီ]

ပိဋကော်

ဥဘယံ
ဥဘော
ဥယျတ္တာ
ဥရုဠဝံ
ဥရော
ဥလူကညေဝ
ဥလူကဿ
ဥလ္လုဠိတံ
ဥသဘေဟိ
ဥဿုကာ
ဥဿေသိ
ဥဟုက်ရာ
ဥနိဒရော

၃၀၆
၃၅၃
၃၇၁
၂၅၁
၃၄၃
၂၇၀
၂၆၃
၃၁၃
၇၅
၆၇
၅၀
၃၁၆
၁၉၉

[ဧ]

ဧကံသော
ဧကကော
ဧကခုရော
ဧကဇ္ဈိ
ဧကပထော
ဧကပုတ္တော
ဧကသတံ
ဧကာနိ
ဧကာယနော
ဧကေကလေဇ္ဈကံ
ဧကော
ဧကေယျပသဒါကိဏ္ဍံ
ဧတိ
ဧထ
ဧဒိသံ

၃၇၄
၁၀၉
၉၂
၃၀၄
၃၄၀
၁၂၀
၁၇၂
၃၁၀
၃၄၀
၁၀၂
၇၅
၃၁၀
၃၀၇
၁၉၅
၃၂၀၅

ပဒါနက္ကမော

[ဧ]

ဧရာဝဏော
ဧလကေဠု
ဧလမ္မုရကသဉ္ဇန္တာ
ဧဝံ
ဧသိကာ
ဧဿတိ
ဧဟိ

ပိဋကော်

၉၂
၃၁၆
၃၁၃
၁၂၆
၁၇၅
၃၆၀
၁၆၃

[ဩ]

ဩကန္တာမသေ
ဩက္ကန္တသန္တံ
ဩဂါဠိ
ဩသေ
ဩဇိနာမသေ
ဩဠုဂီဝိယော
ဩဒရိယာ
ဩမိသုက်
ဩပဝယံ
ဩပါတော
ဩပုပ္ဖပဒ္ဓါ
ဩပုပ္ဖါနိ
ဩဘာသတိ
ဩမုဇ္ဇတေ
ဩရုယု
ဩရောပယိတွာ
ဩရောဟဏေ
ဩလောပိယာ
ဩဝဒ္ဓပိဏ္ဍိကော
ဩသရော
ဩဟိတေ

၃၃၆
၃၄၅
၄၆
၁၄၄
၁၀၀
၁၆၀
၅၀
၁၀၀
၂၅၂
၃၄၄
၁၀
၂၆၃
၁၇၁
၆၉
၁၇၂
၆၄
၂၉၀
၃၇၀
၃၂၀
၃၃၆
၁၂၅

ပဒါနုတ္တမော	[က]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[က]	ပိဋကော်
ကံသံ		၂၇၃	ကပ္ပိတကေသမဿု		၁၆၀
ကံသပဇ္ဇောတနေ		၂၇၀	ကဗျပထာနုပန္နာ		၆၆
ကံသုပဓာရဏာ		၂၇၃	ကမန္တံ		၁၄၂
ကံသေ		၂၀၀	ကမ္မရေ		၃၄၃
ကက္ကဋ္ဌာ		၃၁၆	ကမ္မလဿတရာ		၀
ကက္ကာရုဇာတာနိ		၃၁၃	ကမ္မုကာယုရဓရာ		၁၅
ကင်္ခါ		၁၁၇	ကမ္မံ		၁၂၀
ကင်္ဂမိဇာ		၃၇၀	ကမ္မဓေယျေသု		၂၀၁
ကစ္ဆာယ		၃၇၁	ကမ္မန္တံ		၂၀၇
ကစ္ဆိကာရာ		၃၁၂	ကမ္မဿ		၁၂၉
ကဉ္စနပဋ္ဌေန		၆၀	ကမ္မဿကာသေ		၁၃၃
ကဉ္စနမဏိဒဏ္ဍာနိ		၆၉	ကမ္မာရပုတ္တော		၁၂၀
ကဉ္စနမယေ		၁၆၀	ကယိရာ		၃၂၃
ကဉ္စနဝေလ္လိပိဂ္ဂဟာ		၁၆၉	ကရဉ္စကကုဓာယုတံ		၂၉၀
ကဋံ		၁၀၃	ကရတိယော		၃၁၃
ကဋမာယာ		၃၁၆	ကရဿု		၁၂၁
ကဋုကံ		၂၇၀	ကရိယာ		၂၀၃
ကဋ္ဌေရုဟာ		၃၁၄	ကရေဏုသဗံဿ		၂၆၃
ကဏိကာရာ	၂၆၇၊	၃၁၄	ကရေရိမာလာ		၃၁၀
ကဏုကနိစိတာ		၁၄၂	ကရောဂ္ဂိယာ		၃၀၅
ကတတ္တော		၂၀၀	ကလာပံ		၁၂၆
ကတ္တာရံ		၁၅၅	ကလာပသန္ဓဒ္ဓေါ		၆၀
ကတ္တေ		၂၀၀	ကလိမေဝ		၁၁၇
ကဒမ္မာ	၃၁၂၊	၃၁၀	ကသိရာ		၃၇၅
ကန္ဓန္တာ		၃၇၇	ကဿပဘာသိတံ		၁၁၇
ကန္ဓိံသု		၁၀	ကဿပေါ		၁၃၆
ကပဏလဒ္ဓကေဟိ		၉၆	ကဋ္ဌာရော		၃၂၀
ကပိဉ္စရာ		၃၁၆	ကာကောလသဗေဟိ		၁၃၉
ကပိတ္တာ		၃၁၀	ကာကောလာ		၃၄၃
ကပ္ပါသပိစုရာသိ		၂၉	ကာမံ		၂၂၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	[က]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[က]	ပိဋကော်
ကာမဒေါ		၂၆၃	ကုစ္ဆိသ္မိ		၁၄၁
ကာမသာ		၂၇	ကုဇ္ဇဝါဇိတာ		၃၁၆
ကာမာ		၈၁၊ ၃၈၁	ကုဇ္ဇရာဇညဟယာနုစိဏ္ဏံ		၁၉၁
ကာယာ		၁၁၃	ကုဋ္ဌဇီ		၃၀၅
ကာယုရံ		၃၈၂	ကုဋ္ဌတဂရာ		၃၀၅
ကာယုရဓာရိနော		၉၉	ကုဋ္ဌမုဒိ		၁၂၁
ကာလညတဘိက္ခုသ္မာရော		၁၄၇	ကုဏာလကာ		၁၇၅
ကာလညူ		၂၀၁	ကုဏ္ဍလေ		၃၆၆
ကာလာ		၁၆၉	ကုတူဟလာ		၂၉၄
ကာလူပကုဇိနော		၃၁၈	ကုဒ္ဒေါပိ		၁၅၃
ကာသိကံ		၉၇	ကုပ္ပိလသာဒိသာ		၆၉
ကာသိကသုစိဝတ္ထရော		၈၉	ကုမာရံ		၂၅၇
ကာသိပုတ္တံ		၁၉	ကုမာရေ		၇၆
ကာသိဿ		၄၅	ကုမုဒါ		၁၁၀
ကာဋကော		၃၁၆	ကုမ္မထူနိကေ		၁၇၆
ကာဋူပကာဋော		၁၄၁	ကုမ္မမ္ဗဇ္ဇလိ		၂၀၃
ကိံသုကဝလ္လိယော		၃၁၄	ကုမ္မိလာ		၁၇၇
ကိဋ္ဌိ		၁၅၄	ကုရရာ		၃၁၈
ကိမ္မုရိသာယုတံ		၂၉၀	ကုရယော		၁၇၉
ကိတ္တိမာ		၃၉	ကုရူနံ		၁၈၅
ကိလန္တာ		၂၇၂	ကုလ'မာဂမာ		၁၃၀
ကိလန္တာနံ		၃၀၀	ကုလာ		၃၁၆
ကိသိတ္ထော		၂၆၀	ကုလာဝရာ		၃၁၂
ကိသိယာ		၁၅၉	ကုဝေရံ		၁၆၈
ကိဋ္ဌာ		၅၉	ကုသလံ		၂၈၅
ကိဋ္ဌနကံ		၃၄၃	ကုသလာ		၁၅၆
ကုကုတ္တကာ		၃၁၆	ကုသုမ္မရာ		၃၁၂
ကုက္ကုဒ္ဓါ		၃၁၆	ကုဟကာ		၆၄
ကုစ္ဆိ		၂၄၆	ကုဟိတွာ		၆၄
ကုစ္ဆိသညမနုပ္ပန္နော		၁၄၇	ကုဠီရကာ		၃၁၈

ပဒါနုက္ကမော	[က]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[ခ]	ပိဋကော်
ကူဇန္တိ		၂၉၀	ခါဒိတုံ		၃၃၅
ကေကကေဘိ		၁၀၁	ခိဉ္စံ		၁၅၄
ကေဝလာ		၁၆၄	ခိပ္ပံ		၁၀၄
ကေသဂ္ဂဟဏံ		၂၇၀	ခိယျန္တိ		၂၅၀
ကေသာ		၃၄၄	ခိဏမေဓော		၁၉၉
ကောကာ		၂၉၀	ခိယတိ		၃၂၁
ကောကိလာဘိရုဒံ		၄၅	ခိရပီတာဝ		၃၄၀
ကောန္တံ		၁၉၀	ခိရသပ္ပိ		၃၀၆
ကောဉ္ဇံ		၃၇၁	ခုဒ္ဒပုပ္ဖိယော		၃၁၄
ကောဋ္ဌသုဏာ		၃၁၅	ခုဒ္ဒေန		၃၃၇
ကောဋ္ဌာ		၃၁၀	ခုဘိတ္ထ		၂၅၃
ကောန္တိမာရာယ		၂၅၀	ခေတ္တံ		၂၀၂
ကောပနေယျ		၁၅၃	ခေတ္တညံ		၂၅၄
ကောမာရီ		၃၅၇	ခေမာ		၁၀၀
ကောမုဒိယာ		၁၀၇	ခေါမာဝ		၃၁၁
ကောလိယာ		၁၆၀			
ကောဝိဒေါ		၁၂၃		[ဝ]	
ကောဝိဋ္ဌာရာ		၃၀၅	ဂန္တံ		၁၂၀
ကောသာ		၁၉၀	ဂစ္ဆညေဝ		၂၇၀
ကောသိယဿ		၂၇	ဂစ္ဆာမ		၁၆၃
	[ခ]		ဂစ္ဆေ	၁၉၉	၂၃၄
ခဇ္ဇရီ		၁၆၀	ဂဏီ		၁၀၉
ခဏံ		၁၁၄	ဂဏေန		၂၂၁
ခတ္တိယမန္တာ		၆၆	ဂဏှဿု		၉၇
ခဒိရင်္ဂါရသန္တိဘံ		၆၀	ဂဏှာမသေ		၂၇
ခဒိရာ		၃၀၃	ဂတာ		၂၉၄
ခရမုခါနိ		၃၇၀	ဂတိမာ		၁၀၉
ခရာ		၁၄၃	ဂန္တာ		၂၀၂
ခရေန		၁၅၀	ဂန္တာန		၂၁၁
ခလတိ		၂၀၄	ဂန္တိတာ		၃၀၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဝ]	
ဂန္ထေန္တိ	၁၃၂	ဂေါဠုပိသော	၁၁၃
ဂန္ထဗ္ဗေ	၁၆၂	ဂေါဏသိရာ	၃၁၆
ဂန္ဓော	၃၁၃	ဂေါတမိပုတ္တ	၉၇
ဂမိ	၂၇၅	ဂေါနကေ	၂၈၀
ဂဝံ	၆၆	ဂေါဟနုဝေဋ္ဌနေန	၂၇၈
ဂဝဇာ	၁၇၇	ဂေါယာနိယေ	၁၇၉
ဂဝပ္ပလော	၂၃၉		
ဂဟိတာ	၆၆	[ဃ]	
ဂဟေသာတိ	၃၃၂	ဃရံ	၃၅၂
ဂါမဏိယေဟိ	၂၇၂	ဃရေ	၂၀၂
ဂါမေ ဂါမေ	၃၇၀	ဃာတယာမသေ	၂၅၅
ဂါရယံသ	၃၂၃	ဃာတေတုံ	၂၀၅
ဂိင်္ဂမကံ	၃၈၂	ဃာတေသိ	၉၄
ဂိဒ္ဓိကတာ	၆၆	ဃုသိတေ	၃၆၆
ဂိမှာ	၃၁၁	ဃောရရူပေါ	၁၄၀
ဂိရံ	၂၀၀	ဃောရေ	၂၇၆
ဂိရာသဒိလနေလင်္ဂေါ	၁၄၇	ဃောသော	၂၅၃၊ ၃၇၈
ဂိရိဝံ	၄၆		
ဂိရိဝဗ္ဗရံ	၂၉၀	[ဝ]	
ဂိရိပုန္ဓာဂါ	၃၀၅	စက္ခု	၁၁၁
ဂိရိဗ္ဗဇေ	၃၈၁	စက္ခု	၃၇၆
ဂိရိနံဝ	၃၅၃	စင်္ကောရာ	၃၁၆
ဂုဏံ	၁၁၀	စန္ဒိ	၉၆
ဂုဏသန္တိကံ	၁၁၅	စန္ဒကေ	၁၁၈
ဂုဏာ	၁၃၆	စန္ဒကေန	၉၈
ဂုဏိနော	၉၉	စန္ဒနမုဒုကဂတ္ထေဟိ	၉၃
ဂုဏေ	၁၁၆	စန္ဒနသမာစာရေ	၂၇၅
ဂုယုပ္ပကာသိယေသု	၁၁၈	စန္ဒသမဓိ	၁၂၁
ဂေါဂဏိသာဒကာ	၃၁၆	စန္ဒသူရိယာ	၈၉
ဂေါဠုကာ	၃၁၆	စပလော	၃၂၈

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[စ]		[စ]	
စမ္ပကဒလမိဿာယော	၉၇	စိတြဂုဋ္ဌေရုဃုသိတေ	၂၄၆
စမ္ပေယျကာ	၁၆၈	စိတြပေခုဏာ	၃၁၈
စမ္ပဓရာ	၃၈၅	စိတြာ	၁၇၅၊ ၁၇၇
စမ္ပဝါသီ	၃၀၃	စိတြာနိ	၆၉
စရံ	၃၅	စိရံ	၂၈
စရ	၁၆၁	စိရံ	၂၆၈
စရဿု	၂၂၀	စေတနကာ	၂၁၁
စရိတံ	၂၂၁	စေတပါမောက္ခော	၂၈၅
စလနီ	၃၁၆	စေတေ	၁၉၃
စာဂါမိမာနသော	၂၅၂	စေလာဝကာ	၃၁၆
စာဂေါ	၁၃၆	စေလုက္ခေပံ	၁၀၄
စာဋ္ဌဇ္ဇ	၂၀၃	စောဒေသိ	၁၀၉
စာတုမာသာ	၁၀၇	စောရသမာ	၆၄
စာပသတာနိ	၄၈	[ဆ]	
စာပေါ	၁၉၉	ဆကလိ°	၃၄၃
စာမရမောရဟတ္ထေဟိ	၂၈၀	ဆကလိဝ	၃၄၃
စာမရီ	၃၁၆	ဆစ္စ	၁၈၀
စာရုပုဗ္ဗိ	၂၄၄	ဆဋ္ဌာ	၁၃၂
စာရုတိဗ္ဗရက္ခာ	၃၀၅	ဆတ္တံ	၁၄၅
စိဉ္ဇဘေဒကံ	၃၄၇	ဆန္ဓော	၃၅၈
စိတကာ	၃၄၃	ဆမာ	၂၆၅၊ ၃၀၃
စိတကာယံ	၃၆၄	ဆာတော	၁၄၅
စိတ္တဋ္ဌော	၂၀၂	ဆာပံ	၃၄၃
စိတ္တပတ္တာ	၃၈၃	ဆာပါ	၃၄၃
စိတ္တမတံ	၁၀၉	ဆိန္ဒု'ဇ္ဇ	၁၅၅
စိတ္တသန္တတေ	၂၈၀	ဆုပိတာ	၆၉
စိတ္တသိဗ္ဗနာ	၆၉	ဆေကပါပကံ	၁၉၈
စိတ္တာ	၆၉	ဆေဇ္ဇာ	၃၁၄
စိတ္တျာ	၅၂	ဆေတွာ	၂၀၄
စိတြကာ	၃၁၆	ဆေဒယိဿာမိ	၄၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၄၀၃

ပဒါနုတ္တမော

[ဇ]

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[ဇ]

ပိဋကော်

ဇေယျိတဗြဟ္မိ

၂၉၄

ဇိဏ္ဏော

၂၉၄

ဇေယျော

၁၃၁

ဇိတော

၁၀၄

ဇေညာမု

၁၃၉

ဇိနေ

၃၅၉

ဇေညာသိ

၄၀

ဇိနော'သိ

၁၀၄

ဇေယျံ

၃၀၃

ဇိယရေ

၃၀၁

ဇေယျိနိ

၃၃၆

ဇိယေထ

၃၃၀

ဇေယျိတဗြဟ္မိ

၃၁၁

ဇိဝရေ

၂၀

ဇေနိန္ဒ

၁၅၆

ဇိဝသောကိနံ

၂၇၉၊ ၃၇၅

ဇနသန္ဓော

၁၉၄

ဇိဝိကတ္တာ

၅၅

ဇန္တိဘိ

၅၀

ဇိဝိကာ

၃၇၅

ဇေယျံ

၃၁၀

ဇုဏှံ

၁၀၇

ဇေယျောနဒံ

၆၀

ဇုတေ

၁၀၃

ဇေယျောနဒဿ

၁၆၆

ဇေယန္တိ

၂၆၁

ဇေယန္တိ

၃၀၀

[ဈ-၂]

ဇေယျေ

၁၇၆

ဈာပိတာ

၃၁၆

ဇေဝါ

၁၃၀

ဉာတိဘတော

၂၁၅

ဇေတဝေဒံ

၄၀၊ ၅၂

ဉာတိ

၁၆၄

ဇေတဝေဒေါ

၅၇

ဉာယဉ္ဇ

၁၁၁

ဇေတာ

၃၀၃

ဉာယေဟိ

၁၃၇

ဇေတိယော

၁၃၀

[ဋ-၃]

ဇေတော

၁၁၆

ဋာနံ

၂၂၁

ဇေနန္တိ

၃၀၀

ဋာနိတံ

၁၀၅

ဇေနန္တော

၀၅

ဋာနိတိတ္ထံ

၁၄၇

ဇေနပဒေါ

၀၆

ဋာနိတာ

၂၇၂

ဇေနာသိ

၂၂၆

ဋာတော

၂၃၉

ဇေယတိ

၅၇

ဋာသေယျံ

၁၅

ဇေလိနော

၃၄၄

[ဏ]

ဇိဂိသံ

၁၆၀

ဏံ

၃၉

ဇိဏှံ

၁၄၅

ဏဂရဉ္ဇ

၁၂၆

ဇိဏှဿ

၂၉၄

ဏဂရာ

၃၁၂

ပဒါနုက္ကမော	[၈]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[၉]	ပိဋကော်
တထာဝရိဓမ္မာ		၁၃၉	တုလာ		၁၉၆
တဒန္တရာ		၁၁၇	တုလသီဟိ		၃၁၃
တနုမဇ္ဈိမာ		၂၇၃	တုလိယာ		၃၁၆
တပဿီ		၁၅၄	တုရိယတာဠိတသဃ်ဠိ		၁၇၆
တပေယျ		၁၈၉၊ ၂၀၁	တုလဗဿသမူပမာ		၃၁၀
တမံ		၁၀၇	တေဇသင်္ခယံ		၁၉၉
တမောနုဒေါ		၂၂၉	တေဇသာ		၂၅
တမ္ပက္ခိ		၃၆၃	တေဇသီ		၁၅
တမ္ပနဒိ		၁၉၃	တေဝိဇ္ဇသဃ်ာ		၆၇
တရုဏာဝ		၁၆၉	တောရဏမဂ္ဂေသု		၁၇၅
တာတော		၉၆	တျံမှ		၂၇၉
တာဒိသံ		၅၈		[၈]	
တာဒိသာ		၇	ထာလာဟိ		၂၃၉
တာယထ		၁၀၁	ထိယော		၂၉၄
တာလာဝ		၃၁၄	ထုလာ		၃၀၆
တာလိသာ		၃၁၅	ထေဝန္တိ		၃၀၅
တိသတိ		၁၈၀		[၉]	
တိဋ္ဌန္တိ		၃၁၂	ဒက္ခိ		၁၃၉
တိဋ္ဌသေလာ		၆၅	ဒက္ခိဏဿ		၂၈၂
တိဏလတာနိ		၄၂၊ ၂၃၆	ဒက္ခိဏာ		၃၀၆
တိဏာနိ		၃၁၀	ဒက္ခိသိ		၂၉၀
တိတ္ထိရာယော		၃၁၆	ဒက္ခော		၂၀၀
တိဒိဝေါကစရာ		၁၆၉	ဒဇ္ဇာ		၁၈၇
တိဗ္ဗိ		၂၃၉	ဒဇ္ဇာသိ		၂၆၀
တိဗ္ဗာနိ		၂၃၉	ဒဇ္ဇေမု		၂၁၆
တိလကာဟတော		၃၂၉	ဒဋ္ဌါ		၃၆၀
တိဟံ		၁၉၁	ဒဏ္ဍေန		၂၅၅
တုစ္ဆရူပါ		၆၄	ဒတွာ		၂၈၁
တုမုလော		၁၄၀၊ ၁၈၃	ဒဒတော		၃၂၃
တုလမဏ္ဍလေ		၁၂၅	ဒဒ္ဒလ္လမာနံ		၁၇၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ ၄၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ဒန္တံ	၁၁၀၊ ၁၄၈	ဒါသိဒါသော	၃၃၂
ဒန္တာဝရဏသမ္ပန္နာ	၃၈၃	ဒါသိယံ	၃၃၅
ဒန္တဝံ	၂၅၄	ဒါသေ	၇၈
ဒန္တော	၁၅၄၊ ၂၀၀	ဒိဇာဘိယုဋ္ဌံ	၁၇၀
ဒဗ္ဗေန	၃၆၄	ဒိဋ္ဌော	၁၀၂
ဒမော	၁၃၆	ဒိတ္တော	၃၈
ဒယေသိ	၂၆၀	ဒိဗ္ဗေါ	၁၂၆
ဒရံ	၁၉၉	ဒိဗ္ဗိဘာ	၃၁၆
ဒလိဒ္ဓဿ	၂၇၉	ဒိဗ္ဗပုဗ္ဗံ	၂၀၁
ဒလိဒ္ဓိ	၂၇၉	ဒိဗ္ဗော	၁၉၀
ဒဿတိ	၃၂၃	ဒိဗ္ဗံ	၉၅
ဒဿနံ	၁၆၀	ဒိဗ္ဗာ	၃၅၇
ဒဿနေသု	၁၃၀	ဒိဗျော	၁၂၀
ဒဿိတာ	၃၆၉	ဒိသံ	၅၃
ဒဟရာ	၈၇	ဒိသာ	၃၆၉
ဒဟရိယံ	၂၉၄	ဒိသမဒ္ဓါနံ	၂၈၅၊ ၃၇၁
ဒဋ္ဌံ	၃၇၃	ဒိယုတ္တရောဋ္ဌော	၃၂၈
ဒဋ္ဌဗန္ဓု	၁၀၀	ဒိပံ	၁၄၄
ဒဋ္ဌဗန္ဓနံ	၃၂၉	ဒိပိယော	၃၁၆
ဒဋ္ဌာ	၁၄၉	ဒိပေ	၂၇၂
ဒါတဝေ	၄၁	ဒုက္ကဋကမ္မကာရိံ	၁၄၁
ဒါနံ	၂၅၂	ဒုက္ကထိတံ	၅၈
ဒါနာ	၂၅၈	ဒုက္ကရံ	၃၅၇
ဒါယာဒါ	၃၇၅	ဒုက္ခံ	၉၈
ဒါယေ	၁၉၈	ဒုက္ခတရံ	၃၃၁၊ ၃၄၄
ဒါရံ	၂၃၃	ဒုက္ခေန	၂၆၈
ဒါရကေဝ	၃၂၄	ဒုဋ္ဌဝိသံ	၁၂၈
ဒါသကုမာရကေ	၂၉၇	ဒုဒ္ဓိပေါပိ	၅၀
ဒါသမ္ပိ	၄၅	ဒုဗ္ဗလာ	၁၅၉
ဒါသာ	၁၈၆	ဒုဒ္ဓိံ	၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]		[ဓ]	
ဒုဘတော	၆၉၂၆၃	ဓဇဂါနိ	၃၀၅
ဒုမပရိယာယေသု	၃၀၃	ဓနံ	၁၉၀
ဒုမာ	၁၆၀	ဓနဒါယကေ	၃၀၆
ဒုမေ	၂၉၀	ဓနိယတိ	၁၆၁
ဒုဗ္ဗိ	၄၀	ဓနုတက္ကာရိ	၃၁၂
ဒုဗ္ဗေဓော	၃၀၁	ဓနေန	၁၀၅
ဒုဗ္ဗောစယာ	၆၆၂၁၂၄	ဓမ္မံ	၁၂၃
ဒုယိဋ္ဌံ	၂၉၄	ဓမ္မကာမော	၁၉၀
ဒုရတိက္ကမော	၁၅	ဓမ္မဂူ	၁၅၇
ဒုရာယုတံ	၁၇၀	ဓမ္မဉ္စ	၁၁၁
ဒုရိတ္တိယာ	၁၁၆	ဓမ္မပဏ္ဍရဆတ္တကော	၁၄၇
ဒုလ္လဘံ	၁၆၀	ဓမ္မပါလော	၁၉၂၊ ၁၉၄
ဒုတာ	၃၄၄	ဓမ္မလဒ္ဓါ	၁၆၆
ဒုရံ	၃၄၃	ဓမ္မဝိဒူ	၁၅၇
ဒုရေ	၂၉၀	ဓမ္မဝိနယကုသလော	၇၄
ဒေဒ္ဒါဘဿ	၄၀	ဓမ္မာ	၂၁၇
ဒေဝကညာယော	၁၀၄	ဓမ္မာဟဋ္ဌံ	၁၆၀
ဒေဝညတရော	၄၉၂၅၀	ဓမ္မိကော	၂၁၉
ဒေဝတာ	၂၁၄	ဓမ္မိနံ	၂၇၃
ဒေဝတော	၁၃၆	ဓမ္မေ	၂၃၉
ဒေဝပရိသာ	၁၀၃	ဓမ္မော	၁၃၆၊ ၁၆၀
ဒေဝဝါဟဝဟံ	၁၆၀	ဓရဏီရူဟံ	၂၄၄
ဒေဝါ	၈၀	ဓဝဿကဏ္ဍာ	၃၀၃
ဒေဝေသု	၅၀	ဓာတိမာတရံ	၁၁၉
ဒေဝိဝိလာ	၃၀၅	ဓာတော	၃၃၇
ဒေဝိသိနာ	၁၁၀	ဓာရယေယျ	၃၃၇
ဒွါရေ	၁၇၅	ဓိတိ	၁၄၀
ဒွိရသည	၆၅၂၆၇	ဓိတိမာ	၁၀၉
ဒွေသတ္တရတ္တဿ	၁၁၉	ဓိရတ္ထ	၂၀၅
		ဓိတရံ	၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ဝ]		[န]	
မိတုကာမော	၂၁၅	နမော	၂၄၄
မိရသမ္ပတော	၁၀၉	နယန္တိ	၆၃
မိရဿ	၁၄၈	နယေယျံ	၁၅၆
မိရော	၁၂၃	နယေဟိ	၁၃၇
ဓုဝံ	၄၅	နရံ	၁၅၄
ဓုမသိဒ္ဓိံ	၅၇	နရဝရာမိပံ	၁၁၀
ဓေနဝ	၂၇၆	နလာတန္တိ	၆၉
		နဝမိယံ	၂၉၄
[န]		နဿန္တိ	၂၉၄
နံ	၃၄၂	နဋ္ဌသန္ဓိတာ	၃၁၆
နက္ခတ္တေ	၂၉၆	နဋ္ဌိညံ	၂၂၁
နဂရံ	၁၀၄	နာဂံ	၃၈၀
နဂရေ	၁၆၈	နာဂကညာ	၂၃၆
နစ္စဂိတတူရိယာဘိနာဒိတေ	၂၃၉	နာဂကုဉ္ဇရ	၁၆၀
နစ္စဂိတေဟိ	၃၈၆	နာဂဒန္တိ	၁၅၈
နဇ္ဇာယော	၁၇၇	နာဂမလ္လိကာ	၁၆၈၊ ၃၁၄
နဇ္ဇုဟာ	၃၀၃	နာဂါမိပတိံ	၂၂၀
နဋ္ဌေ	၂၉၈	နာဂေ	၁၆၂
နဒတိ	၃၇၁	နာဂေန	၃၈
နဒိံ	၂၇၆	နာဒိယော	၃၁၄
နဒိနံ	၂၇၆	နာနာရတ္ထေ	၃၈၂
နဒိံ	၂၃၆	နာနာရတနဿံ	၁၆၄
နဇ္ဇနေ	၈၈၊ ၃၀၅	နာနာမူလဖလာကိတ္တေ	၃၂၂
နဇ္ဇန္တိ	၂၃၆	နာနာသကုန္တာဘိရုဒံ	၁၇၀
နဇ္ဇယန္တာ	၃၈၀	နိက္ခိဋ္ဌိတံ	၂၂၁
နဇ္ဇဝံ	၁၀၄၊ ၃၈၆	နိက္ခုဇိံသု	၃၈၄
နဇ္ဇိယော	၃၂၀	နိကေတံ	၂၃၄
နပ္ပပတေယျံ	၂၄၆	နိက္ကယံ	၃၆၅
နဘာ	၆၉	နိက္ကိဏိဿာမိ	၃၆၄
နမသိဿံ	၃၄၆	နိက္ခံ	၂၅

ပဒါနုတ္တမော	[န]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[န]	ပိဋကော်
နိက္ခရဇ္ဈဟိ		၂၇၂	နိရယမိ		၁၄၁
နိက္ခိပ္ပ		၂၇၉	နိရယာနံ		၇၉
နိဗ္ဗိဏပတ္တောဝ		၂၆၅	နိရယေ		၁၂၅
နိဂတိယော		၁၃၂	နိရာသံ		၁၅၅
နိဂမော		၂၅၄	နိလိယာ		၃၁၄
နိဂဠုဗန္ဓကာပိ		၈၁	နိလုဠိတဖလော		၁၂၉
နိဂါဠိ		၃၁၂	နိလုဠိတော		၁၃၀
နိဂြောဓံ		၄၅	နိဂါတဉ္စလိကုဗ္ဗရာ		၁၄၇
နိဓေ		၆၇	နိဂါတဝုတ္တိ	၁၈၉၂၀၀	
နိဇ္ဈတ္တာ		၃၀၁	နိဂါတဝုတ္တိယောတ္တကော		၁၄၈
နိဇ္ဈာပေတုံ		၂၈၇	နိဝိဠာ		၁၂၄
နိဇ္ဈတံ		၁၆၈	နိဝေသနံ		၁၃၈
နိဒဟေယျာသိ		၂၅၉	နိဝေသနေ		၁၇၅
နိဗ္ဗန္တာ		၆၉	နိသာမေဟိ	၂၈၂၂၃၇၂	
နိဗ္ဗိန္ဒာ		၂၀၇	နိသိတာသိနာ		၁၁၄
နိပကော		၁၉၇	နိသီဒန္တ		၁၁၈
နိပါကော		၂၃၉	နိသံသယတံ		၁၃၇
နိပ္ပောဂေ		၃၃၈	နိဟတမာနေ		၁၇၇
နိပ္ပတံ		၁၇၄	နိဟတေ		၁၇၇
နိပ္ပတေ		၁၆၈	နိစေကလမ္ဗကာ		၃၁၃
နိယံပုတ္တံ		၈	နိလကာ		၃၁၈
နိယတိ		၁၁၇	နိလပုဗ္ဗိ		၃၁၃
နိယတော		၂၀၀	နိလဝတ္ထရာ		၃၆၉
နိယောဇေဋ္ဌာ		၈၄	နိလာနိ		၃၁၀
နိယျံ		၁၁၀	နိလောဒံ		၁၆
နိယျံသု		၉၀	နိဟတာ		၃၅၀
နိယျာထ		၁၀၀	နေ		၃၂၂
နိရဇ္ဈတိ		၂၇၂	နေဂမေဟိ		၇၅
နိရဇ္ဈဟံ		၂၇၄	နေတိ		၁၄၈
နိရယံ		၁၂၇	နေတ္ထိသော		၁၀၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော		ပိဋကော်
	[န]	
နေန္တိ		၁၂၇
နေလပတိ°		၃၄၁
နော		၃၄၅
နော		၂၂၀
နှာတေ		၃၂၂
နှာပကသုနှာပိတာ		၈၉

	[ဝ]	
ပံသုကုဏ္ဍိတာ		၃၄၂
ပံသုနာ		၉၃
ပကတာ		၁၃၆
ပကတော		၂၀၅၊ ၂၉၀
ပကိရိ°သု		၅၀၊ ၃၀၀
ပကိရိယ		၁၂၀
ပက္ကန္တံ		၁၀
ပက္ကမတိ		၂၇၀
ပကြိယ		၄၄
ပက်မှိ		၂၇၄
ပဂ်ရာ		၃၁၂
ပစလာကာ		၃၁၆
ပစုရာ		၇၆
ပစ္စယံ		၃၀၀
ပစ္စယေန		၂၃၉
ပစ္စုဂ္ဂတာ		၁၀၁၊ ၃၄၀
ပစ္စုဋ္ဌန္တိ		၃၄၃
ပစ္စုဟာ		၃၅၇
ပစ္စေကံ		၄၀
ပစ္ဆတော		၂၂၂
ပစ္ဆာ		၂၀၅
ပစ္ဆိမာ		၃၀၆

ပဒါနုက္ကမော		ပိဋကော်
	[ဝ]	
ပဇ္ဇါန္ဓောရိ၀		၂၀၃
ပဇ္ဇာယသိ		၁၆၁
ပဇ္ဇသတာနိ		၁၃၀
ပဇ္ဇလိကတော		၂၇၃
ပဇ္ဇလိကာ		၃၇၀
ပဏံ		၁၈၇
ပညံ		၅၇
ပညတ္တံ		၁၁၃
ပညဝါ		၂၀၁
ပညာ		၂၂၀
ပညာဏံ		၂၇၀
ပညာယ		၁၈၉
ပညေ		၂၀၁
ပဉ္စစရိ		၁၁၅
ပဉ္စကုတ္တကာ		၃၁၆
ပဉ္စဂ္ဂဟံ		၃၀၀
ပဉ္စဂ္ဂဟိတံ		၂၈၇
ပဉ္စဗံ		၈၆
ပဉ္စတ္ထိတိ		၁၃၂
ပဉ္စပဇ္ဇ		၂၅
ပဉ္စပဇ္ဇထ		၂၇၅
ပဉ္စပဇ္ဇိသု		၃၀၅
ပဉ္စပဇ္ဇာနိ		၆၀
ပဉ္စပါဒေန္တါ		၃၆၄
ပဉ္စပူဇိတာ		၂၇၁
ပဉ္စဘာတိ		၃၄၃
ပဉ္စဘာနာနိပိ		၉၅
ပဉ္စမုဇ္ဇတု		၉၄
ပဉ္စယတ္ထော		၃၀၅
ပဉ္စယာဒေထ		၇၀

ပဒါနုတ္တမော	[ဝ]	ပိဋကော်
ပဋိသမ္မောဒိ		၁၁၁
ပဋ္ဌမံ		၉၈
ပဏိဒဟိ		၂၀၅
ပဏုန္နံ		၁၄၀
ပဏ္ဍိတံ		၂၄၀
ပဏ္ဍိတေ		၁၆၂
ပဏ္ဍု		၁၅၉
ပဏ္ဍုကမ္မလာ		၂၆၈
ပဏ္ဍုဗေလုဝံ		၃၄၇
ပဏ္ဍုသာလံ		၂၉၀
ပဏ္ဍုသာလာယော		၁၇၅
ပတာပဝံ		၅၇
ပတာရယိဝံ		၂၁၄
ပတိဝံ		၃၃၈
ပတိ		၁၂၁၊ ၂၅၈
ပတိဋ္ဌာ		၁၃၅၊ ၃၀၀
ပတိတံ		၂၀၀
ပတိတာ		၂၆၅
ပတိတိဋ္ဌန္တု		၃၇၀
ပတိမန္တေယျ		၁၉၈
ပတိသုတာ		၃၅၃
ပတိ		၃၈၃
ပတိတရူပါ		၂၂၉
ပတိတာ		၃၈၁
ပတေ		၄၂
ပတ္တံ		၃၅၉
ပတ္တပုဋ္ဌသေဝ		၁၂၇
ပတ္တာ		၈၇
ပတ္တိကာ		၃၃၂
ပတ္တိ		၁၁၀

ပဒါနုတ္တမော	[ဝ]	ပိဋကော်
ပတ္တေ		၂၀၀
ပတ္တေဟိ		၁၄၃
ပတ္တော		၁၆
ပထံ		၁၄၈
ပထဒ္ဓိယော		၁၇၅
ပထဗျာ		၂၄၄
ပဒက္ကန္တံ		၃၄၃
ပဒက္ခိဏံ		၂၀၃၊ ၂၈၁
ပဒစရာ		၁၆၆
ပဒိန္နမိ		၂၇၃
ပဒုမပတ္တာနံ		၉၇
ပဒုမုတ္တရာ		၃၁၄
ပနဒဟိသာမိ		၂၇၈
ပန္နာ		၂၉၈
ပန္နေ		၁၄၅
ပန္နဝိသတိ		၁၈၀
ပပတေယျံ		၂၆၄
ပပုတ္တာ		၉၆
ပဗ္ဗဇိ		၅၀
ပဗ္ဗတံ		၁၇၀
ပဗ္ဗတကုဋမဇ္ဈေ		၁၇၀
ပဗ္ဗာဇေသိ		၂၆၈
ပမဒါဟိ		၁၉၂
ပမ္မကာ		၃၁၆
ပယိရူပါသေယျ		၂၀၁
ပရတ္ထဒ္ဓေါ		၂၆
ပရဒါရသံ		၁၂၈
ပရန္တပံ		၃၈၀
ပရမော		၆၄
ပရလောကံ		၉၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀]		[၀]	
ပရလောကေ	၉၈	ပလိတာ	၂၄၆
ပရိကိဏ္ဍံ	၂၅၇	ပလိဿုတာဟိ	၂၃၉
ပရိကိဏ္ဍာ	၉၃	ပလုဒ္ဓဗာလာ	၆၄
ပရိကိဏ္ဍာယော	၃၄၃	ပဝဇ္ဇိံသု	၁၀
ပရိဂ္ဂယု	၆၈	ပဝတ္ထိ	၂၈၈
ပရိဂ္ဂဟံ	၁၅၅	ပဝနံ	၃၀၁
ပရိစိဏ္ဍော	၅၇	ပဝန္တ	၃၆၉
ပရိညာယ	၁၅၅	ပဝါသံ	၉၆
ပရိဏာမိတာ	၃၅၁၆၈	ပဝါဟယိ	၃၇၉
ပရိခာဝတိ	၂၈၅	ပဝိသ	၁၆
ပရိပုစ္ဆကော	၁၉၀	ပဝိသန္တ	၂၆၈
ပရိဘာသိံသု	၂၉၄	ပဝိသိတွာ	၁၆၄
ပရိဘောဂေဟိ	၃၁၀	ပဝိဿ	၆၄
ပရိယာဂတံ	၁၃၁	ပဝေစ္ဆတော	၂၄၅
ပရိယာယိတွာ	၂၈၅	ပဝေဒယ	၂၈၆
ပရိယာဝရုံ	၃၄၆	ပဝေဒေတိ	၈၆
ပရိဝဇ္ဇယဿု	၂၁၇	ပဝေသိ	၁၀၄၊ ၃၈၆
ပရိဝဏ္ဏယန္တာ	၆၅	ပသံသာမ	၃၆၃
ပရိဝဒေန္တိကာ	၃၁၈	ပသာဒိယာ	၃၀၆
ပရိဝါရယုံ	၂၉၈	ပသုံ	၂၀၊ ၂၀၂
ပရိသရံ	၄၆	ပသု	၁၃၀
ပရိသုမ္ဘနာ	၂၇၈	ပဿ	၂၇၆
ပရိဟာယတိ	၃၇၆	ပဿေသိ	၃၃၆
ပရိဟာရဉ္စ	၁၄၅	ပဟူတကာမော	၁၉၁
ပရောသဟဿံ	၁၇၉	ပဟူတယောဂ္ဂေါ	၁၀၇
ပလသတေ	၂၈၀	ပဟူတတဂရာ	၁၈
ပလာတာနိ	၂၆၅	ပါကဿ	၁၆၆
ပလာလခလသန္ဓိဘာ	၃၀၅	ပါဠိပါဒကံ	၃၈၂
ပလာသာဒါ	၁၇၇	ပါဠိယေ	၁၇၉
ပလိခံ	၁၇၅	ပါဏိံ	၂၁၇

ပဒါနုတ္တမော	[၀]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[၀]	ပိဋကော်
ပါဏိဿရေ		၁၇၆	ပိယံ		၁၆၄
ပါဏေ		၆၃	ပိယဿံ		၃၀၂
ပါဏေဟိ		၃၇၉	ပိယာယ		၂၃၇
ပါတုံ		၃၄၆	ပိယေန		၃၄၉
ပါတုရဟု		၄၅	ပိယော		၃၄၉
ပါတော		၃၅၄	ပိဿတိ		၃၀၁
ပါဒကာ		၃၃၆	ပိဿာမိ		၉၉
ပါဒသညမနေမိယော		၁၄၇	ပီတာဝ		၃၀၃
ပါဒါ		၆၉	ပိဋမာနာဝ		၂၆၈
ပါဒုကာ		၁၄၅	ပုစိမန္တတ္တနီ		၁၆၉
ပါဒေ		၃၇၄	ပုညံ		၅၇
ပါပံ		၂၄၄	ပုညသိဒ္ဓိ		၁၃၇
ပါပယာတု		၂၃၃	ပုညာနိ		၃၅၈
ပါပေန္တိ		၁၂၇	ပုဏ္ဏပတ္တိ		၃၀၂
ပါပေသု		၂၁	ပုဏ္ဏာ		၄၁
ပါရိဇညာ		၃၁၂	ပုဏ္ဏာဟိ		၂၃၉
ပါရေဝတာ		၃၀၅	ပုတ္တကာ	၃၄၇၊ ၃၈၁	
ပါလေတု		၃၈၁	ပုတ္တကာမာယော		၈၆
ပါဝိသု		၃၇၁	ပုတ္တကေ		၃၆၂
ပါဝိသုံ		၁၈၃	ပုတ္တဇီဝါ		၃၀၅
ပါဝေက္ခိ		၂၂၉	ပုတ္တပရိဝုတော		၈၀
ပါသာဒေ		၁၂၁	ပုတ္တယညေန		၇၉
ပိင်္ဂလံ		၄၅	ပုတ္တာနိ		၃၄၇
ပိင်္ဂလာ		၁၇၉	ပုတ္တေဟိ		၇၅
ပိင်္ဂလာယော		၃၁၆	ပုထု		၃၄၆
ပိင်္ဂလော		၃၂၉	ပုထုလောမနိသေဝိတာ		၁၇၈
ပိစု		၃၁၆	ပုထုသော		၄၈
ပိတရော		၁၁၂	ပုထု		၁၀
ပိတုဇမ္ဗိ		၃၈၁	ပုပ္ဖရသမတ္တာ		၃၀၅
ပိတုသန္တိကံ		၁၆၃	ပုပ္ဖသန္တတော		၃၈၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပုပ္ဖါ	၃၇၀
ပုပ္ဖါဘိဟာရဿ	၁၅
ပုပ္ဖေဟိ	၃၁၂
ပုပ္ဖနိမိတ္တံ	၃၄၆
ပုပ္ဖပထာနုဂတေန	၁၆၃
ပုပ္ဖာပရံ	၁၂၃
ပုပ္ဖေဝ	၈၂
ပုမုနာ	၃၃၁
ပုရံ	၄၆
ပုရတော	၃၈၅
ပုရတ္တာ	၆၅
ပုရာဏံ	၁၉၄
ပုရာဏာ	၁၃၆
ပုရိမံ	၅၃
ပုရိသံ	၁၆၆
ပုရိသော	၃၃၊ ၃၀၅
ပုရေ	၆၅
ပုဇယိ	၂၇
ပုဇိတော	၁၉၈
ပုတိ	၁၂၆
ပေက္ခတေဝ	၃၅၆
ပေက္ခသိ	၁၆
ပေက္ခော	၆၆
ပေခုဏဟတ္ထာနိ	၆၉
ပေစ္စ	၁၈၈၊ ၁၉၁၊ ၂၀၄
ပေတ္တိကံ	၃၉၊ ၂၅၉
ပေလကာ	၃၁၆
ပေသိယော	၃၃၂
ပေါက္ခရဏိယာ	၃၁၅
ပေါက္ခရဏီ	၃၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပေါက္ခရဏီသရာ	၃၀၆
ပေါက္ခရေ ပေါက္ခရေ	၃၀၆
ပေါဋ္ဌကိလံ	၂၇၈
ပေါရာဏံ	၃၂၀
ပေါရိသိယံဗလေန	၆၆
ပေါသံ	၁၄၅
ပေါသိယ	၉၆
ပ္ပဝဂ်မေ	၂၇၆
[ဝ]	
ဖဏိဇ္ဇကော	၃၁၃
ဖရသံ	၁၉၈
ဖလံ	၃၃၇
ဖလတိ	၁၀၀
ဖလ္လိယာ	၃၀၅
[ဝ]	
ဗဇ္ဈ	၂၆၄
ဗဇ္ဈရေ	၂၆၈
ဗန္ဓနာ	၃၈၆
ဗန္ဓနာရဟော	၂၅၅
ဗန္ဓကပုပ္ဖေဟိ	၁၈၀
ဗဘူဝ	၁၈၃
ဗရိဟိနံ	၂၆၃
ဗလဂ္ဂါ	၂၈၇
ဗလဂ္ဂါနိ	၁၇၅
ဗလင်္ဂပါဒေါ	၃၂၈
ဗလိသာ	၁၂၄
ဗလိယရေ	၁၁၁
ဗဟိ	၃၄၄

ပဒါနုတ္တမော	[ဗ]	ပိဋကော်
ဗဟုကော		၃၁၄
ဗဟုဒုက္ခာ		၉၆
ဗဟုပါကာရတောရဏံ		၁၇၅
ဗဟုသာဓံ		၃၇၁
ဗဟူ		၁၇၇
ဗဟူတသော		၃၁၆
ဗာလာ		၂၀၂
ဗာလာနံ		၆၆
ဗာလေဟိ		၁၁၃
ဗာလျံ		၁၉၉
ဗာဟာရသိ		၆၄
ဗာဟုသစ္စံ		၁၄၇
ဗာဠိ		၁၉၉
ဗိန္ဒုဿရာ		၂၉၀
ဗိမ္ဗဇာလံ		၂၆၃
ဗိလသတံ		၉၉
ဗိလာ		၃၆၁
ဗိဠာရာ		၁၇၇
ဗိဇကောပိ		၁၂၂
ဗုဇ္ဈဿု		၁၀၂
ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော		၂၀၁
ဗျဿိ		၃၄၆
ဗျဿိနသာ		၃၁၆
ဗျထိတမာနသော		၁၃၅
ဗျပဟတံ		၁၀၇
ဗျမ္ဘိတော		၂၂၃
ဗျာပန္နသုဒကာ		၆၅
ဗျာဝဠော		၁၁၇
ဗျာဝိဒ္ဓါ		၃၀၆
ဗြဟာ		၂၁၄

ပဒါနုတ္တမော	[ဗ]	ပိဋကော်
ဗြဟာဗာဟု		၁၅
ဗြဟာရညာ		၉၃
ဗြဟ္မဗန္ဓုယာ		၃၂၃
ဗြဟ္မယာနံ		၃၅၀
ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ		၃၀၃
ဗြာဟ္မဏာ		၆၄
ဗြာဟ္မဏာနံ		၂၅၂
ဗြာဟ္မဏော		၈၅
	[ဘ]	
ဘက္ခယန္တု		၂၃၉
ဘဂိနိမာလာ		၁၆၈
ဘဂ္ဂနာသကော		၃၂၉
ဘင်္ဂါ		၂၀
ဘဏေ		၁၉၈
ဘဏ္ဍီ		၃၁၄
ဘဏ္ဍုတိတ္ထိရနာမကာ		၃၁၆
ဘတ္တာ		၂၆၀
ဘတ္တာရညေဝ		၂၀၀
ဘဒြက္ခာ		၃၁၈
ဘန္တု		၃၆၉
ဘမတေ		၃၄၃
ဘယာ		၁၄၄
ဘယာနကော		၃၂၉
ဘယာပဏုန္နာ		၁၈၆
ဘရိယံ		၁၉၃
ဘရိယာ		၆၅
ဘရိယာယ		၁၉၂
ဘဝံ		၁၉၁
ဘဝနေ		၁၃၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	[ဘ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[ဘ]	ပိဋကော်
ဘဝန္တိ		၂၁၁	ဘူမိန္ဒရော		၂၃၆
ဘဝါမသေ		၃၅၂	ဘူမိယော		၁၇၆
ဘဝိဿရေ.		၂၇၃	ဘူမျာ		၂၇၈
ဘဝေယျ		၃၀၅	ဘေကဝဏ္ဏာ		၃၀၅
ဘဿရာ		၃၁၆	ဘေသ္မံ		၁၆
ဘာကုဋ်		၃၅၆	ဘောဂဓိ		၈၄
ဘာဇေတိ		၂၅၅	ဘောဂလုဒ္ဓေါ		၂၉၈
ဘာတရော		၃၄၀	ဘောဂဝတိ		၁၆၈
ဘာယိတ္ထ		၂၁၁	ဘောဂါ		၃၀၈
ဘာရဒ္ဒါဇော		၃၀၇	ဘောဂိနံ		၂၇
ဘာရော		၁၂၅	ဘောဂီ		၂၂၇
ဘာဝံ		၁၉၇	ဘောဇံ		၅၇
ဘာဝသေဋ္ဌိ		၁၁၆	ဘောဇေတုံ		၄၉
ဘာဝိတတ္တာ		၂၇	ဘောဝါဒိ		၆၃
ဘာဝေ		၂၁၄			
ဘာဝေန		၂၂၉		[ဗ]	
ဘာသမာနံ		၂၂၃	မံသံ		၉၁
ဘိသနကံ		၃၂၆	မံသိကုဋ္ဌာ		၃၁၂
ဘိန္ဒာဂတေ		၁၂၈	မကရန္ဓေဟိ		၃၀၅
ဘိသံ		၂၈၆	မက္ကဋ္ဌာ		၃၁၆
ဘိသ္မာ		၇၅	မက္ခိကာ		၃၁၃
ဘိမသေနော		၄၈	မဂ္ဂံ		၇၄
ဘုဉ္ဇေ		၃၄၇	မဂ်လျံ		၂၄
ဘုဉ္ဇေ		၁၈၉	မစ္စာ		၅၇
ဘုတ္တာ		၆၄	မစ္ဆသံယုတာ		၃၇၀
ဘူတဘဗျာနံ		၇၉	မစ္ဆာ		၁၈၁
ဘူတာ		၂၇၃	မဇ္ဇာတိမဉ္ဇေ		၁၇၆
ဘူနဟစ္စံ		၃၆၇	မဇ္ဇါကေ		၂၆၃
ဘူနဟတာ		၉၃	မဇ္ဇါဿရာ		၃၁၈
ဘူနဟုနော		၅၇	မဇ္ဇါ		၃၈၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[မ]		[မ]	
မညမာနော	၁၉၈	မနောသာရထိကော	၁၄၇
မညေယျ	၂၆၀	မနောဟရံ	၁၇၁
မဏိဒဏ္ဍဝိစိတ္တကံ	၆၉	မန္တံ	၃၂၃
မဏိမေခလံ	၃၈၂	မန္တေယျ	၁၉၈
မဏိရတနံ	၂၃၃	မန္တကာ	၃၇၀
မဏ္ဍလဿ	၁၆၈	မန္တာလကာ	၃၁၆
မတံ	၃၄၅	မယူရကောဇ္ဇာဘိရုဒံ	၁၆
မတာ	၃၄၃	မရဏာဂမာယ	၂၂၁
မတိမာ	၁၈၉	မရိစိဓမ္မံ	၅၆
မတ္တာ	၂၇၂	မသံ	၃၀၃
မတ္တကာသိနံ	၂၆၃	မသက္ကသာရံ	၁၇၀
မဒါယ	၁၉၈	မဟတီ	၃၇၁
မဒ္ဓါ	၁၈၁	မဟာ	၁၄၄၊ ၂၅၃
မဓံ	၃၀၆	မဟာပထံ	၂၃၉
မဓု	၃၁၅	မဟာပါကာရတောရဏံ	၃၈၆
မဓုဂန္ဓိယာ	၃၁၄	မဟာဘူတဂဏာလယော	၃၆၉
မဓုတ္တိကာ	၃၀၅	မဟာသနံ	၄၉
မဓုပ္ပလံ	၂၉၀	မဟိဿမပိ	၂၈
မဓုမဓုကာ	၃၀၅	မဟီ	၁၈
မဓုလဋ္ဌိ	၃၁၅	မဟေသက္ခော	၄၅
မနံ	၂၀၅	မဟေသီဟိ	၇၅
မနသော	၂၄၄	မဟောဒမိ	၃၁၄
မနုသာသိတုံ	၂၈၈	မာဏဝံ	၃၇၅
မနုဿံ	၆၅	မာဏဝဿ	၂၃၆
မနုဿဘာဝေါ	၆၆	မာဏဝါ	၃၀၃
မနုဿလောကေ	၂၂၆	မာဏဝေါ	၃၄၇
မနုဿော	၇	မာဏဝေါတိ	၂၃၆
မနော	၆၅	မာဏိကေ	၃၈၂
မနောဇဝေါ	၁၃၆	မာတိနံ	၁၆၀
မနောပဏိမိသမ္ပန္နော	၁၉၇	မာတုဂိဒ္ဓိနော	၃၃၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၁၇

ပဒါနုက္ကမော	[မ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[မ]	ပိဋကော်
မာတုဇမ္ဗိ		၃၈၁	မုစလိန္ဒဿ		၃၁၂
မာဒိသာ		၈၄	မုစလိန္ဒော		၄၉
မာနသံ		၃၇၃	မုဉ္ဇရေ		၂၃၉
မာနုသာ		၃၅၇	မုဋ္ဌိကာ		၁၇၆
မာနုသိ°		၁၃၂	မုဒု		၁၈၉
မာနုသိနိဝ		၃၈၃	မုဒုကာ		၁၁၁
မာယာ		၅၉	မုဒုစိတ္တကသန္တတေ		၁၁၁
မာရယေယျံ		၆၃	မုဒုပစ္စတ္တတေ		၁၁၁
မာလံ		၁၃၂	မုဓာ		၂၂၈
မာလဓာရိနေ		၃၂၂	မုပဋ္ဌိတာ		၁၀၉
မာလာဂန္ဓဝိလေပနာ		၃၇၀	မုပယာနကာ		၃၀၆
မာလာဂုဏာ		၁၀၀	မုဟုံ		၂၇၆
မာလာဝ		၃၀၅	မုဟုတ္တံ		၁၁၀
မာလျံ		၁၂၁	မုဠာလိဘိ		၃၀၆
မာဝသေသိ		၂၂၆	မုဠာလိဝတ္တကံ		၃၄၇
မာသံ		၃၃၂၊ ၂၃၉	မုဠော		၁၂၃
မာဟရေသိ		၂၁၆	မေခလံ		၃၈၂
မိဂါ		၃၄၀	မေထုနကေ		၂၉၇
မိဂိ		၂၄၅	မောက္ခော		၃၈၆
မိဂေ		၁၉၈	မောဒိတုံ		၁၀၉
မိတံ		၂၀၂	မိတပုဗ္ဗေ		၁၀၇
မိတဘာဏိသိလေသိတော		၁၄၇		[ဃ]	
မိတ္တာနံ		၁၈၉	ယံ		၃၂၆
မိယျာဟံ		၂၆၄	ယက္ခဘူတဘဗျာနိ		၁၀၁
မိလက္ခူ		၅၈	ယက္ခော		၃၂၉
မိဿာ		၁၈၀	ယဇတိ		၉၁
မိဿိတံ		၃၃၇	ယဇမာနော		၂၇၄
မုခံ		၆၃၊ ၆၉	ယညတန္တံ		၄၉
မုခဖုလ္လံ		၃၈၂	ယထာနုဘာဝံ		၄၉
မုဂ္ဂတိယော		၃၁၃	ယထာပကာရာနိ		၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ယ]		[ရ]	
ယထာပဒေသံ	၄၈	ရက္ခသေ	၁၆၂
ယထာမတိ°	၂၀၇	ရဇော	၃၁၀
ယမနိဒ္ဓေသကာရိဘိ	၁၄၂	ရဇောဟတော	၁၄၈
ယမသာဓနံ	၂၇၄	ရဇ္ဇဿ	၂၈၈
ယသသာ	၁၇၁	ရဇ္ဇုယာ	၂၆၄
ယာစကံ	၂၅၈	ရဇ္ဇေ	၂၈၈
ယာစတိ	၃၂၉	ရညံ	၁၈၃
ယာစန္ဒိ	၃၇၈	ရညော	၁၉၇
ယာစမာနံ	၂၁၆	ရဋ္ဌံ	၈၀
ယာစယောဂီ	၃၂၃	ရဋ္ဌဝဓုနေ	၂၅၃
ယာစိတုံ	၂၈၇၊ ၃၂၁	ရဋ္ဌာ	၈၁
ယာစိတော	၃၂၁	ရတံ	၁၂၈
ယာတာနုယာယီ	၂၁၈	ရတနမယံ	၃၈၂
ယာဒိသကိဒိသာ	၃၇၅	ရတိ°	၁၅၄
ယာနံ	၁၁၀-၁၆၈	ရတိဟိနော	၁၁၇
ယာနေန	၁၄၉	ရတ္တိ	၁၄၀
ယာပနိယံ	၁၁၁	ရတ္ထေ	၃၃၁
ယာမုနံ	၈၊ ၄၆	ရတျာ	၂၇၁
ယာယန္တိ	၂၆၇	ရထမဏ္ဍလံ	၂၈၅
ယာယိတွာ	၁၁၀	ရထဝရဓုရဂတေ	၉၀
ယာဝန္တော	၃၈၄	ရထသညာတော	၁၄၇
ယုဇ္ဈမာနေ	၈၄	ရထိယာ	၉
ယုတ္တံ	၁၄၂၊ ၁၆၆	ရထေ	၂၇၂
ယုဝါ	၆၈	ရထေသု	၁၄၂
ယူထဿ	၂၆၃	ရမဏီယေ	၃၈၁
ယူထာနံ	၂၇၆	ရမမာနံ	၂၅၇
ယောဂယုတ္တော	၅၇	ရမာပေယျါ	၉၃
ယောဂယောဂေန	၆၄	ရမ္မကေ	၂၉၀
ယောဂေါ	၁၄၈	ရမ္မရူပံ	၃၇၄
ယောနိတော	၁၈၆	ရမ္မာ	၃၁၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော

[၇]

ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော

[၈]

ပိဋကော်

ရသ္မိယော ၁၄၈
 ရာဇကညာယော ၁၀၃
 ရာဇကလီ ၁၀၂
 ရာဇဒဏ္ဍာယံ ၃၂၃
 ရာဇပဗ္ဗဇိတာ ၂၆၈
 ရာဇပရိသာ ၁၀၃
 ရာဇပုတ္တိ ၂၆၄
 ရာဇဝသတိ ၁၉၅
 ရာဇဝသတိ ၂၀၃
 ရာဇသေဋ္ဌော ၁၈၇
 ရာဇိနော ၂၀၀
 ရာဇိယော ၁၇၉
 ရာဇိသိ ၂၉၀
 ရာဇူဟိဝ ၆၄
 ရာမံ ၃၄၀
 ရုက္ခပက္ကာနိ ၃၄၇
 ရုစိ ၁၀၇
 ရုစိ ၉၈
 ရုစ္ဆတိ ၃၃၁
 ရုက္ခမုခေါ ၂၉၇
 ရူပိယပက္ခရံ ၁၁၀
 ရူပေ ၁၄၉
 ရောဒန္တိယာ ၃၃
 ရောဓယိ ၂၃၂
 ရောဟိတာ ၃၁၅
 ရောဟိနိဟေဝ ၃၆၃

[၈]

လက္ခဏံ ၂၈၅
 လက္ခဏဝရူပပန္နာ ၇၇

လက္ခဏေ ၂၇၅
 လင်္ခီ ၃၁၆
 လင်္ခီ ၃၃၂
 လဒ္ဓဒ္ဓါရော ၁၉၈
 လဒ္ဓပစ္စယာ ၂၈၇
 လဒ္ဓါ ၂၁၉
 လဒ္ဓေါ ၂၂၈
 လပနဇာတာ ၆၉
 လပုဇာ ၃၀၅
 လပွာ ၃၃၁
 လဘတံ ၉၆
 လဘေ ၁၉၈
 လဘေထ ၂၄၆
 လမ္မမာနော ၂၁၄
 လမ္ဘိသု ၁၀
 လဟံ ၃၃၆
 လဟု ၁၄၇၊ ၁၄၈
 လာခါရသရတ္တသုစ္ဆဝိ ၁၆၉
 လာဇာ ၃၇၀
 လုဒ္ဓကမ္ပေ ၁၄၁
 လုဒ္ဓကမ္ပော ၇၄
 လုဒ္ဓါ ၆၄
 လုဒ္ဓေန ၃၂၉
 လုဒ္ဓေဟိ ၁၄၀
 လောကာပစိတော ၅၇
 လောကာယတိကံ ၁၈၉
 လောကေ ၁၅၄
 လောကျံ ၄၄
 လောဏကရာ ၅၇
 လောဘဓမ္မံ ၁၅၅

ပဒါနုတ္တမော	[လ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[ဝ]	ပိဋကော်
လောဘော		၁၄၈	ဝဏ္ဏေန		၃၂၁
လောဟပိဋ္ဌာ		၃၁၆	ဝဏ္ဏော		၂၁၄
လောဟမဿု		၃၂၉	ဝတံ		၂၂၅
လောဟိတကာနိ		၃၁၀	ဝတ္တဝတံ		၁၆
လောဟိတက္ခော		၁၅	ဝတ္တသမ္ပန္နော		၁၈၉
	[ဝ]		ဝဒေထ		၇၆
ဝံသဘူမိယံ		၁၂၈	ဝဓာယ		၂၂၀
ဝံသရာဇာ		၂၅၅	ဝဓော		၁၀၂
ဝံသောဝ		၁၉၉	ဝနဂုမ္ဘာယော		၃၄၉
•		၂၇၆	ဝနစေတျာနိ		၁၈
ဝဂ္ဂမာနာဝ		၃၄၃	ဝနမဇ္ဈတော		၁၆
ဝဂ္ဂ		၂၉၀	ဝနရာဇေဟိ		၁၇၈
ဝက်ဿ		၂၉၈	ဝနဝိကာသေ		၂၆၃
ဝစနံ		၈၀	ဝနိဗ္ဗကေ		၂၇၁
ဝစနတ္ထေန		၂၇၂	ဝန္ဒာမိ		၃၇၄
ဝစနာ		၂၆၅	ဝမ္မရောနိ		၁၉၃
ဝစ္ဆဂိဒ္ဓါဝ		၂၇၆	ဝယနာ		၃၁၂
ဝစ္ဆသိ		၁၆	ဝရံ		၁၇၂
ဝဇန္တံ		၁၄၁	ဝရတော		၄၉
ဝဇ္ဇာ		၃၀၀	ဝရဒံ		၂၄၆
ဝဇ္ဈဉ္ဇာပိ		၂၄၆	ဝရဒ္ဒနေန	၁၇၂၊ ၁၈၄	
ဝဇ္ဈယိတွာန		၃၀၁	ဝရဝဏ္ဏာဘေ		၂၄၄
ဝဇ္ဈာ		၆၄	ဝရဿု		၂၄၄
ဝဇ္ဇနာ		၆၅	ဝရာရောဟာ		၃၅၁
ဝဗုနံ		၁၈၉	ဝရာဝရံ		၁၉၂
ဝဏိဗ္ဗကေ		၂၀၁	ဝရာဟာ		၁၇၇
ဝဏ္ဏဂန္ဓရသုတ္တမေ		၃၀၅	ဝရုဏဿ		၈
ဝဏ္ဏဗလူပပန္နော		၂၁၄	ဝလဘိယော		၁၆၄
ဝဏ္ဏရူပံ		၁၅၉	ဝလီနံ		၃၂၉
			ဝလ္လိဘော		၃၁၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[၀]		[၀]	
ဝသံ	၂၇၀	ဝါဠာနံ	၂၆၃
ဝသတု	၂၅၆	ဝါဠေဟိ	၁၄၀
ဝသဝတ္တိ	၈၀	ဝိကဠော	၃၂၉
ဝသိနာ	၄၈	ဝိကမ္ပေယျ	၁၉၆
ဝသီ	၅၈	ဝိကလံ	၁၂၁
ဝဿတိ	၁၄၁	ဝိကဿမာနံ	၁၃၉
ဝဿမာနဿ	၂၆၃	ဝိကာသိတာ	၄၈
ဝဿဝရာ	၂၇၂	ဝိက္ခိဏေယျ	၃၅၇
ဝဟန္တိ	၆၅	ဝိက္ခန္တိ	၂၉၈
ဝါစပေယျေန	၃၆၂	ဝိက္ခိဏာတု	၃၂၈
ဝါစာကတာ	၆၆	ဝိဂ္ဂဟော	၁၅၅
ဝါစာသညမကူဇနော	၁၄၇	ဝိဃာသာဒါ	၃၁၆
ဝါတစ္ဆုပိတာ	၃၈၂	ဝိစရာမ	၉၈
ဝါတာနမဝိယဂ္ဂတာ	၁၁၁	ဝိစရေ	၁၄၀
ဝါတေန	၆၉	ဝိစိတ္တံ	၃၁၀
ဝါမတော	၃၂၃	ဝိစိတ္တပုပ္ဖသန္တတာ	၃၁၁
ဝါယန္တိ	၁၂၆	ဝိစိတ္တော	၃၈၅
ဝါယသာ	၂၇၈	ဝိစ္စနံ	၁၈၃
ဝါရဏာ	၃၁၂	ဝိဇယော	၁၀၈
ဝါရဏာဘိရုဒါ	၃၁၈	ဝိဇဟိဿသိ	၂၀၇
ဝါရိဇဿေဝ	၃၃၂	ဝိဇ္ဇာတာ	၃၅၃
ဝါရိပိတာဝ	၃၄၀	ဝိဇ္ဇာရိဝ	၆၉
ဝါရိဝဟော	၃၂၁	ဝိဇ္ဇာဝ	၁၆၉
ဝါရုဏိ°	၂၇၁	ဝိဇ္ဇာန္တိ	၁၄၁
ဝါရုဏိဝ	၂၆၈	ဝိတဗံ	၁၄၃
ဝါယန္တိ	၃၁၄	ဝိတတန္တရံသော	၁၅
ဝါသဝဿ	၅၃၁၁၇၀	ဝိတတာ	၉၂၁၀
ဝါသာ	၁၆၈	ဝိတရေမု	၁၅၆
ဝါသီ	၂၉၄	ဝိတ္တာ	၂၃၉
ဝါဟိဘိ	၁၄၈	ဝိတ္တေန	၁၆၅

ပဒါနုက္ကမော	[၀]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[၀]	ပိဋကော်
ဝိတ္ထော		၃၂၆	ဝိယုဠာနိ		၁၇၅
ဝိဒမုကာယံ		၁၄၃	ဝိရမိဿံ		၂၅၀
ဝိဒဟူ		၁၀၅	ဝိဝတ္တန္တိ		၃၄၃
ဝိဒူ		၁၅၂၆	ဝိဝတ္တိဿတိ		၁၀၀
ဝိဓံသေတုံ		၂၀၇	ဝိဝနေ		၃၄၄
ဝိဓမံ		၂၅၄	ဝိဝရတိ		၂၀
ဝိဓာနဝါ		၁၀၉	ဝိဝရတု		၁၀၅
ဝိဓာနဝိမိကောဝိဒေါ		၂၀၁	ဝိဝရိ		၁၀၇
ဝိဓာဝန္တိ		၁၄၁	ဝိဝသာနေ		၂၇၁
ဝိရုရောတိ		၁၀၆	ဝိသဃာတာနံ		၂၇
ဝိဓေန္တု		၁၁၀	ဝိသဇ္ဇာမ'ဟံ		၂၂၀
ဝိဓေယျော		၁၉၄	ဝိသေသဂူ		၃၅၉
ဝိနတော		၃၂၉	ဝိဿသတေ		၁၉၆
ဝိနဿတိ		၁၃၂	ဝိဟန္တာ		၅၁
ဝိနာဘာဝေါ		၂၄၅	ဝိဟိယျသိ		၂၆၅
ဝိနိတော		၂၀၀	ဝိတိဝတ္တရေ		၁၁၃
ဝိန္ဒတိ		၂၀	ဝုဠပေတွာန		၃၇၄
ဝိပုလာ		၁၀	ဝုတ္တိ	၁၁၁	၁၀၀
ဝိပုလော		၂၅၃	ဝုဒ္ဓိသေဝီ		၁၄၀
ဝိပ္ပနဋ္ဌော		၂၉၀	ဝေတရညေ		၁၄၃
ဝိပ္ပဝသေန		၂၆၀	ဝေတာလိကေ		၁၇၆
ဝိပ္ပါလေန္တု		၃၆၉	ဝေဒဇ္ဈဂတာနိ		၅၆
ဝိဘာဝီ		၂၁၁	ဝေဒနံ		၁၁၅
ဝိဘူသဋ္ဌာနာ		၁၅၄	ဝေဒယိဿာမိ		၂၅၇
ဝိဘောဒိကာ		၃၀၅	ဝေဒိသာ		၃၃၁
ဝိမလေ		၁၅၉	ဝေဒေသိ		၁၁၅
ဝိမာနံ		၁၀၂၂၀	ဝေဓံ		၃၂၀
ဝိမာနတော		၇၉	ဝေဓဝေရာ		၂၇၀
ဝိယဂ္ဂရာဇဿ		၁၉၄	ဝေပုလံ		၁၇၀
ဝိယတ္ထော		၂၁၁	ဝေယျဂ္ဂေ		၂၇၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[သ]	
ဝေယျာဝဋ်ကံ	၁၀၁	သဒိလော	၁၀၉
ဝေရံ	၂၀	သဂုဠာနိ	၂၉၇
ဝေသာရဇ္ဇတိဒဏ္ဍကော	၁၄၀	သဂ္ဂံ	၃၀၇
ဝေဿဝဏ်	၁၆၀	သဂ္ဂကာမာ	၁၀၂
ဝေဿာနရံ	၅၀	သဂ္ဂကာမေန	၀၇
ဝေဠုရိယကရောဒါယော	၁၇၀	သဂ္ဂါ	၃၁၆
ဝေါဿဂ္ဂဝိဘင်္ဂံ	၆၅	သဂ္ဂါတိမာနော	၁၂၅
ဝေါဟာရံ	၁၁၇	သဂ္ဂါန	၇၄
[သ]		သဒ္ဓါ	၁၀၆၊ ၃၇၀
သံ	၁၀၇၊ ၁၉၀	သဒ္ဓါတာ	၁၀၉
သံယတော	၁၉၀	သနိဘိတံ	၅၀
သံဝိဓေတွာန	၂၀၇	သင်္ဂတိ	၁၁၇
သံဝိဘာဂပဋိစ္ဆဒေါ	၁၄၇	သင်္ဂမံ	၁၂၁
သံဝိဘာဂီ	၁၀၉	သင်္ဂဟေတာ	၁၀၉
သံဝုတိန္ဒြိယော	၁၉၇	သင်္ဂဟော	၁၀၀
သံဝေသနာကာလေ	၃၃၂၊ ၃၄၀	သင်္ဂတိယောဝ	၃၀၃
သံသယော	၂၆၀	သစ္စံ	၅၀
သံသရံ	၁၁၄	သစ္စဝါကျသမတ္တင်္ဂါ	၁၄၇
သံသာဒိယာ	၃၀၆	သစ္စဝါဒီ	၁၀၀
သဗ္ဗန္ဓကာ	၃၅၃	သဇန္တံ	၄၄၊ ၅၂
သဥပါဓေယျံ	၂၅၄	သဇိဗ္ဗော	၂၁၄၊ ၂၂၇
သကံ	၃၀၅	သဇိဝဝါ	၆၆
သကိံ	၃၀၃	သဌာ	၆၄
သကုဏာ	၃၄၃	သဏတေဝ	၂၇၆
သကုဏာနံ	၃၄၄	သတံ	၂၂၇
သကုဏီ	၃၀၃	သတိံ	၂၉၄
သကေ	၂၇၄	သတိ	၃၃
သက္ကစ္စံ	၁၉၀	သတိပတောဒေါ	၁၄၀
သဒိယော	၁၂၀	သတေန	၃၆၅
		သတ္တဓာ	၆၅

ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်
သတ္တာ		၁၂၀	သပ္ပုရိသော		၃၅၂
သတ္တုဘတ္တံ		၂၉၇၊ ၃၀၆	သဗ္ဗကာမဒဒေ		၁၆၂
သတ္ထေန		၂၅၅	သဗ္ဗကာမေ		၄၀
သဒိသံ		၁၂၃	သဗ္ဗတ္ထံ		၂၅
သဒ္ဓလာဟရိတာ		၃၁၀	သဗ္ဗဒိသာ		၃၄၆
သဒ္ဓဟေ		၃၆၂	သဗ္ဗသမန္တဘောဂါ		၁၃၃
သဒ္ဓဟေသိ		၈၄	သဗ္ဗယုဒ္ဓါနံ		၂၅၄
သဒ္ဓါယ		၃၂၃	သဗ္ဗဝဏီသု		၁၂၁
သဒ္ဓါလောဘသုသင်္ခါရော		၁၄၇	သဗ္ဗာနုဘာဝီ		၅၀
သဒ္ဓေန		၃၆၃	သဘတ္တုနော		၁၉၀
သနန္တနော		၁၉၀	သဘာယံ		၁၀၁
သနိဝေသနံ		၁၁၀	သမင်္ဂိ		၁၆၄
သန္တံ		၁၂၆	သမင်္ဂိနိ		၁၀၁
သန္တာ		၁၀၉	သမင်္ဂိ		၆၄
သန္တာနံ		၃၀၀	သမစရိယမဓိပ္ပိတော		၁၁၆
သန္တာနမယံ		၁၃၂	သမစရိယာ		၁၄၉
သန္တာပေ		၂၇၆	သမဇ္ဇသ္မိ		၁၇၇
သန္တာဝက		၂၀၇	သမဇ္ဇော		၃၄၃
သန္တာမဗ္ဗံ		၅၀	သမဏံ		၁၅၄
သန္တာ		၂၄၆	သမဏဗြာဟ္မဏေ		၂၀၁
သန္တာတယုတံ		၄၅	သမဒန္တေဟိ		၁၄၀
သန္တာတိ		၃၁၀	သမန္တတော		၄၄
သန္တာဿန္တော		၁၉၀	သမန္တပရိတော		၁၀
သန္တာပိတာ		၅၀	သမန္တဝေဒေ		၆၅
သန္တာဗျူဟေ		၁၇၅	သမပဇ္ဇထ		၁၂၃
သန္တာယတိ		၃၅၆	သမယညူ		၂၀၁
သန္တာဟယန္တာ		၃၆၉	သမဝယန္တာ		၂၃၉
သန္တာပိတိသု		၃၀၄	သမာဂတေ		၁၀၃
သပ္ပညော		၁၂၃	သမာဂန္တာ		၂၉၄
သပ္ပဒဋ္ဌံ		၃၇၅	သမာနမနစေတသာ		၃၅၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမာနဝဏ္ဏိနော	၃၅၀	သမ္မောဒိ	၁၁၁
သမာနော	၅၇	သမ္မာ	၂၇၂
သမာသနာ	၁၉၄	သရံ	၁၂၀၊ ၃၄၆
သမာဟိတာ	၂၉၀	သရဏံ	၆၄
သမိဇ္ဈတု	၂၇၄	သရဿ	၃၃၆
သမိဒ္ဓိ	၃၀၁	သရာမိ	၁၃၀
သမိဒ္ဓေန	၂၂၂	သရီရဒါဟာ	၅၇
သမုဒ္ဒဇာ	၀	သရေ	၁၁၅
သမူဟ	၇၀	သရော	၁၂၆၊ ၃၀၁
သမေက္ခိယာန	၂၁၇	သသကဏ္ဍကာ	၁၇၇
သမေစ္စ	၆၄	သသုရံ	၂၂၀
သမ္ပကမ္ပထ	၂၇၃	သသောလူကာ	၃၄၀
သမ္ပဂ္ဂဏှာတိ	၁၉၀	သဝါလဗီဇနိ	၂၅၄
သမ္ပတန္တိ	၂၇၂၊ ၃၀၃	သဟဿန္တိ	၃၆၅
သမ္ပတိတံ	၁၄၃	သဟတ္ထိပံ	၂၅၄
သမ္ပတိတေ	၂၇၆	သဟဿနေတ္တဿ	၁၀
သမ္ပဒါလတိ	၃၄၃	သဟဿဗာဟု	၄၀
သမ္ပာကံ	၁၂၇	သဟာ	၁၆၀
သမ္ပံ	၂၀၀	သဟိတဗ္ဗတော	၂၉၇
သမ္ပုလ္လာ	၃၃	သဟိတုံ	၂၀၀
သမ္ပလံ	၃၀၇	သခါ	၂၃၉
သမ္ပတာယ	၂၁၉	သခါပတ္တသမီရိတာ	၃၀၃
သမ္ပတာလဉ္စ	၁၇၆	သခါသု	၂၀၀
သမ္ပတော	၁၁၆၊ ၁၉၀	သာဂရန္တံ	၅၀
သမ္ပဒ္ဒတေဝ	၃၀၆	သာတပုတ္တာ	၁၂၉
သမ္ပန္တိ	၂၇	သာတဝေ	၁၂၅၊ ၁၂၀
သမ္ပာဉ္ဇယေန	၃၆၂	သာထဗ္ဗနံ	၂၅၄
သမ္ပုခံ	၁၉၀	သာဒုံ	၁၀၉
သမ္ပုခါ	၂၂၃	သာဓုနရဿ	၂၁၇
		သာမဂ္ဂိပေက္ခမာနော	၂၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သာမသမသုန္ဒရေဟိ	၉၃	သိဝိကာယ	၂၀၅
သာမာ	၃၄၀	သိဝိမဂ္ဂေန	၂၀၀
သာမိကသန္တိကေ	၃၅၀	သိဝိသုတ္တမော	၃၆၇
သာယံ	၄၅	သိဝိ	၂၅၅
သာယမာဂတာ	၃၄၅	သီလံ	၁၁၆
သာရထိ	၁၄၉	သီလမယာ	၂၃၉
သာလုကံ	၃၄၇	သီလဝါ	၁၀၉
သာဝံ	၃၂	သီလသံဝရနန္ဒနော	၁၄၇
သာဝေဟိ	၇၀	သီသကာ	၃၁၃
သာသပေါ	၃၁၄	သီသပါဝရဏာနိ	၃၁၂
သာဟသံ	၁၀၅	သီဟာ	၃၁၆
သာဠိယနိဋ္ဌေဝါသော	၉၂	သီဟောဝ	၂၉၀
သိခိနော	၇၀	သုက္ကန္တဝီ	၂၇၀
သိဗံာဠကာ	၃၀၆	သုက္ကမဋ္ဌပရိဝါရံ	၁၁၀
သိဗံာဠကေ	၁၇၅	သုခဝတ္ထိတေ	၃၂၆
သိဋ္ဌ	၃၆၇	သုခသံဝါသော	၂၀၀
သိဋ္ဌိတုံ	၃၇၄	သုခိ°	၅၀
သိတာ	၃၁၀	သုခေမိတာ	၆၉
သိန္ဓဝါ	၁၁၀	သုခေသိနံ	၁၉
သိန္ဓုယာ	၂၆၃	သုဂ္ဂတိ°	၁၂၇
သိပ္ပဝါ	၂၀၀	သုကိယံ	၁၆၄
သိပ္ပဝါဒေန	၄၀	သုစိ	၁၁၆
သိရံ	၄၆၊ ၁၁၄	သုစိဏ္ဍံ	၁၃၃
သိရိနိဂါဏ္ဍီ	၃၁၂	သုစောဒယန္တံ	၁၄၂
သိလာဘုနော	၄၀	သုဇ္ဈန္တိ	၂၀
သိလာမယာ	၁၆၀	သုဏိသံ	၁၉၃
သိလာသနိ	၁၄၁	သုဏောပိ	၃၁၆
သိလုတ္တဿ	၄၀	သုဏှာ	၃၇၄
သိဝါယ	၂၆၀၊ ၂၇၆	သုတနံ	၂၁၆
သိဝိကညာ	၂၇၁၊ ၃၀၀		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သုတာဓာရာ	၁၉၀	သုဝမ္ဗိနော	၃၀၅
သုတော	၁၀၉	သုသညာ	၂၇၂
သုတ္တံ	၃၀၂	သုသေဝိတေဟိ	၁၃၆
သုတ္တဝဇ္ဇိ	၃၀၂	သုဿတိ	၂၀
သုတ္တာ	၃၄၄	သုဿယျါ	၅၇
သုတွာန	၂၇၆	သုဟဒဇ္ဇနေ	၁၉၅
သုဒဗ္ဗဂတ္တံ	၁၄၂	သုဟဒေဟိ	၂၀၄
သုဒဿနကနိဋ္ဌော	၁၅	သုကေန	၁၉၀
သုဒုဂ္ဂတော	၁၁၆	သုတမာဂဓဝဏ္ဏိတေ	၂၄၆
သုဒ္ဓိ	၁၁၄	သုဒါ	၅၇
သုနိဗ္ဗိတာ	၁၀	သုဒေ	၁၇၆
သုနေတ္တံ	၁၉၃	သေတဂေရု	၃၁၂
သုပတိတ္ထေ	၃၃၆	သေတစ္ဆတ္တံ	၁၁၀
သုပါကာရံ	၁၇၅	သေတစ္ဆိက္ခဏာ	၃၁၀
သုပ္ပဋိယာဒိတော	၁၉၆	သေတပါရိသာ	၃၁၂
သုဘဂမာနိနော	၂၇၀	သေတဗိဇနီ	၁၁၀
သုဘာသိတံ	၁၀၇	သေတရထော	၁၁၀
သုမနာ	၃၁၄၊ ၃၀၁	သေတသောဂန္ဓိကေဟိ	၂၉၀၊ ၃၁၁
သုမေဓော	၁၅၇	သေတဿာ	၁၁၀
သုမ္ဘတိ	၃၂၉	သေတာ	၁၁၀၊ ၁၇၉၊ ၃၁၀
သုယျရေ	၃၀၃	သေတိ	၃၀၃
သုရတော	၁၀၉	သေနံ	၂၃၉
သုရာမံသပဗောဓနေ	၂၄၆	သေနာပတိကုလေ	၁၁၅
သုဝကောကိလာ	၃၁၀	သေနိယော	၃၇၄
သုဝင်္ဂဏံ	၁၇၀	သေနိ	၂၀၇
သုဝဏ္ဏခဗိတေ	၁၂၀	သေယျသိ	၃၀၂
သုဝဏ္ဏစိတပက္ခရေ	၃၆၉	သေလေသု	၂၀၀
သုဝဏ္ဏပိဋကကိဏ္ဏံ	၆၉	သေဝါလသိသကာ	၃၁၃
သုဝဏ္ဏဝိကတာ	၆၉	သောကဇ္ဈာယိကာ	၃၇၀
သုဝဏ္ဏဟလိဒ္ဓိ	၃၄၇		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သောကာ	၂၉၄
သောဏသိင်္ဂါလာ	၃၁၆
သောဏ္ဍိကတေ	၁၀
သောဏ္ဍေ	၁၇၆
သောဏ္ဍဝါလုကသန္ဓတာ	၁၇၇
သောဗ္ဗေသု	၉
သောဘတိ	၁၀
သောဘိယာ	၁၇၆
သောမယာဂေန	၅၁
သောမရက္ခာ	၃၀၅
သောဝဏ္ဏရဝပုပ္ဖိတာ	၁၆၀
သောဝဏ္ဏရတနေဟိ	၁၆၀
သောဝဏ္ဏဝိကတာ	၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဟ]	
ဟံသာ	၃၁၀
ဟညေ	၁၁၃
ဟဋ္ဌံ	၁၀၀
ဟဋ္ဌေန	၂၂၉
ဟတဆာပါ	၂၆၀
ဟတဆာပါဝ	၃၄
ဟတ္ထံ	၂၂၀
ဟတ္ထဂတံ	၂၇၂၊ ၃၂
ဟတ္ထဂတာမိဝ	၃၆၇
ဟတ္ထသညမပက္ခရာ	၁၄၇
ဟတ္ထိကာ	၃၃၁၊ ၃၄၀
ဟတ္ထိက္ခန္ဓေဟိ	၃၆၉
ဟတ္ထိဂဝါဿဆန္ဒော	၂၃၉
ဟတ္ထိနံ	၂၅၄
ဟတ္ထိနာ	၃၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဟ]	
ဟတ္ထိနာဂေ	၂၅၃
ဟတ္ထိဝရဓုရဂတေ	၉၀
ဟတ္ထေ	၂၅၅
ဟဒယံ	၁၆၀၊ ၃၂၉
ဟနန္တိ	၁၄၁
ဟနာတု	၃၂၀
ဟန္တာ	၆၄
ဟန္တိ	၉၉
ဟန္တ	၃၃
ဟရိတကေသော	၃၂၉
ဟရိတသဒ္ဓလံ	၄၅
ဟရိတာယုတော	၃၁၄
ဟရိတုတ္တမာ	၁၀
ဟလိဒ္ဓါ	၁၀၀
ဟသိယန္တိ	၃၇၁
ဟသုလာ	၂၇၂
ဟသံ	၅၀
ဟာပိတော	၃၄၉
ဟာရဟာရိနိ	၃၇၁
ဟာသယန္တာ	၆၀
ဟာဟိတိ	၂၆၀
ဟိံသာ	၃၀၇
ဟိ	၁၀၂
ဟိင်္ဂာရာ	၃၀၅
ဟိင်္ဂုဇာလိကာ	၃၁၃
ဟိတစ္စာဂီ	၂၀
ဟိတွာ	၉၅
ဟိမံ	၄၂
ဟိမဝံ	၁၇၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	[၈]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[၈]	ပိဋကော်
ဟိရညဝတီ		၁၆၈	ဟေမဇာလာဝ		၃၁၄
ဟေဋ္ဌေန္တော		၁၂၈	ဟေမဉ္ဇ		၃၈၂
ဟေတု		၂၃၇	ဟေမန္တိကာ		၃၁၁
ဟေတုနာ		၃၂၁	ဟောတုံ		၁၃၃

ဇာတကဋကထာယ သတ္တမဘာဂေ

လက္ခိတဗျာနိ အနုက္ခမဏိကာ

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]	
အကာရော နိပါတမတ္တံ	၂၃၉၊ ၂၃၂
အက္ခောသကမ္ပဿ ဖလံ	၂၉၄
အခတ္တိယော ရဇ္ဇံ နာမ န	
လဘေယျ	၅၀
အဂ္ဂမဟေသိဘာဝေါ	၂၄၆
အင်္ဂပရိစ္ဆာဂ	၃၃၃
အင်္ဂေဟိ ဒွိဟိ မုတ္တော နာမ နတ္ထိ	၃၅
အစေတနကမ္ပံ နာမ အကုသလံ	
န ဟောတိ	၂၂-၃
အစ္စယော မံ ဘန္တေ	၇၂
အဉ္ဇနဂိရိ	၁၆၂
အနုဒ္ဓါနိ ဆ၊ သတ္တ	၂၅၂
အနိမ္မိတော သယံ ဟုတွာ	
အတ္တနာဝ နိမ္မိတံ	
ဝန္ဒိတာ ဘဝေယျ	၅၀
အနုဂါမိကနိမိ	၂၆၀
အနုဇမဂ္ဂေါ ကုဋိလော	
အပါယမေဝ နေတိ	၁၄၀
အနန္တတကုမ္ဘိတာ	၂၄၆
အနုယာယီ	၂၁၉
အပရဂေါယာနဒီပ	၁၇၉
အပလိတဘာဝေါ	၂၄၆
အပ္ပပုညာနံ နာနုစ္ဆဝိကတာ	၁၂၊ ၁၇
အပ္ပိဟ္မဏောပိ မန္တပဒါနိ	
န သိက္ခေယျ	၅၀

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ-အာ]	
အဘိသေကဥဒကဿ	
အဘိသိဉ္ဇနံ	၃၀၀
အဘူတမေဝ တေသံ ဝစနံ	
သဗ္ဗထာပိ	၆၃
အရာဇကံ ရဇ္ဇံ နာမ န သဏ္ဍာတိ	၃
အရိယာနံ ဒဿနံ သာဓု	၃၀၉
အရောဂါ ဟောန္တု ဣတယော	၂၀၁
အလမ္ပာယနမန္တော အနုဒ္ဓေါ	၂၃
အလမ္ပတ္တနတာ	၂၄၆
အသာမိကာယ ဣတ္ထိယာ	
အဝမညနာကာရာ	၂၇၀
အဿမပဒံ သက္ကဒတ္ထိယံ	၃၀၃၊ ၃၆၀
အဿမပဒဿ ဂုဏာ	၃၁၀
အာဇိဝကဿ မိစ္ဆာဒဿနံ	၁၁၉
အာနန္ဒဘေရိ	၁၀၄
အာယာဂဝတ္ထုနိ	၅၃
[အု]	
ဣတ္ထိယာ ဂိတသဒ္ဓေါ	၁၆၂
ဣတ္ထိ ဇာနန္တိ မာယံ နာမ	၃၂၃
ဣတ္ထိနံ ဥတ္တမလက္ခဏာနိ	
စတုသဋ္ဌိ	၇၇
ဣတ္ထိနံ မုခဝဏ္ဏဿ	
ပသာဒနာနိ တိဏိ	၁၂၁
ဣတ္ထိ နာမ ပြဟ္မစရိယဿ မလံ	၂၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဣ]	
ဣဒံ မေ ဒါနံ သဗ္ဗညုတ- ညာဏပ္ပုဋိဝေဓဿ ပစ္စယော ဟောတု	၃၅၆
ဣသိနံ ဝေသာ	၁၃၄-၅၊ ၂၉၁

[ဥ-ဇ]	
ဥဇမဂ္ဂ, ကုမ္မဂ္ဂါနံ ဝိသေသာ	၁၄၈
ဥဇ္ဇာစရိယာယ အမှာကံ ဇိဝိတံ နာမ ကိစ္ဆံ	၃၇၅
ဥတုယော ဆ	၂၉၆
ဥတ္တရကုရု	၁၇၉
ဥဒကဿ ပါတနံ ၂၅၂၊ ၂၆၂၊ ၃၅၅	
ဥပေါသထဒိဝသဿ ကမ္မာနိ	၁
ဥပေါသထဿ အင်္ဂါနိ စတ္တာရိ	၁၃၊ ၂၉
ဥဿဒနိရယာ သောဠသ	၁၂၅
ဧကသတ္တောပိ လောကဓမ္မေဟိ မုတ္တကော နာမ နတ္ထိ	၆၇

[က]	
ကစ္ဆပဿ ကမ္မကာရဏာနိ ပဉ္စ	၅
ကစ္ဆပဿ မုသာဝါဒဘဏနံ	၅၂၆
ကဉ္စနဇာလံ	၂၅၂
ကဏိကာရာ ဒွေ	၃၁၄
ကဏ္ဍမ္ပရက္ခ	၂၄၁
ကဏ္ဍာဇိနာ	၂၅၀
ကတိကဝတ္ထ	၃၁၉
ကမ္ပောဇရဋ္ဌဝါသိနံ ဗဟူနံ အနရိယာနံ ဓမ္မာ	၅၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကမ္မံ ပန ဝိပါကံ အဒတ္တာ န နဿတိ	၁၃၂
ကမ္မဿကာ	၁၃၃
ကလိဂ္ဂါဟ, ကဋ္ဌဂ္ဂါဟာနံ ဝိသေသာ	၅၆
ကလျာဏမိတ္တုပသေဝနာယ ဂုဏာ	၁၂၆
ကာလ, သမယာနံ ဝိသေသာ	၂၀၁
ကာဠကေသာ ဘမရပတ္တဝဏ္ဏာ	၃၆၇
ကာဠာဂိရိ သဋ္ဌိယောဇ- နုဗ္ဗေဓော	၂၃၇
ကိကိရညော ဝိတရော သတ္တ	၂၄၃
ကိမင်္ဂံ ပန မယံယေဝ ပရဓနေန ဇိဝိကံ ကပ္ပေမ	၁၇
ကုတုမ္ပဒိန္ဒိမာနိ	၃၇၀
ကုမာရ, ကုမာရိကာနံ ပေါထနံ	၃၂၇
ကုလသန္တကံ သေတစ္ဆတ္တံ ပဋိစ္ဆထ	၃၇၈
ကုလလစက္က	၂၈၁
ကောဠော	၁၉၁
ကောဠုမ္ပရရဋ္ဌ	၂၆၈

[ခ-ဂ-ဃ]	
ခေါမရဋ္ဌ	၂၆၈
ဂန္ဓာရရဋ္ဌ	၂၆၈
ဂေါဠဝိသော ဝုစ္ဆတိ ပစ္ဆာဗန္ဓော	၁၁၃
ဂေါဠာ	၃၇၀
ဃရာဝါသပဉ္စာ	၁၈၈

လက္ခိတဗျာနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[၈]	
စက္ကဝတ္ထိရညော ပရိဘောဂမဏိ သဗ္ဗကာမဒဒေါ	၂၃၇
စက္ကဝတ္ထိရညော ပရိဘောဂ- မဏိရတနံ အတ္ထိ ပေပုလ္လ- ပဗ္ဗတန္တရေ	၁၇၀
စဏ္ဍာလဿ ဝေသော	၁၀၂
စန္ဒနုက္ကပူဇာယ ဖလံ	၂၄၄
စာပသတာနိ ပဉ္စ	၄၈
[ဆ-ဇ]	
ဆတ္တဿ ဥဿာပနံ	၂၄၇
ဆဝိဝိဘူသာ	၁၅၄
ဇမ္ဗုဒီပ	၁၇၉
ဇာလာနိ တိဏိ	၂၅၂
ဇာလိကုမာရ	၂၅၀
ဇိတံ မေ	၁၈၃
ဇိဝမာနေ မယံ ဝုခိ နာမ နတ္ထိ	၂၁၁
ဇိဝိတံ အမှာကံ နတ္ထိ တေန ဝိနာ	၂၁၀
ဇိဝိတပရိစ္စာဂ	၃၃၃
ဇူဇကဿ မရဏတာ	၃၇၀
ဇူဇကဿ သယနံ ဝိဋ္ဌပန္နရေ	၃၆၀
ဇူတဂီတဿ ဂါယနံ	၁၈၂
ဇေတုတ္တရနဂရတော မာတုလ- နဂရံ တိံ သယောဇနံ	၂၈၄
ဇေတုတ္တရနဂရတော ယာဝ ဝင်္ဂပဗ္ဗတာ အဋ္ဌသဘ- ဝိတ္တာရော အာဂမနမဂ္ဂေါ	၃၆၉၊ ၃၈၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[၉]	
ဉ္ဇတကာနံ ဝန္တနာ	၂၄၁-၂
ဉ္ဇတပရိညာ	၁၅၅
ဉ္ဇတယော န ဝန္တန္တိ မံ	၂၄၁
[၁၀]	
တထာဂတော ပညဝါ ပရပ္ပဝါဒမဒ္ဒနောယေဝ	၁၅၁
တာပသဝိဇ္ဇာဓရာဒယော ဝနစရကာ ဝိစရန္တိ ဟိမဝန္တေ	၃၄၅
တီရဏပရိညာ	၁၅၅
တူရိယာနိ စတ္တာရိ	၃၇၀
[၁၁]	
ဒက္ခိဏ	၁၇၉
ဒါနတော ဥတ္တရိတရံ ပတိဋ္ဌာ နာမ နတ္ထိ	၂၆၀
ဒါနဓမ္မော အရိယဓမ္မဿ ပစ္စယော	၃၅၈
ဒါနသာလာယော ဆ	၂၄၇၊ ၂၅၀
ဒါသာ စတ္တာရော	၁၈၆
ဒိဋ္ဌိဇာလဿ ဘိန္ဒနံ	၁၄၉
ဒိန္နမာနိ	၃၇၀
ဒိဗ္ဗတ္တဘာဝဿ ပါတုဘဝနံ	၁၆
ဒိဗ္ဗဗဿ	၁၁
ဒိသာ ဒသ	၃၃၈၊ ၃၄၆
ဒီပါ စတ္တာရော	၁၇၉
ဒေဝတာသင်္ဂဟ	၃၆၁
ဒေဝလောကုပ္ပတ္တိကာရဏဿ ကရဏံ	၁၃

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[ဒ-ခ]

ဒေဝါနံ ကေသမဿုကရဏံ
 နာမ နတ္ထိ ၁၆၈
 ဒေဝေါလောကဿ အပစိတော ၅၈
 ဓနပရိစ္စာဂ ၃၃၃
 ဓမ္မကထာယ ဒေါဟဋ္ဌော ၂၁၆
 ဓမ္မကာမ ၁၉၀
 ဝိရော အတ္တာနံ သေဝမာနံ
 ဝိရမေဝ ကရောတိ ၁၂၆

[န]

နကာရော ပုစ္ဆနတ္ထော ၆၅
 နဂရဝါသီနံ သုပိနဿ ကထနံ ၂၃၈
 နမော တေ အတ္ထု ၂၄၄
 နာဂဘဝနံ အလင်္ကတဒေဝ-
 နဂရံ ပိယ ၁၁
 နာဂဘဝနံ ပဉ္စယောဇနသတိကံ ၁၂
 နာဂဘဝနံ သမုဒ္ဒဿ ဟေဋ္ဌိမံ ၂
 နာဂဘဝန ၂၉
 နာဂေါလောကနဿ အင်္ဂါနိ ဒွေ ၃၇
 နာရီနံ ဥပ္ပန္နံ ဒေါဟဋ္ဌံ အလဘိတွာ
 ဂဗ္ဘော သုဿိတွာ နဿတိ ၉၅
 နာဋိသဒ္ဓါ ၃၇၀
 နိယံပုတ္တံ ၈
 နိစဝုတ္တိ ၁၈၉
 နိလနေတ္ထတာ ၂၄၆
 နိလဘမုကတာ ၂၄၆

[ပ]

ပစ္ဆာနုတပ္ပံ နာမ န သတံ
 ဓမ္မော ၃၃၃

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[ပ]

ပဋိသန္တာရဿ ကရဏံ ၂၂၄
 ပဏီတဇ္ဈာသယ ၃၅၇
 ပဏ္ဍိတဿ ဩဝါဒေါ ၂၄၀
 ပန္နသကုဏဿ ယဇနံ ၃၀၁
 ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အနုဇာနာပနံ ၂၇၄
 ပဗ္ဗဇိတဘာဝဿ အသလ္လက္ခဏံ ၃၅၁
 ပယာဂတိတ္ထေ ပါပပဝါဟနဿ
 ကရဏံ ၄၃
 ပရဒါရဂမနဿ နိဿန္ဓော ၁၂၉၊
 ၁၃၂
 ပရိညာ တိဿော ၁၅၅
 ပရိဝဒေန္တိကာ ၃၇၀
 ပလ ၂၈၀
 ပသာဓနံ မမ သရိရာ မာ ဝိဂတံ
 ဟောတု ၂၄၃
 ပဟာနပရိညာ ၁၅၅
 ပါဠိဟာရိယံ ယမကပါဠိဟာရိယ-
 သဒိသံ ၂၄၁
 ပါပူပသေဝနာယ ဒေါသာ ၁၂၆
 ပါသာဒေါ တယော တိဏ္ဍံ ဥတူနံ
 အတ္ထာယ ၁၉၁
 ပါသာဒေါ သတ္တဘူမိကော ၃၆၅
 ပိယကေတော ၁၉၁
 ပိယဘရိယာယ ဒါနံ ၃၅၅
 ပုဏ္ဏကော ဝေဿဝဏမဟာ-
 ရာဇဿ ဘာဂိနေယျော ၁၆၂
 ပုတ္တဃာတယည ၈၅
 ပုတ္တဇိတာဟိ ကတကမ္မံ မာတာ-
 ပိတူနံ န ဝိပါကံ ဒေတိ ၁၃၃

လက်ကိုင်တစ်ဦးအနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ပ]	
ပုတ္တပဋိလာဘော	၂၄၆
ပုတ္တပရိစ္စာဂ	၃၃၃
ပုတ္တေန သဟဇာတာ သဋ္ဌိသ- ဟဿာ အမစ္စာ	၃၆၉
ပုပ္ဖါနံ ဂန္ဓော	၃၁၃
ပုပ္ဖနိမိတ္တာနိ ပဉ္စ	၂၄၄
ပုပ္ဖဝိဒေဟဒီပ	၁၇၉
ပုပ္ဖေ ကတပုညဿ နိဿန္ဓော	၁၂၅
ပုပ္ဖေ သုတမေဝ မယာ, အဇ္ဇ ပန ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌိ	၁၂၃
ပုရိသဒေါသာ အဋ္ဌာရသ	၃၂၀၊ ၃၂၀-၉
ပေါက္ခရဝဿ	၂၄၁-၂၊ ၃၇၇
ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ အနာစရိ- ယာပိ ဥပေါသထံ ကရိံသု- ယေဝ	၁
ပေါရာဏကရာဇူနံ ပဝေဏိ- ဓမ္မော	၂၆၃
[ဖ-ဗ]	
ဖုဿံတိ ဘဒ္ဒေ တေ ဒသ ဝရေ ဒမ္မိ	၂၄၄
ဗန္ဓနာ မောက္ခော ဘောသိတော သဗ္ဗသတ္တာနံ	၃၀၆
ဗာရာဏသီ ဒွါဒသယောနိကာ	၄
ဇီဇကကမ္မ	၁၂၂
ဗုဒ္ဓဿ မာတာ ဘဝေယျံ အနာဂတေ	၂၄၃
ဗောဓိသတ္တဿ အပသာဒနံ	၃၂၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ဗောဓိသတ္တဿ ပုညာနုဘာဝေါ	၂၄၀
ဗောဓိသတ္တဿ ဗလဝ- သောကော	၃၃၁
ဗောဓိသတ္တဿ ဝရော	၃၅၉
ဗောဓိသတ္တာနံ ပဝေဏိ	၃၃၃
ဗြဟ္မစရိယဝါသော နာမ ဒုက္ခရော	၂၀
ဗြဟ္မနာဝ နိမ္မိတေဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ တေဟိပိ တဝ	၅၉
ဗြဟ္မဏဿ အဝဇ္ဈကာရဏာနိ တီဏိ	၄၆
ဗြဟ္မဏာနဋ္ဌိ ဝေဒဝိဓာနေန ယညယဇနံ နာမ အနရိယ- သမ္မတံ န သဂ္ဂါဝဟံ	၅၃
ဗြဟ္မဏာနံ ဝစနံ ပဏ္ဍိတာနံ န နိဇ္ဈာနက္ခမံ	၅၀
ဗြဟ္မဏာ နာမ ကေရာဋ္ဌိကာ စေဝ နိက္ကရဏာ စ	၆၄
ဗြဟ္မဏာ နာမ ဇေဋ္ဌကာ ဣမသ္မိ° လောကေ	၄၉
ဗြဟ္မဏာ နာမ ပါပံ ကတွာ ယညေန သုဇ္ဈန္တိ	၂၀
ဗြဟ္မဏာ နာမ မဟာနုဘာဝေါ	၅၂
ဗြဟ္မဏာပိ ကရောန္တိ ကသိဂေါ- ရက္ခာဒိကမ္မာနိ	၆၇
ဗြဟ္မဏာဝ သေဋ္ဌာတိ ဝစနံ မိစ္ဆာ	၆၅-၆
[ဘ]	
ဘဂဝါ သော မဟိဒ္ဓိကော	၇၂
ဘရိယပရိစ္စာဂ	၃၃၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[မ]	
မံသဝိဘူသာ	၁၅၄
မဂ္ဂဿ အလင်္ကာရကရဏံ	၃၆၉
မင်္ဂလဟတ္ထိနော ဂတဂတဋ္ဌာနေ	
ဒေဝေါဝဿိ	၂၅၀-၁
မဇ္ဇဒါနံ နာမ နိပ္ပလံ	၂၇၁
မဏိဇာလံ	၂၅၂
မဏိရတနဿ မဟာနုဘာဝေါ	၁၇၄
မဏိ သဗ္ဗကာမဒဒေါ	၂၀-၁၊ ၂၃
မတကဘတ္တ	၂၀၂
မဒ္ဓိဒေဝိယာ ဧကရတ္ထိံ ဝိစရိတဋ္ဌာနံ	
ပန္နရသယောဇနမတ္ထိံ	၃၅၀
မဒ္ဓိ အဒ္ဓသ သုပိနံ	
ပစ္စုသကာလေ	၃၁၉
မဒ္ဓိ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ	
	၃၈၂-၃
မနုဿဇာတိက	၄
မနုဿာနံ ပဗ္ဗဇိတာ ဂရုနော	
စေဝ အာဒေယျဝစနော စ	၁၃၄
မနုဿာနုပ္ပိ ပဗ္ဗဇိတာ ပိယာ	
မနာပါ	၃၆
မနောမယသိန္ဓဝ	၁၆၂၊ ၁၆၆
မနောရထာ မတ္တကံ ပါပုဏိဿန္တိ	
သဗ္ဗေ တေ	၃၆၀
မနောဟရံ မဏိရတနံ	၁၇၁၊ ၁၇၃
မယူရော	၁၉၁
မရဏသမယေ အာပါထကမ္ပဿ	
ဗလဝတာ	၁၁၄
မရိစိဓမ္မံ ဝေဒတ္တယံ	၅၆
မသက္ကသာရ	၁၇၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[မ]	
မဟာဒါနံ သတ္တသတကံ	
	၂၅၉၊ ၂၇၁-၂
မဟာနိရယာ အဋ္ဌ	၁၂၅
မဟာပထဝီ စတုနဟုတာမိကဒ္ဓိ-	
ယောဇနသတသဟဿဗဟလာ	
	၂၄၉၊ ၃၂၆
မဟာပရိစ္စာဂါ ပဉ္စ	၃၃၃
မဟာမိဂါ ဒွေ	၃၁၆
မဟာသတ္တဿ အာနုဘာဝေါ	
	၁၃၉၊ ၂၀၈၊ ၂၈၃-၄
မဟာသတ္တဿ စ ဝိမလာယ စ	
ဝစနပ္ပဋိဝစနဂါထာ	၂၂၉
မဟာသတ္တဿ စိန္တနံ	၂၄၉
မဟာသတ္တဿ မေတ္တာနုဘာဝေါ	
	၂၉၂
မဟာသတ္တဿ လောမဟံ-	
သနမတ္တမ္ပိ နာဟောသိ	၂၁၂
မဟာသတ္တဿ ဝိလာပဂါထာ	၃၃၁
မဟာသတ္တဿ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ	၁၄၄
မဟာသတ္တော ဇာတမတ္တေယေဝ	
မာတရာ သဒ္ဓိံ ကထေသိ	
တီသု ဌာနေသု	၂၄၈
မာတာဝိတုနံ ဟဒယံ နာမ	
ပုတ္တေသု မုဒုကံ ဟောတိ	၃၂၉
မာတာဝိတုဟိ ကတကမ္ပံ ပုတ္တ-	
မိတာနံ န ဝိပါကံ ဒေတိ	၁၃၃
မာတုဂါမော နာမ ဒါနဿ	
အန္တရာယကရော	၃၁၈
မာ ဒဿယိတ္ထ စတုန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ	၉
မာယာ န ဝဇ္ဇေန္တိ ပညံ	၅၇

လက်တံဗွာနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[မ]

မိဂပေါတိကာ ဧကဝဿိကာ	
နီလနေတ္တာ	၂၄၅
မိဂါ တယော	၃၁၆
မိစ္ဆာဂါဟ'	၆၃
မိတ္တဒုဗ္ဗိ ဝုခိဃာတကော	၅၇
မုဋ္ဌိသင်္ခါ	၃၇၀
မုတ္တဇာလံ	၂၅၂
မေဏ္ဍသိင်္ဂမဟာဓနု	၇၁
မေတ္တစိတ္တံ ဒါနတော	
အတိရေကတရံ ပုညံ	၂၂၇

[ဃ]

ယဇကယညေန သဂ္ဂမဂ္ဂေါ	
နာမ နတ္ထိ	၇၉
ယဇနဿ သီလံ	၄၇
ယညာဝါဠေ ဝဋ္ဋိယာ ပရိက္ခေပနံ	
နာမ စာရိတ္တံ	၇၆
ယမရညော အာဏာပဝတ္ထိ-	
ဋ္ဌာနံ	၂၇၄
ယမဿ ဝစနကရာ	
နိရယပါလာ	၁၄၂
ယသော နာမ ဝိပတ္တိပရိယောသာ-	
နော	၁၉၅၊ ၂၀၅
ယာယီ	၂၁၉

[၇]

ရညော ဝရပေါတ္တကတ္တရဏံ	၁၀၀
ရတနမတ္တဿ ပဋိက္ကမနံ	၂၀၀
ရာဇသေဝကော နာမ မဒတ္တာယ	
သုရံ န ပိဝေယျ	၁၉၀

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[၇]

ရာဇာနော အပုတ္တကာ	
အနာထာ နာမ	၀၄
ရာဇာနော ဆ	၁၄၅
ရာဇာသနံ သမုဿိတသေ-	
တစ္ဆတ္တံ	၂၅၇
ရုက္ခပူဇာယ ကရဏံ	၂၃၉

[လ]

လဗ္ဗာနံ ဂဟဏံ	၇၃
လုဒ္ဒကမ္မဿ အာဒိနဝါ	၁၄၁
လောကန္တရနိရယ	၁၂၅
လောကဿ ပလောဘနံ	၆၄
လောကာယတိက	၁၀၉
လောကေ သန္တိဋ္ဌိကာ ဝဗ္ဗနာ	
ဇော	၆၅
လောကော နိဗ္ဗိတော	
မဟာဗြဟ္မာနာ	၄၇-၀
လောကျန္တိ လောကသမ္မတံ	၄၄

[ဝ]

ဝ-ကာရော နိပါတမတ္တောဝ	၂၇၆
ဝက်ပဗ္ဗတကုစ္ဆိမိ ဝသိံသု	
စတ္တာရော ခတ္တိယာ	၂၉၁-၂
ဝဇ္ဈပုမောစနသမတ္တတာ	၂၄၆
ဝဋ္ဋိသကာ တယော	၂၅၂
ဝရာ ဒသ	၂၄၆
ဝါဒါနံ ဘိန္ဒနံ	၅၃၊ ၆၃
ဝိဇယုတ္တရသင်္ခံ	၁၀၄
ဝိရုပဏ္ဍိတဿ ဩဝါဒေါ	၁၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀]	
ဝိရုရော ဇီဝိတဟေတုပိ မုသာဝါဒံ	
န ဘဏတိ	၁၈၅-၆
ဝိဘာဝီ	၂၁၁
ဝိဘူသာ ဒွေ	၁၅၄
ဝိမလာယ ဒေါဟဋ္ဌော	၁၅၉၊ ၁၆၀
ဝေဒါ တယော	၆၄
ဝေဒါမိဂမနာနံ နာမ မိရာနံ	
ပရာဇယသင်္ခါတော	
ကလိဂ္ဂါဟော	၅၆
ဝေဒါ န တာဏတ္ထာယ	
ဘဝန္တိ နရဿ	၅၇
ဝေဿန္တရ	၂၄၈
ဝေဿန္တရရညော ပတ္တနာ	၂၇၃
ဝေဿန္တရော ဒါနာဘိရတော	၂၅၀
[၁]	
သဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တာ နာမ အတိဒါနံ	
ဒဒန္တိ	၇၄
သင်္ခါ ဒွေ	၃၇၀
သင်္ဂဟော စတုဗ္ဗိဓော	၁၈၈-၉
သင်္ဂတိယော နာနာသကု-	
ဏာနံ	၃၀၃
သစ္စသမော အဝဿယော	
နာမ နတ္ထိ လောကေ	၁၈၆
သတ္တရတနဝဿဿဝဿာပနံ	၃၈၆
သတ္တာ နာမ ဘယေ ဥပ္ပန္နေ	
အတ္တာနမေဝ ရက္ခန္တိ	၃၂၅
သတ္တာ သုဇ္ဈန္တိ သကမ္မုနာ ဧဝ	၁၂၈
သတ္တေ သောဓေတုံ သမတ္ထော	
နာမ နတ္ထိ အညတြ	
သံသာရာ	၁၁၄-၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]	
သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ	၂
သပတ္တိရောသော နာမ	
ဘာရိယော	၄
သပ္ပညာနံ ကာရဏာနိ	၁၂၃
သပ္ပုရိသဿ ဒါနံ	၃၅၂
သပ္ပုရိသေဟိ ဧကဋ္ဌာနေ	
သမာဂမော သုခေါ	၂၂၃
သပ္ပေါ သပ္ပေါ	၁၀
သဗ္ဗကာမဒုဟရထောပမာ	
ဓမ္မဒေသနာ	၁၄၆၊ ၁၄၉
သဗ္ဗကိစ္စေသု ပဂ္ဂဟိတတုလာ	
ဝိယ သမော ဘဝေယျ	၁၉၆
သဗ္ဗစတုက္ကယည	၅၇-၈
သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ	
ဝိယတရံ ပုတ္တေဟိ မေ	
သဟဿဂုဏေန	၃၂၆-၇
သဗ္ဗညုတညာဏဿ ဣဒံ မေ	
ပစ္စယော ဟောတု	၂၇၃
သမဏ	၁၅၃၊ ၁၅၇
သမာဒိန္နုပေါသထာ	
ဇနာ စတ္တာရော	၁၅၃
သမုဒ္ဒဇာ	၃
သမုဒ္ဒဇာ ကာလမကာသိ	
နာဂဘဝနေယေဝ	၆၉
သမုဒ္ဒေါ အပေယျော	
လောဏောဒကော	၅၂
သာကိယာ မာနဇာတိကာ	၂၄၁
သာဓုနရဓမ္မာ စတ္တာရော	၂၁၇-၉

လက္ခိတဗျာနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[သ]		[သ-ဟ]	
သီလံ ကဿ မဟန္တံ	၁၅၃	သေဠပဗ္ဗဇိတာနံ ဝေသာ	၃၀၃
သီလာနံ ဝိဂ္ဂဟော	၁၅၅	သောမယာဂ	၅၁
သုခိတာ ဟောထ နိဒုက္ခာ	၂၀၁	ဟတ္ထိပေါတကော သဗ္ဗ-	
သုခုမစ္ဆဝိဘာဝေါ	၂၄၆	သေတော	၂၄၉၊ ၂၅၀
သုစရိတဓမ္မော တိဝိဓော	၃၅၀	ဟတ္ထိလိင်္ဂသကုဏာ နာမ အတ္ထိ	
သုစရိတဿ ဝိပါကော	၂၂၅-၆	ဟိမဝန္တပဒေသေ	၃၄၄
သုဒိန္နံ နာမ တေ ဒါနံ	၃၅၃	ဟန္ဒာတိ ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ	
သုပဏ္ဏဿ မဟဗ္ဗလတာ	၂၂	နိပါတော	၃၃
သုမနာ ဒွေ	၃၁၄	ဟိမဝန္တဿ ဝဏ္ဏနာ	၂၆၃
သုသုသဒ္ဓ	၉	ဟိရညဝတီ	၁၆၀

ဇာတကဋကထာယ သတ္တမဘာဂေ

နာမာနိ အနုက္ခမဏိကာ

နာမာနုက္ခမော ပိဋကော်

[အ-အာ]

အင်္ဂရဋ္ဌ	၁၅၂၊ ၁၇၃၊ ၂၂၆
အင်္ဂရာဇာ	၁၇၀
အင်္ဂတိ(ရာဇာ)	၁၂၂၊ ၁၃၁
အစ္စုတ(တာပသ)	၃၀၇၊ ၃၁၇-၈
အဉ္ဇနဂိရိ(ပဗ္ဗတ)	၂၄၈
အဇမုဒီ(နာဂိနိ)	၃၆၊ ၄၁၊ ၇၀
အဇာတသတ္တု	၇၁
အဋ္ဌက(ရာဇာ)	၁၄၄-၅
အနုရုဒ္ဓတ္ထေရ	၂၄၀၊ ၃၈၇
အပရဂေါယာန(ဒီပ)	၁၇၉
အမိတ္တတာပန(မြာဟ္မဏီ)	၂၉၂၊ ၂၉၇၊ ၃၈၀၊ ၃၈၇
အရိဋ္ဌ(နာဂရာဇပုတ္တ)	၁၂
အလမ္ဗာယန(မြာဟ္မဏ)	၂၄၊ ၂၆-၇၊ ၂၉၊ ၃၀-၁၊ ၃၆-၇၊ ၃၉
အလာတ(အမစ္စ)	၁၀၆-၇-၈၊ ၁၄၉
အာနန္ဒတ္ထေရ	၇၀၊ ၁၄၉၊ ၂၄၀
အာရဉ္ဇရဂိရိ	၂၅၈

[အ-ဇ]

အနုပတ္တ(နဂရ)	၁၅၁
အရန္တတီ(နာဂကညာ)	၁၆၀၊ ၁၆၃၊ ၁၆၅၊ ၁၆၇၊ ၂၃၃၊ ၂၃၅၊ ၂၃၇
ဥတ္တရကုရ(ဒီပ)	၁၇၉
ဥဒါယ်တ္ထေရ	၂၄၁
ဥဒ္ဓါလရုက္ခ	၃၀၅
ဥပကာဋ(နိရယ)	၁၄၁

နာမာနုက္ခမော ပိဋကော်

[ဇ-ဇ]

ဥပသေနာ(ရာဇမိတာ)	၇၇
ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ	၇၀၊ ၁၀၄၊ ၂၄၀၊ ၂၄၃၊ ၃၈၇
ဥရုဝေလကဿပ	၁၀၅၊ ၁၄၉
ဥသိန္ဓရ(ရာဇာ)	၁၄၄-၅
ဧကရာဇာ(ရာဇာ)	၇၃

[ဇ-ဇ]

ကဏ္ဍမ္ဗ(ရုက္ခ)	၂၄၁
ကဏ္ဍာဇိနာ(ရာဇမိတာ)	၂၅၀၊ ၃၀၈၊ ၃၂၃၊ ၃၈၀၊ ၃၈၇
ကဒမ္ဗရုက္ခ	၃၁၂
ကပိလဝတ္ထု(နဂရ)	၂၄၁
ကမ္ဗလဿတရ(နာဂ)	၈
ကဿပ(ဗုဒ္ဓ)	၁၀၄၊ ၁၁၄၊ ၁၁၆
ကာကောလ(နိရယ)	၁၄၀
ကာဏာရိဋ္ဌ(နာဂရာဇပုတ္တ)	၁၂၊ ၃၅၊ ၄၃၊ ၄၇၊ ၇၀
ကာလစမ္ဗာနဂရ	၁၅၂၊ ၁၇၃၊ ၂၂၆
ကာလိင်္ဂရဋ္ဌ	၂၅၀၊ ၂၉၂၊ ၃၆၁
ကာဋ(နိရယ)	၁၄၁
ကာဋဂိရိ(ပဗ္ဗတ)	၂၀၉၊ ၂၁၁၊ ၂၁၇၊ ၂၃၇
ကာဋဒေဝလ	၂၄၁
ကာဋပဗ္ဗတ	၁၅၁၊ ၁၆၂
ကိကိရာဇာ	၂၄၃

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကိစ္ဆိကာရ(ရုက္ခ)	၃၁၂
ကုဋဇီ(ရုက္ခ)	၃၀၅
ကုဋိရ(ယက္ခ)	၁၇၁
ကုရုရဋ္ဌ	၁၅၁၊ ၂၃၃
ကုဝေရ(ဒေဝရာဇာ)	၁၆၈
ကေကကေဘိရာဇာ	၁၈၁
ကေတုမတီ(နဒီ)	၂၉၀
ကောကိလာ(ရာဇမိတာ)	၇၇
ကောန္တိမာရာ(နဒီ)	၂၅၈၊ ၂၈၄
ကောရဗျ(ကုမာရ)	၁၅၂
ကောလိယ(ရုက္ခ)	၁၆၈
ကောဝိဋ္ဌာရ(ရုက္ခ)	၃၀၅
ကောသမ္ပိ(နဂရ)	၁၂၇၊ ၁၃၀-၁
[ခ]	
ခဏ္ဍဟာလ(မြာဟ္မဏ)	၇၃-၄၊ ၈၀-၁၊ ၈၃-၄-၅၊ ၈၈၊ ၁၀၄
ခေမ(မိဂဒါယဥယျာန)	၂၄၂
ခေမာထေရီ	၂၄၃
[ဂ-စ]	
ဂန္ဓမာဒန(ပဗ္ဗတ)	၂၉၀၊ ၃၀၃
ဂိဇ္ဈ(ပဗ္ဗတ)	၅၅
ဂိဇ္ဈကုဋ(ပဗ္ဗတ)	၇၁
ဂုဏ	၁၄၉
ဂေါတမီဒေဝီ(အဂ္ဂမဟေသီ)	၇၆၊ ၉၃၊ ၁၀၄
ဂေါတမီထေရီ	၂၄၃
စန္ဒက(ပါသာဒ)	၁၁၈-၉၊ ၁၂၀
စန္ဒကုမာရ(ဥပရာဇာ)	၇၃၊ ၇၆၊ ၇၉၊ ၈၁-၂၊ ၈၆-၇၊ ၈၉၊ ၁၀၃-၄

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[စ]	
စန္ဒာ(အဂ္ဂမဟေသီ)	၉၇၊ ၁၀၀၊ ၁၀၄
စိဗ္ဗမာဏဝိကာ	၃၈၇
စိတ္တစူဠ(ကစ္ဆပ)	၅၊ ၆၊ ၇
စေတပုတ္တ(မိဂလုဒ္ဒက)	၂၉၀၊ ၃၀၀- ၁-၂၊ ၃၀၆၊ ၃၈၇
စေတရဋ္ဌ	၂၈၄၊ ၂၈၇
[ဆ-ဇ]	
ဆန္ဒ(အမစ္စ)	၂၄၀၊ ၃၈၇
ဇမ္ဗုဒီပ(ဒီပ)	၁၇၉
ဇဝန(ဒေဝပုတ္တ)	၁၃၁
ဇာလိကုမာရ	၂၅၀၊ ၃၀၈၊ ၃၁၉၊ ၃၂၃၊ ၃၇၁၊ ၃၈၀၊ ၃၈၇
ဇိနက(ဒေဝပုတ္တ)	၁၆၉
ဇူဇက(မြာဟ္မဏ)	၂၉၂၊ ၃၀၆၊ ၃၀၈၊ ၃၁၈-၉၊ ၃၂၁၊ ၃၂၃၊ ၃၆၀၊ ၃၈၇
ဇေတဝန(ဝိဟာရ)	၁၊ ၁၅၁
ဇေတုတ္တရ(နဂရ)	၂၄၂၊ ၂၄၉၊ ၂၅၀-၁၊ ၂၅၃၊ ၂၈၄၊ ၂၃၀၊ ၃၆၁၊ ၃၆၉၊ ၃၈၅
[ဒ-ဓ]	
ဒတ္တ(နာဂရာဇပုတ္တ)	၁၂
ဒဿန(ရဋ္ဌ)	၁၃၁
ဒုန္နိဝိဋ္ဌ(မြာဟ္မဏဂါမ)	၂၈၄၊ ၂၉၂
ဒေဝဒတ္တ	၇၀-၁-၂-၃၊ ၁၀၄၊ ၁၄၉၊ ၃၈၇
ဓတရဋ္ဌ(နာဂရာဇာ)	၅၊ ၆၊ ၁၀-၁-၂၊ ၁၄၄-၅

နာမာနုက္ကမော ပိဋကော်

[ဝ-န]

ခနဉ္စယကောရဗျ(ရာဇာ)	၁၅၁-၂၊
၁၅၈-၉၊ ၁၆၆၊ ၁၆၉၊ ၂၂၇၊ ၂၄၀	
ဓမ္မဒိန္နာထေရီ	၂၄၃
ဓမ္မပါလ (ကုမာရ)	၁၉၃-၄
နန္ဒန (ဝန)	၁၃၂
နန္ဒနဝန (ဥယျာန)	၂၄၄
နန္ဒာ (ပေါက္ခရဏီ)	၁၂၁
နန္ဒာ (ရာဇမိတာ)	၇၇
နဋ္ဌိနိယ (ရာဇဓာနီ)	၂၂၁
နာရဒ (ဗြဟ္မာ)	၁၀၅၊ ၁၃၅-၆
နာဠိက (ပဗ္ဗတ)	၂၉၁
နိဂြောဓ (ရုက္ခ)	၁၃၊ ၂၂
နိဂြောဓာရာမ (ဝိဟာရ)	၂၄၁

[ပ-ဖ]

ပစ္စယဂဇ	၂၄၉
ပဇ္ဇာလ (ရာဇာ)	၁၈၁
ပဋ္ဌာစာရာ (ထေရီ)	၂၄၃
ပုဏ္ဏက (ယက္ခသေနာပတိ)	၁၅၁၊
၁၆၂-၃-၄-၅-၆-၇၊ ၁၆၉၊	
၁၇၀-၁၊ ၁၈၀-၁-၂-၃-၄-၅၊	
	၂၀၁
ပုပ္ဖဝတီ (နဂရ)	၇၃
ပုဗ္ဗဝိဒေဟ (ဒိပ)	၁၇၃
ဖလ္လိယ (ရုက္ခ)	၃၀၅
ဖုဿတီ (ရာဇမိတာ)	၂၄၂၊ ၂၄၄၊
	၂၄၇၊ ၂၆၄
ဖုဿတီဒေဝီ (အဂ္ဂမဟေသီ)	၃၇၃၊
	၃၇၆-၇၊ ၃၈၁

နာမာနုက္ကမော ပိဋကော်

[ဗ-ဘ]

ဗန္ဓုမတီ (နဂရ)	၂၄၂
ဗာရာဏသီ (နဂရ)	၂၊ ၉၊ ၂၃၊ ၁၅၁
ဗာရာဏသီ (ရာဇာ)	၅
ဗီဇက	၁၄၉
ဗြဟ္မဒတ္တ (ကုမာရ)	၃
ဗြဟ္မဒတ္တ (ရာဇာ)	၂၊ ၄၂
ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရ	၁၄၉
ဘဒ္ဒသေန (ရာဇပုတ္တ)	၇၆၊ ၁၀၄
ဘာဂီရထီ (ဂင်္ဂါ)	၅၂
ဘူရိဒတ္တ (နာဂရာဇပုတ္တ)	၁၃၊ ၁၇၊
၁၉၊ ၂၀-၁၊ ၂၃-၄၊ ၂၇-၈၊ ၃၃-၄	
ဘောဂဝတီ (ရာဇဓာနီ)	၁၆၈

[မ]

မဂဓ (ရာဇာ)	၁၀၅၊ ၁၂၈၊ ၁၃၁
မစ္ဆရာဇာ	၁၈၀
မဒ္ဒရာဇာ	၁၈၁၊ ၂၄၇
မဒ္ဒိ (ရာဇမိတာ)	၂၅၀
မဒ္ဒိဒေဝီ (အဂ္ဂမဟေသီ)	၃၃၊ ၂၅၉၊
	၂၆၀၊ ၂၇၃-၄-၅၊ ၂၇၈-၉၊
	၂၈၀-၁၊ ၃၁၈-၉-အာဒိပိဋေသု
မနောမယသိန္ဓဝ (အဿ)	၁၆၂၊
	၂၀၁
မသက္ကသာရ (သက္ကဘဝန)	၁၇၀
မဟာနိဂြောဓ (ရုက္ခ)	၃၀၅
မဟာမာယာဒေဝီ (ဗုဒ္ဓမာတာ)	၁၀၄၊ ၂၄၃
မဟာသေနဂုတ္တ	၂၅၉
မာနုသိနီ (သကုဏီ)	၃၈၃
မိဂဒါယ (ဝိဟာရ)	၂၄၃

နာမာနုက္ကမော ပိဋကော်

[မ]

မိဂါဇိန (ဥယျာန)	၁၅၂
မိထိလာ (နဂရ)	၁၀၆၊ ၁၁၅
မုစလိန္ဒ (သရ)	၄၉၊ ၂၉၁၊ ၃၁၀၊ ၃၇၁
မုဒိတာ (ရာဇမိတာ)	၇၇
မောဂ္ဂလ္လာန	၇၀၊ ၁၀၄၊ ၁၄၉၊ ၂၄၀

[ယ-ရ]

ယမုနာ (နဒ္ဒိ)	၂၊ ၆၊ ၁၃၊ ၁၆
ယာမတဂ္ဂိ (ရာဇာ)	၁၄၄-၅
ရတိဝဇုန (ပါသာဒ)	၁၂၁
ရာဇဂဟ (နဂရ)	၁၂၀၊ ၁၇၀
ရာဇရက္ခ	၃၀၅
ရာမ (ရာဇပုတ္တ)	၃၄၀
ရာဟုလ (ကုမာရ)	၂၄၀၊ ၃၀၇
ရာဟုလမာတာ	၃၀၇
ရုစာ (ရာဇမိတာ)	၁၀၆၊ ၁၂၃၊ ၁၃၁၊ ၁၃၃-၄-၅-၁၄၉
ရောရဝ (မဟာနိရယ)	၁၂၉

[လ-ဝ]

လဋ္ဌိဝန (ဥယျာန)	၁၀၅
လဗုဇရက္ခ	၃၀၅
လောကန္တရ (နိရယ)	၁၄၀
ဝင်္ကပဗ္ဗတ	၂၀၁၊ ၂၀၃၊ ၂၉၁၊ ၂၉၀၊ ၃၂၆၊ ၃၆၉၊ ၃၀၅
ဝဇ္ဇိရဋ္ဌ	၁၃၀-၁
ဝယနရက္ခ	၃၁၂
ဝရုဏ (နာဂရာဇာ)	၀၊ ၁၅၂-၃၊ ၁၅၀၊ ၁၆၃-၄၊ ၂၁၆၊ ၂၃၂

နာမာနုက္ကမော ပိဋကော်

[ဝ]

ဝသဝတ္ထိ (ရာဇာ)	၇၃
ဝသုလ (ကုမာရ)	၀၇၊ ၉၉၊ ၁၀၄
ဝါမဂေါတ္တ (ရာဇပုတ္တ)	၇၆၊ ၁၀၄
ဝါရဏရက္ခ	၃၁၂
ဝိဇယ (အမစ္စ)	၁၀၆-၇-၀၊ ၁၄၉
ဝိဒေဟရဋ္ဌ	၁၀၆
ဝိဓုရပဏ္ဍိတ	၁၅၁၊ ၁၅၉၊ ၁၆၀၊ ၁၆၂-၃၊ ၁၆၅၊ ၁၆၉၊ ၁၀၆၊ ၁၀၉၊ ၁၉၀၊ ၂၀၆
ဝိပဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၂၄၂၊ ၂၄၄
ဝိမလာဒေဝီ (နာဂမဟေသီ)	၁၅၉၊ ၁၆၃၊ ၁၆၅၊ ၂၁၁၊ ၂၁၆၊ ၂၂၇
ဝိရူပက္ခ (ဒေဝရာဇာ)	၁၃
ဝိသာခါ	၂၄၃
ဝိသာဏာ (ရာဇဓာနီ)	၁၆၀
ဝိဿကမ္မ (ဒေဝပုတ္တ)	၂၉၁
ဝေဇယန္တ (ပါသာဒ)	၁၃၊ ၁၀
ဝေဒေဟ (ရာဇာ)	၁၁၀
ဝေပုလ္လ (ပဗ္ဗတ)	၁၇၀၊ ၂၃၇၊ ၂၉၀
ဝေရမ္ဘဝါတ	၂၀၉၊ ၂၃၇
ဝေဿန္တရ (ကုမာရ)	၂၄၀
ဝေဿန္တရ (ရာဇာ)	၂၅၀၊ ၂၅၃၊ ၂၅၇-၀၊ ၂၆၀၊ ၂၇၃၊ ၂၀၀-၁၊ ၂၀၅၊ ၃၃၀
ဝေဿဝဏ (ဒေဝရာဇာ)	၁၆၉
ဝေဿာမိတ္တ (ရာဇာ)	၁၄၄-၅

[သ]

သဗ္ဗယ (ရာဇပုတ္တ)	၂၄၂၊ ၂၄၇
သဗ္ဗယ (မဟာရာဇာ)	၂၅၀၊ ၃၆၁၊ ၃၇၃၊ ၃၀၇

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သမုဒ္ဒဇာ (ရာဇဓိတာ)	၃၁၆၊ ၇၁
	၁၁၊ ၁၂၊ ၄၂၊ ၆၉
သာကေတ (နဂရ)	၁၀၆
သာဂရမြဟ္မဒတ္တ (ကုမာရ)	၃၊ ၆၇၊ ၆၉
သာရိပုတ္တ	၇၀၊ ၁၀၄၊ ၁၄၉၊ ၂၄၀၊ ၃၀၇
သာဝတ္ထိ (နဂရ)	၁
သိဒ္ဓတ္ထ (ကုမာရ)	၂၄၁
သိနေရ (ပဗ္ဗတ)	၈၊ ၁၈၊ ၁၇၀၊ ၂၄၉၊ ၃၂၆
သိမ္ဗလိ (ရုက္ခ)	၁၄၂
သိမ္ဗလိ (ဝန)	၂၂
သိရိမဟာမာယာဒေဝီ	၃၀၇
သိဝိမဟာရာဇာ	၂၄၂၊ ၂၄၅၊ ၂၄၇
သိဝိရဋ္ဌ	၆၅၊ ၂၄၂
သိဝိရာဇာ	၁၄၄-၅
သီကာဒေဝီ (ရာဇဓိတာ)	၂၄၀
သုဘောဂ (နာဂကုမာရ)	၁၂၊ ၃၅၊ ၄၃-၄၊ ၄၇၊ ၇၀

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သုဒဿန (နာဂကုမာရ)	၁၂၊ ၁၅၊ ၃၂-၃၊ ၃၆၊ ၃၇-၈-၉
သုဓမ္မာ (ကညာ)	၂၄၄
သုဒ္ဓေါဒန (မဟာရာဇာ)	၂၄၁၊ ၃၀၇
သုနက္ခတ္တ (ထေရ)	၇၀၊ ၁၄၉
သုနာမ (အမစ္စ)	၁၀၆-၇-၈၊ ၁၄၉
သုဝဏ္ဏတိမ္ဗ (ရုက္ခ)	၃၀၅
သုဝဏ္ဏဂိရိတာလ (ပဗ္ဗတ)	၂၈၄
သုရ (ဝါမဂေါတ္တ)	၁၀၄
သုရိယကုမာရ (ရာဇပုတ္တ)	၇၆၊ ၈၉၊ ၁၀၄
သေတဂစ္ဆ (ရုက္ခ)	၃၁၂
သေလကုမာရီ (ရာဇဓိတာ)	၈၇
သေလာ	၁၀၄
သောတုမ္ဗရ (နဒီ)	၂၇၆
သောမဒတ္တ (နာဂရာဇပုတ္တ)	၁၇
သောမဒတ္တ (မြာဟ္မဏ)	၁၄၊ ၂၁၊ ၂၇၊ ၂၈၊ ၇၀
[ဟ]	
ဟိမဝန္တ (ပဗ္ဗတ)	၅၂၊ ၃၂၆

ဇာတကဋကထာယ သက္ကမဘာဝေ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ...သီဟဋပေါတ္တကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ...ဣရ်လိသပေါတ္တကံ၊ က...ကေသုစိ မရမ္မ-ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ...ကေသုစိ သီဟဋပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော။

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အံသတော ဥဂ္ဂိဝဇ္ဇ = ဝါမံသကုဋတော ပစ္ဆိ (က)	၃၃၀
အက္ခိ° ဘိန္ဒိ = အက္ခိ ဘိန္ဒိ (သျှာ)	၁၂
အက္ခိနိ = အက္ခိဟိ အသျှုနိ (သီ၊ ဣ)	၄
အဂမာသိ။ ( ) = (ဝိလာပခဏ္ဍိ နိဋ္ဌိတံ) (သျှာ)	၃၆
အဂရုဇလ္လိယာ = အဂရုဘလ္လိယော (သီ၊ ဣ) အဂရုဘလ္လိယာ (သျှာ)	၃၀၄
အဂ္ဂိ = အဂ္ဂိ° (ဣ)	၅၇
အဂ်° = အဂ်° (သီ၊ ဣ)	၆၀
အဂ်တိ = အဂ်ိတိ (သီ)	၁၀၆
အဂေန = အဂေန (သီ၊ ဣ)	၆၉
အစေတနကမ္မံ = အစေတနကံ (သီ၊ ဣ) အစေတနတ္တာ (သျှာ)	၂၂
အစ္စုဂ္ဂတံ = အစ္စုတံ (သီ)	၇၀
အစ္စရိယာနိ = ပါဠိဟာရိယာနိ (သီ၊ ဣ)	၃၅၅
အစ္စိဝါတိအာဒယောပိ = အစ္စိပါတိအာဒယောပိ (သျှာ)	၃၁၂
အစ္စိဝါ သလ္လဝါ ရုက္ခာ = အစ္စိဝါ သဗလာ ရုက္ခာ (သီ)	
အစ္စိဝါ သိဗလာ ရုက္ခာ (ဣ) အစ္စိပါ သိဗလီရုက္ခာ (သျှာ)	၃၁၂
အစ္ဆေစ္ဆိ = အစ္ဆေစ္ဆ (သျှာ)	၁၅၇
အဇမုဒိ = အဇ္ဈိမုဒိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၆
အဇာနနကာယေဝ = အဇာနနကာလော (သီ၊ ဣ)	
အဇာနန္တာ ဧဝ (သျှာ)	၂၂
အဇိဝုဂါတိ = အဇိဝုတာတိ (သျှာ)	၁၉၉
အဇေယျံ = အဇိယျံ (သီ)	၁၀၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဇ္ဈေနအင်္ဂိ° = အဇ္ဈေနာ အင်္ဂိ° (သီ) အဇ္ဈေနံ အင်္ဂိ° (သျှာ)	၅၇
အဗ္ဗရဂိရိ = အဗ္ဗနာဂိရိ (သျှာ) အာရဗ္ဗရဂိရိ (သီ၊ ဣ)	၂၀၄
အတိမတ္တော = အတိမဒ္ဓေါ (က)	၄၀
အတ္တနာဝ = ပရေဟိ (က)	၅၀
အထ = အစ္စံ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၃၆၅
အထ အမှ = အထ န (သီ၊ ဣ၊ က)	၈၄
အဒုဗ္ဗကံ = အဒြူဘကံ (ဣ) အဒြူဟတံ (က)	၂၁၉
အနတဤသော = အာနတဤသော (သီ၊ သျှာ)	၁၄၇
အနတ္တကိရိယာယံ သံယောဇေသီတိ = အနတ္တကာရီ နိရတ္တကသံယောဇေသီတိ (သျှာ) အနတ္တကာရီ သံယောဇေသီတိ (က)	၅၉
အနရိယသမ္မတံ = အနိဋ္ဌသမ္မတံ (သီ၊ ဣ)	၅၃
အနာဂမနာယ = အနာဂမနတာယ (သီ၊ ဣ)	၉၆
အနိဝတ္တိ = အနိဗ္ဗတ္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၆၀
အနုဇာနာပေတုံ = ဇာနာပေတုံ (က)	၁၆၉
အနုဇ္ဈိတိ အဂရဟိတအဂီ = အနုဇ္ဈိတိ အနိန္ဒိတအဂရဟိတအဂီ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၆၀
အနုပတမာနာ = အနုပဒမာနာ (က) အနုပုတ္တမာနာ (သျှာ)	၃၃၆
အနုယာယီ = အနုယာတိ (သီ၊ ဣ)	၂၁၉
အန္ဓနခေါတိ = အဒ္ဓနခေါတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၂၀
အပရဇ္ဈန္တာ = အပရဇ္ဈနကာ (သီ)	၁၂၀
အပဝိဒ္ဓေါ = အပဝိဋ္ဌော (သျှာ၊ က)	၂၆၅
အဗဒ္ဓသန္တိတိပိ = ရဝဋ္ဌိသန္တိတိပိ (သျှာ)	၃၂၉
အဗျာဗဇ္ဈန္တိ = အဗျာပဇ္ဈန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၈၈
အဘိဇ္ဇန္တာတိ အဘိဇ္ဇန္တိယာ = အဘေဇ္ဇန္တာတိ အဘေဇ္ဇန္တိယာ (သီ၊ ဣ)	၂၇၉
အဘိဿပိန္နိ = အဘိသသိန္နိ (သျှာ၊ ဣ)	၃၄၇
အဘိတောသိ = အဘိဘောသိ (သီ၊ ဣ)	၁၇၂
အမိတ္တသမာဂမန္တိ = အမိတ္တဿ ဂါမန္တိပိ (က)	၂၂၀
အမှာကံ ရာဇာနံ ပရိဘဝံ ကရောန္တဿ = အမှာကံ ပရိဘာသန္တဿ (က)	၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အယံ = အလံ (သီ)	၂၄
အရဟာမိ = အဟောသိ (က)	၂၃၃
အရဟော = န အရဟော (သျှာ၊က)	၂၅
အရုစ္စနကံ = အနနုစ္စဝိကံ (က)	၂၉၆
အလင်္ကာရော = ဃဏှာ (သီ)	၂၅၂
အလမ္ဗာယနမန္တံ = အာလမ္ဗာယနမန္တံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၃
အလမ္ဗာယနော = အာလမ္ဗာယနော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၄
အလောလောတိ = အလောဘောတိ (သျှာ)	၂၀၂
အဝိဒိတကမ္မာဝဒါနော = အဝိဒိတကမ္မာပဒါနော (သီ၊ ဣ)	၁၉၆
အသန္တုတဿေဝ = အသဏ္ဍတဿေဝ (သျှာ) အသန္ဓဝဿေဝ (က)	၂၁၉
အသာဟသိကကမ္မေန = အသာဟသကမ္မေန (သီ)	၁၆၀
အသိပတ္တာစိတာ ဒုမာ = အသိပတ္တနိရယာ ဒုခါ (သီ၊ ဣ)	၁၄၃
အသုကော = ကော (သျှာ)	၃၇
အဿသဟဿံ = အဿသဟဿဿာပိ (သီ)	
အဿသဟဿာနံ (သျှာ)	၁၇၄
အဿုနိ = လောဟိတအဿုနိ (သျှာ၊က)	၃၆၃
အဟိဒဿနံ = အဘိဒဿနံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) အဟိဒံသနံ (က)	၃၉
အဟိဒဿနန္တိ = အဘိဒဿနန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၉
အဟော သုဘာသိတံ မဟာသတ္ထေ နာဂရေဟိတိ = အဟော သုဝသိတံ မဟာသတ္ထေန နဂရမ္ပိတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၁၀

[အာ]

အာဂန္တန္တိ အာဂစ္ဆန္တံ ဇနံ = အာဂန္တန္တိ အာဂန္တုကဇနံ (သီ၊ ဣ)	
အာဂန္တန္တိ အပဂန္တုကဇနံ (သျှာ)	၃၀၃
အာဂန္တော = အာဂတာ (သီ၊ သျှာ)	၇၉
အာစရိံသု = ကရိံသု (သျှာ)	၃၀၁
အာဇာနိယေဝါတိ = ဇာတိယေတိ (သျှာ)	၂၇၂
အာဏတ္တာ = အာဏတ္ထေ (သီ၊ ဣ)	၂၄၀
အာနန္ဒဆဏံ = ဆဏံ (သီ)	၃၀၁
အာနန္ဒဘေရိ စရိ = အာနန္ဒိကာ ဘေရိံ အာစရိံသု (က)	၁၀၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အာနယိဿာမိတိ = အာဒိယိဿာမိတိ (သီ၊ဇ္ဇ)	၂၁၂
အာပဂန္တိ ဥဒကဝါဟနဒိအာဝဋ္ဋံ = အာပကန္တိ အာပဂံ ဥဒကဝါဟိကံ နဒိ° (သီ) အာပကန္တိ နဒိ° အာပံ (ဇ္ဇ)	၂၉၀
အာယာဟမသ္မိတိ အာယော = အယာဟမသ္မိတိ အယံ (သီ၊သျှ၊ဇ္ဇ)	၂၃၂
အာဝါသံ = အာဝါသော (သီ၊သျှ၊ဇ္ဇ)	၂၀၂
အာသိနာနံ ပဒါပယေ = အာသိနာနံ ပဒါပယေ (သီ၊ဇ္ဇ)	၂၀၁
အာသိဝိသေန ဝိတ္တကော = အာသိဝိသဝိတ္တကော (သီ၊ဇ္ဇ)	၂၆
အာသိသံ = အာသံ (သီ၊ဇ္ဇ) အာသာ (သျှ၊)	၉၆
အာသိသိကာနိတိ = အဿာသကာနိတိ (သီ၊သျှ၊ဇ္ဇ)	၉၆
အာဟတွ = အာဟစ္စ (သီ၊သျှ၊ဇ္ဇ)	၃၆၆
အာဟရဏဋ္ဌာနံ = အမရဋ္ဌာနံ (သီ၊သျှ၊ဇ္ဇ)	၆၄
အာဋ္ဌာရပမှာတိ = အာဋ္ဌာရပခုမာတိ (သီ၊ဇ္ဇ)	၂၇၂
အာဋ္ဌာရိကေတိ ပူဝပါကေ = အာဋ္ဌာရိယေတိ သူပိကေ (သီ) အာဋ္ဌာရိကေတိ သူပိကေ (သျှ၊ဇ္ဇ)	၁၇၆

[ဇ]

ဇုစ္ဆိနံ = ဝမနံ (က)	၁၃၇
ဇုတရေသုပိ အာဂန္တာ နိသိန္ဓေသု = ဇုတရေပိ အာဂန္တာ နိသိန္ဓေ (သီ၊သျှ၊ဇ္ဇ)	၇၂
ဇုဒံ နေသံ ကိဋ္ဌနကန္တိ = ဇုဒဉ္စ နေသံ ကိဋ္ဌနန္တိ (သျှ၊)	၃၄၃
ဇုဒံ သုန္ဓရံ၊ ဇုဒံ = အဟံ သုန္ဓရံ၊ အဟံ (သီ၊သျှ၊)	၁၂၁
ဇုမာနိ = ဇုဒါနိ (သီ၊သျှ၊ဇ္ဇ)	၅၆
ဇုလ္လိယာ စာပဓာရိဘိတိ ဇုလ္လိယဉ္စ = ဇုန္တိယာစာပဓာရိဘိတိ ဇုန္တိယေ စ (သျှ၊က) ဇုလ္လိယာ စာပဓာရိဘိတိ ဇုလ္လိယော စ (သီ၊ဇ္ဇ)	၂၇၂

[ဇ]

ဥက္ကုသတိ ကာဋကုရရာ = ကုက္ကုသတိ ကာဋကဗရာ (ဇ္ဇ)	၃၁၀
ဥစ္စပါကာရတောရဏနဝရဒ္ဓါရေန သမ္ပန္နံ = ဥစ္စပါကာရ- နဝရဒ္ဓါရံ (သီ၊ဇ္ဇ)	၁၇၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဥ]

ဥဇ္ဇာလယိတွာန = နိဇ္ဇာလယိတွာန (သီ၊ဇ္ဇ)	၂၆၁
ဥဋ္ဌာပိတစ္ဆဝိဝဏ္ဏာ = ဥဗ္ဗတ္တိတစ္ဆဝိဝဏ္ဏာ (သျှာ)	၂၇၀
ဥဋ္ဌာယ = ဥပဋ္ဌာယ (သျှာ၊ဇ္ဇ) ဥပဂန္ဓာ (က)	၃၄၀
ဥတုပုဗ္ဗေသုတိ = ဥတုပဗ္ဗေသုတိ (သီ)	၂၉၆
ဥတ္တမရူပဓရာ = ဥတ္တမသရီရာ (သီ၊ဇ္ဇ၊က)	၃၅၁
ဥပကူဇိတံ = ဥပဂီတံ (သီ၊ဇ္ဇ)	၁၆
ဥပဂစ္ဆံ = ဥပဂစ္ဆ (က)	၁၁၀
ဥပဂူဟ = ဥပဂယု (သျှာ၊က)	၉၆
ဥပဂူဟာတိ အာလိဂ် ပရိဿဇ = ဥပဂယုဟာတိ အာလိဂ်တွာ ပရိသဇိတွာ (သျှာ၊က)	၉၆
ဥပလောဘေတွာ = ဥပလာပေတွာ (သီ၊သျှာ၊ဇ္ဇ)	၆၄
ဥပသေနံ = ဥပသေနိ° (သီ၊ဇ္ဇ)	၇၇
ဥပေါသထေ = ဥပေါသထံ (သီ)	၁၂၂
ဥပ္ပါတိယမာနေ = ဥပ္ပါဂ္ဂိယမာနေ (သျှာ၊ဇ္ဇ) ဥပ္ပါဒိယမာနာ (က)	၁၀
ဥဗ္ဗိဒ္ဓါ = ဥဗ္ဗိဂ္ဂါ (သီ၊သျှာ၊ဇ္ဇ)	၂၀၄
ဥဗ္ဗတ္တကော ဝိယ = ဥဗ္ဗတ္တကော (သီ၊သျှာ၊ဇ္ဇ)	၃၀
ဥန္နဒရော = အနဒရော (က) သြနောဒရော (သျှာ)	၁၅၄

[ဇ]

ဧကကဿံ = န ဧကန္တိကံ (သီ၊ဇ္ဇ)	၂၆၀
ဧကကောလာဟလံ = ဧကရာဝံ (သီ၊ဇ္ဇ)	၁၀
ဧကရတ္တိဉ္ဇဿ = ဧကရတ္တိမတ္တဿ (က)	၂၅၆
ဧကဝေဂေနေဝ = ဧကတော ဝေဂေနေဝ (က)	၃၃၄
ဧတိန္ဒပတ္တန္တိ = ဧဟိန္ဒပတ္တန္တိ (က)	၂၃၄
ဧတေ = ဧတ္တော (သီ၊ဇ္ဇ)	၃၂၂
ဧတ္တကေန = ဧတ္တကေ (သျှာ) ဧဝရူပေ (က)	၅၀
ဧလမ္ပရကသဉ္ဇန္တာတိ = ဧလမ္ပရကသဉ္ဇန္တာတိ (သီ၊ဇ္ဇ) ဧလမ္ပကရက္ခ- သဉ္ဇန္တာတိ (သျှာ)	၃၁၃
ဧသိတဂုဏော = ဧသိတဂုဏေ (ဇ္ဇ)	၁၀၉
ဧဟိ အပ္ပ ဝိယဒိတိ၊ ပူရေထ မမ ပါရမိ° = ဧဟိ အပ္ပ ဝိယာ ဒိတာ၊ ဝိယာ မေ ဒါနပါရမီ (သျှာ)	၃၂၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဩ]

ဩကိရဏပုပ္ဖါနိ = ဩမိဿကပုပ္ဖါနိ (က)	၃၇၀
ဩက္ကန္တသန္တံ = ဥက္ကန္တသတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၃၄၅
ဩနတံ = ဝက်ဂတံ (သီ၊ ဣ) ဝက်° (သျှာ)	၁၃၄
ဩပတိတွာ = ဥပတိတွာ (သျှာ) ဩပါတေတွာ (က)	၃၄၄
ဩလောကေတွာ = ဩလောကေသိ (သီ၊ ဣ၊ က)	၁
ဩလောပိယာ = ဩလောကိယာ (သျှာ၊ က)	၃၇၀

[က]

ကင်္ဂဗိဇာတိ ကင်္ဂပိဋ္ဌမယာ = ကင်္ဂဝိဟိတိ ကင်္ဂပိဋ္ဌမယာ စ ဝိဟိပိဋ္ဌမယာ စ (သီ၊ ဣ) ကင်္ဂပိဋ္ဌာတိ ကင်္ဂပိဋ္ဌမယာ (သျှာ)	၃၇၀
ကဏ္ဍကနိစိတာတိ = ကဏ္ဍကာပစိတာတိ (သီ၊ ဣ) ကဏ္ဍကာဟိ စိတာတိ (သျှာ)	၁၄၂
ကဏ္ဍာဝသတ္တံ = ကဏ္ဍာဝသန္တံ (သျှာ)	၁၅၀
ကမ္မာရုဒ္ဓနေ = ကမ္မာရဋ္ဌာနေ (က)	၆၀
ကရဏပရိနိဋ္ဌိတံ = ကဏကပရိနိဋ္ဌိတံ (က)	၁၆၀
ကဿစိ ဝစနံ အသုတွာ = ကဿပဝစနံ သုတွာ (သျှာ) ကဿစိ ဝစနံ သုတွာ ဝါ အသုတွာ ဝါ (က)	၁၂၄
ကာစမှိစမယာ = ကာစမှမယာ (သီ၊ ဣ)	၁၆၆
ကာတဗ္ဗံ = ဒါတဗ္ဗံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၆၆
ကာမဒေါတိ မယံ သဗ္ဗကာမဒေါ = ကာမဒန္တိ မယံ သဗ္ဗကာမဒဒံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၆၃
ကာမရတိမတ္တော = ကာမရတိပရော (သီ၊ ဣ)	၁၁၀
ကာယော ပဒိဿတိ = ကာယ'ဿ ဒိဿတိ (သီ၊ ဣ)	၂၉
ကာရဏေန = ကာရုညေန (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၁
ကာသိကရညောတိပိ = ကာသိဿ ရညောတိပိ (သီ)	၄၅
ကာသိဿာတိ = ကံသဿာတိ (သီ၊ ဣ)	၄၅
ကာဋ္ဌဒေဝလဿ = ဣသိကာဋ္ဌဒေဝိလဿ (က)	၂၄၁
ကိ° = ကိဿ (က)	၅၀
ကိ° ဝါ မေ သာမိကော စိန္တေဿတိတိ = ကိဒိသော မေ သာမိကောတိ စိန္တယန္တိ (က)	၃၄၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကိစ္ဆံ = ကိဒိသံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ) ၃၇၅

ကိဗ္ဗိ = ကိမိဒံ (က) ၃၄၅

ကိတ္တကာနိ = ကိ° ကာနိစိ (သိ) ကိ° တာနိ (သျှာ) ၁၇၃

ကိရ = ကိဝ (သိ၊ ဣ) ၃၁

ကိရိဒ္ဓါရံ အသမ္ပတ္တယေဝ ကုမာရိကာ ဝိလပန္နိ အဂမာသိ = ကိရိဒ္ဓါရေ
သမ္ပတ္တယေဝ ကုမာရာ ဝိလပန္နာ အဂမံသု (က) ၃၃၅

ကိလန္တံ = န ကိလမန္တံ (က) ၂၅၇

ကိလမာမိ = ကိလမသိ (သိ) ၃၆

ကိဋ္ဌာတိအာဒိ = ကိဋ္ဌာတိအာဒိသု (သျှာ၊ က) ၅၉

ကိဋ္ဌနခဏ္ဍံ = အာလမ္မာယနခဏ္ဍံ (သျှာ) ၃၁

ကုဉ္ဇဝါဇိတာတိ = ကောဉ္ဇဝါဒိကာတိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ) ၃၁၆

ကုဋ္ဌန္ဒဇာ = ဥန္ဒကာ (သိ၊ ဣ) ကုဒ္ဓဇာ (သျှာ) ၃၁၄

ကုဒ္ဓါ ဝါ ပရိဗဒ္ဓါ ဝါ = အက္ခဋ္ဌာ ဝါ ပရိဘုဋ္ဌာ ဝါ (သိ၊ ဣ) ၃၂

ကုတုမ္ပဒိန္ဒိမာနိတိ = ကုဋ္ဌုမ္ပဒိန္ဒိမာနိတိ (သိ၊ ဣ) ၃၇၀

ကုန္ဒဒိဟိ = ကုန္ဒဒိပဗ္ဗတေဟိ (က) ပဗ္ဗတတော (သျှာ) ၃၁၀

ကုဝေရု = ကာကနေရု (သိ၊ ဣ) ကာကဝေရု (သျှာ) ၆၁

ကုသုမိဿကသုဂန္ဓောဒကပူရိတံ = ကုသုမိဿံ
သုဂန္ဓောဒကပူရိတံ (က) ၂၅၂

ကေစိ မာ ဥပဂစ္ဆံ = ကေနစိ မာ ဥပဂစ္ဆံ (က) ၁၁၀

ကေန ဝါ ဝါစပေယျေနာတိ = ကေန ဝါစာယ ပေယျေနာတိ (သျှာ) ၃၆၂

ကော = ကောစိ (သိ၊ က) ကောသိ (ဣ) ၃၀

[ခ]

ခဏိကဝဿံ = ခနိကဝဿံ (က) ၂၄၉၊ ၃၂၆

ခရမုခါနိတိ။ပ။ ဒွေ သင်္ခါ = ခရမုခါနိတိ။ပ။ ဒွေ သင်္ခါ (သိ၊ သျှာ) ၃၇၀

ခါဒါပနိဝါပနကာလေ = ဆာတကာလေ ပိပါသနကာလေ (က) ၃၄၀

ခါရောဒိကာ = ခရောဒိကာ (က) ခရောဒိကာ (ဣ) ၁၄၃

ခိပန္နာ = ဘမေန္နာ (သိ၊ ဣ) ၁၀၄

ခိယုန္တံ = ခိယန္တိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ) ၂၅၀

ခိရပိတာ မိဂပေါတကာ = ခိရပ္ပကာ (သိ၊ ဣ) ၃၄၀

ခိရသပ္ပိ မုဋ္ဌာလိဘိတိ = ခိရံ သပ္ပိန္တံ (သိ၊ ဣ) ၃၀၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဂ-ဃ]

ဂစ္ဆ သွာဒါယ = ဂစ္ဆိသာဒါယ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၂၂
ဂတံ = အာဂတံ (သျှ) ကတံ (က)	၂၆၄
ဂန္ဓဓရော = ဂန္ဓရော (သျှ၊ ဣ)	၃၆၀
ဂမိံသု = အာဂမိံသု (က)	၂၉၀
ဂရုနော = ကရုဏာ (က)	၁၃၄
ဂဟေတွာ = နိဂဟေတွာ (သီ)	၃၇
ဂိဇ္ဈံ = ဝိဇ္ဈံ (သျှ)	၅၁
ဂိဇ္ဈပဗ္ဗတော = ဝိဇ္ဈာ ပဗ္ဗတာ (သျှ)	၅၂
ဂုဏဝဓံ = ဂုဏဘေဒံ (က)	၆၆
ဂေါဠကာ = ဂေါဓကာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၁၆
ဃဋ္ဌဒဒ္ဓရိဝါဒကေ = ဃဋ္ဌဒဒ္ဓရဝါဒကေ (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၇၆

[စ]

စ = ဝါ (သီ၊ ဣ)	၂၅
စတုသဠိယာ = စာတုရိတ္ထိယာ (က)	၇၇
စ နော ပက္ကမတိ = န စ ပက္ကမတိ (သီ၊ ဣ)	၂၇၀
စန္ဒကုမာရဇာတကဝဏ္ဏနာ = ခဏ္ဍဟာလဇာတကဝဏ္ဏနာ (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၀၄
စန္ဒနစုဏ္ဏေန = ကဉ္ဇနစုဏ္ဏေန (သီ၊ ဣ)	၉၀
စန္ဒနမုဒုကဂတ္ထေဟိတိ = စန္ဒနမရကတဂတ္ထေဟိတိ (သီ၊ ဣ)	
စန္ဒနမရကဂတ္ထေဟိတိ (သျှ)	၉၃
စန္ဒိမာ ယုဝါ = စန္ဒိမာယာပိ (ဣ)	၄၀
စရဏာ စ = စလနာဝ (သျှ)	၂၆၆
စလိတာ = လုဠိတာ (သျှ)	၃၀၅
စာဠု = ဝါယသံ ဝါပိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၀၃
စာတကသကုဏာ = ဝါတကသကုဏာ (သျှ) ဝါနကသကုဏာ (ဣ)	၃၁၆
စာတုမာသာတိ = စာတုမသာတိ (သီ၊ ဣ)	၁၀၇
စာမရီ = စမရီ (သီ၊ ဣ)	၃၁၆
စာမရီမိဂါ = စမရမိဂါ (သီ၊ ဣ)	၃၁၆
စိဉ္ဇဘေဒကန္တိ = ဝိဉ္ဇရောဒကန္တိ (သီ၊ ဣ) စိဉ္ဇရောဒကန္တိ (သျှ)	၃၄၇
စိတ္တစူဠော = စိတ္တသုလော (သီ၊ ဣ)	၅
စိန္တေန္တေနပိ = စိတ္တေနပိ (သျှ၊ ဣ၊ က)	၁၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဆ-ဇ]

ဆတ္တပိဏ္ဍိယံ = ဆတ္တပိဋ္ဌိယံ (သီ၊ ဣ)	၂၅၂
ဆတ္တ'မာနေတိတိ = ဆတ္တမာဒေတိတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၅
ဆေတွာတိ = ဈတွာတိ (သီ၊ ဣ) ဃတွာတိ (သျှာ)	၂၀၄
ဇဠိတမ္ပိ = ဇဠိတုမ္ပိ (က)	၂၉၄
ဇနော = စ နော (သီ၊ ဣ)	၀၂
ဇလိတသိလာသနိ = ဇလိတသိလာသဋ္ဌာ (က)	၁၄၁
ဇဟန္တံ ယထာ ကုဇ္ဈတိ နာမ = ဇဟတိ ယထာ ကုဇ္ဈိတံ နာမ (က)	၁၉၀
ဇာတိယာ = ဇာတာယ (က)	၁၃၂
ဇာတောတိ = ဒါသောတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၆
ဇိနိတုံ = ယုဇ္ဈိတုံ (က)	၃၉
ဇိဿာမ = ဇိယျာမ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၀၀
ဇိဿာမ = ဇိယိဿာမ (သီ၊ ဣ) ဇိနေယျာမ (သျှာ)	၁၀၁
ဇိဝမာနာ = ဇိဝသိ နော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၂၂
ဇိပိတံ = ဇိပိတဒါနံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၅၁
ဇူတေ = ဇူတေန (သျှာ)	၁၀၀

[ဉ-ဋ-ဍ]

ဉတွာ = သုတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၅၂
ဋပေတွာ = ဋတွာ (သီ၊ ဣ)	၂၁၂
ဋပေတွာ = ဝဝတ္ထပေတွာ (သီ၊ ဣ)	၃၇၄
ဍယဿု = ဍယုဿု (သျှာ)	၉၀

[တ]

တံ တံ = တံ တံ ဂဏှတု (က) တံ တံ ဒဒန္တ၊ (သျှာ)	၁၄၅
တံ တံ = သန္တကံ (က)	၀၀
တတော = တာတော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၆၀
တတောပိဿံ ဒိပ္ပတရံ = တတောပိ သံဒိပ္ပတရံ (သီ၊ ဣ)	၂၃၄
တတ္ထဿံ မဟေသီ ပိယာတိ = တတ္ထ အဿံ မဟေသိယာတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၄၅
တတ္ထေဝ = တထေဝ (က)	၃၇၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

တကြ ကေစ္စ = တကြေကော (သီ၊က)	၅
တဒါ စိတျာ အာသနပိဋိကာ = ဧတာ စိတျာ ကတာ သယနပိဋိကာ (သျှာ)	၅၂
တဒါပိ = တမ္ပိ (က)	၂၇၃
တနက် ကတွာ = အပနဒိတွာ (သီ၊ဇု)	၃၇၃
တရုဏဝစ္ဆာ = တရုဏဝစ္ဆံ (က)	၃၇၇
တဝ မာတာ စ ပိတာ စ = တဝ တာတော တဝ ပိတာ (သီ၊ဇု)	၃၆၀
တဿ = ဧဝံ ကရောန္တောပိ (က)	၂၁၂
တဿတ္ထော = ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ (သီ၊ဇု)	၃၀၉
တာဠိတေဟိ သဗ္ဗံဠိ = ပဌမတာဠိတဠေဝ သဗ္ဗံဠိ (သီ၊ဇု) ပုထုသမတာဠိတဠေဝ သဗ္ဗံဠိ (သျှာ)	၁၇၆
တိဂါဝုတမတ္တံ = ဂါဝုတမတ္တံ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၁၁
တိဠန္တိ = ကိလန္တာ (သျှာ)	၂၆၈
တုဏီရံ = တုဏ္ဍိသရံ (သျှာ၊က)	၇၁
တုလာဝဠံ = ဝုဠာဝဠံ (သီ၊ဇု)	၂၄၆
တုဝံ ဟိ = တုဝံ န (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၁၅၇
တေ = တံ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၂၄၅
တေ = တေန (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၂၂၂
တေ သဗ္ဗေပိ = မဟာသတ္တံ ဂဟေတွာ အာကာသေ ဝစ္ဆန္တံ ဒိဿာ စ သုတွာ စ ဧဝမ္ပိ ကန္တိတွာ တေ သဗ္ဗေ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၂၁၀
တေသု = တေ (သီ) ဧတေ (သျှာ)	၁၀
တေ ဟိ = တေဟိ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၆၆
တျမ္ပိတိ = တမ္ပိတိ (သျှာ၊က)	၁၉၆

[၉]

ဒဗ္ဗေနာတိ = ဒဏ္ဍေနာတိ (သီ၊ဇု)	၃၆၄
ဒဿနေသုတိ ဒဿနရဋ္ဌေသု = ဒသဏ္ဍေနာသုတိ ဒသဏ္ဍရဋ္ဌေ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၁၃၀
ဒဿာတိ ဒ-ကာရော = ရဿာတိ ရ-ကာရော (သီ၊ဇု)	၅၇
ဒဟရကာလေ = ဒဟရကေ သမာနေ (သီ၊ဇု)	၈၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ဒဟရ'မှာ'ယောဗ္ဗနံ = ဒဟရမှာ အယောဗ္ဗနံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၈၇
ဒဟရိကာ = ကောမာရိယာ (သီ၊ သျှ၊)	၃၅၇
ဒါနံ ဒဒေါ = ဒါနဒဒေါ (သီ၊ ဣ)	၃၅၂
ဒါနံ ဒါယကောဝ = ဒါနဒါယကော (သီ၊ ဣ)	၃၅၂
ဒါနံ ဒေတိတိ = ဒါနံ ဒေန္တံ (သျှ၊) ဒါနံ နိဿာယ (က)	၂၇၂
ဒါနမုခေ ဌပေသိ = ဒါနံ ပဌပေသိ (သီ၊ ဣ)	၃၈၆
ဒါနသာလံ = ဒါနံ သီလံ (က)	၁၃၉
ဒါသိယာ ဒါသော = ဒါသိဒါသော (သီ၊ ဣ) ဒါသိ ဒါသော (သျှ၊)	၃၃၂
ဒိတ္ထောတိ ဂဗ္ဗိတော ဗာလော ဒန္တဉ္ဇကော = ဒေတ္ထောတိ ဒန္တော လာလကော (သီ၊ ဣ) ဒတ္ထောတိ ဒပိတော ဒုဋ္ဌော လာမကော အန္ဓဗာလကော (သျှ၊)	၃၈
ဒိပံဝေါ'ဃေ မဟဏ္ဏဝေ = ဒိပံဝေါ'ဃေရိဝဏ္ဏဝေ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၁၄၄
ဒုဂ္ဂဟိတောဝ'နတ္ထာ = ဒုဂ္ဂဟိတောဝ အတ္ထာ (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၂၃
ဒုဇိပေါတိပိ = ဒုဒိပေါတိပိ (သျှ၊ က)	၅၀
ဒုန္တိဝိဋ္ဌမြာဟ္မဏဂါမော = တုဏ္ဏဝိထနာဋိ ဒဏ္ဏမြာဟ္မဏဂါမော (သျှ၊)	၂၈၄
ဒုမ္မိတိ အနဋိတနယနော = ရုမ္မိတိ အနဋိတာမဏ္ဍိတော (သီ၊ ဣ)	၄၀
ဒုရာယုတန္တိ = ဒုရာသဒန္တိ (သျှ၊)	၁၇၀
ဒုရာယုတ္တံ = ဒုရာသဒံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၁၇၀
ဒုလ္လဘံ ဟိ ဝိရုရဿ ဒဿနန္တိ = ဒုလ္လဘော ဟိ ဝိရုရဿ ဒဿနေတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၁၆၀
ဒေဝတာဓိဂ္ဂဟိတော = ဒေဝတာယ နိဂ္ဂဟိတော (ဣ) ဒေဝတာဝိဂ္ဂဟိတော (သျှ၊ က)	၂၅၈
ဒေဝတာပဝိဋ္ဌာ = ဒေဝတာ ဘူတာ ဝိဋ္ဌာ (သီ) ဒေဝတာ ဘူတာ ဒိဋ္ဌာ (ဣ)	၂၆၈
ဒေဝ တေ ပါဒါ = ဒေဝပါဒါ (သီ၊ ဣ) ဒေဝ တဒါ (က)	၂၅၇
ဒေဝေါပိ = ဒေဝိသိ (သီ၊ ဣ)	၁၃၉
ဒူတာ = ဒူတေ (သီ) ဒူတံ (ဣ)	၃၄၄
ဒွေ = တေ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၄၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဓမ္မစရိတဿ = ဓမ္မဿ စိဏ္ဏဿ (သီ)	၁၁၂
ဓမ္မမေဝ = ဓမ္မတောဝ (က)	၅၉
ဓာရယေယျ = တရယေယျ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၃၇
ဓာရိယတိ = သာ ကရိယတိ (သီ၊ ဣ) သာဒိယတိ (သျှာ)	၁၅၄
ဓာရေတိ = တရေသိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၃၅

[န]

န အက္ခာတုံ = န ကာတုံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၅၂
နက္ခာတုမိစ္ဆိသံ = န ကာတုမိစ္ဆိသံ (သီ၊ ဣ)	၃၅၁
န ဂုယျာမိ = န ဂူဟာမိ (သီ၊ ဣ)	၃၅၅
နဒိံ ဥဒကဟာရိယာ = နဒီ ဥဒကဟာရိကာ (သီ၊ ဣ)	၂၉၃
နဒိတိတ္ထေ ဥဒကဟာရိကာ = နဒီဥဒကဟာရိကာ (သီ၊ ဣ)	၂၉၄
န ဒူရေ ဣတော တံ နဂရံ = န ဒူရေ အမှာကံ နဂရတော (က)	၁၁
န နိဇ္ဈာနက္ခမံ = နိဇ္ဈာနံ န ခမတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၅၈
န နိဒ္ဒံ ဗဟု မညေယျ = န နိဒ္ဒန္တံ ဗဟုံ မညေ (သီ၊ ဣ)	၁၉၇
နန္ဒိံ ပဝေသိတိ = နန္ဒိပ္ပဝေသိတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၈၆
နပ္ပဋိဂုယျာမိတိ = န ပဋိဂူဟာမိတိ (သီ၊ ဣ)	၃၅၅
နဘဉ္စ = ပဗ္ဗတဉ္စ (က)	၂၁၂
န သန္တု = နဿန္တု (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၄၆
န ဟာပိတောတိ = န ဟာသိတောတိ (သျှာ)	၃၄၉
န ဟိ နာဂေ ကုပိတမ္ပိ = န ဟိ နာဂေဟိ ကုပ္ပိတာ (သျှာ)	၇
နဋိညန္တိ နဋိနိယံ = နိဋိညန္တိ နိဋိညံ (သျှာ)	၂၂၁
နာဂကုမာရာ = န နာဂကုမာရာ (ဣ)	၄
နာဂပုရံ = နဂရံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၄၆
နာဂမလ္လိကာတိ ဝလ္လိနာဂါ စ မလ္လိကာ စ = နာဂဝလ္လိကာတိ ဝလ္လိနာဂါ (သီ၊ ဣ)	၃၁၄
နာတိဝဒ္ဓံ = အပဂတဗဒ္ဓံ (က)	၃၈၃
နာတိဝဒ္ဓံဝ = နာတိဗဒ္ဓံဝ (က)	၃၈၃
နာနာဂန္ဓသမောဒိတံ = နာနာဂန္ဓသမေရိတံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၀၄
နာနာပုပ္ဖေဟိ = နာနာဝတ္ထေဟိ (သီ)	၃၂၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နာဘိဟရိဿန္တိ = နာဘိဟရိယန္တိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၆၆
နာဝံ = နာဂံ (သိ၊ ဣ)	၁၉၇
နိဒ္ဒန္တာတိ သိနိဒ္ဒအန္တာ = သိနိဒ္ဒဂ္ဂါတိ သိနိဒ္ဒအဂ္ဂါ (သျှာ)	၆၉
နိမ္မဗလသဏ္ဍာနစူစုကာ = နိမ္မဗလသဏ္ဍာနထနယုဂလာ (သျှာ၊ ဣ၊ က)	၁၆၉
နိလိယိတွာ = နိသီဒိတွာ (ဣ၊ က)	၂၉၀
နိလုဉ္စိတဖလောယေဝါတိ = နိလိစ္ဆိတဖလောယေဝါတိ (သိ၊ ဣ)	
နိလုစ္ဆိတဖလောယေဝါတိ (သျှာ)	၁၂၉
နိသိန္ဓာဝ = နိပန္ဓာဝ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၄၁
နိသိန္ဓောယေဝဿ = နိသိန္ဓုဿေဝ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၃၄
နိဟနိတွာ = နိဟရိတွာ (က)	၁၇၇
နိကသူကရာ = နိကံသူကရာ (သိ၊ ဣ) နိက္ကသူကရာ (သျှာ)	၁၇၇
နိဟတာတိ = နိဟတာတိ (သိ) နိဟိတာတိ (ဣ)	၃၅၀
နိဟတဘာဝမ္ပိ = နိဟတဘာဝမ္ပိ (သိ) နိဟိတဘာဝမ္ပိ (ဣ)	၃၅၀
နေ = နော (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၃၆
နော = အတ္တနော (သျှာ၊ ဣ)	၃၃

[ပ]

ပကိရိံသူတိ = ပရိကရိံသူတိ (သိ၊ ဣ)	၃၈၀
ပကိရိတွာန = ပရိကိရိတွာန (သိ၊ ဣ) ပိကိရိတွာန (သျှာ)	၈၈
ပကိရိယ = ပကိရိ (သိ၊ ဣ) ပကိရဟရိ (သျှာ)	၄၄
ပကြိယ = ပကိရဟရိ (သိ၊ သျှာ) ပကိရပရိ (ဣ)	၄၄
ပက္ခောသန္တိ = သာရဗ္ဗံ ကရောန္တိ (သျှာ) သာရဗ္ဗံ ကရောန္တိ (က)	၁၉၂
ပစုရာ = ပသုရာ (သိ၊ ဣ) ပသု (သျှာ)	၇၆
ပစ္စုဂန္ဓနာတိပိ = ပစ္စုဂန္ဓန္တိပိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၄၀၊ ၃၄၂
ပစ္စုဋ္ဌန္တိတိ = ပစ္စုဒေန္တိတိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၄၃
ပဋ္ဌစရိ = ပဋ္ဌစရိ (သိ၊ ဣ) ပဋ္ဌစ္စရိ (သျှာ)	၁၁၅
ပဋိစ္ဆန္ဒပါကဋကရဏဝသေန ဝါ = ပဋိစ္ဆန္ဒောပဃာဋ္ဌဝသေန ဝါ (က)	၂၀၀
ပဋိမုဉ္စတူတိ ပဝိသတု = ပဋိမုဉ္စတူတိ ပဋိယာတု (သိ) ပဋိမုဉ္စတူတိ ပဋိယာတု (ဣ)	၉၄
ပဋိယတ္ထော = ပါသာဒတော (ဣ)	၈၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ပ]

ပဋိဟရိတွာ = ပဋိဟာရေတွာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၁၆၃
ပဏ္ဍရဇာတကေ = ပဏ္ဍရဇာတကေန (သီ)	၂၂
ပဏ္ဍိတံ = ပဏ္ဍိတေ (သီ၊ ဣ)	၂၁၉
ပဏ္ဍုသုတ္တံ = ပဏ္ဍုသုတ္တံ (က)	၂၁၂
ပတနူ = ပတနုကေသာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၆၇
ပတိမှိတိ = ပိတာမှိတိ (သီ) ပိတရေမှိတိ (က)	၁၀၄
ပတ္တိကာ = ဘိရုကာ (သီ၊ ဣ)	၂၆၆
ပတ္ထေန္ဒော = ပတ္ထယာမိ (သီ၊ ဣ) ပတ္ထေမိ (သျှ)	၉၇
ပထံ = ပဒံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၄
ပဒက္ကန္တန္တိ = ပရက္ကန္တန္တိ (သျှ)	၃၄၃
ပဒစရာတိ = ပဒ္ဒစရာတိ (သီ၊ ဣ) ပါဒစရာတိ (သျှ)	၁၆၆
ပဒေသေ = ပိဒေသေ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၅၁
ပနေကံ = ပနေတံ (သျှ၊ ဣ)	၃၂၂
ပပါတာ = တာလာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၄၅
ပဗ္ဗဇိတဿ = ဇိတဿ (ဣ)	၃၈
ပမဒ္ဒိတာ = သမ္ပတိတာ (က)	၂၆၈
ပမူဠသညော = ပမူဠသညီ (သီ)	၁၄၄
ပမ္ပကာတိ = စပ္ပကာတိ (သျှ)	၃၁၆
ပမ္ပကာတိ ပမ္ပဋ္ဌကာ = စပ္ပကာတိ စပ္ပကဋ္ဌကာ (သျှ) ပဗ္ဗကာတိ ပဗ္ဗဋ္ဌကာ (က)	၃၁၆
ပရဓနေန = ပရဝဓေန (သီ၊ ဣ)	၁၇
ပရပရိဂ္ဂဟိတာ = သပရိဂ္ဂဟိတာ (က)	၁၁၉
ပရိဂ္ဂါဟကာနေဝ နာဂကုလာနိ = ပရိဂ္ဂဟဒေဝနာဂကုလာနိ (က) ပရိဂ္ဂဟိတာ ဒေဝတာ နာဂကုလာနိ (သျှ)	၃၃၆
ပရိဏာမေတိ = ပရိဏမတိ (သီ၊ ဣ)	၃၅
ပရိပုဏ္ဏံ = ပရိသုဒ္ဓံ (သျှ)	၆၉
ပရိပ္ပေါသေတွာ = ပရိဘာဝေတွာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၀
ပရိယာဂတန္တိ = ပရိယာဂါတိ (သီ၊ ဣ)	၁၂၈
ပရိဝါရော = ပရိဟာရော (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၅၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ပရိဝေသနာကာလေ = ပရိဘူဇနကာလေ (ဣ) ပရိဘောဇန- ကာလေ (က)	၃၃၂
ပရိဿန္တာနံ = ပရိယန္တာနံ (သျှာ၊ဣ) ပရိဋ္ဌာဟသန္တာနံ (က)	၃၀၀
ပဝတ္ထိ° = ကိရိယံ (သီ၊ဣ)	၂
ပဝတ္ထေန္တော = ပဝေစ္ဆန္တော (သီ၊ဣ)	၃၇၈
ပဝိသိဿာမာတိ ဣမမတ္ထံ အာရောစေန္တော = ပဝိသိဿာမ။က။သ္မာ?သော ဟိ အမှာကံ ပါဏသဒိသော။ ဣမမတ္ထံ ပကာသေန္တော (က)	၂၁၀
ပလတာတိပိ = ဗလသတာတိပိ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၁၇၇
ပလသာဒါတိ = ပလသတာတိ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၁၇၇
ပါဒကာတိ = ပါဒုကာတိ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၃၃၆
ပါပံ ကရောန္တော = ပါပကော ဟောန္တော (သီ၊ဣ)	၂၁၉
ပါရိစရိယာနုဋ္ဌာနေန = ပါရိစရိယာယ ဥဋ္ဌာနေန (သျှာ)	၃၄၇
ပါသာဒေ အပဒေ ပဒံ = အာကာသေ အပရာပရံ (က)	၁၃၅
ပိင်္ဂလန္တိ = ပိင်္ဂိယန္တိ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၄၅
ပိဋ္ဌပါဒေ = ပါဒပိဋ္ဌိ° (သျှာ)	၁၂
ပိတရံ မိစ္ဆာဒဿနာ မောစေဿာမိ = ပိတရံ ဗောဓေဿာမိ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၁၂၀
ပိဿတိတိ = ပါဿတိတိ (သီ၊ဣ)	၃၀၁
ပိဿာမိတိ = ပါယာမိတိ (သီ၊ဣ)	၉၉
ပိတကာဋ္ဌကံ = ကာဋ္ဌကံ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၃၂
ပုဇ္ဇဘတ္တဉ္စ = ပုဝဘတ္တဉ္စ (သီ၊ဣ)	၂၉၇
ပုတ္တက = ပုတ္တကာ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၃၈၁
ပုတ္တကာ = ပေါတကာ (သျှာ)	၃၆၃
ပုနပိတိ ပုန အပိ = ပုနပိတိ ပုနာပိ (သီ) ပုနာပိတိ ပုနပိ (သျှာ)	၂၀
ပုနပ္ပုနံ ဝတွာ နိပ္ပိဋ္ဌေတွာ = ပုနပ္ပုနံ နိဗန္ဓိတွာ (သီ၊ဣ)	၂၃
ပုပ္ဖဝလ္လိယာ = ပုပ္ဖါဝလ္လိယာ (သီ၊ဣ)	၉၁
ပုပ္ဖဝသေန = ပပ္ဖဝသေန (သီ)	၂၉၆
ပုဗ္ဗေ ပုရတ္တာ = သဗ္ဗပုရတ္တာ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၆၅
ပုဗ္ဗေဝ နော ကသ္မာ = ပုဗ္ဗေဝ နော ဒဟရကေ သမာနေ ကသ္မာ (သီ၊ဣ)	၈၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ပုရိသာ = မနုဿာ (က)	၁၀
ပေက္ခသီတိ = အဝေက္ခသီတိ (သီ၊ ဣ) အပေက္ခသီတိ (သျှာ)	၁၆
ပေစ္စာတိ = ပစ္စာတိ (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၉၁၊ ၂၀၄
ပေါက္ခရဝနေ = ပေါက္ခရပတ္တေ (သျှာ)	၃၇၇
ပေါသိယ = ပေါသိတာ (သီ) ပေါသိယာ (သျှာ၊ ဣ)	၉၆

[၀-၀]

ဖရသဝစနံ ကထေဿာမီတိ = ဖရသော ဘဝိဿာမီတိ (က)	၃၂၀
ဖလတိ = ဖလတိ ဝိယ (သျှာ)	၃၄၃
ဖလိနေ = ဖလိတေ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၈၄
ဖလ္လိယာတိ ဖလ္လိယရုက္ခာ နာမ = ဘလ္လိယောတိ ဘလ္လိရုက္ခာ နာမ (သီ၊ ဣ) ဘလ္လိယာတိ ဘလ္လိရုက္ခာ နာမ (သျှာ)	၃၀၅
ဖာသုကာ ဘိဇ္ဇန္တိယော = ဖာသုကာဟိ ဘိဇ္ဇမာနာဟိ (သျှာ)	၇၂
ဖုဠာ = ဒုဠာ (သီ၊ ဣ)	၂၈၀
ဖုဿတိ° = ဖုသတိ° (သီ၊ ဣ)	၂၄၂
ဖုဿတိတိ = ဖုသတိတိ (သီ၊ ဣ)	၂၄၄
ဖောဠေန္တေ = ပေါဠေန္တေ (သီ၊ ဣ)	၁၇၇
ဗန္ဓနဝလ္လိ မုစ္ဆိတွာ ဂတာ = ဗန္ဓနံ မုစ္ဆိတွာ ဂတံ (သီ၊ ဣ) ဗန္ဓနံ မုစ္ဆိတွာ ဂလိတံ (သျှာ)	၃၃၄
ဗန္ဓနာ မောက္ခော = ဗန္ဓမောက္ခော (သျှာ)	၃၈၆
ဗန္ဓန္တိ = ဗဒ္ဒါ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၆၆
ဗဟုလာ = ဗကုလာ (သီ၊ ဣ)	၃၁၁
ဗာဟံ ဩဇ္ဇေန္တော = အတ္တနေော ဗာဟုနာ ဥပတ္တမ္ဘေန္တော (သျှာ) ဗာဟုနာ ဆဇ္ဇေန္တော (ဣ) ဗာဟုနာ ဩဇ္ဇေန္တော (က)	၃၆၃
ဗိလာနိ တက္ကလာနိ = ဗိဠာလိတက္ကလာနိ (သီ၊ ဣ)	၃၆၆
ဗုဇ္ဈ = မုဒ္ဒ (သီ)	၁၀၂
ဗျဂ္ဂတာ = ဝိသဂ္ဂတာ (သီ၊ ဣ) ဝိယတ္တတာ (သျှာ)	၁၁၁
ဗျထိတမာနသောတိ = ဗျမှိတမာနသောတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၃၅
ဗျပဟတံ = ဗျပဂတံ (သီ၊ ဣ)	၁၀၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

မြာဟ္မဏံ အမုဉ္ဇန္တေ = မြာဟ္မဏဿ ဟတ္ထတော အမုဉ္ဇန္တေယေဝ (သျှာ)	
မြာဟ္မဏံ အမုဉ္ဇန္တံ (ဣ)	၃၆၄
မြာဟ္မဏဿ = မြာဟ္မဏ (သီ)	၃၅၅
မြာဟ္မဏေ = မြာဟ္မဏာ (သီ၊ သျှာ)	၆၃

[ဘ]

ဘဋ္ဌကာလေ = ဘဿကာလေ (သျှာ၊ က)	၂၁၃
ဘတ္တပါတိယံ = ဘတ္တဝနိယံ (သျှာ) ဘတ္တဝဂ္ဂိကာယ (က)	၁၁၂
ဘယာတိ = ဘယန္တိ (သီ)	၁၄၄
ဘဝိဿတေတိ ဘဝိဿတိ = ဘဝိတံ တေတိ ဘဝိဿတိ တေ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၇၆
ဘသ္မာ = ဘသ္မံ (သီ၊ ဣ)	၁၅
ဘာဂီရထိံ = ဘာဂီရသိံ (သီ၊ ဣ)	၅၁
ဘာဂီရထိဂင်္ဂါ = ဘာဂီရသိဂင်္ဂါ (သီ၊ ဣ)	၅၂
ဘာကုဋ္ဌိပိ = မုခေ ဘာကုဋ္ဌိပိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၅၆
ဘိက္ခဒါယိကာ = ဘိက္ခဒါယိကာ (သျှာ၊ ဣ) ဘိက္ခဒါယိကာ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၃၁၁ ပိဋေ)	၂၄၃
ဘိဂ်ရာဇာ = ဟိဂ်ရာဇာ (သီ၊ ဣ) ဘေဂ်ရာဇာ (သျှာ)	၃၁၇
ဘိသ္မာတိ = ဘေသ္မာတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၇၅
ဘောဇေတုန္တိ = ဇေတုန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၄၉

[ဗ]

မံ = ဣမေ (သီ) မေ (သျှာ၊ ဣ)	၂၂၀
မစ္ဆေရစိတ္တံ ဝိဇယန္တံ = မစ္ဆေရဝိဇိတံ (သျှာ) မစ္ဆေရဝိဇယန္တံ (က)	၃၀၀
မဗ္ဗပိဋ္ဌပါဒုကေ = မဗ္ဗပိဋ္ဌာဒိကေ (သီ) မဗ္ဗပဋ္ဌိပါဒကေ (ဣ) မဗ္ဗပိဋ္ဌကေ (သျှာ)	၃၆၅
မဏိံ = မံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀
မတကဘတ္တံ = ဇူတိကဘတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၂၀၂
မဒယတိ = မောဒယတိ (သျှာ၊ က)	၃၀၆
မဒ္ဒိ = မဒ္ဒိဒေဝိယာ (သီ၊ ဣ)	၃၅၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[မ]

မရတ္ထေဝေ = မရဝိယ (သျှာ) မရမေဝ (သီ၊ ဣ)	၃၀၅
မရမံသံ = မရရမံသံ (သျှာ၊ က)	၂၉၀
မရရကထေ = မရရသရေ မရရကထေ (သျှာ)	၂၆၃
မနုဿာ နေဝ မေ ပိယာယိဿန္တိ = မနုဿာ ဩသတ္တိဿန္တိ (သီ)	
မနုဿာ အပ္ပိယန္တိ (သျှာ) မနုဿာ ဩသပ္ပိဿန္တိ (ဣ)	၃၆
မနော ဒန္တံ ပထံ နေတိ = မနောဒန္တပထန္ဓေတိ (သီ၊ ဣ)	၁၄၈
မနောဟရန္တိ = ဓနာဟရန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၇၁
မန္ဒကထတာယ = မန္ဒကထာယ (သျှာ) မန္ဒကထိတာယ (က)	၁၉၉
မန္ဒကာတိ မန္ဒကဂါယိနော = မဏ္ဍကာတိ မုဏ္ဍဒါယိနော (သီ)	
မုဒ္ဒိကာတိ မဏ္ဍကဂါယိကာ (သျှာ)	၃၇၀
မန္ဒပညော = မုဓပ္ပသန္ဓော (သီ၊ ဣ)	၇၃
မန္တိရနာဂဘဝနဿ = မဉ္ဇေရိကနာဂဘဝနဿ (သီ၊ ဣ)	
မဏ္ဍလနာဂဘဝနဿ (သျှာ)	၁၆၁
မမ = မဒ္ဒိယာ (က)	၃၄၀
မယာ ဟိ တဝ ပိဇိတေ = မယာ ဟိ တုဝံ ဇိတော (သျှာ)	
မယိ တဝ ဇိတေ (က)	၁၈၄
မရဏံ = မမ (သျှာ)	၂၆၁
မဟာနုဘာဝေ နာဂေ ကုပိတေ = မဟာနုဘာဝေဟိ နာဂေဟိ	
ကုပ္ပိတာ (သျှာ)	၇
မဟာပါကာရတောရဏန္တိ မဟန္တေဟိ = ဗဟုပါကာရတောရဏန္တိ	
ဗဟုကေဟိ ဥစ္စေဟိ (သျှာ)	၃၈၆
မဟာဝေဠုပဗ္ဗကာ = မဟာဝေဠုစပ္ပကာ (သျှာ)	၃၁၆
မဟာသတ္တံ = မဟာသတ္တဿ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၄၉
မဟာသတ္တဿ ပရိယေသနခဏ္ဍံ = သုဘဂကဏ္ဍံ (သီ)	
သုဘောဂကဏ္ဍံ (သျှာ)	၄၆
မဟိဿမပိ ပိဝရတိတိ = မဟိဿမဝဒိယတိတိ (သီ၊ ဣ)	
မဟိမဿဝိန္ဓိယတိတိ (သျှာ)	၂၈
မဟိတလံ = မဟိဒ္ဓိကံ (သီ၊ ဣ) မဟိဒ္ဓိယံ (သျှာ)	၁၇၈
မာ စိန္တယိတ္တာတိ = မာ စလိတ္တာတိ (သျှာ၊ ဣ)	၁၁၀
မာနိတော = မဟိတော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၅

နာနာပါဌာ

ငိဋ္ဌကံ

[မ]

မာနုသိယာ သရီရေန = မနုဿသရီရေန (သိ၊ သျှာ)	၃၀၃
မာရေသီတိ = မာနိတေတိ (က)	၉၄
မာရေဿာမီတိ ဝါ = ဟနိဿာမီတိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၃၂
မာ ရောဓယီတိ = မာ ဟေဌယီတိ (ဣ)	၂၃၂
မိဂရောဟိစ္စဝဏ္ဏေန = မိဂါရောဟိတဝဏ္ဏေန (သျှာ)	၂၀၂
မိစ္ဆာကထာ = ယညဝေဒဝဏ္ဏနာ (သျှာ)	၅၃
မုခံ = ဝဏ္ဏမုခံ (သျှာ) ဝရမုခံ (ဣ၊ က)	၆၀
မုဒုကရဏံ မမ ဘာရော = မုဒုကရဏေ မမ ကော ဘာရော (သိ၊ ဣ)	၂၂၁
မုဒုစိတ္တကသန္တတေတိ = မုဒုစိတ္တကဋ္ဌန္တကေတိ (သိ၊ ဣ)	၁၁၁
မုဋ္ဌာလကုဏ္ဍလကံ = မုဋ္ဌာလကဏ္ဍကံ (သိ၊ ဣ)	၃၄၇
မောစေတုံ = ဝိဿဇ္ဇာပေတုံ (သျှာ၊ က)	၁၀၅
မှိတပုဗ္ဗေ = မိဟိတပုဗ္ဗေ (သိ၊ ဣ)	၁၀၆

[ယ-ရ]

ယဇကယညေန = ယဇနကယညေန (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၇၉
ယညေ = ယညတ္ထာယ (သိ၊ ဣ)	၀၆
ယထာ နတ္ထိ = ဝိတာ အတ္ထိ (က)	၃၃၃
ယ'မဇ္ဇ = ယဇ္ဇဇ္ဇ (သိ၊ သျှာ)	၁၂၅
ယာယီ = ယာတိ (သိ၊ ဣ) ပုဗ္ဗယာယီ (က)	၂၁၉
ယာဝန္တော'ဒကဇာ = ယာဝတာ ဩဒကာ (သိ)	
ယာဝတာ ဥဒကဇာ (ဣ)	၄၂
ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလေ တေ ပဏ္ဍိတာ = ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလေ	
ပဏ္ဍိတာ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၅၆
ယူပုဿနေ = ယူပဿ တေ (သိ) ယူပဿ နေ (သျှာ၊ ဣ)	၅၉
ယေ = သွေ (သျှာ၊ ဣ၊ က)	၃၀၆
ယေန = ကေန (က)	၃၃၃
ယော = သော (သိ၊ ဣ)	၄၀
ရက္ခဿ = အာရက္ခာယ (သိ၊ ဣ)	၂၃၉
ရညော ပရာဇယာယ = ရာဇာနံ ပရာဇိနန္ဒာ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၀၂
ရတ္တကံရရက္ခံ = ရတ္တကုရဝကရက္ခံ (သိ၊ ဣ)	၂၆၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၅]

ရမမာနေ = စရမာနေ (သီ၊ ဣ)	၁၇၉
ရာဇကိစ္ဆံ = ရာဇကိစ္ဆေ (သီ၊ ဣ)	၁၁၇
ရာဇဒဏ္ဍော = ရာဇာဏာ (သီ၊ ဣ)	၁၂
ရုက္ခတော ပတိတပတိတံ = မယာ ရုက္ခတော မောစာပိတံ (က)	၁၃၂
ရုစာ = ရုဇာ (သီ၊ ဣ)	၁၀၆

[လ]

လက္ခဏကဏ္ဍံ = ပေက္ခဏကဏ္ဍံ (သီ၊ ဣ)	၁၉၅
လဒ္ဓဒ္ဓါရော လဘေ ဒ္ဓါရန္တိ = လဒ္ဓဝါရော လဘေ ဝါရန္တိ (ဣ)	၁၉၀
လဒ္ဓါ = ဒိန္နာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၆၂
လပနဇာတာတိ မုခဇာတာ = လပနဇာတိ မုခဇာ (သီ၊ ဣ)	၆၉
လောကသက္ကတံ = လောကပါလကံ (သီ) လောကေ ပါကဋံ (သျှ)	၂၂၃
လောဒ္ဓပဒ္ဓကံ = လောမပဒ္ဓကံ (သီ၊ ဣ)	၂၆၃

[ဝ]

ဝက်သော'ရောဟဏေ နဋ္ဌေ = ဝက်သောဟရဏေ နဋ္ဌော (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၉၀
ဝက်သောရောဟဏေ နဋ္ဌေတိ = ဩဟရဏေတိ (သီ၊ ဣ)	၂၉၀
ဝဉ္ဇနတ္ထေန = ဝစနတ္ထေန (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၆၇
ဝဉ္ဇေတွာ = နိဗ္ဗဇ္ဇေတွာ (သျှ)	၃၄၅
ဝဋ္ဋိတာ = သုသဏ္ဍိတာ (သီ)	၁၄၀
ဝဓေတွာ = ပသာရေတွာ (သျှ)	၂၁၃
ဝတွာ = ကတွာ (သျှ၊ ဣ)	၂၉၇
ဝဋ္ဋိတာ = ဝဋ္ဋိတော (သျှ၊ က)	၅၀
ဝမ္ဗိတော = ဝပိတော (သီ၊ ဣ) ဒိပိတော (သျှ)	၃၀
ဝရလက္ခဏေန = ဦရလက္ခဏေန (က)	၂၄၄
ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ = ဥပသဂ္ဂတ္ထေ (သျှ၊ က)	၂၂၀
ဝသိ ဝေဿန္တရော ယတ္ထယာဝတာဝ ဇေတုတ္တရာ = ဝသိ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ယတ္ထ ယာဝ ဇေတုတ္တရာ (သျှ)	၃၀၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝါတာနမဝိယဂ္ဂတာတိ = ဝါတာနမဝိသဂ္ဂတာတိ (သီ၊ဇု)	
ဝါတာနမဝိယတ္တတာတိ (သျှာ)	၁၁၁
ဝါရဏာ ဂယနာတိ ဝါရဏရုက္ခာ စ ဝယနရုက္ခာ စ = ဝါရဏသာယ-	
နာဘိ နာဂရုက္ခာ (သီ၊ဇု) ဝါရဏာဝုယနာတိ နာဂရုက္ခာ (သျှာ)	၃၁၂
ဝိကဿမာနန္တိ = ကမုမာနန္တိ (သီ၊ဇု)	၁၃၉
ဝိစိတ္တပုပ္ဖသန္တတာတိ = ဝိစိတ္တာ ပုပ္ဖသန္တတာတိ (ဇု)	၃၁၁
ဝိဓံသေတုမိစ္ဆန္တိ = ပဓံသေတုမိစ္ဆန္တိ (သီ၊သျှာ၊ဇု၊က)	၂၀၇
ဝိဓမံ = ဝိဒ္ဓံသိတံ (သီ)	၂၅၄
ဝိနဋ္ဌေ = ဝိပုနဋ္ဌော (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၂၉၀
ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနာ = ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနံ (သီ) ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ (သျှာ)	၇၃
ဝိနေတိ = ဥပနေတိ (သျှာ)	၂၃၆
ဝိပ္ပါလေန္တုတိ = ဝိပ္ပါလေန္တုတိ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၃၆၉
ဝိသဋ္ဌံ = ဝိသဒံ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၃၄၁
ဝိဟိံသိတိ = န ဝိဟိံသိတိ (သီ၊ဇု)	၃၂
ဝိဟိယျသိတိ = ဝိဟညသိတိ (သျှာ)	၂၆၅
ဝုဋ္ဌဓနံ = ဝဋ္ဌဓနံ (သီ) ဝဋ္ဌဓနံ (သျှာ၊ဇု)	၃၀၆
ဝုဋ္ဌပေတွာန = ဝေါတ္တာပေတွာန (သီ၊ဇု)	၃၇၄
ဝုတ္တပ္ပကာရော = ဝုတ္တပ္ပကာရာ (သျှာ)	၃၆၉
ဝုတ္တံ = ဝုတ္တမှာ (သျှာ)	၃၀၄
ဝေဓျံ = ဝေဓဗ္ဗံ (သီ၊ဇု)	၂၇၉
ဝေသာနရိန္တိပိ = ဝေသာနရန္တေဝ ဝါ (သီ) ဝေသာနရန္တိပိ (ဇု)	၅၀
ဝေဠုရိယက-ရောဒါယောတိ = ဝေဠုရိယဖလက-	
ရောဒါယောတိ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၁၇၀
ဝေဠုရိယဖလသန္တတေ = ဝေဠုရိယဖလကတ္တတေ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၁၇၉

[သ]

သဥပါဓေယျန္တိ သအတ္တရဏံ = သဝုပထေယျန္တိ သဟတ္တရဏဘဏ္ဍံ (သီ)	
သုပတ္ထေယျန္တိ သအတ္တရဏဘဏ္ဍံ (သျှာ)	၂၅၄
သကဘာဝေန သဏ္ဍာတုံ = သောကံ သန္ဓာရေတုံ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၂၀၅
သကုဏဟံသာ = သေတသကုဏဟံသာ (သျှာ)	၃၁၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သက္ကေနမိ ဒိဋ္ဌောတိ ဥတွာ = သက္ကေန ဒိဋ္ဌောသ္မိတိ သက္ကဒတ္တိယဘာဝံ ဥတွာ (က)	၂၉၁
သဂ္ဂါန မဂ္ဂန္တိ သဂ္ဂါနံ ဂမနမဂ္ဂံ = သဂ္ဂမဂ္ဂန္တိ သဂ္ဂါနံ မဂ္ဂံ (သီ၊ဇု)	၇၄
သနံဘိ = ဥဗ္ဗတ္တိ (သျှာ)	၃၂၆
သဇန္တံ = သဇတိ (က) သဇ္ဇန္တော (သျှာ)	၅၂
သဇန္တံ = သဇ္ဇန္တံ (သျှာ)	၅၂
သဇိဗ္ဗောတိ သဇိဝေါ = သဇိဝေါတိ သဇိဝေါ (သီ၊ဇု)	၂၁၄
သဉ္ဇယံ = သဉ္ဇယံ (က)	၂၄၂
သတ္တမိတိ = သတ္တိမာတိ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၂၄၃
သတ္တန္တိ = သဋ္ဌန္တိ (သီ၊ဇု) သဏ္ဍာတုန္တိ (သျှာ) သုတ္တန္တိ (က)	၃၀
သ ဒေဝေါ = သုဒေဝေါ (သျှာ)	၆၁
သဓနံ သဘောဂံ = သဓနာ သဘောဂါ (သီ၊သျှာ၊ဇု၊က)	၅၄၊၅၇
သန္တံ ဝါ = သတံ ဝါ (သီ၊ဇု၊က)	၁၂၆
သန္တကံ = သန္တိကံ (သျှာ)	၂၂၀
သန္တကာ = သန္တိကာ (သျှာ၊ဇု)	၅
သန္တကော = သန္တိကာ (သီ၊ဇု)	၂၅
သန္တာပိတာ = သန္တုတ္တိတာ (သီ) သန္တုတ္တိတာ (ဇု) သန္တာဘိတာ (သျှာ)	၅၈
သပတ္တိရောသော = သပတ္တိဝါသော (သျှာ၊က)	၄
သဗ္ဗကာမဒဒေတိ = သဗ္ဗကာမဒေတိ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၁၆၂
သဗ္ဗဒိသာ = သံဝရိ° (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၁၃၅
သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ = သဗ္ဗေ ဗောဓိသတ္တာ (သျှာ၊က)	၃၃၃
သဗ္ဗေ ဟိ = သဗ္ဗေဟိ (သီ၊သျှာ၊ဇု)	၁၂၂
သမဏဗြာဟ္မဏာ စ = သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ (သီ)	၂၂၆
သမာကုလံ ပုရံ အာသိ၊ ဘောသော စ ဝိပုလော မဟာ = အထေတ္ထ ဝတ္တတိ သဒ္ဓေါ၊ တုမုလော ဘေရဝေါ မဟာ (သီ)	၂၅၃
သမာနာ ဒုက္ခာဝ = သမာနဒုက္ခာဝ (က)	၂၇၉
သမုဗ္ဗဟန္တော = သမုဋ္ဌဟန္တော (သျှာ၊က)	၂၉၁
သမုဿိတော = သုဖဿိတော (သီ၊ဇု) သုဖုဿိတော (သျှာ)	၁၄၇
သမူလံ = မူလေ (သီ၊ဇု)	၂၃၅
သမူလော = နိမ္မူလော (ဇု၊က)	၂၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သမူဟ ကရောန္တု = သမုပါကရောန္တု (သီ၊ ဣ)	၇၀
သမော မေ = သမောဟံ (သျှ၊ က)	၃၄၉
သမ္ပမထိတာ = သမ္ပမဒ္ဓိတာ (သျှ၊ က)	၃၄
သမ္ပဝိဒ္ဓေါတိပိ = သံဝိဒ္ဓေါတိပိ (သျှ၊ ဣ)	၃၄၅
သမ္ပာဒိတတ္ထော = သာဒိတတ္ထော (က)	၂၀၀
သမ္ပန္နော = သမ္ပန္နော (က)	၁၄၇
သမ္ပတော = ကမ္ပိကော (သီ၊ ဣ)	၁၉၀
သမ္ပဒ္ဓတေဝါတိ = သမ္ပဒ္ဓယတေဝါတိ (ဣ) သမ္ပောဒိတေဝါတိ (သျှ၊ က)	၃၀၆
သမ္ပန္နိတွာ = ပက္ခန္နိတွာ (ဣ၊ က) ပရိစ္ဆိန္နိတွာ (သျှ၊)	၆၅
သမ္ပပတိတာ = သမ္ပမထိတာ (သီ၊ ဣ) သမ္ပမဒ္ဓိတာ (သျှ၊)	၂၀၆
သယံဇာတသာလီ၊ သုကသာလီတိပိ ဝုစ္စန္တိ = သယံ ဇာတဒုဒ္ဓိကသာလီ၊ ယော သုကရသာလီတိပိ ဝုစ္စတိ (သီ) ဌိတာ သယံဇာတသာလီ ဒုဒ္ဓကသာလီ သုက္ကသာလီတိပိ ဝုစ္စန္တိ (သျှ၊)	၃၀၆
သသုရံ တေ = သသုရန္တိကေ (သျှ၊)	၂၂၀
သဿဋ္ဌာနဉ္စ = ကသနဋ္ဌာနဉ္စ (က)	၂၀၂
သဟဿမတ္တံ = သတသဟဿမတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၃၁
သာခါယန္တရေ = သာခါယန္တရေ (သီ၊ ဣ)	၃၀၁
သာဂရူပမံ = ဥဒရူပမံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၉၉
သာ တံ ဒံသတွံ ဇမုဒီ = သာ ဒိဿတု အစွိမုဒီ (သီ၊ ဣ)	၄၁
သာတဝေ = သာတေ (သီ)	၁၂၅
သာဓုနရဿ ဓမ္မာတိ နရဿ သာဓုဓမ္မာ = သာဓုနရဿ ဓမ္မာတိ ဥတ္တမဿ သာဓုနရဿ ဓမ္မာ (က)	၂၁၇
သာမဂ္ဂိပေက္ခမာနောတိ = သာမဂ္ဂိပေက္ခိတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၂၂
သာရဗ္ဗေန ဝါယပုပ္ဖသရကာနိ = သာရဗ္ဗေန ဝိယ ပုပ္ဖသရကာနိ (သီ၊ သျှ၊) သာရဗ္ဗေန ဝိယ ပုပ္ဖသရကာနိ (ဣ)	၁၂၁
သာဝန္တိ = သာမန္တိ (ဣ)	၃၂
သာသပကက္ကောဟိ = သာသပကုဉ္ဇေန (သီ၊ ဣ)	၁၂၁
သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗ္ဗနေ = မေဒနီ သမကမ္ပထ (သီ၊ ဣ)	၂၅၃
သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗ္ဗနေတိ သိဝိရဋ္ဌဿ ဝုဒ္ဓိကရေ = သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဗ္ဗနေတိ သိဝိရဋ္ဌဝါသိနံ ရဋ္ဌဝဗ္ဗနကရေ (သျှ၊)	၂၅၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သီလမယသာခေါ = သီလသာခပသာခေါ (သီ၊ ဣ) သီလသာခေါ (သျှာ)	၂၃၄
သီသကရောဋ္ဌိတိ လဒ္ဓနာမာယ = သီသကရောဋ္ဌိကောတိ လဒ္ဓနာမာ (သျှာ၊ ဣ) သီသကရောဋ္ဌိကေန ပဋိလဒ္ဓနာမာ (က)	၃၀၅
သီသတော = အံသတော (သျှာ)	၃၄၀
သုခသံဝါသောတိ = သပ္ပတိသောတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၀
သုဇံ = ရူစံ (သျှာ၊ က)	၁၂၀
သုဇ္ဈန္တိ = ဝိသုဇ္ဈိတဗ္ဗန္တိ (သီ၊ ဣ) သုဇ္ဈိတဗ္ဗန္တိ (သျှာ)	၁၂၂
သုပဏ္ဏာ = သုပဏ္ဏာနံ (သီ၊ ဣ)	၂၂
သုဘောဂေါတိ = သုဘဂေါတိ (သီ၊ ဣ)	၁၂
သုဘောဂေါ စ = သုဘဂေါ စ (သီ၊ ဣ)	၃၅
သုဝင်္ဂဏန္တိ = သုဘင်္ဂဏန္တိ (သီ၊ ဣ)	၁၇၀
သုဝဏ္ဏဘာဇနာဘာယ = သုဝဏ္ဏဘာယ (သီ၊ ဣ)	၂၇၀
သုဝိဟိတဿ = သုဝိသိတဿ (က)	၂၉
သုသောဏိယော = သုယောနိယော (က)	၂၇၂
သုဟဒဇ္ဇနေ = သုဟဒံ ဇနံ (သီ၊ ဣ)	၁၆၄
သုတမာဂဝေဏ္ဍိတေတိ = သုဒမာဂဝေဏ္ဍိတေတိ (သျှာ၊ ဣ)	၂၄၆
သေဠယာနံ = သေဠယာနံ ဝိသေသယာနံ (က)	၃၅၀
သေတဂစ္ဆရုက္ခာ = သေတစ္ဆရုက္ခာ (သီ၊ ဣ)	၃၁၂
သေတပုပ္ဖါ = သတပုပ္ဖါ (သီ၊ ဣ) သတ္တပုပ္ဖါ (သျှာ)	၃၁၄
သေလာ = ဖာလာ (သီ၊ ဣ)	၃၁၁
သော = ယော (သီ၊ ဣ)	၀
သော ဒက္ခိသိတိ = သော အဒ္ဓသာတိ (သျှာ၊ က)	၂၉၀
သောမနဿပုတ္တံ = သောမနဿပုတ္တော (က)	၂၅၇

[ဟ]

ဟတ္တံ = ဟတ္ထတ္တံ (သီ၊ ဣ) ဟတ္ထတ္တံ (သျှာ)	၂၂၀
ဟတ္ထသမ္ဗဿံ = ဟတ္ထပါသံ (သီ၊ ဣ)	၂၀၄
ဟတ္ထိရူပကာဒိဟိ ကိဠန္တာနံ = ဟတ္ထိဿရူပကာဒိကိဠနကံ (က)	၃၄၃
ဟတ္ထိဿ = ဟတ္ထိဒါနဿ (သီ၊ ဣ)	၂၅၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဟ]

ဟတ္ထိနဉ္စ အဿာနဉ္စ ဥသဘာနဉ္စ နိက္ခာနဉ္စာတိ = ဟတ္ထိနာ သတေန အဿေန စ ရထေန စာတိ (သီ၊ဇ္ဇ)	၃၆၅
ဟဒယ'မာနယိဿ"န္တိ = ဟဒယံ အာဒိယိဿ"န္တိ (သီ၊ဇ္ဇ)	၂၁၁
ဟဝေ = ဘဝေ (ဇ္ဇ)	၂၂၃
ဟသိတမ္ပိ = ဟသိတုမ္ပိ (က)	၂၉၄
ဟသိယန္တိတိ ဟသသဒ္ဓမကံသု = ဟသိဿိ'သုတိ ဟသိ'သု သဒ္ဓမကံသု (သီ၊ဇ္ဇ) ဟသိဿန္တိတိ မဟာသဒ္ဓိ အကံသု (သျှာ)	၃၇၁
ဟိ'သေယျ ဗဟုကေ ဇနော = ဟိ'သေယျ၊ ဗဟုကေ ဇနေ (သီ၊ဇ္ဇ)	၂၀၀
ဟိန္တိ = ဟိ'ဟိန္တိ (သျှာ)	၃၀၅
ဟိယျော = ဘိယျော (သီ၊ဇ္ဇ)	၂၀၁
ဟုတွာ = ဘူတာ (သီ၊ဇ္ဇ)	၂၆၀
ဟုတွာ အဒ္ဓါ နဿိဿန္တိ = ဟုတွာ အနဿိ'သု (သီ၊သျှာ၊ဇ္ဇ)	၃၇၇
ဟောတိ = ဟောဟိ (သျှာ)	၂၀

ဇာတကဋကထာယ သတ္တမဘာဂေ

ဂါထာသုဒ္ဓိ

ပဌမပါဒါ	[အ]	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	[အ]	ပိဋကံ
အကာရယံ လောကမိမံ ပရဇ္ဇ		၅၁	အဇ္ဇာပိ သန္တာနမယံ		၁၃၀
အကာသိယာ ရာဇုဟိဝါ'နသိဋ္ဌာ		၆၀	အဇ္ဇနာ အဇ္ဇကဏ္ဍာ စ		၃၁၁
အကိစ္စကာရီ ဒုဗ္ဗေဓော		၃၀၀	အဇ္ဇေဝ မေ ဣမံ ရတ္တိံ		၃၄၄
အကုဒ္ဓရူပေါဟံ ဘောတော		၃၀၈	အဇ္ဈာယကံ ဒါနပတိံ		၂၆၄
အက္ခောဓနမနုဋ္ဌါတိ		၁၄၆	အဇ္ဈာယကံ မန္တဂုဏ္ဍပပန္နံ		၅၂၊ ၆၁
အက္ခောဓနော အသံဃဇ္ဇော		၁၉၉	အဇ္ဈာယကော ယာစယောဂီ		၄၆
အက္ခာဟိ နော တာ'ယံ မုဓာ			အဇ္ဈေန'မရိယာ ပထဝိံ		
နု လဒ္ဓေါ		၂၂၈၊ ၂၃၁	ဇနိန္ဒာ		၄၇၊ ၅၅
အဂ္ဂိံ ဥဇ္ဇာလယိတွာန		၂၆၁	အညေတ္ထ ပုပ္ဖိတာ အမ္မာ		၃၀၃
အဂ္ဂိဿ ပါရိစရိယာယ		၂၇၇	အညေပိ ကဏ္ဍဇဋ္ဌိနော		၂၇၅
အဃံ တံ ပဋိသေဝိဿံ		၂၇၃-၄	အဇ္ဇာလကာ ဩဋ္ဌဂီဝိယော		၁၆၇
အင်္ဂောလာ ကစ္ဆိကာရာ စ		၃၁၁	အဋ္ဌံသာ သုကတာ ထမ္ဘာ		၁၈
အစိရံ ဝတ နေတ္တိံ သော		၁၀၀	အဋ္ဌကံ မာလိကံ ဝုတ္တံ		၁၈၂
အစွာယိကေန လုဒ္ဓေန		၃၃၆	အဋ္ဌာနမေတံ ဒုက္ခရူပံ		၃၃၃
အစ္စုဂ္ဂတာ ဟိ သိဝယော		၂၈၇	အမုမာသံ ဓာရိယမာနာနံ		၃၁၃
အစ္ဆိဝါ သလ္လဝါ ရုက္ခာ		၃၁၂	အတိဒါနံ ဒဒိတွာန		၇၄
အစ္ဆေတ္တိံ ဝတ ဘော ရုက္ခံ		၂၆၉	အတိယက္ခာ ဝဿဝရာ		၂၆၉
အစ္ဆေဒနဿ ဘာယာမိ		၃၂၃	အတိဝေလံ နု အမ္မာယ		၃၃၆
အစ္ဆေရံ ဝတ လောကသ္မိံ		၂၈၄	အတုဋ္ဌာ သိဝယော အာသု		၂၈၈
အစ္ဆေရ'မာစိက္ခာသိ ပုညသိဒ္ဓိံ		၁၃၇	အတေ'ဝ မေ အစ္ဆရိယံ		၃၀၄
အစ္ဆေရရူပံ တဝ ယာဒိသဉ္စ		၁၃၆	အတ္တာ စ မေ သော သရဏံ		
အဆတ္တိတောဝ ဂဏှာဟိ		၂၀၇	ဂတိ စ		၁၈၄
အဇိနာနိ ပရိဒဟိတွာ		၃၄၆	အတ္ထဉ္စ ဓမ္မံ အနုသာသ မိ ဣသေဝ ၄၄		
အဇေယျ'မေသာ တဝ			အတ္ထိ နော ဇီဝိကာ ဒေဝ		၃၇၄
ဟောတု မေတ္တိ		၂၃၃	အတ္ထိတိ စေ နာရဒ သဒ္ဓဟာသိဝ ၃၈		
အဇ္ဇ စေ မေ ဣမံ ရတ္တိံ		၃၅			

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အတ္ထေဝ ဒေဝါ ပိတရော စ အတ္ထိ	၁၃၀
အထ ကိဿ ဇနော ပုဗ္ဗေ	၈၂
အထ စေ ဟိ ဇတေ န ကရောန္တိ ပုညံ	၅၄
အထ တံ ကေန ဝဏ္ဏေန ၂၁၊ ၂၅၊ ၅	
အထ ဒက္ခိသိ ဘဒ္ဒန္တေ	၂၀၉
အထ ပဿတု မံ အဗ္ဗ	၁၈၂
အထ ပါပါန ကမ္မာနံ	၁၂၇
အထ ဝါတယော မာတာပုတ္တေ ၃၀၈	
အထဿ ဘဏ္ဍနံ ဃောရံ	၂၈၈
အထဿာ ပေါက္ခရဏိယာ	၃၁၄
အထာဂမာ ဗြဟ္မလောကာ	၁၃၅
အထာသနမှာ ဩရုယ	၁၃၅
အထေတ္ထ ဥဒကန္တသ္မိံ	၃၁၁-၅
အထေတ္ထ ပဉ္စမော အာဂါ	၂၈၃
အထေတ္ထ ပဒုမာ ဖုလ္လာ	၃၁၁
အထေတ္ထ ပုပ္ဖရသမတ္တာ	၃၀၄
အထေတ္ထ ဗီဇကော နာမ	၁၁၅
အထေတ္ထ ဝတ္တတိ သဒ္ဓေါ	၂၅၃၊ ၂၆၉၊ ၂၇၂
အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ	၃၀၄၊ ၃၁၆-၇
အထေတ္ထ သာသပေါ ဗဟုကော	၃၁၃၊ ၃၁၇
အထေတ္ထ သီဟဗျုဒ္ဓါ စ	၃၁၅
အထေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ပုရိသော	၃၀၃
အထော အရောဂံ ယောဂံ မေ	၃၇၆
အထော ဥဘော အရောဂါ မေ	၃၆၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အထော ခံသာ မကသာ စ ၃၀၈၊ ၃၂၀၊ ၃၅၄၊ ၃၆၆	
အထော' သဓေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ	၃၀
အဒဿနေန မယံ တေ	၂၉၆
အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဒိဿာန	၂၂၃၊ ၂၂၉
အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော သိဝိရာဇာ	၃၀၉
အဒု စာပံ ဂဟေတွာန	၃၃၃
အဒု တေ ပဟိတာ ဒူတာ	၃၄၄
အဒ္ဓါ ပဇာနာမိ အဟမ္ပိ ဧတံ	၂၂၁
အဒ္ဓါ သတံ ဘာသသိ နာဂ ဓမ္မံ	၂၂၇
အဒ္ဓါ သတံ ဘာသသိ နာဂိ ဓမ္မံ	၂၃၁
အဒ္ဓါ ဟိ သစ္စံ ဘဏသိ	၁၈၅
အဒ္ဓါ ဟိ သော သောစတိ ရာဇသေဋ္ဌော	၂၂၇၊ ၂၃၁
အဓိစ္စလဒ္ဓံ ပရိဏာမဇံ တေ	၂၂၄၊ ၂၃၀
အနိတ္တရာ ဣတ္တရသမ္ပယုတ္တာ	၄၇
အနိဋ္ဌိနံ မဟာရာဇ	၃၇၄
အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ' မသညကာယံ	၅၅
အနုဇာနာမိ တံ ပုတ္တ	၂၇၄
အနုဇာနာဟိ မံ အဗ္ဗ	၂၇၄
အနုဒ္ဓတော အစပလော	၁၉၇
အနုပုဗ္ဗေန နော သုဒ္ဓိ	၁၁၃
အနုမောဒါမိ တေ ဒေဝ	၃၅၂
အန္တံတမံ တတ္ထ န စန္ဒသူရိယာ	၁၄၀
အန္တံ ပါနဉ္စ ယော ဒဇ္ဇော	၂၅၄
အန္တပါနဉ္စ ခဇ္ဇဉ္စ	၁၀၇
အန္တဟတ္တာ စ တေ ဗျမေ	၁၄၅
အန္တေန ပါနေန ဥပေတရူပံ	၂၂၁
အပရာ ပန သောကေန	၈၈

ပဌမပါဒါ	[အ]	ပိဋကံ
အပရေ ပဿ သန္တာပေ		၂၇၅
အပိ ဉှာဘိကုလေ ဖိတေ		၂၇၇
အပိ နော ကိသာနိ မံသာနိ		၃၇၄
အပိ သာဝရပရိယန္တံ		၂၇၇
အပိဿာ ဟောတိ		
အပ္ပတ္တော		၂၇၇
အပိ ဟာယတု နာဂကုလာ		
အတ္တော		၂၂၀
အပ္ပေါဋ္ဌာ သုရိယဝလ္လီ စ		၃၁၃
အပ္ပကုဋ္ဌသမာ ဥစ္စာ	၁၄၂-၃	
အဗျာဗန္ဓိ ကထံ အဿ		၁၈၈
အဗျာဗန္ဓိ သိယာ ဧဝံ		၁၈၉
အဘယင်္ဂရမ္ပိ မေ ဟတ္ထိံ		၇၈
အမနာပံ ဝတ တေ ဉှာဘိ		၂၉၃
အမနာပဝါသံ ဝသိ		၂၉၃
အဓိတ္တာ နပ္ပဿာဟေယျံ		၃၇၂
အဓိတ္တာ နန တေ မာတာ		၂၉၃
အဓိတ္တာ ဝတ တေ ဉှာဘိ		၂၉၃
အဗ္ဗံ ဣဝ ပထေ ဇာတံ		၂၉၉
အဗ္ဗာ ကပိတ္တာ ပနဿ		၃၀၃
အဗ္ဗာ ဇမ္ဗူ ကပိတ္တာ စ		၃၁၀
အဗ္ဗာ တိလကာ စ ဇမ္ဗုယော		၁၆၇
အဗ္ဗ အဿာသ မာ သောစိ		၃၅
အဗ္ဗာ စ တာတ နိက္ခန္တာ		၃၂၇
အဗ္ဗာယ ပတနု ကေသာ		၃၆၆
အဗ္ဗာဝ နော ကိသာ ပဏ္ဍု		၃၆၆
အယံ အဇမုဒိ နာမ		၄၁
အယံ ဧကပဒိ ဧတိ ၃၀၇၊ ၃၁၇၊ ၃၃၆		
အယံ တေ ဝံသရာဇာ နော		၂၅၄

ပဌမပါဒါ	[အ]	ပိဋကံ
အယံ ဒုတိယော ဝိဇယော		
မမ'ဇ္ဇေ		၁၈၇
အယံ နာဂေါ မဟိဒ္ဓိကော		၄၁
အယံ မံ မာဏဂေါ နေတိ		၂၀၄
အယံ သော အဿမော ပုဗ္ဗေ		၃၄၂
အယံ သော ပုဏ္ဏကောယက္ခော		၁၆၄
အယံ ဟိ သော အာဂတော		
ယံ တွ'မိစ္ဆသိ		၂၂၃
အယ'မဿ အဿရထော		၉၂
အယ'မဿ ပါသာဒေါ		၉၁
အယ'မဿ ပေါက္ခရဏီ		၉၁
အရိယာဝကာသောသိ		
အနရိယရူပေါ		၂၁၄
အလင်္ကတာ သုဝသနာ		၁၆၃
အလင်္ကရေထ မံ ဒိပ္ပံ		၁၁၉
အလမ္ဘာယနော ဟိ နာဂေန		၃၉
အလာတဿ ဝစော သုသ္မာ ၁၀၇-၈		
အလာတော ဒေဝဒတ္တော'သိ		၁၄၉
အလိနစိတ္တသန္တာရော		၁၄၆
အဝစာသိ ပုဏ္ဏကံ ဣရန္တတိ		၁၆၃
အဝဇ္ဇော ဗြာဟ္မဏော ဒူတော		၃၀၁
အဝရဒ္ဓဿာဟံ ဘရိယာ		၃၃၉
အဝရဒ္ဓေတ္ထ အရညသ္မိံ		၃၅၈
အဝသိံ အဟံ တုယု တိဟံ		
အဂါရေ		၂၂၀
အဝသိ တုဝံ မယု တိဟံ		
အဂါရေ		၂၀၇
အဝှယန္တေဝ ဂစ္ဆန္တံ	၃၀၂၊ ၃၀၉	
အသန္တုတံ နောပိ စ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ		၂၁၈
အသမ္မောဒိယမ္ပိ ဝေါအဿ		၂၈၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အသဿတံ သဿတံ နု တဝယိဒံ	၂၂၄၊ ၂၂၉
အသ္မာ ရတျာ ဝိဝဿာနေ	၂၅၆-၇
အဿတ္ထိဝ ပထေ ဇာတံ	၂၉၉
အဿတ္တာ ပနသာ စေ'မေ	၃၃၀၊ ၃၃၄၊ ၃၄၈
အဿရတနမ္ပိ ကေသိ'	၇၈
အဿာသ ဟေဿာမိ တေ ပတိ	၁၆၂
အဟံ ပတိဉ္စ ပုတ္တေ စ	၃၄၆
အဟံ သုဝဏ္ဏဟလိဒ္ဓိ'	၃၄၆
အဟံ ဟိ ဒေဝတော ဣဒါနိ မေိ	၁၃၆
အဟံ ဟိ ဝနံ ဂစ္ဆာမိ	၂၆၀
အဟံ ဟိ ဝသုမာ အဗျော	၃၈
အဟဉ္စ ခေါ သာမိကော စာပိ မယံ	၂၃၀
အဟဉ္စ ဘရိယာ စ မနုဿ- လောကေ	၂၂၅
အဟဉ္စ မိဂ'မေသာနော	၁၉
အဟဉ္စ ကုဉ္စရံ ဒဇ္ဇံ	၂၈၆
အဟဉ္စ ဇာတိယော သတ္တ	၁၂၇
အဟဉ္စ တာတ ဇာနာမိ	၃၅
အဟဉ္စ တာတ ပဿာမိ	၃၂၀
အဟဉ္စ နာတိမညာမိ	၄၀
အဟဉ္စ ပုဗ္ဗေ ကလျာဏော	၁၁၇
အဟဉ္စ ပုရိမံ ဇာတိ'	၁၁၄-၅
အဟဉ္စ သဗ္ဗသေတေန	၉
အဟိတံ ဝတ တေ ဉ္စတိ	၂၉၃
အဟိ မဟာနုဘာဝေါပိ	၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အဟု ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ မေ	၃၄၅
အဟု ရာဇာ ဝိဒေဟာနံ	၁၀၆
အဟု ဝါသီ ကလိင်္ဂေသု	၂၉၂
အဟော ဝတ ရေ ဇဋ္ဌိနိ	၃၃၆
[အာ]	
အာစရိယာနံ ဝစနာ	၇၉-၈၀
အာဇာနိယာ ဟသိယန္တိ	၃၇၁
အာဒါယ ဗေဠာဝံ ဒဏ္ဍံ	၂၉၈
အာဒိတ္တေ ဝါရိမဇ္ဈံ	၁၄၄
အာဒိယေနေဝ တေ မဒ္ဓိ	၃၅၁
အာနယိဿံ မေထုနကေ	၂၉၇
အာမန္တယသု တေ ပုတ္တေ	၃၂၂-၃
အာမန္တယိတ္ထ ရာဇာနံ	၂၅၉၊ ၂၇၃
အာမန္တယေ ဘူရိဒတ္တံ	၁၉
အာမာယဒါသာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ	၁၈၆
အာယာဂဝတ္ထုနိ ပုထု ပထဗျာ	၅၃
အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယျ	၂၀၀
အရညိကဿ ဣသိနော	၂၆
အာရာမေ ဝနဂုဗ္ဗေ စ	၁၇၈
အာရုဠာ ဂါမဏိယေဟိ	၃၆၈
အာရုဠေ ဂါမဏိယေဟိ	၂၇၀
အာရောပေန္တ၊ ဇေတေ တတ္ထ	၃၆၈
အာဝတ္ထိ ပရိဝတ္ထိ စ	၈၇
အာသဇ္ဇေ ခေါ နံ ဇညာသိ	၄၀
အာသီသိကာနိ ကရောန္တိ	၉၅
အာဟညန္တ၊ သဗ္ဗဝိဏာ	၃၆၉
အာဠာရိကာ စ သူဒါ စ	၃၆၉
အာဠာရိကေ စ သူဒေ စ	၁၇၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဣ]	
ဣဃ် မဒ္ဓိ နိသာမေဟိ	၂၀၂၊ ၃၇၂
ဣဃ်ာ'နု စိန္တေသိ သယမ္ဗိ	ဒေဝ ၁၃၃
ဣစ္စေဝံ ပိတရံ ကညာ	၁၃၃
ဣစ္စေဝံ မန္တယန္တာနံ	၃၇၆
ဣတိ ကမ္မာနိ အန္တေန္တိ	၁၃၀
ဣတိ မဒ္ဓိ ဝရာရောဟာ	၃၅၀၊ ၃၅၃
ဣတော စုတော ဒက္ခသိ တတ္ထ	
ရာဇ	၁၃၉
ဣတော ဝိမုစ္စမာနာဟံ	၃၅၉
ဣတ္ထိသဟဿံ ဘရိယာနံ	၂၀၆
	၂၀၉-၁၀
ဣဒံ အစ္စေရကံ ဒိသ္မာ	၂၀၄
ဣဒံ စ ပစ္စယံ လဒ္ဓါ	၃၀၀
ဣဒံ တတော ဒုက္ခတရံ	၃၄၄
ဣဒံ နေသံ ကိဋ္ဌနကံ	၃၄၂
ဣဒံ နေသံ ပဒက္ကန္တံ	၃၄၁
ဣဒံ ဝဘ္ဘာန ပက္ကာမိ	၂၀၀
ဣဒံ ဝဘ္ဘာန ပိတရံ	၂၉
ဣဒံ ဝဘ္ဘာန မဃဝါ	၂၄၇၊ ၃၆၀
ဣဒံ ဝဘ္ဘာန ဝေဒေဟော	၁၁၀
ဣဒံ ဝဘ္ဘာ ပြဟ္မဗန္ဓု	၂၉၇
ဣဒံ ဝဘ္ဘာ ဘူရိဒတ္တော	၂၁
ဣဒံ သုဘ္ဘာန နိဋ္ဌေသိသံ	၃၅
ဣဒံ သုဘ္ဘာ ပြဟ္မဗန္ဓု	၃၀၇၊ ၃၁၀
ဣဒံ ပိတဋ္ဌိဒံ ရဋ္ဌံ	၂၀၇
ဣဒဉ္စ မေ မဏိရတနံ	၁၇၄
ဣဒဉ္စ မေ သတ္တုဘတ္တံ	၃၀၆
ဣဒဉ္စ သုဘ္ဘာ ဝရုဏဿ ဝါကျံ	၁၆၆
ဣဒ'မဿ အဗ္ဗဝနံ	၉၁
ဣဒ'မဿ အသောကဝနံ	၉၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဣ]	
ဣဒ'မဿ အဿရတနံ	၉၂
ဣဒ'မဿ ဥယျာနံ	၉၁
ဣဒ'မဿ ကဏိကာရဝနံ	၉၁
ဣဒ'မဿ ကုဋ္ဌာဂါရံ	၉၁
ဣဒ'မဿ ပါဠိလိဝနံ	၉၁
ဣဒ'မဿ ဟတ္ထိရတနံ	၉၂
ဣဒမ္ဗိ ဒုတိယံ သလ္လံ	၃၄၄
ဣဒမ္ဗိပါနိယံ သီတံ	၃၀၀၊
	၃၂၁၊ ၃၅၅
ဣဓေဝ အစ္စတံ ကဏှာ	၃၂၀
ဣဓေဝ တာဝ အစ္စသု	၂၀၇
ဣဓေဝ ယော ဟောတိ	
အဓမ္မသီလော	၁၃၀
ဣန္ဒဂေါပကဝဏှာဘာ	၂၆၆
ဣန္ဒဿ ဗာဟာရသိ ဒက္ခိဏာတိ	၆၀
ဣဗ္ဗေဟိ ယေ တေ သမကာ	
ဘဝန္တိ	၆၃
ဣမံ ဘောန္တော နိသာမေထ	၃၆၂
ဣမံ မယံ ဟဒယသောကံ	၉၄
ဣမံ မူဠာလိဝတ္တကံ	၃၄၇
ဣမမိ နံ ပဒေသမိ	၃၄၁
ဣမာ တာ ပေါက္ခရဏီ ရမ္မာ	၃၄၉
ဣမာ တာ ဝနဂုဗ္ဗာယော	၃၄၉
ဣမေ ကုမာရေ ဒိသ္မာန	၃၂၃-၄
ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော	၂၆၁-၂
ဣမေ တိဋ္ဌန္တိ အာရာမာ	၃၃၀၊
	၃၃၄၊ ၃၄၀
ဣမေ တေ ဇမ္ဗုကာ ရုက္ခာ	၃၃၀၊
	၃၃၃၊ ၃၄၀
ဣမေ တေပိ မယံ ပုတ္တာ	၉၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဣ]	
ဣမေ တေ ဟတ္ထိကာ အဿာ	၃၄၈
ဣမေ နူန အရညသ္မိ	၃၇၂
ဣမေ နော ပါဒကာ ဒုက္ခာ	၃၃၅
ဣမေ နော ဟတ္ထိကာ အဿာ	၃၃၀၊ ၃၃၁၊ ၃၃၄
ဣမေ သာမာ သလောလူကာ	၃၄၈
ဣမေ ဟံသာ စ ကောဇ္ဇာ စ	၃၄၈

[ဥ]	
ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံ	၆၇
ဥက္ကုဿ ကုရရာ ဟံသာ	၃၁၇
ဥဂ္ဂတ္တနံ ပိင်္ဂမကံ	၃၈၂
ဥဂ္ဂါ စ ရာဇပုတ္တာ စ	၂၅၄၊ ၂၅၆-၈
ဥစ္ဆင်္ဂေ'ကော ဝိစိနာတိ	၃၄၂
ဥစ္ဆာဒယေ စ နှာပယေ	၂၁၂
ဥဋ္ဌာတာ ကမ္မဓေယျေသု	၂၀၁
ဥဋ္ဌေဟိ ကတ္တေ တရမာနော	၂၅၆၊ ၃၆၅
ဥဋ္ဌေဟိ ဇာလိ ပတိဋ္ဌ	၃၂၀
ဥဏ္ဍတံ မုခဖုလ္လဉ္စ	၃၈၂
ဥဏှော စ ဝါတော နိရယမ္ပိ	
ဒုဿဟော	၁၄၁
ဥဒကေ စေ နိသိဋ္ဌိဿံ	၄၂
ဥဒ္ဓါပဝတ္တံ ဥလ္လုဋ္ဌိတံ	၃၁၂
ဥဒ္ဓါလကာ သောမရက္ခာ	၃၀၄
ဥဒ္ဓံ စေ ပါတယိဿာမိ	၄၂
ဥဒ္ဓင်္ဂလာ မာသမိမံ ကရောန္တ၊	၂၃၈
ဥပစာရဝိပန္နဿ	၂၄
ဥပဇူတဉ္စ မေ အဿ	၃၈
ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ	၁၂၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဥ-ဇီ]	
ဥပယာစိတကေန ပုတ္တံ လဘန္တိ	၉၅
ဥပရိ ဒုမပရိယာယေသု	၃၀၂၊ ၃၀၉
ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေဒေဟံ	၁၂၀
ဥပါဂတံ ရာဇ မုပေဟိ လက္ခံ	၁၈၀
ဥပေါသယေ ဝသံ နိစ္စံ	၁၂၂
ဥဘတော သရံ မုစလိန္ဒံ	၃၁၂
ဥဘော ကုမာရာ နိက္ကိတာ	၃၇၅
ဥဘောပိ တေ အတ္တမနေ	
ဝိဒိတွာ	၂၃၂
ဥဘော သဒိသပစ္စင်္ဂါ	၃၆၁
ဥမ္မတ္ထိကာ ဘဝိဿာမိ	၉၃
ဥရုဝေလကဿပေါ ရာဇာ	၁၄၉
ဥသဘမ္ပိ ယူထပတိ' အနောဇံ	၇၈
ဥသုဟိ သတ္တိဟိ စ	
သုနိသိတာဟိ	၁၄၁
ဥနန္ဒရော ယော သဟတေ	
ဇိသန္တံ	၁၅၄

[ဇ]	
ဇကဘတ္တာ ပုရေ အာသိ'	၃၈၁
ဇကရတ္ထိ' ဝသိတွာန	၃၂၂
ဇကာယနော ဇကပထော	၃၃၉
ဇကော မဏီ မာဏဝ	
ကိ' ကရိဿတိ	၁၇၃
ဇဏေယျ ပသဒါကိဏ္ဍံ	၃၁၇
ဇတဉ္စ သစ္စံ ဝစနံ ဘဝေယျ	၅၅
ဇတိ'န္ဒပတ္တံ နဂရံ ပဒိဿတိ	၂၃၄
ဇတေ စညေ စ ရာဇာနော	၁၄၄
ဇတေ နရာနံ စတုရောဝ ဒါသာ	၁၈၆
ဇတေ နိလာ ပဒိဿန္တိ	၃၀၂၊ ၃၀၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[•]	
ထေ'ယျော ရာဇဝသတိ°	၁၉၅
လေမ္မုရကသဉ္စန္ဒာ	၃၁၂
ဧဝံ ခေါ ယာတံ အနုယာယိ	
ဟောတိ	၂၁၈
ဧဝံ စေ'တံ ဇနော ဇညာ	၄၀
ဧဝံ စေ တေ လဒ္ဓမိဒံ	
ဝိမာနံ	၂၂၆၊ ၂၃၀
ဧဝံ စေ နော သော	
ဝိဝရေ'တ္ထ ပဉ္စံ	၁၈၇
ဧဝံ ဇာနန္ဒော ခဏ္ဍဟာလော	၈၅
ဧဝံ တံ အနုဂစ္ဆာမိ	၂၆၁
ဧဝံ တံ သိဝယော အာဟု	၂၅၈
ဧဝံ တုဝံ နာဂ အသမ္ပဒေါသံ	၂၂၆
ဧဝံ တုဝံ နာဂိ အသမ္ပဒေါသံ	၂၃၁
ဧဝံ န မူဠော'သ္မိ သုဏောဟိ	
ကတ္တေ	၂၁၅
ဧဝံ မေ ဝိလပန္နိယာ	၂၆၇
ဧဝံ ဝုတ္တေ စန္ဒာ အတ္တာနံ	၉၈
ဧဝံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ	၁၇၉
ဧဝံ သမနုသာသိတွာ	၂၀၃
ဧဝံ ဟိ သော ဝဉ္စိတော	
ဗြာဟ္မဏေဟိ	၆၀
ဧဝဉ္စ မေ ဝိလပတော	၃၀၀
ဧဝမေတံ ယထာ ဗြူသိ	၂၂၄၊ ၂၂၉
ဧဝမေဝ နရော ပါပံ	၁၂၄
ဧဝမေဝ နရော ပုညံ	၁၂၅
ဧဝမ္ပိ ဒုဂ္ဂတော သန္တော	၁၁၅
ဧသ'ယျော ရာဇဝသတိ°	၂၀၃
ဧသ သေလော မဟာဗြဟ္မေ	၃၀၂၊
	၃၀၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[•]	
ဧသ သေလော မဟာရာဇ	၂၈၉
ဧသိကာ ပရိခါယော စ	၁၇၅
ဧသော ဝေ သိဝိနံ ဆန္ဒော	၂၅၆
ဧသော တေ ဝသုလ ပိတာ	၈၇
ဧသော ဟိ ဝတ မေ ဆန္ဒော	၁၉
ဧဟိ အမ္မ ပိယဓိတိ	၃၂၅
ဧဟိ ကဏှေ မရိဿာမ	၃၃၃
ဧဟိ တာတ ပိယပုတ္တ	၃၂၅
ဧဟိ တေ အဟမက္ခိဿံ	၂၉၅
ဧဟိ ဒါနိ ဂမိဿာမ	၁၉၀
[ဩ]	
ဩကန္ဓာမသေ ဘူတာနိ	၃၃၅
ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ	၂၀၆၊ ၂၀၉၊
	၂၁၀၊ ၂၃၉၊ ၂၆၈၊ ၃၈၅
ဩသဓေဟိ စ ဒိဗ္ဗေဟိ	၃၆၈
[က]	
ကံ န္ဓ'ဇ္ဇ ဆာတာ တသိတာ	၃၃၁-၂
ကက္ကဋ္ဌာ ကဋ္ဌမာယာ စ	၃၁၅
ကစ္စာယနော မာဏဝကော'သ္မိ	
ရာဇ	၁၇၂
ကစ္စိ အကသိရာ ဝုတ္တိ	၁၁၀
ကစ္စိ အရောဂံ ယောဂ္ဂံ တေ	၃၇၆
ကစ္စိ ဥဘော အရောဂါ တေ	၃၆၆
ကစ္စိ ခုံသာ မကသာ စ	၃၀၇၊ ၃၂၀၊
	၃၅၄၊ ၃၆၆၊ ၃၇၄
ကစ္စိ တုယုမ္ပိ ဝေဒေဟ	၁၁၁
ကစ္စိ န တာတ ကုသလံ	၃၇၆
ကစ္စိ န တေ နာ'ဘိသသိ	၃၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က]	
ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ	၃၀၇၊ ၃၂၀၊ ၃၅၄
ကစ္စိ နု မေ အယျပုတ္တ	၃၄၃
ကစ္စိ ဗဟုဝိဓံ မာလျံ	၁၂၁
ကစ္စိ ရမသိ ပါသာဒေ	၁၂၀
ကစ္စိ ဝေါ ကုသလံ ပုတ္တ	၃၇၄
ကဋေရုဟာ စ ဝါသန္တိ	၃၁၄
ကတွာ သရေသု ကိစ္စာနိ	၂၀၇
ကထံ စရေယျ ဝုဗ္ဗေသု	၁၁၁
ကထံ စန္ဒနလိတ္တင်္ဂါ	၂၆၆
ကထံ ဓမ္မံ စရိတွာန	၁၁၁
ကထံ ဓမ္မံ စရေ မစ္စော	၁၁၁
ကထံ နာမ သာမသမသုန္ဒရာဟိ	၉၂
ကထံ နာမ သာမသမသုန္ဒရေဟိ	၉၂
ကထံ နု စိရံ ဓာရေန္တိ	၂၆၆
ကထံ နု တာသံ ဟဒဟံ	၂၇၈
ကထံ နု ပထံ ဂစ္ဆန္တိ	၃၃၂
ကထံ နု ယာတံ အနုယာယိ ဟောတိ	၂၁၈
ကထံ နု သော နု လဇ္ဇေယျ	၃၃၂
ကထံ နော ကုဇ္ဇရံ ဒဇ္ဇော	၂၅၄
ကထံ နော အဘိဝါဒေယျ	၂၂၃-၄၊ ၂၂၉
ကထံ ဟဝေ ဘာသတိ	
နာဂရာဇော	၁၅၆
ကထံ ဟိ လောကာပစိတော သမာနော	၅၅
ကထည ကိရ ပုတ္တကာမာယော	၈၅-၆
ကဒလိမိဂါ ဗဟူ စိတြာ	၁၇၇
ကဒလီဝ ဝါတစ္ဆုပိတာ	၃၈၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က]	
ကပဏာ ဝိလပတိ သေလာ	၈၇
ကပ္ပါသပိစုရာသီဝ	၂၉
ကပ္ပါသိကဉ္စ ကောသေယျံ	၃၈၁
ကမ္မလသုတရာ ဥဋ္ဌေန္တ	၈
ကမ္မန္တံ သံဝိဓေတွာန	၂၀၇
ကမ္မာရာနံ ယထာ ဥက္ကာ	၃၄
ကရဝိယာ စ သဂ္ဂါ စ	၃၁၅
ကရေရိမာလာ ဝိတတာ	၃၁၀
ကရောဋိယာ စမ္မဓရာ	၃၈၅
ကရေတိ စေ ဒါရုတိဏေန ပုညံ	၅၄
ကလိမေဝ နန ဂဏှာမိ	၁၁၆
ကလီ ဟိ မိရာန ကဋံ မဂါနံ	၅၃
ကလျာဏတိတ္ထံ သုစိမံ	၂၉၉
ကသ္မာ နာဘိဟရိဿန္တိ	၂၆၆
ကဿ အင်္ဂံ ပရိဂ္ဂယု	၆၈
ကဿ ဧတာနိ အက္ခိနိ	၆၈
ကဿ ကဉ္စနပဋေန	၆၇
ကဿ ဇမ္ဗောနဒံ ဆတ္တံ	၆၇
ကဿပဿ ဝစော သုတွာ	၁၁၄-၅
ကဿ ပေခုဏဟတ္ထာနိ	၆၈
ကဿ ဘေရီ မုဒိင်္ဂါ စ	၆၇
ကဿ လာခါရသသမာ	၆၈
ကဿ ဝါတေန ဆုပိတာ	၆၈
ကဿေတံ မုခမာဘာတိ	၃၆၁
ကဿေ'တေ လပနဇာတာ	၆၈
ကာကာ ဥလူကံဝ ရဟော လဘိတွာ	၆၀
ကာမံ ဇနပဒေါ မာ'သိ	၂၅၅

ပဌမပါဒါ	[က]	ပိဋကံ
ကာမံ မံ သိဝယော သဗ္ဗေ		၂၅၈
ကာယေန ဝါစာ မနသာ		၁၃၃
ကာယော တေ		
ရထသညာတော		၁၄၆
ကာလညတာ စိတ္တသာရော		၁၄၆
ကာသံ ကုသံ ပေါဋ္ဌကိလံ		၂၇၆
ကာသိကသုစိဝတ္ထရော		၈၉၊ ၁၀၀
ကာသိယာနိ စ		
ဓာရေတွာ		၂၆၆၊ ၂၇၉
ကိံ တေ ဝတံ ကိံ ပန		
ဗြဟ္မစရိယံ		၂၂၅၊ ၂၃၀
ကိံ န တုယံ ဖလံ အတ္ထိ		၂၆
ကိံ မာဏဝဿ ရတနာနိ အတ္ထိ		၁၇၃
ကိံ ပန တံ အတိဒါနံ		၇၄
ကိန္နု တာတ တုဝံ ပဇ္ဈာယသိ		၁၆၁
ကိန္နု'မာ န ရမာပေယျု		၉၃
ကိမဂ္ဂိယံ ဟိ ဝေါ တာတ		၃၆၄
ကိမိဒံ အပ္ပသဒ္ဓေါ		၃၄၂
ကိမိဒံ တုဏှိဘူတောသိ		၃၄၃
ကိမေဝ ဒိသ္မာ ဥရုဝေလဝါသိ		၁၀၅
ကိသ္မိံ မေ သိဝယော ကုဒ္ဓါ		၂၅၇
ကိဋ္ဌာ ပဋ္ဌင်္ဂါ ဥရဂါ စ ဘေကာ		၅၆
ကိဋ္ဌေ ရာဇာ အမစ္စေဟိ		၁၉၇
ကုကုတ္တကာ ကုဋီရကာ		၃၁၇
ကုဋ္ဌဇာ သလဋ္ဌာ နိပါ		၃၀၄
ကုဋ္ဌဇိ ကုဋ္ဌတဂရာ		၃၀၄
ကုဏာလကာ ဗဟူ စိတြာ		၁၇၅
ကုဏ္ဍလေ ဃုသိတေ မာလေ		၃၆၆
ကုတော စ ယူပေ မဏိသင်္ခမုတ္တံ		၆၀

ပဌမပါဒါ	[က]	ပိဋကံ
ကုတော န အာဂစ္ဆသိ		
ဒေဝဝဏ္ဏိ		၁၃၅
ကုတော န ဘဝံ ဘာရဒွါဇ		၃၆၁
ကုမာရိယောပိ ဝဒေထ		၇၇
ကုမ္ဘမ္ဘ'ဉ္ဇလိံ ကရိယာ		၂၀၂
ကုမ္ဘိလာ မကရာ စေတ္ထ		၁၇၇
ကုမ္ဘောဒရော ဘဂ္ဂပိဋ္ဌိ		၃၂၈
ကုရရိ ဟတဆာပါဝ		၃၄၊ ၂၆၇
ကုသလံ စေဝ နော ဗြဟ္မေ		၃၂၀၊ ၃၅၄
ကုသလံ စေဝ မေ ပုတ္တ		၃၇၆
ကုသလံ စေဝ မေ ဗြဟ္မေ		၃၀၇
ကုသလံ စေဝ မေ သမ္မာ		၂၈၆
ကုသလံ ပဋိနန္ဒာမိ		၂၀
ကုဟိံ န ရဋ္ဌေ တဝ ဇာတိဘူမိ		၁၇၂
ကုဋ္ဌာဂါရေ သယိတွာန		၂၈၀
ကေ ဂန္ဓဗ္ဗေ ရက္ခသေ စ နာဂေ		၁၆၂
ကေန ဝါ ဝါစပေယျေန		၃၆၂
ကေန ဝါ ဝိကလံ တုယံ		၁၂၁
ကေဝလော စာပိ နိဂမော		၂၅၄
ကေသဂ္ဂဟဏမုက္ခေပါ		၂၇၇
ကေသေသု ဇဋ္ဌံ ဗန္ဓိတွာ		၃၆၇
ကောဉ္ဇံ နဒတိ မာတင်္ဂါ		၃၇၀
ကောဉ္ဇံ မယူရဉ္ဇ ပိယဉ္ဇ ကေတံ		၁၉၂
ကောဋ္ဌသုဏာ သုဏောပိ စ		၃၁၅
ကော တေ ဒိဋ္ဌော ရာဇကလိ		၁၀၂
ကော တေ ဗလံ မဟာရာဇ		၂၈၅
ကော တံ ဗြဟ္မာဗာဟု		
ဝနဿ မဇ္ဈေ		၁၅
ကော နိဓ ရညံ ဝရ'မာဘိဇေတိ		၁၇၁
ကော န ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန		၂၆၊ ၃၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က]	
ကော ပန္နေ ဆတ္တ'မာနေတိ	၁၄၅
ကောမာရီ ယဿဟံ ဘရိယာ	၃၅၆
ကောရဏ္ဍကာ အနေဇာ စ	၃၁၃
ကောရဗျရာဇဿ ဓနဉ္စယဿ	၁၆၆
ကော ရာဇပုတ္တံ နိသဘံ	၂၉၉
ကောသမ္ဘိယံ သေဋ္ဌိကုလေ	၁၂၇

[ခ]	
ခဇ္ဇရေ'တ္ထ သိလာမယာ	၁၆၇
ခဏန္တာ'လုကလမ္မာနိ	၃၆၆
ခဏိတ္တိကံ မေ ပတိတံ	၃၃၀
ခတ္တိယမန္တာ စ တယော	
စ ဝေဒါ	၆၂
ခဏှာ ဟိ ဝေဿာနံ ဗလိ°	
ဟရန္တိ	၅၆
ခဒိရင်္ဂါရဝဏ္ဏာဘာ	၆၀
ခန္တိ° ဟဝေ ဘာသတိ	
နာဂရာဇာ	၁၅၆
ခရာဇိနော ဇဋ္ဌိ ဒုမ္ဘိ	၄၀
ခရာ ခါရောဒိကာ တတ္တာ	၁၄၃
ခလံ သာလံ ပသုံ ခေတ္တံ	၂၀၁
ခိန္နံ ရတိ° ဝိပုဇဟိတွာန သဗ္ဗံ	၁၅၄
ခိပ္ပံ ဂီဝံ ပသာရေဟိ	၄၅
ခိပ္ပံ မမံ ဥဒ္ဓရ ကာတိယာန	၂၁၆
ခိယတေ စဿ တံ ပါပံ	၁၂၅
ခိယတေ စဿ တံ ပုညံ	၁၂၄
ခေမာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စ	၂၄၃
ခေါမာဝ တတ္ထ ပဒုမာ	၃၁၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဂ-ဃ]	
ဂစ္ဆထ ဝဒေထ ကုမာရေ	၇၆
ဂစ္ဆထ ဝေါ ဃရဏိယော	၀၆
ဂစ္ဆန္တော သော ဘာရဒွါဇော	၃၀၇
ဂဏှာမသေ မဏိ° တာတ	၂၇
ဂဏှာဟေ'တံ မဟာနာဂံ	၂၉
ဂန္ဓကေန ဝိလိမ္ပိတွာ	၂၀၀
ဂန္ဓာ ဂိရိဝိဒုဂါနံ	၂၀၉
ဂပ္ပံ မေ ဓာရယန္တိယာ	၂၄၅
ဂဝံ သဟဿံ ဥသဘဉ္စ နာဂံ	၁၅၀
ဂဟပတယော စ ဝဒေထ	၇၇
ဂါမဝရံ နိဂမဝရံ ဒဒန္တိ	၀၃
ဂါမေ ဂါမေ သတံ ကုမ္ဘာ	၃၆၉
ဂုဏော ကဿပဂေါတ္တာ'ယံ	၁၀၀
ဃရ'မာဝသမာနဿ	၁၀၉

[ဝ]	
စင်္ကောရာ ကုက္ကုဒ္ဓာ နာဂါ	၃၁၅
စဏှာလပုတ္တောပိ အဓိစ္စ ဝေဒေ	၆၂
စတုဝါဟိ° ရထံ ယုတ္တံ	၂၀၁
စန္ဒံ ခေါ တံ ဒေါဟဋ္ဌာယသိ	၁၆၀
စန္ဒကေ မေ ဝိမာနသ္မိ°	၁၁၀
စမ္ပေယျကာ နာဂမလ္လိကာ	၁၆၇
စမ္ပဝါသိ ဆမာ သေတိ	၃၀၇
စရိတွာပိ ဗဟုံ ဘဒ္ဒိ	၁၁၃
စာတုဒ္ဓသံ° ပဉ္စဒသိ°	၁၁၆၊ ၁၂၇
စာပေါဂူ'နဒရော အဿ	၁၉၉
စာပေါဂူ'နဒရော မိရော	၁၉၉
စာမရမောရဟတ္ထေဟိ	၂၀၀
စာရတိမ္ပရက္ခာ စေတ္ထ	၃၀၃
စိတြဂ္ဂဋ္ဌေရုယုသိတေ	၂၄၅

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[၈-ဆ]

စိရံ ဝိဝါဒေါ မမ တုယုဉ္ဇံ'ဿ	၁၈၅
စုလ္လာသီတိ မဟာကပ္ပေ	၁၁၃
စေတိယော ပရိဝါရိ'သု	၂၈၅
စေလုက္ခေပေါ အဝတ္တိတ္ထ	၃၈၆
ဆကလိ'ဝ မိဂိ' ဆာပါ	၃၄၂
ဆကလိ'ဝ မိဂိ ဆာပံ	၃၄၁
ဆန္ဒညူ ရာဇိနော စဿ	၂၀၂
ဆမာယံ စေ နိသိဉ္ဇိဿံ	၄၁

[၉-၅]

ဇယော မဟာရာဇ	
ပရာဇယော စ	၁၈၄
ဇာတရူပမယံ ဝဿံ	၃၈၆
ဇာတရူပမယာ ကဏ္ဍာ	၁၆၆၊ ၁၆၉
ဇာနာမိ မာဏဝ	
တယာဟ'မသ္မိ	၁၉၀
ဇာလိ' ကဏ္ဍာဇိနံ ဓိတံ	၃၅၆
ဇိဏ္ဍံ ပေါသံ ဂဝါဿဉ္ဇ	၁၄၅
ဇိဏ္ဍောဟမသ္မိ ဒုဗ္ဗလော	၂၉၆
ဇိဝိတံ နူန တေ စတ္တံ	၇
ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ဥပဂယ	၂၀၆
ဌိတေ မဇ္ဈနိကေ ကာလေ	၂၇၆

[၉]

တံ ကမ္ပံ နိဟိတံ အဋ္ဌာ	၁၂၇
တံ ခဇ္ဇမာနံ နိရယေ ဝသန္တံ	၁၄၀
တံ ဂုဏော ပဋိသမ္ဗောဒိ	၁၁၀
တံ စ ဒိသ္မာန အာယန္တိ'	၃၇၆
တံ စန္ဒနဂန္ဓရသာနုလိတ္တံ	၁၉၃
တံ စေတာ အနုသာသိ'သု	၂၈၉

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[၉]

တံ စေဝ တုန္တံ မဃဝါ သမင်္ဂီ	၆၁
တံ တံ ကဏ္ဍာဇိနာ'ဝေါစ	၃၃၅
တံ တံ ဝိတာပိ အဝစ	၈၀
တံ တံ မာတာ အဝစ	၇၉
တံ တံ မြူမိ မဟာရာဇ	၂၆၅
တံ တတ္ထ ဂတိမာ ဓိတိမာ	၁၈၈
တံ တံ ဂန္ဓာန ယာစဿု	၂၉၅
တံ တံ ဒဋ္ဌါ မဟာရာဇ	၃၉
တံ တံ ပတိတမဒ္ဒက္ခိ	၄၅
တံ ဒိသ္မာ စေတပါမောက္ခာ	၂၈၅
တံ ဒိသ္မာ ရာဇာ	
ပရမပ္ပတိတော	၂၃၅
တံ နာဂကညာ စရိတံ ဂဏေန	၂၂၁
တံ ပဝိဋ္ဌံ မြဟာရညံ	၂၉၈
တံ မြာဟ္မဏာ အန္ဓဂမုံ	၂၈၂
တံ ဘာဝိတတ္ထ'ညတရံ	၂၆
တံ မေ တထာ ဟောတု	
ဝသေမု တီဟံ	၁၉၁
တံ မေ ဝတံ တံ ပန	
မြဟ္မစရိယံ	၂၂၅၊ ၂၃၀
တံ မေ ဝတံ သမိဒ္ဓ'ဇ္ဇ	၃၈၁
တံ မေ သုယိဋ္ဌံ သုဟုတံ	၃၀၁
တံ ဝိမာနံ အဘိဇ္ဈာယ	၁၉
တံ သုတွာ အန္ဓေပုရေ	၇၅
တံ သုတွာ အမနုဿော	၁၀၁
တံ သုတွာ ခဏ္ဍဟာလော	၁၀၂
တံ ဟညမာနံ နိရယေ ဝဇန္တံ	၁၄၁
တဂရဉ္စ ပလာသေန	၁၂၆
တဂ္ဂ တေ မယမက္ခာမ	၂၈၉
တဉ္စ ဒိသ္မာန အာယန္တံ	၃၇၄

ပဌမပါဒါ	[တ]	ပိဋကံ
တဉ္စ ဒိသ္မာန အာယန္တိ		၃၄
တဉ္စ ဒိသ္မာန ဝေဒေဟော		၁၂၀
တဉ္စ သောဏ္ဏမယေ ပိဋေ		၁၁၉
တတော အဿသဟဿာနိ		၃၆၈
တတော ကဏှာဇိနာယပိ		၃၄၇
တတော ကတ္တာ တရမာနော		၃၆၅
တတော ကုမာရာ ပက္ကာမုံ		၃၂၇
တတော ကုမာရာ ဗျထိတာ		၃၂၄
တတော ကုမာရေ အာဒါယ		၃၂၆
တတော စုတာ သာ		
ဗုဿတိ		၂၄၇
တတော စုတာ'ဟံ ဝေဒေဟ		၁၁၅၊
		၁၂၇၊ ၁၂၉
တတော စုတော ဣဓ		
ဇာတော		၁၁၄
တတော ဒွေသက္ကရတ္တဿ		၁၁၈
တတော နာဂသဟဿာနိ		၃၆၈
တတော နိက္ခန္တမတ္တံ တံ		၁၄၃
တတော ပတိဋ္ဌာ ပါသာဒေ		၁၃၅
တတော မဒ္ဒိမ္ပိ နှာပေသုံ		၃၈၀
တတော ရထသဟဿာနိ		၃၆၈
တတော ရဗျာ ဝိဝသာနေ		၁၁၈၊
		၂၅၆၊ ၂၆၉၊ ၃၅၄၊ ၃၅၉
တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ		
၂၈၀-၁၊ ၂၈၃၊ ၃၃၁-အာဒိပိဋေသု		
တတော သဋ္ဌိသဟဿာနိ		၃၆၈၊
		၃၈၀၊ ၃၈၄
တတော သုက္ကံ မဟာရာဇာ		၂၇၅
တတော သေနာပတိ ရညော		၁၀၇

ပဌမပါဒါ	[တ]	ပိဋကံ
တတော သေနာပတိ ရာဇာ		၃၆၈
တတော သော မြာဟ္မဏော		
ဂန္တော		၂၉၈
တတော သော မြာဟ္မဏော		
ဘိတော		၂၉၆
တတော သော မြာဟ္မဏော		
လုဒ္ဒေါ		၃၂၇
တတော သော မုဒုကာ		
ဘိသိယာ		၁၁၀
တတော သော		
ရဇ္ဇမာဒါယ		၃၂၇၊ ၃၃၅
တတော သော ဝရဏော		
နာဂေါ		၁၆၄-၅
တတော ဟေမဉ္စ ကာယူရံ		၃၈၂
တတ္ထ ဌိတာဟံ ဝေဒေဟ		၁၃၀-၁
တတ္ထ တေ သော ပါတုရဟု		၄၅
တတ္ထ တေ ပုရိသဗျုပ္ပါ		၄၆
တတ္ထဒ္ဓသ ကုမာရံ သော		၂၅၆၊ ၃၇၃
တတ္ထ နစ္စန္တိ ဂါယန္တိ		၁၉၂
တတ္ထ ပတ္တော သာနုစရော		၁၆
တတ္ထ မိန္ဒုဿရာ ဝဂ္ဂ။		၂၈၉၊ ၃၇၁
တတ္ထ မိတ္တံ အသေဝိဿံ		၁၂၇
တတ္ထ သဋ္ဌိန္နဂတ္တံ တံ		၁၄၃
တဒါသိ ယံ ဘိသနကံ		၂၅၃၊ ၂၇၁၊
		၃၂၆၊ ၃၅၆
တဒါဟံ ဗျထိတာ ဘိတာ		၃၄၅
တမဂ္ဂဟိ ဝေဠုရိယံ မဟန္တံ		၁၇၁
တ'မဂ္ဂိဟုတ္တံ သရဏံ ပဝိဿ		၆၀
တ'မဇ္ဈပတ္တံ ရာဇပုတ္တိ		၃၅၁
တမတိက္ကမ္မ ဘဒ္ဒန္တေ		၂၈၉

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[တ]

တ'မနုယာယိံသု ဗဟဝေါ ၁၀၉
 တ'မနုပုတ္တိ ဝေဒေဟော ၁၀၆၊ ၁၁၅
 တမဗြိဝိ မဟာရာဇော ၂၇၅၊ ၂၇၉
 တမဗြိဝိ ရာဇပုတ္တိ ၂၅၉၊ ၂၆၁၊
 ၂၇၅-၆-၉၊ ၂၈၀
 တ'မာရဟန္တံ အသိပတ္တပါဒပံ ၁၄၃
 တ'မာရဟန္တံ ခုရသဉ္စိတံ ဂိရိံ ၁၄၂
 တ'မာရဟန္တံ နိရယံ ၁၄၃
 တ'မာရဟန္တံ ပဗ္ဗတသန္ဓိကာသံ ၁၄၂
 တ'မာရဟန္တံ နာရိယော ၁၄၂
 တသ္မာ အဟံ တုယံ ဝဇာယ
 ယုတ္တော ၂၁၅
 တသ္မာ ပတ္တပုဋ္ဌဿေဝ ၁၂၆
 တသ္မာ သဘဉ္စ အသတံ ၃၅၇
 တသ္မိံ မေ သိဝယော ကုဒ္ဒါ ၂၈၆
 တဿ ဥတ္တရပုဗ္ဗေန ၂၈၉
 တဿ ကောမာရိကာ ဘရိယာ ၁၆၇
 တဿ စေတော ပဋိဿောသိ ၃၀၀
 တဿ'ဇ္ဇ'ဟံ အတ္တသုခိ
 ဝိဇေယျော ၁၉၄
 တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ ၁၀၊ ၂၁၊ ၃၆၀
 တဿ တေ အနုမောဒန္တိ ၃၅၃၊ ၃၅၇
 တဿ တျာဟံ န ဒဿာမိ ၃၀၀
 တဿ ဒိန္နာ မယာ ပုတ္တာ ၃၅၂
 တဿ ဘတ္တုပရိယေသနံ စရ ၁၆၁
 တဿ ယာနံ အယောဇေသုံ ၁၀၉
 တဿာ ဥတ္တရပုဗ္ဗေန ၂၈၉၊ ၂၉၀
 တဿာ စ နာဂမာနေသုံ ၃၈၃
 တဿာ'နဇံ ဝိတရံ ကာမယာမိ ၂၁၄
 တဿာ မာလျံ အဘိဟရိံသု ၁၁၉

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[တ]

တဿာ လာလပ္ပမာနာယ ၃၄၁
 တဿာ လာလပ္ပိတံ သုတွာ ၂၆၈
 တဿာဝိဒ္ဓုရေ ပေါက္ခရဏိ ၃၀၄၊ ၃၁၀
 တဿာ သာယနကာလသ္မိံ ၃၃၈
 တဿာ သုမဇ္ဈာယ ပိယာယ
 ဟေတု ၂၃၆
 တကြာ'သုံ ကုမုဒါယုတ္တာ ၁၀၉
 တာ နံ တတ္ထ ဂတာ'ဝေါစုံ ၂၉၃
 တာဝတိံ သေ စ ယာမေ စ ၁၇၉
 တိဏလတာနိ ဩသရော ၃၃၅
 တိန္ဒြကာနိ ပိယာလာနိ ၃၀၈၊
 ၃၂၁၊ ၃၅၅
 တိဏိ ဥပ္ပလဇာတာနိ ၃၁၀
 တိဏိ ကတ္တာရဇာတာနိ ၃၁၃
 တုမေ စ ပုတ္တေ ပဿထ ၃၃၉
 တုမေဟိ ဗြဟ္မေ
 ပကတော ၂၉၈၊ ၃၀၀
 တုယံ မံသေန မေဒေန ၃၀၁
 တုယေဝ သမ္ဗလံ ဟောတု ၃၀၆
 တုလာ ယထာ ပဂ္ဂဟိတာ ၁၂၅၊ ၁၉၆
 တုဝံ ဟိ သေဋ္ဌော
 တွမနုတ္တရောသိ ၁၅၇
 တေ အာဂတေ မုဒ္ဒနိ
 ဓမ္မပါလော ၁၉၃
 တေ ဂန္ဓာ ဒိဿမဒ္ဓါနံ ၂၈၄၊ ၃၇၁
 တေ ဇနာ တံ အဝစိံသု ၂၉၈
 တေ တတ္ထ အမေ ပဿိတွာ ၂၈၃
 တေ တတ္ထ ဂဟပတယော ၇၇
 တေ တတ္ထ ဇူတေ ဥဘယေ
 သမာဂတေ ၁၈၃

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[တ]

တေ နူန ပုတ္တကာ မယံ ၃၃၉
 တေ ပါဝိသံ အက္ခမဒေန မတ္တာ ၁၈၃
 တေ ပါဝိသံ ပုရံ ရမ္မံ ၃၈၅
 တေ ပါဝိသံ မြဟာရညံ ၃၇၁
 တေ မနုဿံ မိဂံ ဝါပိ ၂၇၅
 တေ ရာဇပုတ္တိယာ ပုတ္တေ ၃၇၅
 တေသံ လာလပ္ပိတံ

သုတွာ ၂၆၄၊ ၃၃၇

တေသံ သင်္ကပ္ပမညာယ ၃၅၇
 တေသံ သုတွာန နိဗ္ဗေသံ ၃၇၂
 တေသမ္ပိ တာဒိသာနံ ၈၃
 တေသာဟံ ပဟိတော ဒူတော ၃၀၁
 တေသု ဒိသွာန လမ္မန္တေ ၁၀
 တေသု မတ္တာ ကိလန္တာဝ ၂၆၉၊ ၂၇၂
 တံ နော ဝိနေတာသိ ရထံ နန္ဒိ ၂၃၆
 တံ မံ နာဂေန အာလမ္ပ ၃၈
 တံ မဒ္ဒိ ကဏံ ဂဏှာဟိ ၂၈၃
 တုဉ္စ ဒေဝါသိ သပ္ပညော ၁၂၃
 တျာဟံ မန္တေ ပရတ္ထဒ္ဓေါ ၂၆

[ထ]

ထနာ စ မယိမေ ပူရာ ၃၄၂
 ထနာ မေ နပ္ပပတေယျံ ၂၄၅
 ထိယောပိ တတ္ထ ပက္ကန္တံ ၂၇၀
 ထူလာ သိဃံသုကာ စေတ္ထ ၃၀၄

[ဒ]

ဒက္ခန္ဓ ပေါသံ မနုဇာ ဝိဒိတွာ ၁၃၈
 ဒက္ခိဏံ ဝါပဟံ ဗာဟံ ၂၅၈
 ဒဇ္ဇော အမ္မာ မြာဟ္မဏဿ ၃၃၆
 ဒဇ္ဇေမု ခေါ တေ သုတနံ
 သုနေတ္ထံ ၂၁၅

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[ဒ]

ဒဇ္ဇေမု ခေါ ပဉ္စ သတာနိ
 ဘောတော ၁၃၈
 ဒဒတော မေ န ဒိယေထ ၃၅၉
 ဒဒါမိ န ဝိကမ္မာမိ ၂၅၁၊ ၃၂၂၊ ၃၅၅
 ဒဒါမိ ဘောတော ဘရိယံ ၃၅၈
 ဒသ မာသေ ဓာရယိတွာန ၂၄၈
 ဒသေတ္ထ ကာဠိယော ဆစ္စ ၁၇၉
 ဒသေတ္ထ ရာဇိယော သေတာ ၁၇၉
 ဒဟရာ တံ ရူပဝတီ ၂၉၄
 ဒဟရာ ရုက္ခာ စ ဝုဒ္ဓါ စ ၃၁၂
 ဒဟရာ သတ္တသတာ တော ၈၈
 ဒါနမဿ ပသံသာမ ၃၆၃
 ဒါနာနိ ဒေဟိ ကောဏ္ဍည ၇၉၊ ၈၀
 ဒါသိံ ဒါသံ စ သော ဒဇ္ဇော ၃၆၂
 ဒါသေ ကမ္မကရေ ပေသော ၂၀၁
 ဒိန္နပုဗ္ဗံ န ဟာပေယျ ၂၀၁
 ဒိဗ္ဗံ ဒေဝ ဥပယာစန္ဒိ ၉၅
 ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္ထိံ ၁၉၆
 ဒိသွာန တံ ဝိမလာ ဘူရိပညံ ၂၂၉
 ဒိသွာ မဏိံ ပဘဿရံ

ဇာတိမန္တံ ၁၇၁

ဒိသွာ မိဂါနံ ယူထာနံ ၂၇၅
 ဒိသွာ သမ္ပတိ တေ ဘောရေ ၂၇၆
 ဒုက္ကဋံ စ ဟိ နော ပုတ္တ ၃၇၉
 ဒုက္ကဋံ ဝတ တေ ဉ္ဇတီ ၂၉၃
 ဒုက္ကဋံ ဝတ ဘော ရညာ ၃၆၂
 ဒုက္ကဋဉ္စ ဟိ နော ပုတ္တ ၃၆၇
 ဒုက္ခံ ခေါ မေ ဇနယထ ၈၁၊ ၈၄
 ဒုက္ခံ တေ ဝေဒယိဿာမိ ၂၅၇
 ဒုက္ခံဿ ဟဒယံ အာသိ ၃၆၃

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[၅]

ဒုဒ္ဒဒိ ဒဒမာနာနံ	၃၅၇
ဒုဘတော ဝနဝိကာသေ	၂၆၂
ဒုမံ ဣဝ ပထေ ဇာတံ	၂၉၉
ဒုယိဋ္ဌိ တေ နဝမိယံ	၂၉၃
ဒေဝတေ တွ'ဇ္ဇ ရက္ခ ဒေဝိ	၁၈၂
ဒေဝတေ မေ ဇယံ ဒေဟိ	၁၈၂
ဒေဝရာဇ နမော တျတ္ထု	၂၄၄
ဒေဝဝါဟ ဝဟံ ယာနံ ၁၆၆၊ ၁၆၉	
ဒွါရံ နပ္ပဋိပဿာမိ	၁၁၆
ဒွေ မိဂါ ဝိယ ဥက္ကဏ္ဍာ	၃၄၁

[၈]

ဓဇော ရထဿ ပညာဏံ	၂၇၇
ဓတရဋ္ဌာ ဟိ တေ နာဂါ	၆၉
ဓမ္မကာမော သုတာဓာရာ	၁၈၉
ဓမ္မဿာပစိက္ခိ ကုမ္ပိ	၂၆၅
ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တံ	၃၇၈
ဓမ္မော မနုဇေသု မာတိနံ	၁၆၀
ဓဝဿကဏ္ဍာ ခဒိရာ ၃၀၂၊ ၃၀၉	
ဓာတာ ဝိဓာတာ ဝရုဏော	
ကုဝေရာ	၄၈
ဓာရယိ'မံ မဏိ' ဒိဗျံ	၂၀
ဓာရေန္တော ပြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ ၃၀၂-၃၊	
၃၀၅၊ ၃၀၉၊ ၃၁၈	

[၉]

န ဣဋ္ဌကာ ဟောန္တိ သိလာ	
စိရေန	၆၁
န ဣမံ အကုသလော ဒိဗျံ	၂၅
နက္ခတ္တေ ဥတုပုဗ္ဗေသု	၂၉၆

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[၈]

န ခေါ နော ဒေဝ ပဿာမိ	၃၅၀
နဂါ နဒီ အနုဒကာ	၂၇၇
န စမ္ပိ ဗျမ္ပိတော နာဂ	၂၂၃
န စမ္ပိ ဗျမ္ပိတော နာဂိ	၂၂၉
န စ မျာ'ယံ မဏိ ကေယျော	၂၅
န စာယံ ပြာဟ္မဏော	
တာတ	၃၃၅၊ ၃၆၄
န စာဟံ တသ္မိ' ဒုဗ္ဗေယျံ	၂၅၅
န စေဝ တေ ကတံ ပါပံ	၂၄၄
နစ္စဂိတတူရိယာဘိနာဒိကေ	၂၃၈
နဇ္ဇာယော သုပ္ပတိတ္တာယော	၁၇၇
န တာဝ ဘာရာ ပရိပူရာ	၁၂၄
န တေ ကဋ္ဌာနိ ဘိန္နာနိ	၃၄၉
န တေ ပြာဟ္မဏ ဂစ္ဆာမိ	၂၉၅
နတ္တာရာ သုဏိဿ ပုတ္တော	၃၇၈
နတ္ထိ ဒိဋ္ဌာ နတ္ထိ ရတိ	၂၉၄
နတ္ထိ ဒေဝ ပိတရာ ဝါ	၁၁၂
နတ္ထိ ဓမ္မစရိတဿ	၁၁၂
နတ္ထိ မေ သိပ္ပဋ္ဌာနံ ဝါ	၂၉၅
နတ္ထိ ဟန္တာဝ ဆေတ္တာ ဝါ	၁၁၃
န ဒိဿတိ အဂ္ဂိ မနုပ္ပဝိဋ္ဌော	၅၄
န ဒုက္ခံ အဟိနာ ဒဋ္ဌံ	၂၉၄
န ဒေဝ မယံ ဝစနာ	၃၆၇
န ဓနေန န ဝိတ္တေန	၁၆၅
န နိဒ္ဒိ ဗဟု မညေယျ	၁၉၇
န န တံ သဒ္ဓမသောသိ	၃၄၅
န နော ဝိဝါဟော နာဂေဟိ	၇
နန္ဒိကာ ဇီဝပုတ္တာ စ	၃၀၅
န ပူဇိတော မညမာနော	၁၉၈
န ဗာဠိ ဣတ္ထိ' ဂစ္ဆေယျ	၁၉၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[န]	
န ဘဝံ တေ ပုညတ္ထံ	၃၀၈
န မယံ မတ္တိကံ နာမံ	၂၄၈
န မေ ဣဒံ တဏှာ	
ဒုက္ခံ	၃၂၉၊ ၃၃၀
န မေ ဆန္ဒော မတိ အတ္ထိ	၂၈၈
န မေ ဒေဿာ ဥဘော	
ပုတ္တာ	၃၅၆
န ယိမ သန္တိ သမဏ-	
ဗြာဟ္မဏာ စ	၂၂၆၊ ၂၃၁
န ရညော သဒိသံ ဘုဇ္ဇေ	၁၉၇
န ရညော သဒိသံ ဝတ္ထံ	၁၉၇
န ဝါသ'မဘိရောစာမိ	၃၂၂
န ဝေ ရာဇာ သခါ ဟောတိ	၁၉၈
န သာဓာရဏဒါရ'ဿ	၁၈၈
န ဟိ နုန တုယံ ကလျာဏိ	၂၉၃
န ဟိ နုနာ'ယံ ရဋ္ဌပါလော	၉၇
န ဟိ နုနိမ'ဿ ရညော	၉၈၊ ၉၉
န ဟိ ရာဇကုလံ ပတ္တော	၁၉၅
န ဟေတေ ဒုလ္လဘာ ဒေဝ	၁၀၈
န ဟေ'တာ ယာစယောဂီ နံ	၃၂၂
နာဂဝရ ဝစော သုဏောဟိ	
မေ	၁၆၃
နာဂေါဟ'မသ္မိ ဣဒ္ဓိမာ	၁၅
နာ'တိဒူရေ ဘဇေ ရညော	၁၉၇
နာတိမညာမိ ရာဇာနံ	၈
နာ'တိ ဝေလံ ပဘာသေယျ	၁၉၉
နာ'မိစ္စလဒ္ဓံ န ပရိဏာမဇံ	
မေ	၂၂၅၊ ၂၃၀
နာနာဒိဇဂဏာကိတ္တာ	၁၇၇
နာ'ဿ ပိဋံ န ပလ္လင်္ဂံ	၁၉၇

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[န]	
နာ'ဿ ဘရိယာ ဟိ	
ကိဋ္ဌေယျ	၁၉၇
နာဟံ အကာမာ ဒါသိမ္ပိ	၂၇၄
နာဟံ တမ္ပိ ကရိဿာမိ	၃၂၄
နာဟံ ဒိဇာမိပေါ ဟောမိ	၂၆
နာဟံ တမ္ပိ ကုလေ ဇာတာ	၂၉၅
နိက္ကိဏိတွာ နဟာပေတွာ	၃၆၅
နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ	၂၇၈
နိက္ခမိတွာန နဂရာ	၂၈၁
နိက္ခိတ္တသတ္တာ ပစ္စတ္တာ	၁၀၇
နိဂြောဓံ ပထေ ဇာတံ	၂၉၉
နိဇ္ဈတ္တာ သိဝယော သဗ္ဗေ	၃၀၁
နိဇ္ဈာပေတံ မဟာရာဇံ	၂၈၇
နိန္နာဒိတာ တေ ပထဝီ	၃၅၃၊ ၃၅၇
နိယျာမ ဒေဝ ယုဒ္ဓါယ	၁၀၇
နိဝတ္တယိတွာန ရထံ	၃၇၃
နိဝါတဝုတ္တိ ဝုဒ္ဓေသု	၂၀၀
နိဝေသနေသု သောဗ္ဗေသု	၉၊ ၁၀
နိသဇ္ဇ ရာဇာ သမ္မောဒိ	၁၁၀
နိစေ စော'လမ္ပတေ သူရိယော	၃၃၈
နိယမာနာ ကုမာရာ တေ	၃၃၁၊ ၃၃၄
နိယမာနေ ပိသာစေန	၃၂၈
နိလနေတ္တာ နိလဘမု	၂၄၅
နိလဝတ္ထဓရာ နေနကေ	၃၆၈
နုန မဒ္ဓိ ဝရာရောဟာ	၃၄၅
နေဝ တံ အဘိမညာမိ	၃၉
နေဝ မယံ အယံ နာဂေါ	၃၇
နေဝ မိဂါ န ပသူ နောပိ ဂါဝေါ	၅၉
နေဝ'ဿ မဒ္ဓိ ဘာကုဋိ	၃၅၆
နေဝါသံ ကေသာ ဒိဿန္တိ	၃၄၄

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[န]

နေဝေ'သ ဓမ္မော န ပုနေ'တ
 ကိစ္ဆံ ၂၀၅
 နေသ ဓမ္မော မဟာရာဇ ၂၆၁
 နော စေတံ သတ္တာ မညေယျ ၂၆၀
 နော စေ တယာ မဏိ
 ကေယျော ၂၅

[ဝ]

ပက္ကာဒိ သော ရုဏ္ဏမုခေါ ၂၉၇
 ပဂံရာ ဗဟုလာ သေလာ ၃၁၁
 ပစ္စတိ နိရယေ သောရေ ၂၀
 ပစ္စန္ဓေ ဝါပိ ကုပိတေ ၈၂
 ပဉ္စလိကာ တဿ ယာစန္ဒိ ၃၇၈
 ပဉ္စာလ ပစ္စုဂ္ဂတ သူရသေန ၁၈၁
 ပညဝါ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော ၂၀၁
 ပညာ ဟဝေ ဟဒယံ
 ပဏ္ဍိတာနံ ၂၃၃
 ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္နံ ၂၈၆၊ ၂၈၈၊
 ၃၀၈
 ပဋိယတ္တော ရာဇမဂ္ဂေါ ၃၈၄
 ပဋိသမ္မောဒိတော ရာဇော ၁၁၁
 ပဏ္ဍိတေ သုတသမ္ပန္နော ၁၀၆
 ပဏ္ဍိတော စ ဝိယတ္တော စ ၂၁၁
 ပဏ္ဍုကမ္မလသဉ္စန္ဒိ ၂၅၄၊ ၂၈၆
 ပဏ္ဍု ကိသိယာ'သိ ဒုဗ္ဗလာ ၁၅၉
 ပတွာန ဌာနံ အဘုလာနဘာဝံ ၂၂၂
 ပဒုမံ ဇာလိနော ဒေဟိ ၃၄၇
 ပဒ္ဓိ ယထာ ဟတ္ထဂတံ ၃၂
 ပဗ္ဗတေ ဂိရိဒုဂ္ဂေသု ၃၅
 ပရဒါရံ န ဂစ္ဆေယျံ ၃၅၉

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[ဝ]

ပရိဂ္ဂဟံ လောဘဓမ္မဉ္စ သဗ္ဗံ ၁၅၅
 ပရိယာဂတံ တံ ကုသလံ ၁၃၀
 ပရုဇ္ဇကစ္ဆနခလောမာ ၂၅၁
 ပရောသဟဿပါသာဒေ ၁၇၉
 ပရောသဟဿမ္ပိ သမန္တဝေဒေ ၆၁
 ပလာသာဒါ ဂဝဇော စ ၁၇၇
 ပလ္လင်္ကေသု သယိတွာန ၂၈၀
 ပဿ စန္ဒံ သူရိယဉ္စ ၁၇၈
 ပဿ တောရဏမဂ္ဂေသု ၁၇၅
 ပဿ နဂရံ သုပါကာရံ ၁၇၅
 ပဿ ပဗ္ဗတပါဒေသု ၁၇၇
 ပဿ ဘေရီ မုဒိင်္ဂါ စ ၁၇၆
 ပဿ မလ္လေ သမဇ္ဇေသ္မိ ၁၇၇
 ပဿန္တံ မဟံ ဥဏှံ ၁၄၃
 ပဿေ'တ္ထ ဒေဝကညာယော ၁၇၈-၉
 ပဿေ'တ္ထ ပဏ္ဍုသာလာယော ၁၇၅
 ပဿေ'တ္ထ ပေါက္ခရဏိယော ၁၇၈-၉
 ပါဠလီ သမုဒ္ဒကပ္ပါသီ ၃၁၄
 ပါထေယျံ မေ ကရောဟိ တံ ၂၉၇
 ပါဒသညမနေမိယော ၁၄၆
 ပါနာဂါရေ စ သောဏှော စ ၁၇၆
 ပါပံ သဟာယ'မာဂမ္ပ ၁၂၇
 ပါပကံ ဝတ တေ ဉ္ဇတိ ၂၉၃
 ပါရေဝတာ ဘဝေယျာ စ ၃၀၃
 ပါရေဝတာ ရဝိဟံသာ ၃၁၇
 ပိင်္ဂလော စ ဝိနတော စ ၃၂၈
 ပိတုနော စ သာ သုတွာန
 ဝါကျံ ၁၆၁
 ပိယဿ မေ ပိယော ဒူတော ၃၀၂
 ပိယော ပိယေန သင်္ဂမ္ပ ၃၄၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဝ]	
ဝိတာလင်္ကာရာ ဝိတဝသနာ	၂၇၀
ပုစ္ဆဿု မံ ရာဇ တဝေ'သ	
အတ္ထော	၁၃၇
ပုစ္ဆာမ ကတ္တာရ'မနောမပညံ	၁၅၅
ပုစ္ဆာမိ တံ နာရဒ တေမတ္ထံ	၁၃၇
ပုဏ္ဏမ္ပိ စေ'မံ ပထဝိ' ဓနေန	၂၁၈
ပုတ္တံ တေ'ယျေ န ဇာနာမ	၃၄
ပုတ္တံ လဘေထ ဝရဒံ	၂၄၅
ပုတ္တံ ဝါ ဘာတရံ ဝါ သံ	၁၉၈၊ ၂၀၁
ပုတ္တာ ပိယာ မနဿာနံ	၃၆၇
ပုတ္တေ စ မေ ဥဒိက္ခေသိ	၂၀၄
ပုတ္တေ ပသုဉ္စ ဓညဉ္စ	၃၅၂
ပုတ္တေသု မဒ္ဓိ ဒယေသိ	၂၆၀
ပုတ္တေဟိ ဒေဝ ယဇိတဗ္ဗံ	၇၅
ပုတ္တော မေ သက္က ဇာယေထ	၃၅၉
ပုထုလောမမစ္ဆာကိဏ္ဍံ	၂၈၉၊ ၂၉၀
ပုနပိ ဘန္တေ ဒက္ခေမု	၁၁၇
ပုပ္ဖါဘိဟာရဿ ဝနဿ မဇ္ဈေ	၁၅
ပုဗ္ဗေဝ ခေါသိ မေ ပုတ္တော	၈၂-၄-၈
ပုဗ္ဗေဝ နော ဒဟရကာလေ	၈၂
ပုဗ္ဗေဝ'ဿ ကတံ ပုညံ	၁၂၄
ပုရံ ဥဒ္ဓါပသမ္ပန္နံ	၁၇၅
ပုရတော ဝိဒေဟေ ပဿ	၁၇၈
ပုရိသဿ ဝဓံ န ရောစေယျံ	၃၅၉
ပုရေ ပုရတ္တာ ကာ ကဿ	
ဘရိယာ	၆၂
ပုတိမစ္ဆံ ကုသဂ္ဂေန	၁၂၆
ပေတ္တိကံ ဝါ ဣဏံ ဟောတိ	၃၉
ပေလကာ စ ဝိဿာသာဒါ	၃၁၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဖ]	
ဖာရုသကံ စိတ္တလတံ	၁၇၈
ဖုဿတိ ဝရဝဏ္ဏာဘေ	၂၄၄
[ဖ]	
ဗလင်္ကာပါဒေါ အန္ဓနခေါ	၃၂၈
ဗဟံ စိဒံ မူလဖလံ	၃၃၉
ဗဟုကာ တဝ ဒိန္နာဘရဏာ	၉၉
ဗဟုဇနော ပသန္ဓောသိ	၂၄၀
ဗဟုဒုက္ခာ ပေါသိယ စန္ဒံ	၉၆
ဗဟုဝဿဂဏေ တတ္ထ	၁၂၈
ဗဟူ ကီဋ္ဌာ ပဋ္ဌင်္ဂါ စ	၂၇၅
ဗဟူနိ ဝဿပူဂါနိ	၃၀၈
ဗဟူဟိ ဝတ စရိယာဟိ	၂၇၆
ဗာရာဏသိယံ ဇိတာယံ	၁၁၄
ဗာရာဏသီ ပဗျထိတာ	၁၀
ဗာလေဟိ ဒါနံ ပညတ္တံ	၁၁၂
ဗိလသတံ မံ ကတွာန	၉၉
ဗီဇကဿ ဝစော သုတွာ	၁၁၇
ဗီဇကောပိ ဟိ သုတွာန	၁၂၂
ဗုဇ္ဈဿု ခေါ ရာဇကလိ	၁၀၁
ဗျုပ္ပိနသာ လောဟပိဋ္ဌာ	၃၁၅
ဗြဟ္မစရိယဿ စေ ဘင်္ဂါ	၂၀
[ဘ]	
ဘရိယာယ မံ တံ အကရိသမင်္ဂိ	၂၃၃
ဘဿန္တိ မကရန္တေဟိ	၃၀၄
ဘုတွာ သတပလေ ကံသေ	၂၇၉
ဘူမိန္ဒရော ဝရဏော နာမ	
နာဂေါ	၂၃၆
ဘောဂဝတိ နာမ မဒ္ဓိရေ	၁၆၇

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဘ-မ]	
ဘောဂီ ဟိ တေ သန္တိ	
ဣရုပသန္တာ	၂၂၆၊ ၂၃၁
မံ ပဌမံ ဘာတေဟိ	၉၈
မံသရသဘောဇနာ နှာပက-	
သုနာပိတာ	၈၉၊ ၁၀၀
မံသာ ပူဝါ သင်္ကလိယော	၃၆၉
မညေ သဟဿနေတ္တဿ	၁၈
မဏိံ အနန္တံ ရုစိရံ ပဘဿရံ	၁၅၈
မဏိံ ပဂ္ဂယံ မင်္ဂလျံ	၂၄
မဒ္ဓိံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာန	၃၅၆
မဒ္ဓိန္ဒူ ပုတ္တကာ ဒိသွာ	၃၇၇
မဒ္ဓိစ ပုတ္တကေ ဒိသွာ	၃၇၇
မဒ္ဓိစ သိရဿာ ပါဒေ	၃၇၄၊ ၃၇၆
မရစ မရလဋ္ဌိ စ	၃၁၄
မရုနိဝ ပလာတာနိ	၂၆၄
မနသာပိ န ပတ္တဗ္ဗော	၁၈
မနုဿော ဥဒါဟု ယက္ခော	၃၂၈
မနော ဒန္တံ ပထံ နေတိ	၁၄၆
မနော မနုဿဿ ယထာပိ	
ဂစ္ဆေ	၂၃၄
မနောဟရော နာမ မဏိံ	
မမာ'ယံ	၁၇၃
မန္ဒာလကာ စေလကေဋျံ	၃၁၅
မမံ ဒိသွာန အာယန္တံ	၃၂
မယာပေ'တံ သုတံ သမ္ပ	၄၁
မယူရကောဇ္ဇာဘိရုဒံ	၁၆
မယူရကောဇ္ဇာဘိရုဒေ	၂၄၅
မယူရကောဇ္ဇာဂဏသမ္ပယုဋ္ဌံ	၁၇၀
မယူရဂီဝသင်္ကာသာ	၃၁၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဗ]	
မယံ တေ ဒါရကာ ဒေဝ	၃၆၂
မယံဗ္ဗိ ပိယာ ပုတ္တာ	၉၇
မရဏံ ဝါ တယာ သဒ္ဓိံ	၂၆၁
မဟာနုဘာဝဿ	
မဟောရဂဿ	၂၁၅
မဟာနုဘာဝေါ ဝဿ-	
သဟဿဇိဝိ	၅၀
မဟာပထံ နိစ္စ သမဝယန္တံ	၂၃၈
မဟာယညံ ယဇိတွာန	၂၈
မဟာသနံ ဒေဝ'မနောမဝဏ္ဏံ	၄၉
မဟိံသာ သောဏသိင်္ဂါလာ	၃၁၅
မဟိဒ္ဓိကော ဒေဝဝရော ယသဿိ ၅၁	
မဟောရဂေါ အတ္တမနော	
ဥဒဂ္ဂေါ	၂၂၈
မာ ကာသိယာနိ ဓာရေတွာ	၂၇၅
မာ စ ကဗ္ဗိ ဝနိဗ္ဗကေ	၂၆၉
မာ စ ပုတ္ထေ မာ စ ပတိံ	၉၄
မာ တံ ပုတ္တ သဒ္ဓဟေသိ	၇၉၊ ၈၀
မာ တဿ သဒ္ဓဟေသိ	၈၃
မာတာပေတ္တိဘရံ ဇန္တံ	၂၆၄
မာတာပေတ္တိဘရော အဿ	၁၉၉
မာတာ ဟိ တဝ ဣရန္တတိ	၁၆၁
မာ တံ စန္ဒေ ရုစိ မရဏံ	၉၈
မာ နံ ဒဏ္ဍေန သတ္ထေန	၂၅၅
မာ နော ဒေဝ အဝဓိံ ဂ၁၊ ၈၃၊ ၉၅	
မာ မေ တံ အကရာ ကမ္ပံ	၂၉၅
မာ ရောဓယိ နာဂ	
အာယာ'ဟ'မသ္မိ	၂၃၂
မာလဉ္စ ဂန္ဓဉ္စ ဝိလေပနဉ္စ	၂၂၅၊ ၂၃၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[မ]	
မာလာဂိရိ ဟိမဝါ ယော	
စ ဂိဇ္ဈော	၅၁၆၁
မာလာကာရေ စ ရဇကေ	၁၇၆
မာလာဝ ဂန္တိတာ ဌန္တိ	၃၀၅
မာ ဝေါ ရုက္ခိတ္ထ ဂမနံ	၂၈၇
မာ သမ္ဗေ'ဝံ အဝစုတ္ထ	၃၆၄
မာ ဟေဝ တံ ယက္ခ	
အဟောသိ မူဠော	၂၁၅
မာ ဟေဝ'ဓမ္မေသု မနံ ပဏိဒဟိ	၂၀၅
မာ ဟေဝ နော ရာဇပုတ္တိ	၃၃၇
မာ ဟေဝ နော ရာဇပုတ္တော	၃၄၆
မိဂံ ဒိသ္မာန သာယနံ	၂၆၂
မိဂါနံ ဝိဂ္ဂဟာ စေတ္ထ	၁၇၄
မိဂါ နမတ္ထု ရာဇာနော	၃၃၉
မုတ္တာမဏိကနကဝိဘူသိတာနိ	၉၇
မုဒိဂံ ပဏဝါ သင်္ခါ	၃၆၉
မုဟုတ္တော ဝိယ သော ဒိဗျော	၁၃၀
မူဠော ဟိ မူဠ'မာဂမ္မ	၁၂၃

[ယ]	
ယံ ကိဉ္ဇိ'တ္ထိ ကတံ ပုညံ	၃၈၁
ယံ ကိဉ္ဇိ ရတနံ အတ္ထိ	၇
ယံ ဂန္တိရံ သဒါပဋံ	၁၆
ယံ တံ ကဏ္ဍာဇိနာ'ဝေါစ	၃၆၃
ယံ နူနာ'ဟံ ဇာယေယျံ	၈၆
ယံ ပဏ္ဍိတောတျေ'ကေ	
ဝဒန္တိ လောကေ	၁၆၅
ယံ ပုဗ္ဗေ ပရိဝါရိ'သု	၃၃
ယံ ပုရံ တေရဋ္ဌဿ	၄၆
ယံ မံ ပပါတသ္မိ' ပပါတုမိစ္ဆသိ	၂၁၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ]	
ယံ မာဏဝေါတျာ'ဘိဝဒီ ဇနိန္ဒ	၂၃၆
ယံ မေ ကိဉ္ဇိ ဣဓ အတ္ထိ	၃၆၇
ယံ ယံ ဟိ ရ.ဇ ဘဇတိ	၁၂၆
ယံ ဝေ နရဿ အဟိတာယ	
အဿ	၂၂၀
ယဉ္ဇေဝ သာ အာဟရတိ	၃၆၆
ယတော'ဟံ သုပိန'မဒ္ဒက္ခိ'	၃၃
ယထာ အဂန္တာ သင်္ဂါမံ	၂၉၆
ယထာ အဟူ တေရဋ္ဌော	၁၄၄
ယထာ အာရညကံ နာဂံ	၂၆၁
ယထာပကာရာနိ ဟိ ဣဋ္ဌကာနိ	၆၁
ယထာ ပယော စ သင်္ခေါ စ	၃၅၈
ယထာပိ ဣဗ္ဘာ ဓနဓညဟေတု	၆၃
ယထာပိ ဒီရံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ	၅၄
ယထာ မယံ အဒ္ဓသကာ	၃၇၂
ယထာ ဝါရိဝဟော ပူရော	၂၁၂၅၅
ယထာ ဝေဿန္တရော ရာဇာ	၂၇၀
ယထာ ဟောန္တိ ဂါမနိဂမာ	၉၂
ယထေဝ ခလတိ ဘူမျာ	၂၀၄
ယထေဝ ဝရဏံ နာဂံ	၂၃၂
ယထေဝ ဝရဏော နာဂေါ	၂၃၂
ယဒါ ကရေဏုသဗံဿ	၂၆၂
ယဒါ စ ဒဟရော ဒဟရာ	၂၉၄
ယဒါ ဒက္ခိသိ နစ္စန္တေ	၂၆၂
ယဒါ ဒက္ခိသိ မာတင်'	၂၆၂
ယဒါ ဒက္ခိသိ ဟေမန္တေ	၂၆၃
ယဒါ မောရိဟိ ပရိကိဏ္ဍံ	၂၆၃
ယဒါ သိဟဿ ဗျဿ	၂၆၂
ယဒါ သောဿသိ နိဋ္ဌေါသံ	၂၆၂
ယဒါဿ သီလံ ပညဉ္စ	၁၉၅

ပဌမပါဒါ	[ယ]	ပိဋကံ
ယဒါဟံ ဒါရကော ဟောမိ		၂၅၀
ယဒါ ဟေမန္တိကေ မာသေ		၂၆၃
ယဒိ ကိရ ယဇိတွာ ပုတ္တေဟိ		၈၄-၅
ယဒိ ကေစိ မနုဇော ဇန္တိ		၂၈၃
ယဒိ တေ သုတော ပုဏ္ဏကော		
နာမ ယက္ခော		၂၁၄
ယဒိ ပဿန္တိ ပဝနေ		၂၈၄
ယဒိ သကုဏိ မံသ'မိစ္ဆသိ		၉၀
ယ'ဒေသ လောကာမိပတိ		
ယသသိ		၄၄
ယန္တု တုဝံ အဂမာ မစ္စလောကံ		၂၂၂
ယ'မဇ္ဇ ဗီဇကော ဒါသော		၁၂၅
ယမေတံ ကုမာရေ အဒါ		၃၅၇
ယဿ တေ ဟဒယေနတ္ထော		၂၂၈
ယဿ န'ဿ ဃရေ ဒါသော		၃၆၃
ယဿ ပုဗ္ဗေ အနိကာနိ		၂၆၅
ယဿ ပုဗ္ဗေ ဇေဂ္ဂါနိ		၂၆၅
ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ		၂၁၈
ယဿာနဘာဝေန		
သုဘောဂဂင်္ဂါ		၅၀
ယဿာ မုဒုတလာ ပါဒါ		၂၆၆
ယဿာ မုဒုတလာ ဟတ္ထာ		၂၆၆
ယ'ဿု ပုဗ္ဗေ ဟတ္ထိဝရေရဂတေ		၈၉
ယဿု သာယနသမယံ		၃၄၂
ယဿေ'ကရတ္တမ္ပိ ဃရေ		
ဝသေယျ		၂၁၈
ယဿာ စ ဧတံ ဝစနံ အဘူတံ		၅၆
ယာ ဣစ္ဆေ ပုရိသော ဟောတုံ		၁၃၂
ယာတာနယာယီ စ ဘဝါဟိ		
မာဏဝ		၂၁၇

ပဌမပါဒါ	[ယ]	ပိဋကံ
ယာနိ တာနိ စ ပုပ္ဖါနိ		၃၁၄
ယာ တံ သိဝါယ သုတွာန		၂၇၆
ယာ ဒလိဒ္ဓိ ဒလိဒ္ဓဿ		၂၇၇
ယာဒိသံ ကုရုတေ မိတ္တံ		၁၂၆
ယာ ဒေဝတာ ဣဓာဂတာ		၁၀၁
ယာ ဝိတာ ဓတရဋ္ဌဿ		၄၁
ယာနာ နာဝါ စ မေ ဟောထ		၃၂၅
ယာနိ တာနိ စ ပုပ္ဖါနိ		၃၁၄
ယာပိ ဟိ တာ သကုဏိယော		၈၃
ယာ မေ သာ သတ္တမီ ဇာတိ		၁၂၇
ယာဝ အာမန္တယေ ဉ္ဇတိ		၁၆၄
ယာဝ ရုစေ ဇီဝမာနာ		၁၂၂
ယာ'ဿု ဣတ္ထိသဟဿာနံ		၂၆၆
ယာ'ဿု ဣန္ဒသဂေါတ္တဿ		၂၆၇
ယာ'ဿု သိဝါယ သုတွာန		၂၆၆
ယုပုဿနေ ပသုဗန္ဓေ စ ဗာလာ		၅၉
ယေ ဣဓ'တ္ထိ အမနုဿာ		၁၀၁
ယေ ကေစိ ကူပါ ဣဓ		
ဇီဝလောကေ		၆၁
ယေ ကေစိ ဗဒ္ဓါ မမ		
အတ္ထိ ရဋ္ဌေ		၂၃၈
ယေ ကေစိ'မေ မာနုဇော		
ဇီဝလောကေ		၁၃၃
ယေ ကေစိ ဝိတ္တာ မမ ပစ္စယေန		၂၃၈
ယေ တေ ဒသ ဝရာ ဒိန္နာ		၂၄၆
ယေန ကေနစိ ဝဏ္ဏေန		၃၇၉
ယေန တံ ဝိမလေ ပဏ္ဍု		၂၂၈
ယေန သစ္စေန ခဏ္ဍဟာလော		၁၀၁
ယေ ပဏ္ဍိတာ အတ္ထဒသာ		
ဘဝန္တိ		၁၅၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ]	
ယေပိ တတ္ထ တဒါ အာသုံ	၁၀၉
ယေပိ တေ သီဝိသေဋ္ဌဿ	၃၇၅
ယေ မြာဟ္မဏာ ယေ	
စ သမဏာ	၂၇၀
ယေ မံ ပုရေ ပစ္စုဋ္ဌေန္တိ	၃၄၂
ယေ ပုဆာ ယေ စ ဒဟရာ	၂၆၉၊ ၃၅၉
ယေသံ ပုဗ္ဗေ ခန္ဓေသု	၉၉၊ ၁၀၀
ယေ ဟိ ကေစိ မဟာရာဇ	၂၇၃
ယေဟိ'ဿု ပုဗ္ဗေ နိယျံသု	၈၉
ယော ဣစ္ဆေ ဒိဗျဘောဂဉ္စ	၁၃၂
ယော ဣစ္ဆေ ပုရိသော ဟောတုံ	၁၃၂
ယော ကောပနေယျေ န	
ကရောတိ ကောပံ	၁၅၃
ယော စ'ဿ သုကတော မဂ္ဂေါ	၁၉၆
ယော စာပိ သိရ'မာဒါယ	၁၁၃
ယော တုံ ဒေဝ မနုဿော'သိ	၇
ယော တုံ မစ္ဆေရဘူတေသု	၃၅၂
ယော ဒေတိ သယနံ ဝတ္ထံ	၂၀၂
ယော နော ဗဒ္ဓေ န ဇာနာသိ	၃၂၈
ယောပိ မေ ဒါသိဒါသ'ဿ	၃၃၂
ယော ပုဗ္ဗေ ဟတ္ထိနာ ယာတိ	၂၆၆
ယော မြာဟ္မဏေ ဘောဇယိ	
ဒီဃရတ္တံ	၄၉
ယော မိ'ဿရော တတ္ထ	
အဟောသိ ရာဇာ	၂၂၈၊ ၂၃၁
ယော မေ သံသေ မဟာနာဂံ	၂၅
ယော ယာစတံ ဂတိ	
အာသိ	၂၉၉၊ ၃၆၂
ယော ယာစတံ	
ပတိဋ္ဌာသိ	၂၉၉၊ ၃၆၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ-ရ]	
ယော သာဂရန္တံ သာဂရော	
ဝိဇိတွာ	၅၀
ရညော စမိ အတ္တကာမော	၈၆
ရညော ဟိတံ ဒေဝိဟိတံ	၂၆၄
ရတနံ ဒေဝ ယာစာမ	၂၅၁
ရမ္မာနိ ဝနစေတျာနိ	၁၈
ရာဇပုတ္တိ စ နော မာတာ	၃၃၉၊ ၃၆၄
ရာဇပုတ္တိ စ ဝေါ မာတာ	၃၆၄
ရာဇာ ကုမာရမာဒါယ	၂၈၃
ရာဇာသိ လုဒ္ဓကမ္မော	၇၄
ရုက္ခံ နိဿာယ ဝိဇ္ဈိတ္ထော	၄၅
ရုက္ခော ဟိ မယံ ပဒ္ဓါရေ	
သုဇာတော	၂၃၈
ရုစာယ ဝစနံ သုတွာ	၁၂၁
ရူပေ စ သဒ္ဓေ စ အထော	
ရသေ စ	၁၀၅
ရူပေ သဒ္ဓေ ရသေ ဂန္ဓေ	၁၄၆
ရောဒန္တေ ဒါရကေ ဒိသွာ	၂၈၄
[လ]	
လဗ္ဗိကာ မုဋ္ဌိကာ စေတ္ထ	၁၇၆
လဒ္ဓဒ္ဓါရော လဘေ ဒွါရံ	၁၉၈
လဒ္ဓေယျံ လဘတေ မစ္စော	၁၁၂
လာခါရသရတ္တသုစ္ဆဝီ	၁၆၈
လာဇာ ဩလောပိယာ ပုပ္ဖါ	၃၆၉
လောဟိတက္ခသဟဿာဟိ	၂၄
လောကျံ သဇန္တံ ဥဒကံ	၄၄
[ဝ]	
ဝဇ္ဇန္တ၊ ဘောဇန္တော အမ္မဉ္စ	၃၃၆
ဝတ္ထာနိ ဝတ္ထကာမာနံ	၂၆၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[•]	
ဝဋ္ဋိတွာ ရောဒမာနော သော	၂၅၇
ဝဋ္ဋိတွာ သိရသာ ပါဒေ	၂၀၃
ဝယှာဟိ ပရိယာယိတွာ	၂၆၆၊
	၂၇၉၊ ၂၈၅
ဝရံ စေ မေ အဒေါ သက္က	၂၄၅၊ ၂၅၉
ဝါစာကတာ ဂိဒ္ဓိကတာ ဂဟိတာ	၆၂
ဝါဏိဇာနံ ယထာ နာဝါ	၁၂၄
ဝါရိဇဿေဝ မေ သတော	၃၃၂
ဝါလိကာယပိ ဩကိဏ္ဏာ	၃၄၂
ဝိကာသိတာ စာပသတာနိ ပဉ္စ	၄၈
ဝိစိတြဝတ္ထာဘရဏာ	၁၂၉
ဝိဇယမ္ဗိ မယံ မဟေသိ	၇၇
ဝိဇယဿ ဝစော သုတွာ	၁၀၈
ဝိဇယော စ သုနာမော စ	၁၁၈
ဝိတ္တာ ဇာနပဒါ အာသံ	၃၈၆
ဝိမမံ ဒေဝ တေ ရဋ္ဌံ	၂၅၄
ဝိဓုရ ဝသမာနဿ	၁၈၈
ဝိနိတော သိပ္ပဝါ ဒန္တော	၂၀၀
ဝိဘေဒိကာ နာဠိကေရာ	၃၀၄
ဝိမာနံ ဥပပန္နော'သိ	၁၈
ဝိဝိဓာနိ ပုပ္ဖဇာတာနိ	၃၃၀၊
	၃၃၄၊ ၃၄၈
ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ	၃၃၀၊
	၃၃၄၊ ၃၄၈
ဝိသတိ တတ္ထ သောဝဏ္ဏာ	၁၇၉
ဝုဠိဓာရံ ပဝတ္ထေန္တော	၃၇၈
ဝေဒါ န တာဏာယ	
ဘဝန္တိ ဒဿ	၅၄
ဝေဒေဟဿ ဝစော သုတွာ	၁၀၈၊
	၁၁၂၊ ၁၁၅၊ ၁၂၁-၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[•]	
ဝေဓ'မဿတ္ထပတ္တံ	၃၂၇
ဝေဓာမိ ရုက္ခော ပိယ	
ဆိဇ္ဇမာနော	၁၄၄
ဝေဠုရိယဝဏ္ဏသန္ဓိဘံ	၃၁၀
[သ]	
သံဃဋ္ဌယန္တာ သင်္ဂါနိ	၂၇၅
သံသာရသုဒ္ဓိတိ ပုရေ နိဝိဠာ	၁၂၃
သကံ နိဝေသနံ ပတ္တံ	၂၇
သ ကတ္တာ တရမာနောဝ	၂၅၆
သကုဏိ မာနုသိနိဝ	၃၈၂
သကုဏိ ဟတပုတ္တာဝ	၃၄၊ ၂၆၇
သက္ကာ န ဂန္တု ဣတိ မယု	
ဟောတိ	၂၀၄
သက္ကာဟမသ္မိ ဒေဝိန္ဒော	၃၅၈
သဂ္ဂါန မဂ္ဂမာစိက္ခ	၇၄
သဒ္ဓိဝိ'သု ပထံ ယက္ခာ	၂၈၄
သင်္ဂဟေတာ စ ဝိတ္တာနံ	၁၈၉
သစေ ဧတေန ယာနေန	၁၄၆
သစေ သော ပဝတ္ထေတ္ထ	၂၈၇
သစေ စ ယူပေ မဏိသင်္ခမုတ္တံ	၅၉
သစေ စ ရာဇာ ပထဝိ' ဝိဇိတွာ	၆၂
သစေ တံ နေကာမော'သိ	၂၇-၈
သစေ တံ န ကရိဿသိ	၂၅၅
သစေ တံ နိစ္ဆယေ ဒဠု	၃၂၃
သစေ တံ နိစ္ဆယေ ဝတ္ထု	၁၉
သစေပိ သံသာရပထေန	
သုဇ္ဈတိ	၁၂၃
သစေ မေ ဒါသံ ဒါသိ' ဝါ	၂၉၅-၆
သစေ ဝေါ ရာဇာ ကုရုရဋ္ဌဝါသိ	၁၉၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သစေ သော သတ္တရတ္တေန	၂၁၀
သစေ ဟိ အဂ္ဂိ အန္တရတော	
ဝသေယျ	၅၄
သစေ ဟိ ကတ္တေ	
အနုသာသိတာ တေ	၂၀၇
သစေ ဟိ ပုတ္တော ဥရဂူ-	
သဘဿ	၄၄
သစေ ဟိ သော ဣဿရော	
သဗ္ဗလောကေ	၅၆
သစေ ဟိ သော သုဇ္ဈတံ	
ယော ဟနာတံ	၅၉၊ ၈၅
သစ္စံ ကိရေဝမာဟံသု	၃၃၃
သစ္စံ န ဒေဝါ ဝိဒဟူ ကုရုနံ	၁၈၅
သစ္စန္ဓ ဓမ္မော စ ဒမော စ	
စာဂေါ	၁၃၆
သစ္စဝါကျသမတ္တဂေါ	၁၄၆
သဌာ စ လုဒ္ဓါ စ	
ပလုဒ္ဓဗာလာ	၆၀
သတံ ဟတ္ထိ သတံ အဿာ	၁၆၄
သတ္တ အဿသတေ ဒတွာ	၂၇၀
သတ္တ ဣတ္ထိသတေ ဒတွာ	၂၇၀
သတ္တ ဇစ္စော မဟာရာဇ	၁၃၀
သတ္တ ဒါသိသတေ ဒတွာ	၂၇၁
သတ္တ ဓေနသတေ ဒတွာ	၂၇၀
သတ္တ နော မာသေ	
ဝသတံ	၃၂၁၊ ၃၅၄
သတ္တမီ စ ဂတိ ဒေဝ	၁၃၀
သတ္တ ရထသတေ ဒတွာ	၂၇၀
သတ္တ ဟတ္ထိသတေ ဒတွာ	၂၇၀
သတ္တိ'မေ သဿတာ ကာယာ	၁၁၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သတ္တိ ဥဿ	
တောမရဘိဏ္ဍိဝါလာ	၁၄၁
သဒ္ဓါယ ဒါနံ ဒဒတော	၃၂၂
သဒ္ဓါလောဘသုသင်္ခါရော	၁၄၆
သန္တိကေ မရဏံ တုယံ	၂၄၅
သန္ဓာဝမာနမ္ပိ ရထေသု ယုတ္တံ	၁၄၂
သ ပုဏ္ဏကော အတ္တမနော	
ဥဒဂ္ဂေါ	၂၃၃
သ ပုဏ္ဏကော ကုရုနံ	
ကတ္ထုသေဋ္ဌံ	၂၃၄-၅
သပ္ပိ တေလံ ဒမိ ဒီရံ	၃၆၉
သဗလော စ သာမော စ	
ဒုဝေ သုဝါနာ	၁၄၀
သဗ္ဗံ ဥပဋ္ဌပေထ	၇၈
သဗ္ဗံ ပဋိယာဒေထ	၇၈
သဗ္ဗန္ဓ မစ္စာ သဓနံ သဘောဂံ	၅၄
သဗ္ဗမေဝ ဟိ နူနေ'တံ	၁၁၆
သဗ္ဗမိ တံ အရညမ္ပိ	၃၈၃-၄
သဗ္ဗသ္မိ' ဥပက္ခဋ္ဌသ္မိ'	၁၀၁
သဗ္ဗရတနဿ ယညော	
ဥပက္ခဋ္ဌော	၈၈
သဗ္ဗာ နဒီ ဝက်ဂတီ	၁၈၂
သဗ္ဗာ သီမန္တိနိယော ဂစ္ဆထ	၈၆-၇
သဗ္ဗာနိ ဧတာနိ	
သုဘာသိတာနိ	၁၅၇
သဗ္ဗာဘိဘူ တာ'ဟု'ဓ	
ဇီဝိကတ္တာ	၅၅
သဗ္ဗေ ပဝိဋ္ဌာ နိရယံ	၁၀၃
သဗ္ဗေပိ မယံ ပုတ္တာ စတ္တာ	၇၉၊ ၈၀
သဗ္ဗေ ဝဇန္တိ နိရယံ	၈၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သဗ္ဗေ ဝဇန္တိ သုဂတိံ	၈၂၊ ၈၄၊ ၈၈
သဗ္ဗေဝ သန္တာ ကရောထ မတိံ	၁၀၈
သဗ္ဗေသု ဝိပုမုတ္တေသု	၁၀၂-၃
သဘာဝံ စိန္တယန္တဿ	၂၅၀
သမဇ္ဇော စေတ္ထ ဝတ္တန္တိ	၁၇၆
သမဂ္ဂိကတွာ ပမဒါဟိ ယက္ခံ	၁၉၂
သမဏံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါပိ	၁၀၈
သမဏီ သမဏဂုတ္တာ စ	၂၄၃
သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ စာပိ	၂၀၀
သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ နူန	၂၉၃၊ ၃၄၇
သမတုလျာနိ ဘူတာနိ	၁၁၂
သမန္တောဒကသမ္ပန္နံ	၁၇၈
သမာကုလံ ပုရံ အာသိ	၂၅၃
သမာဂတာ ဇာနပဒါ	၂၀၆၊
	၂၁၀၊ ၂၄၀၊ ၃၈၅
သမာဂတာနံ ဉ္ဇတိနံ	၃၇၈
သမာနသုခဒုက္ခံ မှာ	၃၄၇
သမာသနာ ဟောထ မယာဝ	
သဗ္ဗေ	၁၉၄
သမာ သမန္တပရိတော	၁၇
သမုဒ္ဒဇာ ဟိ မေ မာတာ	၁၅
သမုဒ္ဒဇော မေသိ တုဝံ	
ပပါတာ	၂၁၇
သမုဒ္ဒဇော ဘျံသိ အဟံ	
ပပါတာ	၂၁၇
သမ္ပတာလဉ္စ ဝိဏဉ္စ	၁၇၆
သမ္ပတော ဗြာဟ္မဏိဗ္ဗာနံ	၁၁၅
သမ္ပဒ္ဒတေဝ ဂန္ဓေန	၃၁၃
သသေတစ္ဆတ္တံ သဥပါဓေယျံ	
	၂၅၄၊ ၂၈၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သဟဿဉ္စ ဟိ မံ တာတ	၃၆၅
သာကံ ဘိသံ မရံ မံသံ	၂၈၆
သာ စ သဒိမဇ္ဈဂတာ	၁၂၀
သာတပုတ္တာ မယာ ဝုဠာ	၁၂၉
သာ တတ္ထ ပရိဒေဝိတွာ	၃၅၀
သာ ဒေါဟဠိနိ သုဝိမှိတာ	၁၆၈
သာဓူတိ ဝတွာန	
ပဟူတကာမော	၁၉၁
သာ နူန ကပဏာ အမ္မာ	၃၃၀
သာ နူန စက္ကဝါကီဝ	၃၄၊ ၂၆၇
သာ မဒ္ဓိ နာဂမာရဟိ	၃၈၃
သာမိကံ အနုဗန္ဓိဿံ	၂၇၇
သာလံ ဣဝ ပထေ ဇာတံ	၂၉၉
သာလာဝ သမ္ပမထိတာ	၃၄၊
	၂၆၈
သာ သေနာ မဟတီ	
အာသိ	၃၇၀-၁
သိခိမ္ပိ ဒေဝေသု ဝဒန္တိ ဟေ'ကေ	၅၅
သိနေရံ ဟိမဝန္တဉ္စ	၁၇၈
သိယာ ဝိသံ သိလုတ္တဿ	၄၀
သိရိသာ သေတပါရိသာ	၃၁၁
သိရော တေ ဝဇ္ဈယိတွာန	၃၀၀
သီလဝန္တေသု ဒဇ္ဇာသိ	၂၆၀
သီလဝါ စ အလောလော စ	၂၀၂
သီလဝါ ဝတ္ထသမ္ပန္နော	၁၈၈
သီသံ နှာတာ သုစိဝတ္ထာ	၃၈၂
သီသံ နှာတေ သုစိဝတ္ထေ	၃၆၆
သီသံ နှာတော ဥဒကေ သော	၂၅၆
သီသံ နှာတော သုစိဝတ္ထော	၃၈၀
သီဟဿ ဗျဿံ စ ဒီပိနော စ	၆၂

ပဌမပါဒါ	[သ]	ပိဋကံ
သီဟာ ဗိလာဝ နိက္ခန္ဓာ		၃၆၁
သီဟော စေ နံ ဝိဟေဋ္ဌေယျ		၃၃၇
သီဟော ဗျဿေါ စ ဒီပိ စ		၃၄၆
သုကသာဠိကသဗ္ဗိဋ္ဌိ		၄၅
သုက္ကန္တဝီ ဝေဓဝေရာ		၂၇၇
သုခံ ဝါ ယဒိ ဝါ ဒုက္ခံ		၁၁၇
သုဏောဟိ မေ မဟာရာဇ		၃၉
သုတ'မေ'တံ အရဟတံ		၄၀
သုတမေဝ ပုရေ အာသိ		၁၂၂
သုတ္တံ စ သုတ္တဝဇ္ဇံ စ		၃၈၂
သုတွာန ဝါကျံ ပတိနော		
အနုဇ္ဇာ		၁၉၃
သုဓမ္မံ တာဝတိံသဉ္စ		၁၇၈
သုနက္ခတ္တော လိန္တဝိပုတ္တော		၁၄၉
သုနာမဿ ဝစော သုတွာ		၁၀၇
သုပိနံ တာတ အဒ္ဒက္ခိ		၃၃
သုရဘိ စ ရုက္ခာ တဂရာ		၃၁၄
သုရဘိ တံ ဝနံ ဝါတိ		၃၀၄
သုရဘိ သမ္ပဝါယန္တိ		၃၁၁
သုဝဏ္ဏပိဋကကိဏ္ဏံ		၆၈
သုဝဏ္ဏမာလံ သတပတ္တဖုလ္လိတံ		၁၅၈
သုဝဏ္ဏဝိကတာ စိတ္တာ		၆၈
သုဝေ ပန္နရသော ဒိဗျော		၁၂၁
သုနာ စ ဝတ နော ပါဒါ		၃၃၆
သုပစိဏ္ဏော အယံ သေလော		၂၄
သေတပဏ္ဏိ သတ္တပဏ္ဏာ		၃၁၁
သေတစ္ဆတ္တံ သေတရထော		၁၀၉
သေယျော ဝိသံ မေ ခါယိတံ		၂၆၄
သေဝမာနော သေဝမာနံ		၁၂၆
သော အဂ္ဂမာ နဂရ'မိန္ဒပတ္တိ		၁၇၁

ပဌမပါဒါ	[သ]	ပိဋကံ
သော အဂ္ဂမာ ရာဇဂဟံ သုရမ္ပံ		၁၇၀
သော အဿရာဇာ ဝိဓုရံ		
ဝဟန္တော		၂၀၈-၉
သော စ ပန္နရသံ ရတ္တိ		၁၀၆
သော စ ပုတ္တေ အမစ္စေ စ		၁၉၅
သော စောဒိတော		
မြာဟ္မဏိယာ		၂၉၈
သော တဒါ ပရိစိဏ္ဏော မေ		၂၆
သော တေန ပရိစိဏ္ဏော တံ		၄၅
သော တတ္ထ ဂန္ဓာ တရမာနော		၂၅၇
သော တတ္ထ ဂန္ဓာ အဝစ		၂၉၇
သော တတ္ထ ဂန္ဓာန		
ဝိစိန္တယန္တော		၂၁၁
သော တတ္ထ ဂန္ဓာ		
ပဗ္ဗတန္တရသ္မိ		၂၁၃
သော နုန ကပဏော		
တာတော		၃၃၀
သော နုန ခတ္တိယော ဧကော		၃၃၉
သော ပုဏ္ဏကော ကာမရာဂေန		
ဂိဒ္ဓေါ		၁၆၇
သော ပုဏ္ဏကော ကုရုနံ		
ကတ္ထုသေဋ္ဌံ		၂၁၆၊ ၂၂၂
သော ပုဏ္ဏကော ဘူပတိ		
ယသဿိ		၁၆၉
သော ပုဏ္ဏကော		
ဝေပုလ'မာဘိရူဟိ		၁၇၀
သော မုဟုတ္တံဝ ယာယိတွာ		၁၀၉
သော လမ္ပမာနော နရကေ		
ပပါတေ		၂၁၃
သော ဝနံ မေဿသင်္ကာသံ		၂၈၉

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[သ]

သောဟံ ကိဿ န ဘာယိဿံ ၂၀၈
 သောဟံ တေန ဂမိဿာမိ ၂၅၉
 သွာဂတံ တေ
 မဟာဗြဟ္မေ ၃၀၈၊ ၃၂၁၊ ၃၅၅
 သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ ၂၈၆
 သွာဟံ သကေ အဘိဿဿိံ ၂၇၃

[ဟ]

ဟံသော နိဒိဏပတ္တောဝ ၂၆၅
 ဟတ္ထဂတံ ပတ္ထဂတံ ၂၇
 ဟတ္ထာနိကံ ရထာနိကံ ၁၇၄
 ဟတ္ထာ ပမုတ္တော ဥရဂေါ ၃၇
 ဟတ္ထာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ ၂၀၆၊
 ၂၀၉၊ ၂၁၀၊ ၂၄၀၊ ၂၆၉၊ ၃၈၅
 ဟတ္ထာရောဟေ
 အနိကဋ္ဌေ ၁၇၅၊ ၁၉၉
 ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယု ၂၅၂၊ ၃၇၃
 ဟတ္ထိဂတေ အဿဂတေ ၈၂
 ဟတ္ထိ အဿရထေ ဒတွာ ၂၇၁

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[ဟ]

ဟတ္ထိ ဂဝါဿာ မဏိကုဏ္ဍလာ
 စ ၁၈၄
 ဟဒယံ စက္ခုမ္ပဟံ ဒဇ္ဇံ ၂၅၈
 ဟဒယံ ဒဒေယျံ စက္ခု ၂၅၀
 ဟန္ဒ စ ဌာနံ အတုလာနုဘာဝံ ၂၂၀
 ဟန္ဒ စ ပဒုမပတ္တာနံ ၉၆
 ဟန္ဒ စ မံ ဥပဂူဟ ၉၆
 ဟန္ဒ စ မုဒုကာနိ ဝတ္ထာနိ ၉၇
 ဟန္ဒ စ ပိလေပနံ တေ ၉၇
 ဟန္ဒ တုဝံ ယက္ခ မမဗ္ဗိ နေဟိ ၂၂၀
 ဟန္ဒ ဒါနိ အပါယာမိ ၂၈
 ဟန္ဒ ဒါနိ ဂမိဿာမိ ၃၃
 ဟန္ဒယျ မံ ဟနဿု ၉၈
 ဟလိဒ္ဓကာ ဂန္ဓသိလာ ၃၁၅
 ဟလိဒ္ဓါ လောဟိတာ သေတာ ၃၁၇
 ဟဿံ အနိဇ္ဈာနက္ခမံ အတန္တံ ၅၅
 ဟိမစ္စယေ ဟိမဝတိ ၆၈
 ဟိမဝါ ယထာ ဂန္ဓဓရော ၃၆၈
 ဟိရညံ ဝါ သုဝဏ္ဏံ ဝါ ၂၅၉

